Expositio Egidii Romani super libros Posteriorum Aristotelis cū textu eiusdē.

C Excellētissimi artium z sacre theologie doctoris dñi Egidij Romani archiepī̄ sullis Bituricēsis: ordis Eremitarũ sci Augustini in libros posterioꝝ Arist. expō.

Enerabili viro

ex angloꝝ spectabili ꝓsapia oriundo dño Stephano de Maulay. Frater Egidius Roman⁹ ordinis eremitarum sancti Augustini. salutē in eo qui est fons sapiētie z intellectus. In 2° rhetoricoꝝ phus volēs de nobilitate aliq̄lem notitiam tradē honoris ematiuam ipsam eē descripsit. Cum ergo de numero bonoꝝ honorabiliũ sciam opinemur: decet nos quadam moueri solertia ad capessendā phicam disciplinam. z maxime qñ sil' cum nobilitate gñis ꝯcurrit mētis industria z pspicacitas itellectus. Quare si me uestra nobilitas regauit q̄tenus id modicũ. qḋ ad expositionē libri posterioꝝ ediderim tpibus retroactis cura pugilli ꝯsumarē. tāto uos magis ostēditis originē nobilē z aio generosum: quāto pfatus liber iter ceteros alios intellectũ humanũ clarius z certius dirigit in abdita sciarum. ad qḋ zelo uestre dilectionis eximio una cum utilitate reipublice inclinatus: annuente altissimo editionem ꝓsequar ꝓut uestra excellēs generositas postulauit.

Philosophus

I tertio de aīa uolēs ostēdere modum cognoscēdi intellect⁹ nr̄i ait. q opꝫ ait potētia eē cognoscēs in ipso. si ṽo alicui inest Frũ ipse semetipm cognoscit z actu est z sepabile est. Ex quo ẽbis sufficiēter iuestigare possumus necessitatē dialectice. spāliter libri posterioꝝ quē hēmus pre manib⁹. Nā sup illo ẽbo phi in 2° me^c. malū est simul quere sciam z modū sciēdi. vult Cōmētator q modū sciēdi appellet logicā sine qua nō pōt eē aliqs istruct⁹ in alią sciā: qꝛ ut ibidē innuit logica est quedam via ad ceteras scias. qre dialetica de qua intēdim⁹ sermonem facit eā magis modus sciēdi q̄ scia. Nā nō est necessaris logica pp̄ter res scitas sed pp̄ter nr̄m modū sciēdi. pōt enim res sciri absq logica. nam sube sepate qꝛ nō intelligūt cum discursu ue sciāt res nō indigēt logica. qre logica magis est dicta modus sciēdi q̄ scia: qꝛ nō pp̄ter res scitas sed etiā pp̄ter nr̄m modum sciēdi necesse fuit logicā inuenire. cum modus cognoscēdi nr̄ sit in potētia. qꝛ ut dictū est intellect⁹ nr̄ est potētia cognoscēs. opꝫ ex potētialitate intellect⁹ nr̄i iuestigare: cū qre necesse fuit iuenire dialeticam. ergo qꝛ intellect⁹ nr̄ est cognoscēs in potētia. z qꝛ in actibus rōnis ē potētialitas admixta: pōt ibi cadē malū z error. C Tue ergo pp̄ter potētialitatē admixtā male rōcinemur z erremus in actib⁹ rōnis inuēta fuit logica que est p̄ actus directiua. vñ z phs dicit in. 11. meta^c. loquitur de errore z malo. q malū nō est absolutum a rebus existēbus in potētia. z subdit ibidē. q malū naliter est post potētiā. z idem ibidē ait. q in reb⁹ que sunt eterne z que sūt actu nō est aliqḋ malū oīno neq error. Itaq sicut amoto p̄ore tollit posterius. sic amota ipsa potētia tollit oē malū z ois error: qꝛ ut patet per habita. malū z error naliter sunt ex potētia. Si ergo dialetica inuēta est ne erret in actib⁹ rōnis: cū h⁹ error nō possit originē sumē nisi ex potētialitate intellectus nri. bñ dictū est: q qꝛ intellect⁹ nr̄ est potētia cognoscēs: ideo pōt in suo actu errare: ad obuiādum necesse fuit logicā inuenire. hoc ergo est qḋ ait phus loquēs de intellectu nr̄o. q opꝫ eē potētia cognoscens z in ipso opꝫ eē potētialitatē quādā. Si ṽo alicui intellectui inest ꝯtrium huius qḋ nō sit potētia cognoscens ipse h⁹ intellectus seipm cognoscit z actu est z sepabile a potētialitate z in eius itellectu nō pōt aliqs error incidere. Tota igit causa q̄re indigemus dialetica tan q̄ via ad alias scias. sumit ex potētialitate intellectus nri. ex qua potētialitate pōt admisceri error in actib⁹ rōnis. Quare si ex potētialitate intellectus nri opꝫ inuestigare necessitatē dialetice: iuxta triplicē potētialitatem quam in intellectu nr̄o ꝯspicimus. possumus tres eēntiales ptes assignare dialetice. Nam itellect⁹ nr̄ p̄mo est in potētia: qꝛ nō statim cū intelligit gen⁹: intelligit dr̄ias. nec statim cum intelligit dr̄iam intelligit spēm. ne ergo in h⁹ ꝯceptionibus erret necesse fuit ut patebit tradere sciam libri p̄dicamētoꝝ. Scḋo intellectus nr̄ est in potētia: qꝛ nō statim cum intelligit subiectū intelligit p̄dicatū. ne ergo in ꝯiūgēdo p̄dicatum subiecto: z ne in formādo enūciationem erret: necesse fuit inuenire sciam libri piermenias: in quo de enūciatione tractat. Tertio intellectus nr̄ est in potentia: qꝛ nō statim intellectis p̄ncipijs intelligit conclones: ideo ne in sillogiçādo: z ne inducēdo conclones ex p̄ncipijs error accideret: necesse fuit inuenire illā ptem logice traditam in arte noua. ubi de oī sillogismo tradit notitia. Primo ergo intellectus nr̄ est in potētia: qꝛ nō statim cū intelligit genus intelligit dr̄iaz: nec statim cum itelligit dr̄iam intelligit spēm pp̄ter qḋ errat in intelligēdo simplicia z in formādo diffinitionē. Nam lꝫ circa intellectū simpliciū nō ꝯtingat error p se: accidit tñ ibi error per accñs ꝓut in ipso intellectu simpliciū rōne modi intelligēdi hēt ibi eē quedā compositio que est duplex. Nam itelligēdo simplicia z formādo diffinitionē p̄mo ꝯiūgimus dr̄iam gñi z constituimus diffinitionē. 2° adaptamus diffinitionē cōstitutā diffinito: z intelligimus rei q̄dditatē. Poterit ergo in talib⁹ eē error: uel qꝛ debitā dr̄iam nō ꝯiūgim⁹ debito gñi: utputa si latū adderemus linee: uel qꝛ debitam diffinitionē nō addimus debito diffinito: utputa si diffinitionē vnius rei adaptaremus aly. z qḋ dictuꝫ est de diffinitione intelligēdum est de oī descriptione. Nam z in descriptione cōtingit error: uel qꝛ descriptionem nō debite formamus: uel qꝛ eam nō debite adaptamus. Si ergo statim cū intelligimus genus itelligeremus dr̄iam nō erraremus in formādo diffōnem: z si statim intellecta dr̄ia itelligeremus spēm nō erraremus in adaptādo diffinitionē debito diffinito. Et sicut ꝯtingit errare in diffinitione dupl̄r. uel qꝛ diffinitionē nō debite formamus: uel qꝛ eam nō debite adaptamus. sic etiam ꝯtingit errare dupl̄r in descriptiōe: uel qꝛ descriptionē nō debite formamus: uel qꝛ eā nō debite adaptamus. z qꝛ intelligēdo simplicia z intelligēdo significata termino p̄ semp formamus nobis aliquem vnū ꝯceptū qui cōceptus in hñtib⁹ diffinitiōeꝫ est diffinitio. iuxta illud. 4. me^c. Rō quā signat nomē est diffinitio: in nō hñtib⁹ aūt diffinitionē est aliqd loco diffinitionis: qꝛ est aliq̄ descriptio. in h⁹ descriptionib⁹ q̄s format intellect⁹ in itelligēdo simplicia pōt errare: uel qꝛ nō debitū ꝯceptū format: uel qꝛ debitū cōceptū nō aptat debite q̄dditati. nec debitā diffinitionem debito diffinito. C Sed si itellect⁹ nr̄ nō eēt itelligēs in potētia: statī cū itelligeret genus uel q̄dcūq ꝯcie itelligeret ea per que debite pōt ꝯtrhi: z nō erraret in formādo diffinitiones: nec in formādo quoscūq ꝯceptus z q̄scūq descriptiones. z si statim cū format sibi ꝯcept⁹ aliquos: itelligeret q̄dditates q̄rū sunt illi cōceptus: sicut nō erraret in formādo ꝯceptū sic nō erraret in adaptādo cōcept⁹ rebus. Quare si intelligēdo simplicia pp̄ter potētialitatē itellect⁹ nr̄i errare possum⁹ z uel qꝛ nō debite formamus ꝯcept⁹. uel qꝛ ꝯceptus formatos nō debite adaptamus. ne erraremus in informādo in mēte nr̄a ꝯceptū sub eē cuiuslibet p̄dicamēti. z

ne erraremꝰ in adaptādo hꝰͥ ꝯceptꝰ formatos q̄ddita tibꝰ:ut q̄r forte ꝯceptū quātitatis ⁊ id qḋ significat h̄ noīe quāti adaptemꝰ q̄litati uel aliꝗ p̄dicamēto neces se fuit tradē sciam libri p̄dicamētoꝝ.per quā regulam in formādo nobis ꝯceptꝰ de.10.p̄dicamētis.⁊ in aptā do hꝰͥ ꝯceptꝰ formatos debitis p̄dicamētis doceamur: fuit ḡ necesse eradē doctrinā libri p̄ntorū:q̄r ibi docet q̄d significat noīe cuiuslibet p̄nti.ex qua doctrina possu mus nobis debitos ꝯceptꝰ formare de his.⁊ hꝰͥ cōce ptꝰ formatos rebꝰ q̄bꝰ cōpetūt:possumus debite ada ptare.¶ Est tn̄ diligēter notādū ꝙ q̄r itell's nō sic fer tur in q̄dditates rerū simplr̄:ut itellectꝰ subarū sepata rū imo circūloquit hꝰͥ q̄dditates.⁊ ꝓprias dr̄ias rerū nescit ꝓpriis rōnibꝰ noīare.ideo nō solū itellecto gn̄e statim nō itelligit dr̄iam:imo itellecta dr̄ia nō statim i telliget rē cuius est illa dr̄ia.Nā si q̄drupes ponat dif ferētia aīalis:posset ⁊ decupes dr̄ia assignari.forte enī multa sunt aīalia h̄ntia 10.pedes.attn̄ q̄r bipes ⁊ qua drupes ⁊ decupes sunt circūlocutiones dr̄iatū:nō opꝫ ꝙ qui itelligit has dr̄ias ꝙ cognoscat aīalia h̄ntia.10. pedes.¶ Viso quō itelligit:q̄r est potētia cognoscēs ⁊ nō statim cū itelligit genus itelligit dr̄iam.nec stati cū itelligit dr̄iam itelligit illā rez cuius est dr̄ia.ꝓp qḋ pōt errare in itellectu simpliciū ⁊ in significationibus terminoꝝ.ideo necesse fuit cōponē librū p̄ntoruz.ubi ostēdit q̄d significat noīe cuiuslibet p̄nti.reliq̄ de leui patēt.Nā planū est quō itellectus nr̄ est in potētia:q̄r nō statim cū itelligit s̄bm ītelligit p̄dicatuz.ꝓp qḋ pōt errare in formādo enūciationē.ideo necesse fuit cōpo nere librū piermenias.ubi de enūciatione tractatur. Tertio ut dicebat:itellectꝰ nr̄ est in potētia:q̄r nō sta tim cū itelligit p̄ncipia itelligit ꝯclōnes.ideo in sillo gizādo p̄mo necesse fuit cōponē libros artis noue:ubi agit de sillo.⁊ sp̄aliter necesse fuit librū posteriorū cō ponē quē h̄emus pre manibꝰ:ubi agit de sill'o demon stratiuo qui est sillus apodicticon.i.faciēs scire.Patet igit ꝙ q̄r itellectꝰ nr̄ est potētia cognoscēs.⁊ q̄r pōt er rare in cōceptu simplici ⁊ cōponēdo ⁊ diuidēdo ⁊ etiā discurrēdo.ideo necesse fuit logicā iuenire quātū ad li brū p̄dicamētoꝝ ne erraret in simplicibꝰ cōceptibꝰ.⁊ quātū ad librū piermenias ne erraret in enūciationi bus.⁊ quātū ad libros artis noue ne erraret in argu mētationibꝰ.Sed si alicui itellectui iest ꝯr̄iū.vz ꝙ nō sit potētia cognoscēs.ille est actu ens:q̄r sepabilis a re bus m̄alibꝰ:⁊ nō est forma corpis.hꝰͥ itaqꝫ itellectus: q̄r nō est potētia cognoscēs nō errabit in itellectu sim plicium.nec itelliget cōponēdo ⁊ diuidēdo.nec itelli get discurrēdo.ꝓp qḋ nō indigebit logica ut per eā hē at sciam de rebꝰ.Tota igit cā necessitatis logice acci piēda est ex mō itelligēdi nr̄o.cū ergo dialetica sit mo dus sciēdi:⁊ ꝓp scire sit inuēta:eo ꝙ sit via ad ceteras scias:lꝫ tota dialetica sit nec̄ia.potissime tn̄ necessariꝰ est iste liber ubi agit de sill'o demōstratiuo faciēte scire ex quo patet q̄d sit s̄bm huius libri.⁊ que sit cā m̄alis: q̄r tn̄ hic p̄ncipalr̄ intēdit de demōstratione.demōstra tio siue sillus demōstratiuus pōt poni hic m̄a ul' s̄bm. efficiēs aūt formalis uel finalis patere p̄nt per ea que coiter in p̄ncipiis libroꝝ eradunt.

His visis ad itelligētiā doctoꝝ quedā cōīa du bitamꝰ.Cū ḡ hic liber sit de demr̄ati one ⁊ demr̄atio sit sillus faciēs scire.Dubitaret forte aliqs:utrū per demr̄ationē aggn̄et scia.⁊ videt ꝙ nō: q̄r scia idē est ꝙ certa cognitio:cū certior sit cognitio p̄ncipioꝝ q̄ꝫ ꝯclōnū:q̄r ꝓp qḋ vnūqḋqꝫ tale ⁊ illō ma gis.Si ḡ per demr̄ationē aggn̄et certa cognitio cū cer tior sit cognitio p̄ncipioꝝ q̄ꝫ ꝯclōnū eēnt p̄ncipia de mōstrabilia:qḋ falsum est.¶ P̄s.illud qḋ maxime fac ad errorē nō videt aggenerare sciaz:sed hec est dr̄ia in ter itellectū ⁊ sensum s̄m Cōmētatorē in.2.de aīa.q̄r i tellectꝰ nō errat circa itelligibilia cōīa sed circa ꝓpria. sensus aūt ecōuerario nō errat circa sensibilia ꝓpria sed circa coīa.igit cū demr̄atio sit ex ꝓpriis ⁊ erga ꝓpria maximus error accidet.nō videt ergo ex talibꝰ aggn̄a ri scia sed magis ignorātia.¶ In ꝯr̄iū est p̄hs qui de mōstrationē uocat sill'm apodicticon.i.faciētem scire. ¶ Dōm ꝙ ut īfra dicet.Scire opinamur vnūqḋqꝫ cū cām cognoscimꝰ:⁊ q̄m illius est cā:⁊ ꝙ nō ꝯtingit aliter se hēre.Si ergo aliqs sillus nō aggn̄et sciaz hoc est uel q̄r nō ꝓcedit ex cāis:sed ꝓcedit ex q̄busdā ꝓba bilibꝰ:⁊ ex q̄busdā signis:uel si sill's accipit cām:non accipit cām:que sit ꝓpria illius:ita ꝙ nō ꝓcedit ex ꝓ priis:sed ex q̄busdā coībꝰ.illud ergo qḋ aggn̄at sciam nō solū debet eē cā:sed ēt dꝫ eē ꝓpria cā huiꝰ.ꝯꝰ nō ag gn̄at scia per sill'm:q̄r si accipit ibi cā ut cā ꝓpria:nō tn̄ accipit cā per se ⁊ imediata:que de necessitate ifert ef fectū:⁊ que nō pōt alr̄ se hēre:sed cū oīa ista ꝯcurrāt.s. ꝙ ibi est ꝓcessus ex cāis ⁊ ex cāis huius.i.ex ꝓpriis:⁊ ex cāis que nō ꝯtingūt alr̄ se hēre.⁊ ꝙ posite ponūt ef fectū:cuiusmodi sunt cāe per se ⁊ imediate:opꝫ ex tali ꝓcessu aggn̄ari sciam.⁊ q̄r oīa ista ꝯcurrūt ad demr̄ati onē:q̄r demr̄atio est ex cāis ꝯclōnis ueris p̄mis ⁊ ime diatis:opꝫ demr̄ationē eē sill'm apodicticon.i.aggn̄an tē sciam.¶ Ad v̄o obyciebat:ꝙ si certa cognitio hē ret per demr̄ationē:cū p̄ncipioꝝ sit certa cognitio:p̄n cipia eēnt demr̄abilia.Dici debet:ꝙ ut patebit non oīs certa cognitio hētur per demr̄ationē:sed solū ha bet per demr̄ationē certa cognitio ꝯclōnū:que ꝓprie uocat scia:nō aūt habet per demr̄ationē certa cogni tio p̄ncipioꝝ:q̄r hꝰͥ cognitio:ut ibi patebit non meret scia dici:sed itellectꝰ.¶ Ad v̄o ulteriꝰ argnebat:ꝙ cir ca ꝓpria maxime ꝯtingit errare.Dici dꝫ:ꝙ rō arguit op positū:nō ꝓpositū.Nā ars est circa difficile:⁊ circa id circa qḋ ꝯtingit errare:ideo opoztuit eē artē de demō stratione ⁊ per demr̄ationē:ne circa talia erraremus. ¶ Ulteriꝰ.dato ꝙ per demr̄ationē sic sit scia:q̄r ꝓce dit ex cāis ꝓpriis ⁊ imediatis que sciam cāt.Dubita ret forte aliqs utrū de demr̄atione sit scia.⁊ vi ꝙ non: q̄r ut dictū est:scia est per demr̄ationē.si ḡ de demr̄ati one eēt scia:sciret demr̄atio per demr̄ationē ⁊ alia de mōstratio per demr̄ationē:⁊ ita eēt ꝓcessus in ifinitū: qḋ est icōueniēs.¶ P̄s.ut coiter arguit:nō est idē orga nū ⁊ s̄bm.videmꝰ enī in arte fabrili ꝙ martellus q est organū per qḋ faber agit:est res alia ⁊ dr̄ns ab eo p qḋ martellū efficit:⁊ ab eo qḋ subycit actioni martelli:sꝫ per ḡ instrm̄ est dr̄ns ab eo circa qḋ v̄sat actio instri:q̄r tūc idē ageret in seip̄m: q̄re si demr̄atio est instrm̄:per qḋ scimꝰ:nō poterit demr̄atio eē s̄bm in scia.nec pote rit eē id de quo est scia:non ḡ erit scia de demr̄atione. ¶ In ꝯr̄iū est p̄hs qui eradit artē demr̄andi.est ḡ ars ⁊ scia de demr̄atiōe.¶ Dōm ꝙ si uera eēt positio Aui cē.forte de facili possemus satisfacē q̄ōni.ponit enim Auic.ꝙ in actibꝰ aīe nō est icōueniēs ire in ifinitū:ut si per aliquē actū itelligēdi itelligo aliq̄d:⁊ per aliū actū itelligēdi itelligo me itelligē.Rursus ēt per aliū actū itelligo me itelligē:⁊ sic s̄m eū in actibꝰ rōnis pōt esse ꝓcessus in ifinitū.Et q̄r demr̄are ⁊ arguē ⁊ sillogiza re ⁊ oīno discurrē ab vno in aliud sunt actꝰ rōnis.Jō forte diceret aliqs ꝙ per demr̄ationē habet scia de de mōstratione.⁊ de illa demr̄atione habet scia p demr̄a tionē.⁊ sic in ifinitū.Sed hꝰͥ dictū stare nō pōt:q̄r nō videt Arĩs.hūc modū tenuisse:ꝙ eradat sciam de de mōstratione per demr̄ationē aliā:⁊ de illa per illam:⁊ sic in ifinitū.¶ Amplius cū infinitū sit ignotū:ut di cit p̄hꝰ phisicoꝝ.si eēt sic ꝓcessus in ifinitū nihil oīo sci remus.nā si nō possumus certificari de demr̄atiōe nisi per demr̄ationē aliā:nec de illa nisi per aliā ⁊ ita in ifi nitū:cū terminare nō possit:nunq̄ꝫ possemꝰ uenire ad finē:ꝙ hēremus certitudinē aliquā de arte demr̄andi.

Propter hoc dicit aliter a quibusdam. q sicut faber cum
vno martello facit aliu martellum: ita q ibi martellus
est organu actionis et est illud qd actioni subijcit. non
tn est idem martellus qui est organu et qui subijcit actio
ni. nec est in martellis processus in infinitu. sicut aiunt.
per demonstratione est scientia de demonstratione. no tn est eadem
demonstratio hec et illa. nec est in demonstrationibus processus i
infinitu. Sed nec hoc sufficit: qr si faber per aliquam
actione fabricaret oem martellu: non posset illa actio
nem agere cu martello: qr tuc ille martellus seipm effi
ceret. igit cu in hoc libro det ars de oi demonstratione: no
poterit hoc fieri per demonstratione: qr tuc illa demonstra
tio seipsam demonstraret. ¶ Sciendu est q si propriu orga
nu logice eet demonstratio: sicut est sillus dialeticus vel sil
logismus simplr sumptus sicut forte congrue sustineri pos
set. q dialeticus sillando docet sillogizare. sic congrue
sustineri posset q demonstrando docet demonstrare. et q p de
monstratione habet scientia de demonstratione. Verum qr propriu
instrm logice no est demonstratio. possumus dicere q do
cens demonstrare no demonstrat: nisi forte per accidens in
quantu docens demonstrare adducit demonstrationes ali
quas gratia exempli. exempla aut no sunt de necessitate artis
Dicamus ergo q proposita dubitatio sumit originem ex
falsa imaginatione. imaginat enim sic querens q docens
demonstrare demonstraret: sed supposito q docens demon
strare no demonstraret. ut in prosequendo patebit. rationes
supius facte sunt solute: et non habet dubiu qd querit
¶ Ulterius dubitaret forte aliquis. dato q ars demon
strandi no doceat demonstratiue. utru ars sillogizandi doce
atur sillogistice. ¶ Dicendum q duplici via investigare pos
sumus q sillogizando adiscimus sillogizare. et primo p
id qd videt in alijs artibus. 2° per id qd habet intelle
ctus speciale preter alias potentias. Primu sic patet. vide
mus q fabricando fabri simus. et citarizando arte citari
zandi adiscimus. ergo a simili formando sillos. et specu
lando qualiter formant silli arte sillogizandi adiscimus. Se
cundo hoc ide patet per id qd habet itellectus speciale preter po
tentias alias. na itellectus est supra se conversiuus. Intelle
ctus enim no solu itelligit se: sed etia itelligit se intellige
re. et eode actu quo itelligit: itelligit se intelligere. qa si
hoc eet alio et alio actu: tuc eet abire in ifinitu. Standu
est ergo in primis: ut eode actu quo itelligit aliqd: intel
ligat se intellige illud: et qr sillogizare et discurre sunt
actus rationis et intellectus ideo no solu itellectus sillogi
zat: sed etia cognoscit se sillogizare. et eode actu quo sil
logizat: se sillogizare cognoscit. sillogizando enim pote
rit cognoscere se sillogizare: et poterit artem sillogizan
di adiscere. ¶ Ulterius. dato q sillogizando possumus
discere sillogizare. ¶ Dubitaret forte aliquis: qr videt
q fuerit supuacuu iuenire logica. na cum alie scie sillo
gizant: et sillogizando possumus adiscere arte sillogizandi
videt q adiscendo alias scias possumus adiscere artem
sillogisticam quam logica tradit: supuacuu ergo fuit propter
hoc logica iuenire. ¶ Dicendum q duplici via investigare
possumus: q necessariu fuit logica iuenire. no obstante
q sillogizando adiscimus sillogizare. Prima via sumit
ex facilitate adiscendi. 2° ex complemento doctrie. Prima
tangit phs in. 2. meta. ubi ait. q no est bonu simul que
rere sciam et modu sciendi. si enim adiscendo alias scienti
as et sillogizando in alijs scientijs vellemus arte sillogizan
di adiscere. tuc simul quereremus sciam et logica que
est modus sciendi: et que docet sillogizare. et qr male na
ti sumus ad adiscendu: et intellectus ni nascit qsi tabula
rasa: et multu tepus apponit in ignorantia. id valde dif
ficile est ei adiscere quodcuqz illorum per se et valde est diffi
cile itellectui adiscere logicam per se. et etia est ei difficile
adiscere alias scias per se. Si aut adiscere vellet sillogi
cam cu alijs scientijs: no solu hoc eet ei difficile: sz quo
damodo ipossibile. Vn Commentator supra 2m meta. expo
nens illud verbu phi. q no oportz simul querere sciam et mo
du sciendi. i. logica. ait q cu ho adiscit logica cuz adin
ventione aliaru sciaru: tuc no adiscit hanc nec hanc. i. tuc
no adiscit logica nec alias scias. ergo propter possibili
tate et facilitate adiscendi necesse fuit logica invenire: et
ut no simul quereremus sciam et modu sciendi. ¶ Se
cunda via ad hoc ide sumit ex complemento doctrine. nam
lz sillogizando adiscimus sillogizare: tn qr scire est co
gnoscere causas et principia rei: no perfecte possumus scire ar
te sillogizandi: nisi sciamus sillm reducere in suas causas:
et in sua principia. et qr principiu silli: cuiusmodi est dici
de omni et dici de nullo: et ea ex quibus costat sillus do
cet logica et no alie scie. ideo ad completione artis sillo
gistice necesse fuit logica invenire. ¶ Ulterius. dato q
necessariu fuerit logica invenire. Dubitabit forte ali
quis: utru sit simile de inventione logice et de inventione
aliaru sciaru. ¶ Dicendum q sicut in alijs scientijs ex admi
rari inceperunt phari. et videndo effectus inceperunt inve
stigare causas: ut videndo eclipsim ceperunt investigare causam
eius. qua investigata habuerunt sciam de eclipsi. sic anti
qui sapientes videntes q itellectus ad qualibet re invenit
rationes et argumenta: ceperunt investigare quo intellectus ar
guit: et quo sillogizat. et conati sunt invenire principia
et elementa sillorum. quibus inventis invenerunt arte sillogizan
di. est ergo quodammodo simile de inventione logice et alia
rum sciaru. ¶ Ulterius aut cu logica sit de conceptibus
et actibus rationis cum videamus q actus rationis et intelle
ctus diversificat secundum diversa que format intellectus in
intelligendo. Nam in intelligendo simplicia format dif
finitione. in itelligendo composita format enunciatione.
in discurrendo aut ab vna propositione ad alia format rationez
et sillm. ¶ Dubitaret ergo aliquis utru sit sile de intelle
ctu prout intelligit simplicia et format diffinitionez vel
conceptu aliquem loco diffinitionis. et prout intelligit com
posita et format enunciatione. et prout discurrit et facit sil
logismu. Dicendum q quantu ad pns spectat dicere possumus
q quodammodo est sile quantu ad hec oia. nam sicut in itel
lectu simpliciu est dare aliqd qd statum per seipm se of
fert itellectui: per cuius intellectu ceteri alij conceptus for
mant. hoc aut secundum Auic. est ens et ee. nam primu qd imp
mit menti nre: ut ipse ait est ens et ee. quicquid postea intel
lectus concipit et quicquid intelligit habet intellige per ens et ee
et qr sic est: ergo in itellectu simpliciu est dare aliqd qd
statum imprimit in intellectu: et per illud cetera alia fi
unt intellecta. sic etia et in itellectu compositorum et in for
mando enunciationes convenit hoc ide. no ceteras propositi
tiones intelligimus per coes animi conceptiones quas
dignitates vocat. dignitates aut ipsas intelligimus in
telligendo hanc dignitate q no convenit aliqd simul esse et
no ee. fundat enim hec dignitas imediate sup ipso en
te et sup ipso ee: qr sicut ens et ee est de itellectu omniu
simpliciu sic hec enunciatio et hec propositio que imediate fu
dat sup ipso ente est de intellectu ceteraru propositionum. si
cut ergo in enunciationibus ee contingit qr cetere enuncia
tiones roborant et reducunt ad enunciationes primas
que vocant coes animi conceptiones. Coes aut ai conce
ptiones reducunt ad propositione hanc qr no contingit simul
ee et no ee. hec aut propositio non reducit ad propositione alia: sed
in seipsa est manifestissima et habet causaz sue veritatis. Si au
tem reducit hec propositio no reducit in intellectu composito
rum: sed reducit in aliqd simplex ut in ens et ee. sic pos
sumus aliquem sillm formare in que prie reduci oes silli.
ille aut sillus no reducet in ulteriore sillm: ut si hec sint
principia formalia silli. dici de oi et dici de nullo si fieret
vnus sillus continens hec formalia principia: in illu sillm
reducerent oes silli. utputa si fieret talis sillus. in qui
busqz sillis est principiu dici de omni et dici de nullo illi
sunt perfecti silli. sed in oibus sillis prime figure formatis
secundum coniugationes utiles est principium dici de omni vel

dici de nullo. ergo oēs tales sunt ꝯgrui ⁊ pfecti silli. ꝓpter qḋ quodāmō oīo est simile de intellectu cōpositoꝝ quo formanť enūciationes: ⁊ de intellectu discursiuo quo formanť silli. nā sicut oēs enūciationes reducunť in enūciationes ꝑmas. i. in cōes animi cōceptiones. Cōes aūt enūciationes ꝑme reducunť in hanc qꝛ nō cōuenit aliqd simul eē ⁊ nō eē. hoc aūt non reducitť in enūciatione aliquā: sed cōtinet in scipm eē ⁊ imediate fundať in ente qḋ est de itellectu oīum alioruꝫ. sic oēs alij silli reducuntur in sillos ꝑme figure. silli autez ꝑme reducunť in illū sillm quē formamus qui cōtinet ꝑncipia formalia oīum silloꝝ. ille aūt sillus scipso facit fidē ⁊ hēt in scipso cām sue vitatis ⁊ nō reducitť in aliquē aliū sillm: sed reducitť in dici de omni ⁊ de nullo. que ꝑncipia sunt ptes illius silli: ⁊ ſm subam ingrediunť illū sillm. sicut hec ꝓpō ꝙ nō ꝯtingit simul esse ⁊ nō eē: nō reducitť in ꝓpōne aliam: sed reducitť soluꝫ in ipso eē qḋ est pars illius ꝓpōnis. ⁊ ſm subam ingreditur ꝓpōnē illā. bñ dictū est ergo ꝙ sicut qꝛ eē est de intellectu oīum alioꝝ: ideo ꝓpō illa que ex ipso eē sumitť roborat oēs aliās ꝓpōnes. ipsa aūt nō reducitť in aliā: sed hēt in se ipsam cām sue ueritatis ⁊ hēt id per quod oia alia roboranť. sic sillus ille formatus de principijs formalibus silli ꝯtinet artē sillogiçādi ⁊ nō reducitť in aliū sillm: sed oēs alij reducunť in ipm. patet ergo quō quodāmō sic est de cōceptu sillogistico ⁊ de alijs cōceptibus. patet etiā ꝙ sillogiçādo pōt tradi ars sillogistica ⁊ ꝙ per sillm pōt hēri ars de sillo: nec tñ ibit in infinitū: qꝛ est de necessitate ad aliquē sillm deuenire qui nō reducet in aliū sillm: sed scipso facit fidē: ⁊ hēbit in se ꝑncipia roborātia oēs sillos. sicut lꝫ per ꝓpōnē probeť alia ꝓpō: tñ nō itur in infinitū: sed est deuenire ad aliquā ꝓpōnē que nō reducitť in ꝓpōnē: sed scipsa facit fidē. nō enim ꝓbať per ꝓpōnē aliā qꝫ per scipsaꝫ. habet enim in scipsa ipsum eē ⁊ fundať in ipo ente qḋ est rō q̄re cetera cognoscanť. ¶ Ulterius aūt qꝛ intellectus humanus nō qescit. Dubitaret forte ꝙ non videtur possibile ꝙ per sillm tradať ars de sillo: qꝛ ut superius arguebať: si aliqs faber fabricaret oēm martelluꝫ nō posset per martellū aliquē oēm martellū fabricare: qꝛ tūc ille martellus fabricaret scipm. ergo a simili cū tradēs artē silli doceat cōstruē oēm sillm. ⁊ cū in huiꝰ arte ꝓbeť forma cuiuslibet silli: nō pōt hoc fieri per sillogismū: qꝛ tūc in illo sillo forma illius silli ꝓbareť in forma suipsius: qḋ videť incōuenientēs: qꝛ semꝑ qḋ agitť ⁊ per qḋ agitť debet eē distincta: qꝛ distinctū debet esse organū per qḋ fit actio ⁊ id qḋ actioni subditť: qꝛ non pōt idē agere in scipm. ¶ Dicēdum ꝙ lꝫ per aliquem martellū nō possit fabricari oīs martellus: est tñ aliqs sillꝰ qui ꝓbat ⁊ roborat oēꝫ sillm ut patet in sillo facto: ut si diceret. in quibuscūqꝫ sillis est ꝑncipiū dici de oī uł de nullo: illi sunt pfecti ⁊ cōgrui silli: sed in oībus talibꝰ sillis est hꝰ: ergo ⁊c̄. iste sillus roborat oēs sillos: quia in oībus sillis est ꝑncipiū dici de oī uel dici de nullo: uel sunt reducibiles ad hꝰꝰ sillos. roborat etiā hic sillꝰ scipm ⁊ in hoc sillo etiā est huius ꝑncipiū. possumꝰ aūt duplicē viā assignare q̄re in opibus exterioribus non possumus inuenire aliqd qḋ agat in oē tale: ut nō possumus inuenire martellū qui fabricet oēm martelluꝫ. in actibꝰ tñ rōnis possumus inuenire aliqd cuiꝰ actio se extēdat ad oē tale: ꝓut possumus inuenire aliqueꝫ sillogismū qui roboret quēlibet sillm. Prima via sumitť ex pte potētie agētis. scđa ex pte actus eliciti ab ipa potētia. Prima via sic patet. nā potētie corpales ⁊ oēs virtutes organice nō sunt supra se ꝯuersiue. ⁊ qꝛ talia nō agūt in scipsa ea que ab ipsis ꝓcedūt nō sunt supra se cōuersiua nec agūt etiā in scipsa. ⁊ qꝛ incōueniens est talia agere in scipsa: incōueniēs est inuenire aliquē martellū qui fabricet oēm martellū. qꝛ tūc ille martellus cū sit qd corpale fabricaret scipm ⁊ agerēt corpalia in scipsa: qḋ est incōueniēs. sed nō est incōueniēs reperire aliquā rōnē que roboret quālibet rōnē: qꝛ rō est supra se cōuersiua: ideo qḋ a rōne ꝓcedit poterit eē cōtra se ꝯuersiuť ⁊ hēre actionē in scipm: ⁊ nō erit incōueniēs ut dicebať inuenire aliquē sillm qui roboret quēlibet sillm: nec est incōueniēs inuenire aliquā rationeꝫ que roboret quālibet rōnem: qꝛ sillogiçare ⁊ rōcinari sunt actus rōnis ⁊ intellectꝰ qui est potētia supra se cōuersiua. In his ergo que intellectꝰ facit: uel in his que ꝓferunť in uoce: uel in his que scribunť: qꝛ talia sunt significatiua eoꝝ que sunt in mēte: poterit hic modus inueniri ꝙ reperiať aliqd tale cuiuꝫ actio se extēdat ad oē tale: ⁊ per ꝯñs se extēdat quodāmō ad scipm. ergo ut supius tāgebať ex pte ipsius intellectꝰ qui est potentia supra se ꝯuersiua declarať qḋ queritť. ¶ Scđo declaratur hoc idē ex pte actus eliciti ab intellectu. Nam cuꝫ organū per qḋ agitť est res aliq̄: ⁊ id qḋ agitť per illḋ organū est etiā res: opꝫ eē realē dr̄iam inter organū agēs ⁊ rē actā. sed cū ipsius per qḋ agitur est res rōnis ⁊ est actus a rōne elicitꝰ. ⁊ illud ad qḋ se extēdit actus illiꝰ organi est etiā qd rōnis: sicut inter res querimꝰ dr̄iam realē: sic inter ea que sunt qd rōnis sufficit ſm rōnem dr̄iam querere. si ergo aliqs sillus scipm roborat sufficit illū sillm a scipso ſm rōnē differre ut est organuꝫ ⁊ ſbm: ⁊ ut est qd roborās ⁊ qd roboratuꝫ. igitť qꝛ sillus est qd rōnis ⁊ qōlibet sillo quodāmō docemus sillogiçare: ⁊ qdā sillus est aliquo mō supra se ꝯuersiuus. cōpleta tñ ars sillogiçādi cōtinetť in sillo hñte in se principia formalia silloꝝ: ⁊ per illuꝫ sillm roboranť oēs alij silli. ¶ Ulterius aūt: qꝛ adhuc itellectus hoīs non gescit. Dubitaret forte aliqs: qꝛ videť oīno incōueniens ꝙ aliqs sillus scipm roboret. qꝛ cū roborās sit notius roborato idē eēt notius scipso qḋ est icōueniēs. ¶ Dicēdū ꝙ in cognitione cōclōnū uel eoꝝ que cognoscuntur per alia hoc est uerū: ꝙ ꝓbās est notius probato: ⁊ manifestās est notius manifestato. in cognitione autē ꝑncipioꝝ ueritatē nō hēt: qꝛ ꝑncipia scipsis faciūt fidē ⁊ per scipsa sunt manifesta: ⁊ qꝛ sillus formaťex ꝑncipijs formalibus silloꝝ. etiā ꝯtinēs ꝑncipia illa hēt rōnē ꝑncipij ⁊ elemēti in arte sillogistica. nō enim est incōueniēs ꝙ hꝰꝰ sillus roboreť ⁊ cōfirmeť ⁊ faciat de se ipso fidē. per scipm. i. per ꝑncipia cōcepta in ipso. possumus aūt hoc manifestare per sile: qḋ videmus in denoiatione incōplexoꝝ: qꝛ specialia ꝓprie loquēdo scipsa nō denoiant. qꝛ albedo ꝓprie nō est alba: nec cursus currit nec motus moueť. gnalia aūt scipsa denomināt qꝛ bonitas est bona: ⁊ magnitudo est magna: ⁊ entitas est ens. sic ⁊ in ꝓposito rōnes facte in terminis specialibus scipsas nō roborāt. facte aūt in gnalibꝰ pñt scipsas gnare: sicut gnalia scipsa denoiant lꝫ specialia se ꝓprie nō denoient. ¶ Ulterius aūt dubitaret forte aliquis cum ars sillogistica possit tradi per sillm q̄re ars demōstratiua nō possit tradi per demōstratiōeꝫ. ¶ Dicēdum ꝙ duplici via inuestigare possumus ꝙ docens sillogiçare pōt sillogiçare: ⁊ ars sillogistica potest tradi per sillm. docēs aūt demōstrare nō demōstrat. ⁊ ars demōstratiua nō pōt tradi per demōstrationē. Prima via sumitť ex parte artis demōstratiue. scđa ex parte logici tradētis artē demōstrādi. Prima via sic patet. nā ars demōstratiua se extēdit ad oēm demōstrationem. Non enim tradereť ars demōstrādi nisi dareť notitia de omni demōstratione. Ille aūt qui docet oēm demōstrationē: oportet ut utaťterminis cōibus cuilibet demōstrationi: sed per coīa non est demōstratio: ergo tradēs artē demōstrādi nō demōstrat. diceret enim logicus tradēdo artē demōstratiuā ꝙ demōstratio est ex ꝓprijs ⁊ ex ueris. his aūt oēs speciales artifices utunť. quelibet enim sciētia demōstratiua ex ꝓprijs ⁊ ueris

est. sed hec pcedit ex his ppriis et ex his veris. illa aut ex aliis ppriis et ex aliis ueris. dicē autē demōstratiōnē ee ex ppriis et ex ueris est pcedere per coia cuilibet discipline. et qr arguēs per coia nō demōstrat: cum demōstratio fit ex ppriis et ueris: tradēs artem demōstrādi nō demōstrat. ¶ Secūda via ad hoc idē sumitur ex pte logici tradētis artē demōstrādi. nā quodlibet agēs agit sm organa sibi debita. cū ergo organū logici non sit demōstratio: logicus nō pōt eā adē artē de demōstratione per demōstrationē: qr tūc ageret per nō ppriū organū. sicut ergo quelibet ars agit opa sibi debita per pptia organa. et qr nō utit organis alteri᷒ artis: ut cū ppriū sit artis edificatiue facere domū: nō tn facit eam cum organis artis sutorie. sic qr demōstratio est actus rōnis uel est cōstituta per rōnis actū. logicus qui circa talia uersat docet demōstrationē cōponere: et tradit artē demōstrādi nō tn facit eam per demōstrationē: quia ut in pseq̄ndo patebit demōstratio nō est instrm eius tn qr nō repugnat sillo q fiat per coia: cū etiā qr ppriū organū logici est sillus. logicus pōt tradere artem de sillo per sillm eo mō quo est supius declaratū. Sed qr demōstrationi repugnat q fiat ex coib᷒: et logici nō est ppriū organū demōstratio: nō poterit logicus tradere artē de demōstratione per demōstratione qd declarare uolebamus. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs qr videt q logicus tradit artē de demōstratione per demōstrationē. et videt q organū eius ppriū sit demonstratio. nam per demōstrationē pbat debita passio de debito subiecto per debita pncipia. gra enim exempli loquēdo dicamus q hoc mō pcedit logicus. nam cū in libro poz sbm sit sills. pbat logicus in libro illo de hoc subiecto. i. de sillo hāc passionē que est de necessitate cōcludere per hec pncipia. vz per dici de omni et de nullo. pbat ergo ibidē q ppriū sit silli de necessitate manifeste cōcludē per illa pncipia que cōtinet. Nā et si in aliis argumētationib᷒ ubi nō reseruant expsse illa pncipia. sequit de necessitate pclo. tn non sequtur sic manifeste sicut sequtur in sillis illis formatis per illa pncipia. et qd dictū est de libro poz respectu silli ueritatē videt hēre de libro posterioz respectu demōstratiōis. Nam in libro isto subiectū est sillus demōstratiōis de quo pbat hec passio q aggenerat sciam et q est faciēs scire per hec pncipia: qr est ex pmis ueris et imediatis causisq pclonis. ¶ Dicēdū q duplici via inuestigare possumus q h᷒ pcessus facti a logico nō sunt demonstrationes. In demrātione enim sunt duo pſiderāda videlicet ea ex qbus demōstratio fit que sunt quasi demōstrationis cā. h᷒ aūt sunt pncipia cuilibet disciplinę. 2º in demrātione cōsiderādū est qd ex demrātione causat: et hic est demrātionis effect᷒. huius aūt est efficere aggnāre sciam. sillus enim demrātionis cōsistens ex ppriis aggnāt sciam in aia nra qd est demōstratiōis effect᷒. ¶ His visis patet q logicus tradēs artem de demrātione nō demōstrat. tum qr tradit artē per coia tum etiā qr per artē traditā nō aggnāt in nobis sciam sed modū sciēdi. docet enim logicus q demrātio est ex ppriis et ex ueris: in speciali uō que sunt illa propria et que sunt illa uera determinare nō spectat ad logicum qr ipse nō utit specialib᷒ terminis. hoc enim nomē ppriū est nomē secūde intētionis: et est cōe ad oia ppria et ad ppria qbus utit geometra. et ad ppria qbus utitur arithmeticus: et ēt ad ppria aliarū sciarū. dicē ergo demrātionem esse ex ppriis et nō descēdere ad specialia ppria. nō est pcedere per ppria sed per coia. ergo si pſideramus ea ex qbus demrātio cōstituit: patet q ars tradita a logico de demrātione et rō illa quā format logicus de demrātione faciēda nō est demōstratio qr est per quedā coia tradita. Rursus si pſideremus id qd per demrātionē efficit: patet q ars demrādi per

demrātionē nō tradit. nā scire demrātionē et scire sillm ut est applicabilis ad res demrātas et sillogiçatas non est scire aliqd in re: sed est scire modū per quē debemus scire. per artē ergo demrādi et sillogiçādi nō aggenerat in nobis scia sed modus sciēdi. vn̄ et ipsa logica a pho in 2º me᷒. modus sciēdi est appellata. ars ergo illa per quā tradit ars demrādi uel notitia de demrātione: tū qr pcedit per quedā coia. tum qr nō aggnāt in nobis sciam sed modū sciēdi: nō est per demrātionem tradita. nec de demrātione per demrātionē habet notitia. ¶ Qd vo arguebat q logicus pbat hāc passionem efficē sciam de hoc sbo. vz de demrātione per hec pncipia: qr pcedit ex ppriis et ueris. pp̄ter hoc q formabit logicus h᷒ rōnē. qcqd pcedit ex ueris et ex propriis aggnāt sciā: demrātio est h᷒ ergo et c. patet q hec rō nō est demrātio: qr termini quos assumit sunt cōes cuilibet scie speciali. nā quelibet scia specialis demonstrat. quelibet pcedit ex ueris et ex ppriis. per quemlibet talē pcessum nō aggnāt in nobis scia. nō ergo qlibet pbatio alicuius de aliquo per aliq̄ pncipia est demōstratio nisi hoc fiat per pprios terminos qd nō facit logicus. semp enim tā dialeticus q̄ rhetoricus pcedit per quedā coia. iuxta illud phi in pncipio rhetorice. ambe enim vz dialetica et rhetorica sunt de talibus qbusdā que coiter quodāmō oium est cognoscē et nullius est scire determinate. ¶ Ulterius aūt q logicus nō utat demrātione dubitaret forte aliqs. utrum spectet ad eū tradē artē de demrātiōe et docē demonstrationē cōponere. ¶ Dōm q sicut videmus in aliis artib᷒ ita suo mō possumus in logica arbitrari. videmus enim in arte fabrili q multa organa fabricat et cōponit qbus nō utit. fabricat enim faber uomerē quo nō utit ipse: sed agricola. fabricat etiam acū qua non utit ipse sed sutor. cū enim ars fabrilis uersat circa ferrum tanq̄ circa ppriā mām ad eā spectat pstruere oē qd est ex ferro. nō tn q utat oibus organis ex ferro cōstructis. cū enim organū sit aliqd ad finē ordinatū: illa organa ferrea que fini fabrili sunt inutilia: cuiusmodi est acus uel quodcūq aliud qd nō pōt dura scindē: fabricauit ea faber eo q sint ex ferro: nō tn utet eis: qr nō sunt utilia suo fini. sed sicut ars fabrilis est circa ferrū tanq̄ circa ppriā mām: ita dialetica est circa actus rōnis. uel circa ea que per act᷒ rōnis sunt cōstituta tanq̄ circa ppriā mām. qr sicut spectat ad artē fabrilē versari circa oē ferrū et fabricare qcqd ex ferro cōponitur sic spectat ad logicū uersari circa oēs actus rationis et circa oia que per h᷒ actus sunt cōstituta: nō tn utet logicus oibus talibus sicut nec faber omni organo ferreo: qr cū demrāre et sillogiçare oino ad actus rōnis ptineant: lz logicus nō utat demōstratione. ad ipsū tamen spectat tradere artē de demōstratione: et ult de oi sillo. ¶ Ulterius autem dato q logicus non utat demonstratione: tradit tn demōstrationis artem. ¶ Dubitaret forte aliqs utrum aliqs alius artifex a logico possit tradere artē. et videt q rhetor possit huiusmodi artem tradere. nam si logicus tradit artē de demōstratione: qr logica uersat circa rōnis actus uel circa ea que p huiusmodi act᷒ sūt cōstituta. cū etiā circa talia uersetur rhetorica: videt q ad rhetorē ptineat tradere artē demōstrandi. ¶ Preterea de entimemate determinat logicus et rhetor. et etiam de exēplo determinat uterq. qd ideo videt ueritatē habere qr arguere per exēplum et entimema spectat ad rōnem. et qr circa ea que rōnis sunt uersat tam dialeticus q̄ rhetor: ideo de eis uterq determinat. ergo a simili cū arguere per demonstrationem et per sillm spectet ad rōnē: tam ad dialeticum q̄ ad rhetorē: eo q uterq eoz sunt artifices rōnales: spectabit determinare tam de demōstratione q̄ de sillo. artē ergo demōstrādi et sillogiçādi non solum tradet

dialeticus sed et rhetor. ¶ Dicendū ꝙ si uera eēt opi
nio Tullij qui totū negociū rhetoricoꝝ visus est collo
care sub negocio politico: nō hēret difficultatē qꝺ que
rit. qꝛ tūc rhetor non eēt artifex rōnalis nec spectaret
ad eū determinare de actibᵘˢ rōnis: sed cū ſm pħm ⁊
ſm vitatē rhetorica sit assecutiua dialetice. ⁊ sit magis
q̄dā dialetica q̄ꝫ quedā politica. ⁊ uterqꝫ tā rhetor q̄ꝫ
dialeticus sit de qbusdā coibus: ⁊ sint artifices rōna-
les. videt eē rōnalis qꝺ q̄re nō uterqꝫ determiat de de-
mōstratione. cū demōstratiōē cōstruere ⁊ oino sillogi-
çare ad rōnē ptineāt. ¶ Sciēdū ē ꝙ cū nostrū itelligē
sit cū discursu. ⁊ cū nō possimᵘˢ hēre scias rerū nisi per
rōnes ⁊ argumēta. ut pōt patere per habita. nec arguē
do ēt rōcinādo erraremus oportuit de ipsa rōne ⁊ ar-
gumētatione īuenire artē. ⁊ qꝛ rōnes ⁊ argumēta ap-
plicabilia sunt tā ad speculatiua ⁊ ad artes sciētificas
⁊ subtiles q̄ꝫ etiā ad agibilia ⁊ ad artes morales ⁊ pra
cticas. ideo oportuit q̄si duplicē dialeticā īuenire. vnā
que descēderet in artes speculatiuas ⁊ subtiles. ⁊ hec
cōmuni noīe appellata est logica. ⁊ aliā que descende-
ret in artes morales ⁊ practicas: ⁊ hec uocata est rhe-
torica que dicit eē assecutiua dialetice. qꝛ est q̄si que-
dam grossa dialetica. tradere ergo artē arguēdi in sciē
tijs moralibᵘˢ ut in politica ⁊ ethica spectat ad rheto-
rē. Attū si arguat in illis sciētijs: cū rhetor ꝓcedat ex
coibus. politicus ꝓcedat ex ꝓprijs: erit rhetor qdā so
phista politicus. sic tradere artē demōstrādi ⁊ tradere
artē arguēdi in sciētijs speculatiuis spālibᵘˢ spectabit
ad dialeticū. Attū si dialeticus uelit arguē in illis sciē
tijs. utputa si per quedā coia qbus ipse utit uelit ꝓba-
re ꝯclones geometricas: ut si uellet per coia ꝓbare cir
culi q̄dratura erit dialeticus sophista geometra: sicut
rhetor arguēs ī politica erit sophista politicᵘˢ. ¶ Hoc
viso patet qd sit dicēdum ad questionē ꝓpositam. naꝫ
si rhetorica est quedā grossa dialetica ⁊ eius est trade-
re modum arguēdi in sciētijs moralibus ⁊ grossis: cū
huiusmodi sciētie ꝓcedāt suphicialr. ⁊ typo. i. exēplari
ter: eo ꝙ actus humani non cadūt sub vna regula. nec
de huiusmodi actibᵘˢ de qbus sunt tales sciētie ꝓsit de
mōstrationes cōstitui: nō spectabit ad rhetorē tradere
artē de demōstratiōē. ¶ Ad ꝺ v̄o arguebat ꝙ rhetor est ar
tifex rōnalis patet: qꝛ rhetorica est q̄si quedā grossa di
aletica. vñ nō spectat ad ipꝫ tradere de omni mō argu
endi. sed soluꝫ determinabit de illis arguendi modis
per quos arguimus suphicialr ⁊ typo. hᵘⁱ aūt sunt exē
plum ⁊ entimema. nō aūt demōstratio ⁊ sillus. ¶ Ad ꝺ
v̄o ulterius arguebat ꝙ de entimemate determiat rhe
tor ⁊ dialeticus. ergo pari rōne poterit determinare
uterqꝫ de demōstratione: dici debet ꝙ nō est silē: sed q̄
liter nō sit silē: ⁊ quō uterqꝫ poterit determinare de en
timemate: ⁊ nō de demōstratione cuꝫ exponet passus
ille habitus circa ꝑncipiū huius libri ꝙ rhetorice per-
suadēt per exēpla ⁊ entimemata appebit. ¶ Ulterius
aūt dato ꝙ ad rhetorē nō ptinet tradere artē demon-
strādi. Dubitaret forte aliqs uerū hoc possit ptinē ad
artifices speciales. ⁊ videt ꝙ sic: qꝛ fabricādo fabri fi-
mus: ⁊ citharicādo adiscimus citharicare: q̄re cū aliē
scie demōstrēt: ergo in alijs sciētijs ars tradit demon-
strādi. ¶ Dicēdū ꝙ cū scire sit per cām nō sufficit de-
mōstrare ad hoc ꝙ tradat ars demrandi nisi reducat
demratio in suas cās. cum ergo quelibet scia specialis
demōstret opꝫ ꝙ id qꝺ est eā demrandi nō sit spāle ali-
cui scie: sed sit cōe ad oēs scias. ut si hoc mō reducit de
mōstratio in suas cās ꝙ sit ex ꝓprijs ⁊ ueris ꝓcedere
ex ꝓprijs ⁊ ueris nō est spāle alicui scie: sed est cōe cui-
libet arti. q̄re cuꝫ ars demrandi nō possit tradi per ter
minos spāles: sed per cōes eo ꝙ cōe sit cuilibet scie de-
mōstrare: tradē artē demrandi nō ptinebit ad aliquaꝫ
sciam spālē: sed hoc erit opus artificis cois. ¶ Est er-
go diligēter notādū ꝙ sicut aliq̄ instra ferrea cuiusmo
di sunt uomer ⁊ acus faber cōponit: sed nō utit. aliqs
aūt artifex cuiusmodi sunt agricola ⁊ sutor eis utitur
sed nō cōponit. aliqs aūt nec utit nec cōponit. qꝛ mul
te sunt artes que nō fabricāt acū nec uomerē nec utū-
tur illis. Sic ⁊ circa demrationē dicere possumus ꝙ
aliqs artifex ut logicus tradit artē demōstrādi: ⁊ tamē
demōstratione nō utit. aliqs aūt artifex ut qlibet arti-
fex spālis demōstratione utit. nec tñ tradit artē demō
strādi eo ꝙ ars demrandi nō nisi per cōes termios tra
di pōt. qbus uti non ꝓprie spectat ad artifices spāles.
¶ Rursus cum demōstratio ptineat ad actᵘˢ rōnis tra
dere artē demōstrādi nō ꝓprie spectat nisi ad artificeꝫ
rōnalē. nā sicut solus faber eo ꝙ ipse uersat circa mām
ferreā hēt fabricare organa ferrea lꝫ nō oibus organis
ferreis utat: sic solus artifex rōnalis hēt tradere artem
de demratione ⁊ de alijs que sunt per actus rōnis cō-
stituta: lꝫ ipse nō oibus talibᵘˢ utat. Artifex ergo rōna
lis cuiusmodi est logicus tradit artē demrandi. nō tñ
demratione utit. Artifex aūt realis spālis cuiusmodi
est geometricus arithmeticus: ⁊ qlibet talis demratio
ne utit. artē tñ demrandi non tradit: sed artifex realis
cois cuiusmodi est metaphisicus nec ꝓprie demratiōē
utit: nec artē demrandi tradit: nam hᵘⁱ artifex qꝛ cois
est ideo ꝓprie demratione nō utit: cuꝫ demratio sit de
ꝓprijs. ¶ Rursus qꝛ hᵘⁱ artifex nō est rōnalis sed rea
lis, ideo artē demrandi nō tradit. ipse enim metaphisi
cus ꝓprie non demonstrat: nisi uelimus accipē demō
strationē large pro omni certa cognitione, qꝺ maxi-
me competit metaphisico. Metaphisici enim nō est de
monstrare: sed eius est declarare qdditates ac reruꝫ es
sentias. ¶ Ulterius autē dubitaret forte aliqs: qꝛ vi-
det inconueniēs ꝙ aliqs det artem demonstrādi ⁊ ta
mē non demonstret. nam si fabricādo fabri fimus. ⁊ ci
tharicādo adiscimus citharicare: oportet ꝙ demōstrā
do adiscamus artē demonstrādi. ergo cum tradere ar-
tem demonstrādi idem sit ꝙ docere demonstrare. cum
non videat possibile ꝙ aliqs doceat artē demonstran
di nisi demōstrādo: qꝛ non aggenerant habitᵘˢ nisi per
actus congruētes habitui: non videt possibile ꝙ logi
cus det artē demonstrādi: ⁊ tamē dādo huiusmodi ar
tem non demonstret nec demonstratione utat. ¶ Di-
cēdum ꝙ in arte est ꝯsiderare duo. aliqd qꝺ est forma-
le: ⁊ aliqd qꝺ est māle. ut in arte domificādi qd forma
le est ibi ordo lapidum ⁊ ordo eoꝝ que domum ꝯstitu
unt. māle aūt sunt ibi lapides ipsi: videmᵘˢ aūt ꝙ si ho
mo eēt instructus in arte domificādi ⁊ sciret ꝯgrue or
dinare lapides in domo cum videamus aliquos lapi-
des eē molles ⁊ aliquos duros. ⁊ ex mollibus fit do-
mus debilior: ⁊ ex duris fortior: si ille instructus sic in
arte domificādi nunq̄ꝫ fecisset domum ex lapidibᵘˢ du-
ris. ad hoc ꝙ sciret domum ex lapidibus facē: nō opor
tet ꝙ aliqs doceret eum artē domificādi. nec ꝙ domi
ficaret coram eo. sed sufficeret ꝙ ostēderet qui sunt la-
pides duri dicēs ꝙ ex eis fortior fit domus. naꝫ domi
ficare ex lapidibus duris non differt a domificare sim
pliciter nisi in materia necessaria. ⁊ sillogiçare ex ꝓprij
s ⁊ ueris. qꝺ facit demōstratio de qua determinat in
hoc libro posterioꝝ: non differt a sillogiçare simplici-
ter de quo determinat in libro ꝑoꝝ nisi in materia. ad-
dit enim sillogismus demōstratiuus supra sillogismuꝫ
simplr necessitatem materie. postq̄ꝫ quis est instructus
in libro priorum: ⁊ scit artem sillogiçandi q̄tūꝫ ad
id qꝺ est formale ad hoc ꝙ discat demōstrare nō opor
tet sillogiçare: sed ei sufficit ꝙ materia ostendet ex qua
constat demonstratio. tunc enim cum arte sillogiçan-
di quam didicit in libro priorum: ⁊ cum cognitione
materie demonstratiue de qua dicetur in libro posteri
orum habebit sufficienter artem demonstrandi. vnde

⁊ pbs potissime uenat in hoc libro ostēdens ex quib⁹ cōstat demfatio. docens q̄ cōstat ex pmis ⁊ ueris ime diatis causisq̄ 𝔷nis. Propter qd patet q̄ si docens sil logiçare sillogiçat: q2 ibi tradit ars sillogiçandi q̄tuz ad id qd est ibi formale. quam artem nullus posset adi scere nisi sillogiçaret in mēte uel in uoce. tn̄ docens de mōstrare non opz q̄ demōstret: q2 demonstratio supra sillm simplr nō addit nisi necessitatem mãe. Cognita ergo arte sillogiçādi ad hoc q̄ detur ars demonstrādi sufficit determinare de mã ex qua demōstracio cōstat. Dans ergo artem demonstrādi nō demōstrat nec de mōstratiue utit nisi per accñs. gra exempli. que exēpla nō sunt de necessitate artis nec sunt per terminos qui bus utit logicus: sed qbus utunt alij artifices. ¶ Ulterius aūt cuz demonstratio reducat in suas causas ⁊ in sua pncipia ⁊ aliter nō possit tradi ars demonstran di nisi sciēdo cãs ⁊ elemēta demōstrationis que cause ⁊ elemēta sunt pma uera ppria ⁊ imediata: q2 ex tali bus causat demōstratio cum in traditione huius artis possit formari quedā ratio ⁊ quidā sills ut dicat: qui cūq3 sills 𝔷stat ex pmis ueris pprijs ⁊ imediatis est de monstratio ⁊ est sills faciens scire. sills qui traditur in hoc libro est hi⁹. ergo ⁊c̄. ¶ Dubitaret forte aliquis. utrum hic sills qui pōt formari in tradēdo artem de monstrādi sit demonstratio uel sills topicus. uel quis sills debeat noiari. Nō aūt dici pōt q̄ hi⁹ sills factus sit sills simplr de quo determinat in libro poz cuz ap plicatus sit ad aliquid spāle: nec etiam dici pōt q̄ sit sil logismus topicus: q2 hi⁹ sills nō est necessarius: sed est ut in pluribus. sills aūt sic factus est necessarius: q2 ar guit de necessitate hi⁹ rōnem faciā demonstrationem esse: nec etiaz dici pōt q̄ sit sophisma: q2 tunc peccaret in forma ⁊ nō 𝔷cluderet. relinquit ergo sic demonstra tio. ergo tradens artem demōstrādi demōstrat. ¶ Di cēdum q̄ sm Cōmētatorem logicus pōt 𝔷siderari du plr. uel ut docens. uel ut utens. si 𝔷siderat ut docens: sic quodāmō est artifex spālis ⁊ est de speciali aliquo: q2 est de actibus rōnis. uel de his que per hi⁹ actus cō stituimus. hoc ergo modo tradit artem sillogiçādi de terminās de sillo quē sills ad rōnem ptinet ⁊ per actuz rōnis 𝔷stituit. hoc modo etiā tradit artem demōstran di. nam per demonstratiouē arguere ptinet ad rōnem ⁊ artificis rōnalis est hi⁹ artem tradere. ¶ Cum ergo tradendo talem artem logicus aliquas rōnes format: si querat cuiusmodi sunt ille rōnes. Dicēdum est q̄ si cut logica pprie nō est scientia: sed modus sciendi. sic ille rōnes nō pprie sunt demonstratio: sed docent mo dum demonstrādi. quantūcūq3 ergo logicus 𝔷siderat ut docēs. ⁊ quātūcūq3 sm q̄ hi⁹ faciat necessarias rō nes: q2 nō ōis necessaria ratio est demonstratio. sed il la que pcedit ex pprijs cuiuslibet discipline ⁊ que ag generat in nobis sciam: rōnes quas tradit logicus sūt ut est docens ⁊ ut tradit artem demonstrādi ⁊ sillogi çandi. tum q2 hi⁹ rōnes pcedunt ex quibusdā cōmu nibus. tum etiam q2 nō in oībus aggenerāt sciam: sed modum sciendi demōstrationes dici non debent nisi forte acciperet large demōstratio pro omni necessaria rōne. sm quem modum loquēdi demonstrat etiā me taphisicus: q2 multas ifallibiles rōnes facit. pprie er go loquēdo artifices spāles demōstrāt: q2 illi pcedunt ex pprijs alicuius spālis discipline. Artifices uō com munes nō pprie demonstrāt nisi accipiat demonstra tio large pro omni necessaria rōne siue pcedat ex com munibus siue ex pprijs siue aggeneret sciam siue mo dum sciēdi. Patet ergo q̄ rōnes logici ut tradit artez demōstrādi ⁊ sillogiçādi nō sunt demfationes. lz pos sint aliquo mō ad demfationē reduci. sicut modus sci endi reducit ad sciam. ⁊ si logicus nō demōstrat ut est docēs multo magis non demfat ut est utens: q2 sm q̄ hi⁹ nō utit sillo demfatiuo: sed topico. ¶ Cuz ḡ queri tur q̄les rōnes sunt ille que formari pnt ex eo q̄ logi cus tradit artem demfandi. ⁊ ex eo q̄ est docens. pz q̄ lz nō sint silli simplr: q2 sunt applicati ad aliquā mãz. ⁊ lz nō sint rōnes topice: q2 de necessitate 𝔷cludunt. ⁊ lz nō sint sophismata: q2 tunc fallerent. nō tn̄ sunt de mōstrationes pprie. tn̄ ad demōstrationē reducunt. si cut modus sciendi reducit ad sciam: ⁊ possunt appel lari demfationes largo mō quo dictū est. ¶ Ulterius aūt cum logicus possit 𝔷siderari ut est docens ⁊ ut est utens. ⁊ utroq3 modo rōnes formet. Dubitaret forte aliquis. utrū idem aggñet in nobis per rōnes factas a logico ut est docēs ⁊ ut est utēs. Dōm q̄ logica est de actib⁹ rōnis applicabilib⁹ ad res. put ḡ logicus deter minat de ipsis actib⁹ rōnis uel de his que per hi⁹ act⁹ 𝔷stituunt. ⁊ pbat de eis debitas passiones per debita pncipia d̄r esse docens. sic tn̄ se hñs nō d̄r pprie demō strare. tum q2 pcedit ex q̄busdā coib⁹. tum etiā q2 nō aggenerat sciam: sed moduz sciendi. sed put hi⁹ rōnis actus applicat ad aliquas res ⁊ format sillm de alijs rebus d̄r esse utens. ¶ Cuz ergo querit utrū idem ag generet per rōnes logicas ut est utens ⁊ ut est docens. dici debet q̄ nō. nā sicut geometriā docet geometra. ⁊ arithmetic⁹ arithmeticā. sic logicus ut est docēs do cet logicā. ⁊ q2 logica nō est scia: sed modus sciendi. iō logicus ut est docens aggenerat in mēte per rōnes su as nō sciam: sed modū sciēdi. ut aūt est utens q2 ut h⁹ est pprium instrumentum est sills topicus ex quo aggene rat opio. si 𝔷siderat per rōnes quas facit nō aggenerat pprie sciaz in nobis: nec modū sciēdi: sed opionē. Dica mus ergo q̄ per rōnes factas a logico aliqñ aggñat i nobis sapia. aliqñ scia. aliqñ modus sciēdi. aliqñ opi nio. aliqñ fides. aliqñ suspitio. aliqñ deceptio. aliquā do ignorātia. ¶ Differt aūt sapia a scia ⁊ a mō sciēdi. quia sapientia est per cãs causarū ⁊ per causas altas p ut procedit metaphisicus. Scia aūt est per cãs iferio res ⁊ pphas put pcedūt alij artifices. ¶ Modus aūt sci endi nō est de ipsis reb⁹. sed magis est de actib⁹ rōnis per quos circa res uersamur. Opio autē differt a fide ⁊ suspitiōe: q2 suspitio est ifra fidē: fides ifra opionem. Ideo qm̄ ea per que manuducimur ad assentiēduz ali cui sunt q̄dā repntationes ⁊ q̄dā metaphore. put pce dit ars poetica. dnr solū aggñare suspitiōes: sed si ille psuasiones sint ualidiores put pcedit ars rhetorica q̄ ualidi⁹ arguit q̄z ars poetica. dnr psuasiōes ille aggña re quādā credulitatē ⁊ quādā fidē. ita q̄ per fidē quaz aggñant rōnes rhetorice firmi⁹ adheremus q̄z p suspi tionē quā aggñant manuductiones poetice. Rursus si in mã pbabili fierēt adhuc rōnes ualidiores q̄z rhe torice ⁊ poetice cuiusmodi sunt rōnes dialetice aggña būt opionē que est fortior ⁊ ualidior q̄z fides rhetorica ⁊ suspitio poetica. Deceptio aūt differt ab ignorātia: q2 qlibet defect⁹ a scia d̄r ignorātia: sed defectus cum latētia d̄r deceptio. iō pprie fallacie dnr decipe que si mul cū cã nō existie hūt cãm apparētie. hūt enīz falla cie simul latētiā cū defectu. ¶ His uisis dicamus q̄ rōnes metaphisicales que sunt p cãs cãrū ⁊ que sunt per cãs altas aggñant sapiaz. demfatiōes uō que sunt per cãs pphas cuiusmodi sunt rōnes sciarū pticulariū aggñant sciam. rōnes que logicales sunt ut est docēs aggñant modū sciēdi. rōnes uō logicales ut est utens nō aggñant modū sciēdi: sed opionē. rōnes rhetorice aggñant fidē. poetice suspitionē. fallacie deceptionē. falsigraphus aūt pcedit ex pncipijs discipline male i tellectis. ⁊ sills ignorātie qui pcedit ex oppositis pn cipioz aggñant ignorātiā. ¶ Ulteri⁹ aūt cū sillus to picus sit sills applicatus ad res. ⁊ sills demfatiuus sit applicat⁹ ad res. ⁊ cū logicus ut est docens sit de ipsis actibus rōnis sm se: ut est utens sit de actibus rōnis

applicatis ad res. Dubitaret forte aliqs q̄re dialetic⁹ ut est utens: ⁊ ut applicat act⁹ rōnis ad res utit̄ poti⁹ sillo topico q̄ʒ demr̄atione. ¶ Dicendum ꝙ lʒ rōnem hn̄s arguat per q̄dā coīa: cū coīa sint q̄si locus ianue in domo que sunt p̄ius cuilibet rōnē hn̄ti. arguē tn̄ ex ꝑprijs nō est cuiusqʒ: sed scien̄tis. ⁊ qꝛ coīa sic se tenent ex parte rōnis. ⁊ in ea videt̄ ferri ītellus ⁊ rō s̄m ꝙ hʒ. Et qꝛ ad eūdē ad quē spectat determinare de aliq̄. spectat determiāre de eī⁹ annexoꝝ: cū coīa sic sint annexa rōni: ad eūdē artificē ut ad dialeticū ad quem spectat determiāre de actib⁹ rōnis spectat per q̄dā coīa arguere ad ea que sunt cuiuslibet disciplie. ꝙ ḡ oēs hn̄tes rōnē. i. oēs hoīes faciūt sine arte: ut h̄ dialeticus q est artifex rōcinalis facit per modū artis. vn̄ ⁊ phs ait in p° elenchoꝝ. ꝙ oēs sine arte ꝑticipāt id de q̄ articlariter est dialetica. cū ḡ oēs arguāt. ⁊ oēs per q̄dā coīa ad q̄dlibet ꝑpositū faciāt rōnes. dialetici est tradē artē demr̄atiōis ⁊ arguēdi ut est docēs. ⁊ ei⁹ per q̄dā coīa est applicare modos arguēdi ad q̄dlibet ꝑpositum ut est utēs. ꝓcedē aūt ex ꝑprijs nō est dialetici: qꝛ ꝑpa non se tenēt ex pte rōnis. ⁊ circa ea non debet vsari artifex rōnalis: qꝛ circa ꝑpa maxie errat rō nisi p studiū ⁊ per sciaʒ reguleť. ¶ Lū ḡ querit̄ q̄re dialeticus ut est utens ⁊ ut applicat act⁹ rōnis ad res magis utit̄ sillo topico q̄ʒ demr̄atiuo. pʒ ꝙ cū coīa sint ex pte rōnis magis q̄ʒ ꝑpa. ⁊ cū artificis rōnalis magis sit ꝓcedē ex coīb⁹ q̄ʒ ex ꝑprijs organie: logici ut est utēs nō erit sill's demr̄atiuus qui ꝓcedit ex ꝑprijs: sed topicus q ꝓcedit ex coīb⁹. Logicus ḡ ut est docēs docet logicā que nō est scia sʒ modus sciēdi. igit̄ ut ē docēs nō aggn̄at sciaʒ: sʒ modū sciēdi. ut ē utēs aggn̄at opionē. Igit̄ nec sic nec sic ꝑprie loquēdo utit̄ demr̄atione. qꝛ demr̄atio ꝑpe sūpta nō aggenerat modū sciēdi nec opionem. sed sciaʒ. ¶ His visis ad expōnē littere accedamus.

Omnis doctria ⁊ oīs disciplina ītellectiua ex p̄exn̄ti fit cognitione. Manifestū est āt hoc speculātib⁹ in oēs. mathematice eni sciarū per hūc modū fiūt: ⁊ aliarū vnaqueqʒ artiuʒ. Sil'r aūt ⁊ circa ōrones que per sillos ⁊ que per iductionē. Utreqʒ eni per p̄us nota faciūt doctrinaʒ: he qdē accipiētes tanq̄ʒ a notis: ille v̄o demōstrātes uīe per id q̄d est manifestū singulare. Sil'r aūt ⁊ rhetorice ꝑsuadēt. aut eni per exēplū q̄d est inductio: aut per entimema q̄d quidā est sillogismus.

¶ Scd̄m modū cōem exponēdi huic libro siue huic operi nō p̄mittit̄ ꝓhemiū. Nā coiter dr̄ ꝙ phs per ea que dixit in p̄n° libri p̄oꝝ ꝓhemiçauit nō solū q̄ʒtū ad librū p̄oꝝ: sed ēt q̄ʒtū ad librū posterioꝝ. dixerat eni in p̄n° illi⁹ libri. ꝙ p̄m oportebat dicē de quo erat itētio: qꝛ de demr̄atiōe. deinde determiandū erat qd erat sillogism⁹ ⁊ qs eēt ꝑfcus ⁊ qs impfcus. per hoc ergo q̄d dixit. ꝙ determinandū erat de demr̄atione ꝓhemiçauit ad librū posterioꝝ: per hoc v̄o q̄d s̄bdit ꝙ determinandū est qd sit sill's ⁊ qs ꝑfect⁹ ⁊ qs impfect⁹. ꝓhemiçauit ad librū p̄oꝝ. Un̄ coiter aūt ꝙ hic liber nō eget ꝓhemio. sed totū q̄d hic dr̄ ꝑtinet ad prē executiuā. Sʒ hoc nō videt̄ sufficē. nā s̄m phm in 3° rhetoricoꝝ. ꝓhemiū est q̄dā p̄uiatio ad sequētia. sed nō obstāte ꝙ coīs sunt q̄dā p̄uiatio ad sp̄alia: etiā vnuʒ sp̄ale est p̄uiatio ad aliud. Nō ḡ obstāte ꝙ in libro p̄oꝝ in q̄dā gn̄aliter fecerit p̄uiationē quādā ad hūc librū dicēdo ꝙ volebat de demr̄atiōe tractare. etiā in hoc libro facit q̄dā sp̄alē p̄uiationē ⁊ q̄dā sp̄ale ꝓhemiū ad ea de qb⁹ est executurus. imo si bn̄ ꝯsideremus q̄d dr̄ in libro p̄oꝝ magis est ꝯtinuatio ad dicēda q̄ʒ sit ꝓhemiū: ualde eni eēt isufficiēs ꝓhemiū hui⁹ libri dicē ꝙ itētio sua est circa demr̄ationē ⁊ disciplinā demr̄atiuā. Si ergo nolumus phm de isufficiētia reꝑhēdē p̄ter id q̄d dixit in li° p̄oꝝ in quo ꝑpe nō ꝓhemiçauit sed magis se ꝯtinuauit ad hūc librū. dicē cogimur ꝙ huic libro p̄mittit̄ ꝓhemiū sp̄ale in quo facit sp̄alē p̄uiationē ⁊ sp̄aleʒ manuductionē ad sequētia ⁊ ad ea de qb⁹ est executurus. ergo iste liber sicut ⁊ alij libri diuidit̄ in duas ptes. in ꝓhemium ⁊ tractatuʒ. 2ᵃ ibi Scire aūt opinamur.

¶ Ad euidētiā p̄me ptis sciēdū ꝙ ut antea dicebat̄: ꝓhemiū est queda p̄uiatio ad sequētia. nā ut dr̄ 3° rhetoricoꝝ. opʒ locū facē in aia future ōroni. nā sicut opʒ p̄parare maʒ ad susceptionē forme. ita opʒ p̄parare aiaʒ ad susceptionē doctrie. ⁊ maxie itelligēdū est cū aia est indisposita ⁊ hēt dispōnes ꝯrias ad doctrinā illā. Lū ergo tota itētio ei⁹ q̄d tradit̄ in hoc libro sit determiare de sillo demr̄atiuo per quē adiscimus sciaʒ: duo sūt que ad hoc nos potissime idisponūt. Heracliti opio ⁊ platonis. Uoluit eni Heraclit⁹ ut habet̄. 4. meᵗᵉ. ꝙ nihil ꝯtigeret scire. hui⁹ etiā opionis dicunt̄ fuisse Academici. Plato aūt uoluit ꝙ ꝯtingeret aliq̄d scire: sed hi⁹ scia nō aggn̄abat̄ in nobis per sillm demr̄atiuum. sed erat nobis impressa ab ideis siue a formis sepatis. Seruiebāt eni idee platōi ad duo. ad sciaʒ. s. ⁊ ad gn̄ationē. ab illis eni ideis ⁊ ab illis sepatis formis deriuabant̄ forme in mā sensibili. ⁊ etiā fluebāt sp̄es i aiaʒ nostrā. ꝓut ergo ab illis ideis fiebāt forme in mā faciebāt ad gn̄ationē. sed ꝓut cābāt sp̄es in aias nr̄as faciebāt ad sciaʒ. Aia ergo s̄m platonē in sui creatōe erat plena sp̄eb⁹ quas isluebāt in eā forme sepate. per corporis tn̄ sensus excitabat̄ ad sciendū per illas sp̄es. Nostrū ergo adiscē s̄ʒ Platonē erat quoddaʒ reminisci. quecūqʒ ergo harū opionū uera eēt: supuacua esset doctria huius libri. Nā si nō ꝯtingeret scire ut ponebat Heraclit⁹: uel si scia nō aggn̄aret̄ in nobis per sillʒ demr̄atiuū: sed per influētiā idearū ut dicebat Plō supuacuū eēt tradē notitiā de demr̄atiōe tanq̄ʒ de sillo faciēte scire. sic ergo si mā eēt idisposita ad formā: oporteret illas dispōnes tollē ut forma iduceret̄. sic si aia ꝓpter dicta Platonis ⁊ Heracliti est idisposita ad susceptionē hui⁹ doctrine: opʒ p̄us illas indispōnes tollere q̄ʒ tractet̄ de hac doctrina. ¶ Est tn̄ diligēter notādū ꝙ sicut in mā q̄ʒtū ad introductionē forme nō sufficit remouē indispōnes oppositas nisi itroducant̄ in ea ꝓposite dispōnes. sic si uolumus bn̄ ꝓhemiçare ⁊ facere bonā p̄uiationeʒ ad susceptionem doctrine sequentis nō sufficit ab aia remouē dispōnes oppositas: nisi inducant̄ in ea dispōnes ꝓposite. ¶ Duo ergo facit phus p̄ncipalr̄ in hoc ꝓhemio: qꝛ p̄° ꝓducit in aia dispōnes ꝓpositas: ondēs quō per sillm demr̄atiuū ꝯtingat scire. 2° remouet indispōnes oppositas ondēs: ꝙ nec uerū est ꝙ nihil adiscimus ut dicebat Heraclit⁹: nec ēt uerū est ꝙ nr̄m adiscere sit quoddaʒ reminisci ut dicebat Plato. ibi scd̄a ante aūt q̄ʒ fit inducere. ¶ Ad euidentiā aūt p̄me ptis sciēdū est. ꝙ tota causa q̄re necessariuʒ est de demr̄atione tractare est: qꝛ nos adiscimus cum discursu. ⁊ nr̄a scia fit ex p̄exn̄ti cognitione. ita ꝙ ex p̄cognitione vnius uenimus in cognitionē alteri⁹: ⁊ hoc est quoddā discurrere ⁊ quoddā sillogiçare. Quare si nos itelligimus cū discursu ⁊ uolumus h̄ modo sciam acqrere. necessarius est nobis ille discursus qui facit scire. hi⁹ aūt est sill's demr̄atiuus. naʒ per sillm demr̄atiuum sicut per alios sillos discurrimus a p̄missis ad ꝯ̄neʒ. sed hoc habet sp̄ale hic discursus ⁊ h̄ sillus: qꝛ per hi⁹ discursum ⁊ per hi⁹ sillm acquirit̄ in

nobis sciaz: sed per alios sillos τ alias rōcinatiōes: τ p alios discursus aggenerat in nobis opinio ul' aliquid aliud. ut in p̄hitis dicebat. ¶ Posset ḡ sic formari rō gcūq3 ītells in acqrendo sciaz discurrit τ adiscit ex p̄exñti cognitiōe ille ītell's in acqrendo sciaz īdiget sillo demr̄atiuo: uel q̄d idem est īdiget discursu faciente scire. sed hi⁹ est ītells nr̄. ergo τc̄. Tota ergo cā q̄re necessariū est tradē sciam de sillo demr̄atiuo: qui est faciens scire: est. qz nullā acqrimus sciam. nec est aliq̄ doctria nec aliq̄ disciplina in nobis que nō acqraf ex p̄exñti cognitiōe. ul' q̄d idem est que nō acqraf cū quodā discursu. Nā pcedē ex cognitiōe vni⁹ ad cognitionez alteri⁹ q̄ddā discurrē est. igif cuz nihil ita disponat aiaz nr̄az. τ nihil nos teddat ita auidos ad uolenduz habē sciam de demr̄atiōe: sic si sciuerimus q̄ta sit necessitas silli demr̄atiui ad acqrendā sciaz. cuz hi⁹ necessitas ex hoc sumat ortū qz itelligim⁹ cuz discursu: τ qz nr̄a doctrina τ nr̄a disciplina ex p̄exñti fit cognitiōe. iō p̄hs uolens dispōnē aiaz nr̄az: τ teddē nos auidos ad uolēdū scire doctrinā traditā in h̄ lib° declarat. q̄ ois doctria τ ois disciplina ex p̄exñti fit cognitiōe. ¶ Duo ergo facit in p̄ª pte p̄hemij. qz p̄mo pponit τ declarat hāc ppōnez. s. q̄ ⌊ ois doctria τ ois disciplina ex p̄exñti fit cognitiōe. ⌋ 2° ad maiorez manifestationez ppositi declarat que sunt ille p̄cognitiōes que sunt nec̄ie ad sciam acqrendaz ibi ⌊ duplr aūt nec̄iuz est p̄cogn̄scē. ⌋ Circa p̄m duo facit: qz p̄° p̄mittit p̄fatā ppōnez tanq̄ ulr manifestā. 2° declarat q̄d dixerat ibi ⌊ mathematice eni sciarū. ⌋ ¶ Dicit ergo q̄ ⌊ ois doctria τ ois disciplina itellectiua ex p̄exñti fit cognitiōe. manifestum est aūt speculātib⁹ in oēs. ⌋ q̄si dicat q̄ hec ppō pposita est ulr manifesta. τ q̄ manifestū est hoc speculātib⁹ in oēs scias q̄ ois doctria: τ ois disciplina itellectiua fiat ex p̄exñti cognitiōe. ¶ Dubitaret forte aliqs quō ex hac ppōne habetur q̄ ad acquirendā sciaz nec̄ium est tradē artem de sillo demr̄atiuo. Dōm. q̄ qcīq3 itellect⁹ itelligit τ cogn̄scit ex p̄exñti cognitiōe suū intelligere est cū discursu. Ois aūt discursus τ ois rōcinatio reducif ad sillm. sic impfectū reducif ad pfectū. ergo i acq̄sitiōe scie idigemus sillō. sed cuz nō ois sill's aggeneret sciaz: sed solū sill's demr̄atiuus. sequif q̄ in acq̄sitione scie indigeamus sillō demr̄atiuo. Breuiter ergo recapitulātes dicamus. si ois doctrina τ ois disciplina itellectiua fit ex p̄exñti cognitiōe. τ qcq̄d ex p̄cognitiōe vni⁹ pcedit in cognitionem alteri⁹ suus pcessus fit arguendo τ rōcinādo. ois doctria τ ois disciplina acqrif arguēdo τ rōcinādo. sed cū scia dicat doctrinā τ disciplinā nō quālibet: sed doctrinā τ disciplinā pfectā. opz q̄ si ois doctrina τ ois disciplina intellectiua fit ex p̄exñti cognitiōe τ acqrif arguendo τ rōcinādo cuz scia que dicit doctrinā τ disciplinā pfectā acqraf per pfectā argumētacionez τ rōcinationez. qz cuz sill's sit pfecta argumētatio. τ iter sillos demōstratiuus sill's habet rōnem pfectiōis: scia que doctrinā pfectā τ disciplinaz noiauit ex sillō demr̄atiuo acqref. ¶ Ex ppōne igif p̄missa q̄ ois doctrina τ ois disciplina ex p̄exñti fit cognitiōe. manifeste ɔcludif q̄ sill's demr̄atiuus est nec̄ius in acq̄sitiōe scie. τ qz nihil nos ita facit auidos: nec ita nos disponit ut uelimus isudare circa artez demr̄andi: sicut scire q̄ ois doctrina τ ois disciplina itellectiua ex p̄exñti fit cognitiōe. iō p̄hs volens facē quādā p̄uisionē ad doctrinā sequentē τ uolens disponē aiaz nr̄az ad susceptionez doctrine sequentis p̄mittit hāc ppōnē. q̄ ois doctrina τ ois discipliā τc̄. ¶ Ulteri⁹ aūt dubitaret forte aliqs quō ois doctrina τ ois disciplina intellectiua fit ex p̄exñti cognitione. ¶ Dōm q̄ ois cognitio itellectiua ul' est ɔ̄nuz uel est p̄ncipioz. Cōclōnes aūt p̄sciunf in p̄ncipijs. p̄n° aūt p̄sciunf via sensus memorie τ expientie. Cognitio ergo ɔ̄nuz p̄supponit cognitionez p̄ncipioz. Cognitio aūt p̄ncipioz p̄supponit cognitionē sensus memorie τ expientie. nō ḡ ait p̄hs q̄ ois cognitio ex p̄exñti fiat cognitiōe. qz tūc esset abire in īfinitū. etiā hec ppō est manifeste falsa: qz sensus stati ferf in suū obm. simplr ergo loquēdo cognitio sēsitiua nō fit ex p̄exñti cognitiōe. pz ergo q̄ ois cognitio itellectiua siue sit ɔ̄nuz siue p̄ncipioz cognitionē aliquā aliā p̄suppōit. ¶ Est tñ diligēter notādū q̄ l3 de oi cognitiōe itellectiua ueritatē hēat q̄ fit ex p̄exñti cognitiōe. p̄hs tñ hāc ppōnez nō assumit nisi pp cognitionē ɔ̄nū que p̄supponit cognitionē p̄missaz τ p̄cognoscif in p̄missis. nā τ rōnes oēs q̄s adducit ad pbādū itētū suū sunt de cognitiōe ɔ̄nuz que p̄supponit cognitionē p̄missarū: τ p̄cognoscif in p̄missis. nā τ rōnes sue quas adducit ad pbādū itentū solū de cognitiōe ɔ̄nuz arguūt. ¶ Ulteri⁹ aūt dubitaret forte aliqs. vtrū ppō pposita vitatē habeat: nō solū in scia quā quis habuit adiscēdo: sed etiā quā qs habet in inueniēdo. Dōm q̄ aliq ausi sunt asserē ppōnez assumptā solū vitatez hēe in his que qs nouit adiscēdo: nō aūt in his que qs nouit inueniēdo. q̄d duplr conanf ondē. p̄° ex ppōne assumpta: qz p̄hus hic loquif de doctria τ disciplina. doctrina aūt τ disciplina videnf noiare sciaz put est adiscendo acq̄sita: nō aūt put est per iuentionē hita. Rursus ad hoc idez addūt q̄ p̄hs in p̄cognitionib⁹ ait. vult eni p̄hs q̄ p̄cognoscēdū est tā de sbō q̄ de passiōe q̄d est q̄d dicit p nomē. in scia aūt iuenta nihil opz p̄suppone de precognitiōe noīoz: qz illa nō habef per s̄monez. Relinquif ergo itelligendū eē ppōnez assumptā solū de scia: quā quis nouit adiscēdo: nō aūt de ea quā qs nouit iueniendo. ¶ Notādū q̄ de utraq3 scia ueritatez habet q̄d dr̄. debemus eni imaginari q̄ p̄cognitio que requirif in sciēdo aliq̄d se hēt q̄si via. ipa aūt res scita per p̄cognitionē illā se hēt q̄si terminus. ḡ si aliqs iueniret aliquā viā eundi per aliquē locū: τ uellet alios ad illum locū pducē: oporteret q̄ per illā viam per quā ducit se ipm duceret alios: alr aūt posset errare. per illā ḡ eādē viā: per quā iueniēs duxit seipm ad cognitionē alicuius cognitionis: opz q̄ ducaf τ discens. q̄re si discens ducif ex p̄exñti cognitiōe: etiā inueniēs habuit aliquā p̄cognitionē ex qua uenat⁹ est ɔ̄nem itentā. Dicam⁹ ergo q̄ doctria τ disciplina sic differūt: qz doctrina est facē aliū cognoscē. disciplina est cognitionem ab alio suscipe. Inueniēs ergo sciam nō adiscit ab alio. pōt tñ aliquem docē. ei ergo pōt cōpetē doctrina τ nō disciplina: sed hñs sciam nō inueniēdo: sed adiscēdo ei cōpetit disciplina. Hec ergo tria v̄ba. s. q̄ ois doctria τ ois disciplina itellectiua significanf accipiēda sunt. ut dicamus q̄ doctria referēda sit ad notitiā habitā inueniēdo: qz si sciēs potuit aliū docē. Disciplina v̄o referēda sit ad notitiā habitā adiscēdo: qz sic sciens ab alio sciam accipit. q̄d v̄o subdif itellectiua additum est ad diuā cognitiōis s̄itiue quā nō opz ex p̄exñti cognitione originē sumē. ille eni qui ex admirari incepit p̄hari τ admirat⁹ est de eclipsi icepit iuestigare cām eclipsis: τ hēt sciaz eius. si nō habuisset p̄cognitionē eclipsis: nō inuestigasset cām ei⁹. ois ergo notitia intellectiua: siue sit hita iueniēdo: ut possit eā alij tradē. τ dicaf doctria siue adiscēdo sit hita: ut sit ab alio accepta: τ dicaf disciplia. dū tñ sit itellectiua ex p̄exñti fit cognitiōe. τ qz ut pz per antedicta ex eo q̄ in scia nostra necessaria est p̄cognitio arguif necessitas silli demr̄atiui. p̄hus assumēs hāc ppōnē q̄ ois doctria τc̄. declarauit quāta sit necessitas hui⁹ doctrine: τ q̄ necessaria sit ars demonstrādi. argumēta aūt facta in ɔ̄rium in sequēti q̄one soluenf. ¶ Deide cū dicit ⌊ Mathematice eni sciaz τc̄. ⌋ declarat q̄d dixerat. dixerat enim q̄ hec ppositio ois doctrina τ omnis disciplina ex p̄exñti fit cognitiōe

maīfestū āt erat speculā tib⁹ ī oēs artes. iō declarat quō oēs artes ꝓcedūt arguēdo. cū ergo qñcūqꝫ arguit aliqd ꝑmittit: ⁊ aliqd ꝯcludit: sed oēs artes ꝓcedūt arguēdo oēs ꝓcedūt ex ꝑexīti cognitiōe: qꝛ oēs ex cognitione ei⁹ qd̄ ꝑmittūt ꝓcedūt in cognitionē ei⁹ qd̄ ꝯcludūt. ¶ Ad cui⁹ euidētiā sciēdū ꝙ oēs artes speculatiue: uel sūt reales ⁊ merent dici scie. uł rōnales ⁊ merent dici modus sciēdi. ¶ Rursus scie rōnales qꝫtū ad p̄ns spectat due sūt. s. dialetica ⁊ rhetorica. Phs ergo uolēs ōndē hoc in oīb⁹ hīe vitatē ꝙ oēs artes ꝓcedūt arguendo: ⁊ ꝙ ex ꝑexīti cognitiōe notitiā faciūt. tria facit qꝛ p̄° ꝓbat h̄ in mathematicis: ⁊ in alijs realib⁹ scientijs. 2° ꝓbat h̄ in orōnib⁹ dialeticis. 3° in rhetoricis. 2ª ibi [Siłr aūt ⁊ circa oēs scias.] 3ª ibi [Siłr aūt ⁊ rhetorice.] Cōtinuet ḡ sic. hn̄ dico ꝙ [Ōis doctrina ⁊ oīs disciplina itellīua ex ꝑexīti fit cognitiōe.] ⁊ hn̄ ēt dico ꝙ [maīfestū est h̄ speculātib⁹ ī oēs scias: qꝛ mathematice sciarū per hūc modū sūt.] ꝙ. s. arguūt ⁊ ꝓcedūt ex ꝑexīti cognitiōe: ut ex ꝑcognitiōe ꝑmissarū ꝓcedūt in cognitionē ꝯn̄is [⁊ vnaqueqꝫ aliaꝝ artiū] supple per hūc modū ꝓcedit. ¶ Notādū aūt ꝙ artiū qdā sunt practice ut fabricatiua uł sutoria ⁊c. hi⁹ qdā sūt speculatiue: ut mathematica / nāłis ⁊ metaphisica. Iste enī est triplex modus eēntialis pħie: ut vꝫ. 6. meᵗᵉ vꝫ nāłis mathematic⁹ ⁊ diuin⁹. Cū ḡ phs ait ꝙ mathematice ⁊ vnaqueqꝫ aliaꝝ artiū p hūc modū sūt: pōt h̄ solū referri ad scias speculatiuas: ut sit sēsus ꝙ mathematice ⁊ vnaqueqꝫ aliaꝝ sciaꝝ speculatiuaꝝ per hunc modū sunt: ꝙ ꝓcedūt arguēdo ⁊ notitiā faciūt ex pexīti cognitiōe. alio mō pōt exponi de artib⁹ metaphisicis: ut sit sēsus. ⁊ metaphisice sciaꝝ. i. scie speculatiue: vnaqueqꝫ aliaꝝ artiū practicaꝝ p hūc modū sunt ꝙ ꝓcedūt ex ꝑexīti cognitiōe. nā ut themisti⁹ exponit nō solū artes speculatiue: sed ēt practice ⁊ ēt metaphisice ex ꝑexīti cognitione fiūt: qꝛ nō est possibile ut ip̄e ait aliquē adiscē artē cemētariā a magr̄o suo nisi p̄us cognoscat muꝝ ⁊ lapides. oīa ḡ hec ex ꝑexīti cognitiōe fiūt. ¶ Dubitaret forte aliqs de hac ꝓbōne phi. vꝫ enī per alias scias ꝓbare ꝓpōnē quā hic assumit in arte logica. sunt ḡ alie scie regule logice. cui⁹ ꝯriū ip̄e ponit in p̄° topicoꝝ dicēs. h̄ eē ꝓpriū ⁊ maxīe ꝯueniēs dialetice ꝙ ad oīum methodoꝝ p̄nª viā hēt. ¶ Dōꝫ ꝙ supposito nr̄o mō sciēdi ꝙ itelligim⁹ cū discursu: ⁊ acqrimus sciaꝫ arguēdo. dialetica que docet artē arguēdi erit regula ⁊ iuuamētū ad alias scias. tn̄ rōne exēploꝝ uł a posteriori ⁊ iductiōe: ut iducēdo i alijs artib⁹ pn̄t eē alie artes in iuuamētū logice: ut cū logicus aliquā ꝓpōnē accipit exēplariter uł iductiue iuuari possum⁹ ad cognitionē ꝓpōnis illi⁹ qñ in alijs sciētijs cernim⁹ sic eē. Phs ḡ ꝓponēs hāc ꝓpōnē. ꝙ oīs doctrina ⁊c. ōndit eā uerā eē p id qd̄ vꝫ in alijs artib⁹ declaratis: ꝙ ⁊ alie artes ꝓcedūt h̄ mō exēplariter ⁊ iductiue. ⁊ a posteriori declarat itentū: nō ḡ ex h̄ hētur ꝙ p alias scias logica regulet. ¶ Deide cū dicit [Siłr āt ⁊ circa orōnes.] manifestat h̄ idē in orōnib⁹ dialeticis dicēs ꝙ [Siłr aūt.] sīr notitia ⁊ ꝓcedit arguēdo ex ꝑexistēti cognitiōe [Circa orōnes.] i. ꝓpōnes dialeticas [q̄ sunt p sillos: ⁊ que sunt p iductionē: utreqꝫ eni.] i. oēs orōnes dialetice taꝫ ille que sunt p sillos q̄ꝫ ēt ille que sūt p iductionē. [doctrinā faciūt p p̄us nota.] i. ex ꝑexīti cognitiōe. ⁊ sbdit ꝙ [Hę qdē.] i. orōnes sillogistice sūt [accipiētes tāqꝫ a notis itellectui.] [ille vō] i. orōnes iductiue sūt. [demrātes ułe p id singulare qd̄ est manifestū sensui.] ¶ Notādū aūt ꝙ cū q̄tuor sunt sp̄ēs argumētationū / sillus / iductio / entimema ⁊ exēplū. Sills ⁊ iductio efficaciores sunt exēplo ⁊ entimemate: qꝛ entimema est qdā dīminut⁹ sills. ⁊ exēplū est qdā diminuta iductio. ¶ Notādū ēt ꝙ cū rhetorica sit assecutiua dialetice. ⁊ per ꝯñs sit quedaꝫ grossa dialetica: organa rhetorice ⁊ istr̄a ei⁹ per que arguit debēt eē qdā modi arguēdi grossi. organa vō dialetici debēt eē modi arguēdi efficaciores ⁊ violentiores. modi ḡ arguēdi per quos dialecticus arguit sunt sills ⁊ iductio. rhetorici vō sunt exēplū ⁊ entimema. Phs ḡ uolens ōndē orōnes dialeticas ꝓcedē ex ꝑexīti cognitiōe. ōdit hoc in sillis ⁊ in inductionib⁹. eo ꝙ his modis arguit dialetic⁹ ⁊ illa sūt instrumēta dialetici. ¶ Notādū etiā ꝙ qñcūqꝫ aliqd p̄supponēdo aliud ꝓbat: ꝓcedit ex ꝑexīti cognitione: ⁊ ex p̄us noto. ut ex notitia ei⁹ qd̄ p̄supponit tradit notitiā ei⁹ qd̄ ꝯcludit ⁊ qꝛ sills p̄supponit ꝑmissas. p̄supponit ēt aliquā ꝓpōnē ułeꝫ notā itellectui. Inductio vō p̄supponit singularia nota sensui. Et sic tā sills q̄ꝫ iductio ꝓcedit a p̄us notis: ⁊ a ꝑexīti cognitiōe. Sed sills ꝓcedit a ꝑmissis que p̄supponunt eē note itellectui. vn̄ ꝓcedit a notis ꝑm itelłm. Inductio vō ꝯcludit ułe. i. ꝓpōnē ułeꝫ p id singulare qd̄ est manifestū sensui: ut si notuꝫ sit sēsui ꝙ sor. currit: plato currit: ⁊ sic de singulis. ꝯcludet p iductionē hec ꝓpō ułis ꝙ oīs hō currat. ¶ Deide cū dic. [Siłr aūt ⁊ rhetorice.] ꝓbat h̄ idē in orōnib⁹ rhetoricis. itēdit aūt talē rōnē. orōnes rhetorice ꝓcedūt ex ꝑexīti cognitiōe: qꝛ arguūt p sillm uł p iductionē. Cū ḡ rhetorica arguat p entimema ⁊ p exēplū: ⁊ cū entimema sit qdā sills. ⁊ exēplū sit qdā iductio rhetorica fiet ex ꝑexīti cognitiōe. h̄ est ḡ qd̄ ait ꝙ [siłr aūt ⁊ rhetorice.] s. fiūt ex ꝑexīti cognitiōe qꝛ [p̄suadēt enī aut per exēpla qd̄ ē iductio: aut p entimema qd̄ uere est sills.] ¶ Notādū aūt ꝙ hec ꝓpō. oīs doctrina ⁊c. vitatē hēt nō solū in sciētijs: sed ēt in modis sciēdi: qꝛ mathematice que sūt scie: ⁊ dialetica ⁊ rhetorica que sūt modi sciēdi: h̄ mō ꝓcedūt. ¶ Notādū ēt ꝙ p̄dicta ꝓpō non solū vitatē hēt in his q̄ ꝯcludunt ex necessitate ⁊ ggenerāt sciaꝫ ut i mathematicis: sed ēt vitatē hēt in his que arguūt ꝓbabiłr ⁊ ggn̄ant opiōnē: ut in dialeticis: ⁊ ēe in his que p̄suadēt ⁊ ggn̄ant fidē: ut in rhetoricis. ¶ Dubitaret forte aliqs quō exēplū est iductio. Dōꝫ ꝙ iductio accipit oīa pticularia ut sor. ⁊ plo: ⁊ sic de singlis. ḡ oīs hō. sꝫ exēplū eo ꝙ sit organū rhetoris ⁊ fiat de actib⁹ hūanis: ⁊ de mā morali q̄ ꝓp icertitudinē māe nō pōt accipe oīa singłaria. sꝫ aut ex vno singlari ꝯcludit aliō singłare. aut nō ex oīb⁹ sꝫ ex multis singularib⁹ ꝯcludet aliqd̄ singłare: ut pꝫ ex p̄° rhetoricoꝝ utputa si aliqs sit petēs munitiōes i aliq̄ ciuitate. ⁊ qs uelit ꝓbare p exēplū ꝙ ille tyrānicabit. dic. Dionysi⁹ in syracusa petijt mūitiōes ⁊ tyrānicauit. ḡ exēplo h⁹ pꝫ ꝙ iste petēs munitiōes tyrānicabit. uł si hřent⁹ multa singłaria efficacior eēt argumētatio p exēplū: ut si arguerem⁹ sic. Dionysi⁹ petēs munitiōes in tali ciuitate tyrānicauit. ali⁹ ēt alibi siłr fecit: ⁊ ali⁹ alibi h̄ idē egit. exēplo oīuꝫ illoꝝ pꝫ ꝙ iste petēs mūitōes tyrānicabit. Cū ḡ p exēplū semp ꝯcludat aliqd de aliq̄ pticulari: ł poˡᵉ est ꝙ i vno argumēto p exēplū accipiant oīa pticularia. tū qꝛ est ibi icertitudo māe. ⁊ act⁹ humani nō cadūt sb vna regła: ⁊ nō pōt ibi accipi ꝓpō ułis. tū ēt qꝛ oꝫ i arguēdo p exēplū nō poni i ꝑmissis illd̄ pticłare de q̄ vꝫ aliqd̄ ꝯcludi: ut si vis ꝓbare p exēplū ꝙ sor. accipiēs mūitiōes tyrānicabit: nō accipies h̄ singłare sor. qꝛ tc̄ ꝓbares idē p idē. sꝫ accipies singłaria. i vno ḡ exēplo in ꝑmissis nō pn̄t accipi singłaria oīa: sed in multis exēplis possēt oīa accipi: ⁊ qꝛ iductio ꝓcedit ex oībus singłarib⁹ vnū exēplū singłr nō ē iductio sꝫ exēpla pluraliř iductio eē pn̄t. iō phs loquēs de exēplis pluraliř ait ꝙ rhetor ꝓcedit p exēpla: qd̄ ē iductio. ¶ Ulterī⁹ aūt forte dubitaret aliqs quō entimema uere est sills. Dōꝫ ꝙ nō est p se dr̄a iter entimema ⁊ sillm: qꝛ entimema ꝓcedit ex vna ꝓpōne plata: ⁊ ex alia reſuata in mēte. sills vō ꝓcedit ex duab⁹ ꝓpōnib⁹ platis: ⁊ ꝑm etymologiā nois dicat entimema: q̄si itra mentē: qꝛ alteram

pponū refuat in mēte. Sʒ eentialis dr̄ia iter entimema ⁊ sill'm sumitr: qr rhetor magis descēdit in scias morales. iō entimema qd̄ est instr̄m rhetorie est applicabile ad mām moralē ⁊ grossam. Dialetius v̄o magis descēdit in scias speculatiuas. ⁊ iō sill's q est organū dialetici est magis applicabilis ad mās speclatiuas ⁊ subtiles. Rōnuʒ ergo rhetoricarū ꝓsupponit̄ esse auditor tot⁹ ppl's: qr act⁹ morales ⁊ agibilia sunt toti pp'lo exponēda. ⁊ qr tot⁹ ppl's est qd grossuʒ. auditor rōnū rhetoricarū itelligit̄ esse grossus: ut dr̄ p⁹ rhetoricoꝝ. ⁊ qr grossus auditor nō ita pōt ꝯcipe multa sić vnum. iō in rhetoricis cōgruēti⁹ arguit̄ ex vna p̄missa q̄ʒ ex plib⁹. Essentialis igit̄ dr̄ia iter entimema ⁊ sillm̄ sumit̄ ex mā ad quā applicat̄. ut qr entimema ē applicabile ad māʒ moralē ⁊ grossaʒ. sill's v̄o ad speculatiuā ⁊ s̄btilē. Sed ex hac dr̄ia sequit̄ aliud q sill's fit ex plurib⁹ p̄missis. entimema v̄o pp auditorē grossuʒ cōgruētius fit ex vna p̄missa ꝓlata: ⁊ ex alia refuata in mēte. ¶ Hoc viso dicam⁹ q pp grossitudinē auditoris entimema nō solū ꝓcedit ex vna ppōne: sed ēt ꝓcedit ex pticulari ad pticulare: ut aliqs i pp'lo entimemate argueret. iste deuicit olimpia. ḡ iste coronabit̄. ꝯstat autē q multa talia entimemata ualēt vnū uſ'em sillm̄. utputa si sic argueret̄. qcūqʒ vicit agonē coronalē: debet coronari: sʒ ois vincēs olimpia vincit agonē coronalē. ḡ ois talis debet coronari. Iste aūt sill's cōstituit̄ ex multis entimematib⁹: ut ex his. Plato vicit olipia: ḡ dʒ coronari. Martim⁹ vicit olipia. ḡ dʒ coronari. ⁊ ex aliis ꝯsilib⁹ entimematib⁹ fiet vnus ul'is sill's. Quātū ḡ ad maiorē ppōnē que refuat̄ in mēte: ut q ois vincēs agonē coronalē debet coronari ꝯcordāt entimema ⁊ sill's: sed q̄tū ad miorē ꝓpōnē: qr entimema est circa hāc mām grossaʒ s̄sibilē ⁊ pticularē: cū multa pticularia faciūt vnū uſ'e: sic multa exempla pn̄t cē vna ul'is iductio. sic multa entimemata pn̄t cē vnus ul'is sill's. ¶ Uel possumus alr̄ rn̄dē q cū l'ra nr̄a hēat entimemata qd̄ uere est sill's: forte corrupta est l'ra. nā alia l'ra hēt: q qdam est sill's. tūc est l'ra plana ut dicam⁹ q entimema est sill's qdā. i. sill's diminut⁹ ut exponit themisti⁹. corruptio āt hec forte ꝯtigit ex h̄: qr forte trāslator in exēplari cuʒ deberet ibi cē qdā iuenit qdē in loco de qdā: ⁊ ita pro qdē trāstulit uere: ⁊ dixit q uere cuʒ sill's est: deberet dicere q qdā est sill's. Quapropter cūqʒ tn̄ dicat̄ pʒ q̄lr l'ra est saluāda. ¶ Ulteri⁹ forte diceret aliqs: utruʒ de entimemate possit se itromittē logicus: ⁊ vi q nō: qr si de entimemate posset tractare logicus circa qd̄ v̄sat̄ rhetor: ergo ⁊ de arte demr̄andi posset se itromittē rhetor: circa quā v̄sat̄ logicus: cui⁹ oppositū supius dicebatur. ¶ In ꝯtrū est pbs in fine scd̄i p̄oꝝ. ubi determinat de entimemate ⁊ exēplo. Cū ḡ liber p̄oꝝ ptineat ad logicā de talib⁹ poterit logicus tractare. ¶ Dōm q logicus determiat de sill'o ⁊ iductiōe tanqʒ de ppriis istris ⁊ de entimemate ⁊ exēplo tanq̄ʒ de his que sunt qdaʒ defect⁹ eoꝝ. Nā exēplū est quedā defectiua iductio. ⁊ entimema est qdā defectiuus sill's. nā defect⁹ ad nāʒ p̄uatōis reducit̄: sic ḡ rectū est iudex sui ⁊ obliq. ⁊ determinās de recto pōt determiare de obliquo: ⁊ de oi eo qd̄ a recto deficit. sic logicus determinās de iductiōe ⁊ sill'o pōt ēt determiare de exēplo ⁊ entimemate ꝓut ab illis deficiunt. itaqʒ de exēplo ⁊ entimemate determinabit rhetor p se. logicus v̄o deteriabit de his ꝓut sunt qdā defect⁹ iductionis ⁊ sill'i: ⁊ qr qd̄ est per se est poti⁹ eo qd̄ est per aliud: multo plura pōt determiare ⁊ determiat rhetor de exēplo ⁊ de entimemate q̄ʒ faciat logic⁹. Rhetor ḡ nō pōt se itromittē de arte sillogiʒandi ⁊ demr̄andi. qr tūc eleuaret se supra se ⁊ ageret ultra suā spēm. sed logicus pōt determiare de entimemate ⁊ exēplo. qr hoc faciēdo nō trāsgredit̄ limites suos cuʒ nō determiet de his s̄m se: sed ꝓut sunt defect⁹

sillogismi ⁊ inductionis ⁊c̄.

¶ Dupl'r aūt necessariuʒ est p̄cogn̄scē. Alia nāqʒ qr sunt prius opinari necesse est: alia v̄o quid est qd̄ dicit̄ itelligē opʒ. Quedaʒ autē utraqʒ: ut quoniam omne quod est aut affirmare aut negare uerum est quia est. Triangulum aūt quoniam hoc quod

Triangulus

signat: sed vnitatem utraqʒ quid significat ⁊ quia ē nō eniʒ sil'r horū vnūqdq̄ue manifestū nobis est.

¶ Postq̄ʒ pbs p̄misit hāc ꝓpōnē q ois doctria ⁊ ois disciplina est ex p̄exn̄ti cognitiōe. In pte ista determiat que sūt p̄cognitiōes ille. ¶ Sciēdum ḡ q in oi ꝯne demonstratiua ꝓbat̄ aliq passio de aliquo s̄bo: ⁊ per aliq p̄n⁹. igit̄ est ibi ꝯsiderare passionē que ꝓbat̄. s̄bm de q ꝓbat̄. ⁊ p̄n^a per que ꝓbat̄. ¶ Rursus p̄n^a per que ꝓbat̄ aliq passio de s̄bo. uel per que cōcludit̄ quelibet ꝯ sunt in duplici gn̄e: qr quedā sunt extrīseca: ⁊ nō igrediunt̄ sillm̄ s̄m s̄baʒ: sed s̄m v̄tutē ut dignitates. qdaʒ aūt itrīseca ⁊ s̄m s̄bam demr̄atione igrediunt̄ ⁊ sillm̄ ut p̄misse. ¶ Pbus ḡ uolēs determiare de p̄cognitionib⁹ duo facit. qr p⁹ determiat de p̄cognitionib⁹ q̄tū ad s̄bm ⁊ passionē: ⁊ etiā q̄tū ad dignitatē que est p̄ncipiū extrīsecū: ⁊ nō igredit̄ demr̄ationē s̄m s̄baʒ: sed s̄m v̄tutē. 2° determiat de p̄cognitionib⁹ q̄tū ad premissas que s̄m s̄baʒ igrediunt̄ sillm̄. ex quo pōt patere tota ītētio pbi in hac pte. Intēdit eni q ois disciplina fit ex p̄exn̄ti cognitiōe: ut patuit in p̄cedenti lectione. ¶ Rursus hi⁹ p̄cognitiōes sunt de s̄bo: passiōe: dignitate ⁊ p̄missis: ut patebit in ꝓsequēdo. Ex toto ḡ processu fiat vna talis rō. Ad qcqd reqrit̄ p̄cognitio s̄bi passiōis dignitatis ⁊ p̄missaꝝ: ad illud reqrit̄ ordo sillogisticus: sed ad quālibet disciplinā regrēdā reqrunt̄ hi⁹ p̄cognitiōes. ḡ ad acq̄sitionē cuiuslibet scie nec̄ius est sill's. ¶ Tūc ḡ arguat̄ ulteri⁹. q si ad acq̄sitionē scie est nec̄ius sill's opʒ q ille sill's sit faciēs scire. nā sill's nō faciēs scire nō erit nec̄i⁹ ad acq̄sitionē scie: sed sill's faciens scire est demr̄o. ḡ ad acq̄sitionē scie est nec̄ia demonstratio. Multū ḡ debem⁹ dispōnē aiāʒ nr̄aʒ: ⁊ multuʒ debemus cē audi ad adiscēdā hāc doctrinā ubi tradit̄ ars demr̄andi: cū demr̄o sit nec̄ia in acq̄sitione sciētie. ¶ Notādū est tn̄ diligēter q ꝯ ꝓbāda ꝯstat ex s̄bo ⁊ passiōe. Dādo ḡ p̄cognitiōes de s̄bo ⁊ passiōe ⁊ dignitate ⁊ p̄missis dat p̄cognitionē de ꝯne ꝓbāda: ⁊ de p̄ncipiis itrīsecis: qr p̄misse sunt p̄n^a itrīseca. dignitates v̄o extrīseca. ¶ Notādū etiā q i cognitiōe cuiuslibet ꝯnis ē iste ordo nec̄ius. nā siue ex cognitiōe illa acqreret̄ scia siue opio: siue fides debet hr̄e p̄cognitiones aliquā de ꝯne: ⁊ hoc q̄tū ad s̄bm ⁊ p̄dicatum. siue qd̄ idē est q̄tū ad s̄bm ⁊ passionē: ul' q̄tū ad miorē ⁊ maiorē extremitatē. nā ꝯ ex his ꝯstat. Rursus est habēda

ꝑcognitio de dignitate: ⁊ etiã de ꝑmissis. Attñ si ex co
gnitiõe illius ꝯ̃nis aggenerat̃ scia. hꝰ ordo ꝑcognitio
nũ reducet̃ in demõstrationẽ. si ṽo aggñet̃ idẽ opio re
ducet̃ in sill'm topicũ. si aũt fides in entimema rhetori
cũ. Ex his ɋ̃ que ħ dñr de ꝑcognitiõe põt argui ꝙ ad
acgrẽdã cognitionẽ de ɋ̃libet ꝯ̃ne est nec̃ia aliɋ̃ argu
mẽtatio: ul' aliqs sill's. ℭ Notãdũ aũt ꝙ si ad acgren
dã cognitionẽ cuiuslibet ꝯ̃nis est nec̃ia aliɋ̃ argumen
tatio ⁊ aliqs sill's. ɋ̃ ad acgrendã cognitionẽ scientificã
est nec̃ius sill's demr̃atiuus qui est scientificus ⁊ faciẽs
scire. Ad acgrẽdã aũt de ꝯ̃ne aliquã cognitionẽ opina
tiuã. tunc reqrit̃ sill's topicus qui est sill's opinatiuus
⁊ faciẽs opinari. Itaqꝫ ꝑut uariant̃ modi cog̃scendi
uariant̃ ⁊ modi arguẽdi: per quos de ꝯ̃ne aliquã noti
tiã facimus. ℭ His visis videamus vñ uenit ꝑmo pri
mus: ⁊ dicamus ꝙ phs uolens determiare de ꝑcogni
tionibꝰ: per quas põt patere necessitas silli demonstra
tiui ⁊ cuiuslibet modi arguendi: duo facit: qꝛ ꝑᵒ deter
minat de ꝑcognitionibꝰ sbi ⁊ passiõis ex qbꝰ cõponit̃
ꝯ̃ ꝓbãda. ⁊ etiã determiat de ꝑcognitiõe dignitatis ꝑ
quã habet ꝓbari ꝯ̃ tanq̃ꝫ per ꝑncipiũ extrisecũ ⁊ cõe.
2ᵒ determinat de ꝑcognitionibꝰ ꝑmissarũ per q̃s hẽt
ꝓbari ꝯ̃ tanq̃ꝫ per ꝑncipia intrinseca ⁊ ꝓpria. scd̃a ibi
⌊ Est aũt cognoscẽ. ⌋ Circa ꝑᵐ tria facit: qꝛ ꝑᵒ ꝑmit
tit diuersos modos ꝑcognoscẽdi. 2ᵒ de illis diũsis mo
dis exẽplificat. 3ᵒ assignat huiꝰ diũsitatis cãm. 2ᵃ ibi.
⌊ Aut qm̃ oẽ. ⌋ 3ᵃ ibi ⌊ Nõ enĩ silr hoꝝ. ⌋ ℭ Cõtinue
tur ɋ̃ sic. dictũ est ꝙ opꝫ ꝑcognitionẽ ꝑcedere ad acqui
rendaꝫ notitiã de quacuq̃ꝫ ꝯ̃ne. hꝰ aũt ꝑcognitiones
sũt due. s. qꝛ est. ⁊ qd est. Ideo aĩt ꝙ ⌊ Duplr aũt necesa
sariũ est ꝑcognoscẽ. alis nãq̃ꝫ ꝑus. ⌋ q̃ꝫ sciamus ꝯ̃nem
ꝓbandã ⌊ necesse est opinari. qꝛ sunt: alia ṽo opꝫ intelli
gere qd est qᵭ dr̃ per nomẽ: quedã aũt utraq̃ꝫ. ⌋ ℭ De
inde cũ dicit ⌊ Ut qm̃ oẽ. ⌋ Exẽplificat de ꝑdictis oñ
dens ꝙ de dignitate opꝫ ꝑscire qꝛ est: de passione opꝫ ꝑ
scire qd est qᵭ dr̃: de sbõ ṽo opꝫ ꝑscire utrũq̃ꝫ. vꝫ qꝛ est
⁊ qd est: ideo ait ⌊ ut qm̃ oẽ qᵭ est uerũ est aut affirma
re aut negare. ⌋ i. de hac dignitate ꝙ de quolibet ẽ ne
gatio ul' affirmatio uera ⌊ qꝛ est. ⌋ i. opꝫ ꝑscire quia est
⌊ Triãgulũ aũt. ⌋ i. q̃tũ ad triãgulũ siue q̃tũ ad passio
nem opꝫ ꝑscire ⌊ qm̃ qd hoc significet. sed vnitatẽ. ⌋ i.
q̃tũ ad vnitatẽ que se habet ut sbm ⌊ utrũq̃ꝫ. ⌋ i. opor
tet scire utrũq̃ꝫ. s. ⌊ qd significat. ⁊ qꝛ est. ⌋ ℭ Deinde
cum dicit ⌊ Nõ tñ silr. ⌋ assignat cãm huiꝰ diuersitatis
oñdens q̃re sunt diuerse ꝑcognitiones. uel q̃re diuersi
mode ꝑcognoscunt̃ dignitas sbm ⁊ passio. Intendit
aũt talẽ rõnẽ: quecũq̃ꝫ nobis nõ silr manifestant̃ non
silr ꝑcognoscunt̃: sbm passio ⁊ dignitas sunt hꝰ: ɋ̃ ⁊c̃.
ℭ Cõtinuet̃ ergo sic. bñ dico ꝙ dignitas sbm ⁊ passio
nõ silr ꝑcognoscunt̃ ⌊ enim ⌋ pro quia ⌊ vnũqᵭq̃ꝫ hoꝝ
nõ silr est nobis manifestũ. ⌋ ⁊ per ꝯ̃ns nõ est silr ꝑco
gnitum. ℭ Notãdũ aũt ꝙ ipa ꝑcognitio quedam co
gnitio est: ⁊ per ꝯ̃ns est quedã manifestatio. que ɋ̃ non
sunt silr manifesta nec silr cognita nõ sunt silr ꝑcogni
ta. qꝛ si eẽnt silr ꝑcognita eẽnt silr cognita ⁊ silr mani
festa. ℭ Notãdũ etiã ꝙ cũ dignitas hẽat rõnem cõple
xi sbm ⁊ passio rõnem incõplexi. Rursus cũ passio ha
beat rõnem accñtis: sbm ṽo sit id cui passio accidit: qꝛ
nõ silr fiunt nobis nota ⁊ manifesta accñtia ⁊ qbꝰ acci
dũt ⁊ cõplexa ⁊ incõplexa. idᵒ vnũ qᵭq̃ꝫ eoꝝ. vꝫ digni
tas passio ⁊ sbm nõ est nobis silr manifestũ. ⁊ per ꝯ̃ns
nec silr ꝑcognitũ. ℭ Circa hãc aũt ꝑticulã dubitãduꝫ
est de ꝑcognitionibꝰ quõ accipiẽde sint hꝰ ꝑcognitio
nes: qꝛ est ⁊ qd est. ℭ Dubitãdũ etiã est de exẽplis. nã
si nõ dubitat̃ de hoc exẽplo. quõ de quolibet ueruꝫ est
affirmare uel negare se hẽat ut dignitas. dubitatur tñ
quõ triãgulus se hẽat ut passio ⁊ vnitas ut subiectuꝫ.
ℭ Primo ɋ̃ dubitat̃ de ꝑcognitionibꝰ. ⁊ est questio
utrũ qd est sit ꝑcognitio. ⁊ videt̃ ꝙ nõ: qꝛ scire qd est:
est scire diffõnẽ rei: eo ꝙ diffõ sit s̃mo expssiuus q̃ddi
tatis ⁊ eẽntie. Scire aũt qd sbi ⁊ qd passionis non est
hẽe ꝑcognitioneꝫ: sed magis est hẽe ꝑfectã sciam. nam
diffõ est mediũ ꝯcludẽdi passionẽ de sbõ. hꝰ aũt diffõ
que ponit̃ eẽ mediũ. uel est diffõ sbi uel passionis ul' cõ
prehẽdẽs utrũq̃ꝫ: qꝛ sciens qd sbi ⁊ qd passionis. i. sci
ens diffõnẽ utriusq̃ꝫ: nõ solũ hẽbit ꝑcognitionẽ de ꝯ̃
ne in qua ꝯcludit̃ passio de sbõ. sed hẽbit ꝑfectã sciam
de eo. nõ ergo qd est debet poni ꝑcognitio. i. diminu
ta cognitio: sed magis debet dici ꝑfecta notitia. ℭ Di
cẽdũ ꝙ hec qᵭ põt solui per ṽba que tãgit Themistꝰ
in cõmẽto. ait enim ꝙ duplex est ꝙ qd est. ⁊ duplex est
diffõ. vꝫ diffõ qᵭ sig̃t nomẽ quo noiat̃ res: ⁊ diffõ si
gnificãs sbam rei qd est. ⁊ ait ꝙ nõ opꝫ ut putemus ꝙ
hec diffõ sit illa. imo iter has diffõnes est differẽtia ma
gna ualde: qᵭ declarat: qꝛ ut dicit iñtionem quã sig̃t
nomen sã itelligit qui nõ ꝯtẽplatus est in aliɋ̃ doctri
narũ. nã pueri ⁊ idiote qui nõ sunt istructi in aliqbꝰ di
sciplinis itelligũt qd est qᵭ dr̃ per nomẽ: aut cuꝫ ꝑcipit̃
eis ꝙ uocẽt hoieꝫ nõ adducũt equũ. ⁊ ideꝫ Themistꝰ
sbdit cuꝫ ꝑcipit̃ eis ꝙ portẽt puluinar nõ afferũt aquã
pueri ɋ̃ ⁊ idiote intelligunt qd est qᵭ dr̃ per nomen: ⁊
formãt sibi in itellectu aliquẽ ꝯceptũ de sig̃tione nois
qui ꝯceptꝰ põt dici qd nois. Scire tñ qd rei ⁊ cogno
scẽ diffõnẽ indicãtẽ sbaꝫ vniuscuiusq̃ꝫ ⁊ scire dissoluẽ
rem in sua ꝑnᵃ diffinitiua nõ est pueroꝝ nec idiotaruꝫ
sed eoꝝ qui exercitati sunt in sciẽtijs. ℭ Dicemus er
go ꝙ ꝯceptꝰ quem format sibi itellectus de rebꝰ: ⁊ de
his que audit ul' põt esse quedã cognitio incõpleta per
quã scit distinguẽ vnã rem ab alia ⁊ vnũ sig̃tũ ab alio
sicut pueri sciũt ⁊ idiote qui diuersis noibꝰ diuersa in
telligũt ⁊ sciũt qᵭlibet nomẽ in suũ sig̃tum referre. ⁊
talis ꝯceptus dr̃ eẽ qd nois: qui solũ est quedã cogni
tio supficialis ⁊ incõpleta. Scd̃o itellectꝰ de rebꝰ põt
sibi formare ꝯceptũ cõpletũ: ut nõ solũ sciat nomen re
ferre in suũ sig̃tũ qᵭ dr̃ eẽ qd nois. sed etiã ipm sig̃tuꝫ
sciat resoluẽ in sua ꝓpria ꝑnᵃ ⁊ sciat i de foꝛare diffõnẽ
que dr̃ eẽ qd rei. Sũt aũt multe alie dr̃ie iter qd nois ⁊
qd rei ut in ꝓsequẽdo patebit. Ad presens tñ sufficiat
hec dr̃ia ꝙ qd nois est referre nomẽ in suũ sig̃tum. qd
ṽo rei est sibi formare ꝯceptũ in itellectu: nõ soluꝫ per
quẽ referat̃ nomẽ in suũ sig̃tuꝫ: sed etiã per quẽ resol
uit̃ sig̃tũ in sua ꝑncipia ꝓpria. ℭ Cuꝫ ergo Arẽ. ait ꝙ
opꝫ tã de sbõ q̃ꝫ de passione ꝑsupponẽ qd est. nõ intel
ligit de qd rei sed de qd nois. ut pꝫ ex mõ loquẽdi suo.
ait enĩ ꝙ opꝫ ꝑscire qd est qᵭ dr̃ per nomẽ. cuꝫ ɋ̃ argui
tur ꝙ scire qd est: est scire diffõnẽ ⁊ hẽe ꝑfectã notitiã:
arguit̃ de qd rei qᵭ nõ est ꝑcognitio. ℭ Ulterius aũt
dato ꝙ qd est sit ꝑcognitio. Dubitaret forte aliqs utꝝ
sit ꝑcognitio vna uel plures. ⁊ videt̃ ꝙ sit ꝑcognitio
plures. nã sicut se hẽt qd rei vnius ⁊ qd rei alteriꝰ: ita
ut videt̃ se hẽt qd nois vnius ad qd nois alterius. sed
qd rei sbi est oĩno diuersuꝫ a qd rei passiõis. ergo ⁊ qd
nois vniꝰ oĩno differt a qd nois alteriꝰ. Scire ergo qd
est de passione ⁊ sbõ q̃ñcuq̃ꝫ itelligamus de qd nois
nõ erit ꝑcognitio vna sed plures. Ad idem vident̃ fa
cere ṽba phi in. 7. meta. qui loquẽs de diffõne sube ⁊
accñtis ait ꝙ diffinitio siue qᵭ qd est dicit̃ multis mo
dis. ℭ In ꝯ̃rium est: qꝛ si qᵭ qd est eẽt ꝑcognitio plu
res: tunc eẽt triplr ꝑcognoscere. vꝫ qd sbi. qd passiõis.
⁊ qꝛ est. cuiꝰ oppositũ habet̃ in lr̃a. nã lꝫ sint tria ꝑco
gnita dignitas passio ⁊ sbm. sunt enĩ due ꝑcognitiões
⁊ est duplr ꝑcognoscere. ℭ Dicẽdum ꝙ ut patet per
habita quid nois dicit̃ qñ formamus nobis ꝯceptum
in intellectu per quem referimus nomen in suũ signi
ficatum. ⁊ hec cognitio est ualde diminuta ⁊ incõple
ta. qd ṽo rei est qñ ulterius in cognitione ꝓcedimus: ⁊
⁊ non solum per intellectum referimus nomen in suũ
significatum sed etiam ipm significatum resoluimus

in sua ppria principia. τ hu' cognicio respectu prioris
cöpleta τ pfecta meref dici. ¶ Quātū ergo ad pmuz
monuuz qönis nō est differētia inter qd subiecti τ pas
sionis. qr sicut vno simplici noie noiamus subiectum
ita vno simplici noie noiamus passionē. non eniz dice
mus φ qūtum ad qd nois subm habeat quidditatem
simplicem. passio vo per additamenta de quo est diffu
sus smo in. 7. meta. mater enim cum docet pueruz co
gnoscere hoiem qd habet rōnem subiecti: τ cognosce-
re albuz qd habet rōnem accūtis sensibilr ondēdo hoc
τ hoc cognoscere utrūq;. referre ergo nomen in suū si
gnificatū qd sciunt facere idiote τ pueri nihil est alid
nisi cogscere diuersitatez rerum τ scire nois referre re-
bus qbus sunt imposita. τ qr hoc idiote τ pueri non
alr faciūt in suba τ accidēte. nec sciunt ppter scire qd
nois cognoscere dīam inter accidēs τ subm. hu' autē
pcognitio que est qd nois lz sit mālter plures: qr cō-
petit passioni τ subo. formalr eñ est quodāmō vna. qd
ergo nois. d. vnuz modū cognoscēdi. sed qd rei qd nō
soluz refert nomē in suuz significatū: sed etiaz resoluit
significatū in sua pncipia. ideo hoc qd dicit qd rei ma
gnā dīam habet. nā pncipia sube nō sunt nisi suba. iā
nihil ingredif diffinitionē sube: qd nō sit de eēntia ei'
sed pncipia accidētis nō solum sunt accidētia: sed etiā
suba. ideo accūs habet diffōnez per additamēta. τ ali-
qd ingredif diffōnem eius qd nō est de essentia ipsius:
quare si qd rei eēt pcognitio: nō eēt idem modus pco-
gnitionis: nec eadez pcognitio qd passionis τ qd sbi.
τ maxime si sbm illud eēt sba. sed qr pcognitio: nō est
qd rei sed qd nois. τ qūtum ad hoc qsi est idez modus
in suba τ accidente. ideo qd est qd dicif est pcognitio
vna: lz multa sint pcognita. ¶ Quādo vo arguitur φ
eadem est rō de qd rei τ qd nois: τ φ eodem mō se hēt
qd rei ad qd rei sicut qd nois ad qd nois: pz esse falsuz:
qr in multis nō est alius modus cognitionis qūtuz ad
cognitionē incōpletā de qbus si uelimus hic pfectaz
cognitionē distinguemus vnūqdqz eoz τ erit ali' co-
gnitionis modus. τ qr qd nois dicit cognitionē incō
pletā: qd rei cōpletā. nō ualet si idem est quodāmō mo
dus diffiniendi qūtum ad qd nois φ idem sit modus
diffiniēdi qūtuz ad qd rei. qūtū enim ad qd nois: nō dif
fert modus diffiniēdi in his τ in illis. dato tñ φ esset
ibi aliqua modica dīa: intellectus tñ qñ modicum de
est accipit qd nō deesset: ut vult phs 2° phisicoz. ideo
qūtum ad qd nois τ maxime apud logicuz qui non ita
ad pfunduz τ ad ppria ingredif videf eē vnus τ idez
modus. Ad vo arguebaf ulterius de pho in 7° meta-
phisice nō est ad ppositū: qr ibi loquif de qd rei nō de
qd nois. ¶ Ulterius autē dubitaret aliqs circa qd est
utrū cōperat dignitati. τ videf φ sic: qr ut sepe sepius
dictū est. hic nō agif de qd rei. sed de his qd nois τ de
qd est qd significaf. vnde τ phs in lra cuz pus locutus
est de hac pcognitione qd est qd dicif. statim post hāc
eandē pcognitionē uocat qd est qd significat: qre cum
de oi uoce significatiua possumus scire qd est qd dicif
τ qd est qd significat. de qlibet orone ptingit scire qd
est qd di: cum quelibet oro sit uox significatiua ut pōt
hēri ex p° piermenias. de dignitate ergo que est qdaz
oro siue quedā ppō τ est uox significatiua ptingit sci-
re φ qd est. ¶ In oīrium est phs uolens φ de passione
solum pcognoscēduz est qd est: de dignitate solum: qr
est. de sbo vo utrūqz. ¶ Dōm φ qdam simplr pcedūt
φ de dignitate non pōt sciri quid est. dicūt enim φ ho
minis albi τ etiam nullius cōplexi est diffinitio: ideo
siunt cum dignitas sit quedam enunciatio τ sit quod
dam cōplexuz cuis non pōt pcognosci qd quid est: sed
hi pro tanto a ueritate deuiant: qr non loquif hic phs
de quid rei sed de qd nominis. Cōplexa aūt cum non
dicant vnam substantiā τ vnam essentiā: eoz non est

diffinitio dicens quid rei per quā indicaf rei subs. tñ
quid nois: τ qd est qd significaf cōtingit esse ipsoz cō-
plexoz: τ etiam ipsarum oronum: cum oro sit uox si-
gnificatiua. Unde quātum ad psens spectat preter dif
ferētiam quā tetigit Themistius: τ quā fuimus diffu
se psecuti in qōne pma. inter quid nois τ quid rei pos
sumus triplicem differentiā assignare inter hanc diffi
nitionez τ illam quā tangit phus in 2° huius. Prima
differētia est. qr diffinitio quid rei simplr loquēdo est
substantiarū. si aūt est accidentium hoc non est simplr
sed per additamēta: sed diffinitio de quid nois simplr
loquendo etiam est utroruqz. nam idiote τ pueri qui
instruunf in qd nominis: lz sciant quid significef noie
albi: τ quid noie hominis. nesciunt album habere rō-
nem accidētis τ depēdens a substātis. ideo accidentia
vno simplici noie nominanf: sicut τ substātie. Diffini
tio ergo dicens quid nois in accidētibus nō pprie est
per additamēta: nec est per depēdentiā ad substantiaz.
τ cuz intelligimus accidēs a substātia dependere hoc
nō est solū ex eo φ referimus nomē in suū significatū:
sed ex eo φ rem significataz referimus in sua pncipia:
sed rem significatā in sua pncipia referre hoc nō est si-
stere in qd nois: sed est pcedere ad qd rei. accidētis enī
ex vi dispōnis qd nois nō hñt diffinitionē per addita-
mēta. Scda dīa inter qd nois τ qd rei est: qr nō soluz
quid nois pōt esse simplr acentium. sed etiā quid nois
pōt esse nō entiuz: ut si dicā hyrcoceruus possum scire
qd significaf noie hyrcoceruū: ut qr significat aial com
positum ex hyrco τ ceruo: uel ex equo τ ceruo. si ergo
in reru natura nulluz aial est tale: nec pōt eē. sciam de
hyrcoceruo qd nominis: nesciā tñ quid rei. Tertia dif
ferētia. qr qd nois pōt esse cōplexoz. vñ dicif in. 2. po-
sterioz. φ ilias. i. tota historia troiana pōt hēre qd nois
nō autē qd rei. qr ut di. 7. meta. hominis albi τ etiam
nullius cōplexi pōt esse diffinitio. habet ergo cōplexuz
quid nois: ut patet ex 2° huius. patet hoc idem ex hoc
qd dicif. 7. meta. φ diffinitio habēs quid nois pōt cō
petere ipsis metris. ul' ut habet alia littera vna magna
historia pōt habere quid nois. Augef ergo difficultas
quesiti cum hic loquif phs de diffinitione quid nois
quō hanc pcognitionē negat phs a dignitate cuz τ di-
gnitatem: τ qdlibet cōplexum hu' diffinitionē habere
possint. ¶ Sciēdū ergo φ lz quelibet dignitas τ que-
libet oro possit habere qd nois. tamē cōplexum nō ha-
bet quid nois ratione sui sed rōne incōplexorū. quod
duplr esse cōtingit. pmo si ipsi cōplexo imponaf vnuz
nomen τ nominef illud cōplexum per incomplexum
ut si toti historie troiāe iponeref vnū nomē τ uocaref
ilias: possem scire quid significatur nomine ilias: qr si
gnificaf historia troiana: tūc ergo cōplexū haber quid
nois nō rōne sui sed rōne nominis impositi. Secūdo
hoc ptingit rōne incōplexoz ptentoruz in locutione
complexa. ut homo currit nō est uox significatiua nisi
qr ptes eius sunt significatiue. qui ergo scit quid sigt
homo. τ qd currit. scit qd significat hō currit. Cū ergo
phs ait. φ de sbo sciēdū est qd est τ etiā de passiōe. i. de
predicato. itelligit φ de oibus terminis incomplexis
quibus indigemus ad aliquam argumentationez uel
ad aliquam demonstrationē oportet nos scire quid si-
gnificatur nomine illorum terminorū. Et si dicimus
φ de icomplexis oportet nos scire quid nominis fru
stra adderetur φ oporteret nos precognoscere hoc de
complexis cum quid nominis per se competat incom
plexis non complexis. nec habeant quid nominis cō
plexa aliud qz habeant icomplexa. Cuz ergo dubitatū
sit de hac precognitione quid est. eēt ulterius dubitā-
dū de hac precognitione quia est. τ etiam dubitandū
esset de exemplis in littera tactis. sed de his oibus di
putabitur in sequentibus.

¶ Est aūt cognoscē alia qdem p̄us cognoscētē: q̄rūdā aūt sil' accipe notitiā: ut q̄cūq͡z ꝯtigūt eē sub ulib⁹ q̄rū hn̄t cognitionē. Qđ eni ois triangulus hēt tres angulos duobus rectis eq̄les p̄sciuit. Qđ vo hic q est in semicirculo triangulus sit sil' inducēs cognouit. quorūdā in h mō disciplina est ⁊ nō p mediū ultimū cognoscit: q̄cūq͡z enim singulariū ꝯtingūt eē ⁊ nō de subiecto aliquo.

¶ Triāgulus in semicirculo.

¶ Post q͡z determinauit de p̄cognitionib⁹ subi ⁊ passionis ex qb⁹ ꝯstat cōclō cui⁹ scia q̄rit. ⁊ determinauit de p̄cognitiōe dignitatis per quā est illa ꝯclō ꝓbāda tanq͡z per mediū extrinsecū ⁊ cōe. ¶ In pte ista determinat de p̄cognitionib⁹ p̄missarū per quas est ꝓbāda cōclusio tanq͡z per ꝓpria p̄ncipia ⁊ itrinseca. ¶ Ad cui⁹ euidētiā sciēduz est q͡ꝫ semp p̄misse s̄m q͡ꝫ h⁹ sunt p̄us note ꝯclōne: sed nō qlibet p̄missarū est semp p̄us nota tpe: sed maior semp est p̄us nota tpe. minor aūt si notū sit eā eē sub maiori est p̄us nota ꝯclone nā ⁊ simul tpe: ut si uelim scire q͡ꝫ triāgulus in semicirclo habet tres. formabo talē sillm. ois triāgulus hēt tres. hec figura descripta in semicirculo est triāgulus. ḡ hēt tres. maiorē aūt ꝓpōnē huius silli per lōga tpa possum scire ante q͡z hēam de ꝯne notitiā: ut si scio oēm triangulū habē tres nō opz me scire q͡ꝫ ille qui est in semicirculo sit h⁹ q͡z possum scire in uli ⁊ ignorare in pticulari ut dicit I 2⁰ poz. ut possum scire oēm mulā sterilē ⁊ credē hanc hēre in uētre. ḡ possum scire maiorē q͡ꝫ ois triangulus hēt tres: ⁊ ignorare ꝯnem q͡ꝫ hic qui est in semicirculo hēat tres. sed si addā minorē maiori per quā minorē i ducit pticulare in suū ule: sil' hic inducēs cognosco cōclusionē. In sillo itaq͡z p̄us facto maior cognoscit prius tpe ꝯne: minor aūt nō cognoscit tpe p̄us: sed natura. Phus ḡ in determinādo hos modos p̄cognoscendi p̄missas an ꝯnē tria facit. q͡z p̄⁰ distinguit hos duos modos ostēdēs q͡ꝫ aliq̄ p̄cognoscit an ꝯnē p̄us tpe: ut maior. aliq̄ sil' tpe ⁊ p̄us nā ut minor. exēplificat 2⁰ de illis modis. 3⁰ ne videat incōuenīēs q͡ꝫ aliq̄ cū ꝯne sil' tpe cognoscat. ⁊ declarat que sunt ilia que sil' tpe cognoscunt. 2⁰ ibi [Qđ eni ois.] 3⁰ ibi [Quorūdā enīz hoc mō.] Dic ḡ q͡ꝫ [Est aūt cognoscē. alia qdē cognoscuntur p̄us] sup. tpe ut maior. [quorūdā aūt] est [accipere notitiā] cū ipsa ꝯne [sil'] sup. tpe sed p̄us nā. ⁊ h q͡ꝫtū ad minorē. Et exponit que sūt ilia que sil' tpe cognoscunt cū ꝯne dicēs. [ut] sup. sil' tpe cognoscūtur cū ꝯne. [q̄cūq͡z ꝯtingit eē sub ulib⁹ quoꝝ hn̄t cognitionē] sup. q͡ꝫ sint sub ulib⁹. ¶ Notādū aūt q͡ꝫ ad hoc q͡ꝫ minor cognoscat sil' tpe cū ꝯne. opz q͡ꝫ in illa miori accipiat aliqd sub uli. ⁊ q͡ꝫ notū sit illud eē sub uli. ut si dicā ois triāgulus hēt tres. nōdū scio hāc ꝯnē q͡ꝫ ille qui est in semicirculo hēat tres. sed si adiūgo minorez maiori dicēs. ille qui est in semicirculo est triangulus statim scio p̄fatā ꝯnē. vz q͡ꝫ hēat tres. in illa ergo minori assumpta accipit aliqd sub uli. Rursus dz notū esse q͡ꝫ ille qui est in semicirculo sit triāgulus: q͡z si nō esset notuz nō eēt manifesta ꝯclo. vz q͡ꝫ hēt tres. Ad hoc ergo q͡ꝫ minor cognoscat sil' cū ꝯne opz q͡ꝫ aliqd accipiat sub uli. ⁊ q͡ꝫ notū sit illud eē sub uli: ut pz in exēplo prehabito. His aūt cōcurrentib⁹ statim appet ꝯclō. iō ait phs q͡ꝫ ilia simul cognoscunt cū ꝯne quecūq͡z cōtingit eē sub ulib⁹ quoꝝ hn̄t cognitionē. i. de qbus notū est supple q͡ꝫ sint sub ulib⁹. ¶ Deinde cū dicit. [Qđ enīz ois qdē] exēplificat de illis duob⁹ modis p̄cognitiōis ostēdēs q͡ꝫ aliq̄ p̄cognitio est p̄us tpe. aliq̄ p̄us nā. quia maior pōt cognosci p̄us tpe. minor vo sil' tpe ⁊ p̄us nā ideo ait [q͡ꝫ ois qdē triāgulus hēt tres duob⁹ rectis eq̄les.] i. hāc ꝓpōnē que est maior an ꝯnē [p̄sciuit.] i. p̄us sciuit supple tpe [q͡ꝫ vo hic qui est in semicirculo sit triāgulus.] i. hāc ꝓpōnē que est minor [iducēs] etiā adiūgēs eā maiori [cognouit] eā cū ꝯne [simul] supple ⁊ tpe p̄us nā. ¶ Deinde cū dicit [Quorūdā enīz hoc mō] ne credat eē incōueniēs q͡ꝫ aliq̄ cognosci possint simul tpe cū ꝯne. declarat que sunt illa que sic cognoscunt. dicēs [quorūdā enīz est h mō disciplina.] vz q͡ꝫ sil' cognoscunt cū cōclōne. ⁊ in talib⁹ [ultimū.] i. minor extremitas [cognoscit] supple eē sub suo uli [nō per mediū] ⁊ exponit que sunt illa ⁊ dicit q͡ꝫ talia sunt [quecūq͡z iā ꝯtingūt eē singulariū ⁊ nō de subiecto aliquo] supple dicunt. ¶ Notādū aūt q͡ꝫ nō semper minor est sil' tpe nota cū ꝯne. nā ut pōt patē per habita si in minori accipiat aliqd sub maiori: ⁊ nō sit notū illud sic acceptū eē sub maiori non erit statim nota ꝯclō: ut si dicerē. ois triāgulus hēt tres. ⁊ nō eēt notū q͡ꝫ ille qui est in semicirculo eēt triāgulus. imo indigeret adhuc aliquo medio ⁊ aliq̄ ꝓbatione ad ostēdēdū sic eē. nō statim eēt nota ꝯclō. iō ait q͡ꝫ quorūcūq͡z est h mō disciplina ultimū cognoscit esse supple sub suo uli nō p mediū. q. d. q͡ꝫ ad h q͡ꝫ minor hēat hāc disciplinā: ⁊ sint sil' nota cū ꝯne opz q͡ꝫ ultimū. i. minor extremitas cognoscat nō p mediū aliud: sed statim notū sit eā ꝯtineri sub suo uli. ¶ Notādū ēt q͡ꝫ ad hoc q͡ꝫ ultimū sic cōtineat sub suo uli reqrit ut nō indigeam⁹ aliquo alio medio sillogistico ad ꝓbādū eā eē sub uli: sed solū ad hoc sufficiat solus sensus. ut q͡ꝫ hic qui est descript⁹ in puluē sit triāgulus nō idigem⁹ medio sillogistico: q͡z ipse sensus indicat sic eē. ideo phs uolēs declarare q͡ꝫ ultimū. i. minor extremitas cognoscat esse sub suo uli nō per mediū sillogisticū. ait q͡ꝫ quecūq͡z ꝯtingūt eē de nūo singulariū: ⁊ nō dicunt de aliquo sbto supple solo sensu indicant eē talia: ⁊ ad illa nō idigemus medio sillogistico. ¶ Notādū etiā q͡ꝫ nō indigē medio sillogistico pōt cōtingere dupl'r. uel q͡z est imediata. uel q͡z ut dictū est ad hoc sufficit solus sensus. igit si minor sit pticularis cū pticulariū ⁊ indiuiduoꝝ per se p̄ceptiu⁹ sit ipse sensus: uel si minor sit imediata. utputa si hec ē imediata q͡ꝫ eq̄laterus est triāgulus ⁊ nō indigem⁹ ad hoc aliquo medio: sed statim innotescit nobis sic esse. quecūq͡z harū minoꝝ accipiat sub maiori erit sil' nota cū ꝯne. ut si dicat ois triāgulus habet tres. hic pticularis qui est descriptus in puluere est triangulus. statim sciet cōclō q͡ꝫ hēt tres. nec indigebimus ad hoc aliquo medio: sed ipse sensus sufficiēter iudicabit de hoc pticulari q͡ꝫ sit triāgulus. Rursus si nō accipiat in minori triāgulus pticularis: sed dicat eq̄laterus est triāgulus: posito q͡ꝫ hec minor sit imediata statim erit nota cōclō q͡ꝫ habet tres. ¶ Notādum etiā q͡ꝫ lz duob⁹ modis minor sit simul nota cū cōclōne. uel q͡z est pticularis uel q͡z est imediata. sufficit tn̄ pho exēplificare de altero horū. ut exēplificare de pticulari qđ non dicit de aliquo sbo ad hoc q͡ꝫ pateret q̄liter minor cum cōclone pōt eē tpe simul nota. ¶ Notādū enā q͡ꝫ lz cā possit simul eē tpe cū effectu. ut simul sunt terre interpositio ⁊ eclipsis: tn̄ nā semp cā p̄or est effectu. q̄re cum premisse sint cā q̄re cognoscat cōclusio quelibet p̄missaꝝ nā p̄us est nota cōclōne. sed maior est p̄us nota nā ⁊ tpe. minor aūt poterit sic accipi q͡ꝫ erit p̄us nota nā tn̄

¶ Post q̄ dubitauimus de ꝓcognitiõe q̄d est s̄m ordinē ꝑtractatuz. restat dubitare de cognitione quia est. ¶ Dubitaꝛ ḡ utrū de sub̄o ⁊ dignitate oporteat ꝓcognoscē q̄a est. dōm q̄ cū de nõ ente nihil ꝓbari possit eo q̄ nõ ens nec sunt diꝛe nec sunt sp̄es: nec etiā passiones. Rursus cū ex falsis cāliter nulla v̄itas ꝯcludaꝛ. q̄ ut ꝓbaꝛ in 1° ꝓoꝝ. ex falsis sequiꝛ uerū nõ ꝑp q̄d. s̄z q̄m opȝ de sb̄o ꝓsupponē q̄a sit. aliꝛ eni de eo nõ posset aliq̄ ꝓbari passio. ¶ Rursus de dignitate per quā ꝓbatur passio de sb̄o opȝ ꝓsupponē q̄a est. i. opȝ ꝓsupponē q̄ illa dignitas sit uera: q̄ cāliter ex falsis nõ sequiꝛ ueꝝ. falsuȝ eni nõ pōt eē cā ueri. igiꝛ q̄a est erit ꝓcognitio tā sb̄i q̄ dignitatis ut aueroꝛ in l̄ra tāgit. ¶ Ulteri⁹ autē dubitaret forte aliq̄s dato q̄ q̄a est sit ꝓcognitio sb̄i ⁊ dignitatis. utrū debeat dici ꝓcognitio passionis. ⁊ vꝫ q̄ sic. q̄ si ꝑhi ex admirari ceperunt ꝑhari ut videntes passiões solis ⁊ lune ceperūt iuestigare cās. ꝓus cognouerūt q̄ eclipsis iest lune q̄ scirēt cām ei⁹. cuȝ ḡ scire sit ꝑ cām an̄q̄ h̄rent hui⁹ sciaȝ nõ solū sciuerūt q̄d est luna. ⁊ q̄a ē luna: s̄z ēt cognouerūt q̄d ē eclipsis. ⁊ q̄a ē eclipsis. erit ḡ ipsius passiõis ꝓcognitio q̄a est. ¶ In ꝯ̄rium est ꝑhs in l̄ra: qui hi⁹ ꝓcognitionē nõ attribuit passioni: sed sb̄o ⁊ dignitati. ¶ Dōm q̄ colter ponit ⁊ magni hāc pōnē secuti sunt q̄ cū accidētis eē sit iesse. ⁊ cū it sse passiõis ꝯcludaꝛ per demr̄ationē: q̄a est passio. i. q̄ iest ꝓcognitio eē nõ poterit. sed hoc est isufficiēter dictuȝ. pȝ eni q̄ ꝑhi viderūt eclipsim lune nec dum sciebāt b̄ demr̄atiue: q̄ ignorabāt cām ei⁹. iuestigata aūt cā potuerūt demr̄atiue ꝯcludē q̄d ꝓus āmirabant. ergo q̄a eclipsis ē: ⁊ q̄ eclipsis iest lune demr̄onē ꝓcessit ⁊ est ꝑ demr̄onē ꝯclusa. aliꝛ tñ ⁊ aliꝛ. q̄ hi⁹ iherētia passiõis in sub̄o ut admirata ⁊ ut ignorata cā potuit demr̄onē ꝓcedē. ēt iuestigata per causaȝ potuit eē per demõstrationem ꝯclusa. Nõ ḡ est b̄n dictuȝ q̄ q̄a est nõ est ꝓcognitio passionis ⁊ nõ pōt demr̄onē ꝓcedē cuȝ h̄eat per demõstrationē ꝯcludi. q̄ ut pȝ aliꝛ ⁊ aliꝛ ꝯsiderata pōt demr̄onē ꝓcedē ⁊ per demr̄onē ꝯcludi. imo ut videꝛ nisi demr̄onē ꝓcederet ⁊ nisi eēt ꝓcognita nõ fuisset per demr̄onē ꝯclusa. nā ⁊ ipsi ꝑhi nisi fuissent admirati ⁊ nisi ꝓcognouissent q̄a luna eclipsaꝛ nõ iuestigassent causaȝ eclipsis ⁊ nõ demr̄assent eclipsim de luna. ¶ Est ergo diligēter notādū q̄ ꝑhs de ꝓcognitionib⁹ determinās nõ itēdit dicē q̄d possit ꝯtingē sed q̄d necesse sit eē. de necessitate eni in oı̄ passiõe ꝓbāda de sb̄o opȝ ꝓcognoscē q̄d est sb̄m ⁊ q̄a est sb̄m. opȝ etiā ꝓcognoscē q̄d intelligiꝛ noie passiõis. tñ q̄ passio est uel q̄ passio iest alicui sb̄o nõ opȝ ꝓcognoscē: l̄z hoc aliq̄n possit ꝯtingē. ut si sciaꝛ q̄d est h̄ie tres ⁊ nesciā hāc passionē iesse triangulo poterit mihi demr̄atiue ꝓbari: q̄ ei talis passio iest. ⁊ silr si nunq̄ vidi lunā eclipsari: nec sciā q̄ luna eclipsēꝛ. dum tñ sciā q̄d importaꝛ noie eclipsis poterit mihi demr̄atiue ōn̄di ⁊ per cām mihi poterit patefieri q̄ eclipsis lune cōpetit. ꝑhs ḡ uolēs determiare de precognitionib⁹ simplr̄: sine q̄b⁹ nõ pōt disciplina ⁊ scia aliqua adipisci: ait ut q̄ de sb̄o opȝ ꝓcognoscē q̄d ⁊ q̄a. q̄ sine his ꝓcognitionib⁹ nulla passio de sb̄o per demr̄onē sciri poterit. de passione autē opȝ ꝓscire q̄d est q̄d diꝛ: q̄ si ignoremus q̄d est q̄d diꝛ noie eclipsis: nullā sciam de eclipsi h̄re possemus. q̄ aūt est eclipsis. uł q̄ est que cūq̄ passio nõ opȝ ꝓscire. nā l̄z possit ꝯtigē. q̄ aūt demõstrationē añ notitiā cāe possumus scire passionē iesse sb̄o: tñ q̄ nõ opȝ semp sic esse: sed absq̄ tali notitia pōt per demr̄onē ꝯcludi. iō q̄a est. nõ poniꝛ ꝓcognitio passionis. argumētū aūt ꝯtra b̄ factū solutū est per iam dicta. ¶ Ulteri⁹ aūt dato q̄ q̄a est passiõis nõ sit ꝓcognitio simplr̄. ¶ Dubitaret forte aliq̄s utrū possit dici ꝓcognitio in scia iuēta. ⁊ videꝛ q̄ sic per argumētū supius factū. nā si scia inuenta fuit per admirationē ⁊ ꝑhi ex admirari ceperūt ꝑhilosophari: ꝓus viderūt: q̄ luna eclipsaꝛ. ⁊ q̄ nubes tonat. ⁊ q̄ cetere hi⁹ passiones isunt suis sb̄is q̄ iuestigarēt cās. i talib⁹ ḡ q̄ passio inest ꝓcessit demr̄onē ⁊ meruit dici ꝓcognitio. Dōm q̄ s̄m Cōmētatorē in aliq̄b⁹ nõ eadē sunt nobis ꝓus nota ⁊ simplr̄. uel q̄d idē est: nõ eadē sunt nobis ꝓus nota ⁊ nāe. In aliq̄b⁹ aūt sūt eadē nobis ꝓus nota ⁊ nāe uel simplr̄ in nālib⁹. aut ubi per effectuȝ ꝓcedimus ad cognitionē cāꝝ. ⁊ ubi per admirari iceperūt ꝑhi ꝑhilosophari. alia sunt ꝓus nota simplr̄. ⁊ alia prius nota nobis. nā cāe semp sunt note ꝓus simplr̄ q̄tū ad nāꝫ. in talib⁹ eni cāe iō nõ sunt note nobis ꝓus: sed effect⁹. sed in mathematicis nõ opȝ sic eē. iuētor eni ꝓpōnum geometricaꝝ nõ ꝓus vidit q̄ anguli triāguli erāt eq̄les duob⁹ rectis. ⁊ de hac visiõe admirat⁹ icepit iuestigare cām. imo ꝓus cognouit cām. uł ꝓus cognouit q̄ angulus extrisecus ualebat angulos duos itrisecos. ⁊ postea ex hac eā cognouit illā passionē iesse triāgulo. ¶ Cuȝ ḡ queriꝛ utrū saltē in scia inuēta q̄ est passio sit ꝓcognitio. dici debet q̄ in scia iuēta ubi per admirari icepimus ꝑhilosophari: ⁊ ubi per effect⁹ uenim⁹ in cognitionē cāꝝ semp q̄a est passio. uł q̄ iest ꝓcedit cognitionē cāe: ⁊ per ꝯn̄s ꝓcedit demr̄onē. iō ut dicebaꝛ in talib⁹ iherētia passiõis est ꝓcognita: ⁊ est per demr̄onē ꝯclusa. aliꝛ tñ ⁊ aliꝛ. q̄ ut admirata est ꝓcognita: ⁊ ꝑ cām iuestigata est per demr̄onem ꝯclusa: sed si sit talis scia inuēta q̄ sb̄i per effect⁹ nõ ꝓcedimus in cognitionē cāe: sed magis per cām in cognitionē effectuū. non opȝ aūt demr̄atorē ꝓscire iherētiā passionis. igiꝛ q̄ est passio uł q̄ iest. nõ est ponēda simplr̄ ꝓcognitio. q̄ b̄ nõ est necīū in acq̄sitiõe scie. l̄z aliq̄n sic se h̄ie ꝯtingat. ¶ Ulteri⁹ aūt dubitaret forte aliq̄s utrū q̄a est sit ꝓcognitio plures uł vna. ⁊ vꝫ q̄ sit ꝓcognitio plures. nam q̄a s̄m ꝑhm opȝ ꝓcognoscē tā de sb̄o q̄ de dignitate. cuȝ ergo sb̄m dicat q̄d icōplexū. dignitas q̄d cōplexum. ⁊ eē videaꝛ oīno dici equoce de cōplexo ⁊ icōplexo quia est nõ erit ꝓcognitio vna. nā eē cōplexi ⁊ maxime esse enūciationis idē est q̄d uerū eē. q̄ circa cōpōnē ⁊ diuisionē est ueritas ⁊ falsitas. q̄ ut vꝫ in ꝓn° ꝑiermenias ⁊ ut h̄etur i. 3. de aīa. in simplicib⁹ aūt nõ sic accipitur eē. q̄ ut diꝛ in. 3. de aīa. idiuisibiliū igiꝛ itelligētia i his est circa que nõ est falsuȝ nec uerū. cuȝ ergo eē oīno difformiter sumaꝛ in simplicib⁹ ⁊ in enūciationib⁹. q̄ est ⁊ q̄ est dignitas nõ poterit eē ꝓcognitio vna. ¶ In ꝯ̄riū est. q̄ si nõ eēt ꝓcognitio vna. tūc eēnt tres ꝓcognitiões. Dōm q̄ q̄d est eē ꝓcognitionē vnā sufficienter ōn̄dimus ꝑp hoc q̄ loq̄tur b̄ de q̄d nois nõ de q̄d rei: s̄z quō q̄a est iest ꝓcognitio vna cū hec se extēdat ad dignitatē ⁊ ad sb̄m ⁊ per ꝯn̄s ad cōplexū ⁊ icōplexū saluare ē ualde difficile. Propter q̄d sciēdū q̄ ꝑhs in ꝓncipio scd̄i h⁹. de his de q̄b⁹ dicit eē q̄tuor q̄ōnes. i ꝓn° h⁹ ꝓmi dicit eē duas ꝓcognitiões. ponit enīz ibi in 2° eē q̄ōnē duplicē circa q̄dditatē ⁊ duplicē circa eē. naȝ vna q̄ō ē de q̄dditate simplici quā uocat q̄d est. ⁊ alia est de q̄dditate cōposita siue de q̄dditate passiõis quaȝ uocat ꝑp q̄d est. in passiõe eni idē est q̄d est. ⁊ ꝑp q̄d est. ut ipemet ait. nā si queraꝛ q̄d est eclipsis lune: diceꝛ q̄ est ꝓuatio luminis obiectu terre. Et si queraꝛ ꝑp q̄d est eclipsis lune. diceꝛ q̄ ꝑp ꝓuationē luminis sic cāta. de q̄dditate ḡ simplici. i. de q̄dditate sb̄i. ut q̄d ē hō aut celū. ⁊ de q̄dditate cōposita: ut de q̄dditate passiõis. ut ꝑp q̄d ē eclipsis aut tonitruū: faē duas q̄ōnes. b̄ āt de q̄d sb̄i ⁊ q̄d passionis diē eē ꝓcognitionē vnā. sic ēt in ꝓn° scd̄i de eē faē q̄ōnes duas sic̄ de q̄dditate. nā diē eē vnā q̄ōnē de eē simpliciū siue de eē sb̄oꝝ quā uocat si ē. ut si est hō aut celū. aliā q̄ōnez dicit eē de eē cōpositoꝝ siue de eē passiõis quā uocat q̄a est. Uideꝛ ḡ quō q̄d simpliciū ⁊ q̄d cōpositoꝝ siue q̄d sb̄i ⁊ q̄d passionis faciūt ꝓcognitionē vnā ⁊ q̄ōnes duas: si ꝯsideranꝛ ꝓbabit a videre nõ est difficile. q̄ ut sunt ꝓcognitio dicūt q̄d nois

sed ut sunt qͦ dicit magis qd rei. qꝛ q̄ōnes ut de his loquit̄ phs sunt eq̄les nūo his que uere scimus. idiotarū ⁊ pueroꝝ est scire qd nois. ꝑitoꝝ aūt ⁊ exptoꝝ i disciplina est scire qd rei: ut pōt hēri a themistio i ꝑn° cōmēti sup hoc libro. cū ergo qd nois q̄n eodez mō accipiat̄ in accn̄tibus ⁊ s̄bīs. nō aūt qd rei erit de qd nois vna ꝑcognitio ⁊ duplex q̄ōꝛ sed si sic dicimus augem⁹ q̄ōnis difficultatē: qꝛ si qd est. est aliq̄ mō idē passionū ⁊ s̄boꝝ. cū eē nō sit idē enūciationū ⁊ termioꝝ: qa est. ut est ꝑcognitio dignitatis que est enūciatio. ⁊ qa est ut est ꝑcognitio s̄bi qͦ est quedā diffō ⁊ qdā termin⁹ nō erit ꝑcognitio vna. ¶ Sciēdū ergo q̄ sic ondimus qd est eē ꝑcognitionē vnā ⁊ q̄ōnes pl̄es distiguēdo de qdditate. ita circa eē dicemus eē ꝑcognitionē vnaz ⁊ q̄ōnes pl̄es distiguēdo de enūciatōib⁹. nā aliq̄ue enūciatiōes se hn̄t ut ꝑn^a ⁊ dignitates. aliq̄ue ut ꝯnes: que si cōparent̄ ad itellectū hāc dīā hn̄t: qꝛ in dignitates ⁊ ꝑn^a trahit̄ itell's simpliciter tn̄. iō dī. 6. ethicorū. q̄ ad ꝑn^a nō est rō. simpl'r eni absq̄z discursu ⁊ absq̄z rōne siue absq̄z rōcinatiōe fert̄ itell's in dignitates ⁊ ꝑn^a. in ꝯnes vͦo fert̄ cū discursu discurrēdo a ꝑncipiis ad eas. ⁊ qꝛ qͦ qd est. est ꝓꝑiū obm itell's. ut dī in 3° de aīa. cū potētie possint per se ⁊ imediate ferri in suū obm. itell's ꝑ se loquēdo imediate fert̄ in qdditates. ad simplicia ergo ⁊ ad dignitates q̄si eodē mō cōpat̄ itellus. qꝛ hec ⁊ illa q̄si ꝑmo se offerūt itellectui. nā stati cum termios cog̃scim⁹ ꝑncipiis assentimus. ut hētur in ꝑ° h⁹. ⁊ qꝛ ex pte itell's nr̄i cognitio dignitatū sic est inata ⁊ ꝯnexa cognitioni simpliciū: logicus qui est artifex rōnalis ꝯsiderat talia ut se tenēt ex pte itell's: ut plane innuit Cōmētator supra 7° meta. ubi dat dīā īter diffōnē ꝯsideratā a logico ⁊ a metaphisico. cū sit tāta affinitas ex pte itell's nr̄i. cū fert̄ in simplicia ⁊ in dignitates qꝛ stati itellectis termis simplicib⁹ dignitati cōsentit. circa eē s̄bi qͦ est qd simplex. ⁊ eē dignitatis qͦ est qd cōplexū: vna ꝑcognitio assignat̄. lz ḡ sit aliō eē simpliciū ⁊ cōplexoꝝ: tn̄ q̄tū ad illa cōplexa que stati se offerūt itellectui pp affinitatē quā hn̄t cū simplicib⁹ ut referūtur ad itellectū vnā ꝑcognitionē poterūt hēre cuz illis. hn̄t ḡ cōposita cū simplicib⁹ q̄dāmō vnā ꝑcognitionē. nō aūt hn̄t vnā q̄ōnē: qꝛ qͦ cū sit dubitabilis ꝑpō nō est ꝓꝑe circa ꝑn^a que glibet ꝓbat audita. sz magis est circa ꝯnes. ⁊ qꝛ q̄si per oēm modū ali'r fert̄ itellect⁹ in ꝯnes ⁊ in ꝑn^a. iō circa eē simpliciū ⁊ cōpositorū sunt due q̄ōnes lz possit eē ꝑcognitio vna. ¶ Possum⁹ aūt hāc v̄itatē ali'r declarare. dicem⁹ eni q̄ qꝛ est s̄bz nō accipit̄ qꝛ est s̄bm simpl'r ⁊ absolute. ut est aliq̄ res alicui⁹ ꝑdicamēti: sed accipit̄ qꝛ est s̄bm res. s. talis de qua pn̄t ꝓbari ꝓꝑetates ⁊ passiōes. igit̄ qꝛ est incōplexi siue ipsi⁹ s̄bi qͦ est qd icōplexū sic acceptū. multū accedit ad qa est cōplexi. nā sic qꝛ est cōplexi est v̄ificari ꝑdicatū de s̄bo. sic qꝛ est s̄bm est scire qꝛ est res talis de quo pn̄t v̄ificari ꝓꝑetates ⁊ passiōes. vn̄ diceri i q̄ōne sequēti q̄ opz accipe large qa est. hoc ergo mō qꝛ est s̄bi ⁊ dignitatis ul' cōplexi ⁊ icōplexi nō faciūt nisi vnā ꝑcognitionē. nō eni differūt nisi sicut v̄ificari passionē de s̄bo q̄tū ad qꝛ est. ⁊ ipsi⁹ dignitatis. ⁊ sic posset v̄ificari hoc de hoc q̄tū ad qꝛ est s̄bi: nā tunc dicimus scire qꝛ est s̄bm q̄n scimus ip̄az eē rem talē de qua passiōes v̄ificari pn̄t. ¶ Ulteri⁹ āt dubitaret forte aliq̄s utrū possit assignari vna cōis cā q̄re qd s̄bi ⁊ passionis faciūt ꝑcognitionez vnā. ⁊ qꝛ est s̄bi ⁊ dignitatis faciūt ēt ꝑcognitionē vnā. cū ḡ s̄m q̄zlibet ꝑcognitionū sunt duo ꝑcognita: q̄re nō sūt q̄tuor ꝑcognitiones due s̄bi ⁊ vna dignitatis ⁊ alia passionis. ¶ Dicēduz q̄ cum assignate sint diuerse cause possum⁹ ad hec oīa vnā cōmunem causam assignare dicēdo hic subiectuz nō accipitur pro substātia tm̄: imo ipsum accidēs pōt eē subiectū: qꝛ qͦ est accidēs vnius pōt eē subz alteri⁹

⁊ qꝛ accidēs pōt habere rōnez subiecti ut hic de subiecto loqimur cū ipsa passio sit accidēs sic āplificādo rōnem subiecti oportuit amplificari rōnez ipsius qd. ut sic large sumeret̄ qd subiectū: q̄ etiaz accidētia tale qd habē possint. ⁊ qꝛ sic accipiēdo qd subiecti ut se extendit ad qd accidētis etiā ipse passiōes habēt h⁹ⁱ qd. qd subiecti ⁊ qd passiōis vnā ꝑcognitionē faciūt. Ex hac ēt rōne pōt accipi cā: q̄re qa est s̄bi. ⁊ qꝛ est dignitatis est ꝑcognitio vna. nā si s̄bm hic acceptū extendit se ad ip̄a accn̄tia sic oportuit ita large accipe qd est ut i hoc ipa accn̄tia ꝯuenirent: ita opz sic large accipe qa est ut hoc ipsis accn̄tib⁹ cōpetat. ⁊ qꝛ eē accn̄tiū est eē cōplexoꝝ: ut qa est eclipsis idē est qͦ qa eclipsis alteri inest. q̄tē si sic sumēdū est hic eē s̄bi ut ad ip̄a cōplexa se extēdat. ḡ qa est s̄bi ⁊ qa est dignitatis iz dignitas sit qd cōplexū poterit eē ꝑcognitio vna. ¶ Ulterius aūt dato duas eē ꝑcognitiōes qa est ⁊ qd est. dubitaret forte aliq̄s. utrū he ꝑcognitiōes reqrant̄ in scīa hita iueniēdo sic in hita adiscēdo. ¶ Dōz q̄ ad h' coīter rn̄det̄ has ꝑcognitiōes nō eē necias in scīa iuēta q̄ ut dī: pz ex v̄bis phi. nā phs ait q̄ ois doctria ⁊ ois disciplina ex ꝑexn̄ti fit cognitiōe. ḡ loquit̄ de scīa que hētur adiscendo ⁊ docēdo: nō aūt iueniēdo. ¶ Rursuz idem aūt q̄ opz ꝑcognoscē qd est qͦ dī per nomē. In scīa aūt per iuētionē hita nō opz uti s̄mone: sed ex ipsis reb⁹ accipit̄. ḡ ibi nō opz ꝑcognoscē qd est qͦ dī. Sed hec via stare nō pōt. nā themisti⁹ in suo cōmēto ut supra dicebat̄. exponēs q̄ ois doctria ⁊ oīs disciplina ex ꝑexn̄ti cognitiōe fit. aīt. hoc v̄itatē hēt etiā in his que hō cogitat apud semetipm. ꝯstat aūt q̄ de ysdē ꝑcognitioni b⁹ phs loquit̄ de qb⁹ supi⁹ fecit mētionē. cum ait. ois doctria ⁊c. imo exponēs phs quō ois doctria ⁊ ois disciplina ex ꝑexn̄ti cognitiōe fit. ait de hi⁹ ꝑcognitione q̄ est dup^x: qꝛ est ⁊ qd est. q̄re si illa ꝑexn̄s cognitio: ut pz per themistiū reqrit̄ in scīa iuēta. seqt̄ q̄ qꝛ est ⁊ qd est et in scīa iuēta reqrunt̄. sed si nūq̄z h' ex textu phi hret̄: pz m̄ uerū eē qͦ dī. nā si aliq̄s admirās eclipsim lune uellet ei⁹ iuestigare cāz ⁊ iueniret sciaz de eclipsi dicēs ip̄am eē per iterpōnē terre. si iueniēs hāc sciam ignorasset qꝛ luna est. ⁊ nesciuisset qd est luna nūq̄z fuisset circa hāc sciaz sollicit⁹ ⁊ nequaq̄z iuenisset eaz. Qd̄ ḡ obycit̄ q̄ phs loquit̄ de oi doctria ⁊ oi disciplina. ḡ videt̄ loq de scīa per doctorē in discipulū tradita. hi⁹ aūt est scīa nō iueniēdo hita: sed adiscēdo acq̄sita. dici debet q̄ per v̄ba illa phi nō excludit̄ scīa iuēta. nā sciaz iueniēs pōt aliū illā sciaz docē. ⁊ ita illa scīa iuēta erit doctria. lz ḡ scīa iuēta nō mereat̄ dici disciplina: qꝛ nō est adiscēdo hita: pōt tn̄ dici doctria qꝛ docēdo pt coicari: imo nisi scīa iuēta eēt doctria nulla scīa eēt disciplina. qꝛ nisi iueniēs aliū docuisset nūq̄z aliq̄s ab aliq̄ didicisset. nā qui discit ab alio addiscit. rn̄ quero de illo a quo didicit utrū habuit sciaz discens uel iueniēs. ꝑmus ḡ docēs nō fuit discēs sed fuit inueniēs. ⁊ qꝛ tpe phi adhuc erāt in memoria ꝑmi philosophātes. planū est q̄ a ꝑmis philosophātib⁹ ⁊ demum sciaz iueniētib⁹ coicata est scīa discētib⁹. si ergo docere idē est qͦ aliȷ̄ sciam tradē: ⁊ adiscē idē est qͦ ab aliquo sciaz accipe per antonomasiā scīa iuēta debet dici doctria. qꝛ per illā est ꝑncipal'r aliȷ̄s scīa coicata. Scīa āt ab aliq̄ acq̄sita debet dici disciplina. qꝛ h' itelligit̄ noīe discipline ut. s. ab alio sit accepta. Bona ergo erit expō supi⁹ tradita: ut dicat̄ ois doctria. i. ois ars inueniendo hita que antonomatice doctrina dici debet. ⁊ ois disciplina. i. ois ars ⁊ ois scīa adiscendo acq̄sita ex ꝑexn̄ti fit cognitiōe. ¶ Qd̄ vͦo ulteri⁹ addebat̄. q̄ phs ait hāc ꝑcognitionez eē qd est qͦ dī q̄ in scīa inuenta nō habet locū: cū ibi nō sit necc̄ius s̄mo. dici pōt. q̄ qd est qͦ dī est idez q̄ qd est qͦ sentit̄. nam cuz audimus noīare lapidem eūdem ꝯceptum formamus nobis in

itellectu nro quem formamus cu3 sensibiliter lapide3 videmus. imo hoc mō matres docēt pueros qd nois cu3 sensibilr ondūt eis q hoc uocaf lignu3. hoc lapis. hoc ferrū. eundē ergo ɔceptū que3 formauerūt sibi videntes lapides formāt sibi postea cu3 lapidē audiunt noīari. qd est ergo qd dr est idem cum qd est qd sentif. ¶ Hoc viso dicamus q qr est ꝛ qd est sunt ₚcognitiones nō solū in scia habita adiscēdo sed etiā ineniēdo. sed in scia hita adiscēdo ꝛ per ꝑmonē sunt ₚcognitiones: qr est qd dr ꝛ qd est qd dr. In scia vo hita per inuētionē ꝛ per sensu3 sunt ₚcognitiōes qa est qd sentitur ꝛ qd est qd sentif. sed qr est qd sentif ꝛ qd est qd sentif sunt eedē ₚcognitiōes cum qa est qd dr ꝛ qd est qd dr. qr de nullo scimus qd est qd dr de quo nō formemus aliquē ɔceptū in itellectu. nihil aūt est in itellectu: qd ꝑus nō fuerit aliquo mō in sensu. uel per se. uel per suum sile. uel per suas ptes. uel per suū effectū. Sic ergo accipiēdo large qd sentitur ꝛ qd fuit in sensu idem est scire quid est qd dicif ꝛ scire qd est qd cadit sub sensu. ¶ Ulteri⁹ aūt qr itells hois nō gescit. dubitaret forte aliqs quō idē sit qd ē qd dr ꝛ qd est qd sentif ul' qd fuit i sensu. Dōz q scia nra cātur a reb⁹: ꝛ qr effect⁹ est repūsentatiu⁹ cāe ea que fuīt in itellu ꝛ ipsi ɔcept⁹ quos formamus nobis in mēte sunt signa eoꝝ que sunt i rebus. Rursus qr hi⁹ cōcept⁹ exꝑmimus per nois ꝛ per uoces. qr ea que sunt in uoce sunt signa eoꝝ que sunt i aīa. nō est igit alius ɔcept⁹ qui signatur per uoces ꝛ q est signū rerū que aliq mō fuerūt in sensu. Idē ergo cōceptus in mēte format⁹ repūtat quid est qd sentitur: uel quid est qd fuit in sensu. ꝛ etiā ille idem cōceptus dat nobis itelligere quid est qd dicitur ꝛ signatur per uoces ꝛ qr eedē sunt he ₚcognitiōes cu3 illis: ꝛ idem est scire qr est ꝛ qd est qd dr cum qr est ꝛ qd est qd sentif uel qd aliq mō fuit i sensu. iō phs noiando illas noiauit istas: ꝛ determinādo de illis nō exclusit istas. Qd ergo obijcit q in scia iuēta nō idigemus significatis uocū. dicī debet q idigemus sensu. ꝛ illi ɔcept⁹ quos formamus nobis de reb⁹ qrū est scia ꝛ que fuerūt in sensu sunt illi idem quos per uoces signāmus. ꝛ qd est qd dr est idē cu3 qd est qd sentif ul' qd fuit in sensu. ¶ Ulteri⁹ aūt dubitaret forte aliqs de ordīe istarū ₚcognitionū. utru3 qr est ₚcedat qd est uel eꝯ. ¶ Dōm q in scia iueniēdo habita magis qa est videf ₚcedē qd est. in scia vo adiscendo acqsita videf eē ordo ɔri⁹. nā ꝑ⁹ acqrif per sensum. scōa per ꝑmonē. per sensum aūt stati pcipimus qa est. postea cogitamus qd est. in ꝑmone autē eɔtrio. qr opz nos ꝑ° scire qd est qd dr. postea cogitamus si id sit. ut si noiaf nobis hyrcocerus. ꝑ° opz nos scire qd signatur hoc noie: postea oportebit nos cogitare utrū qd signficaf illo noie sit aliqd in rerū nā. in scia g̃ que acqrif p sensu3 huiusmodi est scia iuēta ₚcognitio qa est ₚcedit ₚcognitionē qd est: sed in scia hita per ꝑmonē ₚcogscē qd est qd dr ₚcedit ₚcognitionē qa est. ꝛ qr scia hita p ꝑmonē est scia adiscēdo habita. bn dictu3 est q in hac scientia ꝛ illa ꝑm has ₚcognitiones est ordo ɔuersus. ¶ Esset aūt ulterius dubitādū de exemplis superius habitis ꝛ de modis ₚcognoscendi in presenti lectione traditis: sed de his in sequēti lectione dicef.

¶ Ante q̄3 aūt sit inducē: aut sill3 accipere quodā qdē mō fortasse dicēdū ē scire: mō aūt alio nō. qd enī3 nesciuit si est simplr: ꝫ quodā mō sciuit: ut q duos rectos habet simplr. ꝫ manifestū est qdē q sic qdē scit: simplr aūt nō scit. Si vo nō menonis ambiguitas ɔtingit: aut enim nihil discet: aut que nouit. Nō enī sicut qdā argumētātur soluē dicēdū est. Nunqd sciuisti oēm dualitatē: qm̄ est par aut nō. dicēte aūt attulerūt quādā dualitatē quā nō opinatus est eē. Soluūt enī nō dicētes cognoscē oēm dualitatē parē eē ꝫ q̄3 sciūt q dualitas sit: ꝛ etiā sciūt cu⁹ uere demōstrationē habēt ꝛ cu⁹ acceperūt. Acceperūt aūt nō de oī cu⁹ utiq3 sciūt q triāgulus aut nūerus sit sed simplr de oī nūero ꝛ triāgulo. Neq3 enī vna ꝑpō accipif hi⁹ qd quā tu nosti nūmeru3 aut quā tu nosti lineā rectā ꝫ de oī

Linea recta.

Sed nihil opinor ꝑhibet qm̄ est quod adiscat sic scire. Est aūt sic ignorare. Incōuenīēs aūt nō est si scit q̊dāmodo q adiscit. Sed si hoc mō ut in q̄3tū adiscit ꝛ scit.

¶ Dicebaf supius q sicut opz mām ₚparare ad suscipiēdā formā ita per ꝑhemiū ₚparāda est aīa ad suscipiendos ꝑmones de qb⁹ in executiōe tractaf. Mā aūt duplr ₚparaf ad formā. v3 in iducēdo dispōnes ꝑpositas ꝛ remouēdo oppositas. q̄re cū phs disposuit aīa3 audientiū ad suscipiēdā doctrinā de demr̄atione oñdendo q necīa sit demr̄atio ad sciam acqrendā. In parte ista remouet ea que pñt nos idisponē si uellemus hi⁹ sciam acqrere. hec aūt ipedimēta sunt opiones opposite. na3 sicut scire q̄3 necīa sit demr̄atio nos disponit ut uelim⁹ scire artē demr̄andi sic opiones ponētes q nō sit necīa demr̄atio in acqsitiōe scie nos idisponūt ꝛ distrahunt ne de demr̄atione curemus. Duplr aūt eēt supflua ars demr̄andi. ꝑ° si nō ɔtingeret scire: ut dicebat Heraclitus. scōo si ɔtigeret scire: sed nō per demr̄ationē ut posuit plato. iō in pte ista remouenf iste opiones opposite. circa qd duo facit: qr ꝑ° determinat quādā ueritatem. 2° ex vītate deteriata soluit ad opiones ɔrias ibi ⌊Si vo nō menonis.⌋ Dicit ergo q⌊ ante aūt q̄3 sit iducē aut accipe qd est per sill3 quodā qdē mō fortassis dicēdū est scire. mō aūt alio nō. qd enī nesciuit si ē simplr hoc q̊dāmō sciuit.⌋ q.d. q̄ anteq̄3 sit oñsa per inductionē ꝛ per sillm aliq mō ignoraf ꝛ aliq mō scif. ignoraf aūt simplr ꝛ i distincte ꝛ in ꝑpa forma: scif aūt i suis ₚncipijs quodāmō ꝛ ꝑm qd. iō ꝫdit q triangulus ⌊habet duos rectos simplr. sed manifestū est qde3 q⌋ hoc q triāgulus hēt simplr⌊ sic qdē scit.⌋ i. quodāmō ⌊simplr aūt nō scit.⌋ ¶ Notādū q sicut per trāsmutationē ꝛ motū iducif forma sic per demr̄ationē ꝛ sill3 acqrif scia. est enī demr̄atio q̊dā via in sciam sic mot⁹ ad formā est via in formā. res ergo ut sunt in suis cāis sunt quodāmō. añ ergo q̄3 res sit ꝑducta in eē ꝛ anteq̄3 hēat eē simplr est quodāmō. qr est in suis causis. sic scimus ₚncipia. ꝛ anteq̄3 ex illis deducamus ɔ̄nes. hi⁹ ɔ̄nes sunt ignorate ꝛ note. sunt ignorate simplr ꝛ in se. sunt note q̊dāmō i suis causis. ¶ Notādū ēt q id qd hēt eē simplr pōt eē notū quodāmō. nam l3 triāgulus simplr hēat duos rectos añ tñ q̄3 hoc sit demr̄atiōe ꝑbatū nō est notū simplr sed quodāmō. iō ait q ꝫ triangulus simplr duos hēt rectos añ demr̄ationē est notu3 sic. i. quodāmō: simplr aūt nō est notū. ¶ Deide cū dicit⌊ Si vo nō.⌋ Ex ueritate ꝑmissa soluit ad opiones oppositas. circa qd tria facit. qr ꝑ° ponit hi⁹ opiones. 2° ad opiones illas adducit falsa3 solonē. 3° ex ueritate determiata dat solonē uerā. 2° ibi⌊ Nō enī3 sicut.⌋ 3° ibi⌊ Sed nihil ut opinor.⌋ Cōtinuef ergo sic. hīs dictis

est q ꝯ anteq̄ sit oñsa per iductionē uel per sillꝫ est ali
quo mō scita ꝛ aliquo mō ignotata⌊ si vo nō.⌋ i. si nō
ponat sic eē⌊ ꝯtingit ambiguitas menonis.⌋ hoc enīꝫ
posito uł nō ꝯtingit adiscē:ut ponebat Heraclit⁹ qui
negauit scire. uł nr̄m adiscere est reminisci: ut ponebat
Plato. iō ait q si nō sic dicat⌊ discit enī nihil.⌋ q̄tūꝫ
ad Heraclitū⌊ aut ⌋discit⌊ que ⌋pus⌊ nouit.⌋ ꝛ su-
um discē est reminisci q̄tū ad Platonē. ¶ Dubitaret
forte aliqs. vn̄ sequit̄ hec ꝯñtia q si añ inductionem ꝛ
sillm ꝯ nō est scita quodāmō. uł nihil adiscimus ut po
nebat Heraclitus. uel adiscimus que iā pus nouimus
ꝛ nr̄m discere est reminisci ut ponebat Plato. Dicen-
duꝫ q de reb⁹ possumus loqui trplr accipiēdo rē lat-
e: put entia apud aiaꝫ etiā dicūr res. nā quedā sunt in
seipsis: quedā in suis causis. quedā vo solū apud aiam
ut chimera hyrcoceruus. ea aūt que sūt in seipsis hñt
eē simplr ꝛ in actu. que vo sūt in suis cāis sūt q̄dāmō
ꝛ in potētia. que vo nō sūt in se nec in suis cāis: nec sūt
in actu nec sūt in potētia. Si ḡ nulle res essent q̄dāmō
ꝛ in suis causis. ꝛ si nihil eēt in potētia. uł nullo modo
esset motus uel esset motus ad ea que sunt in actu. Ut
ergo saluemus rōnē motus oꝫ q iter esse in actu ꝛ esse
nullo mō sit dare eē mediū: qd̄ est esse in potētia. ad ea
ergo que nullo mō sūt nō est mot⁹. ner ad ea que sunt
simplr ꝛ in actu: est mot⁹: sed mot⁹ est ad ea que nō sūt
simplr in actu. sed sunt quodāmō ꝛ in potētia. añ ergo
q̄ sit mot⁹ ꝛ anteq̄ mā moueat ad formam. nec est di
cēduꝫ q forma illa sit nullo modo nec q sit simplr in
actu. sed est vna media: qꝛ forma illa nō est in se nec est
simplr in actu: sed in suis causis: ꝛ q̄dāmō in potētia.
sic ꝛ in ꝓposito cū demrō sit q̄dā via ad acq̄rēdā sciaꝫ
sic mot⁹ ad formā est q̄dā via ad acq̄rēdā formā. ꝯ an-
teq̄ per demrōnē sit nota. non est dōm q sit nullo mō
scita. nec est dōm q sit scita simplr ꝛ in actu: sed dāda
est via media q ꝯ illa non est scita simplr ꝛ in actu: sed
q̄dāmō in potētia: q̄re sicut si ab eē regulariter tollere-
tur via media ut q nihil eēt q̄dāmō ꝛ in potentia. sed
uł q̄dlibet eēt simplr ꝛ in actu uł nullo mō: sequeretur
q uel nullo mō eēt mot⁹ uł eēt mot⁹ ad ea que sunt sim
plr ꝛ in actu. sic etiā ꝛ si a scire rerū tolleret̄ via media
ut q nihil eēt scitū q̄dāmō ꝛ in potētia. uel nullo mō
ꝯtingeret adiscere. ꝛ tūc icurreremus in errorē Hera-
cliti. uł adisceremus ea que nouimus ꝛ ea que sciuim⁹
ꝛ sic icurrerem⁹ in errorē plōnis. bona ḡ est ꝯñtia phī
q si nō eēt uerū qd̄ iā determiatū est ꝛ si nō eēt dare vi
am mediam. vꝫ q ꝯ pbāda nec est oīno scita nec oīno
ignotata. uł nihil adisceremus si ꝯ esset oīno ignotata
uł adisceremus que iam nouimus si esset simplr scita.
¶ Notādū ergo ad itelłm lr̄e q plato ꝯsueuit suos li-
bros ititulare discipulis suis. fecit ergo quēdā librum
quē uocauit Menonē a q̄dā suo discipulo sic uocato
ibi aūt hec ambiguitas tāgit̄. vꝫ q nihil adiscimus: sꝫ
nr̄m adiscē est reminisci. ꝛ qꝛ icōueniēs est nihil adiscē
iō uolebat plato q adiscimus que nouimus ꝛ que iaꝫ
sciuimus ꝛ nr̄m discē est reminisci. ¶ Notādū ē plato
nē hoc mō pbare itentū. nā si alicui oīno iperito in
geometria ꝓponerent̄ geometrica pncipia ipe ꝯcede-
ret ea: ꝛ sic deducēdo ex pncipijs ꝯnes semp ille cōce-
deret eas. hoc nō eēt nisi sciret illas. ergo uel nihil adi
scit hō uł adiscit que iā nouit. sed quō soluēdum sit ad
dubitationē plōnis in ꝓsequēdo appebit. ¶ Deinde
cū dicit⌊ Nō eni sicut ⌋ad dubitationē iducta indu-
cit solōnē falsam. Ad cui⁹ euidētiā sciēdū est q q̄dam
uolētes soluē ad dubitationē platonis iducebāt quā-
dā aliā dubitationē ꝛ ex solōne illi⁹ dubitatiōis uole-
bāt soluē dubitationē plōnis. Tria ergo facit. qꝛ pᵒ p
mittit hi⁹ dubitationē. 2ᵒ ad dubitationē illā adducit
falsam solōnē. 3ᵒ illā falsam opionem improbat. 2ᵃ ibi
⌊ Soluūt eni. ⌋3ᵃ ibi⌊ Et ēt sciuit. ⌋ Dicit ergo⌊ nō

ergo.⌋ supple sic⌊ dōm sicut q̄dā argumētant̄ ⌋uł co
nant̄⌊ soluē ⌋dicit eni⌊ nunq̄d sciuisti oēꝫ dualitatē
q̄ sit par est. aut nō. dicēte aūt hoc. ⌋i. ꝯcedēte⌊ attule
rūt quādā dualitatē quā nō est opinat⁹ eē. ⌋¶ Notā-
dū aūt argumētū hoꝝ in hoc ꝯsistē. ut si aliqs hēret dua
litatē in manu abscōsam: posset alteri dicē. pbo q tu
scis utrū nūs quē habeo in manu sit par uł ipar. nā tu
scis oēm dualitatē eē parē. nūs quē hēo in manu esse
dualitas. ergo scis nūm quē hēo in manu eē parē. Est
eni hic fallacia accñtis. nā sicut nō ualet coḡscis cori-
scū. coriscus est ueniēs. ergo coḡscis ueniētē. qꝛ acci-
dit corisco q sit ueniēs inq̄tum s te cognit⁹ est. ita si
scis oēm dualitatē eē parē nō opꝫ q nūm quē hēo ab
scōsuꝫ in manu scias eē parē lꝫ ille nūs sit dualitas. nā
dualitati inq̄tū scitā a te q sit par accidit ei. ꝛ eēneum
est ab ea q sit abscōsa in manu. ¶ Dubitaret forte ali
qs quō ex solōne h⁹ dubitatiōis pōt solui ad dubitati-
onē plōnis. ¶ Dōm q ex hac dubitatiōe videt̄ seq̄ q
adiscamus que pus nouimus. nā si scimus oēm duali
tatē parē eē ꝛ adiscimus q hec dualitas sit par: adisci
mus qd̄ pᵒ sciebamus: q̄re cū plato hoc crēderet pbare
q nr̄m discē est reminisci: ꝛ q adiscimus que pus scie
bamus. si soluat̄ ad dubitationē ꝓpositā videt̄ solutuꝫ
eē ad dubitationē plōnis. ¶ Aduertēdū ergo q̄tū ad
pñs spectat q duplr pōt ꝯtigē q sciamus oēm dualita
tē eē parē. ꝛ tñ lateat nos hāc dualitatē parē eē. pᵒ si h
latētia sumat̄ ex pte sēus: ut si qs hēret in manu duali-
tatē abscōsaꝫ ignorare posset nūm illū abscōsuꝫ in ma
nu eē parē. qꝛ lateret sensui nūm illuꝫ esse dualitatem.
expāsa aūt manu ꝛ viso nūm illū dualitatē eē statiꝫ sci
remus nūm illū eē parē. Scdo hi⁹ latētia posset sumi
ex pte itellꝰ ut posset qs scire oēm dualitatē eē parem.
tñ ignoraret q̄ntā ptē denarij nūi parē eē: qꝛ forte ne-
sciret q q̄nta ps denarij sit dualitas. Itaq̄ si scis oēm
dualitatē eē parē ꝛ lateat te hi⁹ dualitatē parē esse. siue
hec latētia sumat̄ ex pte sensus siue ex pte itellꝰ. si po
stea adiscas hāc dualitatē parē eē videris adiscē qd̄ p-
us sciebas. qꝛ qui scit oēm scit ꝛ hāc. cū q̄dlibet pticu-
lare ꝯtineat̄ sb suo uli. Et qꝛ ut dicebat̄ itēdebat h plā
to ꝯcludē q adisceremus que pus sciebamus. cū etiā
hoc ꝯcludat hec dubitatio. soluta hac dubitatiōe vide
bat̄ his qui hi⁹ dubitationē iducebāt sufficiēter solu-
tuꝫ eē ad dubitationē platonis. ¶ Deinde cum dicit.
⌊ Soluūt eni. ⌋ad hi⁹ dubitationē iductā adducit fal
saꝫ solōnē dicēs⌊ soluūt eni dicētes nō coḡscē omneꝫ
dualitatem pareꝫ eē: sed q quā sciuit q sit dualitas. ⌋
¶ Notādū aūt hi⁹ solōnē eē nō per iterēptionē. nam
cū dr̄ tu scis oēm dualitatē eē parē. soluūt hāc ꝓpōnē
eē falsaꝫ. tu scis oēm dualitatē eē parē. hec eni ꝓpō ut
dicūt simplr ꝓlata est falsa: sed est ibi hec ꝯditio addē-
da tu scis oēm dualitatē eē parē quā scis eē dualitatē
ꝛ qꝛ sic est. nō ergo sequit̄ q scias nūm quē hēo abscō-
suꝫ in manu eē parē: qꝛ nescis illū nūm dualitatē esse.
sic ēt h mō potes ignorare q q̄nta ps denarij sit par:
qꝛ potes ignorare q quinta pars denarij sit dualitas.
¶ Notādū ēt q hi ꝛ platonici oīno tenebāt vias op
positas. uolebat eni plato q si scimus oēm dualitateꝫ
eē parē ꝛ adiscimus hāc parē eē: adiscimus qd̄ simplr
scimus. hi aūt quos hic Arꝭ. iducit uolētes soluere ad
dubitationē plōnis. dicūt nos adiscē qd̄ oīno ignora-
mus. iō soluebāt per iterēptionē. phūs vo ut patebit:
qꝛ tenet viā mediā soluit ꝑ distictionē dicēs q ꝯ pbā
da nec est oī mō scita ut dicebant platonici. nec oī mō
ignorata ut dicebāt hi q dubitationē plōnis conaban
tur dissoluē. ¶ Deīde cū dicit.⌊ Et ēt sciuit. ⌋iprobat
hi⁹ solōnē falsā. circa qd̄ duo facit sꝫ q duplr iprobat
eā. nā pᵒ iprobat ipaꝫ ex pte ꝯñis. 2ᵒ ex pte pmissarum
ibi⌊ Nec eni vna. ⌋ ¶ Ad euidētiā pme ptis sciēdum
q solo data in hoc ꝯsistebat q tu ne scis oēꝫ dualitatē

eē parē. sed scis oēm dualitatē eē parē quā scis dualitatem eē. hoc aūt est falsuz qꝛ cū accipias demrationem de oī dualitate ꝙ sit par. ⁊ cū sciaz hēas eiꝰ cuiꝰ demōstrationē accipis: simplr ⁊ absq3 additiōe alicuiꝰ ꝯditionis possumus ꝯcedē ꝙ nos scimus oēm dualitatez parē eē. ⁊ ꝙ nos scimus oēm triangulū hēe tres. iō aīt ꝙ [sciūt gdē cuiꝰ uere demrationē hñt ⁊ cuiꝰ] demrationē [acceperūt. acceperūt aūt.] demrōnē [nō de oī cuiꝰ utiq3 sciūt ꝙ sit triāgulus aut] ꝙ sit [nūs. s3 simplr de nū o oī ⁊ triāgulo.] q̄re si demratio ꝯcludit non de oī ꝙ scit eē hoc. sed de oī simplr ꝯcedēdū est te scire de oī simplr. ¶ Notādū aūt ꝙ cū demratio sit sillſ faciēs scire opz te talē sciaz hēe qualē demrationē facis. hū ergo dcm̄ est ꝙ cū demratio sit de oī simplr non de oī ꝙ scis eē hoc: ꝙ tu scis de omni simplr nō de omni qꝺ scis esse hoc ut ꝓposita solo oñdebat. ¶ Deide cū dicit [Neq3 eni vna.] oñdit hꝺ idē ex pte ꝑmissaz. naz nō solū ꝯ ꝯcludit de oī simplr: sed ēt ꝑmisse accipiunt de oī simplr. q̄re si talē habes sciaz tales q̄les accipis ꝑmissas ⁊ qualē ꝯcludis ꝯnez cū ꝯ ꝯcludat de oī simplr ⁊ ꝑmisse accipiant de oī simplr sciam hēbis de oī simplr. iō aīt ꝙ [nec eni vna ꝓpō.] i. nulla ꝓpō siue nulla ꝑmissaz [accipit hiꝰ ꝙ que tu nosti numerū. aut quez tu nosti rectā lineā s3 de oī] i. accipit de oī simplr. ¶ Deinde cū dicit [Sed nihil ꝓhibet ut opinor.] dat uerā solōnē oñdens ꝙ ꝯ ꝓbād. iō est simplr scita ut dicebat plato. nec est oī mō ignorata ut dicebāt soluentes ad opiōnē platonis. d. [sed nihil ꝓhibet ut opior. qm̄ qꝺ adiscit sic est scire est aūt sic ignorare.] iō subdit ꝙ [nō eni est icōueniēs si scit q̄dāmō qꝺ adiscit: sed] simple icōueniēs est [si hoc mō adiscit ut inq̄tū scit.] adiscimꝰ ergo qꝺ scimus sed nō adiscimus ut scimus. qꝛ qꝺ scimus quodāmō ⁊ in potētia adiscimus simplr distincte ⁊ in actu. ¶ Dubitaret forte aliqs. utꝝ sit uera opinio Platonis ut utrū nostrū discere sit reminisci. ¶ Dōm ꝙ querere. utꝝ nostruz adiscere sit reminisci est querere utꝝ noster itellectꝰ habeat sibi spēs a sua ꝓductione ꝯcretas ut visus est sensisse plato: uel nascat ut tabula rasa in qua nihil ē pictū. ut videt uelle Arẽ. Propter qꝺ sciēdū ꝙ nō est modus philosophādi nr̄ ut nr̄a cognitio icipiat ab itellectu. s. ut per intelligibilia ad hec sensibilia descēdamus qꝺ ꝯsonat phīe platonis. sed modus philosophādi nr̄ est ꝙ nr̄a cognitio incipiat a sensu ut per sensibilia in itelligibilia manuduci possimus. qꝺ ꝯsonat phīe Arẽ. Uidemus aūt ꝙ in his sensibilibꝰ iueniunt duo gña corpoꝝ. quedā supre ma ut celestia. quedā ifima ut sunt in spera actiuoꝝ ⁊ passiuoꝝ. celestia aūt corpora sūt q̄si plena formis. qꝺ libet eni corpus celeste est q̄si plenū forma. qꝛ nō est in potētia ad ulteriorē formā: sed hēt in se formā ꝑficiētē ⁊ cōplentē totū sue māe appetitū. hec aūt corpa ifima nō sunt ꝑse plena formis sed sunt in potētia ad ulteriorem formā. sicut ergo in corpalibꝰ iuenimus hos duos gradus. sic si per sensibilia itelligibilia uolumus oñdere debemus in sbꝫa itellectualibus hos duos ḡdus arbitrari. qꝛ quedā sunt q̄si suꝑme ut itelligētie. q̄daz q̄si infime ut aīe humane. Intellectꝰ ergo nr̄ possibilis ut vult Cōmētator in. 3. de aīa. tenet ifimū gradum in gñe sbaꝝ sepataꝝ. Intelligētie ergo tenētes supiorem gradū erūt plene formis ⁊ in sui ꝯcreatione hebūt formas sibi ꝯcreatas per q̄s itelligūt. iuxta illud in libro de causis. oīs itelligētia est plena formis. Aīe vō i gñe itellectualiū gradū ifimū tenētes nō sunt plene itelligibilibꝰ formis: sed sunt in potētia ad hiꝰ formas. cum ꝙ querit utrū nr̄m discē sit reminisci ut posuit plato. uel intellectꝰ nr̄ a sui creatiōe nō sit plenus scia ⁊ spēbꝰ: s3 sit q̄si tabula rasa. ut posuit Arẽ. ⁊ sit in potētia ad sciētiā ⁊ ad itelligibiles formas. pz ꝙ per ea que vident i his sensibilibꝰ aliq̄ mō manuducimur in hāc ueritatē ꝙ sicut corpa hec passibilia tenētia gradū ifimū in gñe corpoꝝ nō sunt plena formis: sed sunt in potentia ad formas sensibiles. sic aīe que sunt ꝯiuncte corpibꝰ passibilibꝰ tenēt ifimū gradū in gñe sbaꝝ intellectualiū a sui ꝯcreatione nō sunt plene formis itelligibilibꝰ: sed in potētia ad hiꝰ formas. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs qualr posuit plato ꝙ fieret in nobis scia. ¶ Dicēdū ꝙ plato quodāmō uocē ꝓpriā ignorauit: ꝯdixit eni quodāmō pōni sue: nā in gñatiōe formarū sensibiliū habuit pōnē ꝓpriā discordātem ab opione Anaxagore. In gñatione aūt formarū itelligibiliū q̄si incidit in anaxagore pōnē. Posuit eni anaxagoras ꝙ forē nāles latitabāt in mā ⁊ per agēs nāle qꝺ ibi latitabat fiebat i manifesto. ita ꝙ nulla forma imꝑmebat māe que ꝑus nō eēt in ipa. Plato aūt non sic posuit: sed posuit ideas dationes formarū ita ꝙ agētia pticularia soluz disponebāt mām ad susceptionē forme ⁊ ab idea sepata iducebat forma in mām. ꝭm igit pōnem eius in formis nālibꝰ nō posuit plato latitationē formarū. sed dixit has formas nāles eē q̄sdā pticipatiōes idearū. ⁊ induci hiꝰ formas ab agēte pticulari disponēte. ⁊ ab idea sepata formā ꝑncipalr iducēte. In formis aūt itellilibꝰ: q̄si posuit latitationē formarū ⁊ icidit in pōnem anaxagore. nā sicut anaxagoras posuit formas nāles ꝑexistē in mā añ gñationē. sic posuit plato spēs itelligibiles ꝑexistē in aīa añ adiscere ⁊ añ doctrinā. per studium ergo ⁊ per exercitiū ꝭm platonē nō cātur in nobis scia sed solū remouent ipedimēta ⁊ hō reducit in memoriā scie que ꝑexistit in aīa. sic ꝭm anaxagorā p gñationē ⁊ per motū nō cātur forma in mā: sed oēs forme in mā ꝑexistūt. ⁊ per trāsmutationē ⁊ motū tollunt ipedimēta per que latētes forme apparē nō pñt. S3 ꝙ hec positio pl'onis nō sit rōnalis ⁊ nō ꝯcordet his que apparēt in sensu ꝑcedēs qꝺ declarauit. ¶ Ulteriꝰ forte diceret aliqs quō ꝯ ul' qcqd adiscimus añ adiscē est aliquo mō scitū ⁊ aliquo mō ignoratū: sicut videt phs in lra tāgere. ¶ Dōm ꝙ hꝰ q̄ōnis ũitas tota ex q̄ōne ꝑcedēti depēdet. nā si scia ⁊ spēs itelligibiles essent añ adiscere nō deberemꝰ ꝯcedē ꝙ nullo mō sint i aīa nec ꝙ sint ibi simplr ⁊ in actu. s3 ꝯcedēda est via media ꝙ nō sint ibi simplr ⁊ in actu: s3 sint ibi quodāmō ⁊ i potētia. sicut forme sensibiles ad trāsmutationē ⁊ motū hoc medio mō sunt i mā. pz qualr sit ad q̄ōnē ꝓpositā rñdēdū. nā ꝭm Cōmētatorē. 12. metaphisice. oē qꝺ est aliqd in potētia est illud aliq̄ mō. vñ ibidē aīt ꝙ agēs nāle nō exhiberet formas de potētia māe nisi hiꝰ forme eēnt in mā. sicut oīa effectua est in sua cā. sic qcqd aīa adiscit est aliquo mō in aīa ⁊ añ adiscere. ¶ Propter qꝺ sciēdū ꝙ oīa nr̄a noticia uel se extendit ad ꝑncipia uel ad ꝯnes. ꝑncipia aūt sunt nota in lumie itellc̄s agētis. ꝯnes aūt sunt note in ꝑncipiis. nā ad ꝑncipia non est rō. ut dr̄ 6ᵒ ethicoꝝ. nec idigemus rōne ⁊ studio ad cognoscēda ꝑncipia. sed ad cognoscēdū ea sufficit lumen itellectus agētis. sunt eniz ꝑncipia sicut per se nota ⁊ statiz ea ꝓbamus audita. statim enim assentimus eis cum se offerūt lumini itellectus agētis. scitis enim significationibꝰ terminoꝝ ut scio qd iportat noīe totius ⁊ qd noīe ptis statum ꝯcedimus per lumē intellectꝰ agētis nobis insitū oē totū eē maius sua pte. ꝑnꝰ autez virtute ꝯtinent in lumine intellectꝰ agentis. ꝯnes vō virtute sunt in ꝑncipiis. qꝛ sicut per lumē intellectus agētis ꝑncipiis assentimus sic per ꝑncipia mediante hiꝰ lumine ꝯnes cognoscimus. sciēdo ergo ꝑncipia aliquo mō scimus ꝯnes nō simplr ⁊ in actu: sed q̄dāmō ⁊ in potētia. sic habēdo lumē itellc̄s agētis quodāmō dicimur scire ꝑncipia nō simplr ⁊ in se. sed quodāmō ⁊ in potētia. ergo anteq̄ sit iducē aut accipe per sillz. vno mō dcm̄ est scire. alio mō nō. nā nō scimus simplr ⁊ in actu. sed quodā mō ⁊ in potentia. ergo Platonici

errabāt dicentes ꝯnem ante adiscere simplr esse sciētā. Et īprobātes opīonem platonicam nō minus a ueritate deuiabāt dicētes. hᵘͥ ꝯnem nullo modo eē notaꝫ sed eē omni mō ignoratam. Et iō tenēda est via Ar. media ꝙ qcqd scimus aliq̄ mō est ignotū: qꝛ nō est scitum simplr ⁊ in actu. ⁊ añ adiscere est aliq̄ mō notuꝫ: qꝛ in lumie itellꝰs agētis uel in ꝑncipijs est sciti quodaꝫ mō ⁊ in potētia. ¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aliqs de exēplis supius positis. qꝛ ibi dī triāgulū hēre rōnē passiōis. Sed ꝯtra. sbm ⁊ passio vident hēre modū oppositū. cū ergo triāgulus sit sbꝫ: qꝛ de triāgulo ꝓbat ꝓpria passio. nō videt ꝙ ip̄e triāgulus possit hēre rōneꝫ passiōis. Dōꝫ ꝙ ut patet ex pmo phicorū. quod uere est nulli accidit. sba vō que uere est nullius potest esse accidēs. iō sbe nō est demīstratio. ut dī ī 6ᵒ meta. qꝛ qd̄ uere est sbs nō pōt eē alicuꝰ passio. Sed lꝫ sba non possit esse accn̄s alicuꝰ. tn̄ qd̄ uere est accn̄s alicuius pōt esse sbm alterius: ut supficies que uere accidit corpi: est tn̄ sbm coloris: qꝛ ꝓpriū est supficiei: ut dī in topicis. pᵐ locū esse coloris. sic etiā triāgulus pōt esse passio alicuius sbi nō obstāte ꝙ ip̄e sit sbm alicuꝰ passiōis. ¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aliqs quō vnitas hēt rōnem subi. ¶ Dōm. ꝙ pm quosdā phs ponēdo exēplū de dignitate passiōe ⁊ sbo est locutꝰ de pma dignitate: pma passione: ⁊ pmo sbo. nā cum ait ꝙ oē affirmare aut negare uerꝫ est. posuit exēplū de pma dignitate qꝛ pᵃ dignitas est de quolibet affirmatio ul̄ negatio uera. cuꝫ vō loqt de triāgulo posuit exēplū de pma passione. nā pᵃ ꝓpo geometrice est sup datā lineā ꝯtingit triāgulū eqlaterū collocare. ⁊ sicut sup datā lineā pōt collocari triangulus eqlaterus. sicut pꝫ geometriā scientibꝰ sup qualibet lineā datā collocari pōt quelibet spēs triāguli. triangulus ergo simplr sumptꝰ pōt esse passio pᵃ ꝓbata geometria de hꝰ sbo. vꝫ de data linea. silr cum locutꝰ est phs de vnitate locutꝰ est de pmo sbo: qꝛ pmū qd̄ subijcit in arithmetica est vnitas. sed sic adaptando exēpla phi ualde videnꝰ eē dissuta. ut ꝙ triāgulus accipiat ꝓ passiōe ꝓbata in geometria. vnitas vō pro sbo suppōito in arithmetica. nā si exēpla nō sunt de sba artis. ⁊ si ea ponimus non ut ita sint sed ut sentiāt qui adiscūt: ꝯgruētiora tn̄ sunt exēpla cū ponunt apta ⁊ ꝯuēta qꝫ cū ponunt inepta ⁊ dissuta. Propter qd̄ sciēduꝫ ꝙ iꝫ triāgulꝰ circulꝰ: supficies q̄draruꝫ: ⁊ cetera talia ꝓpe reperiant in ꝯtinuis. transferunt tn̄ talia ad nūos. qꝛ quedam nūi sunt supficiales. qdā circlāres. ⁊ qdā q̄drati. qdā triāgulares. Quadratus eni nūs est qui cōstituit ex ductu nūi in equalē nūm. sicut in ꝯtinuis q̄dratum fit ex ductu linee in seipsaꝫ ul̄ in equalē lineā. q̄ternariꝰ ergo est nūs q̄dratꝰ: qꝛ fit ex ductu binarij in binariuꝫ ⁊ nouenariꝰ est quadratꝰ: qꝛ fit ex ductu ternarij in ternariū. Supficialis vō nūs appellat qui fit ex ductu numeri nō in seip̄m nec in nūm equalē sed in nūm inequalem. senariꝰ ergo erit nūs supficialis: qꝛ fit ex ductu binarij nō in seip̄m sed in nūm aliū ut in ternariū. nā sicut in ꝯtinuis quecūqꝫ linea in quācūqꝫ lineā ducta facit supficiē. sic in discretis quecūqꝫ nūs in quecūqꝫ nūm ductus facit nūm supficialem. uerū qꝛ si ducat nūs in seip̄m ul̄ in nūm equalē habet ꝓpriū nomen ⁊ dī q̄dratum. si ducat in nūm inequaleꝫ retinebit sibi nomen cōe ⁊ dicet supficialis. Circularis aūt nūs est qui in se ductꝰ semp in ideꝫ finit sicut in ꝯtinuis circulatio est ab eodē in ideꝫ terminatio. qnariꝰ est nūs circularis: qꝛ in se multiplicatꝰ semp finit in qnqꝫ ita ꝙ est ibi ꝓcessus a qnqꝫ in qnqꝫ ut ab eodē in idem. nā qnqes qnqꝫ faciūt vigintiqnqꝫ. ⁊ qnqes vigintiqnqꝫ sunt centum vigintiqnqꝫ. ⁊ si in īfinitū fiat hꝰ multiplicatio ꝑ qnque semp finiet in qnqꝫ. Triāgularis aūt nūs est q descriptꝰ modū triāgularē habet. fit aūt nūs triāgularis ex seriato ordie nūoꝝ. ut si sup vnū ꝯstituat dualitas fierent tria pūcta ad modū triāguli. ⁊ si supra dualitatem ꝯstituat ternariꝰ. ut ꝙ describant pmo tria postea duo. ultio vnū. erit ēt hꝰ descriptio triāgularis. semp ergo ꝓcedēdo seriatim in nūis hēbimus descriptionē triāgulareꝫ. ¶ Aduertēdū tn̄ ꝙ lꝫ oēs passiōes nūoꝝ possint aliq̄ mō ꝓbari de vnitate eo ꝙ vnitas ut dī in arithmetica ṽtute ⁊ in potentia sit ois nūs. potissime tn̄ triāgulus videt esse ꝓpetas vnitatis. qꝛ series nūa nū ex additiōe vnitatis crescit: q̄re cū triāgulus i nūis nihil sit aliud qꝫ series nūoꝝ ordinate descripta. cum hꝰ series spālr ex additione vnitatis fiat. hec passio q̄ est triāgulus potissime adaptat huic sbo qd̄ ē vnitas. Si ergo triāgulus ꝓbabit de vnitate: ut dicamus ꝙ ꝓpriū sit vnitatis ex sui additiōe ꝯstituē serieꝫ nūorū ⁊ triāgulū facē. triāgulus sic ꝯstitutꝰ se hēbit tanqꝫ passio. vnitas aūt tanqꝫ sbm. de qlibet aūt affirmatio uel negatio tanqꝫ dignitas. nā si ꝑ additionē vnitatis nō ꝯstitueret hꝰ triāgulus nō eēt de qd̄libet affirmatio ul̄ negatio uera: imo vnitas nō eēt vnitas. nā cū de rōne vnitatis sit ꝙ faciat nūos excrescē seriatum. si autē hoc nō faceret iā nō eēt vnitas. ¶ Ulteriꝰ aūt dubitaret forte aliqs de p̄cognitionibꝰ q̄lr accipiant ⁊ q̄lr sumunt. ¶ Dōm est. ꝙ p̄cog̃scē idē est ꝙ pꝰs cog̃scē. illud ḡ qd̄ est p̄cognitū est pꝰs cognitū. ⁊ qꝛ silr pōt eē aliqd pꝰs ⁊ aliqd cognitū qꝛ est pꝰs nā ⁊ est pꝰs tpe ⁊ aliqd cognitū qa est. aliqd vō qd est. iō p̄cognitiones q̄si assignant q̄tuor. due ex pte p̄oritatis: qꝛ aliqd est cognitū pꝰs tpe ut maior. aliqd vō ⁊ si nō pꝰs tpe: tn̄ pꝰs nā ut mior. ⁊ de hꝰ p̄cognitionibꝰ sumptis ex pte p̄oritatis pm tp̄s ⁊ nāꝫ determiat in illa pte. Est autē p̄cog̃scē alia qdē pꝰs. Sic ēt distiguunt due p̄cognitiones ex pte cognitiōis: ut si ꝯtigit cog̃scē de aliq̄ qa est de aliq̄ vō qd est ꝯtiget ēt p̄cog̃scē. erūt ḡ due p̄cognitiōes sūpte ex pte cognitiōis. sic sunt due p̄cognitiōes sūpte ex pte p̄oritatis. ¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aliqs quō hꝰ p̄cognitiōes adaptari debent. ¶ Dōm. ꝙ ut pꝫ ꝑ dicta in oi demr̄one est tria ꝯsiderare. vꝫ passionē que ꝓbat. sbm de q̄ ꝓbat. ⁊ pncipia ꝑ que ꝓbat. hꝰ aūt pnᵒ distiguunt. qꝛ qdā sunt extriseca ⁊ nō igrediūtur demr̄onē pm sbaꝫ sed pm ṽtutē ut dignitates. qdaꝫ vō sunt itriseca ⁊ igrediunt demr̄onē pm sbaꝫ ut pmisse: ut pꝫ añ ex lr̄a: he p̄cognitiōes sic adaptant: qꝛ de dignitate opꝫ p̄cog̃scē qa est. i. qꝛ est uera. de passione vō opꝫ p̄supponē qd est qd̄ dī ꝑ namē. de sbo vō opꝫ p̄cog̃scē utrūqꝫ. sed de p̄missis assig̃bimus alios modos p̄cog̃scēdi. nō enīꝫ dicemꝰ ꝙ de pmissis opꝫ p̄cog̃scē qd est. qꝛ hꝰ est icōplexoꝝ: nec de eis ꝓpe est p̄cog̃scē: qꝛ est qꝛ hꝰ est dignitatū. nā sic sig̃tio cōplexoꝝ ⁊ enunciatiōnū depēdet ex sig̃tiōe icōplexoꝝ ⁊ termioꝝ. sic qꝛ est ⁊ ueritas p̄missaꝝ depēdet ex qa est ⁊ ex ueritate dignitatū. neutra haꝝ p̄cognitionū erit ꝓpa p̄missaꝝ: sed p̄misse qd est qd̄ sig̃tur nō hēbūt a se sed a terminis icōplexis: qꝛ est aūt ⁊ ꝙ uere sunt hēbūt a dignitatibꝰ ⁊ a coibꝰ animi ꝯceptionibꝰ. adaptabimus aūt ip̄is p̄missis p̄cognitiōes sumptas ex pte p̄oritatis ut dicamus ꝙ maior cognoscat pꝰsqꝫ ꝯclusio tēpore: minor vō ⁊ si non tempore: natura tamen cognoscit prius.

¶ Scire aūt opinamur simplr vnūqdqꝫ ꝑ nō sophistico mō qd̄ est pm accn̄s: cū cām arbitramur cognoscē ꝑꝑ quā res est ⁊ q̄m illꝰ est cā. ⁊ nō est ꝯtingē hoc silr se habē. Manifestū est igit ꝙ hꝰ aliquid sit scire. ⁊ nāqꝫ sciētes ⁊ nō sciētes hi qdē opinātur sic se hēre. Scientes aūt cām hñt. Quare cuꝰ est scia simplr hoc īpossibile est alr se hēre. Siqdē igit est ⁊ alius sciēdi modus

ut posteri⁹ dicem⁹. Dicim⁹ āt scire ꝛ ꝑ de mr̃atione intelligē. Demr̃atione aūt dico sillʒ apodyticū .i. faciētē scire. Sʒ apodyti cō dico ſʒ quē i hn̄do ipʒ scim⁹. Siigr̄ ē sci re ut posuim⁹ necē ē ꝛ demr̃atiuā sciaʒ eē ex ueris ꝛ ꝑmis ꝛ imediatis ꝛ notiorib⁹ ꝛ ꝑ orib⁹ cāisqʒ ɔclonis. Sic eni erūt ꝑpa ꝑn a qō demr̃at. Sill's qdē erit ꝛ sine his. de mr̃atio ꝟo nō erit. non enim faciet sciam.

¶ Posito ꝓhemio ꝛ oñsa necessitate silli demr̃atiui. In pte ista ut dicebat exeqr̄ de itēto ꝛ determinat de ipso sillo demr̃atiuo. ¶ Ad cui⁹ euidētiā sciēdū est ꝙ sicut circa ipos sill'os simplr̄ sumptos nō sufficit scire qūaré oē sill'oʒ: nec sufficit scire quō silli fiāt nisi hēam⁹ po- tātē faciēdi sill'os: ut vult pħs in ꝑ⁹ ꝓoʒ. in illo ca⁹. quō aūt idonei erimus. sic ēt circa sill'm demr̃atiuum arbitrari debemus ꝙ nō sufficit scire qd sit demr̃atio. nec sufficit scire ex qb⁹ ꝛ ex q̄lib⁹ demr̃atio fiat nisi ha- buerimus ptātē faciēdi demr̃atione. potissime aūt ha bem⁹ ptātē faciēdi sill'm ꝛ demr̃atione si sciuerim⁹ iue re mediū tā in sill'is q̄ʒ in demr̃ationib⁹. Tota ḡ illa ps executiua ubi pħs de demr̃atiōe determīat diuidit in ptes duas. qr ꝑ⁹ determīat qd sit demr̃atio ꝛ ex qb⁹ ꝛ qualib⁹ hēat eē demr̃atio. 2⁹ determīat de medio de- mr̃ationis. in quo dat nobis aliquo mō ptātē demr̃a- tionē facē. 2ª ibi [Qōnes aūt sunt eq̄les nūo.] Circa ꝑmū duo facit. ꝑmo determīat de demōstratione abso lute oñdēdo qd sit ꝛ ex qualib⁹ sit. 2⁹ determinat de de mōstratione cōparatiue cōparādo demr̃ationeʒ ꝓp qd ad demr̃ationē qa. ꝛ demr̃ationē ul'em ad particularē ibi [Sʒ qr dr̄t qr ꝛ ꝓp qd scire.] ¶ Ad euidētiā āt ꝑᵉ ꝑ sciēdū est ꝙ nō sufficit scire demr̃ationē debere eē ex ꝑmis ueris ꝛ imediatis nisi sciuerimus q̄lia sunt illa uera ꝑª ꝛ imediata. utrū sint de oī. utrū sint ꝑ se. utrū sint ſm ꝙ ipm. utrū sint necia. Propter qō ꝑ¹ ps diui dit in ptes duas. qr ꝑ⁹ oñdit qd est demr̃atio oñdēs de mr̃atione eē ex ueris ꝑmis ꝛ imediatis. 2⁹ declarat q̄- lia sint illa uera ꝑª ꝛ immediata ibi [Qm̄ aūt est ali' sc ire.] Declarat e aūt qd est demr̃atio nō possumus nisi sciuerim⁹ qs est finis demr̃atiōis. nā demr̃atio est qō- dā organū ꝛ qōdā istr̄m. rō aūt organi ꝛ istri sumēda est per cōparationē ad finē: ut si finis serre est secare diu ꝑ cōparationē ad hūc finē diffiniemus serrā. s. ꝙ est istr̄m ferreū ꝛ dētatū. sic etiā in oīb⁹ instr̄is accipien da est diffō per cōparationē ad finē. finis aūt demr̃atio nis est scire io per cōpationeʒ ad scire sumēda est diffō demr̃ationis. tria ḡ facit. qr ꝑ⁹ diffinit qd est scire. scōo cōparat scire ad demr̃ationeʒ. 3⁹ ex cōparatione facta assignat demr̃ationis diffōnē. 2ª ibi [Dicimus aūt sci re ꝑ demr̃ationē.] 3ª ibi [Si igit̄ est scire.] Circa ꝑᵐ duo facit. qr ꝑ⁹ diffinit qd est scire. 2⁹ manifestat qō di xerat ibi [Manifestū est igit̄ ꝙ hi⁹.] Dicit ḡ ꝙ [scire opinamur aūt vnūqōqʒ simplr̄ ꝛ nō sophistico mō qō est 2ᵐ accn̄s.] q. d. ꝙ scire qō itēdim⁹ diffinire est nō q̄ cūqʒ mō sʒ est scire simplr̄ nō sophistice nō ꝑ accn̄s. hi⁹ aūt scire est [cū arbitramur cām cogscē ꝓp quā res est ꝛ qm̄ illi⁹ ē cā ꝛ nō ē ɔtigē h̄ aliṫ se hre.] ¶ Notādū āt ꝙ ut Themisti⁹ innuit scire multiplr̄ sumi pōt. vʒ coi ter. ꝓꝑe. ꝛ magis ꝓꝑe. Coiter aūt possumus dici scire aliqd q̄litercūqʒ cogscimus illud siue ꝑ signa siue alr̄. Sed ꝓꝑe dicimur scire aliqd qñ cogscimus aliqd de- mr̃atiue. sed demr̃atio est duplex. vʒ demr̃atio qr: que fit per effectus ul' per cās remotas. ꝛ demr̃atio ꝓp qd. que fit per cām ꝓpam ꝛ imediatā. Propriissime autē dicimur scire qñ scim⁹ nō q̄cūqʒ mō nec per quācūqʒ demōstrationē: sed qñ scimus ꝑ demōstratione potissi

mā. ¶ Notādū ēt ꝙ oīa alia scire ordinant̄ ad h̄ scire ꝛ hi⁹ scire est ꝓꝑe finis. nā finis hēt rōnē termini ꝛ q̄e tis. q̄re q̄ʒdiu scimus aliqd per signa nō q̄escimus: nec q̄escimus cū scimus ꝑ cām remotā uel ꝑ effect⁹. sʒ tūc q̄escit itell's nr̄ qñ scit ꝑ cām ꝛ ꝑ talē cām ꝙ nō ulteri⁹ ɔtingat querē. q̄re cū hoc sit scire potissimū. ꝛ cum ad hi⁹ scire ordinet̄ demōstratio potissima uolēs pħs per finē qui est scire assignare diffōnē demōstrationis non determinauit de scire q̄cūqʒ mō: sed de scire potissimo qō hēt rōnē finis ut est ꝑ dicta manifestū. ¶ Notāduʒ etiā ꝙ cuʒ aliqd diffinimus est ibi duo assignare. vʒ id qō se tenet ex pte diffōnis: ꝛ id qō se tenet ex pte diffini ti. totū hoc ergo scire aūt vnūqōqʒ simplr̄ non sophisti co mō qō est 2ᵐ accn̄s se tenet ex pte diffiniti. qr scire sic sumptū est scire qō itēdit diffinire. cuʒ ꝟo s̄bdit. cuʒ arbitramur cām cognoscē. ꝛ totū illud qō sequit̄ se te net ex pte diffōnis. q. d. ꝙ scire sic accepti est hᶜ diffini tio cām cogscē ꝛ c̄. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū scire sit per cām. ¶ Dōm est ꝙ cum scia nr̄a cātur a rebus. in nr̄o scire q̄ʒtum ad pn̄s spectat est tria ɔsiderare. vʒ potētiā intellectiuaʒ in qua est scia. obm a quo causat̄ scia per modū. ꝛ modū agēdi ſm quē cātur scia in itel lectu. ¶ Triplici ergo via uenari possumus diffōnem hic datā de scire q̄ʒtuʒ ad hanc pticulā per cām esse bo nā ꝛ decētē. possumus eni triplr̄ oñdē ꝙ in diffōne ip- sius scire opʒ cadē cām. ꝑma via sumit̄ ex pte modi sʒ quē scia causat̄ i intellectu. scōa sumit̄ ex pte itellectus in quo hi⁹ scia causat̄. tertia ex pte obi a quo causatur. Prima via sic pʒ. nā si scia nr̄a cātur a reb⁹ opʒ res pri us eē a qb⁹ scia nr̄a cātur. igit̄ si sciētia nr̄a ꝑsupponit res esse. ꝛ ſm ꝙ sunt res sic agunt in aiam ꝛ cānt sci- entiā in itellectu opʒ ꝙ res sicut se hēt ad eē ita se hēat ad cogsci. ut pōt hēri ex 2⁹ meta. que ergo nō hn̄t suffi- ciēter eē per se sʒ per aliō nō hn̄t sufficiēter cogsci per se sed per aliō. effect⁹ ḡ sic nō hn̄t eē nisi per cās ita nō hn̄t sufficiēter cogsci nisi per cās. bn̄ ḡ dictū est ꝙ scire est cām cogscē. Scōa via ad hoc idē sumit̄ ex parte ipi us intell's. nā si scia in intellectu nr̄o cātur a rebus nō pōt itellectus noster q̄escere nisi ferat̄ in res a qbus hi⁹ scia cātur. depēdet ergo scia nr̄a a reb⁹. sed cuʒ res cāte depēdeāt a suis causis cuʒ nihil depēdēs q̄ʒdiu depē- det possit depēdētiā tollere si per itellectū feramur in res cātas nō q̄escimus per itellectū nisi ipsas res cātas referamus in suas cās a qb⁹ depēdēt. ꝛ qr q̄ʒdiu non q̄escimus per itellectū nō ꝑfecte scimus: nō est ꝑfecte scire effect⁹ nisi referant̄ in suas cās. Tertia via sumit̄ ex pte obi intellect⁹. nā obm intellect⁹ est uerū. uerū aūt in quadā adeq̄tione ɔsistit: ut tūc dr̄ uerū aurū qñ ade quatuʒ est suis ꝑncipiis. ꝛ qñ hēt q̄e qd est de rōne auri nō ergo possumus cogscē aliqd eē uerū aurū nisi sciue rimus ipm referre in sua ꝑncipia ꝛ sciuerimus ipʒ hēre q̄e qd est de rōne auri. qr si nō scit̄ nisi uerū. ꝛ ueritas ef fectuū nō scit̄ nisi adeq̄tio hi⁹ fiat ꝛ nisi fiat relatio i su as cās. bn̄ dictū est ꝙ scire est cām cogscere: utrum aūt sit aliqs ali⁹ modus sciēdi in sequētib⁹ appebit. ¶ Ul teri⁹ aūt dato bn̄ dictū esse ꝙ scire est cām cogscere ꝓp quā res est. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū oporteat ibi addere ꝛ qm̄ illius est causa. ¶ Dōm ꝙ hic diffinitur scire nō q̄ōcūqʒ: sed scire potissimuʒ qō cōpetit intelle ctui nr̄o. Intellectus aūt noster siue intellectus huma nus. ut supra dicebat̄ est potētia cogscens. ita ꝙ nō sta tim cognita causa cognoscit effectū: sicut nō statim co gnito s̄bo cognoscit ꝑdicatū. si ergo modus cogscēdi noster talis esset mō cognoscēdi s̄baꝝ sepatarūt: ut ꝙ in tellectus noster nō cōponeret nec diuideret: sed statim cognito s̄bo cogsceret ꝑdicatū: nec etiā discurreret: sʒ statim cognita cā cogsceret effectū: cū dicit̄ ꝙ scire est cām cogscere forte frustra adderet̄ ꝛ qm̄ illi⁹ est causa. nā hoc posito statiʒ cognita cā sciret̄ cui⁹ est causa. sed

cuz itellect⁹ nō possit cogscere id qd est cā ꝛ ignorare id cui⁹ est cā. ad cognitionē rei pfectā nō sufficit cogscere cām nisi applicet cā ad effectū. opꝫ ergo cogscere cām ꝛ qm illi⁹ est cā: ꝛ qd declarare uolebam⁹. ℂ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs utrum oporteat ibi addere ꝙ nō ꝯtigit alr se hēre. Dicēdū ꝙ aliqn est cā per accidens: ut si edificator est cā dom⁹: ꝛ edificator est musicus: sequtur ꝙ musicus sit cā dom⁹. sed illud qd est per accidēs ꝯtigit nō eē. cū ergo musicus sit cā per accñs nō sufficit scire musicū nec sufficit scire musicū referre in hⁿˢ cāruz qd est domus ad hoc ꝙ hēam⁹ sciam de domo: qꝛ hⁿˢ est causa per accñs nec facit pfecte scire: qꝛ ꝯtigit alr se hēre. ergo ad pfecte scire opꝫ cāz cogscē ꝛ qm illi⁹ est cā. ꝛ opꝫ hⁿˢ cām eē per se. ita ꝙ nō ꝯtigat alr se hēre. ℂ His visis ad euidētiā lr̄e nōndum ꝙ tria tāgunt in littera ex pte ipsius scire qd diffinit: ꝛ tria ex pte diffōnis corñdētia dictis trib⁹. qd sic oñdit. nam aliqn itellectus est in pura ignorātia ut qn nihil est in eo scriptū. cū aūt nouit causas aliqs scit quodāmō illa quorū sunt cause. dico aūt quodāmō: qꝛ scire cāz ꝛ nō applicare ipsm ad effectum nō est scire effectū simpliciter: sed est scire quodāmodo ꝛ in potētia. nā sicut res nāles q̄zdiu sunt in suis causis sunt quodāmō ꝛ in potētia. qn autē applicant actia passiuis fiunt in actu ꝛ sunt simplr. sic q̄zdiu sistimus in ipsa causa scimus effectus illius cause quodāmō ꝛ in potētia. qn autē applicamus cām ad effectū: tunc scimus effectuz simplr ꝛ in actu. ergo pmo sciende sunt cause: ꝛ tunc scimus quodāmō vnūqdqꝫ. scdo sunt applicāde ad effectus: ꝛ tunc scimus vnūqdqꝫ simplr. 3° hi⁹ cause sunt sumē de per se: ꝛ tunc scimus nō sophistico mō qd est scdm accñs. Scire ḡ qd hic diffinitur est scire vnūqdqꝫ simplr nō ꝑm accidēs. ℂ His aūt tribus positis ex parte diffiniti corñdent tria posita in diffōne: ut dicam⁹ ꝙ ad sic scire primo requirit cām cognoscere ut sciamus vnūqdqꝫ. scdo opꝫ scire qm illius est causa ut applicemus cām ad effectū. ꝛ sciamus vnūqdqꝫ simplr. 3° opꝫ ꝙ nō ꝯtingat aliter se hēre ut hi⁹ cause sint per se ut sciamus vnūqdqꝫ simplr ꝛ nō per accñs. ℂ Notādū etiā ꝙ pōt hi⁹ adaptatio aliter fieri ut hec v̄ba inducta sint per modos arguēdi per quos aggñatur scia. Propter qd sciēdum ꝙ accipiēdo sciaꝫ large pro omni notitia. dicere possumus ꝙ q̄ztuz ad p̄sens spectat quadruplr aggñat in nobis notitia aliqua. p° per signa ꝛ per aliq pbabilia. 2° per cām remotam. 3° per effectus. 4° per cām ppriā ꝛ imediatā. nam hi⁹ notitia que aggeneratur in nobis uel aggenerat per silłm dialeticuz: ꝛ tunc aggenerat per signa ꝛ pbabilia. uel aggenerat per demōstrationē quia. ꝛ hoc est duplr: qꝛ uel est per cām remotā uel per effectus. uel 4° aggenerat per demonstrationē potissimā: ꝛ tunc aggenerat per cām ppriā ꝛ imediatā. Ideo in diffōne ptacta tria tangunt: ut seperet hoc scire qd est per ppriam ꝛ potissimā cām a scire: qd est per effectus: ꝛ per cām remotā: ꝛ per pbabilia. ideo ait ꝙ scire de quo hic intēdimus est cām cognoscere ppter quā res est ad differētiam de scire: qd nō est per cām sed per effect⁹: ꝛ qm illi⁹ est causa ad differentiaz de scire qd est per cām remotā. cā aūt remota nō est ppria cā huius: sed pprie est cā alteri⁹. ex ꝯsequenti aūt poterit eē cā hui⁹. 3° subdit ꝙ hoc nō ꝯtingit alr se habere ad drīam de scire qd est per pbabilia ul' per signa que ꝯtingūt alr se hēre. ℂ Notādū ꝙ signāter dicit ꝙ scire est cām cognoscē ppter quaꝫ res est ad drīam de scire qd est per effectus. nā lꝫ effectus possit esse cā in inferēdo. qꝛ effectus pōt de necessitate inferre suā cāz nō eñ effectus est cā in eēndo. ℂ Notādū etiaꝫ ꝙ hoc qd dr. scire vnūqdqꝫ simplr nō sophistico mō. adaptat alr ꝑm quosdā q̄z nos adaptauimus. Propter qd sciēdum ꝙ scire aliqd quodāmō q̄ztum ad p̄sens spectat duplr pōt ꝯtingere. pmo si sciatur in sua causa anteq̄z illa causa adaptet effectui. scdo si sciat in suo toto priusq̄z in illo toto cognoscant distincte ptes. 3° si sciatur aliqd in subiecto suo ut si cognoscat aliqs coriscum ꝛ ex hoc arguat cognoscere uenientē eo ꝙ accidat corisco uenientē eē. scire ḡ qd hic diffinit ē scire vnūqdqꝫ nō in sua cā tm̄ ꝛ in potētia: sed in se ꝛ in actu. est scire etiā vnūqdqꝫ simplr: nō in suo toto tm̄ ꝛ ꝯfuse: sed in se ꝛ distincte. est etiā scire vnūqdqꝫ nō per accñs ꝛ sophistice ꝛ in suo sbo: sed in seipo ꝛ p se. hec aūt adaptatio lꝫ in seipsa bona sit: ꝯditiones eñ se tenētes ex pte diffiniti nō sic rñdent ꝯditionib⁹ se tenentib⁹ ex parte diffōnis sicut in adaptationib⁹ alijs: ppter qd adaptationes alie cēsende sunt potiores. ℂ Notādū etiā ꝙ lꝫ in hac diffōne data de scire sint tria attēdenda ut referunt ad ipm diffinitum. possumus eñ in ipsa diffinitione quatuor ꝯsiderare que accipiēda sunt in scia. naꝫ si uolumus scire. pmo ꝯsideranda est sūba cause siue ipsa causa. 2° illa causa debet esse ppria ꝛ imediata. 3° debet esse relata ad effectū: qꝛ ut dicebat q̄zdiu sistimus in causa ꝛ nō referimus ipsam ad effectum nescit effectus simplr ꝛ in actu: sed ꝑm qd ꝛ in potētia. 4° debet eē illa causa equata effectui ita ꝙ impossibile sit alr se habere ꝙ posita tali causa ponat taliꝫ effectus. hoc est ergo qd dicit ꝙ scire est cām cognoscere q̄ztū ad sbaꝫ cause: pp quā res est q̄ztū ad imediationē cause. ꝛ qm illi⁹ est causa q̄ztum ad relationē cause. qꝛ tūc scimus cām: ꝛ qm illi⁹ est cā qn cām ad effectuz referimus: ꝛ ꝙ non ꝯtingit alr se hēe q̄ztū ad equationem cause: qꝛ tunc est causa equata effectui qn se inuicē iferūt. ꝛ qd ipo^le est alr se hēe qm posito vno ponat ꝛ aliud. ℂ Deinde cū dicit [Manifestū igit est.] declat qd dixerat. Circa qd tria facit: qꝛ p° oñdit diffōnē de scire eē bñ assigtā 2° ex his que dixerat de scire ꝯcludit q̄le sit ipꝫ scibile: 3° ne credat ꝙ oē scire sit tale q̄le est scire qd est diffinitum: innuit eē aliū moduz sciēdi a mō sciēdi ptacto. 2° ibi [Quare qdē cui⁹.] 3° ibi. [Si qdē igit.] Dicit ergo [Manifestū igit est ꝙ scire qdē sit aliqd huiˢ] su. sicut est diffinitū. [nāqꝫ nō sciētes ꝛ scientes.] supple estimāt se scire si hēant hi⁹ cām: ꝛ subdit ꝙ [hi qdē.] i. nesciētes ipsi [opinant sic se habere] i. estimāt se habere cām [sciētes aūt cām hñt.] ℂ Notādū aūt vim declarationis h⁹ in hoc cōsistere ꝙ illud est scire qd habētes oēs se scire existimāt. sed oēs hñtes uel hēre credentes cām mō quo dictū est existimant se scire. ḡ bona est diffinitio de scire. ꝛ scire est per cām mō quo dictum est. ℂ Notādum etiā ꝙ nesciētes credētes se tm̄ scire alr cōparant ad cām ꝛ aliter scientes uere. naꝫ nesciētes credētes se scire nō hñt cām sed opinant se hēe. scientes v̄o nō solum credunt se habere cām: sed etiaꝫ habent. Ideo ait ꝙ hi qdem. i. nesciētes opinant se habere sic. i. se hēre cām scientes aūt cām habent. ℂ Notādum etiā ꝙ sicut in alijs passionib⁹ ꝛ in alijs accidētibus idem est qd ꝛ ppter qd: ut qd est eclipsis est p̄uatio luminis in luna obiectu terre: ꝛ ppter qd est eclipsis ppter p̄uationē rē. sic ēt diffinitio data de scire eadem est ꝯtinēs qd ꝛ ppter quid: ut qd est scire est cām cognoscere ppter quā res est rē. ꝛ ppter qd est scire ppter cognoscere cām rē. ℂ Dubitaret forte aliqs: qꝛ videt phus incōuenieter declarare diffinitionē dataꝫ de scire. nā cum diffinitio ꝯstet ex genere ꝛ differētijs de his oñdere debuit diffinitionē pdictā bñ assignatā esse: eo ꝙ accipiat pprium genus ꝛ pprias drīas: ul' in ascēntibus pbāda est diffinitio ꝙ sit bñ data eo ꝙ accipiat pprium subm. hic aūt nec sic nec sic pbat diffinitio eē bñ assignata. sed ostendit ꝙ bene diffinitum sit scire: qꝛ oēs coiter opinant tale esse scire quale est diffinituꝫ. ℂ Dicēdum ꝙ ut Themistius inuit nos nō indigemus in hoc loco nisi ut sciamus ꝙ hi⁹ est scire ut

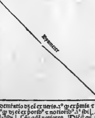
narrauim⁹. diffinitio q̃ hic data de scire est qd est qd̃ si
gnificat nomē ⁊ qd iportat p̄ h̄ nomē scire. nā diffini
re scire realr̄ uel diffinire ip̄z ut est q̄dā res ⁊ qdā hit⁹
aie h̄ magis ptinet ad artificē realē: h⁹ nō est logicus:
sed diffinire ip̄m f̄m itētionē sui nois: ut qd iporteƚ p
h̄ nomē scire: h̄ pōt ptinē ad artificē rōnalē: ut ad logi
cū. Logic⁹ eni lʒ sit artifex rōnalis: tñ qꝛ ad euʒ spectat
tradē artē demrationis cuʒ demratio ordineƚ ad scire
spectabit ad ip̄m put tradit h⁹ artē declarare qd ipor
taƚ p h̄ nomē scire. ⁊ qꝛ phs ait in. 1. topi. ⁊ ut coiter dī
utēdū est noib⁹ ut plures utunƚ diffōnē datā de scire q̃
est qd significaƚ p h̄ nomē scire ostēdit bñ assignatā eē
ex eo q̄ oēs coiter tā sciētes q̄ȝ ignorātes opinanƚ ta
le eē scire q̄le est diffinitū. ¶ Ex h̄ aūt patē pōt quare
phs ait q̄ scire opinamur vnūq̄dq̄ȝ. nō aūt ait q̄ scire
est vnūq̄dq̄ȝ: ⁊ subdit cū cām arbitramur cognoscere.
nō dicit cū cām cognoscim⁹. nā ut dictū est ipse itēdit dif
finire scire p id qd̄ oēs coiter tā sciētes q̄ȝ igrātes app
hēdūt de h̄ significato scire. Et qꝛ tā sciētes q̄ȝ nescien
tes nō sciūt vnūq̄dq̄ȝ: sed pūt se opinari scire: ⁊ taȝ isti
q̄ȝ illi nō hñt cām: sed pūt arbitrari hēre cāȝ: iō non ait
q̄ scire est vnūq̄dq̄ȝ: sʒ q̄ scire opinamur. ⁊ nō s̄bdit cū
cāȝ cognoscim⁹: sed cū arbitramur cogscē. ¶ Deinde
cū dicit. Quare qdē cui⁹. qꝛ dixerat q̄le sit ip̄ȝ scire
ex his que dixit de ipso scire ɔcludit q̄le sit ip̄m scibile
dicēs. Quare qdē cui⁹ simplr̄ est scia h̄ ipoīe est alr̄ se
hēre. q. d. q̄ si scire est p cām nec̄iā nō ɔtingētē alr̄ se
hēre opȝ q̄ ip̄m scibile ⁊ id cui⁹ est simplr̄ scia sit qd ne
cessariū nō ɔtingēs aliter se hēre. ¶ Notādū autē q̄
ip̄m scire hēt duplicē eēntialē compatiōnē. vnā ad cāȝ
per quā est. aliā v̄o ad obiectū de quo est. ideo in diffō
ne data de scire aliqd tāgiƚ ptinēs ad cām per quaȝ est
scia. aliqd v̄o ptinēs ad obiectū de quo est scia. ⁊ aliqd
ptinēs ad utrūq̄ȝ. nā cū dicit q̄ scire est cām cognoscē:
p̄p quā res est: tāgiƚ ipsa cā per quā est scia. cū v̄o sub
dit: ⁊ q̄m illius est cā: tāgiƚ obiectū siue scibile de quo
est sciētia. cū v̄o addiƚ q̄ nō ɔtingit aliter se hēre. tāgiƚ
utrūq̄ȝ. nam ⁊ scibile opȝ eē necessariū. ⁊ cā per quā est
scia debet esse nec̄ia ita q̄ utrūq̄ȝ put referunƚ ad scire
nō ɔtingat aliter se hēre. ¶ Notādū etiā q̄ cū sciētia
⁊ q̄libet habitus sortiaƚ sp̄ēm ex obiecto opȝ q̄ q̄le est
scire tale sit scibile ⁊ econuerso. igiƚ si scire simplr̄ est p
cām nō ɔtingētē aliter se hēre: opȝ ⁊ ip̄m scibile: cui⁹
est simplr̄ scia nō possit aliter se hēre. ¶ Dubitaret for
te aliq̄s qꝛ videƚ hoc eē falsum q̄ nihil sit scibile nisi q̄
nō pōt aliter se habere. nam de ip̄is corruptibilibus: ⁊
de ip̄is mobilib⁹: de ip̄is aliter se hñtibus est scia nā
lis. ¶ Dicēdū q̄ de h̄ diffusius dixim⁹ in his que edi
dim⁹ sup phicis. ad p̄sens aūt scire sufficit q̄ ip̄is trāſ
mutabilib⁹: ⁊ ip̄is uariabilib⁹ inest aliqd nec̄io: qꝛ ne
cessariū est trāsmutabilia trāsmutari: ⁊ corruptibilia
corrūpi: qꝛ oē corruptibile de necessitate corrumpeƚ.
put ergo istis insunt aliq̄ necessario de istis est scia. ita
ipsa trāsmutabilia ut cōparātur ad scire necessaria di
cipūt. ¶ Deide cū dicit. Si quid igiƚ. qꝛ diffinitue
rat scire simplr̄ ne aliq̄s crederet nō eē aliū modū sciē
di a mō p̄dicto inuit eē aliū sciēdi modū: dicēs. Si
qdē igiƚ ⁊ alī⁹ ē sciēdi ut modus posteri⁹ diceƚ. ¶ No
tādū aūt q̄ si scire sumaƚ large ad oēȝ notitiā nec̄ioȝ:
tūc ip̄a notitia p̄ncipioȝ est q̄dā scia. sic ēt possum⁹ ex
tēdere nomē scie ad ip̄m scire per effectū. de istis q̄ mo
dis sciēdi ut de notitia p̄ncipioȝ: ⁊ de scire per effectū:
⁊ per cām remotā posteri⁹ determinabiƚ. pprie tñ sum
pto scire nō ɔtigit scire nisi eo mō quo dictū est. ¶ De
inde cū dicē. Dicim⁹ aūt scire. cōparat ip̄m scire ad
ip̄aȝ demōstrationē. Ad cui⁹ euidētiā sciēdū est q̄ scire
duplr̄ cōparaƚ ad ip̄am demrationē. p̄⁹ qꝛ est finis ei⁹:
2⁹ qꝛ est ei⁹ effect⁹: iō duo facit: qꝛ p̄⁹ cōparat scire ad
demōstrationē ut est finis ei⁹. 2⁹ ut est effect⁹ ip̄ius sbi

Demōstrationē aūt dico. Dicit q̄ dicim⁹ aūt sci
re per demrationē itelligē. q. d. q̄ scire nō est aliō q̄ȝ
itelligē v̄itatē per demrationē. tūc q̄ supplēda est lra:
qꝛ cū sic sit scire ē finis demōstratiōis. ¶ Nōndū aūt
q̄ istrumētū nō est finis: sed est aliqd ordinatū ad finē.
id ergo ad qd̄ ordinaƚ istīȝ est finis instrī. Et qꝛ demō
stratio est q̄dā organū ⁊ q̄dā instrm quo utiƚ itelle
ct⁹ ad itelligēdā v̄itatē ɔclonū: opȝ q̄ ip̄m scire ad qd̄
ordinaƚ demōstratio: ⁊ qd̄ est per demōstrationē sit de
mōstrationis finis. ¶ Notādū ēt q̄ hic phs nō diffi
nit scire nisi g̃ra demōstratiōis. iō postq̄ȝ diffinitiuit sci
re cōparat ip̄m ad demōstrationē ostēdēs ip̄m eē demō
strationis finē. ¶ Deide cū dicit. Demōstrationem
aūt dico. cōparat scire ad demōstrationē put est demō
stratiōis effect⁹. d. demōstrationē aūt dico sillm apo
dīticon. i. sciētialē siue facietē scire. Igiƚ si demratio
est sills faciēs scire. q̄ scire nō solū est finis: sʒ ēt est effe
ct⁹ demōstratiōis. ⁊ subdit q̄ appellat sillm scialeȝ. d.
scialē aūt sillm dico sʒ quā demōstrationē siue f̄m
quē sillm in hñdo ip̄m h⁹ sillm scim⁹ supple per
ip̄ȝ. ¶ Nōndū aūt q̄ scialis sills ut coiter diciƚ pōt di
ci duplr̄: uel q̄ utiƚ scia: uel qꝛ aggñat sciaȝ. multis enī
sillis utiƚ scia aliq̄ que nō aggñat sciaȝ ut metaphisica
f̄ʒ cōmētatorē utiƚ multis rōnib⁹ logicis. Demratio
q̄ dī sills scialis nō solū qꝛ ea utiƚ scia: sʒ qꝛ aggñat scie
tiā ⁊ fac̄ scire: ⁊ qꝛ sic est scire est demratiōis effectus.
¶ Dubitaret forte aliq̄s: qꝛ cū finis sit cā cāȝ: ut dic
cōmētator sup p̄m phi⁹. ⁊ cū cā ⁊ effect⁹ videanƚ op
poni: scire si ē demratiōis finis erit demratiōis cā: nō
q̄ eē poterit demratiōis effect⁹. ¶ Dōȝ q̄ in eodē gñe
cāe nō est idē cā ⁊ effect⁹. sʒ in diuīsis gñib⁹ nō est icō
ueniēs. nā ut dī: in p̄n⁹ qnti meta. q̄dā sūt cāe sibi iui
cē ut exercitiū est cā sanitatis ⁊ sanitas exercitiȝ: sʒ nō
eodē mō. i. nō sʒ idē gen⁹ cāe. nā ut dī ibi hec. i. sanitas
est cā exercitiȝ tanq̄ȝ cōplemētū. i. tanq̄ȝ finis. Exerciti
um v̄o est cā sanitatis tanq̄ȝ p̄ncipiū mot⁹. sic ⁊ i ppo
sito. scire est demrationis cā in gñe cāe finalis. demra
tio v̄o est cā scie in gñe cāe efficiētis. qñ q̄ finis pōt pre
existē ul̄ p̄existit his que sunt ad finē: tūc h⁹ finis respe
ctu eoȝ que sunt ad finē sic hēt rōnē finis q̄ nō hēt effe
ct⁹: ut p̄ma cā uel p̄mū ens qd̄ est finis oīum entiū: qꝛ
p̄existit ceteris entib⁹ sic est finis entiū ceteroȝ q̄ nō
est effect⁹ alicui⁹ entis. sed cū finis nō p̄existit his que
sunt ad finē pōt effici ⁊ cāri p illa: ut qꝛ sanitas nō pre
existit potioni pōt p potionē iduci f̄m quē modū est sa
nitas cā potionis ⁊ potio sanitatis: sed nō i eodēȝ gñe
cāe. sic ⁊ in pposito: qꝛ nescim⁹ añ demrationē: qꝛ sci
re nō p̄existit demrationi. igiƚ per demrationē efficiƚ.
Erit q̄ scire cā demratiōis: ⁊ demratio cā scire: sed nō
in eodē gñe cāe. ¶ Deide cū dicit. Si igiƚ est scire.
declarato qd sit scire ⁊ ōnso q̄liter scire compaƚ ad de
mōstrationē. In ista pte ex his que dixerat de ipso sci
re ɔcludit q̄lis debeat eē demratio. ⁊ assignat diffōnē
demrationis. Circa qd̄ duo facit. qꝛ p̄⁹ assignat h⁹ dif
finitionē. 2⁹ eā declarat ⁊ pbat ibi. Sic eni erūt p̄nci
pia. Dic q̄ Si igiƚ scire est ut posuim⁹. necesse est de
mōstratiuā sciam eē ex ueris ⁊ p̄mis ⁊ imediatis noti
orib⁹ ⁊ p̄orib⁹ cāisq̄ ɔnis. ¶ Notādū q̄ cū finis im
ponat nec̄itatē his que sūt ad finē cum scire sit finis de
mōstratiōis: opȝ demrationē hēre oēs ɔditiōes tactas
qꝛ alr̄ nō faceret scire. Tale est q̄ h̄ demū phi sic̄ si dicere
tur q̄ cū finis serre est secare opȝ eā eē ferreā ⁊ d̄tatā.
qꝛ alr̄ dura secare nō posset. Sed cū finis demrationis
sit scire opȝ eā eē ex ueris ⁊ hēre oēs ɔditiones tactas.
qꝛ alr̄ nō posset hēre sciam. ¶ Notādū ēt q̄ ait si tale
est scire ut posuim⁹: qꝛ scire nō potissimū pōt aggñari
per demrationē q̄ȝ quę pōt pcedere per effect⁹: sʒ scire
potissimū ⁊ tale scire q̄le posuimus ⁊ q̄le est diffinituȝ
nō pōt hēri nisi p demrationē que pcedit p cāis: ⁊ que

sit ex ueris:ꝛ que hēat oēs ꝯditiões tactas. ¶ Deinde dicit.[Sic eni est ꝑncipia.]declarat diffōnē datā. Circa qd̄ duo fac. qꝛ pᵒ declarat eā in gn̄ali. 2ᵒ in spāli. ibi[Verū gdē igit.]In pria pte itēdit talē rationē. Quicqd facit scire p ꝑncipia ppa ipsiᵒ scibilis opꝫ ꝙ sit ex ueris ꝑmis. demr̄atio aūt est hᵐᵒ: qꝛ facit scire p ppa ꝑncipia rei. ḡ est ex ueris ꝑmis ꝛc̄. De hac aūt rōne nō ponit nisi ṽtutē mediȷ. d. ꝙ[sic enim sūt ppa ꝑncipia eiᵒ qd̄ demr̄af.]q. d. ꝙ si demr̄atio sit sic ꝙ hēat su. oēs ꝯditiões tactas. ut ꝙ sit ex ueris ꝑmis ꝛc̄. tūc sunt in ea ppria pricipia eiᵒ qd̄ demr̄af. i. eiᵒ qd̄ scif. Tūc ḡ est suppleda tō ꝙ cū debeat demr̄atio ꝓcedē p ppria pricipia ipsiᵒ scibilis qd̄ demr̄af opꝫ ꝙ sit sic sic demr̄ est. i. ꝙ hēat oēs ꝯditiões tactas. ꝛ s̄bdit ꝙ[sillꝰs gdē erit sine his.]i. sine pricipijs rei. pōt eni fieri sillꝰs aliqs: puta sillꝰs dialeticᵒ. sine his. i. sine pprijs pricipijs ꝛ absq; eo ꝙ sit ex primis ꝛ imediatis[demr̄atio aūt nō erit]sine talibus[quia]tunc non faciet scientiam.

Erū gdē igit oportet eē: qm̄ qd̄ nō est nō est scire. ut ꝙ diametros sit simetros. Ex pmis aūt ꝛ idemōstrabilibᵒ est: eo ꝙ nō sciet nō hn̄s demonstrationē ipsoꝝ. Scire eni est quoꝝ demōstratio est nō ꝑm accn̄s hēre demōstrationē. Cās quoq; ꝛ notiores opꝫ eē ꝛ ꝑores Causas gdē: qm̄ tūc scimus cū causas cognoscimus ꝛ ꝑores si uere cause sunt notiores nō solū altero mō itelligēdo: sed in sciēdo: qm̄ sunt. Priora aūt ꝛ notiora dupliciter sunt. Nō enim idē est ꝑus nā ꝛ ad nos ꝑus. Neq; notiᵒ nā ꝛ nobis notius. Dico autē ꝑora ꝛ notiora ad nos ꝓxima sensui. Simplr̄ aūt ꝑora ꝛ notiora que lōgius. Sunt aūt lōgiora gdē uīia: maxime autē ꝓxima singularia ꝛ opponunf hec ad iuicē. Ex ꝑmis aūt est qd̄ ex pprijs ꝑncipijs est. idē enim dico ꝑmū ꝛ principium.

¶ Posita diffinitio ne demōstratiōis: ꝛ ostenso diffōnem illā bn̄ eē assignatā In parte ista declarat pticulas in diffinitiōe ꝯ mōstrationis positas. circa qd̄ tria facit: qꝛ pᵒ

declarat ꝙ demr̄atio dꝫ eē ex ueris. 2ᵒ ꝙ ex ꝑmis ꝛ immediatis. 3ᵒ ꝙ dꝫ eē ex ꝑoribᵒ ꝛ notioribᵒ. 2ᵃ ibi[Ex ꝑmis aūt.]3ᵃ ibi.[Cās gdē notiores.]Dicēs ꝙ[uerū gdē igit opꝫ eē]qd̄ demr̄af.[qm̄ qd̄ nō est: nō ē.]Nō ꝯtingit[scire. ut ꝙ diametros sit simetros.]i. sit cōmēsurabilis coste. ¶ Dubitaret forte aliqs: utrum oporteat eē qd̄ demr̄af. ꝛ vr̄ ꝙ non: qꝛ de rosa pōt hēri scia nulla rosa existe. ridiculū enī eēt dicē ꝙ habens sciam de rosa pderet suā sciā rosa corrupta. ¶ Pᵗ. Euclides dat in geometria suā sciam de corpe. xij. pētagonoꝝ eq̄lrū collocabiliū in spa. forte nullū est tale corpᵒ in quo sint. xij. pētagona sic eq̄lia ꝙ possint sic collocari in spa: ꝙ si spa attigat angulū uniᵒ pētagoni ꝙ attingat oēs angulos diuꝫ pētagonoꝝ. ¶ In ꝯriū est phs uolēs ꝙ illud qd̄ nō est nō ꝯtigit scire. ꝛ asserēs ꝙ opꝫ eē qd̄ demr̄af. ¶ Dōm ꝙ ꝗtū ad pn̄s spectat dupliciter pōt dici de aliq̄ ꝙ sit. uel qꝛ est actu ens uel qꝛ ē res ꝑdicamēti. Si ḡ ꝗraf utrū oporteat res eē actualr̄ ad h̄ ꝙ de eis sit scia. pꝫ ꝙ nō p rōnes tactas: qꝛ possumᵒ hēre sciam de rosa nulla rosa actualr̄ existe: ꝛ possumᵒ hēre sciam de corpe. xij. pētagonoꝝ nullo tali corpe existe: imo cū p itellectū abstrahimᵒ res ab hᵗ actuali existia ꝛ itelligimᵒ eas ꝑm suā gdditatē icōueniēs est dicē ꝙ de nulla re possit esse scia nisi actualr̄ existat. accidit eni rei ut est scibilis ꝛ ut ad itellectū compaf ꝙ actualiter sit. cū ocm̄ sit ꝙ res sic accepta abstrahaf p itellectū a suo actuali eē. Sed si ꝗrif utrū oporteat qd̄libet scibile saltē eē rē aliquā ꝑdicamēti dato ꝙ actualr̄ nō existat. dici dꝫ ꝙ sic. Nā cū scia nō sit nisi de ente. ut plane vr̄ hic uelle phs. ꝛ ens p se diuidaf in. x. ꝑdicamēta ut vult phs 5ᵒ meᵗᵉ. opꝫ qd̄libet scibile eē rem aliquā alicuiᵒ ꝑdicamēti. res aūt collocanf i ꝑdicamēto nō p suū actuale eē: sed p suā gdditatē. gdditas aūt itelligif aliqd i potētia ad eē actuale. gdditatē ḡ hn̄t nō solū q̄ actualr̄ existūt ꝛ que sūt in se ꝛ sunt ꝯiūcta suo actuali eē. sed ēt dicunf hēre gdditatē ꝛ sūt res ꝑdicamēti ꝛ pn̄t itelligi ab itellectu ꝛ eē gd scibile que nō sūt in se nec hn̄t actuale eē. sed sūt in suis cāis ꝛ pn̄t eē. Est eni triāgulus res ꝑdicamēti. ꝛ bn̄ dictū est ꝙ superficies triāgularis est i ꝑdicamēto ꝗtitatis ꝛ est spēs ꝗtitatis cōtinue dato ꝙ nulla talis superficies eēt. Ea autē que nec sūt i se nec in suis cāis: sed solū sūt entis apud aīam: ut tragelaphᵒ ꝛ chimera: nō sūt scibilia nec sūt res alicuius ꝑdicamēti. pꝫ ḡ ꝗliter oporteat eē ens qd̄ scif. Et p iā dicta soluta sūt argumēta. ¶ Ulteriᵒ aūt dato ꝙ nō oporteat s̄bm eē actualr̄ existe: sed sufficit ꝙ sit res ꝑdicamēti ꝛ ꝙ sit ꝑꝫ suā gdditatē ad h̄ ꝙ de eo sit sciētia. ¶ Dubitaret forte aliqs: utrū oporteat passionē pbādā de s̄bo actualr̄ existē ad h̄ ꝙ de ea sit scia. ꝛ vr̄ ꝙ sic. qꝛ per demr̄ationē ꝯcludif passionē ineē s̄bo. sed nō inest aliqd alicui nisi hēat actuale eē. ḡ nulla passio de s̄biecto pbaf nisi actualr̄ existat. ¶ In ꝯriū est qꝛ s̄bo nō existe actualr̄ opꝫ ꝙ nec actualr̄ existat passio: ꝗre si potest hēri scia de s̄bo nō actualr̄ existe hēbif de passione dato ꝙ actualr̄ nō existat. ¶ Dōm ꝙ cum qd̄ gd est sit obm itellectᵒ: ꝛ res scite ꝯsiderenf ꝑm suā gdditatem nō ꝑm suū actuale eē. sicut abstrahimᵒ s̄bm a suo actuali eē. ꝛ itelligimᵒ ipm ꝑm suā gdditatē. sic abstrahimᵒ ꝛ passionē de s̄bo pbādā. Si ḡ queraf ꝗliter oporteat eē passionē ad hoc ꝙ de ea sit scia. ꝛ ꝙ possit de s̄bo pbari. dici dꝫ ꝙ cū passio causef a ꝑncipijs s̄bi ꝛ oriaf a s̄bo. sicut sufficit ad hoc ꝙ s̄bm sit gd scibile ꝙ hēat eēntialē ordinē ad suas cās. sic ad h̄ ꝙ passio sit gd scibile ꝛ ꝙ possit pbari de aliquo s̄bo sufficit ꝙ hēat eēntialē ordinē ad s̄bm illud. nullo eni triāgulo existe demr̄abitur de eo hēre tres ꝙ hec passio hēat eēntialē ordinē ad ipm. ¶ Ulteriᵒ forte dubitaret aliqs de quo eē itelligit phs cū ait ꝙ eē opꝫ qd̄ scif. ¶ Dōm ꝙ oē esse de quo hic loquif phs est idē qd̄ eē uerū. hic eni itēdit phs pbare ꝙ demr̄atio sit ex ueris. ṽitas aūt hēt eē circa cōpōnē ꝛ diuisionē. vnde ꝛ phs. 5. meᵗᵉ ait. ꝙ vno mō dicif ens qd̄ significat gdditatē ꝑdicamētoꝝ. alio mō ens qd̄ significat ueritatē rei. ꝛ cū dicimus aliqd esse ꝑm phm demōstrabimus suam ueritatē. cum dicimus aliqd nō esse demōstrabimus suam falsitatem. Patet ergo esse uel non esse sumif in ꝓpositionibus prout

dicit veritatē ꝓpōnū vel enūciationū similr hic esse cū dicit̄ ꝙ opʒ hic esse qd̄ scit̄. Propter qd̄ sciendū ꝙ eē in ꝓpōnibus non nominat actualem existētiā: sed nominat habitudinē p̄dicati ad sbm. h̄ eni vbū est put copulat p̄dicatū cū sbo ⁊ put est nota dicēdi de alio nō dr̄ ipsam actualē existētiā: sed significat quādā cōpōnem ⁊ quādā hitudinē p̄dicati ad sbm quā sine cōpositis nō ē itellige. Cū eni dicit̄ qd est pluuia. ⁊ r̄ndet̄ pluuia est aq̄ guttatiz cadēs. uera est hec locutio et pluuia nō existe. nā cū dr̄ pluuia est aq̄ guttatim cadēs: nō est intellect⁹ ꝓpōnis ꝙ pluuia hēat actuale eē nec ꝙ actualr existat: sed ꝙ h̄ p̄dicatū aq̄ guttatim cadēs hēt se per hitutudinē ad sbm qd̄ est pluuia. h̄ g̃ mō opʒ eē qd̄ scit̄ ⁊ demōstrat̄. ⁊ h̄ mō opʒ demr̄ationē eē ex ueris: qr in ꝓpōnib⁹ ex qb⁹ demr̄atio ꝯstituit̄ p̄dicata hñt p se ordinem ad subiecta. Cū eni dico triāgulus hēt tres uera est ꝓpositio: ⁊ nō est itellect⁹ ꝓpōnis ꝙ triangulus actualr existat: sed ꝙ hec passio hēre tres hēat per se ordinē trianguli: demr̄atio g̃ est ex ueris ⁊ est ex his que sūt put eē dicit per se hitudinē p̄dicati ad sbm. nō aūt demr̄atio est ex falsis nec ex his que nō sūt: qr nō est ex his q̄ hñt oppositā hitudinē ad sbm. ut qr simetrū hēt repugnātiā ad diametrū nō est qd scibile nec cadit sub scia ꝙ diametrū sit simetrū coste. ¶ Ulteri⁹ aūt forte dubitaret aliqs de ꝓbatiōe Ar̄. vult eni ꝓbare ꝙ demr̄atio sit ex ueris. ipse eni ait. opʒ uerū eē qd̄ scit̄ ⁊ qd̄ demōstrat̄. Cū g̃ uerū possit ꝯcludi ex falsis: ut pʒ p phm in 2° p̄oꝝ. quātūcūqʒ uerū sit qd̄ demr̄at ⁊ uerū sit qd̄ scit̄: poterit tñ demr̄atio eē ex falsis. Dōm ꝙ sillus est ꝯsña quedā i qua p̄misse hñt se ut añs ⁊ ꝯclo ut ꝯñs. Cōstat aūt ꝙ si añs est ꝙ de necessitate ꝯñs est. sic ⁊ in oi forma sillogistica si p̄misse sunt uere ꝯclo de necessitate est uera. nō tñ opʒ ꝙ si añs nō est ꝙ ꝯñs nō sit. pōt enim ꝯtingē ꝙ nō sit añs ⁊ tñ sit ꝯñs: ut ꝙ nō sit hō ⁊ tñ sit aial. sic nō opʒ si p̄misse sunt false ꝙ de necessitate ꝯclo sit falsa. pōt eni ex falsis seq uerū. ⁊ sil' cū falsitate p̄missarū pōt stare v̄itas ꝯclonis. ¶ Aduertēdū tñ ꝙ ut idē p̄hus tradidit in 2° p̄oꝝ. ꝙ lʒ ex falsis possit sequi uerū hoc nō est pp qd: sed qr. falsitas eni p̄missarū nō est cā v̄itatis ꝯclonis. ipm enim nō eē añtis nō pōt eē cā q̄re sit ꝯñs. pōt enim ꝯtingē ꝙ nō sit hō ⁊ tñ aial sit: sed tñ ipm nō eē hoiem nō pōt eē cā ꝙ sit aial: sʒ accidit sic eē. sic ⁊ in ꝓposito pōt ꝯtingere ꝙ p̄misse nō sint uere: sed sint false. ꝯclo aūt sit uera: sed hoc nō est propter qd nec est cāliter: sed erit qr ita accidit. ꝯclo g̃ uera nō pōt seq ex p̄missis falsis tanq̄ʒ ex cā. igit̄ si qd̄ demōstrat̄ est uerū ⁊ h⁹ uerū infert cāliter ex p̄missis: qr demr̄atio facit scire. ⁊ in demr̄atione p̄misse sunt causa ꝯclonis: opʒ p̄missas eē ueras. Bona est ergo ratio p̄hi ꝙ si uerū est qd̄ demr̄at̄ ⁊ uerum est qd̄ scit̄ opʒ demōstrationē eē ex ueris: qr cāliter ⁊ pp qd uerū nō pōt ꝯcludi nisi ex ueris. ¶ Ulteri⁹ aūt forte dubitaret aliqs: qm̄ ipossibile sit diametrū eē simetrū coste. ¶ Dicēdū ꝙ simetrū idē est ꝙ cōmēsurabile. Illa sūt cōmēsurabilia que coicāt in aliq̄ vna mēsura. si ergo eēt aliqua vna linea quātūcūqʒ eēt modica que mensuraret diametrū posset cōmēsurare costam uel ecōuerso eēnt costa ⁊ diameter cōmēsurabiles. ⁊ hēret se diameter ad costā sicut aliqs nūs ad aliquē nūm. nā si aliq̄ vna linea mēsuraret utrūqʒ: oporteret ꝙ illa linea in aliquo alio nūo ꝯtineat̄ in diametro ⁊ in aliquo alio nūo in costa. ut si linea vni⁹ palmi mēsurat diametrū ⁊ costā: ut forte qr diameter est qnque palmarū ⁊ costa q̄tuor: hēbit se diameter ad costā sicut qnque ad q̄tuor. uel si illa linea sit in aliquo alio nūo in diametro ⁊ i aliquo alio nūo in costa: hēbit se diameter ad costā sic ille numerus ad aliū nūʒ: ⁊ q̄dratū diametri se hēbit ad quadratū coste sicut q̄dratū illi⁹ nūi ad q̄dratū illi⁹ alteri⁹ nūi. Q̄re cū q̄dratū diametri sit duplū ad q̄dratū coste ut ꝓbat̄ in penultimo Euclidis: posset iueniri aliquis nūs q̄drat⁹ qui diuideret̄ in duo eq̄lia q̄drata: qd̄ est impossibile. Cū ergo dicit̄ ꝙ diameter de necessitate est icōmēsurabilis coste: itelligēdū est de costa q̄drati habētis latera eq̄lia. nā in supficie hñte latera ieq̄lia pōt diameter eē cōmēsurabilis coste. qr lʒ sit ipossibile iuenire nūm q̄dratū qui possit diuidi in duo q̄drata eq̄lia. pōt tñ repiri nūs aliqs q̄drat⁹ qui diuidit̄ in duo quadrata ineq̄lia: ut. xxv. est nūs q̄drat⁹ ⁊ diuidit̄ in. xvj. ⁊ ix. quoꝝ et q̄libet est q̄dratus. igit̄ in supficie. a. b. c. d. costa. a. b. sit q̄tuor pedū: ⁊ costa. b. c. sit triū pedū. diameter. a. c. est cōmēsurabilis cuilibet istarū costarū: ⁊ erit qnque pedū. pes ergo mēsurās diametrū. a. c. mēsurabit utrāqʒ costā. eq̄bit̄ eni q̄dratū diametri. a. c. q̄drato utriusqʒ coste: ⁊ hēbit se ad utrūqʒ q̄dratū sicut nūs ad nūm: ut sicut. xxv. ad. xvj. ⁊ ad. ix. cū et diameter ponat̄. v. pedū ⁊. v. in se ductū faciat. xxv. costa aūt maior ponat̄. iiij. pedū: q i se ducti faciūt. xvj. costa aūtē minor ponat̄ triū pedū q in se ducti faciūt. ix. hēbit se q̄drat⁹ diameter ad q̄dratū coste maioris sic. xxv. ad xvj. ad q̄dratū aūt minoris sic. xxv. ad. ix. que duo quadrata duarū costarū vʒ. xvj. ⁊. ix. equant̄. xxv. qd̄ est q̄dratū diametri. repit g̃ cōmēsurabilitas iter diametrū ⁊ costā si sint coste ieq̄les: nō aūt si sint eq̄les. huius aūtē rō est sup⁹ tacta. vʒ ꝙ pōt iueniri aliqs nūs q̄drat⁹ qui pōt diuidi in duo q̄drata ieq̄lia. nequaq̄ʒ aūt inueniri pōt q̄drat⁹ aliqs nūs qui in duo q̄drata eq̄lia scidi possit. ¶ Deide cū dicit. ⌊Ex p̄mis aūt⌋ ostēdit demr̄ationē debē eē ex p̄mis ⁊ imediatis. dicēs ꝙ ⌊ex p̄mis autē ⁊ idemr̄abilib⁹.⌋ i. ex p̄mis ⁊ imediatis: opʒ eē sup. demr̄ationē ⌊ qr nō sciret nō hñs demr̄atione ipsoꝝ. ⌋ i. p ipsa. vʒ p p̄ma ⁊ imediata. ⁊ subdit cām. d. ꝙ ⌊ scire est ⌋ supple p ea ⌊ quoꝝ. ⌋ i. p que ⌊ est demr̄atio ⌋ supple p se p̄mo. ⁊ addit ꝙ ⌊ ⁊ nō s̄m accñs hēre demr̄ationē. ⌋ q̄si dicat ꝙ scire est p demr̄ationē per se. ⁊ p eā s p se. ⁊ nō p demr̄ationē p accñs nec p eā per accidēs. ¶ Notādū ꝙ posset hec rō sic formari: sine qb⁹ nō contingit scire ex illis opʒ demr̄ationē eē. sed sine p̄mis ⁊ imediatis nō ꝯtingit scire. g̃ ex p̄mis ⁊ imediatis opʒ demr̄ationē eē. ideo ait ꝙ nō sciret. i. nō ꝯtingeret scire nō hñs demr̄ationē ipsoꝝ. i. p ipsa. i. p p̄ma ⁊ imediata. ¶ Notādū aūt ꝙ demr̄atio sit ex aliqb⁹ p̄missis. tūc quero utrū ille p̄misse sint idemr̄abiles ⁊ si sint p̄me ⁊ imediate uel nō. si sint idemr̄abiles habet̄ intētū. si aūt pñt demr̄ari uel habet̄ demr̄atio de eis uel nō. si sint demr̄abiles ⁊ nō demr̄ant̄: g̃ sūt ignorate. ignoratis aūt p̄mis ignorat̄ ꝯclo. non g̃ ꝯtingit scire per aliq̄ demr̄abilia nisi hēat̄ eorū demr̄atio. g̃ semp demr̄atio ut faciat scire opʒ ꝙ sit ex indemr̄abilib⁹: qr nō generat̄ itellect⁹: nec aggñat̄ in nobis scia simplr nisi sit deuentū usqʒ ad idemr̄abilia. Ideo dicit̄ in p̄° topicoꝝ. ꝙ demōstratio est ex p̄mis ⁊ ueris: aut per ea que sunt p̄ma ⁊ uera sumpserit originē. demr̄atio ergo uel est per indemr̄abilia imediata uel est per demōstrabilia ad indemōstrabilia reducta. ¶ Notādū etiā ꝙ si dicat̄ ꝙ demōstratio est ex indemr̄abilibus uera est ꝓpō: qr semp est ex indemr̄abilibus: uel imediate si ipse p̄misse sunt demōstrabiles uel mediate. qr si p̄misse sunt demōstrabiles ut faciāt scire oportet eas ad indemōstrabilia reducere. ¶ Rursus si dicat̄ ꝙ demōstratio pōt eē ex demōstrabilibus ut ad idemōstrabilia reducunt̄ uera est ꝓpositio. Dupl'r ergo poterit legi lr̄a p̄hi. p̄mo ut hoc qd̄ dico refert̄ ad p̄ma indemōstrabilia. ut sit sensus. dñ dico demr̄ationē debere eē ex p̄mis ⁊ indemōstrabilibus: qr nō sciet nō habēs demōstrationē ipsorum. i. per ipsa p̄ma ⁊ indemr̄abilia. nam scire est per p̄ma ⁊ indemr̄abilia quoꝝ. i. per que est demonstratio per se ⁊ non per accñs. alio mō hoc qd̄ dico ipsoꝝ pōt referri ad ipsa demr̄abilia put ad idemr̄abilia reducunt̄: ut sic

sensus ꝙ demr̄atio est ex p̄mis ꝛ idemr̄abilib⁹: qꝛ nō sciet aliq̄s supple p demr̄abilia. ꝛ nō h̄ns demr̄ationez ipsoꝝ. Jō s̄bdit. ꝙ scire est supple p ea quoꝝ demr̄atio est h̄ere demr̄ationē: eo ꝙ p se. ꝛ nō h̄ere demr̄ationem ſ3 accn̄s. q. d. ꝙ p demr̄abilia nō est scia nisi de ip̄is demr̄abilib⁹ h̄eret demr̄atio. ꝛ op3 ꝙ h⁹ demr̄atio ē͂t sit p se nō p aceñs op3 demr̄abilia demr̄ari ꝛ ad idemr̄abilia reduci si ex eis debeat eē demr̄atio. semp ḡ ē demr̄atio ex idemr̄abilib⁹ uel mediate uel imediate. ¶ Notādū ē͂t ꝙ si fiat demr̄atio ex demr̄abilib⁹ ut p3: op3 illa demr̄abilia demr̄ari. Sed si fiat demr̄atio per se ꝛ per cās: cū in talib⁹ nō sit abire in īfinitū: op3 tādē ad īndemōstrabilia deuenire. Ad remouādū ḡ ꝓcessuz per accidēs s̄m quē possem⁹ demr̄are nec vnq̄3 deuenire-mus ad p̄ma ꝛ ad idemr̄abilia ait ꝙ scire est nō per accidēs h̄ere demr̄ationē. ¶ Deinde cū dicit. ⌊ Cās q̄dē notiores. ⌋ ostēdit ꝙ op3 demr̄ationē eē ex p̄orib⁹ ꝛ notiorib⁹. Circa qδ duo facit. qꝛ p̄mo ponit hoc ḡnaliter ꝛ coiter. 2⁹ sp̄aliter ibi ⌊ Est aūt p̄ncipiū demr̄ationis. ⌋ Circa p̄mū tria facit: qꝛ p̄mo adducit vnā quādam rōnē cōem. ꝙ op3 demr̄ationē eē ex p̄orib⁹ ꝛ notioribus. 2° exponit quō sint accipiēda p̄ora ꝛ notiora. 3⁹ remouet quādā dubitationē que posset ex dictis originē sumere. 2° ibi ⌊ Priora aūt ꝛ notiora. ⌋ 3° ibi ⌊ Ex primis aūt. ⌋ In p̄ma pte intēdit talē rōnē. Quicq̄d est p cās que uere cāe sunt semp est per p̄ora ꝛ notiora. demōstratio est per cās que uere cāe sunt: ergo ꝛc. Jdeo ait ⌊ Cās q̄dē op3 notiores eē ꝛ p̄mas cās q̄dē. ⌋ q. d. ꝙ cāe nō sunt solū notiores: sed ē͂t cāe s̄m ꝙ cāe sūt p̄me uel p̄ores: sed ⌊ qm̄ tūc scim⁹ cū cās cognoscimus si uere cāe sūt ꝛ p̄ores ꝛ notiores ⌋ sup. op3 eē ⌊ nō soluz alio mō itelligēdo ⌋ q̄d sunt ⌊ sed in sciēdo: qm̄ sunt. ⌋ ¶ Notādū aūt ꝙ s̄m expōnē cōem cā per se loquēdo est notior effectu. nō solū quātū ad q̄d est: sed ē͂t q̄ātum ad qꝛ est. ut si vis scire eclipsim solis nō solū op3 te scire q̄d est lune iterpositio. sed ē͂t qꝛ est hui⁹ iterpositio. ꝛ qꝛ luna iterponit̄. Possum⁹ tñ alr̄ dicē ꝛ forte melius ut dicam⁹ ꝙ effect⁹ facit aliq̄d iferre cāe ꝓprie. sed non facit ad eē effect⁹. ḡ est cā cāe solū alio mō. v3 q̄ātū ad iferre. sed nō est cā: qm̄ est. i. q̄ātū ad eē. sed cāe si cāe uere sunt: sunt cāe effectuū nō solū altero mō: ut qꝛ p cās possumus intelligē effectus ꝛ possumus per eas effect⁹ ꝯcludē ꝛ iferre. sed etiā sunt cāe: qm̄ sunt. i. quātuz ad eē. notiores ḡ sunt cāe effectib⁹: qꝛ sūtu cāe utroq̄3 mō ꝛ quātū ad iferre ꝛ quātū ad eē. ¶ Deinde cū dic̄ ⌊ Priora aūt ꝛ notiora. ⌋ exponit quō sunt accipiēda p̄ora ꝛ notiora. Circa qδ duo facit: qꝛ p̄⁹ distinguit de p̄ori ꝛ notiori 2⁹ declarat diuisiōnis mēbra ibi ⌊ Dico aūt p̄ora. ⌋ Dicit ḡ ꝙ ⌊ p̄ora ꝛ notiora sūt dupl̄r. ⌋ v3 quo ad nām ꝛ quo ad nos. Jō subdit ꝙ ⌊ nō enim idē est p̄us nā ꝛ ad nos. ⌋ i. quo ad nos ⌊ nec ⌋ est dicē idē ⌊ noti⁹ nā ꝛ noti⁹ nobis. ⌋ ¶ Notādū aūt ꝙ cū dupliciter dicat̄ p̄us ꝛ dupl̄r noti⁹. v3 quo ad nāz ꝛ quo ad nos. demr̄atio simpl̄r que est per ueras cās semp ꝓcedit per p̄ora ꝛ notiora simpl̄r quo ad nām. nō aūt semper per p̄ora ꝛ notiora quo ad nos. ¶ Notādū est ꝙ s̄m Cōmētatorē sup p̄ᵐ phisicoꝝ. In mathematicis est notior quo ad nos cā q̄3 effect⁹. in nālib⁹ aūt ecōuerso. Scōm ḡ hūc modū loquēdi in demr̄ationibus mathematicis ꝓcedim⁹ per p̄ora ꝛ notiora utroq̄3 mō ꝛ quo ad nām ꝛ quo ad nos: qꝛ idē est ibi p̄us ꝛ notius nā ꝛ nobis. In nālib⁹ aūt l3 ut plurimū fiāt demr̄ationes nō potissime: sed per effect⁹. tñ si instituat̄ ordo ꝯrius ei q est a p̄ncipio qōnū ꝛ fiat demr̄atio per cām fiet per notius nāe nō nobis. bñ ḡ dictū est ꝙ nō est idē p̄us ꝛ notius nāe ꝛ nobis: l3 sit idē in aliq̄b⁹ ut in mathematicis: nō tñ est idē in oīb⁹: qꝛ nā est idē in nālib⁹. ¶ Deinde cū dicit. ⌊ Dico aūt p̄ora. ⌋ Exponit que dixit ostēdēs que sunt p̄ora ꝛ notiora nobis ꝛ que nāe dicens ⌊ dico aūt p̄ora nobis ꝛ notiora p̄xima sensu notiora aūt simpl̄r ⌋ ꝛ quo ad nām ⌊ que lōgius sunt ⌋ supple a sensu. Et subdit ꝙ ⌊ sunt aūt q̄dā lōgiora ⌋ a sensu maxime ⌊ uĺia p̄xima aūt ⌋ sensui ⌊ singularia ⌋ ꝛ subdit ꝙ ⌊ opponunt hec ad iuicē. ⌋ nā si nō est idē eē lōginquū ꝛ ꝓpinquū. ꝛ si lōgingtas ꝛ ꝓpingtas h̄nt quādam repugnātiā ꝛ quādā oppōnē ad inuicē: op3 ad inuicē habere quādā repugnātiā p̄us nā ꝛ p̄us nobis. cū vnum sit singulare ꝛ ꝓpinquū sensui. aliud uĺe ꝛ remotum a sensu. ¶ Dubitaret forte aliq̄s: qꝛ videt̄ ꝙ p̄hus sit sibi ꝯrius hic ꝛ in p̄⁹ phisicoꝝ. ꝛ ē͂t in 2⁹ meᵉᵉ. nā in p̄mo phisicoꝝ vult ꝙ sint nobis nota magis ꝯfusa. i. uĺia. ꝛ in 2° meᵉᵉ. vult ꝙ quedā se h̄nt sicut locus ianue in domo quē nullus ignorat. qδ exponēs Cōmētator ait ꝙ h⁹ sunt ꝓpōnes maxime uĺes. ḡ tam in p̄⁹ phisicoꝝ q̄3 in 2⁹ metaᵉᵉ videt̄ uelle ꝙ sunt nobis p̄us nota magis uĺia. hic aūt ꝙ magis singularia. Dicēdū ꝙ esse aliq̄d notius ꝛ p̄us quo ad nos pōt dupl̄r intelligi. uel in eodē ḡnē cognitionis. uel absolute ꝛ simpl̄r. Si in eodez ḡnē cognitionis uera est s̄nia libri phisicoꝝ. qꝛ tā apō intellectū q̄3 apud sensum sunt p̄us nota ꝯfusa magis ut apud intellectū sunt p̄us nota magis cōfusa. i. magis uĺia: apud sensum v° sunt p̄us nota magis cōfusa i. ea que sunt p̄ticularia magis cōfusa. i. magis uĺia ut patet. qꝛ si a remotis aspicimus aliq̄d p̄us cognoscim⁹ per sensum ꝙ est aliqδ corpus. postea ꝙ est aliqδ aial. ꝛ postea ꝙ est aliq̄s hō. per intellectum v° p̄us cognoscimus ꝙ est corpus. postea ꝙ est aial. postea ꝙ est hō. Cōstat aūt ꝙ corpus est uĺius q̄3 aial ꝛ aial q̄3 hō. ꝛ aliqδ corpus est p̄ticulare uĺius q̄3 aliqδ aial uel q̄3 aliq̄s hō. bñ ergo dictū est ꝙ in eodē ḡnē cognitionis sensitiue ꝛ ē͂t itellectiue sunt nobis nota ꝯfusa magis. Sed si questio nō arctet̄ ad alterū genus cognitionis: ut non dicat̄ qδ est nobis notius s̄m itellectū uel s̄m sensum. sed absolute querat̄ que sunt notiora. uera est s̄nia que hic tradit̄. nā cū nr̄a cognitio incipiat̄ a sensu: ꝛ sensus nō iudicet nec ap̄p̄hēdat nisi p̄ticularia sequit̄ ꝙ sunt nobis p̄us nota p̄ticularia q̄3 uĺia. l3 s̄m nāz qδ q̄d est ꝛ uĺe sit p̄us ꝛ notius p̄ticulari. Ex hoc aūtē patē pōt quō demr̄ationes mathematice ꝓcedūt nō solū ex p̄orib⁹ quo ad nām: sed ē͂t ex p̄oribus quo ad nos. Exponēdū ē enim est quo ad nos. i. quo ad nr̄am cognitionez itellectuā. qꝛ itellectui nr̄o ibi p̄us se offerūt cāe q̄3 effect⁹. sed si itelligat̄ quo ad nos absolute ꝛ simpl̄r non est uerū: qꝛ tūc ꝓcederēt mathematice ex p̄ticularibus cū absolute loquēdo nr̄a cognitio icipiat a sēsu. ꝛ simpliciter loquēdo sunt nobis p̄ticularia p̄us nota. videmus aūt sic nō eē: qꝛ mathematice nō ꝓcedūt iductiue ꝛ a posteriorib⁹: sed demr̄atiue ꝛ a p̄orib⁹. ¶ Deinde cū dicit. ⌊ Ex p̄mis aūt ⌋ remouet quādā obiectionez que ex habitis posset h̄ere ortū. ostēderat eni demr̄ationē eē ex ueris p̄mis ꝛ imediatib⁹ p̄orib⁹ ꝛ notiorib⁹. nō aūt ostēderat quō sit ex cāis ꝯclōnis. i. ex ꝓpriys p̄ncipys. iō ad h̄ remouēdū ait. ⌊ Ex p̄mis aūt est. ⌋ i. ex quo demr̄atio ē ex p̄mis. sequit̄ sup. ⌊ qδ ex ꝓpriys p̄ncipys est. Jdē eni dico p̄mū ꝛ p̄ncipiū. ⌋ ¶ Notāduz aūt ꝙ s̄m ph̄3 2° meᵉᵉ. semp in oī ḡnē illud qδ est p̄mū ꝛ qδ est maxie tale est cā ꝛ p̄nᵐ oīum eoꝝ que sūt post ꝛ qꝛ p̄mū h̄ēt rōnē cāe ꝛ p̄ncipy. ꝛ idē est p̄mū ꝛ p̄nᵐ: ḡ ex quo ꝓbatū est sup̄ ꝙ op3 demr̄ationē ꝓcedē per p̄ma ꝛ nō aceñs s3 p se. sufficiēter ōndebat̄ ꝙ demr̄atio ꝓcedit per ꝓpria p̄ncipia: qꝛ ꝓcedit per propria p̄ma.

¶ Est aūt p̄ncipiū demōstrationis ꝓbō immediata. Jmmediata aūt est qua nō est altera p̄or. Propō aūt est enūciationis altera ps vnū de vno. Dialetica q̄dem est sitr accipiēs q̄lbet. Demr̄atiua aūt determi

nate alterū: qm̄ uerū est. Enūciatio aūt ꝯdictionis quālibet ptē. Cōtradictio aūt est oppositio cui⁹ nō est mediū ꝑm se. Pars aūt ꝯdictionis que aliqd de aliquo est affirmatio est. Que ꝟo est aliqd ab aliquo negatio est. Immediati aūt sillogistici principij positionē qdē dico quā nō est mōstrare: sed ponē: neqꝫ necesse est hēre aliquē docēdū. Quā ꝟo necesse est hēre docendū quēlibet dignitatē uel maximā ꝓpōnē sunt eni qdā huiusmodi. Hꝰ eni maxime in huiuscemodi ꝯsueuimus nomen dicere. Positionis aūt que qdē est quālibet ptiū enūciationis acciplēs: ut dico eē aliqd: aut nō eē suppō est. Que ꝟo sine hoc diffinitio est. diffinitio enim positio qdā est. Ponit eni arithmetic⁹ vnitatē idiuisibilem eē ꝑm qn̄titatē. Suppō aūt nō est. Id eniꝫ qꝫ qd est vnitas ⁊ eē vnitatē non est idem.

¶ Post qꝫ ꝓbus assignauit vnā rōnē cōem qꝫ demr̄atio eēt per ꝓora ⁊ notiora: qꝛ erat per cās. In ista pte adducit ad hoc idē rōnes spāles. qꝛ eni ꝓus ꝓbauit ꝯiūctim ⁊ per vnā rōnē. in ista pte ꝓbat diuisim ⁊ per plures rōnes. Iō duo facit ꝑm qꝫ duo ꝓbare itēdit. nā pᵒ ꝓbat qꝫ demr̄atio fit ex ꝓorib⁹. 2ᵒ fit ex notioribus ibi [Qm̄ aūt opꝫ eredē.] Circa pᵐ duo facit. qꝛ pᵒ ꝓbat qꝫ demr̄atio fit ex ꝓorib⁹. 2ᵒ manifestat ⁊ declarat qdā de qb⁹ fecerat mētionē ibi [Propō aūt enunciationis.] In pᵐa pte intēdit talē rōnē. cuiuscūqꝫ silli est ꝓncipiū ꝓpō imediata que nō est alteraꝑ oꝛ ille sillus ꝓcedit per ꝓora. sed silli demr̄atiui siue demr̄atiōis est hꝰ ꝓncipiū: ergo ⁊c̄. Fundaꝛ aūt hec rō sup duabus ꝓpōnib⁹. qrū pᵐa est qꝫ ꝓncipiū demr̄ationis sit ꝓpō imediata. 2ᵃ aūt est qꝫ imediata ꝓpō est qua nō sit altera ꝓor. Ex his duab⁹ ꝓpōnibus manifeste ꝯcluditur demōstrationē eē ex ꝓorib⁹. hoc est ergo qd̄ ait qꝫ [est autē ꝓncipiū demr̄ationis ꝓpō immediata.] ⁊ subdit qꝫ [imediata aūt] ꝓpō [est qua nō est altera ꝓor.] Tūc ergo est supplēda rō qꝫ opꝫ demr̄ationē eē ex ꝓoribus cū sit ex ꝓpōnibus imediatis qb⁹ nō sunt alie ꝓores.

¶ Dubitaret forte aliqs. utrū ꝓpōnes que ingrediūtur demr̄ationē possint eē imediate. ⁊ videt qꝫ nō: qꝛ cū quedā ꝓpōnes ingrediant demr̄ationē ꝑm subam ut ꝓmisse. quedā ꝟo ingrediant solū ꝑm ꝟtutē ut dignitates. nulle ꝓpōnes ingrediētes demr̄ationē ꝑm sbaꝫ pn̄t eē imediate cuꝫ hēant alias ꝓpōnes ut dignitates que sunt ꝓores ipsis. ¶ In ꝯriū est ꝓbus uolēs demōstrationē eē ex ꝓmis ueris ⁊ imediatis. ¶ Dicēduꝫ qꝫ cū dicimus imediata ꝓpō qua nō est altera ꝓor: nō est intelligēdū hoc absolute ⁊ simplr̄: sed glosādū est qua nō est altera ꝓor. s. per quā possit demōstrari. vn̄ ꝓhus cū ꝓus dixisset qꝫ opꝫ demr̄ationē eē ex ꝓmis ⁊ imediatis. uolēs hoc declarare ꝓbat qꝫ opꝫ aūt demr̄ationē eē ex ꝓmis ⁊ idemr̄abilib⁹. pro eodē ergo accipit ꝓmū ⁊ indemr̄abile. pn̄t ergo ꝓmisse eē imediate quātū cum qꝫ dignitates que dicunt maxime ꝓpōnes sint ꝓores illis. nā per hꝰ dignitates nō pn̄t eē demr̄ationes: cuꝫ dignitates sint ꝓpōnes cōes. ⁊ demr̄atio nō fit per cōmunia: sed per ꝓpria. ¶ Ulterius forte dubitaret aliquis utrū sint ꝓpōnes imediate dignitates que nō ingrediunt demr̄ationē nisi ꝑm virtutē. ⁊ videt qꝫ nō: qꝛ imediatuꝫ sonat idē qꝫ ꝓximuꝫ. ille aūt sunt imediata alicui que sūt ꝓpinq̄ ⁊ ꝓxima illi. dignitates ergo que nō sunt ꝓncipia ꝓxima sed sunt ꝓncipia uīa ⁊ remota imediate ꝓpōnes dici nō debēt. ¶ Dōm qꝫ duplex est ꝓncipiū. cōplexū ⁊ incōplexū. dignitates ergo sunt ꝓncipia cōplexa. termini aūt ex qbus cōponunꝛ dignitates pn̄t dici ꝓncipia incōplexa. ex terminis ergo ⁊ ꝓncipijs icōplexis fiūt ꝓpōnes que sunt ꝓncipia cōplexa ex ꝓpōnib⁹ aūt ꝯcludunꝛ ꝯclōnes. Dignitates ergo ⁊ uīr oēs ꝓpōnes ꝓmisse respiciūt terminos tanqꝫ ꝓncipia. ꝯclōnes tanqꝫ ꝓncipiata. Immediatū ergo qꝛ idē sonat qꝫ ꝓpīqū ⁊ ꝓximū. duplr̄ pōt accipi. uel qꝛ est ꝓpinquū ꝓncipijs. uel qꝛ ꝓpinquū ꝯclōnib⁹. Dignitates ergo sunt ꝓpōnes imediate: qꝛ ꝟitas dignitatū est ualde ꝓpinq̄ ꝓncipijs icōplexis: ⁊ est ualde ꝓxima significatis terminoꝝ. statim enim cū scimus qd est qd̄ dicit per nomē. ⁊ statim cū itelligimus significata terminoꝝ ꝯcedimus dignitatē uerā eē. Immediatū ergo put hic de imediato loqmur nō est accipiēdū ex parte posterioris. ut dicaꝛ illa ꝓpō imediata que nō hēt aliā posteriorē uel que est ualde ꝓpinq̄ posteriori: sed accipiēdū est imediatū ex pte ꝓoris ut dicaꝛ illa ꝓpō imediata que nō hēt aliquā ꝓorē. Immediatū eniꝫ sonat qd̄ sine medio. sine medio aūt pōt dici aliqd duplr̄. uel qꝛ nō hēt aliud mediū per qd̄ ꝓbeꝛ sed seipsa est nota. uel qꝛ nō hēt mediū per qd̄ ꝓbet ꝯclōnē: sed per seipsaꝫ ꝓbat ⁊ isert ꝯclōnē suā. dignitates ergo sunt ꝓpōnes imediate: qꝛ nō hn̄t mediū per qd̄ ꝓbenꝛ: sed seipis sūt note. ꝓmisse aūt sunt imediate qꝛ nō hn̄t aliud mediaꝫ per qd̄ ꝓbēt ⁊ iferāt ꝯclōnē illā. Dignitates ergo sūt ꝓpōnes imediate: qꝛ nō hn̄t mediū per qd̄ ꝓbenꝛ. sed qꝫ seipsis sunt note. nō aūt sunt imediate qꝫ sint ꝓxime ꝯclōni ⁊ nō per aliud mediū ꝓbēt ⁊ cōcludāt ꝯclōnē aliquā. Sūt eni dignitates respectu ꝯclōnū demr̄atarū. sicut est ꝟt⁹ solaris respectu pullulationis plātaruꝫ. nā sicut ꝟt⁹ solaris nunqꝫ est imediatū ꝓncipiū pullulationis. sed hꝰ ꝟt⁹ mediā te ꝟtute pullulatiua facit arbores pullulare. ꝟt⁹ ergo pullulatiua itelligiꝛ eē cā media iter ꝟtutē solarē ⁊ actū pullulādi. sic nunqꝫ dignitates sunt imediatū ꝓncipiū ꝯcludēdi ꝯclōnē demr̄atiuā. qꝛ nunqꝫ dignitates igrediunꝛ demr̄atiuā ꝑm sbātiaꝫ. Sūt ergo ꝓmisse qn̄ cā media inter dignitates ⁊ ꝯclōnē: ita qꝫ dignitates mediātib⁹ ꝓmissis ꝯcludūt ꝯclōnē demr̄atiuā. sunt ergo dignitates ꝓpōnes imediate ⁊ ꝓxime: nō qꝛ sint ꝓxime ꝯclōni ꝓbāde: sed qꝛ sunt ꝓxime terminis ⁊ ꝓncipijs incōplexis. ¶ Ulterius aūt dato qꝫ dignitates possint dici ꝓpōnes imediate mō quo dictū est. Dubitaret forte aliqs utrū eo mō possint dici ꝓpōnes immediate dignitates ⁊ ꝓmisse. ¶ Dōm qꝫ quātū ad pn̄s spectat triplicē dr̄iaꝫ assignare possumus inter imediationē dignitatū ⁊ ꝓmissarū. Prima dr̄ia est qꝛ oēs dignitates sunt ꝓpōnes imediate: qꝛ nō hn̄t mediū per qd̄ demr̄enꝛ. sed nō oēs ꝓmisse cuiuscūqꝫ demr̄ationis sunt imediate: qꝛ nō hn̄t mediū per qd̄ demr̄enꝛ. dicebaꝛ eni sup demr̄ationē eē ex ꝓmis ⁊ imediatis uel ex his que ex primis ⁊ imediatis sūpserūt originē. ꝓmisse ḡ in demr̄atiōe nō semꝑ sūt ꝓme ⁊ imediate. sed sufficit qꝫ eas sciam⁹ reducē in ꝓmas ⁊ imediatas: ⁊ qꝫ ex talib⁹ ꝓncipiū sūpserūt. Scd̄a dr̄ia est qꝫ dignitates sūt imediate: qꝛ nō hn̄t alias ꝓores absolute ⁊ simplr̄: ⁊ maxime dignitas illa: de quālibet affirmatio uel negatio. simplr̄ ⁊ absolute est ꝓpō ꝓor: ⁊ nulla est ꝓor illa imo oēs alie ꝓpōnes firmanꝛ ⁊ roboranꝛ ꝑ ipsaꝫ: sed nulla ꝓmissa alicui⁹ demr̄atiōis est sic imediata qꝫ simplr̄ ⁊ absolute nullā hēat ꝓpōnē ꝓorē. naꝫ dignitates sunt ꝓpōnes ꝓores qbuscūqꝫ ꝓmissis. sꝫ ut dicebaꝛ ꝓmisse in demr̄ationib⁹ pn̄t eē imediate. nō qꝫ absolute nullas hēant ꝓores. sed qꝛ nō hn̄t aliqs priores per qs ualeāt demr̄ari. Tertia dr̄ia est quia ꝓmisse pn̄t esse duplr̄ imediate. nam pn̄t eē imediate ex parte

ꝑncipioꝝ:ut qꝛ eē pñt ita ꝓpinque ꝑncipijs ꝙ nō pñt demſari.2° pñt eē immediate ex pte ꝯclōnū:qꝛ poſſūt eſſe ita ꝓpinque alicui ꝯclōni:qꝛ ingrediunt̄ demſati onē ſm ſubam ꝙ imediate iferūt ꝯclōnē illā.dignitates aūt pñt dici hoc mō imediate:qꝛ ſunt idemſrabiles nō aūt pñt dici imediate ꝙ ſint ꝓxime ⁊ ꝓpinque concluſionī que cōcludit̄.nā ſi ex dignitatib⁹ ⁊ coib⁹ ꝓpōnib⁹ fieret ſillus aliqs ita ꝙ dignitates ⁊ cōes ꝓpōnes ingrederent̄ ſm ſubam ſillm illū ut pōt patē per habitu:h⁹ᵒⁱ ſillus nō eēt demſatio:qꝛ ꝓcederet per cōmunia ⁊ nō per ꝓpria. ¶ Deinde tū dicit.⌊ Propō aūt enūciationis eſt ⌋qꝛ mentionē fecerat de ꝓpōne imediata dicēs eā eē demſationis ꝑncipiū.ideo ad declarationē dictoꝝ duo facit.qꝛ ꝑmo determinat de ipſa ꝓpoſitiōe.2° de imediato ꝑncipio ibi⌊ Immediati aūt ꝑncipij.⌋¶ Ad euidētiā ꝑme ptis ſciēdū ꝙ i diffōne ꝓpōnis ponit̄ enūciatio.in diffinitione enūciationis ponitur ꝯdictio.nō ergo pōt qs ſufficiēter determinare de ꝓpōne niſi determinet de enūciatione.nec de enūciatione niſi determinet de ꝯdictione.uolēs ergo ꝑhus determinare de ꝓpōne tria facit.qꝛ ꝑmo determinat de ꝓpōne.2° de enūciatione.3° de ꝯdictione.ſecunda ibi ⌊Enunciatio vō.⌋tertia ibi ⌊Cōtradictio āt.⌋Prima ps diuidi pōt in ptes duas.qꝛ ꝑmo diffinit qd eſt ꝓpō.2° diuidit ꝓpōnem in dialeticā ⁊ demſatiuā ibi ⌊Dialetica ſilr.⌋Dicit ergo ꝙ⌊ ꝓpō eſt altera ps enūciationis vnū de vno⌋ſup.ſignificās. ¶ Deīde cū dicit⌊ Dialetica ſilr⌋diuidit ꝓpōnē in dialeticam ⁊ demōſtratiuā dicēs ꝙ⌊ dialetica aūt⌋ꝓpō⌊ eſt ſilr.⌋.i. differēter.⌊ eſt accipiēs qualibet⌋ſup.ptē ꝯdictiōis. ſubdit ꝙ⌊ demſatiua aūt determinate⌋accipit⌊ alteras ptē:qm̄ uerū eſt.⌋ſup.qꝺ demſrator accipit. ¶ Notādū aūt ꝙ illa eſt īmediata ꝓpō qua nō eſt altera ꝑor ⁊ illud eſt imediatū ꝑncipiū quo nō eſt aliud ꝑncipiū ꝑus.ꝑhus ergo fecerat de trib⁹ mētionē.vꝫ de principio demſationis.de ꝓpōne.⁊ de imediato.ſed hoc qꝺ dico imediatū pōt copulari uel cū ꝓpōne:uel cū ꝑncipio.ideo ꝑhs ad declarationē dictoꝝ determinat ⁊ de ꝓpōne ⁊ de imediato ꝑncipio ut in diuidēdo dicebat̄. ¶ Notādū etiā ꝙ imediatū ꝑncipiū eſt in plus ꝙ̄ imediata ꝓpō.nam oē qꝺ nō demſrat̄ ſiue ſit ꝓpoſitio ſiue ſit diffinitio pōt dici imediatū ꝑncipiū. Immediata ergo ꝓpō eſt duplex.dignitas ⁊ ſuppoſitio.ſed imediatū ꝑncipiū eſt triplex.vꝫ dignitas ſuppō ⁊ diffinitio.Cū ergo hoc qꝺ dico imediatū poſſit copulari tam cū ꝓpōne ꝙ̄ cū ꝑncipio:qꝛ eſt date imediatā ꝓpōnem ⁊ imediatū ꝑncipiū.uoluit tn̄ ꝑhus diuidē imediatū ꝑncipiū potius ꝙ̄ imediatā ꝓpōnē:qꝛ in plus eſt imediatū ꝑncipiū ꝙ̄ imediata ꝓpō. ¶ Notādū ꝙ eſt dr̄ia inter dialeticū ⁊ demſatorē.nā ut dicit̄ circa ꝑncipium ꝑmi topicoꝝ.demſtratio.i.demſatiuus ſillus eſt ex ueris.dialeticus aūt ſillus ex ꝓbabilib⁹.tū ergo ſemꝑ altera ps ꝯdictionis ſit uera:altera falſa:demſrator quoniā ſemꝑ accipit uerā:ſemꝑ accipit alterā ꝑtem determinate:ideo ait ꝙ demſatiua ꝓpō eſt accipiens determinate alterā ptē ꝯdictionis. Cuius rō eſt qm̄ demonſtrator ſemꝑ accipit uerū:⁊ demſatiuus ſillus ſemꝑ eſt ex ueris.dialeticus vō qꝛ ſillogiȥat ex ꝓbabilibus:cū quelibet ps ꝯdictionis aliquo mō poſſit eē ꝓbabilis:ut ꝓbabile erat ꝙ medea diligeret:qꝛ fuit mr.⁊ ꝙ nō diligeret:qꝛ fuit interficiēs:ideo dialeticus habet viā ad utrāqꝫ ptē ꝯdictionis:ideo in lra dr̄ ꝙ dialetica ꝓpoſitio eſt accipiēs ſilr.i.differēter qualibet ꝑtem ꝯdictionis. ¶ Dubitaret forte aliquis quō eſt ꝓpō altera ps enūciationis. ¶ Dōm ꝙ ſi bn̄ vidē uelimus quō ꝓpoſitio eſt altera ps enūciationis.vidēdū eſt quō differūt ꝓpō ꝓblema ⁊ enūciatio.Sciēdū eſt ꝙ ꝓpō idem eſt ꝙ̄ ꝗſi pro alio poſitio.vñ ipſe ꝑmiſſe que ordinantur ad aliud ut ad ꝯclōnē ꝓpōnes dici debēt.ꝓblema vō eſt illud de quo eſt qꝺ ⁊ ad qꝺ ordinant̄ ꝓpōnes.ꝓpoſitiones ergo ſunt ꝑmiſſe.ꝓblemata aūt ſont cōclōnes.⁊ qꝛ ſilli ſunt ex ꝑmiſſis ⁊ ſunt de ꝯclōnib⁹ uel ad ꝯclōnes. Ideo dicit̄ in ꝑncipio topicoꝝ.ꝙ orōnes ſillogiſtice ſunt ex ꝓpōnib⁹ de ꝓblematib⁹:ſiue ſunt ad ꝓblemata. Inde eſt ergo ꝙ ſunt eq̄lia nūo ex de eodē ex ꝗbus ſunt orōnes ſillogiſtice.i.ꝑmiſſe.⁊ de ꝗbus ſunt ſilli.i.ꝓblemata. Oīs enim ꝓpō pōt eē ꝓblema ⁊ omne ꝓblema ꝓpō.qꝺ enim eſt ꝑmiſſa in vno ſillō pōt eē ꝯclō in alio ⁊ ecōuerſo.⁊ ſi hoc nō eſt uerū in demſratiuis:qꝛ ſunt quedā ꝓpōnes indemſrabiles que ita ſunt demſrationis ꝑncipia ꝙ nō pñt eē demſrationis cōclōnes.indubitāter tn̄ uerū eſt in dialeticis.nā dialetica ad oīum methodoꝝ ꝑncipia eſt viā hñs.ut in eodē ꝑmo topicoꝝ ſcribit̄.nulle ergo ſunt ꝑmiſſe ⁊ nulla ſunt ꝑncipia que nō poſſint dialetice ꝓbari ⁊ que nō poſſint eſſe dialetici ſilli ꝯclō.ergo dialetice loquēdo eadē oratio aliter ⁊ aliter cōſiderata pōt eē ꝑmiſſa ⁊ ꝯclō ⁊ ꝓpoſitio ⁊ ꝓblema. ¶ Aduertēduꝫ tn̄ ꝙ differūt ꝓblema ⁊ ꝯclō.nā ꝓblema eſt ut aliqd ꝓponit̄ tanqꝫ dubitabile ꝯclō aūt eſt ut illud dubitabile per ſillm ꝯcludit̄.ꝓblema ergo utrāqꝫ ptē ꝯdictionis accipit:qꝛ qꝺ dubitabile dicit̄ ſub utraqꝫ pte ꝯdictionis ꝓponit̄. Ideo ꝑ° topicoꝝ ſcribit̄.ꝙ ſi dicas:putas utrū aīal greſſibile bipes ſit diffinitio hois uel nō.ꝓblema ſit. Problema ꝗ̄ cū ſit quedā orō dubitabilis utrāqꝫ ptē accipit.ſꝫ ſi debeat illa orō dubitabilis per ſillm ꝯcludi opꝫ ꝙ cōcludat̄ altera ps ꝯdictionis.nullus enī talis ſillꝰ eſt vnus ⁊ idē qui ſimul utrāqꝫ ptē ꝯdictionis cōcludat.nā elēchus ſi utrāqꝫ ptē ꝯdictionis ꝯcludat nō eſt ꝓpe ſillus vnus ſed magis eſt ſilli plures.erit ergo ꝯclō altera ps ꝓblematis:qꝛ ꝓblema ꝓponit dubitationē ſub utraqꝫ pte ꝯdictionis:ſed ꝯcludit ꝯclō alterā ptē tm̄. ¶ Dicamus ꝙ ſicut ꝯclō eſt altera ps ꝓblematis:ſic ꝓpō eſt altera ps enūciationis.nā ſicut orō que debet eē ꝓblema dialeticū anteqꝫ ꝯcludat̄ per ſillm ꝓponit̄ ſub utraqꝫ pte ꝯdictionis.qn̄ aūt actu per ſillm ꝯcludit̄ opꝫ alterā ptē ꝯcludi.Sic enūciatio dialetica que dꝫ eſſe pmiſſa uel dꝫ eē ꝓpō dꝫ ſub utraqꝫ pte ꝯdictionis ꝓponi.qn̄ aūt actu igredit̄ ſillm: opꝫ alterā ptē ꝯdictiōis accipe.erit ergo ꝓpō que dicit orōnē ꝑmiſſam ut igredit̄ ſillm pars enūciationis.ſicut ꝯcluſio que dīc orōnem ut actu cōcludit̄ per ſillꝫ:eſt ps ꝓblematis. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs ꝙ ꝓpō dialetica nō videt̄ differre a ꝓpōne demſratiua.nā ut eſt per ꝑcedētia manifeſtū.ꝓpō quātūcūqꝫ ſit dialetica dicit enūciationē ut actu ingredit̄ ſillm.hec enim eſt altera ps ꝯdictiōis eīn.nā utraqꝫ ps ꝯdictionis ſil vnū ⁊ eūdē ſillm nō poteſt igredi.ergo ꝓpō dialetica nō eſt accipiēs qualibet ptē ꝯdictionis ſed alterā tm̄:⁊ qꝛ demſratiua etiā alterā ptē tm̄ accipit nō videt̄ differre hec ab illa. ¶ Dicēdū ꝙ quātū ſpectat ad pñs differre videt̄ ꝓpō dialetica a ꝓpōne demſratiua.ſicut futurū ꝯtingēs dr̄ a futuro necio. In futuro enī ꝯtigēti nunqꝫ ſil vificabit̄ utraqꝫ ps ꝯdictiōis.nā uel erit cras nauale bellū uel nō erit uel icidet̄ tunica uel nō icidet̄.nō enī pōt ſil eē ⁊ nō eſſe bellū nauale.nec pōt ſil tunica icidi ⁊ nō icidi.ꝗ̄ opꝫ in futuris ꝯtingētib⁹ vificari alterā ptē ꝯdictiōis tm̄.ſic ⁊ in futuris necijs.aſr tn̄ ⁊ aliter:qꝛ in futuris necijs eſt determinata vitas.⁊ opꝫ vificari alterā ptem determinate.ut ſi dicā.cras oriet̄ ſol uel nō oriet̄:opꝫ uerificari hāc ptē determinate ꝙ erit ſolis ortus.ſed in futuris ꝯtingētib⁹ lꝫ oporteat ſolū vnā ptē ꝯdictiōis verificari:nō tn̄ eſt hoc determinate.nō enī dicē poſſum ꝙ oino ⁊ penit⁹ tunica icidet̄ nec ꝙ nō incidet̄:ſed pōt icidi ⁊ nō icidi.Sic ⁊ in ꝓpoſito tāꝫ ꝓpō dialetica ꝙ̄ etiā demſratiua accipit alterā ptem ꝯdictionis.ſed demōſtratiua accipit alterā ptē determinate:eo ꝙ ſemꝑ accipit uerū.ſed dialetica lꝫ accipiat alterā ptē tm̄ nō

tñ accipit eā determinate: q2 pōt accipe tā ptē uerā q̄3 falsam: dū tñ accipiat eā sub rōne pbabili. Differt ergo enūciatio uel pblema dialeticū a ppōne uel cōclōne demōratiua. q2 enūciatio uel pblema dialeticū accipit utrāq3 ptē 3dictionis. ppō vō dialetica accipit alterā pte3 3dictionis: sed indeterminate: q2 pōt accipe hāc uel illā. Sed ppō demōratiua accipit alterā ptē cōtradictionis determinate: q2 op3 demōrationē3 accipe ptē hāc. v3 ueram: q2 nullo mō pōt accipe partē illam. i. falsam. ppositio ergo demōstratiua erit si determinate dicat hoc est uel hoc nō est. ppositio vō dialetica eo q2 nō accipit determinate alterā partē erit si cum dubitatione & formidine alterius ptis pferat. utputa si dicat est ne hoc uel est ne aial gressibile bipes diffinitio hominis. pblema aūt dialeticū si nō solum cum dubitatione pferat: sed etiam si alterā partē contradictionis cōmphēdat. utputa si dicat. putas utru3 aial gressibile & bipes est diffinitio hoīs uel nō. patet ergo q̄liter differt ppositio dialetica a demōratiua. & q̄liter he ab enūciatione & pblemate distinguunt. ¶ Deinde cū dicit. [Enūciatio vō.] diffinit qd est enūciatio. d. q2 [enūciatio nō quālibet ptē 3dictionis.] su. accipit. ¶ Notādum aūt q2 enūciatio accipit quālibet partē 3tradictionis. & ppositio dialetica accipit quālibet partem 3dictionis. aliter tñ & aliter: q2 enūciatio accipit quālibet partē simul. Sed ppositio dialetica dicit accipe quālibet partē: nō q2 accipiat utrāq3 partē simul: sed q2 accipit alterā partē indeterminate. pōt enim dialetica ppositio accipe quamcūq3 partē 3dictionis vult: cu3 habeat dialeticus viā ad utrāq3 partē 3dictionis. bñ ergo dictum est q2 ppositio est altera pars enunciationis cum enūciatio possit accipe utrāq3 partē simul: q2 utraq3 pars cōtradictionis pōt enūciari. ppositio vō accipiat alteram partē 3dictionis tm̄. Possumus enim enūciare q2 oīs hō est aial uel nō est animal. sed nunq̄3 ppōnes ingrediētes sill'm accipient hoc modo ut dicamus. oīs hō est aial: uel nō est aial. & omne risibile est homo uel nō est hō: sed altera pars enūciatiōis affirmatiua uel negatiua ingredit sill'm. ¶ Deide cu3 dicit. [Cōtradictio aūt.] diffinit qd est 3dictio. & etiam diffinit uel describit qd est 3dictionis pars: ut qd est affirmatio & qd est negatio. d. q2 [3dictio autez est oppositio cuius nō est mediū ƒm se.] & subdit [ps autem 3dictionis que est aliqd de aliquo.] i. que pdicat aliqd [est affirmatio.] i. uocat ppō affirmatiua [que uocat aliqd ab aliquo.] i. pars 3dictionis que remouet aliqd ab aliquo [negatio est.] i. uocat negatiua ppositio. ¶ Notādū aūt q2 3dictio habet duas partes. affirmationē videlicet & negationē. sed affirmatio est que pdicat aliquid de aliquo. negatio vō que remouet aliqd ab aliquo. ¶ Dubitaret forte aliqs quō 3tradictio sit oppositio uel sit spēs oppōnis cuius nō est medium ƒm se. ¶ Dicēdū q2 illud est ƒm se tale qd est maxime tale & qd est per oēm modū tale: & est causa & ratio q̄re quodlibet aliud sit qd tale. nā illud qd est ƒm se tale & qdē maxime tale est rō oium alioꝝ. ut ignis qa est maxime calidus est rō & causa oium calidoꝝ. Cetera enim alia intātū sunt calida inquātū participāt naturā ignis ut pōt patere ex 2° me^{ce}. 3dictio ergo dicit nō habere mediū ƒm se. q2 per oēm modū caret medio & est rō q̄re aliq̄ pticipāt aliqd de carētia mediȷ̄. Propter qd sciēdu3 q2 quātū ad pñs spectat duplex est mediū. v3 mediū ƒm formā & mediū ƒm sbm. addit autez ab aliqbus & tertius modus mediȷ̄. v3 ƒm tēpus. sed hoc in idē quodāmō incidit cū medio ƒm sbm. Scdm ergo hūc modū loquēdi dicemus q2 3ria mediata per oēm modū hūt mediū tam ƒm formā q̄3 ƒm sbm: cōtraria vō imediata & opposita pruatiue aliquo mō habent mediū & aliquo mō nō hūt mediū: q2 nō hūt medium ƒm formā: sed ƒm sbm. 3dictoria vō sunt per oēm modū imediata: & nullo mō hūt mediū nec ƒm formā nec ƒm sbm. nā albū & nigrū que dicunt 3ria mediata hūt mediū ƒm formā: q2 repit media forma & color medius inter albū & nigrū ut fuscū & palidū. hūt etiā mediu3 ƒm sbm: q2 repit sbm aliqd qd est oino absq3 colore: q2 nec est albū nec nigrū: nec ēt aliquo colore coloratū ut aer & aqua & h^{oi} corpora diaphana. Cōtraria vō imediata nō hūt mediū s3 formā: q2 nō reperit forma media nec dispō inter sanū & egrū: nisi forte uellemus loq mō medicoꝝ ponētiū dispōnē quādā quā uocant neutrū eē mediā inter sanitatē & egritudinē. ppter qd dicūt medicinā eē rectū regimē sanoꝝ & egroꝝ & neutroꝝ. Est tñ inter sanū & egrū mediū ƒm sbm: q2 repit sbm aliqd qd nec est sanū nec egrū ut lapis & ferrum. Sic etiā pruatiua nō hūt mediū ƒm formā. q2 inter vitā & mortē: inter cecū & vidētē nō est media forma. est tñ ibi mediū ƒm sbm. q2 repit sbm aliqd qd nec est cecū nec est vidēs: ut lapis & ēt catulus an̄ nouem dies. Cōtradictoria vō nullo mō hūt mediū nec ƒm formā: q2 nō repit forma media inter affirmationē & negationē. nec ēt ƒm sbm: q2 nō repit sbm aliqd: de quo nō uerificet affirmatio uel negatio. imo etiā de ipso nihilo uerificat hoc uel illud. Cōtradictoria ergo dicunt esse ƒm se immediata: q2 sunt per oēm modu3 imediata. & nullo mō repit mediū inter ipsa. & etiā sunt rō q̄re alia aliqd pticipāt de imediatione. nā in alȷ̄s oppōnib9 reperit aliqs modus imediationis in quātū in eis reseruat aliqd de 3dictione. ut in quātū vnū oppositoꝝ habet rōnē affirmationis. aliud vō negationis. ¶ Deinde cū dicit. [Immediati aūt pncipȷ̄.] determinat de imediato pncipio. ¶ Ad cuius euidētiā sciēdū est q2 sicut determinādo de ppōne prius diffiniuit qd est propositio: & postea diuisit ppōnē in dialeticā & demōratiuā. sic determinādo de pncipio imediato forte prius determinādū eēt qd est h^{oi} pncipiū. postea diuidēdu3 h^{oi} pncipiū in suas ptes. attñ per iam dicta est aliquo mō patefactū qd est imediatū pncipiū. nā cū supius declarabat qd est imediata ppō. & dicebat q2 h^{oi} ppō est q̄ nō est alia prior aliquo mō ostēdebat qd est imediatum pncipiū. nā imediatū pncipiū est quo nō est alteꝝ prius Ideo determinādo q̄ de imediato pncipio nō diffiniuit sed solū diuisit in suas ptes. Circa qd duo facit. qa p° diuidit imediatū pncipiū in dignitatē & pōnē. 2° diuidit pōnē in suppōnē & diffinitionē ibi [Positionis autē.] Dicēs q2 [imediati aūt pncipȷ̄ sillistici.] su. vnu3 mēbrū uel vnā ptē. [dico positionē quā nō est.] si. nō 3tingit [mōstrare] q2 est idemōrabilis. [nec necesse est eā hēre aliquē docēdū.] aliud su. mēbrū ul' aliā ptem pncipȷ̄ imediati [quā necē est hēre quēlibet docēdū] i. quēlibet discipulū. [dignitatē uel maximā ppōnē] su. uoco. q. d. q2 silli demōratiui duplex est pncipiū imediatū. vnū qd uocat positio: qd nō est necē hēre quēlibet discipulū: nec ēt pōt demōrari. aliud vō qd uocat dignitas: que est idemōrabilis: sed necē est eā hēre quēlibet docēdū. & sbdit q2 [sūt aūt qdā] ppōnes [que sūt h^{oi}.] si. que sūt ita per se note q2 necesse est eas hīe quēlibet docēdū. & addit q2 [he eni maxie in huiuscemodi 3sueuim9 nomē dīe.] q. d. q2 he eni ppōnes que sūt tales in h^{oi} ppōnib9 cōsueuim9 dicē nomē maxie. i. cōsueuim9 eas appellare noīe maxie. ¶ Nōndū q2 dignitas & positio 3ueniūt & differūt. 3ueniūt qdē q2 tā dignitas q̄3 pō nō pōt demōrari. utraq3 eni est silli demōratiui pncipiū imediatū & idemōrabile. differūt aūt q2 pōne3 nō est necē hēre quēlibet docēdū. i. quēlibet discipulū dignitatē vō necē est hīe. ¶ Notādū ēt q2 ponit circa finē 2^{i} elēchoꝝ. pncipia sūt minima q̄titate & maxia virtute. imo quāto pncipia sūt ultiora tāto pauciora nūo & maiora vtute. igit cu3 dignitates sint ualde ppōnes &

multa sūt v̄tute. hn̄ ḡ dcm̄ est ꝙ h° uľes maxīe uocari debēt: qꝛ ad multa se extēdūt: ꝯsueuim° nomē maxime dicē. ¶ Dubitaret forte aliqs quō dignitates nec̄e est hēre qūelibet docēdū. positionē aūt nō est nec̄e habē. ¶ Dōm ꝙ fm Lōmē. in. 2. de aīa. itellect° ⁊ sensus in v̄itate rerū mō opposito ferunť qꝛ itellect° nō errat circa coīa. tn̄ errat circa ꝓpa. sensus aūt ecōtrario: qꝛ nō errat circa ꝓpa. errat aūt circa coīa. apud itellectuz ḡ que sunt coīa sunt q̄si nota ⁊ manifesta. qꝛ sūt uelut locus ianue in domo quē nullus ignorat. statim ḡ cū incipim° hēre rōnis usūz offerūt se itellectui nr̄o h° coīa. nā fm Auic. p̄muz qd̄ imp̄miť itellectui nr̄o est ens: ⁊ eē. h° ḡ termini cōes ut sunt ens: totū: ps: eq̄le: ⁊ ineq̄le ⁊ cetera h° statim imp̄munť itellectui nr̄o. ⁊ statim cū itipim° hēre rōnis usūz hoꝝ termioꝝ rōnes cognoscim°. Et qꝛ dignitates ⁊ v̄itates earū fundate sunt in coib° hoꝝ termioꝝ. iō statim cū icipim° hēre rōnis usū sunt nobis aliquo mō note h° dignitates. Et qꝛ puer añ rōnis usum nō pōt eē auditoꝛ scie. ⁊ nullus pōt aliquē docē sciam anteq̄ȝ hēat rōnis usum. iō p̄us opȝ discipulū docēdū eē instructū in h° coibus q̄ȝ adiscat aliquā sciam. pōnē aūt nō necesse est hēre quelibet docendū. nā h° pōnes fundate sunt in rōnib° specialium terminoꝝ: q̄s nō opȝ p̄scire quēlibet docēdū. possum° eni hēre rōnis usum: ⁊ possum° fieri discipuli anteq̄ȝ sim° instructi circa ꝓpria. ⁊ ideo nō opȝ nos p̄scire positiōes. Instruēdū ḡ in geometria nō opȝ p̄ scire ꝙ recti anguli sunt eq̄les lȝ hoc demr̄ari nō possit: sed sit positio in scia p̄fata. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs utrum dignitas ⁊ positio sint eodē mō imediatū p̄ncipium silli demr̄atiui. ¶ Dōm ꝙ ut patet per habita cū dignitates sint ex terminis coib°. positiones v̄o sint magis ex terminis sp̄alib°. ⁊ cū coīa sint p̄ora sp̄alib° necesse est dignitates eē p̄ores pōnib°. iō ut supra declarabať dignitates sunt idemōstrabiles. qꝛ simplr̄ non h̄nt aliq̄s ꝓpōnes p̄ores. positiōes v̄o nō sunt idemōstrabiles ꝙ nullas hēant ꝓpōnes p̄ores. sed dicunť idemōstrabiles qꝛ nō h̄nt aliq̄s ꝓpōnes p̄ores: per q̄s in illa scia in qua sūt pōnes ualeat demr̄ari. igiť cū idē sit imediatū ꝙ nō hēre aliqd p̄us cū nō eodē mō hoc cōueniat dignitatibus ⁊ positionib° d̄uisimode dicunť imediata p̄ncipia hec ⁊ illa. ¶ Ulterius forte dubitaret aliquis utrū oēs positiones sint eodē mō idemr̄abiles. ¶ Dicēdū ꝙ oēs positiones sunt idemr̄abiles in illa scia in qua dicunť eē pōnes. qꝛ si ibi demr̄arenť nō ponerētur nec supponerenť. uerūm sunt alique pōnes in aliq̄ sciencia que nō demr̄anť in illa scia nec i alia. ut ꝙ anguli recti sunt eq̄les supponiť in geometria. nec tn̄ hoc in aliq̄ alia scia demr̄ať. sed de pūcto ad pūctū ꝯtingit lineā rectā ducē: lȝ supponať in geometria tn̄ demr̄ať in scia nāli. demr̄ať tn̄ in 6° phisicoꝝ. ꝙ pūct° pūcto non est ꝯtinu° nec ꝯtigu°: nec ꝯn̄tet se h̄ns. imo ut ibi declarať iter quelibet duo pūcta est dare lineaz mediā: lȝ de pūcto ad pūctū rectā lineā ducē: qꝛ licet ibi ducē illaz rectā lineā que ibi cadet in medio. ¶ Deinde cū dicit [Positionis aūt.] subdiuidit positionē in suppōnē ⁊ diffinitionē. Circa qd̄ duo facit. qꝛ p̄° facit qd̄ dcm̄ est 2° assignat d̄iam iter illa. vȝ diffōnem ⁊ suppōnem. ibi [diffinitio qdē positio est.] Dicit ḡ ꝙ [positionis aūtē.] duplex est mēbrū uel duplex est ps. illa ḡ [que qdē est accipiēs qualibet.] i. quācūq; ptiū enūciatiōis [ut dico aliqd eē uel nō eē suppō est. que v̄o] [accipit sine hoc.] i. sine eē uel nō eē. [dico.] i. uoco [diffinitionē.] ¶ Deinde cū dicit. [diffō qdem positio est.] dat d̄iam iter diffōnē ⁊ suppōnē. d. ꝙ [diffō qdem est positio qꝛ ponit arithmetic° v̄nitatē eē h̄.] i. eē aliqd indiuisibile [fm quātitatē.] ⁊ subdiť ꝙ [suppō aūt nō est.] q. d. ꝙ lȝ diffō sit positio: nō tamen est suppō: qꝛ [idem qd̄ qd est vnitas ⁊ eē vnitatē nō idē est.] suppō ergo dicit hoc eē uel nō eē ut dicit vnitatem uel q̄cūq; aliud eē uel nō eē. diffō v̄o nō dicit hoc eē uel nō eē sed dicit qd eē hoc uel qd nō eē. diffō ergo differt a suppōne. ¶ Dubitaret forte aliqs quō diffinitio accipiť sine eē uel nō eē. Dōm ꝙ fm quosdā diffinitio ut est positio nō accipiť cū eē uel nō eē: sed hoc stare nō pōt: qꝛ diffō nō est positio nisi ut compať ad diffinitū: ut patet per p̄hm: qꝛ exēplificās de diffōne quō sit positio ait ꝙ ponit arithmeticus vnitatē eē aliqd idiuisibile fȝ quātitatē. hec ergo diffinitio est aliqd idiuisibile fm quantitatē nō est positio nisi ut compať ad vnitatē ⁊ ut poniť vnitas eē aliqd tale idiuisibile. cū ergo diffō nō possit compari ad diffinitū nisi mediāte eē uel nō esse opȝ ꝙ ad diffōnē ut est positio ꝑtineat eē uel nō eē. ¶ Sciendū ergo ꝙ in oib° opȝ p̄mo in itellectu ꝯcipe qd est qd̄ diciť ⁊ qd est qd̄ significať. ⁊ opȝ nos p̄mo p̄scire qd est vnitas qd pūct° ⁊ qd cetera h°. ⁊ cū scim° quid est qd̄ significať: est ulterius sciēdū utꝝ illud sit aliqua res p̄dicamēti: ⁊ utrū ꝯueniat ei hec ꝓpetas uel illa. igiť h̄ v̄bū est ut coiter dī pōt sumi cōpositiue uel expositiue. cōpositiue in ꝓpōne ut cū dico vnitatē eē uł nō eē. expositiue v̄o poniť in diffōne ut cū dī: qd est vnitas est h̄ uel illud. dīt aūt eē acceptū expositiue uel cōpositiue. qꝛ acceptū expositiue ꝓprie loquēdo nec uerū nec falsum dicit. eē enim expositiue sumptū ipsis non entibus ꝯuenire pōt. ut si dicať qd est pluuia. ⁊ qd significatur noie pluuie. si rn̄deť ꝙ est aq̄ guttatim cadens: nec dico pluuiā eē nec dico eā nō eē. de ipsa enim chimera pōt dici qd est qd̄ significať. diffō ḡ dī eē positio. qꝛ nō ꝓbať: sed dī eē siue eē uł nō eē. nō ꝙ nullo mō accipiat eē: sed qꝛ nō accipit sūptū cōpositiue sed expositiue. iō p̄hs uolēs dare d̄iaȝ iter diffōnē ⁊ suppōnē ait ꝙ nō ē idē qd est vnitas ⁊ vnitatē eē: qꝛ nō est idē eē sūptū expositiue qd̄ facit diffō. ⁊ sūptū cōpositiue qd̄ facit suppositio. ¶ Triplr̄ ḡ erit p̄n̄m imediatū. vȝ dignitas diffinitio ⁊ suppō. dignitas āt dīt ab aliis qꝛ est p̄ncipiū magis uł ⁊ cōe. diffō v̄o ⁊ suppō sunt magis p̄ncipia sp̄alia ⁊ ꝓpa. ¶ Rursus diffō differt a suppōne. qꝛ cū suppō sit quedā ꝓpō accipit eē sūptū cōpositiue: ⁊ ideo uerū uel falsum significat. ⁊ qꝛ qd̄ supponiť: opȝ uerū uel falsum significare. ideo h° p̄ncipiū suppō dī. diffinitio v̄o qꝛ eē nō accipit sumptū cōpositiue sed expositiue. ideo nō diciť suppositio qꝛ ꝓprie nō significat uerum ⁊ falsum: sed diciť positio qꝛ nō ꝓbať.

¶ Qm̄ aūt oportet credere ⁊ scire rē in huiusmodi h̄ndo sillm̄ quē uocamus demōstrationē. Est aūt hoc ꝙ est ea scire ex q̄b° est sillus. necesse est nō solū p̄cognoscere p̄ma aut quedaȝ: sed ēt magis hoc. semꝑ enim ꝓpter qd̄ vnūqd̄q; tale est illud magis est: ut ꝓpter qd̄ amamus: illud magis amicū est. Quare si qdē scimus per p̄ma ⁊ credimus: illa qdem scimus ⁊ credimus magis. q̄m ꝓpter illa ⁊ posteriora.

¶ Postq̄ȝ p̄hs ostēdit demr̄ationeȝ eē ex p̄orib°. In hac pte declarat ꝙ opȝ eā eē ex notiorib° ondēs multiplici rōne ꝙ p̄ncipia sūt notiora. ⁊ magis uera ꝯclōne. Circa qd̄ duo fac. qꝛ p̄mo fac qd̄ dictū est. 2° remouet errorē q̄rūdā q posset ex p̄orib° hēre ortū ibi [Quibusdā igiť qdā:] Circa p̄m̄ tria fac fm ꝙ tres rōnes adducit ad ꝓpositū. h̄nt eni se p̄ncipia q̄tū ad p̄ns spectat i triplici h̄itudie ad ꝯclōnē. nā p̄° per p̄ncipia inotescit nobis ꝯclō. 2° p̄ncipia sūt p̄us nota ꝯclōne. 3° p̄ncipia sūt mī° adiscim° q̄ȝ ꝯclōnes. p̄° ḡ ꝓbat p̄ncipia esse magis nota: qꝛ per ea inotescit ꝯclō. 2° qꝛ p̄us sunt nota. 3° qꝛ

firmi⁹ adherem⁹ principijs q̄ ɔclonī.2ª ibi ⌊ Non pōt aūt credē. ⌋3ª ibi ⌊ Magis aūt debētē. ⌋Circa primū duo facit. q2 p° pmittit rōnē ppositā. 2° declarat qd̄ dixerat ⁊ īfert ɔclonē itērā ibi ⌊ Ut pp qd̄ amam⁹. ⌋ii pma aūt pte itēdit talē rōnē. pp qd̄ vnūqdq3 ⁊ illud magis. si scim⁹ nos ɔclones pp principia: g̃ principia magis scim⁹. In hac aūt rōne sic pcedit. q2 pmo ponit minorē ut q2 ɔclones sunt note pp principia. 2° ponit ɔclonez ut q2 pncipia sunt magis nota ɔclone. ultio ponit maiorē. v3 pp qd̄ vnūqdq3 ⁊ illud magis. Dicit g̃ ⌊ qm̄ aūt opz credē ⁊ scire rē. ⌋i. ɔclonē aliquā pbādā ⌊ i hūdo h°ⁱ filīz quē uocam⁹ demr̄ationē. ⌋ ⁊ subdit ⌊ est aūt hoc. ⌋i. ɔtigit h. v3 scire ɔclonem ⌊ q2 ⌋ pro q2 ⌊ est. ⌋i. ɔtigit ⌊ scire ea ex qb⁹ est filīs. ⌋i. scire pncipia. q. d. q2 nos credim⁹ ⁊ scim⁹ rē ɔclusam q2 hēm⁹ demr̄ationē: ⁊ est. i. ɔtingit scire h. i. ɔclonē q2 scim⁹ pncipia ex quibus est filīs demr̄atiu⁹. minor hec est ut q2 ɔclo ē nota pp pncipia. ⁊ subdit q2 ⌊ necesse est nō solū pcognoscere pma. ⌋i. pncipia ⌊ aut oīa: aut qdā: sed etiam magis h. ⌋i. ɔclonē. v3 q2 pncipia nō solū sunt pus nota q̄ ɔclones: sed ēt magis nota. sequit enī ⌊ pp qd̄ vnūqdq3 magis illd̄ est ⌋ h est magis ut q2 pp qd̄ vnūqdq3 ⁊ illd̄ magis. formet aūt rō ut antea formabat. ¶ Deinde cū dicit. ⌊ Ut pp qd̄ amam⁹. ⌋declarat qd̄ dixerat ⁊ īfert ɔclonē intētā. ɔtinuet aūt sic lrā. bn̄ dico q2 pp qd̄ vnūqdq3 ⁊ illud magis. q2 ⌊ pp qd̄ amamus ⌋ sup. aliqd ⌊ illud est magis amatū. ⌋i. illud magis amamus. nā ut exēplificat Themisti⁹ si amam⁹ magistrū ppter puerū: g̃ puerū magis amam⁹. sic ēt si scim⁹ ɔclones pp pncipijs g̃ pncipia magis scim⁹. Ideo subdit inferēs ɔclonē itētā. v. ⌊ q̄re sic dē scim⁹ ⁊ credim⁹ ⌋su. ɔclones ⌊ pma. ⌋i. pncipia ⌊ magis scim⁹ ⁊ credim⁹ illa. ⌋i. pncipia ⌊ qm̄ pp illa. ⌋i. pp pncipia ⌊ ⁊ posteriora ⌋supple sunt scita. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū vītatē hēat. pp qd̄ vnūqdq3 tale ⁊ illud magis. Et videt q2 nō. q2 si h eēt ulīs. ppō pp qd̄ vnūqdq3 tale ⁊ illud magis. cū sit aliqd albū pp albedinē: g̃ albedo esset magis alba. ⁊ cū sit aliqd calidū pp calorē eēt calor magis calidus. h aūt negam⁹. nā l3 possim⁹ hēre bonū intellectū q2 albedo sit alba ⁊ q2 calor sit calidus. q2 Aug⁹ vult in. 7. de tri. q2 nō abusiue dr̄ cādor cādidissim⁹ sequēdo viā phī qui vult pdicationē denoīatiuā hēre repugnātiā ad pdicationē eēntialē: ita q2 si pdicet aliqd de aliquo eēntialr̄ nō pdicabit de illo denoīatiue. naz circa pncipiū scdī topicoꝝ vult phs nō bn̄ dictū eē albedinē colorari uel ambulationē moueri. Si ergo albedo nō est colorata seqt q2 nō sit alba: q2 qd̄ nō est coloratū nā est albū. ⁊ idē phs ibidē ait. q2 nullū genus pdicat denoīatiue de spē: cui⁹ rō ibidē innuit q2 cum genus pdicet vniuoce ⁊ eēntialr̄ de spē nō pdicat de illa denoīatiue illud gen⁹. Si g̃ albedo de seipsa pdicat eēntialr̄: q2 nulla est eēntialior pdicatio q̄ q̄n idem de seipso pdicat. si g̃ qdlibet de seipso pdicat eēntialr̄ seqtur q2 nihil de seipso pdicat denoīatiue. l3 g̃ aliqd sit albū pp albedinē sequēdo viā phī: nō videt q2 possim⁹ īferre q2 albedo est magis alba. ¶ Dōm q2 pm quosdaz hec ppō vītatē hēt in cāis efficiētib⁹ nō in cāis formalib⁹. sed h nō videt uerū: q2 aliqs est calidus pp motū: nō tn̄ mot⁹ est magis calidus. ¶ Propter h dixerunt alij q2 hec ppō vītatē hēt in cāis vniuocis nō equocis sed nec h vr̄ uerū: q2 ignis genit⁹ est calidus pp ignē generātē: nec tn̄ in igne genito eē opz minorē calorē q̄ in igne gñante. pōt enī eē eque calidus ignis genit⁹ sicut ignis gñans. ⁊ tn̄ ignis gñans respectu ignis geniti ē cā vniuoca nō equoca: cū ɔueniant in noīe ⁊ diffōne. ¶ Propter h dixerūt alij h vītatē hēre tā in cāis vniuocis q̄ equocis. nā cū cā sit potior effectu si sit cā vniuoca illud nomē magis pdicat de cā q̄ de effectu. ut si aliqs est calidus pp ignē seqt q2 ignis sit magis calid⁹.

Si aūt sit cā equoca tūc l3 nō ɔueniat ei illd̄: ɔuenit ei tn̄ aliqd excellēti⁹ illo: ut si aliqd est calidū pp solē l3 in sole nō sit calor formalr̄: est tn̄ in eo lux uel aliq̄ alia q̄litas excellētior calore p quā hēt calorē iducē. Sed nisi ampli⁹ dicat aliqd nec h vītatē hēt. nā cum ignis hēat aliū ignē gñare ⁊ si cā vniuoca ei⁹: nō tamē dicebat q2 ignis gñans sit calidior igne gñato. nec aliqs hō q2 sit pr̄ est rōnabilior filio suo l3 fili⁹ p patrē rōnabilē adipiscat nām: q2 sic si ēt mot⁹ est cā equoca calidi: l3 aliqd sit calidū pp motū nō tn̄ mot⁹ est magis calidus. nec opz q2 vniuoca sit aliq̄ q̄litas excellentior calore. ¶ Propter h dōm q2 cū pp denotet aliquē ordinē eēntialē ⁊ ipportet quādā pncipalitatē cū3 dr̄ pp qd̄ vnūqdq3 ⁊ illud magis. vītatē hēt in illis que hn̄t ordinē eēntialez ⁊ que nō sūt cā p accn̄s ⁊ istr̄alis sed magis sunt cā p se ⁊ pncipalis: ita q2 pp qd̄ vnūqdq3 ⁊ illud magis. q2 si aliqd est cā pncipalis ⁊ p se. uel hēt illd̄ magis ut i cāis vniuocis. ul' hēt aliqd excellēti⁹ ut in cāis alijs. Cū3 g̃ dr̄ q2 si aliqd est albū pp albedinē g̃ albedo est magis alba. p3 q2 nō opz semp eē eūdē modū pdicādi: ut nō ualet si aliqd est calidū pp solē g̃ sol est magis calidus: s3 debem⁹ arguē si aliqd est calidū pp solē. g̃ uel sol ē magis calidus. ul' est in sole aliqd excellēti⁹ calore. sic ⁊ in pposito si aliqd est albū pp albedinē: g̃ ul' ē albedo magis alba uel est i albedīe aliqd excellēti⁹ albo. h p3 uerū eē: q2 excellētior est pdicatio eēntialis pdicatiōe denominatiua. cū g̃ albedo sit albedo ⁊ pdicet de seipsa eēntialr̄: excellēti⁹ est h q̄ si albedo eēt albi: ⁊ pdicaret de se denoīatiue. Semp enī q̄liscūq3 cā sit: cū tn̄ sit cā pncipalis ⁊ sit ibi ordo eēntialis īueniem⁹ q2 uel est causa magis talis: ul' est excellētior tali. ¶ Ad vo ulteri⁹ arguebat q2 aliqd est calidū pp motū: g̃ mot⁹ est magis calidus. ¶ Dōm q2 mot⁹ si est cā caloris magis est cā istr̄alis q̄ pncipalis. nā agēs aliqd mediāte trāsmutatiōe ⁊ motu pōt formā itroducē. mot⁹ g̃ ⁊ trāsmutatio sūt q̄si istr̄a alicui⁹ agētis ad itroductionē forme. mot⁹ g̃ i itroductiōe forme ul' est cā p accn̄s. ut cū mot⁹ nō p se ordinat ad formā: ul' est cā organica ⁊ istr̄alis: i qb⁹ nō opz vītatē hēre ppōnē ptactā. Ad vo 3⁹ obijciebat q2 ignis gñat ignē ⁊ ignis gñat⁹ est calidus pp ignem gñantē. p3 q2 iter ea que sūt eiusdē spēi nō pōt eē ordo eēntialis. hec g̃ ppō nō hēt vītatē iter ignē ⁊ ignē: sed iter ignē ⁊ ignita. Ignita enī sūt calida pp ignē: q2 ita sūt calida in q̄tū pticipāt nām ignis. ignis g̃ est magis calidus q̄ ignita. In cāis g̃ pncipalib⁹ ⁊ p se hn̄tib⁹ ordinē eēntialē hēt vītatē ppō tacta. ⁊ q2 pncipia sūt cā pncipalis ⁊ p se q̄re ɔclo cognoscat. ⁊ notitia ɔnū3 essentialr̄ depēdet a notitia pncipioꝝ: iō in pposito ualet ppō assūpta q2 si ɔnes sūt note pp pncipia q2 pncipia sunt magis nota. Eēt aūt ulterius dubitandū q2 phus ait in littera q2 oportet pcognoscere pncipia eē magis nota aut oīa aut quedam. sed de hoc in psequēdo queret. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Nō pōt aūt credē magis q̄ scit: q̄ nō ɔtigūt: neq3 sciēs neq3 meli⁹ disposit⁹ q̄ sciēs. Accit aūt h nisi aliqs credēnū p demōstrationē pcognouerit. Magis credē nec̄e est pncipijs aut oīb⁹ aut qbusdā q̄ ɔclusioni.

¶ Ponit scdam rōnē q2 pncipia sūt magis nota q̄ ɔclusio. Est aūt hec rō ducēs ad ipo^le. formet āt sic. si pncipia nō eēnt magis nota q̄ ɔclo. seq̄ret q2 qs magis uel equalr̄ cognosceret ɔclones q̄s nō nouit q̄ pncipia que nouit: s3 h est ipo^le. q2 ipo^le ē q2 aliqs ul' sciēs ul' meli⁹ disposit⁹ q̄ sciēs cognoscat magis ɔnes q̄s non nouit q̄ pncipia que nouit. g̃ impossibile est q2 pncipia nō sint magis nota q̄ ɔnes. h est g̃ qd̄ ait q2 ⌊ nec sciens nec meli⁹ disposit⁹ q̄ sciēs ⌋i. ɔtingit aliquē eē talem q2 sic

melꝰ diſpoſitꝰ ꝗ̃ ſciẽs. nõ põt aũt magis credere que nõ ꝯtigũt .i. ſu. ſciri ab ipſo. uł ut hẽt alia lr̃a que nõ ꝯtigũt ſu. ſcita ab ipſo. ⁊ his .i. que ſcit. q. d. ꝙ nec ſciẽs nec melꝰ diſpoſitꝰ ꝗ̃ ſciẽs nõ põt magis credẽ nec põt magis cognoſcẽ ea que nõ ſcit. ⁊ que nõ ꝯtigũt ipꝫ ſcire ꝗ̃ ea que ſcit. Et ſbdit .i. accidet aũt hꝫ .i. ꝯtiget illud ĩpoſſe ꝙ aliqs nõ credet magis his que nouit ꝗ̃ his q̃ nõ nouit .i. niſi aliqs credẽtiũ .i. de nũo credẽtiũ aliquã ꝯnẽ .i. ꝑ demõſtratione ꝓcognouerit .i. magis cognouerit ſu. ipſa ꝓncipia. Et qꝛ eſt ſic. ne accidat nobis tale icõueniẽs opꝫ ꝓcedẽ ꝙ .i. nece eſt magis credẽ ꝓncipijs aut oĩbꝰ aut qbuſdã ꝗ̃ ꝯni. ¶ Notãdũ aũt qd̃ ait ꝙ aliqs de nũo credẽtiũ uel aliqs credẽs ꝯni ꝑ demõſtratione opꝫ ꝓcognoſcẽ .i. magis cognoſcẽ ſu. ꝓncipia. qꝛ ſi aliqs crederet ꝯni nõ ꝑ demõſtrationẽ ſed qꝛ ꝑ ſenſum vidiſſet ſic eẽ nõ oporteret ꝙ magis ſciret ꝓncipia ꝗ̃ ꝯnes. Sed q nõ credit ⁊ neſcit ꝯnẽ niſi ꝑ demõſtrationẽ ⁊ ꝑ ꝓncipia: opꝫ ꝙ magis credat ⁊ magis ſciat ꝓncipia ꝗ̃ ꝯnẽ. ¶ Notãdũ ẽt ꝙ ſi neſcio ꝯnem niſi ꝑ ꝓncipia: ꝓncipia cognoſco ꝑ ſe. ꝯclo aũt ſꝫ ſe ꝯſiderata nõ ẽſt mihi nota niſi ut referẽ in ꝓncipia. q̃re ſm hãc ypotheſim ꝯclo ſm ſe ſit mihi ignota. ꝓncipia aũt ſint mihi nota. ſi nõ magis credere ꝓncipijs ꝗ̃ ꝯni nõ magis credere his que noui ꝗ̃ his que nõ noui: qd̃ eſt ĩpoſſe: qꝛ nec ſciẽs neqꝫ melꝰ diſpoſitꝰ ſi aliqs ſit talis nõ põt magis credẽ his que nõ ꝯtigit ab ipſo ſciri ꝗ̃ his que ſcit. ¶ Notãdũ ẽt ꝙ ꝓncipia ꝓcognoſcunẽ ꝯni. ꝑnt ḡ eẽ ꝓncipia nota ⁊ ꝯclo ignota. ſi ḡ non magis credere mus ꝓncipijs ꝗ̃ ꝯni poſſemꝰ nõ magis credẽ his que ſcimꝰ ꝗ̃ his que neſcimꝰ qd̃ ẽ ĩpoſſe. ¶ Notãdũ ẽt ꝙ hec oĩa poſſumꝰ clarꝰ oſtẽdẽ. nã cũ dꝛ in lr̃a ꝙ nõ põt his magis credẽ que nõ ꝯtigũt ſciri ab ipſo ꝗ̃ que ſcit .i. ꝗ̃ ea que ſcit. ꝑ qd̃ dictũ hꝛ vult ꝙ ſi hõ nõ magis crederet ꝓncipijs ꝗ̃ ꝯni ſcite ꝑ ꝓncipia accideret hꝫ inꝯueniẽs ꝙ qs crederet magis his que nõ ꝯtigũt ſciri ab ipſo ꝗ̃ eis que ſcit. Totũ ḡ hꝫ dictũ põt referri ad ipſas ꝯnes ut ſit ſenſus: ꝙ ſi nõ crederemꝰ ꝓncipijs magis ꝗ̃ ꝯni ſcite ꝑ ꝓncipia ſeq̃reẽ ꝙ eque uel ẽt magis crederemꝰ his que nõ ſcimꝰ .i. ꝯni ut nõ eſt ſcita ꝗ̃ his que ſcimꝰ .i. ꝗ̃ ꝯni ut eſt ſcita. nõ eni eẽ poſſet ꝙ eque uel magis credimꝰ ꝯni ꝗ̃ ꝓncipijs niſi ꝯclo poſſet eẽ ꝑ ſe nota ſine ꝓncipijs. ſed qd̃ eſt ꝑ ſe tale eſt magis tale ꝗ̃ qd̃ eſt ꝑ aliud. hac ypotheſi ſtãte ꝯclo ut eſt ꝑ ſe nota ſꝫ quẽ modũ eſt ignota eẽt magis nota ꝗ̃ ut eſt nota ꝑ ꝓncipia: ſm quẽ modũ hẽt cognoſci. Alio mõ põt exponi textꝰ ut nõ totũ hꝫ dictũ referaẽ ad ꝯnẽ: ſed vna ꝑs referaẽ ad ꝓncipia. ⁊ alia ad ꝯnes. ut ſit ſenſus ꝙ ſi nõ magis crederemꝰ ꝓncipijs ꝗ̃ ꝯclonibꝰ ſeq̃reẽ hoc icõueniẽs ꝙ eque uel magis crederemꝰ ꝯcloni quã nõ nouimꝰ ꝗ̃ ꝓncipijs que nouimꝰ. nã ſi nõ crederemꝰ magis ꝓncipijs ꝗ̃ ꝯclonibꝰ eẽt ꝯclo per ſe cognoſcibilis ⁊ eẽt cognoſcibilis per ꝓncipia. nã qꝛ ꝯclo ſemper ſe ⁊ ꝓprie eſt cognoſcibilis per ꝓncipia: ſed qꝛ ponitur ꝙ nõ poſſumꝰ magis credere ꝓncipijs ꝗ̃ ꝯcloni: ex hoc ſeqẽ ꝙ ꝯclo hẽat aliquã cognitionẽ quã nõ hẽt a ꝓncipijs erit ḡ ꝯclo nota ꝑ ſe ⁊ ꝑ aliud: ⁊ ut eſt nota ꝑ ſe hẽt notitiã ẽentialẽ cũ ꝓncipijs: ⁊ qꝛ eẽ notũ per aliud eſt aliq̃ nõ eẽ notũ. ꝯclo que poniẽ ꝑ ſe nota ⁊ per aliud erit magis nota ꝗ̃ ea que ſꝫ recti ordinẽ cognoſcẽdi ſũt ſolũ ꝑ ſe nota. Cũ ḡ ꝯclo uere loquẽdo ꝑ ſe ſit ignota ſi nõ crederemꝰ magis ꝓncipijs ꝗ̃ ꝯni. ꝯclo ut eſt ꝑ ſe nota ſm quẽ modũ eſt nobis ignota eẽt nobꝫ credibilis magis ꝗ̃ ipſa ꝓncipia que ſunt nobis nota. Tota ḡ rõ q̃re ſeqẽ ſi nõ credimꝰ magis ꝓncipijs ꝗ̃ ꝯni: ꝙ credimꝰ magis uel eque ꝯni quã nõ nouimꝰ ꝗ̃ ꝓncipijs q̃ nouimꝰ. ſumiẽ qꝛ ex hꝫ ſequiẽ ꝙ ꝯclo ſit ꝑ ſe nota ſm quez modũ eſt ignota. ¶ Notãdũ ẽt ꝙ ſic ꝑma rõ fũdabaẽ ex eo ꝙ ꝑ ꝓncipia ſcimꝰ ꝯnẽ ſic hec rõ ſuſcipit fulcimẽtũ ex eo ꝙ ꝑ ꝑe uel nã ꝑus ſcimꝰ ꝓncipia ⁊ ꝓſciẽdo noti tiã uenimꝰ in cognitionẽ ꝯnis. uel poſſumꝰ dicẽ ꝙ ſi ſidẽ fulcimẽtũ ſuſcipit hec ⁊ illa. utraqꝫ eni oſtẽdit ꝓncipia magis eẽ nota ꝗ̃ ꝯclo eo ꝙ ꝑ ipſa ꝯnẽ cognoſcimus. differt aũt hec rõ ab illa qꝛ hec eſt ad ĩpoſſe: illa ẽ oſtẽſiua. ¶ Dubitaret forte aliqs: qꝛ phꝰ in ꝓcedẽti rõne ait ꝙ opꝫ ꝓcognoſcẽ ⁊ magis nota eẽ oĩa ꝓncipia aut qdã. ⁊ ẽt in hac rõne repetit idẽ. d. ꝙ oĩbꝰ ꝓncipijs aut qbuſdã nece eſt magis credẽ ꝗ̃ ꝯni. ¶ Dicẽdũ ꝙ in cognitione ꝯnis q̃tũ ad pñs ſpectat eſt attẽdẽ q̃druplicẽ diuiſitatẽ. Eſt eni ibi diuiſitas ꝓncipiorũ. ⁊ hec eſt duplex. qꝛ qdã ſũt ꝓncipia extriſeca ut dignitates. qdã intriſeca ut ꝑmiſſe. Rurſus ꝑmiſſe ſunt due maior ⁊ minor. ex ꝑte igiẽ ꝓncipiorũ ſũt due diuiſitates. Tertia diuerſitas eſt ex ꝑte modi cognoſcẽdi. qꝛ ꝯclo aliq̃ põt cognoſci uel ꝑ ſenſuꝫ. ut qꝛ vides lunã eclipſari. uel ꝑ rõnẽ qꝛ ſcis ꝙ ibi iterponiẽ terra. Quarta diuiſitas eſt ex ꝑte ſciarũ qꝛ aliq̃ ꝯclo ꝓbaẽ ꝑ aliquã ſciam ſubalternatẽ. aliq̃ võ ꝑ ſbalternatã. Qd̃ ḡ phs ait ꝙ opꝫ ꝓcognoſcẽ oĩa ꝓncipia aut qdã. uel põt referri ad diuiſitatẽ ꝓncipiorũ uel ad diuiſitatẽ ꝑmiſſarũ: uel ad diuiſitatez modorũ cognoſcẽdi: uel ad diuiſitatẽ ſciarũ. Si referaẽ ad diuiſitatẽ ꝓncipiorũ: tũc erit ſenſus ꝙ ad ꝓbationẽ alicuiꝰ ꝯnis ꝯcurrit ꝓncipiũ ꝑ ſe notũ ut dignitates. ⁊ ꝓncipiũ nõ ꝑ ſe notũ ut mediũ demõſtrationis qd̃ ingrediẽ demõſtrationẽ ſm ſubam. videmꝰ eni ꝙ ad ꝓbationẽ huius ꝯnis. triãgulus hẽt tres. ꝯcurrit hoc ꝓncipiũ que vni ⁊ eidẽ ſunt eq̃lia. ⁊ ꝯcurrit hoc mediũ: qꝛ hẽt angulũ extriſecũ equalẽ duobꝰ extriſecis. ꝑmũ ꝓncipiũ eſt ꝑ ſe notũ. aliud võ videẽ eẽ eque ignotũ ſicut ꝯclo. nã ignorãs geometriã eq̃ dubitabit de angulo extriſeco ſicut de hẽre tres: ⁊ eque dubitabit utrũ triãgulus hẽat hꝰ angulũ. ſicut utruꝫ hẽat tres. opꝫ ḡ ꝓcognoſcẽ oĩa ꝓncipia aut qdã añ ꝯnẽ. qꝛ ſi nõ ꝓcognoſcimꝰ oĩa ut ſi nõ ꝓcognoſcimꝰ ꝓncipia ꝓpria igrediẽtia demõſtrationẽ ſm ſubam: ꝓcognoſcimꝰ tñ qdã ꝓncipia ut dignitates que igrediunẽ ſm ṽtutẽ. Scdo hꝫ põt exponi referẽdo hꝫ ad diuiſitatẽ ꝑmiſſarũ. dicebaẽ eni ſup̃ ꝙ maior ꝓcognoſciẽ tꝑe ꝯnẽ. ſed quãtũ ad minorẽ ſil' iducẽs cognouit tꝑe. ḡ ⁊ ſi nõ ꝓcognoſcunẽ oẽs ꝑmiſſe. qꝛ nõ opꝫ ꝙ ꝓcognoſcaẽ minor: ꝓcognoſcunẽ tñ qdaꝫ: qꝛ ꝓcognoſciẽ maior. In ſillis aũt demõſtratiuis ꝓcognoſcunẽ maiores tꝑe nõ minores. Tertio mõ põt exponi lr̃a referẽdo hꝫ ad diuiſitatẽ modorũ cognoſcẽdi. nam ut dicebaẽ aliq̃n ꝯclo aliq̃ cognoſciẽ ꝑ ſenſuꝫ: ut qꝛ ſic vides eſſe. aliq̃n cognoſciẽ ꝑ rõnẽ ⁊ per ꝓpa ꝓncipia. Cũ ḡ cognoſciẽ per ſenſuꝫ nõ opꝫ ꝓncipia eẽ ꝓcognita: ut ſi vides ſolẽ eclipſari. ⁊ ex hꝫ ſcis eẽ eclipſim ſolis nõ opꝫ te ꝑcognoſcẽ iterpoſitionẽ lune: ſed ſi ꝑ rõnes ⁊ ꝑ ꝓpa ꝓncipia hẽs notitiã de eclipſi ſolis opꝫ te illa ꝓncipia ꝓcognoſcẽ per que ſolis eclipſis cognoſciẽ. ꝓncipia ergo opꝫ ꝓcognoſcẽ. ⁊ ſi nõ oĩa .i. ſi nõ q̃tũ ad oẽm modũ cognitionis. tñ opꝫ te ꝓcognoſcẽ qdã .i. quãtuꝫ ad quẽdã modũ. nã ſi nõ opꝫ te ꝓcognoſcẽ ꝓncipia ꝓut noſti ꝯnẽ mõ ſenſitiuo ut per viã ſenſus: opꝫ tñ te ꝓcognoſcẽ ea ꝓut noſti ꝯnẽ mõ rõcinatiuo ⁊ ꝑ ꝓpa ꝓncipia. Quarto mõ põt exponi lr̃a qd̃ dꝛ referẽdo ad diuſſas ſcias. nã lꝫ ſcia ſubalternãs ⁊ ſuꝑior reſoluaẽ uſqꝫ in ꝓncipia per ſe nota. ſcia tñ ſubalternata ⁊ iferior nõ ſemp reſoluiẽ uſqꝫ in ꝓncipia ꝑ ſe nota: ſed aliq̃n reſoluiẽ uſqꝫ in ꝓncipia que in ſuꝑiori ſcia ſunt ꝓbata. ꝯclones ḡ ꝑſpectiue ꝓbanẽ per aliq̃ ꝓncipia nota in ꝑſpectiua ⁊ ꝑ aliq̃ ꝓncipia nota in ſuꝑiori ſcia: ut in geometria. ¶ Ad ſciẽdũ ḡ aliquã ꝯnẽ ꝑſpectiuã. ⁊ ſi non opꝫ ſcire oĩa ꝓncipia. qꝛ aliq̃ ꝓncipia ꝑſupponit ꝑſpectiuꝰ qui ſm ꝙ hꝰ neſcit illa. opꝫ tñ ꝑſcire qdã qꝛ opꝫ ꝑſcire ꝓncipia illa que in ꝑſpectiua ſcia ſũt ꝓbata. ¶ Ex oĩbus ḡ his põt vna talis ṽitas declarari. ꝙ ſi ꝯclo nõ ſit ſcita via ſenſus: ſed ſit ſcita ꝑ ꝓpria ꝓncipia: ⁊ ꝑ demõſtrationẽ opꝫ ꝑſcire uel oĩa ꝓncipia per que ꝓbaẽ illa

ɔclo quātū ad sciam sbalternātē: uel saltē opʒ p̄scire q̄dā q̄truū ad sciam subalternatā. uel alr opʒ p̄scire si nō oia saltē oʒ p̄scire q̄dā: q2 oʒ p̄scire dignitates. ul adhᶜ alr. opʒ p̄scire ēt tpe. ꝛ si nō oia p̄nᵃ: q2 nō opʒ sic p̄scire minorē. tñ opʒ p̄scire quedaʒ q2 opʒ p̄scire dignitates ꝛ maiorē. nō est eni itelligibile aliquē ꝑ demr̄ationē ꝛ ꝑ ꝓꝓria pricipia cognoscē ɔnē aliquā ꝛ nō magis assentire pricipijs illis. Jō cū vult phs ostēdē pricipia eē magis nota. semꝑ loqtur de notitia ɔnis: ut habet ꝑ demr̄ationē ꝛ ꝑ ꝓꝓria pricipia. nō aūt ut habet via sēsus ꝛ ꝑ expiētiā. ⸿ Ulteriꝰ forte dubitaret aliqs. utrū aliqs possēt eē magis dispositꝰ q̄ sciēs: ut phus in lrā vr̄ inuē. ⸿ Dōm q̄ ꝑm quosdā lʒ sit bñ dictū: tñ h̄ dic̄ ꝑꝑ hitū pricipioꝝ: q2 hñs hitū pricipioꝝ est melius dispositꝰ q̄ sciēs. i. q̄ hñs hitū ɔnū. Sed hoc nō sufficere videt. nā cū hitꝰ pricipioꝝ icludit habitū ɔnū eo q̄ ꝑ pricipia cognoscit ɔclo. nō vi eē distinctio faciēda iter ea que se iferūt iuicē ꝛ icludūt. Propter qd̄ sciendū q̄ h̄ pōt tripl̄r v̄ificari. p̄ᵒ ut referat ad diūsitatem modoꝝ significādi. 2ᵒ ut referat ad diūsitatē sciaruʒ. 3ᵒ ut referat ad diūsitatē cōplexionū. Pōt eni ɔtingē q̄ aliqs via sensus cognoscat ɔnē aliquā ut eclipsim lune q2 vidit lunā eclipsaci. Rursus pōt ɔtingē q̄ aliqs cognoscat p̄ncipia aliq̄: ꝛ tñ ignoret ɔnē que pōt ex illis p̄ncipijs elici ut aliqs posset scire motꝰ orbiū celestiū ꝛ scire quō sol ꝛ luna pñt hēre oppōnem in situ ita q̄ vnū sit in capite draconis ꝛ aliud in cauda. ꝛ scire q̄ in tali oppōne iterponit terra iter utrūq3: ꝛ tñ non ꝑtractet quō ex tali iterpoficione causat eclipsis. possumꝰ eni scire ꝑꝑ qd̄ ꝛ ignorare q2 ut dʒ in caᵒ de subalternacione sciarū. Sciēs ḡ p̄ncipia ꝑ que hēt fieri eclipsis est meliꝰ dispositꝰ q̄ q̄ scit nō ꝑ ꝓꝓria p̄ncipia: sed via sensus cognoscat ipsam eclipsim. Scd̄o mō h̄ pōt exponi quātū ad diuersitatē sciarū: ut pʒ in scia subalternāte ꝛ subalternata sicut medicina subalternat sciencie nālī. videmꝰ eni multos sciētes artē medicine cognoscētes urinā ꝛ faciētes bonas curas ignorātes tñ phiam nālē. Et videmꝰ multos nāles phos ignorare medicinā. Cū ḡ in scia subalternāte tradant principia scie subalternate. sciēs sciam subalternāte hñs notitiā p̄ncipioꝝ est meliꝰ dispositꝰ q̄ sciēs sciam subalternatā hñs nocitiā ɔnū. ⸿ Nālis eni phus ignorās medicinā est meliꝰ dispositꝰ q̄ medicꝰ ignorās nālē phiam. argumētū aūt factū in ɔriū supponebat falsum. vʒ q̄ nō possit sciri ɔclo p̄ncipijs ignotis. pʒ enim q̄ ꝑ sciaʒ subalternatā ꝛ ꝑ viā sensus pñt sciri aliquē ɔnes q̄rūʒ p̄ncipia ignorant: lʒ illud scire nō sit scire potissimum sed sit scire q̄dāmō ꝛ ꝑm qd̄. ad scire eni potissimuʒ sp̄ regeit cognitio p̄ncipioꝝ ꝛ cāꝝ. Sim pl̄r ḡ loquendo ɔnes ꝛ de se dicunt ignote ꝛ nō cognoscunt nisi ꝑ p̄ncipia ut supiꝰ dicebat. Tertio mō exponi pōt referēdo h̄ ad diūsitatē cōplexionū. nā ille q̄ ē aptꝰ mēte ꝛ mollis carne: dato q̄ nō sit exercitatꝰ in scia est melius dispositꝰ ad sciēdū ꝑꝑ bonitatē cōplexionis q̄ durꝰ carne. ꝛ si ꝑ lōga tpa studio isudauerit. qualiter cūq3 tñ ɔtingat siue sit sciēs siue sit meliꝰ dispositꝰ ꝑm modos pretaxatos nō pōt magis credē his que nō nouit q̄ his que nouit. Et q2 si nō magis credimus p̄ncipijs q̄ ɔclōni scire ꝑ p̄ncipia ut est per hita manifestū: magis crederemus his que nō nouimus q̄ his que nouimꝰ. cuʒ ḡ h̄ 2ᵐ sit ipossibile est ēt ipossibile ꝛ p̄mū. ut q̄ nobis nō sint principia magis nota. ⸿ Deinde cum dicit.

⸿ Magis aūt debētē hēre sciaʒ per demōstrationē. Nō solū oʒ p̄ncipia magis cogscē ꝛ magis ipsis credere q̄ ei qd̄ demōstrat. sʒ neq3 alid ipso credibilius eē: neq3 notiꝰ oppositis p̄ncipijs ex qbus erit sillogismꝰ ɔrie deceptionis siqdē opʒ ꝛ sciētē nō incredibilem esse simpliciter.

⸿ Adducit tertiā rōnē sūptā ex eo q̄ p̄ncipijs debemus firmiter adherē. Formet aūt sic rō. qcūq3 simpl̄r credit p̄ncipijs ꝛ firmiter adheret eis nō solū sunt ei p̄ncipia magis nota in v̄itate: sed ēt opposita p̄ncipioꝝ sunt ei magis nota in falsitate: sed qlibet dʒ p̄ncipijs firmiter adherē: ḡ ꝛc̄. Hec est ḡ qd̄ ait. [magis aūt.] i. simpliᶜ q̄ dictū sit dicē possumꝰ q̄ [debētē hēre sciam ꝑ demr̄ationē nō solū opʒ ꝑus p̄ncipia magis cogscē ꝛ ipsis magis credē] s. in v̄itate [q̄ ei qd̄ demr̄at.] i. ɔnī [sed neq3 ipso.] i. ab ipso [aliqd pōt eē credibiliꝰ nec notiꝰ oppositis p̄ncipijs] s. in falsitate [ex qbꝰ] opposītis p̄ncipijs [erit sillᵒ ɔrie deceptionis.] i. ignorācie. Totū h̄ qd̄ dictū est: est ɔclo ꝓbāda. vʒ q̄ opʒ p̄ncipia esse magis nota in v̄itate ꝛ opposita magis nota in falsitate. Et sbdit [siqdē opʒ sciētē] simpl̄r [nō icredibilem eē] s. p̄ncipijs. hec est rō ꝑ quā ꝓbat. nā q2 non debemus eē icredibiles p̄ncipijs sed debemꝰ firmiter adherere illis. iō p̄ncipia debēt nobis eē magis nota in v̄itate ꝛ opposita in falsitate: q2 firmiter adherēs ꝛ non dubitās de v̄itate alicuꝰ p̄ncipij nō dubitat de falsitate oppositi. ⸿ Notādū aūt q̄ cū tres assignauerit rōnes q̄ magis debēt eē nota p̄ncipia q̄ ɔclo. in qlibet rōne mētionē fecit de ɔne nota per demr̄ationē ꝛ per sua p̄ncipia. q2 ut sepe sepiꝰ dictū est: si per viā sēsus uel aliter q̄ per demr̄ationē uel per sua p̄ncipia esset nota aliq̄ ɔclo in tali notitia nō opʒ eē magis nota p̄ncipia per illā ɔnē. ⸿ Notādū ēt q̄ differt sills falsigraphus a sillo ignorātie uel a sillo ɔrie deceptionis. q2 sills ignorātie accipit opposita p̄ncipioruʒ: ut si dicat geometer q̄ linee ducte de pūcto ad pūctū sūt eq̄les. dicet sillus ɔrie deceptiōis q̄ hꝫ linee nō sunt eq̄les. falsigraphus tñ accipit eadē p̄ncipia: sed male itelligit illa: ut si accipiat geometer q̄ linee ducte de pūcto ad pūctū sūt eq̄les: hoc idē p̄ncipiū accipit falsigraphꝰ ad ꝓbāduʒ circuli q̄draturam. sed geometer habet de hoc principio bonuʒ intellectū: q2 intelligit de lineis rectis. falsigraphus autem habet intellectuʒ ꝑuersum q2 intelligit de chorda ꝛ arcu ꝛc̄.

⸿ Quibusdā qdē igit ꝓpter id qd̄ oʒ p̄ma scire nō videt scia eē simpl̄r. Quibusdam āt eē qdē: oiuʒ m̄ demōstrationē eē. quaꝝ neutrū neq3 uerū neq3 necessariū est.

⸿ Postq̄ ondit phs q̄ demr̄atio est ex p̄mis ueris. ꝛ declarauit q̄ scire est ꝑ demr̄acionē. In pte ista ut dicebatur remouet q̄sdā errores q̄ possēt hīc originē ex p̄dcīs. Sūt aūt hꝫ errores duo. Primꝰ est q̄ nihil ɔtigit scire nā si nō est scire nisi ꝑ pria: ꝛ pria nō ɔtigit scire: q2 uel nō est deuenire ad ipsa ul nō hñt cās ꝑ qs sciant. vʒ oīno ɔcludi q̄ nihil ɔtigit scire. Scd̄s error est. q̄ oīum sit scia ꝑ demr̄ationē. hi eni sic errātes uolētes saluare q̄ ɔtigat eē sciaʒ: ꝛ q̄ ɔtigat scire: nō credētes q̄ posset eē scia nisi ꝑ demr̄ationē: ɔcesserūt q̄ oia pñt sciri ꝑ demr̄ationē ꝛ q̄ ɔtigat circulariter demr̄are. Tria ergo fac. q2 p̄ᵒ narrat hꝫ errores. 2ᵒ adducē erroꝝ rōes. 3ᵒ destruit errores ipsos. 2ᵒ ibi [Supponētes enī.] 3ᵒ ibi [Nos aūt dicimꝰ] Dīc ḡ [Quibusdā igit qdē ꝑꝑ id qd̄ opʒ p̄ma scire nō vʒ eē scia.] q. d. q̄ qdā negauerūt eē sciaʒ. q2 cū oporteat scire p̄ma. i. p̄ncipia ad h̄ q̄ sit scia: ꝛ q2 ut ꝓbabāt ipole est scire p̄ma: iō ut dicebāt ipossibile est aliqd scire. Et sbdit [qbusdā aūt.] s. videbat [oiuʒ qdē eē demr̄ationē.] q. d. q̄ aliꝰ error ē q̄ oia pñt demr̄ari [quoꝝ.] s. [neutrū nec ueriū est neq3 necessariū] neutra enim harū opinionū uera est. ꝛ nulla earū est necessaria. i. nulla earum habet rōnes necessarias. ⸿ Deinde cum dicit.

¶ Supponẽtes enĩ nõ eẽ oĩo scire. hi in ĩfinitũ uolũt reduci tãq̃ sint unq̃ sciẽtes posteriora ꝑ ꝑ pma: q̃rũ nõ esse pma recte dicẽtes. Impossibile enĩ est ĩfinita transire.

¶ Adducit hoꝝ erroꝝ rõnes ⁊ fulcimẽta. Circa qd̃ duo fac. q2 pᵒ ostẽdit quõ fulciebãt errorẽ suũ dicẽtes q̄ nõ ɔtigit scire. 2ᵒ declarat quõ defẽdebãt errorẽ suũ dicẽtes q̄ poterãt oĩa demr̃ari ibi[Quidã enĩ q̄ ipsuz scire.]Circa pᵐ duo fac. q2 pᵒ oñdit quõ aliq̄ pbãt nõ eẽ sciam si i cãis sit abire in ĩfinitũ. 2ᵒ declarat quõ negabãt eẽ sciaz si sit deuenire ad aliq̃ pma ibi[Et si stẽt.]In pᵃ pte itẽdũt talẽ rõnẽ. ubicũq̃ est abire in ĩfinitum nõ est deuenire ad aliq̃ pma ⁊ p ɔñs nec ꝑ pma ɔtingit scire posteriora: imo h̾ posito nihil ɔtigit scire. igit̃ si i cãis est abire in ĩfinitũ nõ est deuenire ad aliq̃ pma nec ꝑ pma ɔtigit scire posteriora. ⁊ p ɔñs nihil aliud ɔtingit scire. h̾ est g̃ qd̃ sit[Supponẽtes enĩ nõ eẽ oĩo scire. hi sᵈ ĩfinitũ uolũt reduci.]i. uolũt q̄ effectᵘ reducatur in ĩfinitas cãs[tanq̃ nõ sint utiq̃ sciẽtes posteriora ꝑ pma.]q2 si est ꝓcedẽ in ĩfinitũ i cãis nõ eẽt ibi dare aliq̃ pma p que possint scirĩ posteriora. iõ subdit[q̃rũ]sup. reductoꝝ in ĩfinitũ: ul' quoꝝ ĩfinitoꝝ[nõ eẽ pma recte sũt dicẽtes. ĩpossibile est enĩ ĩfinita ptrãsire.]

¶ Nõndũ aũt q̄ cũ ultra pma nõ sit ꝓcessus: sꝫ ibi sit statᵘ ⁊ ibi sit finis. si in ĩfinitis eẽt deuenire usq̃ ad pma. ĩfinita hẽrẽt finẽ ⁊ ɔtiget ea ĩfinita ptrãsire. Recte g̃ dicũt dicẽtes ĩfinitoꝝ nõ eẽ pma. q2 ĩpoſe est ĩfinita ptrãsire ⁊ in ĩfinitis ĩpoſe est usq̃ ad pᵐ deuenire. ¶ Notãdũ est ẽt q̄ si nõ ẽ scire nisi p pma cũ i ĩfinitis nõ sint aliq̃ pma posito ꝓcessu i ĩfinitũ tollit̃ oẽ scire. ¶ Dubitaret forte aliqs utrũ hec ꝓpõ sit uera. q̄ si i cãis eẽt ꝓcessus in ĩfinitũ q̄ tolleret̃ oẽ scire. Et vĩ q̄ nõ. q2 sic res se hẽt ad eẽ sic se hẽt ad cognosci ut pꝫ ex. 2. meᵗᵉ. sꝫ sequẽdo opionẽ phĩ põt aliqd eẽ ex ĩfinitis cãis. g̃ sic põt ⁊ cognosci. nã si sꝫ opionẽ phĩ mũdus ẽ eternᵘ: hũc filiũ pcesserũt ĩfiniti pres: sed cũ qcqd ẽ cã cãe sit cã cãti. nõ solũ pr ẽ cã filij: sed auᵘ q̃ ẽ cã pris: ⁊ ꝓauᵘ q̃ ẽ cã aui ⁊ sic i ĩfinitũ. Erit g̃ iste filiᵘ ex ĩfinitis pribᵘ. ⁊ per ɔñs põt aliq̃ res eẽ ex ĩfinitis cãis. ⁊ pari rõne poterit cogsci. ¶ Dicẽdũ q̄ sm ɔᵗᵒʳᵉˢ in. 8. phĩcoꝝ. in cãis per se nõ põt eẽ ꝓcessus in ĩfinitũ: sed in cãis per accidẽs. Accidit enĩ isti martello q̄ pcesserũt ipm infiniti martelli. ⁊ accidit isti filio q̄ sit ex ĩfinitis pribᵘ. ars eniꝫ fabrilis ⁊ q̃libet ars hẽt finita organa. põt tñ hẽre ĩfinita p acciñs. sic sol ⁊ hõ ⁊ alie cãe p se que ɔcurrũt ad generationẽ hoĩs sũt finite. Sequẽdo tñ viã phĩ q̄ mundus sit eternᵘ successiue fuerũt hoĩes ĩfiniti. sed h̾ est p acciñs. q2 si vnᵘ hõ posset durare in toto tpe nõ oporteret pcessisse ĩfinitos hoĩes. nec eẽt hic filiᵘ ex ĩfinitis patribᵘ. Cũ g̃ scia nõ sit p cãs per acciñs: sed p cãs per se. si ĩpoſe est cãs p se multiplicari in ĩfinitũ ĩpoſe est aliqd sciri ex ĩfinitis cãis. Utrum aũt via Arẽ. de eternitate mũdi sit uera oñdimᵘ diffuse in. 8. phĩcoꝝ. dato tñ q̄ uera eẽt ĩfinitas cãꝝ nõ repugnaret scie: q2 etiã sm illam nõ pñt eẽ ĩfinite cãe alicui per se sed per acciñs de q̄bus nõ cõsiderat scia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si uõ stẽt ⁊ sint pncipia. hec ignota esse cũ demõstratio ĩpoꝝ nõ sit qd̃ uõ dicũt eẽ scire solũ. Si enim nõ est pma scire neq̃ que sunt ex eis est scire simplr̃ neq̃ ꝓprie sed ex cõditione si illa sint.

¶ Adducit rõnẽ negãtiũ sciaꝫ si sit statᵘ in cãis. Format̃ aũt sic rõ. Ignotis pmis nihil scit̃. Sꝫ dato q̄ sit statᵘ i cãis. ⁊ q̄ opꝫ deuenire ad aliq̃ pma. opꝫ illa pma ignorare cũ nõ habeãt cãs p q̃s sciãt. illis g̃ ignoratis nihil scit̃. h̾ est g̃ qd̃ ait. ɔtinuet̃ aũt lr̃a sic. dictũ ẽ q̄ si in cãis sit ꝓcessus in ĩfinitũ q̄ nõ ɔtigit scire[⁊ si stẽt.]i. si sit statᵘ i cãis[⁊ si sint pncipia.]i. ⁊ si sit deuenire ad aliq̃ pncipia[hec ignota eẽ]sup. opꝫ[cũ nõ sit demr̃atio ipsoꝝ.]i. cũ pma nõ hẽant cãs p q̃s sciant̃ ⁊ demr̃ent̃[qd̃]sup. scire p cãs ⁊ p demr̃ationẽ[solũ dicũt esse uere scire. Si uõ nõ est.]i. si nõ ɔtigit pma scire.[neq̃ que sũt ex ipsis nõ est.]i. nõ ɔtigit[scire simplr̃ nec ꝓprie.]Ignoratis eniꝫ pmis nõ ɔtigit scire alia simplr̃[sed]si sciunt̃ h̾ est[ex ɔditiõe.]i. ex suppõne[si sint illa.]i. si sint prima. ¶ Dubitaret forte aliqs dato q̄ ignorent̃ pma uerũ possent sciri alia. ⁊ vĩ q̄ sic. nã geometer nõ resoluit usq̃ i pmã cãm nec est aliq̃ geometrica demr̃atio que resoluat usq̃ i pmã cãm. sed ꝓbat̃ demõstratiue q̄ triãgulus hẽt tres. q2 hẽt angulũ extrinsecũ. ⁊ ostẽdit̃ p demr̃ationẽ q̄ sup q̃libet lineã põt q̃libet triãgulus collocari. eo q̄ sup qd̃cũq̃ caput cuiuslibet linee potes circulũ q̃ztũ vis spatiũ occupãdo describẽ. si g̃ scire est p demr̃ationẽ. ⁊ demr̃atio nõ resoluit usq̃ ad pncipia. g̃ põt eẽ scia ĩgratis pmis. ¶ Dicẽdũ q̄ ut pꝫ p hita. aliq̃ igrediunt̃ demr̃ationẽ sm sbam. aliqua uõ sꝫ ũtutẽ. q̃ztũ ad ea que igrediunt̃ demr̃ationẽ sꝫ subam nõ sit resolutio usq̃ ad oĩa pma. q2 lter ꝓpões oĩno pmas pmũ locũ obtinẽt dignitates que nõ igrediunt̃ demr̃ationẽ sꝫ subaꝫ: sed q̃ztũ ad ea que igrediunt̃ demr̃ationẽ sm sbam: sed q̃ztũ ad ea que igrediunt̃ demr̃ationẽ sꝫ ũtutẽ nihil scit̃ demr̃atiue nisi fiat resolutio usq̃ ad pmã. ut pꝫ in ꝓpõnibᵘ geometricis. nã si pma ꝓpõ ostẽdit scdaꝫ. scda tertiã. tertia q̃rtam ⁊ sic deinceps nescis q̃rtã nisi scias tertiã. tertiã uel scdaꝫ scire nõ potes nisi scias pmã. q̄ si tu scires ꝓpõnẽ q̃rtã uel tertiã ⁊ ignorares aliquã pcedẽtiũ ut tãgit̃ in littera nõ scires illã ꝓpõnẽ simplr̃. nõ enĩ posses dicẽ simpliciter q̄ tertia ꝓpõ eẽt uera: sꝫ posses dicẽ q̄ eẽt uera si pcedẽtes sũt uere. Erit g̃ hec reductio q̄ ꝓpões reducunt̃ in pmã ꝓpõnẽ. ꝓpõ uõ pma reducit̃ in suppões. suppões aũt geometre ul' petitiões reducunt̃ in positiones siue in cões aĩ ɔceptiões siue in dignitates. Nulla enĩ ɔclõ pfecte scit̃ nisi fiat reductio usq̃ in suppões que igredi pñt demr̃ationẽ sm sbam. ⁊ ĩpe suppões nõ sũt note nisi sciat̃ quõ deducunt̃ in dignitates que igrediunt̃ demr̃ationẽ sꝫ ũtutẽ. ĩpse enĩ dignitates nõ sciunt̃ nisi sciat̃ quõ reducunt̃ in hãc dignitatẽ supmã: que est de q̃libet affirmatio. p h̾ enĩ pncipiuꝫ ⁊ hãc dignitatẽ sꝫ Cõmᵗᵉᵐ cetere dignitates alie roborant̃. hec ẽt dignitas de q̃libet affirmatio. que est pnᵐ cõplexũ reducit̃ in pncipiũ icõplexũ. vꝫ in ens uel i eẽ. Fũdat̃ enĩ hec dignitas imediate sup ipso ente siue ĩpo eẽ. ipm aũt ens siue ĩpꝫ eẽ reducit̃ i ens siue in eẽ pmũ. nihil g̃ põt sciri simplr̃ igrato ente pmo. q g̃ igrat huc ordinẽ ⁊ nescit sic scita reducẽ sciat se nihil scire. hũ g̃ dictũ est q̄ Cõmᵗᵒʳ ait in. 7. meᵗᵉ. q̄ nõ põt sciri hec q̃d ditas sube pticularis demr̃atiue ignorata pma cã. nõ g̃ scit̃ aliqd nisi sciat̃ pma cã. ⁊ nihil scit̃ pma cã ignota sꝫ ad h̾ scire nõ opꝫ pscire pmã cãm sm sbam nec qd est: sꝫ suffiẽ de ea scire q̃m ẽ cã ⁊ q2 est. Qd̃ g̃ arguit̃ q̄ i demr̃atiõibᵘ nõ sit resolõ usq̃ ad pmã cãm pꝫ q̄ lꝫ nõ fiat talis resolõ q̃ztũ ad ea que igrediunt̃ demr̃ationẽ sm sbam: fit tñ q̃ztũ ad ea que igrediunt̃ demr̃ationeꝫ sm ũtutẽ. ¶ Ulteriᵘ forte dubitaret aliqs. utrũ oporteat dignitates sic resoluẽ usq̃ ad pmã cãm. Et videt̃ q̄ nõ. q2 dignitates sũt ille q̃s quilibet ꝓbat auditas. Sũt aũt dignitates q̃si locᵘ ianue i domo queꝫ nullus ignorat. g̃ cũ dignitates sint sic i apto sic se offerũt itellectui q̄ q̃libet itellecta significatiõe terminoꝝ confirmat eas ueras eẽ. cũ nõ q̃libet sciat eas resoluẽ usq̃ i pmã cãm: ad h̾ q̄ dignitates sint note: ⁊ ad h̾ q̄ assẽtiamus eis nõ opꝫ q̄ sciamᵘ eas sic resoluẽ. ¶ In ɔ̃riũ est qd̃ suprori ꝓblemare dicebat̃. ¶ Dicẽ q̄ q̃dãmõ sic cõtingit de his dignitatibᵘ sicut ⁊ circa logicã videmus

ptingē. Nā idiote utunt arte dialetica: sed sine arte. vi dem⁹ eni idiotas ꝛ arguē ꝛ formare rōnes ad q̄lıbet ppositū: cū m modū arguēdi ꝛ rōcinādi doceat logica. idiotarū ḡ est arguē ꝛ rōcinari: sed idiotarū non est scire qs modus arguēdi sit: sed dialeticoꝝ. ꝛ cū sillis inter argumētatiōes sit potioꝝ dialeticoꝝ est scire absoluere sillos in ppōnes ꝛ terminos. ꝛ q nesciret h̄ facē nō mereret dici dialetic⁹. sic ꝛ in pposito pñt idiote scire q totū est mai⁹ sua pte. ꝛ de q̄libet opꝫ affirmationē uel negationē esse uerā: sed nullus scit has dignitates nō sciētifico uel p modū artis nisi sciat eas usqꝫ ad maxima resoluē. Modus ḡ sciētific⁹ reqrit ut sciam⁹ ɔclōnē quācūqꝫ uolum⁹ scire sciētifice resoluē in pmissas. pmissas in suppōnes. suppōnes in dignitates. dignitates oēs in dignitatē coīssimaꝫ. de quolibet affirmatio uel negatio. Dignitatē aūt hāc debem⁹ scire reducere in ens uel eē. ens aūt uel eē in ens pmū. qui aūt hunc modū reductionis ignorat lꝫ possit aliq̄ scire mō idiotarū nihil est sciētifice nouit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quidā aūt q ipsum qdē scire sit ꝛ cōsitētur. per demōstrationē eni eē solū: sed oīum eē demōstrationē nihil phibet s̄ʒ eos Cōtingit enim circulariter fieri demōstrationem: ꝛ ex his que sunt ad inuicem.

¶ Ponit aliū errorē. vꝫ q oia sciunt demratiue ꝛ q ɔtīt circulo demrare. d. [qdā eni] sup. dicūt [q ipꝫ scire sit.] i. ɔfitent [p demrationē. solū enīꝫ eē] sup. scire [sed s̄ʒ eos nihil phibet oīuꝫ eē demrationē. cōtingit eni] s̄ʒ ipsos [circulariter demrationē fieri.] s̄m eni hos ɔnes demrant ex pncipijs: imo ꝛ h̄. i. pncipia [ex his.] i. ex ɔnib⁹ demrant [que.] i. pncipia ꝛ ɔclōnes [sunt sibi ad inicē] demrabilia. positio ergo istorū est q sit. i. ɔtingat aliqd scire ꝛ nihil ɔtingat scire nisi per demrationē. uolūt tñ q oium demratio sit. ꝛ q cōtingat circulariter demōstrare. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Nos aūt dicim⁹: neqꝫ oēm sciam demōstratiuā eē: s̄ʒ imediatoꝝ idemrabilem eē.

¶ Improbat errores pdictos. Circa qꝺ duo facit. qꝛ pmo iprobat errorē ponētiū q nihil ɔtigit scire. 2⁹ errorē ponētiū q oia pñt sciri p demrationē: ꝛ q ɔtigit circulariter demrare ibi [Circulatio quoqꝫ.] Circa pm duo facit. qꝛ p⁹ pponit qꝺ itēdit. 2⁹ manifestat qꝺ dixerat ibi [Et q hec qdē.] Dicit aūt [nos dicim⁹ nō oīuꝫ sciam p demrationē eē.] i. nō oia sciri demratiue [sed imediatoꝝ idemrabilē] sup. eē sciam. q. d. q imediata pncipia sciunt nō per demrationem sed indemōstrabiliter. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et hoc q necessariū sit. qdē manifestuꝫ est. Si eniꝫ necesse est qd est scire pora ex qbus est demratio. Stāt aūt imediata aliqñ hec priora indemrabilia necesse est eē.

¶ Manifestat qꝺ dixerat. dixerat eni q aliq̄ sūt imediata. ꝛ q eoꝝ ē scia: sꝫ nō p demrationē. Jō duo fac. qꝛ pmo declarat q opꝫ deuenire ad aliq̄ imediata qb⁹ non sūt aliq̄ pora. 2⁹ ōndit quō illoꝝ est scia ibi [Et h̄ igit dicim⁹] Dic ḡ q [h̄ qdē] sup. qꝺ dictū ē [necium sit manifestū ē] ex dicēdis. ōsteditur eni q sūt aliq̄ imediata ꝛ pma. ꝛ declarabit quō illoꝝ sit scia. iō ait [si eniꝫ necē ē scire pora ex qb⁹ ē demratio. stāt aūt aliqñ imediata.] i. opꝫ in talib⁹ nō ire in isinitū sꝫ opꝫ i eis eē stare ꝛ deuenire usqꝫ ad imediata. ꝛ sbdit q [hec qdē pora ꝛ imediata necē ē idemrabilia eē.] ¶ Notādū aūt q cū i demratiōe pbet passio de sbo opꝫ q pbet h⁹ demōstrationē eē mediū iter sbm ꝛ passionē siue iter maiorē ꝛ minorē extremitatē. Et qꝛ iter duos terminos nō pñt eē isinita media oꝫ deuenire usqꝫ ad imediata. nā si h̄ pbat p h̄ ꝛ illud p aliꝺ ibit in isinitū: sed opꝫ deuenire ad aliud q ita imediate ihereat sbo q iter illud ꝛ sbm nō possit assignari aliqꝺ mediū per qꝺ possit demōstrari. dicē aūt eē isinita media iter sbm ꝛ pdicatuꝫ ꝛ iter q̄cūqꝫ duo aliq̄: ē dicē isinitū eē finituꝫ. nā qcqd ē iter aliq̄ q sūt termini ꝛ fines ei⁹ illꝺ ē finitū. ḡ oē tale ē finitū ꝛ termiatū qꝺ hēt fines ꝛ termios. q̄re si isinita eēnt iter aliq̄ duo: siue iter aliq̄s duos fines ꝛ terminos isinita eēnt finita ꝛ termiata: qꝺ est ipoē. bñ ḡ dictū est q h⁹ media stāt: ꝛ q est deuenire usqꝫ ad imediata que demrari nō pñt. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et h̄ igit sic dicim⁹. ꝛ nō solū sciam sed ꝛ pncipiū scie eē qꝺdā dicim⁹. ipsa enim cognoscim⁹ inq̄ꝫtū terminos cognoscim⁹.

¶ Ostēso q est deuenire usqꝫ ad imediata pncipia. declarat q̄liter h⁹ pncipia sciunt. d. [ꝛ h̄ igit dicim⁹ sic] sꝫ ē imediata [et] dicim⁹ sup. eoꝝ [nō solū eē sciaꝫ sꝫ ēt eē qꝺdam pnm scie.] Notitia eniꝫ pncipioꝝ nō solū meret dici scia: sꝫ ēt pnm qꝺdā scie. nā p pna cetera alia cognoscunt. ꝛ sbdit. d. sup. [h⁹ pncipia cognosci inq̄ꝫtū termios cogscim⁹.] scim⁹ eni q oē totū ē mai⁹ sua pte. si cogñuerim⁹ terminoꝝ significata ꝛ sciuerim⁹ qd iportat noie toci⁹ ꝛ qd iportat noie ptis. ¶ Dubitaret forte aliqs. utꝝ pncipioꝝ sit scia. ꝛ utrū possim⁹ dicē nos scire pncipia. ¶ Dōm q semp mot⁹ ille s̄ʒ quē p⁹ fert potētia siue sit hītualis siue actualis: sortit nomē potētie: eo q sit potētie pxim⁹. mot⁹ aūt ali⁹ sortit nom aliud qꝺ pꝫ ex pte uolūtatis. nā uolūtas pmo fert i finēꝫ postea fert i ea q̄ sūt ad finē. ipse aūt mot⁹ ad finē ꝛ ipe appetit⁹ finis eo q multū sit pxim⁹ potētie ꝛ fit imediat⁹ illi sortit nomē potētie ꝛ dī uolūtas. mot⁹ aūt i ea q̄ sūt ad finē hēt aliꝺ nomē: ꝛ dī electio. vñ s̄ʒ phm i. 3. ethi. uolūtas ē finis. electio eoꝝ q̄ sūt ad finē. Et sicut se hēt ex pte uolūtatis respectu finis ꝛ eoꝝ q̄ sunt ad finē sic se hēt itells respectu pncipioꝝ ꝛ ɔnū. nā intellect⁹ imediate fert i pncipia. mediate aūt i ɔnes. ipe ḡ mot⁹ i pncipia ꝛ ipsa cognitio pncipioꝝ eo q ē pxima itellectui ꝛ eo q itells imediate fert i illa sortit sibi idē nomē cū potētia ꝛ dī itells. ipse ḡ hit⁹ pncipioꝝ siue ipsa hītualis cognitio eoꝝ dī itells. cognitio aūtē ɔnū dī scia. pp̄e ḡ loquēdo de scia pncipia nō sciūtur: sꝫ itelligunt. tñ ut coiter ponit accipiēdo sciam large pro oi certitudinali cognitiōe pncipia sciunt. qꝛ certissime cognoscunt. imo h̄ mō loquēdo de scia pncipia nō solū sciunt sed eoꝝ notitia est pnm scie. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs quō uerū sit q pncipia cognoscim⁹ inq̄ꝫtū termios cognoscim⁹. ¶ Dōm q sic cōtigit circa eē rerū cognitionē ɔtigit eni aliq̄ entia eē p alia. aliq̄ vo eē p se. ꝛ ea q̄ sūt p se sūt cā q̄re sūt ea q̄ sūt per alia. sic aliq̄ sūt nota p alia. aliq̄ sūt nota p se. ꝛ ea q̄ p se nota sūt: sūt cā q̄re cognoscunt ea q̄ p alia cognoscunt in oi eni gñe qꝺ ē p se tale est cā ꝛ rō q̄re alia sūt talia. Pricipia ḡ cuiusmodi sūt ppōnes maxie siue dignitates sūt nota p se. i. p cām extrīē i se. i seipsis eni hñt cāꝫ sue notitie. cōponunt eni ex talib⁹ gñalib⁹ terminis q eorū significatiōe nota statim eis assentim⁹. nā sciro qd importat p hunc terminū totū ꝛ p hūc terminū ps. scitis eni rōib⁹ hoꝝ termioꝝ. ul scitis termis. i. diffōnib⁹ haꝝ dictionū. ut scito qd ē totū qꝛ ē trīdē ꝛ āpli⁹. i. ē tātuꝫ q̄ta ē q̄cūqꝫ ps sua. ꝛ adhꝰ āpli⁹ cogim ad cogscēdū q totū ē mai⁹ sua pte. qꝛ ē tm̄ q̄ta ē ps ꝛ adhuc āpli⁹ eē.

¶ Circulo quoqꝫ qꝺ ipossibile sit demonstrare simplr manifestū est. Si vo ex porib⁹ oꝫ demrationē eē ꝛ notiorib⁹. Impoē eni eadē sit sibiipsis pora eē ꝛ posteriora.

¶ Postq̄ phs ipugnauit errorē dicētiū q nihil ɔtingit scire. i pte ista ipugnat errorē dicētiū q oīuz ē scia p demōstrationē: qr ɔtingit oīa circulo demrare. Circa qd tria facit sz q etiā simplr iprobat hūc errorē. hec eni pō qdā mō tria ponit. qrū pm̄ ē: qr pōt circulo demrari. 2m ē q p hm̄ demratione aggnat i nobis scia. 3m est q oīuz ɔtingit eē sciam p hm̄ circularē demrationē. pō g iprobat q nō ɔtigit circulo demrare. 2o q ex hm̄ demratiōe nō aggnat scia. 3o q talis scia nō pōt eē oīuz. 2o ibi ⌊ Accidit aūt dicētib⁹ ⌋ 3o ibi ⌊ At vō neq; h poss. ⌋ Circa pmum duo fac. qr pō ad suū ppositū adducit quādā rōnez. 2o remouet quādā caullosam oñnionē ibi ⌊ Nisi altero mō. ⌋ Dic g ⌊ circulo quoq; q ipoe sit demrari simpliciter maifestū ē. si vō ex pōrib⁹ z notiorib⁹ oz demōstrationē eē. Impoe est eni eadē sibiipsis sil' z pora z posteriora eē. ⌋ Formet aūt sic rō. si ɔtigeret circulo demōstrare cū demratio sit ex pōrib⁹ z notiorib⁹: eadē sibiipsis eēnt pora z posteriora z magis z min⁹ nota. h est ipoe. g z pmū. ¶ Notādū aūt q circulo demrare est q p pncipiū oñdat ɔclō: z ecōuerso p ɔnē pncipiū ut sic in circulo itur ab eodē in idē. z ille idē punct⁹ q pus accipiebat pncipiū postea accipit finis. sic in circulari demratiōe opz q eat ab eodē in idē. ut eadez ppō que pus fuit pmissa z hūit rōnē pncipij. postea fiat cōclusio z hēat rōnē finis. Et qr in demratiōib⁹ pncipia sunt pora z notiora ɔnib⁹. qre si ab aliq ɔcludet aliqd z postea circulariter ɔcludet ab illo. idē respectu eiusdē eēt pncipiū z ɔclō. z p ɔns eēt pus z posteri⁹ z magis z min⁹ notum: qd est ipoe. imo in circulatiōe nō solū idē respectu eiusdē fit nūc pncipiū nūc ɔclō. sz ēt ut patebit: qr p circularē pcessuz ipse seipm ɔcludit. nō solū idē respectu eiusdē: sed ēt respectu suiipsi⁹ erit pus z posteri⁹ z min⁹ z magis notū: qd est oino absurduz. Impoe est g circulo demrare. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Nisi altero mō ut hec qdem ad nos illa vō simplr q certe mō iductio facit notuz. Si aūt sic est nō erit utiq; simplr bn̄ determinatū sed duplr aut nō simplr altera demōstratio fit ex nobis notioribus.

¶ Remouet quādā caullosaz rñsionē. ɔtiuet aūt sic. dictū est q ipoe est circulo demrare ⌊ nisi altero mō. ⌋ i. nisi forte aliqs uelit rñdē z dic q ɔtigit aliqd demrari circulariter sed mō altero. i. diuiso ⌊ ut hec qdē demratio fit quo ad nos. illa vō fit simplr q vno mō. ⌋ vz q ad nos ⌊ iductio facit notū ⌋ qr pcedit ex singularib⁹ z ex sensibilib⁹ que sūt nobis pus nota. hāc g caullosam rñsionē remouet. d. ⌊ si aūt sic est. ⌋ i. si ɔtigit circulariter demrare sz mō diuiso z altero ⌊ nō utiq; erit simplr scire bn̄ determiatū ⌋ i. diffinitū ⌊ sz duplr. ⌋ i. opz nos ɔcedē q scire dicat duplr ⌊ aut ⌋ sup. opz nos ɔcedē q ⌊ altera demratio que fit ex notiorib⁹ nobis non fit simplr ⌋ sup. demratio. ¶ Notādū aūt q scire de q hic loquit phus est scire potissimū. z demratio potissima. nā si aliqd demraret aliud potissime z ecōuerso si illud demraret ipm nō potissime nec p demrationem potissimā: nō eēt ibi ppe circulatio: qr nō eēt pcessus ab eodē in idē eodē mō: imo alio z alio mō. Cū eniz figura circularis tota sit vniformis nullā difformitatē in suis ptib⁹ dz hēre: ad circulationē nō sufficit processus ab eodē i idē nisi hm̄ pcessus sit vniformis. ¶ Notādū ēt q pcedē ab eodē in idē sm pcessum difformē nō negat phs qr p cām cognoscit effect⁹ z p effectum cā: sed difformiter est h: qr pcessus a cā in effectum est demratio pp qd. ecōuerso aūt est demratio qa. sz i hm̄ pcessu nō est ppe circulatio ut est p habita manifestū. ¶ Notādū aūt q scire simplr z scire potissimū qd fuit sup determinatū z diffinitū nō est nisi vno mō. vz cognoscē cām z qm̄ illi⁹ eā est z q nō ɔtigit alr se habē. Si g bn̄ diffinitū est qd est scire: z scire potissimū sit ēt nisi vno mō. illa g demratio que est p cāz erit simplr z potissima. Illa aūt que est p effectū quo ad nos nō erit simplr demratio. nō g pōt aliqd demrare aliud z econuerso nisi varief pcessus itaq; q vna sit demratio potissima. alia vō nō potissima. z qr demrare altero mō z variare pcessuz ipedit circulatonē. iō ipoe est aliqd pro pter circulo demrare. ¶ Notandū ēt ut coiter ponit. sillo dialetic⁹ pōt eē circularis. qr sillus dialetic⁹ pcedit ex his que sūt nota nobis z ex pbabilib⁹. ɔtigit aūt idē eē min⁹ z magis notū quo ad diūsos. uel ɔtigit idē alr z alr acceptū eē magis z min⁹ pbabile quo ad nos. ut medea in eo q mr erat magis pbabile q diligeret. in eo aūt q iterficiēs q odiret. nō variat g pcessus dialetic⁹ g dz eē ex pbabilib⁹ si pmissa fiat ɔclō z ecōuerso. qr utraq; alr z alr accepta uel quo ad alios z ad alios pōt eē magis z min⁹ pbabilis: sed cū pcessus demratiu⁹ sit ex cāis si pmissa fiat ɔclō z econuerso opz variari pcessuz. poterit igit sills dialetic⁹ eē circularis nō demratio. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū oporteat uerā eē ɔntrā phi q nō ɔtigit circlo demrare. z q vnū z idē respectu euidē nō possit eē simplr z sm nām magis z min⁹ notū. vi q nō. qr ut in. 5. meta. scribit. aliq duo sic se hēte pnt q vnū est cā alteri⁹ z ecōuerso: ut sanitas est cā poisonis. z potio sanitatis. Si igit p sanitatē demrēt potio: ut qr talis est sanitas iō opz talē potionē eē. z econuerso si p potionem demrēt sanitas: ut qr talis est potio iō sic humores adeqt z efficit hm̄ sanitatē: erit demratio circlaris z qlibet demratio erit potissima qr qlibet est p cām. qr erit ex pōrib⁹ z notioribus simplr z quo ad nām qr semp noie cāe iportari vr aliqd pus z noti⁹ sm nām: imo si vnū pōt eē cā alteri⁹ z ecōuerso: vi q idē sit pus z noti⁹ aliq simplr z q ad nām: z ecōuerso: qd negare phs vi. ¶ Dōm q in vnū gnīb⁹ cārū ut sup dicebat ɔtigit idē eē cā alterius z ecōuerso. ut potio est cā sanitatis in gnē cāe efficiētis: z sanitas est cā potionis in gnē cāe finalis. In eodem aūt gnē cāe impoe est q idē sit cā alteri⁹ z econuerso. ¶ Hoc viso sciēdū est q sic cā est potior effectu z ipōit necitatē effectui nō ecōuerso. sic vnū gen⁹ cāe est supra aliud. Et cā in vno gnē iponit necessitatē cāe i alio gnē z nō ecōuerso: ut finis iponit necitatē efficiētis: efficiēs forme: forma māe. sic g si p cām ostēdat effect⁹ erit demratio potissima. si aūt ecōuerso nō erit potissima. sic si p cām finalē ostēdat cā ptinēs ad gen⁹ cāe efficiētis poterit eē demratio potissima. si āt ecōuerso nō erit potissima z qd dictū est de fine respectu efficiētis itelligēdū est de efficiēte respectu forme: z de forma respectu māe. potissima igit demratio nunq; est circularis. nec pōt aliqd oñdi per aliud z ecōuerso nisi varief pcessus: z per ɔns ipediat circulatio. ¶ Deide cum dicit.

¶ Accidit aūt dicētib⁹ circulo demrationē esse nō solū q nūc dictū est sed nihil aliud dicere q̄ hoc est si hoc est. sic eni facile est demonstrare omnia.

¶ Ostēso hāc positionē eē nullā sup. q ɔtingat circulo demrare. In pte ista dat q ɔtigeret circulo demrare ostēdit hāc positionē eē malā. qr ex tali demratiōe nō aggnat scia ut pdicta positio asserebat. Circa qd duo facit. qr pō pponit qd itēdit. 2o declarat ppositum ibi ⌊ Manifestū est aūt. ⌋ Dic g ⌊ Accidit āt dicētib⁹ circulo demrationē eē nō solū illud ⌋ i. icōueniēs qd nūc dictū est. qr cū sit ostēsum q nō cōtigit circulo demrare: ⌊ sed ⌋ sup. accidit ⌊ aliud ⌋ icōueniēs q circulo demōstrare ⌊ nihil est dicē aliud q̄ q h est si h est. ⌋ i. est. a. si est. a. z est. b. si est. b. ⌊ sic aūt demrare oia est facile. ⌋ i.

est suppficialis τ nõ ire ad pfundũ τ nõ aggñare sciam. ¶ Notãdũ aũt ɔsuetudinẽ eẽ phi rõnes supficiales τ nõ sciẽtificas appellare rõnes faciles. vñ in pº de gñatione. scribit φ ex multis smonibꝰ idocti expirsũ entes. i. qui sunt idocti τ nesciũt sciũt multos smones τ ad pauca respiciẽtes enũciãt facilr. i. enũciãt debilr τ superficialr τ nõ sciẽtifice. apud phm itaq; facilis. i. leue idẽ sonat φ supficiale τ nõ scientificũ. igit in ppositio cũ ait φ ñ ɔtingeret demrare circulariter tũc demrare oĩa eẽt leue qḋ idẽ sonat φ supficiale τ nõ sciẽtificũ. hi ergo sic errãtes nõ solũ peccabãt qꝛ dicebãt φ ɔtingit circulo demõstrare: qḋ est ipossibile: sed etiam errabãt. qꝛ dicebant φ ex tali demrãtione aggñet scia: qḋ patet esse falsum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestũ aũt ẽ φ ħ accidit tribꝰ termis positis. p multos eni aut paucos reflectẽ dicẽ nihil differt. per paucos aut per duos Cũ enim ex necessitate. a. sit. b. hoc autem c. Cum igit. a. sit ex necessitate erit. ħ. c.

¶ Declarat qḋ dixerat. Ad cuꝰ euidẽtiã sciẽdũ φ demõstratio circularis nihil aliud est q̃ʒ q̃dã argumẽtatio reflexa. In declarãdo g̃ ppositũ tria fac phs. qꝛ pº ostendit quõ hẽat fieri ipa argumẽtatio. 2º declarat quõ hẽat fieri argumẽtatio reflexa. 3º manifestat pncipale itẽtũ. vʒ quõ demrare circulariter τ arguẽ flexibilr nihil aliõ est q̃ʒ ɔcludẽ idẽ p idẽ. τ dicẽ si ħ est. hoc est. τ demõstrare oĩa facilr. i. supficialr τ nõ sciẽtifice. scḋa ibi. ⌊ Sugit cũ sit. a. ⌋ ʒª ibi ⌊ Ponat. a. in quo. c. ⌋ Dicit g̃ ⌊ Manifestũ est aũt qm̃ accidit ħ ⌋ sup. icõueniens. qḋ dictũ est ⌊ tribꝰ termis positis reflectẽ gdẽ eni per multos terminos uel p paucos. dicẽ nihil dĩt. ⌋ τ subdit ⌊ cũ sit. a. ex necitate est. b. ħ aũt cum sit. b. est. c. ⌋ i. de necitate erit. c. i. sequit. cũ igit. a. sit ex necitate erit c. In ħ g̃ nos docuit discurrẽ a pncipijs ad ɔnem: sm quẽ modũ si ex pmo sequit scḋm: τ ex 2º 3m segt φ ex pmo sequat 3m. uel si ex. a. sequit. b. τ ex. b. c. ɔñs est φ ex. a. sequit. c. ¶ Notãdũ aũt φ phs p̃ro eodẽ accipit a. τ. c. Intẽdit eni ut parebit sic arguẽ. si est. a. est. b. si ẽ b. est. c. g̃ si est. a. est. c. sed idẽ est. a. τ. c. igit si est. a. est. a. In demrãtione g̃ circulari ɔcludit idẽ p idẽ. demrare g̃ circulariter nihil aliud est q̃ʒ dicẽ si est ħ est ħ. ut si ẽ a. est. a. sic g̃ oĩa demrare est facile. i. supficiale. τ nõ aggñat sciam. ¶ Notãdũ g̃ φ sm itẽtionem phi. a. b. c. sunt tres termini τ sũt duo. sunt tres sm uocẽ: sed sũt duo sm rẽ: qꝛ p eodẽ accipit. a. τ. c. iõ aliqñ ait φ nihil dĩt reflectẽ p paucos termios ut p tres. aliqñ φ nihil dĩt reflectẽ p paucos ut p duos: qꝛ termini assũpti ut pʒ per hita sunt tres τ duo. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Sugit cũ sit. a. necesse est eẽ. b. hoc autem cũ sit erit. a. hoc enim inhereat circulo.

¶ Docet nos reflectẽ siue docet nos circulariter arguẽ dicẽs. ⌊ si igit cũ sit. a. necẽ est eẽ. b. ħ aũt. ⌋ i. b. cum sit est. a. ħ eni erit circulatio. ¶ Notandũ aũt φ cũ pmo dixit si est. a. est. b. si est. b. est. c. g̃ si ẽ. a. est. c. docuit nos arguẽ. nũc aũt cũ dicit. si est. a. est. b. τ si est. b. est. a. docet nos arguẽ circulariter. qꝛ hoc est arguere circulariter pcedere ab eodẽ in idẽ. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ponat. a. i q̊ ẽ. c. b. igit cũ sit. a. eẽ dicẽ ẽ ipm. c. dicẽ. ħ aũt est: qm̃ cũ sit. a. est. c. ħ. c. cũ. a. idẽ est. q̃re accidit dicẽ circulo dicẽtes esse demrãtionẽ nihil aliud nisi cũ sit. a. est a. sic aũt oĩa demõstrare leue est.

¶ Postq̃ʒ docuit nos reflectẽ τ docuit nos arguẽ circulariter: declarat quõ arguẽdo circulariter pbat idẽ p idẽ τ facile est oĩa demrare. d. ⌊ ponat. a. in q̊. c. ⌋ i. ponatur φ idẽ sit. a. τ. c. ħ posito arguat sic ⌊ b. igit ⌋ su. est. ⌊ cũ sit. a. ⌋ i. cũ sit. a. est. b. ⌊ eẽ dicẽ ⌋ sup. b. ⌊ est dicẽ ipm. c. ⌋ i. cũ sit. b. est. c. ⌊ ħ aũt est ⌋ dicẽ ⌊ qm̃ cũ sit. a. est. c. ⌋ q. d. φ si est. a. est. b. si est. b. est. c. g̃ sequit de pº ad ultimũ φ si est. a. est. c. ⌊ sed. c. cũ. a. idẽ est. q̃re dicẽtes demrãtionẽ eẽ circulo accidit nil aliud dicẽ q̃ʒ cũ sit. a. est. a. sic gdẽ demrare oĩa est leue. ⌋ ¶ Notãdũ aũt φ si idẽ est. c. τ. a. τ ad. a. seqt. b. τ ad. b. seqt. c. seqtur φ ad. a. seqt. a. arguẽ circulariter nihil aliõ est q̃ʒ dicẽ si ħ est: ħ est. ut si est. a. est. a. sic aũt demrare oĩa ẽ leue. i. est supficiale τ nõ sciẽtificũ. ¶ Dubitaret forte aliq̃s utrũ possit pbari idẽ p idẽ. τ vꝫ φ sic: qꝛ que sũt nota p aliud pbant p aliõ. g̃ que sũt nota p se pbãtur p se. sʒ multa sũt p se nota: g̃ multa pbant p scipsa ul' pbari pñt. pbare g̃ idẽ p idẽ τ ɔcludẽ idẽ p seipm nõ est icõueniẽs. ¶ Dõm φ sic accidit i cognitiõe sensitiua utputa i visu ita suo mõ circa itellm ɔtigit. videmꝰ eni φ aliq̃ sũt visibilia p aliõ: ut p colorẽ τ lucẽ. aliq̃ seipis offerũt visui ut color τ maxĩe lux. color eni τ si aliquo mõ deficit a p se visibili uel a visibili pº. ħ est qꝛ nõ plene pticipat nãm lucis. sʒ est q̃dã lux obũbrata aut opacata. ipa tñ lux offert se visui τ est seipsa visibilis. sic τ i pposito ɔnes cognoscunt p pncipia. pncipia autẽ τ potissime dignitates τ ppõnes maxĩe siue ul'es sũt seipsis note. Statim eni cũ se offerũt itellectui nr̃o assentimꝰ eis. sũt g̃ aliq̃ ppõnes note p se: nõ m̃ ppe loquẽdo sũt aliq̃ ppõnes pbate p se. n ã pbare nõ dicit qḋcũq; cognoscẽ. sed dic cog̃scẽ cũ discursu. ħ eni ppe ẽ discurrẽ sillistice ab vno in aliõ. Si g̃ maxĩe ppõnes sine discursu cognoscimꝰ: ppõnes hꝰ nõ pprie pbant qꝛ nõ itelligunt cũ discursu. sed pma faciẽ se offerũt intellectui. est g̃ deuenire ad aliq̃s ppõnes p se notas. sʒ nõ est deuenire ad aliq̃s ppõnes que seipsas ɔcludant uel que pprie seipsas pbẽt: qꝛ tales ppõnes nõ pbantur. i. nõ itelligunt cũ discursu. qḋ ergo arguit: qꝛ qḋ est notũ per aliud pbat per aliud bñ sequit. sed qḋ subiũgit. qḋ est notũ per se pbat per se. non sequit: qꝛ qḋ est per se notũ nõ pbat. ¶ Deinde cum dicit.

¶ At vo nec ħ possibile est nisi i his q̃cũq; alternatim se cõsequunt sicut sunt ppria.

¶ Ostẽdit hos errores nõ solũ qꝛ dicebãt φ ɔtingebat circulo demrare τ φ ex tali demrãtiõe aggñabat scia. sed ẽt errabãt qꝛ dicebãt oĩuʒ eẽ hꝰ sciam. vʒ p demrãtionẽ circularẽ. Intẽdit aũt talẽ rõnẽ nõ pñt pbari circulariter nisi que sũt ɔũtibilia τ que pbant sillogistice p pmũ pme figure. g̃ nõ oĩa pñt circulariter demrari. ¶ Adducẽdo aũt hãc rõnẽ q̃tuor fac. qꝛ pº ostendit φ ad pbãduʒ aliq̃d circulariter reqrit ibi ɔũtibilitas terminoꝝ. 2º declarat φ reqrit ibi ordo sillisticꝰ. 3º manifestat φ opʒ hoc fieri solũ in pma figura. 4º ex oĩbus his ɔcludit φ cũ oĩa nõ sint ɔũtibilia nec oĩa possent sic sillogistice pbari: τ φ nõ oĩa: imo ualde pauca sunt illa que pñt circulariter demrari. 2ª ibi ⌊ Uno gdẽ posito. ⌋ ʒª ibi. ⌊ Sigdẽ igit τ. a. ⌋ 4ª ibi. ⌊ Quare qm̃ q̃ʒ pauca. ⌋ Dicit ergo ⌊ at vo neq; possibile est ħ. ⌋ i. neq; est possibile pbare circulariter ⌊ nisi in his que alternatim se ɔsequunt sicut sunt ppria. ⌋ i. nisi in his que sunt ɔũtibilia. q. d. φ ad pbationẽ circularẽ reqrit cõuertibilitas terminoꝝ. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Uno gdẽ posito oñsuʒ ẽ φ neq̃q̃ʒ necesse ẽ aliq̃d eẽ alter. Dico aũt vno φ neq; termino vno neq; ppõne vna posita. Ex duabꝰ aũt ppõnibus pmis τ minimis ɔtingit: sic gdẽ cõtingit τ sillogizare.

¶ Ostẽdit φ ad hꝰ pbationem reqrit ordo sillisticus. Dicit g̃. ⌊ Uno gdẽ posito ostẽsum est ⌋ sup. in porib'

q nequaq̄ necesse est aliqd alterū eē. .i. aliqd alterū accidē uel aliqd alteruz seq. ⁊ sbdit dico aūt qdē vno qm̄ nec vno termio nec vna ꝓpōne posita .sup. sequit aliqd ex duab⁹ aūt ꝓpōnib⁹ p̄mis. .i. ex duab⁹ p̄missis ⁊ minimis. .i. ad min⁹ ꝯtingit .sup. seq aliqd. sicut ꝯtingit qdē silłogiçare. posset g̃ rō sic formari. ad quālibet ꝯñtiā tā circularē q̄z aliā: eo q ex vna nihil sequit. regrunt due ꝓpōnes siue due p̄misse. sed sic ꝯtingit silłogiçare: ⁊ iste est ordo silłistic⁹: g̃ ad quamlibet ꝯñtiā tā circularē q̄z aliā regrit ordo sillogisticus. ℭ Notādū aūt q ad oēm ꝯñtiā regrit ordo silłistic⁹. ⁊ regrunt due ꝓpōnes ⁊ tres termini. qr ois ꝯñtia uł est silłs uel reducibilis ad silłm. ℭ Dubitaret forte aliqs quō vno posito siue vna ꝓpōne siue termino vno nō sequit aliq̄ ꝯclō. ℭ Dōm q ꝯclō q̄cūq̄ sit silłis ē aliqua hitudo alicui⁹ p̄dicati ad aliqō sbm. ⁊ qr nihil ꝯcludit p seipm opz q p aliō .i. p mediū terminū concludat h⁹ hitudo. g̃ p hitudinē quā hn̄t p̄dicatū ⁊ sbm ad mediū terminū que hitudo sumit in p̄missis. pz quam hitudinē hn̄t p̄dicatū ⁊ sbm iter se. qō declarat in ꝯne in p̄missis. opz g̃ accipe quā hitudinē hēt p̄dicatum .i. maior extremitas ad mediū ad h̓ q iferat ꝯclō. ⁊ quā hitudinē hn̄t maior ⁊ minor extremitas iter se. ex habitudine ergo quā hēt utraq̄z extremitas ad mediū q sit in p̄missis inferat que sit hitudo extremitatū iter se: qō sit in ꝯne. q̄re si in p̄missis accipet solū vna ꝓpō nō sumeret hitudo mediȷ ad utrāq̄z extremitatē: sed ad alterā tm̄. nō ergo ex hoc possum⁹ ꝯcludē que eēt habitudo extremitatū inter se. igit si debeat per mediū tm̄ inferri habitudo utriusq̄z extremitatis inter se qō sit i ꝯne opz q in p̄missis accipiat habitudo utriusq̄z extremitatis ad mediū. ⁊ qr ad hec ad min⁹ regrunt due ꝓpōnes nō sufficit vna. ergo ex vna ꝓpōne nulla sequit ꝯclō. sed ad minus regrunt due ꝓpōnes: ⁊ ad min⁹ requirunt tres termini. qr due ꝓpōnes ex min⁹ q̄z ex tribus terminis ꝯstare nō pn̄t. bn̄ ergo dictū est q posito vno .i. posita ꝓpōne vna nihil sequit ut est per habita manifestū. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Sigdē igit ⁊ .a. ipsi .b. ⁊ .c. ihereat: ⁊ h̓ ad inuicē ⁊ ipsi .a. c. sic qdē ꝯtingit ex alterutris mōstrare oia quesita in p̄ma figura sicut ostēsum est in his que de silł̄o sunt. Ostēsum est aūt q in aliȷs figuris aut nō sit sillogismus aut nō de acceptis. Nō aūt p̄dicari eq̄liter nequaq̄z est mōstrare circulo.

ℭ Ostēso q ad circularē ꝯñtiā regrit cōuertibilitas terminoꝝ ⁊ ordo sillogisticus. In pte ista declarat q opz hoc fieri solū in p̄ma figura. d. sigdē igit ⁊ .a. ipsi .b. ⁊ c. inhereat .sup. ꝯuertibilr ⁊ hoc ⁊ ipsi .a. ensūt ad inuicē. .i. cōuertibilr. sic qdē cōtingit sillogisticē demōstrare ex alterutris. .i. ꝯuertibilr. in p̄ma figura. sicut ostēsum est in his que sunt in silł̄o. .i. in 2° p̄orū. ostēsum est aūt in illo libro q in figuris aliȷs .s. p̄ma aut nō sit silłs. circularis. aut nō sit de ꝓpōnibus acceptis. sed de aliȷs. opz ergo talē silłm fieri i p̄ma figura ⁊ fieri ex terminis eq̄liter p̄dicātib⁹ .i. ꝯuertibilib⁹. Ideo subdit q nō aūt eq̄liter p̄dicātia. .i. p terminos nō cōuertibiles nequaq̄z est circulo demr̄are. ℭ Dubitaret forte aliqs quō solū in p̄ma figura ⁊ per terminos ꝯuertibiles sit ꝓpō circularis. in aliȷs aūt figuris uel nō sit circulatio. uel si sit ad hoc nō sufficiūt ꝓpōnes accepte: s̄z opz sumē ꝓpōnes alias. ℭ Dicēdū ad p̄fectā circulationē opz q per ꝯnez ꝯcludat utraq̄z p̄missarū ita q per utrāq̄z p̄missarū ꝯcludatur ꝯclō ita ut sit p̄fecta circulatio ⁊ sit ꝓcessus ab eodez in idē. pz q per ꝯnē ꝯcludat utraq̄z illarū et q conclō cū cōuersa minoris inferat maiorē. ⁊ cū cōuersa maioris ꝯcludat minorē. qō nō pōt fieri nisi in termis cōuertibilib⁹. ut ponant termini cōuertibiles hō. disciplinabile. risibile. ⁊ fiat talis silłus. ois hō est disciplinabilis: oē risibile est hō: g̃ oē risibile est disciplinabile. per hāc aūt ꝯnē cū ꝯuersa minoris ꝯcludit maior. ut oē risibile est disciplinabile: ois hō est risibilis. que est cōuersa minoris. g̃ ois hō est disciplinabilis. que fuit maior. sic ēt cū ꝯuersa maioris ⁊ ꝯne ꝯcludit minor: ut oē disciplinabile est hō. que est cōuersa maioris. oē risibile est disciplinabile. que fuit ꝯclō p̄oris silłi. g̃ oē risibile est hō. que fuit minor silłi p̄oris. ℭ Hoc viso pz q in tertia figura nō pōt eē p̄fecta circulatio. nā in tertia figura semp ꝯclō est pticularis. ⁊ opz q aliq̄ premissarū sit ułis. nunq̄z aūt per pticularē ꝓpōnē ꝯcludit ułis. q̄re si in tertia figura sit utraq̄z p̄missaruz ułis nulla erit ibi circulatio nec p̄fecta nec imp̄fecta: quia neutra p̄missarū cū sit q̄libet ułis poterit ꝯcludi per ꝯnē pticularē. Si aūt altera p̄missarū sit ułis altera pticularis saltē nā poterit ibi eē circulatio cōpleta. qr nō poterit ibi ꝯcludi utraq̄z p̄missarū. p ꝯnē eni pticularē nō poterit ꝯcludi p̄missa ułis. sic ēt in scd̄a figura non pōt eē cōpleta circulatio. nā semp in scd̄a figura est ꝯclusio negatiua: ⁊ altera p̄missarū est affirmatiua: ⁊ altera negatiua. nō eni pōt eē q in scd̄a figura ambe premisse sint negatiue: qr tūc nihil seq̄ret: nec q ambe sint affirmatiue: qr tūc seq̄ret ꝯclō affirmatiua. ⁊ argueret a pōne ꝯñtis qō est petiñ in forma silłistica. g̃ opz alterā p̄missarū eē affirmatiuā ⁊ alterā negatiuā. cū ꝯne. g̃ negatiua ⁊ p̄missa negatiua nunq̄z pōt ꝯcludi p̄missa affirmatiua. nec g̃ in tertia figura nec in scd̄a p ꝓpōnes acceptas pōt eē p̄fecta circulatio: qr nō pōt ibi ꝯcludi utraq̄z p̄missarū. Si g̃ debeat fieri cōpleta circulatio oporteret accipe aliq̄s ꝓpōnes ad h̓ q ꝯcluderet utraq̄z p̄missarū. qō quō fieri hēat in lib⁹ p̄oꝝ hēt declarari. In sola g̃ p̄ma figura pōt eē cōpleta circłatio. Rursus h̓ solū hēt fieri in p̄mo p̄me. nā aliȷ modi prime figure si sunt utiles uel ꝯcludūt ꝯnē negatiuā uł pticularē. si ꝯcludūt pticularē nō pōt ibi fieri completa circulatio pp id qō dictū est de tertia figura. si aūt concludāt negatiuā: nō pōt ibi eē cōpleta circulatio pp ea que diximus de scd̄a figura. ubi ostēdimus q qr ibi est ꝯclō negatiua nō pōt eē p̄fecta circulatio. In solo g̃ p̄mo mō p̄me figure ⁊ per terminos cōuertibiles habet p̄fecta circulatio fieri. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Quare qm̄ pauca huiusmodi in demr̄ationib⁹ sūt manifestū qdē est: qm̄ uanū est ⁊ ipossibile sic dicē ex his que sunt ad inuicē eē demōstrationē. ⁊ ꝓpter hoc cōtingit oīum esse demonstrationem.

ℭ Cōcludit ꝯtra pōnē p̄tactā: q dato q ꝯtingeret circulariter demr̄are ⁊ posito q ex tali demr̄atione aggñet scia: nō tm̄ oia sic scibilia ⁊ sic demr̄abilia sunt: imo cū h̓ nō possit fieri nisi in terminis ꝯuertibilib⁹ ⁊ p p̄maz figurā solū: imo solū p p̄mū p̄me figure ualde pauca essent sic scibilia: qr ualde pauca sūt talia. iō aīt quare qm̄ qdē pauca in demr̄ationib⁹ sunt h⁹. manifestū est aūt: qm̄ uanū ⁊ impossibile sit dicere demr̄ationem eē ex his que sunt ad inuicē. .i. ex cōuertibilib⁹. ⁊ ꝓpter hoc dicere q cōtingit oīuz eē demr̄ationē. cum nō oia sint ꝯuertibilia nec oia possint per p̄mū p̄me figure ꝯcludi. ℭ Notādū q nō negat hoc Ar. qn termini in demr̄atiōe sint ꝯūtibiles cū demr̄atio potissima nō possit fieri nisi in ꝯūtibilib⁹ terminis. negat tam̄ q nō oia sunt talia: nec oia sunt cōuertibilia. iō nō oium pōt esse demr̄atio ⁊ maxime demr̄atio circularis. de q̄ planū est q regrit terminos ꝯuertibiles cuius ꝯrm̄ silłi

dicebant asserentes oium ee demonstrationem. et q oia poterant circulariter demonstrari. ¶ Dubitaret forte aliqs qd faciat ad ppositu pbandu qd supius pmiserat. vz q ex uno nihil seqt. ¶ Dicendum q ex hoc dicero q uno posito nihil sequit: sed requirunt ibi due pmisse ad minus manifeste habet q ad oem pntiam sive sit circularis sive sit alia requirit aliquo mo ordo sillogisticus. sillogistice aut no pot fieri circulatio nisi in terminis pvertibilibus. ergo requirunt ibidem termini pvertibiles. et qz no oia sunt convertibilia. ergo manifeste ex hoc pcludit intentuz. vz q no oium sit circularis demonstratio. cuius pririum ponebant ponentes q oia contingit circulariter demonstrare.

¶ Qm aute ipossibile est aliter se hre cuius est scia simplr: et qm necium utiqz erit id ee scibile qd est fz demonstratiuam sciam. demonstratiua aut est qua hemus in hndo demonstrationem: ex neccijs utiqz sillis demonstrationis est. Accipiendu igit est ex qbus et qlibus demonstrationes sint.

¶ Postqz phs ondit q demonstratio e ex pmis et ueris. In pte ista declarat ex qbus et ex qualibus pmis: et ex qbus et ex qlibus ueris heat ee demonstratio. no eni sufficit scire demonstrationem ee ex pmis et ueris nisi sciuerimus que et qlia sunt illa pa et uera. In hoc g caplo declarat illa pa et uera ex qbus est demonstratio que est qlia sint. qz debent ee de oi per se et fm q ipm. Pot mi et alr pntinuari hec ps ad pcedentem. na demonstratio addit supra sillm simplr necessitatem mae. circa aut ipaz necessitatem mae siue circa ipm neciu aliq se hnt ad malia aliq ut formalia. naz ipa pa et uera sunt necessaria. sed ro quare sunt necessaria. qz sunt de oi per se et fm q ipm. pma ergo et uera sunt illa que sunt necessaria. sed de oi per se et fm q ipm sunt ro qre sunt necessaria. et qz semp id qd est tale est qsi male. illud aut qd est ro qre sit tale est qsi formale respectu eius. dice possumus q per relationem ad necessariu uel ad necessitatem mae pa et uera sunt qsi malia. de oi per se et fm q ipm sunt qsi formalia. io dice possumus q pter forma sillti simplr demonstratio que addit supra hu sillogismu necessitatem mae het pnerpia malia et aliq formalia. ¶ Postqz ergo phs determinauit de his que sunt quare malia respectu demonstrationis. qz ondit demonstrationem esse ex pmis ueris. In pte ista determinat de his que formalia. ondens ex qbus et qualibus ueris sit demonstratio. qz est de oi per se et fm q ipz. Diuidit aut hec ps in duas. qz pa declarat ex qbus et ex qlibus demonstratio est. 2a manifestat ex qbus et ex qlibus non est ibi [Si igit demonstratiua scia.] Circa pmu duo facit. qz pa cotinuat se ad dicenda. 2a declarat de itento ibi [Primu igit demonstrabimus.] In pa pte intendit tale rone. ois sillus demonstratiue pbas pnez necessaria est ex necessarijs. demonstratio est hu. igit demonstratio est ex necessarijs. et qz demonstrationes sunt ex necessarijs. io uidedu est ex qbus et ex qualibus necessarijs sunt demonstrationes. ro aut [Qm aut ipossibile est alr se hre cuius est scia simplr.] i. per demonstrationem [id utiqz scibile qd est fm demonstratiua sciam erit necessariu ee.] q.d. q qz p demonstrationis et id qd scitur per demonstrationem no pot alr se hre. io opz huius pnem et huius scitu ee necessarium. Et subdit [demonstratiua aut] sup. [scia] [est qua hemus in hndo demonstrationem.] demonstratiua ergo scia siue demonstratiua p no soluz est necessaria: sed etia est hita per demonstrationem. et qz sic est. [ex neccijs itaqz est sillis demonstrationis] siue sillis demonstratiuus. et qz demonstrationes sunt ex neccijs. [accipiendu est igit ex quibus et ex qualibus] [neccijs] [demonstrationes sunt.] Notandum aut q pot necia p pcludi per mediu ptingens: sed hoc no erit demonstratiue sed topice siue pbabilr. demonstratiua aut p necia no pot pcludi nisi per mediu necium. Volens ergo phs pbare q demonstratio sit ex neccijs duo

assumit. quoz unu est q p demonstratiua no pot alr se hre et est necia. 2m uo est q hu p habet per demonstrationem. cuz g demonstratiuus sillus pcludit demonstratiue pnem necessaria opz demonstrationem esse ex neccijs. et qz demonstrationes sunt ex neccijs accipiedu est ex qbus et qlibus neccijs hnt ee. ¶ Dubitaret forte aliqs. qz ui q in demonstratione no possumus accipe aliq formalia et aliq malia. na cu tota forma sillogistica tradat in libro poz cu demonstratio no addat supra sillm nisi necessitatem mae ui q totuz sit qd male qd addit demonstratio supra sillm simplr. et qz in libro posterioz determinat de demonstratione qtum ad ea que addit supra sillm simplr: ui q totu sit qd male qd h de demonstratione tradit. no g distiguedu est. q aliq sunt malia aliq formalia: que h de demonstratione traduntur. ¶ Dicendum q put tradit in 7o meta. aliq sunt malia respectu unius que sunt formalia respectu alterius. ut cupreum est qd male respectu circli. et est tn qd formale respectu circuli cuprei. na si diffiniret circulus cupreus. cupreu poneret in diffone eius. circulus g cupreus lz sit qd male respectu circli simplr in ipo tn circulo cupreo est assignare aliqd formale respectu eius. sic lz necitas mae sit qd male respectu sillti simplr. circa ipaz tn necessitatez mae. sup. circa ipz neciu est aliqd assignare male et aliqd formale. Dicebat eni q pa et uera sunt necia. sz ro qre sunt necia est: qz sunt de oi per se et fz q ipm. et qz semp id qd est ro qre aliqd sit tale est formale respectu eius ut antea dicebat. io determiare de pmis et ueris est qsi determiare de necessario et malr. determiare uo de oi et per se et fm q ipm est qsi determiare de necio formalr. bn ergo dictu est q supra ondedo phus demonstrationem esse ex pmis et ueris determinauit de necessario siue de demonstratione quasi maliter. nuc aut declarando eam esse de omni per se et fm q ipm determinat de ea quasi formaliter. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Primu igit determinadu qd dicimus de omni: et quid per se: et quid uniuersale.

¶ Exequit de itento ondes q ea ex qbus est demonstratio debet ee de oi: et p se et debet ee ulia. i. debet ee fm q ipz. duo g facit. qz pa ait q uult determiare qd est de oi qd per se et qd ule. 2o determiat de unoqz ibi [De oi hoc dico.] Dicit g. [Primu ergo demonstrabimus qd dicimus esse de oi qd per se et qd ule.] Deinde cum dicit.

¶ De omni quidem hoc dico qd utiqz no in quodam in quodam aut ~~est. na quod~~ aliqn quidem sic. aliqn uo no. ut de omni hoie aial. Si eni uez est dicere hoiez uez est dicere aial. et si nunc alterum et alterum. Et si in omni linea punctum ~~simpliciter~~ est.

¶ Exequit de unoquoqz istoz. Circa qd tria facit. qz pa determiat de oi. scdo de per se. tertio de uniuersali. secuda ibi [Per se aut sunt.] tertia ibi [Uniuersale aut dico.] Circa pmu duo facit. qz pa determinat quid est dici de oi. 2o qd dixerat pbat per quoddam signum ibi [Signuz est aut.] Dicit ergo q [de omni h dico qd utiqz est no in quoda qde sic. quoda qde no. nec aliqn sic. aliqn aut no.] q.d. q de omni de quo hic agit requirit ulitatem sboz. qz no debet esse in quodam sic et in quodam no. et requirit ulitatem tepoz. qz no debet esse aliqn sic et aliqn no [ut de oi hoie] [pdicat] [aial.] [qz si ueru est dice aliqd ee hoiem ueruz est dice ee aial] [et si nuc alteru.] i. si nuc uez est dice alteru. i. hoiez [nuc alteru.] i. ueruz dice alteru. i. aial. [et sicut in oi linea est punctus.] et sup. sicut in oi hoie est aial simplr sup. est ibi dici de omni. ¶ Notadum aut q aial respectu hois habet ulitatem sboz et etia ulitatem temporuz. Est eni ibi ulitas sboz. qz de quocuqz ueru est dice q

sit hō de illo uerū est dicē ꝙ sit aial. ⁊ ēt ulitas tēpoꝝ.
q2 nūc ⁊ qñcūq3 de aliq̄ uerū est dicē ꝙ sit hō de illo
tūc est uerū dicē ꝙ sit aial. ¶ Notādū ēt ꝙ sic de quo
cūq3 est uerū dicē ꝙ sit hō est uerū dicē ꝙ sit aial. ⁊ nūc
⁊ qñcūq3 est uerū dicē ꝙ sit hō tūc est uerū dicē ꝙ sit
aial. sic de quocūq3 est uerū dicē ꝙ sit linea uerū est di
cere ꝙ in ea sit punctus. ⁊ tunc ⁊ qñcūq3 est uerum di
cere ꝙ sit linea tūc est uerū dicē ꝙ sit pūctus. Est ḡ de
oi dicēdo. ois linea est pūctata. sic est dici de oi dicen-
do. ois hō est aial. utrobiq3 eni est rā ulitas sboꝝ q̄3 tē
poꝝ. ¶ Dubitaret forte aliqs quō de oi de quo h agi
tur se hēat ad dici de oi in liº ꝑoꝝ. ¶ Dōm ꝙ ad dici
de oi in liº ꝑoꝝ. nō reqrit nisi ulitas sboꝝ. tūc eniz est
de oi ut in ꝑorib⁹ tradit qñ nihil est sub sbo de quo ꝑ-
dicatū nō dicat. Sed de oi de quo h agit sup ulitatez
sboꝝ reqrit ulitatē tēpoꝝ. Cā aūt hui⁹ ex h sumi pōt.
nā cuz inueniat duplex ꝓpō de inesse ut pōt hēri ex ꝑ
mo prioꝝ. vz ut de inesse simplr ⁊ de iesse ut nunc. Ex
ꝓpōnib⁹ de inesse ut nūc ⁊ 9tingētibus pōt fieri sills
topicus. sed sills demōstratiuus nō pōt fieri ex ꝓpōni
bus 9tingētibus nec ex ꝓpōnibus de iesse ut nūc. sed
opz ꝙ fiat ex ꝓpōnibus necessarijs ⁊ de inesse simplr.
igit cuz sills traditus in libro prioꝝ sit in terminis cō
munib⁹ sit applicabilis tā ad sillm demrātiuum q̄3 ad
topicū opz ꝙ de oi ibi traditū icludat talem ulitatem
que reseruet in oi sillo tā topico q̄3 demrātiuo. ⁊ q2 ex
solis pticularibus nō sequit 9n. si 9sideremus formam
sillogiçādi opz in oi sillo esse aliquā ꝓpōnē ulem que
accipit ulitatem sboꝝ. q̄re si in oi sillo in quo reseruat
recta forma sillogistica reqrit ulitas sboꝝ. forma silli
tradita in libro prioꝝ que est applicabilis ad oēm mo
dum sillogiçādi hanc ulitatem reqrit. sed demrātiuus
sills qui est ex ꝓpōnibus nō ex qbuscūq3. sed ex neces-
sarijs ⁊ de inesse simplr cum talia insint oi ⁊ semp opz
ꝙ de oi de quo hic agit nō solū reqrat ulitatez sboꝝ:
sed etiā tempoꝝ. bn̄ ergo dcm̄ est ꝙ de oi in libro po-
sterioꝝ addat ad de oi in libro prioꝝ ulitatem tēpoꝝ.
¶ Ulteri⁹ aūt dato ꝙ de oi hic traditū addat ad de
oi in libro prioꝝ. Dubitaret forte aliqs utruz dici de
oi differat uel sit idem ꝙ ꝓpō ulis. ¶ Dōm ꝙ ut pa-
tebit dici de oi simplr nō est idem ꝙ ꝓpō ulis: q2 cum
in oi sillo sit aliq̄ ꝓpō ulis in oi sillo eēt dici de omni:
qd tn̄ falsuz est: q2 ꝓprie loquēdo ⁊ directe de oi ⁊ de
nullo nō sunt nisi ꝑncipia ꝓbātia ꝑmā figurā. potuis
set tn̄ phs si uoluisset cuilibet figure īuenire sua ꝑnci-
pia. nā sic ꝑma figura hēt sua ꝑncipia dici de oi ⁊ dici
de nullo. sic scda figura hēt sua ꝑncipia. oēs enim silli
scde figure pñt per hoc ꝑnm ꝓbari. qcqd remouet a ꝑ-
dicato ⁊ a sbo. si eniz nullus lapis est aial ⁊ ois homo
est aial sequit ꝙ nullus hō sit lapis. nā si lapis remo
uet ab aiali opz ꝙ remoueat ab hoie. Scda aūt figura
hēt vnū solū ꝑncipiū: q2 ois 9 ibi est negatiua. ꝑa aūt
figura hēt duo ꝑncipia. vnū qd ꝓbat 9nes affirmati-
uas qd est dici de oi. ⁊ aliud qd ꝓbat negatiuas qd est
dici de nullo. tūc eni sequit in ꝑa figura 9 affirmatia.
qñ nihil est sbi de quo ꝑdicatuz nō dicat. ⁊ tūc sequit
negatiue qñ nihil est sbi a quo ꝑdicatū nō remoueat:
⁊ sic ꝑma figura hēt sua ꝑncipia. ⁊ sic ēt scde figure in-
ueniemus suū ꝑnm. sic ēt posset tertie figure ꝑna inue-
nire. Noluit tn̄ phs cuiuslibet figure ꝓpa ꝑna inueni
re. cuz tn̄ potuisset: q2 q̄to pauciora sunt prina ad que
fit reductio. tāto artificialior est doctrina. uoluit ergo
phs ut suā doctrinā artificialr redderet. ⁊ ut ad pau-
ca ꝑna eēt iductio oēs figuras reducē in ꝑmā. ⁊ ꝑmaz
in sua prina resoluē. ut sic ad prina prime oēs alie figu-
re reducēde eēnt. Redeamus ḡ ad ꝓpositū ⁊ dicam⁹
ꝙ nō est idē dici de oi ⁊ ꝓpō ulis: q2 in oi sillo est ꝓpō
ulis. non tn̄ in oi sillo est ꝓprie prinm dici de oi. vnde
Auerro. cōmētator supra ꝑmū prioꝝ. uolēs dare dūā

iter ꝓpōnem ulez ⁊ dici de oi ait. ꝙ si dicat. oē aial est
corpus. ad h ꝙ ibi sit prinm dici de omni. nō solū im-
portat ꝙ omne aial disponat per corpus. sed importa
tur ꝙ omne aial disponat per corpus. ⁊ ꝙ quicqd di-
sponit per aial disponat per corpus. ꝓpō vō ulis est v
tualiter prinm dici de oi. sed tunc est hi⁹ prinm ꝓprie
⁊ directe qñ nō solū sbz disponit per ꝑdicatū qd sit in
maiori: sed qñ accipit aliqd sb sbo. qd sit in minori. qd
postea disponit per ꝑdicatū. qd sit in 9ne. Jpm ḡ ordi
nem sillogisticū iportat dici de oi quē ꝓprie non ipor
tat ꝓpō ulis. pz ḡ uerū esse qd dicebat. vz ꝙ simplr ⁊
per oēm modū nō est idē dici de oi ꝙ ꝓpō ulis. ¶ Ul
teri⁹ aūt dubitaret forte aliqs. utrū sit aliquo mō idez
dici de oi ꝙ ꝓpō ulis. ¶ Dōm ꝙ dici de oi est ꝑnm
silloꝝ. in sillis aūt possumus assignare duplex prinm.
māle ⁊ formale. ipe eni ꝓpōnes ⁊ termini uident esse
mā silli. ordo aūt sillogisticus uel est forma silli ul ali-
qd ptinens ad formā. Si ergo dici de omni accipit ut
prinm māle silli sic nihil est aliud q̄3 ꝓpō ulis. ⁊ h mō
sumptū reperit in omni sillo. Omnis enim sills acci-
pit aliquā ꝓpōnem ulem affirmatiuaz uel negatiuaz.
ideo in omni sillogismo. principiuz est dici de oi ul de
nullo. Scdm ḡ hūc modū si dicat. oē aial est corp⁹. nō
plus iportat de oi q̄3 oē aial disponit p corp⁹. sed si dici
de oi accipiat ut ꝑncipiū formale. ⁊ ut ꝓbat formā sil
logismi ⁊ ordinē sillogisticū sic dici de oi ut in ꝑceden
ti qōne dicebat nō est idē ꝙ ꝓpō ulis. ⁊ directe ⁊ pro
prie nō est prinm silloꝝ in oi figura. sed solū est ꝑnm in
ꝑa figa. Scdz ḡ hūc modū. si dicā oē aial est corp⁹. dici
de oi nō solū dicet. oē aial disponit p corp⁹. sz ēt dicet
totū ordinē sillogisticū. iportabit eni ꝙ oē aial dispo-
nit p corp⁹. ⁊ ꝙ qcqd disponit p aial disponit p corp⁹
ḡ ꝓpō ulis dicit virtualr ⁊ quodāmō dici de oi: ut est
prinm formale dicit actualr ⁊ simplr. Ex qualibet eni
ꝓpōne uli pōt sumi ordo sillogisticus in prima figura
⁊ pōt ex ea sumi principiū dici de omni uel de nullo.
sed tunc est ibi ꝓpile principium hi⁹ qñ ex ꝓpōne uli
actualr explicat ordo sillogisticus in ꝑa figura. ¶ Cū
ergo querit utruz dici de oi possit aliqñ taliter sumi ꝙ
sit idem ꝙ ꝓpō ulis. pz ꝙ si accipiat dici de omni ut
est principiuz māle sillogismi est idē ꝙ ꝓpositio ulis.
Si aūt accipiat ut est principiū formale. ⁊ ut icludēs
ordinem sillogisticuz nō est idem. Si aūt querat quā
Ars. loquit de dici de omni. dici debet ꝙ in libro ꝑo
rum solum loquit ut est principiuz formale ⁊ ut ꝓbat
formā sillogismi in prima figura ⁊ ut includit hi⁹ ordi
nem sillogisticum. ¶ Ulterius dato ꝙ respectu sillo-
gismoꝝ simplr possit accipi dici de omni ut principiū
māle ⁊ ut foꝛale. Dubitaret forte aliqs utrū respectu
sillogismi demonstratiui possit accipi dici de omni ut
principiū māle ⁊ formale. ¶ Dicēdū ꝙ oēs alij modi
sillogismoꝝ habēt 9here sillogismū simplr. sills enim
dialeticus uel etiam demōstratiuus nō est sillogismus
sumptus simplr. sed magis est sillogismus cōtractus.
utrū aūt cōtractio ista fiat per adduionē forme specifi
ce ut dicamus ꝙ sillogismus simplr ⁊ cōmuniter sum
ptus sit genus ad sillogismū dialeticū ⁊ demonstrati-
uum. uel sit ista 9ctio per additionē habitudinis loca-
lis ⁊ necessitate māe. ut dicamus ꝙ sillogismus diale
ticus 9hit sillogismū coiter sumptū addēdo supra ip-
sum hitudinem localē quādā. sillogismus vō demrāti
uus 9hit ipm addēdo necessitatē māe. quid aūt super
hoc uerū sit ad ꝑsens nō sit nobis cure inuestigare. suf
ficit aūt scire ꝙ sillus simplr ⁊ coiter sumptus 9hitur
per sillm demrātiuū. ⁊ q2 sills demōstratiuus est sillo
gismus 9tractus. quare sicut in sillogismo simplr pōt
accipi dici de omni ut est ꝑncipiū māle ⁊ formale: sic
in sillogismo demrātiuo pōt accipi dici de omni ut est
utroq3 mō prinm. uerūtn̄ hēbit se dici de omni ut est

pnm demr̃ationis ad dici de oi ut est pnm silli simplr. sic se hẽt demr̃atio ad ipm sillm simplr. Quare sic demr̃atio addit supra sillm simplr. sic dici de oi ut est pncipiū mãle demr̃atiōis addit supra dici de oi ut est pncipiū mãle sillogismi simplr. ⁊ ēt dicet de oi ut est pncipium formale demr̃atiōis addit supra dici de oi ut est pncipiū formale silli simplr. ¶ Ulteri⁹ aūt dato q̄ dici de oi possit accipi duob⁹ modis ut est pncipium demr̃ationis sic accipit duob⁹ modis ut est pncipiū silli simplr. ⁊ dato q̄ sic acceptuz addat supra dici de oi ēt illo mō sumptū. ¶ Dubitaret forte aliqs qd addat ⁊ quō sit accipiēda hi⁹ additio. Dōz q̄ sic demr̃atio addit supra sillm simplr necessitatez mãe: sic dici de oi ut est pncipiū demr̃ationis sive sit pncipiuz mãle sive sit formale addit sup̄ dici de oi ut est pncipiū silli simplr necessitatē mãe ⁊ ulitatē tēpoꝝ. qd sic declarat. acceptū eni dici de oi ut est pncipiū mãle silli simplr nihil aliud dicit q̄3 ppōnē ulem hñtē in se ulitatē sboꝝ. sed dici de oi ut est pncipiū mãle demr̃ationis dicit ppōnem ulem hñtem in se ulitatē nō solū sboꝝ sed ēt temporꝝ. nā oē. a. est. b. ut est pncipiū mãle silli simplr non plus iportat nisi q̄ oē. a. disponit per. b. sed si hi⁹ ppō debeat eē pncipiū demr̃ationis nō solum importabit ulitatē sboꝝ ut q̄ oē. a. disponit per. b. sed etiā ulitatē tēpoꝝ ut q̄ semp. a. disponit per. b. Et sicut dici de oi ut est pncipiū mãle demr̃atiōis addit supra dici de oi ut est pncipiū mãle silli simplr ulitatē tēpoꝝ. sic etiaz ut est pncipiū formale ⁊ ut icludit ordinē silli demr̃ativi addit supra dici de oi ut icludit ordinē silli simplr ulitatē tēpoꝝ. nā oē. a. est. b. ut est pncipiū formale sillogismi coiter sumpti iportat totū ordinē huic sillogisticū q̄ oē. a. disponit per. b. ⁊ qcqd disponit per. a. disponit per. b. In hoc aūt iportat ordo sillogisticus in pma figura. nā in pª figura sbm disponit per pdicatū in maiori: ⁊ qcqd disponit per sbm in miori disponit postea per pdicatū in 9nc. pz ḡ qd iportat. oē. a. est. b. ut est pncipiū formale silli coiter sumpti. sed ut est pncipiū formale silli demr̃ativi iportabit ordinē sillogisticū cum q̄dā necessitate mãe ⁊ ulitate tēpoꝝ. iportabat eni q̄ oē ⁊ semp. a. disponit per. b. ⁊ qcqd disponitur per. a. semp disponit per. b. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs cū dici de oi possit eē pncipiū mãle ⁊ formale tā silli coiter sūpti q̄3 ēi demr̃ativi. quō sit accipiendū sm itētionē phi utroq3 mō sillogizādi. ¶ Dōz q̄ cum in libro poꝝ magis tradat forma sillogistica. hic aūt psupponat talis forma. sed applicet ad necīā mãz ⁊ demr̃ativā. si volum⁹ ire sm mētē phi. videt dici de oi sumēdū eē in libro poꝝ ut est pncipiū formale ⁊ ut iportat ordinē sillogisticū. in hoc aūt libro vi sumēdū eē magis ut est pncipiū mãle ut est idē q̄ ppō ulr necessaria iportās ulitatē tā sboꝝ q̄3 tēpoꝝ. ¶ Ulteri⁹ autē dato q̄ dici de oi ut est pncipiū demr̃ationis addat supra dici de oi ut est pnm silli simplr. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū dici de oi ut est pnm silli simplr possit aliquo mō addē supra dici de oi ut est pncipiū demr̃ationis. Et vi q̄ nō. qr semp posteri⁹ addit ad pus nō aūt eȝ. Et semp minus ulē addit supra maius ulē ⁊ nō eȝ. sed dici de oi ut est pnm demr̃ationis est posteri⁹ ⁊ minus ulē q̄3 dici de oi ut est pnm silli simplr. hoc ḡ addit supra illud nō ecōuerso. ¶ In 9riū est. qr dici de oi ut est pnm silli simplr pōt eē pncipiū formale ⁊ icludē ordinē sillogisticū. ut aūt ē pnm demr̃atiōis pōt eē pncipiū mãle ⁊ nō icludē hi⁹ ordinē. ḡ aliqd pōt dicē dici de oi in libro poꝝ qd nō dicet dici de oi in li⁹ posterioꝝ. dicet eni ordinē sillogisticū ⁊ poterit illud dici de oi supra istud addē hi⁹ ordinē. ¶ Dōz q̄ dici de oi in hoc libro ⁊ in libro poꝝ cū utrūq3 dicat multiplr. sed sm eūdē modū accipiat utrūq3 semp inveniemus q̄ h̄ addat supra illud ⁊ nō eȝ. ut rōnes pposite ondebāt. nā h̄ dici de oi sumptū mãlr addit supra illud mãlr acceptū. ⁊ acceptū formalr addit supra illud formalr sūptuz: sed si sit difformis acceptio ut si sumat h̄ dici de oi mãlr. ⁊ dici de oi in libro poꝝ formalr tūc h̄ addet supra illud ⁊ eȝ. Qō si de h̄ in nālib⁹ exēplū querim⁹ dicemus q̄ sba multiplr di. di. eni de forma ⁊ mã ⁊ de cōposito. ⁊ corpus ēt di multiplr. di. eni de mã organica ⁊ de cōposito ex mã ⁊ forma. nā corpus qd est gen⁹ sic est corpus qd dividit in aiatū ⁊ in inaiatū dicit qd cōpositū ex mã ⁊ forma. sed corpus qd est altera ps cōpositi sic dicim⁹ aial cōponi ex aia ⁊ corpe. pōt dicere ipaz mãz organicā. Si ḡ queat utrū corpus addat supra sbam vel eȝ. dicemus q̄ si sit uniformis acceptio corpus addit supra sbam nō ecōuerso. nā si corpus sumat mãlr ⁊ ut est altera ps cōpositi addit supra sbam put sba ipaz mãm noiat. nā corpus sic sumptum dicit mãm magis 9ctā q̄3 dicit sba. sic etiā si sumat corp⁹ ut est genus ⁊ ut dicit qd cōpositū ex mã ⁊ forma addit supra sbam ut noiat hi⁹ rez cōpositā: cū q̄ suba noiat rē cōpositā magis sub mō ulī q̄3 faciat corpus. sed si sit acceptio difformis ut sumat corpus put dicit mãz organiçatā. ⁊ accipiat sba put dicit cōpositū ex mã ⁊ forma: tūc corpus addet supra sbam: ⁊ sba supra corpus. nō tñ eodē mō. sed corpus addet supra subaz rōne spālitatis. sba aūt addet supra corpus rōne totalitatis. addet eni corpus sic sumptū supra sbam: qr dicet mãz organiçatā quā nō dicit sba sm se sumpta in quacūq3 significatiōe sumat. sic etiā suba addet supra corpus: qr suba sic sumpta dicit rem totā. corpus aūt sic acceptū solū alterā ptē cōpositi noiat. ¶ Hoc viso pz verū eē qd dicebat. nā si dici de oi qd demr̃atiōis est pncipiū ⁊ dici de oi in libro poꝝ uniformiter accipiant semp hoc addit supra illud: nō ecōuerso. sed si accipiant difformiter. ut q̄ hoc accipiat mãlr put nō icludit ordinē sillogisticū: aliud vo accipiat formalr put includit ordinē sillogisticū hoc addit supra illud. qa iportabit necessitatez mãe ⁊ ulitatē tēpoꝝ: qd nō iportat illud ⁊ etiā illud addit supra istud: qr iportabit ordinē sillogisticum qd nō importabit istud. Qō aūt arguebatur q̄ semp posteri⁹ addit supra pus. ⁊ minus ulē supra magis ulē nō ecōuerso. Dico verū esse cum est uniformis acceptio. sed cum acceptio est difformis pōt hoc addē supra illud ⁊ econuerso. ut est in suba ⁊ corpore patefactum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Signū aūt est. Nāq3 instātias sic pferimus sicut de oi iterrogātī: aut si in quodā non: aut si aliquando non.

¶ Probat qd dixerat per qddā signū. dixerat eni q̄ dici de oi de quo hic agit ⁊ qd est demr̃atiōis pnm iportat iā ulitatē sboꝝ q̄3 tēpoꝝ. Jō ait. [Signū aūt est.] supple dici de oi de quo h̄ agit q̄ importet utrāq3 ulitatē. [nā si iterrogātī de oi sic.] i. utroq3 mō [istātias pferemus. aut si in quodā nō est.] i. non est ibi ulitas subiectoꝝ [aut si aliquādo nō est.] i. si nō est ibi vniuersalitas tempoꝝ. ¶ Notanduz aūt q̄ ad dici de omni ⁊ ad pbationē ulem que est principiū demōstrationis duobus modis possumus inferre instātias. vel si non est ibi vniuersalitas subiectoꝝ. sed est in quodaz sic in quodā non. vel si nō est ibi vniuersalitas temporuz. sed est aliquādo sic: aliquādo nō. ⁊ qr utroq3 modo possumus istare cōtra h̄. dici de oi signū est q̄ dici de oi hic traditū dicat utrāq3. vz ulitatē subiectoꝝ ⁊ tempoꝝ.

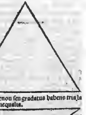
¶ Per se autē sunt quecūq3 sunt in eo qd quid est: ut triāgulo inest linea ⁊ linee punctum. Substātia eniz ipsorū ex his est que insunt in ratione dicente quid est.

¶ Postq̃ phs determiauit de oi. In pte ista ut dicebat determiat de p se. Circa qd duo facit: qr p° determiat de modis p se oñdẽs q̃tuor esse hi° modos. 2° qd dixerat adaptat ad demiationẽ declarãs q illoꝝ modoꝝ demrationi sunt utiles ibi. Que ḡ dnr in simplr scibilib°. Ad euidẽtiã aũt pme ptis sciẽdũ q p se dicit hitudinẽ ad cãz. vñ z phs 5° meta. cap° de p se. ait. q p se z cã eq̃lia sunt. In ipo ḡ p se accipiẽdus est respectus ad cãz. respect° aũt ad cãz põt accipi duplr. ul positiue. ul negatiue. utroq̃ aũt mõ sumit p se. Dicit eni p se non solũ p respectũ ad cãz positiue ut q sit ibi eẽntialis hitudo ad cãz. sed ẽt dr p se p respectuz ad cãm negatiue ut dr aliqd eẽ p se: eo q nõ hẽat cãz. vñ z 5° meta. cap° de p se. dr q est illud p se qd. nã hẽt aliq̃ cãm. Scdz ħ ḡ potuerũt accipi modi p se nõ eẽntialis hitudo ad cãz est mltiplr: qr ul est ad cãm formalẽ ul mãlẽ ul efficientẽ ul finalẽ. Sz hitudo ad eãm efficiẽtẽ z finalẽ ut in p sequẽdo patebit nõ facit nisi vnũ modũ per se. Erũt ḡ q̃tuor modi dicẽdi p se. q̃rũ pmus sumit p respectũ ad cãz formalẽ. scds ad mãlẽ. terti° vo sumit per negationez cãe uel p nõ hẽre cãm. q̃rt° vo per respectũ ad cãm efficiẽtez z finalẽ. hec aũt sic declarant. Naz pmus est qñ diffõ uel ps diffõnis pdicat de subo. In p° ergo mo pdicatũ est de rõne subi qd ptinet ad cãm formalẽ: qr oẽs ptes diffõnis sunt forme. Est eniz diffõ pmo declaratiuus q̃dditatis z eẽntie. quidditas aũt z eẽntia ad cãm formalẽ ptinẽt. Scds aũt modus est qñ p se passio pdicat de sbo: z qr subm igredit diffõnẽ per se passionis sic in pmo mõ pdicatũ p se erat de rõne subi: sed in scdo mõ subm est de rõne pdicati. hic aũt scdus modus ad cãm mãlem põt reduci: qr subm respectu passionis se hẽt ut mã z p se passio in suo sbo fundat tanq̃ in mã. Terti° modus idẽ sonat z pro eodẽ accipit esse p se qd nõ eẽ in alio: fm quẽ modũ pme sbe sunt per se qr oia alia sunt in pmis. p° aũt dñt esse p se: qr sunt in alijs. Inde est q destructis pmis nõ põt aliqd alioruz remanẽ. sic eni eẽ p se nihil aliud sonat q̃ eẽ ħ aliqd z p se existẽ. z qr albedo nec aliqd aliud accñs existit p se. sz sustẽtat in alio. sic ẽt qr neculla existũt p se: sz sũt in alijs seqt q sola indiuidua pme sbe p se sunt. illud ḡ eẽ p se qñ sumit negatiue. nõ eni est sbus q idiuidua pme sbe sint p se positiue: qr sũt in seipsis. pbat eni i 4° physicoꝝ. q nihil est in seipso. sz dñr pme sbe eẽ p se: qr nõ sunt in alijs: sz magis alia sunt in ipsis. Quart° aũt modus dicẽdi p se sumit p cõpationẽ ad cãz efficiẽtez z finalẽ. nã qñ aliqd cuenit q eã nõ ordiat ad illud z q est pter itẽtionẽ di eẽ p accñs: sed si eã ordiet ad illd erit p se. ut si me ambulãte corusca. ħ fuit p accñs: qr ãbulatio mea nõ ordiabat ad coruscationẽ. z si fodiens i terra ut faciat sepulchrũ iueniat thesaurũ ħ fuit p accñs: qr fuit pter itẽtionẽ cãe. sed sigs decollat aliquẽ ul strãgulat ipz si ex ħ seqt iterit° ei° nõ est p accñs qr strãgulatio z decollatio p se ordinant ad mortẽ. Interfect° eni si iterijt pp iterfectionẽ. i. pp strãgulationẽ ul pp aliud gen° mortis nõ est p accñs: sz p se. illd ḡ p se vi didi ꝯ fortunã z casũ. Scdz ħ ḡ diceret eẽ p se q̃ sũt fm itẽtionẽ cãe efficiẽtis. p accñs vo q̃ sũt pter itẽtionẽ ei°. Et qr qd itẽdit a cã efficiẽti est finis opz q ad itẽtionẽ cãe efficiẽtis ꝯcurrat tã cã efficiẽs q̃ agit q̃ cã finalis quã itẽdit z pp quã agit. Ordo ḡ ad p se cãz efficiẽtẽ z finalẽ facit hũc q̃rtũ modũ. hñ itaq̃ dcm est q̃tuor eẽ modos p se. q̃rũ pmus. scds. z q̃rt° sumunt positiue. terti° vo sumit q̃dãmõ negatiue ut idẽ sonet eẽ p se qd nõ eẽ in alio. ¶ Hoc viso dicam° q hec lectio i q̃ agit de modis p se diuidit i ptes q̃tuor fm q̃tuor modos dicẽdi per se. 2ª ps est ibi. Et i q̃buscũq̃ ipoꝝ. 3ª ibi. Amplr° quecũq̃. 4ª ibi. Itez alio mõ. Dicit ḡ. Per se aũt sũt q̃cũq̃ sũt in eo qd q̃d est. i. q̃cũq̃ ptinẽt ad diffinitiuã rõnẽ ita q diffõ z ps diffõnis pdicatur de diffinito p se. mãifestat aũt qd dixerat p exẽplũ d. ut triãgulo iest linea z pũct° linee. sup. iest per se. qr sba eoꝝ. i. sbalis diffõ ipoꝝ. scz triãguli q̃z linee est ex ipsis. i. ex lineis z pũctis. nã diffõ triãguli est ex lineis. diffõ linee est ex pũctis. Et sbdit. z q̃ isunt i rõne dicẽti qd ẽ. i. q. d. q nõ solũ pũct° iest p se linee: z linea p se triãgulo. sz ulr que. i. q̃cũq̃ isũt in rõne dicẽte qd est. i. isũt in rõne diffinitiua. sup. p se dñr de diffinito. ¶ Notãdũ aũt q sba. i. sbalis diffõ trianguli est ex lineis: qr in diffõne triãguli ponit linea. Est enim triangulus figura plana tribus rectis lineis contenta. sic ẽt sba. i. sbalis diffõ linee est ex pũctis. qr in diffõne linee z maxie i diffõne linee recte ponunt pũcta. nã cuz nõ sit dare lineã ifinitã opz cã finiri p pũcta. Est ḡ linea lõgitudo sine latitudĩe cui° fines siue cui° extremitates sũt duo pũcta. ¶ Notãdũ ẽt q i diffinitiua rõne q̃dã sũt q̃ pdicant i recto. q̃rũdã vo nõ est pdicatio simplr in recto: sz opz ul diffinitũ ul diffinitiua poni in obliq̃ ad ħ q vnũ pdicet de alio. videm° enim q aial ptinet ad diffõnẽ hois z pdicat de hoĩe in recto: qr hõ est aial. linea vo itrat diffõnẽ triãguli. z tñ nõ pdicat de triangulo i recto: qr triãgulus nõ est linea. est tñ figura in q̃ est linea ul est figura hñs lineas. sic ẽt pũct° itrat diffõnẽ linee nec tñ pũct° pdicat de linea in recto: qr linea nõ est pũct°: sed est lõgitudo in q̃ sũt pũcta ul hñs puncta. q̃cũq̃ tñ aliqd itrãs diffõnẽ alicui° pdicet de ipso ul in recto ul obliq̃ semp cõparat ad ipm per se. Et est ibi pmus modus dicẽdi p se. ¶ Dubitaret forte aliq̃s: qr videt q diffõ z ps diffõnis nõ ptineãt ad eũdez modũ dicẽdi per se. nã de p se fm pmũ moduz z scdm nihil aliud est q̃ q̃dã modus pdicãdi. Tũc arguat sic. que nõ ptinẽt ad vnũ z idẽ pdicatũ nõ ptinẽt ad vnuz z eũdẽ modũ pdicãdi. sed diffõ z ps diffõnis ut pbabit dicũt aliud z aliud pdicatũ. igit nõ dicũt eundem modũ pdicãdi. pbo assũptũ. phs eni circa pncipiũ pmi top. distiguit q̃tuor pdicata. s. genus diffõnẽ: ppriũ z accñs. sed genus est ps diffõnis. ḡ si genus nõ est idẽ pdicatũ q diffõ sequit q diffõ z ps diffõnis nõ dicant idẽ pdicatũ. ergo multo magis nõ dicũt eundem modũ pdicãdi. ¶ In ꝯriũ est phs qui diffõnẽ z ptem diffõnis ordiat in vno z eodẽ mõ pdicãdi. vz in pmo mõ dicẽdi per se. ¶ Dcm q nõ est incõueniẽs quedaz vno mõ accepta collocari sub vno mõ que alio mõ cõsiderata ptinẽt ad aliũ z aliũ modũ. iõ ut coiter ponit hi° pdicata pñt ꝯsiderari fm q̃sdã itẽtiões cões q̃ sunt maius eq̃le ꝯuersiz z nõ ꝯuersim. fm hoc ḡ accipiunt a logico q̃tuor pdicata de q̃b° agit in topicis. naz q̃cq̃d pdicat de alio ut est sba ul accñs. uel dic eẽntiã ei° uel nõ dicit eẽntiã ei°. si dicit ei° eẽntiã uel est in plus z nõ pdicat ꝯuersim. z tũc est genus. si aũt dicit essentiã z est eq̃le z pdicat ꝯuersim: z sic est diffõ. Quãtum ergo ad ea que idicãt eẽntiã hẽmus duo pdicata quoꝝ vnũ est in plus ut genus. aliud in eque ut diffõ. Si vo hi° pdicatũ nõ indicet eẽntiã ul nõ pdicat cõuersim z tunc est accñs. ul pdicat ꝯuersim z tũc est ppriũ. Quatuor ergo sunt pdicata duo idicãtia eẽntiã. quoꝝ vnũ pdicat ꝯuersim ut diffõ. aliud non ꝯuersim ut genus. Et duo sunt nõ idicãtia eẽntiã. quoꝝ vnũ nõ pdicat conuersim ut accñs cõe. z aliud ꝯuersim ut ppriũ. Omne ergo pdicatũ uel est aliqd istoꝝ q̃tuor ul annectit z reducit ad aliqd istoꝝ. si ergo ꝯsideremus has itẽtiones que sunt pdicari cõuersim ul nõ ꝯuersim: diffõ z pars diffõnis nõ dicũt idem pdicatũ nec eũdẽ modum pdicãdi. Sed si ꝯsideret diffõ z ps diffõnis nõ per pdicari ꝯuersim uel nõ cõuersim. sed per pdicari eẽntialiter uel nõ eẽntialr: sic diffõ z ps diffõnis ptinẽt ad eundẽ modũ pdicãdi: qr tam diffõ q̃ ptes diffõnis eẽntialr pdicant. z hoc mõ est hec ꝯsideratio ut sub eodem mõ pdicãdi collocant. ¶ Deinde cum dicit.

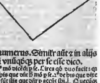
ysocheles seu equicrus hñs duo latera eqlia tm.

equilaterus seu ysopleuros habens tria latera equalia.

Scalenon seu gradatus habens tria latera inequalia.

C Et q buscūqꝫ eoꝝ que insint ipsis pas in rōne isūt qd est demōstran: ut rectū iest linee z circulare z impar et par numeroꝝ primuz z cōpositū et ysocheles. qd est eglaterū. z scalenon idest altera pte longius z que oibus bis isunt i rōne dicēte: qd est hinc qdē linea inde numerus. Similr aūt z in alijs huiusmodi vnūqdqꝫ per se esse dico.

C Deteriat de 2° mō dicēdi p se. Circa qd duo facit: qꝛ p° deteriat de his que dñr h mō p se. 2° de his que dixerat declat que sūt illis que dñr p accñs sbi.⌊ Quecūqꝫ sonalr. ⌋Cōtinuet aūt sic. non solū cōpetit pdicati p z diffonē z ptib' dffonis: imo cōpetit pdicari p se⌊ z quibuscūqꝫ ipoꝝ. ⌋i. de nūo ipoꝝ accñtiū⌊ qisūt ipsis⌋ sbis⌊ z ipa ⌋sbal⌊ isūt i rōne. ⌋i. diffone⌊ demrāti. ⌋ i. dicāri⌊ qd est. ⌋q. d. qꝫ quecūqꝫ accñtia sic sūt i sbis qꝫ tn ipa sbta sūt de rōne ipoꝝ accñtiū z ptinēt ad diffinitionē q dicit qd est ipoꝝ accñtiū. oīa h' accñtia insūt p se sbis illis⌊ ut rectū z circlare ⌋ iest linee per se ⌊ z par z ipar z p^m z cōpositū z ysopleros qd est eglaterū z scalenon qd ē altera pte lōgi' nūo. ⌋i. isunt p se nūo. z sbdit⌊ z que isunt. ⌋i. z linea z nūs sūt illa sba ⌊ que isunt oīb' his ⌋passiōib' enūaris⌊ isūt ⌋ dico⌊ i rōne dicēte qd est. ⌋i. i rōne qdditatia z diffinītia. Qꝛ aūt linea z nūs sint in rōnib' oīuz passionū pdcāꝝ pꝫ q⌊ huic qdē. ⌋i. recto z circlari⌊ linea. ⌋i. iest linea. i diffone cui eoꝝ suscipit linea.⌊ illic āt. ⌋i. i diffone illoꝝ vꝫ paris z iparis pmi z cōpositi eqlateri z altera pte lōgioris⌊ nūs. ⌋i. suscipit nūs. z sbdit.⌊ Silr āt z i alijs hi'. ⌋i. in alijs sbis que suscipiunt in rōnib' suaꝝ passionū⌊ vnicuiqꝫ ⌋su. termini sbtoꝝ⌊ p se eē. ⌋i. inesse⌊ dico ⌋sup. passiōes suas. C Dubitaret forte aliquis: qꝛ eqlaterus siue ysopleros z scalenon qd est altera pte longi' nō videnf eē passiōes nūi: sed magis videnf eē spēs triāguli. nā ut pꝫ in p° euclidis tres sunt spēs triāguli. vꝫ ysopleros siue eqlaterus hñs tria eqlia latera. ysocheles siue eqcrus hñs duo eqlia latera. z scalenon siue gdat' qd est triū ieqliū laterū. C Dōꝫ qꝫ fꝫ quosdā h qd dꝛ ysopleros z scalenon nō ē referēdū ad nūꝫ: sꝫ ad triāgulū: sꝫ hec videf eē assūptio difficilioris: qꝛ nō videf eē p se in scdo mō dicēdi per se qn spēs pdicaf de gñe. nō eni vꝛ spēs eē ppa passio gñis. sic ḡ hō nō est ppa passio aialis nec vꝛ eē scds modus dicēdi per se. aial est hō. sic nō vꝛ scds modus dicendi per se qꝫ triāgulus est eqlaterus nisi forte diceref eqlaterū eē passionē triāguli. attñ qꝛ nescimus noiare proprias spēs triāguli noiamus eas per hi' passiōes. sicut qñ nescimus noiare ppas dñas circūlogmur eas per quedā accñtia. Sed z hoc si uerū eēt nō videremur ire ad mētez phi: qꝛ cūꝫ h nulla mētio fiat de triāgulo: sed solū de linea z nūo videf oēs pfatas passiōes referendas eē ad lineā ul' ad nūm. C Sciēdum ergo qꝫ multe passiones ꝯtinui trāsferunf ad nūm z qdratū z cubitū lꝫ ppe repiant in ꝯtinuis trāsferunf tñ ad nūos. sic etiā eqlaterū z altera pte longi' lꝫ ppe repiant in cōtinuis trāsferunf tñ ad nūos. fm hoc ergo dicemus qꝫ cūꝫ. 8. passiōes sint nūate due illarū. vꝫ rectū z circulare cōpetūt linee. z linea ponit in diffōne illaruꝫ: qꝛ rectūꝫ ut est passio linee pōt diffiniri qꝫ linea est cui' mediū nō exit ab extremis: sed etiā circulare ut cōpetit ei nec est linea equalr curua z eque distās a cētro. Reliquē vo passiōes. 6. vꝫ par z ipar. pmū z cōpositū. eqlaterus z altera pte lōgius sunt passiones nūi. nā par est nūs in duo eqlia diuisibilis. ipar vo qꝛ in duo eqlia diuidi nō pōt: nūs vo pmus est qui nullo nūo sed vnitate mēsuraf. cōposit' vo nūs est qui aliquo alio nūo mēsuraf. nūs vo eqlaterus dꝛ qui fit ex nūo ducto i se: ut quatuor qui fit ex ductu binarij in seipm. dꝛ enim hic nūs eqlaterus: qꝛ si describerenf qtuor hērenf eqlia latera. qꝛ ex oi latere hēret duo. sic etiā ois qdrat' est nūs eqlaterus qꝛ pōt talr scribi. qꝫ ex oi pte hēbit eqlia latera. Nūs vo altera pte longior dꝛ nūs qui fit ex ductu nūi vni' in aliū. ut senari' qui fit ex ductu binarij i ternariū hēt vnū lat' longi' alio. si describeref senari' ex vno latere hēret tria z ex alio duo. Si eni describerentur tres vnitates z sub illis trib' vnitatib' describerētur tres alie vnitates facerēt senariū. que ut patet non haberent equalia latera. C Deinde cum dicit.

C Quecūqꝫ vo neutraliter insunt: accidētia sunt ut musicū aut album aiali.

C Ostēdit que pdicanf per accidēs. d.⌊ Quecūqꝫ isunt neutralr. ⌋i. neutro mō. qꝛ nec insunt sicut diffinitio uel pars diffōnis inest diffinito. nec sicut ppria passio subo.⌊ accidentia sunt. ⌋i. pdicanf per accidens.⌊ ut musicuꝫ uel albuꝫ ⌋inest homini uel⌊ aiali. ⌋ C Dubitaret forte aliquis. qꝛ nō videf eē uerū qd hic dꝛ. vꝫ qꝫ que nec pdicanf sicut diffinitio de diffinito nec sicut ppria passio qꝫ accñtia sint. nā ꝯtingit diffinitum de diffinitione pdicari. ut cūꝫ dꝛ aial rōnale z mortale est hō hic aūt nō pdicaf diffinitio de diffinito: sed magis econuerso. nec etiam pdicaf ppria passio de sbo: quare diffinituꝫ nō est ppria passio diffōnis. ergo si est per se cūꝫ diffinitio pdicaf de diffinito. querif an sit per se cū diffinitum pdicatur de diffōne. z si est per se cum propria passio predicatur de subiecto. querif an sit per se cum

sbm p̃dicat de p̃pa passiõe. ¶ Dõm q forte vi aliqb⁹
cũ diffinitũ p̃dicat de diffõne est p se: sed tñ sit ad scdm
modũ. et si sbm p̃dicat de passione est per se sed redit in
p̃mũ. si ergo dicat. hõ est aial rõnale et mortale. p̃mus
modus est per se. sed si zuertat hec ppõ et dicat. aial rõ
nale et mortale est hõ. vi eẽ scds modus. nã in p⁹ mõ p̃
dicatũ est de rõne sbi. in scdo sbz de rõne p̃dicati. si igr
diffõ p̃dicat de diffinito est p̃mus modus: qr tunc p̃di
catũ est de rõne sbi. sed si diffinitũ p̃dicat de diffõne vi
eẽ scds modus: qr tũc sbm est de rõne p̃dicati sicut in
scdo mõ. si dicat nasus est simus est scds modus: qr B
sbm est de rõne p̃dicati. sed si zuertat simus est nasus.
videt redire in p̃mũ modũ: qr hoc p̃dicatũ est de rõne
sbi. sed ut patebit in sequenti. q. si p̃mus modus per se
zuertat nõ fit scds modus. et si scds zuertat non redit
in p̃mũ. ¶ Ut ergo appareat ueritas quesiti. sciẽdũ q p̃
dicatio per se p̃supponit p̃dicationẽ directam. indire
cta ãt p̃dicatio nõ põt dici per se directe nisi dicat for
te p se p reductionẽ. nã cũ subiici sit mãe. denoiare aũt
ptineat ad formã: id qd subiicit in ppositione hẽt rõ
nẽ mãe. id vo qd aliud denoiat et qd de alio di hẽt rõnẽ
foie. nũqz itaqz est directa p̃dicatio nisi sbz hẽat rõnẽ
mãe. et p̃dicatũ rõnẽ forme. qre si diffõ p̃dicat de diffi
nito cũ diffõ hẽat rõnẽ forme est ibi p̃dicatio directa et
directe et p̃pe poterit ibi eẽ modus dicẽdi per se: sed si
ecõuerso fiat et de diffõne p̃dicet diffinitũ: qr tunc sbz
hẽbit rõnez forme nõ erit ibi p̃dicatio directa. et p zñs
nõ erit ibi modus dicẽdi p se directe: sed est ibi p se hoc
est p reductionẽ. sic ẽt in 2⁰ mõ si de sbo p̃dicet p̃pa pas
sio est ibi p̃dicatio directa et directe põt assignari mo
dus dicẽdi per se: sed si eõ fiat ut dẽ p̃pa passione p̃di
cet sbm nõ erit ibi p̃dicatio directa. qr sbm tunc non
hẽbit rõnẽ mãe: sz forme: et p̃dicatũ nõ hẽbit rõnẽ for
me: sed mãe. igit cuz diffinitũ p̃dicat de diffõne et cum
sbm p̃dicat de p̃pa passione non est directe p se nec est
p̃pe p accñs. cum sit per se hitudo p̃dicati ad sbm. dice
mus q tales ppõnes eẽ p se nõ directe: sz p reductiõez.
¶ Ulterius forte dubitaret aliqs qre p̃mus modus p
se zuersus nõ fiat scds. hoc est qre si diffinitũ p̃dicatur
de diffõne qre nõ est ibi scds modus dicẽdi per se. cum
sbm sit tunc cã p̃dicati. qd ut dicebat ptinebat ad 2ᵐ
modũ. ¶ Sic ẽt dubitari posset qre scdus modus p se
zuersus nõ redit in p̃mũ. nã si sbm p̃dicat de p̃pa pas
sione vi eẽ ut antea dicebat p̃mus modus dicẽdi per se
cum p̃dicatũ sit ibi cã sbi. ¶ Dõm q ad p̃mũ modum
dicẽdi per se nõ sufficit q p̃dicatũ sit qliscũqz cã subi:
sed opz q hẽat rõnẽ cãe formalis. ideo si zuertat scds
modus dicẽdi per se et p̃dicet sbm de p̃pris passiõe pp
hi⁹ zuersionẽ nõ est ibi per se p̃mus modus: qr lz cum
sbm p̃dicat de p̃pria passione p̃dicatũ sit tũc cã subi:
nõ tñ hẽt rõnem cãe formalis: sed magis mãlis. sic ẽt
si diffinitũ p̃dicat de diffõne nõ est scds modus: qr ad
2ᵐ modũ p se nõ sufficit q sbm sit qliscũqz cã p̃dicati:
sed reqrit q sit cã mãlis. diffõ aũt respectu diffiniti nõ
est cã mãlis: sed formalis poti⁹. ¶ Ulteri⁹ aũt forte du
bitaret aliqs quõ cũ zuertit p̃mus modus et p̃dicatur
diffinitũ de diffõne et ẽt cũ zuertit scds et p̃dicat sbm
de p̃pa passiõe sit ibi modus dicẽdi p se p reductionẽ.
¶ Dõm q sicut p̃ncipia sunt in gñe per reductionez.
qr sunt in gñe per sua p̃ncipiata ut dicamus q iõ p̃nci
pia sunt in gñe: qr p̃ncipiata sunt in gñe: et si principia
sunt in genere per p̃ncipiata cogimur zcedẽ ea eẽ i eo
dẽ gñe in q sunt p̃ncipiata sua. sic cũ diffinituz p̃dicet
de diffõne nõ est p se nisi qr sua zuersa p se est: ut qr cuz
diffõ p̃dicat de diffinito est per se. iõ eõ sit cum diffini
tuz p̃dicat de diffõne est per se. Sicut ergo cum aliqd
est in gñe per aliud est in eodez gñe in quo est illud. sic
cũ aliqd reducit ad p se p aliud: opz q reducat ad idez
per se in q est illud. Et qr cuz diffõ p̃dicat de diffinito
est p̃mus modus si eõ fiat reducet ẽt ad p̃mũ modum.
Et qd dictũ est de diffõne respectu diffiniti itelligẽdũ
est de ptibus diffõnis respectu diffiniti. ut si genus uel
diã p̃dicat de specie erit p̃mus modus per se directe.
Si aũt eõ fiat erit p̃mus modus per reductionẽ: sic ẽt
si de sbo p̃dicet p̃pa passio erit scds modus per se dire
cte. si aũt eõ fiat erit scds modus p reductionẽ. ¶ Ul
teri⁹ cũ oẽ per accñs reducat ad per se dubitaret forte
aliqs si p̃mus et scds modus zuersi sint per se et per re
ductionẽ. et qr ẽt ppõnes per accñs reducunt ad p se:
que diã est iter hos modos zuersos et ppõnes per ac
cidẽs. ¶ Dõm q aliqd põt reduci ad per se dupl'r uel rõ
ne rei uel rõne modi. ppõnes aũt per accñs nõ sunt per
se directe. sed p reductionẽ rõne rei. qr in ppõnib⁹ per
accñs iter ipas res siue iter ipa p̃dicata et sba nõ est eẽn
tialis hitudo. sed modi p se zuersi reducunt ad p se ma
gis rõne modi p̃dicãdi qz rõne rei. in talib⁹ eni ppõni
b⁹ bñ est p se hitudo iter p̃dicata et sba et iter ipas res.
nõ est ibi tñ rect⁹ modus p̃dicãdi. qr ibi sbm nõ hẽt rõ
nez mãe et p̃dicatũ rõnẽ forme: sed magis ecõuerso ut
est per habita manifestum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ampli⁹ q nõ de subiecto di alio qdã ut
ambulãs et albũ cũ alterz quodã sit ambu
lãs et albũ. ~~Subiecta~~ vo et quecũqz B ali
qd significãt nõ alterz aliqd sunt qd uere
sunt: que qdẽ igit nõ de subiecto sunt per
se dico. que vo de subiecto accidentia.

¶ Determiat de 3⁰ mõ dicẽdi p se: q idẽ est sic p se eẽ qd
eẽ aliqd p se exñs et nõ eẽ in alio: sm quẽ modũ loquẽ
di ambulãs ul albũ nõ est exñs p se. sz aliqd aliud exi
stit p se. ut id in quo ẽ sbe qd di albũ. qr in eo fundat
albedo: et di ambulãs: qr in eo est mot⁹ ambulationis
Idẽ est q B eẽ p se qd eẽ B aliqd. iõ ait ⌊ Ampli⁹ dñr ⌋
p se ⌊ quecũqz nõ dñr de alio qdã sbo ut ambulãs et al
bũ qd ⌋ su. di ⌊ de sbo qdã ⌋ et nõ di p se eẽ ⌊ sed ⌋ su. di
⌊ eẽ ambulãs et albũ. cũ alterz qdẽ. ⌋ i. cũ sbz aliqd ⌊ sit
ambulãs et albũ. sz sba ⌋ su. p̃ ⌊ et qd. ⌋ i. quecũqz ⌊ si
gnificãt B aliqd nõ p alterz aliqd sũt. q uere sũt. ⌋ q. d.
q p̃ sbe uere sũt. i. existũt p se et nõ p aliqd alterz. Con
cludit q ex dictis q ⌊ que qdẽ igit nõ de sbo sunt. per
se dico. que vo de sbo ⌋ sũt ⌊ accñtia ⌋ sũt. i. sũt p accñs.
¶ Notãdũ aũt q mã sbiicit foie et iferiora sbiiciunt
supiorib⁹. Illõ q nullo mõ di de sbo: qd nec est in foie
iherẽs mãe. ul nõ ẽ accñs iherẽs sbo. nec est ul'e hñs ife
riora: de qb⁹ p̃dicet tanqz de sbis. ulia itaqz nõ existũt
p se: sed existũt in aliis ut in suis iferiorib⁹: nec accñtia
existũt p se: sed existunt in aliis ut in suis sbis. nec foia
mãlis existit p se: sed existit in alio ut in mã. nec mã exi
stit p se: sed est ps toti⁹ et existit in toto. Sole q p̃me sbe
que nõ dñr de sbo tanqz supius de iferiori. nec dñr de
sbo tanqz accñs de sbo. nec sunt ps toti⁹ sed sunt per se
existẽs. et sunt B aliqd p se existũt. reliqua aũt oia siue
sint ulia siue sint accñtia ut albũ ul ambulãs nõ existũt
p se sed p aliud. ut p p̃mas sbas. Iõ bñ dictũ est q p̃me
sube que nullo mõ dñr de subo per se sunt. reliq vo sdt
accñtia. i. sunt p accñs. ¶ Dubitaret forte aliqs: qr vi
hic uelle p̃hus q qcqd di de sbo est accñs. videt enim
uelle q oia illa a p̃mis sbis sunt accñtia. gña q et spẽs
sunt accñs. qd videt eẽ falsuz. ¶ Dõm q esse accñs. i.
eẽ per accñs põt intelligi dupl'r. uel rõne rei q ipa res
sit accidens. uel rõne modi q hẽat quẽdã modũ acci
dentalẽ. cũ eni sube sit per se existẽ qcqd nõ existit per
se sed existit in alio videt habere quẽdã modũ accidẽ
talem: quare cuz sole p̃me sbe per se existãt: cetera alia
sunt in p̃mis. Bene dictũ est ergo q oia alia a primis
sunt accñtia. i. quodãmõ sunt per accñs ul rõne rei. ut
qr ipa coz nã est accñs: uel rõne modi. ut quis habet

quēdā modū accn̄talez. Ipsa eni gn̄a ⁊ spēs q̄ntitatis sunt in p̄dicamēto sb̄e eo ip̄o q̄ nō per se existūt habene quēdā modū acc̄ntalē. ℭ Ulteri⁹ forte dubitaret aliquis quō differt h̄ terti⁹ modus ab alijs. ℭ Dōz. q̄ h̄ modus differt a p̄° ⁊ 2° in trib⁹. p̄° eni differt q̄ p̄mus ⁊ sc̄ds modus sunt modi per se p̄dicādi. h̄ aūt est modus per se eēndi. in illis eni est per se q̄ p̄dicata h̄nt p se h̄itudinē ad sb̄a. h̄ aūt dicit p se eo q̄ se sic h̄ns non sit in alio. sed p se sit ⁊ p se existat. Sc̄do differt h̄ ab illis: q̄ illi modi sunt q̄si cōplexi. ibi eni p se dr̄ eo q̄ alterū per se h̄eat ordinē ad alterū: ut eo q̄ passio h̄eat p se ordinē ad sb̄m: ul' eo q̄ diffinitū per se h̄eat ordinez ad diffōnē. hic aūt modus est q̄si icōplexus ut dn̄t indiuidua per se eē nō pp ordinē quē h̄eant ad alteruz: sed q̄ per se existūt. Tertio differt hic ab illis: q̄ cū per se dicat aliq̄ mō h̄itudinem ad cām in illis est h̄itudo ad cām positiue ut in p̄° mō refusi h̄itudo cāe formalis i 2° mālis. h̄ aūt est h̄itudo ad cām negatiue ut dn̄t indiuidua eē per se nō positiue q̄ sint in seipsis. q̄ loquēdo de reb⁹ cātis nihil p̄p̄e in seip̄o est ut p̄bat 4° phisicorū. sed dn̄t p̄ s̄be ul' indiuidua eē per se. q̄ nō sunt i alio sicut in sb̄o: ⁊ in hoc differt terti⁹ modus a q̄rto: q̄ in hoc est h̄itudo ad cām negatiue: sed in q̄rto refusa h̄abitudo cause positiue: ut pōt patere per h̄ita ⁊ ut erit p sequentia manifestum. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Itē alio mō q̄ q̄cq̄d ē pp ip̄z iest vnicuiq̄ p se: qd̄ v̄o nō pp ip̄z accn̄s est: ut si ambulāte coruscat accn̄s ē. Nō eni pp id qd̄ ābulat coruscauit. s̄ qd̄ accn̄s dicim⁹ h̄ eē. Si v̄o pp ip̄z p se. ut si aliq̄d iterfectū interijt s̄m iterfectionē. q̄m pp id qd̄ iterfectū est iterijt: s̄ nō qd̄ accidat iterfectū iterire.

ℭ Ponit quartū modū dicēs [item alio mō q̄ quicq̄d inest vnicuiq̄ p̄pter hoc ip̄m.] i. p̄pter cām assignatā [per se.] i. dicit esse per se. [qd̄ v̄o nec p̄pter hoc ip̄z est accn̄s.] i. per accn̄s. q. d. q̄ q̄n in p̄positione exprimit p̄p̄a cā p̄pter quā res est dicit eē per se. q̄n aūt nō exprimit dr̄ eē per accn̄s. [ut si aliquo ambulante coruscauit accn̄s est. nō eni p̄pter hoc q̄ ābulat coruscauit.] ambulatio eni nō est p̄pria causa nec per se cā coruscatiōis [sed dicimus hoc per accn̄s euenisse. Si v̄o p̄pter ip̄m.] i. si exp̄matur causa p̄pter quam hoc cōtigit [per se.] i. erit per se ut si dicā: q̄ [aliq̄d iterfectū iterijt s̄z iterfectionē.] ut aūt inuit auerrois Cōmētator si dicat q̄ iterfectuz iterijt s̄m strangulationē uel p̄pter strāgulationē hoc est per se [q̄ p̄pter illud q̄ iterfectū est] uel p̄pter id quod strāgulatū est sup. [interijt] ⁊ mortuū est. iterfectio eni ⁊ strāgulatio per se sunt cā iteremptionis [sed nō q̄ accidat iterfectū iterire.] q. d. q̄ nō est per accn̄s q̄ iterfectus moriat ⁊ intereat sed est per se. ℭ Notādū aūt q̄ hoc qd̄ dr̄. sed nō q̄ accidat iterfectū interire pōt dupl'r exponi. p̄mo sicut dictū est ut sit sensus q̄ nō est per accn̄s iterire per se. 2⁹ pōt exponi ut sit remotio cauillatiōis. posset enī ɔtingē q̄ aliq̄s ifirmat⁹ aliquo alio graui morbo vulneret aliq̄ vulnē ⁊ moreret nō ex vulnē sed ex morbo. illa ḡ iterfectio ⁊ illa vulneratio eēt per accn̄s cā mortis: morb⁹ aūt per se. Ad remouēdū h̄āc cauillationez ait sed nō q̄ accidat iterfectū iterire. q. d. q̄ iterfectuz iterijt pp iterēptionē est per se: itaq̄ q̄ nō accidat iterfectū iterire. nā tūc est hoc per se q̄n iterfect⁹ nō p̄pter aliud moriat q̄z p̄pter iterfectionē. ℭ Dubitaret forte aliq̄s quō differt hic quart⁹ modus ab oībus alijs. ℭ Dōm. q̄ ue pz per h̄ita in hoc mō est h̄itudo cause efficiētis uel finalis p̄pter qd̄ differt a p̄mo ubi est h̄abitudo cause formalis: ⁊ a sc̄do ubi est h̄itudo cāe mā-

lis: ⁊ differt a tertio ubi est negatio cause. uel possum⁹ dicē q̄ p̄mus ⁊ sc̄ds modus sunt modi per se p̄dicādi. tertius aūt est modus eēndi. hic aūt quart⁹ est modus per se causandi. ut quādo in p̄pōne exprimit per se causa dicit esse hic quartus modus. Et hec de per se dicta sufficiant cum laude dei.

ℭ Que ergo dicunt in simpl'r scibilib⁹ per se sic sunt sicut inesse p̄dicantib⁹: aut inesse p̄pter ipsa que sunt ex necessitate.

ℭ Postq̄z ph̄s distinxit modos dicēdi per se. In p̄te ista declarat qui illoz modoz dn̄r in simpl'r scibilib⁹ ⁊ qui sunt utiles in demr̄ationib⁹. Circa qd̄ duo facit. q̄ p̄° facit qd̄ dictū est. sc̄do q̄dā qd̄ dixerat manifestat ibi [Nō eni ɔtingūt.] Dicit ergo [Que ergo dn̄r i simpl'r scibilib⁹.] i. que cōperūt simpl'r scibilib⁹ [sic sunt per se sicut p̄dicātib⁹ in esse: aut que ɔtingit in eē pp ea que sunt ex necessitate.] i. sūt nec̄ia. ℭ Dubitaret forte aliq̄s qui illoz modoz per se adaptādi sunt ad simpl'r scibilia. ℭ Dōz q̄ s̄m q̄sdā ⁊ magnos modi per se qui adaptādi sunt ad simpl'r scibilia sunt duo. vz sc̄ds ⁊ quart⁹ p̄ut icidit cū 2°. Linconiēsis v̄o vr̄ uelle duos etiā modos adaptādos eē ad per se scibilia: nō tn̄ illos duos modos dixit eē 2ᵐ ⁊ q̄rtū. sed p̄ᵐ ⁊ 2ᵐ. huic etiaz ɔcordat Auerrois cōmētator dicēs modos per se adaptādos ad simpl'r scibilia eē duos. vnus q̄n p̄dicatum ponit in diffōne sb̄i: ⁊ ali⁹ q̄n sb̄m ponit in diffōne p̄dicati. posset aūt adiueniri ⁊ tertius modus dicēdi ut diceremus modos per se adaptādos ad simpl'r scibilia eē tres. vz p̄ᵐ 2ᵐ ⁊ 4ᵐ. uerū q̄ nō est icōueniēs vnum ⁊ idez al'r ⁊ al'r acceptū eē utile ⁊ nō eē utile ad simpl'r scibilia: possumus q̄rtā opiōnē uerificare ut dicamus oēs q̄tuor modos p se adaptādos eē ad simpl'r scibilia. Ampli⁹ ⁊ q̄nta opio posset h̄re locū ut diceremus soluz 2ᵐ modū adaptādū eē ad simpl'r scibilia: imo ut in sequētib⁹ q̄ōnib⁹ appebit hic modus loquēdi ɔsiderata serie text⁹ Ar. vr̄ magis eē de itētiōe ph̄i. ℭ His ḡ h̄ p̄libatis declarabimus q̄l'r p̄fate opiones ueritati innitant. ℭ Propter qd̄ sciēdū q̄ p̄ᵃ opio dicēs 2ᵐ ⁊ q̄rtū modū adaptādos eē ad simpl'r scibilia vr̄ hoc motiuo moueri. ait eni q̄ q̄rt⁹ modus icidit cū sc̄do. nā p̄p̄ie passiōes nō solū p se isunt sb̄is: sed ēt sb̄a sunt p se earū cā. p̄ut ḡ p̄p̄e passiōes isūt p se sb̄is est ibi sc̄ds modus dicēdi p se. sed p̄ut sb̄a sunt eaz cā p se est ibi q̄rt⁹ modus. Et q̄ dicūt nō eē p se ⁊ simpl'r scibile nisi ɔ̄nē demr̄atiuā: ⁊ in ɔ̄ne demr̄atiua p̄bat p̄p̄a passio de p̄p̄o sb̄o. Cū ergo adaptādo p̄p̄iā passionē de sb̄o sit ibi secūdus modus ⁊ quart⁹ per se. iō 2ᵐ sic per se loquētes solū sc̄ds ⁊ quart⁹ modus adaptādi sunt ad simpl'r scibilia. Sed ut in p̄sequēdo patebit quart⁹ modus ut incidit cū sc̄do est idem q̄ sc̄ds: nec facit distinctuz moduz ab illo. nō eni est p̄p̄ie dictū q̄ cuz p̄bat p̄p̄a passio de sb̄o sit ibi sc̄ds ⁊ quart⁹ modus: sed tm̄ secūdus. Opinio aūt Lincoñ. ⁊ Cōmē. vz q̄ p̄mus ⁊ sc̄dus modus adaptādi sunt ad simpl'r scibilia sic uerificat ut dicamus q̄ ad simpl'r scibilia ul' ad demr̄ationem que facit scire simpl'r nō solū est necessaria ɔ̄ que ɔcludit: sed etiā mediū per qd̄ ɔcludit: ⁊ q̄ mediū in demr̄atione est diffō ut ifra patebit. iō ad demr̄ationem sunt utiles duo modi per se. vnus rōne ɔ̄nis. ⁊ alius rōne medij. Rōne aūt ɔ̄nis ɔcurrit ibi sc̄ds modus. nā in ɔ̄ne probat p̄p̄ia passio de sb̄o qd̄ ptinet ad secūdū moduz dicēdi per se. Rōne aūt medij est ibi necessari⁹ p̄mus modus. nā pro medio accipit diffinitio qd̄ ptinet ad p̄mū modū. qd̄ qual'r uerū sit in sc̄do cuz disputabimus q̄d sit mediū in demr̄atione diffusi⁹ declarabimus. Ondemus eni quō p̄m⁹ modus per se ptinet ad mediū in demōstratione. sicut sc̄ds modus ptinet ad ɔclusionem. Uerū q̄ quart⁹ modus nō est oīno repellēdus q̄n sit

utilis demr͂ationi. Amplius possumus declarare tres modos eē utiles. vz p͂m 2m et 4m. ¶ Ad cuius euidētiaz sciēdū q͂ aliud est ꝯ demr͂ationis. aliud mediū demr͂ationis. aliud p͂n͂m demr͂ationis. nā q͂ qd est sbi. i. diffō sbi est p͂n͂m ois demr͂ationis. ut dr in p° de aia. nō tamē diffō sbi est per se ꝓpriū mediū in oi demr͂atione. nam ut īfra declarabit̃ arguunt̃ demr͂ationes nō per media sed in post assumēdo. nō enim pūt esse plura media ad vnā ꝯnem demr͂atiuā. nec etiam plures ꝯnes demonstratiue pūt demōstrari per vnū mediū. qr si per vnum mediū possent plures ꝯnes ōndi esset demōstratio per cōia et nō per ꝓpria. Est eni de rōne ꝓprie ꝓpriȷ q͂ cōueniat soli. loquēdo ergo de medio ꝓprio et potissimo vna ꝯ nō habet nisi vnuz mediū. et vnū mediū nō ꝯcludit nisi vnā ꝯnez. igit̃ cuz de vno et eodez sbo ꝓbentur multe passiones per se diffō sbi nō pōt eē ꝓpriū mediū in demr͂atione. utrū aūt posset eē aliq̃le mediuz in demr͂atione declarabit̃ in 2°. ad p̄sens aūt sufficiat scire q͂ diffō sbi lz ꝓprie nō sit mediū in demōstratione. est tñ p̃ncipiū ois demr͂ationis: qr si mā sba cuz forma est cā oium accñtiū que sunt i ea. et p̃ncipia sbi sūt p̃ncipia oiuz accñtiū. i. per se passionū cuz de sbo demōstret̃ ꝓpria passio: diffō sbi que ꝯtinet p̃ncipia sbi est p̃ncipiuz oiuz passionū. et per ꝯñs est p̃ncipiū ois demr͂ationis. diffinitio ḡ sbi lz semp possit ꝯsumi medio in oi demr͂atione nō tñ est ꝓprie mediū in demr͂atione sed est p̃ncipiū ois demr͂ationis. et ut liceat exēplariter loqui videmus q͂ ꝓbat̃ eclipsis de luna per interpōnē terre. Eclipsis ḡ que est passio demr͂ata de luna q̃ztū ad ꝑns spectat pōt cōparari ad tria. vz ad suū sbm. i. ad lunaz. ad diffōnē sbi. i. ad diffōnez lune. et ad suā per se cāz. i. ad interpōnē terre. si cōparet̃ eclipsis ad lunā. habet̃ ꝯ demr͂ationis. qr in ꝯne ꝯcludit̃ passio de sbo. si vō cōparet̃ ad diffōnez lune habet̃ p̃ncipiū demr͂ationis qr diffō sbi est p̃ncipiū ois demr͂ationis. ipsa eniz diffō lune ꝯtinēs p̃ncipia lune est cā et p̃ncipiū q̃re eclipsis et alie passiones isunt lune. sed si cōparet̃ ad interpōnem terre est ibi mediū demr͂ationis. p̃ncipiū ergo demr͂ationis ꝯtinēs diffōnez sbi ptinet ad p̃mū modū per se. ꝯ vō demr͂ationis ꝯcludēs passionē de sbo ꝯtinet 2m modū. sed mediū demr͂ationis adaptās per se cām ad per se passionē ptinet ad 4m modū. tres igit̃ erūt modi utiles ad demr͂ationē. vz p̃mus. scd͂us. et q̃rtus. sed p̃mus est utilis tanq̃z p̃ncipiū demr͂atiōis. scd͂s tanq̃z ꝯ. q̃rtus tanq̃z mediū. Ex hoc appet q͂ q̃rtus modus per se de quo determīat phs quē distinguit ꝯ 2m nō est idez cuz 2°. nā scd͂s modus est cuz assumit̃ per se sbm. q̃rtus vō cū assumit̃ per se cā que sic est cā q͂ nō est sbz ut si dicat̃ iterfectus iteriȷt pōt eē scd͂s modus si interfectus est per se passio iterēpti. Sed si dicā iterfectus interiȷt pp strāgulationē est ibi q̃rtus modus sed nō est ibi ꝓpe q̃rtus modus ex eo q͂ passio refert̃ ad sbz ut ex eo q͂ iteritus refert̃ ad iterēptionez. sed ex eo q͂ refert̃ ad per se cām ut ad strāgulationē. strāgulatio eni non est per se sbm iterit⁹ sed est per se cā q̃re iterit⁹ hēat eē et fiat. Ex p̃dictis ēt apparē pōt q͂ h̃ modus loquēdi s͂m quez tres modi p se adaptant̃ ad simpl̃r scibilia est magis cōplet⁹ q̃z aliqs p̃dictoꝝ. uerū qr itellc̃s hois nō ꝯ scit sed cogitat q̃re in hoc lib° ubi determīat̃ de demōstratione que simpl̃r facit scire distiguit q̃tuor modos per se si solū tres sunt utiles ad p se scibilia. et iō possumus oēs q̃tuor modos ad per se scibilia adaptare. nā cuz nr͂a cognitio icipiat a sensu. et iterim aliq̃ sensibilia sunt inq̃ztū fundant̃ in iduiduis et sustētant̃ in p̃mis sbis. terti⁹ ḡ modus s͂m quē dr̃ aliqd per se eē inq̃ztū per se existit et est h̃ aliqd facit ad p se scire qr inde sumit originē ois sensus cū nihil sit sensibile nisi inq̃ztuz per suū sbm et p p̃mas sbas iduiduationē suscipit. Erit ḡ h̃ modus q̃si via in demr͂ationē sic s͂us est via in sciaz.

Dicemus ḡ q͂ ex 3° mō per se sunt res sensibiles ex eo aūt q͂ res sunt sn͂biles et ex ipo sensu ꝯsurgit admiratio qr multa videmus et sentimus quoꝝ cām ignoramus. et iō in admiratiōe surgimus. ex admirari aūt icipimus phari. Oēs itaqz modi aliq̃ mō deseruit demr͂ationi ut p̃mus modus sit q̃si p̃n͂m demr͂atiōis q͂ qd est siue diffō sbi est ois demr͂ationis p̃n͂m. scd͂us aūt sit demr͂ationis ꝯ. qr in ꝯne adaptat̃ ꝓpa passio suo sbo. terti⁹ vō est q̃si via in demr͂ōnē qr est via in sciaz. Quart⁹ aūt modus sit demr͂ōnis mediū. qr in 4° exprimit̃ per se cā passionis que est demr͂ōnis mediū. oēs ḡ quatuor modi sunt aliquo mō adaptabiles ad simpl̃r scibilia. ut qr nos dixim⁹ q͂ aliquo mō uerificari poterit q͂ solus vnus modus. vz scd͂s esset ad simpl̃r scibilia per se adaptabilis. ¶ Propter qd͂ sciēdū q͂ esse adaptabile ad simpl̃r scibilia pōt itelligi dupl̃r. uel qr est simpl̃r scibile. ul' qr deseruit ad simpl̃r scibilia. simpl̃r aūt qd scibile est sola ꝯ demr͂ōnis. sed deseruit ipsi demr͂ōni. et ualet ad sciaz nō solū ꝯ: sed ēt mediū et multa alia. q̃re si adaptari ad simpl̃r scibile idem sonet qd͂ eē simpl̃r scibile solus scd͂s modus per se est adaptabilis: qr sbe nō est demr͂o sed solū per se passionū et ꝓpoꝝ accñtiū sūt demr͂ationes. ex qb⁹ ꝯsurgit scd͂s modus p se. ¶ Sed si dicat̃ adaptabile ad simpl̃r scibile qd͂ aliq̃ mō deseruit scibilib⁹ et est utile ad sciaz sic oēs modi per se sūt aliq̃ mō sic adaptabiles. Ut ḡ in sūma ois recolligam⁹ que dicta sunt dicamus. Manifestū eni ex hitis q̃lr vnus solus modus per se vz solus scd͂us adaptabilis est ad simpl̃r scibile. pz ēt q̃lr duo modi sunt sic adaptabiles. qui duo modi s͂z q̃sdā sunt scd͂s et q̃rtus: sed s͂m Auerroim et Lincoñ. hi duo modi sunt p̃mus et scd͂s. Nr͂a aūt opio est q͂ tres modi. vz p̃mus et scd͂s et q̃rtus. et ēt q͂ oēs q̃tuor aliquo mō adaptabiles sunt ad simpl̃r scibilia: qd͂ quō uerū sit est per hita clarū et manifestum. ¶ Ulteri⁹ aūt cū adaptari ad simpl̃r scibilia possit s͂z diūsoꝝ snias posset itelligi qnque modis: ut vno mō exponat̃ de 2° et 4°. alio mō de p° et 2°. 3° mō de tribus modis. vz de p° 2° et 4°. Et 4° mō exponat̃ de oib⁹ quatuor modis. et qnto mō ut exponat̃ de solo 2°. ¶ Dubitaret forte aliqs: utrū s͂m has oēs diūsitates possit exponi text⁹ Arist. ¶ Dōm q͂ aliud est querē utrū oēs he expōnes fuerint de itellectu Arist. et querē an text⁹ eius ad hec oīa adaptari possit. Utrū aūt phs hec oīa itellexerit in sequēti q̄ōne determīabit̃: sed q͂ ei⁹ text⁹ possit ad hec oīa adaptari in hac q̄ōne mōstrabimus. Primo eni si adaptari ad simpl̃r scibilia intelligat̃ de 2° et 4° sic exponet̃ textus: q͂ modi et acceptiones per se que dnr̃ adaptabiles in simpl̃r scibilib⁹ sic sunt aut sicut in eē p̃dicātib⁹. i. aut q̃n sba ꝯtingit in p̃dicātibus eē. i. diffōnes p̃dicatoꝝ qd͂ est scd͂s modus: aut q̃n ꝯtingit ipas passiōes iesse pp ipa ea. i. sba: uel pp ꝓpas cās qd͂ est q̃rtus modus: qr in q̃rto mō exp̃mit̃ ꝓprie cā ꝓpter quā res est: et s͂z quosdā ipm sbm ꝓut est cā passionis ꝯstituit quartū modū. ¶ Scd͂o pōt exponi de p° et scd͂o mō. et tunc erit scd͂s. per se ergo. i. ille acceptiones per se que dnr̃ in simpl̃r scibilib⁹ sic sunt sicut p̃dicantibus eēntialr̃ qd͂ ptinet ad p̃mū modū. nā diffō indicat qd est eē et p̃dicat̃ in esse qdditatiuo. qr p̃dicat̃ in qd. et sbdit. aut q̃ ꝯtigit iesse pp ea. i. pp sba. qd͂ ptinet ad 2m modū. ¶ 3° mō pōt exponi de trib⁹ modis. de p° scd͂o et q̃rto: et tūc erit s͂us q͂ ille acceptiōes per se que dnr̃ in simpl̃r scibilib⁹ sic sunt. aut sicut p̃dicātib⁹ iesse. i. in p̃dicātib⁹ eēntialr̃ q̃ztū ad p̃mū modū. aut que ꝯtigit iesse pp ea. et hoc dupl̃r. aut pp ea. i. pp sba qd͂ ptinet ad 2m modū. aut pp ea. i. pp ꝓpas cās qd͂ ptinet ad q̃rtum modū. ¶ Quarto mō pōt exponi de oibus q̃tuor modis ut sit s͂us q͂ acceptiōes per se que dnr̃ in simpl̃r scibilibus. aut sunt sic p̃dicātib⁹ inesse. i. eēntialr̃ qd͂ ptinet ad p̃mū modū. aut sicut que ꝯtigit inesse pp ea. qd͂

trib⁹ modis pōt exponi. p° pp ea.i.pp sba qd ptinet ad 1^m modū. 2° pp ea.i.pp idiuidua p̄me sbe qd ptinet ad 3^m modū. ip̄a eniz idiuidua sunt per se s̄m 3^m moduz. q oia alia sunt in p̄mis ⁊ ɔtingit oia alia iesse pp p̄ma. 3° pōt exponi sic pp ea.i.pp ꝓp̄as cās qd ptinet ad quartū modū. pōt ergo exponi text⁹ Ar̄s. de oib⁹ quattuor modis lz expō p̄ter mentē eī⁹ eē videaf. Quinto mō pōt exponi de solo 2° mō. sed de h̄ in sequēti qōne patebit. ℂ Ulteri⁹ dato q diuersimode possu itelligi mō modi per se dīr in simplr̄ scibilib⁹. ⁊ dato q oēs illi modi ⁊ oēs ille expōnes adaptari possint ad textuz Ar̄s. dubitaret forte aliqs que fuerit mens Ar̄s. ⁊ de qb⁹ modis per se Ar̄s. itellexerit. ℂ Dōm. q si ɔside ramus trāslationē nr̄az illa expō videf fuisse de itētione Ar̄s. q solus scd̄us modus per se diceref in simplr̄ scibilib⁹. nā ut est aliquo mō per h̄ita manifestū. totus iste text⁹. vz iesse p̄dicātibus aut iesse pp ea que sunt ex necessitate: pōt referri ad 2^m modum per se ⁊ ad ꝓp̄as passiões. ℂ Ad cui⁹ euidētiā sciēdū q quedā sunt p̄dicata sbalia. q̄dā accn̄talia. Rursus p̄dicata accn̄talia distiguunf. qz q̄dā sunt n̄alia sic̄ friditas iest aque. que dā violēta ⁊ ɔ̄ nām sunt sic̄ aq̄ calesit per extrisecuz agēs. Rursus accn̄tia n̄alia distiguunf. qz q̄dā sequūtur formam simplr̄ ⁊ p̄n^a spēi ut accn̄tia ꝓp̄a ⁊ necia. quedā vo sequunf formā idiuiduatā ⁊ p̄n^a idiuidui ut accn̄tia coia ⁊ ɔtingētia. Oia ergo accn̄tia uel sunt ꝓpria uel sunt coia ⁊ ɔtingētia. ul' sunt ex̄nea. ꝓp̄e ḡ passiones differūt a trib⁹. qz differūt a p̄dicatis sbalibus. ab accn̄tib⁹ ex̄neis. ⁊ ab accn̄tib⁹ ɔtingētib⁹. vn̄ tria tāgunf in l̄ra. vz q tūc sunt per se scibilia qn̄ sba h̄nt iesse p̄dicātib⁹. i. h̄nt eē in rōne suoꝝ p̄dicatoꝝ. aut ip̄a p̄dicata h̄nt iesse pp ea. i. pp sba que p̄dicata sunt ex neces sitate. hec ergo tria q sba sunt de rōne p̄dicatoꝝ. ⁊ q p̄dicata isunt pp ip̄a sba. ⁊ 3° q p̄dicata isint ex necessitate nō ɔpetūt nisi solū per se passionib⁹. ꝓp̄e itaqꝫ ⁊ per se passiones differūt a p̄dicatis sbalib⁹. ab accn̄tib⁹ ex̄neis. ⁊ ab accn̄tib⁹ ɔtingētib⁹. nā pp hoc q sba sūt de rōne ꝓpriatū passionū differūt a p̄dicatis eēntialibus qui in talib⁹ sba nō sunt de rōne p̄dicatoꝝ sed magis p̄dicata sunt de rōne sboꝝ. 2° q hui⁹ ꝓp̄e passiões sunt pp suba differūt ab accn̄tib⁹ ex̄neis. sed 3° qz ꝓp̄e passiones iſunt ex necessitate differūt ab accn̄tib⁹ ɔtingentib⁹. ergo si ɔsideref vna trāslatio totuz pōt exponi de solo 2° mō. i. de passiōib⁹. sic etiā si ɔsideraf alia trāslatio hoc idē sonat. vz ut sit mēs phi de solo p° mō. nā ubi nos hēmus iesse p̄dicātib⁹ aut iesse pp ea altera l̄ra hēt que sunt in p̄dicatis aut econtra ꝓpter ip̄sa sunt. ℂ Ad cui⁹ euidētiā sciēdū q in 2° mō per se qn̄ ꝓprie passiones p̄dicanf de sbis. si cōparamus sba ad p̄dicata sba sunt p̄dicatis. i. sunt in p̄dicatis qz sunt in rōne ⁊ intrāt diffōnē p̄dicatoꝝ. si aūt ecōtra p̄dicata cōpata mus ad suba tūc p̄dicata sunt pp ea. i. pp ip̄a suba. erit ḡ stētio Ar̄s. q ille modus dī per se in simplr̄ scibilibus. i. est simplr̄ scibilis: ⁊ ɔcludif demōstratiē qn̄ sba cōparata ad p̄dicata sunt in p̄dicatis uel ɔtingit iesse p̄dicatibus qz sunt in rōne ⁊ intrant diffōnem suoruz p̄dicatoꝝ. i. suarū passionū: aut ecōuerso qn̄ predicata cōparanf ad suba sunt ꝓpter ip̄sa suba ⁊ sunt de necessitate in subiectis. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Nō enim ɔtingit nō esse aut simpliciter aut opposita ut linee aut rectum aut obliquum ⁊ numero aut impar aut par.

ℂ Quodā qd dixerat manifestat. dixerat eni q ꝓprie passiōes in q̄rū diffōnib⁹ ponunf sba ⁊ que sunt pp ip sa de necessitate sunt in sbis. iō hic declarat quō h̄ habeat ueritatem. vz q talia de necessitate insint. Circa qd tria facit. qz p° declarat quō talia sunt necessaria. 2° pbat qd dixerat. 3° epilogat circa determiata. 1° ibi

Est eni ɔ̄riū. 3° ibi de oi gdē. Ad euidētiā aūt p̄me ptis sciēdū q aliqn̄ ꝓpria passio describif vno nomine. sicut hēre tres d. ꝓp̄a passio triāguli. qn̄ describif per duo opposita. sicut par uel ipar dī ꝓp̄a passio nūi. ꝓp̄a ergo passio de necessitate est in subo suo uel simplr̄ ut cuz noiaf vno noie: uel s̄m opposita: ut cum noiaf per duo opposita. iō aīt q hi⁹ ꝓp̄e passiões nō ɔtingūt nō iesse: aut simplr̄ cuz noiaf vno noie. aut opposita ul cuz noiaf per utrūqꝫ oppositoꝝ. ⁊ exēplificat quō ꝓp̄a passio aliqn̄ noiaf p duo opposita dicēs ut linee sū. de necessitate iest aut rectum aut obliquuz ⁊ nuo aut par aut ipar. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Est eni ɔ̄rium aut p̄uatio aut ɔ̄dictio in eodē gn̄e ut par aut ipar in numeris s̄z qd sequitur: q̄re si necesse est affirmare aut negare necesse est ⁊ que sunt per se ineē. De oi igif ⁊ per se deteriatū sit hoc modo.

ℂ Probat qd dixerat dicēs. Est eni ɔ̄rium aut p̄uatio aut ɔ̄dictio in eodē gn̄e sup. sunt idē. hec eni tria. s. ɔ̄ria imediata. opposita p̄uatie. ⁊ ɔ̄dictoria i eodē gn̄e. i. i eodē gn̄e sbi siue respectu eiusdē sbi sūt idē ⁊ eqpollēt ut par ⁊ nō par i nūis. i. i gn̄e nūoꝝ s̄z qd ge n⁹ nūoꝝ segf hec passio sup. i tali gn̄e ⁊ respecū talis sbi par ⁊ nō par sunt idē q par ⁊ ipar. Quare si necē est de qlibet affirmare uel negare: que ēt per se sunt necesse est iesse. i. de necessitate insunt. ℂ Dubitaret forte aliqs quō ɔ̄riū ⁊ p̄uatio sunt idē q ɔ̄dictio. ⁊ ēt dubitādum eēt quō ɔ̄ntia phi ualeat. q si de qlibet necesse est affirmare ul' negare q ꝓp̄e ⁊ per se passiōes de necessitate isint. ℂ Dōm q ut dī in. 4. meta. p̄uatio est negatio in sbo. Est eni dīa iter p̄uationē ⁊ negationē ut in eodē 4° inuif: qz negatio nihil pōt. sed priuatio p̄supponit aliā nāz sbaz. Est ergo negatio ul'ior q̄ p̄uatio: qz negatio respicit qd̄libet: imo de ip̄o nō ente pōt uerificari: sed p̄uatio respicit determiatū genus subiicibile siue determiatū sbz: q̄re sicut se hēt affirmatio ⁊ negatio ad qd̄libet: sic se hēt p̄uatio ⁊ hitus ad determiatū sbz. igif si de qlibet uerificaf affirmatio ⁊ negatio opz q de determiato sbo uerificef p̄uatio ⁊ habit⁹: ut si par ⁊ ipar determiat sibi h̄ genus sbi. vz nūz: sicut de qlibet uerificaf affirmatio uel negatio: ut q est par ul' nō par: ita de determiato sbo ut de nūo uerificabif p̄uatio ul' hitus ut q est par ul' ipar. ⁊ sic iustuz ⁊ iniustū deteriant sibi determiatū sbm: utputa: qz determiant sibi h̄ns rōnis usuz: de qlibet uerificabif affirmatio ul' negatio: qz qd̄libet ul' est iustū ul' nō iustū: de ip̄o eni lapide uerificaf q nō est iustus. ⁊ ēt de chimera uere dī q nō sit iusta: nō eē uere dī q lapis sit iniustus uel chimera sit iniusta: sed de deteriato sbo: ut de h̄nte usuz rōnis uere dī q sit iustū ul' iniustū. Cuz ergo non hēt ꝓp̄a passio vnū nomē. sed denoiaf per duo opposita sicut rectū ⁊ curuū dī ꝓp̄a passio linee. ⁊ par ul' ipar passio nūi: de necessitate opz de hi⁹ subis uerificari alterū oppositoꝝ. Est ḡ itētio phi q de qlibet uerificaf affirmatio ul' negatio. ḡ determinato subo uerificabif p̄uatio uel habit⁹: ut de nūo par uel ipar. de linea obliquum uel rectū. ⁊ qz sic est nō solū ꝓp̄a passio iest sbo de necessitate qn̄ noiaf vno noie. ut hēre tres de necessitate iest triāgulo: sed sic ēt opz de necītate p se passionē inee sbo qn̄ noiaf per duo opposita ut par ul' ipar necesse est inee nūo. ⁊ qd dcm̄ est de oppositis p̄uatie intelligēdū est de oppositis ɔ̄riys nō de ɔ̄riys qbuscūqꝫ s̄z de ɔ̄riys imediatis. nā sic par ⁊ ipar q̄ sunt opposita p̄uatiue deteriant sibi nūm: sic sanū ⁊ egrū que dūr ɔ̄ria immediata deteriant sibi aial. hēbūt se ɔ̄ria imediata ut sanū ⁊ egrū ad determiatū subm ut ad aial: sic affirmatio ⁊ negatio. i. sic sanū ⁊ nō sanū se hūt ad qd̄libet

Cuz q̃ querit quō sunt idē ⁊ quō eq̄pollent ɔ̃ria ꝓuati ua ⁊ ɔ̃dictoria dici pōt ꝙ nō eq̄pollent simplr̄ ſʒ in determīato ſbo: q̄ sic de q̄libet necesse est uł affirmare uł negare sic de determīato ſbo nec̄e est ūificari alterū oppositoꝝ ꝓuatiue uł alteꝝ imediatoꝝ ɔ̃rioꝝ. Quō aūt ualeat ɔ̃tria phi. ꝙ si nec̄e est de q̄libet affirmare uł negare nec̄e est de determīato ſbo ūificari ꝑ se passionē dato ꝙ illa passio nō noiet̄ uno simplici noīe ſʒ noiet̄ ꝑ duo opposita est ꝑ hita manifestū. ultio epilogat circa determīata. dicēs ⌊ de oī q̄dē ⁊ ꝑ se determīatū sit hoc mō. ⌋

¶ Uniuersale autē dico qd cū de omni sit ⁊ per se est secundum ꝙ ipsum est.

¶ Postq̄ₒ phs determīauit de oī ⁊ per se. in pte ista determīat de uł̄i. Circa qđ duo facit: q̄ p̄º determīat q̄d est uł̄e. 2º declarat q̄liter circa uł̄e ɔ̃tigit errare ibi ⌊ Opꝫ aūt ⁊ nō latē. ⌋ Ad euidētiā āt p̄me ptis sciēdū ꝙ cū est uł̄e ut de uł̄i h̄ loquit̄ phs q̄n passio uł̄r adaptat̄ ſbo Duob⁹ ḡ modis īpedit̄ uł̄e. uel si sit pticularitas ex pte ſbi. ut q̄ ſbm est q̄d pticulari⁹ passione: uel si sit pticularitas ex pte passionis. ut q̄ passio sit pticularior ſbo. videm⁹ eni ꝙ h̄rē tres pōt cōparari ad figurā ysochelē ⁊ triāgulū. Si ergo dī figura h̄rē tres non est ibi uł̄e. q̄ passio est particularior ſbo. Si v̄o dicat̄ ysochelē h̄rē tres. nō est ibi uł̄e. q̄ ſubm est pticulari⁹ passione. Sed si dicat̄ triāgulus h̄rē tres. est ibi uł̄e: q̄ nō est ibi pticularitas ex pte ſbi nec ex pte passionis: imo passio iest uł̄r ſubo: ⁊ ſubm uł̄r passioni ſubicit̄. nihil ergo est uł̄e ut h̄ de uł̄i loqmur: q̄ₒ quedā uł̄is adequatio passiōis ad ſbm ⁊ ſbi ad passionē. Prima ergo ps est p̄sentis lectiōis. ⁊ diuidit̄ in tres ptes. q̄ p̄º declarat q̄d est uł̄e. 2º ōndit in q̄b⁹ nō h̄rē eē uł̄e uł quot modis īpediri pōt uł̄itas. 3º manifestat quō hi⁹ uł̄itas utilis est demr̄atiōi. 2ª ibi ⌊ Ut duos rectos h̄rē. ⌋ 3ª ibi ⌊ Et demr̄atio per se. ⌋ Circa p̄m duo fac: q̄ p̄º ꝓponit qđ intēdit. 2º ꝓbat qđ dixerat ibi ⌊ Manifestū igit̄. ⌋ Dicit ergo ⌊ uł̄e aūt dico ꝙ cum sit de oī ⁊ per se est ſm ꝙ ipm. ⌋ q.d. ꝙ ad uł̄e de quo h̄ intēdit̄ tria req̄runt̄. vʒ ꝙ sit de oī: sit per se: ⁊ sit ſm ꝙ ipm. ¶ Notādū autē ꝙ uł̄e de quo h̄ agitur: ut pōt patere per h̄ita nihil est aliud q̄ₒ quedā uł̄is adequatio ſubi ad passionē ⁊ passionis ad ſbm. ⁊ q̄ nunq̄ₒ est ibi hi⁹ adeq̄tio nisi sit de oī per se ⁊ ſm ꝙ ipm ideo hec tria cōstituunt vniuersale de quo hic intenditur. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestū igit̄ est quecūq̄ₒ sunt uł̄ia ex necessitate insunt rebus.

¶ Probat qđ dixerat supra. Circa qđ tria fac ſm ꝙ tria ꝓposuerat. nā p̄º ꝓbat ꝙ uł̄e sit de oī. 2º ꝙ sit per se. 3º ꝙ sit ſm ꝙ ipm. 2ª ibi ⌊ Per se aūt. ⌋ 3ª ibi ⌊ Uł̄e āt. ⌋ In p̄ª pte itendit talē rōnē. quecūq̄ₒ sunt nec̄ia sunt de oī. sed uł̄ia sunt nec̄ia. ḡ uł̄ia sunt de oī. De hac aūt rōne nō ponit̄ nisi minorem. vʒ ꝙ uł̄ia sunt nec̄ia dicens ⌊ manifestū igit̄ est ꝙ quecūq̄ₒ sunt uł̄ia de necessitate insunt rebus. ⌋ i. vniuersalia predicta ex necessitate insunt uł̄ib⁹ ſbis suis. tūc ergo supplenda est rō ꝙ si uł̄ia sunt sic nec̄ia cū talia sint de oī. uł̄ia igitur sunt de oī. ¶ Notādū aūt ꝙ uł̄itas ꝓpōnis uel pōt accipi rōne rei uel rōne signi. si accipiat̄ rōne signi sic ōīs ꝓpō in q̄ ponit̄ signum uł̄e est uł̄is: ut ōīs homo currit. ⁊ omne aīal mouet̄ ⁊ cetere hi⁹ uł̄es sunt. sed tunc est in ꝓpōne uł̄itas rōne rei: q̄n ex ipsis reb⁹ sumit̄ rō uł̄itatis: ut cū ſubm habet uł̄em h̄itudinē ad p̄dicatū ⁊ ecōuerso. hic ergo ubi tradit̄ ars demōstrādi per quā habet̄ scia de rebus magis itelligit̄ de uł̄i ꝓpōne put uł̄itas accipit̄ ex pte rerū q̄ₒ ex pte signoꝝ. ¶ Dubitaret forte aliqs: cū phs distincte videat̄ loq de per se ⁊ de oī utrū sit aliud eē de oī q̄ₒ de per se. ⁊ videt̄ ꝙ nō. q̄ que sunt de oī sunt per se nec̄ia: cū nō sit de oī: put hic de oī agit̄. nisi sit ibi tā uł̄itas ſboꝝ q̄ₒ tēpoꝝ: que aūt talia sunt: sunt nec̄ia. q̄ que de oī ⁊ semp īsunt nec̄io insunt: sed que sunt nec̄ia sunt per se. ergo que sunt de oī sunt per se. ¶ In ɔ̃riū est phs qui loquēdo de uł̄i dat ei tres ɔ̄diciones distinctas. vʒ ꝙ sit de oī per se ⁊ ſm ꝙ ipꝫ: qđ nō eēt nisi hec tria ad inuicē differrēt ⁊ ad se inuicē essent distincta. ¶ Dicēdū ꝙ aliq̄ p̄dicata h̄rē necessariā h̄itudinē ad ſba q̄tū ad p̄sens spectat duplr̄ pōt ɔ̃tingē ſʒ ꝙ duplr̄ possumus p̄ncipia assignare. s. spēi ⁊ īdiuidui. Si ergo illa nec̄ia h̄itudo cāt̄ur ex p̄ncipijs īdiuidui: tunc est accn̄s īsepabile ⁊ pōt idē fieri ꝓpō de oī: sed illa ꝓpō nō erit per se. Si v̄o hi⁹ necessitas causet̄ur ex p̄ncipijs spēi sic hi⁹ ꝓpō nō solū eēt de oī: sed ēt per se. Quelibet ergo ꝓpō necessaria pōt eē de oī: sed nō quelibet est per se: sed solū illa est per se ubi necessitas causat̄ ex p̄ncipijs spēi. In plus est ergo de oī q̄ₒ per se. q̄ q̄cq̄d est per se est de oī. sed nō ɔ̃uertit̄. Quō v̄o arguebat̄ ꝙ ꝓpō necessaria est per se nō est uerū. pʒ eni ꝙ nō quelibet ꝓpō nec̄ia est per se: sed solū illa ubi cāt̄ur necessitas ex p̄ncipijs spēi. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliq̄s q̄re quelibet necessitas pōt facē ꝓpōnē de oī. ⁊ tn̄ ꝓpōnē per se solū pōt facē necessitas cāta ex p̄ncipijs spēi. ¶ Dōm ꝙ tūc est ꝓpō per se q̄n aliq̄ ꝓpa passio p̄dicat̄ de ſbo aliq̄. iter passionē aūt ꝓpriā ⁊ passionē per accn̄s. siue iter ꝓpriū ⁊ accn̄s. put ꝓpriū distiguit̄ ab accn̄te hec videt̄ eē dr̄ia. q̄ accn̄s respicit p̄ncipia īdiuidui. ꝓpriū aūt p̄ncipia spēi. ut videt̄ uelle phs i 5º topicoꝝ. solū ergo illa necessitas que respicit p̄n⁹ spēi facit illā ꝓpōnē per se: quā itēdit ɔ̄cludē demr̄atoi. q̄ si hoc lucidi⁹ quereret̄ pʒ ꝙ illa ꝓpō est per se que est ꝑ cām existē in se. i. in sua q̄dditate ⁊ in sua eēntia uł nāt. ⁊ q̄ p̄ncipia īdiuidui ⁊ significatio mā̄c sūt aliq̄d superadditū eēntie uł nāe: iō non dī cōpetē aliq̄d rei ꝑ se qđ cōpetit ei per p̄ncipia īdiuidui. q̄ qđ tale est nō cōpetit ei per se sed magis per aliud additū sibi. nigredo ḡ que est accn̄s īsepabile coruo ⁊ sequit̄ p̄ncipia īdiuidui pōt facē ꝓpōnem de oī: ut si semp coruus est niger hec est de oī. ōīs coruus est niger. sic ēt est de oī. omnis ethiops est niger. nō tn̄ est per se. q̄ nigredo sequitur ethiopē rōne cōplexionis ⁊ rōne p̄ncipioꝝ īdiuidui. illa ergo passio cōperit rei ꝑ se que causat̄ ex p̄ncipijs siue eēntie uł siue spēi. que v̄o causat̄ nō ex p̄ncipijs spēi sed ex p̄ncipijs īdiuidui non cōpetit rei per se sed per aliud additū sibi. q̄ ut dictū est īdiuiduū non ptinet ad spēm uel ad eēntiā: sed est aliud additum eēntie uel nature. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Per se āt ⁊ ſm ꝙ ipm est idē est: ut ꝑ se linee iest pūctū ⁊ rectitudo: ⁊ nāq̄ₒ ſm ꝙ linea ē. ⁊ triāgło ſm ꝙ triāgulus duo recti eteni ꝑ se triāgulus duob⁹ rectis eq̄lis est.

¶ Ōndit quō uł̄e de quo h̄ agit̄ est per se. Intēdit autē talē rōnē. Quicq̄d est ſm ꝙ ipm est per se cū per se sit idē ꝙ ſm ꝙ ipm. sed uł̄e est ſm ꝙ ipꝫ. ut ꝓbabit̄. ergo uł̄e est ꝑ se. de hac āt rōne nō ponit nisi ūturē mediū. s. ꝙ ꝑ se est idē ꝙ ſm ꝙ ipm. Ex quo manifeste sequit̄ ꝙ uł̄e sit ꝑ se. q̄ ut ꝓbat̄ uł̄e est ſm ꝙ ipm. iō dicit ⌊ Per se aūt ⁊ ſʒ ꝙ ipm est idē. ⌋ qđ declarat ꝑ exēplū dicēs ⌊ ut ꝑ se iest linee pūctū ⁊ rectitudo ⁊ nāq̄ₒ ſʒ ꝙ linea est. ⌋ itēdit aūt in hoc exēplo talē rōnē linee ſm ꝙ linea est. i. ſm ꝙ ipsa est cōpetit et pūct⁹ ⁊ rectitudo. sed h̄c cōpetūt et ꝑ se. ḡ idē est ſm ꝙ ipm ⁊ ꝑ se. ſbdit autē aliđ exēplū dicēs ꝙ ⌊ triāgulo ſʒ ꝙ triāgulus est duob⁹ rectis. ⌋ i. cōpetit et h̄rē tres angulos eq̄les duob⁹ rectis: ⁊ tn̄ hoc est ꝑ se. iō ait ⌊ eteni triāgulus per se est eq̄lis duob⁹ rectis. ⌋ i. h̄rē tres angulos eq̄les duobus rectis. q.d. ꝙ triāgulus ſm ꝙ triāgulus. i. ſm ꝙ ipm h̄rē tres angłos: ſʒ h̄ cōpetit ei ꝑ se. ḡ idē est ſm ꝙ ipm

ꝑ se. tūc ḡ ē supplēda rō. cū idē sit s₃ ꝙ ipm̄ ⁊ per se: uļe ut patebit est s̄m ꝙ ip̄z. ḡ est per se. ¶ Notādū aūt ꝙ alr̄ pūctus cōpetit linee per se ⁊ alr̄ rectitudo. nam pūctus cōpetit linee per se ꝗ̄tū ad p̄mū modū s₃ quē diffō uel ps diffōnis p̄dicat̄ de re per se. nā in diffōne li nee ponit̄ pūct⁹. rectitudo v̄o cōpetit linee per se ꝗ̄tū ad 2ᵐ modū: qr̄ ꝑp̄a passio ei⁹. Exēplificauit ḡ p̄hs de diuersis modis dicēdi p se. itēdit eni sic arguē. in quo libet mō dicēdi p se qcq̄d est s₃ ꝙ ip̄m est per se. q̄ð nō ē nisi idē eēt hoc ⁊ illud. ḡ idē est s̄m ꝙ ip̄m ⁊ p se. uļe itaq₃ q̄ð est s̄m ꝙ ip̄m op₃ ꝙ sit per se. ¶ Dubita ret forte aliq̄s: utrū idē sit p se ⁊ s̄m ꝙ ip̄z ut videt̄ p̄hs in lr̄a dicē. ¶ Dōz. ꝙ s̄m ꝙ ip̄m ⁊ p se nō sunt simplr̄ idē: imo se h̄nt sicut sup̄i⁹ ⁊ iferius. nā in plus est p se ꝗ̄ s̄m ꝙ ip̄m. qr̄ idē est per se ꝙ per cām existem in se. sed tūc est s̄m ꝙ ip̄m qn̄ illa cā est in eo p̄ctā ⁊ adeq̄ta ⁊ cōpetit ei s̄m ꝙ hī⁹. ut p se est hō ſ̄ſibilis qr̄ in se hō h̄et nām sensibilē pp q̄ð h̄et in se cām vn̄ sit ſ̄ſibilis: sed nō est s̄m ꝙ ip̄m qr̄ hī⁹ cā nō p̄cidit̄ in hoīe nec adeq̄ tur in eo. imo eē ſ̄ſibile cōpetit alīs ab hoīe. eē eni ſ̄ſi bile nō cōpetit hoī s̄m ꝙ ip̄z: qr̄ nō cōpetit ei s̄m ꝙ hō sed s̄m ꝙ aīal. in plus est ḡ eē per se ꝗ̄ s̄m ꝙ ip̄m. ideo nō est idē oīno hoc ⁊ illud. na₃ multa sunt p se que nō sunt s̄m ꝙ ip̄m. ¶ Ulteri⁹ aūt dato ꝙ nō oīno sit idē per se ⁊ s̄m ꝙ ip̄m. dubitaret forte aliq̄s quō p̄hus di cat ꝙ idē sit hoc ⁊ illud. ¶ Dōm ꝙ s̄m p̄hz. 7. ethico. totū est magis idē pti ꝗ̄ ps toti. qr̄ qcq̄d h̄et ps ptinet ad totū. sed multa h̄et totū que nō ptinent ad ptē: ⁊ in tib⁹ quātitatiuis totū est de rōne ptis qr̄ si diffiniret̄ semicirculus poneret̄ circulus in diffōne ip̄i⁹. ps aūt nō est de rōne toti⁹. qr̄ si diffiniret̄ circulus semicircu lus nō igrederet̄ diffōnē ei⁹. hec aūt que dicta sunt de toto ⁊ ptib⁹ q̄ntitatiuis euidēti⁹ apparēt de his que se h̄nt ut sup̄i⁹ ⁊ iferius. nā sup̄i⁹ est magis idez suo infe riori. qr̄ est de rōne ei⁹. ꝗ̄ ifer̄i⁹ suo sup̄iori q̄ð non est de rōne ip̄i⁹. h̄et eni idētitatē cu₃ aliquo ⁊ est idē illi qcq̄d ptinet ad rōnē ip̄i⁹. Sup̄iora itaq₃ sunt eadē su is iferiorib⁹. ⁊ sunt de rōne eo₄. nō aūt ecōuerso. Si gnāter ḡ p̄hs ait. ꝙ p se est idē ꝙ s₃ ꝙ ip̄m. nō aūt eꝯ. nihil est igit̄ aliud eē idē. ut h̄ p̄hs loquit̄ de eodē ꝗ̄ eē essētiale ei ⁊ eē de rōne eius ⁊ ꝙ illud nō possit eē sine eo. ⁊ qr̄ p se est de rōne ei⁹ q̄ð est s̄m ꝙ ip̄m. ⁊ s̄m ꝙ ip sum nō pōt eē nisi sit per se. iō dr̄ idez eē per se ⁊ s̄m ꝙ ip̄m. h̄et itaq₃ p̄hs intētū suū. qr̄ per se est de rōne ei⁹ q̄ð est s̄m ꝙ ip̄m. ⁊ nō pōt eē aliud s̄m ꝙ ip̄m nisi sit p se. uļe ḡ q̄ð est s̄m ꝙ ip̄m op₃ ꝙ sit p se. Ad hec aūt ua lent exēpla p̄hi. p̄bāt eni ꝙ quecū ꝙ cōpetūt linee s̄m ꝙ linea cōpetūt ei per se. ⁊ quecūq₃ cōpetūt triāgulo s̄m ꝙ triangulus cōpetūt ei per se. ex q̄bus vult cōclu dere ꝙ qcq̄d est s̄m ꝙ ip̄m ꝙ sit per se. Tunc ergo ut dictū est suppleat̄ rō. uļe s̄m ꝙ patebit est s̄m ꝙ ip̄m. ergo est per se. ¶ Deinde tum dicit.

¶ Uniuersale aūt est tunc cū in quolibet ⁊ p̄rimo demōstratur.

¶ Oñso ꝙ uļe sit de oī qr̄ ex necessitate. ⁊ declarato ꝙ uļe sit per se qr̄ est s̄m ꝙ ip̄m. qr̄ idem est per se ⁊ s̄m ꝙ ip̄z. hic p̄bat q̄ð supposuerat. v₃ ꝙ uļe sit s̄m ꝙ ip̄z. ⁊ itēdit talē rōnē. qcq̄d est p̄mo est s̄m ꝙ ip̄m. uļe est p̄ ergo uļe est s̄m ꝙ ip̄m. de hac aūt rōne nō ponit nisi v̄ utē mediū. v₃ ꝙ illud est uļe q̄ð monstrat̄ eē p̄mo: iō ait ꝙ [tūc aūt est uļe q̄ð cū mōstratū est: uel cū mōstra tur in quolibet ⁊ p̄mo.] tūc igit̄ est supplēda rō: cum uļe sit p̄mo ⁊ idē sit p̄mo q̄ð eē s̄m ꝙ ip̄m: op₃ ꝙ uļe sit s̄m ꝙ ip̄m. erit itaq₃ uļe de oī per se ⁊ s̄m ꝙ ip̄sum. ¶ Dubitaret forte aliq̄s utrū idē sit p̄mo ⁊ s̄m ꝙ ip̄z ⁊ videt̄ ꝙ nō: qr̄ p̄mo idē est q̄ð nō per aliud ut īfra dr̄. sic ergo arguat̄ sic. triangulus h̄et tres hoc est s̄m ꝙ ip̄m: qr̄ cōpetit ei in eo ꝙ triāgulus: tñ nō videt̄ ꝙ sit p̄mo: qr̄ cōpetit ei per aliud ut per h̄ie angulū extrīse cū: nō est ḡ idē s̄m ꝙ ip̄m ⁊ p̄°. ¶ Dōm ꝙ ut hic p̄hs loquit̄ de p̄mo idē est p̄mo ⁊ s̄m ꝙ ip̄m: qr̄ qcq̄d cōpe tit alicui p̄mo cōpetit ei s̄m ꝙ ip̄m ⁊ eꝯ: nec est dr̄ia re alis īter illa nisi forte sit īter ea dr̄ia s̄m rōnē ⁊ s̄m mo dū itelligēdi sic̄ est dr̄ia īter ens ⁊ vnū. nā l₃ oē ens sit vnū ⁊ eꝯ: rō tñ entis ꝯsistit in pōne: sed rō vni⁹ q̄ð cō uertit̄ cū ente ꝯsistit in negatiōe. nā quelibet res est h̄ ⁊ nō aliud. in q̄ntū igit̄ est h̄ dr̄ eē ens. put v̄o nō est ali ud ut put est idistīcta a se ⁊ distīcta ab alīs dr̄ eē vna. sic ⁊ in ꝑposito q̄ð cōpetit alicui s̄m ꝙ ip̄m cōpetit p̄° S₃ rō ei⁹ q̄ð est s₃ ꝙ ip̄z sumit̄ positiue. rō v̄o ei⁹ q̄ð est p̄° sumit̄ negatiue: ut triāgulus h̄et tres s₃ ꝙ ip̄z ⁊ p̄°: sed dr̄ hoc h̄ere s̄m ꝙ ip̄m ꝑut h̄et hoc ut triangulus. Sed qr̄ nō h̄et hoc ab alio dr̄ hoc h̄ie p̄°. ḡ h̄ie tres alr̄ cōpetit triāgulo s̄m ꝙ ip̄m ⁊ ut cōpetit ei ut triangu lus. ⁊ alr̄ cōpetit ei p̄mo ut ꝑut nō h̄et h̄ ab alio. diffe rūt ḡ s̄m ꝙ ip̄m ⁊ p̄mo nō realr̄ q̄ð aliud sit p̄° q̄ð nō sit s̄m ꝙ ip̄m uļ eꝯ: sed differūt s̄m modū itelligēdi ꝑ ut vnū sumit̄ negatiue aliud positiue. Uel possum⁹ di cere ꝙ utrūq₃ tā p̄mo ꝗ̄ s̄m ꝙ ip̄m sumit̄ positiue: alr̄ tñ ⁊ alr̄. nā triāgulus in eo ꝙ triāgulus h̄et tres. ⁊ est rō ꝗ̄re alia h̄nt tres: ita ꝙ qcq̄d h̄et tres hoc ei cōpetit. per triāgulū igit̄ ꝑut triāgulus in eo ꝙ triāgulus h̄et tres dr̄ hec passio ei cōpetē s̄m ꝙ ip̄m: sed ꝑut est rō ꝗ̄ re oīa alia sunt talia dr̄ ei cōpetē p̄mo. hoc ḡ q̄ð dr̄ p̄° pōt h̄ie duplicē itellectū. vnū negatiuū. aliū positiuū. negatiue qdē sumit̄ p̄mo ꝑut significat idē q̄ð nō ab alio uel nō per aliud. positiue v̄o sumit̄ ꝑut idē signi ficat p̄° q̄ð eē alio₄ cā₃. q̄līcūq₃ tñ sumat̄ p̄° p₃ ꝙ non differt realr̄ a s₃ ꝙ ip̄z: s₃ differt s₃ rōnē ⁊ s₃ modū itel ligēdi. Ad v̄o obyciebat̄ ꝙ h̄ie tres nō cōpetit triāgu lo p̄°: qr̄ cōpetit ei per aliud ut per h̄ere angulū extrīse cu₃ in sequēti q̄ōne soluet̄. ¶ Dubitaret fortassis aliq̄s utrū p̄mo ⁊ s̄m ꝙ ip̄m sint idem qd cōpetere alicui p̄ mo ⁊ s̄m ꝙ ip̄m qn̄ nō cōpetit ei per aliud sed hoc est eē imediatū. ḡ ⁊c̄. ¶ In ꝯriū est. qr̄ imediata ꝑpō est qua nō est altera pot. ⁊ talium nō est demr̄atio ut pōt patere per h̄ita. sed ꝙ triāgulus h̄eat tres l₃ hoc cōpe tat ei p̄mo ⁊ s̄m ꝙ ip̄m. tñ hoc h̄et alias ꝑpōnes prio res ⁊ pōt demonstrari. ergo p̄mo ⁊ s̄m ꝙ ip̄m non est idē ꝙ imediatū. ¶ Dōm. ꝙ eē p̄mo ⁊ s̄m ꝙ ip̄z est eē nō per aliud. sed eē nō per aliud pōt itelligi duplr̄. uel nō per aliud s̄bm uļ nō per aliā cām. h̄ie ḡ tres cōpetit triāgulo nō per aliud qr̄ nō per aliud s̄bm. nā nullum est s̄bm cui cōpetit p̄mo hec passio ꝗ̄ triāgulo. immo cuilibet alīs cōpetit per triāgulū. tñ h̄ñ cōpetit ei p ali ud qr̄ cōpetit ei per aliā cām ut per h̄ie angulū extrīse cum. uerūtñ qr̄ hec cā orit̄ ex p̄ncipīs sp̄ei nō ex p̄nci pīs ididui iō cōpetit ei per se. qr̄ sic̄ q̄ð cōpetit alicui per suā eēntiā ⁊ per p̄ncipia sp̄ei dr̄ ei cōpetere per se. ita ꝙ cōpetat ei per cām h̄ñtem ortū a talib⁹ p̄ncipīs dr̄ ei per se cōpetē. Dicemus ḡ. ꝙ triāgulū h̄ie tres cō petit ei per se ⁊ p̄mo ⁊ s̄m ꝙ ip̄m alr̄ tñ ⁊ alr̄. nam hec passio orit̄ ex p̄ncipīs trianguli ⁊ cōpetit triangulo i eo ꝙ triangulus ⁊ cōpetit alīs per triangulū. ꝑut er go orit̄ ex p̄ncipīs sp̄ei trianguli uel h̄et eē per causa₃ h̄ñtem ortum a talib⁹ p̄ncipīs: cōpetit triangulo p se: sed ut cōpetit ei in eo ꝙ triāgulus cōpetit ei s̄m ꝙ ip̄z. Sed₃°. ꝑut nō cōpetit triāgulo per aliud s̄b₃. sed alīs cōpetit per triāgulū dr̄ triangulo cōpetere p̄°. p₃ ergo quō accipiunt̄ per se p̄° ⁊ s₃ ꝙ ip̄m ⁊ hec nō sunt oīno idē ꝙ imediatū. nā tūc ꝑpō est imediata qn̄ passio sic se h̄et ad s̄bm ꝙ nō cōpetit ei: nec p aliud s̄bm nec per aliā cām p quā possit demr̄ari. ideo ꝑpōnes imediate sunt idemōstrabiles. sed q̄ð cōpetit alicui s̄m ꝙ ip̄m ⁊ p̄° l₃ nō cōperat ei per aliud s̄bm: pōt tñ ei cōpetere per aliā cā₃. iō talia p̄nt demōstrari: imo potissima de monstratio nō est nisi taliū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut duos rectos habere neq͂ figure cui libet i͂est uli͂ ꝛ tn͂ est demr͂are de figura q͂ duos h͂eat. Sꝫ nõ cuiuslibet figure ẽ neq͂ utitur qualibet fi gura demõstrãs. Quadrangulus enim figura q͂dẽ est. nõ au͂t habet duobus rectis eq͂les.

Quadrangulus.

¶ Declarat in q͂b⁹ nõ habet eẽ ul͂e uel q͂d idem est ondit quot modis i͂pedit͂ ul͂e. Ad cuius euidẽtiã sciẽduꝫ q͂ hĩ⁹ ul͂itas ut pꝫ per iã dicta sumẽda est ex pte reruꝫ nõ ex pte signoꝝ tm͂. ut tũc dr͂ ꝓpõ ul͂is qñ res ipse habẽt ul͂em hitudinẽ ad inuicẽ: ut q͂d p̃dicatũ inest ul͂r sb͂o ꝛ sb͂ꝫ subijcit͂ p̃dicato ul͂r. Dupl͂r itaq͂ põt impediri hĩ⁹ ul͂itas ul͂ ex pticularitate p̃dicati q͂r p̃dicatũ est pticulari⁹ sb͂o. uel ex pticularitate sb͂i: q͂r sb͂m est pticulari⁹ p̃dicato. Duo ergo facit s͂m q͂ dupl͂r i͂pedit͂ ul͂itas. nã p̃° ondit quõ i͂pedit͂ ex pticularitate p̃dicati. 2° declarat quõ ex pticularitate sb͂i ibi[Sed eq͂tibiarũ.] Cõtinuet͂ ergo sic. dictũ est q͂ ul͂e est de oĩ per se s͂m q͂ ipꝫ ꝛ tũc ul͂e est qñ passio i͂est sb͂o s͂m q͂ ipm͂ ꝛ oĩno equat͂ sb͂o. Sed si subiectũ excederet passionẽ ꝛ passio nõ inesset cuilibet sb͂o nõ eẽt ul͂e[ut h͂ere duos rectos nec inest cuilibet figure ul͂r. ꝛ tn͂ est.]i. cõpetit[demr͂are de figura ut h͂eat duos]rectos[sed nõ est cuiuslibet figure.]i. nõ demr͂at͂ hec passio de q͂libet figura nec demõstrãs hanc passionẽ utit͂ q͂libet figura. ꝛ iõ sb͂dit q͂ [q͂drãgulus quedã figura est. ꝛ nõ h͂et]angulos[eq͂les duob⁹ rectis.]figura ergo h͂et tres. nõ est ꝓpõ ul͂is q͂r h͂ nõ cõpetit figure cuilibet: sed hoc p̃dicatũ est pticulari⁹ sb͂o. ¶ Notãdũ au͂t q͂ q͂drãgulus nõ h͂et angulos eq͂les duob⁹ rectis. imo h͂et eos eq͂les q͂tuor rectis. Est eñi q͂drãgulus diuisibilis in duos triãgulos. q͂r si diuidat͂ per diametrum ꝛ ducat͂ diameter de angulo ad angulum fierent ibi duo triãguli. sed anguli cuiuslibet trianguli ualent duos rectos. ergo anguli q͂drãguli ualent quatuor rectos. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sꝫ eq͂tibiarũ h͂et q͂dẽ fortasse duob⁹ rectis eq͂les s͂ nõ primũ. s͂ triãgulus prius. Nõ igit͂ q͂õlibet p̃mũ mõstrat͂ duos r͂ctos h͂re aut q͂õcũq͂ aliud huic primo i͂est ul͂e.

¶ Sc͂do ondit quõ i͂pedit͂ ul͂itas ex pticularitate sb͂i. nã si dico equicrus h͂et tres lꝫ oĩs equicrus h͂eat tres. nõ tn͂ hec est ꝓpõ ul͂is ut hic de ul͂i loq͂mur: sed i͂pedit͂ ul͂itas hec ex pticularitate sb͂i. q͂r sub͂m est pticulari⁹ passione. ꝛ nõ i͂est hec passio p̃mo: imo i͂est triãgulo p̃mo: iõ ait.[Sed eq͂tibiarũ.]i. equicruris. hec q͂deꝫ figura [h͂et forte duob⁹ rectis eq͂les: sed nõ]est hic[p̃mũ] iõ nõ est ibi ul͂e[sed triãgulus]h͂et[p̃us.]i. h͂et p̃°. ꝛ subdit.[q͂õlibet igit͂]sꝫ. sb͂m]q͂d mõstrat͂ primũ h͂re duos rectos.]i. h͂re hanc passionem.[aut q͂õcũq͂ aliud.]i. quecũq͂ alia passio mõstret͂ de sb͂o p̃mo[huic p̃mo.]i. huic cui i͂est p̃mo[inest ul͂e.]ergo ad hoc ut sit ul͂e debet passio i͂esse sb͂o p̃mo ut nõ impediat͂ ul͂itas ex pticularitate sb͂i: ꝛ debet i͂esse cuilibet sb͂o: ut nõ impediat͂ ul͂itas ex pticularitate p̃dicati. ¶ Deĩde cũ dic͂.

¶ Et demonstratio per se huiusmodi ul͂r est. alioꝝ au͂t quodãmõ ꝛ nõ per se neq͂ non est vniuersaliter sed frequentius.

¶ Ondit quõ hĩ⁹ ul͂itas sit utilis ad demonstrationem: ꝓpter q͂d sciẽdũ q͂ per se ꝛ ꝓprie passio nõ demõstrat͂ nisi de suo sb͂o ul͂i: ut h͂re tres nõ demõstrat͂ nisi de triãgulo. Si au͂t demõstrat͂ de alio ut de eq͂cruri hoc erit per cõparationẽ ad triãguluꝫ: iõ ait q͂[demõstratio p se] ꝛ ꝓprie[est hĩ⁹ vniuersalis.]q͂r nõ demõstratur passio ꝓprie nisi de sb͂o suo ul͂i[alioꝝ autẽ]sb͂oꝝ[est quodãmõ nõ per se.]i. nõ ꝓprie nec ul͂r ut equitibiarum[nõ ul͂r est.]h͂re tres nõ demõstrat͂ de equitibiaruꝫ. i. eq͂cruri[vniuersaliter sed frequenti⁹.]i. sed est frequẽti⁹.]i. est in plus: ut h͂et alia trãslatio hec enim passio h͂re tres est in plus q͂ eq͂cruris ꝛ est vniuersalior eo. ¶ Notãdũ au͂t q͂ si demõstrat͂ h͂re tres de triangulo q͂r hoc est ul͂e sb͂m ipsius dr͂ eẽ demõstratio ul͂is. Sed si demõstret͂ de eq͂cruri aut de aliis sp͂e triãguli dicit͂ eẽ demr͂atio pticularis. ergo de triãgulo demr͂at͂ hec passio ul͂iter. sed de aliis a triangulo ut de eq͂cruri uel de aliis sp͂ebus triãguli demõstrat͂ hec passio q͂dãmõ: q͂r demonstrat͂ pticulariter: cuꝫ sb͂m sit pticulari⁹ passione. per se ergo demr͂atio est de sb͂o p̃mo ꝛ ul͂i. ꝛ q͂r sic est pꝫ quõ ul͂itas demr͂ationi sit utilis.

O Portet au͂t nõ latere q͂ñ multotiens ɔtingit peccare ꝛ nõ eẽ q͂d demonstrat͂ primuꝫ ul͂e s͂m q͂ videt͂ demonstrari vniuersale primum.

¶ Postq͂ p͂hs ondit q͂d est ul͂e ꝛ declarauit quot conditiones req͂runt͂ ad ul͂e, q͂r req͂rit͂ q͂ sit de oĩ per se ꝛ s͂m q͂ ipm͂. In pte ista declarat quõ ɔtingit circa ul͂e errare. ꝛ quõ ɔtingit decipi circa ipm͂. Circa q͂d duo facit. q͂r p̃° ꝓponit q͂d intẽdit. 2° exeq͂t͂ de intẽto ibi[Oberramus au͂t.]Dicit ergo q͂[Opꝫ au͂t non latere q͂ñ multotiẽs ɔtingit peccare]circa ul͂e[ꝛ]ɔtingit multotiẽs[nõ esse q͂d demonstrat͂ ul͂e primũ s͂m q͂ videt͂ demr͂ari ul͂e primũ.] ¶ Notãdũ au͂t q͂ malũ nõ põt vitari nisi cognitũ sit. ne ergo erremus ꝛ decipiamur circa ul͂e opꝫ declarare quot modis ɔtingit errare circa ipsum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Oberramus autem hanc deceptioneꝫ cum autem nihil sit accipere a superiori extra singulare q͂ singularia.

¶ Exequit͂ de intẽto. Circa q͂d tria facit. q͂r p̃mo narrat quot modis ɔtingit errare circa ul͂e. 2° exẽplificat de erroribꝫ illis. 3° dat doctrinã ꝛ artẽ per q͂ã possum⁹ cogñscere ul͂e p̃mũ. 2° ibi[Si v͂o aliq͂s demr͂abit.]3° ibi[Utrũ au͂t s͂m q͂ est triãgulus.]Ad euidẽtiã p̃ntis ptis sciẽdũ q͂ circa aliq͂d ul͂e uel circa aliq͂d cõe cõtingit errare tripl͂r. p̃° si cõe illud nõ h͂eat sub se multa inferiora actu: iõ q͂d oñsum est de supiori credit͂ oñsum eẽ de iferiori. 2° ɔtingit errare si illud cõe h͂et plura inferiora. attn͂ hĩ⁹ cõe est inoiatũ. ꝛ q͂r nescimus noiare tale cõe q͂d oñdimus de suis iferioribꝫ credimus oñsuꝫ eẽ de hĩ⁹ cõi. 3° possumus errare: si aliq͂d cõe h͂eat magnã silitudinẽ ꝛ magnã vicinitatẽ ad aliquã suã pteꝫ uel ad aliq͂d suũ iferi⁹: ꝓp q͂d que ɔueniũt supiori demõstramus de iferiori. vñ au͂t sumunt͂ isti errores. ꝛ q͂re tot sint: in ꝓseq͂ẽdo patebit. Ad p̃ns tn͂ sufficiat scire q͂ hos tres narrat. Tria ergo facit. q͂r p̃° determiat de errore p̃mo. 2° de sc͂do. 3° de tertio. 2° ibi[Aut si q͂dem.]3° ibi[Aut ɔtingit eẽ.]Dicit ergo.[Oberramus au͂t deceptionẽ hãc.]i. ꝓpter deceptioneꝫ hanc. [cum autẽ nihil sit a supiori accipe.]i. sub superiori [extra singulare au͂t]sup. si nihil sit accipe aliud [q͂ singularia.]alia autẽ l͂ra est planior ubi dr͂. q͂ oberramus cuꝫ nihil sit accipe a supiori p̃ter singulare ul͂ singularia. ¶ Notãdũ au͂t q͂ cõe actu nõ h͂re plura inferiora põt intelligi dupl͂r. uel si illud cõe sit sp͂es ꝛ non habeat actu sub se nisi vnuꝫ singulare. uel si sit genus ꝛ habeat sub se actu multa singularia. sed nõ h͂eat sub

se nisi vnā solā spēm. ergo erramus si sub superiori uel sub cōi qđ est spēs nō sit accipe nisi vnū singulare: ul' erraremus si sub cōi qđ est genus non sit accipe aliud q̄ multa singularia. nō aūt sit sibi accipere multas spēs. ¶ Notādū ēt q si nō eēt nisi vna spēs triāguli: utputa si nō eēt nisi ysocheles: q2 nō videremus aliū triangulū q̄ ysochelē: crederemus q illud qđ demōstrat de ysochele demōstraret de triāgulo simplr. ⁊ illud quod demrarent de ysochele in eo q ysocheles: crederem⁹ demratū eē de triāgulo in eo q triāgulus. hoc eni posito: q nō eēt actu nisi hec spēs triāguli que est ysocheles: putarem⁹ q hr̄e tres que est simplr passio triāguli eēt simplr passio ysochelis. ⁊ sic erraremus circa sbm ul'e. q2 crederemus ysochelē eē pmū ⁊ ul'e sbm de hr̄e tres. ⁊ qđ dictū est de gñe si nō h̄ret actu nisi vnā spēz. intelligēdū est de specie si nō h̄ret actu nisi vnū indiuiduū. q2 hoc posito q eēt per se spēi: crederemus eē per se idiuidui. ¶ Notandū etiā q si querat utrū in vna spe possit resuari genus. dici pōt q spēs pōt ɔsiderari dupl'r: uel ut h̄et eē in suis pticularibus actu. uel ut h̄et eē in suis causis. exn̄te eni vna spē sm esse qđ h̄et in suis pticularib⁹ ⁊ exn̄te illa specie uel exn̄tib⁹ alijs spēb⁹ sm esse qđ h̄nt in suis causis poterimus hoc mō saluare rōnem gñis: nā si nulla spēs eēt in actu. sed solū haberet esse in suis causis possemus saluare rōnem gñis. eēt eni flos genus dato q nec rosa nec liliū nec aliqua spēs floris h̄ret eē in suis pticularib⁹: sed solū in suis causis. Sed si sit vna spēs tm̄ uel in suis pticularib⁹ ul' causis. alie vo spēs nec hoc mō nec illo eē h̄eant nullo mō in tali vna spe poterit rō gñis resuari. ¶ Dubitaret forte aliqs in quo peccat h̄ error cōtra ul'e. ¶ Dicēdū q peccat ɔtra hāc pticulā que est sm q ipm. dictū est eni q ul'e debet esse de oī per se ⁊ sm q ipm. q̄ si nō eēt nisi vna spēs trianguli crederemus q illa spēs eēt ut dictū est sbm ul'e ⁊ pmū hui⁹ passiōis qđ est habere tres. ⁊ crederemus q illa passio cōpeteret illi spēi sm seipsam. ⁊ q2 hoc modo nō cōpetit. ideo erramus circa sbm ul'e pmū cum credimus esse ul'e primum quod non est. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Aut si est qđ̄ sz inominatū sit idifferētibus specie rebus.

¶ Ponit 2m errorē dicēs q [aut] sup. erramus [si sit qđ̄] sup. accipe sub supiori plura iferiora. [Sed] illō cōe ul'e [sit inolatū] ⁊ hi⁹ error est sup. [in reb⁹ differētib⁹ spē.] ¶ Notādū aūt q qñ ul'e ⁊ aliqđ cōe cui cōpetit aliq passio. p⁹ est innoiatū de leui erramus: q2 multotiēs pbamus passionē illā nō de suo pp̄o subo: q2 est inolatū: sed de aliquo alio. ⁊ credimus illud eē sbm ul'e pmū qđ nō est. ¶ Dubitaret forte aliqs in q̄ peccat hic error ɔ ul'e. ¶ Dōz q peccat ɔ hāc pticulā que est per se: utputa si nō eēnt nisi tria corpa in mūdo vz ferrū lapis ⁊ lignū cū nihil sit visibile nisi corp⁹. eē visibile nō cōpeteret nisi ferro lapidi ⁊ ligno. Si ḡ esse coloratū in quo ɔueniūt illa corpa sz q sunt visibilia nō eēt nobis noiatū pbaremus eē visibile de oīb⁹ his corpib⁹ ferro lapide ⁊ ligno uel de aliquo istoꝝ. ⁊ crederem⁹ accipe sbm per se ⁊ ul'e pm. ⁊ accipem⁹ sbm per accñs. accidit eni sbe q sit visibilis. igit illud cōe in q̄ ɔueniūt res differētes spe pōt eē nō ut genus: sic eē coloratū se h̄et ad illa corpa de qb⁹ fecimus mētionem. Jō si tale cōe sit inolatū ⁊ pbet passio de ipsis iferiorib⁹ accipiemus sbm per accñs: nō erit ḡ sbm ul'e pmuz: q2 deest ibi ɔditio que est per se: ⁊ si dicat q ɔtigit aliqñ tale cōe eē gen⁹. jō si de suis iferiorib⁹ pbet passio nō eēt hoc per accñs: sed per se: q2 que sunt gñis per se cōpetūt spēi. dici debet q accidit q tale cōe sit genus. q2 ut patuit in exēplo pposito pōt ɔtigere q tale cōe nō sit genus: quo posito accipiet sbm oīno per accidēs ut in eodē exēplo patebat. Jō oēm q sm hūc errorem nō accipit sbm ul'e pmū. q2 peccat ɔtra hanc ɔditionē que est per se. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Aut ɔtigit eē sicut in parte totum in quo monstrat. Eis eni que sunt in pte iest qđ̄ demōstratio ⁊ de oī erit: sed tamē nō erit hi⁹ pmi ul'r demratio. Dico aūt hi⁹ primi sm q est demōstratio cum sit primi ul'is.

¶ Adducit tertiū errorē siue tertiā deceptionē dicens q [aut] sup. ɔtigit errare si illud [in quo monstrat.] i. de quo mōstrat. sup. passio [ɔtigit eē sic totū in pte.] i. sicut totū h̄ns magnā affinitatē ⁊ pximitatē cuz pte. nā tūc sup. pp hi⁹ pximitatē tot⁹ ad ptē qđ est ptis attribueret toti. ⁊ passio que est ptis pbat de toto cū credimus eē sbm ul'e pmū qđ nō est. iō sbdit [eis enim.] sup. totis [que sunt in pte.] i. que h̄nt magnā affinitatē ⁊ pximitatē cū pte [iest qđ̄ demratio.] i. demōstrat qdem ex talib⁹ totis que isunt ptib⁹ [⁊] sup. talis demratio [erit de oī:] i. videbit eē de oī [sed iōm] sup. sz tā ueritatē [demratio] sup. illa [nō erit] sup. de oī [hui⁹ pmi.] i. hui⁹ sbi qđ ponit ul'e pmū. ⁊ exponit se qđ appellat ul'e pmū dicēs. [Dico aūt hui⁹ pmi sm q est] ul'r [demratio. cū] demr oī [sit pmi ul'is.] q. d. q istud appellat sbm ul'e pmū cui⁹ est ul'is demratio cū demratio ul'is sit semp respcū ul'is pmi. ¶ Notādū aūt q demratio pticularis pōt esse respectu subi nō ul'is. ut lz ysocheles q nō est sbm ul'e ⁊ pmū respcū hui⁹ passiōis que est hr̄e tres tñ per demrationē pticularē pōt hec passio demrari de hoc sbo. Sz ut in lr̄a tāgitur ul'is demratio semp est respectu sbi ul'is ⁊ primi. ¶ Notādū ēt q multa tota videnf hr̄e maximā affinitatē ad ptes. Et multa supiora h̄nt maximā pximitatē ad iferiora. Crederet forte aliqs q linea recta eo q recta est sup aliā lineā cadēs semp caderet recte. ⁊ q2 linea sup aliā cadēs facit angulū rectuz iō forte aliquis crederet q oīs angulus rectilineus eēt rect⁹. angulus itaq rectilineus q est genus ad angulū rectū h̄et magnā affinitatē ⁊ pximitatē cū ipo. si ḡ pp hāc pximitatē passio que cōpetit angulo recto demraret de rectilineo illa demratio eēt de oī. i. videret eē de oī. tñ respectu anguli rectilinei qđ ponit eē sbm ul'e pmū nō erit supple de oī. erit eni illa passio de oī respectu anguli recti. sed nō respectu anguli rectilinei. ¶ Dubitaret forte aliqs in quo peccat h̄ error ɔ ul'e. ¶ Dōm q peccat ɔ hāc pticulā que est dici de oī. nā q̄tūcūq totū h̄eat pximitatē ad ptē nunq̄ passio ptis respectu toti⁹ erit de oī. pp eni hi⁹ pximitatē videbit forte eē de oī sz nō erit. Ex hoc aūt appet nūs ⁊ sufficiētia harū deceptionum uel hoꝝ erroꝝ. nā cum ad ul'e ut patuit in lectiōe pcedēti ɔcurrere debēt tres ɔditiōes q2 nunq̄ est sbz ul'e respectu alicuius passionis nisi sit ibi de oī per se ⁊ sm q ipm. in accipiēdo sbm ul'e primū possumus decipi sm tres ɔditiones pdictas ⁊ iuxta numerum harum trium ɔditionum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si igit aliqs demrabit q recte qđ̄ non itercidāt videbit utiq hi⁹ eē demratio pp id q iest rectis. nō aūt est nisi qđez qm̄ sic eq̄les sint fiat hoc mō. sz aut in q̄b3 eq̄les

¶ Exēplificat de pdictis errorib⁹. Circa qđ tria facit. q2 p° ponit exēplū de errore tertio. 2° ponit exēplū de p° ⁊ 3° de 2°. 2a ibi [Et si triāgulus.] 3a ibi [Et pportionale.] Dicit ḡ [si ḡ aliqs demrabit qm̄ recte linee nō scidūt.] i. nō ɔcurrūt [videbit utiq h⁹ eē demratio ppter id.] vz q hec passio nō ɔcurrere vz iēē [rectilineis: sed nō est aūt] sup. hi⁹ demratio [nisi qđ fiat h̄] i. fiat determiatio [qm̄ sint sic eq̄les.] i. eq̄ue distātes:

⁊ sbdit[si aut eqles.]i. si accipiant linee eqles. i. eque distantes[in qlibet]erit ibi de qlibet: hoc est erit ibi de oi ⁊ erit demfatio ulis. ¶ Noeandu aut q ea que sunt spei cōpetut gni lz nō cōpetat ei ulr. ec eni rōnale qd cōpetit hoi cōpetit aiali nō oi. ¶ Notādu ēt q linee recte sunt genus ad lineas eqles. i. eque distantes. nō ɔcurrē aut est ppria passio linearu eque distantiu. Si g pp affinitatez quā hnt linee recte ad lineas eque distantes: ⁊ si pp hoc q hec passio cōpetit lineis rectis qz cōpetit lineis eque distatib' qsi ibi recte uellemus hāc passionē demōstrare de lineis rectis simplr decipe remur sm 3ᵐ errorē qz nō erit ibi de oi. qre si accipiātur linee eqles. i. eque distātes erit ibi de quolibet. i. de oi. Sed si accipiant linee recte simplr nō erit ibi de oi qz nō cōpetit oib' rectilineis hec passio que est non intercidere. i. nō ɔcurrere. ¶ Dubitaret forte aliqs q re est ipossibile lineas eque distātes ɔcurrere ēt si in ifinitu ptrahant. ¶ Dōm q hec. q. soluit ex his que dicunt in geometria. nā ut ondit ibi si lineas paralellas secet aliq linea: utputa si linea. a. b. est paralella ⁊ eque distans linea. c. d. si has duas lineas secet. e. f. faciet ex eadē pte duos angulos eqles duob' rectis. si g pdicte due linee possent ɔcurrē ad aliquē pūctu sit ille pūct' g. hēbit igit triāgulus. e. f. g. tres angulos ualētes plus qz duos rectos. qd est ipossibile. ¶ Deide cu dicit.

¶ Et si triāgulus nō eēt aliud qz ysocheles videbit utiqz hui' eē demonstratio.

¶ Ponit exēpiu de errore pº q ē qn cōe sb se nō hēt plura iferiora. ut qn genus nō hēt sub se plures spēs. uel qn spēs nō hēt sb se plā iduidua. io ait. [⁊ si triāgūlus nō eēt aliud qz ysocheles videret utiqz eē demfatio]sz q ysocheles. q. d. q si nō eēt alia spēs trianguli qz ysocheles possem' de leui decipi qz hoc posito forte videret nobis q hic tres possēt demfari de ysochele sm q est ysocheles. qd est falsuz. ¶ Deide cum dicit.

¶ Et pportionale qd ⁊ cōmutabilr est sm q numeri sūt ⁊ sm q linee ⁊ sz q firma ⁊ sm q tpa sunt queadmodu ⁊ demonstratu est aliqn seorsuz ɔtigēs eē de oibus vna demfatiōe mōstrari. Sz pp id qd nō ē denoiatu aliqd scōm q oia hec vnu sūt nūeri lōgitudies tpa firma ⁊ spē dūa seorsuz ad iuicē accepta sunt: nō aut ulr mon strat: nō eni sm q linee sunt: nec eniz sm q tpa sunt: aut sm q nūeri incrat: sed sz q hoc est qd ulr ponunt esse.

¶ Hic ut dicebat exemplificat de scdo errore. Circa qd duo facit. qz pº facit qd dictu est. 2º assignat rōnē eius qd dixerat ibi[nō eni sm q triāgulus.]Circa pmuz duo facit sm q duo exēpla adducit ad ppositu. nā pº exēplificat in qtitatib' pporonalib'. 2º in spēb' triāgulis ibi. [Un si aliqs.]Dicit g. [⁊ pportionale qd est cōmutabilr.]i. hec passio que est cōmutabilr pportionari ɔtigit sup. qtitatib'[sm q sunt nūi ⁊ sm q linee ⁊ sm q firma ⁊ sm q tpa]oib' g his cōpetit hec passio. Oia tn ista sm q ɔueniūt in hac passiōe nō habēt nomē ipositu. Rursus qz de istis ɔsiderāt diuerse scie nō fit vna demfatio his oib'. imo arithmetica pbat hāc passionē solu de nūis: geometria de lineis. ⁊ sic de aliis. Seorsuz g in diuersis sciētiis fiūt diuerse demfatiōes de hac passione. fieri en posset vna demfatio de oib' his qb' hec passio ɔuenit. io ait q[queadmoduz demfatu est aliqn seorsuz]⁊ diuisim sup. in diuersis sciētiis. [ɔtigēs est.]i. possibile est[de oib' his demfari]sup. hāc passionē[vna demfatiōe: sz pp q nō est denoiatu]illud cōe sup. [sm q oia hec sunt vnu] vz[nūi lōgitudies tpa ⁊ solida]sunt accepta ad inuicē seorsuz[⁊ spē dūa.]q. d. q qz inoiatu est id in quo vniunt. ⁊ ɔuenūt non fit de his demfatio vna prout vniunt in aliquo cōi: sed magis fiūt de eis demfationes diuerse put sunt spē dūa. i. put formalr sunt distīcta ⁊ put sunt seorsuz accepta. nūc aut qz sic seorsum sunt illa accepta nō mōstrat ulr qz nō accipit ibi sbm ulr pmu. [nō eni linee sm q linee sunt aut sm q nūi lz iherea]hec passio[sed sm q est B.]i. sm q est aliqd cōe ad oia illa[qd ponit.]i. ponēdu est[eē ulr.]i. est sbm. ulr pmu. ¶ Dubitaret forte aliqs qd pmutatim pportionari possit. ¶ Dōm q si accipiant quatuor nūi ul' qtuor linee ul' qtuor quecūqz qtitates sic se hēt pma ad scdaz sic tertia ad qrtā. possum' pmutatim arguē q sic se hēt pma ad tertiā: sic scda ad qrtaz: ut sic se hēt. 18. ad. 9. sic. 12. ad. 6. possumus pmutare q sic se hēt. 18. ad. 12. sic. 9. ad. 6. qz sic. 18. ɔtinet totu. 12. ⁊ medietatē ei' sic. 9. ɔtinet totu. 6. ⁊ medietatē ipsi'. pmutatiz g pportionari est facē de scdo 3ᵐ ⁊ de 3º 2ᵐ. ¶ Ulteri' forte dubitaret aliqs utru oib' qtitatibus cōpetat cōmutabiliter pportionari. ¶ Dōm q pportio est aliq certa hitudo vni' qtitatis ad aliā. pportionalitas vo est silitudo pportionuz. sed ut pbat in. 10. geometrie. alique quātitates relate ad alias sunt oino surde ⁊ icōmēsurabiles: ⁊ actu: ⁊ potētia. imo si uelimus recte loq: lz oēs nūi sint ad iuicē pportionabiles nō tn oēs qtitates ɔtinue pportionant ad iuicē. imo quelibet qtitas ɔtinua hēt qtitates simetras ⁊ commēsurabiles. aliqs vo asimetras ⁊ surdas. Cuz g querit utru oib' qtitatib' cōpetat cōmutabilr pportionari. dici dz: q oib' qtitatib': nō sm q qtitates sūt nec ut accipiunt simplr: ⁊ cōparant ad qscūqz qtitates: sed ut cōparant ad qtitates sibi pportionabiles. nā nulla qtitas est que nō hēat aliquā qtitatē sibi pportionabilē. ¶ Ulteri' forte dubitaret aliqs. utrum sub his qtuor que tāgunt in lra cōprehēdant oia illa i qb' possum' arguē a pmutata pportione. ¶ Dōm q nō solu in lineis sed ēt in supficieb': ⁊ nō solu i tpib': sed ēt in motib'. ueru qz ubi nos hēmus linea. alia vo lra hēt lōgitudies: sed si p lōgitudies uellem' itelligē: nō solu lineas: sz ēt supficies. ⁊ p tpa uellem' itelligē oēm qtitatē successiuā. p ea que tāgunt in lra cōprehēdit qcqd pōt cōmutabilr pportionari: qz oē tale ul' est qtitas discreta: ⁊ sic itelligit p nūm: uel est qtitas ɔtinua successiua: ⁊ sic itelligit p tpa. ul' est ɔtinua permanēs: ⁊ sic itelligit p lōgitudies ⁊ firma. ita q p lōgitudies itelligam' lineas ⁊ supficies. p firma vo corpa. Uel possem' dicē q qdā dicē vident ut p ea que tāgūtur in lra dent itelligi scie que arguūt a pmutata pportiōe: qz in tpib' vz arguē astronomia. in nūis arithmetica. in lōgitudīb' geometria. in firmis nālis phia. Ul possum' dicē ⁊ meli' q nō est icōueniēs in eodē multas dictiōes ɔcurrē. qui g de oib' his que tangunt in lra demfare uellet passionē hanc que est pportionalr cōmutari duplr decipet. pº qz in aliis ab istis cōpetit hec passio. 2º q cu oia illa nō hēant vnu nomē ipositu nō fieret demfatio: ut ɔueniūt in aliq vno cōi: sed ut seorsuz accipiunt. ⁊ p ɔns peccat ɔ ulr. qz nō acciperet ibi sbm ulr pmu. ⁊ qz ex hoc phs hēt itētu qtu ad ppositu spectat sufficit enumerasse que tāgunt in lra. ¶ Est ēt diligēter aduertēdu q exēpla ponim': nō ut ita sint sed ut sentiat q adiscit. ¶ Ulteri' forte dubitaret aliqs. utru oia hec hnt vnu nomē ipositu. ¶ Dōz q aliud est hre vnu nomē ipositu qcūqz mō. aliud est habere vnu nomē ipositu ut ɔueniūt in aliq passiōe. hnt eni oia ista qtuor que tāgunt in lra. vz nūi: longitudines: firma: ⁊ tpa vnu nomē ipositu: qz oia sunt aliquo

nō q̄titates:nō tñ hñt vnū nomē ipositū ut ꝯueniūt in hac passiōe que est cōmutari ꝓportionabilr̄:q2 hoc nō cōpetit eis ut sunt q̄titates:ut in supiori q̄one dicebat. Illud ergo ul'e sbm ⁊ illud cōe cui per se ⁊ pͥ° cōpetit hec passio nō hēt vnū nomē. sed possumus ipm circūlog ⁊ uocare q̄titatē ꝓportionatā. ¶ Ulteri° forte dubitaret aliqs utrū sit aliq̄ vna scia ad quā spectet ꝓbare hāc passionē de oib° his que tāgunt in lra. vr q; sic: q2 si est vna scia que ꝯsiderat de oib° istis pōt ꝓbare hāc passionē de oibus eis. sed nālis phia considerat de oib° his: ḡ ⁊c. ¶ Dōm q; lz oēs scie sillogiçēt: sola aūt dialetica dat artē sillogiçādi. Sic lz multe scie arguāt a ꝓportiōe mutata: solū tñ scie mathematice ⁊ potissime mathematice nō sbalternate dant artē de ꝓportionib°: ⁊ ondūt q̄lr possium° p ꝓportiões arguē: ⁊ q2 mathematice nō sbalternate sūt arithmetica ⁊ geometria: cū geometria nō debeat ꝯsiderare de nūis p se loquēdo. nec arithmetica de magnitudibus. nulla scia spālis est que possit hāc passionē de suo sbo ulī demrāre: sed seorsuz fiunt tales demrātiões: ut in lra tangit. utrū tñ hoc possit spectare ad aliquā sciaz cōem nō est p̄sentis speculationis ondere. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Propter hoc neq; si aliqs monstraret vnūquēq; triāgulū demrātione aut vna aut altera q̄d duos rectos hēt vnūquēq; ysochelē seorsuz ⁊ scalenō. i. gradatū nōdū cognouit triāgulū: q2 duos hēt rectos: nisi sophistico mō: neq; ul'e trianguli: neq; si nullus est preter hoc triāgulus alter.

¶ Ondit hoc idē in spēb° triāguli dicēs q; [si qs demōstraret vnūquēq; triāgulū aut demrātiōe vna aut demrātione alia q; duos rectos hēt.] ita q; demōstraret [vnūquēq;] triāgulū demrātione alia ⁊ seorsuz: ut si demrāret sup. eq̄laterū seorsuz ⁊ gradatū seorsuz ⁊ ysochelē [nōdū coḡuit triāgulū] q; hēt tres eq̄les duob° rectis [nisi sophistico mō: nec] coḡuit [ul'e triāguli] i. nō coḡuit hic tres de triāgulo ut est h° passiōis sbm ul'e ēt si sit [sed nec nullus est alter triāgulus pter h.] i. spēs triāguli assignatas. ¶ Notādū tres eē spēs trianguli ut alibi diximus. vz eq̄laterū ysochelē ⁊ gradatum. nā si triāgulus hēat oia latera eq̄lia dr̄ eq̄laterus si duo dr̄ ysocheles. si oia ineq̄lia dr̄ gradat°. ¶ Notādū ēt q; hic tres posset demrāri vnica demrātiōe ⁊ sil' de oib° spēb° his triāguli. posset ēt de q̄libet spe triāguli seorsuz per se. sed q̄uis nō sit alius triangulus ab istis. nihilomin° tñ siue demrāt ēt hic tres de oibus his spēb° sil' siue de vnaq̄q; seorsuz nunq̄ tñ erit demrātio ulis nec accipiet ibi sbm ul'e pmū cū hic tres nō cōpetat nisi ysocheli nec eq̄latero nec gradato fm q; hi° sūt sed fm q; sunt triāguli: de solo ḡ triāgulo demrāri poterit tanq̄ de sbo ulī pͥ°. ¶ Notādū q; siue sit noiatū illud cōe cui cōpetit passio sic appet in triāgulo respectu hic tres. siue sit inoiatū sic appet i q̄titatib° ꝓportionalib° respectu ꝓportionabilr̄ commutari semp est ibi error si ꝯcludat hi° passio de iferiorib° ⁊ nō de subo cōi: uerūtñ q2 magis decipimur fm hunc errorem qñ est cōe inoiatū q̄z qñ est noiatū. ideo potissime cōputatus sunt hic error iter deceptiões circa ul'e qñ erat inominatū sbm cōmune. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Neq; eniz fm q; triangulus est cognouit neq; oēm triangulum: sed aut fm numerum: fm spēm autem non omnem: ⁊ si nullus est quem non nouit.

¶ Assignat rōnē ei° q̄d dixerat. Ad cui° euidētiā sciēdū q; tūc est sbm ul'e pmū qñ cōpetit ei passio cū reduplicatione sine qñ cōpetit ei in eo q; tale: sed reduplicatio semp respectu alicui° q̄d reduplicat. Duo ḡ facit. q2 pͥmo assignat cām dicti respectu reduplicationis. 2° respectu ei° q̄d reduplicat. 2ͣ ibi. [Qñ igit non nouit.] Continuet aūt sic. bñ dico q; si hic tres qs ꝯcludat de oib° spēbus triāguli nō pp hoc coḡuit subm ul'e pmū. [nō eni coḡuit fm q; triāgulus est: nec coḡuit oēz eē triāgulū] sup. formalr̄ [sed coḡuit] fz mā̄z. [fz spēz aūt] sup. formalr̄ nō. [nō aūt oēz] sup. triāgulū coḡnuit [etsi] p q̄uis [nullus est] triāgulus [quē nō nouit.] ¶ Dubitaret forte aliqs quō in ꝯcludēdo hanc passionē de oib° spēb° triāguli scimus eā de oi triāgulo fm nūm: nō aūt de oi triāgulo fm formā. Dōm q; illud est sbm formale alicui° passiōis: q̄d est tale fm q; tale. illud aūt est sbm mā̄le de quo p̄dicat sbm formale ut pz in exēplo q̄d supra posuim°: ut puta si nō eēnt nisi tria corpa. vz ferrū: lapis: lignū: q coḡsceret oia ista tria coḡsceret oē visibile: nō tñ pp hoc coḡsceret visibile fm q; visibile est. nec coḡsceret visibile formalr̄. naz ferrū: lapis: lignū nō sunt visibilia formalr̄: sed mālr̄: nec sunt visibilia fm q; hi°: sed ut sunt colorata. Coloratū itaq; est visibile formalr̄ ⁊ sbm formale h° passionis. q̄d est esse visibile est coloratū. q ḡ sciret oia corpa eē visibilia sciret oia visibilia mālr̄. sed q sciret oē coloratū eē visibile sciret oē visibile formalr̄. sic ⁊ in ꝓposito. Cū igit gradat° ⁊ eq̄laterus nō hēant tres: nisi i eo q; triāguli: q scit hāc passionē hic tres. de oib° spēbus triāguli scit oē hñs tres fm nūm ⁊ fm mā̄m: nō autez fm spēm uel fm formā. ¶ Aduertēdū tñ q; reduplicatio cōpetit solū sbo formali. ex pte ḡ ipsi° reduplicationis reddit hec cā dicti. cū ondit q; demrāre passionē de iferiorib° nō de sbo cōi: ut hic tres. demrāre de spēb° triāguli: nō de triāgulo: nō est demrāre de sbo ulī ⁊ pͥ°. nec de sbo cui cōpetit reduplicatio: q2 nō sit demōstratio fm formā: sed fm mā̄z. vñ ergo dictū est q; hec ratio ⁊ hec causa dicti ex parte ipsius reduplicationis sumpta est. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qñ igit nō nouit ul'r: ⁊ qñ nouit simplr̄ manifestū q; si idē iherear triāgulo ⁊ ysocheli: aut vnicuiq;: aut oib°. si vō nō idez semp alter: ār scōz q̄d est triāgl's nō nouit.

¶ Assignat cāz dicti ex pte ei° q̄d reduplicat dicēs. [Qñ igit nō nouit ul'e: ⁊ qñ nouit simplr̄ est manifestum ex dictis. [q2 si idē eē.] i. eadē rō [iherear triāglo] sup. in cōi ⁊ eq̄latero ⁊ alys spēb° triāguli [aut vnicuiq;] seorsuz [aut oib°] sil'. q. d. q; si eadē est rō trianguli in cōi ⁊ spēz triāguli: aut hic oiuz: aut vniuscuiusq; p se: tūc sup. sciēdo hic tres de oib° spēb° triāguli: ul' de vnaquaq; p se sciem° ⁊ de ipo triāgulo. [Si vō nō est idez sed est altez] sup. eē ⁊ altera rō triāguli in cōi: ⁊ spērū ei° sic sup. coḡscēdo hic tres de spēb° triāguli [nō nouit fm q; triāgl's.] ¶ Notādū āt q; q2 supiora distīnt rōne ab iferiorib°. iō aliq̄ pñt cōpetē iferiorib° fm q; hi° que nō cōpetūt supiorib° ⁊ eꝯ: ut si eādē rē dic̄ hō ⁊ aial in hoie: tñ hō dicit istā rē magis spālr̄ ⁊ determinate. aial vō magis ḡnalr̄ ⁊ ꝯfuse. Vñ dē ḡ q; demrāre habere tres de spēb° triāguli nō est demrāre de sbo ulr̄ ⁊ pͥ°: q2 triāgulus q est sbm ul'e pmū h° passionis differt fm rōnē a suis spēb°: est h assignare cāz dicti ex pte ei° q̄d reduplicat: q2 pp dr̄iā quā hēt sbm reduplicatū ad sua iferiora passio que demōstrat de supiori cuz reduplicatione de inferiorib° cum reduplicatione demonstrari non potest. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Utrū aūt fm q; est triāgulus aut fm q; est ysocheles: ⁊ qñ fm hoc q; est pmū ul'e: cui° est demrātio manifestū est: qñ remo

to īsit p̄mū: ut ab ysochele eneo remoto triāgulo īsūt duo recti: ſ eneū eē remoto ysocheles: ſ nō figura aut termio: ſ nō p̄mis. Cuius ḡ p̄mi. Si itaq̄ triāguli p̄mo est ⁊ ſm ħ iest ⁊ alijs ⁊ hi⁹ ulr eſt demſo.

C Dat viā ⁊ artē quō poſſumus cog̃ſcē ſbm ulr̄ p̄mū. d. Utrū aūt ſm q̄ triāgulus eſt: aut ſm q̄ eſt ysocheles ⁊ qñ ſm ħ q̄ eſt p̄m ⁊ ulr̄ cuius eſt demſatio. q. d. q̄ ſbm ulr̄ p̄m eſt illud cui⁹ eſt demſo. Si ḡ uolum⁹ de dmſone artē tradē vidēdū eſt respectu h⁹ paſſiōis que ē hē tres. utꝫ ſit ſbm ulr̄ p̄m triāglus uel ysocheles ⁊ ſm ħ. ... ſm quācūq̄ aliā paſſionē vidēdum eſt q̄ñ eſt ſbm ulr̄ p̄m manifeſtū eſt ...

[illegible]

aliud ſubm differt p̄mū ab imediato. Sed ſi accipiaẜ p̄mo ꝑut idē ſonat q̄ nullo mō per aliud ut dicaẜ idē eſſe p̄mo qd̄ nec eſt per aliud ſubiectum: nec per aliam cām idem eſt primum q̄ imediatum.

C Siḡiẜ eſt demſatiua ſcia ex nec̄ijs p̄ncipijs. Qd̄ eni ſciẜ nō pōt aliter ſe habere.

C Poſtq̄ pħs oñdit ex qb⁹ eſt demſatio: q2 eſt ex de oī p ſe ⁊ ſm q̄ ipm. In p̄te iſta ut ſup̄⁹ dicebaẜ declarat ex qb⁹ nō eſt: ſiue ex qb⁹ nō hēt eē: q2 ad pfectā traditionē artis nō ſufficit ſcire que ꝯcurrūt ad aliq̄d: ⁊ que oꝫ accipe: ſꝫ ēt debem⁹ cog̃ſcē que nō ꝯcurrūt: ⁊ a qb⁹ oꝫ cauere. pp qd̄ ſciēdū eſt q̄ q2 demſatio eſt de oī. opꝫ cauere ab his que p̄nt alr̄ ſe hēre. p̄° q2 de oī ut de eo hic agit: ut ſupra dicebaẜ iportat uſtratē tēpoꝝ. ḡ qd̄ eſt tale eſt ſemp: ⁊ nō pōt alr̄ ſe hīe. 2° q2 demſatio eſt p ſe ...

[illegible]

... ſit ex corruptibilibus. ſed de hoc inferius diſputabiẜ.

C Deinde cum dicit.

C Que aūt p ſe ſunt neceſſario iſunt reb⁹. hec eni ſunt in eo qd̄ q̄d eſt qbuſdā. alia iſunt in eo qd̄ q̄d eſt p̄dicātib⁹ de ipſis: quorum alterū oppoſitoꝝ neceſſe eſt ieē. Manifeſtū eſt q̄ ex hi⁹ qbuſdā unq̄ fit demōſtratiuus ſills. Oē enim aut ſic eſt aut ſm accñs. Accñtia aūt nō neceſſaria ſunt.

¶ Probat añs p̄dicte ꝯñie: vȝ ꝙ demr̄atiua scia sit ex necīys: q̄ ꝓbato manifestū ē ꝙ ē ex his q̄ nō pñt aliṙ se hēre: qḋ erat p̄dicte ꝯñe ꝯñs. Duo ḡ fac: qꝛ p° adducit multas rōes ad ostēdū ꝙ demr̄atiua scia sit ex necīys. 2° ꝓbat q̄dā q̄ i rōnibꝰ illis supposuerat ibi. ⌊ Nō autē ex necīys. ⌋ Circa p̄m̄ q̄tuor fac: p̄m ꝙ q̄tuor rōnes adducit ad ꝓpositū. 2ª ibi. ⌊ Aut ḡ sic vdm. ⌋ 3ª ibi. ⌊ Signū aūt ē. ⌋ 4ª ibi. ⌊ Manifestū aūt ex his. ⌋ In parte ista itēdit talē rōnē. ea q̄ sūt p se sūt necīa: sed demr̄atio ē ex his q̄ sūt p se ut i p̄mo mō ubi p̄dicatū ponit̄ i diffōne s̄bi. uel demr̄atio ē ex his q̄ sūt p se in scḋo mō. ubi s̄bm ponit̄ i diffōne p̄dicati: ⁊ qꝛ talia sūt ex necīys demr̄atio ē ex necīys. iō ait. ⌊ Que aūt sūt p se necīo i sūt rebꝰ. iō h̄ sūt i eo ꝙ q̄d ē. ⌋ q̄tū ad p̄m̄ modū p se: ubi p̄dicatū ē ꝙ q̄d est. i. ē diffō s̄bi. ⁊ s̄bdit ꝙ ⌊ alia. ⌋ i. sub iecta ⌊ isūt i eo ꝙ q̄d ē q̄busdā p̄dicatibꝰ de ipsis. ⌋ ⁊ h̄ q̄tū ad 2m̄ modū ubi s̄biecta ponunt̄ i diffōne p̄dicatorū: ⁊ hꝰ p̄dicata sūt ꝓpe passiones. ⁊ s̄bdit ⌊ quoꝝ. ⌋ i. q̄rū p̄dicatoꝝ uel q̄rū p se passionū ⌊ alterū oppositoꝝ necē ē ieē. ⌋ ⁊ ꝯcludit ⌊ manifestuȝ igit̄ est ꝙ ex hꝰ quibusdā. ⌋ i. ex talibꝰ ꝓpōnibꝰ p se ⌊ fit sills̄ demr̄atiuꝰ. ⌋ nā ⌊ oē ⌋ qḋ ē ⌊ aut ē sic. ⌋ i. aut ē p se ⌊ aut p acciñs. acci dētia aūt nō sūt necīa. ⌋ tūc ḡ supplēda ē rō ꝙ cū accīn tia nō sūt necīa ⁊ ea q̄ sūt p se sūt necīa. ḡ demr̄atio q̄ ē ex his q̄ sūt p se erit ex necīys. ¶ Notādū aūt ꝙ si fiat talis demr̄atio. oīs figura plana hñs angulū extrīsecū hēt tres angulos. s; figura plana tribꝰ rectis lineis cōtēta hēt angulū extrīsecū: ḡ ⁊c̄. hic i maiori ꝓpōne ubi hec passio hēre tres p̄dicat̄ de figura plana tribꝰ rectis lineis ꝯtēta q̄ ē ꝓpriū s̄bm eiꝰ. ē ibi p se i 2° mō. s; in minori ꝓpōne ubi figura plana tribꝰ rectis lineis ꝯtēta q̄ ē diffō triāguli p̄dicat̄ de triāgulo ē ibi p se i p̄mo mō. cū ḡ demr̄atiuꝰ sills̄ sic ēt aliȷ sills̄ i ꝯstet ex duabꝰ premissis vna maiori ⁊ alia minori: qꝛ i maiori ē scḋs modus p se. i minori vō p̄mꝰ. iō p̄hs ait ꝙ demr̄atio ē ex his q̄ sūt p se q̄tū ad p̄mū modū ubi p̄dicatū ē ꝙ q̄d est s̄bi: ⁊ q̄tū ad 2m̄ modū ubi s̄bm ē ꝙ q̄d est p̄dicati. Sȝ qliter ista p se accipiant̄ i p̄missis i 2° libro ubi determinabit̄ de medio demr̄atiōis clariꝰ appebit. ¶ Notādū ēt ꝙ loquēdo de p se passiōibꝰ ait ꝙ alterū oppositoꝝ necesse ē ieē: qꝛ p se passio uel ē vno noīe noīata sic habē tres ē passio triāguli: ⁊ tūc simpliṙ loquēdo necē ē talē passionē ieē s̄bo. uel denoīat̄ passio p duo opposita sic dicimꝰ ꝙ rectū uel curuū ē passio lineē: ⁊ tūc opȝ alterū oppositoꝝ ieē. semp ḡ ea q̄ sūt p se necīa sūt: ⁊ qꝛ demr̄atio ē ex his q̄ sunt p se erit ex necīys. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū ea q̄ sūt p se sint necīa ut in lr̄a dī. ⁊ vī ꝙ nō: qꝛ eclipsis p se cōpetit lune. aliṙ nō posset demr̄ari de ea: ⁊ tñ nō iest ei necīo: qꝛ nō semp luna eclipsat̄. ¶ Dōm ꝙ necīū q̄tū ad p̄ns spectat pōt accipi tripliṙ uel s̄b ꝯditiōe: sic necē ē hoīem currē dū currit: uel p relatione ad cām: sic necē ē lunā eclipsari iterposita terra: uel simpliṙ sic necē ē celū moueri: ⁊ sic necē ē triāgulū hēre tres. Ex p° aūt necīo nō fit demr̄atio: sed fit ex 2° ⁊ 3°. Cū ḡ dī ꝙ eclipsis nō iest lune necīo: qꝛ nō iest ei semp. dici vȝ ꝙ iest ei semp p relatione ad cām: qꝛ sp cū iterponit̄ terra luna eclipsat̄. uel possumꝰ dicē semp qꝛ sic risibile ē passio hoīs nō dīc actū sed aptitudineȝ qꝛ hō nō sp ridet: s; sp ē aptꝰ natꝰ ridē. sic eclipsis ē passio lune ⁊ dīc aptitudinē ut ē eiꝰ passio ⁊ nō actū: qꝛ nō sp luna eclipsat̄: s; sp ē apta nata eclipsari. ¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aliqs quō p̄mꝰ modus ⁊ scḋs dicēdi p se dicāt hitudinē necīa. ¶ Dōm ꝙ i p° mō ut sepe sepi us dictū ē p̄dicatū ponit̄ i diffōne s̄bi. i 2° vō ecōuerso. diffō aūt ē illud qḋ format̄ ab itellu itelligēdo res. nū q̄ eni pōt itelligi res ab itellu sine suis p̄ncipiys diffinitiuis. ē itaq; necīa hitudo iter rē diffinitā ⁊ p̄ncipia diffinitīa: cū h̄ sine illis nō possit intelligi. in p° ḡ mō s̄bm hēt necīā hitudinē ad p̄dicatū: sic res diffinita hēt necīā hitudinē ad sua diffinitīa. i 2° vō mō p̄dicatū hēt hitudinē necīā ad s̄bm ⁊ ecōuerso. sed nō eodeȝ mō: qꝛ p̄dicatū hēt necīā hitudinē ad s̄bm q̄tū ad esse ⁊ q̄tū ad itelligi: qꝛ ꝓpa passio non est: nec itelligi pōt sine ꝓprio s̄bo. s̄bm vō hēt necīā hitudinē ad p̄dicatū nō q̄tū ad itelligi: sed quātū ad eē. pōt eni itelligi s̄bm nō itellecta ꝓpria passione: sed nō pōt eē sine ea. Cū ḡ ꝓpō necīa nihil aliud sit q̄ȝ necīa hitudo s̄bi ad p̄dicatū. p̄mꝰ modus p se erit necīus: qꝛ ibi s̄bm q̄tū ad esse ⁊ q̄tū ad itelligi hēt necīā hitudinē ad p̄dicatū. 2ꝰ vō modus est necīꝰ: qꝛ s̄bm ut dictū est sine ꝓpa passione eē nō pōt: l; possit sine ea itelligi. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Aut igit̄ sic dicēdū aut p̄ncipiū ponētibꝰ qḋ demr̄atio necessariū sit. Et si demōstratū est aliter se hēre nō posse. Ex necessariis igit̄ opȝ eē sillm̄: ex ueris q̄dē est ⁊ nō demōstratiue sillogizare. ex necessariys autē nō est. sed aut demōstratiue. hoc autem ꝓprium demonstrationis est.

¶ Adducit scḋam rōnē ad h̄ idē dicēs ⌊ Aut ḡ sic dicendum est. ⌋ vȝ ꝙ iō demr̄atiua scia est ex necīys: qꝛ est ex his que sūt p se ⌊ aut ponētibꝰ nobis. ⌋ i. necē ē nos ponere ⌊ p̄ncipiū. ⌋ i. h̄ p̄ncipio ꝙ demr̄atio sit necessaria ⌊ ⁊ si demr̄atū. ⌋ i. demr̄atiue cōclusum ⌊ nō est. ⌋ i. nō ꝯtingit posse aliṙ se hēre: qꝛ ḡ sic est ⌊ ex necīys opȝ fieri sillm̄ ⌋ demr̄atiuū. nā ⌊ ex ueris est. ⌋ i. ꝯtingit sillogiçare ⌊ sed nō demr̄atiue sillogiçare. ex necessariys aūt nō est. ⌋ i. nō ꝯtingit sillogiçare nō demr̄atiue ⌊ sed aut. ⌋ i. solū. ⌊ demr̄atiue ⌋ sillogiçare sup. ꝯtingit ex necessariys. Et subdit ꝙ ⌊ hoc aūt est ꝓpriū demr̄ationis ⌋ sic sillogiçare ⁊ sic ꝓcedere. est aūt vis rōnis huius: ꝙ qḋ demr̄atū. i. demr̄atiue ꝯclusum est necīū: ⁊ nō pōt aliṙ se hēre. iō p̄misse sunt necīe: ⁊ opȝ demr̄ationeȝ esse ex necīys. sillogiçare ḡ possumꝰ ex ēxneris: sed ꝓcedere ex necīys hoc est demr̄ationis p̄ncipiū. ¶ Dubitaret forte aliqs. vī ꝙ illa maxima: ⁊ istud qḋ dicit accipiēduȝ eē pro p̄ncipio sit falsum. vȝ ꝙ si ꝯclō est necīa ꝙ p̄misse sint necīe: uel ꝙ demr̄atio est ex necīys: qꝛ hēt ꝯnem necīā. nā sicut se hēt uerū ad uerū ita videt̄ se hēre necessariū ad necīū. sed nō ualet si ꝯclō est uera ḡ p̄misse sūt uere: qꝛ pōt sequi uerū ex nō ueris. ita a sili nō videtur ualere si ꝯclō est necīa: ergo p̄misse: qꝛ pōt sequi uꝫ ꝯcludi necessaria ex nō necessariys. ¶ Dōm ꝙ si bñ itelligit̄ lr̄a dupliṙ ex isto textu qḋ soluitur. Propter qḋ ferēdū ꝙ ex ueris semp seqtur uerū. Sed ex falsis non seqtur semp uerū. imo accidit ꝙ uerū seqtur ex falsis. hec ergo eēt bona ꝯñtia in hoc mō sillogiçādi. semp est ꝯclō uera: ⁊ nō pōt eē nō uera. ḡ iste modus sillogiçādi semp ꝓcedit ex ueris: qꝛ si ꝓcederet ex falsis posset hēre ꝯnē nō uerā. nā dictū est ꝙ ex falsis sequit̄ uerū per acciñs est: ⁊ qḋ est per acciñs pōt siue ꝯtingit nō eē. Sic in ꝓposito dicē possumus si ꝯclō demōstrationis semper est necessaria: ⁊ nō pōt eē nō necessaria. ergo demōstratio de necessitate est ex necessariys: qꝛ si nō eēt ex necessariys posset habere ꝯclonē nō necessariam. ideo in littera dicit̄: ꝙ ꝓpriū est demōstrationis ꝓcedē ex necessariys. qꝛ sup. ꝓpriū est eius hēre ꝯneȝ necessariā. si ergo fiat vis in hoc qḋ dicit̄ ꝓpriū eē demōstratiōis ꝓcedē ex necessariys. possumus hēre solonem quesiti: qꝛ nō est ꝓpriū falsoꝝ ꝯcludere cōclonē uerā: sed ꝓpriuȝ ueroꝝ est: ⁊ nō est ꝓpriū ꝯtingētiū ꝯcludere ꝯclonem necessariā: sed est ꝓpriū necessarioꝝ. Scḋo pōt hec qḋ aliṙ soluitur ut dicamus ꝙ ex ꝯtingētibꝰ pōt sequi conclō necīa: sed nō pp q̄d sed q̄a. ꝯtigētia eni nō pñt esse pp q̄d: nec pñt eē necīoꝝ cāe: ⁊ si pñt eē cāe in iferēdo ꝯclōnē tñ pñt eē cāe in eēndo: ⁊ qꝛ demr̄atio est ex causis nō

solũ q̃tũ ad iferẽdũ:sed ẽt quãtũ ad eẽ cũ demr̃atio sit sillogism⁹ faciẽs scire. ⁊ scite sit cãm cogscẽ per quam res est:demr̃atiue nõ poterit seq̃ cõclõ necio ex non necessarijs:lʒ possit seq̃ sillogistice:ideo dr̃ in lr̃a ꝙ cõtin git sillogiçari necessariũ ex ueris.i.ex nõ necessarijs:ſʒ nõ ꝯtingit demr̃ari:nunq̃ʒ enim demr̃atiue iferẽ cõclõ necessaria ex nõ necessarijs. ❡ Deinde cum dicit.

❡ **Signũ aũt est ꝙ demr̃atio ex necessarijs sit:qm̃ istãtias ferim⁹ sic ad opinantes demõstrare:qm̃ non sit necesse si opinamur: aut omnino cõtingere aliter aut rõnis cã.**

❡ Adducit tertiã rõnẽ sũptã a signo.d.⌊ Signũ aũt est ꝙ demr̃atio sit ex necijs:qm̃ istãtias ita formamus ad opinãtes demr̃are si opinamur aut oĩno ꝯtigẽ alr̃ aut rõnis.i.disputatiõis cã.⌋ est ḡ vis rõnis hui⁹:ꝙ q̃ sic i stam⁹ ꝯ opinãtes demr̃are dicẽdo ꝙ nõ arguũt ex necessarijs.iõ signũ est ꝙ demr̃atio sit ex necijs. ❡ Notãdũ aũt ꝙ multa dicim⁹ gr̃a disputatiõis q̃ nõ credim⁹ eẽ uera:⁊ iõ qm̃ istam⁹ ci g diẽ se demr̃are:q̃ non arguit ex necijs:uel h̾ dicim⁹:q̃ ita credim⁹ ⁊ putam⁹ ꝙ illa ex q̈b⁹ arguit oĩno ꝯtigat alr̃ se hẽre.uel h̾ dicimus cã rõnis.i.gr̃a disputationis. ❡ Deinde cum dicit.

❡ **Manifestũ aũt ex his:qm̃ stulti bñ opinati sũt accipe p̃ncipia si ꝓbabilis sit ꝓpõ ⁊ uera ut sophiste:qm̃ scire sciaꝫ est habere. Nõ eni qd̃ ꝓbabile est aut uerũ p̃ncipium est:sed primum in genere:circa qd̃ demõstrat ⁊ ~~uerum~~ non omne sed ꝓpriũ.**

❡ Adducit ad h̾ idẽ rõnẽ q̃rtã dicẽs.⌊ Palã aũt ex his est:qm̃ stulti opiati sũt accipe bñ p̃ncipia demr̃ationis si sit ꝓpõ ꝓbabilis ⁊ uera ut sophiste⌋ sup.faciũt. ⁊ bñ dico q̃ tales sũt stulti ⁊ sophiste⌊ qm̃ scire est sciaꝫ hẽre⌋ sup.p demr̃ationẽ. ⁊ sbdit⌊ nõ eniꝫ qd̃ ꝓbabile est aut uerũ⌋ est sup.⌊ p̃ncipiũ⌋ demr̃atiõis⌊ ſʒ p̃ncipiuꝫ in gñe⌋ illo⌊ circa qd̃ demr̃at:⁊ uerũ⌋ sup.ẽ demr̃ationis p̃ncipiũ⌊ nõ aũt oẽ.⌋ i.nõ oẽ p̃ncipiũ. ⁊ ueruꝫ est sup.demr̃atiõis p̃ncipiũ⌊ ſʒ ꝓpriũ.⌋ tũc ḡ suppleat rõ cũ demr̃atio sit ex p̃mis ⁊ ueris ⁊ ꝓprijs ⁊ talia sũt necessaria opꝫ demr̃ationẽ eẽ ex necijs. ❡ Notãduꝫ aũt ꝙ sophisticũ dici dꝫ q̃cq̃d appet ⁊ nõ existit:⁊ q̃ arguens ex ꝓbabilib⁹ forte põt appere sciẽs ⁊ nõ est:iõ merito dr̃ eẽ sophista. ❡ Notãdũ ẽt ꝙ ꝓpõnes p̃me pñt appellari dignitates que sũt ꝓpões cões:⁊ p̃misse pñt dici p̃me que sũt ꝓpõnes p̃me. nã p̃misse sũt in demr̃atione ꝓpõnes p̃me ⁊ idemr̃abiles:uel sup.sumũt originẽ ex p̃mis ⁊ idemr̃abilib⁹. Si ḡ demr̃atio est circa aliqd̃ gen⁹:uel circa gen⁹ cõtinuũ:ut geometria:uel circa gen⁹ nũoꝝ:ut arithmetica opꝫ demr̃ationẽ eẽ ex primis in illo gñe nõ ex p̃mis cõibus:q̃ talia nõ ingrediunt demr̃ationẽ sm̃ subaꝫ:sed ex p̃mis ꝓprijs.

❡ **Qd̃ aũt ex necijs opꝫ eẽ sill'm manifestũ ex his ẽ. Si eni nõ ẽ hñs rõnẽ pp̃ qd̃ existẽte demr̃atiõe nõ ẽ sciẽs. Sic aũt utiq̃ʒ ⁊ qd̃ a.de.c.ex necitate.b.aũt mediũ per qd̃ demõstratũ ẽ h̾ nõ ex necessitate nõ sciũt pp̃ qd̃. Nõ eni est h̾ pp̃ mediũ.hoc aũt cõtingit oĩno nõ eẽ:ꝯclõnẽ aũt necessariam.**

❡ In pte ista ut dicebat pħs ꝓbat q̃dã que sũt supposita in rõnib⁹ p̃hitis. Supponebant aũt duo.vʒ ꝙ necĩum ex nõ necijs demr̃ari nõ poterat:sed poterat sillogiçari. Iõ duo fac.q̃ p̃⁹ ostẽdit ꝙ nõ possit neciũm ex non necijs demr̃ari.2° declarat ꝙ possit sillogiçari ibi⌊ Cũ ḡ ꝯclo.⌋ Circa p̃ᵐ duo facit ſʒ ꝙ duas rõnes adducit ad ꝓpositũ.2ª ibi.⌊ Amplı⁹ si aliq̃s.⌋ dic ḡ⌊ Qd̃ aũt ex necijs opꝫ eẽ sill'm⌋ demr̃atiuũ⌊ manifestuꝫ est ex his.⌋ i.ex dicẽdis⌊ si eni nõ hñs rõnẽ pp̃ qd̃ demr̃atiõe existẽte⌋ sup.p cãꝫ⌊ nõ est sciẽs.⌋ q.d.ꝙ cũ demr̃atio existat pp̃ qd̃ ⁊ dicat cãꝫ.nõ hñtes cãꝫ nõ scimus. ⁊ exẽplificat in termis.d.⌊ sit aũt utiq̃ʒ.a.de.c.ex necitate eẽ.⌋ i.hec ꝯclo.oẽ.c.est.a.sit necĩa.⌊ b.aũt mediũ p qd̃ demr̃atũ est.⌋ i.per qd̃ est demr̃ata ꝯclo illa⌊ nõ ex necitate.⌋ i.sit cõtigẽs⌋ nõ sciũt pp̃ qd̃.nõ eni est h̾.⌋ i.est hec ꝯclo⌊ pp̃ mediũ:h̾ qd̃ cõtigit nõ eẽ.⌋ i.qd̃ nõ est neciũ⌊ ꝯnẽ aũt⌋ sup.posuim⁹⌊ necĩã.⌋ ❡ Notandũ aũt vim rõnis hui⁹ i h̾ cõsistẽ:ꝙ cũ demr̃atio sit p cãm ⁊ cõtigẽs nõ possit eẽ cã necessarij demr̃atiue:⁊ p cãm nõ sciret ꝯclo necĩa p mediũ ꝯtigẽs. ❡ Notãduꝫ ẽt ꝙ cã p quã sit demr̃atio dꝫ eẽ ita ꝓpa ⁊ ita imediata passioni ꝙ posita ea ponat passio:⁊ remota remoueatur passio.ut posita iterpõne terre ponat eclipsis lune:⁊ remota remoueat. ⁊ posito angulo extrinseco ponat hẽre tres:⁊ remoto remoueat.moueri mediũ ⁊ poterit nõ eẽ:nõ aũt poterit.re igit si mediũ sit cõtingẽs ⁊ ꝯclo necĩa poterit remoueri ꝯclo:nec poterit nõ esse ḡ tale mediũ nõ põt eẽ cã ꝯnis:q̃ eo remoto nõ pp̃ h̾ remouet ꝯclo.oĩa aũt hec in lr̃a innuunt. ❡ Dubitaret forte aliq̃s utrũ cõtingẽs possit eẽ cã necessarij. ⁊ vr̃ ꝙ sic:q̃ ꝯtingẽs est hoĩem vulnerari:⁊ tñ p vulneratiõnẽ que est ꝯtingẽs iducit mors que est ꝑpetua.nã naliter loquẽdo mortui in eternum remanebunt mortui. ❡ In ꝯriũ est pħs qui vult ꝙ scire ꝯnẽ necĩã p mediũ ꝯtingẽs nõ est scire pp̃ qd̃ nec p cãm. ❡ Dõm ꝙ loq̃ndo de cã imediata ⁊ ꝓpria ⁊ ꝓxima cuiusmodi est causa quã assumit demr̃atio ĩpoĩe est ꝙ ꝯtigẽs sit cã necij q̃ ut in nõbilib⁹ tãgebat posita tali cã ponit effect⁹:⁊ remota cã remouet. Qd̃ vo arguebat de mortuo. Dicẽdũ ꝙ vulneratio ⁊ oĩs mot⁹ ĩmediate est cã fieri.nõ aũt imediate est cã eẽ uel nõ:sic edificatio in actu imediate est cã ipsi⁹ edificari:siue ipsi⁹ fieri dom⁹. Et ideo posito edificatore in actu ex necitate ponit ipm edificari:⁊ ipꝫ fieri:⁊ ecõuerso. ⁊ remoto remouet:itaq̃ si nõ est edificatio nõ est edificari:⁊ si nõ est factio nõ est fieri. Sed nõ ualet si nõ est edificator ꝙ nõ sit edificiũ. nã mortuo edificatore nõ pp̃ h̾ destruit dom⁹. sic ⁊ i ꝓposito. vulneratio est cã imediata ipsi⁹ trãsmutatiõis que trãsmutatio est ꝯtingẽs ⁊ trãsiẽs sicut vulneratio ipsa. uel possum⁹ dicẽ ꝙ talia itelligẽda sũt in cãis per se. vulneratio aũt in ratũ est cã mortis ꝑut p eã fit aliq̃ alteratio in corpe. alteratio aũt p se ordinat ad itroductionẽ forme. ex ꝯñti aũt ⁊ q̃si per aceñs ordinat ad expulsionẽ ꝯrij. lꝫ ḡ forma expulsa in ꝑpetuũ sit expulsa. forma itroducta nõ est ꝑpetua. nã q̃ expellit formã viui aliquã formã itroducit ꝯriaꝫ illi forme:⁊ alteratio p se est cã forme itroducte que ꝑpetua eẽ nõ põt. Possum⁹ ẽt ⁊ alr̃ dicẽ ꝙ falsuꝫ est ꝙ mortuũ in eternum remaneat mortuũ. nã naliter põt fieri viuũ ex mortuo:⁊ ex boue mortuo naliter põt fieri bos viu⁹ nõ idẽ nũo:sed idẽ spẽ:⁊ q̃ nõ est scia de h̾ pticulari uel de illo:dicẽ possum⁹ ꝙ nec forma itroducta ẽ ꝑpetua:nec ẽ neciũm ꝙ forma expulsa in ꝑpetuũ sit expulsa. põt eniꝫ mã redire sb̾ eadẽ forma sub q̃ p̃us erat. ❡ Deĩde cũ dic.

❡ **Amplı⁹ si aliq̃s nescivit rẽ nũc hñs rõnẽ ⁊ saluat⁹ ẽ salua re:nec ẽ oblit⁹:nec p̃us scivit. corrũpet aũt utiq̃ʒ mediũ nisi sit neciũ q̃re hẽbit qdẽ rõnẽ re salua. nesciuit autẽ neq̃ʒ ḡ p̃us sciuit. Si vo nõ corruptũ ẽ cõtigit autẽ corrũpi qd̃ accidit utiq̃ʒ erit poẽe ⁊ ꝯtingẽs:sed est ipoẽ sic se hñtẽ scire.**

❡ Adducit scd̃am rõnẽ dicẽs.⌊ Amplius si aliq̃s nescit

rē nūc. ꝗ. nō ꝛ tn̄ est ꝗ hn̄s rōnē ꝛ saluat⁹ est: ꝛ salus rē nō est oblit⁹ nec p̄us sciuit. ꝗ. d. ꝙ cū q̄tuor modis ꝛ nō plurib⁹ ꝑdat scia. q2 uel ꝑdit q2 nō hēt rōnē de eo q2 decidit a mēte tua rō uel ꝑdit per corruptionez rei. uel per corruptionē rei. uł per obliuionē q2 es oblit⁹. Istis ḡ ꝯditionib⁹ manētib⁹ ꝙ q̄d nunc nescis nunq̄ȝ sciuisti. ꝛ q2 oīb⁹ istis ꝯditionib⁹ manētib⁹ si per mediū ꝯtingēs scis ꝯnē necīā corrupto medio nescis illā ḡ nunq̄ȝ sciuisti eā. id ait ꝙ ꝗ corrūpere aūt mediū nisi sit necīū q̄re hēbis quādā rōnē saluare ꝗ ꝛ q2 sup. saluat⁹ est ipse ꝛ nō est oblit⁹ ꝗ nescit aūt ꝗ q2. s. corruptū est mediū ꝗ ḡ nec p̄us sciuit. ꝗ ꝛ si dicat ꝙ mediū nā est corruptū: pōt tn̄ corrūpi quo posito sequit ipōle. ideo ait ꝗ si nō corruptū ꝗ sup. est mediū ꝗ cōtingit aūt ꝗ ipm ꝗ corrūpi qd utiq̄ȝ accidit ꝗ de corruptiōe medij ꝗ erit pōle ꝛ ꝯtingēs: sed ipōle est sic se hn̄tem scire. ꝗ ꝛ postea sup. nescire manētib⁹ ꝯditionib⁹ illis. ℂ Notādū autē ꝙ p̄us scire ꝛ postea nescire est ꝑdē sciam: sed sciētia nō ꝑdit nisi altero q̄tuor modoꝝ. sic ḡ se hn̄te. i. manētib⁹ oīb⁹ illis q̄tuor ꝯditionib⁹ ipōle est scire aliq̄d ꝛ postea nescire. ℂ Notādū ēt vim rōnis facte in hoc ꝯsistē: q2 ipōle est te scire necīū per cōtingēs: q2 si mediū ponit ꝯtingēs corrupto eo nescies ꝯnē. q2 nō scit q̄d est per id q̄d nō est. ꝯclo ḡ que est necīa nō scit p mediū q̄d ponit corruptū ꝛ ponit nō eē. ḡ cū tu hēas rōnē ꝛ sis saluat⁹: ꝛ sit salua res: ꝛ nō sis oblit⁹. ḡ non ꝑdidisti sciam: sed si nescis ꝛ nō ꝑdidisti sciam: ḡ nunq̄ȝ sciuisti. igit cū dicebas scire te p mediū ꝯtigēs: nesciebas. ℂ Notādū ēt ꝙ posset aliť hec rō formari ut dicamus ꝙ ꝯclo necīa ꝯclusa p mediū cōtingēs nō aliť scit medio exn̄te q̄ȝ medio corrupto: sed medio corrupto nō scit: ḡ nec medio exn̄te scit. p mediū itaq̄ȝ ꝯtingens siue sit siue nō sit nō pōt sciri ꝯclo necīa. ℂ Notādum ēt ꝙ hec ꝑpō ꝙ ꝯclo necīa cōclusa p mediū cōtingēs nō aliť scit medio exn̄te q̄ȝ corrupto: v̓ificat p ea que tāgunt in lr̄a. nā si scires medio exn̄te ꝛ nescires medio corrupto: ḡ p corruptionē medij ꝑderes sciam: sȝ dēm est ꝙ nō ꝑdit scia nisi altero dictoꝝ q̄tuor modoꝝ. manētib⁹ ḡ illis q̄tuor ꝯditionib⁹ sciam nō ꝑdidisti. sȝ nescis medio corrupto ꝛ sciam nō ꝑdidisti. ḡ nunq̄ȝ sciaȝ habuisti ꝛ si nunq̄ȝ sciuisti nesciuisti medio exn̄te. uerū est ḡ ꝙ nō aliť sciebas medio exn̄te q̄ȝ nō exn̄te: q2 nec eo exn̄te nec nō exn̄te sciebas. ℂ Dubitaret forte aliq̄s de his cōditionib⁹ p q̄s ꝑdit scia ut ph̄s innuit. ꝛ p̄° dubitat de hac ꝯditione hn̄s rōnē utrū statim cū ꝑdidimus aliquā rōnē ꝑdamus ꝛ sciam. ꝛ vr̄ ꝙ nō: q2 forte posset q2 hēre multas rōnes ad vnā ꝯnē. nō statim ḡ cū amitteret rōnē aliquā ꝑderet sciam illi⁹ ꝯnis: q2 remaneret sibi alia rō. Dōm ꝙ loquēdo de rōnib⁹ potissimis p q̄s acq̄rit scia simplr̄ nō est nisi vna rō ad vnā ꝯnē. nā nāliter loquēdo ꝛ sȝ nālē originē ab vna cā īmediata sȝ vnū ꝛ eūdē modū nō ꝓcedit nisi vn⁹ effect⁹: nō hēbit iferi⁹ ꝙ augent demr̄ationes: nō p media sed in post assumēdo. ad hāc aūt ꝯnē ꝙ triāgulus hēt tres nō est nisi vnū potissimū mediū. vȝ ꝙ hēt angulū extrinsecū. q ḡ ꝑderet ꝛ obliuisceret h̓ mediū ꝛ hāc rōnē ꝙ triāgulus hēt angulū extrīsecū ꝑderet sciaȝ hui⁹ ꝯnis: ꝛ nesciret ꝙ hēret tres. ℂ Ulteri⁹ forte dubitaret aliq̄s de scd̄a ꝯditione que est ꝛ saluat⁹ est. utrū ꝑ hāc corruptionē ꝑdat scia. ꝛ vr̄ ꝙ nō: q2 remanēt sp̄es in aīa: q2 postq̄ȝ desinim⁹ fantasiari: imo cū itells sit v̓tus imālis ꝛ sit loc⁹ sp̄erū: ut dr̄ in. 3. de aīa. opȝ ꝙ conseruent sp̄es in itellectu: sic res ꝯseruant in suo loco: q̄re lȝ nō remaneāt sp̄es sensibiles corrupto corpe: q2 sēsus fundat in organo corpeo: tn̄ nō vr̄ cā q̄re nō remaneāt sp̄es in itellu corpe corrupto: q2 itells nulli⁹ ptis corpis est act⁹. poterūt ḡ remanē sp̄es i aīa sepata: ꝛ ita remanebit in ea scia. Dōm ꝙ aliud est q̄rē utrū remaneat scia in aīa sepata: ꝛ utrū hō amittat eā per mortē. planū est enī ipm ꝯiūctū siue ipȝ hoīeȝ q p mortē amittit eē ꝙ opȝ ꝑdē sciaȝ. nā scie ꝛ cetere alie ꝑfectiones ꝑ supponūt eē. q̄re opȝ ꝙ hō sit saluat⁹: ꝛ nō sit corrupt⁹ ad h̓ ꝙ hēat sciam. q̄d sit aūt de aīa sepata Arr̄. nō intromisit se. ꝛ utrū remaneat scia in aīa sepata nō ē p̄ntis speculatōis. ℂ Ulteri⁹ forte dubitaret aliq̄s de tertia ꝯditiōe que est: saluare: utrū oporteat rē eē saluā ad h̓ ꝙ de ea hēat scia. ꝛ vr̄ ꝙ nā: q2 nulla pluuia existēte pōt aliq̄s sciam hēre de ea: ꝛ q hēt sciam de florib⁹ ridiculū vr̄ si dicat ꝙ in hyeme cū nō sint flores sciam suā ꝑdat. Dōm ꝙ si in hyeme q̄n corrūpunt flores si sic eē desinerēt ꝙ nō plus eēnt: nisi sic est chimera: de eis scia eē nō posset: sȝ flores in hyeme aliq̄ mō sūt: q2 si nō sūt in se sūt tn̄ in suis cāis. ꝛ pluuia tpe siccitatis lȝ nō sit in se: est tn̄ in suis cāis: ꝛ q2 scire est per cāȝ sufficit talia sic eē: ut de eis scia eē possit. opȝ ḡ ꝙ aliq̄ mō sit res salua: uel in se: uel in suis cāis ad h̓ ꝙ de ea sit scia: que oīa in li° de gn̄atione diffusi⁹ dixim⁹. possum⁹ tn̄ ꝛ aliť soluē dicēdo ꝙ ph̄s loqt h̓ de scia ꝑut dic quācūq̄ȝ cognitionē certā sm̄ quē modū ꝛ de ipis ꝑticularib⁹ ut sūt sub sensu dr̄ de eis eē scia: corruptis aūt his: q2 nō ulteri⁹ sūt in sn̄u: nō est de eis ulteri⁹ scia. vn̄ ꝛ cōmētator. 7. meta. ait ꝙ ꝑticularia cū recedūt a sensu nō hēmus de eis sciaȝ sed opiōnē. ℂ Ulteri⁹ forte dubitaret aliq̄s de ꝯditiōe q̄rta que est: ꝛ nō est oblit⁹. vr̄ eniȝ ista ꝯditio eē eadē cū p̄ma. nā idē est hēre rōnē ꝛ nō eē oblitū. Dōm ꝙ p̄ma cōditio referēda est ad mediū. hec autē cōditio q̄rta referēda est ad ꝯnē. nā si scirē ysochelē hēre tres de triāgulo p hēre angulū possez amittē sciaȝ de hac ꝯne. uel q2 obliuisceret hāc rōnē ꝛ h̓ mediuȝ ꝙ triāgulus hēt angulū extrīsecū. uel q2 obliuisceret hāc ꝯnē ꝙ triāgulus hēt tres. pōt enī ꝯtingē ꝙ aliq̄s sciat cām: ꝛ tn̄ ignoret effectū. potero enī scire ꝙ triāgulus hēt angulū: ꝛ tn̄ oblit⁹ ero: ex h̓ concludē ꝙ hēat tres. Ad scire enī nō sufficit cognoscē cām: sȝ opȝ scire: q̄m illi⁹ est cā. q ḡ hēt rōnē demr̄atiuā cogscit cām: ꝛ q nō est oblit⁹ effectū: sed q scit ipȝ referre in suā cāȝ cogscit cām: ꝛ q̄m illi⁹ est cā. ℂ Ulteri⁹ forte dubitaret aliq̄s: utrū corruptio medij tollat sciaȝ. ꝛ vr̄ ꝙ nō: q2 ph̄s innuit in lr̄a ꝙ nō aliť hēret aliq̄s sciaȝ de ꝯne medio exn̄te q̄ȝ eo corrupto. ℂ In ꝯrīū est. q2 si opȝ eē rē saluā ad h̓ ꝙ sit scia de ea multo magis opȝ mediū saluū eē. Dōm ꝙ aut p corruptionē medij corrūpit res aut nō. si corrūpit tūc hec ꝯditio cōtinet sb̓ tertia cōditiōe: que ē ꝙ res dȝ eē salua. q̄d quō sit itelligēdū supi⁹ est exp̄ssuȝ. si v̓o p corruptionē medij nō corrūpit res: tūc tale mediuȝ nō fac p se ꝛ ꝑpe ꝛ īmediate ad eē rei. id nō aliť scit res tali medio exn̄te q̄ȝ nō exn̄te. Est ḡ itētio ph̄i ꝙ si ꝯclo necīa cōcludat p mediū cōtigēs: uel si ad effectuȝ necīū assignet cā cōtingēs: q̄m aliq̄n cōtigētia sūt: aliq̄n nō sūt. necīa v̓o semp sūt ꝛ in suo eē uariari nō pn̄t eē uel nō eē talia medij nō uariabit eē ꝯnis: ꝛ q2 res sicut se hēt ad eē sic se hēt ad cognoscē: sic res necessarie nō aliť sunt reb⁹ cōtingētib⁹ exn̄tibus uel nō exn̄tibus sic cōclo necessaria non aliť scit medio cōtingēte exn̄te uel non exn̄te. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Cū igit ꝯclo ex necessitate q̄dē est nihil ꝓhibet mediū nō necīū eē per q̄d demr̄atuȝ est. Est enim ex nō necījs necīū sillogizare sicut ꝛ uerū ex nō ueris. Cū aūt mediū ex necessitate est: ꝛ conclusio ex necessitate sicut ex ueris uerum semper.

ℂ Declarat 2ᵐ ꝙ in p̄cedēti lectione p̄supponebat. vȝ ꝙ ꝯclo necīa p mediū cōtingēs nō possit demr̄ari: pōt tn̄ sillari. Circa q̄d tria facit. q2 p̄° facit q̄d dictum est. 2° manifestat q̄d dixerat in terminis. 3° epilogat circa determinata. 2ᵃ ibi ꝗ sit eniȝ. a. de. b. ꝗ tertia ibi ꝗ quoniā

aūt ſi ſcit.] Dic̄ g̃.] Cū ḡ ꝯcl'o ex neceſſitate ſit nihil ꝓhibet mediū nō nec̄iū eē: ꝓpter qḋ mediū eſt demr̄atuz.] i. ſillogiçatū: qḋ declarat ꝑ ſile. d. ꝙ] eſt eni nec̄iū ꝛ nō nec̄ys ſillogiçare ſic̄ ēt uerū ex nō ueris.] ꝛ ſubdit] ꝙ cū mediū ex nec̄itate eſt. ꝛ ꝯcl'o ex nec̄itate eſt ſic̄ ex ueris uerū ſemp.] ℭ Notādū aūt ſic̄ ſe hēt uerū ad uerū ſic ſuo mō ſe hēt nec̄iū ad nec̄iū: nō ſic̄ ex ueris ſemp ſillogiçaſ uerū ſic ſi mediū eſt nec̄iū ꝯcl'o ſemp eſt nec̄ia: ꝛ ſic̄ nō ualet ſi ꝑmiſſe nō ſunt uere g̃ ꝯcl'o nō eſt uera. qꝛ pōt ſillogiçari uerū ex nō ueris. ſic nō ualet ſi ꝑmiſſe nō ſunt nec̄ie ꝙ ꝯcl'o nō ſit nec̄ia: qꝛ pōt ſillogiçari neceſſariū ex non nec̄ys. ℭ Notādū ēt ꝙ cū in lr̄a d: ꝙ mediū per qḋ eſt demr̄atū nec̄iū pōt eē nō nec̄iūm ibi demr̄atū opꝫ ꝙ accipiaſ large ꝓut idē ſonat ꝙ ſillogiçatū. ℭ Dubitaret forte aliqs vn̄ eſt h̄ ꝙ ſi ꝑmiſſe ſūt uere ꝙ ꝯcl'o ē uera ꝛ nō ꝯuertiſ: ꝛ ꝙ ſi ꝯcl'o nō eſt uera ꝑmiſſe nō ſūt uere: nō tn̄ ecōuerſo. ꝛ qḋ d: de ueritatē hēt de nec̄io. ℭ Dōm ꝙ ut alias tetigimus ſillus eſt ꝯn̄a q̄dā ꝛ ꝑmiſſe ſe hn̄t ut an̄s: cōcl'o vo ut ꝯn̄a. ex ꝯn̄a aūt duob⁹ modis ꝯtingit bn̄ arguere ꝛ duob⁹ male. nā a pōne an̄tis ꝛ a deſtructiōe ꝯn̄tis eſt argumētatio bona. ꝛ a deſtructiōe an̄tis: ꝛ a poſitiōe ꝯn̄tis mala. ideo ſi ꝑmiſſe ſunt uere uel nec̄ie opꝫ ꝙ ꝯcl'o ſit uera uel neceſſaria. qꝛ ſi arguim⁹ a poſitione an̄tis ut ſi ſunt ꝑmiſſe eſt ꝯcl'o. Rurſus ſi ꝯcl'o non eſt uera nec nec̄ia: nec ꝑmiſſe: qꝛ ſic arguim⁹ a deſtructiōe ꝯn̄tis. ſed nō ualet. ſi ꝑmiſſe nō ſūt uere: g̃ nec ꝯcl'o. uel ſi nō ſūt nec̄ie g̃ nec ꝯ̄. qꝛ ſic arguim⁹ a deſtructione an̄tis. nec ualet ſi ꝯcl'o eſt uera g̃ ꝛ ꝑmiſſe: ul' ſi eſt nec̄ia g̃ ꝛ ille. qꝛ ſic arguim⁹ a poſitione ꝯn̄tis. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Si eni. a. de. b. ex neceſſitate ꝛ hoc de. c. neceſſe eſt ergo ꝛ. a. c. nec̄. ergo eē. c. oē. a eſt neceſſariū: ſed cū nō neceſſaria eſt concluſio neqꝫ mediū eē neceſſariuz poſſibile eſt. Si enim. a. in. c. nō ex neceſſitate in. b. a. ꝛ hoc in. c. ex neceſſitate. a. ergo in. c. ex neceſſitate erit ſed nō cōceſſum eſt.

ℭ Qḋ dixerat manifeſtat in terminis. d.] ſit eni. a. de. b. ex nec̄itate.] i. hec ſit maioꝛ. oē. b. de nec̄itate eſt. a.] ꝛ hec.] i. b.] de. c.] ſup. ꝑdicet de nec̄itate.] nec̄e igiſ ꝛ a. eē. c.] ſup. ex nec̄itate. ſi ꝑmiſſe g̃ ſūt nec̄ie de neceſſitate ꝯcl'o eſt nec̄ia: qꝛ ſi an̄s eſt nec̄iū: ꝛ ꝯn̄s. arguitur eni ſic a pōne an̄tis. ſed cū nō ſit nec̄ia ꝯcl'o nec mediū poſſibile eſt eē nec̄iū qḋ pꝫ in termis. ſit eni. a. i. c. ꝯcl'o nō de nec̄itate eē. i. nō nec̄ia. in. b. aūt. a. ꝛ hoc. i. b. in. e ex nec̄itate. g̃ ꝛ. a. in. e. ex nec̄itate erit] ſed nō ꝯceſſum eſt.] i. ſed h̄ ſunt negatū. q. d. ꝙ nō pōt ꝯcedi ꝯn̄e nō eē nec̄iā ſi ꝑmiſſe ſūt nec̄ie: qꝛ ex neceſſitate ꝑmiſſarū concludiſ neceſſitas ꝯn̄is cui⁹ ꝯr̄ui ꝯcedebaſ. ℭ Notandū aūt ꝙ hic ph̄us inuit duos bonos modos arguendi: videlicet a poſitione an̄tis ut ſi ꝑmiſſe ſunt neceſſarie ꝛ ꝯcl'o. ꝛ a deſtructione ꝯn̄tis: ut ſi cōcl'o non eſt neceſſaria nec premiſſe. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Qm̄ igiſ ſi ſcit demr̄are opꝫ demr̄atione hēre: aut nō ſciet neqꝫ ꝓpter qd: neqꝫ qa nec̄e ē illḋ eē. ſꝫ aut opiaſ neſciēs: ſi accipiatur tanqꝫ nec̄ium nō neceſſariū: aut neqꝫ opinabiſ. ſilr̄ ſiue ſciat: qꝛ per mediata ſiue ꝓpter quid ꝛ per immediata.

ℭ Epilogat circa determinata. d. ꝙ ſi uolum⁹ ſcire demōſtratiue opꝫ nos hēre demr̄ationē per mediū nec̄iū alr̄ aūt nō ſciem⁹: nec ꝓpter qd: nec qꝛ: nec ꝑ cāſ immediatas: nec mediatas. iō aīt] qm̄ aūt ſi ſcit demr̄atiue opꝫ hēre demr̄ationē] ſup. ꝑ mediū nec̄iū.] aut] ſup. ſi nō hēt talē demr̄ationē] nō ſcit ꝓpter qd: nec ſcit qꝛ nec̄e eſt eē id.] i. eē rē ſcitā.] ſed aut neſciēs opinabiſ] ſe ſcire] ſi accipiat] mediū] nō nec̄iū tāqꝫ nec̄iū. aut nō opinabiſ] ſe ſcire ſup. ſi nec accipiat mediū nec̄iū nec credet accipe nec̄iū. ꝛ ſubdit ꝙ] ſilr̄.] i. ulr̄] ſiue ſciat qa ꝑ mediata: ſiue ꝓpter qd: ꝛ ꝑ imediata] ſup. ſemꝑ hoc fiet ꝑ mediū nec̄iū. ℭ Notādū aūt ꝙ oīs demr̄atio ꝯcludit ex nec̄itate. nā ſemꝑ neceſſe eſt eē illud. i. eē rē ſcitā que per demr̄ationē cōcludiſ. ꝛ ideo ſiue ſit demōſtratio ꝓpter qd ſiue qꝛ: oꝫ ſemp accipe mediū neceſſariū. aliter aūt nec ſic nec ſic ſcieſ. ℭ Notādū ēt ꝙ demonſtratio ꝓpter qd ſit per cāſ imediatas ſolū. demōſtratio vo qa ſit per mediatas: ſit etiā aliter ut per effect⁹. ſed de his oībus inferius plenius oſtendeſ.

ℭ Accn̄tiū aūt nō ꝑ ſe quō determiatū ē ꝑ ſe qdē eē nō ē ſcia demr̄atiua. Nō eniꝫ ex nec̄itate demr̄are eſt ꝯcl'onē. Accn̄s enim ꝯtingit nō ineē de tali dico accidente.

ℭ Poſtqꝫ ph̄s oſtēdit ꝙ demr̄atio nō eſt ex his que pñt alr̄ ſe hēre. In pte iſta ut dicebaſ declarat ꝙ non eſt ex his que ſūt ꝑ accn̄s. ℭ Ad cui⁹ euidētiā ſciēdū ꝙ ut alibi determiaſ duplex eſt accn̄s. ſepabile: ꝛ iſeparabile. Tria g̃ fac: qꝛ ꝑ⁰ oſtēdit ꝙ nō ſit demr̄atio de accidēte ſepabili. 2⁰ adduc̄ rōnē gn̄alē ꝙ de nullo ꝑ accidens ſit demr̄atio. 3⁰ ſpecialr̄ deſcēdit ad accn̄s iſepabile. oſtendēs ꝙ nec de tali ꝑ accn̄s demr̄atio eē pōt. ſecūda ibi] Qm̄ aūt ex nec̄itate.] 3ᵃ ibi] Nec ſi ſemp ſit.] Circa ꝑᵐ tria fac. qꝛ ꝑ⁰ oſtēdit de accn̄te ſepabili ꝙ nō eſt demr̄atio. 2⁰ remouet quādā qōnē que ſūmit originez ex ꝑdictis. 3⁰ illā qōnē ſoluit. 2ᵃ ibi] Et tn̄ opponet.] 3ᵃ ibi] Opꝫ aūt iterrogare.] In ꝑᵃ pte itēdit talē rōnē. ea ex qb⁹ eſt demr̄atio ſūt nec̄ia ꝛ nō ꝯtigūt nō eē. accn̄tia aūt ſepabilia nō ſūt nec̄ia ꝛ cōtingūt nō eē: g̃ ꝛc. iō aīt ꝙ] accn̄tiū aūt nō ꝑ ſe quō qdē demr̄atū eſt ꝑ ſe eē nō eſt ſcia demr̄atiua: qꝛ nō ex nec̄itate eſt demr̄are ꝯ̄nē. nā accn̄s] ſup. ſepabile] cōtigit nō eē. de tali enim accn̄te dico.] i. loq itē do in hac rōne de accn̄te tali qḋ cōtigit nō eē ꝛ eſt ſepabile. ℭ Dubitaret forte aliquis quō differat accn̄s a ꝓꝓo. nā ſi ex ꝓꝓo ſit ꝓpriū per ſe ex accn̄te vo ꝑ accn̄s. ad itelligēdū ea que ponunſ i lr̄a ſcire nos opꝫ quō differt ꝓpriū ab accn̄te. Dōm ꝙ accidēs uel hēt cām nec̄iā in ſb̄o uel nō hēt. ſi hēt cauſaz nec̄iā: uel illa ptinet ad ꝑncipia ſpēi: uel ad ꝑncipia indiuidui. ſi nō hēt cām nec̄iā ſic eſt accn̄s ſepabile. ſi vo hēt cām neceſſariā ꝛ ſequiſ ꝑncipia idiuidui ſic eſt accidēs inſepabile. ſed ſi cā eſt nec̄ia ꝛ oritur ex ꝑncipiis ſpēi ſic eſt accn̄s ꝓpriū. nā ſumēdo accn̄s large ꝛ ipſuz ꝓpriū accn̄s dici dꝫ. ꝓpriū g̃ differt ab accn̄te ſepabili per hēre cām neceſſariā: ꝛ per hēre ortum ex ꝑncipiis ſpēi differt ab accn̄te inſepabili. ℭ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs quō differat ꝓpriū ab accn̄te ꝑut compaſ ad intellectū. Dicēdū ꝙ oē accn̄s tā ſepabile qꝫ iſepabile pōt itelligi adeē ꝛ abeē ꝑter corruptionē ſb̄i: ſed hoc de ꝓꝓio fieri nō pōt: ut ſi nigredo eſt accn̄s ſeparabile uel inſepabile coruo pōt itelligi adeē ꝛ abeē ꝑter corruptionē corui. ſed hēre tres qḋ eſt ꝓpriū triāguli non pōt intelligi adeē ꝛ abeē ꝑter triāguli corruptionem. ℭ Ad cuius euidētiā ſciēdū ꝙ de accn̄te ſepabili non hēt dubiū qn poſſit itelligi abeē ꝑter corruptionē ſb̄i nō ſolū per itellectū imo realr̄ ſepaſ ꝑter corruptionē ſb̄i. Sed dubiū eē videſ de iſepabili. cōtingit eni oī accidēti ſiue ſit ꝓpriū ſiue ſit ſepabile ſiue iſepabile ꝙ poteſt itelligi ſb̄m nō itellecto tali accn̄te. nā cū ſb̄m ſit ꝑus q̄libet tali ꝛ ꝑus poſſit itelligi nō itellecto poſteriori pōt itelligi ſb̄m nō itellecto q̄cūqꝫ accn̄te. ſꝫ aliḋ eſt itelligē ſb̄m nō itellecto accn̄te ꝛ itelligē ſb̄m cum ꝯr̄io accn̄tis: ꝛ aliud eſt itelligē ſb̄m ꝛ nō itelligē ipm adeē

z itellige ipm abeē: possum aūt itellige sbm cum 3rio accntis isepabilis: ut possum intellige coruū albū: sed nō possuz itellige cū 3rio ,ppriū: ut nō possum intellige hoiem hinibilē nec triāgulū hñtē qtuor. sic ēt possum itellige coruū eē sepatū a nigredie itelligēdo ab eo nigredinē abeē. Sz h de ,ppo itellige nō possuz. hñt enīz se ista tria p ordinē. nō itellige ieē: itellige abeē: z itelligere 3riū adeē. itelligēdo eni sbm nō opz qz itelligat ,ppriū qd nō itelligēdo ipz nō itelligo ipm ieē. sed falsuz est qz itelligā 3riū adeē uel qz itelligā ipm abeē: uel qz itelligā ipz separi a sbo: sed ēt est oino falsuz si itelligā 3riū ,ppriū adeē sbo. Sz possum itellige accns isepabile abeē z 3riū eius sbo ieē: qd sic declarat. nā nigredo q est isepabilis coruo nō orit ex pncipijs coruī: qz nō oritur ex pncipijs spēi. sed orit ex pncipijs huius coruī: qa forma coruī hēt eē in tali mā sic cōplexionata: iō eā cōcomitat nigredo: z qz nō possuz itellige coruū nō itelligēdo pncipia coruī cū accns isepabile nō ptineat ad pncipia coruī: siue itelligā hm accns abeē: siue itelligā 3riū eius ineē qtū ad pncipia coia nō uariabit 3ceptus quē hēo de coruo. nec pp h itelligā coruū corruptū: sz qz ,ppriū coruī qdcūqz sit illud ptinet ad pncipia coruī nō possuz itellige hm ,ppriū abeē nisi itelligā abeē z ipsa pncipia. qz nō pōt separi ,ppriū rei a re nisi sepent ab ea z ipsa pncipia ex qbus ,ppriū sumit ortū. z nō possum itellige 3riū ,ppriū ieē nisi hēret 3ria pncipia. z qz itellige ppa pncipia a re abeē uel 3ria adeē oporteret qz itelligerē rē corruptā. Cū g qrit quō differat ,ppriū ab accnte put compat ad itellcm. dico qz 3uenit z dit. 3uenit qdē: qz sicut ecōcō pōt itelligi sbz nō itellecto accidēte: ita pōt itelligi nō itellecto ,pprio. differt vō: qz accns tā sepabile qz isepabile pōt itelligi abeē z 3riuz eius ineē absqz sbi corruptione: accipiēdo sbm in potētia: eo qz tale accidēs ipertinēs sit ad pna spēi: sed h de ,pprio dicere nō possum. Deīde cū dicit.

Et tñ opponet fortassis aliqs cuius cā hic oz iterrogare de his si nō nece est 3clonē eē. Nihil eni differt si aliqs iterrogatus cōtingere: z postea dicat 3clusionē.

Hic remouet quādā qonē sumētē originez ex pdictis d. et tñ fortasse opponet aliqs cuius cā opz h iterrogare de his. i. de hmōi 3tigētibus si nō nece est eē 3nem sup. ex his. nā nihil dit si aliqs. i. si rñdēs iterrogatus uel sup. nō iterrogatus 3tingētis uel. i. de cōtingētibus postea dicat. i. opponēs pcedat et dicat cōclusionē. q. d. qz ex quo 3clo ex 3tingētibus nō est necessaria nō expedit de ea iterrogare cū nō iterroget cōclusio ex necessitate 3cludat. Deinde cū dicit.

Opz aūt iterrogare nō tanqz neccīū esse pp iterrogata: sz qd dicē necesse est illa dicēti: z uere dicere si uera erūt que sunt.

Soluit dicēs qz opz aūt iterrogare nō tanqz necīuz eē pp iterrogata: sz iterrogare opz eo qz dicēti illa. i. 3cedēti pmissas nece est dicē. i. 3cedē sup. 3nē z si uera sūt que sūt pmissa: nece est dicē uera. i. cōcedē eē sup. que sunt 3clusa. Dubitaret forte aliqs quō soluit ex h qd ,pposita. Dōm qz in oi sillo si uera accipiant siue illa sint 3tingētia siue necīa opz qz pmisse sint cāe 3nis qtū ad iferre: nō tn semp opz qz sint cāe qtū ad eē. in sillo eni 3stituto ex ppōnibus 3tigētibus 3 nō est necīa pp pmissas qtū ad eē: qz 3tigētis nō pōt esse cā necīj qtū ad eē: sed pōt ibi eē necītas qtū ad iferre. iō in lra dr qz nō iterrogat tanqz id qd cōcludit. s. necīuz eē pp iterrogata: qz nō est ibi necessitas qtū ad eē: sed iō iterrogat: qz dicēti illa. i. pmissas eē ueras necesse ē dicē 3nē uera eē. ex 3tingētibus itaqz pōt cāri necītas

lationis: nō necītas eēndi. pp iterrogationē g illā non habet qz 3clo sit necīa absolute: sed habet necītas i ordine ad pmissas qz p hāc itaqz necītatē illationis bonū est iterrogare rñdētē: qz si 3cedit pmissas opz eū cōcedē 3nē. distiguūt aūt alr z alr de necītate qz duplex est necītas. 3ntis z 3ntie. necītas qdē 3ntis est qñ ipm 3ns in se z simplr est necīū: ut si diceret: si celum mouet circulariter stelle redibūt ad eūdē pūctū. h enīz simplr z in se est necīū: z qz celū moueat z qz stelle sic redeant talis eni necītas est in sillo demratiuo z pmisse necie sunt z sūt cā qre 3clo sit necīa: alia est necītas 3ntie cuiusmodi est. si hō currit hō mouet. 3stat aūt qz hoiez currere nō est necīū nec ēt moueri. tñ hec 3ntia est necīa si currit qz moueat. nā cursus de necītate ifert motū: z talis est necītas in sillo topico: ubi nec pmisse sūt necie: nec sūt cā qz 3clo sit necīa: sed sūt eā qz necīo iferat 3ntia. g ipsa est necīa: z pp h iterrogant pmisse: z si concedunt oportet qz 3clo 3cedat. Deinde cum dicit.

Qm aūt ex necītate sunt circa vnūqdqz genus qcūqz p se sūt: z sz qz vnūqdqz ē manifestū ē: qm de his que p se sūt demratiue scie ex talibus sūt: accntia qdē eni nō necessaria sunt. Quare nō necessariū est cōclonem scire ,ppter quid sit.

Adducit quādā gnalē rōnē qz de nullo p accns sit demōstratio. d. qm aūt illa sūt de necītate circa vnūqdqz genus. i. ex qbus sup. fit demratio qcūqz sūt p se z sz qz est vnūqdqz. i. que sūt p se z sm qz ipz manifestū est qm ex his que p se sūt h mō sūt demratiue scie z ex talibus sup. sūt demrationes accntia qdē nō sūt necessaria sup. isto mō qre sup. ex accntibus nō est necessariū scire 3nē pp qd sit z sup. nō 3tingit ex talibus demrare. Formet g sic rō. Ex necījs circa vnūqdqz genus que sūt p se: z sm qz ipm fiūt demrationes. accidētia vō nō talia: g zc. Notādū aūt qz aliqñ necessitas 3tigit ex pncipijs idiuidui: z talis necītas nō est p se z sm qz ipm: uel nō est p se z pmo. qz nihil est p se z pmo p sua māz sed p suā formā. ea aūt ex qbus fit demratio nō sūt necīa pp pncipia idiuidui que se tenēt ex parte māe: sed sūt necīa pp pncipia que se tenēt ex pte forme iō p hā nō aīt qz demratio fit ex qbuscūqz necessarijs: sed qz fit ex necessarijs que sunt per se z sm qz ipz. z qa illa accntia nō sunt talia: ideo ex his nō 3cludit aliqd demōstratiue z ,ppter qd. Deinde cum dicit.

Neqz si semp sit. nō p se aūt ut sunt p signa silli. hoc enim per se nō per se sciet neqz pp qd. pp qd aūt scire est per cāz scire. ,ppter ipsum ergo oporet z medium tertio: z pmum medio inesse.

Adducit aliā rōnē que spāliter pcedit de accnte isepabili. d. neqz si mediū semp sit: nō aūt semp per se nisi sit cā 3nis ut sūt silli per signa. h enim per se. i. hec cōclusio que ponit eē per se nec sciet p se nec sciet pp qd est. nā pp qd aūt scire est per cām scire opz itaqz pmissas eē per se sm qz ipm ad hoc qz sciamus per cām z pp qd. iō aīt qz pp ipm g opz z mediū ineē tertio qtū ad minorē: qz minor dz eē per se z sm qz ipm z pmū medio qtū ad maiorē. qz maior dz eē p se z sm qz ipm ad hoc qz fiat demratio potissima z ut sciamus ,ppter qd. Formet aūt sic rō. in his ex qbus demratio fit pmū ineē medio z mediū 3o ,ppter ipm: sed ea que sunt per accns qtūcūqz sint isepārabilia nō sūt talia. g zc. Notādū aūt qz multa sunt p se que nescimus p se z cām. Sed per signa ut patet in h exēplo coiter posito. nā per se est qz oē elemētatū sit corruptibile. sigo

ergo hoc est p se. vz elemētatū cōrrūpi sciret per hoc signū: qr videt ipm antiqri sciret hoc p se non per se nec per cam: ut in lra dicit: qm̄uis antiqri isepabilr ɔcomitet rē elemētatā. per h̄ tñ nec per qdcūq; aliud qd non est cā nō pōt aliqd potissime demrari: ꝛ sic ex talibus nō pōt fieri demratio potissima ex nullis per accidēs quātūcūq; sint insepabilis demratio potissima fiet: qr talia per se cāe eē nō pñt. ¶ Notādū etiā qꝫ semp philosophus usq; nūc locutus est de demōstratione potissima ꝛ ꝓpter qd: nam inferius determinabit de demōstratione qa: ꝛ per effectus ꝛc.

¶ Non ergo est ex alio genē descēdentem demōstrare ut geometrā in arithmetica.

¶ Postq̄ phs ostēdit qꝫ demratio nō est ex his que pñt alr se hēre nec ex his que sunt per accñs. In pte ista declarat qꝫ nō est ex exneis. circa qd duo facit. qr p̄mo p̄mittit qd itēdit. 2° declarat intētū ibi [Tria eni sūt] Dic ḡ [nō igit est ex alio gñe descēdētē demōstrare] sup. ɔtigit [ut geometricū] sup. nō ɔtigit demrare [i arithmetica.] ¶ Notādū aūt qꝫ q̄si ɔcludēdo ait: nō igit est demrare ex alio gñe: qr pōt hoc cōcludi ex habitis. vñ ɔtinuet sic lra. dictū est demrationē nō eē ex his que sunt per accñs: sed ex his que sunt per se: ꝛ qa sic est. nō igit est demrare ex alio gñe: qr talia eē per se nō possent. ¶ Notādū igit qꝫ bñ ɔtingit descēdere in id qd est q̄si idē genus ut descēdit geometria in perspectiuā: sed nō ɔtingit descēdē in idē genus nec in aliud ut nō ascēdit pspectiua in geometriā: ꝛ qr in talibus nō ɔtingit ascēdē sed descēdē ideo spālē mētionē fecit de descēsu: qr nō ɔtingit ascēdē in aliud genus. contingit tñ descēdē in idē ut ifra patebit. ¶ Deide cū dicit.

¶ Tria eni sunt in demrationib⁹. vnū qdē qd demrat ɔclo. Hoc aūt est qd alicui gñi iest p se. vnū aūt dignitates. Dignitates aūtē sunt ex qb⁹ est demratio. Tertiū autem genus subiectū est cuius passiones ꝛ per se accidentia ostendit demonstratio.

¶ Exequit de itēto. Circa qd tria facit: qr p° distinguit tria que ɔcurrūt ad demrationē. 2° ostēdit qd illoꝝ triū est cōe in demratiōe. 3° ex his p̄libatis declarat itētū ostēdēs qꝫ nō ɔtigit in aliō gen⁹ descēdē. 2ª ibi [Ex qb⁹ qdē.] 3ª ibi [Quoꝝ aūt gen⁹.] Dic ḡ qꝫ [tria ḡ sūt in demrationib⁹. vnū qdē qd demrat ɔclo.] i. passio que de alio demrat ꝛ ɔcludit. ꝛ s̄bdit qꝫ [hoc aūt.] i. hec passio [est que inest alicui gñi] subiectibili. i. alicui s̄bo [p se. vnū aūt] sup. qd cōcurrit ad demrationem sūt [dignitates] ꝛ exponit qd uocat dignitates. d. qꝫ [dignitates aūt sūt ex qb⁹ demratio est.] ꝛ sequit qꝫ [tertiū aūt] sup. qd regrit ad demrationē [est genus s̄bm cui⁹.] i. de quo demratio ostēdit [passiones ꝛ p se accñtia.] q. d. qꝫ tria regrunt ad demrationē. vz passio que ɔcludit. ꝛ dignitas p quā ɔcludit. ꝛ s̄bm de q̄ ɔcludit. ¶ Notādū aūt qꝫ nō est descēdē a gñe i gen⁹ si vna scia accipiat easdē dignitates cum alia: qr talia sūt cōia ꝛ diuse scie utunt eisdē dignitatib⁹ sed eēt h⁹ descēsus si accipet idē s̄bm ut si vna scia itēderet circa s̄bm alteri⁹ ut si geometria uellet demrare de nūis ul' si accipiat easdē passiones. iō ḡ phs distixit de his trib⁹ ut sciat p qd fit descēdē in aliō gen⁹. ¶ Dubitaret forte aliqs qr vi falsum uel saltē isufficiēs eē qd in lra dr. nā ad demrationē nō solū ɔcurrūt tria imo q̄tuor ibi ɔcurrūt. vz passio. s̄bm. dignitas. ꝛ mediū. ¶ Dōm qꝫ sicut in reb⁹ nālib⁹ nō sequit effect⁹ ex sola cā ulī: qr ex solo sole nō est pullulatio s; ex sole tanq̄ ex cā ulī ꝛ ex v̄tute pullulatiua tanq̄ ex cā ꝓxima ꝛ imediata arbores pullulāt ita qꝫ sol ꝛ v̄t⁹ pullulatiua ꝓducit ramos ꝛ sol ꝛ hō gñant hoiez. sic ꝛ in effectib⁹ aliqs. eodez aūt mō se hēt in demrationib⁹: qr sola dignitas nō sufficit ad ɔcludēdū passionē de s̄bo. sed dignitas tanq̄ p̄ncipiū cōe ꝛ diffinitio passionis tanq̄ mediū ꝛ tanq̄ p̄ncipiū ꝓximū ɔcludunt passionē de s̄bo. que aūt sit illa passiōis diffō ꝛ q̄liter hoc eē ɔtingit in. 2° lib° plenius ostēdet. Ex his ḡ fortificat qd qr ad demrationē ɔcurrūt q̄tuor ꝛ nō tria tm̄. ꝛ iō sciēdū qꝫ mediū reducit ad ista tria uel ad aliqd istoꝝ triū. ꝛ iō faciēdo mētionem de his trib⁹ satis dedit itelligē mediū. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs quō mediū reducat ad illa tria. Ad h̄ aūt dixerūt aliq qꝫ reducit ad dignitatē. per hāc autez opionē vi: tacē: qr cā pticularis cāe ulī initit ꝛ ad illaz reduci vi. sed cū h̄ de descēsu in aliud gen⁹ nō agit: qa nō est descēdē in aliud gen⁹ si accipiant eedē dignitates. est tñ descēdē in aliud gen⁹ si accipiat idē medium qr vna scia nō utit eisdē medys cū alia: iō in hoc loco nō bñ se hēt reducē mediū ad dignitatē. Dicem⁹ ḡ qꝫ in extremis claudit mediū ꝛ qui facit mētionē de extremis dat itelligē mediū. faciēdo ergo mētionem de s̄bo ꝛ passione que sūt extrema dedit itelligē medium. sunt eni s̄bm ꝛ passio extrema: qr in demratione s̄bm est mior extremitas: passio v̄o maior. ¶ Deide cū dic.

¶ Ex qb⁹ qdē igr demratio sit ɔtigit eadē eē

¶ Ostēdit qd sit cōe in demratione. d. [ex qb⁹ qdē igit demratio fit.] i. dignitates [ɔtingit eadē eē.] In demōstrationib⁹ ḡ diuisarū sciarū pñt eē eadē p̄ncipia cōmunia ut eedē dignitates. ¶ Notādū aūt qꝫ in aliud ire est ire in rē diūtē ut est differēs. ire aūt in rē ɔueniētē ut est ɔueniēs nō est ire in aliud: qr diūse scie ɔueniunt q̄tū ad p̄ncipia cōia siue q̄tū ad dignitates. differūt aūt q̄tū ad p̄ncipia ꝓpa ut q̄tū ad media ꝛ q̄tūz ad s̄ba ꝛ q̄tū ad passiones: iō nō est ire in aliud accipe easdē dignitates: sed v̄sari circa eadē media uel s̄ba: uel passiones: hoc est ire in aliud. qr h̄ est usurpare sibi qd est alioꝝ. bñ ergo fecit phs distinguēdo de his: qa forte hec sunt p̄ambula ad sciēdū qd sit in aliud genus descendere. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quoꝝ aūt gen⁹ alterū est: sicut arithmetice ꝛ geometrie nō est arithmeticam demrationē ɔuenire i magnitudib⁹ accñtia nisi magnitudies nūeri sint. Hoc aūt quēadmodū ɔtigit in qbusdā posteri⁹ dicet: s; arithmetica demratio semp hēt gen⁹ circa qd fit demōstratio ꝛ alie similiter.

¶ Premissis qbusdā p̄ambulis ad ꝓpositū. In pte ista ut dicebat declarat itētū ostēdēs qꝫ nō ɔtigit in aliud gen⁹ descēdē. dicebat aūt trib⁹ modis h̄ ɔtigē. vz rōne s̄bi: rōne medy: ꝛ rōne passionis. iō tria facit: qr p° ꝓbat qꝫ nō ɔtigit descēdē in aliud ex pte s̄bi. 2° ex pte medy. 3° ex pte passionis. 2ª ibi [Ex eodē aūt gñe.] 3ª ibi [Neq; si aliqd iest lineis.] Circa p̄m duo facit: qr p° p̄mittit rōnē. 2° ex rōne p̄missa ɔcludit ɔnē intētam ibi [Quare aūt simplr.] In p° pte itēdit talē rōnē. qcqd nō accipit accñtia ꝓprio s̄bo nō descēdit de gñe in genus. sed nulla scia dicit de ꝓpo s̄bo accñtia alteri⁹ s̄bi: sed solū accipit accñtia ꝓprio s̄bo: ḡ ꝛc. igit si scia non intēdit circa ꝓpriū s̄bm ex pte ipsius s̄bi sufficiēter arguit qꝫ nō descēdit de gñe in genus. dicit ergo [quoꝝ aūt.] i. quarū sciarū [est genus alterū.] i. est s̄bm diūsum [sicut arithmetica ꝛ geometria] sup. vna nō descēdit in aliā. ideo ait qꝫ [nō enim est arithmeticā demōstrationē ɔuenire.] i. ɔueniēter demōstrare [accñtia in magnitudinibus.] i. nō debet arithmeticus descēdere ad geometriā; ꝛ ostēdere ꝓpria accidentia de magnitudinib⁹ [nisi magnitudies sint nūi.] i. nisi s̄bz

geometrie ɔtineret sub ſbo arithmetice] hoc aũt quē admodũ ɔtingit in q̇buſdã.]i. q̇liter in q̇buſdã h̓ ueri licet q̇ ſbm ſit ſub ſbo[poſteri⁹.]i. in ca⁹ de ſubalternatione ſciarũ[dicet: ſed]nunc ſup. ſufficiat ſcire q̇ arithmetica demr̃atio ſemꝑ hꝫ gen⁹] ꝓpriũ[circa qḋ ſit]ſup. demr̃atio illa[⁊ alie]demr̃ationes[ſilr̃] hꝫ ſup. gen⁹ ꝓpriũ. poſſet aũt ⁊ alr̃ ſic formari hec rõ. quod hꝫ gen⁹ ꝓpriũ circa qḋ ɔſiſtit nõ deſcēdit a gñe i gen⁹. ſed arithmetica demr̃atio ⁊ alie demr̃atiões alia ſciaꝝ hñt gen⁹ ꝓpriũ circa qḋ ɔſiſtũt: g̃ ⁊c̃. ¶ Dubitaret forte aliq̇s utrũ magnitudines ſint nũi. ⁊ videt̃ ſic. qꝛ vnũ qḋ eſt ꝑncipiũ nũi nõ ſepat̃ a ɔtinuo: un̄ idē videt̃ eē tale vnũ qḋ ɔtinuũ: ſed ɔtinuũ eſt idē magnitudo: g̃ ⁊c̃. ¶ Dõm q̇ magnitudines ſũt numeri mãliter: qꝛ magnitudines pñt nũari: non tñ ſunt formalr̃. ſic ēt ɔtinuũ ⁊ vnũ formalr̃ nõ ſunt idem qꝛ nõ accipiunt̃ ſm eãdē rõnē: quõ aũt differãt vnum ⁊ ɔtinuũ in qõ nib⁹ reportatis ſub nobis in meta. diffuſius dixim⁹. Ad pñs aũt ſcire ſufficiat itētione pħi q̇ arithmetica nõ deſcēdit in magnitudĩes niſi magnitudines eēnt nũi ⁊ niſi geometria ſubalternaretur arithmetice. ⁊ qꝛ hoc. ſup. nõ eſt: ĩõ i illas nõ deſcēdit. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliq̇s qꝛ vr̃ hoc falſũ q̇ ſcientia nõ deſcēdat a gñe in gen⁹. nã meta. deſcēdit i aliis sciis ⁊ ꝓbat ꝑncipia aliarũ ſciarũ. Rurſus dialetica docet artē ſillogiçãdi ⁊ hꝫ viã ad ꝑncipia oĩuꝫ ſciarũ: g̃ deſcēdit in alias ſcias inq̄tũ docet eas ſillare ⁊ put hꝫ viã ad ꝑncipia eoꝝ. Amplr̃⁹ aſtronom⁹ ɔſiderat de eclipſi. ſed cũ eclipſis ſit qd nãlē: g̃ ɔſiderare de ea q̇ ptineat ad nãlē. deſcēdit g̃ nãlis i aſtronomiã cũ aſtronomia utat̃ his que ad nãlē ptinēt. ¶ Dõꝫ q̇ h̓ deſcēdē de gñe in gen⁹ aliud q̄ñ itēdet̃ circa ea que alteri⁹ ſcie. ꝓbare aũt ꝑncipia ſciaruꝫ nõ ptinet ad ſcias ſpãles. imo h̓ eſt ꝓpriũ meta. ſicut dare artē ſillogiçãdi ⁊ hēre vias ꝓbabiles ad ꝑncipia oĩuꝫ ſciarũ nõ eſt alicui⁹ ſcie ſpãlis ſed eſt dialetice. cĩrca idē eni ut circa ꝓbationē ꝑncipioꝝ poterit ſtudare metaphiſicus ⁊ dialetic⁹. ſed metaphiſic⁹ hoc agit ſm v̓itatē. dialetic⁹ ꝟo ſm ꝓbabilitatē. metaphiſica g̃ ⁊ dialetica in h̓ nõ traſcēdũt gen⁹ ꝓpriũ qꝛ nã faciũt qḋ eſt aliarũ ſciaruꝫ ſed qḋ ad eas ſpectat. Qḋ ꝟo arguit̃ de aſtronomia dicendũ q̇ eclipſim fieri ꝑ iterpõnē terre ꝑſupponit aſtronom⁹ a nãli. Ad nãlē eni ſpectat uel in ſe uel in ſua cauſa uel in ꝓpa forma quõ ſtelle lumē hēãnt. ⁊ ſi pñt lumē ꝑdē q̇liter ⁊ quõ ꝑ iterpõnē terre ſiat eclipſis. ut q̇ ſit in capite ⁊ cauda draconis ſpectat ad aſtronomiã. nõ g̃ ꝓbabit aſtronom⁹ ⁊ nãlis idē: nec ipſi ɔſiderabũt de eodē: ⁊ ſi ɔſiderabũt h̓ nõ erit eodē mõ. poſſumus tñ aliter cidē q̇ aſtronomia ſubalternat̃ geometrie ⁊ nãli phie. nã res q̃s ɔſiderat aſtronomia ſunt nãles. modus aũt ɔſiderãdi eſt ibi metaphiſicus ideo rõne terũ ɔſideratarũ ſubalternat̃ phie nãli. rõne ꝟo modi ɔſiderãdi ſubalternat̃ geometrie. ideo argũe de deſcēſu nãlis phie ad aſtronomiã nõ eſt ad ꝓpoſitum: qꝛ hec ſubalternat̃ illi. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quare aũt ſimplr̃ neceſſe eſt idem eē genus aut ſic ſi debet demr̃atio deſcēdē. aliter aũt ipoſſibile eſſe manifeſtũ eſt.

¶ Cõcludit ɔnē itētã. vꝫ q̇ nõ eſt deſcēſus in gen⁹ aliud ab eo in gen⁹ qḋ eſt idē uel ſimplr̃ uel aliq̇ mõ. d.[q̄re autem ſimplr̃ neceſſe eſt eē idē gen⁹ aut]neceſſe ē idē[ſic] i. aliquo mõ[ſi dꝫ demr̃atio deſcēdere alr̃ aũt.]i. ſi eſt alr̃ ⁊ nullo mõ eſt idē[ipoſſe eē]ſup. deſcēdē[manifeſtũ eſt.]¶ Notãdũ aũt q̇ deſcēſus ſit ſub gñe ꝑdicabili q̄ñ addit̃ aliq̄ dĩa h⁹ gñi ut ex eo q̇ addit̃ aliqua dĩa ipſi aĩali fit deſcēſus in ipſas ſpēs. ſic ēt qꝛ gen⁹ ſubiectibile. i. ſubiectũ põt ꝑdicari de aliq̇b⁹ ideo põt fieri deſcēſus ſub eo ꝑ additionē alicui⁹ dĩe. ſed iſta dĩa que addit̃ uel eſt ɔueniēs ⁊ eſt ɔſtitutiua ſpẽi uel eſt extnea. ſi aũt ſit ɔueniēs ſic eq̇litas lateri eſt dĩa triãguli ⁊ addita triãgulo ɔſtituũt triãgulũ eq̇laterũ: tale idem eſt gen⁹ ſimplr̃ ⁊ ptinet ad vnã ⁊ eãdē ſciam. nã illa ⁊ eadē ſcia que ɔſiderat de triãgulo ɔſiderabit de eq̇latero. hoc g̃ appellat pħs deſcēdē in idē gen⁹ ſimplr̃. i. ſi ꝑ ea que ſunt ꝓbata de triãgulo deſcēdē uellem⁹ ad ꝓbãda aliq̇ de eq̇latero. ſꝫ ut coĩter ponit̃ dĩa addita ſi ſit extnea nõ eſt ꝓpa dĩa. vñ viſuale nõ eſt dĩa ꝓpa linee qꝛ non ɔſtituit aliquã ſpēm linee: nec orit̃ ex ꝑncipiĩs ut eſt linea. ex tali additione ɔſtituit̃ idē ſbm quodam mõ ĩõ qꝛ geometria eſt de linea ſimplr̃. ꝑſpectiua ꝟo ē de linea viſuali. ĩõ ſi geometria deſcēdit in ꝑſpectiuã nõ eſt deſcēſus in idē ſbꝫ ſimplr̃: ſed in idē quodã mõ. Duob⁹ g̃ modis põt fieri deſcēſus in idē gen⁹ uł i idē ſimplr̃ ut in p̃tē ſubiectiuã. uel in idē quodã mõ: ut in ſciam ſubalternatã. in oĩno ꝟo aliud ipoſſibilis eſt deſcenſus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ex eodē igit̃ gñe neceſſe eſt ultima ⁊ media eē. Si nãqꝫ nõ ſũt per ſe accñtia erũt.

¶ Oſtēdit h̓ idē ex p̃te medij. Circa qḋ duo facit. qꝛ primo ponit h⁹ rõnē. 2⁹ ex rõne iducta cõcludit ɔnē itētã ſbi[Propter hoc geometrice.]dicit̃ g̃[ex eodeꝫ aũt gñe neceſſe eſt eē ultima ⁊ media. ſi nãqꝫ]ſup. hoc nõ fiat[nõ ſunt ꝑ ſe accñtia. g̃ erũt]Format̃ alr̃ ſic ratio q̇cq̇d accipit ea que ſunt ꝑ ſe ⁊ accipit media ɔuenientia ex neis nõ deſcēdit de gñe in gen⁹. ſed quelibet ſcia ɔſiderat ea que ſunt ꝑ ſe ⁊ accipit media ɔueniētia ex neis: g̃ ⁊c̃. ¶ Notãdũ aũt q̇ ultima uł extrema appellant̃ hic ſbm ⁊ paſſio. ubi g̃ nõ eſt mediũ eiuſdē gñis ⁊ nõ eſt ɔueniēs ipſis extremis nõ erit mediũ ꝑ ſe ſed ꝑ acciñs. ex tali g̃ medio nihil poterit demr̃ari. ¶ Dubitaret forte aliq̇s q̄re oporteat mediũ eē eiuſdē gñis cũ extremis. ¶ Dõm q̇ ſi mediũ nõ eēt eiuſdē gñis cũ extremis: uel hoc eēt qꝛ nõ ɔueniret oĩno cũ paſſione. uł qꝛ nõ ɔueniret nec eēt ꝓpriũ ipſi ſbo: uel qꝛ nõ ɔueniret cũ utroqꝫ. ſi aũt nõ ɔueniret cũ paſſione qꝛ maior ꝓpõ ɔſtat ex paſſione ⁊ medio eſſet maior ꝑ acciñs. Si ꝟo nõ ɔueniret cũ ſbo eēt ꝑ acciñs ꝓpõ minor. ſi aũt nõ ɔueniret cũ utroqꝫ ꝑ acciñs eēt utraqꝫ. Et qꝛ demr̃atio utraqꝫ ꝓpõnē dꝫ hēre ꝑ ſe ⁊ ſꝫ q̇ ipſm mediũ comparatũ ad utrũqꝫ extremoꝝ dꝫ eis cõpetē ꝑ ſe ⁊ ſm q̇ ipſm: ĩõ dꝫ eſſe eiuſdem gñis cum extremis. ¶ Deĩde cũ dicit

¶ Propter hoc g̃ nõ eſt geometre mr̃are q̇ ɔ̃rioꝝ ſit eadē diſciplina: ſꝫ neqꝫ duo cubi vn⁹ cub⁹ ſint: neqꝫ ſcie alteri⁹ qḋ alteri⁹ ſit. Sꝫ aũt quecũqꝫ ſic ſe hñt ad inuicē ⁊ q̇ ſit alterũ ſub altero ut perſpectiua ad geometriã ⁊ cõſonãtia ad rithmeticã.

¶ Cõcludit ɔnē itentã. vꝫ q̇ oĩs ſcia hꝫ gen⁹ determinatũ qḋ ɔſiderat ut dicebat hec rõ ꝑma. ⁊ hꝫ media determinata circa que v̓ſat̃ ut dicebat hec rõ ſcḋa: ĩõ nulla ſcia deſcēdit in aliud gen⁹ nec ɔſiderat ea que ſũt alteri⁹ ſcie niſi ſcia illa ſubalternaret̃ ei. ĩõ aũt[ꝑꝑ hoc] i. ꝑꝑ rões iã dictas[geometre nõ eſt demr̃are q̇ ɔ̃rioꝝ eadē ſit ſcia]qꝛ hoc ſup. ſpectat ad dialeticaꝫ uel ad metaphiſicã[ſed nec]geometre ſup. eſt oſtendē q̇[duo cubi ſũt vn⁹ cub⁹]qꝛ h̓ ſup. ſpectat ad arithmeticã[neqꝫ alr̃ uel alteri]ſup. ptinet uel cõpetit demr̃are[qḋ eſt alteri⁹ ſcie. Sed quecũqꝫ ſic ſe hñt ad iuicem q̇ ſit alterũ ſub altero]hñt ſup. ɔtingit ſup. deſcēdē in aliud[ut ꝑſpectiuã ad geometriã]ſup. ſe hꝫ qꝛ ſubalternat̃ illi[⁊ armonia ſiue ɔſonãtia.]i. muſica ſup. ſe hꝫ[ad arithmeticã]qꝛ ſbalternat̃ ei. ¶ Nõdũ aũt q̇ ꝓbare ɔ̃rioꝝ eſſe eãdē diſciplinã põt ptinere ad dialeticã ⁊ ad metaphiſicã: ſed dialetic⁹ hoc oſtendit ſm

pbabilitatẽ siue pbabilr. metaphisicus vo ſm vitatẽ. ¶ Notãdũ ẽt q duo cubi sũt vnꝰ cubꝰ: qr si cubꝰ ducat in seipꝫ uel in aliũ cubũ semp resultat nũs cubus. Dr enim nũs cubꝰ qui fit ex ductu alicuiꝰ nũi in seipm bis: ut octo est nũs cubꝰ: qr eiꝰ radix est duo. binarius eni nũs ductꝰ in seipm bis facit octo. sic ẽt vigintiseptẽ est nũs cubꝰ cuiꝰ radix est tria. nã ter tria ter facit vigintiseptẽ: duo ḡ cubi sũt vnꝰ cubꝰ: qr ex octo ⁊ vigintiseptẽ qui sunt duo cubi si vnũ ducat in aliũ resultat idẽ nũs cubꝰ. naꝫ octies vigintiseptẽ faciet. ccxvj. qui est nũs cubꝰ. q si huiꝰ cubi scire uolumꝰ radicẽ accipiatur radices duoꝝ pmoꝝ cuboꝝ ⁊ vna ducat i aliã ⁊ hebit radix huiꝰ vniꝰ cubi. nã radix de octo ẽ duo: ⁊ radix de vigintiseptẽ est tria ⁊ bis tria uel ter duo faciũt sex q est radix illiꝰ tertij cubi. nã sexies sex sexies faciũt. 216 qd idẽ ẽẽt si accipent duo cubi eiusdẽ quãtitatis: ut si accipiant octo ⁊ octo. nã octies octo faciũt. 64. q est numerus cubus cuius radix est q̃tuor. nã q̃ttr q̃tuor q̃ter faciunt. 64. ⌊ Deinde cum dicit.

¶ Neqꝫ aũt si aliqd iest lineis nõ ſꝫ q lineç sunt ⁊ nõ in q̃ꝫtũ ex pncipijs pprijs sũt: ut si pulcherrima linearũ sit recta: aut si ẽtrio se hẽat circulari. Nõ enim est ſm q pprium genꝰ ipoꝝ est: sed inquãtũ cõe qddã ẽ.

¶ Adducit tertiã rõnẽ sũptã ex pte passionum. d. ⌊ neqꝫ eni si aliqd. ⌋ i. si aliq passio ⌊ iest lineis nõ ſm q lineç sũt ⁊ nõ in q̃ꝫtũ illic sũt ⌋ passiones ⌊ ex pprijs pncipijs ut si recta linea est pulcherrima linearũ. aut si ⌋ recta linea ⌊ ẽtrio se hẽt circulari ⌋ geometria sup. cuiꝰ est ẽsiderare de linea nõ ẽsiderabit de hꝰ passionibꝰ. nã qlibet istarũ passionũ ⌊ nõ est ⌋ sup. lineç ut linea ⌊ est pprium genꝰ. ⌋ i. pprĩũ ſbm ipoꝝ ⌊ sed in q̃ꝫtũ est qddã ⌋ aliud ſbm ⌊ cõe ⌋ formet eni sic rõ. qcqd nõ ẽsiderat nisi passiones que isunt ſbo ſm q huiꝰ. ⁊ isistit circa pprium ſbm nõ descẽdit de gñe in genꝰ. sed nulla scia ẽsiderat nisi passiones que isunt uel ſbo uel ptibꝰ ſbi ſm q huiꝰ ḡ ⁊c. ¶ Notãdũ q cũ pulchritudo ⁊ ẽtrietas nõ soluꝫ isũt lineç recte sed ẽt isũt multis alijs qr repit ẽtrietas iformis ut in albo ⁊ nigro ⁊ in multis alijs de qbꝰ nõ ẽsiderat geometra. ⁊ pulchritudo repit in corporibus ut de his nõ cõsiderat mathematicꝰ: iõ ẽtrietas ⁊ pulchritudo nõ sũt passiões lineç ſꝫ q huiꝰ. ſꝫ sũt passiões alicuiꝰ ſbi qd ẽ magis cõe ⁊ trãscẽdit lineã. ⁊ trãscẽdit ẽt ſbm geometrie. iõ i talibꝰ geometra ẽsiderare nõ põt.

¶ Manifestũ aũt ẽ ⁊ si sint ppõnes ulẽs ex qbus est sillogismꝰ qd necesse est ⁊ conclusionẽ ẽẽ ppetuã huius demonstrationis ⁊ simplr ut est dicere demonstrationis.

¶ Postq̃ꝫ phs ostẽdit demrationẽ nõ ẽẽ ex potẽtibꝰ alr se hẽre nec ex eis que sũt p accñs nec ex ẽxneis. In pte ista declarat demrationẽ nõ ẽẽ ex corruptibilibꝰ. Circa qd tria fac. qr pº fac qd dictũ est. 2º qd dixerat de demrationibꝰ adaptat ad diffõnes. 3º remouet quãdã demõstrationẽ circa pdcta. 2ª ibi ⌊ Silr ãt se hẽt. ⌋ 3ª ibi ⌊ Eoꝝ q sepe. ⌋ ¶ Ad euidẽtiã aũt pme ptis sciẽdũ q demratio ẽ de his q sũt de oi p se ⁊ ſꝫ q ipm. in declarãdo aũt demrationẽ nõ ẽẽ ex corruptibilibꝰ tria facit ſꝫ q triplr oñdit. nã pº oñdit q corruptibilia nõ sunt ſꝫ q ipꝫ. 2º q nõ sũt p se. 3º q nõ sũt de oi. 2ª ibi ⌊ Non igit ẽ demratio. ⌋ 3ª ibi ⌊ Qꝫ eni nõ ulr. ⌋ In pª pte irẽdit talẽ rõnẽ. qcũqꝫ sillis accipit ppõnes ulẽs ⁊ ſm q ipꝫ ille sills ẽcludit ẽnẽ ppetuã ⁊ nõ ex corruptibilibꝰ demratio ẽ hꝰ: ḡ ⁊c. iõ ait q ⌊ manifestũ est aũt q si ppõnes ex qbꝰ ẽ sills sũt ulẽs. ⌋ i. sint ſꝫ q ipꝫ ⌊ q neçẽ ẽ demratiõis huiꝰ. ⌋ i. demratiõis sic se hñtis ⁊ tales ppõnes accipiẽtis ⌊ ẽnẽ ẽẽ ppetuã ⌋ ⁊ nõ ẽẽ sup. ex corruptibilibꝰ ⌊ ⁊ simplr ut ẽ dic demratiõis ⌋ neçẽ ẽ sup. ẽnẽ ppetuã ẽẽ. ¶ Notãdũ aũt viꝫ rõnis huiꝰ i ẽ ẽsistẽ q demratio illa q accipit ppõnes ulẽs illiꝰ demrationis ẽ ẽclo ppetua: ſꝫ ut ẽ simplr dicẽ ois demratio accipit ulẽs ppõnes. ḡ ois demratio ẽcludit ẽnẽ ppetuaꝫ. ¶ Notãdũ ẽt ẽ phm sic accipe ulẽ ut accipiebat supiꝰ cũ dicebat: ulẽ aũt dico qd cũ sit de oi p se ẽ ſꝫ q ipm. ppõnes ḡ ulẽs appellat eas q sũt ſꝫ q ipꝫ. ⁊ qr si pmisse sũt ſꝫ q ipꝫ ipoĩe ẽ ẽnẽ ẽẽ ex corruptibilibus. iõ demratio q tales ppõnes accipit de corruptibilibꝰ ẽẽ nõ põt qr demrari nõ pñt corruptibilia. ¶ Dubitaret forte aliqs. qr vr ẽ caplꝫ ⁊ hec ps ẽẽ oino idẽ cũ illa pte i q ostẽdebat q demratio nõ sit ex his q pñt alr se hẽre. nã q pñt alr se hẽre sunt corruptibilia ⁊ ecõuerso. istud eni caplꝫ vr oino supfluũ. ¶ Dõꝫ q ẽ duplici distictione opꝰ ẽ. debemꝰ eni distinguẽ tã de ſbo q̃ꝫ de passione. nã ſbm aliqd de q pbat passio aliq ul ẽ ulẽ ul pticulare. Rursus passio quã qs vult pbare de aliq ſbo uel ẽ ppa passio sic hẽre tres cõpetit triãgulo ul ẽ ẽxnea passio. sic passio q ẽ vniꝰ ſbi ẽ ẽxnea alteri ſbo. ut q duo cubi sũt vnꝰ cubꝰ lꝫ p se cõpetat nũis ẽ tñ ẽxneũ a ẽtinuis ḡ hꝰ passio nõ est ppa nec oino ẽxnea sed est accñs eiꝰ. qd põt ẽtigẽ dupl̃r. qr uel est accñs sepabile uel isepabile. de oibꝰ aũt his modis solũ ille est cõpetẽs demrationi qñ de ſbo ulĩ ppe ⁊ p se passio ostẽdit. ḡ quãtũ ad pñs spectat circa talia q̃drupl̃r errare possumꝰ. pº si de ſbo ulĩ ostẽdant accñtia sepabilia. ⁊ huic ẽdicebat pm ũ caplm. cũ ostẽdebat demrationẽ nõ ẽẽ ex his que pñt alr se hẽre. Scdo possumꝰ errare si de ſbo ulĩ ostendant qcũqꝫ accñtia cõia siue sepabilia siue isepabilia. ⁊ iõ addebat 2m caplꝫ q demratio nõ est ex his que sunt p accñs ẽt si illa p accñs semp sint ⁊ sint isepabilia. Tertio possumꝰ errare si de ſbo aliq ulĩ pbaret passio extranea. ⁊ circa hꝰ vsat tertiũ caplm siue ps tertia cũ ostẽdebat q demratio nõ est ex ẽxneis nec pcedit de gñe i genus. Quarto mõ possumꝰ errare si credimꝰ q de ipsis pticularibꝰ ⁊ de ipsis idiuiduis siue de ipsis corruptibilibꝰ posset ẽẽ scia. ⁊ circa hꝰ vsat lectio pñs. nã de idiuiduis qr sũt corruptibilia nihil demratiue oñdi põt. talũ eni p se ⁊ simplr nec est scia: nec ẽt demratio. ⁊ ita pꝫ quõ hec ps dĩt a pte illa in q ostẽdebat demrationẽ nõ ẽẽ ex his q pñt alr se hẽre. Possumꝰ tñ ⁊ alr distinguẽ hãc ptẽ ab illa. qr demratio dꝫ hẽre ⁊ pmissas necessarias ⁊ ẽnẽ. ps ḡ pma ubi ostẽdit demrationẽ non ẽẽ ex potẽtibꝰ alr se hẽre pncipalr vꝫ loq de pmissis: iõ ibi supponẽs q illud qd scit nõ possit alr se hẽre arguit demratiuã sciaꝫ ẽẽ ex neçijs pncipijs siue ex neçijs pmissis. hic aũt ubi ostẽdit demrationẽ nõ ẽẽ ex corruptibilibꝰ pncipalr vr ẽẽ itẽtio de ẽnẽ. iõ hic supponẽs pmissas ẽẽ ulẽs: ⁊ ſꝫ q ipꝫ arguit ẽnẽ ẽẽ ppetuã ⁊ incorruptibilẽ. vñ hec rõ q si pmisse sũt neçie q ẽclo est neçia: ⁊ q si ẽclo nõ est neçia q pmisse nõ sũt neçie arguit simplr ⁊ gra forme. ſꝫ rõ supiꝰ facta. vꝫ q si qd scit nõ põt alr se hẽre. ⁊ q si ẽclo ẽ neçia q pmisse sũt neçie nõ arguit simplr ⁊ gra forme: sed ualet rõ illa gra mãe de q agit. nã ẽclo neçia ut ibi dicebat põt ẽcludi ex nõ neçijs sillogistice: ſꝫ nõ põt ẽcludi demratiue. ⁊ iõ gra mãe de q hꝰ agit: ut qr de dmratiõe agit. vꝫ si qd scit nõ põt alr se hẽre: uel qd idẽ ẽ si ẽclo ẽ neçia pmisse erũt necessarie: qr i tali mã ut i mã demratiua p pmissas nõ necessarias nõ põt ẽcludi ẽclo neçia. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Nõ ergo est demõstratio corruptibiliuꝫ. Nec scia simplr: sed sic est sicut ſm accñs.

¶ Adducit scdaꝫ rõnẽ ad hꝰ idẽ. Formet aũt sic rõ. qcũqꝫ p se nõ compant ad sciaꝫ ⁊ ad demrationẽ illoꝝ nõ est scia nec demratio. corruptibilia sũt hꝰ: ḡ ⁊c. Ideo ait ⌊ nõ ḡ ẽ demratio corruptibiliũ nec scia simplr: ſꝫ ſm accñs ⌋ ẽ ḡ vis rõnis q demratio ⁊ scia est coꝝ q sunt

per se scibilia τ demrabilia. corruptibilia nō sūt per se talia: ergo τc. ℭ Notādū aūt hāc rōnē differre a pma: qr pma pcedit ex eo q demratio est ex his que sūt fm q ipm. hec aūt arguit ex eo q demratio est ex his que sūt per se. ℭ Dubitaret forte aliqs quō corruptibiliū est scia per accns. ℭ Dōm q sic est loquēdū de actione sicut loqmur de eē τ forma. nam nihil agit nisi ut est in actu: nihil aūt est in actu nisi per suā formā p quā hēt eē sic. ergo loquēdū est de actione ut loqmur de esse τ forma. igit cū scire itelligē τ cetera talia ptineāt ad intellectū: si uolum⁹ scire quoꝝ est scia per se τ que per se intelligunt videam⁹ q̄lis est forma que in itellectu recipit τ quō itell's iformat p illā formā. cū ergo forma recepta in itellectu q̄ itell's format⁹ itelligit sit abstracta a ɔditiōib⁹ pticularib⁹ opꝫ q itell's p se ferat nō in rē pticularē sȝ i rē sic abstractā. τ qr qdditas dicit ipsam rē sic sine ɔditiōib⁹ ɔsideratā: qd qdē est ppriū obꝫ itell's: ut di iii. 3. de aia. sic ergo visus est p se coloris. p accns vō lapidis uel ferri uł alicui⁹ alteri⁹ corpis in q est color: sic itellus est p se ipsi⁹ qdditatis. pticulariū aūt in qb⁹ hēt eē qdditas est quodāmō itell's p accns. τ pticulariū nō est per se scia. demratio que ē sills faciēs scire pticulariū siue corruptibiliū p se eē nō pōt. ℭ Deide cū dic

ℭ Nō aūt ulr ipsi⁹ nō est ꝫ aliqñ τ sic. Cum aūt sit necesse est alterā nō ulem eē ppōnē τ corruptibilē qdē q̄re τ ɔclōnē cuȝ sit nō ulem: aut quādo hoc qdē erit. hoc aūt non erit ex qbus est. Quare non erit sillogizare ulr. sed qñ nunc est.

ℭ Adducit tertiā rōnē dicēs q [illud qd nō est ulr sȝ est aliqñ] q̄tū ad pticularitatē tēpoꝝ. [ipsi⁹] sup. nō est scia nec demratio. [cū aūt sit] sup. ipsa ɔclo nō ulis sȝ sit corruptibilis [necesse est alterā] pmissarū [ulem nō eē τ eē qdē corruptibilē q̄re τ cuȝ sit.] i. cū ɔtingat [ɔnē nō eē ulem aut hoc qdē est] s q ex qbus est sillus [hec erit] sup. ulis [hec aūt nō erit] ulis [aut] sup. neutra erit ulis [q̄re] hoc posito [non erit sillare ulr. sed qñ nūc est] formet aūt sic rō. q̄cūq nō hūt pmissas ules τ de oī illa nō pñt demrari. corruptibilia sunt h⁹: ergo τc. ℭ Notādū q alr ꝫ accipit ulē τ alr in rōne pma. nā ibi accipiebat ulē put erat idē q fm q ipsū. hic aūt accipit put est idē qd de oī. io sic pma rō arguebat demrationē nō eē corruptibiliū qr est fm q ipm. τ qr scda arguebat hoc idēȝ ex eo q est p se. io hec tertia rō arguit ꝫ idē ex eo q est de oī. ℭ Notādum ēt q de oī libro posterioꝝ duo dicit ut sup diffusius diximus. vȝ ulitatē tēpoꝝ que nō dȝ eē aliqñ sic τ aliqñ non. τ ulitatē sboꝝ qr nō dȝ eē in aliquo sic in aliquo non. io pħus ait q id qd nō est ulr. i. qd nō est de oī. sed est aliqñ qr nō est ibi ulitas tēpoꝝ τ est sic. qr forte nō est ulitas sboꝝ. ipsi⁹ igit qd tale est nō est scia sup. nec demratio. ℭ Notādū ēt q si ɔclo est falsa opꝫ q aliq pmissarū sit falsa. τ aliquā pmissarū esse falsam pōt uerificari dupl'r. uel qr vna est falsa τ alia uera: uel q ambe sunt false sicut ēt si ɔclo nō est de oī nec ulis opꝫ q aliq pmissarū nō sit de oī nec ulis. nunq ergo cōcludit conclo que nō sit de oī nisi uel hec pmissarū sit de oī. altera autē nō sit de oī. uel neutra sit de oī. nā si utraq pmissarū eēt de oī τ ɔclo eēt de oī sicut si utraq eēt uera τ cōclo uera: τ si utraq neccia τ ɔclo neccia. ℭ Notādū etiā intētionē pħi in hoc cōsistere qr corruptibilia nō sūt de oī qr nō sunt ulia siue nō sunt ulr in oī tpe nec sūt semper talia. ergo cū nō sint de oī si cōcludunt opꝫ aliquam pmissarū nō eē de oī: q̄re talia nō sillogizant ulr nec sillogizant de oī: sed sillogizant ut nūc. τ per ɔns non sillogizant demōstratiue: qr in demōstratione opꝫ oēs pmissas esse de omni. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Silr aūt se hēt τ de diffinitione qñ est qdē aut demrationis principiū diffinitio aut demōstratio pōne differēs idest aut ɔclusio quedam demonstrationis.

ℭ Adaptat qd dixerat ad diffōnes. io ait q [silr se hēt de diffōne] sicut sup. se hēt de demratiōe qr diffō non est corruptibiliū sic nec demratio. cā aūt q̄re silr se hēt in diffōne τ demratiōe est qr demrationes hñt p se hitudinē ad diffōnes. io subdit [qñ est qdē diffō aut pncipiū demrationis: aut est ipsa demratio pōne differēs aut est qdā ɔclo demrationis] tunc ergo est supplēda rō q cū diffō τ demratio sint sic annexe τ sit tāta hitudo inter eas opꝫ q silr se hēat circa diffōnes sic circa demrationes. Est eni diffō de oī τ est ulis τ nō corruptibiliū sic nec demratio. ℭ Notādū aūt q diffō uel dicit qd passionis tm. uel dicit pp qd tm: uel dicit qd τ propter qd. Si dicit qd tm est demratiōis ɔclo. si pp quid tm est demrationis pncipiū. sed si dicit utrūq est tota demratio positione dñs. ut si q̄rat qd est ira: dicet q ē accēsio sanguinis circa cor. τ si q̄rat pp qd sit ira: dicet q est pp appetitū doloris in inimicū uel ɔriū. pma ergo diffō erit demrationis ɔclo. 2a vō erit pncipiū demōstrationis. sed si he due diffōnes ɔiūgant erit virtualiter tota demratio. Arguat ergo sic. qcūq appetit dolorē in ɔriū hēt accēsionē sanguīs circa cor. irat⁹ appetit dolorē h⁹: ergo hēt h⁹ accēsionē. igit accensio sanguinis que est diffō dicēs qd ire ɔcludit pp appetitū doloris in ɔrio que est diffō dicēs pp qd. si ergo ex his diffōnibus duab⁹ fiat vna diffō tertia τ dicat q ira est accēsio sanguinis pp appetitū doloris in ɔrio. pȝ q hec diffō ɔtinet ɔnē demrationis facte: qr ɔtinet diffōnē dicētem qd τ ɔtinet quodāmō pmissas. qr ɔtinet diffōnē dicētē pp qd. ergo vitualr est ista tota demratio. sed hec diffinitio ɔtinēs sic totū differt a demratione positione. i. ordine τ situ. qr ut coiter di nō ordinata est in mō τ figura. ℭ Dubitaret forte aliqs q̄re corruptibiliū τ pticulariū nō pōt eē diffō. ℭ Dōm q diffō est instrm itellus ad intelligēdū. ubi dicit Cōmētator 7° meℓℓ. itellect⁹ enim uolēs intelligē significata terminoꝝ format sibi diffōnes reruȝ ita q rō formata in mēte que significat per nomen extra platū est diffō. scire ergo si uolumus quoꝝ est diffō recurramus ad actū itelligēdi τ videamus q̄liter intellect⁹ itelligit. nihil aūt ab itellectu intelligit nisi ut est in actu: τ ot hēt analogiā ad formā. τ inde est q ioēs ptes diffōnis dicunt eē forme τ hēre analogiā a forma ut dicit. 7. meℓℓ. q̄diu ergo est descēsus per formā tādiu pcedit diffō. qñ vō nō est ulterius pcessus per formā: sed per ɔditiones mäe ulterius diffō nō pcedit. τ qr a spē in idiuidua nō est descēsus p oñas formales: sed per ɔditiones mäe: io corruptibiliuȝ τ pticulariū p se diffō eē nō pōt. ℭ Deinde cū dicit.

ℭ Eoꝝ aūt q sepe fiūt demratōes sūt τ scie ut lune defect⁹ manifestū ē qdē qñ fm q h⁹ sūt semp sūt. In q̄tū aūt nō semp fm ptē sunt. sicut aūt defect⁹. silr est in alijs.

ℭ Remouet quādā dubitationē que posset hic originē ex pdictis. dixerat enim demrationē nō eē nisi de his que sunt semp. ɔstat aūt q demrat eclipsis de luna cuȝ tn nō semp luna eclipset τ tonare pōt demrari de nube cū tn nō semp nubes tonet. Ad hāc aūt dubitationē rñdet q talia put de eis sunt demrationes hñt esse semp. ideo ait q [eoꝝ aūt que sepe fiūt sunt demrationes τ scie] sup. non ut sunt sepe sed ut sunt semp [ut defect⁹ lune] τc. [Manifestū est q fm q sunt h⁹.] i. fm q sunt ulia τ sunt demrabilia [sunt semp: in q̄tuȝ aūt nō semp sunt: sed fm ptē.] i. fm pticularia nō sūt

demr̄abilia. ⁊ subdit sic est de defectu [siīr est in alijs] q̄si dicat ꝙ sicut est de defectu. i. de eclipsi ꝙ nō sit demr̄atio de ipsa nisi inq̄ātū est semp. siīr est in alijs ꝙ nō sūt demr̄abilia nisi inq̄ātū sunt semp. ¶ Dubitaret forte aliqs quō taliū est demr̄atio inq̄ātū hūt esse semper. ¶ Dōm ꝙ in demr̄atiōe est tria ꝯsiderare. vz passionē que demr̄r. sbm de quo demr̄r passio. ⁊ cām p quā demr̄r. oīb⁹ aūt his trib⁹ modis ostēdē possum⁹ demōstrationes fieri de reb⁹ ut sūt semp. nā si ꝯsideram⁹ ip̄m sbm pz sic eē ut dixim⁹. nā nō est demr̄atio de hac eclipsi que est nūc ut dicit Themistius. nec de h pticulari sbo: sed fit demr̄atio de sbo uīr sūpto nō circūcernēdo aliquā d:tam tpis. ⁊ q: uīia sūt semp ⁊ ubiq3 eo ꝙ sūt abstracta ab hic ⁊ nūc si fieret demr̄atio de eo qd̄ est s3 ptē tpis uel eo qd̄ est s3 ptē. i. de eo qd̄ hēt pticulare eē nō eēt demr̄atio eoꝝ que sunt semp. sed cū in demr̄atione fit abstractio ab istis dicim⁹ demr̄ationē solū eē eorū que sūt semp. 2° h idē pz si cōsidereṙ ipsa cā per quā demr̄r. nā nunq̄z est demr̄atio p cām nisi sit cā que de necītate iferat effectū. eclipsis ḡ lune ⁊ h⁹ quoꝝ est demōstratio ⁊ si nō semp actualr̄ existūt sūt semp in relatione ad cā3. q: semp posita tali cā semp ponit̄ talis effect⁹: ut posita iterpōne terre ponit̄ eclipsis. ḡ talia nō demr̄ant ut sūt s̄m ptē tpis. i. ut sūt aliq̄n in reꝝ ꝯsiderata. sed put semp sūt per relationē ad cām. 3° h idē pz si ꝯsidereṙ ipsa passio que demr̄r. possum⁹ eni dicē ꝙ ꝑprie ꝓpriū cui⁹ est p se demr̄atio iest oi soli ⁊ semp. ⁊ si nō iest semp s3 actū iest semp s3 aptitudinē. ⁊ sic accipit ut ꝓpriū. vñ sic hō semp est risibilis l3 nō semp ridet sic semp eclipsis pōt demr̄ari de luna. q: semper est apta nata eclipsari l3 nō semper actu eclipseṙ ⁊c̄.

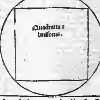
¶ Qm̄ aūt māifestū ē ꝙ vnūqdq3 demr̄are nō est: s aut ex vnoq3 p̄ncipioꝝ erit.

¶ In pte ista ut dicebaṙ ostēdit phs demr̄ationē nō esse ex p̄ncipijs coib⁹: sed ꝓprijs. Circa qd̄ duo fac. q: p° facit qd̄ demr̄ ē. 2° grā hui⁹ qd̄ dixerat declarat q̄ sūt p̄ncipia coia ⁊ q̄ ꝓp̄a ibi [Dico āt.] Circa p̄m duo fac: q: p° ostēdit demr̄ationē nō eē ex coib⁹ s3 solū ex ꝓprijs. 2° inq̄rit utrū h⁹ coia possent alicui scie eē ꝓp̄a. 2ª ibi. [S3 hoꝝ p̄ncipia.] Circa p̄m tria fac: q: p° hāc v̄itatē p̄mittit ꝙ demr̄atio nō sit ex coib⁹. 2° ad hāc v̄itatē p̄bādā adducit multas rōnes. 3° ex rōnib⁹ adductis cōcludit ꝯnē itētā. 2ª ibi [Si id qd̄ demr̄r] 3ª ibi [Quare ex his.] dic̄ ḡ [qm̄ aūt est manifestū ꝙ vnūqdq3 nō est demr̄are] sup. ex quocūq3 q: nō est demr̄are sup. ex coibus [sed erit] sup. demr̄are [ex vnoquoq3 principioꝝ.] i. ex ꝓprijs p̄ncipijs. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Id qd̄ demōstraṙ fit s̄m ꝙ est. illō nō est oīno scire hoc q̄dē si ex ueris ⁊ idemōstrabilibus monstreṙ ⁊ inmediatis.

¶ Adducit multas rōnes ad ꝓpositū. Ad cui⁹ euidētiā3 sciēdū ꝙ demr̄atio fac scire ⁊ ēt facit scire p se ⁊ s3 ꝙ ip̄3. op3 eni ꝙ id qd̄ sciṙ p demr̄ationē sciaṙ p ea q̄ sunt s3 ꝙ ip̄3. ḡ op3 ꝙ sciaṙ p ꝓpria q: remota nō sunt s̄m ꝙ ip̄3. op3 ēt ꝙ sciaṙ nō p ex̄nea: q: ex̄nea nō sūt s3 ꝙ ip̄3. ulteri⁹ ēt op3 ꝙ sciaṙ p talia ꝓris ⁊ p talia nō ex̄nea q̄ sint in eodē gn̄e. i. que ptineāt ad idē genus sbi uel qd̄ idē est qd̄ sint illi⁹ sbi s3 ꝙ ip̄3 illud est q: que non sunt sbi s̄m ꝙ sbm est nō sūt p se ⁊ s̄m ꝙ ip̄m. Quātū autē ad p̄ns spectat q̄tuor facit demr̄atio q: fac scire. facit scire per ꝓxima. facit scire nō p ex̄nea. ⁊ facit scire p ea que sūt in eodē gn̄e. nolēs itaq3 phs ꝓbare demr̄ationē nō eē ex coib⁹ sed ex ꝓprijs q̄tuor facit s̄m ꝙ hoc q̄drupl̄r pbat. nā p° ꝓbat h ex eo ꝙ demr̄atio facit scire 2° ex eo ꝙ fac scire p ꝓxia. 3° ex eo ꝙ facit scire nō p ex̄nea. 4° ex eo ꝙ fac scire p ea que sūt i eodē genē. 2ª ibi [Est eni sic mōstrare.] 3ª ibi [Nō eni ꝯtigit.] 4ª ibi [Quare si p se.] In p° pte itēdit talē rōnē. q̄cq̄d facit scire op3 ꝙ sit ex p̄ncipijs que sūt s̄m id. i. ex ꝓprijs. demōstratio facit scire: ḡ demr̄atio est ex ꝓprijs. de hac aūt rōne nō ponit nisi v̄tutē medij. vz ꝙ ex q̄buscunq3 est demr̄atio: utputa si eēt ex ueris ⁊ imediatis: si tamē nō eēt ex ꝓprijs nō faceret scire. Cōtinueṙ aūt sic. Dīi dico ꝙ demr̄atio est ex vnoquoq3 p̄ncipioꝝ. i. ex ꝓprijs [si] p ga [id qd̄ demr̄atū est] siue [id qd̄ demr̄r] op3 sup. ꝙ demr̄eṙ p tale p̄ncipiū [qd̄ sit s̄m ꝙ ē id.] q. d. ꝙ o3 fieri demr̄atio p p̄n° [que sunt s̄m ꝙ illō.] i. s̄m ꝙ ip̄m. aut sup. si nō accipianṙ talia p̄ncipia [h q̄dē] sup. qd̄ demr̄ar [oīno nō est scire ēt si ex ueris ⁊ imediatis ⁊ idemr̄abilib⁹ demr̄areṙ.] tūc ḡ supplēdā ē rō ꝙ q: p̄ncipia q̄tūcūq3 sint uera ⁊ imediata: si tñ nō sint ꝓp̄a nō faciūt scire. demr̄atio ḡ que fac scire op3 ꝙ sit ex ꝓprijs. ¶ Dubitaret forte aliqs q̄re oporteat demr̄ationē eē ex ꝓprijs ⁊ q̄re si nō sit ex ꝓprijs nō facit scire. Et ēt dubitādū eēt quō fieri possit ꝙ aliqd sit ex ueris ⁊ imediatis ⁊ nō sit ex ꝓprijs. ¶ Dōm ꝙ imediata ꝓpō est q̄ nō est altera p̄or ut in p̄cedētib⁹ dicebaṙ. cōes ḡ ai cōceptiōes siue cōes ꝓpōnes pūt dici uere imediate ⁊ idemr̄abiles: q: nō hūt alias ꝓpōnes p̄ores p q̄s demr̄enṙ. dato ḡ ꝙ p talia eēt demr̄atio: q: nō eēt ex ꝓprijs nō faceret scire. Rō aūt q̄re nō ꝯtigit scire p coia: sed p ꝓp̄a hec eē posset. nā v̄itas semp in q̄dā adequatione ꝯsistit: ut v̄itas que est i itellu ꝯsistit i adeq̄tione rerū itellectualiū ⁊ de tali v̄itate loquiṙ phs cū ait 6° meta. ꝙ uerū ⁊ falsu3 sūt i aīa. tūc eni itells est uerus qñ adequaṙ ipsi rei ut qñ sic est i itellectu sic est in re. v̄itas aūt rei v̄i ꝯsistē in adeq̄tione ei⁹ ad sua p̄ncipia: ut tūc est uerū argētū qñ ibi est uera mā ⁊ uera forma argēti. nō ergo possum⁹ scire rei v̄itatē nisi sciuerim⁹ sua p̄ncipia q̄b⁹ adeq̄tur: ut nō potes scire v̄itatē hui⁹ passionis nec potes plene cognoscē hāc passionem nisi sciueris ꝓpriū sbm ⁊ ꝓpriā cām q̄bus adequaṙ ⁊ q: res nō adequaṙ p̄ncipijs coibus: sed ꝓprijs: ideo v̄itas cuiuscūq3 rei sciri nō pōt nisi per p̄ncipia ꝓpria: nō ꝙ cōmunia supflua sint: sed q: coia sine ꝓprijs de re non cāt sufficietē notitiā. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Est eni3 sic mōstrare sicut brissote tragonismu3 i. q̄drāgulatū. s̄m cōclusionē eni3 demōstrātur rōnes hi⁹ s̄m ꝙ ⁊ alteri inest. vñ ⁊ in alijs ꝯueniūt he rōnes nō ꝓximis. Nō itaq3 s̄m ꝙ illud est scit sed s̄m accn̄s.

¶ Adducit scd̄am rōnē sūptā ex eo ꝙ demr̄atio facit scire ex ꝓximis. Formeṙ aūt sic rō. q̄cūq3 p̄ncipia nō sūt ꝓxima: sic erāt p̄ncipia per que brisso uoluit quadrare circulū: q: h⁹ p̄ncipia nō faciūt scire s̄m ꝙ illud: sed p accn̄s. p talia p̄ncipia nō est demr̄atio. s3 p̄ncipia coia nō sunt ꝓxima ⁊ nō faciūt scire s̄m ꝙ illud sed p accn̄s ḡ per ea nō est demr̄atio. iō ait ꝙ [est eni sic mōstrare] sup. aliquā passionē de sbo p q̄dā. s. coia [sic brisso mō

trauit tetragonismū .i. q̄dratū ꝉ est q̄draturā circuli ꝉ demrant enī hꝰ rōnes. ꝉ i. rōnes de circulo siue circuli q̄draturā ꝉ s; cōez. ꝉ i. p q̄dā coīa ꝉ s; q alteri iest: vn̄ ꝛ in aliis ꝯueniūt he rōnes nō ꝓximis ꝉ tm̄. ꝛ qꝛ nō cōuenit ꝓxia nec p ea q̄ ꝯueniūt tm̄ ꝓximis sed p q̄dam coīa q̄ ꝯueniūt aliis iō sup. ꝉ q scit ꝉ p tales rōnes ꝉ nō utiq; scit s; q ē illō. ꝉ i. sm̄ q ipm̄ ꝉ sed sm̄ accn̄s ꝉ tūc igit est supplēda rō q cū demrātio faciat scire sm̄ q illud .i. sm̄ q ipm̄ ꝛ nō fac̄ scire per accn̄s iō p talia coīa nō ē demrātio. ❡ Notādū aūt brisso; q̄drasse circulū p hūc modū: qꝛ pᵒ descripsit circulū: postea descripsit q̄dratū īfra circulū qd̄ erat minꝰ circlo: ꝛ descripsit ēt q̄dratū ex̄ circulū qd̄ erat circulo maiꝰ. qbꝰ pactis arguebat sic. circa qd̄cūq; repit maiꝰ ꝛ minꝰ repit eq̄le. s; repit q̄dratū minꝰ circulo ut qd̄ est īfra ꝛ repit q̄dratū qd̄ est maiꝰ ut illō qd̄ est ex̄. g̃ repit eq̄le. ꝯstat aūt p hāc rōnē q nihil scimꝰ de q̄dratura circuli ꝛ qui sciret per hāc rōnē nō p p h sciret q̄drare circulū .i. facē q̄dratū eq̄le circulo. nā maiꝰ ꝛ minꝰ sunt pn̄ᵃ valde coīa ꝛ trāscēdūt genꝰ circuli ꝛ q̄drati imo trāscēdūt oē ꝯtinuū: qꝛ nō solū vna q̄ntitas est maior uel minor alia: sed ēt vnꝰ nūs est maior uel minor alio. ꝛ qꝛ talia coīa nō faciūt scire nisi forte p accn̄s: iō per ea nō est demrātio.

❡ Dubitaret forte aliq̄s quō coīa faciūt scire per accidēs. ❡ Dōm q cū coē nō magis det itelligē h q̄ illud si nō terminet per ꝓpriū accidit ei q magis applicet huic q̄ illi. ut si q̄s q̄reret suū fugitiuū ꝛ nō hēt de eo cognitionē ꝓpriā s; hēt de eo cognitionē cōez. puta qꝛ cog̃sceret suū i eo q hō: si p hāc cognitiōez uellet ire post suū fugitiuū ꝛ ip̄z iueniret cū nō magis sit hō suus q̄ nō suꝰ ꝛ fugitiuꝰ q̄ nō fugitiuꝰ valde esset per accn̄s q per talē cognitionē caperet suū fugitiuū: p accidēs est g̃ q per coīa sciant̄ ꝓpria. uel possumꝰ dicē q cū p accn̄s q̄si idē sit qd̄ p aliud siue illō sit qd̄ nō per se ꝛ s; q ip̄z cū scire aliq̄d p coīa nō sit scire s; se ꝛ s; q ip̄z. scire p talia pōt dici scire p accn̄s. ❡ Deīde cū dicit.

❡ **Nō enim ꝯuenit demrātio ꝛ in aliud genꝰ. vnūq̄dq; aūt s; q accn̄s est cū sm̄ illō nō cognoscimꝰ sm̄ q est ex pn̄cipiis illius inq̄ntū illō ē ut duobꝰ rectis eq̄les hēre cui iest p se qd̄ dictū est ex pn̄cipiis ipsius.**

❡ Adducit tertiā rōnē sūptā ex eo q demrātio nō vadit i aliud genꝰ nec fac̄ scire p accn̄s. Formet̄ aūt sic rō. q̄cq̄d nō vadit i aliō genꝰ nec fac̄ scire p accn̄s ꝛ ex ex̄neis sed facit scire ex pn̄cipiis illiꝰ rei s; q est illa illō nō est p coīa. demrātio est hꝰ: g̃ ꝛ c̄. iō ait ꝉ nō eni cōtingit demrātionē ꝉ ire ꝉ in aliud genꝰ ꝉ uel eē in alio gn̄e .i. esse ex ex̄neis ꝛ p accn̄s. ꝛ sbdit q ꝉ vnū qd̄q; scimꝰ sm̄ illud ut q̄n scimꝰ sm̄ q est ex pn̄cipiis illiꝰ inq̄ntū est illō ut hēre ꝉ angulos ꝉ eq̄les duobꝰ rectis cui inest p se qd̄ dictū est. ꝉ i. hec passio que dicta ē ꝉ ex pn̄cipiis illiꝰ ꝉ sup. demrari dz. q. d. q q̄n iest aliq̄ passio alicui sbō p se ex pn̄cipiis illiꝰ sbi .i. pn̄cipiis ptinētibꝰ ad illō genꝰ sbi dz illa passio demrari. tūc g̃ supplēda est rō q cū demōstratio nō sit per ex̄nea sed sit per pn̄cipia que sunt s; q illō cū coīa nō sūt talia per ea demrātio eē nō pt. ❡ Notādū aūt q hec tertia rō ꝛ 2ᵃ hn̄t vnū fūdamētū nāq; qꝛ demrātio est ex his que sūt per se ꝛ sm̄ q ip̄z. iō est ex ꝓximis ut īnuebat rō 2ᵃ. ꝛ nō est ex ex̄neis nec ex his que sūt ex alio gn̄e ut īnuit hec rō 3ᵃ. ꝛ qꝛ coīa nō sūt ꝓxima sed ex̄nea iō ex talibꝰ nō ē demrātio. ❡ Dubitaret forte aliq̄s qꝛ vi; falsum q coīa sint ex̄nea qꝛ q̄ pdicant̄ de aliq̄bꝰ ꝛ ꝯueniūt eis nō sūt ex̄nea sed coīa pdicant̄ de ꝓpriis ut supiora de iferioribꝰ ꝛ ꝯueniunt eis: g̃ ꝛ c̄. ❡ Dōm q hic appellat̄ ex̄neū oē illō qd̄ ꝯtigit alicui per qd̄ pōt fieri descēsus in aliō genꝰ. nā; demōstratio est de aliq̄ sbō ꝛ isistit circa illud sbm̄ ꝛ non extēdit se in aliud genꝰ sbi. ꝛ qꝛ coīa nō determināt̄ circa aliqd̄ spāle sbm̄ sed extēdu se in aliud genus sbi. iō demrare p coīa nō est demrare sm̄ q illō .i. per ea q̄ sūt sm̄ q illud genꝰ sbi: sed per ea que se extēdūt in ex̄neū genꝰ sbi. demrare g̃ passiones de aliquo sbō p coīa est demrare per extranea nō q illa coīa non ꝯueniāt illi sbō ut rō arguebat. sed coīa dicunt̄ extranea: qꝛ se extēdūt in extraneū genus sbi qd̄ demrationi non cōuenit. ❡ Deinde cum dicit.

❡ **Quare si p se ꝛ illud iest cui iest necesse ē mediū in eadē ꝓximitate eē. Si vō nō: s; sicut armonica per arithmeticam. huiusmodi aūt demōstrant̄ q̄dem similiter.**

❡ Adducit q̄rtā rōnē sūptā ex eo q mediū dz eē in eodē gn̄e siue in eadē ꝓximitate cū extremis. ꝛ est hec ratio per locū a minori. nā minꝰ vi; eē q scie subalternate ꝓcedāt per pn̄cipia ꝓpria: ꝛ per pn̄cipia ꝓpria que sunt in eadē ꝓximitate siue in eodē gn̄e cū extremis: sed cū hꝰ scie nō ꝓcedāt per ꝓpa ꝛ nō per coīa ꝯsis est q oēs scie demratiue per ꝓpa ꝛ nō per coīa ꝓcedāt. In hāc aūt rōnē sic ꝓcedit. qꝛ pᵒ pmittit hꝰ rōnē. 2ᵒ qꝛ fecerat mētionē de sciētiis subalternatis ꝛ subalternātibꝰ dat dr̄ias iter illas sbi ꝉ Dīnt aūt. ꝉ dicit g̃ ꝉ q̄re si p se iest ꝛ illud. ꝉ i. ꝛ illa passio sbō sup. ꝉ cui iest nēcē est ꝛ mediū in eadē ꝓximitate. ꝉ i. in eodē gn̄e ꝉ eē ꝉ sup. cū extremis ꝉ si vō nō. ꝉ i. si aliq̄n videat̄ eē ꝯtrā ꝛ nō demret̄ sic ꝉ sed ꝉ sup. demret̄ ꝉ sicut armonica. ꝉ i. sup. sicut musica demrat̄ ꝉ per arithmeticā. hꝰ aūt. ꝉ i. que sunt hꝰ ꝛ que sūt talia ꝉ demrant̄ q̄dē silr. ꝉ q. d. q que sūt hꝰ .i. que sūt armonice ꝛ que ptinēt ad sciam sbalternatā demrant̄ silr sicut in aliis sciētiis: qꝛ scie sbalternate q̄ntū ad ea que sūt earū ꝓcedūt per ꝓpa pn̄cipia sicut ꝛ alie scie: tūc supplēda est rō q si scie subalternate de q̄bꝰ vi; minꝰ ꝓcedūt per pn̄cipia nō coīa: sed per ꝓpria que sūt in eadē ꝓximitate ꝛ in eodē gn̄e q ēt oēs alie scie sic ꝓcedāt. ❡ Dubitaret forte aliq̄s: qꝛ vi; falsum q scie subalternate demrent silr per pn̄cipia ꝓpa sic ꝛ alie scie: qꝛ alie scie hn̄t sua pn̄cipia ꝓpria per que demrant uel ꝓcedūt. sed sbalternate nō vident̄ hēre pn̄cipia ꝓpa: sed sumūt pn̄cipia alteriꝰ scie. ꝛ sic vi; falsum eē q semp demratiōes fiāt per ꝓpa. ❡ Dōm q si volumus bn̄ vidē q̄liter fiat hꝰ demratio op; nos per exēplū aliqd̄ pspectiuū manuduci: utputa si vellet pspectiuus ꝓbare hāc passionē de oculo q de re visa videbit oculū dextrū eē dextrū ꝛ sinistrū eē sinistrū qd̄ ꝓbabit per h q dextera ps rei vise diametralr imp̄mit silitudinē suā in dextrā ptē oculi ꝛ sinistra in sinistrā. ꝓbat̄ g̃ passio pspectiua ut talis visio de sbō de quo cōsiderat pspectiuꝰ nō per mediū geometricū: sed per mediū ꝓpriū: ut qꝛ sic imp̄mit de q̄bꝰ imp̄ssionibꝰ nō se hēt itromittē geometra. verūtn̄ qꝛ talis imp̄ssio sic fiat diametralr declarabit per silitudinē angulo; qua silitudinē spectat declarare ad geometrā. g̃ in talibꝰ aliq̄d est qd̄ est pure geometricū. aliq̄d est qd̄ est pure pspectiuū cum aliq̄d aūt est qd̄ nō est pspectiuū in se ꝯsideratū: sed ēt est ut subiicit̄ geometrice nec est geometre simplr acceptū sed est eiꝰ ut descēdit in pspectiuā. nā determinare de silitudine angulo; sm̄ se h est pure geometricū. ꝓbare hꝰ visionē de oculo per huiꝰ imp̄ssionē h est pspectiuū. sed ad ꝓbādū hāc imp̄ssionē eē talē p silitudinē angulo; nō est aliud q̄ adaptare h qd̄ determinatū est i geometria ad māam spālē ut ad oculū de quo cōsiderat pspectiuꝰ. hāc aūt adaptationē facē nō spectat ad geometrā sm̄ se ꝯsideratū sed eiꝰ est ut descēdit in pspectiuā. sic ēt hic faceret geometrica sic adaptare ad spālē māam nō est pspectiuū ut pspectiuꝰ est sed eiꝰ est ut regulat̄ per supiorem artificē. ergo sciam subalternatā ut

ꝓpōnib⁹ scie subalternātis nō est aliud q̄ ꝓpōnes alias ad spāles mās applicare. tūc ḡ subalternatas docet de ꝓpōnib⁹ illis ad talē mām applicatis qꝛ ita est q̄rā ꝓpter qd supioꝛ artifex demr̄abit. in h̄ ḡ q̄ sic applicat nō ꝓpria demr̄at ꝑspectiu⁹ ⁊ passio illa ut facere tales angulos nō est per se ipsi⁹ sbi ꝑspectifici nec est linee visualis ut visualis est: sed est magis linee s̄m abstractionē sumpte. sed qm̄ passio est ꝑspectifica ⁊ sbm ꝑspectificū opꝫ mediū ꝑspectificū esse ita q̄ ⁊ scie subalternate quodāmō demr̄ant ex ꝓprijs sicut ⁊ alie: ḡ per locuꝫ a minori si in his v̄ificaī q̄ nō ꝓcedit ex ex̄ncis nec ex coib⁹ sed ex ꝓprijs. multo magis hoc v̄ificabiī in alijs. ea ḡ que sunt geometrica ⁊ adaptanī ad oculū nō sūt ꝑspectiue s̄m q̄ hui⁹. ⁊ que sunt arithmeticalia ⁊ que adaptanī ad sonū nō sunt scie armonice s̄m q̄ huius. ideo ph̄s signāter ait q̄ que sunt hui⁹ siue que sunt talia. i. que sunt armonica s̄m q̄ hui⁹. uel que sunt ꝑspectifica s̄m q̄ hui⁹. ⁊ ulr̄ que sunt scie subalternate s̄m q̄ sunt ipsa que sunt talia demr̄anī silr̄. i. demr̄anī per ꝓpria p̄ncipia sicut ⁊ in alijs sciētijs. nā si passio est ꝑ se ꝑspectifica ⁊ sbm cui per se inest est ꝑspectificum ga necesse est mediū eē in eadē ꝓximitate cū extremis: necesse est ipm̄ eē ꝑspectificū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sed differūt. ipm̄ eni qꝛ alterius est scie. Subm̄ eni gen⁹ alterū est. sed ꝓp qd supcrioris est cuius per se passiones sunt.

¶ Quia mētionē fecerat de armonica que est scia subalternata ⁊ de arithmetica que est scia subalternans sō dat dr̄iam iter has ⊤ illas dicēs⌊ differūt aūt⌋ scie sbalternate a subalternātib⁹ eo q̄⌊ ipm̄ enim qꝛ est scie alterius.⌋ i. scie subalternate. ⁊ sbdit⌊ sbm enim⌋ sup. scie subalternate⌊ alterū gen⁹ est⌋ sup. a scia subalternāte. dicē ḡ ipm̄ qꝛ est scie subalternate ⁊ dicē⌊ ꝓp qd est scie supioris cui⁹ sunt per se passiones.⌋ ¶ Notādū aūt q̄ sbm scie subalternate est aliquo mō alteꝝ genus a sbo scie supioris ut linea visualis est aliquo mō alterū gen⁹ a linea simplr̄. ꝑspectiuus igiī id qđ est geometrice ut angulus triāguli eqlateri sit tertia ps duoꝝ rectoꝝ applicabit ad lineā visualē ut ad oculū. ⁊ dicit q̄ talis angulus in oculo est tertia ps duoꝝ rectoruꝫ. illud aūt qđ nō spectat ad geometrā s̄m se ꝯsideratuꝫ qꝛ nō hēt se de oculo itromittē uerūtn̄ qꝛ hec passio vꝫ eē tertiā ptē duoꝝ rectoꝝ est linearū s̄m abstractionē ꝯsideratarū. iō dicē ꝓpter qd spectat ad supiorem artificē ut ad geometrā. h⁹ ḡ passiones dicē ꝓpter qd nullo mō spectat ad ꝑspectiuū. sed dicē qꝛ aliquo mō spectat ad geometrā ⁊ aliquo mō ad ꝑspectiuū. nā dicere q̄ simplr̄ spectabit ad geometrā cuius dicē est ꝓpter qd. sed dicere qꝛ in hac mā sit ut in oculo spectabit ad ꝑspectiuū ut subalternaī geometrie ⁊ ut ꝓpositiones geometricas adaptat ad suam materiam specialem. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quare ex his manifestū est q̄ nō sit demr̄are vnūqđqꝫ simplr̄. h̄ sꝫ q̄ ex ꝓprijs vniuscuiusqꝫ p̄ncipijs ē. Sꝫ hoꝝ p̄ncipia hn̄t cōe. Si h̄ manifestū ē qđ nō ē vniuscuiusqꝫ ꝓpa p̄ncipia demr̄are. erūt enim illa oīum p̄ncipia ⁊ scia illoꝝ ꝓpria oībus.

¶ Ex rōnib⁹ p̄dictis cōcludit ꝯnē intētā. d.⌊ q̄re manifestū ex his.⌋ i. ex dictis⌊ q̄ non est demr̄are vnūqđqꝫ simplr̄.⌋ i. quocūqꝫ mō⌊ sed⌋ est demr̄are sup. vnūqđqꝫ⌊ s̄m q̄ est ex p̄ncipijs vniuscuiusqꝫ.⌋ i. ex ꝓprijs p̄ncipijs. tūc sequiī ps illa⌊ sed hoꝝ p̄ncipia⌋ in qua ingrit utrū h⁹ coia sint alicui scie ꝓpria ostēdēs q̄ sūt ꝓpria metaphisice cuius est ꝓbare p̄ncipia oīum sciarū. circa qđ duo facit. qꝛ p̄mo facit qđ dictū est. 2° ꝯcludit quedā correlaria que sequunī ex dictis ibi⌊ Eteni scit magis.⌋ dicit ḡ⌊ sed p̄ncipia hoꝝ.⌋ i. harū sciarū spāliū⌊ hnt cōe.⌋ i. hn̄t aliā p̄ncipia coia sup. per que ꝓbenī.⌊ Si aūt hoc manifestū est q̄ nō ē vniuscuiusqꝫ⌋ scie spālis⌊ p̄ncipia ꝓpria demr̄are⌋ ⁊ subdit⌊ erunt enim illa.⌋ i. p̄ncipia coia⌊ p̄ncipia oīum⌋ aliorꝝ principioꝝ⌊ ⁊ scia illoꝝ⌋ p̄ncipioꝝ oīum ut metaphisica erit⌊ ꝓpria oib⁹⌋ illis p̄ncipijs coib⁹. ¶ Notādū autē intētionē phi eē q̄ illa scia ut metaphisica ꝓpe intēdere hēat de h⁹ p̄ncipijs coib⁹. i. de h⁹ dignitatibus ⁊ de h⁹ p̄mis animi ꝯceptionib⁹ per que ꝓbanī p̄ncipia aliarū sciarū. ¶ Notādū ēt q̄ s̄m v̄ba text⁹ posset sic formari rō. q̄cūqꝫ scia ꝓbat p̄ncipia sciarū spāluꝫ illa scia est ꝓpa illis p̄ncipijs coibus per que talia p̄ncipia demr̄anī: metaphisica ē h⁹: ḡ ⁊c. 2° hec rō posset sic formari. sic se hēt scia spālis ad p̄ncipia spālia: sic se hēt scia cois ad p̄ncipia coia. sed scie spāles sunt ꝓpe p̄ncipijs spālib⁹: ḡ ⁊ cois scia est ꝓpria oib⁹ p̄ncipijs coib⁹. 3° posset formari sic. sic hec scia spālis que est de h̄ ente est ꝓpa his p̄ncipijs spālib⁹: sic scia cois que est de ente coiter siue que est de ente in eo q̄ ens est ꝓpa his p̄ncipijs coib⁹: metaphisica est h⁹: ḡ ⁊c. ¶ Notādum ēt q̄ si p̄ncipia sciarū spāliū nō ꝓbanī nisi per p̄ncipia coia cū arguē per p̄ncipia coia nō spectet ad scias speciales nō spectabit ad eas demr̄are h⁹ p̄ncipia: sed hoc spectabit ad metaphisicā que cū sit ꝓpria his p̄ncipijs coibus ad ipsam ptinet demōstrare principia oīum scientiarum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et nāqꝫ scuit magis itelligēs ex supioribus cās. Ex p̄orib⁹ eni nouit cū nō ex cātis sciat cās. Quare si magis scuit ⁊ maxime ⁊ scia illa erit magis ⁊ maxime.

¶ Cōcludit q̄dā correlaria que sequunī ex dictis. sūt enī h⁹ correlaria tria iuxta tria que dixerat in capl'is p̄cedēnb⁹. dixerat eni supra q̄ scia est ex necijs p̄ncipijs ⁊ ex necijs cāis que nō ꝯtingit alr̄ se hēre. Ex h̄ ḡ sequiī h̄ correlariū q̄ scire est ꝑ cās. ḡ illa scia que tradit altiores cās ⁊ que magis ꝓcedit per cās magis facit scire. Rursus dixerat supi⁹ q̄ scia nō descēdit in aliud genus. vn̄ ꝯcludit q̄ necesse est uel eē idē gen⁹ simplr̄ i q̄ descēdit scia. ⁊ h̄ q̄ztū ad ꝓprias ꝯnes ill⁹ scie. uel esse gen⁹ idē sic. i. quodāmō q̄ztū ad sbalternatas sciētias. scia eni subalternata aliquo mō ꝯuenit cū gn̄e sbi cum scia supiori. Ex h̄ ḡ sequiī h̄ correlariū q̄ scia demr̄atiua uel nullo mō descēdit in aliud: ul' si descēdit aliquo mō in aliqđ gen⁹ sbi hoc est solū in scias subalternatas. 3° dixerat q̄ vnūqđqꝫ est demr̄are nō ex vno quoqꝫ p̄ncipioꝝ sed ex imediatis ⁊ ꝓximis. Ex quo sequiī hoc correlariū q̄ difficile est cognoscē an sciam⁹: qꝛ si non est scire nisi ex p̄ncipijs ꝓximis ⁊ ꝓprijs. qꝛ difficile ē cognoscē utrū hēam⁹ talia p̄ncipia difficile est cognoscere an sciam⁹. Scđm correlariū incipit ibi⌊ Sed demōstratio.⌋ 3m ibi⌊ Difficile aūt est.⌋ Est ḡ p̄mū correlariū q̄ qui itelligit per supiores cās q̄ magis sciet ⁊ magis itelliget. iō ait.⌊ Etenim scit magis itelligēs ex supiorib⁹ cāis⌋ q̄ȝ sup. itelligēs ex iferiorib⁹. ⁊ subdit q̄⌊ ex supiorib⁹ enim sciuit cū nō scuit ex cātis.⌋ i. cū nō scit a posteriori⌊ nec scit cās⌋ per cāta. i. per effect⁹. sꝫ tūc scit ex supiorib⁹ qn̄ scit ex p̄orib⁹: ⁊ qn̄ scit per cās effect⁹. vn̄ cōcludit⌊ q̄re si magis scuit⌋ sup. ille qui magis hēt cās⌊ ⁊ maxime⌋ scuit sup. ille q̄ maxime hēt cās⌊ scia illa ⁊ magis ⁊ maxime⌋ sup. erit scientia. que ⁊ magis ⁊ maxime cōsiderat cās. ¶ Notādū aūt iuxta ꝯsiderationes traditas in topicis. sic simpliciter ad simplr̄ ita magis ad magis ⁊ maxie ad maxime. Si ḡ scire est per cās: magis scire erit per magis cās: ⁊ maxime scire per maxime cās. ⁊ sic se hēt scire

ad scire: ita scia ad sciam. si g magis hēt cās est magis scire. z si maxie ē maxie scire. g scia illa magis z maxie erit scia que magis z maxie ɔsiderat cās. metaphisica g magis facit scire q̄ aliq̄ alia scia. qr magis cōsiderat cās z altiores cās. sicut et scia supior ut scia subalternās magis facit scire q̄ scia iferior z subalternata: qr magis cōsiderat causas. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Sz demr̄atio nō ɔuenit i aliō gen⁹. ħ nisi sicut dictum est geometrice in mechanicas vel machinatiuas aut speculatiuas z arithmetice in armonicas.

ℭ Ponit 2ᵐ correlariū. s. q demr̄atio nō uadit i aliō genus. z si uadit ul' descēdit i aliō gen⁹ ħ nō erit in aliō ge⁹ simpl'r sz solū ħ erit i subalternas scias. iō ait. ⌊ Sed demr̄atio nō ɔuenit. ⌋ i. nō ɔueniēter descēdit ⌊ in aliō gen⁹. sz sic dem̄ ē ⌋ si demr̄atio dścēdit i aliō ħ erit solū i scietys subalternatis. sic demr̄atiōes ⌊ geometrice ⌋ descēdūt ⌊ i mechanicas ul' in machinatiuas. aut in pspectiuas. z arithmetice i armonicas. ⌋ ℭ Notādū ē aūt q mechanice mlta supponūt a geometria sic faciētes fūdū i dolio supponūt q lat⁹ exagoni sit medietas diametri. ħ eni rō fūdat dolui q pportionat circumz donec sexies replicatū cōphēdat rotūditatē doly z sz q̄titatē postea circini sit fundus doly. qd g geometria pbat i 4⁹ geometrie i ppōne 3ᵃ q lat⁹ exagoni est medietas diametri hec machiatiua ars ut faber signat⁹ psupponit. descēdit g geometria in artes mechanicas. descēdit et i machinatiuas. machinatiua eni ars est que fac machinas z q̄ erigit edificia ad q̄rū erectionē multū ualēt demr̄atiōes geometrice z maxie ille q̄ sūt de triāgulis z de pportiōe laterū triāgulor. Rursus geometria descēdit in pspectiuam qr multa supponit pspectiuus que geometra pbat. arithmetica autez descēdit in armonicā. i. in musicā. ℭ Deinde cū dicit.

ℭ Difficile eni ē nosse si scimus aut nō. difficile ē nosse si ex ppriis vniuscuiusqz pncipijs scim⁹ aut nō q uere ē scire. Opiamur aūt si hēam⁹ ex aliqb⁹ ueris sill'z z pmis scire. sed hoc nō est: ħ prima opz esse primis.

ℭ Ponit 3ᵐ correlariū vz q difficile est cogscē an sciam⁹ qr difficile est cogscē utrū hēam⁹ pncipia ppa passionis quā itēdit ɔcludē. iō ait ⌊ difficile est aūt noscē si scimus ⌊ sup. p demr̄ationē ⌊ aut nō ⌋ eni⁹ cā est qr ⌊ difficile eni est noscē si scim⁹ ex pncipijs vniuscuiusqz. ⌋ i. ex pncipijs pprijs ⌊ aut nō qd uere ē scire. ⌋ q. d. q nō est uere scire nisi ex pncipijs pprijs ⌊ nos aūt opinamur ħ. ⌋ i. opinamur scire ⌊ si hēam⁹ sill'm ex aliqb⁹ ueris ⌋ z sup. opinamur scire ⌋ ex pmis. ⌋ i. ex ul'is z coibus ⌊ sed ħ nō ē. ⌋ i. nō ɔtigit scire ħ mō ⌊ sed opz pria eē pmis. ⌋ i. opz eē pncipia ppa pria. i. ppa pmis. i. cū pmis z cū coib⁹. sil' eni cū pmis pncipijs coib⁹ opz hēre pncipia pria. i. ppa. coia eni non faciūt scire sine pximis. ℭ Notādū aūt q ad scire nō suffic assumē q̄cūqz uera nec sufficit assumē coia: sz sil' cū coib⁹ opz assumē ppa z prima. z qr ħ est difficile cogscē utrū talia sint que accipim⁹ difficile est cogscē an sciam⁹. ℭ Dubitaret forte aliqs q̄re coia nō faciūt scire. ℭ Dōm q sicut res se hēt ad eē sic se hēt ad cognoscē: z illum eūdē modū quē videm⁹ i pductiōe rez videm⁹ et i acgsitiōe scie. Sic eni ad pductionē oliue nō solū suffic sola vt⁹ solis que est vt⁹ coia ad oia gn̄abilia. sed reqrit ēt vt⁹ pullulatiua oliue q̄ ē cā ppa ei⁹ z tn̄ vt⁹ pullulatiua nihil ageret nisi roborata p vtutē solis. sic cōes ai ɔceptiōes nō ggn̄ant sciaz: sed opz q ibi sint pncipia ppa. ipsa tn̄ pncipia ppa nihil ɔcluderēt nisi roborata eēnt per coia. Et si volum⁹ magis hāc adaptationē extēdē dice-

mus q sic vt⁹ solis que est vt⁹ cois vi: forte suffic ad generādū aliq̄ impfecta ut ad gn̄andū ea que sunt ex putrefactiōe. ad gn̄andū aūt aialia pfecta nō suffic vt⁹ solis sine pprio semie sic ad gn̄andū cognitionē impfectā ut ad hoc q fiat in nobis opinio sufficiūt coia. Sz ad hoc q fiat in nobis cognitio pfecta z ad hoc q aggeneret in nobis sciētia simul cum coibus reqrunt pxima z propria pncipia zc.

ℭ Dico aūt pncipiam vno quoqz genē illa que cū sint nō cōtingit demonstrare.

ℭ Quia phs dixerat in pcedētib⁹ nō eē sciam p coia pncipia sed p ppa. In pte ista vult determiare de pncipijs tā coib⁹ q̄ pprijs. Circa qd tria fac. qr p⁹ diffinit ipsa pncipia. 2⁰ distiguit ea. 3⁰ ostēdit quō scie z doctrie se hēant ad illa. 2ᵃ ibi ⌊ Sūt aūt qb⁹. ⌋ 3ᵃ ibi ⌊ Sūt aūt ppa. ⌋ Circa pᵐ duo fac. qr p⁹ diffinit ipsa pncipia. 2⁰ compat ea ad nō pncipia ibi ⌊ Quicqd igr. ⌋ dic enim ⌊ dico aūt. ⌋ i. diffinio siue describo eē ⌊ pncipia i vno qz gn̄e illa que cū sint nō ɔtigit ea demr̄are. ⌋ ℭ Notādū aūt q ultō est pncipiū qd est idemr̄abile: z si est indemr̄abile simpl'r est pncipiū simpl'r. Si vō sit idemr̄abile in aliq̄ scia est pncipiū i illa scia. ℭ Notādū autez q nec demr̄ant pncipia nec opposita pncipiorū. nullis eni falsa pnt demr̄ari. falsū gdē nec demr̄at nec scit qr nō est. g q̄tū ad idemr̄abile ɔueniūt pncipia cū ppōnib⁹ falsis: sed q̄tū ad eē dnt. pncipia eni z ea que sunt falsa sūt idemr̄abilia: sed differūt hec ab illis. qr principia sūt: falsa aūt nō sūt: du og dixit de pncipijs. vz q sūt z q idemr̄abilia sūt: put aūt sūt dn̄t a ppōnib⁹ falsis: put aūt sunt idemr̄abilia differūt a ɔnibus ueris. ℭ Nōndū aūt q cū dicim⁹ illa eē pncipia que cū sint sūt idemr̄abilia opz q ibi acciplat eē p eē simpl'r. ul' p eē p se: sed nō p eē per accn̄s nec pro eē ɔtingēter. pncipia g sunt z sunt simpl'r z nō pnt demr̄ari: ut sūt dn̄t a falsis que nō sunt: ut sūt simpl'r differūt ab alys que sunt cōtingēter: ut sunt idemr̄abilia differūt a cōclōnibus per se z necessarijs. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Quicqd igr significent prima z que ex his sunt accipiendum est.

ℭ Compat pncipia ad nō pncipia. Circa qd tria fac. qr p⁹ dat ɔueniētiā iter ea. 2⁰ dat diīaz. 3⁰ qd dixerat p exēpla manifestat. 2ᵃ ibi ⌊ Qz aūt sint. ⌋ 3ᵃ ibi ⌊ Quid vnitas. ⌋ Est g ɔueniētia iter pncipia z nō pncipia: qr de oib⁹ opz supponē qd est qd dr̄ p nomē: iō ait ⌊ qcqd g significēt pma z que sūt ex his. ⌋ i. que sūt ex pmis ⌊ accipit. ⌋ i. supponit: uel accipiam⁹. i. supponam⁹. q. d. q in ħ ɔueniūt z pma z ea que sūt ex pmis q de eis ē accipe. i. supponē qd ē qd sigtur p nom. ℭ Deide cū dicit.

ℭ Qd aūt sint principia necesse est accipere. Alia vō demonstrare.

ℭ Dat diīā iter pncipia z nō pncipia. d. ⌊ q aūt sint pncipia nec̄e est accipe. ⌋ i. supponē ⌊ alia vō demr̄are. ⌋ q. d. q hec est diīa iter pncipia z alia: qr pncipia supponimus eē: alia vō demr̄amus. ℭ Deinde cū dicit.

ℭ Ut qd vnitas: aut qd rectū: z quid triangulus. Est aūt vnitatē accipe z magnitudinem: altera vō demonstrare.

ℭ Qd dixerat manifestat p exēpla. d. ⌊ ut qd vnitas: z qd rectū: z qd triāgulus ⌋ sup. accipim⁹. i. supponim⁹ qd illa significēt: lz eniz vnitas sit pnᵐ. triāgulus vō z rectū sint ea que ɔcludunt p pncipia: tn̄ in ħ cōueniūt vnitas cū triāgulo z recto: z i ħ ɔueniūt pncipia z nō pncipia q de utrisqz supponim⁹ qd significat nomen. Exēplificata est g ɔueniētia pncipior ad nō pncipia. exēplificat aūt de cor diīa. d. ⌊ est autē accipe. ⌋ i. supponē ⌊ vnitatē z magnitudinē ⌋ eē ⌊ altera aūt demr̄a-

re. Jmagnitudo ḡ que est pn^m in geometria: ꝛ vnitas
que est pn^m in arithmetica illa supponunt eē: alia aūt
demrant. q̄ztū ār eē differūt pn^a nō pncipijs: qꝛ pn^a
supponūt eē: nō pncipia vō demrant. ¶ Nōndū aūt
ꝙ si arithmetico negaret vnitatē eē nō hēret viā ad p
bādū ꝯtra negātes. Et si geometrico negaret magni-
tudinē eē nō posset pbare itentū. ꝛ iō talia tanq̄ pn^a
h^9 artifices psupponūt eē: alia vō demrant. ¶ Dubi
taret forte aliq̄s utrū pncipia accipiam^9 eē: uel qd̄ idē
est utꝝ oporteat nos assentire pncipijs uel possum^9 ne
gare ea. Et vi ꝙ possum^9 negare pn^a exēplo heracliti
qui ut pꝫ ex. 4. meta. negauit h̄ pn^m de q̄libet est affir-
matio uel negatio uera. p^a pn^a se hñt tanq̄ añs: ꝯ vō
tanq̄ ꝯñs. ſꝫ q negat ꝯñs negat añs. ḡ qui negat ꝯneꝫ
negat pn^a. ſꝫ multi negāt ꝯnes credētes eas falsas eē.
ḡ ꝛc. ¶ Dōꝫ ꝙ h̄ op^9 est q̄druplici distictiōe. vna disti
ctio ad soluēdū q̄sicū erit talis. ꝙ aliō est negare aliq̄d
eēntialr ꝛ in se: ꝛ aliō est negare ipm ut vtualr suat in
aliq̄: ꝛ ut eē in alio. Scd̄a distictio erit talis. ꝙ aliō est
aliq̄d negare per se aliō per accñs. Tertia talis erit. ꝙ
aliō est aliq̄d negare directe ꝛ aliō idirecte. Quarta ta
lis erit ꝙ aliō est aliq̄d negare i ore: ꝛ aliō aliq̄d nega-
te i corde. ſꝫ distictiōes has soluit qō ꝑposita. ¶ Lūꝫ
ḡ q̄rit utrū de necītate accipiam^9 dignitates eē. uel qd̄
idē ē utrū de necītate assētiam^9 eis uł possum^9 eas nega
re. aut loq̄ris eēntialr ꝛ i se. aut ut sūt vtualr in aliq̄: ꝛ
ut suant i alio. si loq̄ris de dignitatib^9 nō i se ſꝫ ut suā
tur i alio sic planū ē ꝙ multi negāt eas: imo ois hō ſꝫ
hoiēꝫ prūpit i aliqd̄ falsuꝫ loquēs: ꝛ p ꝯñs negat digni
tates p se notas. nā q̄cūq̄ϩ dic̄ aliqd̄ falsuꝫ uł dic̄ h̄ affir
matiue: ꝛ cūc dic̄ eē qd̄ nō ē. uel negatiue ꝛ tūc dic̄ nō
eē qd̄ est. sed q̄cūq̄ϩ dic̄ eē qd̄ nō est: uel nō eē qd̄ est dic̄
ꝯdictoria vificari. ḡ q̄cūq̄ϩ dic̄ aliqd̄ falsuꝫ dic̄ ꝯdicto-
ria vificari. igit hāc dignitatē que est de q̄libet est affir-
matio uł negatio. uere possum^9 multotiēs negare ꝛ ne
gam^9 ut resuat vtualr in ꝑpōnib^9 alijs. ¶ Sꝫ si q̄rat
utrū hāc dignitatē que est. de q̄libet est affirmatio uel
negatio possum^9 negare eēntialr ꝛ ſꝫ sbāꝫ suā ad h̄ ua
let 2ª distictio: qꝛ aut loq̄ris p se aut p accñs. si p accñs
sic multi negauerūt ēt p se nota. multi eni hñtes aliq̄s
rōnes q̄s nesciebāt soluē negauerūt ea que erāt nota:
nō solū itellectui: ſꝫ ēt sensui: sic Zeno negauit motū.
videbat eni ꝫeno ad sēsuꝫ ꝙ ipse ibat ad forū ꝛ ꝙ equ^9
currebat i stadio: tñ qꝛ nō videbat ei ꝙ posset ponere
motū nisi ponēt ifinita ptrāsiri: qꝛ nesciebat soluē hāc
rōnē negauit motū. sic ēt aliq̄s p accñs negaret h̄ pn^m
de q̄libet est affirmatio uł negatio: qꝛ forte hēt aliquā
rōnē quā nesciret soluē. ḡ i alio ut i ꝯnib^9 uel p aliō ut
p ꝯnes possum^9 negare pncipia. nā q̄cūq̄ϩ negat ꝯnē ex
ꝯñti negat pncipia. Rursus p accñs ut pp aliquā rōnē
quā nescim^9 soluē possum^9 negare pncipia: ꝛ est tcti^9
modus negādi pncipia lꝫ idirecte: sic Heraclit^9: ut pꝫ
ex. 4. meta. negauit h̄ pn^m. de q̄libet est affirmatio. as-
serēs ꝙ nō ꝯtigeret ꝯdicē. sed h̄ nō fuit directe sed idi-
recte. credebat eni entia eē i tāto fluxu ꝙ statim cū q̄s
diceret h̄ est statim pp fluxibilitatē eoꝝ posset dicere h̄
nō est. vñ iprobabat Heraclit^9 sic dicētē ꝙ poteramus
eādē aquā flumis tāgē bis. dicebat eni ipē ꝙ nec sel. si
cut ḡ ſm Heraclitū pp fluxibilitatē aque eādē aquaꝫ
nō possum^9 tāgē bis: ita ſm eūdē pp fluxibilitatē rerū
de eadē re eodē mō se hñte nō poteram^9 loqui bis. ꝛ iō
uolebat ꝙ statim cū dixerim^9 rē eē: statim poteramus
dicē rē nō eē. iste ḡ negauit hec pncipia de q̄libet. sed i
directe qꝛ nō credebat directe ꝛ ꝑ se ꝯdictoria vifica-
ri. Silr 4° mō pnt negari pncipia ore: qꝛ q̄tūcūq̄ϩ assē
tiam^9 eis corde possum^9 ea negare ore. pncipia ḡ ꝛ po-
tissime cois ai ꝯceptiōes corde ꝛ directe ꝛ per se ꝛ ſm
sbāꝫ negare nō possum^9. ore aūt idirecte ꝛ p accñs ꝛ
nō ſꝫ se ſꝫ rōne ꝯnū q̄s negam^9 nil ꝓhibet pn^a negare

Lū ḡ arguit de Heraclito solutū ē p iā dicta: qꝛ ille pn
cipiū istud. de q̄libet affirmatio. directe nō negauit ſꝫ
idirecte: nec negauit h^9 pn^m cū significatione ꝑpa sed
cū extnea. credidit eni ꝙ ad h̄ ꝙ vificarent ꝯdictoria de
eadē re ꝙ sufficeret rē illā eē tāte fluxibilitatis ꝙ stati
cū affirmaret de ea aliq̄d statim posset negari illud de
ea. Qd̄ vō ulteri^9 arguebat ꝙ q negat ꝯñs negat añs:
ꝛ q negat ꝯneꝫ negat pncipia. pꝫ: qꝛ negare pncipia h̄
mō ꝑut. s. negam^9 ꝯnes nō est negare pncipia ſm se ꝛ
ſm sbām: sed solū ꝑut vtualr resuant in ꝯnib^9: uł h̄
nō est negare pncipia explicite sed iplicite. ¶ Ulteri^9
dubitaret forte aliq̄s de eo qd̄ in lr̄a dr̄ ꝙ pma opꝫ ac-
cipe. i. suppon̄e: alia vō demrare. sed pma pncipia sunt
ea que sumunt ex ipso ente: ut ꝙ ꝯdictoria non pnt sil
eē uera: ꝛ ꝙ opꝫ alterā ptē ꝯdictorioꝝ eē uerā: alteraꝫ
vō falsam. cetera vō alia poterāt demrari. ḡ ꝙ oē totū
sit mai^9 sua pte: ꝛ ꝙ que vni ꝛ eidē sūt eadē iter se sunt
eadē ꝛ cetera h^9 poterāt demrari: qꝛ nō sūt oino pma
sed hñt alia pora se. ¶ Jn ꝯtrū est: qꝛ tales ꝑpōnes sūt
cōes ai ꝯceptiōes: ḡ idemrabiles. ¶ Dōm ꝙ illa dicū
tur pma in q̄ itells fert sine discursu. q̄cūq̄ϩ eni ꝑpōnes
tales sūt ꝙ statim cū ꝑponunt itells assentit illis dicū
tur pme. est eni iter ipsas ai ꝯceptiōes ordo ut sic pmū
app̄hēsuꝫ ab itellu est ens ꝛ eē ita pma cois ai ꝯceptio
est illa que imediate fūdat i ipso ente uel in ipso esse ut
de q̄libet opꝫ eē uel nō eē. rō ḡ pmitatis pōt accipi ſm
ens ꝛ ptes entis sic iter ipsas ai ꝯceptiōes est ordo: qꝛ
illa que sūdat in ipso ente est por illis que fūdant in p
tib^9 entis. ꝛ ēt pōt accipi rō pmitatis ut dicat oē illud
pmū est in qd̄ fert itells sine discursu: ſm quē modum
oēs cōes ai ꝯceptiōes sūt ꝑpōnes pme qꝛ sine aliq̄ dis
cursu ꝛ sine aliq̄ rōne itells assētit eis. dicam^9 ḡ ut me-
li^9 appeat qd̄ dr̄ ꝙ sic ad vnā ꝛ eādē sciam cōēꝫ: pmā
ut ad metaphisicā ptinet nō solū ꝯsiderare de ente: sed
de ptib^9 entis. in h^9 m̄ ꝯsideratiōe est ordo. qꝛ pncipa
li^9 ꝯsiderat metaphisic^9 de ente q̄ꝫ de ptib^9 entis. sic cō
munes ai ꝯceptiōes sunt ille pme que nō solū sumunt
ex ente: sed ex ptib^9 entis. est eni cois ai ꝯceptio ꝙ de q̄
libet opꝫ eē uel nō eē que fūdat in ipso ente ꝛ est etiam
cois ai ꝯceptio ꝙ oē totū est mai^9 sua pte que sūdat in
pdicamēto q̄ntitatis qd̄ est ps entis. nā pncipales par
tes entis sūt figure pdicamētoꝝ ut declarari hēt in 5°
meta. oēs ḡ tales ꝑpōnes que sūt i termis coib^9 de q̄-
b^9 spectat ꝯsiderare ad sciam cōem siue fūdant in ente
siue i ptib^9 entis sūt ꝑpōnes pme ꝛ dignitates ꝛ cōes
ai ꝯceptiōes. attñ iter eas est ordo: qꝛ rō dignitatis ꝛ p
mitatis pncipali^9 resuat in cōi ai ꝯceptione que sumit
ab ente q̄ꝫ in alijs que sumunt de ptib^9 entis. argumēta au
tē soluta sunt per iā dicta. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Sūt aūt qb^9 utimur i demrātis scijs alia q̄dēꝫ ꝑpa vniuscuiusq̄ϩ scie: alia vō coia.**

¶ Distinguit ēt ipsa pncipia. Lirca qd̄ tria fac: qꝛ p^9 fac
qd̄ dictū est. 2° rūdet cuidā tacite q̄ōni. 3° declarat qd̄
dixerat. 2° ibi. [coia aūt ſꝫ.] 3° ibi. [Et ꝑpa pncipia
q̄dē.] Dicit ḡ p^o [sunt aūt.] sup. pncipia [q̄bus uti-
mur in demrātiuis scietijs alia q̄dē ꝑpa vniuscuiusq̄ϩ
scie: alia q̄dē coia.] q. d. ꝙ pncipioꝝ qb^9 utit demra-
tor q̄dā sunt coia: ꝛ q̄dā ꝑpria. ¶ Deinde cū dicit.

¶ **Coia enim ſm analogiā. q̄ñ utile ē quā tūcūq̄ϩ in eo qd̄ sub scia est genere.**

¶ Rūdet cuidā tacite q̄ōni. dicēt eni aliq̄s eē icōuenies
ꝙ demrātio utat coib^9 pncipijs cū coia trāscēdāt ſbm
ꝑpriū: ꝛ qꝛ scia sumit spēꝫ a ꝑpo ſbo si uteret pncipijs
coib^9 trāscēdētib^9 ſbm suū agēt ultra suā spēꝫ: qd̄ est in
cōueniēs. ¶ Ad soluēdā ḡ hāc obōnē declarat phs q̄
liter scia demrātiua utit pncipijs coib^9 ostēdēs ꝙ non
utit eis nisi ſꝫ analogiā ſm ꝑportionē ꝑpriā sibi. iō sic

ntis talib⁹ pncipijs scia spālis q nō trāscēdit ꝓprium sbm: nec agit ultra suā spēz. io ait q coia sz analogiam. Jq.d. q scia demrātiua accipit pn^a coia sz analogiā. s pportionē sbi ꝓpriū ⁊ sbditi qm utile ē ęntū cuiq ēio gnē qd est sb scia. Jq.d. q utile ē ipsi gni tātū accipe de pncipijs coib⁹ qntū ē ⁊ qntū spectat ad gen⁹ qd est sub illa scia. vl aut gen⁹ sbi ee sub illa scia: qꝛ subijcit ꝯsideratioi ipsi⁹ scie. C Deinde cuz dicit.

C Propria principia quidem ut lineam eē huiusmodi ⁊ rectum.

C Declarat qd dixerat. Dixerat aut tria. p⁹ dixit q qdā sūt ꝓpa. 2⁹ q qdā sunt coia. 3⁹ dixit q de pncipijs coib⁹ tātū accipit scia qntū spectat ad gen⁹ sbi sui. ideo tria fac: qꝛ p⁹ declarat q sūt ꝓpa pn^a. 2⁹ q coia. 3⁹ ondit quō scia tātū accipit de pncipijs coib⁹ qntū spectat ad sui sbm. 2^a ibi. Coia aūt ut si ab eqlib⁹. 3^a ibi. Sufficiēs aūt. Dic ḡ q ꝓpa pncipia qdē dico ut lineā ee h⁹. vz lōgitudinē sine latitudine ⁊ rectum h⁹. vz cui⁹ mediū nō exit ab extremis ul lineam rectā eē illā q tota sb pūcto tegit. C Notādū aūt q p diffōnes spālia terminoꝝ sūt ꝓpa pn^a in scia utēte terminis. vn ⁊ geometria p diffōnē circuli ꝓbat lineas exeūtes a cētro eqles eē. utit ḡ geometria diffōne circuli tanq̄ pncipio. sicut etiā utit diffōnib⁹ linee ⁊ recti tanq̄ pncipijs. lineā ḡ eē h⁹ ⁊ rectū h⁹ esse sunt ꝓpria pncipia in geometria. C Deinde cum dicit.

C Cōmunia aūt ut equalia ab equalibus si auferas q equalia reliqua sunt.

C Declarat q sūt pn^a coia. d. Coia aūt pn^a dico si ab eqlib⁹ eqlia detrahas eqlia reliq sūt. Jq.d. q coia pncipia uocat oēs ai cōceptiones. C Deinde cum dicit.

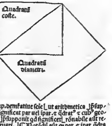
C Sufficiēs autē est vnūquodq istorum. quoniam in genere est. Idem enim faciet ⁊ si nō de omnibus accipiat: sed in magnitudinibus solum: arithmeticus autem in numeris.

C Declarat 3^m vz q scia tātū accipit de istis pncipijs coib⁹ qntū fac ad sbm sui. Format aūt sic rō. id q nō indiget nō accipit scia. s ultra sbm sui nō idiget scia: ḡ ait. Sufficiēs ē aūt vnūqdq istoꝝ. Ji. pnciꝑoꝝ coiuz qntū cuiq i gnē ē. Ji. qntū cuiq ptinet ad gen⁹. q.d. q scia nō idiget ultra sbz sui sed suffic ei tātū accipe de h⁹ pncipijs coib⁹ qntuz ptinet ad gen⁹ sbi sui. q h sufficiat pz qꝛ idē eniz fac. Jsup. geometria si accipiat de oib⁹ eqlib⁹ sed i magnitudib⁹ solū. arithmetica aūt in nūis. Ji. idē faciet si accipiet in nūis solū. C Notādū aūt q qn geometra vult arguē p pn^m. si ab eqlib⁹ eqlia demas ⁊c. nō opz q accipiat ipsi tota sua ulitate sed suffic q accipiat ipm ꝯctuz ad magnitudies. nā cū nō itēdu arguē: nisi de magnitudib⁹ suffic q dicat sic si ab eqlib⁹ magnitudib⁹ equas magnitudies demas magnitudies remanētes eqles erūt. ⁊ arithmetic⁹ accipiat h pn^m ꝯctū ad nūos: ut si ab eqlib⁹ nūis ⁊c. C Dubitaret forte aliqs qa vi falsum eē qd hic ait phs. nāi p⁹ poꝝ loquēs de h⁹ pn^m ait q opz eē accipe ulr. d. q debem⁹ dicē q si a qbuscuiq eqlib⁹ eqlia demas ⁊c. nā si accipim⁹ tale pn^m pticulariter ut si uellem⁹ ꝓbare angulos icthonis esse eqles: qꝛ remanēt ex eo q ab eqlib⁹ demunt eqlia si ad h ꝓbādū accipiat h pn^m pticulariter si ab eqlib⁹ eqlia demas: aut tu itelligis de eqlib⁹ angulis icthonis aut de alijs eqlib⁹. si de alijs eqlib⁹ facis sillm nō ad ꝓpositū. si de angulis icthonis petis qd est i pn⁹. qꝛ assumis qd vis ꝓbare. opz ḡ accipe ulr ⁊ dicas qbuscuiq eqlib⁹ eqlia demas ⁊c. C Dōm q h pn^m assūptū ⁊ h⁹ pncipia coia assūpta opz eē ulīora qz ꝯclo: sed nō opz esse ulīora qz sbm scie: ut si geometria vult ꝓbare de aliqb⁹ lineis q sūt eqles. ⁊ h p istd pn^m. si ab eqlibus equalia ⁊c. opz h⁹ pn^m accipi ulīori mō qz ꝯclo. sed nō opz accipi ulius qz sbm geometrie: imo pōt accipi ifra sbm sic a qbuscuiq eqlib⁹ lineis eqles demas ⁊c. sbm i geometria ē magnitudo. Cōstat aūt q linea ē ifra magnitudinē. Ad ꝓbādū ḡ de aliqb⁹ lineis accipi pōt h pn^m ulr ad oēs lineas qd faciēdo erit pn^m assūptū ulius qz ꝯclo sed nō erit ulius qz ipm sbm geometrie. Ad saluādā ḡ mētē phi i libro poꝝ opz h⁹ pn^a accipi ulīori mō qz ꝯclo. ad saluādā mētē ei⁹ i h loco nō opz q aliq scia utat talib⁹ pncipijs ultra suū sbz. pncipia ḡ coia debēt accipi ulīori mō qz cōclo. ꝓpa aūt pñt accipi ꝯūtibilr q̄re aūt nō petat id qd est in pncipio si accipiant ꝯuertibilr ꝓprīa postea cū disputabimus de medio demōstrationis hoc ostendet. C Deinde cum dicit.

C Sunt autē ꝓpria qdem ⁊ que accipiunt esse circa que sciētia speculat que sunt per se. ut arithmetica vnitates: geometria autem signa ⁊ lineas. Hec enim recipiunt esse ⁊ hoc esse.

C Ondit quō scia se hēt circa talia pn^a. Ad cui⁹ euidentiam sciēdū q i qlibet ꝯne qtuor regrunt uel ꝯcurrunt. vz passio sbm ⁊ pncipia p q ꝓbat passio de sbo. ⁊ h⁹ pncipia sūt i duplici gnē. qꝛ qdā sūt ꝓpa ⁊ qdaz coia. duo ḡ fac phs: qꝛ p⁹ ostēdit quō scie se hēant circa sbm ⁊ circa passionē ⁊ circa pncipia coia. 2⁹ ostēdit quō se hēant circa ꝓpa sbi. Si aūt iterrogatio sillica ē ꝓpōnis ꝯdictōis. Circa p^m duo fac: qꝛ p⁹ ostēdit q scie vsant circa hec tria. vz circa passionē: circa sbm: ⁊ circa dignitates. 2⁹ spāliter determiat de ipsis coib⁹ dignitatib⁹ ibi. Nō est aūt suppō neq petitio. Circa p^mum duo fac: qꝛ p⁹ fac qd dictū est. 2⁹ dat dr̃az iter ipas sciētias ibi. Quasdā aūt scias. Jp^a ps dividit in qtuor ꝑtes qꝛ p⁹ ostēdit quō demrātiua scia vsat circa sbz. 2⁹ quō circa passionē. 3⁹ quō circa dignitates. 4⁹ ex dictis ꝯcludit q circa hec tria. vz circa sbm passiones dignitates vsat ola demrātiua scia. 2^a ibi. Hoꝝ autez passiones. J3^a ibi. Nō aūt sic demrāt. J4^a ibi. Ois enī demrātiua scia. Jdicit ḡ p⁹ sūt aūt ꝓpa qdē. Jsup. sb iecta in scia que accipiūt eē. Ji. que supponunt eē in scia illa circa que Jsubiecta scia speculat que sunt p se Jsup. passiones illoꝝ sboꝝ ut arithmetica vnitates Jsup. supponit eē geometria aūt signa. Ji. puncta ⁊ lineas. Jeē sup. ꝑsupponit. Hec eniz. Ji. arithmetica vnitates ⁊ geometria pūcta ⁊ lineas recipiūt re spicīūt eē. Ji. supponūt qꝛ sūt ⁊ eē h. Ji. supponūt qd sūt. opz eni de talib⁹ supponē: qꝛ sūt ⁊ qd sūt. C Notādū q de sbo opz ꝑsupponē eē. i. q sit. ⁊ eē h. i. quid sit. C Notādū aūt ēt q sbm in arithmetica est nūs cui⁹ pncipia sūt vnitates. si ḡ arithmetica de nūo tanq̄ de ꝓprio sbo ꝑsupponit eē ⁊ qd sit multo magis hec ꝑsupponet de vnitatib⁹ que sūt pncipia nūoꝝ. sic ēt sbm in geometria est magnitudo cui⁹ pncipia sunt pūcta ⁊ lineę. Est ḡ geometria de magnitudine tanq̄ de ꝓprio sbo quam ꝑsupponit eē ⁊ qd sit multo magis ꝑsupponet h de pūctis ⁊ lineis que sūt pncipia magnitudinis declaratū est ḡ quō demrātiua scia se hēt circa sbm: ⁊ circa pncipia sbi: qꝛ de eis ꝑsupponit eē ⁊ eē h uel supponit de eis q sint ⁊ qd sint. C Deinde cum dicit.

C Horum autem passiones per se quid quidem significet vnaquequ accipiūt ut arithmetica quidem quid par aut impar aut quadrangulus aut cubus: geometria vero quid rationabile aut reflecti aut curuare.

¶ Ostēdit quō se hȝ demr̄atiua scīa circa ꝑ se passionē dicens [hoꝝ autē.]i. sbo rū.[passiones per se]su.sūt ꝗruȝ.[qd significet vnāquāq; accipiunt.]i.ꝑsupponūt sup.demr̄atiue scie [ut arithmetica]ꝑsupponit [qd significat par uel ipar. ⁊ q̄drat⁹ ⁊ cub⁹ geometria qdē]ꝑsupponit qd significet [rōnabile aūt reflecti aut curuari.] ¶ Notādū aūt ꝙ par ⁊ ipar q̄drat⁹ ⁊ cub⁹ sunt passiones nūi de quo ꝯsiderat arithmeticus. rōnalis vo ⁊ curuū aut reflexū sūt passiones linee de q̄ ꝯsulerat geometria. dī aūt linea rōnalis: ut pȝ i exēplo geometria de q̄ rōcinamur. q̄cūq; ẽ linea ꝓposita ẽȝ quā uolum⁹ scire ꝓpōnes aliarū linearū rōnalis uocabit. alie aūt linee cōmēsurabiles illi rōnales dicēt: icōmēsurabiles vo irrōnales. ¶ Notāduȝ ēt ex eo qd̄ dictū est declaratū eē quō demr̄atiua scīa se hēat circa per se passiones: qꝛ ꝑsupponit de eis qd significēt: ⁊ qd est qd̄ dicit per nomē. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quō aūt sunt demr̄ant per quedā coīa: ⁊ ex hisque demōstrant: ⁊ astrologia silr̄.

¶ Ostēdit quō demr̄atiua scīa se hēt circa ꝑncipia coīa. sic eni se hēt demr̄atiua scīa circa ꝑncipia: qꝛ p h⁹ ꝑn^a coīa adiūctis ꝓpriis demr̄ant p se passiōes de sbis. Cōtinuet aūt sic lr̄a. dictū est ꝙ arithmetica ⁊ geometria ꝑsupponūt qd significēt p se passiōes [aūt]p sed. sed [ꝙ sint]sup. h⁹ p se passiones nō ꝑsupponūt imo [demostrant p q̄dā coīa: ⁊ ex his q̄ demr̄ant.]i. ex ꝓpriis ⁊ astrologia silr̄.]q.d. ꝙ non soluȝ arithmetica ⁊ geometria ꝑsupponūt de passionib⁹ qd significēt ⁊ demōstrāt eas eē. i. iēē sbīs: sȝ silr̄ astrologia ⁊ q̄cūq; alia demr̄atiua scīa h̄ facit. ¶ Notādū ꝙ id qd̄ ē ꝯclō in vna demr̄atiōe ē ꝑn^m ꝓpriū i alia ut p^m ꝑn^m ad ꝓbādū hr̄e tres de triāgulo ē angulus extrīsec⁹ q ꝓbat eē talis p lineā cadētē eq̄ distātē i z⁰ iatē. ẽ qꝛ ꝑn^a ꝓp^a psit eē ꝯclōnes demr̄ationū: iō ꝓbs p ꝑn^a q̄ demr̄ant itelligit ꝑn^a ꝓp^a. pȝ igit quō demr̄atia scīa negociat circa ꝑn^a coīa qꝛ p h⁹ ꝑn^a coīa ⁊ cū ꝑncipiis q̄ demr̄ant. i. cū ꝑncipiis ꝓpriis demr̄at ꝓpas passiōes de sbīs. ¶ Deīde cū dicit

¶ Oīs enim demr̄atiua scīa circa tria est: ⁊ quecūq; eē ponunt. Hec aūt sunt gn̄a: cuius per se passionū speculatiua est: ⁊ quecūq; cōes dicunt dignitates: ex qb⁹ ꝑmis demōstrāt: ⁊ tertiū passiones quarū qdȝ significet vnaqueq; accipiat.

¶ Ex his q̄ dixerat ait tria esse ꝑcognita circa q̄ vsat demr̄atiua scīa. [oīa eni demr̄atiua scīa circa tria ē. q̄cūq; ponunt eē]sup. ꝑcognita [hec aūt sūt gen⁹.]s. sbī [cui⁹]sbī scīa [speculatiua ē p se passionū ⁊ q̄ cōes dicunt dignitates.]q.d. ꝙ aliqd circa qd̄ vsat scīa sunt dignitates ⁊ expōit qd appellet dignitates. d. [dignitates aūt sūt ex qb⁹ ꝑmis.]i. ex qb⁹ ut ex ꝑmis ꝑncipiis vnaqueq; scīa [demr̄at ⁊ tertiuȝ]circa qd̄ vsat scīa sūt [passiōes q̄rū qd significet vnaq̄q;]scīa [accipit] i. ꝑsupponit. ¶ Notādū ꝙ lȝ circa mīta vsēt scīa tria tn̄ sūt ꝑcognita circa que vsat. tria ẽ sunt q̄cūq; ponūtur eē ꝑcognita circa que vsat demr̄atiua scīa. vȝ sbm. dignitas ⁊ passio. q̄liter aūt sunt ista ꝑcognita circa ꝑncipiū huius libri ostēsuȝ est. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Quasdā aūt scīas nihil ꝓhibet ⁊ quedā coꝝ despicere ut genus nō supponere eē si sit manifestum: quoniam est.

¶ Dat dr̄aȝ iter ipsas scīas. Circa qd̄ tria facit: qꝛ ꝑ⁰ ostēdit quō scie dr̄nt circa suppo^m sbī. 2⁰ quō circa suppositū passiōis. 3⁰ ex his q̄ dixerat ꝯcludit ꝙ lȝ scie demr̄atiue sic differāt circa suppositū sbī ⁊ passionis tn̄ in h̄ oēs ꝯueniūt ꝙ circa tria ꝑcognita vsant. vȝ circa sbm passionē ⁊ dignitatē. 2ª ibi [Et passiōes nō ē recipe.] 3⁰ ibi. [Sȝ nec min⁹.] Circa ꝑ^m duo facit: qꝛ ꝑ⁰ facit qd̄ dictū est. 2⁰ assignat cām dicti ibi [Nō eni silr̄ manifestū]dicit ẽ ꝙ [nihil ꝓhibet q̄sdā scīas despicē]sup. i. supponē [q̄dā hoꝝ ut gen⁹]sbī [nō supponē esse si sit manifestū qm̄ ē.]q.d. ꝙ in h̄ differūt scie demr̄atiue: qꝛ q̄dā ꝑsupponūt suū sbm eē. q̄dā aūt hn̄t sbm ita manifestū ꝙ despiciūt ipm ⁊ ꝑsupponit eē. ¶ Notāduȝ aūt ꝙ nulla scīa ꝓbat simplr̄ suū sbm eē. ⁊ qꝛ nulla ꝓbat q̄libet ꝑsupponit. sed lȝ q̄libet h̄ mō ꝑsupponat suū sbm nō tn̄ q̄libet de h⁹ suppōne idiget facē mētionē spālē. sed ille que nō hn̄t sbm ita manifestū idigent de eo facē spālē mētionē ꝙ ꝑsupponat eē sed que sbm habēt minus manifestū despiciūt de ꝑsuppōne ei⁹ spālem mētionem facere. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Non enim silr̄ manifestū est ꝙ numer⁹ sit ⁊ ꝙ calidum ⁊ frigidum sit.

¶ Assignat cāȝ dicti. itēdit aūt talē rōnē: q̄ nō sūt silr̄ manifesta nō sūt silr̄ ꝑsupponēda: sed nō silr̄ oīa sūt manifesta: qꝛ q̄dā sūt manifesta itellectui. q̄dā sēsui. q̄dā magis. q̄dā min⁹: nō ẽ oīa sūt silr̄ ꝑsupponēda. Cōtinuet aūt sic. bn̄ dictū ē ꝙ nō oēs scie silr̄ mētionē faciūt de ꝑsuppōne sbī sui: qꝛ nō oīa sūt silr̄ manifesta. [nō eniȝ silr̄ manifestū ē qd sit nūs ⁊ qd sit calidū ⁊ qd sit frigidū.]nā ꝙ sit nūs vł magis ꝓpinquū rōni. ⁊ ꝙ sit calidū ⁊ frigidū magis sensui. tn̄ ẽ habet p hec vba ꝙ cuȝ nō oīa sint eodē mō manifesta: iō nō oīa eodē mō supponēda sūt: nec oēs scie eodē mō se hn̄t ad supponēdū sbm: sed aliq̄ scie eo ꝙ hēant sbm min⁹ manifestū dedignant de hoc spālē facē mētionē. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Et passiones nō recipe est qd significent si sint manifeste. Sicut neq; coīa non recipere quid significēt ut equalia ab equalibus demere: quoniam notum est.

¶ Dat dr̄aȝ iter scīas q̄ztū ad passiōes. nā aliq̄ scie dedignant spālē facē mētionē qd significēt passiones si significata eatū sint ualde nota. iō ait ꝙ [passiones nō est.]i. nō ꝯtingit [recipe.]i. supponē [qd significēt si sint manifeste nec coīa recipit.]i. supponit [qd significēt qd̄ ē ab eq̄lib⁹ eq̄lia demr̄are: qm̄ notū ē.] ¶ Notādū aūt ꝙ sic qd ā coīa sūt nota. iō despicim⁹ spālē facē mētionē de suppōne cōi: nō ur qd significēt uel despicim⁹ de eis spālē mētionē facē i supponēdo ꝙ uera sint sȝ absolute assumim⁹ ea tanq̄ uera eo ꝙ notū sit ea uera eē. sic alique scie eo ꝙ affirmāt passiones ualde notas dedignant spālē facē mentionē de suppōne passionū qd significēt sed absolute assumūt significata illarū passionū tanq̄ nota. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sed nl̄ min⁹ tria hec sūt nec̄ia: circa qd̄ demr̄atū est ⁊ qui demōstrant ⁊ ex qbus.

¶ Cōcludit ex dictis ꝙ lȝ scie sic differāt ut dictū est: tn̄ demr̄atiue scie in h̄ ꝯueniūt: qꝛ negociant circa tria ꝑcognita. vȝ sbm: passiōes: ⁊ dignitates. iō ait ꝙ [neq;

min⁹ ul ut hēt q̄dā text⁹ ¶ sʒ nihilomin⁹ nā. ¶ i. nāʀ. ¶ tria ea sunt. ¶ s. pcognita de qb⁹ negociant scie. hec eni tria sūt. ¶ ut circa q̄ demrant. ¶ i. sbā. ¶ ꝛ q̄ dmrantur. ¶ i. passiões. ¶ ꝛ ex qb⁹ ¶ sup. dmrant sup. dignit̄es

Non est autē suppō neqʒ petitio qd̄ necesse est per seipsum. i. dignitas ꝛ videri necesse est.

¶ Postq̄ phs ondit quō scie demrātiue se hēant ad dignitates: sbta ꝛ passiones. In pte ista ut dicebat determiat de ipsis dignitatib⁹ ul' de ipsis coib⁹ ꝯceptionib⁹ ꝛ suppōnib⁹ ꝛ petitiōib⁹. Circa qd̄ tria facit: qꝛ p̄⁹ sepat cōes ꝯceptiōes a suppōnib⁹ ꝛ petitiōib⁹. 2° determiat spāl'r de hac cōi ꝯceptiōe ꝙ nō ꝯtigit sil' affirmare ꝛ negare quō demrōnes se hēant circa ipaʒ. 3° determiat ul'r de oib⁹ coib⁹ ꝯceptionib⁹ quō scie ꝯueniant ꝛ differāt circa ipas. 2ª ibi. ¶ Cōtigē aūt simul. ¶ 3ª ibi. ¶ Coicāt aūt oēs scie. ¶ Circa p̄m tria facit: qꝛ p̄mo sepat dignitates a petitiōib⁹ ꝛ suppōnib⁹. 2° sepat petitiōes a suppōnib⁹ ꝛ q̄ōnib⁹. 3° sepat petitiōes ꝛ suppōnes a diffōnib⁹. 2ª ibi ¶ Quecūqʒ igit. ¶ 3ª ibi ¶ Termini. ¶ Circa p̄m tria facit. qꝛ p̄⁹ sepat dignitates a suppōnib⁹ ꝛ petitiōib⁹. 2° assignat rōnē dicti. 3° qd̄ daʒ qd̄ supposuerat pbat. 2ª ibi ¶ Nō enim ad exteri⁹. ¶ 3ª ibi ¶ Om̄ neqʒ sill'o. ¶ Dic ḡ ¶ nō est āt suppō neqʒ petitio ꝙ neēe est eē pp seipaʒ ꝛ neēe est videri. ¶ q. d. ꝙ dignitas que neēe est eē pp seipaʒ: ꝛ neēe est videri nō est suppō nec petitio. i. dīt sup. dignitaʒ a petitiōe ꝛ a suppōne. ¶ Notādū aūt ꝙ h̄ est dupl'r descripta dignitas vʒ ꝙ neēio est eē pp seipaʒ: ꝛ ꝙ neēe est videri pp seipaʒ. ꝯnes eni sūt neēie pp p̄n^a: sed p̄n⁹ ꝛ maxie p̄n^a p̄^a cuiusmodi sūt dignitates sūt neēia p seips. qꝛ i seips hn̄t eāʒ sue neēitatis ꝛ sue v̄itatis. igit sic p̄n^a ꝛ maxie p̄n^a p̄^a cuiusmodi sunt dignitates est neēe pp seips videri: qꝛ pp seips appent ꝛ videnť eē uera pp p̄n^a p̄ma. ¶ Notādū ꝙ p hec duo dignitas non est petitio: nec est suppō. nā petitiones ꝛ suppōnes pn̄t demrari. ꝛ iō nō sunt neēie per seipsas. Rursus petitiones ꝛ suppōnes nō statim se offert īe itellectui: iō nō opʒ ꝙ assentiamus eis per seipsas: nec ꝙ videanť nobis uere p seipsas. bn̄ ḡ dictuʒ est ꝙ id qd̄ necesse est per seip̄m eē ꝛ p seip̄m vid'ri cuiusmodi est dignitas ꝙ tale q̄d non est suppō nec petitio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Non est enim ad exterius rationem: sed ad eam que est anima.

¶ Assignat rōneʒ dicti. Formať aūt sic rō. Illud qd̄ est ꝛ nā referť ad exteri⁹ rōnem: sed ad eā que est in aia illud necesse est eē per se: ꝛ p se videri. ꝛ illud nec est petitio nec suppō: dignitas est h⁹. ḡ ꝛc. de hac aūt rōne posuit miorē in qua stat tota v̄tus mediȷ. Cōtinueť autem sic lr̄a. bn̄ ḡ dictū est ꝙ dignitas est illud qd̄ necesse est per se eē ꝛ per se videri: ꝛ est id qd̄ nō est suppō nec petitio cui⁹ ratio est: qꝛ ¶ nō enim est. ¶ i. nō refert. sup. dignitas ¶ ad rōnem exteri⁹ sed ad eā que est in aia. ¶ Illud eni qd̄ nō pbať nec cognosciť per rōnem exterius. sed p solā rōnē que est in aia illud neēe est eē p se ꝛ p se videri. ꝛ illud nec est petitio nec suppō. sed sicut dictū est h⁹ dignitas. ḡ ꝛc. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Om̄ nec sill'o. Semp eni est istare ad exteri⁹ rōnē: s; ad iteri⁹ rōnē non semp.

¶ Qd̄ supposuerat pbat. Supposuerat eni ꝙ dignitas neēe sit p se eē ꝛ p se videri. ꝛ iō non sit petitio nec suppō: qꝛ nō cogsciť p rōnē exteri⁹ sed p eā que est in aia. h̄ eni pbat tali rōne. Illud ad qd̄ nō ꝯtigit instare ꝛ cui nullus pōt ꝯdicē illd̄ est p se notū. ꝛ illd̄ neēe est p se eē ꝛ p se videri: s; ad iteriorē rōnē. ꝛ p ꝯn̄s ad ipaʒ dignitatē cui p solā rōnē iteriorē assentiť nō ꝯtigit istare. ergo ꝛc. Cōtinueť aūt sic lr̄a. bn̄ dictū est ꝙ dignitatem neēe est eē p se ꝛ p se videri: ¶ qm̄ nec sill's ¶ nec exterior rō sit. sup. ad pbādū dignitatē. ¶ Semp eni ꝯtingit istare ad rōnē exteri⁹: sed ad rōnē iteri⁹ nō semp. ¶ ḡ petitio ꝛ suppō: qꝛ pbanť per rōnē exteri⁹ ꝛ per sill'm. iō ad ea ꝯtingit istare. ꝛ talia nō sunt p se nota ꝛ nō sunt neēe per se eē nec per se videri: sed dignitas cui assentitur sola rōne iteriori ad eā nō ꝯtigit istare ꝛ eā neēe est per se eē ꝛ per se videri. ¶ Dubitaret forte aliqs de p̄^a pticula h⁹ lectionis. vr̄ eni uelle phs hic ꝙ iō dignitas nō sit nec petitio nec suppō. qꝛ eā nō solū necesse est p se eē: sed ēt p se videri. iō est qd̄ q̄re dignitatē necesse est per se videri ꝛ nō suppōnē nec petitionē. ¶ Dōm ꝙ triplici via iuestigare possum⁹ q̄re dignitas est p se nota ꝛ eā neēe est p se videri. suppō aūt ꝛ petitio nō est p se nota ꝛ nō est neēe per se eā videri. p̄^a via sumiť ex ipsis termmis. 2ª ex rōnib⁹ termioꝝ. 3ª ex ipo ordie ppōnū. p̄^a via sic pʒ. nā differt dignitas a suppōne ꝛ petitione q̄tū ad ipos termios siue q̄tū ad ipa uocabula. qꝛ dignitas sit in termis ꝛ in uocabulis coib⁹. suppō aūt ꝛ petitio in uocabulis ppriys ut supponit ꝛ petit geometra angulos rectos eq̄les eē. q̄d aūt sit angulus ꝛ q̄d rectū nō sunt uocabula coia: sed ppa geometrie. cuʒ ḡ itell's nr̄ p̄us ferať in coia q̄ȝ ppa ppōnes ꝯstitute in termis coib⁹ sunt magis note itellectui q̄ȝ ex terminis ppriys. dignitates ḡ sunt magis note itellectui ꝛ magis p se videntur ꝛ per se cogscunť ab itellectu q̄ȝ suppōnes ꝛ petitiōes. Scd̄a via ad ideʒ sumiť ex rōne termioꝝ. nā p̄ncipes cogscimus in q̄tū rōnes termiorū cogscimus: ut cognito q̄d est totū: ꝛ q̄d est pars scimus ꝙ oē totū est maius sua pte. nā q̄libet apphēdit per h̄ nomē totū tātū q̄tū est ps ꝛ aliq̄d ultra. iō statī assentit ꝙ oē totū est maius sua pte. q̄to ḡ rō termini magis supficial'r apphēsa dat itelligē p̄dicatū eē de rōne sbi tāto ppō illa est magis noēa ꝛ citi⁹ se offert itellectui: ex eo ꝙ itell's p̄us ferť i supficialē rōnē uocabuli: ꝛ postea in pfundā cognitionē rei: sed ad hoc ꝙ assentiam⁹ dignitatib⁹ sufficit supficial'r apphēdē rōnes termioꝝ: sed ut assentiam⁹ petitionib⁹ opʒ magis profunde ituerī q̄ddītates rerū. Tertia via ad h̄ idē sumitur ex ordie ppōnū. nā ppōnes idemrābiles tenēt ordinē p̄marū. demrābiles scd̄arū. itell's ḡ p̄us ferť in eas que sunt magis note ppōnes p̄me ꝛ idemrābiles q̄ȝ i eas que sūt scd̄e ꝛ demrābiles. ꝛ qꝛ dignitates sūt idemrābiles. suppōnes aūt ꝛ petitiōes pn̄t demrari: illas neēe est esse ꝛ per se videri. has aūt nō. In his ḡ trib⁹ dīt dignitas a suppōne ꝛ petitiōe: qꝛ illa est in terminis coib⁹ magis: hec i magis spālib⁹ sūt. Rursus ut assentiam⁹ illis sufficit magis supficial'r aspicē rōnes uocabuloꝝ: s; ut assentiam⁹ istis opʒ pfunde magis rōnes reꝝ ituerī. 3° illa est idemrābilis ꝛ hec pn̄t demrari. ꝛ qꝛ itell'ui sūt magis nota coia q̄ȝ ppa ꝛ itell's p̄us ferť in cognitionē supficialē q̄ȝ in pfundum: ꝛ qꝛ p̄us ferť i ppōnes idemrābiles q̄ȝ in ppōnes demrābiles neēe ē dignitates p se videri ꝛ p se eē notas itell'ui: sed nō suppōnes ul' petitiones. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs de 2° dicto phi. dixit eni ꝙ dignitas nō ē siue nō referť ad rōnē exteri⁹: s; ad eā q̄ est i aia. ¶ Queram⁹ ḡ utꝝ alicui possim⁹ assentire p rōnē iteriorē q̄ est i aia cui nō assentiam⁹ p rōnē exteriorē. ꝛ vr̄ ꝙ nō: qꝛ ea q̄ sūt in uoce sūt signa eoꝝ q̄ sūt i mēte. rō ḡ exterior ē signū rōnis iterioris. cuicūqʒ ḡ assētim⁹ p rōnē iteriorē si illa iterior rō exp̄mať in uoce assentim⁹ eidē p rōneʒ exteriorē. ¶ In ꝯriū ē phs. ¶ Dōʒ ꝙ ut pareat v̄itas q̄siti p̄° videdū quō cogscunť p̄n^a. 2° declarādū erit q̄d appellat rōnē q̄ est in aia: ꝛ q̄d rōnē exteriorē. ¶ His ḡ declaratis appebit quō dignitati assentim⁹ p rōnem iteriorē: ꝛ nō ppē p exteriorē. ¶ Sciēdū ḡ ꝙ ꝯnibus assentimus p sill'm. accipimus eniʒ p̄ncipia ꝛ sub illis

accipimus ſbm ⁊ ↄcludimus ↄnes. ↄnibus ḡ aſſentimus ꝑ ſillm. ſ3 ipa pn̄a tñ nō hñt pora ſe ut poſſint ↄcludi per ſillm. nō enī idigemus ſillo ad ſciēdū dignitates: ſ3 ſufficit lumē itellis agētis nob naīr iditū: ut cū offerūtur nob aſſentiamus eis. vñ ⁊ cōmētator dicit eas naīr cognitas: nō ꝙ itellectui in ſui ꝓmordio ſit de eis aliqd naīr impſſū cū itellis nr̄ in ſui ꝓmordio ſit ſicͭ tabula raſa. ſ3 dr̄ naīr cognite: qꝛ ſine aliq̄ ſillo ſine aliq̄ diſcurſu ⁊ rōcinatiōe in ſolo luie itellis agētis nob naīr indito noīe ſiūt. Uiſo quō cogſcunt pn̄a. reſtat videē diſaz iter rōnē iteriorē ⁊ exteriorē. ¶ Notādū ꝙ rō pōt dici ipa potētia itellīua. vñ hō dr̄ aial rōnale: qꝛ foīa eius ſpecifica eſt aīa itellīua i q̄ radicat itellis ⁊ rō. Rurſus pōt dici ſillis ul ipz argumētū. vñ ⁊ cōi noīe cū qs fac bonū ſillm ul bonū argm̄ dicimus eū feciſſe bonā rōnē. qō ḡ eſt notū in luie itellis agētis: qꝛ tale lumē eſt itrinſecū aīe dr̄ eē notū in rōne iteriori. quā ḡ rōnē hēt ipa aīa ut aſſentiat dignitatibus hēt rōnē iteriorē. i. hēt lumē itellis agētis qō eſt ei itriſecū pp qō aſſentit eis. magiſter ḡ nō facit rōnē exteriorē: nec facit ſillm p quem doceat diſcipulū cogſcē pn̄a: ſed ſolū ꝓponit ea diſcipulo ⁊ ipe diſcipulus hēt apō ſe rōnē iteriorē. i. lumē itellis agētis: pp qō vī dignitates vas eē. Rō ḡ exterior appellat ſillis ul argumētatio reducibilis ad ſillz. Rō iterior uocat lumē itellis nr̄i. ↄnes vō ſunt note p rōnē exteriorē. i. p ſillm. pn̄a vō p iteriorē. i. p lumen itellis. ¶ Qō vō arguit ꝙ rō iterior explicat p rōnē exteriorez. dici debet ꝙ ſillis in mēte explicat p ſillm in uoce. ſillis aūt in mente pōt dici iterior: qꝛ eſt explicabilis p rōnē exteriorē. ſillis aūt in uoce eſt rō exterior: qꝛ eſt exterius plat. Sz lumen itellis nr̄i eſt rō iterior cāns ſimplicē aſſenſū aīe. equocat ḡ in rōne iteriori: qꝛ non appellat h rō iterior ſillis in mēte ſed lumē itellis agētis. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs de 3° dicto phi. dixerat enī ꝙ eſt ſemp iſtare ad rōnē exteriorē. ad iteriorez aūt nō ſemp. qrit ḡ que ſit cā hꝰ. ¶ Dōm ꝙ rō iterior appellat id qō appet nob in luie itellis agentis. rō aūt exterior appellat ſillis ipe ul in mēte formatus ul p uocē platus. uterqz enī pōt dici rō exterior. alr tñ ⁊ alr. nam ſillz in uoce eſt rō exterior: qꝛ eſt exterius platus. ſillz aūt in mēte dr̄ rō exterior dupli. ul qꝛ eſt p exteriorē rōnez explicabilis. ul qꝛ nō eſt nob naīr inditus ſed ab ex acqſitus. id ḡ qō eſt notū in ſolo luie itellis dr̄ eē notū in rōne iteriori dupli. pꝰ qꝛ h nō eſt ſic explicabile p rōnem exteriorē. 2° qꝛ tale lumē eſt nob naīr iditum nō ab ex acqſitū. ↄdicē ḡ rōni exteriori h eſt ↄcludē ↄriū rōnis facte ul ſilli facti. ↄdicē rōni interiori h eſt hīe ↄtium ↄcēſuz p lumē itellis nr̄i: ⁊ qꝛ multi ſilli pñt formari i mēte ⁊ exꝓmi p uocē cuilibet ſillo ↄtigit ↄdicē p aliuz ſillm ul uere ul ſaltē appenter: ſed cuz nō hēamus niſi vnū lumē itellis agētis nō opz ꝙ ſi aſſentimus alicui p tale lumē ꝙ et poſſimus diſſentire p illud lumē. nā non hēmus niſi vnū ⁊ idē lumē. iō ſignanter loqt: qꝛ rōni exteriori ſemp ↄtigit iſtare. qꝛ ſemp vni ſillo poſſumus ↄdicē p aliū ſillm. rōni aūt iteriori nō ſemp. qꝛ quedā ſunt ita nota in luie itellis agētis ꝙ nō poſſumus diſſentire p tale lumē: in aliqbus ḡ lumē nr̄m uacillat qbus aſſentit ex vna pte ⁊ diſſentit ex alia: ſi aliqbus ut in dignitatibus nullo mō dubiat ut eis nullatenus diſſentire poſſit: dignitatibus enī ipſis ꝑ ſe ⁊ p ſe directe ⁊ corde nullatenus poſſumus ↄdicē: ut ſ declauimus. ¶ Deide cū dicē.

¶ Quecūqz igit demrabilia accipit eē ipſe nō demrans. Hec vō ſi ꝓbabilia accipiat diſcēti ſupponunt nō ſimplr ſuppō: ſ ad illū terminū. Si vō neqz vnius opionis. ⁊ ↄrie eē accipiat idē petit. ⁊ in h dint ſuppō ⁊ qō. Eſt enī qō in ↄriuz dicētis opioni.

¶ Dat dr̄ iter petitionē ſuppōnē ⁊ qōnē: pp qō ſciēdū ꝙ ſuppō accepta ꝓpe nō differt ſolū a qōne: ſed a petitiōe. ſed accepta large ⁊ ſi dr̄ a qōne: tñ nō dr̄ a petitiōe. Duo ḡ facit phs: qꝛ pꝰ deteriat de ſuppōne ꝓprie ſūpta ſegando eā a petitiōe ⁊ qōne. 2° de ſuppōne large accepta ꝓut etiā petitio eſt ſuppō ibi [Aut ꝙ ſi aliqs] dicit ḡ [quecūqz ḡ demrabilia ſunt accipit eē ipe nō demrans hec qdē ſi ꝓbabilia accipiat diſcēti.] i. diſcipulo [ſupponūt.] i. ſuppōnes ſūt [⁊ nō eſt ſimplr ſuppō: ſed ad illū tm̄.] q. d. ꝙ ſi aliqs accipit ꝓpōnes demrabiles ⁊ nō demrat eas ſi ille ꝓpōnes vir ꝓbabiles adiſcēti ſunt ſuppōnes nō ſimplr: ſ3 ad illū cui vir ꝓbabiles. ⁊ ſbdit ꝙ [ſi vō] ſup. ipe doctor [nec accipiat eē.] i. nec ſupponit eē id in q̄ eſt [opionis vnius aut ↄrie] cū diſcipulo [idē petit.] i. tūc eſt petitio. eſt enī petitio ut patebit i notabilibus acceptio ꝓpōnis ad quā diſcipulus nō ſe hēt nec ꝓ nec ↄ. idē ḡ doctor qō ꝓus ſupponebat accipiēs qō erat ꝓbabile adiſcēti mō petit id accipiēs ad qō adiſcēs nec ſe hēt p nec ↄ. ⁊ ſbdit ꝙ [in h dīnt ſuppō ⁊ petitio ⁊ qō.] ⁊ ait ꝙ [ē enī qō in ↄriū opioni adiſcētis.] ¶ Notādū aūt ꝙ petitio ſuppō ⁊ qō in h ↄueniūt: qꝛ qlibet eaꝝ pōt eē ꝓpō demrabilis nō demrata. Cū ḡ doctor ꝓponit aliquā ꝓpōnē demrabilē diſcipulo añqz demret eā diſcipulus ſe pōt hīe ad ꝓpōnez illā tripli: qꝛ ul eſt opionis illius: ⁊ vr̄ ei ꝙ ꝓpō illa ſit uera: ul nō eſt opionis illius nec ↄrie: qꝛ ſe hēt idifferēter ad eā. ul eſt opionis ↄrie: ⁊ vr̄ ei ꝙ ꝓpō illa ſit falſa. Si pꝰ mō ut ſi videret adiſcenti ꝙ ꝓpō ꝓpoſita ſit vā: ⁊ tūc eſt ſuppō: ⁊ ſi nō eſt ſuppō ſimplr: ſaltē eſt ſuppō ipſi adiſcēti cui vr̄ ꝓpō illa uera. ſi aūt ſit 2° mō ut ꝙ adiſcēs ſe hēat idifferēter ad illā ꝓpōnē: ⁊ nec ē opionis illius: nec ↄrie: tūc eſt petitio. ſꝫ ſi ſit 3° mō ut ꝙ adiſcēs ſit opionis ↄrie: tūc eſt qō: quia tūc adiſcens de ꝓpōne illa ↄdicit doctori: ⁊ opz ꝙ de ea vſet qō iter doctorē ⁊ diſcipulū. ¶ Deide cū dicit.

¶ Aut ꝙ ſi aliqs demrabile cuz ſit accipiat ut utatur nō demōſtrās ſuppō eſt.

¶ Determiat de ſuppōne large ſūpta. nā ſuppō ꝓpe ſūpta eſt ꝓpō demrabilis nō demrata ꝓbabilis adiſcēti. ſ3 ſuppō ſūpta large eſt qōcūqz demrabile qō qs accipit. tñ nō demrat ipz: ſiue illō ſit ꝓbabile adiſcēti ſiue nō. ¶ Cōtinuet aūt ſic lr̄a. Dictū eſt ꝙ ſuppō ꝓpe ſūpta eſt qōcūqz qō qs accipit demrabile nō demrans. dū tñ illō ſit ꝓbabile adiſcenti [aut] ſup. ſuppō large ſūpta eſt [ꝙ ſi aliqs demrabile accipiat cū ſic accipiat ⁊ utat nō demrans] ipz gcqd ḡ demrabile ſic accipit ꝙ nō demōſtrat nec ꝓbat illō [ē ſuppō] loquēdo large de ſuppōne ſiue illud ſit ꝓbabile adiſcenti ſiue nō.

¶ Termini ḡ nō ſunt ſuppōnes. nihil enīz eē aut nō dicūt: ſ3 in ꝓpōnibus ſuppōnes.

¶ Poſtqz auctor oñdit quō differūt dignitates a ſuppōnibus ⁊ a petitionibus. ⁊ quō dīnt ſuppōnes a petitōibus In pte iſta declarat quō dīnt ſuppōnes ⁊ petitiones a diffōnibus. ⁊ duo facit ſm ꝙ dupl̄r ꝓbat ꝙ diffōnes nō ſūt petitiones nec ſuppōnes. 2° ibi [Amplius ſuppō ⁊ petitio.] Circa qō duo fac: qꝛ pꝰ oñdit ꝙ ſuppōnes nō ſūt diffōnes. 2° ne aliqs crederet ꝙ artifices ſpāles ꝓcedūt ex ſuppōnibus falſis: ut geometra q vr̄ ſuppōnē eē rectū: qō nō eſt rectū: ⁊ eē vnius pedis qō nō eſt vnius pedis. obiſtat ꝙ in talibus nō eſt falſitas ibi [nec geometris.] Circa pm̄ duo fac: qꝛ pꝰ fac qō dcm̄ eſt. 2° aſſigt rōnē dicti ibi [Termini aūt nō.] Dicit ḡ [Termini igit.] i. diffōnes [nō ſunt ſuppōnes. nihil enī eē ul nō eē dicunt.] q. d. ꝙ ſuppōnes dicūt aliquid eſſe uel nō eē. diffōnes aūt nō. ideo differūt he ab illis. Et ſubdit [ſed in ꝓpōnibus] ſunt ſup. [ſuppōnes.] q. d. ꝙ l3 diſfinitiōes ſm ſemet dicūt eē uel nō eſſe. in ꝓpōnibus tñ

i. put dictiões assumunt̃ i ppõnib⁹ põt eẽ suppões
ꝛ debẽt eẽ uł nõ eẽ. ⸿ Notãdũ ꝙ hec lr̃a. sed in ppõsi
tiõnib⁹ sunt suppões põt exponi dupłr. pᵒ ut dictũ est
vz ꝙ lz dictiões ſm se nõ sũt suppositiones tñ in ppõ
nib⁹. i. ut de eis fiũt ppões possũt eẽ suppões. Allo
mõ põt exponi sic ꝙ suppões sunt in ppõnib⁹. i. sunt
ppões. modus eni loquẽdi phĩ est ꝙ qñ vuit loq de
aliquo pticulr̃ nõ dicit illud eẽ tale: sed eẽ in tali: ut pz
in pᵒ pier͡ᵃˢ. ubi uolẽs loq nõ de uocib⁹ uł: sed de uoci
b⁹ gbusdã: uł de uocib⁹ significatiuis ait. sunt ergo ea
que sunt in uoce. i. quedã uoces figtiue que sũt in uo
ce: sicut ps in toto: uł sic spẽs in gñe. sic est in pposito.
Suppões sunt in ppõnib⁹. i. sunt quedam ppões.
sunt eni suppões in ppõnib⁹ sicut ps in toto: ꝛ sicut
spẽs in gñe. Est ergo itẽtio phĩ ꝙ cũ suppões sunt in
ppõnib⁹. i. sunt quedã ppões: ꝛ dicũt r̃ eẽ uł nõ eẽ.
termini aũt. i. dictiões nõ sunt quedã ppões: nec di
cũt r̃ eẽ uł nõ eẽ. iõ dictiões nõ sunt ppões. ⸿ Dubi
taret forte aliqs utrũ uerũ sit qd̃ h aut phs ꝙ dictiõ nõ
dicerem eẽ uel nõ esse. vı̃ ꝙ nõ: qꝛ illud qd̃ est ppriũ
dictiõni non põt remoueri a dictiõne: sed hoc est ppriũ
diffinitioni ut indicet qd est eẽ rei ut patet põt ex. 6.
topicoꝝ. ergo ꝛc. ⸿ Dicẽdũ ꝙ eẽ potest capi dupliciter.
videlicet: ut cõpetit cõplexis ꝛ icõplexis. eẽ aũt ꝛ
etiã nõ eẽ cõpetit ipsis complexis dupłr. videlicet ſm
ueritatẽ: ꝛ ſʒ falsitatẽ: ꝛ ſʒ affirmationẽ: ꝛ ſʒ negatio
nẽ. dicunt̃ aũt cõplexa eẽ cũ sunt uera: ꝛ nõ eẽ cũ sunt
falsa. uel dicunt̃ eẽ cũ sunt affirmatiua: ꝛ nõ eẽ cũ sunt
negatiua. hos aũt distinctiones de eẽ ꝛ non esse satis
inuit phs in pᵒ pier͡ᵃˢ cum ait ꝙ est enũciare: ꝛ ꝙ est
esse: ꝛ ꝙ est nõ eẽ: ꝛ ꝙ nõ est eẽ: ꝛ ꝙ nõ est non eẽ. tunc
eni enũciat̃ ꝙ est eẽ qñ qd̃ est uerũ affirmat̃: ꝛ tũc ꝙ ẽ
nõ eẽ qñ qd̃ est uerũ negat̃: ꝛ tũc qd̃ nõ ẽ eẽ qñ qd̃ est
falsum affirmat̃. ꝛ tũc ꝙ nõ est nõ eẽ qñ qd̃ est falsum
negat̃. Ex his aũt distictionib⁹ sufficiẽter potest pate
re ueritas quesiti. nã cũ phs sit in topi. ꝙ diffinitio i
dicat eẽ. loquitur de esse incomplexoꝝ rꝫ. cũ vᵒ hic ait
ꝙ nec dicit eẽ nec nõ esse loquit̃ de esse ꝛ non eẽ cõple
xoꝝ. diffinitio eni cũ sit quidã concept⁹ rei icomplexe
nec est affirmatiua nec est negatiua. iõ nec dicit eẽ uel
nõ eẽ put eẽ uel nõ eẽ dicũt affirmationẽ uel negatio
nẽ. Cũ eni dictiõ nõ sit ppositio: qꝛ hoc est de rõne ppõ
nis ꝙ dicat eẽ uel nõ eẽ ꝛ ꝙ sit affirmatiua uel negati
ua ipsi dictiõni ſm se talia cõpetere non possunt. Rur
sus si esse uel nõ esse non accipiant̃ pro affirmatione ꝛ
negatione sed pro ũitate ꝛ falsitate cũ circa cõpõnẽ ꝛ
diffinitionẽ sit ũitas ꝛ falsitas. ut dı̃ in pᵒ pier. ꝛ cũ idi
uisibiliũ itelligẽtia sit in his circa que nec est uerũ nec
falsum ut dı̃ in 3ᵒ de aia. cũ dictiõ sit qd̃ significat̃ noie
icõplexi. qꝛ ut dı̃. 4. meta. rõ quã assignat nomẽ est dif
finitio: in dictiõne ppter nõ enũciat̃ nec ueritas nec fal
sitas. eẽ ĝ ꝛ nõ eẽ cõplexoꝝ siue accipiant̃ p affirmati
one uł negatiõe siue p ũitate ꝛ falsitate ppẽ loquẽdo
nõ cõpetũt dictiõni sed ppõni. ꝛ p ɔñs suppõni cũ sup
põ sit qdã ppõ. ⸿ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs si dif
finitio nõ idicat eẽ cõplexoꝝ sed icõplexoꝝ cuiusmo
di sit illd̃ eẽ icõplexoꝝ qd̃ idicat. ⸿ Dı̃cẽdũ ꝙ incõplexa
põt ſm triplicẽ eẽ ɔsiderari. vꝫ ut sũt in se. ꝛ ut sunt in
suis pncipijs. ꝛ ut sunt ſm apphẽsionẽ nr̃az: ut sunt i
se sic dñr hr̃e eẽ actuale. ut sunt in suis pncipijs sic a q
busdã dñr hr̃e eẽ eẽntie. a qbusdã eẽ pdicamẽtale. a q
busdã eẽ qdditatiuũ. nulla eni rosa exñte actu adhuc
remanet rosa in suis cãis ꝛ in suis pncipijs. nã si desi
neret rosa ſm actuale eẽ ꝛ oĩno desineret ſm eẽ qd̃ hꝫ
in suis cãis ꝛ in suis pncipijs non plus eẽt rosa aliqd
ꝙ̃ chimera: sed qꝛ remanet rosa in suis pncipijs qñtũ
cũqꝫ rosa nõ actu existat nihilomin⁹ rosa dicit certã
eẽntiã ꝛ certã nãz aptã natã cãri ex certis cãis ꝛ cer
tis pncipijs: ꝛ qꝛ rosa dı̃ r̃ determiate eẽntie ꝛ deter
miate nãe oꝫ ꝙ dicat r̃ determiati gñis ꝛ determiate
spẽi. ꝛ si dicat r̃ deteriate eẽntie ꝛ determiati gñis oꝫ
ꝙ dicat r̃ aptã natã eẽ obm itellꝰ: nõ qꝛ itellꝰ solũ h
facit: sed qꝛ istud qd̃ figtur noie rose est tale qd qd̃ de
se figt quadã nãz ꝛ eẽntiã determiati gñis ꝛ deteriate
spẽi. chimera ĝ ꝛ hircoceruus: qꝛ nec sunt in se nec i
suis pncipijs nec fignt deteriatã nãz uł eẽntiã nec sũt
res alicui⁹ pdicamẽti: iõ nõ dñr hr̃e eẽ eẽntie pdicam
tale. iõ solũ hñt eẽ apd̃ aiam ꝛ sũt figta ei⁹. rosa ĝ ut si
gnificat deteriatã eẽntiã ꝛ nãz dı̃ hr̃e eẽ eẽntie: ut dicit
r̃ deteriati pdicamẽti dı̃ hr̃e eẽ pdicamentale: ꝛ ut est
obm ꝛ nõ figtũ itellꝰ dı̃ hr̃e eẽ qdditatiuũ. uł put ro
saꝫ ɔsideram⁹ ſm sua pncipia eẽntialia dicim⁹ eã cõsi
derare ſm eẽ eẽntie. put vᵒ ɔsideramus ipsaꝫ ſm talis
pnᵃ eẽntialia cuiusmodi sunt gen⁹ ꝛ dĩa dicim⁹ eã cõ
siderare ſm eẽ pdicamẽtale: sed put ɔsideram⁹ ipsaꝫ ſʒ
talia pnᵃ eẽntialia: ꝛ ſm ꝙ ea est obm itellꝰ sic dicim⁹
ɔsiderare ipsaꝫ eẽ qdditatiuũ: ꝛ qꝛ ſm eadẽ pnᵃ integra
tiua eẽntia ei⁹ reponit̃ in pdicamẽto ꝛ est obm itellꝰ
ſm eadẽ pnᵃ alr̃ ꝛ alr̃ ɔsiderata hẽt rosa eẽ eẽntie pdi
camẽtale ꝛ qdditatiuũ. sed ꝙ rosa significet deteriatã
eẽntiã aptã natã itegrari ex talib⁹ pncipijs. uel ꝙ rosa
dicat r̃ deteriati pdicamẽti: uł ꝙ sit nõ figtũ: sed obꝫ
itellꝰ nõ opꝫ ꝙ rosa sit i se ꝛ i actu: sꝫ sufficit ꝙ sit i su
is cãis. iõ eẽ qdditatiuũ ꝛ pdicamẽtale ut ɔsuetuꝫ est
appellari eẽ eẽntie cõpetit rose: nulla rosa exñte i actu
rosa aũt nõ exñte dı̃ rosa hr̃e eẽntiam: non eẽntiã qua
actu sit: sꝫ eẽntiã q̃ põt figri ꝛ itelligi: quã eẽntiã figndo
dı̃ eẽ res deteriati pdicamẽti ꝛ eẽ obm nõ figtũ itelle
ct⁹. ⸿ Cũ igr̃ q̃rit̃ cuiusmodi est illd̃ eẽ icõplexoꝝ qd̃
dicit dictiõ. dici dꝫ ꝙ nõ est eẽ actuale. põt eni diffiniri
pluuia ꝙ sit aq̃ guttatim cadẽs nulla pluuia existente.
⸿ Sꝫ si q̃rat̃ utꝝ tale eẽ sit eẽ pdicamẽtale uł eẽ essen
tiale distiguẽdũ est ex dictiõne: qꝛ illa dictiõ uł dicit qd
rei: uł dicit qd nois tm̃. si qd rei tunc eẽ qd̃ dicit talis
dictiõ est eẽ eẽntiale: uł eẽ pdicamẽtale: uł eẽ qdditatiuũ
nã nũqꝫ dictiõ dicẽs qd rei cõpetit alicui: nisi illd̃ signet
sicut deteriatã eẽntiã ꝛ nãm ꝛ nisi sit res pdicamẽti ꝛ
nisi sit obꝫ ꝛ nõ figmẽtũ itellꝰ. Sꝫ si dictiõ dı̃c qd nois
tm̃ nõ opꝫ ꝙ eẽ qd̃ dicit talis dictiõ sit eẽ eẽntie uł eẽ p
dicamẽtale uł eẽ qdditatiuũ. sꝫ sufficit ꝙ sit apd̃ aiam
tm̃. nã dictiõ qd nois põt eẽ eoꝝ que nõ ppẽ sunt obta
itellꝰ sed sunt eius figmẽta. ⸿ Deinde cum dicit.

⸿ **Termini aũt nõ solũ itellĩgere oꝫ. h aũt nõ ẽ suppõnẽ nisi ꝛ audire suppõnẽ aliqs dicat h q̃rũcũqꝫ exñtiũ in eo qd̃ illa sũt sit ɔcl̃o.**

⸿ Assignat rõnẽ dicti. pp qd̃ sciẽdũ ꝙ circa dictiões ꝛ
circa icõplexa est simplex itelligẽtia. nã rõnes ꝛ dictiõ
nes i mẽte fignt̃ p nois ꝛ p uoces exteri⁹ platas. sic ĝ
se hẽt audit⁹ ad uoces icõplexas sic se hẽt itellꝰ ad dif
finitiões icõplexoꝝ. sic ĝ audire icõplexa nõ est suppo
nẽ qꝛ suppões nõ sũt uoces icõplexe: sꝫ sunt ppões
ex qb⁹ ɔcludunt̃ ɔñes. sic dictiões ipe q̃ sũt rões icõ
plexoꝝ suppões dici nõ debẽt. Cõtinuet̃ aũt sic lr̃a. dı̃
ctũ est ꝙ suppões sũt i ppõnib⁹. i. sũt ppões ⌊ ter
mini aũt. ⌋ i. dictiões ⌊ nõ ⌋ sup. sũt ⌊ i ppõnib⁹. ⌋ i. nec
sũt ppões. ꝛ p ɔñs nõ sũt suppões ⌊ sꝫ solũ opꝫ itel
ligẽ. ⌋ i. circa dictiões est itelligẽ solũ. i. est itelligẽ sim
plr̃ uł itelligẽtia simplex ⌊ h aũt nõ est in suppõne nisi ꝛ
audire. ⌋ sup. simplicia ⌊ dicat aliqs eẽ suppõnẽ. ⌋ i. ĝ ẽ
audire uoces simplices nõ dicim⁹ eẽ suppões. sic etiã
dictiões: qꝛ sunt ea q̃ fignt uoces simplices suppões
dici nõ debẽt ⌊ sed ⌋ sup. suppões sunt ille ⌊ q̃rũcũqꝫ
exñtiũ. ⌋ i. sũt de nũo q̃rũcũqꝫ exñtiũ ⌊ in eo ꝙ illa sũt
sit ɔ. ⌋ q. d. ꝙ suppões sũt de nũo taliũ exñtiũ. i. sunt
de nũo taliũ exñtiũ ꝙ põt eẽ pmisse ad ɔcludẽdũ ɔñẽ
aliquã. ꝛ qꝛ talia sic exñtia nõ sũt dictiões: sꝫ ppões
seqt̃ ꝙ suppões nõ sũt dictiões sꝫ ppões. ⸿ D. c. d.

¶ Neq3 geometra falsa supponit sicut qdā affirmāt dicētes q̄ nō op3 falso uti geometrā: mētiri aūt dicētē vni⁹ pedis eē nō vni⁹ pedis: aut rectā scriptā nō rectā esse: 3 geometra nihil ꝯcludit ꝑm hāc lineam quā ipe posuit: 3 que ꝑ hoc ostēdunt.

¶ Q2 mētionē fecerat de suppōnib⁹ ne crederet aliqs q̄ demr̄atoꝛ utat suppōnib⁹ falsis eo q̄ geometra vr̄ suppone ꝛ dicē eē rectū qd nō est rectū. ꝛ eē vni⁹ pedis qd nō est vni⁹ pedis. iō oñdit q̄ i talib⁹ nō est falsitas. dicit g. [Neq3 geometra falsa suppōit sicut qdā affirmāt dicētes q̄ nō op3 geometrā]uti. falsis[mētiri aūt]dicūt ip3 geometrā[dicētē]lineā eē sup.[vni⁹ pedis q̄ nā est vni⁹ pedis: aut rectā scriptā recte nō eē rectā.] i. q̄ nō est recta. q. d. q̄ qdā sic arguūt ꝯ geometram q̄ geometra nō d3 uti falso. ꝛ tn̄ utit falso ꝛ mentit. Ad qd soluēdū rn̄dit q̄ i h̄ nō est falsitas geometre. q2 ipe nō demr̄at de linea scripta i pluerē: 3 de ea q̄ itellr ꝑ illā. h̄ ait[sed geometra nō ꝯcludit]ꝛ nō demr̄at[ꝑm lineā hāc quā ipe posuit.]i. descripsit ꝛ ꝓtraxit i pulue[sed de ea que ostendit.]i. itelligit per hanc. i. per lineā illam descriptā. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Amplius aūt petitio ꝛ suppō ois aut sic totū ē aut sic in pte. Termini āt neutri hoꝝ.

¶ Postq3 oñdit q̄ diffō nō sit suppō. q2 nec dicit eē nec nō eē. h̄ oñdit h̄ idē. v3 q̄ diffō nō est suppō. nec ēt petitio alia rōne. q2 nec ē ulis nec pticlaris. Circa qd duo facit. q2 p̄° facit qd dem̄ est. 2° q2 mētionem fecerat de uli oñdit quō demr̄atoꝛ utat uli. ibi[Spēs qdē igr̄.] dic g. [Amplius petitio ꝛ suppō ois.]i. qlibet petitio ꝛ suppō[aut ē sic totū.]i. ulis[aut sic i pte.]i. pticularis. [termini aūt.]i. diffōnes[hoꝝ neutrū.]i. nec sūt ules nec pticlares. si g̃ diffōnes nec pticulares nec ules sint ꝛ oēs petitiōes ul' suppōnes sūt ules uel pticulares seqr̄ q̄ diffōnes nec sūt suppōnes nec petitiones. ¶ Dubitaret forte aliqs: q2 vr̄ falsū eē q̄ diffō nō sit ulis. nā illd qd de necitate iest oi illd est ule. 3 diffō de necitate iest oi. ut pōt hēri ex 6° top. g̃ ꝛc̄. ¶ Dōm q̄ diffō est id qd sigtur ꝑ nomē. q2 rō quā sigr nomē ē diffō: videam⁹ g̃ qd sigt nom: ꝛ tūc videbim⁹ qd ꝑ se ꝛ p̄° exꝑmat diffō. hāc aūt. q. qd nomē sigt. qrit phs i 8° meta. cū qrit utꝝ nom significet formā an aggregatū. ꝛ ait q̄ sigt utrūq3: 3 ꝑ qzdā attributionē. i. ꝑ qzdam analogiā siue ꝑ prius ꝛ posteri⁹. vn̄ Cōmē. vult q̄ nomē prius significet formā scd'ario aggregatū. nomē g̃ pncipalr sigt ipā3 nā3 ꝛ ipā3 eēntiā rei. si āt sigt aggregatū ul' suppositū h̄ est ex ꝯñti ꝓut i illo supposito ꝛ in illo aggregato refuat illa eēntia ꝛ nā. diffō g̃ q2 est id qd sigtur ꝑ nomē est exꝑssiua ꝑ se ꝛ p̄° illi⁹ eēntie ꝛ nāe. si aūt sigt ꝛ exꝑmit ipa aggregata ꝛ ipa supposita h̄ ē ex ꝯñti ꝓut i eis refuat talis eēntia ꝛ nā. g̃ cū h̄ signū ule ois. distribuat ꝑ ipsis suppositis: ꝛ ēt cū signa pticularia ipa supposita exꝑmāt diffō nec est ulis nec pticularis. q2 ꝑ se ꝛ p̄° nō exꝑmit supposita 3 nā3. ul' possum⁹ alr soluē q̄ ulitas ꝛ pticularitas sūt ꝯditiōes ꝓpōnis sicut ēt eē. i. iēē p̄dicatū sbo ul' nō eē. i. nō iēē sūt ꝯditōes ꝓpōnis. ꝛ q2 diffō nō est ꝓpō. suppō aūt est ꝓpō: iō suppō dicit eē ul' nō eē ut dicebat rō p̄ᵃ: ꝛ est ulis ul' pticularis: ut dicebat hec rō 2ᵃ. diffō aūt q2 has ꝯditiōes nō hēt nō est suppō ꝛ ēr nō est petitio: q2 ꝛ petitio cū sit ꝓpō istas easdē hēt ꝯditiōes in qb⁹ dit suppō a diffōne. Qd vō obycit q̄ diffō de necitate iest oi. dici debet q̄ ex hoc nō plus habet nisi q̄ ex diffōne ꝛ diffinito pōt formari ulis ꝓpō. ipsa tn̄ diffinitio in se nec est ꝓpō ulis nec pticularis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Spēs qdē igr̄ eē aut vnum aliqd extra multa nō necesse est si demonstratio erit.

¶ Q2 mētionē fecerat de uli iuestigat quō ule est necium ul' utile demr̄atori. ¶ Ad cui⁹ euidētiā sciēdum q̄ ip[…] mētionē fecerat de uli ꝓut ꝓpō ulis dr̄. nunq̄3 tn̄ pō[…] eē ꝓpō ulis nisi accipiat aliquē terminū cōe3 ꝛ ulem[…] q2 h̄ signū oīs qd facit ꝓpōnē vle3 ꝑse ꝛ directe no[…] pōt addi termio discreto: 3 termio cōi ꝛ uli. iuestiga[…] g̃ h̄ de uli: nō de uli ꝓpōne: 3 de uli qd sigtur ꝑ termi[…] nū icōplexū. ¶ Propter qd sciēdū q̄ circa ule fuit d[…] plex opio. vna plonis q posuit spēs ideas sepatas a[…] his pticlarib⁹: ꝛ dixit eas eē ulia reꝝ. alia opio de ul[…] fuit Ar̄. dicētis q̄ ule nō erat sepatū a multis: ut po[…] suit plo: 3 erat vnū in multis ꝛ de multis. Tria g̃ fa[…] phs. q2 p̄° oñdit q̄ demr̄atori nō est necīū ule sepatū ut posuit plo. 2° q̄ est necīū ule q̄ sit vnū i multis ꝛ d[…] multis. ut posuit ipe Ar̄. 3° assignat rōnē dicti. 2ᵃ ib[…] [Esse tn̄ vnū.]3ᵃ ibi[Op3 tn̄ aliud.]dicit g̃. [spēs qdē igr̄.]i. ideas eē sicut plato posuit[aut eē vnū al[…] qd p̄ter multa.]i. sepatu3 a multis: sicut plato posuit [nō neēe est si demr̄atio erit.]i. nō neēe est eē ad h̄ q̄ demr̄atio sit. q. d. frustra sūt spēs ꝛ idee ꝛ ulia que posuit plato. talia eni sunt frustra ad scia3: q2 sine talibus pōt scia ꝛ demr̄atio eē. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Esse tn̄ vnū de mltis uerū dicē est neēe. Nō eni erit ule nisi h̄ sit. Si vō ule nō sit mediū nō erit. Quare neq3 demōstratio.

¶ Ait q̄ l3 ad demr̄ationē nō sit necīu3 ule qd sit vnum sepatū a multis: est tn̄ necīu3 ule q̄ sit vnū de multis. iō ait[eē tn̄ vnu3 de multis.]i. eē ule qd sit p̄dicabile vnū de multis[uerꝫ est neēe dicē.]uerꝫ est eni q̄ neēe est dicē: ꝛ neēe est ponē tale vnū p̄dicabile de multis ad hoc q̄ sit demr̄atio cui⁹ cā est qa[nō eni erit ule nisi hoc sit.]i. nisi sit tale vnū p̄dicabile de multis non erit ule.[Si vō ule nō erit: nō erit mediū]sup. demr̄atiōis[qr̄e nec demr̄atio]igit sine uli qd posuit plato pōt eē demr̄atio: sed sine uli qd est vnum p̄dicabile de multis nō pōt esse mediū demr̄ationis: ꝛ per ꝯñs nec demonstratio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Op3 itaq3 aliqd vnū ꝛ idē3 de pluribus esse non equiuocum in demonstratione.

¶ Assignat rōnē dicti oñdēs q̄ sine tali uli nō pōt eē mediū demr̄ationis. iō ait. [op3 nāq3 vnū aliqd ꝛ idē de plurib⁹ nō equoci.]i. nō equoce. sed ꝑm rōnē vnā[is demr̄atiōe.]su. eē mediū. cū igit hec sit rō ulis q̄ dicatur de plurib⁹ nō equoce op3 eē ule qd est mediu3 in demr̄atiōe. ¶ Nōndū aūt q̄ ꝑ3 formā sillogisticā op3 q̄ semꝑ aliq̄ p̄missaꝝ sit ulis. cū g̃ in qlibet p̄missaru ponat mediū: op3 mediū de plurib⁹ p̄dicari: ꝛ op3 h̄ nō equoce: q2 si equoce diceret nō eēt ibi uera forma sillogistica ꝛ mediū sic dictū de plurib⁹ nō eēt vnū. nō eni est idē canis q̄ dr̄ de celesti sidē: ꝛ de latrabili aiali. sillogiçās eni i in equoco sillogiçat i q̄tuoꝛ termis: q2 mediū est duo termini. si g̃ mediū debet eē vnū: ꝛ d3 p̄dicari de plurib⁹: q2 alr nō pōt sumi ulr op3 q̄ mediū sit p̄dicabile de plrib⁹ nō equoce: ꝛ q2 hec est rō ulis de q̄ locut⁹ est phs sine tali uli nō solū nō est mediū demr̄atiuū: sed etiā nō est mediū sillogisticum.

¶ Nō ꝯtigere aūt simul affirmare ꝛ negare: neq3 vna recipit demōstratio. sed aut si idigeat mōstrare ꝯclusionē sic.

¶ Ut dicebat phs in pte ista spāliter descēdit ad hoc p̄ncipiū qd nō ꝯtingit simul affirmare ul' negare quō demōstratiōes utunt eo. Circa qd duo facit: q2 p̄mo ꝓponit qd intēdit. 2° declarat ꝓpositū ibi. [Ostēdere aūt accip iētib⁹.]dicit ergo q̄[nō enim ꝯtingē simul affirmare ul' negare neq3 vna.]s. nulla[recipit demr̄s

tio]sup. ostēsiua.[sʒ aūt]sup. recipit h pn^m [si idige- t demr̄ate ꝯnē sic]i. negatiue uł ad ipo^le. ¶ Nōn^m aūt ꝙ hoc pncipiū in sua totalitate ꝙ nō ꝯtigit simul affirmare ⁊ negare pōt assumere demōstratio ostēsiua ꝙ nō assumit ipm: qꝛ nō indiget eo sub hac forma. sed et aūt ipso: uel pōt indigere demōstratio ad ipossibi- le. pōt enim ꝯtingere ꝙ negantē mihi ueritatē aliquā duco ad hoc ipossibile ꝙ nō sit uerū hoc pn^m ꝙ nō cō- tingit simul affirmare ⁊ negare. ¶ Deide cū dicit.

¶ Ondit aūt accipiētib⁹ pmū de medio ꝙ ueruʒ sit affirmare. negare autē nō uerū. mediū aūt nihil differt esse ⁊ nō eē accipe re. Similiter autem ⁊ tertium.

¶ Declarat ppositū. Circa qd̄ duo facit sm ꝙ duo ppo suerat. qꝛ p° ondit ꝙ hoc pncipio nō idigeat demōstra tio ostēsiua. 2° declarat ꝙ hoc pncipio idigere pōt de- mr̄atio ad ipossibile. ibi [Dē aūt affirmare aut nega- re que ad ipossibile.] ¶ Ad euidētiā aūt pme ptis sciē duʒ ꝙ uelle declarare quō demr̄atio ostēsiua nō idige- at hoc pncipio est ondere ad qd pōt deseruire tale pnci- piuʒ demōstrationi ostēsiue. si eni sciuerimus de aliquo ad qd deseruit ⁊ est pficuū alicui rei: statim scire pote rimus si illa res idigeat eo. Ondit ergo phs ad qd de seruit ⁊ ad qd est pficuū tale pncipiū demr̄ationi ostē. Tria ḡ facit: qꝛ pmo ait quō demr̄atio ostēsiua ute- ret tali pncipio si acciperet ipʒ. 2° qd̄ dixerat declarat in terminis. 3° assignat rōnem dicti. 2^a ibi [Si eniʒ assi- gnet.] tertia ibi [Cauʒ aūt est.] Dicit ergo [Ostēdit aūt sic accipiētib⁹ pmū de medio ꝙ uerū sit affirmare: negare aūt nō uerū: mediū aūt nihil differt.] i. nō opʒ accipe eē ⁊ nō eē. similr̄ aūt ⁊ tertiuʒ.] q.d. ꝙ si demr̄a- tio ostēsiua uteret hoc pncipio in sua totalitate uteret eo ad pmū. i. ad maiorē extremitatē que dr̄ de medio. nō aūt uteret eo nec ꝯiūgeret ipʒ ad mediū nec ad 3^m. i. ad minorē extremitatē. si fieret eni talis sillᷣs. de quo cūqꝫ hoie uere affirmat ⁊ false negat. uel qd̄ idem est. ois hō est aial ⁊ nō est nō aial. calias est hō. ḡ est aial ⁊ nō est nō aial. hic aūt affirmatio ⁊ negatio ponunt ad aial qd̄ est maior extremitas. nō ad hoiem qui est me- dius terminus: nec ad caliā qui est minor extremitas. ¶ Notādū aūt ꝙ tot⁹ sillᷣs ordinat ad ꝯclonez. Si ḡ demr̄atio ostēsiua indiget hoc pncipio hoc est pꝑter cō clonem. affirmationē aūt ⁊ negationē poni in ꝯclone uel hoc erit ex parte pdicati: ut ꝙ ꝯcludat ꝙ uerum sit caliā esse aial ⁊ falsum sit nō esse aial: uel qd̄ ideʒ est ꝙ ꝯcludat ꝙ calias sit animal ⁊ nō sit nō animal. uel h erit ex pte sbi: ut ꝙ concludat ꝙ calias ⁊ nō calias sit animal: ⁊ nō sit nō animal. Ad hoc autē ꝙ affirmatio ⁊ negatio cadat in cōclone ex parte pdicati sufficit ꝙ affirmatio ⁊ negatio ponat ad maiorē extremitatē: nō aūt opʒ ꝙ ponat nec ad mediū nec ad tertiū. i. ad mino- rem extremitatem. Ad hoc aūt ꝙ ꝯcludat ꝙ calias sit aial ⁊ nō sit nō aial sufficit ꝙ i pmissis ponat affirma- tio ⁊ negatio ad maiorē extremitatē: ut pʒ in sillᷣo pdi cto ꝓposito. sed dices ꝙ tu vis ꝯcludere affirmationē ⁊ negationē in ꝯclone non solū a pdicato: sed etiam a sbo. dices enim ꝙ vis ꝯcludere hoc totuʒ: ꝙ calias ⁊ nō calias sit aial ⁊ nō sit nō aial. ⁊ ideo dices ꝙ opʒ ꝙ affirmatio ⁊ negatio ponat ad mediū ⁊ fiat talis sillᷣs. hō ⁊ nō hō ut leo uel asinus qui est nō hō est aial ⁊ nō est nō aial. calias est homo ⁊ nō est nō aial: ⁊ nō calias: puta leo est nō homo. ergo calias ⁊ nō calias est aial ⁊ nō est nō aial. si enim homo ⁊ nō homo est aial ⁊ nō est nō aial opʒ ꝙ calias qui est hō ⁊ aliqd̄ nō calias: ut puta leo uł asinus qui nō est hō sit aial ⁊ nō sit nō aial. ergo ad hoc ꝙ ꝯcludat affirmatio ⁊ negatio in ꝯne tā ex pte sbi q̄ʒ ex pte pdicati opʒ ꝙ affirmatio ⁊ negatio

ponant in pmissis tā ad maiorē extremitatē q̄ʒ ad me- diū. uł si nō ponit ad mediū opʒ ꝙ ponat ad minoreʒ extremitatē ⁊ fiat talis sillᷣs. ois hō est aial. ⁊ nō est nō aial. calias ⁊ ēt nō calias. ut puta plato est hō. ḡ caliaʒ ⁊ nō calias est aial ⁊ nō est nō aial. Falsuʒ ḡ dicit phs ꝙ si demr̄atio ostēsiua utit hoc pncipio ꝙ utit eo ad ma iorē extremitatē ⁊ nō ad mediū nec ad 3^m. ¶ Sciēdū ergo ꝙ ad hoc ꝙ affirmatio ⁊ negatio ꝯcludat in ꝯne ex pte pdicati sufficit ꝙ affirmatio ⁊ negatio ponatur in pmissis ex pte maioris extremitatis ut sufficit ꝙ hō sit aial ⁊ nō sit nō aial. ad hoc ꝙ calias q est hō ꝯcluda tur eē aial ⁊ nō eē nō aial. sed si uolumus affirmationē ⁊ negationē ꝯcludē ex pte sbi nō opʒ pp hoc ꝙ accipia tur affirmatio ⁊ negatio in pmissis: sed sufficit ꝙ me- diū sit in min⁹ q̄ʒ maior extremitas: ut sufficit ꝙ hō sit in minus q̄ʒ aial. si eni hō est in min⁹ q̄ʒ aial nō solū hō est aial ⁊ nō est nō aial: sʒ ēt nō hō erit aial ⁊ nō erit nō aial: ⁊ si hō ⁊ nō hō est aial. ⁊ nō est nō aial. calias ⁊ nō calias erit aial ⁊ nō erit nō aial. uł si mediū nō est i mi- nus q̄ʒ maior extremitas sufficit ꝙ mior extremitas sit in min⁹ q̄ʒ mediū. nā dato ꝙ hō nō eēt i min⁹ q̄ʒ aial. si eñ calias eēt i min⁹ q̄ʒ hō ꝯcludet in ꝯne ꝙ calias ⁊ nō calias sit aial ⁊ nō sit nō aial. nā si calias est in min⁹ q̄ʒ hō calias ⁊ nō calias est hō. nam si ois hō est aial ⁊ nō est nō aial. ⁊ calias est in min⁹ q̄ʒ hō seqt ꝙ calias ⁊ nō calias sit hō. ⁊ si calias ⁊ nō calias sit hō seqt ꝙ calias ⁊ nō calias sit aial. ⁊ hō sit nō aial. ad h ḡ ꝙ affirmatio ⁊ negatio ꝯcludat ex pte pdicati sufficit ꝙ affirma° ⁊ negatio i pmissis ponat ad maiorē extremitatē. Sʒ ad h ꝙ ꝯcludat ex pte sbi nō oʒ ꝙ affirma° ⁊ nega° ponat in pmissis: sʒ sufficit ꝙ medi⁹ termin⁹ accipiat i min⁹ q̄ʒ maior extremitas uł mior extremitas sumat in mi- nus q̄ʒ mediū. ⁊ qꝛ q̄ocūqꝫ hoꝝ ponat siue ꝙ mediuʒ sit i min⁹ q̄ʒ maior extremitas: siue ꝙ mior extremitas sit in min⁹ q̄ʒ mediū sp ꝯcludit affirma° ⁊ nega° ex pte sbi. ut ꝙ calias ⁊ nō calias sit aial. qꝛ ḡ illa duo idē cō- cludūt phs nō exeqt nisi de altero eoꝝ. vʒ ꝙ mediū ac cipiat in min⁹ q̄ʒ maior extremitas. ¶ Deide cū dicit

¶ Si eni assignet de q̄ hoie dicē uez est eē aial q̄ʒuis nō hoiez uez. Sʒ si solū hoiem aial eē oē nō aial aūt nō. Erit eni uez dicē caliā ⁊ nō caliā eē aial. nō aial aūt non.

¶ Qd̄ dixerat declarat in terminis. dixerat eni ꝙ suffic affirmationē ⁊ negationē poni ad maiorē extremita- tē. nō opʒ aūt sm eū ꝙ ponat ad mediū uł ad minoreʒ extremitatē. iō ait. [si eni assignet de q̄ hoie uez est di- cere aial.] i. si ponat hoiez eē aial qd̄ uez est dicē [q̄ʒ- uis ⁊ nō hoiez uez.] i. q̄ʒuis uez sit dicē nō hoiem eē aial. [sʒ si solū oē.] i. uīr. [hoiez eē aial]sup. dicim⁹ [nō aial aūt nō.] q.d. ꝙ q̄ʒuis hō ⁊ nō hō sit aial ⁊ nō sit nō aial: nō opʒ ꝙ affirma° ⁊ nega° ponat ad hoiem sʒ suffic ꝙ ponat ad aial ad h ꝙ ꝯcludat affirma° ⁊ ne ga° tā a pte sbi q̄ʒ a pte pdicati ut ꝙ ꝯcludat ꝙ calias ⁊ nō calias sit aial ⁊ nō sit nō aial. iō ait ꝙ si solū accipia m⁹ hoiez eē] i. uīr [eē aial. nō aial āt nō erit. tñ uez dī caliā ⁊ nō caliā aial. nō aial āt nō.] ¶ Deide cū dic.

¶ Causa aūt est ꝙ pumum non solum de medio sed ⁊ de alio ꝓpter id qd̄ ⁊ de plu- rib⁹. Quare si neqꝫ medium ⁊ idem est ⁊ nō idem ad ꝯclusionem nihil differt.

¶ Assignat rōnē dicti asserēs q̄re opʒ affirmationē ⁊ ne gationē nō addi ad mediū. suffic eni ꝙ mediū sit i mi- nus q̄ʒ maior extremitas. ad h ꝙ affirma° ⁊ neg° ꝯclu- dat tā ex pte sbi q̄ʒ ex pte pdicati iō ait [cā āt ē]sꝫ. ꝙ nō oʒ addē affirmationē ⁊ negationē ad mediū [ꝙ] ꝓ qꝛ [p^m] i. maior extremitas dr̄ [nō solū de medio:

sed de alio ꝑꝑ id qḋ ⁊ de pluribus est. .i. ꝑꝑ id qḋ opꝫ maiorē extremitatē eē ī plus ꝙ̄ mediū. qre .opꝫ sup. ħ posito ꝙ maior extremitas sit in plus ꝙ̄ in medium neqꝫ si mediū ⁊ idē est ⁊ nō idē. .i. neqꝫ si mediū accipiat affirmatiuū ⁊ negatiuū. ad ꝯnez nihil differt. .i. q.d. ꝙ sufficit affirmationē ⁊ negationē addēd ad maiorē extremitatē nō: aut opꝫ ꝙ addat ad mediū sed si solū mediū est in minus ꝙ̄ maior extremitas uel minor extremitas sit in minꝰ ꝙ̄ mediū. ad ꝯnē nihil dīt. hīs eni duobꝰ nō erit dīta in ꝯne qn ꝯcludat affirmatio ⁊ negatio tā ex pte sbi ꝙ̄ ex pte p̄dicati. ⁊ qḋ dcm̄ est de medio respectu maioris extremitatis itelligēdū est de minori extremitate respectu medij: qr si medium nō eēt in minꝰ ꝙ̄ maior extremitas. dū tn̄ minor extremitas eēt in minus ꝙ̄ mediū idē fieret. ꝓbus tn̄ cā breuitatis dixit hoc ⁊ assignauit cām ex pte medij non ex parte minoris extremitatis. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Omne autez affirmare ⁊ negare que est ad ipoſ͠e demōstratio accipit. ⁊ hoc neqꝫ semꝑ uſr: ſꝫ quātū sufficiēs est in gn̄e. Sufficiēs autē est in genere. Dico aūt genere ut circa quod genus demōstratiōes sunt sicut dictum est prius.

¶ Ondit que demr̄atio idiget ħ p̄ncipio dicēs. .O. ē āt affirmare aut negare que est ad ipoˡᵉ demr̄o accipit. .i. demr̄atio ad ipoˡᵉ idiget ħ p̄ncipio ⁊ accipit. ⁊ hoc neqꝫ semꝑ uſr. .i. nō accipit ħ p̄nᵐ in sua coītate. .Sꝫ q̄ītū sufficiēs est in gn̄e. .i. ingātū regrit genus sbi suꝫ. ⁊ exponit se dicēs. dico aūt in gn̄e. ut circa qḋ genus demr̄ationē fat sic dem̄ ē p̄us. .dicebat eni p̄us ꝙ sufficit de hꝭ p̄ncipijs coībꝰ accipe tātū q̄ītū regrit genꝰ sbi circa qḋ demr̄ationē facimꝰ. ¶ Dubitaret forte aliqs q̄re demr̄atio oñsiua nō idigeat ħ p̄nᵒ. ⁊ vi ꝙ idigeat. nā ois v̄itas p ħ p̄nᵐ roborat. si ḡ demr̄atio oñsiua ꝯcludit aliquā ueritatē. ergo idiget hoc principio. ¶ Dōm ꝙ res coīꝑo ꝙ hēt eē determinatuꝫ ex eo est ħ ⁊ nō aliud. ⁊ ex eo si de ea eſt affirmatio uera erit negatio falsa. ex eo ḡ ꝙ noīa significāt determinatas res. ⁊ res dicūt determinatas eēntias ⁊ nās sumūt ħ p̄nᵐ determinatū. de q̄libet affirmatio uł negatio uera. qui ḡ bn̄ itelligit ꝙ determiata significatio terminoꝝ ⁊ determinata nā rerū facit ad ueritatē cuiuslibet ꝓpōnis uere sufficiēter itelligit quō quelibet ꝓpō uera roborat ꝑ hoc p̄nᵐ. de q̄libet affirmatio ⁊c̄. uerū est ḡ ꝙ ħ p̄nᵐ aliquo mō roborat v̄itatē cuiuslibet. ⁊ aliq̄ mō ſm̄ ueritatē igredit quālibet demr̄ationē. nō tn̄ opꝫ ꝙ ſm̄ ꝓpriā formā igrediat demr̄ationē ⁊ maxīe demr̄ationē oñsiuā. qui eni vult arguē aliqd oñsiue nō opꝫ ꝙ accipiat sił utrāqꝫ ptē ꝯdictiōis sed sufficit ꝙ accipiat alterā ptē: nec opꝫ ꝙ ꝯcludat utrāqꝫ ptē ꝯdictiōis: sed sufficit ꝯcludē aliquā ptē ꝯdictiōis solā ut sufficit uerꝫ eē dicē hoiem eē aīal. hoc eni cognito dat itelligē sufficiēter ꝙ falsuꝫ sit dicē ipm̄ nō eē aīal. qui eni ꝯcludit ꝙ hō est aīal ꝯcludit ēt ꝙ nō est nō aīal. nā nō eē nō aīal itelligit per eē aīal: sic obliquū per rectū. uel sic p̄uatio per hītū ⁊ negatio per affirmationē. demr̄atio ḡ ostēsiua nō indiget hoc p̄nᵒ ue ꝙ simul accipiat utrāqꝫ ptē: ⁊ qr nō idiget iō nō accipit. ⁊ si accipet dīet accipe mō quo dictū est ut affirmationē ⁊ negationē poneret ad maiorē extremitatē nō ad mediū nec ad mīorē: sed lꝫ demr̄atio oñsiua nō idiget. ad ipossibile aūt pōt idigē. qr possumꝰ ducē aduersariū ad ħ ipossibile ꝙ nō est de q̄libet affirmatio uł negatio: sed ꝯtigit sił affirmare uł negare. Qñ ḡ ad talē ipossibile ducimꝰ aduersariū opꝫ sillogiçare ꝯcludēdo simul affirmationē ⁊ negationē. ¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aliqs quō idigemus ꝙ affirmatio ⁊ negatio ponat ad maiorē extremitatē. ¶ Dicēdū ꝙ idigere hꝭ p̄ncipio in demr̄atione oñsiua pōt itelligi dupłr: uel ad ueritatē declarādā. uł ad ꝯdictionē ꝯcludēdā. Ad ueritatē aūt adiscēdā uel declarādā nō idigemus qr sufficiēter exp̄mit ueritas p alterā ptē ꝯdictionis: sed ad ꝯdictionē ꝯcludēdā possumus idigere: qr si uolumus ꝯdictionē ꝯcludē opꝫ ꝙ ꝯdictio sumat in p̄missis. ¶ Sed sciēdū ꝙ non pōt oñsiue ꝯdictio ꝯcludi uere ut ꝙ vi talis demr̄atio ꝯcludat utrāqꝫ ptē ꝯdictionis eē uerā. sic eni ꝯcludē utrāqꝫ ptez ꝯdictiōis spectat ad demōstrationē ad ipossibile qr ipossibile est ħ eē. sed si p demr̄ationē oñsiuā ꝯcludemꝰ alterā ptē eē uerā ⁊ alterā falsaꝫ sic quelibet hoieꝫ uerꝫ est eē aīal ⁊ falsuꝫ est nō eē aīal. ⁊ qr calias est hō ꝯcludimus de calia alterā ptē ꝯdictiōis eē uerā. ut ꝙ uerū sit ipm̄ eē aīal ⁊ alterā falsaꝫ ut ꝙ falsuꝫ sit ipꝫ nō eē aīal. ḡ ad ꝯcludēdā ꝯdictionē possumus idigē ipo p̄ncipio mō quo dictū est. ⁊ qr hꝰ ꝯ ꝯdictiōis nō fit nisi ponēdo ꝯdictionē ad maiorē extremitatē pꝫ ad taleꝫ extremitatē ponēdā eē. ¶ Aduertēdū ḡ ꝙ cū demr̄atio sit organū sciētificū ⁊ sit ināim manuducēs nos ad sciam ⁊ v̄itatē cū demr̄atio oñsiua nō idigeat isto p̄nᵒ nec indigeat accipe utrāqꝫ ptē ꝯdictiōis sił ad v̄itatē sciēdaꝫ pꝫ ꝙ talis demr̄atio simpłr loquēdo nō idiget utrāqꝫ ptē ꝯdictiōis sił accipe cū ipa spāłr ordinēt ad v̄itatē. pōt aūt idigē ſm̄ qd. ut si uelit utrāqꝫ ptē ꝯdictiōis ꝯcludē. ¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aliqs. cū aliq textꝰ habeāt. ꝯtigē aūt sił affirmare ⁊ negare. neqꝫ vna recipit demr̄atio utꝫ talis textus saluari possit. ¶ Dōm ꝙ si hēat lr̄a negatiua vi eē clarior textꝰ. vꝫ ꝙ ħ p̄nᵒ q̄ītum ad utrāqꝫ ptē ꝯdictiōis. ⁊ nō ꝯtingit sił affirmare ⁊ negare. neqꝫ vna. i. nulla demr̄o. s. oñsiua indiget simpłr. pōt aūt idigē demr̄atio ad ipossibile: sed si hēat lr̄a affirmatiua bona est sīla. nā si ꝯtingē sił affirmatiue ⁊ negatiue est ipossibile. demr̄atio ḡ ad ipossibile pōt uti ħ p̄ncipio isto mō ꝙ ducat ad ħ icōueniēs ꝙ ꝯtigit sił affirmare ⁊ negare. sꝫ neqꝫ vna demr̄atio oñsiua uteret isto p̄ncipio hoc mō ꝙ ꝯtingit utrāqꝫ ptē ꝯdictiōis eē. sed si oñsiua demr̄atio utat ħ p̄ncipio utet ħ mō eē ꝙ ꝯtingit alterā ptē eē alterā nō eē: ut si ꝯtingit hoieꝫ eē aīal affirmare eē uerꝫ ħ negare ꝯtingit eē nō uerꝫ. ⁊ ad hūc modū multū videt ire textꝰ Arē. eqꝫ ḡ bona lr̄a uel melior est affirmatiua ꝙ̄ negatiua. ut ꝙ hēat in textu ꝯtingere aūt sił. videt melior lr̄a ꝙ̄ si habeat nō ꝯtingere, q̄uis utraqꝫ saluari possit. ¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aliqs. q̄re affirmatio uł negatio nō debeat poni ad mediū uel ad minorē extremitatē. ¶ Dōm ꝙ ut dicebat assumere hoc p̄ncipiū q̄ītū ad utrāqꝫ partē ꝯdictionis possumus idigere dupłr. uel ꝓpter adipiscēdam ueritatē. uel ꝓpter ꝯdictionē ꝯcludēdā. possumus addere tertiū mēbrū ꝙ utat hoc p̄ncipio ꝓpter cōclōnez narrādā. ꝓpter ueritatē aūt demōstratio oñsiua nō indiget hoc p̄ncipio ꝓpter ꝯcludendā ꝯdictionē pōt idigere. ut hoc fiat sufficit ꝙ affirmatio ⁊ negatio ponat ad maiorē extremitatē: tunc ḡ concludet affirmatio ⁊ negatio ex pte p̄dicati. ꝯcludit enim ꝙ ueruꝫ sit dicere caliā esse aīal. ⁊ falsum nō esse aīal. uel concludetur ꝙ calias sit aīal ⁊ nō aīal: sed si affirmatio ⁊ negatio poneret ad medium uel ad minorē extremitatē cōcluderet affirmatio ⁊ negatio ex parte subiecti. ut ꝙ diceret calias ⁊ non calias est animal uł nō est nō animal: sed hoc nihil ad cōtradictionē. quia calias ⁊ nō calias est animal nō est cōtradictio: ⁊ calias ⁊ nō calias non est nō animal nō est cōtradictio. esse enim animal ⁊ non esse aīal est ꝯdictio: sed calias ⁊ non calias esse animal non est ꝯdictio. affirmatio ergo ⁊ negatio neqꝫ est ponēda ad mediū neqꝫ ad minorē extremitatē. qr nec facit ad v̄itatē nec ad ꝯdictionē. facit tn̄ ad uariationē ꝯnis. qr aliud est concludere solū de calia ꝙ sit aīal. ⁊ aliud de calia ⁊ nō calia ꝙ sit aīal. ¶ Aduertendū tn̄

ꝙ ꝯcludē affirmationē τ negationē ex pte sibi pōt du-
plr fieri. vno mō ꝙ mediū sumaꝝ in minꝰ ꝙ̄ maior ex-
tremitas: ul' mior extremitas in minus sumaꝝ ꝙ̄ medi
um. Alio mō ꝙ affirmatio τ negatio ponaꝝ ul' ad me
diū uel ad minorē. Uult tñ phs ꝙ hoc magis debet fi
eri ut ꝙ possumus ꝯcludē affirmationē τ negationē
ex pte ibi. ut ꝙ calias τ nō calias sit hō τ nō sit non hō
sumēdo mediū in minus ꝙ̄ affirmādo τ negando me
diū. ul' sumēdo minorē extremitatē in minus ꝙ̄ affir-
mādo τ negādo ipsā. τ qꝛ magis resuaꝝ forma sillogi
stica si mediū sumaꝝ in minus ꝙ̄ maior extremitas: τ
minor extremitas in minus ꝙ̄ medium. imo in hoc in
nullo derogaꝝ forme sillogistice. sed si affirmatio τ ne-
gatio ponaꝝ uel ad mediū uel ad minorē extremitatē
derogamus forme sillogistice. sic enim faciēdo nō faci
mus sillogismū vnum: sed quodāmodo plures.

Communicāt aūt oēs scie fm coīa: coīa aūt dico qbus utunꝝ tanꝙ̄ ex his demōstrātes: sed nō de qbꝰ demonstrantur uel demonstrant.

C In pte ista ut dicebaꝝ ponit phs quō scie conueniāt τ
differāt circa coīa. Diuidiꝝ aūt hec ps in duas ptes. qꝛ
pᵒ ondit quō ꝯueniāt scie circa coīa hiꝰ. 2ᵒ declat quō
differāt circa ipa ibi ⌊Et dialetica.⌋ Dicit ḡ ⌊coīcāt
aūt oēs scie circa coīa.⌋ τ sbdit ⌊coīa aūt dico quibꝰ
utunꝝ⌋ sup. scie oēs ⌊tanꝙ̄ ex his demrantes sed non
de qbꝰ demrant nec que demōstrāt.⌋ C Notādū aūt
ꝙ circa pnᵃ pōt se hēe aliq̄ scia tripl'r. vꝫ pbādo aliqd
per ipa. pbādo ipa. τ pbādo aliqd de ipis. Circa hūc
aūt actū qui est pbare aliqd per ipa ꝯueniūt oēs scie.
qꝛ oēs scie accipiūt hiꝰ coīa. τ pbāt aliqd per ipa: sed
qͣtū ad hūc actū qui est pbare pncipia uel pbare ali-
qd de pncipijs differūt scie cōes a scietijs spālibꝰ. naꝫ
scie spāles nec pnt pbare principia nec aliqd de ipis
principijs. metaphisica aūt que est scia coīs pbat ipa
pncipia fm ꝙ possibile est: τ pbat aliqd de pncipijs.
pbat eni ꝙ nō possumus talibꝰ pncipijs dissentire cor
de: uel pbat de eis ꝙ nō possumus opposita eoꝝ men
te cōcipere. sic etiaꝫ τ dialetica que aliquo mō est scia
coīs hēt viā ad pbādū ipa pncipia. qꝛ ut diciꝝ in pᵒ to
picoꝝ de dialetica ꝙ ad oium methodoꝝ pncipia viā
habet. C Deinde cum dicit.

C Et dialetica omnibꝰ est. τ si aliqua vniuersaliter tentet mōstrare cōmunia: ut qd est omne affirmare aut negare aut qd est eq̄lia ab eq̄libꝰ aut quelibet talium.

C Assignata ꝯueniētia iter scias circa coīa. hic assignat
diuā inter ipas. Circa qd duo facit. qꝛ pᵒ facit qd dem
est. 2ᵒ sepat dialeticā ab alijs scietijs ibi ⌊Sed dialeti-
ca.⌋ Dicit ḡ ⌊dialetica oibꝰ.⌋ sup. pncipijs utiꝝ pbādo
ipa. uel ⌊oibꝰ.⌋ i. de oibꝰ pncipijs pōt pbationē facē
⌊τ si aliq̄⌋ alia scia sup. ut metaphisica ⌊tētet monstra
re coīa⌋ cuiusmodi sunt ⌊ut qd est.⌋ i. ꝯtigit ⌊oē aut
affirmare aut negare aut qd est ab eq̄libꝰ eq̄lia demere
aut taliūꝫ qdlibet.⌋ q. d. ꝙ dialetica τ qdā alia scia ut
metaphisica hēt viā ad pbādū hiꝰ pncipia coīa cuius-
modi sunt de quolibet affirmatio. τ si ab equalibꝰ eq̄-
lia demas cetera que remanent eq̄lia sunt. τ cetera ta-
lia ꝯsilia. C Notādū ꝙ pncipia τ cōes animi ꝯceptio
nes nō pnt pbari simplr τ per ppria. pnt tñ pbari idu
ctiue τ a posteriori τ per qdā pbabilia. uel pnt pbari
huic ul' illi. nā qs hēt p maiori icōuenieti negare ali-
qd sensibile ꝙ̄ negare hoc pnᵐ. de quolibet affirmare
C Dubitaret forte aliqs. utrū metaphisica possit se in
tromittē de ipis pncipijs. C Dōm ꝙ de ipis coibꝰ τ
de ipis pncipijs ut inferūt ꝯnes intromittunt se scie
spāles. sed de ipis pncipijs fm se nō pnt se intromittē
scie spāles: sed scia coīs ut metaphisica pōt se itromit
tere de ipis pncipijs fm se eo mō quo possibile est pōt
ea pbare uel pōt aliqd de ipis pbare. cuiꝰ rō est qꝛ me
taphisica est de ipo ente τ de ptibus entis. qꝛ ḡ hiꝰ coīa
pncipia sumunꝝ ul' ex ipo ente: ut pꝫ de pncipio illo ꝙ
de quolibet opꝫ eē uel nō eē. hec eni ex ipo ente uel ex
ipo eē sumiꝝ: uel talia pncipia sumunꝝ ex ptibꝰ entis.
nā ꝙ oē totū sit maius sua pte. τ ꝙ si ab eq̄libꝰ equalia
demas que relinquunꝝ sunt eq̄lia. talia eni pncipia su
munꝝ ex ipa q̄titate que est ps entis. nā ens per se di-
uidiꝝ in figuras pdicamētoꝝ ut declarari hēt in 5ᵒ me
ta. metaphisica ergo que est de ente τ de ptibꝰ entis po
test per se itromittē de hiꝰ pncipijs. qꝛ talia ut dem est
uel sumunꝝ ex ente ul' ex ptibꝰ entis. alie ergo scie spā-
les sunt scie tm. qꝛ sunt solū de ꝯnibꝰ. si aūt sunt de pn
cipijs hoc est solū per relationē ad ꝯnes. sed metaphisi
ca est scia τ itellectus. nā scia pprie est ꝯnuꝫ. itellectus
vō pncipioꝝ. metaphisica aūt est scia τ itellectꝰ. qꝛ est
de ꝯnibꝰ τ pncipijs. vñ phs in. 6. ethicoꝝ. loquēs de
sapiētia. i. de metaphisica. ait ꝙ opꝫ sapientem. i. meta
phisicū nō solū que sunt ex pncipijs scire sed circa pn-
cipia uerū dicē. iō ꝯcludit ibidē ꝙ erit utiqꝫ sapia itel-
lectꝰ τ scia. tāgit aūt phs ibidē. 6. ethicoꝝ q̄tuor circa
sapiāꝫ ex qbꝰ possumus arguē qꝛ ipa sit itellectꝰ τ scia.
opꝫ eni metaphisicū nō solū scire que sunt ex pncipijs
ppter qd mereꝝ nomē scie: sed etiā spectat ad ipam ue
rū dicere circa ipa pncipia pp qd mereꝝ nomē itell'.
est enim vna ꝯditio sapie ut tangiꝝ in. 6. ethicoꝝ. ꝙ ip
sa est v̄tus artis. i. attingit ultimū in arte: ut tunc dici
tur sapiēs lathomus qñ attingit in arte illa. ergo tūc
est sapiēs simplr. qñ attingit ultima simplr. ultima aūt
simplr sunt ipa pncipia. ergo spectat ad metaphisicaꝫ
uerū dicere circa ipa ul' iste circa ipa pncipia. τ sic pos-
sibile est spectat ad eādē pbare τ declare ipa. Scda cō
ditio sapiētie quā tāgit phs ibidē est ꝙ sapia nō ē cir-
ca ptē sꝫ circa totū. vñ dicimꝰ ut ibidē induciꝝ deū nō
fossorē nec aratorē sed sapientē. fossor eniꝫ τ arator est
qui est industris circa aliqd pticulare negociū: sed il-
le est simplr sapiēs qui est industris ulr τ circa oia. cūꝫ
ergo oia reducanꝝ ad pncipia nō pōt esse quis idustris
ulr circa oia nisi sit industris circa ipa principia τ nisi
spectet ad eundē uerum dicere circa ipa pncipia. meta
phisica ergo que inter scias humanitꝰ inuētas est sim
plr sapia: eo ꝙ sit ulr de oibꝰ: habet cōsiderare de ipis
pncipijs. Tertia cōditio sapiētie ibidem tradita est ꝙ
sapiētia est certissima sciarū. cū ergo tota certitudo cō
clusionū sit ex pncipijs illa est certissima iter scias que
hēt ꝯsiderare de pncipijs ipis τ ad quā spectāt ipa pn
cipia put est possibile declarare. τ qꝛ metaphisica est
sic certissima τ etiā sapiētia ipa sicut possibile est pōt
tentare τ monstrare pncipia uel aliquid de pncipijs.
Quarta ꝯditio sapiētie ibideꝫ tradita est ꝙ ipa est q̄si
caput hōis. est enim ipa directrix oium aliarū sicut ca
put dirigit oia mēbra. τ qꝛ directio τ regulatio est per
pncipia spectat ad metaphisicā circa ipa pncipia uere
dicere: τ spectat ad eam sicut possibile est declarare τ
monstrare ea. τ spectat ad ipsam monstrare τ declara
re aliquas pprietates circa ipa ut quilibet ea probat
audita: uel ꝙ nō possumus mente assentire eorum op
positis. C Deinde cum dicit

C Sed dialetica nō est sic diffinitorū quorundā nec generis alicuius vnius est. nō eni iterrogaret. demonstrantē eniꝫ nō est iterrogare ppter id qd oppositorū eē nō demonstrat idem: ostensuꝫ autēꝫ hoc est in his que de longissimo sunt.

¶ Sepat dialecticā ab alijs sciētijs dicēs.[Sed dialetica nō est sicut quorūdā diffinitorꝝ. nec est alicuiꝰ vniꝰ gñis.]i. dialetica nō est circa aliq̄ determiatā: nec est determiati gñis.[nō eni iterrogaret]sup. si eēt determinati gñis [demſtantē enim nō est.]i. nō ɔtigit [interrogare pp id qḋ nō demſtat idem eē oppositoꝝ.]i. nō pbat opposita circa idem uel non pbat de eodem utrāq; ptē ɔdictiōis.[ostensum est aūt hoc in his que de sillo sunt.]i. in libro poꝝ. Circa pncipiū eni illiꝰ libri agit de hac mā. dialetica aūt qꝛ pcedit per quedā probabilia hēt viā ad pbādā utrāq; ptē ɔdictiōis. iō interrogat: qꝛ quecūq; ps negeř ei ul' qcqd ponit aduersarius pbabilr pōt icedere circa ipm. ¶ Dubitaret forte aliqs. utrū dialetica sit diffinitoꝝ ul' alicuiꝰ gñis determinati. ꝛ videř q sic. qꝛ illa est de sillo. ꝛ est ēt de actibus rōnis. sed ista dicit deteriatū genus. g ꝛc. ¶ Dicēdū q dialetica pp̄e nō est diffinitoꝝ nec est determinati gñis nō q sit ipa pp̄e ꝛ pꝰ de toto ente ita q ipꝫ ens inq̄ztū ens sit sbm in dialetica: sed dialetica ut dicebař in arguēdo est de actibꝰ rōnis: sed nō est de eis put sunt qd determiatū: sed magis est de eis ut sūt qd indetermiatū ꝛ ut sunt aliqd applicabile ad oēs res: nā ipsi actꝰ rōnis pñt ɔsiderari dupl'r. vz put sunt q̄dā res ut hñt determiatū sbm. ꝛ sic determiare de actibꝰ rōnis spectat ad pbm ɔsiderare ꝛ ad librū de aīa ubi agiř de ipa sba aīe. ꝛ de potētijs eiꝰ. ꝛ de actibꝰ ipsiꝰ. Alio mō pñt ɔsiderari actꝰ rōnis ut sunt quedā organa aīe. ꝛ ut sunt applicabiles ad ipas res q̄scūq; de qbus uolumus hře sciaꝫ. ꝛ sic de actibꝰ rōnis est logica ubi tradiř forma arguēdi ꝛ sillogiçādi. que forma arguēdi ꝛ sillogiçādi est q̄si applicabilis ad oēm mām. De eisdē ergo actibꝰ rōnis est dialetica ꝛ nālis phia: sed nālis phia est de eis ut sūt quedā determiate res. logica v̄o est de ipsis magis ut sunt idetermiati qd ꝛ ut sunt applicabiles ad oēs res. de ipsis g actibꝰ rōnis ut sunt quedā res est scia: sꝫ ut sūt quedā organa applicabilia ad res de qbꝰ uolumus hře sciam: nō est pp̄ie scia: sed est modus sciēdi. ꝛ ipsi actus rōnis sic accepti nō sunt pp̄e determiati gñis. qꝛ sunt applicabiles ad oē genꝰ. Ex his g appet q nālis phia est scia. ꝛ est determiati gñis: qꝛ ɔsiderat de hiꝰ actibus ut sunt res. ꝛ ut sunt determiate res. dialetica v̄o nō est scia: sed modus sciēdi. qꝛ nō ɔsiderat de hiꝰ actibꝰ ut sunt quedaꝫ res. sed magis ut sunt modus sciēdi. ꝛ quedā organa ad sciēdū. Qḋ v̄o arguiř q dialetica est determiati generis ꝛ est de actibꝰ rōnis. pꝫ q dialetica ex hoc nō est determiati gñis: qꝛ ut dictū est ipa est de hiꝰ actibꝰ ut sunt qd idetermiatū ut sūt applicabiles ad oē genus. ¶ Dubitaret forte aliqs quā ueritatē hēt dictuꝫ phi q si dialetica eēt determiati gñis q ipa nō iterrogaret. ¶ Dōm q si dialetica eēt determiati gñis pcederet ex his que sunt per se ꝛ ex necijs. qꝛ v̄o nō est determinati gñis pcedit per quedā coīa ꝛ pbabilia. Et qꝛ impossibile est utrāq; ptē ɔdictiōis eē uerā ꝛ necessariaꝫ scie que sunt determiati gñis. qꝛ sunt ex ueris ꝛ necijs nō hñt viā arguēdi ad utrāq; ptē ɔdictionis. iō tales scie de suis ppōnibꝰ nō iterrogāt sed pcedunt ex his tanq̄ ex ueris ꝛ necijs. dialeticus v̄o qꝛ ut dictuꝫ est pcedit per pbabilia. ꝛ per pbabilia possumus utrāq; ptē ɔdictiōis ɔcludē: iō ipe iterrogat. Sed si dialetica eēt determiati gñis: qꝛ tūc pcederet ex ueris ꝛ necijs iō hoc posito nō iterrogaret: qꝛ nō hřet viā ad ɔcludēdā utrāq; ptē ɔdictiōis: cū nō sit possibile utrāq; uerā eē. demōstrator ergo qꝛ pcedit ex ueris ꝛ necijs ꝛ immediatis causis ɔnis nō iterrogat. sed interrogat dialeticus qui pcedit ex pbabilibus ꝛ coībus.

¶ Si aūt idē est sillogistica iterrogatio ꝛ ppō ɔdictiōis. Propōnes aūt sunt fꝫ vnāquāq; sciaꝫ ex qbꝰ est sill's. Scdꝫ vnāquāq; erit utiq; aliq̄ iterrogatio scibilis: ex qbꝰ q est fꝫ vnāquāq; sciaꝫ ppriꝰ fit sill's.

¶ Postq; phs determiauit quō scie se hēant circa coīa: hic determinat quō se hēant circa ppa. Circa qḋ mouet qōnes que pñt hře ortū ex p̄cedētibꝰ ꝛ soluit illas ibi [Qm̄ que sunt geometrice iterrogatiōes.] ¶ Ad euidētiā aūt p̄me ptis sciēdū q ppōꝝ quedā spectāt ad opponentē: quedā ad rñdētē: quedā ad utrūq;. ad opponētē spectat pponere ꝛ iterrogare. ad rñdentem rñdere. ad utrūq; aūt spectat disputare. phs ergo determinās de pprijs vniuscuiusq; discipline tria facit. qꝛ pꝰ ōndit q quelibet scia hēt pprias ppōnes ꝛ proprias iterrogatiōes que videnř spectare ad opponētē. 2ꝰ aūt: q hēt pprias rōnes que videnř spectare ad rñdentē. 3ꝰ ōndit q hēt pprias disputatiōes que videnř spectare ad utrūq;. 2ª ibi [Nec est oēm utiq;.] 3ª ibi. [Si aūt disputat.] Circa p̄mū tria facit. qꝛ pꝰ ōndit q scia hēt pprias ppōnes ꝛ iterrogatiōes. 2ꝰ subdiuidit ipas iterrogatiōes. 3ꝰ ōndit usq; ad quē terminuꝫ iterrogatiōes hiꝰ se extēdāt. 2ª ibi [Sed ex qbꝰ aūt demrař.] 3ª ibi [Et de his qdē rōne.] Circa pᵐ duo facit. qꝛ pꝰ facit qḋ dictū est. vz q quelibet scia hēt proprias iterrogatiōes sicut hēt pprias passiones. 2ꝰ ex h̄ ɔcludit q nō quelibet iterrogatio est cuiuslibet scie ut q nō quelibet iterrogatio est medicinalis nec quelibet geometrica ibi [Manifestū est itaq;.] Dicit ergo q [si iterrogatio sillogistica]sup. ē que ad utrāq; ptē ɔdictionis [ꝛ ppō ɔdictionis.]i. ppō accipiens alterā ptē ɔdictionis [est ideꝫ. ppōnes aūt]sup. sunt pprie [fm vnāquāq; sciam ex qbꝰ est sillus utiq; fm vnāquāq; sciam erit aliq̄ iterrogatio scibilis]sup. ppria [ex qbꝰ]qdem interrogationibꝰ scibilibꝰ [fm vnāquāq; sciam fit sill's pprius.] ¶ Notādū autē q interrogatio sillogistica est pp̄e de ɔne ꝛ est ad utrāq; ptē ɔdictionis: sed ppō ꝛ maxime ppō demſtatiua est determinate ad alterā ptē ɔdictionis. ¶ Notāduꝫ ēt q illud idem qḋ est iterrogatio ꝛ qḋ est ɔ in vno sillo demōstratiuo pōt postea eē ppositio in alio sillogismo demſtatiuo. hoc ergo mō idem est interrogatio sillogistica que est ad utrāq; partē ɔdictionis: ꝛ ppō demonstratiua que est determinate accipiēs alterā partē ɔdictionis. ¶ Notādū ēt q phs hoc mō itēdit arguere. vult enim pbare q quelibet scia demſtatiua hēt pprias interrogationes. qꝛ hēt ppōnes pprias. nā si in scientia idem est ppō ꝛ iterrogatio: ꝛ scia demſtatiua hēt pprias ppositiones qꝛ pcedit ex proprijs pncipijs ex qbus ɔstituit sillm. ɔñs est ergo q sicut sunt pprie ppōnes in vnaquaq; scia ex qbꝰ fiunt pprij silli fm illā sciam sicut sunt in qualibet scia pprie iterrogationes ex qbꝰ pñt fieri silli i vnaquaq; scia. ¶ Dubitaret forte aliqs qꝛ videř phs sibi ɔdicē. dixerat eni supra q demonstrantē nō est. i. nō ɔtingit iterrogare. hic autē loquēs de scientijs demſtatiuis ait q sunt ibi pp̄e iterrogationes sicut ꝛ pp̄e rñsiones. ¶ Dōm q demonstrator iterrogat ꝛ nō iterrogat. iterrogat de ɔnibꝰ sed nō iterrogat de p̄missis. dialeticus aūt pōt iterrogare de utrisq;. demſtator aūt si negenř ɔclōnes habet viaꝫ ad demōstrādū eas ideo pōt iterrogare de ipsis. sed si negenř ei p̄ncipia nō hēt viā ad pbādū ea. i. nō debet interrogare de ips: sed debet ea assumē tanq̄ p se uera. ¶ Aduertēduꝫ tñ q lꝫ tā dialeticus q̄ demſtator possint iterrogare de ɔne: aliť tñ ꝛ aliť. qꝛ dialeticus pōt iterrogare de ɔne ut pbet utrāq; partē ɔdictionis. demſtator v̄o sic pōt iterrogare de ɔclōne ut ɔcludat alterā ptē tm̄. vz partē ueraꝫ. Dupl'r ergo differt iterrogatio dialetica a demſtatiua. primo qꝛ dialeticus pōt taꝫ de ɔnibꝰ q̄ de p̄missis iterrogare. demōstrator v̄o

interrogat solū de ꝯnib⁹. Rursus dialeticus sic iterrogat ut q̄cūq; ps negeē si uelit possit oppositū ꝯcludē. demr̄ator ḡ sic iterrogat ut nō nisi ptē ueram demr̄are possit. vn̄ dicim⁹ demr̄atorē nō iterrogare q: nō iterrogat de pmissis nec de pncipijs. uel dicim⁹ eū nō interrogare q: nunq̄ sic iterrogat ut quācūq; ptē dictā cōcludē possit sed solū ptē uerā mōstrare pōt. ¶ Ulteri⁹ sit dubitaret aliq̄s de eo qd̄ dr̄ in lr̄a q̄ sūt iterrogationes scibiles in vnaq̄q; scia ex qb⁹ fiunt sill'i fm̄ illam sciam. Cōtra. demonstratiua interrogatio nō est pmissa sed ꝯclō. eū ḡ ex ꝯnib⁹ nō fiāt sill'i sed ad ꝯnes. ex interrogationib⁹ nō fiēt sill'i sed ad iterrogatiōes. ¶ Dicēdū q̄ duplex est demr̄atio. ostēsiua. ⁊ ad ipoīe. in demōstratione ostēsiua demr̄ator nō iterrogat de premissis sed assumit eas uel tanq̄ p se notas: uel tanq̄ ex p notis ostēsas. tn̄ pōt si vult iterrogare de ꝯnib⁹. sed nō est icōueniēs q̄ id qd̄ est ꝯclō in vna demr̄atione sit pmissa in alia demr̄atione. ex iterrogationib⁹ ḡ pn̄t fie sill'i demr̄atiui. q: ex iterrogationib⁹ ⁊ ꝯnib⁹ demr̄ationū pcedētiū pn̄t fieri pmisse ⁊ ppōnes demr̄ationū ꝯsequētiū. in demr̄atione aūt ad ipoīe pꝫ magis eē uerū qd̄ dr̄. ¶ Propter qd̄ sciēdū q̄ demr̄ator lꝫ possit iterrogare de ꝯne demr̄atiōis ostēsiue. tn̄ si vult pōt absq; iterrogatione pcedē. pōt enī assumē pmissas ⁊ ꝯcludē ꝯnē intētā. sed in demr̄atione ad ipoīe est q̄si necessari iterrogare. iterrogat enī demr̄ator de ꝯne quā vult ꝯcludē per ipoīe: utrū cōcedat eā adūsarius uel non: quā si ꝯcedat hēt itētū. si vo negat assumit id qd̄ adūsarius ponit ⁊ cōcludit ex eo ad ipoīe ex quo impossibili cōcluso redit sup id qd̄ adūsari⁹ dixerat. ⁊ ostendit falsum dictū adūsarij ⁊ uerū eē suū ppositū. ḡ in demr̄atione ad ipoīe quodāmō ex iterrogationibus fiūt sill'i. q: ex eo q̄ iterrogat adūsari⁹: ⁊ ex eo qd̄ adūsari⁹ dat fit sill'us ad cōcludēdū ipoīe. semp ḡ in demr̄atiōe ad ipoīe demr̄ator iterrogat de ꝯne quā vult pbare: sꝫ si negeē illa ex opposito ei⁹ qd̄ pōt dici interrogatio quasi data fuit ab iterrogato adūsario ex tali iterrogatione ⁊ ex eo q̄ adūsari⁹ iterrogat⁹ dedit cōcludit ipossibile p qd̄ destruit qd̄ adūsarius ꝯcessit ⁊ astruit qd̄ demōstrat or itēdit. pꝫ ḡ quō ex iterrogationib⁹ fiūt sill'i demōstratiui tā ostēsiui q̄ ad ipoīe. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Manifestū ḡ q̄ nō ōis iterrogatio geometrica erit nec q̄ medicialis: sil'r aūt ⁊ i alijs.

¶ Cōcludit ex dictis q̄ nō q̄libet iterrogatio cuiuslibet scie. ita q̄ nō q̄libet iterrogatio est geometrica nec q̄libet est medicinalis. iō ait [Manifestū est itaq; q̄ nō ōis iterrogatio erit utiq; geometrica nec medicinalis. Sil'r aūt ⁊ in alijs] scientijs sup. se hēt q̄ nō q̄libet iterrogatio est cuiuslibet disciplīne. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Sꝫ ex qb⁹ aut demr̄at aliq̄d de qb⁹ geometria est aut ex eisdē demr̄ant geometrice sicut in speculatiua. sil'r aūt in alijs.

¶ Postq̄ ondit q̄ q̄libet scia hēt suas iterrogationes ⁊ suas ppōnes sbdiuidit ⁊ distinguit h⁹ᵐ iterrogatiōes ⁊ ppōnes ostēdēs qt modis pōt dici ppō ul' iterrogatio geometrica uel alicui⁹ alteri⁹ scie. pōt enī h̄ dici dupl'r uel respectu ill'⁹ scie. uel respectu scie sbalternate: ut pt dici ppō geometrica: ul' q: p eā aliq̄d pbet geometria ul' q: p eā nō aliq̄d pbet geometria sed eā solū declar. pbat tn̄ p eā aliq̄d pspectiua. Cōtinuet aūt sic. nō ōes ppōnes sūt geometrice [sed] dicunt ppōnes geometrice dupl'r. aut [ex qb⁹ demr̄at aliq̄d de qb⁹ est geometria.] i.q.d. q̄ dicunt ppōnes geometrice ex qb⁹ demōstrat aliq̄d in geometria [aut] sup. sūt ppōnes geometrice sil' [ex eisdē demr̄ant geometrice] q̄ in scia iferiori ⁊ sbalternata [sic speculatiua] ul' pspectiua. ¶ Notādū aūt q̄ nō est ppō geometrica nisi sit in termis geometricis. tn̄ q: pspectiu⁹ multa assumit que sūt declarata in geometria: iō ꝯtingit aliq̄n q̄ aliq̄d est solū ꝯclō i geometria qd̄ postea est pn̄ᵐ in pspectiua. illa ḡ cōclō geometrica quā assumit pspectiu⁹ ut pn̄ᵐ pōt dici ppō geometrica. q: ⁊ si p eā nihil pbet geometra sed solū ipsam ꝯcludat. pbat tn̄ p eā aliq̄d geometrice in pspectiua. nō siue ex geometricis pbet aliq̄d in geometria siue si ex eisdē geometricis pbet aliq̄d in pspectiua q̄cūq; mō fiat ppōnes geometrice dici pn̄t. ¶ Dubitaret forte aliq̄s q: vr̄ falsum eē qd̄ hic phs ait. q̄ aliud est ppō aliud est iterrogatio: sic aliud est pmissa ⁊ aliud est cōclō. Illud ḡ per qd̄ demr̄at aliq̄d in pspectiua lꝫ possit eē iterrogatio ⁊ ꝯclō geometrica nō erit tn̄ ꝯclō geometrica: sed erit ppō pspectiua. ¶ Dōm q̄ semp organū agit in v̄tute supioris agētis. pspectiu⁹ ḡ ut accipit aliq̄d a geometria est organū ⁊ istrm̄ geometrie. iō signāter ait phs q̄ ex eisdē aliq̄d ostēdit geometrice in pspectiua. nā pspectiua nō pōt aliq̄d demr̄are ex geometricis nisi demr̄et geometrice. i. nisi demr̄aret i v̄tute geometrie: sicut: ḡ id qd̄ facit organū in v̄tute superioris agētis magis efficit a supiori agente q̄ ab organo. q: cā pmaria plus est isluēs q̄ scd̄aria. ita illud qd̄ demr̄at pspectiu⁹ geometrice uel p geometriā magis demr̄at per geometriā q̄ per pspectiuā. accipiam⁹ ḡ enūciationē que est qd̄ cōe ad ppōnē ⁊ ꝯnē. dicet ḡ enūciatio geometrica que fit in termis geometricis: sꝫ hec enūciatio geometrica dicet geometrica ppō q̄n p eā aliq̄d ꝯcludit geometrice. nā hoc sonat ppō q̄si pro alio positio. vn̄ pmisse sunt per se ppōnes q: sūt positiones pro alio. i. pro ꝯne. cū ḡ geometria dicat ꝯcludē dupl'r. uel in scia ppria. uel in scia subalternata. Qꝫ autē id qd̄ cōcludit in scia ppa ut in geometria cōcludat geometra nō est dubiū. et id qd̄ ꝯcludit per enūciationē geometricā in pspectiua dubiū eē nō dꝫ quin illud plus ꝯcludat geometra q̄ pspectiu⁹ q: plus agit pncipale agēs q̄ instrm̄. erit ergo ppō geometrica omnis enūciatio per quā ꝯcludit aliq̄d geometra uel in ppria scia uel in subalternata. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et de his q̄dē rōnē cōtingit ponēdā esse ex geometricis pncipijs ⁊ cōclusionibus sed pnciplorū nō ponēdā rōnem eē geometrie fm̄ q̄ est geometria. similiter aūt ⁊ in alijs scientijs.

¶ Ondso quō scia q̄libet demr̄atia hēt pprias iterrogationes ⁊ ppōnes: ⁊ declarato quot modis dr̄ ppō geometrica ul' fm̄ quācūq; aliā sciaꝫ. hic vult ostēdē usq; ad quē terminū se extēdūt tales ppōnes ⁊ iterrogationes. nā termin⁹ est cū deuētū est ad ipa pn̄ª. illa enī nō iterrogant nec reddit de eis rō in scia spāli. iō ait [Et de his q̄dē.] s. de ꝯnib⁹. uel [de his q̄dē] sup. q̄ demōstrant i geometria [⁊ rōnē ponēdā eē ex geometricis pncipijs ⁊ ꝯnib⁹. sed pnciplorū rō ponēda nō est geometre.] s. a geometra [fꝫ q̄ geometra. Sil'r aūt ⁊ i alijs scientijs] multa enī scia spālis reddit rōnē suorū pncipiorū. termin⁹ ḡ i talib⁹ est cū deuētū ē ad pnª. talia enī nō ulteri⁹ iterrogant nec reddit de eis ulteri⁹ rō in scia spāli nisi forte reddat in scia supiori ul' in scia cōmuni. ¶ Notādū ḡ q̄ de iterrogationib⁹. i. de ꝯnib⁹ reddit rō p ppōnes siue p pmissas. ꝯnes ḡ resoluant in pmissas. pmisse aūt ille si hn̄t ppōnes priores i illa scia resoluunt ⁊ reddit de eis rō per alia pncipia uel p alias premissas. totiēs aūt fit talis resolutio ꝯnū in pmissas. ⁊ totiēs reddit talis rō de ꝯnib⁹ per pmissas donec deuētū sit in ipsa pncipia que nō resoluunt i alia nec reddit de eis rō in illa scia: sed ibi est status ⁊ terminus. ¶ Notādū ēt qd̄ ait q̄ de hēr que demr̄ant in geometria reddit rō ex geometricis pncipijs ⁊ ꝯnib⁹: q: qd̄

est cōclo in vna demratiōe pōt eē pncipiū ī alia. ex talibus ḡ que sunt pnª ⁊ ꝯnes pōt reddi rō de his que demōstrant in geometria. uel pōt alr exponi. nā ut dictū est qḋ est cōclo in demratione vna pōt eē rō ⁊ pncipiū in alia demratione. tñ hꝰ ꝯnes nō pfecte reddūt rōnē alicuius alteriꝰ nisi ipse resoluant in alia. i. in pncipia. ḡ nō ex ꝯnibus tm̄ sed ex ꝯnibus ⁊ pncipijs in aliqua scia reddit rō de his. i. de oībꝰ illis sup. que demōstrātur in illa scia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Neqꝫ oēm est itaqꝫ sciētē iterrogationē interrogare: neqꝫ ſm omne interrogatuz respondere vnoquoqꝫ: sed que sunt ſm scientiam determinatam.

¶ Ondit ꝙ q̄libet scia hēt ꝓpas rñsiones dicens [itaqꝫ nec est.] i. nō ꝯtigit [vnūquēqꝫ sciētē iterrogare oēm ietrogatōnē nec ſm oē itetrogatū rñdē de vnoquoqꝫ: sed que sūt ſm sciam determiatā.] q. d. ꝙ sicut scis hēt ꝓpas itetrogationes ita hēt ꝓprias rñsiones. ⁊ sicut nō spectat ad sciam aliquā spālē iterrogare quālibet iterrogationē ita nō spectat rñdē ad qḋlibet iterrogatū nec rñdē ad qḋlibet rñsum. sed talia moderāda sūt ſm ꝙ tegrit scia determinata in qua sūt hꝰ iterrogationes ⁊ rñsiones. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si aūt disputat aliqs cū geometra ſz ꝙ geometra manifestuz est qm̄ ⁊ bñ si ex his aliqd demōstret: si vo nō: non bene.

¶ Postqꝫ ostēdit ꝙ q̄libet scia hēt ꝓpas iterrogationes ⁊ ꝓpōnes que spectāt ad opponētē. ⁊ ꝙ hēt ꝓpas rñsiones que spectāt ad rñdētē: nūc ostēdit ꝙ hēt ꝓprias disputationes que spectāt ad utrūqꝫ. Circa qḋ duo facit. qꝛ pᵒ fac qḋ dictū est. 2ᵒ ꝓbat qḋ dixerat ibi [Manifestū est aūt] Dicit ḡ [Si aūt disputat] sup. geometra [cū geometra ſm ꝙ geometra manifestū est ꝙ bene] sup. disputat [si ex his] sup. que sunt ꝓpa geometrie [aliqd demrat. si vo nō.] i. si nō disputat geometrice [nō bñ.] q. d. ꝙ geometra hēt ꝓpriā disputationē. vz geometricā disputationē: iō si disputat cuz geometra geometrice bñ fit: si nō male. ¶ Deide cū dicit.

¶ Manifestū est aūt qm̄ nō arguit geometram sed aut ſm accidens.

¶ Probat qḋ dixerat. Circa qḋ duo facit ſm ꝙ dupliciter ꝓbat intētū. 2ª ibi [Quare nō utiqꝫ.] In pma pte fēcit talē rōnē. q cūqꝫ nō arguit geometrā nō bñ disputat cū geometra. sed nō disputās geometrice nō arguit geometrā nisi forte per accñs. ḡ talis nō bñ disputat cū geometra. de hac aūt rōne ponit solū minorem ubi stat tota vtꝰ medij. d. [manifestū] sup. est ꝙ nō est bonū disputare nō geometrice cū geometra [ꝙ] p qꝛ sup. sic disputās [nō arguit geometrā sed aut] sup. si arguit eū hoc est [ſm accñs.] ¶ Notādū aūt ꝙ disputās nō geometrice: utputa disputās musice p se pōt arguē musicū. si aūt arguit geometrā hoc erit ſm accidēs. utputa si cōtingat eū eē geometrā ⁊ musicuz: quo posito ex quo arguit p se musicꝰ: ⁊ ille musicꝰ ē geometra seqꝫ ꝙ arguat geometra p accñs. p se eni nō pōt argui nec redargui nec icrepari geometra ſm ꝙ huiꝰ: si nesciat rñdē in nō geometricis nec ex hoc arguit nec ꝓbat ꝙ nesciat geometriā. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quare nō utiqꝫ erit i nō geometricis de geometria disputādū. Latebit eniz praue disputātē. silr aūt ⁊ i alijs se hēt sciētijs.

¶ Adducit ad hoc idē rōnem scḋam. Formet aūt sic rō ſm q̄cūqꝫ scia latet praue disputātē illa disputatio non est ſm illā sciam. uel illa disputatio nō fit bñ ſm illam sciam. sed disputās de geometria in nō geometricis. i. in his que nō sūt ꝓpa geometrie latebit artē geometricā sup. tūc praue disputātē. ḡ talis disputatio nō bñ fit ſm talē artē. de hac rōne ponit minorē ubi stat tota vtꝰ medij. d. [Quare nō utiqꝫ erit disputādū de geometria in nō geometricis.] i. in his que nō sūt ꝓpria geometrie [latebit eni.] sup. tūc [praue disputātez.] i. latebit ⁊ nō poterit cognosci p geometriā in tali disputatiōe utrū praue uł bñ disputet. [Silr ⁊ i alijs scientijs se hēbit.] q. d. ꝙ sic nō debemꝰ disputare de geometria in nō geometricis ⁊ in alijs que nō sūt ꝓpa geometrie. silr ⁊ in alijs sciētijs debemꝰ disputare nisi in his que sūt ꝓpa vniuscuiusqꝫ scie. ¶ Notādū autez ꝙ ars dꝫ eē regula oīum eoꝝ que ptinēt ad illā artē: sicut ergo per regulā cognoscit qd bñ ⁊ qd male oīuz dependētiū ab illa regula sic per artē aliquā ut per geometriam debemus cognoscere oīa que spectāt ad ipsaz utrū praue uel bñ fiāt illa. ⁊ qꝛ disputatio cuiuslibet artis ē maxime de spectātibus ad ipsam artē nō bñ disputat ſm aliquā artem nisi cognosci possit per illā artē utrū praue uel bene disputet.

¶ Quoniā aūt sunt geometrice interrogationes nōne sunt ⁊ nō geometrice.

¶ Postqꝫ auctor ostēdit quō artes doctrinales se habēt circa pncipia ꝓpa. In pte ista circa artes ipsas doctrinales mouet q̄sdā qōnes ⁊ soluit. Circa qḋ tria fac. qꝛ pᵒ mouet hꝰ qōnes. 2ᵒ subiūgit qōnū solones. 3ᵒ ad cōmēdationē artiū doctrinaliū ostēdit ꝙ in talibꝰ artibus accidūt pauciores deceptiones qꝫ in alijs. 2ª ibi [Scḋm geometriā aūt.] 3ª ibi [Hec aūt sunt ut videre.] Circa pmū tria facit ſz ꝙ tres qōnes mouet. qꝛ pmo mouet qōnes de ꝯnibꝰ. 2ᵒ de pmissis. 3ᵒ de ipsis silogismis. 2ª ibi [Et ſm vnāquāqꝫ.] 3ª ibi [Et utrum ſm ignorātiā.] Dicit ḡ [Qm̄ aūt sūt iterrogatiōes] i. ꝯnes [geometrice nōne sūt ⁊ nō geometrice?] Est ḡ pma qḋ ꝙ cū sint alique iterrogationes geometrice ut ille que ꝯcludunt ex pncipijs geometricis utꝝ sint alique iterrogatiōes nō geometrice. ¶ Dubitaret forte aliqs qꝛ vꝫ ista qō nulla eē. nā satis est per hita manifestū ꝙ q̄libet ars hēt ꝯnes ⁊ iterrogationes ꝓpas sicut hēt ꝓpas pmissas ⁊ ꝓprias ꝓpōnes. Rursus ĥ ēt satis appet per aliud dictū supiꝰ ꝙ nō oīs iterrogatio ē geometrica. frustra ḡ hic querit utrū sint alique non geometrice itetrogationes. ¶ Dōm ꝙ iterrogatiōes ad geometriā pñt se hēre q̄drupl'r. nā alique sunt interrogationes que sequunt ex pncipijs geometrie. ⁊ sunt i geometria. alique vo sequunt ex pncipijs geometrie: sed nō sūt in geometria: sed in arte alia. alique vo nec sūt in geometria nec sequunt ꝓpe ex pncipijs geometrie. pñt tñ videri ex pncipijs talibꝰ seq. alique vo nec sūt in geometria nec sequunt ex pncipijs geometrie: nec hñt appentiaz ꝙ sequant ex talibꝰ pncipijs. ꝯnes eni geometrice q̄dā sūt in geometria: ⁊ sequunt ex pncipijs geometrie. uerū qꝛ ex pncipijs geometrie nō solū ꝯcludunt ꝯnes geometrie sed ēt ꝯcludunt multe ꝯnes pspectiue: ꝯnes ille pspectiue que ꝯcludunt ex ꝓpōnibꝰ geometricis nō sunt in geometria. ꝯcludūt tñ ex ꝓpōnibꝰ geometrie. Est aūt assignare tertiū modū circa talia. arithmetica in multis hēt affinitatē cū geometria. qꝛ q̄libet est de quātitate: lꝫ vna sit de quātitate ꝯtinua ut de magnitudine. alia de discreta ut de numero. pp hāc aūt affinitatē que est iter utrāsqꝫ utitur eisdē pncipijs coībꝰ. ut ꝙ oē totū est maiꝰ sua pte. ꝙ si ab eq̄libꝰ eq̄lia demas. ꝙ que vni ⁊ eidē sunt eadē. ⁊ ceteris talibꝰ. Rursus que sūt vniꝰ trāsferunt ad aliam: ut q̄dratū cubū solidū circulare que ꝓpria sūt magnitudini trāsferunt ad nūos. dꝛ ēnī nus eē cubꝰ q̄dratus solidus ⁊ circularis. pp hāc ḡ affinitatē iter geometriaz ⁊ arithmeticā posset videri multis ꝙ iterrogatiōes ⁊

ẽnes musice que sequunt ex ꝑncipijs arithmetice ꝙ sequerent ex ꝑncipijs geometrie ita ꝙ iterrogatio musica eēt aliq̄ mō geometrica. qḋ falsum est. ꝙ si asseras uerū eē eo ꝙ eadē ꝑncipijs coib⁹ utat hec ⁊ illa:nō dicas ꝙ si sequit ex ꝑncipijs vni⁹ ꝙ seqt ex ꝑncipijs alteri⁹. q: eadē sūt ꝑncipia coia hic ⁊ ibi. sic dicēs decipis ꝑ fallaciā accñtis. q: ꝑncipijs coib⁹ in sua coitate non utit nec hec nec illa: sed q̄libet accipit de eis q̄ztū reqrit gen⁹ sbi sui. ẽnes ḡ musice q: sequunt ex ꝑncipijs coib⁹ applicatis ad nūos: nō aūt ad magnitudines: iō tales ẽnes si reducunt in arithmeticā exneū est ab eis ꝙ reducant in geometriā. tales ḡ ẽnes ⁊ tales iterrogationes vz musice ⁊ si videant alicui eē geometrice: ꝑm vitatē aūt nullo mō sunt geometrice. 4° aūt mō se pñt hēre iterrogationes: q: nec sunt in geometria nec ↄ̄cludunt ꝑ ꝑncipia geometrie nec vident eē in tali arte nec ↄcludi ꝑ ꝑn^a talis artis. notū aūt erat ꝑ ꝑcedentia ꝙ erāt iterrogationes alique nō geometrice ut ille que nec erāt in termis geometricis nec ↄ̄cludebant ꝑ ꝑncipia geometrica nec videbant eē talia nec ↄ̄cludi ꝑ talia. sed nōdū notū erat utrū eēnt iterrogatiões geometrice uel nō ille que lz nō ↄ̄cludant ꝑ ꝑn^a geometrie. posset tñ videri alicui ꝙ ↄ̄cluderent ꝑ talia ꝑncipia cuiusmodi sūt iterrogationes musice. pp̄ h̄ bonū fuit de talib⁹ mouē q̄ōnem. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utrū ois iterrogatio geometrica possit dici ꝑpō geometrica ⁊ ↄ̄°. ⁊ qḋ dictū est de geometrica ꝑpōne ⁊ iterrogatiōe itelligēdū est de ceteris spālib⁹ artibus. ¶ Dōm est ꝙ ꝑꝑe loquēdo aliq̄ enūciatio est geometrica ꝑpō ⁊ geometrica iterrogatio. aliq̄ est ꝑpō geometrica sed nō est iterrogatio geometrica. aliq̄ est geometrica iterrogatio ⁊ pōt dici ꝑpō non geometrica ut ꝙ triāgulus hēat angulū extrīsecū est iterrogatio geometrica: q: ↄcludit ꝑ ꝑn^a geometrica ⁊ est ꝑpō geometrie. q: hec que est ↄ̄clo vni⁹ demūatiōis accipit ut ꝑmissa ⁊ ut ꝑn^m alteri⁹ demūstationis. hēre eni angulū extrīsecū ut ꝑbat ꝑ lineā cadētē eque distātē 3° lateri ⁊ ꝑbat hēre tres. ut ḡ ꝑbat ⁊ ↄ̄cludit geometrice sic est interrogatio geometrica: sed ut ꝑbat ⁊ ↄcludit aliqd sic est ꝑpō geometrica: sed de pūcto ad pūctū rectā lineā ducē decet sic est ꝑpō geometrica. q: ꝑꝑe non est geometrica iterrogatio: sed magis est interrogatio nālis. geometra eni multa ꝑbat ꝑ h̄ ꝑn^m. de pūcto ad pūctū rectā lineā trahē. iō pōt dici ꝑpō geometrica. uerū ꝙ geometria nō hēt vñ ꝑbet qḋ dictū est non iterrogat de eo. iō nō ꝑꝑe est iterrogatio geometrica. pōt tñ eē iterrogatio nālis q: nālis de h̄ iterrogare pōt. q: pōt h̄ ꝑbare. ꝑbat enim ꝙ iter q̄libet duo pūcta cadit linea media. sic ēt pōt eē iterrogatio geometrica si geometra eā ꝑbat ⁊ ↄ̄cludat. ⁊ tñ nō erit ꝑpō geometrica si per eam nihil probet. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et que ꝑm vnamquāq3 sciaz ⁊ que ꝑm ignorātiā quālibet geometrice sunt

¶ Mouet scḋam q̄ōnē de ꝑmissis. d. [Et ꝑm vnāquāq3 sciam q̄libet.] s. ꝑpōnes [ꝑm ignorātiā nō geometrice sūt.] s. sunt ne geometrice tales ꝑpōnes? Est ergo qḋ utrū ꝑpōnes. i. q̄cūq3 que sūt ꝑm ignorātiā ꝑm vnāquāq3 sciam: utputa ꝑpōnes ꝑm ignorātiam geometrie si nō sūt geometrice ul' si sūt geometrice. ¶ Notādū aūt ꝙ q̄dā sūt ꝑpōnes geometrice ꝑm sciā geometrie ut paralellas nō ↄcurrē. angulos rectos eq̄les eē. ⁊ tales ꝑpōnes sūt uere: q̄s sciēs geometriā ponit ⁊ ↄcedit. alique v̄o sūt ꝑpōnes ꝑm ignorantiā geometrie ut opposita eis. vz palellas. i. lineas eque distātes ↄcurrē. angulos rectos ieq̄les eē. tales eni ꝑpōnes sūt false ⁊ sūt ꝑm ignorātiā geometrie: q: nullus assēreret eis nisi ignoraret geometriā: de talib⁹ ḡ que sūt ꝑm ignorātiā geometrie q̄rit utrū sint geometrice ul' nō. ⁊ qḋ

dictū est de ꝑpōnib⁹ ꝑz igrātiā geometrie itelligēdū ē de ꝑpōnib⁹ ꝑz igrātiā aliaz artiū. ¶ Deīde cū dicit.

¶ Et utrū ꝑm ignorantiā sit qui ex oppositus sillꝰs aut paralogismus.

¶ Mouet terciā q̄ōnē de ipso sillō. d. [⁊ utrū sillꝰs ꝑm ignorātiā q est ex appositis] ꝑncipioꝝ qḋ est. s. utrum sillꝰs talis q est ꝑm ignorātiā [sit sillꝰs aut palogism⁹.] ¶ Notādū aūt ꝙ sicut ex ꝑpōnib⁹ que sunt ꝑm sciaz geometrie fiūt aliq̄ sillī ita ex ꝑpōnib⁹ que sunt ꝑz igrātiā que fiūt ex oppositis ꝑncipioꝝ. ⁊ ex oppositis vitati pñt fieri aliq̄ sillī. querit ergo de illis sillīs utrum sint sillogismi uel paralogismi. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Scḋm geometriā aūt aut ex alia arte ut musica est iterrogatio nō geometrica.

¶ Soluit q̄ōnes ꝑdictas. Circa qḋ tria facit ꝑm ꝙ tres q̄ōnes ꝑposuit. ꝑ° ḡ soluit q̄ōnē ꝑmā. 2° scḋam. 3° terciam. 2ᵃ ibi [De geometria aūt.] 3ᵃ ibi [In doctris autē.] dicit ḡ [ꝑz geometriā aūt] sup. nō sūt musice iterrogationes [aut] sup. que [fiūt ex alia arte ut musica iterrogatio nō geometrica] sup. est. ¶ Notādū autē ꝙ spālē mētionē fecit hic de musica. q: cū musica sbalternet arithmetice ꝑꝑ affinitatem arithmetice ad geometriā posset aliqs credē ꝙ musice iterrogatiões que ↄcludunt ꝑ ꝑncipia arithmetice. nō est aūt dubium ꝙ sūt alique iterrogatiões nō geometrice. sed talib⁹ affinib⁹ pōt dubiū eē. iō ꝑhus determinās hāc q̄ōnē ait tales iterrogatiões nō eē geometricas ut iterrogationes musice nō sunt geometrice. ¶ Deinde cum dicit.

¶ De geometria paralellas subire opiari geometrica quodammodo est ⁊ nō geometrica alio modo.

¶ Soluit scḋam q̄ōnē utrū ꝑpōnes ꝑm ignorantiā geometrie sint geometrice uel nō. ⁊ ait ꝙ sūt aliq̄ mō geometrice aliq̄ mō nō. Circa qḋ duo facit. q: ꝑ° dat h⁹ solutionē. 2° solōnē datā declarat ⁊ manifestat ꝑ sile ibi [Dupl'r eni.] Dic ḡ [de geometria aūt] ut est q: ad inucē [palellas subire.] i. ↄcurrē [opinari geometrica q̄dammō est ⁊ nō geometrica alio mō.] ¶ Dubitaret forte aliqs quō palellas ↄcurrē opinari sit geometricū vno mō: ⁊ nō geometricū alio mō. ¶ Dōm ꝙ geometricū pōt dici dupl'r. ꝑm māstory ⁊ formā. Istud ē geometricū ꝑm māstory qḋ fit in termis geometricis. Illud est aūt talis ꝑm formā qḋ ordinat ⁊ cōponit mō geometrico. uā in ꝑpōne termini se hñt ut mā. q ḡ dic palellas ↄcurrē: q: loquit in termis geometricis loquit ꝑpōnē geometricā ꝑm māstory. q: termini ex qb⁹ cōposita est h⁹ ꝑpō sunt geometrici. nō aūt loquit ꝑpōnē geometricā ꝑm formā. q: ꝑpō illa nō est ordinata mō geometrico. geometra eni nō diceret ꝙ hoc ꝑdicatū ↄcurrere deberet cōponi cū paralellis: īmo magis deberet remoueri ab eis. non enim diceret geometra palellas concurrere: imo diceret oppositum. diceret eniz paralellas non cōcurrere. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Dupl'r enim est hoc sicut arithmon: qḋ est sine rithmo. altera q̄dē nō geometrica est in nō habēdo: altera v̄o in praue habēdo ⁊ ignorātia huius que ex huiusmodi ꝑncipijs contraria est.

¶ Qḋ dixerat manifestat ꝑ sile. d. [dupl'r eniz est h̄.] i. dupl'r est nō geometricū [sic] sup. dupl'r dr [arithmō qḋ est sine rismo] uel sine rithmo. ⁊ exponit sic dicens [altera q̄dē] sup. ꝑpō [nō geometrica est in non hñdo.] i. nihil hñdo de geometria. q: nec ē geometrica ꝑm māstory nec ꝑz formā sic arithmon pōt dici illud qḋ nihil hēt de rithmo [altera v̄o] sup. ꝑpō dr nō geoᶜᵃ.

⌊ in p̃ue h̃ndo.⌋ut illa que hẽt termios geometricos. sed hẽt eos praue ordinatos ꝛ cõpositos⌊ Et ignorãtia.⌋i. ꝑpõ ſm ig͂rãtiã⌊ que ex h⁹ p̃ncipijs⌋ſup. male ordinatis⌊ est ꝯ̃ria v̾itati ꝛ ſcie geometrice ħ eſt.⌋i. ẽ ħ mõ nõ geometrica nõ ꝙ nihil hẽat:ſed q̃ꝛ praue hẽt. nõ ꝙ nullo mõ ſit geometrica:ſed q̃ꝛ eſt prauo mõ geometrica. ℂ Notãdũ aũt ꝙ arithmon .i. ſine rithmo ꝛ ſine ꝯſonãtia dici põt. uel qꝺ nullã hẽt ꝯſonãtiam uel qꝺ prauã hẽt. ſic ꝛ nõ geometrica dici põt uel ꝙ nihil hẽt de his que ſpectãt ad geometrã uel qꝺ praue hẽt. ℂ Notãdũ ẽt ꝙ ꝑpõ ſm ignorãtiã eſt ex p̃ncipijs .i. ex p̃ncipijs ꝯ̃rio mõ ſũptis. ꝛ ex p̃ncipijs oppoſitis v̾itati. iõ talis ꝑpõ eſt ꝯ̃ria v̾itati ꝛ ſcie. ꝑpõ eni ſꝫ ſciam eſt p̃nᵐ uerũ ꝛ eſt ex termis bñ cõpoſitis ꝛ ordinatis. ꝑpõ aũt ſm ignorãtiã eſt p̃nᵐ falſum: ꝛ eſt ex p̃ncipijs praue cõpoſitis ꝛ ordinatis. ℂ Notãdũ ẽt ꝙ ipſi termini ſũt p̃ncipia ꝑpõnis. ꝑpõ g͂ que eſt ex termis h⁹ .i. ex termis male adinuicẽ cõpoſitis ꝛ ordinatis dicet ẽẽ ex p̃ncipijs h⁹ .i. male cõpoſitis ꝛ ordiatis. ℂ Notãdũ ẽt ꝙ ex ħ eſt ſoluta ſcða qõ. nã cũ q̃rebat utrũ ꝑpõnes ſm ignorãtiã geometrie debẽt dici geometrice uel nõ geometrice. dici dꝫ ꝙ dici debẽt nõ geometrice nõ ꝙ nihil hẽant:ſed q̃ꝛ praue hñt. ℂ Dubitaret forte aliq̃s cũ ꝑpõ ſm ignorãtiã geometrie ſit geometrica vno mõ:nõ geometrica alio mõ. q̃re phs poti⁹ appellat eã nõ geometricã q̃ꝫ geometricã: ꝛ q̃re in loquẽdo de h⁹ ꝑpõne poti⁹ diſtinguit de non geometrica q̃ꝫ de geometrica. ℂ Dõm ꝙ id qꝺ eſt tale ſm mãm eſt tale ſm qd. qꝺ aũt eſt tale ſm formã eſt tale ſimplr. q̃ꝛ g͂ ꝑpõ ſm ignorãtiã geometrie eſt geometrica ſm mãm: q̃ꝛ cõponit ex terminis geometricis. iõ eſt geometrica ſm qd. q̃ꝛ v̾o nõ eſt geometrica ſm formã. q̃ꝛ eſt male ordinata ꝛ cõpoſita ſm illos terminos: iõ nõ eſt geometrica ſimplr. ꝛ q̃ꝛ ab eo qꝺ eſt ſimplr dꝫ fieri denoĩatio: iõ talis ꝑpõ ſimplr dici dꝫ nõ geometrica. phs g͂ in determinãdo de tali ꝑpõne debuit diſtinguere de geometrico qꝺ cõpetit ei ſimplr. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ In doctrinis aũt nõ eſt paralogiſm⁹ ſilr ſicut in dialogis eo ꝙ mediũ ſit ſemp duplr ꝛ de hoc eni oi. ꝛ hoc iterũ dicitur de alio oi: ꝙ autem p̃dicatur nõ dicit omne.

ℂ Soluit qõnẽ tertiã oſtẽdẽs ꝙ ſilli facti ex ꝑpõnib⁹ ſꝫ ignorantiã debẽt dici poti⁹ ſilli q̃ꝫ palogiſmi. iõ ait ꝙ ⌊ in doctrinis aũt.⌋i. in ſciẽtijs doctrinalib⁹⌊ nõ eſt ſimplr palogiſm⁹.⌋i. nõ cõmittit in talib⁹ ſciẽtijs palogiſm⁹⌊ ſicut in dialecticis eo ꝙ p mediũ⌋ſup. vnũ ꝛ idẽ⌊ ſit ſemp duplr.⌋i. compet ad duo. ſ. ad maiorẽ ꝛ minorẽ extremitatẽ⌊ ꝛ de ħ eni oi.⌋i. de omni medio ſup. di ꝛ p̃dicat maior extremitas⌊ ꝛ iterũ ħ.⌋i. medium⌊ di de oi alio.⌋i. de oi minori extremitate⌊ qꝺ aũt p̃dicat nõ di oẽ.⌋ ℂ Notãdũ aũt ꝙ ſignum ulr ponit ad ſbm: nõ aũt p̃dicatũ. nulla ꝑpõ eſt uera ſi p̃dicatum ulr ſumat. in maiori g͂ ꝑpõne ubi medium ſubijcit maior extremitas di de oi medio. Signum g͂ ulr ponit ad mediũ qꝺ ibi ſubijcit: nõ aũt ad maiorẽ extremitatẽ que p̃dicat. in minori v̾o ꝑpõne mediũ di de oi minori extremitate ita ꝙ ibi ſignũ ulr oẽ ponit ad minorẽ extremitatẽ que ſubijcit nõ ad mediũ qꝺ p̃dicatur. uolẽs g͂ phus reddẽ cãm q̃re ſignũ ulr oẽ nõ ponat in maiori ꝑpõne ad maiorẽ extremitatẽ nec in miori ad mediũ: ait ꝙ id qꝺ p̃dicat nõ dicit oẽ: ꝛ iõ oẽ nõ dꝫ addi ad p̃dicatũ: ſed ad ſbm. ℂ Notãdũ ẽt v̾m rõnis phi i hoc cõſiſtẽ ꝙ in doctrinis ſiue ſiãt ſilli ex ꝑpõnib⁹ ſcie ſiue ex ꝑpõnib⁹ ignorãtie illi ſilli nõ ſunt palogiſmi ſicut in dialecticis. ꝙ nõ ſint palogiſmi pꝫ: q̃ꝛ ſeruãt modũ ꝛ formã ſilliſticã. modus aũt ꝛ forma ſilliſtica tollit uel q̃ꝛ nõ ſillogiçam⁹ in trib⁹ terminis: uel q̃ꝛ illos tres terminos nõ ordinam⁹ ſm modũ ꝛ figurã. ſ. cum in doctrinis ex q̃buſcũq̃ꝫ ꝑpõnib⁹ ſillogiçem⁹ ſiue ex ꝑpõnib⁹ ſcie ſiue ignorãtie. ſi ſillogiçam⁹ in trib⁹ terminis ꝛ ſeruem⁹ modũ ꝛ figurã: q̃ꝛ maior extremitas dicit de oi medio ꝛ mediũ de oi minori extremitate. ſic g͂ faciẽdo nõ facim⁹ palogiſmũ ſed ſillm. ſoluta eſt ergo tertia qõ. nã cũ di utrũ ſilli facti ex ꝑpõnib⁹ ſm ignorãtiã ſint ſilli uel palogiſmi. pꝫ ꝙ tales ſilli lꝫ peccẽt in mã: q̃ꝛ accipiũt ꝑpões falſas: nõ tñ peccãt in formã. q̃ꝛ erũt in trib⁹ terminis: ꝛ ſeruabũt modũ ꝛ figuram ſillogiſticã. iõ nõ erũt palogiſmi: q̃ꝛ palogiſm⁹ dicit ſillogiſmũ peccãtẽ in forma. ſilli g͂ ſi nõ hẽant aliud malũ nec aliud petitũ niſi q̃ꝛ ſunt ex ꝑpõnib⁹ ignorãtie peccabũt in mã ꝛ nõ i forma. iõ nõ erũt palogiſmi. ℂ Dubitaret forte aliq̃s q̃re p̃dicatũ nõ di oẽ. ꝛ q̃re ſignum ulr nõ debet addi ad p̃dicatũ. ℂ Dõm ꝙ p̃dicatũ tenet locũ forme: ſbm v̾o locũ mãe. res aũt ſemp cõſtat ex tota forma ſua lꝫ nõ ſemp cõſtet ex tota ſua mã. vñ i 7. meta. ſcribit ꝙ forma nõ diuidit niſi p mãm. q̃ꝛ eni albedo p ſupficiẽ: q̃ꝛ ſupficies eſt ſbꝫ albedinis. tota tñ rõ albedis ꝛ tota diffõ albi reſeruat in qlibet pte ſupficiei. ꝛ qꝺ videm⁹ i naturis rerũ ita in ipſis ꝑpõnib⁹ tenẽt hũc modũ eẽ dꝫ. ſi g͂ fiat talis ꝑpõ. ois homo eſt aial. q̃ꝛ hic ois hõ ſubijcit aiali opꝫ ꝙ aial diuidat ſm diffõnẽ ois hoie: ita tñ ꝙ tota rõ p̃dicati ꝛ totũ qꝺ ponit in p̃dicato reſeruabit in quolibet hoie. totũ g͂ p̃dicatum dicet de qlibet pte ſbi. erit g͂ ſenſus. ois homo eſt aial. ſor. eſt aial. calias eſt aial: ꝛ ſic de quolibet. ſic g͂ diceret. ois hõ eſt oẽ aial. uel ois hõ eſt oẽ riſibile. oporteret ꝙ totũ p̃dicatũ ut totũ hoc. oẽ aial uel oẽ riſibile diceret de quolibet ſinglari hoie. eẽt ergo ſor. oẽ riſibile ꝛ q̃ꝛ hec ſtare nõ pñt: ideo qꝺ p̃dicat nõ dicit omne ꝛ ſignum vniuerſale ad p̃dicatum addi non debet.

ℂ Hec ãt ſũt ut vidẽ eſt itellu: ſꝫ in rõnib⁹ latet utrũ omnis circulus figura ſit. ſi aũt ſcribat manifeſtũ eſt: qꝺ aũt ſũt carmia circulus manifeſtũ quoniã nõ eſt.

ℂ Poſtq̃ꝫ auctor circa doctrinales ſcias ꝑpoſuit q̃ſtiões ꝛ ſoluit. In pte iſta ut dicebat ad cõmẽdatioẽ ſciarũ doctrinaliũ oſtẽdit ꝙ in eis nõ ſiũt deceptiões ſicut in alijs. ℂ Ad cui⁹ euidẽtiã ſciẽdũ ꝙ in deceptionib⁹ eſt hic ordo ꝙ in aliq̃b⁹ magis decipit hõ per alium ut in fallacijs in dictione. in aliq̃b⁹ v̾o nõ min⁹ p ſeipſum ut in fallacijs ex̃ dictionẽ. put vult phus in elenchis. duo g͂ facit phs ſm ꝙ duplr cõmẽdat ſcias doctrinales. nã p⁹ cõmẽdat eas. q̃ꝛ min⁹ decipit hõ in eis ſm deceptiões illas ſm q̃s magis decipit p aliũ. 2° ꝙ minus decipit in eis ſm deceptiones illas p q̃s nõ min⁹ decipit a ſeipſo ibi⌊ Cõtingit aũt quoſdã.⌋ Propter p⁹ ſciẽdũ ꝙ q̃s põt magis decipi p aliũ in aliq̃b⁹ duplr. p⁹ mo ex pte rerũ de q̃b⁹ arguit. 2° ex pte modi arguendi. duo g͂ fac ſm ꝙ his duob⁹ modis oſtẽdit ꝙ min⁹ decipimur in doctrinalib⁹ q̃ꝫ in alijs. 2° ibi⌊ Nõ opꝫ autem iſtãtiã⌋uel poſſum⁹ alr diuidẽ ꝛ plani⁹. dicem⁹ enĩ ꝙ tria facit phs in pñti lectione ſm ꝙ triplicẽ d͛riã ponit īter ſcias doctrinales. i. iter ſcias mathematicas que p antonomaſiã dicunt doctrinales: ꝛ ſcias alias ex q̃b⁹ trib⁹ d͛rijs ſeq̃tur ꝙ in doctrinalib⁹ min⁹ decipimur q̃ꝫ in alijs. Prima d͛ria eſt ꝙ doctrinales ſcie magis ſe offerũt itellectui q̃ꝫ alie: ꝛ in eis magis arguim⁹ ſenſibiliter q̃ꝫ in alijs. Scða eſt ꝙ in doctrinalib⁹ nõ iſtamus niſi ulr. nõ aũt iſtam⁹ ibi pticulariter ſicut ꝛ in alijs. Tertia eſt ꝙ in doctrinalib⁹ arguim⁹ magis ꝯ̃tribuit q̃ꝫ in alijs. 2° ibi⌊ Nõ opꝫ aũt iſtãtiã.⌋ 3° ibi⌊ Cõtingit autem quoſdã.⌋ In p⁹ pte intẽdit talẽ rõnẽ. Quecũq̃ꝫ magis ſe offerũt itellectui. ꝛ i q̃buſcũq̃ꝫ magis ſenſibilr arguim⁹ in illis min⁹ decipim. doctriales uel mathematice

sunt hu̾ .g̃ τc̃.iõ dic ⌊ Hec autez. ⌋ i.mathematice doctrinales ⌊ sūt ut videt̃ itellcu ⌋ uel ut hn̄t aliq textus: ut est videri ad itellm̄.q.d. q̄ mathematice ita se offerūt itelltui q̄ nõ latēt itellm̄ sed sunt q̃si videt̃ ad ipm̄ ⌊ sed in rõnib⁹. ⌋ i.in argumētationib⁹ ⌊ latet ut utrum ois circulus sit figura ⌋ in argumētationib⁹ poterit nos latere τ poterim⁹ decipi τ poterit nobis cõcludi q̄ poema sit circulus ⌊ si aūt scribat ⌋ q̄ si arguat̃ non mathematico pp h̃ q̄ ille modus arguēdi ē ita sēsibilis ⌊ manifestū est aūt q̄ carmina nõ sūt circulus. manifestū ⌋ sup. statim erit ⌊ q̄ nõ est ⌋ sup. poema circulus. ¶ Notādū aūt duo eē tacta pp que min⁹ decipimur i mathematicis que arguūt sensibilr̄ τ p descriptiões factas i puluē q̄z in alijs sciētijs que arguūt p rõnes.i.p argumētationes factas solū in uoce. p̄mū est q̄ mathematice ita se offerūt itellectui q̄ q̃si itells videt eas. 2ᵐ est q̄ sensibilr̄ arguūt q̄ nõ possum⁹ ita decipi in eis. posset eni q̄s decipi in alijs sciētijs p equocationē sic. ois circulus est figura: poema homeri est circulus: g̃ est figura ¶ Notādū ēt q̄ in equocatione cū sit fallacia in dictione magis decipimur p aliū. in talib⁹ g̃ deceptionib⁹ decipimur min⁹ in doctrinalib⁹ τ h̃ ex pte rerū traditarū que ita se offerūt itellectui τ que sūt tales q̄ possumus in eis ita sensibilr̄ demr̄ationes facē. ¶ Dubitaret forte aliq̄s q̃re mathematice ita se offerūt itellectui ¶ Dõm q̄ nr̄m itelligē nõ est sine fātasia siue sine imaginatiõe: ut p̄bat̃ 3° de aīa. τ q̄ nõ est sine imaginatione nõ est sine ɔtinuo. iõ dicit̃ i libro de memoria. q̄ nostrū itelligē est cū cõtinuo τ tpe. q̄ g̃ ɔtinuū τ quātitas magis se offerūt imaginationi: τ iõ magis se offerūt itellectui. demr̄ationes g̃ mathematice que sūt de quātitate magis sunt nobis note τ magis certe. iõ dic̃ Cõmētator sup 2ᵐ meᵗᵉ. q̄ tales sunt certe in p̄mo gradu certitudis: imo in talib⁹ ut idē vult in p̄⁹ phi̾sicorū sunt magis note nobis cāe q̄z effect⁹. ita q̄ eadē sunt prius nota nobis τ nāe. qui eni vidit q̄ triāgulus h̄et tres p̄us vidit q̄ h̄ebat angulū extrīsecū de quo dubitare nõ pñt sciētes geometriā. τ tn̄ h̄ere angulū est cā de h̄ere tres. g̃ tū q̄ mathematice sūt ita pportionate imaginatiõi ēt q̄ i eis est notior cā q̄z effect⁹. iõ talis maxime se offerūt itellectui nr̄o τ pauciores deceptiões accidūt in ipsis q̄z accidāt uel in nālib⁹ uel in metaphisicalibus uel etiā in logicalibus. τ q̄d dictū est de continuo q̄d ita se offert intellectui intelligēdū est τ de numero. nā τ numerus de quo cõsiderat arithmeticus cāt̃ ex diuisione cõtinui. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Nõ opz aūt istātiā in ip̄z ferre si sit ppõ iductiua. sic eni ppõ est q̄ nõ est in plurib⁹ non eni erit in oib⁹. ex uliib⁹ aūt est sillus.

¶ Dat scdam diāam iter doctrinales scias τ alias q̄ in eis nõ istat̃ pticulr̄: sed ulr̄ tm̄. Arguat̃ g̃ sic. in q̄buscū q̄z nõ istat̃ nisi ulr̄ tm̄ in eis accidit minor deceptio. sed doctrinales sunt hu̾: g̃ τc̃. in hac aūt rõne sic pcedit. q̄ p̄⁹ pbat istātias doctrinales eē ules. 2° assignat rõez dicti uel pbat q̄d supposuerat ibi. ⌊ Manifestū q̄ neq̄. ⌋ Dicit g̃ q̄ ⌊ nõ opz aūt in ipm. ⌋ i. ɔtra ip̄z demõstratorē ⌊ ferre istātiā si sit ppõ iductiua. ⌋ i. pticularis ⌊ sicut eni nec ppõ est ⌋ sup. doctrinalis ⌊ que nõ est in plib⁹: nõ eni erit in oib⁹. ⌋ q.d. q̄ ppõ doctrinalis oz eē in oib⁹. τ q̄ oz eē in oib⁹ opz q̄ sit in pluribus. τ q̄ oz eē in plurib⁹ nõ põt eē iductiua. i. pticularis. ppõnes g̃ τ istātie doctrinales sūt in plib⁹ τ ēt in oibus: q̄ sunt ules. nõ g̃ sunt iductiue τ pticulares. Oz aūt sint ules pz q̄ ⌊ ex ulib⁹ aūt est uel sit sills ⌋ sup. doctrialis. ¶ Notādū aūt q̄ in his in q̄b⁹ si est in vno est in oib⁹ si nõ est in vno est in nullo. min⁹ possum⁹ decipi q̄z in his in q̄b⁹ in aliq̄bus est in aliq̄bus nõ. Et q̄ tales sūt doctrinales ubi nõ debēt dari istātie pticulares iõ τc̃.

¶ Notādū etiam vim rõnis phi in hoc cõsistere. q̃lescūq̄z sunt ppõnes tales sunt instātie. sed ppõnes doctrinales ex q̄bus fit sillus doctrinalis sunt ules: g̃ τ istantie. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestum aūt est: q̄m neq̄z istātia est. eedē eni sūt ppõnes τ istātie. quā eniz ferūt instātiā hec erit utiq̄z ppõ aut dialetica aut demonstratiua.

¶ Assignat rõnē dicti uel pbat q̄d supposuerat. dixerat eni q̄ istātie doctrinales: q̄ ppõnes ibi assūpte ules sunt cui⁹ rõnē assignat. d. ⌊ Manifestū q̄ neq̄z istātia est ⌋ sup. pticularis in doctrinalib⁹ cū ppõnes sunt ibi ules. ⌊ eadē eni ⌋ uel ut h̄et alia lr̄a. ⌊ eedē eni. ⌋ eadē g̃ enūciabilia uel eedē enūciatiões ⌊ sūt ppõnes τ instātie ⌋ q̄ ⌊ quā eni ferūt istātiā ⌋ aliq̄s cõtra adūsarium. ⌊ hec utiq̄z fiet ppõ ⌋ sup. p se ⌊ aut dialetica aut demr̄atiua. ⌋ q.d. q̄ in dialeticis τ in demr̄atiuis eedē sūt ppõnes τ istātie. pbatū est g̃ q̄d fuerat suppositū. vz q̄ eedē sint ppõnes τ istātie ubi nõ sūt ppõnes pticulares nec istātie pticulares erūt. ¶ Notādū aūt q̄ sic in equocationib⁹ hõ decipit̃ magis eū alio. g̃ cū ex parte rerū traditarū. q̄ doctrinales magis se offerūt itellcui. tū ēt ex pte modi arguēdi: ut q̄ nõ istam⁹ in doctrinalib⁹ pticulariter min⁹ possum⁹ decipi p aliū in doctrinalib⁹ q̄z in alijs. ¶ Dubitaret forte aliq̄s que est cā q̃re in doctrinalib⁹ nõ est istare pticulariter. ¶ Dõz q̄ ut dictū est in talib⁹ sūt magis note cāe q̄z effect⁹. ubi eni sūt magis noti effect⁹ q̄z cāe ut in nālib⁹ ɔtingit aliq̄n pcedē ex signis τ ex his que sūt p accñs. talia autē nõ semp sunt de oi nec ulr̄. iõ ɔtingit in talib⁹ pticulariter istare. sed in mathematicis ubi sūt magis note cāe q̄z effect⁹ pcedim⁹ ex his que sūt p se. ea aūt que sunt per se sunt in oi. opposita võ sunt in nullo. Si eniz est p se q̄ aīa sit imortalis si vna est imortalis oēs sunt imortales. τ si oppositū ei⁹ q̄d est p se q̄ aīa sit mortalis si vna est mortalis nulla est imortalis. in talib⁹ ergo ppõnes τ instātie sunt ules. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cõtingit aūt q̄sdā nõ sillistice dicē pp h̃ q̄ accipiūt utrisq̄z iherētia: ut τ scenes fac q̄ ignis in mltiplicata analogia fit: τ nāq̄z ignis cito gñatur ut dic. τ hec est analogia Aliq̄n q̄dē igit̃ sillogizare nõ ɔtingit ex acceptis. aliq̄n võ ɔtigit sed nõ videt̃.

¶ Dat tertiā diāz iter scias doctrinales τ alias: q̄ doctrinales arguūt magis ɔūtibilr̄ q̄z alie. τ iõ minus est deceptio in eis q̄z in alijs. duo g̃ fac. q̄ p̄⁹ ostēdit quõ i talib⁹ accit deceptio. τ ex eo q̄ arguimus a positiõe ɔūtis. nā nõ accidit deceptio ex tali argumētatiõe nisi in nõ ɔūtibilib⁹. 2° ostēdit q̄ doctrinales arguūt ɔūtibiliter pp q̄d talis deceptio nõ ɔtingit illis ibi. ⌊ Si aūt eēt ipõe ⌋ in p̄ma pte ponit quõ decept⁹ fuit q̄dā phs scenes. q̄ arguebat ex puris affirmatiuis. uolebat eni pbare q̄ ignis gñaret̃ in multiplicata pportione. arguebat aūt sic. Quicq̄d gñat̃ in multiplicata pportiõe gñat̃ cito. ignis gñat̃ cito: g̃ τc̃. ɔstat aūt q̄ nõ sillogiçabat q̄ arguebat ex puris affirmatiuis. iõ dic. ⌊ Contingit aūt quosdā nõ sillogistice dicē pp id q̄ accipiūt iherētia utrisq̄z. ⌋ i. q̄ arguūt ex utrisq̄z iherētib⁹ h̃ ē ex utrisq̄z affirmatiuis sup. in scda figura ⌊ ut scenes facit q̄ ignis fit. ⌋ i. gñat̃ ⌊ in multiplicata analogia ⌋ hec ē ɔclo quā itēdebat pbare ⌊ τ nāq̄z ignis cito gñat̃ sic dicit ⌋ hec ē minor ⌊ τ hec analogia. ⌋ i. analogia est hec siue est h̃. i. est id q̄d cito gñat̃. hec est maior. vz q̄ multiplicata analogia est h̃. i. gñat̃ cito. ignis gñat̃ cito. ergo τc̃. τ sbdit q̄ ⌊ aliq̄n q̄dē igit̃ sillogiçare nõ cõtigit

ex acceptis aliq̄n ꝯtigit: sꝫ nō vī.]i. nō fit euidēs sillꝰ qr nō seruat ibi forma sillistica. ¶ Notādū aūt ꝙ scenes fuit deceptꝰ arguēdo ex puris affirmatiuis non tñ semp in tali argumētatione fit deceptio. sed aliquādo fit ibi deceptio. aliq̄n nō. ⁊ aliq̄n fit ibi sillꝰs. aliq̄n nō. nā q̄n argūimꝰ in mā ꝯuertibili fit ibi sillus ⁊ nō decipimur. sed q̄n nō argūimꝰ in ꝯuertibilibꝰ decipimur ⁊ nō fit ibi sillus. ¶ Notādū ēt ꝙ gn̄ari in multiplicata analogia siue in multiplicata ꝓportione est ꝙ quātitas gn̄ata excedat quātitatē corruptā. ⁊ qr ignis ē rarissimū corpoꝝ: ideo semp gn̄at multiplicata analogia ¶ Dubitaret forte aliqs uerū qd gn̄at in multiplicata analogia gn̄et cito. ¶ Dōm ꝙ id qd gn̄at in multiplicata analogia est magis formalis. nam elemēta magis mālia plus hn̄t de mā ⁊ minꝰ de forma. vn̄ minus hn̄t de dimēsionibꝰ terminatis ⁊ minus occupant de loco. elemēta vō formalia magis hn̄t de forma ⁊ plus de loco ⁊ plus hn̄t de dimēsionibꝰ termiatis. ⁊ qr quāto in maiori quātitate est agēs ⁊ magis formale tāto plus agit ⁊ velocíꝰ ꝯuertit: ⁊ quāto in minori q̄ntitate est patiēs ⁊ quāto est magis māle tāto ⁊ magis subijcit actioni agētis ⁊ citius ꝯūtit in ipm ⁊ accipit formā eius: ⁊ qr gn̄atū in multiplicata analogia est i maiori quātitate ⁊ magis formale. illd vō ex quo gn̄at est in minori quātitate ⁊ magis māle. iō in talibꝰ est gn̄atio uelox ⁊ cito. qr tota cā uelocitatis in trāsmutationibꝰ est ex dn̄io agētis supra patiēs: ⁊ qr in talibꝰ passum multū subijcit dn̄io agētis: eo ꝙ in eo fit mālitas ⁊ paucitas. in agēte vō formalitas ⁊ excessus. iō est ibi gn̄atio cito nisi per accn̄s ipediat. ¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aliqs utrū talis argumētatio fit in mā ꝯūtibili. ut utrū ꝯuertant hec ad inuicē ꝙ id qd gn̄at multiplicata analogia ut in multiplicata ꝓportione gn̄et cito ⁊ ecōuerso. ¶ Dōm ꝙ in talibꝰ hoc est per se ꝙ gn̄o cito fiat ex dn̄io agētis supra passum. sed hꝰ dn̄ium pōt ꝯtingē nō solū ex multiplicata analogia ad passuꝫ: sꝫ ēt ex remissione q̄litatū actiuatū ⁊ passiuarū ipiꝰ passi ⁊ ex aere fit cito gn̄atio ⁊ aer cito corrūpit ut gn̄et idē cito aliqd: qr hēt multum remissas q̄litates actiuas ⁊ passiuas. decipiebat g̃ scenes qr arguebat ex puris affirmatiuis in mā nō ꝯuertibili. pōt enim ꝓꝓ nimiā passibilitatē aeris ex aere cito gn̄ari aq̄. qr aq̄ gn̄ata ad aerē corruptū nō se hēbit in ꝓportione multiplicata sed magis in diminuta. qr ex decē pugillis aeris generabitur vnꝰ pugillus aque. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs de eo qd phus inuit ꝙ in ꝯuertibilibꝰ fiat sillꝰs sed nō videt. ¶ Dōm ꝙ si fiat sillus ex puris affirmatiuis in scd̄a figura nō est ibi forma sillistica. sed est reducibilis ad formā. qr si cōuertat maior ⁊ ꝯuertat ulr qd poterit fieri ꝓꝓ ꝯuertibilitatē terminoꝝ. ulis enī affirmatiua pōt cōuerti in ulem affirmatiuā grā mae ut quando sunt termini ꝯuertibiles. ꝯuersa ergo maiori statiꝫ erit sillꝰs in mō ⁊ figura: qr erit in pmo per se. sillꝰs ergo factꝰ ex puris affirmatiuis in scd̄a figura si sint termini cōuertibiles dicit eē sillꝰs. qr de facili pōt reduci ad formā sillogisticā. dicit tn̄ appere ⁊ nō videri qr res apper ⁊ videt ⁊ manifestat eē talis per formā suā. ergo qr ibi nō reseruat forma sillogistica nō apper esse sillogismus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si aūt ipōle eēt ex falsis uerū mōstrare facile utiq̄ eēt soluē. ꝯuerterent enī ex necessitate. sit enī ꝯclō. a. eē. hoc aūt cū sit ea utiq̄ sunt que noui: q̄m sunt ut. b. ex his demonstrabo ꝙ illud est.

¶ Ostēdit ꝙ in doctrinalibꝰ nō accidat talis deceptio: qr arguūt cōuertibilr. Propter qd sciēdū ꝙ doctrinales scie quātū ad p̄ns spectat tripl̄r arguūt ꝯuertibili ter. vꝫ ex pte cāe. ex pte v̄itatis ⁊ falsitatis ꝓpōnū. ⁊ ex pte terminoꝝ. Ex pte cāe arguunt ꝯuertibilr. qr arguunt ex cā eq̄ta. nō enim hn̄t nisi vnū mediū ad vnaꝫ ꝯ̄nē ⁊ nō est nisi vna ꝯclō vnius medij qd nō eēt nisi mediū illud eēt cā equata ꝯ̄nis que cā eq̄ta de necessitate cōuertit cū suo cāto. Scd̄o arguūt ꝯuertibilr ex parte v̄itatis ⁊ falsitatis ꝓpōnū. nā demr̄atiua scia tales p̄missas assumit que si sūt uere de necessitate est uera cōclusio ⁊ ecōuerso. ⁊ si sunt false de necessitate est falsa ꝯclō ⁊ ecōuerso. Tertio arguunt ꝯuertibilr ex pte terminoꝝ: qr accipiūt terminos ꝯuertibiles: in potissima enim demr̄atione oēs termini sunt ꝯuertibiles. Tria ergo facit phus s̄m ꝙ tripl̄r ostēdit ꝙ demr̄atiue sciencie arguūt ꝯuertibilr. nā pmo ostēdit hoc ex pte v̄itatis ⁊ falsitatis ꝓpōnū. 2ꝰ ex pte terminoꝝ. 3ᵒ ex pte eq̄tionis cāe. 2ᵃ ibi [Cōuertunt aūt.] 3ᵃ ibi [Augent autē.] Cōtinuet aūt sic. ꝓpter arguē ex puris affirmatiuis in scd̄a figura accidit deceptio: qr nō cōuertunt p̄misse cū ꝯ̄ne s̄m v̄itatē ⁊ falsitatē. qr pn̄t eē p̄misse false ⁊ ꝯclō uera [si aūt eēt ipōle ex falsis mōstrare uerū facile utiq̄ eēt resoluē] sup. ꝯ̄neꝫ in sua p̄ncipia sine deceptione. ꝯuerteret enim ex necessitate] sup. ꝯclō cū p̄missis quātū ad v̄itatē ⁊ falsitatē: qd declarat i terminis. d. [sit enīꝫ. a. eē.] i. sit ista ꝯclō ꝙ ponat. a. eē sup. ꝯclusum per. b. [hoc aūt cū sit ea utiq̄ sunt que noui: q̄m sūt.] i. sūt p̄misse que debēt mihi eē note [ut. b.] q. d. ꝙ si est cōclō ut si est. a. sunt p̄misse ut est. b. per qd cōclusum est. a. iō aīt ꝙ [ex his.] i. ex. b. siue ex p̄missis [mōstrabo q̄m est illud.] i. q̄m est. a. siue q̄m est cōclusio ⁊ sic sup. nō accidet deceptio. ¶ Notādū autēꝫ ꝙ in demr̄atiuis est cōuertibilitas p̄missarū ad ꝯ̄nem ita ꝙ si p̄misse sunt uere ⁊ cōclō ⁊ ecōuerso. ibi enīꝫ ex falsis nō pōt seq̄ uerū. iō in doctrinalibꝰ nō possumꝰ decipi arguēdo ex affirmatiuis in scd̄a figura. ¶ Notandū ēt ꝙ p̄misse debēt eē magis note q̄ꝫ ꝯclō. iō phus supponēdo ꝯuersionē ꝯ̄nis ad p̄missas utit hoc mō loquēdi. ꝙ si est. a. i. si est cōclō sunt que noui q̄m sunt. i. sunt p̄misse que debēt eē mihi note ꝙ sint. Si g̃ est. a. sunt p̄misse siue est illud per qd cōcludit. a. utputa est b. si per. b. ꝯcludit. a. ¶ Dubitaret forte aliqs quō hēt v̄itatē qd hic phus innuit. vꝫ ꝙ si ex falsis nō posset mōstrari uerū nō possemꝰ decipi arguēdo ex affirmatiuis in scd̄a figura. ¶ Dōm ꝙ si fiat talis sillꝰs hō est aīal asinꝰ est aīal: g̃ asinꝰ est hō. iō ꝯtingit deceptio. qr sic se hēt hō ad aīal. ꝙ pōt eē falsum ꝙ sit hō. ⁊ tn̄ erit uerūꝫ ꝙ sit aīal. ut falsum est de asino ꝙ sit hō. ⁊ tn̄ est uerum ꝙ sit aīal. sed si de quocūq̄ꝫ eēt falsum ꝙ eēt hō eēt falsūꝫ ꝙ eēt aīal. nunq̄ꝫ accideret talis deceptio. eēnt enī termini ꝯūtibiles. in terminis g̃ nō cōuertibilibus si seruet forma sillogistica ⁊ fiat sillꝰs ex puris affirmatiuis in scd̄a figura: ⁊ ex ueris seq̄tur falsum ut pꝫ in sillogismo nūc facto. si aūt seruet forma sillogistica ex falsis seq̄tur uerū sic. oīs hō est aīal: oīs asinꝰ est hō: g̃ oīs asinus est aīal. eadē enī cā est q̄re ex ueris seq̄tur falsum si nō seruet forma sillistica. ⁊ ex falsis uerum si seruet hꝰ forma. si g̃ ex falsis nō posset seq̄ uerū semp eēnt termini ꝯūtibiles ⁊ nunq̄ꝫ accideret deceptio. sed si sic dicimus icidimꝰ in quādā v̄itatē. sed nō ꝓꝓ hoc hēmus recte mētē ⁊ intētionē phi. vult enim phus ꝙ si ex falsis nō posset seq̄ uerū ꝙ nunq̄ꝫ accideret deceptio arguendo ex puris affirmatiuis in scd̄a figura. hoc ergo declarat quō sit. ꝓꝓ qd sciēdū ꝙ si nō posset ex falsis seq̄ uerū semp eēt bonꝰ sillꝰs ex puris affirmatiuis in scd̄a figura: ⁊ iō nunq̄ꝫ deciperemur. hoc enim posito non possent eē p̄misse uere nisi eēt ꝯclō uera. ꝙ si tu dicas ꝙ in scd̄a figura arguēdo ex affirmatiuis pn̄t eē p̄misse uere ⁊ ꝯclō falsa: statim ꝯcedis ꝙ ex falsis possit seq̄ uerꝫ in q̄cūq̄ꝫ enī mā arguēdo ex affirmatiuis in scd̄a figura ex ueris sequit falsum in illa mā arguēdo s̄ꝫ formā

filliſtica ex falſis ſequit̃ uerũ. q2 ſi accipiat̃ cõclo falſa cum maiori ⁊ ɔcludat̃ minor erit forma filliſtica. ut ſi dicat̃. ois hõ eſt aial: ois aſin⁹ eſt aial: ḡ ois aſin⁹ eſt hõ. hic ex ueris ſequit̃ falſũ ⁊ accidit deceptio in ſcda figura in his terminis poſitis ex qb⁹ ueris ɔcludit̃ falſũ nõ filliſtice ex falſis ɔcludet̃ uerũ filliſtice accipiet̃ cõclusio falſa cum maiori ɔcludet̃ minor que eſt uera ſic. ois hõ eſt aial: ois aſin⁹ eſt hõ: ḡ ois aſin⁹ eſt aial. non ḡ ex falſis poſſet ſeq uerũ ex puris affirmatiuis in pma figura ubi ſic argũe eſt bñ filliare nunq̃ʒ ex ueris poſſet ſeq falſũ ex puris affirmatiuis in ſcda figura. ħ eſt ergo qđ pbs au ꝙ niſi ex falſis poſſet ſeq uerũ reſolueretur ɔclo in pmiſſas ſine deceptione. ħ eni poſito nõ deciperemur arguẽdo ex puris affirmatiuis in ſcda figura. tũc eni ɔuerteret̃ q2 eẽnt termini ɔũtibiles. qđ pʒ. nã ħ poſito ualeret. ſi pmiſſe ſut ɔclo eſt. ⁊ ſi ɔclo eſt pmiſſe ſunt. q2 ſi poſſet ɔclo eẽ abſq; eo ꝙ eẽnt pmiſſe poſſent eẽ pmiſſe falſe ⁊ ɔclo uera. ḡ ex falſis poſſet ſeq uerũ: qđ eſt ɔtra ypotheſim. hac ḡ ypotheſi ſtãte ex ɔclone inferrent̃ pmiſſe ⁊ ex pmiſſis ɔclo. qđ nõ poſſet eẽ niſi eẽnt termini ɔũtibiles. ut ſi ex hoie infers aial q2 ualet. hõ ergo aial. ſi ex aiali poſſet inferre hoiem ⁊ ualeret aial. ergo hõ. de neceſſitate hõ ⁊ aial eſſent termini ɔũtibiles. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Conuertunt̃ aũt magis q̃ ſũt i mathematicis: qm̃ nullũ accñs recipiũt. ſʒ i ħ differũt ab his que ſũt in dialeticis ſm diffõnes.

¶ Oſtẽdit ꝙ in mathematicis nõ eſt deceptio: q2 arguunt ex termis ɔũtibilib⁹. ſõ ait. [Conuertunt̃ ḡ magis que ſũt i mathematicis: qm̃ nullũ accñs recipiũt.] i.q.d. q mathematice magis arguũt in termis ɔũtibilib⁹ q2 recipiũt ea que ſũt p ſe ⁊ nõ ea que ſũt p accñs. ⁊ ſbdit q2 [in ħ dĩnt ab his que ſũt in dialogis.] i. in dialeticis q2 ſup. dialetica accipit multotiẽs que ſũt p accidẽs. mathematica ũo nõ. [ſm diffõnes.] que ſup. ſũt p ſe. ¶ Notãdũ aũt ꝙ ħ 2ᵐ dictũ eſt redditum cãe primi dicti. nã ſi dicat̃ hõ eſt aial. hic ex falſis põt ſeq uerũ q2 põt eẽ aliqd ꝙ nõ ſit hõ: ⁊ tñ ſit aial. ſed ſi accipiatur diffõ hois ⁊ dicat̃. aial rõnale eſt hõ. hic ex falſis nuq̃ʒ põt ſeq uerũ. q2 nihil põt eẽ aial rõale qđ nõ ſit hõ nec ɔ̃. demñſatur ḡ q accipit ea que ſũt p ſe ⁊ accipit diffõnes: ideo nõ accidit ei deceptio: q2 arguit in mã ɔũtibili. Rurſus nõ accidet ei deceptio q2 nunq̃ʒ ſic arguendo ex falſis ɔcludet uerũ ex puris affirmatiuis in pma figura. nec ex ueris falſũ ex puris affirmatiuis in ſcda figura. In p° ḡ pte oſtẽdebat ꝙ doctrinalis nõ decipit arguẽdo ex puris affirmatiuis in ſcda figura pp ɔũtibilitatẽ ũitatis ⁊ falſitatis pmiſſarũ ad ɔcñ. hic autem oſtẽdit ꝙ nõ decipit pp ɔũtibilitatẽ terminoꝝ: ut q2 accipit diffinitiones ⁊ ea que ſunt per ſe: non aũt ea que ſunt per accidẽs. una tñ cõuertibilitas arguit aliam ⁊ una declarat aliam. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Augent̃ aũt nõ per media. ſed in poſt ſumẽdo ut. a. de. b. hoc autem de. c. iterũ ħ de. d. ⁊ hoc in infinitum.

¶ Oſtẽdit ꝙ in doctrinalib⁹ nõ accidit deceptio q2 arguit ex adeq̃tiõe cãe. iñdit eni tale rõnez. rõnes ille q̃ augent nõ p media ſed i poſt aſſumẽdo ⁊ in lat⁹ ille arguũt ex adeq̃tiõe cãe ⁊ in eis nõ accidit deceptio ſi arguat ex ipſis affirmatis in ſcda figura. demñſatiões ſũt h⁹ ⁊c. hec aũt rõ fundata eſt ſup his ppõnib⁹ ꝙ rõnes demñſatiue augent nõ p media: ſed in poſt aſſumẽdo ⁊ in lat⁹. Duo ḡ fac. q2 p° pponit ꝙ demñſationes augent nõ p media. ⁊ declarat qñ augent in poſt aſſumẽdo. 2° declarat quõ augent in lat⁹ ibi. [Et i lat⁹] Cõtinuet̃ aũt ſic. dictũ eſt ꝙ in demñſationib⁹ nõ accidit deceptio. tñ q2 arguũt ex ɔũtibilitate pmiſſarũ ad ɔcñ. tũ ēt q2 arguũt ex ɔũtibilitate terminoꝝ. hoc etiam pʒ q2 arguũt ex ɔuertibilitate cãe ad effectũ. demõſtrationes ḡ potiſſime ſemp arguũt ex cã eq̃a. in talibus enim non eſt niſi unũ mediũ ad unã ɔ̃nẽ. qđ pʒ qs [augent aũt] ſup. demñſationes [nõ per media. ſed in poſt aſſumẽdo ut ſi. a. de. b. hoc aũt de. c. idẽ hoc de. d. ⁊ hoc in infinitũ.] i. iſto mõ pcedũt demñſationes in infinitũ. ¶ Dubitaret forte aliqs quõ augent̃ demñſationes in poſt aſſumẽdo in infinitũ. ¶ Dĩcẽʒ ꝙ augẽ demõſtrationes in poſt aſſumẽdo põt itelligi tripl'r. p° accipiẽdo ſbm ſub ſbo. 2° accipiẽdo ſbm poſt ſbm. 3° accipiẽdo paſſionẽ poſt paſſionẽ. Primũ ſic pʒ. ſi hẽre tres cõpetit triãgulo. ⁊ ſub triãgulo ſumat̃ yſocheles. ⁊ ſb yſochele ſumat̃ triãgulus qui eſt in ſemicirculo. unuʒ aũt eſt mediũ ad pbãdũ hẽre tres. uʒ hẽre angulũ extrinſecũ: ita ꝙ nõ augent p media demñſatiões. ſed augent in poſt aſſumẽdo ut accipiẽdo ſbm ſub ſbo ut accipiẽdo yſochelẽ ſub triãgulo. nã ſi triãgulus hẽt tres ⁊ yſocheles eſt triãgulus yſocheles hẽt tres. iterũ poterimus multiplicare h⁹ⁱ demñſationes accipiẽdo ſub yſochele triãgulũ qui eſt in ſemicirculo. nã ſi yſocheles hẽt tres triãgulus in ſemicirculo eſt yſocheles: ſequtur ꝙ hẽat tres. ſi ḡ. a. dĩ de. b. i. hẽre tres de. b. i. habẽ tres de triãgulo. ⁊ b. de. c. i. triãgulus de yſochele. ⁊ c de. d. i. yſocheles de triãgulo q eſt in ſemicirculo. a. i. hẽre tres dicet̃ de oib⁹ iſtis. totiẽs ḡ multiplicabunt̃ demõſtrationes in poſt aſſumẽdo quotiẽs ɔtingit accipere ſbm ſub ſbo. exponem⁹ ḡ ꝙ demñſationes in poſt aſſumẽdo uadũt in infinitũ. i. uadũt totiẽs quotiẽs contingit accipe ſbm ſub ſbo. erit ḡ talis proceſſus ⁊ talis multiplicatio demñſationũ in infinitũ. i. nõ finiet̃ niſi finiat̃ deſcẽſus ⁊ niſi finiat̃ acceptio ſbi ſub ſbo. 2° mõ põt exponi accipiẽdo ſbm poſt ſbm. pbabim⁹ enim ꝙ unitas eſt ps aliquota ois nũi. q2 aliquotiẽs ſũpta reddit oẽm nũm. unũ eſt ḡ mediũ ad pbãdũ ꝙ unitas ſit ſemp aliquota ps ois nũi. q2 aliquotiẽs ſũpta reddit oẽm nũm. multiplicabunt̃ ḡ hic oẽs demñſatiões nõ p mediũ q2 unũ eſt mediũ ad hãc ɔ̃nẽ: ſed multiplicabũtur in poſt aſſumẽdo. i. in aſſumẽdo nũm poſt nũm. ſic unitas eſt ps aliquota ois nũi: binari⁹ eſt nũs: ḡ eſt ps aliquota binarij. trinari⁹ eſt nũs: ḡ eſt ps aliquota trinarij. ⁊ ħ mõ in poſt aſſũẽdo ad lr̃am uadũt demñſationes in infinitũ. q2 in infinitũ multiplicant̃ ſpẽs nũoꝝ. Aſſumẽ ḡ poſt põt itelligi dupl'r. uel ſm ordinẽ pdicati: uel ſm ordinẽ ɔſtituẽtis ad ɔſtitutũ. ſm ordinẽ pdicati ſic accipit̃ poſt cũ accipit̃ ſbm ſub ſbo. q2 in ordie pdicati ſbta ſunt poſt pdicata: ⁊ iferiora ſunt ħ ſupiorib⁹. ſed accipiẽdo poſt ſm ordinẽ cõſtituẽtis ad cõſtitutũ ſic accipit̃ poſt cũ accipit̃ nũs poſt nũm. q2 nũs pior eſt ɔſtitutiuus nũi poſterioris ⁊ eſt ps ei⁹. Si ḡ. a. ē ɔſtitutiuũ de. b. ut binarius ɔſtitutiu⁹ trinarij. ⁊ b. de c. ut trinarius ɔſtitutiuus q̃ternarij. ⁊ ſic in infinitũ mĩtiplicat̃ demñſatio. 3° mõ põt exponi accipiẽdo paſſionẽ poſt paſſionẽ. nã a ſbo fluũt paſſiones una mediãte alia ut hẽre tres fluit a triãgulo per hẽre angulũ extrinſecũ per lineã cadẽtẽ eque diſtãtẽ tertio lateri. augent̃ ḡ demñſationes nõ per media. q2 ad unã ɔ̃nez eſt unũ mediũ ⁊ ad hẽre tres eſt unũ mediũ. uʒ hẽre angulũ. ⁊ ad hẽre angulũ unũ mediũ. uʒ linea cadẽs. eſt ergo augmẽtũ demñſationũ nõ per mediũ: ſed in poſt aſſumẽdo q2 pbabit̃ paſſio ſequẽs p paſſionẽ pcedẽtẽ ⁊ iterũ alia ſequẽs per pcedẽtẽ ⁊ ħ in infinitũ. i. hoc nõ finiet̃ donec finiat̃ ordo paſſionũ. ſi ḡ. a. eſt cã de. b. ut linea cadẽs de hẽre angulũ. ⁊ b. de. c. ut hẽre angulũ de hẽre tres. ⁊ c. de. d. ut hẽre tres forte eſt cã alteri⁹ paſſionis. ſemp una paſſio pbabit aliã paſſionẽ de ſbo ⁊ augebunt̃ demñſationes in poſt aſſumẽdo. i. in aſſumẽdo paſſionẽ poſt paſſionẽ. Aduẽtẽdũ tñ ꝙ hi duo modi augẽdi demñſationes. uʒ accipiẽdo ſbm ſub ſbo ⁊ paſſio-

nē post passionē sunt magis directe ad factū. naȝ alius modus incidit in modū illū quo augmētant demonstrationes in latus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et in lat⁹ ut. a. de. c. ⁊ de. e. ut est numer⁹ quāt⁹ aut infinit⁹ aut finit⁹. hoc aūt in quo sit. a. ipar numer⁹ quāt⁹ in quo. b. ipar numer⁹ in quo sit. c. est utrūqȝ. a. de. e. ⁊ est par quātus numerus in quo sit. d. par numerus in quo est. e. est ergo. a. de. e.

¶ Ostēdit quō augent demrātiones in lat⁹. d. ⌊ Et in latus ⌋ augent demrationes ⌊ ut. a. ⌋ i. hec passio. a. ⌊ de c. ⁊ de. e. ⌋ i. pbabit de. c. ⁊ de. e. ⌊ ut est nūs quāt⁹. ⌋ q sup. est ⌊ finit⁹ aut ifinit⁹. h aūt in quo sit. a. ⌋ i. ista passio finit⁹ aut ifinit⁹ que dȝ pbari de nūo quāto itelligatur p. a. ⌊ ⁊ ipar nūs quāt⁹. ⌋ i. ipar est nūs quāt⁹ ⌊ in quo. b. ⌋ i. quāt⁹ itelligat p. b. ⌊ ipar nūs in quo. c. ⌋ i. ipar nūs itelligat per. c. ⌊ est itaqȝ. a. de. e. ⌋ pbatuȝ est ḡ. a. de. c. vult et pbare. a. de. e. dicēs ⌊ ⁊ par nūs quantus i quo sit. d. ⌋ q. d. q par est nūs quāt⁹: ⁊ quāt⁹ qd pdicat de pari itelligat p. d. variat aūt hic termios. qa pus quāt⁹ itellexit p. b. est ḡ ut ait quāt⁹ i quo. d. ⌊ par nūs in quo est. e. est ḡ. a. de. e. ⌋ ¶ Notādū aūt q finitus ⁊ ifinit⁹ est passio nūi ⁊ est vnū mediū ad pbādum passionē hāc de nūo. vȝ eē nūm quātū. qȝ rō finiti ⁊ infiniti i quātitati ɔgruit. hic ḡ augent demrationes non p media. sed pnt augeri in lat⁹. nā si diuidat numerus ex vno latē cadet par ⁊ ex alio ipar. par ḡ ⁊ ipar non se hnt in post assumēdo: sed se hnt in lat⁹ qȝ vnū cadit ex vno latē ⁊ aliud ex alio. h mō mltiplicabunt hic demrationes in lat⁹ qȝ pbabit hec passio finitū aut ifinitū de pari ⁊ de ipari. Disponem⁹ aūt h in terminis h mō. sit hec passio finitū aut ifinitū. a. ipar nūs. c. par. e. pbabit. a. de. c. ⁊ de. e. p nūm quātū ⁊ fiet ide duo silli ita q in pmo sillo nūs quāt⁹ significabit p. b. sic. oē. b. est. a. i. ois nūs quāt⁹ est finit⁹ aut ifinit⁹. oē. c. est. b. i. ois ipar nūs est nūs quāt⁹. ḡ oē. c. est. a. i. ois nūs ipar est finit⁹ aut ifinit⁹. pbatū est ḡ. a. de. c. i. finitū aut infinitū de ipari. pbabit. a. de. e. i. finitū aut ifinitū de pari per idē mediū. vȝ per eē nūm quātū. uerūtn hoc mediū qd pus significabat p. b. mō significabit per. d. dicem⁹ enim q oē. d. est. a. i. ois nūs quāt⁹ est finit⁹ aut ifinit⁹. oē. e. est. d. i. ois nūs par est nūs quāt⁹. ḡ omne e. est. a. pbatū est ḡ. a. i. finitū aut ifinitū de. c. ⁊ de. e. i. de pari ⁊ de ipari ⁊ augmētate sunt demrationes non p media sed assumēdo in lat⁹. ¶ Notādū aūt q spēs nūoꝝ ut binarius trinari⁹: ⁊ sic de alijs lȝ sint in latus quātū ad lineā pdicamētalē. qȝ si ordinaret pdicamētū quātitatis oīa ista caderēt ex latē in eadē linea. sunt tn hec in post assumēdo sm rōnē ɔstituētis ⁊ cōstituti. qȝ vnū istoꝝ se hēt ut pus ⁊ ut ɔstituēs ut nūs vnitati ppinqori. aliud ut posteri⁹ ⁊ ut ɔstitutū ut nūs ab vnitate remotior. tn de pari ⁊ ipari nō possum⁹ hoc dicē. hec enim nullo mō se hnt in post assumēdo sed soluȝ se hnt ex pte nūi tanqȝ cadētes ex latē. ¶ Notādū etiaȝ q siue augeant demrationes in post assumēdo ut cum accipit sbm sub sbo uel passio post passionē uel ɔstitutū post cōstituēs sic cū accipit nūs posterioꝝ post nūm pore siue augeant demrationes in lat⁹ ut cū augent p spēs cadētes ex latē ⁊ ex equo diuidētes gen⁹ erit vnū mediū potissimū ad vnā passionē ut ad hēre tres nō est mediū potissimū nisi hēre angulū. ⁊ ad hēre angulum nō est mediū potissimū nisi linea cadēs eque distās. ⁊ ad pbādū nūm eē finitū aut ifinitū nō est mediuȝ nisi nūs quāt⁹. q si accipet aliud mediū. ut si ad hēre tres accipet pro medio triāgulus nō accipet mediū potissimū. triāgulus enī nō est ppe mediū sed sbm. imo non solū nō est nisi vnū mediū potissimū ad vnā passionē: sed ēt nō est nisi vnū sbm potissimū vni⁹ passionis. naȝ ⁊ si multe passiōes pnt eē eiusdē sbi sm quēdā ordineȝ qȝ vna erit p aliā nunqȝ tn erūt multa sbra potissima eiusdē passionis. sed de his oib⁹ in scdo dicet plenius.

¶ Sed qȝ differunt qȝ ⁊ propter quid scire primum qdem in eadē sciētia ⁊ in hac dupliciter. Uno qdem modo si per nō medium sit sillogismus. Non eniȝ accipitur prima causa. sed que est ppter quid sciētia sm primam causam.

¶ Hec ps diuidebat ɔ totū pcedēs. dicebat enī q phus pº determinabat de demratione in se ⁊ absolute. 2º determinabat de ea compando vnā demrationē ad aliā ⁊ qȝ pōt patē ex dictis quō accipiēda sunt capla in pcedētib⁹ ⁊ quot ⁊ que facit phus in determinando de demcatione sm se. uolum⁹ aūt totū residuū hui⁹ primi libri distiguē in sua capla ⁊ ostēdē que ⁊ quot fac phs in determinādo de demratiōe compando vnā ad aliā diuidit aūt tot⁹ iste sequēs liber i sex capla siue in sex pncipales ptes. qȝ pº companda est demratio pp quid ad demrationē qȝ ut eligam⁹ nobis demrationem pp qd que maxie facit scire. 2º qȝ nō sufficit scire quō se habet pp qd ⁊ qȝ. nec sufficit scire quō pp qd maxie facit ad sciam nisi sciuerim⁹ in q figura ordināda est demratio pp qd ut maxie hēat hūc effectum ⁊ maxime faciat scire. est eni ordināda in pma figura: qȝ p illā maxime ɔtingit scire. 3º nō sufficit scire qd est demcatio pp qd que maxime facit scire nec sufficit scire in qua figura ē ordināda talis demratio ut maxime faciat scire. sȝ ne deuiemus a scia ⁊ a scire opȝ nos scire ⁊ cognoscē oppositū demrationis. vȝ sillm ignorātie qui hēt nos decipe ⁊ facit nos nescire ⁊ ignorare. nō eni bn pōt sciri vnū oppositoꝝ ignorato reliquo. nō ḡ bn pōt sciri demōstratio que est sillus scie ignorato sillo opposito q est sillus ignorātie. 4º dato q sciuerim⁹ oīa ista adhuc possum⁹ credē q ista eēnt ipossibilia ⁊ q ipossibile eēt scire: eo q nō eēt stat⁹ nec in pdicamētis nec in causis ideo sic ne decipemur ⁊ ne deuiatem⁹ a scire oportuit determinare de sillo ignorātie. sic ne reputaremus q ipoēe eēt scire oportuit determinare de statu predicamētoꝝ ⁊ cāꝝ ⁊ q nō sit in talib⁹ in infinitū abire. 5º qȝ demratio nō solū diuidit in demrationem qȝ. ⁊ pp qd. sed ēt in demrationē ulem ⁊ pticularē affirmatiuā ⁊ negatiuā ostēsiuā ⁊ ad ipoēe. ideo nō sufficit cōparas se demrationē qȝ. ad demōstrationē ppter qd nisi etiā compent oēs he demcationes ad inuicē. 6º qȝ oīa ista sunt ppter scire. ideo nō sufficit de oibus his tractasse nisi cōparent ipsa scire ⁊ ipse sciētie ad inuiceȝ. ergo iste pmus liber sequēs diuidit qsi in sex capitula uł in sex partes pncipales. nam in pmo cōparat demonstrationem ppter qd. ad demonstrationem quia. ut eligat sibi demrationē ppter qd que maxime fac scire. 2º ondit in qua figura est ordināda talis demratio ut maxime faciat scire. 3º determinat de opposito demratiōis. i. de sillo ignorātie ne ɔtigat nos decipi ⁊ ne deuiem⁹ a scire. 4º pbat q est stat⁹ in pdicamentis ⁊ in cāis ne credam⁹ q sit ipoēe scire. 5º qȝ determinauerat de demratione qȝ ⁊ ppter qd. determiat de demratiōe particulari ⁊ uli. uel affirmatiua ⁊ negatiua. ostēsiua ⁊ ad ipoēe. ut doceat nos oēs modos demrandi per quos aliq mō cōtingit scire. 6º ⁊ ultimo. qȝ oīa ista sunt pp scire cōparat ipas scias ad inuicē ⁊ determiat de ipo scire. scda ibi ⌊ Figuratuȝ aūt magis faciēs scire. ⌋ 3ª ibi ⌊ Ignorātia aūt nō sm negationē. ⌋ 4ª ibi ⌊ Est aūt sills oīs per tres termios. ⌋ 5ª ibi ⌋ Cū aūt sit demratio alia qdem pticularis. ⌋ 6ª ibi ⌊ Certior aūt est scientia ⁊ pꝛior. ⌋ Qō si cure est nobis semp bimēbrē diuisionē

facē ut has ptes magis artificialr sumam⁹. dicem⁹ q̄ postq̄ auctor determinauit de demr̄one in se. In parte ista deteriat de demr̄one cōparādo vnā ad aliā. Circa qd̄ duo facit. q2 p̄° cōpat demr̄ationē ad aliā. 2° cōpat sciaz ad sciaz ibi. Certior āt est scia ⁊ p̄or. Circa p̄m duo facit. q2 p̄° cōpat demr̄onē qa ad pp qd ut eligat ß demr̄onē illā que magis facit scire. 2° pbat q̄ sit sta⁹ in p̄dicamētis ⁊ in cāis ondēs q̄ i talib⁹ nō est in infinitū abire ne credaf q̄ īpossibile sit scire ibi. Est āt sis sillis p tres termios. Circa p̄m duo facit. q2 p̄° facit qd̄ dictū est. determiat enī de demr̄one qa. ⁊ de demr̄one pp qd que maxie facit scire. 2° determiat de opposito demr̄onis. vz de sillō ignorātie: ne ꝯtingat nos decipi ⁊ ne p ignorātiā demem⁹ a scire ibi. Ignorātia nō ſm negationē. Circa p̄m duo facit: q2 ut dictū est. p̄° cōpat demr̄onē qa. ad demr̄onē pp qd. ut eligat demr̄onē pp qd. que maxie fac scire. 2° ondit i qua figura est ordināda talis demr̄atio ut maxie faciat scire ibi. Figurarū aūt magis faciēs scire. Intētio ḡ p̄e ptis ē cōpare demr̄ationē qa ad demr̄ationē pp qd. ut doceat nos quō p hāc demr̄ationē ⁊ p illā ꝯtigit scire. Circa qd̄ duo facit. q2 p̄° cōpat demr̄onē qa ad demr̄onē pp qd. in eadē scia. 2° in diuisis scietys ibi. Alio autē mō differt pp qd. Circa p̄m duo facit. q2 p̄° cōpat demr̄onē qa ad demr̄onē pp qd. ⁊ dat diuisos modos demr̄onis qa. 2° exeqr̄ de modis illis ibi. Q2 ppe sint planete. Circa p̄m duo facit ſm q̄ dupl'r distinguit qa a pp qd. ibi. Alio v̄o mō. Dic ḡ. Sz differt scire qa a pp qd p̄mū qdē in eadē scia ⁊ i hac. i. ⁊ in eadē scia dupl'r. sup. sumit̄ hec dicta. vno qdē mō si non p nō mediū. i. p cāz imediatā. fiat sill's. nō enī accipit̄ cā. i. cā p̄ma ⁊ imediata. Sed scia que est pp qd est ſm p̄mā cāz. i. ſm cāz p̄mā ⁊ imediatā. q. d. q̄ vno mō dr̄ qa a pp qd. si fiat demr̄o nō p cāz imediatā: sed remotā. talis enim scia nō est pp qd. sed scia que est pp qd est p cām p̄mā. i. per cām imediatā que p̄mo. i. p̄ximo attingit effectū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Alio v̄o mō nō p media qdē. sed nō per cāz sz p ꝯuertētiā per ⁊ noti⁹. Nihil enī p̄hibet eque p̄dicātū noti⁹ eē aliqn̄ nō cāz. Quare per hanc erit demōstratio.

¶ Dat aliā dr̄ēā iter qa ⁊ ppter qd. dicēs. Alio v̄o mō differt. sup. q2 a pp qd per nō media qdē. sed p non cām. q. d. q̄ vno mō differt qa a pp qd qn̄ utraqz accipit cām. sed q2 accipit cām mediataz. pp qd v̄o imediatā. Alio v̄o mō differt qa a pp qd nō p mediatū ⁊ imediatū sed per cām ⁊ nō cām. ut si qa arguat nō per cām sed per effectū. pp qd aūt arguat per cām. sed p ꝯuertētiā ⁊ per noti⁹. q. d. q̄ lz qa arguat per nō cāz ⁊ arguit per effectū pōt tn̄ arguere per cōuertētiā ⁊ p noti⁹. q2 effect⁹ pōt eē ꝯuertibilis cum causa: ⁊ pōt eē nobis notior q̄z cā. iō ſbdit q̄. p̄hibet enī nihil eque p̄dicātū. i. ꝯuertibiliū. noti⁹ aliqn̄ eē nō cām. i. effectū sup. q̄z cā. q̄re p hāc. i. per hi⁹ nō cām uel p hi⁹ effectū notiorē. erit. i. eē poterit. demr̄atio. ¶ Notādū aūt q̄ ad bn̄ facē oia debēt ꝯcurrē: ad deficē aūt nō opz in oib⁹ deficē: sed defectuz est aliqd si solum in vno deficit. sed tūc est magis defectiuū qn̄ in oib⁹ deficit. Ad demr̄onē pp qd duo reqrunt̄ ⁊ opz ambo illa ꝯcurrē. vz q̄ talis demr̄o sit p cām ⁊ q̄ sit p cām imediatā. i. ppriā ⁊ ꝯuertibilē. igit̄ erit demr̄o qa. ul' si nō sit p cām sed p effectū. ul' si est p cām nō tn̄ per cām imediatā ⁊ ꝯuertibilē. Possēt ēt eē ⁊ terti⁹ modus q2 si deficeret in utrisqz q̄ nec sit p cām sed p effectum nec sit p effectū ppriū ⁊ ꝯuertibilē. ois ergo demr̄o ul' est per cām uel est per effectū. per cām dupl'r. uel p mediatā uel per imediatam. ⁊ per effectum dupl'r. uel per effectū ppriū ⁊ ꝯuertibilē uel p effectū nō ppriū ⁊ nō ꝯuertibilē. cuz ergo q̄tuor modis possit eē demr̄atio. vno mō est demr̄atio pp qd cuz est demr̄atio per cām imediatā trib⁹ alijs modis erit demr̄atio qa. ¶ Notādūz ēt q̄ cuz p̄hs assignauerit duos modos i illis duob⁹ modis cōprehēdit terti⁹. nā si est vnus modus qa. qui nō accipit imediatū est alt'⁹ modus qa. qui nō accipit cām. oportet q̄ tertius modus quia. qui deficit in utrisqz. i. qui nō accipit cām nec imediatū. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū demr̄atio qa faciat scire. ⁊ vr̄ q̄ nō. q2 scire est ex p̄mis ueris imediatis causisqz ꝯnis cuz ḡ demr̄atio qa. nō hēat has ꝯditiōes videt̄ q̄ nō faciat scire. ¶ In ꝯriū est p̄hs qui distiguit scire qa a scire pp qd. ¶ Dr̄m q̄ demōstratio qa facit scire. sed illud scire nō est scire potissimū. ⁊ iō nō opz q̄ hēat oēs ꝯditiōes. sed sufficit q̄ aliquo mō pticipet ꝯditiōes illas que reqrunt̄ ad scire. nā scire per effectū imediatuz ⁊ ꝯuertibilē est scire aliquo mō ex ueris ⁊ imediatis ⁊ ex p̄orib⁹ ⁊ notiorib⁹ ⁊ ex causis ꝯnis. demōstrās enīz per effectū ppriū demōstrat ex ueris. q2 uerū est talē effectū eē. ⁊ demr̄at ex imediatis: q2 ex quo effect⁹ est pprius hēt se imediate ad cāz. demr̄at ex p̄orib⁹ ⁊ notiorib⁹ nō simpl'r. sed quo ad nos. nunq̄z est enī demr̄o p effect⁹ nisi effect⁹ illi sint p̄ores ⁊ notiores nobis. demr̄atio ḡ pp qd. demr̄at per p̄ora ⁊ notiora simpl'r. demōstratio aūt qa per p̄ora ⁊ notiora nobis. In mathematicis aūt ubi cāe ēt sunt quo ad nos notiores effectib⁹ nulla demr̄atio est p effect⁹. nulla enī eēt demr̄o pbare hīc angulū extrisecū p hīe tres. nā h̄ est enīz demr̄are. vz patefacē ⁊ declarare. nullo aūt mō patefacit nec declarat qd̄ nō est noti⁹ simpl'r ⁊ quo ad nos. iō in mathematicis demr̄atiōe oīnius per effectū nō demōstrat̄ cā. in nālib⁹ aūt hn̄t locū tales demr̄atiōes ubi ut plurimuz effect⁹ sunt notiores causis. demr̄are ergo p effectū ppriū cām ppriā ul' imediatā est demonstrare ex ueris ⁊ imediatis ⁊ ex p̄orib⁹ ⁊ notioribus quo ad nos. ēt hoc demr̄are est ex causis ꝯnis nō ex causis in eēndo sed ex causis in iferēdo. effect⁹ enī nō est cā q̄ cā sit sed pōt eē cā q̄ cā iferat̄ ⁊ cōcludat̄. oñsum est ergo quō demr̄atio p effectū ꝯuertibilē facit scire ex p̄orib⁹ ⁊ notiorib⁹. demr̄ones v̄o q2 p cām remotā uel p effectū nō ꝯuertibilē nō faciūt scire affirmatie ⁊ q̄ hoc sit sed negatiue. ⁊ q̄ hoc nō sit. tn̄ eo ip̄o q̄ aliquo mō faciūt scire aliqd pticipāt de ꝯditionib⁹ que reqrunt̄ ad sciēdū ⁊ ſm hoc pn̄t dici demr̄ationes non simpl'r sed ſm quid. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut q̄ ppe sūt planete pp id q̄ nō scintillāt. sit igit̄ i q̄. c. plāete. i q̄. b. nō scītillare. i q̄. a. ppe eē. uez est igr̄. b. de. c. dicē. planete enī nō scītillāt. sz ⁊. a. de. b. nō scītillās enī ppe est. hoc aūt accipit̄ aut p inductionē aut p sēuz. nece ē ergo. a. ip̄i. c. ieē. q̄re demonstratū est q̄ erratice prope sunt.

¶ Exequit̄ de oibus his modis ſm quos differt qa a pp qd. Circa qd̄ tria facit ſm q̄ trib⁹ modis pōt fieri demr̄atio qa. nā p̄° determiat de demr̄one qa. que fit per effectū ꝯuertibilē. 2° de ea que fit p effectū nō ꝯuertibilez. 3° de ea que fit p cām remotā. 2° ibi. In qb⁹ autē media. 3ª ibi. Ampli⁹ in qb⁹ mediū. Circa p̄mu3 duo facit ſm q̄ duo exēpla adducit ad ppositū. 2ª ibi. Item sic lunā. Circa p̄m tria facit. nā p̄° ponit huius demr̄ationē qa. 2° ondit q̄ talis demōstratio non est pp qd. 3° docet eā reducere ad ppter quid. scda ibi. Hic igit̄ sill's. 3ª ibi. Contingit aūt alterū. Dic ergo. Ut q̄ ppe sint planete pp id qd̄ nō scītillant. sup. est demr̄atio qa. exponāt aūt hanc demr̄ationē in

terminis.d.⌊ sit in quo.c.planete. ⌋i.planete sit mior extremitas⌊ in quo.b.nō scītillare. ⌋i.nō scītillare sit medi⁹ terminus⌊ in q̄.a.ppe eē. ⌋i.ppe eē sit maior extremitas.⌊ uez ḡ erit dicē.b. ⌋i.nō scītillare⌊ de.c. ⌋i. de planetis.⌊ planete eni nō scītillāt ⌋hec ē mior. ⌋sz a. ⌋i.nō scītillare⌊ de.b. ⌋i.de ppe eē sup.p̄dicat⌊ nō scītillās eni ppe eē ⌋sup.ꝯtigit.hec est maior. ꝛ sbdit ⌊ hec aūt ⌋maior.s.ppō⌊ accipiāt p iductionez aut p sensuz ⌋q̄ accepta ꝛ ꝯcessa⌊ nece est ḡ.a. ⌋i.ppe eē⌊ i. eē ipā.c. ⌋i.planetis.⌊ q̄re demr̄atū est ꝙ erratice. ⌋i. planete⌊ ppe sūt ⌋ista est ꝯ.formet ḡ sills sic. oē.b.est a.i.oē nō scītillās ppe est.oē.c.est.b.i.oēs planete nō scitillāt.ḡ oē.c.est.a.i.oēs planete ppe sunt. ¶ Notādū aūt ꝙ q̄to res remotior est tāto mīn⁹ pōt ibi figi visus.stelle ḡ fixe.qr sūt remotiores q̄z planete nō vz nobis ꝙ planete scitillāt sic stelle fixe. Qz enim corp⁹ aliqd scitillet pōt ꝯtigē dupl̄r.ul' fm vitatē.qr alique scitille fluūt ab illo corpe sic appet in igne.ul' fm apparētiā tūc nō erit pp defluxū corpis.erit ḡ pp defluxuz visus.visus igit defluit ꝛ nō bn̄ figit i illo corpe.ꝛ iō dr̄ videt ꝙ scitillet. Aduertēdū tn̄ ꝙ dr̄ visus non figi in corpe nō qr radij exeāt a visu ꝛ attingāt corpus ꝛ illi radij sint istabiles.sz qr spēs multiplicat a corpe ꝛ recipit in visu ꝛ spēs illa recepta nō hēt tātā fixionez in oculo si deriuet a re remota q̄tū hēt si deriuet a rē ꝓpinq̄. ¶ Notādū ēt ꝙ semp debem⁹ arguē a notis.si ḡ arguim⁹ a cā ad effectū argulm⁹ a notis simpl'r.aut q̄n eē opz ꝙ arguam⁹ a notis sz nos.nota aūt sz nos sūt accepta p iductionē ul' p sensuz.ꝛ qr i p̄dicto sillo ubi ꝓbam⁹ ppe eē de planetis p nō scitillare arguim⁹ ab effectu ad cāz opz ꝙ maior.vz ꝙ oē nō scitillās sit ppe in q̄ stat tota vtus silli sit nota nobis ꝛ sit accepta p iductionē ut ꝙ in multis pticularib⁹ h̄ sit. iō arguamus h̄ eē simpl'r ul' opz ꝙ sit accepta p sensuz ꝙ sentimus sic eē. ꝓpōnes eni note nob̄ alique sūt accepte p sensuz ut ꝙ eclipsat sol.qr videm⁹ ipm sēsibil'r eclipsari.alique sūt accepte p iductionē ut ꝙ aialia modicuz viuētia sunt colica.qr videm⁹ in multis sic eē. ¶ Notādū ēt ꝙ id qd semp mouet vno motu est reglare.id aūt qd mouet diūsis motib⁹ est q̄si irregulare.pōt ḡ dici irregulare in motu qd nō seq̄t vnū modū mouēdi. ul' pōt dici irregulare in motu id qd mouet ꝯrie ab eo qd est regula ois mot⁹.planete ḡ dn̄r erratice q̄tū ad motū ul' qr mouent diūsis motib⁹.ul' qr mouent motu ꝯrio motu p̄mi mobilis.q motus p̄mi mobilis est rō ꝛ regula ois motus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Hic igit sillogismus nō est ꝓpter qd sed qa.nō eni ex eo ꝙ nō scītillāt ꝓpe sunt: sed propter id qd prope non scītillāt.

¶ Ondit talē sillm nō eē pp qd. qr nō est per cām sz per effcm̄ dicēs.⌊ Hic igit sills nō est pp qd sz qr.nō eni ex eo ꝙ nō scitillāt ppe sūt ⌋si.planete.i.nō scitillare nō est cā de ppe eē⌊ sz pp id ꝙ ppe sūt nō scitillāt. ⌋i.ppe eē est cā de nō scintillare. Deide cum dicit.

¶ Cōtigit aūt ꝛ p alterꝫ alterꝫ demōstrare ꝛ erit pp qd demr̄atio.ut sit.c.erratice.b.i q̄ ꝓpe eē.a.nō scitillare.est igit ꝛ.b.in.c.q̄re ꝛ i.c.a.ꝛ i.b.a.qd est nō scitillare: ꝛ erit pp qd sills.accepta eniz est p̄mo causa.

¶ Docet reducē hāc demr̄ationē qr.ad pp qd.demōstratur eni ibi cā per effectū. ꝛ iō est demōstratio qr.ꝯuertat ergo ꝛ demr̄et alterꝫ per alterꝫ.i.effectus per cāz.ꝛ erit pp qd.iō ait.⌊ Cōtigit aūt mōstrare alterꝫ per alterū. ⌋q.d.ꝙ nō solū mōstrat cā p effectū.sz ēt ꝯtigit demōstrare alterꝫ p alterꝫ.i.effectū p cām⌊ ꝛ tūc erit pp qd demr̄atio ut sit in.c.erratice. ⌋i.erratice siue planete sit mior extremitas⌊ in q̄.b.ppe eē. ⌋i.ppe esse sit medi⁹ terminus.⌊ in q̄.a.nō scitillare. ⌋i.nō scitillare sit maior extremitas⌊ est igit.b. ⌋i.ppe eē⌊ in.c. ⌋i.i planetis.ista est mior ꝙ planete ppe sunt. ꝛ⌊ q̄re ꝛ in c. ⌋i.in planetis⌊ est.a.⌋ h̄ est nō scintillare. hec est ꝯ ⌊ ꝛ in.b. ⌋i.in ppe eē⌊ est.a.qd est nō scitillare ⌋ista ē maior.⌊ ꝛ erit pp qd sills.accepta est igit p̄ma ꝛ imediata cā. ⌋Formet ḡ sic sills.oē.b.est.a.i.oē qd ppe ē nō scitillat.c.est.b.i.planete ppe sunt. ergo.c.est.a.i. planete nō scintillant. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Item si lunā demōstrant qd per incremēta circularis sit. Siquidez igitur ipsius quia factus est sillogismus.

¶ Adducit aliud exēplū ad ꝓpositū. Circa qd tria facit. qr p̄° ponit hi⁹ exēplū ondens ꝙ ibi est demonstratio qa.2° docet reducē demōstrationē qa.ad pp qd.3° que dixerat de demr̄atione qa.exponit in terminis.2ª ibi. ⌊ Ecōuerso ḡ posito. ⌋3ª ibi⌊ Sit igit luna in q̄.c.⌋ ¶ Dicit ergo.⌊ Item sic. ⌋i.per demr̄ationē qa⌊ demōstrāt lunā ꝙ sit circularis per īcremēta. ⌋i.pp icremēta ut qr crescit ꝛ augmētat in lumine circulariter ⌊ sic qdē igit ⌋sup.faciēdo demr̄ationē de luna⌊ fact⁹ est sills ⌋i.facta est demr̄atio⌊ ipsius qa. ⌋nō aūt sup. ꝓpter quid. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ecōuerso aūt posito medio ipsi⁹ pp qd sill's.nō eni pp augmenta circularis est.s qr circularis est accipit augmēta hi⁹.

¶ Docet reducē hāc demr̄onē qa.ad pp qd.d.⌊ Econuerso aūt posito medio ipsi⁹ pp qd ⌋sit sup.demr̄atio. q.d.ꝙ si nos demōstramus de luna circulare p h̄ mediū qr auget circulariter in lumie facimus demr̄onē qa.sed si ecōuerso accipemus mediū ut ꝙ demōstraremus de luna augmētari in lumie circl'ariter.qr est circularis faciemus demr̄ationez pp qd.cui⁹ cā est.nam ⌊ nō eni pp augmēta circularis est. ⌋i.nō qr augm̄tat luna in lumie circulariter.iō circularis est.sed ecōuerso.iō ait.⌊ sz qr circularis est recipit augmēta hi⁹. ⌋i. augmētat in lumie circulariter.cū ḡ eē circulare sit cā receptiōis lumis circulariter.si uolum⁹ facē demr̄ationē pp qd oz ꝙ ꝓbem⁹ augmētū circulare luminis de luna p hoc ꝙ est circularis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Luna sit in quo.c.in quo.b.augmētū in quo.a.circularis.

¶ Exponit hāc demr̄atiōnē in terminis. sed nō exponit cā ut est demr̄atio pp qd.sz ut est qa.iō ait⌊ sit luna in quo.c. ⌋i.sit mior extremitas⌊ augmētari in luie circulariter in q̄.b. ⌋i.sit medi⁹ terminus⌊ circularis sit in q̄.a. ⌋i.sit maior extremitas. Formet aūt sic sillus. oē.b.est.a.i.oē qd augmētat in luie circulariter est circulare.c.est.b.i.luna augmētat in lumie circulariter. ergo.c.est.a.i.luna est circularis.hec aūt est demr̄atio quia.demōstrat enim cā per effectū. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū circularitas luminis arguat circularitatem corpis.ꝛ videt ꝙ nō.qr si sint foramina in aliqua domo ꝛ per foramia illa itret lux solis.lz foramia nō sint circularia lux tn̄ solis itrās p foramē hēbit formā circularē.ḡ per foramē nō circulare igredit lumē circularez hn̄s figurā ut pspectiuus ꝓbat.ḡ sic circularitas luis nō arguit circularitatē foraminis in quo recipitur: sic videt qr in luna recipit lumē circulariter non pp hoc arguit ꝙ ip̄a sit circularis. ¶ Dōz ꝙ oē qd recipit in aliquo recipit per modū rei recipientis ut aq̄ recepta in uase hēt formā uasis in q̄ recipit nec eēt possibile ꝙ aq̄ recipet in loco circulari ꝛ nō hēret formaz circularē.opz eni talē formā hēre locatū q̄lē hēt loc⁹ ꝛ eꝯ.qd aūt sit cā hui⁹ notū.qr locus est talis forme uel

ecōuerso in hñ terminabilib⁹ termio ꝓprio qͥle est locatū talis est loc⁹. in fluxibilib⁹ aūt qlis est loc⁹ tale est locatū. ⁊ qꝛ accñs nō hꝫ ꝑ se eē nisi in sbo oꝫ ꝙ accipiat modū sbi ut tātū sit accñs q̄ztū ē sbꝫ ⁊ illi⁹ figure sit accñs cui⁹ est sbꝫ ut q̄zta est suꝑficies tāta est albedo ⁊ illi⁹ figure cui⁹ est suꝑficies. q̄ztū ḡ est corp⁹ illumiatū tāta erit lux recepta i corpe. ⁊ iō illi⁹ figure cui⁹ est corp⁹ illumiatū erit lux recepta in eo. ❡ Sꝫ forte dicēs in suꝑficie circulari pōt eē albedo nō circularis. qͦ si ꝯtigeret nō tota suꝑficies eēt sbm albedis. hoc ḡ ꝯtigere posset si in suꝑficie circulari posset accipi ps q̄drata in qua fundaret albedo quo posito albedis q̄drate per se eēt sbm suꝑficies q̄drata nō circularis. Semꝑ ḡ uerū est ꝙ q̄ztū est sbm albedis tāta est albedo: ⁊ q̄ztum est corpus qͦ subycit receptiōi lumis tātū est lumē receptū in ipo. ⁊ cuiuscūqꝫ figure est vnū ⁊ aliud. cū ḡ corpus circulare hēat nō solū totā suꝑficiē circularē. sed etiā quelibet ps suꝑficiei hēat circularitatē. ⁊ sit pars circulatiōis oꝫ ꝙ corpus circulare qͦ recipit lumen ꝙ recipiat ipm circulariter. ⁊ si augmētat in tali receptiōe ꝙ augmētet mō circl'ari. erit ḡ dem̄ratio ꝑꝑ qd. si ex circulatiōe corpis arguim⁹ circulationē receptionis lumis. ⁊ erit qꝛ si ecōuerso. īfallibilr aūt possum⁹ tā ex circulatiōe corpis arguē circulationē receptiōis lumis q̄z ecōuerso. cū vͦo di de ꝑspectiuo dici debet ꝙ in ipo foramie nō rotūdo recipit lumē sꝫ formā foraminis: qͦ pꝫ. qꝛ si ꝓpe foramē ponat obstaculū faciet lumē sm formā foramis. vñ ⁊ ꝑspectiuus vult ꝙ nō sit lumē rotūdū ꝑ foramē nō rotūdū nisi a remotis. in ipo ḡ receptiuo recipit lumē sm formā recipiētis. qꝛ ḡ luna est rotūda recipit in ea lumē sm formā rotūdā a posteriori. ḡ ⁊ ꝑ effectū ex rotūditate receptiōis luīs possum⁹ arguē rotūditatē corpis lune. cā aūt q̄re a remotis ꝑ foramē nō rotūdū appet forma luīs rotunda pōt sumi ex pte corpis lumiosi. nā qꝛ corpus lumiosū rotūdū est lꝫ a ꝓpinquo foramis teneat lumē formā foramis. a remotis vͦo redit sicut poī eēt ad formā corporis a quo ꝓcedit. ꝑspectiuus tñ vī hoc attribuē ꝑfectiōi lumis ut q̄ztū est possibile lux rōne sue ꝑfectionis in formā ꝑfectā. i. in circularē tēdat. Sed siqs cōsiderat q̄lr fiūt emissiones radioꝝ a rotūdo corpe videbit ꝙ angulositas foramis nō īpediet. qn lumē emissū a nō rotūdo corpe a remotis ad rotūditatē redeat. lꝫ a modica distātia possit ab h īpediri. ❡ Deide cū dicit.

❡ In quibus autē media non conuertunť ⁊ est notius ꝙ non est causa quia demonstratur ⁊ non propter quid.

❡ Determiat de dem̄ratiōe qa. facta per effectū nō ꝯuertibilē. v. d. ⌊ In qb⁹ aūt media nō ꝯitunť ⌋ cū extremis ⌊ ⁊ est noti⁹ qͦ nō est cā ⌋ sup. q̄z cā si fiat dem̄rō ꝑ talē nō cāꝫ magis notā siue ꝑ talē effectū magis notū ⌊ qꝛ qdē dem̄rať. sꝫ ꝑꝑ qd nō. ⌋ ❡ Notādū aūt ꝙ i dem̄ratiōe facta ꝑ effectū effect⁹ est ibi tanq̄z mediū. si ḡ talis effect⁹ accipiať trāscēdēs ⁊ nō ꝯuertibilis cum extremis erit ibi dem̄ratio qa. nō ꝑꝑ qd. ❡ Dubitaret forte aliqs quō effect⁹ pōt eē nō ꝯuertibilis cū cā ⁊ quō per effectū possum⁹ arguē ism q̄z ꝑ mediū trāscēdens. ❡ Dōꝫ ꝙ vnus effect⁹ pōt seq ex multis causis: ut puta desiccare pōt eē effect⁹ solis ⁊ ignis. talis ḡ effect⁹ q efficiť ex multis causis excedit q̄zlibet illaꝝ cāꝝ. ⁊ si sit talis effect⁹ notior sua cā. ut si noti⁹ est mihi ꝙ aliqd sit desiccatiuū q̄z ꝙ sit ignis poterimus arguere a tali effectu ad suā cām nō affirmatiue. qꝛ est trāscendēs. sed negatiue. dicem⁹ eni qcqd nō desiccat non est ignis. hoc nō desiccat. ergo ⁊c. ❡ Deinde cū dicit.

❡ Ampli⁹ in qb⁹ mediū exť poniť. ⁊ in his eni ipsi⁹ qꝛ si ꝑꝑ qd dm̄ratio ē. nō eni dī cā ut q̄re nō respirat paries. qꝛ nō est aial.

❡ Determiat de dem̄ratiōe qa que fit per cām remotā. Circa qͦ tria facit. qꝛ ꝓ⁹ ōndit quā fiat dem̄ratio qa. 2° qͦdā qͦ supposuerat ꝓbat. 3° ōndit quō ordināda sit talis dem̄ratio sm formā sillogisticam. 2° ibi ⌊ Si eni hoc nō respirādi. ⌋ 3° ibi. ⌊ Sill's aūt fit. ⌋ Dicit ḡ ⌊ in qb⁹ mediū extra poniť. ⌋ i. ampli⁹ in qb⁹ cā accipitur pro medio ⁊ istud medium ponit extra. qꝛ accipiť cā trāscēdēs ⌊ ⁊ in his ipsi⁹ qa. nō ꝑꝑ qd. dem̄ratio est. nō eni dī cā. ⌋ sup. ꝓꝓa nō trāscēdēs ⌊ ut ⌋ si dicať. ⌊ q̄re nō respirat paries ⌋ ⁊ reddiť cā ⌊ qꝛ nō est aial ⌋ non eē aial est cā remota nō respirādi. iō si fiat talis demōstratio per causam remotā erit quia nō propter quid. ❡ Deinde cū dicit.

❡ Si eni h nō respirādi cā est oꝫ esse aial cām respirādi. ut si negatio cā est ipsi⁹ nō eē affirmatio est eē. sicut sine mēsura eē calida ⁊ frigida nō sanādi cā est: qꝛ cū mēsura eē cā est sanādi. silr aūt est si affirmatio ipsi⁹ eē negatio est nō eē. In his aūt sic demōstrans qͦ dictū est nō ꝯtingit. nō enim omne animal respirat.

❡ Probat qͦ supposuerat. supposuerat eni ꝙ in talib⁹ nō reddiť cā adeq̄ta ⁊ ꝓꝓa. sꝫ remota ⁊ trāscendēs: qͦ ꝓbat. d. ⌊ Si eni h. ⌋ i. si nō eē aial ⌊ nō respirādi cā ē oꝫ aial eē cā respirādi ut si nega⁹ est cā ipsi⁹ nō eē affirmatio est ⌋ cā ipsi⁹ ⌊ eē sic eē sine mēsura frida ⁊ calida est cā nō sanādi tūc eē cū hi⁹ mēsura est cā sanādi. ⌋ ḡ si negatio est cā negatiōis ⁊ affirmatio affirmationis. ⌊ Silr aūt est ⌋ sup. ecōuerso ⌊ si affirmatio ⌋ ē cā ⌊ ipsi⁹ eē. ⌋ i. ipsi⁹ affirmatiōis. ⌊ nega⁹ ⌋ est cā ⌊ ipsi⁹ nō eē ⌋ i. negatiōis. ⁊ subdit. ⌊ in his aūt sic dem̄ratio ⌋ vꝫ cū dem̄rām⁹ per cāꝫ remotā ⁊ cū ꝓbam⁹ pietē nō respirare. qꝛ nō est aial ⌊ nō ꝯtigit qͦ dictū est. ⌋ nā si nā aial eēt ꝑ se cā respirādi. oē aial ḡ respiraret. qͦ falsū est: bñ ḡ dictū est ꝙ in talib⁹ nō ꝯtigit qͦ dictū est. vꝫ ꝙ negatio sit cā negōnis ⁊ affirmatio affirmationis: qꝛ nō eni oē qͦ respirat aial ⌋ sup. est. ❡ Dubitaret forte aliqs utꝝ affirmatio sit cā affirmationis ⁊ negatio sit cā negatiōis. vī ꝙ nō. qꝛ qdē ꝑ se est qͦ oē albū disgregat nō tñ ꝑ se est ꝙ oē nō albū ꝯgreget. ❡ Dōꝫ ꝙ q̄lis est effect⁹ talis est cā. effect⁹ ḡ positiuus hēt cām positiuā. ⁊ negatiuus negatiuā. Si ḡ affirmatio ꝑ se est cā affirmatiōis ubicūqꝫ nō erit affirmatio erit negō cāe. ubicūqꝫ est negatio cāe si est cā ꝑ se est negatio effect⁹. ḡ sic ad cām seqť effect⁹ ita ad negationē cāe in his q̄ sunt cāe ꝑ se seqť negatio effect⁹. In talib⁹ ḡ sic pō cāe est cā pōnis effect⁹. ul' sic affirmatio est cā affirmationis. sic negatio cāe erit cā negatiōis effect⁹. Aduertendū tñ ꝙ negatio effect⁹ debet accipi ꝓportiōalr negatiōi cāe. nā si albū disgregat nō oꝫ ꝙ nō albū cōgreget. qꝛ albū ⁊ nō albū se hñt in plus q̄z ꝯgregare ⁊ disgregare. si ḡ album est cā disgregatiōis ⁊ debet accipi oppositū cāe ut oppositū albi. ⁊ oppositū effect⁹ ut oppositū disgregatiōis: oꝫ ꝙ sic albū ꝯuertiť cū disgregare: sic oppositū albi ꝯuertať cū opposito eius qͦ est ꝯgregare. alr nō accipieť ꝓportionalr negatio negationi sic affirmationi. hec aūt ꝓportio est accipiēda sm idē genus oppōnis. Dicimus ḡ ꝙ si album disgregat nigrū ꝯgregat. qꝛ sic albū ⁊ nigrū opponiť ꝯrie sic cōgregare ⁊ disgregare ꝯrie opponunť. sic etiā dicemus ꝙ si est ꝑ se ꝙ albū disgreget ꝑ se ēt erit ꝙ nō albū nō disgreget. qꝛ eodē gñe oppōnis opponunť albū ⁊ nō albū ⁊ disgregare ⁊ nō disgregare. nō tamē ualeret si albū disgregat ꝙ nō albū cōgreget. qꝛ tunc chimera ꝯgregaret. cā aūt q̄re nō ualet est. qꝛ albū ⁊ nō album

nō opponunt eodē gn̄e oppōnis quo opponunt ꝯgregare ⁊ disgregare. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Siliꝰ aūt hiꝰ cāe est in media figura. ut sit. a. aial. in quo. b. respirer: in quo. c. paries. in. b. qdē igit oi est. a. oē enī respirans aial est. in. c. aūt nullo. a. quare neqȝ. b. in c. nullo est. nō igit respirat paries.

¶ Docet ordiare hiꝰ demſtationē ſm formā sillogisticā Circa qd tria facit. qꝛ pᵒ facit qd dictū est. 2ᵒ ostendit quō in talibꝰ demſtationibꝰ cāe cōparent ad suos effectꝰ. 3ᵒ epilogat circa determiata. 2ª ibi⌊ Cōparant hiꝰ cārū. ⌋ 3ª ibi⌊ Scdm qdē igit. ⌋ Dicit g. ⌊ Siliꝰ autē hiꝰ sit eē. ⌋ i. ꝯtigit eē⌊ in media figura. ⌋ q. d. qꝫ demōstratio p cām remotā cū ordinat sillogistice debet fieri in media figura⌊ ut sit. a. aial. ⌋ i. aial sit medius terminus⌊ in quo. b. respirare. ⌋ i. respirare sit maior extremitas⌊ in quo. c. paries. ⌋ i. paries sit minor extremitas. ⌊ in quo qdē. b. igit oi. ⌋ i. in oi qd respirat⌊ in est. a. ⌋ i. est aial. ⌊ oē eni respirās aial est ⌋ hec est maior⌊ in quo. c. aūt nullo. ⌋ i. in nullo. c. h est i nullo pariete sup. iest aial. hec est mior⌊ qre nec. b. ⌋ i. nec respirās ⌋ in nullo. c. ⌋ i. in nullo pariete⌊ non igit respirat paries ⌋ hec est ꝯ. ¶ Notādū aūt qꝫ in scda figura medius terminꝰ semp pdicat. mediꝰ g terminus est sup maiorē ⁊ miorē extremitatē. iō itelligit p. a. mediꝰ terminus. p. b. vo itelligit maior extremitas. p. c. vo minor. Formet ergo sic sillˢ. oē. b. est. a. i. oē respirās est aial. nullū. c. est. a. i. nullus pies ē aial. g nullū. c. ē. b. i. nullus paries respirat. pbatū est ergo parietē nō respirare per hoc qꝫ nō est aial. que pbatio est per cām remotā. eē eni aial est remota cā respiratiōis. sed hñe sanguinem ⁊ pulmonē est cā ppinq. i. oē hñs sanguinē ⁊ pulmonē respirat. nō aūt oē aial. ¶ Deide cū dicit.

¶ Cōparant aūt hiꝰ cārū dictis ſm excellētiā. Hoc aūt est plimū distare mediū dicē. Sicut eni illō est anacarsidis qd in scithis nō sunt sibilatores. neqȝ eni vites.

¶ Ondit quō in talibꝰ demſtationibꝰ cāe cōparant ad effectꝰ. d. qꝫ⌊ Cōparant ſm excellētiā. ⌋ i. ſm trāscendētiā. qꝛ sunt cāe trāscēdētes ⁊ remote. iō ait qꝫ ⌋ hiꝰ cārū. ⌋ i. cāe que sunt de nūo hiꝰ cārū⌊ comparant dictis ⌋ sup. effectibꝰ⌊ ſm excellētiā. ⌋ i. ſm trāscēdētiā hoc aūt est dicē mediū plimū distare ⌋ ul' ut hñt aliqui textꝰ. plurimū distās. q. d. qꝫ hoc mō demſare est accipere cām pro medio que multū distat ⁊ est multū remota ab effectu⌊ sic est illō qd anacarsides ⌋ sup. dixit uel⌊ sic est illō dictū anacarsidis. qꝫ in scithis nō sunt sibilatores. neqȝ enī vites ⌋ uoluit anacarsides reddē cām qre scithe. i. qre illi hoies q morant in scithia nō sibilāt. dixit eni p hoc iō erat. qꝛ nō hēbāt vites. causa eni hec assignata est valde remota. nā vites sunt cā vini. vinū cā potatiōis. potatio cā gaudij. gaudiū cā sibilatiōis. g de pmo ad ultimū vites sūt cā sibilatiōis. sꝫ h est arguē p cām valde remotā. ¶ Deide cū dicit.

¶ Scdm qdē igit candē sciam ⁊ ſm eorū positionē he differētie sunt ipsiꝰ: qꝛ ad eū qui est propter quid sillogismum.

¶ Epilogat circa determiata dicēs. ⌊ Scdm qdē eādē sciā ⁊ ſm pōnē eorūdē termiorꝫ. ⌋ i. ſm ordinē eorūdem termiorꝫ ptinētiū ad eādē sciā⌊ he sunt dīe ipsius qa. ad eundē sillm qui est pp qd. ⌋ i. his oibꝰ modis differt demſtratio qa. a demōstratione pp qd. nā demōstratio pp qd. fit vno solo mō. vꝫ per cām ppriā ⁊ adequatā. ⁊ demſtratio qa. vo tribꝰ modis vꝫ p cām remotā. p effectū adequatū. ⁊ p effectū trāscēdentē ⁊c.

¶ Alio aūt mō differt pp qd ab ipso quia. qd est per aliā sciam utrūqȝ speculari.

¶ In ista pte ut dicebat determiat phs de dīis demſtratiōis qa. ad pp qd. in diuersis sciētijs. Circa qd duo facit. qꝛ pᵒ ppōnit qd itendit. 2ᵒ exequit de intento ibi. ⌊ Huiusmodi aūt sūt. ⌋ Dicit ergo. ⌋ Alio vo mō differt pp qd. ab ipso qa. qd est. ⌋ i. qꝛ est⌊ speculari utrūqȝ per aliā sciam. ⌋ i. per diuisas scias. q. d. qꝫ nō solū differt demſtratio pp qd. a demſtratiōe qa. put utraqȝ sit in eadē scia. sed etiā differt put ꝯtigit utrūqȝ speculari: ul' utrūqȝ ꝯsiderare p aliā ⁊ aliā sciā ita qꝫ vna scia ꝯsiderabit pp quid. ⁊ alia quia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Huiusmodi aūt sunt quecūqȝ sic se hñt ad inuicē qꝫ alterū sub altero est. ut speculatiua ad geometriā. machinatiua ad steriometriā. ⁊ armonica ad arithmeticā. ⁊ apparentia ad astrologiam.

¶ Exequit de itēto. pp qd sciendū qꝫ ad hoc qꝫ vna scia dicat qd ⁊ alia qa. pōt tripl'r ꝯtingē. pᵒ si vna scia subalternat simpl'r alij scie. sic musica simpl'r subalternat arithmetice. ⁊ iō de multis dicit musicus qa. de qbus dicit arithmeticus pp qd. 2ᵒ pōt hoc ꝯtingē si scia simpl'r nō subalternet scie. sed subalternet ei q̄tū ad aliquā ptē: sicut nālis phia subalternat pspectiue nō simpl'r sed q̄tū ad illā ptē que est de yride. ⁊ iō in multis q̄tū ad ea que spectāt ad yridē uel ad arcū celestē dicit nālis qa. de qbꝰ dicit pspectiuus pp qd. 3ᵒ hoc pōt ꝯtingē si scia nō subalternet scie nec simpl'r nec q̄tum ad aliquā ptē: sed solū hoc est qa utit aliqua ppōne de qua dicit qa. circa quā alia scia dicit pp qd. ut pꝫ i medicina cirugica ⁊ geometria. medicina enim cirugica nec simpl'r nec ſꝫ aliquā sui ptē subalternat geometrie. medicus tñ cirugicus dicit de aliq̄ quia. de quo spectat ad geometrā dicere pp qd. Dicit enī cirugicus qꝛ vulnera circularia tardiꝰ sanant. de hoc aūt diceret geometra pp qd. vꝫ qꝛ in circulo partes vulneris circularis pp eaꝝ distātiā tardius ꝯiugunt. ⁊ per ꝯñs talia vulnera tardiꝰ sanant. Tria ergo facit ſm qꝫ tripl'r ondit quō qa. ⁊ pp qd. ꝯsiderant in diuersis scientijs. nā pᵒ hoc ondit qn̄ scia vna subalternat alteri scientie simpl'r. 2ᵒ qn̄ nō subalternat ei simpl'r sed q̄tum ad aliquā ptē. 3ᵒ qn̄ nec simpl'r nec q̄tū ad aliquā partem subalternat vna scia alij sed solū hoc ꝯtingit circa aliquā pticularē ppōnē de qua vna scia dicit qa. ⁊ alia pp qd. 2ª ibi⌊ Habet aūt se ad speculatiuam. ⌋ 3ª ibi⌊ Multe vo ⁊ nō subinuicē. ⌋ Circa pmū duo facit. qꝛ pᵒ exemplificat de sciētijs simpl'r subalternatis quō ille dicūt qa. ⁊ subalternātes pp qd. 2ᵒ dat ꝯuenientiā ⁊ diuā iter hiꝰ scias ibi⌊ Fere aūt vniuoce. ⌋ Cōtinuet aūt sic. dictū est qꝫ qa ⁊ pp qd aliqñ ꝯsiderant in diuersis sciētijs⌊ hiꝰ aūt sunt quecūqȝ sic se hñt ad inuicē qꝫ alteꝝ sb altero ē. ⌋ q. d. qꝫ ille scie q̄ sic se hñt ad inuicē qꝫ altera est sub altera ⁊ qꝫ vna sbalternat alteri in illis hoc uerificat qꝫ vna dicit qa ⁊ alia pp qd⌊ ut ⌋ se hēt⌊ speculatiua. ⌋ i. pspectiua⌊ ad geometriā. ⁊ machinatiua. ⌋ i. que erit edificia. ⌊ ad steriometriā. ⌋ i. ad sciam que est de mēsuris corpoꝝ⌊ ⁊ armonica. ⌋ i. musica se hēt isto mō⌊ ad arithmeticā. ⁊ apparētia. ⌋ i. naualis se hēt isto mō⌊ ad astronomiā. ⌋ ¶ Notandum aūt qꝫ in oibꝰ istis sciētijs subm est sub subo. nā subm speculatiue. i. pspectiue est sub subo geometrie. nam pspectiua considerat de linea visuali. geometria vo de linea simpl'r. linea enim simpl'r est pars subiecti geometrie. cōsiderat enī geometria de quantitate cōtinua. quātitas aūt ꝯtinua diuidit in lineā supficiem ⁊ corpus. ipsiꝰ ergo q̄titatis ꝯtinue ſm se est ps linea

simplr. qr ꝙ linea visualis est sub linea simplr: id quod
ꝯsiderat pspectiuus est sub eo qd̄ cōsiderat geometra.
isto et mō se hȝ machīatiuus ad steriometriā. nā machi
natiua est de mēsuris edificioꝝ. steriometria de mēsu-
ris ulr corpoꝝ. corp⁹ eni qd̄ est edificiū est sb corpe ulr
sūpto. sic eni dicē possum⁹ ꝙ armōica se hȝ ad arithme
ticā. nā arithmetica est de nūo simplr. armonica. i. mu
sica est de nūo relato ad sonū. nūs aūt qui repit in so-
nis est sb nūo simplr. Ꝭ ei mō se hȝ apparentia. i. naua
lis ad astrologiā. nam astrologia ꝯsiderat mot⁹ astroꝝ
simplr. naualis v̄o ꝯsiderat h⁹ mot⁹ p ꝗsdā apparētias
τ p ꝗdā signa sēsibilia. ꝯsiderat eni ħ mō motū astrorū
put deseruit ad artē nauigādi. vñ h⁹ scia dicta est appen
tia qr p ꝗdā signa appentia τ sēsibilia idicat mot⁹ astro
rū ut deseruit ad artē nauigādi. mot⁹ aūt astroꝝ sic sum
pt⁹ est sb motu astroꝝ sūpto simplr. ❡ Dubitaret for
te aliqs utꝝ steriometria sit eadē scia cū geometria. τ
vr ꝙ sic. qr de mēsuris corpoꝝ itromittit se geometra.
steriometria ergo uel erit geometria ul ps geometrie.
❡ Dōȝ. ꝙ ad ħ dixerit qdā ꝙ steriometria de q̄ ħ logr
phs est ipe vndecim⁹ ul duodecim⁹ geometrie in quo
agit de solidis τ corpibus. possum⁹ tñ dicē ꝙ steriome
tria q̄ dicit pp qd. ei⁹ ꝙ machiatia dic qa. est sbalterna
ta geometrie: nec est eadē scia cū geometria. nā geome
tria est ualde abstracta. machiati a aūt mechanica que
erigit edificia est ualde sēsibilis τ ualde mālis. non aūt
eēt facile a scia ista abstracta τ ꝯsiderāte cās sic ulēs cu
iusmodi est geometria descēdē in sciaȝ sic sēsibilē τ mā
lē cuiusmodi est machiatia mechanica. Sȝ iter geome
triā τ machiatiuā est scia media q̄ dr steriometria. nā
illas cās q̄s cōsiderat geometra ulr ꝯsiderat steriome-
tra applicādo ad mēsuras corpoꝝ. ex ꝓpōnib⁹ enim τ
ex ꝓportiōib⁹ gñalr sūptis descēdit steriometra ad cō
siderādū de qbuslibet corpib⁹ sēsibilib⁹ quō se habeāt
ad inicē τ in q̄ ꝓportiōe. steriometra igr supponit ꝓ-
pōnes geometricas τ est q̄si ꝗdaȝ practica geometrie.
nā ex ꝓpōnib⁹ geometricis multas sēsibiles passiones
ꝓbat de corpib⁹ ad q̄s ꝓbādas nō descēderet geome-
tra q est artifex magis abstract⁹ τ eleuat⁹. steriometra
ergo accipit a geometra tāq̄ȝ artifex sēsibilia ab abstra
cto. machinatiuus aūt accipit a steriometra tanq̄ȝ ma
gis sēsibilis a minus sensibili. ❡ Deīde cum dicit.

❡ **Fere aūt vniuoce sūt haꝝ sciaꝝ ꝗdā ut astrologia mathēatica q̄ ē τ naualis τ armonica: mathematica q̄ est fm auditū.**

❡ Dat ꝯueniētiā τ dīfferētiā iter hu⁹ scias. Circa qd̄ duo fac.
qr p⁹ ondit quō tales scie ꝯueniūt. 2⁹ quō dīnt ibi [hc
eni.] ꝯueniētia āt iter has scias sbalternātes τ sbalter
natas ē: qr ꝗdā haꝝ sciaꝝ sbalternataꝝ sūt q̄si vniuo-
ce ad scias sbalternātes. sūt idē gñe τ uere ideȝ spē. iō
ait [Fere aūt ꝗdā haꝝ sciaꝝ] sup. sbalternaꝝ [sunt fe
re vniuoce] ad scias sup. sbalternantes [ut astrologia
mathe^ca τ naualis] sup. est q̄si vniuoca vna alteri [τ
armonica.] i. musica [mathematica] τ musica [q̄ est
fm auditū [sūt sup. uere vniuoce. ❡ Notādū āt ꝙ de
serenitate τ de tēpestate ꝯsiderat astrolog⁹ τ naualis:
sȝ astrolog⁹ ꝯsiderat de talib⁹ fȝ cās. qr ꝯsiderat mot⁹
τ sit⁹ astroꝝ a qb⁹ cāntr serenitas τ tēpestas. naualis āt
ꝯsiderat de talib⁹ fm ꝗdā signa sēsibilia τ fm q̄sdā ap-
parētias. ❡ Notādū ꝙ astrologia est duplex. vna que
ꝯsiderat solū mot⁹ τ cursus astroꝝ. alia practica τ iu-
dicialis q̄ fȝ mot⁹ astroꝝ iudicat serenitates τ tēpesta
tes: τ alia q̄ hic iferi⁹ accidūt. Ista āt astronomia iudi-
cialis est q̄si vniuoca ad naualē. qr id qd̄ ꝯsiderat naua
lis mō grosso τ sēsibili τ p ꝗdā signa appartētia: utputa
qr luna facit circulū: ul qr rubet celū. astrologia iudi-
cialis ꝯsiderat mō sbtiliori: ut p motus τ sit⁹ astroꝝ. ut
qr tales planete ad inicē ꝯiungentr. ul qr talis planeta
erit i tali ꝑsecto. iō ħ τ ħ eueniet. ❡ Notādū et ꝙ mu
sica fm auditū pōt dici musica istī talis: utputa ars viel
lādi τ citharizādi: hec aūt fere est vniuoca cuȝ musica
mathe^ca. nā illas easdē ꝓpōnes quas ꝯsiderat musica
mathe^ca mō magis sbtili ꝯsiderat: viellator τ cithari-
zator mō magis grosso τ sensibili. ❡ Dubitaret for-
te aliquis quō in talib⁹ dīr fere vniuoce scie sbalter-
nātes τ sbalternate. ❡ Dōȝ ꝙ vniuoca sūt q̄rū nomē
cōe est τ rō sbē eadē. rō aūt sumitr ex forā. τ qr illā ean-
dē formā quā ꝯsiderat scia supior mō abstracto cōside
rat scia iferior τ sbalternata mō sēsibili τ p applicatio-
nē ad māȝ. iō vna est fere vniuoca alteri. scia eni naua-
lis ꝗdā astrologia est. qr p ea q̄ videt i astris iudicat de
tempestate τ serenitate astroꝝ. ꝙ astrologia naualis τ
astrologia mathe^ca ꝯueniūt i noīe: qr q̄libet est astrolo
gia τ musica mathe^ca. τ fȝ auditū ꝯueniūt i noīe. qr q̄
libet ē musica. τ ꝯueniūt et in rōne: qr p eadē astra iu-
dicat de serenitate τ tēpestate. astronomia naualis p q̄
iudicat astronomia mathe^ca: nō m̄ est simplr τ ꝓprie
vniuoca hec τ illa. qr nō iudicat eodē mō. nā astrono
mus mathe^cs τ maxie iudicialis iudicabit de serenita
te τ tempestate ꝯsiderādo sit⁹ τ cursus astroꝝ. astrono
mus aūt naualis ꝯsiderabit p astra serenitatē τ tēpesta
tē ꝯsiderādo aliq̄ signa apparētia i astris. utputa qr lu
na facit circulū ul qr mare orit nimis rubicundus. τ
qd̄ dcm̄ est de astronomia mathe^ca τ naual i itelligēdū
est de musica mathe^ca τ q̄ est fm auditū. ❡ Ulteri⁹ for
te dubitaret aliqs utꝝ astronom⁹ iudicialis possit iudi
care de serenitate τ tēpestate τ de his q̄ ħ aguntr. ❡ Di
cēdū ꝙ Ptoleme⁹ i cētilogo suo duas ꝯditiones dat
iudicio astronomoꝝ. vna ē ꝙ debēt astronomoꝝ iudi
cia eē i ulī nō i pticulari. alia ē ꝙ talia iudicia sunt me
dia iter poīe τ necīū. τ ut ħ adaptem⁹ ad ꝓpositū dici
mus ꝙ ea q̄ hic iferi⁹ aguntr ul depēdēt ex libo arbitrio
ul nō: ꝙ si nō depēdēt sic tēpestas. serenitas. ubertas.
sterilitas. de talib⁹ poterūt iudicare astronomi ita tñ ꝙ
eoꝝ iudiciū erit plꝰ q̄ȝ poīe: qd̄ ē ad utrūlibet: τ min⁹
q̄ȝ necīū qd̄ ē sp. nā mot⁹ celi ꝑsupponit dispōnē māe
ita ꝙ ex eodē situ sideꝝ nō sp ꝯtigit idem effect⁹ si mā
nō sit eodē mō disposita. τ qr pōt p idispōnē māe ipedi
ri talis effect⁹ ex motu celi nō est necīū iudiciū de effe-
ctib⁹ istoꝝ iferioꝝ: q̄re si dicatr ꝙ ipa dispō māe depen
det ex motu celi ita ꝙ redeūtib⁹ siderib⁹ ad eūdē pun-
ctū redibit eadē dispō māe τ p ꝯñs idē effect⁹. dici dȝ
ꝙ nō opȝ dare tātā eq̄litatē nec tātā vniformitatē i ef
fectib⁹ q̄tā dam⁹ in cāis. vñ nō opȝ semp si in tāto tpe
est talis ꝯiūctio siderū ꝙ semp in illo tpe redeat talis
dispō māe. Si aūt q̄ ħ iferi⁹ aguntr dependēt ex libero
arbitrio tūc ibi est adhibēda scda ꝯditio. vȝ ꝙ iudicia
astronomoꝝ sunt in ulī τ nō in pticulari. nā liberū ar
bitriū motui corpoꝝ celestiū directe sbdiui eē nō pōt.
iō nō dȝ eē tale iudiciū in pticulari. utputa si qs p astro
logiā cerneret ꝙ deberet eē copia vini: iō nō deberet iu
dicare ꝙ petrus ul ioānes erūt ebrij qr p liberꝝ arbitri
um possent ab ebrietate cauē. Sed in ulī ueri⁹ iudiciū
daret dicēdo ꝙ plures erūt ebrij hoc anno pp copiam
vini. Si aūt descēderet ad psonas spāles posset eis ac
cidere maior deceptio. ❡ Deinde cum dicit.

❡ **Hoc aūt ipsuȝ qr sēsibiliū est scire. Sȝ ipȝ ꝓpter qd mathematicoꝝ. Hi eni causaꝝ demonstrationes habent.**

❡ Dat dīfiā iter scias sbalternātes τ sbalternatas τ q̄tu
or facit fȝ ꝙ q̄druplicē dīfiā assignat. vna eni dīfia ē ex
mō sciēdi. nā modus sciēdi scie sbalternate est scire qa
subalternātis aūt pp qd. 2ª dīfia est ex pte rei scite. naȝ
multotiēs ipȝ qa. ē sciū i scia sbalternata qd̄ nō ē sciū
in sbalternante. 3ª dīfia est ex pte scie sbalternate qr est
maior τ sēsibilior q̄ȝ sbalternās. 4ª āt est ex pte scie sb

alternātis qꝛ est foꝛalioꝛ ꝛ abstractioꝛ ꝙ̄ sbalternata. 2ª ibi [Et multotiens.] 3ª ibi [Sunt aūt hᵉ.] 4ª ibi [Mathematice eni.] Dicit ḡ ꝙ [ꝟ eni ipꝫ qꝛ scire ē sēsibiliū.] i. sciaꝝ sbalternataꝝ. [ꝫ pp qd scire est mathematicoꝝ.] i. sciaꝝ sbalternātiū. [hi eni.] i. mathematici siue scie sbalternātes [hn̄t demrones cāꝝ.] i. p cās. q. d. ꝙ dr̄ scia sbalternās a sbalternata i mō sciendi. qꝛ vnī⁹ est scire qꝛ. alteri⁹ pp qd. Deīde cū dicit.

Et multotiēs nesciūt ipm qꝛ sicut ule cōsiderātes multotiēs quedaꝫ singularium nesciunt propter id ꝙ non intendunt.

Dat scōaꝫ dr̄iā sūptā ex pte rei scite. d. [Et multotiens] sup. ipe scie sbalternātes [nesciūt ipm qa.] sup. qd̄ sciūnt sciētie subalternate [sic ↄsiderātes ule multotiēs nesciūt q̄dā de nūo singulariū pp id ꝙ nō intēdūt.] i. ꝙ nō aduertūt nec ↄsiderāt. q cūqꝫ eni scit aliqd in uli ꝛ in suis pncipijs nō opꝫ ꝙ sciat illō in ꝑpa foꝛa. scie ḡ sbalternātes pp suā altitudinem ↄsiderātes ules cās lꝫ sciāt pp qd. igrāt tn̄ multos effect⁹ ꝛ mīra qꝛ q̄ nō igrāt scie sēsibiles ꝛ sbalternate. Est ḡ ꝟ dr̄ia inter sciaꝫ sbalternatā ꝛ sbalternātē q̄ꝫtū ad ipaꝫ reꝫ. qꝛ ipꝫ qa. pōt eē scitū in scia sbalternata qd̄ nō est scituꝫ i sbalternāte. Notandū aūt ꝙ geometra nesciret qꝛ vulnera circularia tardi⁹ sanant. ꝛ tn̄ scit cām hᵉ. scit eni ꝙ circlus nō hēt angulū. hoc aūt est scire cām q̄re circulare vulnus sanaṫ tardi⁹. nā ubi fit angulus ptes appropiquāt magis. iō vulnera angl'aria pp ꝑpinqtatem ptiū citi⁹ sanant. qꝛ citi⁹ ↄiūgunṫ ptes ad inuicē. circularia aūt tardi⁹. carē angulo ḡ est pp qd circulare vulnus tardius sanaṫ. scit ergo geometra istud pp qd. qꝛ scit circulū carere angulo. multi tn̄ geometre sunt a qbus si quereret utrū circularia vulnera tardius sanent qui diceret se nescire. Deinde cum dicit.

Sunt aūt hec quecūqꝫ alterū quid sit ꝑꝫ substantiam ꝛ utuntur spēbus.

Dat tertiā dr̄iā sūptā ex pte scie subalternate que est mālioꝛ. d. [Sūt hec.] i. sūt scie sbalternate [que qdē sunt qdā alterū ꝑm sbaꝫ ul' ꝑm sbm.] alteritas enim ꝛ diuersitas sciaꝝ subalternataꝝ ad scias subalternātes sumiṫ ꝑm sbaꝫ ꝛ ꝑm sbm. i. ꝑm mām ad quā applicanṫ. vn̄ tales scie [utunṫ spēb⁹.] i. utunṫ foꝛa sup. applicata sūa māꝫ. est ḡ hec dr̄ia ex pte scie subalternate: q̄ est qd alterū ꝛ qd diuersum a subalternāte rōne sbi ꝛ māē ad quā applicaṫ. Deinde cum dicit.

Mathematice eni circa spēs sunt. Non eni de subō aliq̄: si enīꝫ de subō aliq̄ geometrica sūt: ꝟ nō ꝑm ꝙ de subiecto sunt.

Dat q̄rtā dr̄iā sūptā ex pte scie subalternātis. nā tales scie dr̄nt a sbalternatis: qꝛ sunt circa spēs ꝛ sūt foꝛmaliores illis. iō ait ꝙ [mathematice eni.] i. scie sbalternātes [sūt circa spēs] ꝛ circa formā [nō eni sūt de aliquo sbo.] i. de aliq̄ mā spāli. lꝫ eni ea que ↄsiderat geometra sint in aliq̄ sbo: ipe tn̄ ↄsiderat ea ut nō sūt i sbo. iō ait [si eni geometrica sūt de aliq̄ sbo.] i. de aliq̄ spāli mā [sed nō] sup. ↄsideranṫ talia a geometra [ꝑm ꝙ sūt de sbo.] ↄsiderat eni geometra lineaꝫ q̄ nō est sine ligno ul' sine lapide ul' sine aliq̄ mā: ipe tn̄ ↄsiderat eaꝫ ut nō est in aliq̄ mā. est ḡ hec 4ª dr̄ia ex pte scie sbalternātis: qꝛ ꝟ dr̄ a sbalternata: qꝛ est circa spēꝫ ꝛ ē magis foꝛalis. Dubitaret forte aliqs quō geometra pt ↄsiderare lineā que est i mā ꝛ que dr̄ de aliquo sbo ut nō est in mā ꝛ ut nō dr̄ de aliq̄ subo. Dōꝫ ꝙ mathematicus nō abstrahit a mā simpl'r: ꝫ a mā sēsibili: quātitas sūt ↄtinue quā ↄsiderat mathematicus nāl'r hēt eē in mā. ꝛ sine mā nō pōt itelligi ꝙ hēat nāle eē. iposibile est eni ꝙ mathematicus abstrahat a mā simpl'r: sed abstrahit a mā sēsibili. nā v̄tutes actiue ꝛ passiue cuiusmodi sūt q̄litates pme ꝛ q̄litates scōe que deriuanṫ a q̄litatib⁹ pmus faciūt rē quācūqꝫ eē sēsibilē: materia ergo sēsibilis est mā qlis: ꝛ qꝛ q̄ꝫtitas est ꝑoꝛ q̄litate: qꝛ quātitas est accn̄s qd̄ pmo iest sube: ut vult Cōmētatoꝛ in. 12. meta. poterit intelligi mā quāta nō itellecta mā q̄li: lꝫ q̄ꝫtitas sit cū q̄litate ꝛ hēat eē in mā q̄le tn̄ qꝛ pōt itelligi q̄ꝫtitas que est in mā q̄li nō itellecta mā q̄li. ꝟn ergo dcm̄ est ꝙ geometrica sunt in aliq̄ sbo. i. in aliqua mā quali: ꝑm se aūt ↄsideranṫ a geometra non in sbo ꝛ ꝑm ꝙ nō dn̄t de sbo. i. ꝑꝫ ꝙ nō sunt in mā q̄li: ꝛ ut nō dicunṫ de materia quali: sed ut sunt abstracta a materia tali. Tūc seqtur illa pars.

Hēt aūt se ad speculatiuā sic hec ad geometriā. alia ad ipaꝫ: ut id qd̄ ē de yride ipꝫ qdē qꝛ philosophi est scire: ꝟ pp qd speculatiui aut simpl'r aut ꝑm doctrinam.

Que est scōa ps pncipalis h⁹ lectiōis. i qua postq̄ auctoꝛ oñdit quō pp qd. ꝛ qa. cōpanṫ ad diuersas scias q̄rū vna alteri simpl'r subalternaṫ. oñdit quō cōpanṫ ad diuersas scias: q̄rū vna nō subalternaṫ alteri simpl'r ꝫ ꝑm aliquā ptē. d. ꝙ [Hēt aūt ad speculatiuā.] i. ad pspectiuā [sic hec ad geometriam. alia ad istā.] q. d. ꝙ alia scia utputa nālis se hēt ad istam. i. ad pspectiuā sic hec. i. sic pspectia ad geometriā. nā de aliq̄ dicit nālis qꝛ. de q̄ dicit pspectiu⁹ pp qd. sic de aliq̄ dic pspectiu⁹ qa. de quo geometra dic ppter qd. [ut est id qd̄ est de yride.] q. d. ꝙ q̄ꝫtū ad illā ptē que est de yride phisic⁹ subalternaṫ pspectiuo sic pspectiuus geometre. q̄ꝫtuꝫ ergo est ad id qd̄ est de yride [phici est scire qꝛ. sed pp qd pspectiui aut simpl'r aut ꝑꝫ doctrinā] qd̄ quō intelligēdū sit in dubitatiōe diceṫ. Notādū aūt ꝙ nālis phia siue phica nō subalternaṫ pspectiue simpl'r ꝫ q̄ꝫtū ad aliquā ptē: utputa q̄ꝫtū ad id qd̄ est de yride. igr qā pp qd. ꝛ qa. cōpanṫ ad tales scias diuersas huiusmodi sunt pspectiua ꝛ phica talis cōpatio nō est ꝑm ꝙ vna scia sbalternaṫ alteri simpl'r ꝫ ꝑꝫ ꝙ sbalternaṫ ei q̄ꝫtuꝫ ad aliquā pteꝫ. Dubitaret forte aliqs quō de yride dicit phs qa. pspectiuus aūt pp qd. aut simpl'r aut ꝑm doctrinā. Dōꝫ. ꝙ opꝫ ex his que dn̄t de linea visuali circa quā lineaꝫ negociaṫ pspectiua dicē pp qd eoꝝ que apparēt in yride. ea aūt que dn̄r de liea visuali ul' cōpetūt ipi liee ꝑm se ꝛ illa accipit pspectiu⁹ a geometra. nā ad geometrā ptinet deteriare de linea ꝛ de his que linee insunt per se. si v̄o ea que dn̄r de linea visuali nō cōpetāt liee ꝑꝫ ꝙ liea ꝫ ꝑm ꝙ visualis talis dn̄t eē pspectia simpl'r. talia eni nō accipit pspectiu⁹ ab alio. qꝛ ḡ ad dōꝫ pp qd de yride aliq̄ sumunṫ de liea visuali que cōpetūt ei ꝑm ꝙ visualis. aliq̄ v̄o ꝑꝫ ꝙ linea: ideo pp qd de yride dicit pspectiuus simpl'r ꝛ ꝑm se ꝛ dicit pspectia nō ꝑꝫ se sed ut accipit ea a supiori scia. de yride ḡ qa dicit nālis. ꝫ pp qd dicit pspectiu⁹ aut simpl'r aut ꝑꝫ doctrinā sup. supioꝛē. i. ꝑꝫ ꝙ accipit a geometra. ꝟ eni ↄcoꝛdat cū alia inslatiōe ubi dr̄ ꝙ de yride phici ē scire qa. ꝫ pp qd pspectiui. aut simpl'r aut ei⁹ q est ꝑm metaphisica. cū aūt q est ꝑm mathe͡ca appellat geometrā. de yride ḡ pp qd ul' dic pspectiu⁹ simpl'r q̄ꝫtū ad ea q̄ sūt linee visualis. ul' dicit hic ille q est ꝑm mathe͡ca. i. geometra siue pspectiuus ut accipit a geometra q̄ꝫtuꝫ ad ea que sunt ipsi⁹ linee. Tūc igiṫ seqtur illa ps.

Multe eni ꝛ nō subiuicē sciaꝝ hn̄t se sic ut ad geometriā medicia: ꝙ eni vulnera circularia tardius sanant medici est scire: propter quid aūt geometre.

Que est 3ª ps pncipalis lectiōis hui⁹ in q̄ oñdiṫ quō ppter qd ꝛ qa cōparanṫ ad diuisas scias: quaꝝ vna nō

subalternaẽ alteri nec simplr nec sm ptẽ sed h est soluz sm aliquã ppõnẽ de qua vna scia dicit qr. alia pter qd. io ait q[mste vo sciaz.]i. de nuo sciaz[nõ subalicẽ.]i. qrũ vna non subalternaẽ alteri nec simplr nec sm aliquã ptẽ[se hñt sic.]s. q vna dicit qr. ⁊ alia pter quid.[ut medicia.]i. cirugica[ad geometriã q eni ulnera circularia tardi⁹ sanant qr ẽ scire medici.] i. cirugici[pp qd aũt geometre.]C Nõn^m aũt q medicia cirugica est curatrix vulneri tñ nec simplr nec sm ptẽ sbalternaẽ geometrie. tñ de aliq ppõne ut q circularia vulnera sananẽ tardius dicit talis medicia qr. de q geometra dicetet pp qd. C Notãdũ ẽt q isto mõ q dicit meditia qr. ⁊ geometra pp qd. nõ est qr vna sbalterneẽ alteri sea s3 aliquã ppõnẽ sic se hñt etiã geometria ⁊ nãlis phia. geometria eni nec simplr nec s3 aliq3 ptẽ sbalternaẽ nãli phie. attñ de aliq ppõne dicit geometra qr. utputa qr l3 de pũcto ad pũctuz rectã lineaz ducẽ. de q dicit phicus pp qd. pbaẽ eni in. 6. phisicoz q iter quelibet duo pũcta est date lineã mediã.

Figurarum aũt magis scire faciẽs maxime pma est.

C Postq phs cõpauit demñatione pp qd. ad demñatione qr. ut eligeret sibi demñationez pp qd. que magis facit scire. In pte ista cõparat figuras sillogismoz ad seiuicẽ ut eligat sibi figurã illã que magis facit ad scire. Circa qõ duo facit: qr p^o facit qõ dictuz est. 2° qr mẽtionẽ fecerat de ppõne imediata affirmatiua ne aliqs crederet q ois ppõ imediata eẽt affirmatiua ⁊ q nulla eẽt talis. negatiua ostẽdit quõ hẽat fieri ppõ imediata ⁊ negatiua ibi[Sicut aũt eẽ. a. in. b.] Propter pmũ sciẽdum q figura illa que magis facit scire est p^a figura. Circa qõ tria facit in p^a pte. nã p^o ponit hãc ueritatẽ. q p^a figura magis facit scire. 2° ad hoc pbãdũ adducit multiplicẽ rõnẽ. 3° epilogat circa deteriata. 2ª ibi[Mathematice enim.]3ª ibi]Manifestũ est igiẽ.]Dicit ḡ q[Figurarũ aũt magis faciens scire.]i. iter figuras silloz illaq est magis idonea ad gñandũ sciaz[maxie ẽ]sup. p^a fig^a. C Deide. c. d.

C Mathematice eteni sciarũ per hãc fuerũt demõstrationes ut arithmetica ⁊ geometria ⁊ perspectiua.

C Probat qõ dixerat. Circa qõ q̃tuor facit s3 q q̃tuor rõnes adducit ad ppositũ. 2ª ibi[Et fere dicẽ est.]3ª ibi[Et postea ipsi⁹.]4ª ibi[Ampli⁹ h illis.]Prima est rõ a signo. nã signũ est q p^a figura magis facit scire qr mathematice scie que sunt certissime ⁊ que maxie faciũt scire potissime utunẽ hac figura: iõ ait q[Mathematice eni sciaz p hãc pmã figurã fuerũt demñationes: ut arithmetica ⁊ geometria ⁊ pspectiua]tũc est ḡ supplẽdarõ q cũ sic sit signũz est q p^a figura magis faciat scire. C Dubitaret forte aliqs utrũ mathematice sint certissime ⁊ maxie faciant scire. C Dõm q ista certitudo ul' põt accipi ex pte rei ul' ex pte nãe. si ex pte rei q̃to scia est de simpliciorib⁹ tãto est certior. ⁊ iõ metaphisica est certissima sciaz ubi agiẽ de deo ⁊ sbis sepatis que simplicitate excedũt cetera entia. S3 in cõparatiõe ad nos talia nõ sunt certissima: qr nõ sunt pportionata itellectui nõo. ⁊ nõ nisi a posteriori possumus deuenire in cognitionẽ ipoz: de talib⁹ eni possumus scire. qr sunt ⁊ q̃ itelligũt. S3 q̃lia est eoz ẽe. ⁊ q̃lis est suoz itelligẽ balbutiẽdo pferimus ⁊ balbutiendo de ipsis loquẽtes nõ qd sunẽ. s3 qd nõ sũt scimus itellectu eẽni lali sbe sepate a nobis itelliginõ possũt. C Mathematica ḡ qr sunt magis pportionata itellectui nõo: imo qr cognitio nr̃a in mathematicis sm Cõmẽ. in p^o phi^e. icipit a p̃orib⁹ ⁊ p cãs in eis deuenimus in cognitionẽ effectuũ: in cõpatione ḡ ad nos tales scie sunt certissime. vñ ⁊ Cõmen. in. 2. meta. ait q demñatiões mathematice sunt in p^o ordie certitudis ⁊ sbdit q demñatiões nãles sequunẽ eas in h. dicam⁹ ḡ q cũ triplex sit modus eẽntialis phie phicus mathematicus ⁊ diuinus: demñatiões mathematice sũt certiores demñonib⁹ nãlib⁹ ⁊ rõne rei. qr res mathematice sunt magis abstracte. ⁊ rõne nr̃i. qr cognitio nr̃a in mathematicis icipit a p̃orib⁹. in nãlib⁹ aũt icipit ab effectib⁹ ⁊ a posteriori. pus eni phi fuerũt admirati effectũ: ut lunã eclipsari ⁊ postea iuestigauerũt eẽ cãm interpõnẽ terre: s3 ut p3 sciẽtib⁹ p geometriã pus sciẽ q triãgulus hẽat angulũ extrisecũ q̃3 q hẽat tres ⁊ tamẽ hẽe angulũ est pus ⁊ est cã ei⁹ qõ est hẽe tres: s3 ipa mathematica est metaphisica certior nõ rõne rei sed rõne nr̃i ut est p hita declaratuz. C Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs utrũ tres iste scie de qb⁹ facit mẽtionẽ. v3 arithmetica geometria ⁊ pspectiua sint eque certe. C Dõz q iste tres scie se hñt p ordinẽ in certitudie. nã ut pbatur in p^o meta. scia que est de re que se hẽt p additionẽ ad rẽ aliã de q est scia alia est min⁹ certa q̃3 illa scia qr ẽ de re min⁹ simplici. ⁊ qr pũct⁹ se h3 p additionẽ ad vnitatẽ. qr pũct⁹ est sba posita. ul' qr pũct⁹ est vnitas põnẽ hñs iõ arithmetica q est de vnitate est certior geometria q est de pũcto. Rursus lica visualis se h3 p additionẽ ad lineã simplr. geometria igiẽ q est de linea simplr est certior pspectia q est de linea visuali. C Deide cũ dicẽ.

C Et fere dicere est quecũq3 pp qd faciũt speculationẽ. aut eni oino aut sic frequenti⁹ ⁊ in plurib⁹ p hãc figurã que est pp qd sit silĩs q̃re ⁊ p hãc erit maxime faciẽs scire propter quid speculari.

C Adducit scdaz rõnẽ. sumiẽ aũt hec rõ ex ipa cã siue ex ipo pp qd. iõ ait q[⁊ fere est dicẽ q quecũq3 faciunt speculationẽ.]i. demñonẽ[pp qd.]i. p cãm[aut oio aut sic frequẽti⁹ ⁊ i plurib⁹ p hãc figurã.]i. p pmã[sit silĩs]q est pp qd. i. p cãz[q̃re faciẽs scire speculari pp qd maxie erit p hãc figurã]s. p p^am. C Dubitaret forte aliqs q̃re faciẽs scire speculari ul' faciẽs scire cognoscẽ pp qd ul oino uel in plurib⁹ erit per pmã figuram. C Dõz q in demñatiõib⁹ est cã per se qr per cãz per accñs nõ est demñatio q nec per talẽ cãz ggenerat sciaz per se aũt icludiẽ. de oi ḡ talis cã est ulis. illõ ḡ qõ demñaẽ pp qd demñaẽ ulr. demñare aũt aliqd ulr est duplr ul' affirmatiue uel negatiue. p^a ḡ figura uel demñat pp qd. i. ppõnẽ hñtez per se cãm ⁊ ppõnẽ ulem q̃tum ad ulez affirmatiuã ul' ut i plurib⁹ q̃tũ ad utrãq3. v3 q̃tũ ad affirmatiuã ⁊ negatiuã. nã p pmã figurã põt ocludi utraq3. v3 affirmatiua ⁊ negatiua. in 2ª aũt negatiua tm̃. in 3ª qdẽ nulla est ulis. p^a ḡ figura ul' oẽs cõplectiẽ ⁊ oẽs ulẽs ocludit q̃tũ ad affirmatiuas uel in maiori pte qr ocludit ⁊ affirmatiuas ⁊ negatiuas q sunt multo plẽs q̃3 negatiue tm̃. ul' possum⁹ aliẽ rñdẽ qr sm qõ dz in 2° elẽchoz semp in nõ facẽ itelligiẽ facẽ ⁊ oino i negatiõe demñõ. i. affirmatio itellẽ eni vnũ ut itellus negatiuus siue itellẽ puatiu⁹ ut qõ aliqd sit idistictũ a se ⁊ distictũ ab alio ⁊ nõ sit aliõ psupponit itell3 entis ⁊ itell3 positiuũ. reddẽ ḡ cã3 negatie semp psupponit reddusionẽ cãe affirmatie. ut multũ ḡ idigem⁹ reddere cãm affirmatie. ut raro aũt negatie. iõ qr sic rectuz est iudex sui ⁊ obliq. ⁊ sic p rectũ itelligim⁹ rectũ ⁊ obliquũ ita affirmatio est iudex sui ⁊ negatiõis ⁊ per affirmationẽ itelligim⁹ affirmationẽ ⁊ negõnẽ: affirmatio aũt multũ facit ad scire: negatio aũt ut paz. ⁊ qr ulis affirmatia p solã pmã figurã ocludiẽ: negatia ulis p pmã ⁊ scdaz bñ dem est q frequẽti⁹ ⁊ ut in plurib⁹ silĩs faciẽs nos scire speculari. i. cognoscere pp qd maxie sit p hãc figurã. i. per pmã. C Deinde cũ dicit.

Postea ipsi⁹ qegd est sciaȝ p hāc solā figurā venari possibile est. i media eni figura nō cathegoricus sill's s ipsi⁹ qō qd est scia est affirmatiōis. in ultīa fit q̄le sed nō ulr: sed qō qd est ulīuȝ est. nō eni quodāmodo est aial bipes homo.

Adducit tertiā rōnem ex pte ipsi⁹ diffōnis. nā demrātiā hēt per se cōpatiōnē ad diffōnē. nā ut supra dictuȝ est diffō uel est demrationis pncipiū uel demrationis ɔclō uel tota demratio pōne dīns. cum ḡ diffō p̄dicet ulr affirmatiue. qr ⁊ solā p̄mā figurā ɔcludit. ulis affirmatiua sola p̄ma figura potissime est utilis ad demōstratiōnē ⁊ sola ip̄a potissime facit scire. iō ait gl̲ postea.]i. post rōnes assignatas est hec etiā rō ad ppositū qr l̲ ipsi⁹ qdē q̄ qd est.]i. diffōnis l̲ sciaȝ uenati per solā hāc p̄mā figurā est possibile.]nā l̲ in media eni figura nō fit sill's cathegoricus.]i. affirmatiuuo l̲ sed scia ipsi⁹ q̄ qd est affirmatiōis est.]nā diffō affirmatie p̄dicat l̲. in ultima]figura. i. in 3ª l̲ fit qdē]sup. ɔ affirmatiua l̲ sed nō ulr.]oēs eniȝ ɔnes tertie figure sunt pticlares l̲ sȝ q̄ qd est.]i. ip̄a diffō l̲ ulīuȝ est.]i. ulr p̄dicat l̲ hō eni nō est aial bipes quodāmō.]i. pticulariter sed ulr. Notādū aūt vim rōnis h⁹ in hoc ɔsistē q̄ qr demrator semp utit diffōne ⁊ maxie in demratione potissima cuȝ diffō p̄dicet ulr ⁊ affirmatiue qr aial bipes que est diffō hois ulr ⁊ affirmatiue p̄dicat de homine cuȝ in 3ª figura non fit ɔ ulis in scda nulla affirmatiua scia diffōnis: qr potissime ptinet ad demratiōnem potissime per p̄mā figurā fieri hēt. Notādū q̄ hec rō 3ª differt a rōne 2ª sicut spāle differt a gnali. arguebat eni rō scda q̄ qr demratio accipit ipȝ pp qd. i. ip̄am cām per se que maxie accipit affirmatiue ⁊ ulr. iō sola p̄ma figura est maxie utilis ad scire: qr in sola p̄ma ɔcludit ulis affirmatiua. hec aūt rō 3ª arguit ex cā per se magis spāl'r. nā demratio accipit cāȝ per se ⁊ talem cām per se cuiusmodi est diffō. cum ḡ diffō p̄dicet ulr ⁊ affirmatiue sola p̄ª figura facit maxie ad scire. qr in sola ip̄a ɔcludit ulis affirmatiua. Dubitaret forte aliqs: qr vr̄ rō phi eē isufficiēs. nā nō oȝ in oi demōstratiōe potissima ɔcludi diffōneȝ: imo ɔcludit passio de sbo ul' diffō passionis: ut si ira est passio irati ⁊ diffō ire est accēsus sanguis circa cor pp appetitū doloris ꝯtrio ɔcludet per hoc mediū qd est appetē dolorez. in ꝯrio ira de irato tanq̄ per se passio de sbo: ul' ɔcludet hic accēsuȝ sanguis circa cor de ip̄o irato tanq̄ diffō per se passiōis de ip̄o subiecto. nam cuicūqȝ competit diffinitum ⁊ diffinitio cuicūqȝ competit hic irā cōpetit ⁊ hic accēsuȝ sanguis: in demratiōe ergo potissima semp diffō est mediū: nō tū semp ɔ: cū ḡ mediuȝ sumat in p̄missis nō in ɔne rō phi arguit q̄ p̄misse in demratiōe sunt ules affirmatiue: nō aūt arguit q̄ ɔ. Cuȝ ḡ 3ª figura possit hic ambas p̄missas ules affirmatias scia diffōnis poterit hēri p tertiā figurā ⁊ nō p solā p̄maȝ. Dōȝ q̄ rōnē factā ɔcedimus q̄tū ad h q̄ demratio dr̄ scia diffōnis. i. hita p diffōnē. nā ut dicebat semp in demrone potissima diffō est mediū. nā p diffōnē dicentē pp qd passionis ɔcludit passio de sbo. ⁊ hec est scia. igit scia diffōnis. i. p diffōneȝ aggn̄ata hēt taȝ p̄missas ules q̄ etiā ɔneȝ. nā si diffō dicēs pp qd passionis cōpetit ulr sbo ut assumunt p̄misse opȝ q̄ ⁊ ip̄a passio cōpetat ulr sbo ut cōcludit ɔ. scia igit diffōnis aggn̄at p sill'm hntem ules p̄missas ⁊ ɔnem ulem. ⁊ qr hi⁹ sillus est in sola p̄ma figura: ideo sola prima figura maxime facit ad scire. Deinde cum dicit.

Ampli⁹ hec qdē illius nihil idiget. Ille aūt per hāc densant ⁊ augmētant quousqȝ utiqȝ ad immediata ueniant.

Adducit q̄rtā rōnē sumptā ex pte ip̄aȝ figurarum. d.]Ampli⁹.]i. amplior rō l̲ hec.]i. p̄ma figura l̲ nihil diget illis.]i. scda ⁊ 3ª l̲ ille aūt]sup. scda ⁊ 3ª idiget p̄ma. iō sbdit q̄ l̲ p hāc.]i. pp p̄mā figuram l̲ densant ⁊ augmētant]sup. scda ⁊ 3ª figura l̲ quousqȝ ueniāt ad imediata.]Tūc est ḡ supplēda rō q̄ cū figura illa magis faciat ad scire q̄ nō idiget figuris alijs p̄ª figura nō idiget nec scda nec 3ª magis faciet ad scire q̄ 2ª ⁊ 3ª que idiget p̄ª. Dubitaret forte aliqs quō 2ª ⁊ 3ª figure idigent p̄ª qr augmētant ⁊ dēsant p illā quousqȝ ueniāt ad imediata. Dōm q̄ hoc qō hic dr̄ uerū est mā'r ⁊ uerū est formal'r. ip̄a eni forma sillogistica 2ª ⁊ 3ª figura augmētat ⁊ dēsat per p̄mā quousqȝ ueniat ad imediata. ⁊ ip̄a etiā mā p̄dictarū figurarū habet sic augmētari ⁊ densari pp p̄mā. uenire eniȝ ad imediata est soluere aliqd in sua ultīa p̄ncipia ut nō restet ulterius quere pp qd. p̄ncipia aūt in que resoluit forma sillogistica sunt dici de oī ⁊ dici de nullo. ut dr̄ in li⁰ p̄orū. hec aūt p̄ncipia nō pbāt scdaȝ ⁊ tertiā figurā nisi resoluant in p̄mā. scda aūt figura resoluit in p̄mā p dēsatiōnē. dēsando eni mediū. i. subyciēdo ip̄m resoluit scda figura ubi semp mediū p̄dicat in p̄ª. ubi mediū in vna subijcit in altera p̄dicat. 3ª aūt figura resoluit in p̄maȝ pp augmētatiōnē. opȝ eni in 3ª mediū augmētare. i. dilatare ⁊ facē ip̄m p̄dicari si debeat resolui i p̄mā. hoc ergo mō 2ª ⁊ 3ª uenīūt ad imediata. i. resoluunt in p̄ncipia pbātia formā sillogisticā. qr dēsant ⁊ augmētantur per p̄mā. 2⁰ mō uerificat h nō solū q̄tū ad formas sȝ et q̄tū ad māȝ. nā si scda ⁊ 3ª figura accipiāt ppōnes mediatas ille ppōnes mediate nō deueniēt ad imediatas nisi dēsent ⁊ augmētent p p̄mā figurā: utputa si accipet i scda ul' in 3ª figura. ois hō ē corp⁹: cū iter hoiez ⁊ corp⁹ mlta sint media nō deuēim⁹ ad imediata descēdēdo a corpe ad hoiez ul' ascēdēdo ab hoie ad corp⁹ nisi p p̄mā figuraȝ. nā scda figura sp accipit sup. qr semp accipit mediū qō p̄dicat de utraqȝ extremitate. 3ª aūt semp accipit ifra. qr semp accipit mediuȝ qō subycit. sola aūt p̄ª accipit mediū ut mediū. qr sola ip̄a accipit mediū iter utraqȝ extremitatē. sola ḡ ip̄a poterit reduci ad imediata dēsando. i. descēdēdo accipiendo aliqd spālius uel augmētādo. i. ascēdēdo ⁊ accipiēdo coius mediū ⁊ lati⁹ ut si non est hec imediata. hō est corpus qr corpus nō imediate p̄dicat de hoie nec hō imediate subijcit corpori. imo sunt multa media sm̄ p̄dicamentalē lineā iter hoiem ⁊ corpus: si hec ppō debeat reduci ad imediata hoc erit dupl'r. ul' qr talis reductio erit q̄ aliqd imediate p̄dicet de hoie de q̄ imediate nō p̄dicat corpus. ul' q̄ aliqd imediate sbycist corpori cui imediate nō sbycit hō. p̄mū fiet ɔdēsādo ⁊ descēdēdo. semp eni accipiet descēdendo iter corpus ⁊ hoiem donec deueniat ad aliqd qō imediate p̄dicet de hoie. 2ᵐ aūt fiet ascēdēdo ⁊ augmētādo. si eni semp accipiatur ascēdēdo iter hoiez ⁊ corp⁹ ad ultimū deueniet ad aliqd qō imediate subijciet corpi. Deīde cū dicit.

Manifestū igit q̄ maxie ppriū scie p̄ma figura. Sic aūt eē. a. in. b. ɔtigit idiuidua'r sic ⁊ nō eē ɔcedit. Dico aūt idiuidua'r eē aut nō eē eo q̄ nō est eoȝ medium.

Epilogat circa determiata. d. q̄ l̲ manifestū est igit q̄ p̄ª figura est maxie ppriū.]i. maxie est a p̄pietate l̲ scie]i. maxie facit ad scire. Tūc sequit illa ps. l̲ Sic aūt eē.]Qr fecerat mentionē de ppōne imediata affirmatiua. qr per ɔdēsatiōnē ⁊ augmētatiōnē ⁊ accipiendo iter sbm ⁊ p̄dicatū affirmatiua reducit ad imediatas. ne ḡ aliqs crederet q̄ nō eēt dare negatiuā imediatam sicut est dare affirmatiuā oñdit q̄ est dare negatiuā ime-

pponit qđ itēdit. 2° exequit̃ de itēto ibi[Cū igit̃ aut. a. qdē.]Dicit ğ[sic. a. eē in. b. ɔtingit idiuidualr̃]i. imediate. q. d. ꝙ sic est dare ꝙ. a. sit in. b. ⁊ p̄dicet̃ de b. ⁊ sit ppō affirmatiua imediata[sic ⁊ ɔcedit nō eē] sup. a. in. b. ⁊ remoueri. a. a. b. idiuidualr̃ ⁊ facere ppōnē imediatā ⁊ negatiuā. ⁊ exponit se qd appellat idiuidualiter. d.[dico aūt idiuidualr̃ esse.]i. ppōnē affirmatiuā imediatā[aut nō eē.]i. ppōnē negatiuā imediatā[eo ꝙ nō ē eoꝝ mediū]qn̄. s. nō est dare mediū ad iferēdū p̄dicatū de subō siue illa ppō sit affirmatiua siue negatiua dicit̃ eē imediata. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū in ppōne negatiua sit dare mediū. ¶ Dōz: ꝙ mediū pōt accipi dupl̄r. uel s̄m ordinē p̄dicati. uel s̄m ordinē silli. uel aliter pōt distigui ⁊ in idem redit: ꝙ dupl̄r est mediū: qꝛ est mediū qđ est iter p̄dicatū ⁊ s̄bm: ⁊ est mediū qđ nō est iter s̄bz ⁊ p̄dicatū: s; iter p̄dicatū de s̄bo iferẽ p̄dicatū de s̄bo. mediū aūt s; ordinē p̄dicati siue mediū iter p̄dicatū ⁊ s̄bm nō h̄et nisi ppō affirmatiua. nā nō accipit̃ aliqd iter aliq̄ duo nisi illa sint ad iuicē ordīata. ⁊ nisi vnū illoꝝ sit sup̄ aliō: i. ppōne aūt negatiua si sit uera nec p̄dicatū ē supra s̄bm nec ifra: sed est ex̄neū ab eo. talis ğ ppō nō h̄et mediū iter p̄dicatū ⁊ s̄bm: sed pōt h̄ere mediū per qđ iferẽ ⁊ ɔcludit̃ remotio p̄dicati ad s̄bm: ut hic: nullus hō est quātitas: h̄et pro medio subam per quā hec ppō ɔcludit̃. nā si nulla suba est quātitas ⁊ ois hō est suba: cōcludet̃ ꝙ nullus hō sit quātitas. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cū igit̃ aut. a. qdē aut. b. i toto quodā sit aut ⁊ ambo nō ɔtigit. a. in. b. p̄mo nō esse

¶ Exequit̃ de itēto. Circa qđ duo fac: qꝛ p̄° ostēdit quō h̄et eē ppō negatiua. 2° quō imediata ibi[Si nō neutra.]Circa p̄m duo fac: qꝛ p̄° dic̄ qt modis h̄et fieri ppō negatiua mediata. 2° exeq̄t de qlibet illoꝝ modorū ibi[Sit eni. a.]Dic̄ ğ[Cū igit̃ aut. a. qdē.]i. aut p̄dicatū[aut. b.]i. s̄bm[sit in toto q̄dā.]i. h̄et aliqđ p̄dicatū sup̄ se[aut ⁊ ambo.]i. tā p̄dicatū q̄z s̄bz h̄et aliqđ gen⁹ sup̄ se[nō ɔtigit. a.]i. p̄dicatū[nō eē i. b.]i. remota a s̄bo[p̄mo.]i. imediate. ppō ğ negatiua pōt eē nō imediata tripl̄r. uel qꝛ p̄dicatū h̄et aliqđ gen⁹ supra se: uel qꝛ s̄bm h̄et h⁹ᵐⁱ gen⁹ supra se. uel qꝛ ambo tā p̄dicatū q̄z s̄bm h̄nt supra se genus. ¶ Deide cū dicit.

¶ Si eni. a. i toto. c. ğ si. b. nō ē i toto. c. pōt eni. a. eē qdē in quodā toto: sed. b. nō eē i hoc. erit sill̃s ꝙ nō sit. a. in. b. Si enim in. a qdē omni est. c. in. b. aūt nullo est in. b. nullo est. a. ⁊ hoc per medium. c.

¶ Exequit̃ de oīb⁹ his modis. Circa qđ tria fac. qꝛ p̄° facit qđ dictū est. 2° q̄ddā qđ supposuerat declarat. 3° epilogat circa determiata. 2° ibi.[Nō aūt ɔtingit.] 3° ibi[Manifestū est aūt igit̃.]Circa p̄m tria facit s; ꝙ de trib⁹ modis exequit̃. nā p̄° exeq̄t de ppōne negatiua mediata qn̄ p̄dicatū h̄et gen⁹ sup̄ se. 2° qn̄ s̄bm. 3° qn̄ utrūq. 2° ibi[Silr̃ āt]3° ibi[Eodē aūt mō.]Dicit[Sit eni. a.]i. p̄dicatū[i toto. c.]i. in aliq̄ gn̄e[si b.]i. s̄bm[nō est in toto. c.]i. nō est in illo gn̄e qđ pōt ɔtigē bn̄[pōt eni. a.]i. p̄dicatū[eē in q̄dā toto. c.]i. in q̄dā gn̄e[sed. b.]i. s̄bm[nō eē in b.]i. in illo genē[qđ si b mō ɔtingat sillus erit.]i. sill̃abit̃ sup. p mediū. c. ꝙ nō sit. a. in. b. vbi gr̄a si pponat̃ talis ppō. nulla quātitas est hō: qꝛ p̄dicatū. a. i. hō est in gn̄e quodā qđ est. c. i. qđ est suba: qꝛ s̄bm. b. i. quātitas nō est in. c. i. in suba. sill̃abit̃ p. c. i. p subam ꝙ nō sit. a. i. b. i. ꝙ quātitas nō sit hō. iō ait[ꝙ si eni in oi. a. est qdē. c.]i. si eē a. est. c. hoc est si oīs hō est suba[in nullo aūt. b. est. c.] i. si nulla quātitas est suba[in nullo. b. est. a.]i. nulla quātitas est hō. factus est ergo sillus in secūdo sc̄he ꝙ

a. remoueat̃ a. b. i. ꝙ quātitas nō sit hō[p mediū. c.] i. per subam. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Silr̃ autem est ⁊ si. b. in toto quodam est ut in. d. a. autem in omni. b. est. a. autez in nullo. b. erit per sillogismum.

¶ Determinat de 2° mō qn̄ s̄bz est in aliquo gn̄e. utputa si pponat̃ talis ppō. nulla linea est suba. iō ait ꝙ[silr̃ aūt est ⁊ si. b.]i. si s̄bm utputa linea[est in quodaz toto.]i. in quodā gn̄e. utputa in toto. d. qđ est in gn̄e qđ est q̄ntitas ꝙ significet̃ p. d.[d. eni.]i. q̄ntitas[in oi. b est.]i. in oi linea.[a. aūt.]i. suba[erit in nullo. b.]i. ɔcludet̃ nō eē in. b.[per sillm]sup. per mediū. d. i. per quātitatē. fiet eni talis sillus. nullū. d. est. a. nulla quātitas est suba. oē. b. est. d. i. ois linea est quātitas. ğ nullū. b. est. a. i. nulla linea est suba. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Eodem aūt modo demonstrabitur ⁊ si utraq̄ in toto quodam sit.

¶ Determinat de ppōne negatiua mediata qn̄ utraq̄. s. tā p̄dicatū q̄z s̄bm sūt in aliquo gn̄e. d.[Eodē autem mō demrābit̃]sup. a. nō eē in. b.[⁊ si utraq̄.]i. si tā p̄dicatū q̄z s̄bm sūt[in toto quodā.]i. in aliq̄ gn̄e: ut si pponat̃ talis ppō. nulla linea est hō. qꝛ tam linea q̄z hō sunt in aliq̄ gn̄e poterit per qđlibet illoꝝ generū inferri hec ppō negatiua. iferẽ eni per subam in 2° sc̄he sic. ois hō est suba. nulla linea est suba: ğ nulla linea est hō. inferẽ hec ppō per q̄ntitatē ⁊ fiet sillus in 2° p̄me sic. nulla quātitas est hō. ois linea est quātitas. ğ nulla linea est hō. eodez mō fieret iste sillus in p̄mo sc̄he si cōuerteret̃ maior. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Nō aūt ɔtigit. b. nō eē in quo toto est. a. aut iterū. a. i quo ē. b. manifestū ex coordinatiōib⁹ est q̄cūq̄ nō cōmutant̃ ad inicē. Si eni nihil coꝝ q̄ sūt i. a. c. p. coordiatiōe de nullo p̄dicant̃ q̄ sūt i. b. e. f. a. aūt in toto p. sit ordinatione ex̄nti. manifestū ꝙ. b. nō erit i. p. cōmutarent̃ eniz coordinationes. Silr̃ aūt est ⁊ si. b. in toto quodam est.

¶ Q̄ddā qđ supposuerat declarat. dixerat enim ꝙ poterat eē. a. i. p̄dicatū in q̄dā toto. i. in aliquo gn̄e in quo nō erat. b. i. s̄bm ⁊ ecōuerso. qđ declarat ex coordinatione p̄dicamētoꝝ. d.[Nō aūt ɔtingat. b.]i. s̄bm[nō eē in quodā toto cū. a.]i. eodē toto cū. a.[aut iteꝝ] sup. ꝙ nō ɔtigat eē. a. sup.[in quo est. b. manifestuz est ex coordinationib⁹ q̄cūq̄]sup. coordinationes[non cōmutant̃ ad iuicē]cuiusmodi sunt coordinatiōes diuersoꝝ p̄dicamētoꝝ ⁊ exponit se in terminis dicēs[si eni nihil hoꝝ que sunt in. a. c. d.]i. in aliq̄ coordinatione p̄dicamētali. utputa si nihil hoꝝ que sunt hō corpus suba]de nullo p̄dicat̃ que sūt in. b. e. f.]utputa si accipiat̃ linea ɔtinuū q̄ntitas que sūt in aliq̄ coordinatiōe p̄dicamētali.[a. aūt.]i. p̄dicatū utputa si hō[sit in toto. p.]i. in aliq̄ p̄dicamento qđ significat̃ p. p. utputa in p̄dicamēto sube.[p. coordinatione ex̄nti.]i. ex̄nti tali coordinatione p̄dicamētali que significat̃ p p.[manifestū est qm̄. b.]i. qm̄ linea que significat̃ per b.[nō erit in. p.]i. nō erit in p̄dicamēto sube qđ significatū est per. p.[cōmutarent̃ eni coordinatiōes]p̄dicamētoꝝ. ⁊ subdit ꝙ[silr̃ aūt est ⁊ si. b.]i. si s̄bm[est i toto quodā.]i. est in aliquo p̄dicamēto uel in aliquo gn̄e. poterit eni. b. i. s̄bm eē in aliquo gn̄e siue i aliquo p̄dicamēto in quo nō erit. a. i. p̄dicatū. ¶ Notādū autē ꝙ idē appellauit. a. c. d. ⁊. p. nam per. a. c. d. itelligit coordinationē p̄dicamētalē. utputa hō corp⁹ s̄ba. ⁊ p p. itelligit eādē coordinationē p̄dicamētalē. qꝛ ğ diuisio

ru͂ generu͂ ⁊ nō ſbalternatim poſitoꝝ diuerſe ſūt ſpēs ⁊ dr̃ie: ⁊ qꝛ que ſūt in diuerſis coordiationib⁹ p̄dicamēta lib⁹ nō p̄dicant̃ ēentialr̃ de ſe inuicē. a. ⁊. b. i. p̄dicatu͂ ⁊ ſc̄dm accipi in diu͂ſis coordinatiōib⁹ ⁊ h̄ mō vnu͂ illoꝝ erit in quodā toto. i. in quodā gn̄e uel in quodā p̄dicamēto in quo nō erit aliō ⁊ ecōuerſo. ¶ Deide cu͂ dic̃.

¶ Si vō neutru͂ ſit in toto nullo. Nō eſt āt a. in. b. neceſſe eſt indiuidualiter nō eſſe.

¶ Determinat de ꝓpōne negatiua imediata. Circa qd̄ duo facit. qꝛ p̄⁹ ꝓponit qd̄ itēdit. 2° ꝓbat ꝓpoſitu͂ ibi. ⌊ Si eni erit mediu͂. ⌋ dicit ḡ q̄ ⌊ ſi vō neutru͂. ⌋ i. ſi nec a. nec. b. ſiue ſi nec p̄dicatu͂ nec ſc̄dm ⌊ ſit in nullo toto ⌋ i. in nullo gn̄e ⌊ nō eſt aūt. a. in. b. ⌋ i. ſi. a. remoueat̃ a. b ⌊ neceſſe eſt idiuiduali̇r nō ieē. ⌋ i. neceſſe eſt indiuidualiter remoueri. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si eni erit mediu͂ nec͂e ē alteru͂ ipſoꝝ in toto q̄dā eē. aut eni i p̄ma figura aut i media erit ſill̃s. Si igit̃ i p̄ma figura. b. erit in toto q̄dā. affirmatiuā eni ad hāc opꝫ fieri ꝓpōnē. Si vō in medio queçūqꝫ cōtingit ad utrāqꝫ eni poſito p̄uatiuo fit ſill̃s. Cu͂ aūt utraqꝫ negatiua ſit nō erit.

¶ Probat qd̄ dixerat. d. ⌊ Si eni erit mediu͂ ⌋ ſup. ad ꝓbādu͂. qꝛ. a. remoueat̃ a. b. ⌊ nec͂e eſt alteru͂ ipſoꝝ. ⌋ vꝫ aut. a. aut. b. ⌊ eē in q̄dā toto. ⌋ i. eē in aliquo gn̄e. naꝫ ⌊ aut eni in p̄ma figura aut in media erit ſill̃s ⌋ ul̄is eni negatiua p p̄mā uel ſc̄dam figurā pōt ꝯcludi nō aūt p tertiā. ⌊ Si q̄dē igit̃ in p̄ma figura fiat ſill̃s. b. in toto q̄dā ⌋ ſup. erit. i. opꝫ q̄ ſc̄dm ſit i aliq̄ toto uel in aliq̄ gn̄e ⌊ nā hāc eni ꝓpōnē. ⌋ ſ. minorē ⌊ opꝫ affirmatiuā eē. ſi vō in media ⌋ ſup. fiat ſill̃s ⌊ q̄cūqꝫ ꝯtigit. ⌊ i. quelibet pōt eē affirmatiua tā minoꝛ q̄ maioꝛ ⌊ ad utrāqꝫ eni ⌋ ⌊ ad quācūqꝫ ⌊ poſito p̄uatiuo fit ſill̃s. ⌋ pōt eni ſc̄da figura h̄ēre maiorē affirmatiuā ⁊ miorē negatiuā ⁊ eꝯ. h̄ebit ḡ ſc̄da figura aliquā ꝓpōnē affirmatiuā: iō ſubdit q̄ ⌊ cu͂ utraqꝫ negatiua ſit nō erit ⌋ ſup. ſillūs. Si ḡ ſc̄da figura de nec͂itate aſſumit aliquā ꝓpōnē affirmatiuā q̄cūqꝫ ſit illa opꝫ q̄ aliq̄ extremitatu͂ ſiue maioꝛ ſiue minoꝛ ſit i aliq̄ gn̄e: oportebit ḡ uel. a. uel. b. eē i gn̄e ſi ḡ nec. a. nec. b. ſit i gn̄e nō poterit ſillari: nullu͂. b. erit a. p aliquā figurā. ¶ Notādum aūt q̄ ſi nec. b. nec. a. ſūt i aliq̄ gn̄e iſta erit imediata. nullu͂. b. ē. a. qꝛ nō poterit accipi aliqd̄ mediu͂ ad ꝯcludēdu͂ nullu͂. b. eē. a. nā ſi fiat ſill̃s i p̄ma figura illud mediu͂ p̄dicabit̃ de. b. qꝛ i p̄ma figura nec͂e ē ſemp minorē eē affirmatiuā ḡ aliqd p̄dicabit̃ de. b. ḡ. b. erit i aliq̄ gn̄e. ſi aūt fiat ſill̃s i ſc̄da illud mediu͂ aut p̄dicabit̃ de. a. ⁊ tūc. a. erit i aliq̄ gn̄e. aut p̄dicabit̃ de. b. ⁊ tūc. b. erit i gn̄e. opꝫ eni ēt in ſc̄da figura aliquā p̄miſſaru͂ eē affirmatiuā: lꝫ nō ſit ſignificare q̄ ſit illa: nī opꝫ aliquā eē affirmatiuā q̄cūqꝫ ſit illa: illud qd̄ accipiet̃ mediu͂ ad ꝯcludēdu͂ in ſc̄da figura nullu͂. b. eſt. a. opꝫ q̄ uel p̄dicet̃ de. a. uel p̄dicet̃ de. b. ḡ aliqd p̄dicabit̃ de aliq̄ illoꝝ ⁊ aliqd̄ illoꝝ de neceſſitate erit i gn̄e. ſi igit̃ nullu͂ illoꝝ ſit i gn̄e erit ꝓpō imediata. qꝛ nō poterit accipi mediu͂ nec poterit fieri ſill̃s ad ꝯcludēdu͂ illud. ¶ Dubitaret forte aliqs q̄re oporteat uel p̄dicatu͂ ul̄ ſc̄dm eē i gn̄e ſi debeat iuenire mediu͂ ad ꝓbādu͂ q̄ vnu͂ non ſit aliud. ¶ Dōm q̄ ens imediate deſcēdit i ipſa p̄dicamēta. nō eni ſit deſcēſus ab ente i ſubaꝫ ſic a gn̄e i ſpēm q̄ fiat deſcēſus p dr̃iam: ut ꝓbat̃ i. ꝫ. me͡ᵉ. ipſa eni diu͂ſa p̄dicamēta nō ſūt niſi diu͂ſi modi eēndi ipſi⁹ entis. nihil eni addit̃ enti ad ꝯhēduꝫ ens ad aliqd̄ p̄dicamētu͂: ſed p̄dicamētu͂ aliō ⁊ aliud eſt aliꝰ ⁊ ali⁹ modus eēndi entis ita q̄ ſeipſis p̄dicamenta faciūt diu͂ſitatē entis. ⁊ qꝛ q̄cūqꝫ differūt uel differunt ſeipſis uel dr̃nt p aliquā dr̃iam: pꝫ q̄ ea q̄ dr̃nt ſeipſis nō h̄nt mediu͂ ad ꝓbādu͂ eoꝝ dr̃iaꝫ ⁊ maxīe loquēdo de medio qd̄ fac̃ ſcire uel de medio aggn̄ante ſciaꝫ ſimpliciter. nā tale mediu͂ opꝫ eē cāм. ſi ḡ aliq̄ dr̃nt ſeipſis illa nō h̄nt aliquā cāꝫ aliā ſue dr̃ie. nō ḡ erit mediu͂ aliud ab ipſis qd̄ poſſit ꝯcludē vnu͂ nō eē aliō. ſi aūtē illa q̄ ponunt̃ differre: quoꝝ vnu͂ nō ē aliō opꝫ q̄ differant p aliquā dr̃iaꝫ. ſꝫ q̄ dr̃nt p dr̃iam ſūt i gn̄e. iō potiſſimū mediu͂ ad ꝓbādu͂ eoꝝ dr̃iaꝫ eſt aſſumē gen⁹ p medio. ⁊ maxīe ſi illa nō ſint i eodē gn̄e. opꝫ ḡ ul̄ ambo uel alteru͂ eē i gn̄e que nō faciūt ꝓpōnē negatiuā imediatā. ſi aūt neutru͂ ſit in gn̄e ⁊ vnu͂ nō ſit aliud faciēt ꝓpōnē negatiuā idiuiduali̇r ⁊ imediatā. ¶ Deinde cuꝫ dicit.

¶ Manifeſtuꝫ igit̃ eſt q̄ contingit aliud in alio nō eē indiuidualiter. ⁊ quando cōtingat ⁊ quomodo diximus.

¶ Epilogat circa determinata. d. ⌊ Manifeſtu͂ ē igit̃ q̄ ꝯtingit ⁊ aliud in alio nō eē idiuiduali̇r. ⌋ i. q̄ cōtingit aliquā ꝓpōnē negatiuā eē imediataꝫ. ⌊ ⁊ qn̄ ꝯtingit ⁊ quomodo contingit diximus. ⌋

Ignorātia aūt nō ſc̄m negationē ſꝫ ſc̄m diſpōnē dicta eſt q̄dē per ſill̃m facta deceptio.

¶ Cu͂ itētio ph̄i in h̄ libro ſit dare artē ⁊ modu͂ quō ꝯtingat ſcire ſimpl̃r. iō poſtq̄ꝫ diſtinxit demr̃atione q̄a a demr̃atione ꝓp q̄d: ut eligeret ſibi demr̃atione que maxime fac̃ ſcire: ⁊ poſtea compauit figuras ſil̃oꝝ ad inuicē ut doceret nos p quā figurā ꝯtigat magis ſcire. In preſēti determīat de ſill̃o ignorātie ne decepti p talē ſill̃m deficiam⁹ a ſimpl̃r ſcire. Circa qd̄ tria fac̃. qꝛ p̄⁹ diſtinguit ⁊ ſepat ignorātiā diſpōnis ab ignorātia negationis. 2° diſtiguit diu͂ſos modos ipſi⁹ ignorātie ſc̄m diſpōnē. 3° dat dr̃iaꝫ iter illos modos. 2ᵃ ibi ⌊ Hec aūt i his. ⌋ 3ᵃ ibi ⌊ Simpl̃r q̄dē igit̃. ⌋ Dic̃ q̄ ⌊ ignorātia autē nō ſc̄m negationē ſed ſꝫ diſpōnē dicta ē deceptio q̄ p ſill̃m facta ē. ⌋ i. q̄ p ſill̃ꝫ pōt fieri. q. d. q̄ cu͂ duplex ſit ignorātia: vna negatiōis: alia diſpōnis. ignorātia aūt diſpōnis dr̃t ab ignorātia negatiōis. qꝛ h̄⁹ ignorātia eſt deceptio facta. i. poſſibilis fieri p ſill̃m. ſed ignorantia negatiōis nō eſt talis deceptio nec ſic facta. ¶ Dubitaret forte aliqs q̄t dr̃ias dat h̄ ph̄s iter utrāqꝫ ignorātiā. ¶ Dōm q̄ i duob⁹ dat dr̃iam iter utrāqꝫ ignorātiam. negatiōis. ſ. ⁊ diſpōnis. nā ille dr̃ h̄ēre ignorātiaꝫ negatiōis q nihil ſcit de re nec bn̄ nec praue: ſic̄ ruſtic⁹ h̄ēt ignorātiā negatiōis de geometria. ille vō h̄ēt ignorātiā diſpōnis q h̄ēt aliq̄ uocabula artis. neſcit tñ ta eo mō quo dꝫ: ut ſcit q̄d eſt diameter ⁊ q̄d ſimeter: ſi male cōbinat iſta duo: qꝛ credit q̄ diameter ſit ſimeter coſte. iſte ſic ignorās i duob⁹ differt a p̄mo ignorāte. primo qꝛ iſte eſt decept⁹: ille nō eſt decept⁹. 2° qꝛ iſta deceptio pōt fieri p ſill̃m. ſꝫ ignorātia ſꝫ negationē nō pōt fieri p ſill̃m cu͂ h̄ns talē ignorātiā nihil ſciat de eo cui⁹ h̄ēt ignorātiā. ſignāter ḡ loquit̃ ph̄s cu͂ dic̃ q̄ ignorantia ſc̄m diſpōnē eſt deceptio ⁊ eſt p ſill̃m facta. i. poſſibilis fieri. nō eni debem⁹ exponē q̄ talis ignorantia ſit p ſill̃m facta q̄ nunq̄ꝫ fiat ſine ſill̃o. nā ut iſra dicet̃ aliq̄n ſimpl̃r ⁊ abſqꝫ ſill̃o habet̃ talis ignorātia. ſed dꝫ eſſe p ſill̃m facta. i. poſſibilis fieri in quo differt ab ignorantia ſꝫ negationē q̄ nunq̄ꝫ ſit p ſill̃m. vñ hec ignorantia diſpōnis ꝓprie eſt uocata error. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Hec aūt in his que ſūt p̄mo aut nō p̄mo ſunt: ꝯtigit dupl̃r. aut eni cu͂ ſimpl̃r eē accipiat uel nō eſſe. aut cum per ſillogiſmuꝫ accipiat opinionem.

¶ Diſtiguit diu͂ſos modos ignorātie hui⁹. d. q̄ ⌊ hec aūt ⌋ ſ. ignorātia ſc̄m diſpōnē ⌊ i his que ſūt p̄⁹. ⌋ i. in ꝓpōnib⁹

imediatis[aut]sup. i his[q̄ nō sunt p̄° ↄtigit duplr. aut tn̄ simplr accipiat eē.]i. affirmatiuā falsam.[aut nō eē.]i. negatiuā falsā[aut cū accipiat opionē]fal sam[p sillm.]℄ Dubitaret forte aliqs qt modos igrātie distixit h phs. ℄ Dōm q̄ i his paucis vbis phs dedit itelligē eē octo modos ignorātie fm dispōnez. nā ista igrātia uel habet de ꝓpōnib° p̄mis ⁊ imediatis uel de scdis ⁊ mediatis: ⁊ qōlibet istoꝝ pōt esse q̄tuor modis: qz h° igrātia uel erit de affirmatiōe qz credet eē qd nō ē. uel de negatiōe qz credet nō eē qd est. Rursus ul h° deceptio erit simplr accepta uel h° falsa opio erit p sillm cāta. octo q̄ erūt deceptiōes. nā si aliqd diuidit p̄° i duo mēbra ⁊ qōlibet illoꝝ duoꝝ diuidit in duo si adhuc qōlibet diuidi i duo de necitate erūt octo. talē q̄ modū fuauit phs. nā igrātiā dispōnis p̄° diuisit i duo. v. q̄ talis igrātia pōt fieri i his q̄ sūt p̄° ⁊ i his q̄ nō sūt p̄°. Rursus qōlibet istoꝝ diuisit i duo inuēs q̄ tā i his q̄ sūt p̄° q̄z i his q̄ nō sūt p̄° pōt fieri deceptio p eē ⁊ p nō eē. 3° adhuc qōlibet diuisit i duo inuēs q̄ tā i his q̄ sūt p̄mo q̄z i his q̄ nō sūt p̄° tā i ꝓpōib° affirmatiuis q̄z negatiuis pōt fieri deceptio uel simplr accepta uel pōt fieri talis falsa opio p sillm cāta. ℄ Notādū q̄ sic duplex ē hūi° cognitiu°. vz itells ⁊ sciātis duplx ē modus igrādi. vn° q oppōit itellectui: ut cū qs errat circa ꝓpōnes p̄mas ⁊ imediatas. ⁊ ali° q opponit scie ut cū qs errat circa ↄnes ⁊ ꝓpōnes imediatas. io signater ait q̄ i his q̄ sūt p̄° ⁊ i his q̄ nō sūt p̄° pōt accidē igrātia ⁊ deceptio. ℄ Dubitaret forte aliqs adhuc utū i his q̄ sunt p̄° possit accidē ignorātia ⁊ deceptio. ⁊ vī q̄ nō. nā talia que sūt pncipia ⁊ que sūt p̄ma ⁊ imediata sūt sic loc° ianue i domo quā nullus ignorat ut vlt Cōmē. supra 2° meᵉ. q̄ circa talia nō pōt error accidere ℄ P. di i lrā q̄ i talib° pōt accidē deceptio per sillm. Cōtra ad pncipia nō est rōnū di: i. 6° ethicoꝝ. p rōnem igit ul p sillz nō pōt circa pn̄a accidē deceptio. ℄ Dōz q̄ pncipia sūt nota i solo lumie itells agētis statim cū offerunt itellectui itells assenit eis. io pncipia oino p̄ma nullus negat directe ⁊ corde. pt aūt qs negare ore uel idirecte. nā indirecte vno mō negant talia pncipia qn̄ cū exnea significatione negant: uel nō recte apphēdit significatū eoꝝ: sic Heraclit° negabat: de q̄libet af firmatio. qz credidit q̄ res eēt in tāto fluxu q̄ cū dicaret aliqd affirmatiue statim pp fluxibilitatē rei posset dici negatiue: nō q̄ directe negauit vitatē pncipij. qz h ipso q̄ pp fluxibilitatē rei dicebat statim posse negari qd p̄us fuerat affirmatū nō ponebat ↄdictoria vificari sil. alio mō negant pncipia idirecte qn̄ nō negant i se ⁊ pncipalr: sed negant negatia alijs ⁊ ex ↄn̄ti. h mō qcūqz dic aliqd falsum ponit ↄdictoria vificari sil. qa ponit nō eē qd est uel eē qd nō est. dicam° q̄ q̄ pncipia qdā dicunt simplr p̄ma q̄ nullo mō pn̄t ꝓbari p p̄ora i aliq̄ scia: ⁊ h° sūt dignitates ⁊ cōes ai ↄceptiones ⁊ talia pn̄t negari ore ⁊ nō corde: uel si negant corde h est idirecte: uel qz negant nō plene itellecta significatiōe terminoꝝ: nō dicebat supra q̄ pncipia cognoscim° inquātū tei minos cognoscim°. cognita eni significatione terminoꝝ statim pncipijs assentim°: sed nō intellecta terminoꝝ significatione nō est icōueniēs pncipia negare. pncipia q̄ si negant corde h est idirecte uel cū exnea significatione. uel est idirecte qz nō negant i se sed negant pncipiata uel ↄnes: qb° negatis ↄn̄s est q̄ negent pncipia. nā si ↄ nō est nec p̄misse sūt. falsuz eni ex ueris ↄcludi non pōt. pz q̄ quō pōt accidē deceptio circa pncipia simplr p̄ma que uocam° cōes ai ↄceptiones: sed si nō sint simplr p̄ma sz sint p̄ma i aliq̄ scia tūc nō est icōueniēs q̄ que sūt p̄ma i vna scia ꝓbent i alia. ut de pūcto ad pūctū recta lineā ducē: est pn̄m in geometria. ꝓbat tn̄ h in. 6. phisi. circa ea igit que sūt sic p̄ma nō est icōueniēs deceptionē accidē. ℄ Qd vo ulte

r° ↄrebat utrū possit accidē error circa pn̄a per rōnez. ℄ Dōm q̄ sic pncipia nō pn̄t simplr ꝓbari: ita nō pn̄t simplr iꝓbari. nā sic nihil est noti° pncipijs i sua vitate sic nihil est noti° oppositis pncipioꝝ in sua falsitate. sic eni pncipia nihil hn̄t ueri° ita eoꝝ opposita nihil falsi°. qcūqz eni rōne uel sillo cogit negare aliquā vitatē h est qz p rōnē aliquā quā fingit itra se uel quā alius sibi fac ducit ad aliqd icōueniēs. oporteret igit q̄ eēt mai° icōueniēs illud ad qd ducit q̄z sit negare pncipia qd eē nō pōt. imo simplr pncipia ꝓbari nō pn̄t nec iꝓbari. sed nō est icōueniēs ea ꝓbare huic uel ēt iꝓbare. h q̄ mō pōt aliqs negare pncipia p rōnē qz habet aliquā rōnē quā nescit soluē pp quā negat aliquā manifestā vitatē sic multi phoꝝ negauerūt motū nescientes soluē rōnē illā q̄ si eēt dare motū q̄ eēt dare uacuum. nā corp° motū ut arguebāt opz q̄ recipiat ul i pleno uel in uacuo. in pleno nō qz tūc eēnt duo corpa in eodē: q̄ in uacuo. nesciētes igit qdā phi hāc rōnē soluē negauerūt motū ne ponerēt uacuū nō aduītētes q̄ hec rō nihil arguit de motu circlari nec ēt ꝓbat de motu recto: qz pt mediū cedē corpi mobili ita q̄ nec erit dare uacuū nec erit dare duo corpa i eodē simplr: q̄ pncipia nec ꝓbant nec iꝓbant: sed huic nō est icōueniens ea ꝓbari uel iꝓbari pp qd nō est icōueniēs q̄ aliqs rōne aliqua psuasus neget aliquod principium uel aliquam quāumcūqz manifestam ueritatem. ℄ Deinde cum dicit.

℄ Simplicis igit opinionis simplex deceptio: sed que est per sillm plures sunt.

℄ Postq̄z distixit eē duplicē deceptionē. vnā simplr. aliam p sillm. dat dīam iter deceptionē hāc ⁊ illā. Circa qd duo fac. qz p̄° fac qd dictū est. 2° determiat de vnaq̄qz tali deceptiōe ibi[Nō sit eni. a.]Dic q̄ q̄[simplicis qdē igit opionis simplex est deceptio sed que est p sillm plures.]q. d. hāc eē dīam iter ignorātiā simplr eē ⁊ p sillm: qz ignorātia simplex simplr fit. i. vno mō. vz cū qdē nulla rōne psuasus negat aliquā vitatē uel opinat aliquā falsitatē. sed ignorātia p sillm fit mltis modis: qz multi pn̄t fieri silli ⁊ multe rōnes ↄcludētes aliquā falsitatē. ℄ Notādū aūt q̄ simplex ignorātia nō per sillm facta pōt eē ⁊ dispōnis ⁊ negationis. naz ⁊ aliqs sciēs in aliq̄ scia pōt habere aliquā ignorātiaz nō per sillm sed qz simpliciter adheret alicui falsitati. de ignorātia aūt negationis q̄ sit simplex ⁊ sine sillogismo nō habet dubiū. ℄ Deinde cum dicit.

℄ Nō sit eni. a. i nullo. b. idiuidualr. igit si sillogizaret. a. eē in. b. mediū accipiens. c. deceptus erit per sillogismum.

℄ Exequit de utraqz ignorātia. io duo fac. qz p̄° exeqt de ignorātia ⁊ ēt de deceptione per sillm. 2° de ignorātia ⁊ de deceptiōe simplici ⁊ potissime de deceptione simplicis negationis ibi[Manifestū aūt siqs sēsus] Circa p̄m duo fac. qz p̄° determinat de h° deceptiōe put per sillm hēt fieri in ꝓpōnib° idiuiduis ⁊ imediatis 2° put hēt eē in ꝓpōnib° mediatis ibi[In his autē q̄ sūt nō idiuidua.]p̄° in duas. qz p̄° ꝓbat q̄ pōt accidere ignorātia per sillm circa ꝓpōnes idiuiduas. 2° exequtur de modis talis ignorātie ostēdēs qt modis pōt igtātia talis accidē ibi[Cōtingit qdē.]Dic q̄ q̄[non sit eni. a. i nullo. b. idiuidualr]utputa qz nulla suba ē quātitas[igit si sillet eē. a. in. b.]i. si ꝓbet per sillz oēz subam eē quātitatē[accipiēs mediū. c.]utputa q̄litatē[decept° erit per sillm.]Formet ergo sic sills. oē. c. est. a. i. ois q̄litas est quātitas. omne. b. est. c. i. ois substātia est q̄litas. ergo omne. b. est. a. i. ois suba est quātitas. ℄ Deinde cum dicit.

℄ Cōtingit qdē igit utrasqz ꝓpōnes falsas

contingit autem alteram tm.

¶ Ostēdit quot modis pōt accidē talis deceptio z talis ignorātia circa ppōnes idiuiduas. Propter qd sciēdu; q ppō idiuidua est duplex. affirmatiua z negatiua. decipi g p sill'm circa tales ppōnes z cōcludē eap oppositu erit dupl'r: uel qr ꝯcludit affirmatiua falsa opposita negatiue imediate uere: uel qr ꝯtīgit qr ꝯcludit negatiua falsa opposita affirmatiue imediate. Duo g facit in q de his duob⁹ exeqt ibi [Que vo est ipsius non eē.] Propter pmu sciēdu q falsu; nō pōt ꝯcludi nisi p falsum. ꝯcludē g affirmatiuā falsaz oppositā negatiue uere ꝯcludet p pmissas falsas. uel h g erit p ambas falsas uel p alterā tm. duo g facit: qr p⁹ ꝯtinuat se ad dicēda. 2⁰ exeqt de itēto ibi [Si eni. a.] Cōtiuat g se p⁹ ad dicēda. d. q [ꝯtingit q'dē igit utrasq; ppōnes eē falsas] p qs sup. ꝯcludit affirmatiua falsa opposita negatiue uere imediate. [Cōtigit aūt alterā tm.] .s. ꝯtingit h idē fieri per alterā pmissam falsam. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si enim nec. a. in nullo. c. erit neq; . c. in nullo. b. accepta aūt sūt ecōtrario utraq; utreque erunt false.

¶ Exeqt de itēto. Circa qd duo fac. qr p⁹ facit quō pōt talis affirmatiua cōcludi p utrāq; pmissam falsam. 2⁰ quō p alterā tm ibi [Sed alterā.] p⁹ in duas. qr p⁹ ostēdit quō talis affirmatiua pōt ꝯcludi p ambas pmissas falsas totalr. 2⁰ quō p ambas falsas i pte ibi [Pōt autē. c.] dic g q [si eni. a.] .i. maior extremitas siue subiectu [nec erit in nullo. c.] .i. i nullo medio [nec. c.] .i. nullu mediu [in nullo. b.] .i. in nulla miori extremitate. [accepta aūt fuit utraq; ecōtrario.] .s. accipiātur utraq; affirmatiue [utreq; false erūt] sup. z ꝯclō falsa. ¶ Notādu aūt q p. a. z. b. itelligit pdicatu z sbm siue itelligit maiorē z miorē imediatā p. c. itelligit mediu p qd debeat fieri ꝯclō: utputa si p. a. itelligat qtātitas p. b. suba. p. c. qlitas: qr nullu istoz est in aliq ipsoru si accipiant oēs ppōnes affirmatiue erūt ambe pmisse totalr false z ꝯcludēt affirmatiuā falsaz. Formabit enī sic sill's. ois qlitas est qtitas: ois suba est qlitas g ois suba est qtitas. hic eni sunt ambe pmisse false totalr z ꝯcludūt affirmatiuā falsam oppositā negatiue idiuidue uere. nulla suba est qtitas. ¶ Deide cu dicit.

¶ Pōt aūt sic se hēre. c. ad. a. z ad. b. z q c. neq; sub. a. sit: neq; uīr in. b: b. qdē impossibile esse est in toto aliquo. Primum eni dictu est in ipso. b. nō esse. a: a. aūt non necesse est oib⁹ que sunt. c. inesse vniuersaliter. quare utreq; false sunt.

¶ Ostēdit quō pōt ꝯcludi talis affirmatiua falsa p ambas pmissas falsas nō totalr. fm h g non mutabit nec a. nec. b. sine nō mutabit sbm z pdicatu. itelligemus p a. qtitatē. p. b. subam ut prius: sed mutabit. c. i. mutabitur mediu. accipiet eni tale. c. siue tale medium qd nec uīr erit sub. a. nec uīr pdicabit de. b. op; g accipe tale mediu qd sit de dūs entis: cuiusmodi sūt pfectu z imperfectu act⁹ z potētia. talia eni sūt in oi pdicamēto. est eni dare subam in actu z in potētia pfectā z impfectā. sic ēt repiunt iste in qtitate z qlitate. si g accipiat aliqd istoz p medio: utputa si accipiat impfectu. tale eni mediu nō uīr ꝯtinet sub. a. i. sub qtitate. qr nō oē impfectu est qtitas: nec uīr pdicat de. b. i. de suba: q nō ois suba est impfecta. io ait q [pōt aūt. c.] .s. mediu utputa impfectu [sic se hēre ad. a. z ad. b.] .s. ad qtitatē z ad subaz. i. [q nec sit sub. a.] .s. sub qtitate uīter sup. [nec uīr sit in. b.] .s. in suba. z sbdit q [b. qdē.] .s. suba [est ipoīe eē in toto aliq.] q. d. q hu pōt ꝯtingē q. c. i. impfectu nō pdicet uīr de. b. i. de sba. z nō sit ge n⁹ ad ipm qr positu est q. b. nō sit in aliq toto. i. in aliq gne. qre aūt h positu est patet p illō qd dictu est [quia dictum est. b. non eē in. a. pmum] .s. qr nec. b. nec. a. erūt in aliq gne. i. in aliq toto: qr tūc nō facerēt ppōnē negatiuā pmā z imediatā. illud g qd acceptu est p medio nō pdicabit de. b. i. de sba: nec ēt de h⁹ medio op; q uīr pdicet. a. io ait q [a. aūt nō necē est ieē uīr oib⁹ que sūt.] .s. nō eni necē est q oē impfectu sit. a. g. c. i. perfectu qd acceptu est p medio: nec pdicat de. b. i. de suba: nec uīr subycit ipsi. a. i. qtitati [qr e utreq;] pmisse [false sunt] .s. in pte nō totalr. Formabit enim sic sill'us. oē impfectu est qtitas. ois suba est impfecta. g ois suba est qtitas. qlibet eni haru pmissaru est falsa i pte. nā aliqd ipfectu ē qtitas aliqd nō ē qtitas. sic ēt aliq suba ē impfecta aliq nō impfecta. ¶ Deide cu. d.

¶ Sed alterā ꝯtingit uerā accipe. Non tū quālibet ꝯtigētē. sed que est. a. c. nā. b. c. ppositio semp erit falsa. pp id qd. c. in nullo est. b. s; que est. a. c. pōt: ut si. a. in. b. z in. c. idiuidualr est. cū eni pdicet idē pmum de plurib⁹ neutrū in neutro erit.

¶ Ostēdit quō pōt ꝯcludi affirmatiua falsa p alterā premissaz falsaz z alterā uerā. Circa qd dito fac: qr p⁹ fac qd dictu est. 2⁰ remouet qsdā obiones que pūt ex hiris hic ortu ibi [Differt aūt nihil.] Dic g q [Sed alterā ꝯtingit uerā accipe nō tū quālibet ꝯtingētē.] .s. idifferētē. q. d. q hec ppō affirmatia fl'a. v; oē. b. est. a. i. ois sba est qtitas. uel qcūq; alia ppō affirmatia fl'a opposita negatiue idiuidue ve. talis aūt ppō pōt ꝯcludi p alterā pmissaz uerā. ita tū q. b. c. i. mior semp erit falsa si aūt erit aliq pmissa uera illa erit. a. c. i. maior. io dic q [que est. a. c.] sup. pōt eē uera [nā. b. c. ppō.] .s. mior [semp erit falsa pp id qd in nullo est. b.] .s. pp id quod nō est in aliq toto. io mior semp erit falsa. [sed que est a. c.] .s. maior [pōt] sup. eē uera. ut g in terminis spālib⁹ fiat qd hic d' nō mutabim⁹ nec. a. nec. b. sed p. a. itelligem⁹ qtitatē p. b. subam. mutabim⁹ aūt. c. in mediu accipiem⁹ eni aliqd p medio qd imediate sit sub quātitate. utputa nūo. nā qtitas imediate diuidit in ꝯtinuum z discretu. qtitas g imediate pdicat de suba false qr sua opposita est imediate uera. Rursus qtitas imediate pdicat de nūo: sed uere. a. ergo. i. qtitas in duob⁹ est imediate. v; in. b. z in. c. in suba z in nūo. sed in vno negatiue z in alio affirmatiue: uel in utroq; affirmatiue: sed in vno false in alio uere. nā ista est imediate falsa. ois suba est qtitas. z ista immediate uera. ois nūs est qtitas. si g idē. a. i. eadē qtitas pdicat indiuidualr de. b. z de. c. i. de suba z de nūo. ita tū q de vno pdicat false z de alio uere. uel ita tū q de vno pdicat indiuidualr affirmatiue: z de alio indiuidualr negatiue op; q neutrū sit in neutro. i. q. b. nō sit in. c. nec econuerso. minor g que est. b. c. semp erit falsa. io ait q [si a. est idiuidualr in. b. z in. c.] .s. in suba z in nūo alr tm z alr: qr in vno affirmatiue in alio negatiue. uel si in utroq; dicat eē affirmatiue in vno erit idiuidualr false: in alio idiuidualr uere: z qr sic est [cū eni idē.] .s. cū eadē qtitas [pdicet pmu.] .s. imediate de plurib⁹. i. de b. z de. c. siue de suba z de nūo. qr de vno pdicat idiuidualr uere de alio idiuidualr false [neutruz in neutro erit.] .s. a. nō erit in. b. i. suba nō erit nūs. ppō g. b. c. i. minor falsa erit. a: c. vo. i. maior erit uera sic se hntibus termis. Formabit eni sic sill'us. oē. c. est. a. i. ois suba est qtitas. oē. b. ē. c. igit ois suba ē nūs. g oē. b. ē. a. i. ois suba est qtitas. hic eni ꝯcludit affirmatiua falsa opposita negatiue idiuidue uere p maiorē uerā z miorē falsam. ¶ Notādu aūt q aliq exponūt h dictu phi iter-

minus dicētes q᷒ dz accipi.a.eē idiuidualr̄ in.b.τ in.c. sic accipit genꝰ eē iduidualr̄ in duabꝰ spēbꝰ ut color in albedīe τ nigredīe sm̄ quē modū color erit ibi.a.i.maior extremitas: albedo.b.i.minor: τ nigredo.c.i.medius; hēbit eni silliꝰ maiorē uerā τ minorē falsaz: sed nō ostēdē falsaz de q̄ pncipalr̄ hic itēdit. vult eni pħs ostēdē quō possit affirmatiua falsa cōcludi τ talr̄ falsa oppōsita negatiue idiuidue uere. ita tn̄ q᷒ fiat ꝯ p maiorē uerā τ minorē falsaz. oīa aūt ista obſuant in termis pus positis. nō aūt obſuant i termis 2° positis q᷒ debeat sic exponi textꝰ q᷒.a. dz accipi iduidualr̄ i b.τ in.c. nō aūt q᷒ i ambobꝰ sit affirmatiue τ uere sic ē genꝰ in duabꝰ spēbꝰ: sed q᷒ i vno sit indiuidualr̄ false in alio idiuidualr̄ uere: ul' in vno idiuidualr̄ negatiue in alio idiuidualr̄ affirmatiue. pz per Cōmē. Auer. exponētē hāc lrām. Sed est adūtēdū q᷒ ubi nos hēmꝰ.c.ipse hēt.g. vn̄ ait. q᷒ poſe est q᷒ sit maior uera τ minor falsa: qm̄ possibile est ut sit.a.cōprehēdēs.g.τ negatū sit ab ipso.b. negatione pma. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Differt autem nihil neqꝫ si non indiuidualiter insit.

¶ Remouet q̄sdā obōnes que possent fieri circa p̄dicta he aūt sūt due. 2ª ibi[Ipsiꝰ qdē igit.][Pria obo talis est. posset eni aliqs dubitare utrū h̄ mō quo ꝯclusa est affirmatiua idiuidualr̄ falsa. i. imediate falsa possit cōcludi affirmatiua falsa nō idiuidua: sed media. Ad qd̄ rūdet q᷒[dit aūt nihil neqꝫ si nō idiuidualr̄ insit.] sup. abūdat igit negatio sic multotiēs ē ꝯsuetudo pħi. q.d q᷒ ita bn̄ ꝯcludet affirmatiua falsa nō idiuidua sic idiuidua: τ ita bn̄ p p̄missas nō iduiduas sic p iduiduas accipiebant eni p° tria gn̄atiua q̄titas τ q̄litas. τ fiebāt due p̄misse affirmatiue iduidue false. τ ꝯcludebāt affirmatiuā iduiduā falsā. isto ēt mō posset accipi tres t̄mi sic: hō linea albedo: ut oīs albedo ē linea. oīs hō ē albedo: g̃ oīs hō est linea. hic aūt sūt ambe p̄misse false: τ sūt nō iduidue. τ g̃ est affirmatiua falsa τ nō indiuidua. sic ēt discurrēdo p oēs alios modos possent accipi ppōnes nō iduidue. vn̄ nihil dīt si nō indiuidualr̄ accipiant tales ppōnes. oībꝰ eni modis qbꝰ ꝯclusū est ex falsis iduidualr̄ poterit cōcludi nō iduidualr̄ τ in ꝓposito qn̄ accepta fuit q̄titas in eē sube indiuidualr̄ negatiue τ nō indiuidualr̄ affirmatiue si loco sube accipiat hō: a quo quātitas nō negat imediate s loco nūi accipiat denariꝰ nūs de quo q̄titas non imediate p̄dicat idē fiet qd̄ pus. nō ergo i efert accipe indiuidualr̄ uel nō indiuidualr̄. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ipsius qdē igit eē deceptio per istā figuram τ sic sit solū. Nō eni erit in alia figura ipsius esse sillogismus.

¶ Remouet scd̄az obonē. posset eni aliqs dubitare hāc ignorātiā sine hāc deceptionē ꝓut q᷒ p sillz credit aliquem affirmatiuā eē q̄ est falsa nō exēplificauit in scd̄a figura: ad qd̄ rūdet q᷒ solū p̄ª figura ꝯcludit u'em affirmatiuā. iō ait q᷒[deceptio qdē igit ipsiꝰ eē.] i. decipi de ipso eē. i. de ipsa affirmatiua[p istā.] i. p p̄mam [figurā][sn̄. hēt fieri q᷒[sic sit solū.] i. p p̄mā figurā sicut ꝯclusū est. τ s̄bdit q᷒[ipsiꝰ eē.][i. ipsiꝰ affirmatiue ul'is nō erat sillōs.] i. nō poterat eē ꝯclo sillistica[in alia figura][sup. q̄z in p̄ma. ¶ Notādum q᷒ deceptio circa affirmatiuā de q̄ hic agit est deceptio circa affirmatiuā oppositā negatiue iduidue. negatiua aūt indiuidua est ul'r uera. g̃ affirmatiua erit ul'r falsa. τ qr nulla ul'is affirmatiua ꝯcludit in alia figura q̄z in p̄ma. iō in sola p̄ma figura posuit exēpla p bus.

¶ Que vo ipsius non esse in prima τ media figura est.

¶ Postq̄z pħs oñdit quō accidat deceptio circa affirmatiuā falsā oppositā negatiue iduidue uere. In pte ista ostēdit quō accidat deceptio circa negatiuā falsaz oppositā affirmatiue iduidue uere. Circa qd̄ duo fac. ga p° narrat p q̄o figuras hēt talis deceptio fieri. 2° exeqt de q̄libet illarū figurarū ibi.[pmo g̃ dicemꝰ.] Dic ergo.[Que vo est ipsiꝰ nō eē.] i. deceptio que est ipsius negatiue sup. false opposite affirmatiue indiuidue uere[in p̄ma τ i media figura.] i. in scd̄a figura[est.] i. ꝯtingit talē deceptionē fieri. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Primuz qdē igit dicamus quot modis in p̄ma figura τ quō se habētibus ꝓpositionibus contingit.

¶ Exeqt de utraqꝫ figurarū: τ p° quō fiat talis deceptio p p̄mā figurā. 2° p scd̄az ibi[Sz i media figura.] Circa p̄m tria facit: qr p° ꝯtinuat se ad dicēda. 2° exeqt de itēto. 3° epilogat circa determinata. 2ª ibi[Cōtingit qdē.] 3ª ibi.[Manifestū est igit.] Dicit g̃ q᷒[p̄mū g̃ dicemꝰ quot modis in p̄ma figura sit.] i. ꝯtingat sup. talis deceptio[τ quō se hn̄tibꝰ ppōnibus] habeat talis deceptio fieri. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cōtigit qdē igit utrisqꝫ falsis: ut si.a.i.c.τ i.b. sit iduidualr̄. Si eni accipiat.a.i.c. nullo.c. aūt in oī.b. false sūt utreqꝫ ppōnes.

¶ Exeqt de modis qbꝰ hēt fieri talis deceptio in p̄ma figura. Circa qd̄ duo facit: qr p° ostendit quō fiat talis deceptio ambabꝰ p̄missis exn̄tibꝰ falsis. 2° quō altera tn̄ ibi[Cōtingat aūt altera.] Dicit g̃ q᷒[Cōtingit qdē igit.] i. pōt ꝯtingē τ accidē talis deceptio[utrisqꝫ falsis.] i. ambabꝰ p̄missis exn̄tibꝰ falsis[ut si.a.τ i.b. τ in.c. sit indiuidualiter.] i. imediate: sic genꝰ imediate p̄dicat de p̄rimis spēbꝰ: sic color de albedine τ nigredine. ita q᷒ p.a. itelligat color p.b. albedo per.c. nigredo.[Si eni accipiat.a. qdē in.c. nullo] ut si dicat nulla nigredo ē color.[c. aūt][sup. accipiat[i oī.b.] i. oīs albedo est nigredo[false sūt ppōnes.] i. p̄misse τ ꝯclo sup. sequit falsa. sequit eni q᷒ nulla albedo sit color. ¶ Notādū aūt q᷒ cū hec. oīs albedo est color sit uera τ imediata ꝯñs est q᷒ nulla albedo est color. sit immediata. ista g̃ negatiua falsa iduidua. nulla albedo ē color ꝯcludit ex duabꝰ p̄missis falsis. vz ex ista. nulla albedo est color. τ ex ista. oīs albedo est nigredo. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū hec sit imediata. oīs albedo ē color. τ vi q᷒ nō: qr si ista eēt imediate uera negatiua eēt imediate falsa: sz nulla ppō est imediata: nisi illa cuius sbm τ p̄dicatū nō sūt in aliq̄ gn̄e. sic eni arguebat sup q᷒ si.a. uel.b. uel ambo eēnt in aliq̄ gn̄e nō faciebāt ppōnē imediate negatiuā: cū g̃ albedo sit in aliq̄ gn̄e τ sit in aliq̄ tota cū nullo alio poterit facē ppōnē negatiuā. ¶ Dōm q᷒ albedo τ q̄libet aliud poterit cōparari ad triā: uel ad suū genꝰ: uel ad ea que sūt in eodez gn̄e: uel ad ea que sūt in eodē gn̄e respectu sui gn̄is. respectu eni eoꝝ que sūt in suo gn̄e pn̄t facē ppōnē imediatā ea que sūt in gn̄e τ ea que sūt in toto. nā cū genus imediate descēdit in aliqs spēs τ ille spēs compate sūt ad genꝰ affirmatiue faciūt ppōnē imediate uerā negatiue imediate falsam. compate aūt ille spēs ad se i uicē se hn̄t ecōuerso. nā negatiue faciūt ppōnē imediate uerā. affirmatiue imediate falsaz: ut si albedo τ nigredo imediate respiciūt colorē tunc albedo est color uel nigredo est color. ppō imediate uera. albedo est nigredo imediate falsa. in negatiua vo ecōtrario. nam albedo nō est color. uel nigredo nō est color imediate falsa. albedo aūt nō est nigredo imediate uera. sic g̃ pōt accipi imediatio in his que sūt in eodē gn̄e ut cōparātur ad se inicē ēt ut compant ad genꝰ. sed in his que dicunt aliud τ aliud genus nunq̄z est ppō imediata nisi

ipſoꝝ generū ⁊ ipoꝝ ſupioꝝ que nō ſūt ulteri⁹ in gn̄e. eoꝝ aūt que ſunt in aliquo toto uel in aliq̄ gn̄e ꝓpō imediata iſto mō eē nō pōt. nā diūſoꝝ generū ⁊ nō ſub alternatim poſitoꝝ diūſe ſunt ſpēs ⁊ dr̄e: qꝛ ipſa gn̄a ſūt diūſa. diūſitas ḡ ſpērū ⁊ drarū exitū in diūſis generib⁹ ex diūſitate generū. ꝑus ḡ itelligit̄ quātitas diuerſificari a ſubā ⁊ ecōuerſo. ⁊ ex h̄ itelligit̄ ab his que ſūt in ſubā: ⁊ ea que ſūt i ſubā h̄ mō diūſificant̄ a quātitate ⁊ ab his que ſūt in q̄ritate: qꝛ ſubā ⁊ quantitas diūſificant̄ ad iuicē. phs ḡ in p̄cedētib⁹ locut⁹ eſt de imediatione reſpectu diūſoꝝ generū: quā nō facuit ea que ſūt in gn̄e: ſed ipſa gn̄a. hic aūt loqtur de imediatione in eodē gn̄e quā p̄nt facē ipſe ſpēs cū genē uł ipſe ſpēs adiuicē. ℭ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs ubi reꝑiat̄ magis rō imediatiōis uel in his que ſūt in eodem gn̄e uel in his que ſunt in diūſis gn̄ib⁹. ℭ Dr̄ ƺ ꝙ nr̄ū eſt equoca iſta compatio. nā diūſa gn̄a nunq̄ꝫ cōſtituūt ꝓpōnē imediatā affirmatiuā uerā. ea aūt que ſūt in gn̄e ut compant̄ ad ſuū gen⁹ ecōtrario ſe hn̄t: qꝛ nūq̄ꝫ cōſtituūt ꝓpōnē affirmatiuā imediatā falſam. in diuerſis ḡ gn̄ib⁹ negatiua eſt imediata uera: affirmatiua eſt imediata falſa. ut nulla quātitas eſt ſubā imediata uera. oīs quātitas eſt ſubā imediata falſa. ecōtrario aūtē eſt de ſpēb⁹ ut compant̄ ad gen⁹. ſi ḡ mō quo poſſumus uolum⁹ hāc compatione de imediatione facē. dicem⁹ ꝙ imediatio que eſt in diūſis gn̄ib⁹ ut in diūſis p̄dicamētis icompabilr̄ eſt maioꝛ q̄ꝫ illa que eſt in ſpēb⁹ reſpectu ſui gn̄is. nā ens nō deſcēdit p diam mediam in p̄dicamēta ſic deſcēdit gen⁹ per drias medias in ſpēs. ſpēs ḡ imediate ſubycit̄ gn̄i: qꝛ nō p aliā ſpēꝫ ſbycit̄ ſibi. nō tn̄ ſubycit̄ ei imediate ꝙ nō cadat ibi drīa media. nā ſi nō opꝫ reduci ſpēm in gen⁹: ſemp eñ opꝫ reduci ipſam p driam aliquā. pꝫ ḡ qd dicēdū ſit de imediatione in eodē gn̄e: ut ſpēs compant̄ ad gen⁹ ⁊ i diūſis gn̄ib⁹ ut gn̄a compant̄ ad iuicē. ℭ Reſtat vidē qd dicēdū ſit de imediatiōe in eodē gn̄e: ut ſpēs cōparant̄ adiuicē ⁊ in diūſis gn̄ib⁹ ut gn̄a compant̄ ad iuicē. Ad qd dici pōt ꝙ hec ſm ūitatē ⁊ falſitatē eſt magis vniuoca compatio. nā due ſpēs ſub eodē gn̄e imediate exn̄tes ſemp faciūt negatiuā imediatā uerā ⁊ affirmatiuā imediatā falſam. duo aūt gn̄a diūſa que nō ſunt in alijs gn̄ib⁹ ēt iſto mō ſe hn̄t. Sed qꝛ qd non eſt de imediatiōe ubi. ſ. eſt maioꝛ imediatio: aut ſm diūſitatē generū cū diūſa gn̄a remoueant̄ ab iuicē: aut ſm idētitatē gn̄is cū due ſpēs ab iuicē remoueant̄. dici pt ꝙ icompabilr̄ eſt maioꝛ compatio in ꝓpōib⁹ ꝯſtitutis ex diūſis gn̄ib⁹ q̄ꝫ ꝯſtitutis ex diūſis ſpēb⁹ ſub eodem gn̄e: ut multo eſt maioꝛ imediatio ꝙ ſubā nō eſt quātitas q̄ꝫ ꝙ vna ſpēs aīalis nō eſt alia. nā ipſa p̄dicamēta ſeipſis diūſificāt. ſpēs ūo nō ſeipſis ſed p drias. imediata eſt aūt ꝓpō ꝙ vna ſpēs nō eſt alia: qꝛ ſm rectā lineā p̄dicamētalē nō iuenit̄ aliqd mediū ad h̄ ꝓbādū. imediata eſt ḡ ꝓpō hec p remotionē medij ſm rectā lineaꝫ p̄dicamētalē: ſed nō eſt imediata p remotionem medij q̄ꝫtū ad ea que cadūt extrā. driae eniꝫ uel p ſe ſūpta uł addita gn̄i poſſet eē mediū ad h̄ ꝓbādū: ſed ꝓpō imediata ſꝫ ꝙ vnū p̄dicamētū remouet̄ ab alio eſt magis imediata. qꝛ talia ſeipſis nō p drias ꝯſtituētes ea diūſificant̄. ℭ Eſt ḡ diligēter notādū ꝙ qꝛ magis eſt imediata ꝓpō dicēs vnū p̄dicamētū nō eē aliō q̄ꝫ dicēs vnā ſpēm nō eē aliā. iō nō eēt icōueniēs dicē hāc nō eē imediatā: nō ꝙ nullo mō ſit imediata: ſed qꝛ nō hēt tm̄ de imediatione ſicut illa. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Cōtingit aūt ⁊ altera falſa: ⁊ hac q̄cūq̄ꝫ ꝯtigēte. pōt eni q̄ ē. a. c. uerā eē. Que ūo ē c. b. falſaꝫ: h̄ q̄ ē. a. c. uerā. qm̄ nō oīb⁹ que ſūt i eſt. a. h̄ que eſt. b. c. falſam qm̄ ipoſſibile eſt eē in. b. c. in quo nullo eſt. a. Nō eniꝫ uera erit que eſt. a. c. ꝓpoſitio. ſilr̄ autēꝫ ⁊ ſi ſint utreq̄ꝫ uere cōcluſio erit uera.

ℭ Exequit̄ quō ſequat̄ talis ꝯclo falſa cū altera p̄miſſarū eſt falſa. Circa qd duo facit̄ ſꝫ ꝙ duplr̄ h̄ pōt ꝯtingē. nā p̄⁹ oſtēdit h̄ cū eſt falſa minoꝛ: ⁊ maioꝛ uera. 2⁹ cum eꝫ ibi. ⌊ Sed que eſt. b. c. ⌋ Dicit ḡ ꝙ ⌊ ꝯtigit aūt ⌋ ſup. ꝯcludē negatiuā imediate falſaꝫ ⌊ altera falſa ⁊ h̄ q̄cūq̄ꝫ ꝯtigēte. ⌋ i. q̄cūq̄ꝫ ſdrn̄ter. ⁊ p̄⁹ exēplificat qn̄ eſt uera maioꝛ ⁊ falſa minoꝛ. vn̄ ait ꝙ ⌊ pōt eni que eſt. a. c. ⌋ i. maioꝛ ⌊ eē uera: que ūo eſt. b. c. ⌋ i. minoꝛ ⌊ falſa ⌋ ut ḡ appeat i termis qd dr̄. a. ⁊ b. nō mutabim⁹. ſed p. a. intelligem⁹ colorē p. b. albedinē ſic ꝑus. mutabim⁹ autē c. i. mediū. accipiem⁹ eni p. c. ſaporē q uł remouet̄ a colore. his aūt termis ſic ſe hn̄tib⁹ exponat̄ lr̄a ſequēs cū dicit ⌊ ſꝫ que eſt. a. c. ⌋ i. maioꝛ ⌊ uera ⌋ ſup. poterit ſumi ⌊ qm̄. a. ⌋ i. coloꝛ ⌊ nō ieſt oīb⁹ q̄ ſūt ⌋ ut nō ieſt ſapori. maioꝛ ḡ q̄ eſt negatiua. vꝫ nullus ſapoꝛ eſt coloꝛ eſt uera ⌊ ſed q̄ ē. b. c. ⌋ i. minoꝛ: ut oīs albedo ē ſapoꝛ ⌊ falſa ē qm̄ ipoſſē ē. c. ⌋ i. ſaporē ⌊ eē in. b. ⌋ i. i albedine ⌊ in q̄ nullo ē. ⌋ i. i q̄ nullo ſapore ⌊ ē. a. ⌋ i. coloꝛ. ⁊ ſbdit ⌊ nō eni erit uera. a. c. ꝓpō. ⌋ q. d. ꝙ. a. c. ꝓpō q̄ ē negatiua. vꝫ nullus ſapoꝛ ē coloꝛ. nō poſſet eē uera. ſi. b. c. i. mioꝛ q̄ ē oīs albedo eſt ſapoꝛ. eēt ēt uera. maioꝛ ḡ erit uera ⁊ minoꝛ falſa: qꝛ ſi eēt ēt minoꝛ uera eēt ꝯ uera. iō ſbdit ꝙ ⌊ ſilr̄ aūt ⁊ ſi ſint utreq̄ꝫ uere ⁊ ꝯclo erit uera: ſꝫ ⌋ ſup. poſitū ē ꝙ eſt falſa: qꝛ hic agit̄ de ſillo igrātie. ℭ Notādū ēt ꝙ cū hec ſit imediate uera oīs albedo ē coloꝛ. hec erit imediate falſa. nulla albedo ē coloꝛ. Ad ꝓbāduꝫ ḡ hāc ꝓpōnē imediate falſaꝫ nullū. b. ē. a. nulla albedo ē coloꝛ. accipiem⁹. c. mediū aliō qd remoueat̄ uł a colore: utputa accipiem⁹ ſaporē. Formabit̄ aūt ſic ſills. nullus ſapoꝛ ē coloꝛ: oīs albedo ē ſapoꝛ: ḡ nulla albedo eſt coloꝛ. hic ꝯcludit̄ ꝓpō imediata falſa p maiorē uerā ⁊ minorē falſaꝫ. ℭ Notādū ēt ꝙ phs ꝓbat minorē debere eē falſaꝫ in tali ſillo duplr̄. vno mō ex pte maioris nā nō eſt poſſe ꝙ aliqd uł remoueat̄ ab. a. i. a colore ⁊ tn̄ ꝯueniat. b. i. albedini. ſapoꝛ ḡ q remouet̄ ſꝫ ūitatē a colore i maiori ſꝫ falſitatē p̄dicabit̄ de albedie in minori ſi uera ē maioꝛ. nullus ſapoꝛ ē coloꝛ: cū albedo ſit imediate ſub colore de neccitate erit falſa minoꝛ. oīs albedo ē ſapoꝛ. ⁊ q̄ꝫtū ad h̄ ait ꝙ falſa eſt. b. c. ideſt minoꝛ ex quo uera eſt. a. c. i. maioꝛ. 2⁹ mō ꝓbat hoc idē ex pte ꝯnis. nā cū maioꝛ poſita ſit eē uera: cū ꝯclo debeat eſſe falſa rebus ſic ſe hn̄tib⁹ de neceſſitate opꝫ ꝙ minoꝛ ſit falſa. qꝛ ſi eēnt ambe uere ⁊ ꝯclo uera eſſet: qd eſt contra ypotheſim. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Sed que eſt. c. b. ꝯtigit uerā eē cū altera ſit falſa: ut ſi. b. ⁊ i. c. ⁊ i. a. erit: neceē eſt eniꝫ alterū ſub altero eē: quare ſi accipiat̄. a. in nullo. c. eſſe falſa erit propoſitio.

ℭ Oſtēdit quō poſſit ꝯcludi ꝯclo imediate falſa p maiorē falſaꝫ ⁊ minorē uerā. ꝯnē ḡ nō mutabimus. ꝯcludem⁹ eni hāc imediate falſaꝫ. nullū. b. ē. a. i. nulla albedo eſt coloꝛ. ſed mutabim⁹. c. i. mediū. accipiem⁹ eniꝫ pro medio qd uł ſubycia̅t ipſi. a. ⁊ qd uł p̄dicet̄ de. b. cuiuſmodi ē diſgregatiuū. Formabit̄ eni ſic ſills. nullū diſgregatiuū eſt coloꝛ. oīs albedo ē diſgregatiua: ḡ nulla albedo ē coloꝛ. hic ꝯcludit̄ ꝯclo imediate falſa p minorē uerā ⁊ maiorē falſaꝫ. iō ait ⌊ ſed q̄ ē. b. c. ⌋ i. minorē ⌊ ꝯtigit uerā eē cū altera ⌋ i. cū maioꝛ ⌊ ſit falſa: ut ſi b. ⌋ i. ſi albedo ⌊ ⁊ in. c. ⁊ i. a. ē. ⌋ i. ⁊ i diſgregatiōe ⁊ in colore. nā oīs albedo ē diſgregatiua. ⁊ oīs albedo ē coloꝛ. quo poſito ⌊ neceē eſt alterū ſb altero eē ⌋ nō eni poſſet albedo eē in diſgregatiuo ⁊ in colore niſi alterū eēt ſub altero: niſi coloꝛ uł p̄dicaret̄ de diſgregatiuo uel

ecõuerso nõ posset albedo eẽ uľr in utroq3[q̃re si accipiať.a.in nullo.c.eẽ falsa erit ,ppõ]sup.a.c.⁊ tũc supplẽdũ est ꝙ minor erit uera ⁊ cõcľo immediate falsa ut patuit in sillogismo anposito. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestũ igiť est qm̃ ⁊ cũ altera falsa sit ⁊ in utrisq3 falsus erit sillogismus.

¶ Epilogat circa determiata.d.[manifestũ est igiť.ꝙ ⁊ cũ altera]sup. p̃missaꝝ[sit falsa ⁊ i utrisq3]sup. p̃missis[falsus erit]sup.[sills]sigrãtie. ¶ Deide cũ dicit

¶ Si z i media qdẽ figura utrasq3 ,ppõnes totas falsas eẽ nõ ɔtigit. Cũ eniz.a.i oi sit b.nihil est accipe qd in altero qdẽ oi in altero ꝟo nullo erit. Opz aũt sic recipe propositiones:⁊ ꝙ in hoc qdẽ sit in hoc autẽ nõ sit:sunt uere erit sillogismus.

¶ Ostẽdit quõ ,ppõ negatiua imediate falsa possit ɔcludi p mediã figurã. Circa qd tria faciť:qr p̃° ostẽdit quõ possit ⁊ nõ possit ɔcludi ɔcľo p p̃missas utrasq3 falsas. 2° quõ possit ɔcludi p alterã falsaz. 3° epilogat circa determinata. 2ᵃ ibi.[Alterã aũt falsaz.]3ᵃ ibi.[Manifestũ est igiť.] ¶ Propter p̃ᵐ sciẽdũ ꝙ si ambe p̃misse sũt ita se totaľr nõ poterit in scđa figura ɔcludi ɔcľo negatiua imediate falsa.sed si sint false i pte poterit. Duo ḡ faĉ phs:qr p̃° ostẽdit ꝙ nõ possit talis ɔcľo ɔcludi p ambas p̃missas falsas totaľr. 2° ꝙ possit cõcludi p falsas in pte ibi [In qdã aũt.] Circa p̃ᵐ duo faĉ fm ꝙ dupľr ,pbat itẽrũ.nã p̃° ,pbat h̃ ex hitudine terminoꝝ. 2° ex ɔũsione ,ppõnũ ibi.[Si aũt accipiant.] Dicit ḡ [sed in media figura totas ,ppõnes eẽ utrasq3 fſas nõ ɔtingit.]q.d.ꝙ ,ppõ negatiua imediate falsa nõ poterit ɔcludi p utrasq3 p̃missas in toto falsas.[cũ eniz.a.sit i oi.b.]cũ oĩ.b.sit.a.siue cũ oĩs albedo sit color[nihil erit.]i.nihil ɔtiget[accipe qd sit in altero qdez oi in altero nullo.]ex ipsa ḡ hitudine terminoꝝ:ut qa albedo uľr subijcit colori nõ poterit iteruenire aliqd qd uľr ɔueniat vni ⁊ uľr remoueať ab alio.⁊ sbdit ꝙ[opz aũt sic accipe ,ppõnes ꝙ in h̃ qdẽ sit]sup.oi[in h̃ qdẽ nõ sit si uere erit sills.]i.si uere debeat ibi reſuari forma sillistica fm scđam figurã. ¶ Notãduz aũt ꝙ ,ppõ negatiua imediate falsa hẽt oppositã ,ppõnẽ affirmatiuã imediate uerã.si ḡ debeat ,pbari p sillm in media figura hec ,ppõ imediate falsa.nulluſ.b.est.a.i.nulla albedo est color.opz ꝙ sua opposita.vz oĩs albedo est color sit imediate uera. S3 ɔstat ꝙ nõ possum° ɔcludẽ hãc imediate falsam.nulla albedo est color.p scđaz figuram nisi vna p̃missarũ sit uľis affirmatiua:⁊ alia uľis negatiua.opz ḡ accipe aliqd mediũ qd uľr p̃diceť de colore ⁊ uľr remoueať ab albedine uľ eẽ.sit ḡ tale mediũ.c.dicem° ḡ.oĩs color est.c.nulla albedo est.c.ḡ nulla albedo est color.uel dicem°.nullus color est.c.nulla albedo est.c.ḡ ⁊c. Si ḡ ambe p̃misse sũt tote false in p̃° sillo ḡ est scđus scđe:tũc.c.remouebiť uľr a colore:qr h̃ poniť tota falsa.oĩs color est.c.⁊ ɔueniet uľr albedini:qr ẽt poniť tota falsa nulla albedo est.c.nõ ḡ poterit fieri sills in scđo scđe nisi.c.mediũ remoueať uľr a colore ⁊ ɔueniat uľr albedini. Si aũt fiat sills in p̃° scđe ⁊ sint ambe p̃misse tote false:tũc mediũ.c.se hẽbit ecõuerso. ɔueniet eni uľr colori ⁊ remouebiť uľr ab albedine.ex ipsa ḡ hitudine terminoꝝ:ut qr color inest oi albedini nõ poterit iueniri aliqd mediũ p qd sillẽť in scđa figura nulla albedo est color per utrasq3 p̃missas i toto falsas:qr tũc mediũ inuẽtũ uel uľr ɔueniret colori ⁊ uľr remoueret ab albedine uel se hẽret ecõtrario:qd est impossibile.nihil enim põt uľr ɔuenire vni qd remoueať uľr ab alio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si igiť accipiant sic false:manifestuz est ꝙ ɔtrarie ⁊ ecõtrario se habebũt.hoc autem impossibile est.

¶ Probat h̃ idẽ ex ɔũsione ,ppõnũ.d.[Si igiť accipiãtur]sup.ambe p̃misse[sic.]s.i toto[false manifestũ ẽ ꝙ ɔ̃rie se hẽbũt.]i.erũt i toto uere[h̃ aũt ipoľe est]qr ɔcľo eẽt uera. ¶ Notãdũ aũt ꝙ hec ,ppõ imediate falsa.nullũ.b.est.a.siue nulla albedo est color.nõ poterit ɔcludi in scđa figura p ambas p̃missas in toto falsas:qr si est poľe accipiať mediũz.c.⁊ fiat sillus in p̃° scđe. nullus color est.c.oĩs albedo est.c.ḡ nulla albedo ẽ color.si ḡ ambe p̃misse sint in toto false accipiant earũ ɔ̃rie:uel qd idẽ est ɔũtanť p̃dicte ,ppõnes in ɔ̃riã q̃litatẽ:tũc erũt ambe uere ⁊ fiat sills in scđo scđe sic.oĩs color est.c.hec erit maior i toto uera:qr sua ɔ̃ria ponebať tota falsa.minor erit.nulla albedo est.c.que ẽt erit i toto uera:qr sua ɔ̃ria erit in toto falsa.seq̃reť ḡ ɔcľo ꝙ nulla albedo sit color:qd est ipoľe:qr tũc ɔcluderet cõcľo simpľr falsa ex ,ppõnib° simpľr ueris.ex ipsa ḡ ɔũsione ,ppõnũ ut si ɔũtanť p̃misse in oppositã q̃litatẽ p3 ꝙ in scđa figura nõ pñt accipi ambe p̃misse in toto false cõcludẽtes ɔ̃nẽ falsam.h̃ idẽ eẽt si ɔcľo sit falsa ɔcluderetur in scđo scđe per ambas p̃missas in toto falsas:qr tũc accipenť earũ ɔ̃rie.uel qd idẽ est ɔũterenť in oppositã q̃litatẽ ⁊ eẽnt in toto uere:⁊ fieret sillus in p̃° scđe ɔcludẽs p p̃missas simpľr ueras ɔ̃nẽ simpľr falsam:qd est impossibile. ¶ Deinde cum dicit.

¶ In q̊dã aũt nihil ,phibet utrãq3 falsã eẽ ut si.c.i.b.⁊ in.a.q̊dã est. Si eni.c.qdez in a.oi accipiať eẽ.in.b.aũt nullo eẽ false quidẽ utreq3 ,ppõnes:nõ tñ tote h̃ in quodaz ⁊ econtrario autẽ posito priuatiuo.

¶ Ostẽdit ꝙ põt ɔcludi talis ɔcľo p ambas p̃missas falsas in pte.d.[In qdã aũt.]i.i pte[nihil ,phibet utrãq3]p̃missaꝝ[falsaz eẽ ut si.c.i.a.⁊ i.b.qdã sit.]i.si accipiať tale mediuz qd pticulariter v̾ificeť de.a.⁊ de.b.i.de colore ⁊ de albedine:utputa pfectũ:qr qdã color ẽ pfect° qdã nõ:⁊ qdã albedo est pfecta:⁊ qdã nõ. Sic aũt se hñtib° terminis[si eni in.a.qdẽ oi.c.]i.in oi colore accipiať eẽ.c.i.eẽ pfectũ ⁊ dicať oĩs color est pfect°[in.b.aũt nullo.]i.nulla albedo est pfecta[false qdẽ sũt oẽs ,ppõnes nõ tñ tote:s3 i qdã.]i.i pte.p tales ḡ p̃missas in pte falsas ɔcludeť ꝙ nulla albedo sit color q̃ est imediate falsa:⁊ sbdit ꝙ[⁊ ecõuerso aũt posito priuatiuo]sił erũt p̃misse ambe in pte false ⁊ ɔcludeť cõclusio imediate falsa:utputa si dicať.nullus color est pfectus.oĩs albedo est pfecta:ergo nulla albedo est color. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Siľr aũt ⁊ alterã eẽ falsaz ⁊ quãlibet cõtingit:qd enim in.a.oi ⁊ in.b.est. Si igiť accipiať i.a.qdẽ toto eẽ.c.i.b.aũt toto nõ eẽ q̃ qdẽ est.c.a.uera erit.sed q̃ est.c.b.falsa.

¶ Ostẽdit quõ possit ɔcludi talis ɔcľo p alterã p̃missaz falsam.circa qd duo facit.qr p̃° ostẽdit quõ possit cõcludi talis ɔcľo per scđm scđe ubi maior est affirmatiua ⁊ minor negatiua. 2° ostẽdit quõ possit h̃ idẽ fieri p p̃mũ scđe ubi ecõuerso se hẽt p̃uatiuũ ibi.[Siľr autez sit.] Circa p̃mũ duo facit:qr accipe alterã p̃missarum falsam ⁊ alterã uerã ⁊ ɔcludẽ simpľr falsam per scđm scđe.uel h̃ erit:qr maior erit uera ⁊ minor falsa uľ ecõuerso.p̃° ḡ exẽplificat de p̃°:⁊ 2° de 2° ibi[Iterũ ꝙ in b.]dicit ḡ[Alterã falsam aũt.]i.p alterã p̃missarum falsam[⁊ quãlibet.]i.q̃cũq3 ɔtigit qdẽ ɔ̃nẽ imediate falsam ɔcludẽ.⁊ p̃° exẽplificat qñ maior est uera ⁊ minor falsa dicẽs[qd est eni in.a.oi.]i.in oi colore[⁊ i b.est]sup.in oi albedine.q.d.ꝙ ad h̃ faciẽdum opz ꝙ

accipiat mediū qđ ꝯueniat oī colori ⁊ oī albedini. ut puta q̄litas uel visibile. [si ergo accipiat. c.] i. mediū utputa q̄litas uel visibile [eē gdē in toto. a.] i. in omni colore [in. b. aūt toto.] i. in oī albedine [nō eē que gdē est. a. c.] i. maior ut ois color est q̄litas [uera erit: sed que est. b. c.] i. mior. vꝫ nulla albedo est q̄litas [falsa] erit ⁊ ꝯclusio sup. erit imediate falsa. vꝫ nulla albedo est color. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Iterū qđ in. b. nullo est neqꝫ i. a. oī inerit. Si enim ⁊ in. a. est ⁊ in. b. ſ nō erat. Si igiť accipiať. c. in toto gdē. a. ieē. b. aūt nullo. b c. ꝓpositio uera erit: altera autē falsa.

¶ Ostēdit quō possit ꝯcludi talis ꝯclō per maiorē falsaꝫ ⁊ minorē uerā dicēs. qꝛ [est in nullo. b.] i. in nulla albedine [neqꝫ in. a. oī erit.] q. d. qꝛ ad hoc faciēdū debet accipi mediū qđ ulr remoueať ab albedine: utputa cōgregatiuū uel nigredo. si enim nulla albedo ꝯgregat uel si nulla albedo est nigredo impossibile est qꝛ ois color cōgreget: qꝛ si ois color eēt talis: ⁊ ois albedo esset etiā talis. ideo subdit [si enim in. a. oī est ⁊ in omni b.] sup. erit [sed nō erat.] i. dicebať qꝛ deberet accipi tale mediū qđ in oī. b. nō erat. i. qꝛ ulr remoueať. a. b. sicut nigredo uel cōgregatiuū. [Si igiť accipiať. c.] i. cōgregatiuū [in toto gdē. a. eē] ut ois color est congregatiuus [in. b. aūt nullo] ut nulla albedo est ꝯgregatiua que gdē est [b. c. ꝓpō.] i. minor [uera est. altera uō.] i. a. c. maior [falsa] est ⁊ ꝯclō sup. imediate falsa. ¶ Notādū aūt qꝛ mediū qđ ulr remouet a. b. i. ab albedine impossibile est qꝛ ꝯueniat oī. a. duplr ergo tale mediū se poterit hēre ad. a. i. ad colorē: qꝛ uel remouebiť ab eo in pte: sicut nigredo que remoueť a colore pticulariter: qꝛ est dare colorem qui nō est nigredo: ⁊ tūc fiet sillꝰ per maiorē falsam in pte: ⁊ minorē ueraꝫ simplr. ut ois color est nigredo: nulla albedo est nigredo: ergo nulla albedo est color. scđo mō hoc pōt cōtingere: qꝛ mediū acceptū qđ remoueť ulr ab albedine remoueať etiā a colore ulr ut sapor: ⁊ tūc fiet sills p maiorē falsam in toto ⁊ minorē ueraꝫ simpliciter: ut ois color est sapor: nulla albedo est sapor. ergo ⁊c. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Silr aūt fit trāspositio ꝑuatio. Qđ enim in nullo est. a. neqꝫ in. b. nullo erit. Si igiť accipiať in toto gdē. a. nō eē. in. b. aūt toto esse: que gdē est. a. c. ꝓpositio uera est: altera autem falsa.

¶ Ostēdit quō pōt cōcludi cōclō imediate falsa per alterā ꝑmissarū uerā ⁊ alterā falsaꝫ in ꝑmo scđe. ⁊ duo facit: qꝛ ꝑmo ostēdit quō hoc fiat qn̄ maior uera est ⁊ minor falsa. 2° qn̄ ecōuerso ibi [Et iterū.] Dicit ergo qꝛ [silr aūt fit trāspositio ꝑuatio.] q. d. qꝛ silr concludiť cōclō imediate falsa per alterā ꝑmissarū uerā ⁊ alterā falsam et trāsposito ꝑuatiuo. nā sills factꝰ fuit in scđa secūde: ⁊ hēbat maiorē affirmatiuā ⁊ minorē negatiuā ⁊ si ergo trāsponať ꝑuatiuū siue negatiuū ⁊ fiat sillꝰ in ꝑmo scđe: ⁊ fit maior affirmatiua ⁊ minor negatiua silr fiet qꝛ cōcludeť cōclō imediate falsa per alteram ꝑmissarū uerā ⁊ alterā falsam. ⁊ ꝑmo exeqtur de h̄ quādo maior est uera ⁊ minor falsa. d. [qđ enim in nullo a. est.] i. in nullo colore [nec in. b. nullo erit.] i. in nulla albedine. q. d. qꝛ ad hoc faciēdū debet accipi mediū qđ ulr remoueať a colore ⁊ ab albedine: utputa sapor [si igiť accipiať. c.] i. mediū. vꝫ sapor [in toto gdē. a. nō eē] ut nullus color est sapor [in. b. a. toto esse] ut ois albedo est sapor [que gdeꝫ est. a. c. ꝓpō.] i. maior [uera est. altera aūt.] i. minor [falsa.] ⁊ ꝯclō sup. erit imediate falsa. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et iterū qđ i oibꝰ est nullo accipe. a. non eē falsum est. Est eni necesse si in oī. b. ⁊ in quodā. a. eē. Si igiť accipiať in oī. b. esse. c. in. a. aūt nullo que gdē est. c. b. uera ē que autem est. c. a. falsa.

¶ Ondit quō hoc fiat si maior sit falsa ⁊ minor uera. d. [⁊ iterū qꝛ in oī. b. est.] i. in oī albedine [accipe eē in nullo. a.] i. in nullo colore [falsum erit] qđ enim cōtingit omni albedini nō poterit remoueri ulr a colore ideo subdit qꝛ [necesse est si in oī. b.] i. in oī albedine illud eē [in quodā. a.] i. in quodā colore accipiēdum est ergo mediū qđ cōueniat omni albedini: utputa disgregatiuū. nā qđ cōpetit omni albedini opꝫ qꝛ ꝯueniat omni colori. sic aūt sic sehītibus terminis [si enim accipiať] mediū: utputa disgregatiuū eē gdē [in omni. b.] ut ois albedo est disgregatiua [i. a. aūt nullo.] i. accipiať eē in nullo colore ut nullus color est disgregatiuus hec est maior [que gdē est. b. c.] i. minor [uera erit que aūt. a. c.] i. maior [falsa] sup. ⁊ cōclō falsa ¶ Notādū qꝛ pticularis pōt duplr uerificari ul' pticulariter: ut si diceret gdā color est ꝯgregatiuus. nam nō ois color disgregat. uel ulr: ut si dicať gdam color est quātitas: qꝛ ois color est talis. qđ enim oī albedini cōuenit pōt cōpetere cuidam colori pticulariter: utputa disgregatiuū: uel pōt cōpetere ita cuidā colori qꝛ etiaꝫ cōpeter omni: utputa q̄litas. si ergo accipiať mediū ꝑmo mō cōcludeť cōclō imediate falsa per maiorem falsam in pte ⁊ minorē ueram simplr: ut nullus color disgregat: ois albedo disgregat: ergo nulla albedo est color. sed si accipiať mediū scđo mō ꝯcludeť talis cōclō per maiorē falsam totalr ⁊ per minorē simplr uerā: ut nullus color est q̄litas: ois albedo est q̄litas: ergo nulla albedo est color. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestuꝫ igiť qꝛ utrisqꝫ falsis ⁊ altera tantum erit sillogismus deceptiuus in indiuiduis.

¶ Epilogat circa determinata. d. qꝛ [Manifestū ē igiť qꝛ utrisqꝫ] ꝑmissis [falsis] existibꝰ [⁊ altera tm̄] premissarū exn̄te falsa [erit sills deceptionis in īdiuiduis.] i. in ꝓpōnibꝰ imediatis. ꝯcludiť eni deceptorie ꝓpositio imediate falsa per ambas falsas ⁊ p alterā tm̄.

¶ In his aūt que nō īdiuidua sūt cū gdē p ꝓpriū mediū fiat falsitas sillꝰ is impossibile utrasqꝫ falsas esse ꝓpōnes sed solū que est ad maius ultimum.

¶ Postqꝫ phus ostēdit quō pōt ꝯcludi ꝓpō falsa opposita ꝓpōni imediate uere. In pte ista declarat quō possit ꝯcludi ꝓpō ulis falsa opposita mediate uere. Circa qđ duo facit. qꝛ ꝑmo ostēdit quō cōcludať talis ꝓpō si fiat ulis affirmatiua ibi [Si uō sit affirmatiuꝰ.] Circa ꝑmū duo facit: qꝛ ꝑmo ostēdit quō ꝯcludať talis negatiua falsa per figurā ꝑmā. 2° quō per scđam ibi [Si per media.] Propter qđ sciēdū qꝛ mediū hēt se in triplici hītudine. nā aliqn̄ est ꝓpriū. aliqn̄ sile ꝓprio. aliqn̄ extneū: ut si debeat ꝯcludi hec ꝓpō mediata. ois hō est suba. diceť mediū ꝓpriū gcgđ in ꝑdicamento sube est iter hoiem ⁊ subam. vn̄ aīal corpꝰ ⁊ cetera talia poterūt accipi tanqꝫ ꝓpriū mediū: lꝫ forte iter hec ꝓpria media sit dare gradus: qꝛ vnū pōt eē magis ꝓpriū qꝫ aliud. oia tn̄ talia media pn̄t dici ꝓpria. mediū aūt sile ꝓprio pōt dici mediū aliqđ accn̄tale per qđ pōt cōcludi talis ꝯclō: utputa si ois hō eēt albꝰ ⁊ oē albū eēt sba si accipeť albū p medio ad ꝯcludēdū oēꝫ hoieꝫ eē sbaꝫ diceret accipi mediū sile ꝓprio. mediū aūt extneū diceť oē illud per qđ nullo mō uere pōt cōcludi talis conclō

utputa lapis aut lignū. nllo eni mō ɔcludet talis ɔclusio per tale mediū: τ qđ dictū est de pdicatis sbalibus que pdicant in pmo mō dicēdi per se ueritatez hēt in per se passiōib⁹ que pdicant in 2⁹ mō dicēdi per se: ut si dicat triāgulus hēt tres ista nō est imediata. qr hēt mediū sue pbatiōis: mediuz ergo ad pbādū hēre tres de triāgulo uel accipiet ppriū uel simile pprio uel extraneū. ppriuz aūt mediū ad hoc pbādū est illud per qđ talis passio inest sbo tali. utputa hēre angulū extrīsecuz. mediū aūt sile pprio est illud per qđ talis passio nō inest suo sbo: sed pōt iferri q̄ insit: utputa si accipiat pncipiū figurarū. omne eni pncipiū figurarū hēt tres. triāgulus est h⁹ᶜ. ergo τc. mediū aūt extraneū est illud per qđ talis passio nō inest suo sbo: nec pōt iferri q̄ isit. uolens ergo phs pbare quō ɔcludat ulis negatiua falsa opposita uli affirmatie uere nō ididue sz mediate tria facit: qr p⁹ quō hoc fiat per mediuz ppriū. 2⁹ quō per mediū sile ppo. 3⁹ quō per mediū extraneū. 2ᵃ ibi [Silr āt si ex alia.] 3ᵃ ibi [Si vo nō ppriuz.] Circa pmū tria facit: qr p⁹ ondit quō ɔcludat talis ɔclusio falsa per mediū ppriū. 2⁹ expōit se qd appellat mediū ppriū. 3⁹ qđ dixerat manifestat i termis. 2ᵃ ibi [Dico aūt.] 3ᵃ ibi [Sit eni. a.] Dicē ḡ q̄ [in his āt que sūt nō ididuūa] sup. si debeat i talib⁹ ɔcludi negatia falsa [cū qdē per mediū ppriuz] ɔcludit talis ɔclusio per qđ mediū ppriuz [fit sillᵐˢ ɔdictiōis] sup. uer⁹ [nō pōt est utrasqz ppōnes eē falsas: sz solū que ad maius est ultimū.] i. ad maiorē extremitatē. q. d. q̄ si accipiat mediū ppriū solum maior poterit eē falsa: minor autē semp erit uera. ¶ Notādū aūt q̄ si qs uellet ɔcludere hāc ppōnē falsaz. nullus homo est sba. que opponit huic ppōni uere nō indiuidue. i. nō imediate. vz. ad ois hō est sba. si debeat mediū ppriū p qđ possit ɔcludi hᶜ ppō uera: utputa si accipiat aial uel corp⁹ uel qđcūqz aliud qđ est itra hoiez τ sbaz si per tale mediū ppriū per qđ ɔcludit ppō affirmatia mediate uera debeat ɔcludi in pᵃ figura ppō negatiua mediate falsa ipōe erit minorē eē falsaz sed solū maior. fiet eni sic sillᵐˢ. nullū corp⁹ est sba. ois hō est corp⁹. ḡ nullus hō est sba. hoc idē eēt i per se passionib⁹: ut si per hoc mediū ppriū. vz per hēre angulū extrīsecū per qđ ɔcludit hec affirmatia ppō uera mediata. q̄ ois triāglus hēt tres debet ɔcludi negatia mediata q̄ nullus triāglus hēt tres ipōe eēt miorē eē falsaz. sic eni fiet sillᵐˢ. nihil hñs āgulū extrīsecū hz tres. ois triāgulus hēt angulū extrīsecū. ḡ nullus triāgulus hēt tres. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Dico autem ppriuim mediuz per quod fit contradictionis sillogismus.

¶ Exponit se qd appellat ppriū mediū. d. [dico autem mediū ppriū] sup. eē [p qđ fit sillᵐˢ ɔdictiōis.] i. sillᵐˢ ɔri⁹ siue sillᵐˢ ɔcludēs ppōnē ɔriā: ut si debeat ɔcludi hec negatia falsa. nllᵘˢ hō est sba: mediū ppriū erit illđ per qđ fit sillᵐˢ ɔdictiōis. i. sillᵐˢ ɔri⁹ per quē ɔcludit hec ppō ɔria q̄ est vā. vz q̄ ois hō est sba. ¶ Deide cū dic.

¶ Sit eni. a. in. b. per mediū. c. quoniā igit neċe ē que est. c. b. affirmatiuā accipi sillogismo facto: māifestū est q̄ hec semp est uera. Nō eni ɔuertit sed que est. a. c. falsa. ɔuersa eni hac ɔtrario fiet sillᵐˢ.

¶ Quod dixerat manifestat in termis. d. [sit eni. a.] i. sbstātia [in. b.] i. in hoie [per mediū. c.] i. per corp⁹. τ. pbetur q̄ ois hō sit substātia per hoc q̄ omnis homo est corpus. si igitur per hoc idē mediū debeat pbari q̄ nullus homo sit substātia. quare minor semp erit affirmatia τ semp erit eadē in sillᵒ falso pbāte nullū hoiez eē sbaz: que fuit in sillᵒ uero pbante oēm hoiez eē sbaz necesse erit semp miorē uerā esse ideo ait [qm necesse est que. b. c.] i. illā que est minor [affirmatiuā accipi facto sillᵒ] per mediū su. ppriū [māifestū est q̄ hec] i. minor [semp erit uera nō eni ɔuertitur.] i. nō mutat uel [nō eniz ɔuertit.] sup. in oppositā q̄litatē: sed manet affirmatia sicut pus [sed que est. a. c.] i. maior [falsa] su. erit [hac eni ɔuersa] in oppositā q̄litatē [fiet sillogismus] ɔdictiōis. i. sillᵐˢ oppositus uel sillᵐˢ ɔrius siue sillᵐˢ ɔcludens ppositionē ɔtrariā. ¶ Notanduz autē q̄ si fiat talis sillogismus. omne corp⁹ est sba. omnis hō est corpus. ergo omnis hō est sba: si debeat ɔcludi ppositio ɔria falsa. vz q̄ nullus hō est sba non uariabit minor sed maior ɔuertet in oppositā q̄litatē. accipiet eni maior ulis negatia: q̄ in sillᵒ vo fuit ulis affirmatiua. in tali ergo sillᵒ ɔcludēte ppōnē sic falsaz maior erit falsa: minor aūt semp uera. ¶ Deide cū dic.

¶ Silr āt est si ex alia coordiatiōe accipiat mediū ut. d. q̄uis in toto. a. sit τ de. b. pdicat oi. Neċe eni est que est. d. b. ppōnem manē: alterā aūt ɔuerti. Quare hec qdez semp uera: illa āt semp falsa τ fere hi⁹ deceptio eadē est ei que fit per ppriū mediū.

¶ Ondit quō ɔcludat talis ɔclusio falsa per mediū sile pprio. d. [Silr aūt si ex alia ordinatiōe accipiat mediū] utputa q̄ nō accipiat mediū sbale: nec mediū ppriū: sed accipiat mediū aceñtale. ut. d. possumus aūt per. d. itelligere aliud accidētale qđ sic se hēat ad sbaz τ ad hoiez sicut corpus ulr subijcit sbe τ ulr pdicat de hoie. sic illud mediuz accepcū in hoc assimiletur pprio medio: utputa si accipemus mobile uel gradiēs. id ait [q̄uis. d.] i. gradiens [sit in toto. a.] i. ulr subijciat sbe [τ pdicet de oi. b. necesse est qđ qdē est. d. b.] i. minorē [ppōnez manē. alteraz aūt.] i. maiorē [ɔuerti] su. opz per oppositā q̄litatē: [q̄re hec qdē.] i. minor [semp uera erit. illa āt.] i. maior [semp falsa] τ sbdit q̄ [τ fere h⁹ⁱ deceptio] que fit per mediuz sile pprio [est eadē ei que fit p ppriū mediū.] ¶ Notādū āt q̄ si fiat talis sillᵐˢ uerus per mediū simile pprio. oē gradiens est sba: ois homo est gradiens. ergo omnis homo est sba. si debeat fieri sillᵐˢ ɔtrarius ɔcludens q̄ nullus hō sit sba nō mutabit mior: sz maior accipiet negatia falsa. vz nulluz gradiēs est substātia. maior ergo semp erit falsa τ mior semp uera. ¶ Dubitaret forte aliqs quō deceptio p mediū sile pprio est fere eadē cuz deceptiōe p mediū ppriuz. ¶ Dōm q̄ in hoc est silitudo τ idētitas iter hāc deceptionē τ illā si fiat talis deceptio in pᵃ figura. qr semp in tali deceptiōe maior erit falsa τ mior uera. cā aūt q̄re semp mior uera est. qr illud est mediū ppriū qđ facit scire ulr ieē alicui. ut mediū propriū q̄re gen⁹ remotū isit spēi est gen⁹ ppiquū: τ mediū ppriū q̄re pse passio isit sbo est diffō dicēs pp qd passionis: ul est p se cā q̄re illa passio isit illi sbo. mediū aūt sile ppo est mediū qđcūqz aliđ p qđ pōt iferri tale genus de tali spe ul talis passio de tali sbo: mediū ḡ ppriū a medio sili ppo dit. qr mediū ppriū est cā q̄re tale pdicacū siue tale gen⁹ remotū pdicet de tali spe. uel est cā q̄re talis passio insit tali sbo. mediū aūt sile ppo nō est causa q̄re tale genus pdicet de tali specie. sed solum quare inferat de ipsa. vnde τ mediuz accidentale pōt esse tale mediuz inferendi. s. sed nō essendi: quare etiā τ in per se passione medium simile pprio non est causa quare talis passio insit tali sbo: sed quare iferat de ipo. mediū ergo ppriū est cā iferēdi τ eēndi. mediū sile ppo est cā iferēdi sed nō eēndi. mediū extraneum nec eēndi nec iferēdi. In h ḡ ɔueniūt mediū ppriū τ sile pprio: q̄ utrunqz est cā quare maior extremitas ulr inferat de minori extremitate: sed nihil pōt esse cā

q̄re aliqd inferat̃ affirmatiue ul̃r de aliquo nisi p̄dicet̃ ul̃r de illo:ut nihil pōt eē cā q̄re.a.que ponit̃ eē maior extremitas inferat̃ ul̃r de.b.que ponit̃ eē minor extremitas nisi illd̄ tale mediu͂ qd̄ ponit̃ eē talis cā:p̄dicet̃ ul̃r de.b.i.de minori extremitate.ⁿ qr in p̄ᵃ figura minori exn̄te negatiua nihil seq̄t̃ opz q̄ in miori sit si debeat ibi rešuari forma sillogistica q̄ semp mediu͂ affirmatiue p̄dicet̃ de minori extremitate:ⁿ qr tā̄ mediuz ꝑpriu͂ q̄ʒ sil̃e ꝑp̄o est illud qd̄ ul̃r p̄dicat̃ de minori extremitate.solu͂ aūt ex̄neu͂ est illud qd̄ nō opz ul̃r p̄dicari de miori extremitate siue fiat sill̃s p mediu͂ ꝑpriu͂ʒ siue p sil̃e ꝑp̄o semp mior erit uera:ⁿ qr semp mior erit uera opz q̄ in tali sill̃o q̄ dr̄ eē ignorantie:ⁿ q̄ ꝯcludit ꝯ̄nez falsā q̄ semp maior sit falsa:qr si maior eēt uera cu͂ mior semp sit uera eēt ⁿ ꝯ̄ uera.nā l̄ʒ ex falsis possit iferri uerū:nō ꝑp qd̄:ʒ qa.ex ueris aūt nō nisi uerū.hn̄t se eniʒ p̄misse ad ꝯ̄nez sic añs ad ꝯ̄ns.sic ḡ est impo̾e q̄ añs sit ⁿ ꝯ̄ns nō sit:ita ipo̾e est šuata forma sillogistica q̄ p̄misse sint uere ⁿ ꝯ̄ nō sit uera.ⁿ sic pōt ꝯtigere q̄ nō sit añsⁿ sit ꝯ̄ns:ut q̄ nō sit hō ⁿ tn̄ sit aīal.hoc tn̄ nō erit ꝑpter qd̄:qr nō eē hoieʒ nihil fac̃ ad hoc q̄ aial sit.ita pōt ꝯtigē nec tn̄ hoc erit ꝑpter qd̄:sed qr.q̄ nō sunt p̄misse uere:ⁿ tn̄ ꝯ̄ sit uera.Sill̃s ḡ in p̄ᵃ figura ꝯcludēs negatiuā falsā p mediu͂ ꝑpriu͂ ul̃ p sil̃e ꝑp̄o:qr semp hēt minorē uerā:opz q̄ semp hēat maiorē falsaʒ fere est ḡ eadē deceptio p mediu͂ ꝑpriu͂:ⁿ p sil̃e ꝑp̄o.nō est eni oīno eadē:qr nō est idē mediu͂:ʒ est eadē q̄ꝺtuʒ ad modu͂ iferēdi:qr sic talis negatiua falsa in p̄ᵃ figᵃ p mediu͂ ꝑpriu͂ semp iferf̃ p maiorē falsā ⁿ miorē ueram sic p mediu͂ sil̃e ꝑprio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si uō nō p ꝑpriu͂ mediu͂ fiet sill̃ʒ.cu͂.d.q̄dē sub.a.sit mediu͂.in.b.āt nll̃o est.necē ē utrasq̄ʒ falsas eē. Recipiēde eniʒ utiq̄ʒ sūt eꝯ̄rio q̄ʒ se habeāt ꝑpōnes si debeat fieri sill̃s. Sic eni accepte utreq̄ʒ fiūt false:ut si a.q̄dē in toto.d.est.d.āt i nll̃o.b.ꝯuersis eni sill̃s q̄dē erit ⁿ ꝑpōnes utreq̄ʒ false.

¶ Ondit quō hēat iferri talis negatiua falsa in p̄ᵃ figᵃ p tale mediu͂ extraneu͂. Circa qd̄ duo facit:qr p̄º declat quō hēat iferri p tale mediu͂ ex ambabº falsis p̄missis. 2º quō ex altera falsa ibi[Cu͂ uō.]dicit ḡ q̄[si uō nō sit ꝑpriu͂ mediu͂.]i.si sit mediuʒ ex̄neu͂[sit q̄dē sill̃s] ex ambabº sup.p̄missis falsis[cu͂.d.q̄dē mediu͂ sit sub a.]i.sub maiori extremitate:utputa sub sub̄a[in.b. aūt.]i.in miori extremitate utputa in hoie[nll̃o ē.] sic āt se hn̄tibº termis[necē ē utrasq̄ʒ]p̄missas[eē falsas.]q.d.q̄ si debeat accipi mediu͂ ex̄neu͂ p qd̄ ꝺbeat ꝑbari hec ꝑpō negatiua mediata falsa.nllʒ.b.est.a.utputa.nll̃s hō est sub̄a.opz accipi tale mediu͂ de q̄ ul̃r p̄dicet̃ sb̄a ⁿ ul̃r remoueat̃ ab hoie:utputa lapis aut leo:tūc eni erūt utreq̄ʒ p̄misse false:qr ad formā sillogisticā[recipiēde sūt ꝑpōnes eꝯ̄rio q̄ʒ utiq̄ʒ se hēant si hēat ul̃ debeat fieri sill̃s.sic aūt acceptis]p̄missis[utreq̄ʒ erūt false.]nā si mediu͂.d.qd̄ ponit̃ eē lapis p qd̄ dʒ ꝑbari q̄ nll̃s hō sit sub̄a si tale mediu͂ subycit̃ ul̃r sb̄e:ⁿ remouet̃ ul̃r ab hoie.nō poterit isto mō fieri sill̃s i p̄ma figᵃ:qr ecōe maior eēt affirmatiua:ⁿ mior negatiua:sm̄ quē modu͂ nō seq̄t̃ sill̃s in p̄ᵃ figᵃ.ʒ ad h̄ q̄ debeat ibi fieri sill̃s.ul̃ q̄ debeat ibi rešuari forma sillogistica eꝯ̄rio accipient̃ ꝑpōnes q̄ rei ūitas se hēat.accipietur eni maior negatiua ⁿ mior affirmatiua:ⁿ fiet talis sill̃s nll̃s lapis est sub̄a.oīs hō est lapis.igit̃ nll̃s hō est sb̄a. h̄ ꝑbat̃ hec negatiua mediata falsa q̄ nll̃s hō est sub̄a p h̄ mediu͂ ex̄neu͂.uʒ p lapis p utrasq̄ʒ p̄missas falsas. h̄ exponēs sill̃ʒ in termis dicit sic.[si.a.q̄dē.]i.si sb̄a.[est in toto.d.]i.in oī lapide[d.aūt.]i.lapis[i nullo.b.]i.in nullo hoie.[ꝯuersis eni ꝑpōnibº.]i.acceptis ꝑpōnibº eꝯ̄ q̄ʒ ūitas se hēat.ⁿ dicēdo nullus lapis est sub̄a.oīs hō est lapis[sill̃s q̄deʒ erit.]i.falsitatis[ⁿ ꝑpōnes erūt utreq̄ʒ false]ⁿ ꝯcludet̃ ꝯ̄ falsa.uʒ q̄ nullus hō sit sub̄a. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cu͂ uō nō sit sub.a.mediuʒ:ut.d.que q̄dē est.a.d.uera erit.que uō est.d.b.falsa:qr si eēt uera ⁿ ꝯcl̃o eēt uera:h̄ erat falsa.

¶ Ondit quō possit ꝯcludi talis ꝯ̄ ex altera exn̄te falsa. d.[cu͂ uō nō sit sub.a.mediu͂ ut.d.]i.si medium qd̄ significat̃ per.d.accipiat̃ tale q̄ nō sit sub.a.i.sub sub̄a:utputa si accipiatur pro medio scia.ⁿ fiat talis sillogismus.nulla substantia est scientia.oīs hō est scia.ergo nullus hō est sub̄a.in hoc aūt sill̃o[que q̄dē est a.d.]i.maior[uera erit:que q̄dē est.d.b.]i.mior[falsa]ē ul̃ falsa erit[qr si eēt ūa ⁿ ꝯ̄ eēt ūa]ex ambabº eni ueris nō posset ꝯcludi nisi uerū[ʒ erat falsa.]i.i sill̃o deceptiuo de q̄ hic agit opz ꝯ̄nē eē falsā.p tale ḡ mediuʒ ex̄neu͂ cuiusmodi est scia ꝯcludit̃ hec negatiua falsa.q̄ nullus hō est sub̄a p maiorē uerā ⁿ minorem falsam. ¶ Dubitaret forte aliq̄s cu͂ hic pħs itēdat tradē oēs modos p quos ꝯcludit̃ negatiua falsa p mediu͂ ex̄neu͂ cu͂ assignauerit modu͂ quō ꝯcludit̃ talis negatiua falsa in p̄ᵃ figᵃ per mediu͂ ex̄neu͂ p utrasq̄ʒ ꝑpōnes falsas ⁿ etiā quō ꝯcludit̃ p minorē falsaʒ ⁿ maiorē uerā.q̄re nō assignauerit modu͂ tn̄.uʒ quō ꝯcludat̃ talis ꝯ̄ per minorē uerā ⁿ maiorē falsaʒ. ¶ Dōm q̄ sicut p mediu͂ ꝑpriu͂:uel p sil̃e ꝑprio nunq̄ʒ ꝯcludit̃ negatiua falsa in p̄ᵃ figura nisi minor sit uera.ita p mediu͂ ex̄neum nunq̄ʒ ꝯcludit̃ ul̃la negatiua falsa nisi minor sit falsa. nā illud dr̄ mediu͂ ex̄neu͂ p qd̄ nō pōt uere affirmatiue iferri maior extremitas de minori:utputa q̄ hō sit sb̄a debet eē talis maior extremitas que cōpetat ul̃r minori:ita q̄ sit affirmatiua ul̃r uera cu͂ negatiua debeat eē ul̃r falsa.opz ḡ q̄ mediu͂ ul̃r nō cōpetat minori extremitati:ⁿ si uolumus sic̄ē in termis assignatis opz q̄ medium acceptu͂ si debeat eē ex̄neu͂ sit tale q̄ ul̃r nō cōpetat hoi.qr si ul̃r p̄dicaret̃ de hoie tūc p tale mediuʒ posset iferri sub̄a ul̃r de hoie.mediu͂ ḡ tale acceptu͂ nō eēt ex̄neu͂:sed eēt ꝑpriu͂ uel sil̃e ꝑp̄o.mediu͂ ergo ex̄neuʒ est q̄ ul̃r nō cōpetit minori extremitati.ⁿ qr in p̄ᵃ figᵃ si debeat ꝯcludi ul̃is ꝑpō opz q̄ in minori mediuʒ p̄dicet̃ ul̃r de minori extremitate.iō si debeat accipi mediuʒ ex̄neu͂ opz q̄ semp minor sit falsa.qr in minori accipit̃ mediu͂ p̄dicari de minori extremitate ul̃r qd̄ nō p̄dicaret̃ ul̃r de ipa cu͂ sit ex̄neu͂ ab ipa. ¶ Ulteriº forte dubitaret aliq̄s:qr uī h̄ eē falsuʒ q̄ nō possit accipi mediu͂ ex̄neu͂ nisi mior sit falsa:illud eni dr̄ mediu͂ ex̄neu͂ per qd̄ nō pōt ꝯcludi ꝑpō uera affirmatiua mediata q̄ est ꝯ̄ria ꝑpōni negatiue mediate que ꝯcludit̃ i sill̃o deceptiōis facto in ꝑpōnibº nō idiuiduis.i.non imediatis.nā hec est ꝑpō imediata uera ⁿ affirmatiua.oīs hō est corpº.qr aliqd est mediu͂ ad ꝑbāduʒ corpº de hoie. sub̄a ḡ erit mediu͂ ex̄neu͂ in hoc sill̃o.qr p sub̄am ꝑbat̃ corpº de hoie:q̄re si fiat talis sill̃s.nullu͂ corpº est sub̄a. oīs hō est sub̄a.ergo nullus hō est corpus.hic per mediu͂ ex̄neuʒ ut per sub̄aʒ ꝯcludit̃ hec negatiua falsa mediata.uʒ q̄ nullus hō sit corpus.ⁿ tn̄ in hoc sill̃o deceptorio maior est falsa ⁿ minor uera. ¶ Rursus uidet̃ hic obšuari regula pħi.nā mediu͂ acceptu͂ non est sub minori extremitate.qr sub̄a nō est sub corpe.ⁿ tn̄ non se hn̄t ꝑpōnes ut in l̃ra dī.uʒ q̄ maior que est negatiua sit uera:ⁿ mior que est affirmatiua falsa:imo se habēt ecōtrario. ¶ Dicendum q̄ mediu͂ extraneum pōt accipi dupliciter:uel absolute:uel respectiue. Absolute dicit̃ extraneuʒ esse medium quod est extraneuʒ uel a maiori extremitate uel a minori uel ab utrisq̄ʒ:ut si debeat sillogiȝari hec negatiua falsa de qua ponebat̃

exēplū. nullus hō est corp⁹. mediuz dicet extraneum: uel q: sit extraneū a corpe. 3ᵐ aūt mēbrū q: sit extraneum ab utrisq: includit in scdo: q: qd est extraneuz a corpore est extraneū ab hoie. sub̄a aūt que dicebat eē medium extraneū nō meret dici extraneū: q: nec est gd extraneū a corpe nec ab hoie cū p̄dicet ul'r de utroq:. Dicam⁹ g̃ q: in sillogiçādo negatiuā mediatā falsā oppositā uli affirmatiue uere p mediū extraneū sp oz q: illd mediū sit extraneū a miori extrēitate. nā si ē extraneū ul' b erit: q: est extraneuz a miori: ul' q: a maiori: ul' q: ab utroq:. Si eni nllo hor modor eēt extraneū deberet pori⁹ dici nō extraneū q̃ extraneuz. Si g tale mediū dicat extraneū q: extraneet a minori hi īctū. sz q: a maiori de nečitate extraneabit a minori: q: maior ꝛ mior in tali sillo sic se hn̄t: q: mior in tali sillo sic se hēt: q: mior est ul'r sb maiori. alr eni nō fieret sill's deceptiōis ɔcludēs ul'ez negatiuā mediatā falsā oppositā ul'i affirmatie mediate ue. 3° si dicat mediū extraneū: q: extraneet ab utroq:: ēt ex b ɔcludet q: sit extraneū a miori extremitate. sp g̃ mediū extraneabit a miori. sz q̃tiēscū q: extraneū p̄dicat de extraneo ul'r affirmatiue ꝓpō est f'la. g̃ hi⁹ sill's p mediū extraneū semp hēbit minorē falsā: ꝛ minor sp sit affirmatiua. alr eni nō obs̄uaret fo:a sillo^{ca} i p̄^a fig^a. g̃ si loq̄mur de extraneo absolute pz q: nō sillogiçant in p̄° fig^a negatiua falsa p mediū extraneū nisi mior sit falsa. Sz si accipiat mediū extraneū nō cōparādo mediū ad miorē extremitatē s̄m se: ul' ad maiorē s̄m se: sz cōparādo ipz ad vnū illor in respectu ad alid s̄m quē modū lz sb̄a nō sit gd extraneū a corpe s̄m se. nec ab hoie sz se. vz tn̄ eē gd extraneū a corpe ut dz ɔcludi de hoie. ul' dz gd extraneū eē ab hoie ut de eo dz ɔcludi corp⁹. nā illd p qd dz ɔcludi corp⁹ de hoie dz eē s̄m lineā p̄dicamentalē iter corp⁹ ꝛ hoiez. sb̄a g̃ q̄ est sup utrūq: nō erit simplr ɔgruū mediū ad ɔcludēdū vnū de alio. pp qd dici pōt q: ēt loquēdo sic de extraneo adhᶜ sb̄a nō dz dici simplr extraneū gd. nā tūc eēt sb̄a simplr extraneū medium qn̄ nllo mō p tale mediuz posset ɔcludi corp⁹ de hoie. pōt aūt ꝛ si nō ul'r: pticulr. sb̄a eni ꝛ si nō accepta ul'r ē tale mediū. accepta aūt pticulr ꝛ ɔ̄cta p aliquā dr̄iā: utputa si dicat sb̄a aiata s̄ēbilis poterit eē tale mediuz. fiet eni ide sill's uer⁹ sic. oīs sb̄a aiata s̄ēbilis est corp⁹. oīs hō est br̄⁹. g̃ ꝛc. ꝛ fiet ide sill's deceptiōis ɔ̄ūsa maiori i oppositā q̄litatē: ut nl'la sb̄a aiata s̄ēbilis est corp⁹. oīs hō est br̄⁹. g̃ oīs hō est corp⁹. tale g̃ mediū nō dz dici extraneum si accipiat mediū extraneū de nečitate semp minor erit falsa ut in qōne anteposita dicebat.

Sz p mediā figurā fcā dceptōe: utrasq: gdē nō ɔtigit falsas eē ꝓpōnes totas. Cū eni sit. b. sub. a. nihil gdē ɔtigit hoc gdē oi in illo v̄o nullo eē: sicut dictū est p̄ius.

Postq: p̄hs ōndit quō pōt ɔcludi negatiua mediata falsa p sill'z deceptoriū factū in p̄° fig^a. In pte ista declarat quō possit b fieri p mediā figurā. Circa qd tria fac q: p̄° ōndit quō hēat fieri p ambas falsas. 2° quō p alterā falsā. 3° epilogat circa deteriata. 2° ibi [Altera v̄o.] 3° ibi [Si gdē p̄uatiu⁹.] dicit g̃. [Sz q: fcā deceptione.] i. sz si fiat deceptio [p figurā mediaz utrasq: ꝓpōnes nō ɔtigit eē totas falsas: q: cū. b. sit sb. a.] i. cum mior extremitas sit sb maiori. i. [nihil ɔtingit eē. in b gdē oi. in illo āt nllo sic dcm̄ est p̄us.] Notādū āt q: si dcbeat eē negatiua ul'r f'la oz q: affirmatiua sit ul'r uera: q: si sill's deceptori⁹ ɔcludit hāc negatiuā ul'r falsaz. nll'z. b. est. a. oz q: affirmatia sit ul'r va. s. oē. b. est. a. g̃ in tali sillo deceptorio s̄piteligit eē. b. sb. a. g̃ si p mediā figurā dz ɔcludi p ambas p̄missas in toto f'las hec ꝓpō negatiua ul'r f'la nll'z. b. est. a. utputa nl'la albedo ē color: ul' nll's hō est aīal. oz q: mediū acceptū ul'r affirmatiue falsificet de vno: ꝛ ul'r negatie falsificet de alio nā oz q: vna p̄missar sit affirmatiua ꝛ altera negatia. si g̃ mediū cū maiori extremitate siue cū. a. facit maiorem cū alia extremitate siue cū. b. facit minorē de vna p̄dicat ul'r affirmatiue: de alia ul'r negatiue: ꝛ sunt ambe p̄misse tote false: opz q: mediū de vno p̄dicto ꝛ falsificet ul'r affirmatiue. de alio āt ul'r negatiue. g̃ mediuz vni ul'r ɔ̄ueniet ꝛ ab alio ul'r remouebit. nā eni ul'r ɔ̄uenlet de q̄ falsificabit ul'r negatie: ab eo aūt ul'r remouebit: de q̄ falsificabit ul'r affirmatie. nō g̃ poterit sillogiçari q: nullū. b. sit. a. i. q: nll's hō sit corp⁹: ul' q: nll's color sit q̄litas nisi iueniat aliqd meᵐ qd ul'r remoueat ab vno: ꝛ ul'r p̄dicet de alio. qd est ipoīe. cū vnū sit ul'r sb alio. g̃ sic dicebat p̄us de ꝓpōnib⁹ negatis falsis i dluidius q: nō poterāt sillogiçari tales ꝓpōnes p figuram mediā ex ambab⁹ p̄missis totalr falsis. sic itelligēdum est b idē de ꝓpōnib⁹ negatiuis falsis nō indiuiduis q: nō pn̄t ɔcludi p scdaz figurā p p̄missas totas falsas. sz p falsas in pte pn̄t. nā nll's hō est corp⁹. hec negatia falsa mediata si accipiat pro medio erūt ambe p̄misse false in parte. ꝛ ɔcludet cōclusio negatiua mediata falsa simpliciter. Deinde cum dicit.

Altera v̄o pōt eē f'la ꝛ q̄cūq: ɔtingit. Si eni. c. ꝛ i. a. ꝛ i. b. ē: si accipiat i. a. qd eē i. b. v̄o nō eē. q̄ gdē. a. c. v̄a erit: altera aūt f'la

Ōndit quō possit ɔcludi talis ꝓpō negatiua p alterā falsā ꝛ alterā uerā. Circa qd duo fac. q: p̄° ōndit quō b fiat qn̄ maior est v̄a ꝛ mior f'la. ꝛ fac ide sill'z i 2° scde 2° ōndit b qn̄ est eɔ̄. ꝛ facit ide sill'z i p̄° scde ibi [Iterū si in. b.] Dicit g̃ q: [Altera v̄o pōt eē tota f'la ꝛ q̄cūq: ɔtigit.] q. d. q: p alterā p̄missar falsa q̄cūq: sit illa pōt ɔcludi ꝓpō mediata negatia f'la. ꝛ p̄° ōndit quō b fiat qn̄ mior est f'la ꝛ maior v̄a. d. [si eni. c.] i. si mediū [ꝛ i. a. ꝛ i. b. ē.] q. d. q: si ad b sciēdū dz accipi tale mediū q: sit sup. a. ꝛ sit sup. b. utputa si debeat ɔcludi hec negatiua mediata f'la. nll's hō est corp⁹. accipiet sb̄a q̄ est supra utrūq: ꝛ fiet sill's in 2° scde sic. oē corpus est sb̄a. nullus hō est sb̄a. g̃ nullus hō est corp⁹. hic eniz ɔcluđit negatiua f'la p. a. c. i. p maiorē uerā. ꝛ. b. c. i. miorez falsaz. iō ait q: [si accipiat gdē] sup. c. i. sub̄a. [i. a.] i. in corpe. [eē] ut oē corpus est sub̄a. [in. b. v̄o.] i. in hoie [nō eē] ut nullus hō est sub̄a. [que gdē est. a. c.] i. maior [uera erit ꝛ altera aūt.] i. b. c. siue minor [falsa] ꝛ sup. ꝛ ecōuerso falsa. Deinde cum dicit.

Iterū si gdē i. b. accipiat. c. eē. i. a. āt nllo: q̄ gdē est. c. b. uera erit: altera aūt falsa.

Ōndit quō ɔcludat tal' negatia falsa p maiorē falsā ꝛ miorē uerā. nec mutat termios. sz solū trāsponit ꝓpōnē p̄uatiuā ꝛ fac sill'z in p̄° 2ᵉ: quē p̄us fecerat in 2° 2°. d. [iterū si in b.] i. in oīe [accipiat gdez eē. c.] i. sb̄a hec est mior. oīs hō ē sb̄a [in a.] gdē in corpe [nllo] su. accipiat eē sb̄a. Formabit g̃ sic sill's. nulluz corpus est sb̄a. oīs hō est sb̄a. g̃ null's hō est corp⁹ in hoc g̃ sillo [que gdē est. b. c.] i. minor [uera erit. altera aūt.] i. a. c. [falsa] ꝛ ɔclusio falsa su. Deinde cum dicit.

Si gdē igit sit p̄uatiu⁹ sill's deceptiōis dictū est q̄re ꝛ qn̄ ꝛ per que erit deceptio.

Epilogat circa determiata. d. [si gdē sill's deceptionis sit p̄uatiu⁹.] i. si sill's ɔcludat deceptorie negatiuaz falsam [dictū est qn̄.] i. in qua figura [ꝛ per que.] i. p q̄s p̄missas falsas [erit deceptio.] Deide cū dic.

Si v̄o sit affirmatiu⁹ tūc p ꝓpriū mediū ipoīe est utrasq: eē falsas. Necesse eni est que est. b. c. manē: si quidē erit sillogismus sicut dictū est p̄ius. Quare. a. c. semp erit falsa. hec aūt erit conuersa.

C Qualis oñderat quō pōt ɔcludi negatiā mediata falsa: tā in p̄ª figura q̄z in 2ª. In p̄ńte ista ut dicebat declarat quō possit ɔcludi ,p̄põ ul'is affirmatiā mediata fl̄a: q̄ nisi p p̄mā figurā fieri pōt. nō q̄ in h̄ uariabit figura q̄ sola p̄ª ɔcludit ul'ez affirmatiuā. s3 uariabit mediū. q̄ pōt h̄ fieri ul' p mediū ,p̄priū siue p sile ,p̄p̄o ul' p ex̄neū. Tria q̄ facit. q̄ p̄° oñdit quō talis ul'is affirmatia mediata fl̄a possit ɔcludi p mediū ,p̄priuz. 2° quō p sile ,p̄p̄o. 3° quō p ex̄neū. 2ª ibi⌊ Silr aūt.⌋ 3ª ibi⌊ Cuz vo nō sit p ,p̄priū.⌋ Dicit q̄ q̄⌊ si fiat affirmatiuus sill's⌋ sup. deceptori⁹⌊ tūc q̄dē p mediū ,p̄priū īpo'le ē utrasq̄ ,p̄missas⌊ falsas eē. nec̄e est eni ⌋illā ,p̄põnez⌊ q̄ est b.c. ⌋i. miorē⌊ manē. ⌋i. nō uariari⌊ si q̄dē erit sill's.⌋ s. uer⁹. i. si recte resuabit ibi fo'a sillogistica⌊ sic dc̄m ē p̄us⌋ cū. s. agebat de sill'o p̄uatiuo⌊ q̄re. a.c. semp erit falsa. hec eni est ɔ̄ūsa⌋ in oppositā q̄litatē. nā h̄ᶜ si maior in sill'o nō deceptorio accipet negatiua ⁊ eēt v̄a. in sill'o aūt deceptorio accipit ɔ̄ūsa in oppositā q̄litatē. i. accipit affirmatia ⁊ est fl̄a. C Notādū aūt q̄ ut ponamus in termis q̄ hic dn̄r dicem⁹ q̄ affirmatia ul'is mediata fl̄a de q̄ hic loq̄t p̄hs h̄ētul'ez negatiuā mediatā uerā. si q̄ oē. b. est. a. ē mediata fl̄a. nullū. b. ē. a. erit mediata v̄a. ac tipism⁹ q̄ p. b. aliq̄d q̄d sit in p̄dicamēto s̄be utputa aial. p. a. q̄ztitatē. h̄ᶜ eni ē ,p̄põ negatia mediata v̄a. nll'z aial est q̄ztitas. mediū āt ,p̄priū ad h̄ ,p̄bādū est s̄ba. si q̄ fac̄ sill's p̄uatiu⁹ nō erit deceptori⁹. dicet enīz nll'a s̄ba est q̄ztitas. oē aial est s̄ba. q̄ nll'z aial est q̄ztitas. Si q̄ debeat ɔcludi affirmatia fl̄a opposita huic negatiue v̄e. ut si debeat ɔcludi oē aial est q̄ztitas mior non mutabit. s3 maior ɔuertet i oppositā q̄litatē. dicet enī oīs s̄ba est q̄ztitas. oē aial est s̄ba. q̄ oē aial ē q̄ztitas. minor enī q̄ māet eadē sp erit v̄a. maior āt q̄ accipit mō ɔ̄uso q̄z i sill'o v̄o sp erit fl̄a. C Notāᵐ ēt q̄ sill's uer⁹ pōt dici dupl'r: ul' q̄ztū ad māz ul' q̄ztū ad formā. Sill's aūt deceptori⁹ nunq̄ erit uerus q̄ztū ad māz. sp enim accipit ul' ambas ul' saltē alterā p̄missaꝝ falsā. pōt tñ talis sill's eē uerus q̄ztū ad formā q̄ pōt tenē uerā formā sillogisticā. iō dicebam⁹ in expõne l'rē q̄ ,p̄põnē. b.c. i. miorē op3 manē si debeat eē sill's. s. uerus. i. si debeat ibi resuari uera forma sillogistica. nā si ɔuerteretur mior in oppositā q̄litatē ⁊ fieret negatiua nō resuaretur ibi fo'a sillogistica. q̄ ut dicebat supra: miori exn̄te negatiua nihil seq̄t in p̄ª figura. C Deinde cū dicit

C Silr āt est ⁊ si ex alia ordiatiõe accipiat mediū: sic dc̄m est in p̄uatiua deceptione. Necesse est eni que q̄dem est. d. b. manē.

C Oñdit q̄ h̄ idē ɔtigit si accipiat mediū sile ,p̄p̄o: ut si accipiat mediū ex alia coordiatiõe. mediū eni ,p̄priuz ad ,p̄bādū q̄d est i vno gn̄e nō s̄byti alteri gn̄i est ip̄m gen⁹ ut mediū ad ,p̄bādū aial q̄d est i gn̄e s̄be nō s̄byci q̄ztitati ē ip̄a s̄ba: s3 si accipet mediū aliq̄d acc̄ñs q̄d p̄dicaret de aiali ⁊ remoueret a q̄ztitate sic eē vigilans ul' eē dormiēs ul' eē appetēs. q̄ ista cõpetūt aialib⁹. nō āt q̄ztitas tale mediū eēt ex alia coordiatiõe q̄ nō eēt i coordiatiõe s̄bali nec i gn̄e s̄be: s3 eēt accn̄tale. tale mediū ēt diceret sile ,p̄p̄o q̄ sic p ,p̄priū mediū pōt cõcludi nll'z aial eē q̄ztitatē. ita ⁊ p i'sta media posset cõcludi h̄ idē. Fo'abit eni sic sill's. nll'z appetēs ē q̄ztitas. oē aial ē appetēs. q̄ nll'z aial ē q̄ztitas. iste sill's nō ē deceptori⁹. s3 si deceptorie debeat ɔcludi hec affirmatia. oē aial est q̄ztitas. mior nō mutabit s3 maior accipiet affirmatiua ⁊ erit fl̄a. dicet eni oē appetēs est q̄ztitas. oē aial est appetēs. q̄ oē aial est q̄ztitas. Sile ē q̄ de medio sili ,p̄p̄o ⁊ de medio ,p̄p̄o. ⁊ sile est ɔcludē p p̄maz figurā deceptorie p mediū ,p̄priū ul' p sile ,p̄p̄o affirmatiuā falsā ul' p̄uatiuā. in oīb⁹ eni talib⁹ deceptiõib⁹ maior accipiet eō q̄ sit rei v̄itas ⁊ erit semp fl̄a. mior aūt sp manebit eadē. ⁊ erit sp uera. vñ q̄ztū ad h̄ sp erit eadē deceptio. iõ ait⌊ Silr aūt.⌋ sup. accidet deceptio q̄ sp erit maior fl̄a ⁊ minor v̄a⌊ ⁊ si ex alia ordinatiõe accipiat mediū. ⌋i. si accipiat mediū ex ordinatiõe accn̄tali siue accipiat mediū sile ,p̄p̄o⌊ sic dc̄m est. ⁊ in p̄uatiua deceptiõe. ⌋nā sic dixim⁹ sil'is modus deceptiõis est in ɔcludēdo p mediū ,p̄priū ul' p sile ,p̄p̄o p p̄mā figurā deceptorie p̄uatiuā falsā ul' affirmatiuā. sp enim minor nō uariabit ⁊ erit v̄a. maior uariabit ⁊ erit fl̄a. iõ ait q̄⌊ nec̄e est enīz ⌋,p̄põnē⌊ q̄ q̄dē est. d. b. ⌋i. miorē⌊ manē. ⌋i. eē uerā⌊ q̄ v̄o ē. a. d. ⌋i. maiorē ɔuerti. ⌋ accipe eā cō q̄ v̄itas se hēat ⁊ eē falsam. ⁊ s̄bdit q̄ h̄ deceptio est eadē p̄ori. i. hēt magnā affinitatē cū p̄ori. q̄d dupl'r pōt exponi. vz q̄ hec. i. deceptio p sile ,p̄p̄o eadē sit cū deceptiõe p ,p̄priū; ul' hec. i. deceptio q̄ztū ad ,p̄põnē affirmatiuā est eadē cū deceptiõe q̄ztū ad p̄uatiuā. semp enīz in oīb⁹ talib⁹ minor nō uariat ⁊ est uera. maior uatiat ⁊ est falsa. C Deinde cum dicit

C Cū v̄o sit nō p ,p̄priū mediū si q̄dē sit. d. sub. a. nec q̄dē erit v̄a. altera āt falsa. pōt eni. a. in plurib⁹ eē que nō sunt sibi inuicē.

C Oñdit quō possit fieri talis deceptio per mediū nō ,p̄priū. Circa q̄d duo fac̄. q̄ p̄° oñdit quō fiat h̄ q̄ñ mediū est s̄b maiori extremitate. 2° quō q̄ñ est s̄b maiori ⌊ Si v̄o nō sit. d. ⌋ Dic̄ q̄ q̄⌊ cū v̄o nō sit p ,p̄priuz mediū. ⌋i. si fiat deceptio p mediū ex̄neū⌊ si q̄dē sit. d. s̄b. a. ⌋ i. si mediū acceptū sit sub maiori extremitate⌊ nec q̄dē. ⌋i. maior⌊ erit v̄a altera āt. ⌋mior⌊ falsa⌋ ⁊ oñdit quō pōt h̄ fieri dicēs q̄⌊ pōt eni. a. ⌋i. maior extremitas⌊ eē i plurib⁹ que nō sūt sibi inuicē. ⌋ C Nōnᵐ āt q̄ h̄ᶜ negatia mediata nullus hō inaiat⁹. ē eni mediū ad ,p̄bādū aial. Si q̄ accipiat ɔ̄ria hui⁹ affirmatia falsa. s. oīs hō ē i aiat⁹. ⁊ si accipiat mediuz ɔtētū s̄b i aiato q̄d sit ex̄neū ab hoie. utputa lapis ul' ferrū. tūc erit maior v̄a ⁊ minor falsa. Fo'aret enīz sic sill's. oīs lapis est inaiatus. oīs hō est lapis. q̄ oīs hō est inaiat⁹: quō aūt possit inueniri tale mediū dic̄ q̄. a. i. iaiat⁹ q̄ ponit eē maior extremitas pōt ,p̄bari de plib⁹ q̄ nō sūt sibi inuicē ⁊ sūt sup. ex̄nea ab hoie. ⁊ q̄ l3 tale sup. poterit eē mediū ferrū lapis ⁊ cetera talia q̄ nō sūt sibi inuicē ⁊ sunt ex̄nea ab hoie. q̄ nō est itētio p̄hi q̄ maior extremitas p̄dicaret de plib⁹ q̄ i sūt sibi inuicē ut de medio ⁊ de minori extrēitate. q̄ si maior extremitas p̄dicaret de minori extremitate. tūc ɔ̄ affirmatia eēt v̄a que ponit eē falsa. Exponēdū ē q̄ q̄. a. i. p̄dicat de plib⁹ que nō i sūt sibi inuicē. i. p̄dicat de plib⁹ mediȷs que nō sūt sibi inuicē ⁊ sūt ex̄nea a minori extremitate. ut iaiatū p̄dicat de lapide ⁊ ferro q̄ sunt ex̄nea ab hoie. C Ad h̄ q̄ ualet h̄ dc̄m p̄hi. i. q̄ posset aliq̄s credē q̄ nō possem⁹ hic talia media q̄ eēnt s̄b maiori extremitate. ul' si possem⁹ hēre plura talia media sibi inuicē eēnt. ita q̄ vnuz eēt sub alio. iō di: l'ita q̄ multa pñt eē s̄b a. i. s̄b maiori extremitate utputa sub iaiato que nō sūt sibi iuicē ⁊ que sūt ex̄nea a maiori extremitate. utputa ab homie p que sup. pōt concludi deceptorie inanimatū de homine. C Deinde cū dicit.

C Si v̄o nō sit. d. sub. a. hoc q̄dē manifestū. q̄ñ sp erit falsa. affirmatiuū eniz accipit q̄dē. d. b. ɔtigit ⁊ uerā eē ⁊ falsam.

C Oñdit quō ɔtigat talis deceptio q̄ñ mediū q̄ vz accipi ex̄neū nō est s̄b maiori extremitate. ⁊ duo fac̄. q̄ p̄° ait quō hēat fieri talis deceptio. 2° declat q̄d dixerat sibi⌊ nihil eni ,p̄hibz. ⌋ Dic̄ q̄⌊ si v̄o. d. ⌋i. si meᵐ acceptū ex̄neū⌊ nō sit s̄b. a. ⌋i. s̄b maiori extremitate⌊ manifestū est q̄dē q̄ hec. ⌋i. maior. s. a. d.⌊ sp erit falsa. affirmatia eni accipit. q̄ v̄o ē. d. b. ⌋i. mior⌊ ɔtigit uerā eē ⁊ falsaz. ⌋ C Nōnᵐ āt q̄ sp mediū in p̄ma figura in maiori ,p̄põne s̄byci maiori extremitati. si q̄ decepto-

rie oz ɔcludi ulem affirmatiuā oz maiorē eē affirmatiuā: ⁊ qr oz maiorē eē affirmatiuā oz mediū subijci maiori extremitati. si ergo mediū nō sit sb maiori extremitate ut si .d. nō sit sb .a. uel si .a. non pdicef uli de .b. planum est ꝙ maior que est .oē .d. est .a. semper erit falsa. minor aūt poterit eē falsa ⁊ uera. ℭ Deide cum dicit.

ℭ Nihil eni ꝓhibet .a. qdē in .d. nullo eē .d. aūt in oi .b. ut aial: scientia: musica.

ℭ Declarat qḋ dixerat. qr ǧ dixerat ꝙ si mediū nō accipitur sub maiori. ꝙ maior sp est falsa. mior aūt pōt eē uera ⁊ falsa. iō duo facit. qr pᵒ declat quō mior possit eē ūa. 2ᵒ quō possit eē falsa ibi⌊ Nō āt.⌋ Dicit ǧ⌊ Nihil eni ꝓhibet .a. i .d. nllo eē .d. aūt i oi .b. ut aial: scia: ⁊ musica.⌋ Sz ǧ qs uellet ɔcludē ꝙ oē .b. eēt .a. i. ꝙ ois musica eēt aial. ⁊ accipet ꝓ medio scia. q̄ nō ɔtinef sub maiori extremitate .i. sb aiali. foꝛabif ǧ sic sillꝰ. ois scia est aial. oīs musica ē scia. ǧ ois musica est aial. hic ɔcludif affirmatia falsa mediata. ut ois musica est aial. per mediū exneū ut p sciaz nō ɔtētā sb maiori extremitate .i. sb aiali. ⁊ i h̄ sillo est maior falsa ⁊ mior ūa. ℭ Dubitaret forte aliqs qr scia nō ē mediū exneū. imo ē ꝓpꝛiū nō eni scia exneaf a musica. imo pdicaf de ipa. ℭ Dōz est ꝙ secꝰ est i ꝓpōne affirmatia falsa opposita negatiue ūe: ⁊ i ꝓpōne negatia falsa opposita affirmatie uere nā in negatia falsa opposita affirmatie ūe nō pōt accipi mediū exneū nisi duobꝰ modis: uł a maiori extremitate: uł ab utroq̄z. nō eni pōt accipi 3ᵒ mō. vz a maiori ⁊ nō a miori. qr postq̄z affirmatia ponif eē ūa ɔeqd exneaf a maiori ⁊ a miori: sz i ꝓposito ubi affirmatia falsa ⁊ negatia ūa est ut pz i exēplo ꝓposito. cū dr ois musica est aial. poterit accipi mediū exneū in cōpatiōe ad aial qḋ nō erat exneū respectu musice. ⁊ tale mediū est scia. vñ tale mediū est exneū ⁊ est ɔsonū. est exneū ab aiali. ⁊ ɔsonum musice. ℭ Deinde cū dicit.

ℭ Nō āt uer neq̄z .a. i nllo .d. nz .d. i nllo .b.

ℭ Ondit quō h̄ fiat si mior sit fl̄sa. d. ꝙ⌊ uer⌋ sup. pnt accipi termi qb⌊ nō āt⌋ sup. erit uer dicē⌊ nec .a. in nllo .d. nec .d. i nllo .b.⌋ q. d. ꝙ poterūt accipi oīa exnea. ut puta. aial lica musica. hᶜ eni nec .a. i. maior extremitas siue aial ē i nllo .d. i. i nllo medio siue i ulla linea. neq̄z .d. i. mediū siue lica ē i nllo .b. i. i miori extremitate. siue i musica. nec ē curādū ꝙ sz modū suū phs supabūdat i negatiōibꝰ. foꝛet ǧ sillꝰ totꝰ affirmatiuꝰ ⁊ h̄ebit oēs ꝓpōnes falsas sic. ois linea est aial. ois musica est liea. ergo ois musica est aial. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Maīfestū igif ē. qm̄ cū nō sit mediuz sub .a. utreq̄z pnt eē false. ⁊ quecūq̄z ɔtingit.

ℭ Epilogat circa deteriata ⁊ duo fac. qr pᵒ epilogat q̄z cū ad hāc ptē imediate positā. 2ᵒ q̄ū ad totū pcedens ibi⌊ Quot qdē igf⌋ dic ǧ ꝙ⌊ maīfestū ē igr qm̄ cū nō sit mediū sb .a. ⁊ utreq̄z pnt eē fl̄e. ⁊ q̄cūq̄z⌋ tā maior q̄z mior pnt eē fl̄e. ℭ Notādū aūt ꝙ cū mediū nō est sub maiori extremitate q̄cūq̄z tā mior q̄z maior pōt eē fl̄a. alr tn̄ ⁊ alr. nā maior pōt eē falsa sine miori. mior aūt nō sine maiori: nā sic se hn̄tibꝰ termis ut patuit maior sp erit fl̄a. mior aūt pōt eē ūa ⁊ fl̄a. ℭ Deide cū dicit:

ℭ Quot qdē igif modis ⁊ per que pnt fieri sm sillogismū deceptiōes: ⁊ in his que sūt sine medio ⁊ in his que sunt per demonstrationes manifestum est.

ℭ Epilogat circa totū pcedēs. d. l. qt qḋ igr modis ⁊ p q̄. ⌋i. p q̄s⌊ pnt fieri deceptiōes p sillz i his q̄ sunt sine medio. ⁊ i his q̄ sūt⌋ cū medio⌊ p dm̄ſone⌋ sup. ɔclusē⌊ maīfestū ē.⌋ ℭ Notāᵐ āt ꝙ ꝓpōnes imediate sūt idemrabiles. mediate āt sūt p dm̄ſone ɔclusē: uł pnt p demſone ɔcludi. ⁊ qr ē deteriatū de deceptiōibꝰ tā circa imediatas q̄z circa mediatas. iō alt. dcm̄ ē eē de deceptiōibꝰ nō solū ꝓpōnū q̄ sūt sine medio: sz et ꝓpōnū hn̄tiū mediū. ⁊ p demſone ɔclusaz uł potiꝰ ɔcludi ut accipiaf demo large ꝓ sillo necessario ɔcludente.

ℭ Manifestū est aūt ꝙ si alıqs sensus defecerit necesse est aliquā sciaz deficere. quaz impossibile est accipere sine sensu.

ℭ Postq̄z phus deteriauit de ignorātia dispōnis. ℭ In pte ista ut dicebaf deteriat de igrātia simplicis negationis q̄ potissime ɔtigit ex defectu alicꝰ sẜus. nā deficiēte sẜu opz ꝙ deficiat scia q̄ est apta nata acqri p illū sēsuz. tales ǧ potissime hn̄t ignorātiā simplicis negationis alicꝰ scie: qbꝰ deficit sẜus p quē est apta nata acqri talis scia sz illū sẜuz: ut ceci a natiuitate potissime hn̄t ignorātiā simplicis negatiōis scie de coloribꝰ. qr eis dficit visus p quē est apta nata acqri coloꝝ scia. lz eni rustici dicanf h̄re ignorātiā simplicis negationis geometrie uł alicꝰ alterꝰ scie. magis tn̄ hn̄t hiꝰ simplicem ignorātiā qbꝰ deficit sẜus p quē est apta nata acqri talis scia. ɔcedetet eni rusticꝰ ꝙ fulgēs lucidū disgregaret visuz: qḋ nō ɔcederet a natitate cecꝰ. qr nūq̄z h̄ potuit expiri p sẜuz. deteriare igf de ignorātia simplicis negatiōis est determiare quō p dfectū alicꝰ sẜus opoꝛteat deficē sciaz q̄ est sm illū sẜuz. duo ǧ facit phus. qr pᵒ ꝓponit hāc ūitatē. 2ᵒ eā declat ⁊ ꝓbat ibi⌊ Si uere adiscemꝰ.⌋ Dicit ǧ⌊ Maīfestū est āt ꝙ si sẜus alicꝰ deficeret necē est ⁊ sciaz deficē quā ipoßē est accipe nisi p sẜuz⌋ sup. illū: ut cui deficit visus necē est deficē sciam coloꝝ quā sciaz ipoßē est accipe nisi p visuz. ℭ Dubitaret forte aliqs. vñ seqf hec ɔñtia ꝙ si deficiat sẜus ꝙ ⁊ deficiat scia illiꝰ sẜus uł sm illū sẜuz. ℭ Dōz ꝙ dupliciu via possumꝰ ondē sic eē. pᵃ via sumif ꝓut scia cōpaf ad suū modū accipiēdi. 2ᵃ via sumif ꝓut scia cōpaf ad ipm itellz. i. ad hitū pncipioꝝ. siue ad pnᵃ p q̄ acqrif. pᵃ via sic pz. nā scia nō est nob inata ⁊ itellꝰ nr̄ poſſis nō nascif plenus: sz nudus. a pmordio eni natiuitatis nr̄e itellꝰ nr̄ poſſis est sic tabula rasa in q̄ nihil est depictū. poſſis est tn̄ q̄zcūq̄z picturā accipe. itellꝰ igf poſſis in sui pmordio nihil est actu factꝰ. est tn̄ poſſis oīa fieri que oīa declari hn̄t in .3. de aia. Ex his māifeste colligif ꝙ scia in nob cāta est p acqsitionē ⁊ p acceptionez ⁊ p ipssionē a rebꝰ. sz cui deficit pᵐ accipiēs opz ꝙ deficiat ⁊ 2ᵐ. pᵐ accipiēs āt ⁊ pᵐ recipiēs impssionē a rebꝰ est sẜus. res eni ipe nō pnt imediate impmē i itellm: sz pus faciūt impssionē in sẜu. ⁊ mediāte sẜu fit impssio in itellu. cui ǧ deficit aliqs sẜus: qr ei deficiūt impssiōes sẜibiles sm illū sẜuz oz ꝙ ei deficiāt impssiones itelligibiles apte nate deriuari ab impssionibꝰ sẜibilibꝰ factis i tali sẜu. ⁊ p ɔñs oz ꝙ ei deficiat scia sz talez sẜuz. 2ᵃ via ad h̄ idē sumif ꝓut scia cōpaf ad itellz uel ad hitū pncipioꝝ. nā scia est hitꝰ ɔnū. cui ǧ deficit itellecꝰ opz ꝙ ei deficiat scia. nā scia que est hitꝰ ɔnuz p supponit itellm q est hitꝰ pncipioꝝ. pncipia aūt fiunt nobis nota via sẜus memorie ⁊ expiētie. cui ergo deficit alıqs sẜus opz ꝙ ei deficiāt pncipia illa que sūt apta nata nō acqri nisi p illū sẜuz. ⁊ p ɔñs opz ꝙ deficiat ei scia q̄ sine talibꝰ pncipijs nō pōt hēri. ℭ Ulterꝰ forte dubitaret aliqs. utr sm platonē deficiēte sẜu deficeret scia. ℭ Dōz ꝙ platoni desuiebāt idee ad sciam ⁊ ad gnonē. ut in meta. declari hēt. ab ideis eni ipis deriuabanf spēs itelligibiles in aias nr̄as ⁊ spēs sensibiles in sbiaz māz. eedē eni erāt idee cāntes illas spēs ⁊ has sz ꝙ iste eēnt sẜibiles ⁊ ille itelligibiles. h̄ eni erat pp diuersitatē recipiētiuz. vñ ipe vnitatē posuit ex pte idee ⁊ ex pte forme. pluralitatē aūt ex pte recipiētium ⁊ ex pte māe. ut declarari hēt in pᵒ phi. igif ꝓut ab eisdem ideis deriuabanf spēs intelligibiles in aias nr̄as idee platoni deseruiebāt ad sciam que per tales spēs

itelligibiles hz eē. put āt ab illis eisdē ideis deriuabāť for͛e sēsibiles ⁊ i sbaz mãz defluebāt idee ad gñonē q̃ termiaꝛ ad mãles foꝛas. ſm h̃ g̃ ſēus nihil faciebat ad acq̃sitionē ſcie. q2 ſcia ſm opionē plonis nõ iprimiť p ſpēs deriuatas i itellz p ſēuz: ſz imediate cãtur i nobis ſcia ab ideis. iter res eni corpales ⁊ itellz eſt medi⁹ ſenſus q eſt vt⁹ corpea ⁊ organica. q2 g̃ trāſit⁹ ab extremo ad extremū pſuppōit trāſitū p mediū nõ deriuabunť ſpēs a reb⁹ i itellcū niſi p ſenſū: ſz iter ideas ⁊ itellz cū ipe idee ſint qd ſepatū ⁊ abſtractū nõ eſt medi⁹ ſēus q eſt vt⁹ organica: ⁊ vt⁹ in corpe. itells g̃ q neq3 eſt corp⁹ neq3 vt⁹ in corpe ꝑrimioꝛ eſt ideis q̃z ipe ſēus. nã iſta ꝑrimitas nõ ē attēdēda ſm ꝑpꝛiū ſitū cū idee nunq̃z ſint: ſz ſz nãz. ad h̃ g̃ ꝙ idee iprimāt i itellz q eſt eis vt⁹ ꝑrimioꝛ nõ op3 ꝙ aliqd iprimaꝛ ꝑus i ſēuz. ad ſciaz g̃ ſm plonē nihil facit ſēus ad acq̃ſitionē ſcie ſz ad uſuz ſcie. ſz Ariſt. aūt ⁊ ſz vitatē ſine ſēu: nec poſſet hri ſcia nec uſus ſcie p illū ſēuz. ſm plonē aūt ſine ſenſu hēťur ſcia: ſz forte ſz eū nõ hi uſus ſcie ſz illū ſenſū. ¶ Adūtēdū āt ꝙ cū dicim⁹ deficiēte ſēu deficit ſcia ſz illū ſenſuz: nõ eſt itelligēdū de eo q ꝑus hūerit ſēuz. ⁊ poſtea eſt ꝑuat⁹ illo ſēu. nã q ꝑus fuit vidēs poterit hr̃e ſciaz coloꝝ q̃ztūcūq3 fiat poſtea cec⁹. ſz h̃ itelligēdū eſt de illo q nūq̃z hūit talē ſēuz. vñ i acq̃ſitiõe ſcie idē q nunq̃z hūiſſet nūq̃z fuiſſet uſus ſēu. ſi q̃s eni ſp fuiſſet in tenebris q̃zdiu ſic exiſteret coloꝝ ſciaz hr̃e nõ poſſet. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliq̃s. utꝝ aliqd fuerit i itellu qd nūq̃z fuerit i ſēu? ¶ Dõz ꝙ nihil eſt i itellu qd ꝑus nõ fuerit i ſēu ul ſm ſe ul ſm ſuū ſile ul ſm effectū uel ſm ptes: ut ſi q̃s itelligeret mõtē aureū. ſz tñ h̃ nūq̃z viderit. vidit tñ mõtē ⁊ vidit auꝝ: ⁊ ſi itelligun⁹ ſbas ſeptas lz nūq̃z fuerit i ſēu ſz ſuã eētiã tñ apphēdimus p ſēuz eaꝝ effect⁹. ¶ Eſt g̃ hic adūtēduz ꝙ effect⁹ p qs cognoſcim⁹ cãs ſemp ſm ꝙ h⁹ ducūt i cognitionē q2 eſt cã: ſz nõ ſemp ducūt i cognitionē q̃d eſt cã. nã h⁹ effect⁹ ul ſūt ꝑportionati ſuis cãis ul nõ. ſi nõ ſūt ꝑportionati: ducūt ſolū i cognitionē q2 eſt cã. id i itellu eſſentiali deū ⁊ ſbas ſepatas p eoꝝ effect⁹ itelligē nõ poſſumus qd ſunt: ſz q2 ſunt. attñ q2 oĩm eſt ꝑportionatū actui ⁊ act⁹ potētie. p oĩm poſſum⁹ ſcire qd eſt act⁹ ⁊ p actū qd eſt po². act⁹ g̃ lz ſit effect⁹ ipi⁹ potētie. q2 potētia eſt i aliq̃ gñe cãe. ⁊ eſt cã ipi⁹ act⁹. poſſum⁹ tñ per h⁹ actū ⁊ p h⁹ effectū cognoſcē ipaz potētiã nõ ſolū q2 ē ſz qd eſt. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliq̃s de ipis coloribꝰ utꝝ cec⁹ a natiuitate poſſit hr̃e ſciaz coloꝝ. ⁊ vi: ꝙ ſic. q2 mlto potioꝛ eſt ſcia p cãz q̃z p effectū. ſz de ſbis ſepatis dicimur hr̃e ſciam. ⁊ meta^{ca} potiſſime eſt de illis. ⁊ tñ p ſēuz nõ hēm⁹ expiētiã de ſbis ſepatis niſi de eaꝝ effectib⁹. mlto g̃ magis cec⁹ a natiuitate poterit hr̃e ſciaz de coloribꝰ cū hūerit p ſēuz expiētiã de coloꝝ cãis: potuit eni p ſēuz tact⁹ expiri de calo frido humido ⁊ ſicco q̃ ſūt q̃litates ꝑme a qb⁹ cãnť ⁊ depēdēt oēs q̃litates ſcde. ¶ Dõz ꝙ ſi bñ ꝯſiderant dicta plõi ſcire ſimplr ⁊ pp qd eſt ſcire cãz. ⁊ qm̃ illi⁹ eſt cã. ſic ēt ſcire q2 eſt ſcire p effect⁹. ⁊ qm̃ illi⁹ eſt effect⁹. p ſēuz aūt nõ ſolū expimur de effectib⁹ ſbaꝝ ſepataꝝ. ſz ēt expeřimur qm̃ ſūt effect⁹ taliū ſbaꝝ. expimur eni p ſēuz motū corpoꝝ celeſtiū ⁊ q̃litatē motuū: ⁊ ēt ꝯtinuitatē ꝙ nõ īterrūpiť talis mot⁹. mot⁹ āt ſic eq̃lis ⁊ ſic ꝯtinu⁹ a vtute i corpe eē nõ poſſet. op3 g̃ ꝙ ſit ab aliq̃ ſba ſepata. expimur eni p ſēuz aliq̃ q̃ nõ ſolū ſūt effect⁹ taliū ſbaꝝ ſepataꝝ. ſz ēt p ſēuz poſſum⁹ expiri ꝙ ſūt effect⁹ taliū ſbaꝝ. ſz cec⁹ a natiuitate poſſet hr̃e expiētiã de q̃litatib⁹ cãoꝝ ſiue q̃litatib⁹ ꝑmis ut ſūt q̃dã res in ſe. nullã tñ expiētiã hr̃e poſſet p ſēum ut ſunt coloꝝ cãe. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliq̃s de ipa foꝛa ſbali. utꝝ aliq̃n fuerit i ſēu. ⁊ vi: ꝙ ſic. q2 ſi nõ fuiſſet i ſēu: nunq̃z eēt i itellu. g̃ nõ hērem⁹ ſciam de foꝛis ſbalib⁹: ⁊ p ꝯñs nec de ipis ſbis. q2 mã non cognoſciť niſi p analogiã ad formam ut vult phs in ꝑ⁰ phi. Rurſus ēt cognitio cõpoſitoꝝ nõ eſt ſine cõponētiū cognitiõe: q̃re ſi nõ cognoſcerem⁹ ſbaz q̃ eſt foꝛa nõ cognoſcerem⁹ ſbaz cõpoſitaz. nullã g̃ ſbaz cognoſcerem⁹. ⁊ p ꝯñs nullū accñs. q2 ut di in ꝑn⁰. 7. meta. ſba eſt ꝑoꝛ accñte cognitiõe ⁊ diffõne ⁊ tpe. ¶ Dõz ꝙ ſz Cõmē. l. 2. de aia. eſt ſēus q cognoſcit oīa ꝑticularia oīuz ꝑdicamētoꝝ. ſz h⁹ ſēus ⁊ h⁹ eſtimatiua alr ſit i brutis alr i nobis. nã ſi bruta apphēdūt i diuidua oīuz ꝑdicamētoꝝ. h̃ eſt ſolū ꝑut talis apphenſio defuit ad necitatē vite. in nobis āt defuit nõ ſolū ad necitatē vite: ſz ēt ad ſciaz. nã ꝑter illã necitatē vite idigem⁹ ſēu rõne ſcie. ut declarati hēt in ꝑ⁰ meta. ſz h̃ g̃ foꝛa ſbalis ſb eē idiuiduali fuit vi illi. poterit g̃ ſb eē ulr eē i itellu. dato tñ ꝙ ſi nullus pcipet formã ſbalē. poſſet tñ adh⁹ i itellu eē foꝛa ſbalis ul ſilitudo ei⁹. ¶ Dicem⁹ g̃ ꝙ ſicut ſe hñt foꝛe reales ad actionē realē: ſic ſuo mõ foꝛe itētionales ſe hñt ad actionē itētionalez. ſic g̃ foꝛa accñtalis realis ut agit i vtute foꝛe ſbalis põt iducē realr ſbalē formã: ſic videm⁹ ꝙ ignis q̃zuis nullã habeat vtutē actiuã niſi calorē: tñ põt p calorē q eſt foꝛa accñtalis ut agit in vtute foꝛe ſbalis gñare ignē: ⁊ iducē formã ſubalē. foꝛe g̃ accñtales ſūt organa formarū ſubaliū. ⁊ in q̃ztū ſūt ipaꝝ organa: i vtute ipaꝝ faciūt ad gñationē ſubē. ſic g̃ ſe hēt in foꝛis realib⁹ dicē poſſumus ꝙ ſic ſe hēt in itētionalib⁹. v3 ꝙ ipe itētiões ⁊ ipſe ſilitudies foꝛaꝝ accñtaliū ſūt organa itētionū ⁊ ſilitudinū foꝛaꝝ ſubaliū. Dato ergo ꝙ nulla itētio ⁊ nulla ſilitudo foꝛaꝝ ſubaliū ſit in ſēu ipe itētiones foꝛaꝝ accñtaliuz ut agūt in vtute formaꝝ ſbalium ⁊ ut ſunt eaꝝ organa poterūt cãre in itellu itētiões ⁊ ſilitudies formaꝝ ſubaliū. Nec obſtat ſi dicaꝛ ꝙ tales itētiones accñtiū ſūt ſepate ab itētionib⁹ ſubaꝝ. nã vt⁹ que eſt i ſemie eſt ſepata ab aia p̃ris. Attñ q̃ztūcūq3 ſit ſepata adhuc eſt organū ipi⁹ aie. ⁊ agit in vtute ipi⁹ aie. ⁊ ex h̃ hēt aiare fetū ⁊ iducē in ipo aiaz ul diſpoſitiue ul ſimplr. Poſſet ēt ⁊ hec diffitultas de ſubali forma qualr ſit in intellectu alr tolli. ſed de hoc in noſtris q̃onibus theologicis diffuſi⁹ diximus: ꝑpter qd ad preſens dicta ſufficiant. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si uere diſcim⁹ aut iductiõe aut dmſone

¶ Probat qd dixerat. Circa qd tria fac. q2 ꝑ⁰ diſtiguit diuiſos modos adiſcēdi ſiue ſciēdi. 2⁰ dat drīam iter illos modos. 3⁰ oñdit ꝙ ipoſe ſit aliq̃ mõ ſcire niſi p ſenſuz. 2ª ibi [Eſt aūt demſo.] 3ª ibi [Impoſe eſt autē.] Dicit g̃ ꝙ [ſi vē adiſcim⁹ aut p iductionē aut p demſonē.] q. d. ꝙ uerꝝ eſt ꝙ deficiēte ſēu deficit ſcia ſm illū ſēuz q2 vē nõ adiſcim⁹ niſi p demſonē aut p iductiõez. q modi adiſcēdi ut patebit oēs pſupponūt ſēuz. poſſet aūt q uellet ſic ex h̃ foꝛare rõnez. q̃cūq3 nõ adiſcūt niſi p demſonē aut p iductionē illi deficiēte ſēu vē deficiūt in ſcia ſz illū ſēuz. nos ſum⁹ hi⁹. g̃ ⁊ c̃. ¶ Notãdū aūt ꝙ vē nõ adiſcim⁹ nec ſciun⁹ niſi p demſonē ul p iductionē. nã cecus de coloribꝰ poſſet loq̃ vba q̃ audiuit ab aliis: ſz mēte nõ capet qd diceret. loq̃ ergo poſſumus deficiēte ſēu de ſcia que eſt ſm ſēuz. ſed uere itelligē ⁊ ſciē deficiēte ſenſu eſt ipoſſibile. ¶ Deide cum dicit.

¶ Eſt aūt demõſtratio q̃dez ex ulib⁹. Inductio aūt ex his que ſunt ſm partē.

¶ Quia diſtixerat duos modos adiſcendi uel ſciēdi dat drīã iter hi⁹ modos dicēs ꝙ [Eſt āt q̃dē demſo ex ulib⁹. iductio aūt ex his q̃ ſūt ſm ptē.] i. ex ꝑticularibus. Eſt ergo drīa iter adiſcē p demſonē ⁊ iductionē ſicut iter ſcire ex ulib⁹ ⁊ ꝑticularib⁹ ¶ Deide cum dicit.

¶ Impoſſibile aūt vniuerſalia ſpeculari ⁊ non per inductionem.

¶ Diſtictis modis adiſcēdi ⁊ data drīa iter hi⁹ modos ꝑcedit ad declarãdū ꝑpoſitū. v3 ꝙ nullo mõ ꝯtingit

scire uł acgrē sciaȝ deficiēte sensu. ītēdit aūt talē rōnē. scire p demrātionē ⁊ scire ex ulib⁹ p̄supponit scire per iductionē ⁊ ex pticularib⁹. scire aūt ex iductione ⁊ ex pticularib⁹ p̄supponit sēsuȝ. ergo oē nr̄m adiscē ⁊ oē nr̄m scire cū nō fit nisi ex his duob⁹ modis p̄supponit sēsuȝ. fundat aūt hec rō sup duab⁹ ppōnib⁹. iō duo facit. qr p° declarat q scire ex ulib⁹ p̄supponit iducē ⁊ scire ex pticularib⁹. 2° declarat q iducē ⁊ scire ex pticularib⁹ p̄supponit sensuȝ ibi Inducē aūt. Circa p̄m duo facit. qr p° facit qd dictū est. 2° q supposuerat pbat ibi Oīa ⁊ q. Dicit ḡ q ipossibile est āt ulia speculari nisi p iductionē. possēt aūt ex h sic formari rō. qcūqȝ vult scire p ulia. i. p ules ppōnes opȝ q sciat ipas ules ppōnes: sȝ ules ppōnes nō possum⁹ scire nisi inducēdo i pticularib⁹ ḡ p ulia ⁊ p demrōnē nō ptigit scire nisi p iductionē in pticularib⁹. ¶ Notādū aūt q ules ppōnes mediate pnt sciri p ules ppōnes imediatas. ⁊ p p̄n^a siue p dignitates. ipa āt p̄n^a ⁊ ipe dignitates sciunt via sēus. ⁊ p iductionē. Ad h ḡ uadit rō phi q nō ptingit scire p ulia p̄n^a ⁊ p dignitates nisi sciuerim⁹ ipa p̄n^a ulia: ⁊ ipas dignitates. hec aūt nō possumus scire nisi via sēus: ⁊ p iductionē. ḡ nihil est scire p ulia nisi via sensus ⁊ per inductionē. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Oīa ⁊ que ex abstractiōe dicunt esse est per iductiōes nota facē que isunt in vno quoqȝ genē quedaȝ: ⁊ si nō sepabilia sunt s̄m q vnūqdqȝ hⁱ⁹ est.

¶ Qd supposuerat pbat. ⁊ pbat. q. p locū a maiori. naȝ magis videret q ulia mathematicoꝝ q sunt abstracta ⁊ sepata deberem⁹ scire sine sēu ⁊ sine iductiōe q alia. illa nescimus. ḡ ⁊ c. iō ait Oīa ⁊ q p abstractionez dicunt eē est. i. ptigit ⁊ p iductionez nota facē. q. d. q ulia ⁊ mathematica que sūt abstracta via sēus ⁊ p iductionē nota fiūt ex eo q in vnoqȝ gnē aliquorum abstractoꝝ sūt qdā pticularia q ⁊ si p qz non separabilia s̄ȝ q hⁱ⁹ vnūqdqȝ ē iō sup. oīa via sēus. ⁊ p iductionē oȝ talia cogscē. q. d. q lȝ talia pticlaria pnt separi a mā sēsibili s̄ȝ itētionē. nō aūt pnt separi s̄ȝ eē. possum⁹ ḡ p itētionē ⁊ p psiderationē psiderare lineaȝ hāc q est i mā sēsibili p̄ter māȝ sēsibilē. tn̄ hec linea pticularis nūqȝ sepat a mā sēsibili s̄m eē. ⁊ iō. s. nūqȝ nisi p iductionē ⁊ via sēus pnt talia cogsci. ¶ Dubitaret forte aliqs. Uī seqt hec pnīa phi q ulia abstracta ⁊ mathematica nō fiūt p iductionē i pticularib⁹ sēsibilib⁹ eo q talia pticularia. ⁊ si separi pnt a mā sēsibili s̄m psiderationē. nō aūt separi pnt s̄m q est vnūqdqȝ eoꝝ. i. s̄m eē. possum⁹ aūt nō solū lineā: sȝ ēt hāc lineā q est in mā sēsibili imagiari p̄ter mām sēsibilē. qr possumus imagiari h q̄tū nō imagiato q̄li. videt igit ex h q salte in mathematicis h nō oporteret q sciret via sensus. Nā diceret aliqs q pticularia mathematicoꝝ pnt psiderari p̄ter mām sēsibilē. ¶ Dōm q via phi est q nr̄a scia causet a reb⁹. vn̄ ⁊ Cōmē. in. 12. meta. vult hāc eē dr̄ā iter sciaȝ dei ⁊ nr̄aȝ. qr illa cāt res. nr̄a aūt cātur a reb⁹. sic eni scia in nob s̄m q res agūt in aiaȝ. sed nihil agit in aliqd nisi s̄ȝ eē qd h̄et. ipe ḡ res nō agūt in aiaȝ nr̄aȝ nisi s̄m eē qd h̄nt i seipsis s̄ȝ pticlaria mathematica nō h̄nt eē nisi i mā sēsibili. ḡ ci ex talib⁹ pticularib⁹ nō poterit cāri scia i aia nr̄a nisi via sēus. cū ḡ dicis q possum⁹ psiderare hāc lineā sine mā sēsibili. Dici dȝ q nisi hec linea s̄ȝ eē qd h̄et in mā sēsibili suā sititudinē cāret in sensu. nūqȝ possem⁹ eā imaginari sine mā sēsibili. tota ḡ scia quā possum⁹ h̄ie ex dicta rōnis reducēda est ad sensuȝ tanqȝ ad radicē ⁊ tanqȝ ad primordiale p̄ncipium. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Inducē eni nō h̄ntes sensū ipossibile ē. singularū eni sēus est. Nō eni ptigit accipere eoꝝ sciaȝ. neqȝ eni ex ulib⁹ est sine iductione neqȝ p iductionē sine sensu.

¶ Declarato q nō est scire p ulia nisi sciat p iductionez. Declarat q nō fit scire p iducere nisi sciant pticularia via sēus. iō ait q inducē āt nō h̄ntes sēuȝ est ipossibile. naȝ singularū āt sēus est. nō eni ptigit accipe ipoꝝ pticularū sciaȝ nisi p iductionē ⁊ p sēuȝ. Resumit ḡ totā rōnē. d. neqȝ eni ex ulib⁹ est sup. scia sine iductione neqȝ p iductionē sine sēu. ḡ cū nihil sciat nisi uel ex ulib⁹ uł p iductionē nihil scit nisi p sensuȝ q declarare uolebam⁹. deficiēte ḡ sensu deficit scia s̄m illū sēuȝ. ¶ Nōn^m aūt vȝ rōnis huⁱ⁹ in h psistē q cū sēus ppe ⁊ p se sit cognitiu⁹ ⁊ discretiu⁹ pticlariū si cogscē ex ulib⁹ p̄supponit cogscē ex iductiōe. iductio aūt est ex cognitiōe pticlariū. cognitio aūt pticulariū est p sēuȝ uel nō est sine sēu. totiⁱ⁹ ḡ in se cognitionis ianua est sēus.

¶ Est aūt ois sill's per tres terminos.

¶ Intētio phi est i h libro tradē artē quō ptigat simplr scire qr ifinitū s̄m q h⁹. ignotū est ut dr in p° phi. ne ḡ rōne ifinitatis deficiamus a scire simplr. ⁊ ne despiciamus hāc sciaȝ dicētes q nō ptigit simplr scire eo q nō est dare statū in p̄dicatis: sȝ est pcessus in talib⁹ in infinitū. iō phs in h ca° itēdit pbare q nō sit pcessus i talib⁹ in ifinitū nec s̄m ascēsuȝ nec s̄m descēsuȝ nec s̄m media. Circa qd duo facit. qr p° p̄mittit qdā necīa ad ppositū. 2° exeqt de itēto. ibi Si igit. c. Uult enim phs pbare q in sillis demrātiuis nō sit pcessus in infinitū. In sillo aūt demrātiuo est psiderare formā ⁊ materiā. Duo ḡ facit phs in accipiēdo necīa ad ppositū. qr p° accipit qdā q se tenēt ex pte foe silli demrātiui. 2° accipit ⁊ tāgit aliq necīa ad ppositū que se tenēt ex pte mãe. ibi Scdȝ qdē igit. Circa p̄m tria facit. qr p° tāgit formā sillogisticā que est i trib⁹ terminis uł in ordie triū terminoꝝ. 2° qd dixerat declarat. 3° qd declarauerat adaptat ad ppositū. 2ª ibi Et h qdē demrāre. 3° ibi Manifestū igr. Dicit ḡ q Est aūt ois sillus per tres terminos sup. ordinatos in mō ⁊ figura. ⁊ h sup. ptinet ad formā silli. ⁊ de hoc diffusius dictuȝ est in libro prioꝝ. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et hoc qdē demōstrare poīe est. qm̄ est a. in. c. ppter id qd est in. b. ⁊ hoc in. c.

¶ Declat qd dixerat. Circa qd duo facit. qr p° h declat formā silli affirmatiā. 2° in negatiua ibi Sȝ p̄uatiu⁹. Dicit ḡ Et h qdē. s. q sill's fit p tres termīos debite ordinatos declarare ⁊ manifestare poīe est. i. facile est ut qm̄ est. a. in. c. i. p̄r id qd est in. b. ecce maior ⁊ h. i. b. in. c. ecce minor. Descripta est ḡ foia sillogistica tota silli demrātiui. ut iō. a. ⁊. c. ad iuicē cōiūgunt in pne. qr ābo piūgunt ipsi. b. ⁊ ipsi medio: i p̄missis. p̄n^m ḡ cui initit tota foia silli affirmatiui est. q vni ⁊ eidē sūt piūcta iter se sūt piūcta. uł q vni ⁊ eideȝ sūt eadē iter se sūt eadē. ¶ Dubitaret forte aliqs. utrū istud p̄ncipium sit uerum. ⁊ utrum hoc p̄ncipium possit pbari ois sillus affirmatiu⁹. Et videt q nō qr non ualet. hō est aial. asin⁹ est aial. ergo asin⁹ est hō. hō ergo ⁊ asin⁹ sūt eadē aiali. nō sūt tn̄ eadē iter se. ¶ Dōȝ q i p̄dicto sillo sillogizat i q̄tuor termis. nō eni est idē aial qd p̄dicat de hoie ⁊ qd p̄dicat de asino. si eni eēt ideȝ aial qd p̄dicat de utroqȝ opteret vnū de altero p̄dicari. h ḡ obseruauit phs i li° prioꝝ ut sic ordīarent termini q mediū nō diuīsificatū piūgeret utriqȝ extremitati. ⁊ que vni ⁊ eidē sūt piūcta iter se sūt piūcta. ⁊ ex h pñs erat q extremitates que piūgunt eidē medio in p̄missis piūgerent in pne iter se. ¶ Deīde cū dicit.

¶ Sed p̄uatiu⁹ qdē est alterā qdē propositionem habens quoniaȝ est aliud in alio:

alterā autem quoniam non est.

¶ Dat formā silli ꝑuatiui dicēs ꝙ sills ꝑuatiu⁹ est hñs alterā qdē ꝓpōnē qm̄ est aliud in alio. .i. affirmatiuā .l. alterā aūt qm̄ nō est. .i. negatiuā. forma ḡ silli ꝑuatiui ē hīc alterā ꝑmissaꝝ affirmatiuā alterā negatiuā ¶ Notādū aūt ꝙ ex utraqȝ ꝓpōne affirmatia nō posset ꝯcludi negatiua. ex utraqȝ aūt negatiua nihil seqꝛ nō eni ualet si aliq̄ duo remouenꝛ ab eodez ꝙ illa sint remota iter se. nec ēt seqꝛ ꝙ sint eadē. ꝑīt eni eē eadez ꝛ diūsa q̄ ab vno eodē remouenꝛ. q̄re si ex puris affirmatiuis nō ꝯcludiꝛ negatia: nec ex puris negatiuis aliq̄d seqꝛ. ꝯñs est ꝙ sills ꝑuatiu⁹ alterā ꝑmissaꝝ hēat affirmatiuā alterā negatiuā. ¶ Notādū ēt formaz silli negatiui niti huic ꝑncipio. qcqd remoueꝛ ab aliq̄ remoueꝛ ab oī eo qḋ est idē illi. nō est eni intelligibile ꝙ a. sit remotū a. b. ꝛ nō sit remotū a. c. qḋ est idē. b. duas ḡ ꝑmissas dꝫ hīc ſills negatiuus. vnā ſꝫ remotionē. ꝛ aliā ſm idētitatē: ḡ foīa talis silli negatiui est hīc alterā ꝑmissaꝝ affirmatiuā alterā negatiuā. ꝙ si dicaꝛ nō ualē ꝯñtia hāc: ꝙ qcqd remoueꝛ a. b. remoueꝛ ab oī eo qḋ ē idē. b. ꝑꝑ qḋ dicaꝛ nō ualē si. a. remoueꝛ. a. b. ꝙ remoueaꝛ a. c. qḋ ē idē. b. qꝛ poterit accipi tale. b. qḋ erit remotū ab. a. ꝛ poterit accipi aliḋ. b. qḋ erit idē ipsi. a. nec tñ rō hec ualebit ꝙ. a. sit remotū a. c. poterit eni accipi tale aīal qḋ erit remotū ab hoīe: ꝛ tale aīal qḋ erit idē rōnali. nec eñ ꝑꝑ h̄ ualebit ꝙ hō sit remot⁹ a rōne. sed talis obiectio seipsaz soluit. qꝛ tūc silogiçabitur in q̄tuor terminis. forma aūt silli est accipe tres termios tm̄. si ḡ a. b. remoueꝛ. a. ꝛ illi eidē. b. est. idem. c. opꝫ ꝙ a. remoueaꝛ a. c. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestū igiꝛ est quoniā principia ꝛ dicte suppositiones he sunt.

¶ Qḋ dixerat adaptat ad ꝓpositū. Circa qḋ duo facit. qꝛ ꝑ⁰ ait ꝙ que dicta sūt necīa sunt ad ꝓpositū. 2⁰ quō sunt necīa declaꝛ ꝛ ꝓbat ibi .l. Incipiēs aūt. .l. Dicit ḡ. .l. manifestū est igiꝛ ꝙ he sunt dicte suppōnes ꝛ ꝑn^a. .l. sup. ad ꝓbādū ꝓpositū. q. d. tradē formā silogisticā ꝛ ondē quō sills tā affirmatiuus ꝙ negatiuus est i trib⁹ terminis. h̄ est ꝑncipiū ad declarādū nrm̄ ꝓpositum. ꝛ h̄ dictū est ꝙ dꝫ supponi in nr̄o ꝓpōito. ¶ Dubitaret forte aliqs quō istud debeat supponi. ꝛ quō debeat eē ꝑn^m ad iuestigādū ꝓpositū. ¶ Dōꝫ ꝙ ꝓpositū ꝓbꝫ est ꝓbare statū i sillis demr̄atiuis. ꝛ ꝙ nō est abire i talib⁹ i ifinitū. ¶ Dubitaret aūt de ifinitate taliū dupl'r posset ꝯtigē. ꝑ⁰ eni posset esse dubitatio de q̄libet sillo ſm se. 2⁰ de illo ut referꝛ ad formā quā hēt i demr̄atia mā. his ḡ modis utile ē tradē formā silogisticā ad ostēdū ꝙ i talib⁹ nō est abire in ifinitū. ꝑ⁰ eniꝫ h̄ est utile ad quelibet sillm̄ i se. Posset eni forte aliqs dubitare de q̄libet sillo in se. utꝝ posset accipe ifinita: cui dubitatiōi ex his q̄ dicta sūt stati satisfit. nā si q̄libet sill's in se nō ꝯstat nisi ex trib⁹ termīs. ex duab⁹ extremitatib⁹. ꝛ vno medio: nō solum ifinita nō accipit imo paucissima accipit. 2⁰ h̄ fuit utile si cōpeꝛ sill's demr̄atiu⁹ ad formā silogisticā quā hēt i tali mā. foīa eni silli ē h̄itudo extremoꝝ ad mediū: que foīa si referaꝛ ad māꝫ demratiuā illa h̄itudo opꝫ ꝙ sit ꝑ se. nā que sūt ꝑ accn̄s sunt demr̄onib⁹ iutilia. ea aūt que sunt ꝑ se ipossibile est ifinita eē. Nā ut vult Cōmen. in. 8. phi. nec que sunt ꝑ se nec que sunt ꝑ accn̄s ꝑn̄t actu ifinita eē. ea tñ que sunt ꝑ accn̄s ſm ipm̄ ꝑn̄t eē ifinita successiue. ut hanc reuolutionem celi ſm ipm̄ ꝑcesserūt ifinite reuolutiōes. ꝛ hūc filiū ifiniti pr̄es. ea aūt que sunt ꝑ se ſm eū nec successiue nec simul ꝑn̄t ifinita eē. qcqd aūt sit de his que sunt ꝑ accn̄s. de his aūt que sunt ꝑ se ueꝛū dicit ꝙ talia ipossibile est eē ifinita: nec sīl nec successiue nec q̄lrcūqȝ. nā ꝑ se dicit certā ꝛ determiatā h̄itudinē. ifinitū aūt dicit qd idetermiatū. oīno ḡ vnū repugnat alteri: nec vnū pōt stare cuꝫ alio. Voluit ḡ phs in hoc caplo narrare formā silli. ut applicādo hui⁹ formā ad determinatā māz oīno appareret impossibile ꝙ in sillis uꝛ in ꝓpōnibus demōstratiuis esset possibilis processus in infinitum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Accipiētes eni hoc necē est sic demr̄are ut ꝙ. a. sit in. c. ꝑ. b. Iterū aūt ꝙ. a. sit in. b. per aliud mediuꝫ. ꝛ ꝙ. b. sit in. c. similiter.

¶ Qḋ dixerat adaptat ad ꝓpositū. d. .l. accipiētes autē h̄. .l. vꝫ ꝙ sills fiat ex trib⁹ termis. ꝛ ꝙ h̄ sit forma sillogistica ꝯcludē duo extrema ꝑ vnū mediū. h̄ ḡ accipientes ꝛ h̄ supponētes ex hitis ꝛ ex libro ꝑoꝝ .l. necē ē sic demr̄are ut ꝙ. a. sit in. c. ꝑ. b. iteꝝ aūt ꝙ. a. sit in. b. per aliud mediū. ꝛ ꝙ. b. sit in. c. simpl'r .i. si demr̄abiꝛ h̄ erit ꝑ aliud mediū. ¶ Notādū aūt ꝙ de ꝑcessu in ifinituꝫ posset eē triplex qō. ꝛ q̄libet illaꝝ qōnū adh^c hēt tres qōnes. ꝛ iteꝝ q̄liber dictaꝝ qōnū adhuc hēt duas qōnes. nā in sillo sunt tres ꝓpōnes. vꝫ. a. b. b. c. a. c. ut oē b. est. a. oē. c. est. b. ḡ oē. c. est. a. ꝯclusuꝫ est ḡ in h̄ sillo. a. eē in. c. ꝑ. b. Rursus qꝛ forte posset silogiçari maior ꝛ mior. ut. a. est in. b. ꝑ. c. i. maior posset silogiçari ꝑ aliq̄ḋ mediū. ꝛ. b. eē i. c. i. mior posset silogiçari sil'r ꝑ aliq̄ḋ mediū. hic narrat phs ꝛ adaptat sic formaꝫ silli ad māz demr̄atiuā ut oñdat quot modis posset dubitari de ꝑcessu in ifinitū in demr̄one. nā posset de h̄ eē dubitatio triplex: vꝫ de ꝯne utrū ad ꝓbādū. a. c. posset eē ꝑcessus in ifinitū. ꝛ de maiori utrū ad ꝓbādū. a. b. posset eē ꝑcessus i ifinitū ꝛ de miori utꝝ ad ꝓbādū b. c. posset eē talis ifinit⁹ ꝑcessus. Rursus cū q̄libet triū ꝓpōnuꝫ hēat suū mediū qḋ dedit itelligē cū dixit ꝙ. a. c. ꝓbaꝛ ꝑ. b. c. ꝛ. a. b. ꝑ aliud mediū. ꝛ. b. c. sil'r ꝑ aliḋ: quelibet istaꝝ qōnū posset hēe tres qōnes. vꝫ utrū possit eē ꝑcessus in sursuꝫ ul' in deorsuꝫ ul' in mediīs. utrū possent eē ifinita. a. que ꝑdicarenꝛ de. c. ꝛ utꝝ possent esse ifinita. c. que subiicerenꝛ ipsi. a. ul' utꝝ possent eē ifinita b. que ꝓbarēt. a. de. c. he ḡ tres qōnes de sursum ꝛ deorsuꝫ ꝛ de mediīs possent fieri tā de maiori q̄ȝ de miori. q̄ȝ de ꝯne cū q̄libet haꝝ ꝓpōnū hēat suū mediū. Rursus adhuc q̄libet istaꝝ qōnū posset diuidi in duas qꝛ possent eē oēs he qōnes tā de ꝓpōnib⁹ affirmatiuis q̄ȝ de negatiuis. distiguē ḡ sic ꝓpōnes ꝛ sic media nō fuit iutile ad ꝓpositū. ¶ Aduertendū m̄ ꝙ lꝫ iste qōnes sint multe nūo. pauce tñ sūt in vitate. qꝛ ut patebit oīa h⁹ dubitabilia ad ualde pauca reducuꝛ. ¶ Dein. c. d.

¶ Scdꝫ qdeꝫ igiꝛ opionē sillogizāntib⁹ ꝛ solū dialetice manifestū est ꝙ hoc soluꝫ itēdendū sit. Si ex qb⁹ ꝯtingit uerisimilis fiat sillogismus. Quare ꝛ si est aliqd eoꝝ i ueritate que sunt. a. b. mediū aūt videꝛ nō ꝑ hoc sillogizās sillogizat⁹ dialetice est. Ad ueritatē aūt ex his que sunt oportet intendere. Habet autem se sic.

¶ Postq̄ȝ phs enarrauit aliq̄ necīa ad ꝓpositū se tenētia ex ꝑte forme silli demr̄atiui. In ꝑte ista assumit aliqua necīa se tenētia ex ꝑte māe que sunt duo. vꝫ ꝙ demōstratio ꝑcedit ex imediatis ſm ueritatez ꝛ ex his q̄ sunt ꝑ se. Duo ergo facit. qꝛ ꝑ⁰ dat dr̄iꝫ iter dialeticū ꝛ demōstratorē. ut ostēdat ꝙ demōstrator ꝑcedit ex imediatis ſꝫ vitatez. 2⁰ dat dr̄iā iter ea que sunt ꝑ se: ꝛ que sunt ꝑ accn̄s ut oñdat ꝙ demr̄ator ꝑcedit ex his que sūt ꝑ se: ꝛ oīmittit que sunt ꝑ accn̄s. ibi .l. Qm̄ aūt est .l. Dicit ḡ .l. ſm igiꝛ opionē qdē ex solis dialetice silogiçātib⁹ manifestū est ꝙ solū h̄ itēdēdū sit ex qb⁹ ꝯtīgat. .i. ꝯtigēret ul' q̄lrcūqȝ .l. fiat vīsilis. .i. ꝓbabilis ꝛ opiabilis .l. sills. .i. ul' q̄lrcūqȝ ex vīsilib⁹. .i. ex opiabilib⁹

ut hēt alia lra⌊ silis q̃re ꝛ si aliqd in v̄itate est eoꝝ que sunt.a.b.mediū aūt nō vi sillogiçās ꝑ hoc.⌊i.sillogiçās phi⁹ ꝑpōnē⌊ sillogiçat⁹ est dialetice.⌊q.d.ꝙ si eorū que sūt.a.b.i.hec ꝑpō in ueritate hēat mediū.i.in ueritate sit mediata.dū tñ nō videaf.i.dū ꝓbabilr appareat eē nō mediata sufficit ad sillogiçādū dialetice ⌊ueritatē aūt.⌊i.ad sillogiçādū ꝯ̃ ueritatē⌊ opꝫ i.ex his que sunt⌊ imediata ꝯ̃ueritatē.⌊ hꝫ aūt se sic.⌊u.demr̃atio ꝙ nō ꝓcedit ex his que videnť:ſꝫ ex his que sunt ꝯ̃m ueritatē.¶Notādū aūt ꝙ imediata ꝑpō est qua nō est altera ꝑor:sed hic ꝑpōnē ꝑorē hoc pōt eē duplr ul' ꝯ̃m v̄itatē ul' ꝯ̃m ꝓbabilitatē.cū ĝ accipit aliq̃ ꝑpō ad ꝓbādū aliqd si illa hēt aliquā ꝑorem ꝑ quā resoluaf in suā ꝑorē.nā illō ꝑ qō ꝓbaf aliqd ul' dꝫ eē ꝑ se notū ul' dꝫ reduci in ꝑ se notū.ĝ tā dialeticus qȝ demr̃ator sillogiçās ex ꝑmis ꝛ imediatis uel ex his que reducunf ad ꝑ⁹ ꝛ imediata.alr̃ tñ iste alr̃ ille.nam dialeticus sillogiçat sic ꝯ̃m ꝓbabilitatē.sufficit eni dialetico ꝙ ꝓbabilr̃ videaf ꝑpō accepta eē imediata ꝙ ab oīb⁹ uel a plurib⁹ acceptaf.demr̃ator aūt nō sic.nā cū ipe aggñet sciaȝ que nō est nisi ueroꝝ.opꝫ ꝙ ꝓcedat ex imediatis.ul' ex his que reducunf ad imediata ꝯ̃m ueritatē nō ꝯ̃m opionē.¶Notandū ēt ꝙ spālr fecit mētionē de.a.b.d.ꝙ si eoꝝ que sūt.a.b.est mediū i.si est mediū iter.a.ꝛ.b.i.si hec ꝑpō.oē.b.est.a.nō est imediata tñ videaf ꝛ appeat imediata h sufficit dialetico.spālr mētionē fecit de.a.b.itelligēs ꝑ hoc ꝑpōnē maiorē.nā ȝ nunqȝ debet eē imediata.ꝑmisse ĝ debēt eē imediate ꝛ potissime maior in q̃ stat vis silli.¶Dubitaret forte aliqs quō facit ad ꝑpositū assumē ꝙ demr̃ator ꝓcedit ex imediatis ꝯ̃m v̄itatē.¶Dōm ꝙ eī⁹ itētio in h caplo est oñdē ꝙ oīs rei nō sit demr̃atio.vn̄ ꝑ̃us dicef ꝙ idē est itēdē si demr̃ones in īfinitū ueniunt.ꝛ si demr̃atio est oīs rei.sꝫ ĝ sufficeret demr̃atori ꝓcedē ꝯ̃m ꝓbabilitatē ipa ꝑn̄ᵃ possent demr̃ari.ꝛ iō dī ī p̄⁹ topicoꝝ ꝙ dialetica ad oīuȝ methodoꝝ ꝑn̄ᵃ viaȝ hēt.si ĝ ipa ꝑn̄ᵃ possent demr̃ari oīuȝ eē demr̃atio.ut ĝ oñdat ꝙ nō oium sit demōstratio assumit ꝙ demōstrator nō procedit ex imediatis ꝓbabilr̃ sed ꝯ̃m ueritatē.¶Deinde cum dicit.

¶Quoniā aūt est qō ipsum quidez de alio predicatur non ꝯ̃m accidens.

¶Dat dīāꝫ iter ea que sūt ꝑ accñs ꝛ ꝑ se.ut oñdat ꝙ demōstrator nō ꝓcedit ex his que sunt ꝑ accñs sed ꝑ se. Circa qō tria facit.qꝛ ꝑ⁹ ait aliq̃ eē nō ꝑ accñs.2⁹ exponit se qd appellet eē ꝑ accñs.3⁹ ex his que dixerat concludit aliq̃ eē ꝑ se ex qb⁹ demr̃ator ꝓcedit.2⁹ ibi⌊Dico aūt.⌊3⁹ ibi⌊Sūt igiť qdā⌊Dīc ĝ⌊Qm̄ aūt est ꝙ ipm qdē de altero ꝑdicaf.nō ꝯ̃m accñs.⌊q.d.ꝙ est de re aliq̃ ꝑdicata nō per accñs.¶Deinde cum dicit.

¶Dico aūt ꝯ̃ꝫ accñs.ut albū: aliqñ dicim⁹ illō eē hoiez:nō silr dicētes ꝛ hoiez albū. Nō qdē eni cū nō alteꝝ aliqō sit albū est. albū aūt est qm̄ accidit hoi eē album.

¶Exponit se qd appellet ꝑ accñs.d.⌊dico aūt ꝯ̃ꝫ accñs⌋ sup.ꝑdicari⌊ut albū dicimus illō eē hoiem nō silr dicētes ꝛ hoiez albū.⌊q.d.ꝙ hoc illō.s.albū est hō.ꝛ hō est alb⁹.quelibet est ꝑ accñs sed nō silr.i.sed nō eodem mō.qō declarat.d.⌊q: qdē eni cū nō aliqō alteꝝ sit albuꝫ.albū est hō.⌊i.albū ꝑdicaf de hoie.nō qꝛ aliqō alterū sit albū.sed⌊qm̄ accidit hoi esse albū.¶Dubitaret forte aliqs quō alr̃ est ꝑ accñs albuꝫ est hō.ꝛ hō est albus.¶Dōm ꝙ albū est hō est ꝑ accñs duplr̃.ꝛ rōne sbi.ꝛ rōne hitudinis ꝑdicati ad sbm.rōne eni sbi est ꝑ accñs.qꝛ accidit albedo ꝙ sbijciaf.nā albū nō sbijcit qꝛ albū sed sbijcit rōne alicui⁹ sbi in quo hēt eē albedo albū ĝ est hō.qꝛ soꝛ.in quo fundaf albedo est hō.Rursus albuꝫ est hō.est ꝑ accñs rōne hitudinis ꝑdicati ad sbm.qꝛ hec duo albū ꝛ hō hnt hitudinē ꝑ accñs non ꝑ se.sed hec.hō est alb⁹ est ꝑ accñs vno mō.nā nō est per accñs rōne sbi.ut ꝙ accidat hoi ꝙ sbijciaf.hō enim est aliqd qō est aptū natū sbijci.¶Aduertēdū tñ ꝙ cum dicim⁹ ꝙ hec ꝑpō hō est alb⁹ nō est ꝑ accñs rōne sbi.ꝛ ꝙ hō de se est:dic̄ aliqd aptuꝫ natū sbijci:nō itēdim⁹ ꝑ hoc excludē ꝑticularia.qꝛ ꝑticularis hois.utputa soꝛ.nō est aliqd aliō eēntialr ab hō.hō ĝ q̃ꝫtū cūqꝫ sbijciť albo ꝑ sortē.nō sbijciť ei ꝑ aliqd qō sit eēntialr aliō ab ipo aliter itaqꝫ albū est hō.qꝛ soꝛ.cui accidit album est homo ꝛ aliter hō est alb⁹.qꝛ sortes qui est hō est alb⁹.nam albū sbijciť hoi per accidens.non per aliud eēntialr ab ipo ut per sortē.hō tñ sbijciť albo non ꝑ aliud eēntialr ab ipo.igiť hec ꝑpō.est alb⁹.nō est ꝑ accñs rōne sbi:ſꝫ est ꝑ accñs rōne hitudinis ꝑdicati ad sbm.ut qꝛ albū ad hoiez hēt hitudinē per accñs.iō ait ꝙ albuꝫ aūt est hō.i.ꝙ albū ꝑdicaf de hoie nō opꝫ ꝙ hic accipiatur ecōuerso ꝑpō ꝙ sonet lr̃a.sonat aūt lr̃a.albuꝫ est hō.i.albū sbijciť hoi:sed debet exponi albū aūt est hō.i.est ꝑdicatū hois.uel ꝑdicaf de hoie.ꝛ.hec ꝑpō hō est alb⁹ in qua albū ꝑdicaf de hoie sup.est ꝑ accñs.nō āt ꝙ alterū aliqd sit ꝑ accñs.i.nō rōne sbi.sed est ꝑ accñs qm̄ accidit hoi eē albū.i.qm̄ est accñtalis hitudo ꝑdicati ad sbm.¶Est ĝ diligēter notādū ꝙ illa que sunt per se in gñe illa sunt apta nata sbijci ꝛ suis supiorib⁹ ꝛ suis ꝑpetatib⁹.ut albedo ꝑ se subijciť colori ꝛ per se q̃licati subijciť.sic ēt albedo per se subijciť ꝑpetatibus ut si disgregare est ꝑpetas albedis.ista erit per se albedo disgregat.sic est ꝑ se.triāgulus hēt tres.nā lꝫ triangulus sit ꝑ accñs.hēt tñ suas ꝑpetates.nā vnuꝫ accñs pōt eē ꝑpetas alterius accñtis.ita lꝫ albedo sit accñs hēt suas ꝑpetates qb⁹ ꝑ se subijciť.vnū eni accñs pōt eē ꝑ se sbm alteri⁹ ꝯ̃m ꝙ de sbō loquiť demr̃ator.ea ĝ que sunt ꝑ se in gñe sunt apta nata subijci.nec ꝑ accñs est ꝙ subijciant.sed qꝛ ꝯcreta nō sunt ꝑ se in gñe:ut qꝛ iustū nō est in gñe sed iustitia.talia ꝛ denoiatiua qꝛ implicāt sbm.ut iustū ul' albuꝫ.qꝛ iplicāt illud in quo est iustitia uel albedo.iō talia subijciunť ꝑ accñs.qꝛ non subijciunť rōne sui sed rōne sbi qō iplicāt.Si ĝ ea que sunt in gñe subijciunť nō pōt illi eē ꝑ accñs rōne sbi ſꝫ se sed rōne hitudinis ꝑdicati ad sbm.cū ĝ hō sit qd per se in gñe.hō est alb⁹ nō erit per accñs rōne sbi ꝯ̃m se ut rōne alicui⁹ alteri⁹ qō iplicat hō de quo nō eēntialr ꝑdicef.sic albū subijciť ꝑ accñs rōne alicui⁹ alterius qō iplicat de quo nō eēntialr ꝑdicaf sed solū erit ꝑ accñs hō est alb⁹.qꝛ accidit hoi eē albū.i.qꝛ est accñtalis habitudo albi ad hoiez ꝑdicati ad sbꝫ.¶Deide cū dicit.

¶Sunt igitur quedam hi⁹ que quidē secūdum se predicantur.

¶Ex his que dixerat ꝯcludit aliq̃ esse ꝑ se ex qb⁹ ꝓcedit demr̃ator.d.ꝙ⌊sunt igiť qdā h⁹ que ꝯ̃m se ꝑdicanť⌋ ꝛ si.talia ꝑdicata sunt huius ex qb⁹ ꝓcedit demr̃ator ¶Dubitaret forte aliqs q̃re distixerit hic ꝑ his iter ꝑ se ꝛ ꝑ accñs.ꝛ q̃re voluit eligē ea que sunt ꝑ se ex qb⁹ demr̃ator ꝓcedit.¶Dōꝫ ꝙ itentio eius in hoc.c.est oñdere ꝙ demonstrationes nō uadunt in īfinitū.ꝛ ꝙ ois rei nō est demōstratio.Si ergo demōstrator posset accipe ea que sunt ꝑ accñs.qꝛ talia sunt idererminata ꝛ quodāmō īfinita demonstrationes quodāmō irent in īfinitū.ſꝫ qꝛ accipit ea que sūt ꝑ se que in quolibet gñe sunt certa ꝛ deteriata.iō ex hoc stati apparere pōt ꝙ demr̃atiōes nō uadūt in īfinituꝫ.ꝑᵃ ĝ acceptio.vꝫ.ꝙ demr̃atio ꝓcedit ex imediatis ꝯ̃ꝫ ueritatē magis deseruit huic ueritati ꝙ ois rei nō sit demr̃atio.qꝛ erit deuenire ad aliq̃ ꝑᵃ ꝛ imediata que ꝯ̃m ueritatē demr̃ari poterit.ꝙ vō hic 2⁹ assumiť ꝙ distiguiť iter per se ꝛ ꝑ accñs ut oñdaf ꝙ demr̃atio ꝓcedit ex his que sunt ꝑ

se magis deseruit huic veritati q̄ demõstrationes nõ vadũt in infinitũ. Est ergo itẽtio phi q̄ cũ dupl'r dicat̃ aliq̄d p accñs uel rõne sbi ſm se uł rõne hitudis p̃dicati ad subm. uel rõne hitudis tñ q̄ est dare aliq̄ per se q̄ non sunt per accidens aliquo istorum modorum: ⁊ ex talibus procedit demõstrator. ⁊ quia talia sunt certa ⁊ determinata in quolibet genere. ideo est impossibile demonstrationes in infinitum procedere. ℂ Tunc seq̄tur ꝉra ps.

ℂ Si igit̃. c. q̄dẽ hi⁹ q̄ ipsum q̄dẽ nõ sit in alio: in hoc aũt. b. sit p̃mo: ⁊ nõ est aliud mediũ. Iterũ. i. sit in. e. Sit etiã similiter ⁊ hoc i. b. Nunq̄d ergo necesse est stare. aut contingit in infinitum ire.

ℂ In q̄s post q̄ȝ assumpsit necc̃ia ad ꝓpositũ exeq̄t̃ de itẽto. Circa q̄d duo facit. q̄r circa ꝓcessum in infinitũ p̃o mouet quasdã q̃ões. 2° exequit̃ de ſilis q̃õnibus ibi [Q̄d q̄dẽ igit̃ nõ ↄtigit.] Circa p̃mũ duo facit. q̄r p̃mo mouet hĩ⁹ q̃ões ſm ascẽsuȝ ⁊ descẽsuȝ ⁊ ſm media. 2° oñdit q̄ tales q̃ões in ↄuertibilib⁹ locũ nõ habẽt. ibi [Sed in ↄuertibilib⁹.] Circa p̃mũ duo facit. q̄r p̃o mouet tales q̃ões in demr̃ationib⁹ affirmatiuis 2° in negatiuis. ibi [Siĩr aũt dico ⁊ in p̃uatiuis.] Circa p̃muȝ tria facit ſm q̄ in quolibet s̃illo est dare tres termios. nã p̃mo mouet q̃ões de miori extremitate. utrũ icipiẽdo a miori extremitate ↄtingat in infinitum ascẽdẽ sursuȝ. 2° de maiori utrũ icipiẽdo a maiori ↄtigat in ifinitũ descẽdẽ deorsuȝ. 3° de medijs utrũ inter maiorẽ ⁊ minorẽ extremitatẽ p̃nt eẽ ifinita media. 2ª ibi [Et iteꝝ si de. a.] 3ª ibi [Ampli⁹ nunq̄ȝ.] Dicit ḡ [sit. c.] i. minor extremitas [q̄d ipȝ hui⁹ nõ sit i alio] i. q̄ ita sit ifimũ q̄ nihil sit sb eo [in hoc aũt. c. sit. b. p̃mo.] i. imediate [⁊ nõ est aliud mediuȝ] ⁊ nullum sit mediũ iter. b. a. c. [⁊ iterũ si sit. i. in. c.] ut h̃nt aliqui text⁹ in. e. [siĩr ⁊ hec.] s. e. [sit in. b. nũq̄ȝ igit̃ sic ascẽdẽdo necesse est ẽt hoc siue in hoc stare aut ↄtingit in infinitũ ire.] q. d. hẽant ista q̄tuor per ordinẽȝ. c. b. e. ita q̄. c. sit ultimuȝ ⁊ supra. c. imediate sit. b. ⁊ sup̃. e. sit. i. ⁊. e. sit supra. b. ꝓcedet̃ in ifinitũ sic ascẽdendo uel erit stat⁹. ℂ Dubitaret forte aliq̄s. q̄r videt̃ q̄ ista q̃õ non sit de miori extremitate sed minor extremitas supponit̃. ⁊ querit̃ utrũ sit ascẽdẽ in ifinitũ ſm minorẽ extremitatẽ. ℂ Dõm q̄ ista q̃õ nõ est de minori extremitate ſm se. nec de minori extremitate ut cõpat̃ ad iferiora. nã loquẽdo de ꝓpõne uñi que nunq̄ȝ ↄcludit̃ in 3ª figura. accidit miori extremitati cõpati ad iferiora: sȝ per se est q̄d cõpat̃ ad supiora. sic ẽt maior extremitas nõ ꝑ se cõpat̃ ad supiora: sed ad iferiora. ergo questio de ascẽsu magis est ꝓp̃a miori extremitati a qua ascẽdit̃. ⁊ q̃õ de descẽsu magis est ꝓp̃a maiori extremitati a qua descẽdit̃. Rursus q̄ñ aliq̄d ex vna p̃te h̃et finẽ ⁊ terminũ. ex alia nõ h̃et nec finẽ nec terminũ: q̄r ifinitũ ignotũ est. ⁊ denoiatio debet fieri a noto. nõ debet fieri denoiatio ab eo q̄ ponit̃ ifinituȝ. sed ab eo q̄ ponit̃ finitũ. ⁊ q̄r hic finite ⁊ determiate ponit̃ minor extremitas. ⁊ querit̃ utrũ exinde possit ascẽdi in ifinituȝ: a minori eni extremitate debet denoiari hec q̃õ que ponit̃ finita nõ a maiori que ponit̃ nõ finita. Et cũ di: q̄ minor supponit̃: dȝ supponat̃ ſm se non supponit̃ ſm ascẽsuȝ: imo si uellemus possemus dicẽ q̄ cum q̃ões sint eq̄les nũo his que uere scimus. ⁊ cũ s̃cia sit de passione ⁊ sbo in hac q̃õne tanq̄ȝ sbm se h̃et minor extremitas. tanq̄ȝ passio maior: utrũ exinde possit ꝓcedi in ifinitũ. erit ergo q̃õ utrũ hec passio ascẽdere sup̃ aliq̄d infinitũ possit cõpetere huic sbo. vȝ minori extremitati. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Et iterũ q̄dẽ sit de. a. nihil p̃dicat̃ p̄ se. a. aũt in. c. est p̃mo. mediũ aũt in nullo p̃ori. ⁊ itẽ. c. sit in. i. ⁊ h̃ in. b. Nunq̄d ⁊ h̃ stare necesse est. an ⁊ h̃ ↄtigit in ifinitũ abire.

ℂ Mouet q̃õnẽ de maiori extremitate in descẽdendo. Circa q̄d duo facit. q̄r p̃o facit q̄d dictũ est. 2° dat dr̃aȝ iter hãc q̃õnẽ ⁊ p̃missam ibi [Differt aũt.] Dic ergo [Et iterũ uel ⁊ idẽ si de. a. q̄dẽ.] i. de maiori extremitate [nihil p̃dicet̃ per se.] i. nihil sit supra ipm [a. aũt sit in. c. p̃mo.] i. imediate [mediũ ãt.] i. e. q̄d erit mediũ iter. a. ⁊ alia [sit in nullo p̃ore.] i. nõ sit in aliquo priore q̄ȝ in. a. i. sit imediate in. a. [⁊. c.] q̄d ponit̃ tale mediũ inter. a. ⁊ alia [sit in. i. ⁊ hoc.] s. i. [sit in. b.] i. ista q̄tuor se hẽant per ordinẽ in descẽdendo a. c. in. b. [nunq̄d necesse est stare hoc] uel stare in h̃ [aut] ſm modũ hũc. i. ſm hũc ꝓcessuȝ icipiẽdo. s. ab. a. supremo q̄d nõ h̃et aliq̄d sup̃⁹ [ↄtigit in ifinitũ ire.] i. in infinituȝ descẽdere. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Differt aũt hoc a p̃ori. q̄m hoc q̄deȝ est. Nunq̄d ↄtingit icepturũ ab hi⁹ q̄ in nullo ẽ altero h̃ aliõ in illo in sursuȝ ⁊ in ifinitũ abire. alterũ q̄ȝ icepturũ ab hi⁹ q̄d ipsuȝ q̄dẽ de alio. de illo aũt nihil p̃dicat̃ i deorsum itẽdere si ↄtingit ⁊ in ifinitum ire.

ℂ Dat dr̃ã iter hãc q̃õnẽ ⁊ p̃cedẽtẽ. d. [differt aũt h⁹] s. q̃õ. ul [differt ãt hoc a p̃ori.] s. q̃õne [q̄m hec q̄dẽ] q̃õ que est p̃us posita. i. q̃õ p̃ª est [nunq̄d ↄtigit icepturũ ad hĩ⁹ q̄d in nullo est. sed aliq̄d est in illo.] i. nunq̄ȝ ↄtigit icipe ab ifimo [⁊ in ifinitũ sursuȝ ire. alteꝝ ãt] i. altera q̃õ est [icepturũ ab hĩ⁹.] i. a sup̃mo [q̄d q̄deȝ ipȝ de alio p̃dicat̃. de illo aũt nihil.] q. d. q̄ altera q̃õ querit utrũ incipe ab aliquo sic sup̃mo q̄ nihil p̃dicat̃ de ipo. sed ipm de alijs ↄtigit deorsuȝ descendere ⁊ sic descẽdẽdo in ifinitũ ire. p̃ma igit̃ p̃supponit ultimũ ⁊ querit utꝝ sit in ifinitũ ascẽdẽ sursuȝ. 2ª q̃õ est ⁊ differt ab altera q̄r p̃supponit sup̃mũ. ⁊ querit utrũ sit in ifinitũ descẽdere deorsuȝ. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Ampli⁹ nunq̄d ↄtigit ifinitare media de termiatis terminis. Dico aũt ut si. a. in. c. sit: mediũ aũt ipsoꝝ sit. b. ab ipso aũt. b. a. alterũ. h̃ hoꝝ alia. nunq̄d ⁊ hoc ↄtingit in infinitũ abire. aut impossibile est.

ℂ Mouet q̃õnẽ de medijs. Circa q̄d duo facit. q̄r p̃o facit q̄d dictũ est. 2° oñdit q̄d tales q̃ões querunt ⁊ ad q̄d deducãt. ibi [Est aũt ⁊ h̃.] Dicit ḡ q̄ [amplius] sup. ↄtigit querẽ de ipsis medijs [nunq̄d. s. ↄtigit infinitare media determinatis extremis] ⁊ exponit se. d. [dico aũt ut si. a. sit in. c.] ita q̄ sint determinata ista extrema. ut nihil sit supra. a. ⁊ nihil sit ifra. c. [⁊ medium ipoꝝ sit. b.] i. b. sit iter. a. ⁊. c. [ab ipo aũt. b. i. ab a. alterũ.] i. iter. b. ⁊. a. alteꝝ sit mediũ. utputa. d. [sed ⁊ hoꝝ alia.] i. sed ⁊ hoꝝ medioꝝ siue inter hec media sint alia media [nunq̄d ⁊ hoc ↄtigit in ifinitũ abire] ita q̄ semp erũt media ⁊ medioꝝ media. in infinitum [aut ipo¹ᵉ est] sup. h̃ in ifinitũ ꝓcedẽ. ℂ Deide cũ dic̃.

ℂ Est aũt hoc itẽdere idẽ eẽ. ⁊ si demonstrationes in ifinitũ veniãt ⁊ si est demonstratio rei oĩs aut ad inuicẽ icludant̃.

ℂ Oñdit q̄d tales q̃ões querãt. ⁊ ad quid deducãt. d. [Est aũt ⁊ h̃ itẽdẽ ideȝ eẽ] sup. si querat̃ [⁊ si demr̃ones in ifinitũ veniãt. ⁊ si demr̃o est oĩs rei aut ad inuicẽ icludant̃.] i. terminent̃ ut h̃et alia l̃ra. ℂ Notãdũȝ aũt q̄ in ifinitis nõ est dare p̃mũ: vñ si mundus fuisset ab eterno nõ eẽt dare p̃mã plantã nec p̃mũ hoĩem. ita

q nullus eet hō q nō eet genit⁹ ab hoie. ita si ppōnes demratiue uadūt in infinitū. nulla erit ppō p⁹. et nulla erit ppō que possit demrari. sic ḡ idē est querē utr ae. cipiēdo ab hoie q ultimat⁹ est utr sit dare hoiez ab homine in ifinitū. h̄ eni querē est idez querē utr sit dare p̄mū hoiez. ita ēt querē utr semp ppō possit ɔfirmari p ppōnē in ifinitū ul' nō. et querē utr sit dare p̄mā ppōnē et idemrabilē. ul' utr ois rei sit demro est idē vnū q aliud. ℂ Notādū q gcgd termiat ul' est ipe terminus. ul' est p aliud termiatuz. qd ault nec est terminus. nec est reducē ipm in terminū nullo mō termiare pōt. igit qr si in ppōnib⁹ demratis eet pcessus in ifinitum nulla ppō eet termin⁹. nec ullā ppōnē eet reducē i terminū. nlla ḡ ppō teriaret aliā. nec faceret fidez de aliā nec vna demro ɔfirmaret aliā demroneȝ. nec teriaret aliā. querē ḡ utr talia uadāt in ifinitū ul' nō est querē utr ppōnes demratiue vna faciat fidē de alia. ul' vna termiet et ɔcludat aliā uel nō. ℂ Deide cū dicit.

ℂ Silr āt dico et i p̄uatis silliis et ppōnib⁹. ut si.a.nō iest.b.nulli āt p̄ aut ē aliqd infra cui p̄ori nō iest.a.ut si ipi.c.qd sit i omni.i. et nāq in his aut ifinita sunt in qb⁹ nō est prioribus aut statur.

ℂ Ondit has qōnes fcās i affirmatis posse fieri i negatis.d. Silr āt dico et i p̄uatis. i.i negatis silliis et ppōnib⁹ ut si.a.qd nō iest nlli.b.p⁹ ul' ē i nllo.b.p⁹. aut est aliqd ifra. i. itermediū ut hz alia lrā. cui p̄ori nō iest.a.ut si nō esti.c.qd.c.ē i oi.b. et itez ēt h̄.c.est i alio p̄ori ut si.c.ē illd qd ē i oi.i. et nāq i his āt ifinita sūt i qb⁹ p̄oribus nō iest sup.a. aut stat. si i talib⁹ nō est pcessus i ifinitū. Ut ḡ ista magis pateāt in terīs spālib⁹ dicem⁹ q nullū.b.ē.a.i.nlls hō ē q̄ntitas. q̄ iest nlli.b.i.nlli hoi p⁹. i. imediate aliqd erit ifra.i. itermediū a q p̄us remouebit.a.i.q̄ntitas. utputa sit il lud.c.i.aial. qd.c.ē i oi.b.i.i oi hoie. si itez h̄.c.i.aial ē i alio p̄ori. utputa si aial ē illd qd ē i oi.i.i oi corpe erit i talib⁹ pcessus i ifinitū. ita q si p erit dare aliqd p⁹ et aliqd supi⁹.a qb⁹ p̄orib⁹ nō ierit.i.a qb⁹ p p̄us remouebit.a.i.q̄ntitas. ul' nō erit pcedē i ifinitū. sz erit in talib⁹ stat⁹. ℂ Notā^m āt q iō ē mediata hec negatia nullū.b.est.a.i.nlla hō ē q̄ntitas. qr aliqd ē sup̄.b. ul' qr aliqd ē sup̄.a. si eni nec.b. nec.a. eet i aliq toto ista eet immediata. nullū.b.ē.a. ut ē ex supiorib⁹ patefaciū. si ḡ ē mediata aliqd erit sup̄.b. ul' sup̄.a. si āt iō ē mediata qr aliqd ē sup̄.b. illd ḡ mediū qd erit ifra.b. et.a. uel illud mediū qd erit ad pbādū nullū.b.est.a. erit sup̄.b. sit ḡ c. si aūt adhuc nō ē imediata nullū.c. est adhuc erit aliqd sup̄.c. pcedē ḡ i ifinitū i negatis ē pcedē i ifinitū in affirmatis. qr nō eet.c. supra.b. et.i. supra.c. et sic ascendendo nllz eet mediū ex pte.b. ad pbādū nllz.b.est.a. et qd dcm̄ est de.b. itelligēdū est de.a. qr si iō eet mediata nllz.b.ē.a. qr aliqd eet supra.a. qd p̄us remoueret ab eo.b. q̄z.a. si adh^c nō eet ppō imediata. adhuc opteret dare aliqd supra illd: nō ē ḡ pcessus i ifinitū i negatis nisi qr est pcessus i ifinitū i affirmatis. ℂ Deide cū.d.

ℂ Sz in ɔuertibilib⁹ nō silr se hēt: nō eni ē in eque p̄dicabilib⁹ de q p̄dicat p̄ aut ultimo. oia eni sic silr ad oia se hn̄t. et si sint infinita de ipo p̄dicāta in utraq sūt p̄dicata ifinita. Nisi silr ɔtigat ɔuerti: h̄ hoc qdem sicut accn̄s illud uō sicut predicamētum.

ℂ Ondit q tales qōnes i ɔūrsbilib⁹ nō hn̄t locū.d. Sz in ɔūtibilib⁹ nō hz se sic. q sup. sit ibi.a. assigr̄e supius et iferi⁹: nec ē ibi ascēsus nec descēsus. iō aūt q. nō eni ē in eq p̄dicabilib⁹ de q d i p⁹ aut ultio. oia eniz ad oia se hn̄t sic silr. i. ɔūtibilr et eodē mō. et si sint ifinita. i. ita talia. s. ɔūtibilia. p̄dicāta de ipo. i. de aliq ɔūtibili. i utraq. sup. pte. sūt talia p̄dicata ifinita. q.d. q talia p̄dicata erūt i utraq pte. i. ita erūt sba sic p̄dicata: ex q ɔūtibilia sūt ad oēz ptē poterūt vti. poterit eni sp i talib⁹ fieri de p̄dicato sbm et eɔ. nisi silr ɔtigat ɔuerti. falsa ē lrā. oz dici. nisi nō silr ɔtigat ɔūti. ita eni hēt alia trāslatio et est correctior lrā. q.d. q poterit eē diūsitas in talib⁹ ɔūtibilib⁹ si nō silr ɔūtant. i. si nō sint silr ɔūtibilia. sed h̄ qdē sz accn̄s. i. ɔūtant accn̄talr. illud aūt sic p̄dicatū. i. ɔūtat sicut essentiale p̄dicatū. h̄ eni mō diffō et pprium ɔuertunt de aliquo: sed diffō ɔuertit eēntialr. pprium aūt manet de gn̄e accn̄tis. non est dīa in ɔuertibilib⁹ fm sub et supra: sed solūz fm eē essentiale et accidentale.

ℂ Qd qdē igr̄ media nō ɔtigit ifinita eē si i sursū et deorsū stēt p̄dicamēta mānifestū ē.

ℂ Postq̄z phs posuit qōnes de ascēsu et descēsu et de mediis. In pte ista exeqt de qōnib⁹ illis. Circa qd duo facit: qr p⁹ hi⁹ qōnes abbreuiat reducēdo eas ad pauciores. 2⁹ qōnes abbreuiatas deteriat. ibi. Sed q in illis sillo^ce. Propter p̄^m sciēdū q hi⁹ qōnes abbreuiant dupl̄r. p⁹ qr qōnes de mediis reducunt ad qōnes de extremis: qr si nō ē icipiēdo a maiori extremitate descēdē i ifinitū nō erūt media ifinita. nō igit pūt eē media ifinita: nisi qr ul' est ifinit⁹ ascēsus icipiēdo ab extremo ifimo. ul' ē ifinit⁹ descēsus icipiēdo a sup̄mo extremo. 2⁹ abbreuiant hi⁹ qōnes: qr qōnes de p̄uatis reducunt ad qōnes de affirmatis. nā ut supra dixim⁹ nō pōt esse ifinit⁹ pcessus i negatis: nisi qr est ifinit⁹ pcessus i affirmatis. duo ḡ facit fm q hic duplici mō abbreuiat hi⁹ qōnes. nā p⁹ facit h̄ reducēdo qōnes de mediis ad qōnes de extremis. 2⁹ reducēdo qōnes de negatis ad qōnes de affirmatis. ibi. Manifestū est āt. Circa p̄^m sic facit. qr p⁹ pponit qd itēdit. 2⁹ exponit qd dixerat. 3⁹ pbat itētū. 2^a ibi. Dico āt. 3^a ibi. Si eni.a. Dic ḡ manifestū est qdē q nō ɔtigit media ifinita eē si stēt p̄dicata i sursū et deorsū. q.d. q cū est stat⁹ i extremis q nō ɔtigit i ifinitū nec ascēdē nec descēdē. h̄ erit stat⁹ in mediis q nō erūt ifinita media. ℂ Deide cuz dicit.

ℂ Dico aūt sursum qdē qd ul'e magis est. deorsūz aūt qd p̄ticulare est.

ℂ Exponit qd dixerat. exponit eni qd est ire sursū et qd deorsūz. d. dico ār sursū qd est magis ul'e. h̄ erit eni ire sursū icipe a magis p̄ticulari: et ire i magis ul'e. deorsū āt. sup. ire. est i magis p̄ticulare. ℂ Notādū āt q sic eadē ē via q itur ab athenis ad thebas et a thebis ad athēas. attn̄ dr̄ sz modū se h̄ndi: ul' sz modū icipiēdi et finiēdi viā: qr vna icipit ab athēis et finit i thebas alia a thebis et finit i athēas: ut declari hz i 3⁹ phi⁹. sic idē ē spatiū p qd descēdit et ascēdit i lineā p̄dicamētali. sz illd spatiū ut est ascēsus icipit a p̄ticulari et tēdit i magis ul'e: ut est descēsus se hēt ecōuerso. ℂ Deide cū.d.

ℂ Si eni.a. p̄dicāte de.c. ifinita sūt media i qb⁹ ē.b. mānifestū ē q ɔtigit utiq ab.a. ad.c. in deorsūz alterū de altero p̄dicari in ifinitū. anteq̄z eni in.c. ueniat ifinita sūt media. et.a.c. in sursūz ifinita anteq̄z in.a. ueniat. Quare si.h. ipossibilia sunt: et ipsi⁹.a. et.c. ipossibile est ifinita esse media.

ℂ Probat p̄ncipale itētū. Circa qd duo fac: qr p⁹ fac qd dcm̄ ē. 2⁹ remouet q̄dā cauillationē circa h̄ fieri poleȝ ibi. Neq eni. Dic ḡ. Si eni.a. p̄dicāte de.c. ifinita sūt media in qb⁹ est.b. i. signt p.b. mānifestū ē q ɔtigit utiq ab.a. ad.c. i deorsū alter de altero p̄di-

cari in īfinitū anq̄ꝫ ueniat i.c. īfinita media sūt. ꝛ a.c. ſ. ab ipo.c.[in sursū īfinita] sū. ꝯtigit ptrāsire[. q2 si hec īpossia ꝛ ip̄ius. a. ꝛ. c. īpoſſe est eē īnfinita media.] ¶ Nōn^m aūt itētionē ph̄i eē q̄ est ipoſſe īfinita media eē. ſꝫ oꝫ eē statū in extrēis. ut ponam⁹ q̄ extrēa sūt. a. ꝛ c. ſ. ſba ꝛ hō. media sūt corp⁹ aiatū ꝛ aial ꝛ cetera talia q̄ oīa figurenſ p. b. ꝯstat aūt q̄ anq̄ꝫ deueīaſ ab. a. i. e. ita ſba i hoīeꝫ q̄ oꝫ oī. a. b. i. oīa media ptrāsire. ꝛ q2 talia sūt īfinita ꝛ ſinit⁹ ḡ poterit eē talis descēsus. nūq̄ꝫ ḡ icipiēdo ab. a. deueniem⁹ i. c. q2 nō ꝯtigit īfinita ptrāsire. h̄ aūt est ꝯ ypothesiꝫ. positū est eni descēsuꝫ eē finitū. si ḡ descēsus est finit⁹ oꝫ q̄ media sint finita. h̄ enim eēt si icipem⁹ a. c. i. ab hoīe: ꝛ ascēderem⁹ in. a. i. i ſbaꝫ īfinita eni eēt ptrāsire. si ḡ sūt hec īpossia q̄ sit ascēsus finit⁹ ꝛ descēsus finit⁹ neceē est īter. a. c. esse media finita ex q̄ ponim⁹ ascēsuꝫ ꝛ descēsuꝫ. ¶ Notādū ēt: q̄ qdā text⁹ hñt bis ꝯtigit. hñt eni talē lraꝫ. mīfestū est q̄ cō tigit utiq̄ꝫ q̄ ab. a. ad. c. alteꝝ de altero ꝯtigit p̄dicari īfinitū. ſꝫ ibi nō oꝫ eē nisi sel ꝯtigit: ut pꝫ ex alia trāslatiōe q̄ in h̄ hēt correctiorē lraꝫ. ¶ Notā^m āt q̄ coiter text⁹ hñt q̄re si. b. ſ. sūt. ꝛ est corrupta lra. oꝫ dici si h̄ nō hēt alia trāslatio cū q̄ vellet posset sic nraꝫ exponē lraꝫ q̄re si. b. i. si media īpossia sūt sup. ptrāsire si ponanſ īnfinita ip̄i⁹. a. ꝛ. c. īpoſſe est eē īfinita media. q2 sup. ponit possis trāsit⁹ ab. a. in. c. ꝛ eꝯ. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Neq̄ꝫ enīꝫ si aliq̄s dicat q̄ hec q̄deꝫ que sūt. a. b. c. ꝯtinēua sūt ad iuicē: q̄re necesse est media eē finita: illa ꝟo nō accipere.

¶ Remouet q̄ꝫdā cauillationē q̄ circa p̄dicta fieri posset. circa qđ duo facit: q2 p̄⁹ ponit hī⁹ cauillationē. 2⁰ eā remouet ibi[Nihil dīt.] Dicit ḡ q̄[neq̄ꝫ est sup. dīa si aliq̄s dicat q̄ h^c q̄dē q̄ sunt. a. b. c.] i. si media ꝛ extrēa q̄ itelligūſ p. a. b. c.[sūt ad iuicē ꝯtigētia.] i. p̄xima ꝛ ppinq̄[q̄re neceē est media] sup. talia eē accipe i. eē[finita.] q. d. q̄ si. a. b. c. i. si media ꝛ extrema sunt ad iuicē ꝯtigētia uł ꝯñr se hñtia ꝯtingit talia media eē accipe. i. eē finita. ſꝫ si nō sūt ꝯtigētia uł ꝯñter se hñtia supplēdū est q̄ diceret cauillator q̄ pñt eē īfinita media. ¶ Notādū q̄ p. a. c. ītelligit extrema. p. b. media igr̄. a. b. c. eē ad iuicē ꝯtigētia est media iter se ꝛ media cū extremis eē ad iuicē. i. ꝯtigētia. i. ꝯtinua uł ꝯñter se hñtia. ¶ Notādū ēt viꝫ cauillatiōis h⁹ in h̄ ꝯsistē. nā īter duo extrema pñt eē media īfinita: q̄ nec īter se nec cū extremis sūt ꝯtinua nec ꝯtigētia: nec ꝯñt se hñtia. ut īter duo pūcta extrema sūt īfinita pūcta media que nec īter se nec cū extrēis sūt ꝯtigētia. cauillaret ḡ adūsari⁹ q̄ si. a. b. c. i. si media ad iuicē ꝛ cuꝫ extremis sunt ꝯtigētia. i. ꝯtinua uł ꝯtigua uł ꝯñt se hñtia neceē est talia media eē accipe. ſꝫ si nō sūt ꝯtigētia pñt eē īfinita. ſꝫ ut patebit dū tñ sint media in actu nihil refert ponere ea ꝯtigētia uł nō ponē. ¶ Notādū ēt q̄ in his q̄b⁹ itur in īfinitū est accipe media ꝯxīa: ut si mūdus fuisset ab eterno. icipiēdo ab h̄ die ultio in q̄ sum⁹ possem⁹ semp accipe diē aliū: ꝛ h̄ in īfinitū: nūq̄ꝫ eñ deuenirem⁹ ad diē p̄mū. h̄ tñ nō obstāte dies se hñt ꝯñt: q2 statiꝫ post vnā diē est alia dies. si eni sic eēt posse q̄ mūdus fuisset ab eterno ꝛ eēt dare p̄^{2m} diē sp possem⁹ accipe diē post diē: nūq̄ꝫ tñ deuenirem⁹ ad hāc ultimā diē. ꝛ in talib⁹ q̄ uadūt in īfinitū nihil dīt accipe ꝯñr uł nō ꝯñr: ut pꝫ in nūis. possū eni sp accipe ꝯñr ꝛ dicē vnū duo tres q̄tuor: ꝛ sic in īfinitū. ꝛ possū accipe nō ꝯñt ꝛ dicē q̄nq̄ꝫ decē q̄ndeciꝫ. ꝛ sic in īfinitū. in h̄ est aūt dīa: q2 accepta sūt finita. ſꝫ postea q̄ sūr accipiēda sunt īfinita. si ḡ accipianſ talia ꝯñr uł nō ꝯñr sp q̄ postea accipiēda sūt sūr īfinita. ꝛ nūq̄ꝫ icipiēdo ab vno extremo ex q̄ īnfinita sūt media nūq̄ꝫ deueniem⁹ ad aliđ extremū siue accipianſ media ꝯñr siue nō ꝯñr. accepta eni erūt finita: ſꝫ que postea accipiēda sūt erūt semp īfinita. uł ḡ oꝫ q̄ nō sit stat⁹ in extremis ꝛ q̄ nō sit deueīre ab extremo ad extremū: uł si est deuenire ab extremo ad extremū: opꝫ q̄ media sint finita. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Nihil differt. qđ utiq̄ꝫ accipio coꝝ que sunt. b. erit ad. a. aut ad. c. aut infinita media aut nō. a. aut si quo iā p̄mo sunt īfinita. siue statim siue nō statim. nihil differt. que enim sunt post hoc infinita sunt.

¶ Soluit cauillationē dictā. d. q̄[nihil dīt.] i. nihil refert sup. sic cauillare[q̄ enīꝫ utiq̄ꝫ accipio coꝝ q̄ sunt b.] i. si accipio aliq̄d coꝝ q̄ sūt. b.[erit ad. a. aut ad. c. īfinita media aut nō.] q. d. q̄ uł erūt īfinita media īter b. ꝛ. a. ꝛ nō īter. b. ꝛ. c. aut nō erūt īfinita media inter b. ꝛ. a. ſꝫ īter. b. ꝛ. c. ꝛ subdit[a q̄] i. ex q̄.[iā p̄⁹ sūt finita.] i. iā positū ē p̄mū q̄ sint media īfinita[siue] accipianſ talia media[stati.] i. ꝯñr se hñtia[uł nō stati] i. nō ꝯñt se hñtia[nihil dīt. nā que aūt sunt post īfinita sunt.] ¶ Notādū aūt q̄ p. a. c. ut ē. dicebaſ itelligit extrema. p. b. media. si ḡ. b. i. si media sūt īfinita. uel erūt īfinita ad. a. i. respiciēdo. c. uł nō sup. erunt īfinita ad. a. uł nō erūt īfinita ad. c. pōt eni ꝯtigē q̄ hi⁹ media nō sūt īfinita ad. a. si sūt īfinita ad. c. ꝛ pōt ꝯtigē eꝯ q̄ hi⁹ media nō sūt īfinita ad. a. c. si sūt īfinita ad. a. oꝫ m uł ad. a. uł. c. īfinita eē. aīr enīꝫ talia nō eēnt media īfinita. q̄lrcūq̄ꝫ tñ īter. a. ꝛ. c. i. īter duos termīos ponaſ īfinita. b. i. īfinita media. dū tñ talia media sint i actu. nihil tñ refert ponē talia media ꝯtinua uel nō ꝯtinua. nā q̄cūq̄ꝫ mō ponanſ īpoſſe est īter duos termīos eē īfinita media i actu. q2 q̄cq̄d est īter duos termīos ē terminatū. q̄cq̄d est termiatū est finitū. si ḡ īter duos terminos eēnt īfinita in actu īfinita eēnt finita. ¶ Dubitaret forte aliq̄s. quō oꝫ ip̄i⁹. b. ad. a. aut ad. c. īfinita media eē aut nō eē. ¶ Dōꝫ q̄ positū est in suppōne p̄^a q̄ īter. a. ꝛ. c. sint īfinita media. ponam⁹ q̄ p. a. itelligatur vnitas. p. c. nūs sup̄mus. si eēt talē nūm dare p. b. nūos ītermedios. si ḡ accipio aliq̄d coꝝ q̄ sunt. b. i. aliquē nūꝫ īter mediū: utputa. denariū uel erūt ip̄i⁹. b. i. ip̄i⁹ denarij ad. a. i. ad vnitatē finita media ꝛ ad ip̄ꝫ. c. īfinita aut eꝯ. ḡ ip̄i⁹ ītermedij ad. a. pñt eē media finita uł īfinita. ꝛ. c. pñt eē finita uł īnfinita. ita tñ q̄ si ad vnū terminū. b. hēt media finita ad aliuꝫ terminū hēbit īfinita. semp eni in talib⁹ media accepta sūt finita ꝛ accipiēda sunt īfinita. si ḡ hō posset īcipe ab utroq̄ꝫ termīo ab utroq̄ꝫ posset accipe finita ꝛ īfinita. ueꝝ q2 nō est posse q̄ icipiaſ ab utroq̄ꝫ est posse q̄ mediū acceptū ad utrūq̄ꝫ terminū hēat hitudinē finitā ꝛ īfinitā. si ḡ icipio ab. a. i. ab vnitate me^m acceptū: utputa denariū hēbit ad vnitatē finitā hitudinem: ꝛ erūt finita media īter denariū ꝛ vnitatē. ad. c. aūt. i. ad sup̄mum nūm hēbit hitudinē īfinitā: ꝛ erūt īfinita media inter ea. ꝛ si eēt posse q̄ icipeſ a. c. i. a sup̄mo nūo: nūs accept⁹ ex pte. c. hīer finitā hitudinē ad. c. ꝛ īnfinitā ad. a. ph̄s ḡ in lectiōe sua p̄supponit posicionem aduersarij. vꝫ q̄. a. ꝛ. c. dicāt determīatos terminos: ꝛ q̄ a q̄libet posset icipi q̄ si sic est mediū acceptū poterit hīe finita ꝛ īfinita media ad. a. ꝛ ēt ad. c. ita eni q̄ si ad vnū hēt finita ad aliđ hēbit īfinita: ut si incipiſ ab. a. erit finitas ex pte. a. ꝛ īfinitas ex pte. c. ut denari⁹ q̄ hꝫ finitā hitudinē ad vnitatē. ꝛ īfinitā ad sup̄mū nūm. ꝛ si eēt possibile q̄ icipeſ a. c. i. a sup̄mo nūo ꝛ accipeſ aliq̄ nūs itrīsec⁹: ita se hīet ad sup̄mū nūm: sic denari⁹ ad vnitatē eēt hitudo eꝯrio: q2 tūc. b. i. nūs ille īter medi⁹ hīet finitā hitudinē ad. c. ꝛ īfinitā ad. a. pꝫ ḡ quō in talibus pñt eē media finita ꝛ īfinita. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliq̄s. q̄d vult sibi ph̄s cū ait. q̄ ex q̄ iā p̄mū sūt īnfinita media siue accipianſ media statiꝫ siue nō statī: nihil dīt: q2 que sūt post infinita sūt. ¶ Dōꝫ q̄ h̄ dictū

pbi assumptū est ad soluēdū cauillationē adūsarij. Dicit eni phs q̄ uerū est q̄ nō est posse q̄ sit stat⁹ in extremis: q̄ sit possibile pcedē ab.a.i.e. uel ecōuerso. q̄ tn̄ ipsa.b.i. ipa media sint ifinita: q2 tūc ɔtigeret ifinita ptrāsire. cauillaret aūt aduersari⁹ q̄ si accipiant ipsa.b.i. ipsa media ɔtingētia q̄ pxima. ipossibile est eē posse pcessū ab.a.ad.e. q̄ talia media eēnt ifinita: si diceret aduersari⁹ q̄ nō est accipe talia media sic pxima ifinita iter.a.q̄.e. sed media nō pxima diceret adūsari⁹ pūt eē ifinita: q̄ tn̄ erit posis pcessus ab.a.ad.e. q̄ ecōuerso. Ad qd̄ respōdet phs q̄ ex quo pᵐ.i. pm suppositionē pmā.i. pncipalē aduersarij sūt ifinita media. nō refert accipe talia media. statim.i. pxima. uel nō statim.i. nō pxima. statim eni post binatiū est ternari⁹: post ternariū est q̄ternari⁹. si ḡ iter vnitatē q̄ supmū nūm accipiant ista intermedia binari⁹ ternari⁹ q̄c. accipiant media statim: s3 post binatiū nō statim est denari⁹. q̄ post 10. nō stat3 s3 sūt. 15. accipiēdo eni tales nūos itermedios. v3.5.10.15.20. q̄ sic in ifinitū pcedēdo accipiunt media nō statī. nō refert aūt ex quo media sūt ifinita: siue accipiant media statim siue nō statim. icipiēdo eni ab vnitate: q̄ dicēdo vnū duo tres. sic pcedēdo q̄ sic accipiendo media statim deueniem⁹ ad nūm supmū: sic accipiēdo ēt media nō statim. q̄ dicēdo vn⁹.5.10.15. q̄ sic pcedēdo nunq̄ deueniem⁹ ad supmū nūm. semp eni3 accepta erūt finita q̄ que sūt post.i. accipiēda erūt ifinita. nō est ḡ posse q̄ aliqs possit pcedere ab.a.q̄.e. q̄ ecōuerso.i. ab vnitate in supmum nūm uel ecōuerso: q̄ eū sint ifinita media inter.a.q̄.c. si illa media sint pxima siue nō pxima. si ergo est stat⁹ in extremis.i. si est posis pcessus ab extremo i extremū o3 q̄ sit stat⁹ in medijs. q̄ q̄ sint finita media. siue accipiant talia media pxima siue nō pxima. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. q2 videt uerū eē dictū aduersarij. v3 q̄ pūt eē determinata extrema: q̄ pōt eē trāsit⁹ ab extremo in extremū. q̄ pūt eē ifinita media iter extrema: dū tn̄ illa media nō sint pxima ad iuicē: uel nō sint ɔtinuater se habētia: ut pōt esse trāsit⁹ ab vno capite linee ad aliud caput: q̄ tn̄ in linea sunt ifinita puncta: sed illa puncta nō se habēt ɔtinuater. q2 pūctus puncto nō est ɔtinu⁹: neq̄ ɔtigu⁹ neq̄ ɔtinuater se hn̄s. ¶ Dōm q̄ nō est locutio hic de medijs in potētia. sed de medijs in actu. ipossibile est aūt media ifinita eē in actu iter aliqua extrema q̄ eē possibilē trāsitū ab extremo in extremū siue illa media sint ɔtinuater se hn̄tia siue nō. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Manifestū aūt q̄ in pūatiua demōstratione qm̄ statur. Siqdem statur in pdicatiua stat in utrisq̄. Si ab ultimo eni nō ɔtingēs neq̄ in sursū ab eo in quo stat ire in infinitū. Dico aūt in quo statur q̄ ipsū qdē in alio nullo est. sed in illo aliud. ut.c. Neq̄ a pmo in id in quo statur uelut ultimum. dico aūt pmum q̄ ipsum qdem de alio: sed de illo nullū aliud. Si igitur hoc erit in negatione stabitur.

¶ Abbreuiat h⁹ qōnes reducēdo pūatiuas ad affirmatiuas. Circa qd̄ duo facit. q2 p° pponit qd̄ itēdit. 2° pbat ppositū. d. [manifestū est aūt. q̄ in pūatiua demrātiōe qm̄ stat siqdē in pdicatiua.]i. in affirmatia. [stat in utrisq̄]in utrāq̄ pte in sursum q̄ deorsū. q.d. q̄ si stat in affirmatiua in sursū q̄ deorsū stabit in negatiua in sursū q̄ deorsū. qd̄ declarat in termis. d. [si aūt ab ultimo.]i. ab ifimo [in quo stat.]i. ultra qd̄ nō est descēsus [nō ɔtigēs nec in sursū in ifinitū ire] q̄ exponit se qd appellet ultimū in quo stat. d. [dico āt.]i. uoco ultimū sup. [in quo stat qd̄ ipm qd̄ qdē in nullo alio est.]i. de nullo alio pdicat [sed in illo aliud.]i. s3 alia pdicant de ipo. q.d. q̄ si est stat⁹ in ascēdendo q̄ sup. si ēt est stat⁹ in descēdēdo]ut nec a p°.]i. a supmo q̄ uniuersalissimo sup. [in id i quo stat uelut in ultimū] q̄ pticulare ut.s. sic pcedēdo nō sit abire i ifinitū q̄ exponit se quid appellet pmū. d. [dico aūt.]i. uoco [pmū qd̄ ipm qdē] sup. de alio pdicat. [sed de ipo] sup. [nihil aliud]dicit [si igit h erit.]i. si erit stat⁹ in affirmatiua q̄ nō ɔtingat in ifinitū ire. nec in sursū nec in deorsū [q̄ in negatiua stabit]sup. sursū q̄ in deorsum.

¶ Tripl'r eni demrāt nō eē. aut eni3 i quo ē c.b. oi i est. S3 i quo ē.b. nulli i est.a. Ipius qdē igit.b.c. Et sp alteri⁹ distantie nece est ire in imediata. pdicatiua eni hec distātia.

¶ Postq̄ phus pposuit hāc v̄itatē q̄ si est stat⁹ in affirmatiua q̄ est ēt in negatiua. In pte ista supponēdo statū in affirmatiuis pbat statū in negatiua. Circa qd̄ tria facit. q2 p° fac qd̄ dictū ē. 2° remouet cauillationē quādā. 3° epilogat circa determinata. 2° ibi] Manifestū aūt.]3ª ibi [Qd̄ qdē igit.] Circa pᵐ tria fac pm q̄ pūatiua in triplici figura ɔcludi pōt. p° ḡ ostēdit q̄ in pūatiua sit stat⁹ put ɔcludit per pmā figurā. 2° put ɔcludit per scdā3. 3° put ɔcludit p tertiā. 2° ibi [Iterū si.b.]3° ibi] Terti⁹ aūt est.]Dic ḡ q̄ [tripl'r eni demrāt nō eē.]i. ppō negatiua. Dicit ḡ p° quō tale non eē.i. talis ppō negatiua. ostēdat per pmā figurā. Circa qd̄ duo facit. q2 p° ex suppōne facta ait q̄ in pª figura sit stat⁹ quātū ad ppōnē affirmatiuā. 2° ex hoc pbat q̄ sit stat⁹ quātū ad negatiuā ibi [Si alterū.]Dicit ḡ. q̄ [aut eni]sup. nō eē.a.in.c. [q2 in quo qdē est.b. cōtingit.]i. necē oi.b.c. hec est minor. oē.c. est.b. [sed.a. lesse nulli in quo est.b.]i. nullū.b.ē.a. ecce maior. fiet ḡ talis sill's in pª figura. nullū.b.est.a. oē.c.est.b. ḡ nullū.c.est.a. si ḡ pmissas hui⁹ silli uolum⁹ reducē ad imediatas [ipsi⁹ qdē igit.b.e.]i. ipsi⁹ minoris que est affirmatiua [q̄ semp alteri⁹ spatij.]i. quātūcūq̄ accipiatur eē alterius q̄ alteri⁹ spatij.i. siue magni siue parui [necē est ire in imediata. pdicatia eni3 est hec distātia. q.d. ex quo suppositū est q̄ in affirmatiuis itur in imediata. b.c. q̄lecūq̄ hēat spatiū siue magnū siue puū ex quo affirmatiua est reducere ad imediata q̄ ad aliqd i quo sit stat⁹. ¶ Notādū aūt q̄ si uellē pbare nullū.c. est.a.i. nullus hō est q̄titas q̄ assumē p medio.b. ppō b.e. posset eē magne distātie q̄ pue. magne qdē si p.b. accipet sba. pue uo si p.b. accipet aiatū. nā nō est tāta distātia iter hoiē q̄ aiatū q̄ta est iter hoiē q̄ sbā3. attn̄ q̄tūcūq̄ accipiat.b.c. minor alteri⁹ q̄ alteri⁹ spatij ex quo affirmatiua est per suppositionē factā reducet ad ppositionē imediatā. ¶ Deide cū dicit.

¶ S3 alter manifestū q̄ si i alio nō ē priori ut i.d.h idigebit in oi.b.eē. q̄ si iter i aliq ipo d. pore nō fuerit illo idigebit in oi.d.esse. Quare qm̄ in deorsum stat q̄ in sursū stabitur: q̄ erit qddā pncipiū i quo nō erit.a.

¶ Ostēdit quomō reducat negatia. ut quō reducet. nullū.b.est.a.i. nullū aiatū est q̄titas. id ait. [S3 alter.] i. sed ppō altera. utputa. negatiua. v3 nullum.b.est.a. [manifestū est q̄ si]sup.a.i. si q̄titas [si nō est in alio priori. ut in.d.]i. si q̄titas nō est.i. remouetur ab ipo.d i. ab ipo corpe pus q̄ ab ipo.b.i. ab ipo aiato [indigebit.]i. oportebit [h.]i.d. siue corp⁹ [esse in oi.b.] i. oi aiato [q̄ si iter] sup.a.i. q̄titas [nō fuerit i alio priori ab ipo.]i. si q̄titas remouebit pus ab alio utputa a sba pus q̄.a.d.i. pus q̄ a corpore [indigebit.]i.

oportebit sup.scdaz [eẽ in oi.d.q̃re qm̃ in deorsuz staf z i sursuz stabif.]q.d.ꝙ si est stat⁹ in sursuz ꝙ z i deorsuz sup.i affirmatiis.cũ ḡ h mõ negatia reducaf ad imediatã accipiẽdo semp aliqd sup.ẽm ꝓpõnẽ affirmatiuã si est stat⁹ in affirmatiuis.opz ꝙ sit stat⁹ in negatiis z q2 sic erit[erit qõdã ꝑncipiũ.]i.qõ dã ꝑm̃ [i quo nõ erit.]i.negabif sup.a.i.quãtitas.q.d.ꝙ erit dare aliqd a quo ꝑ⁹ negabif quãtitas z ibi erit stat⁹. ¶ Notãdũ ꝙ si aliqd remouetur ab aliq.utputa.si quãtitas remouef ab hoie.z si ex h formaf ꝓpõ negatia mediata.h nõ est nisi q2 hõ est in aliq supiori.utputa.in aiali in quo ꝑus nõ est quãtitas.ꝑus eni nõ ẽ.a.ꝑus remouef uel ꝑus negaf quãtitas ab aiali q̃z ab hoie. Rursus si adhuc ista nõ ẽ imediata.nullũ aial est q̃ztitas:h est q2 aliqd est supra aial a quo ꝑus remouef quãtitas q̃z ab aiali.h ḡ mõ mediata reducif ad imediata in negatis ascẽdẽdo ẽm lineã ꝑdicamẽtalẽ in affirmatiuis. z q2 stat⁹ est in affirmatiuis opz ꝙ sit stat⁹ z in negatiuis. ¶ Notãdũ ẽt ꝙ ultimũ z isimũ appellat illud in quo staf.nã ad sensuz est notũ aliq eẽ idiuidua z de nũo singulariũ que de nullo sbo dicũt:iõ loquẽs de statu in deorsuz q̃si de magis noto ait: qm̃ in deorsuz staf z in sursuz stabif.igif cũ dictũ sit ꝙ mediata h mõ reducif ad imediata in negatiuis.q2 semp accipif sursuz ẽz lineã ꝑdicamẽtalẽ i affirmatis:si staf sursuz i affirmatis oz deuenire ad imediatã i negatis.erit ḡ ꝑm̃ in q nõ erit.a.i.opz dare aliqd in q ꝑm̃ remouebif. ¶ Deide cuz dic.

¶ Iteruz si.b.quidẽ in omni.a.z in.c.autẽ nullo.a.in.c.nullo erit.

¶ Ondit quõ in negatiua sit stat⁹ ꝓut ↄcludif per scdaz figurã. Circa qõ tria fac.q2 ꝑ° ostẽdit quõ negatia hẽt ↄcludi per scdam figurã.2° declarat quot modis talis negatiua hẽt reduci ad imediata.3° spãliter manifestat quõ reducaf ad imediata p scdaz figurã.2ª ibi[Iterũ hec.]3ª ibi[Secũdus aũt.] Cõtinuef aũt sic. Dcm̃ est quõ ↄcludaf negatiue negatiua per figurã ꝑmã.restat ḡ dicẽdũ quõ ↄcludaf per scdam.iõ ait[Iterũ si b.qdẽ in oi.a.]hec est maior.vz oẽ.a.est.b.[in nullo c.] i.z.b.sit in nullo.c.hec est minor.s.nulluz.c.est.b.[erit]sup.ↄclusum per scdaz figurã.[a.in nullo.c.] q.d.ꝙ.si.b.medium de.a.z de.c.ꝑdicef in ꝑmissis de vno affirmatiue.z de alio negatiue ↄcludef per scdaz figurã.nullũ.c.est.a. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Iter h si oz mõstrare manifestũ est: qm̃ aut p sursuz modũ mõstrabif:aut per hũc aut per tertiũ. Prim⁹ qdẽ igif dictus est.

¶ Ostẽdit quõ ꝓpõ negatiua cõclusa in scda figura possit reduci ad imediata.d.ꝙ[iterũ si oporteat h demõstrare]reducendo.s.ad imediata[manifestũ est ꝙ aut mõstrabif per sursuz.]i.p ea que dicta sũt sursuz.i.per ꝑmã figurã [aut p hãc.]i.per scdam figurã.[aut per 3m̃.]i.per tertiã figurã[ꝑm⁹ qdẽ modus dict⁹ est]de 3° sup.dicef ifra. Rursus sup.dicẽ de 2°. ¶ Notãduz sũt ꝙ ↄcło negatiua ↄclusa in q̃cũqz figura h mõ reducif ad imediata.q2 si ↄcludif negatiua.opz ꝙ ↄcludaf per aliquã negatiuã:tũc q̃reref de illa negatia.utrũ sit imediata uel nõ.ꝙ si nõ.ↄcludef per aliã negatiuã donec deueniaf ad imediata.vbi grã.si fiat talis sillus in scda figura ut ipe ꝑhus facit.oẽ.a.est.b.nullũ.c.est.b.ḡ nullũ.c.est.a.hec negatiua nulluz.c.est.a.cõclusa est per hãc negatiuã.nullũ.c.est.b.si ergo ista negatiua est imediata.nullũ.c.est.b.hẽtur itenciũ: sed si nõ est imediata.z iterũ opz demõstrare h.vz ꝙ nullũ.c.sit.b.uel h erit p ꝑmã figurã ul p scdaz:uel p tertiã: quõ aũt fiat per ꝑm̃ dcm̃ est: quõ aũt per tertiã.dicef ifra.ↄñs est ḡ dicẽ quomõ fiat per scdam. ¶ Deide cũ dicit.

¶ Scdus aũt demonstrabif. Sic aũt utiqz demõstrabif ut ꝙ.d.in.b.oi est. In.c.autẽ nullo. Si necẽ est aliqd esse in.b.z iter si h in.c.nõ erit. Aliud ṽo in.d.ꝙ in.c.nõ est. Igif qm̃ eẽ sp in supiori staf stabit z nõ eẽ.

¶ Declarat quõ h fiat p scdam figurã.nã si per.b.ꝓbaf a.nulli inee.c.utputa si per.b.i.si per aial qõ iest oi.a.i.oi homini.z nulli.c.i.nulli q̃ztitati.ꝓbaf ꝙ nullũ.c.sit.a.i.nulla q̃ztitas sit hõ.utputa si fiat talis sillus.oẽ a.est.b.i.ois hõ est aial.nullũ.c.est.b.i.nulla q̃ztitas est aial.ḡ nullũ.c.est.a.i.nulla q̃ztitas est hõ.hic ista negatia.nulla quãtitas est hõ.siue nullũ.c.est.a.ↄclusa ẽ in scda figura per hãc.nullũ.c.est.b.siue nulla quãtitas est aial.si iterũ hec.nulla quãtitas est aial.siue nullũ.c.est.b.opz reduci ad imediata.per scdaz figurã opz accipere aliqd.utputa.d.qõ isit oi.b.z nulli.c.utputa aiatuz qõ iest oi aiali z nulli q̃ztitati.fiet ḡ talis sillus.oẽ aial est aiatũ.nulla q̃ztitas est aiata.ḡ nulla q̃ztitas est aial.si aũt adhuc ista nõ est imediata.nulla q̃ztitas est aiata.accipiem⁹ aliqd supra aiatuz qõ iesset oi aiato z nulli q̃ztitati.si ḡ in affirmatiuis nõ est ire in ifinitũ in sursuz opz eẽ statũ in scda figura si per talẽ figurã reducanf negatie.iõ ait ꝙ[scdz aũt mõstrabif.mõstrabif sũt sic.]q.d.ꝙ.si per scdam figurã isto mõ mõstraf z isto mõ reducef negatiua ad imediata[ut ꝙ.d.]i.accipiẽdo.d.utputa.aiatũ qõ[iest oi.b.in.c.aũt nullo] sup.est.i.qõ iest oi aiali z nulli q̃ztitati.z sbdit[si necesse est aliqd eẽ in.b.]q.d.ꝙ h.nullũ.c.ẽ.b.nõ est mediata nisi q2 opz aliqd eẽ in.b.nã.d.i.aiatũ.est in.b.i.in aiali.z nõ est in.c.i.i q̃ztitate.q̃ztitas eni ꝑus remouef ab aiato q̃z ab aiali.q2 adhuc si ista nõ erit imediata.nulla q̃ztitas est aiata.accipief aliqd sup.a.supra aiatũ qõ nõ ierit.c.i.q̃ztitati.iõ ait[z iterũ si h.]i.si.d.i.si aiatũ [nõ erit in.c.]i.i q̃ztitate sup.imediate[aliõ ṽo in.d.]i.sup aiatum[qõ nõ est in.c.] i.qõ nõ cõpetit q̃ztitati.z q2 in sursum nõ est abire in ifinitũ.necesse est stare.iõ ait[igif qm̃ eẽ.]i.qm̃ ẽm eẽ.i.ẽm affirmatiuã[semp staf in superiori stabit z nõ eẽ.]i.stabit z negatiua. ¶ Deide cũ dicit.

¶ Tertius autẽ est si.a.in.b.oi insit.c.ṽo in nullo sit.b.Nõ in omni sit.c.in quo est.a.

¶ Ondit quõ h fiat per tertiã figurã. Circa qõ tria fac.q2 ꝑ° format sillm̃ in hac figura.2° ostẽdit quot modis ↄclusum in hac figura possit reduci ad imediata.3° fac reductionẽ ad imediata spãliter p hãc figuram.2ª ibi[Iterũ aũt.]3ª ibi[Si ṽo.]Dic ḡ ꝙ[terti⁹ aũt ẽ.]i.3° mõ sit h.ut ↄcludaf negatiua in 3ª figura qõ h mõ fit[si.a.sit in oi.b.]hec est minor.oẽ.b.est.a.[c.ṽo in sit in nullo.b.]hec est maior.nullũ.b.est.c.[nõ in oi isit.c.in q est.a.]hec est ↄ.qõdã.a.nõ est.c.disposit⁹ ẽ eni h sills in 3ª figura ubi oẽs ↄnes sũt pticlares.uariat aũt maiorẽ z minorẽ extremitatẽ.ita ꝙ per.a.itelligit extremitatẽ minorẽ.z p.c.maiorẽ.aĺr eni eẽt mior negatiua.z nihil sequeref i 3ª figura. ¶ Deide cũ dic.

¶ Iter autẽ hoc aut per supius dicta:aut similiter demõstrabif.illo tñ mõ statur.

¶ Ondit quot modis possit fieri talis reductio ad imediata.d.[Iterũ aũt h.]vz nullũ.b.est.c.si nõ sit imediata z debeat reduci ad imediata[aut h erit p supi⁹ dicta.]i.per ꝑmã z scdaz figurã[aut demrabif silr.] i.p tertiã figurã.appellat eni h demrari silr.q2 fiat hec reductio z hec dmrãtio eo mõ quo facta est ↄ.z q2 facta est p tertiã figurã.iõ eũc fiet h silr qñ fiet per tertiã figurã.z sbdit.ꝙ[tñ illo mõ.]i.per ꝑmã z scdaz figurã[staf.]q.d.ꝙ ↄñsuz est quõ sit stat⁹ in reducẽdo negatiuã illo mõ.i.p ꝑmã z scdaz figurã.restat ḡ solũ dicere quõ sit stat⁹ si fiat reductio p tertiã. Nõn̄m aũt ꝙ

reducere ppōnē mediatā ad imediataꝫ nō est facē nisi ꝙ ppō mediata sit imediata . sed hō est semp ꝓcedē in ppositis donec in pmissis accipiat ppō imediata.cū ḡ facē fuerit talis sillōs in 3ª figura.nullū.b.est.c.oē.b.ē a.ḡ qddā.a.nō est.c.si ista ɔ̄ ɔclusio est p ꝓpōnē imedia tā sbeur iterū.ꝙ si nō.tūc nullū.b.ē.c.que fuit pmissa negatiua.iterū oꝫ sillogiꝫare donec deueniat ad imediata.qð ꝗliter fiat p pmā ⁊ scðam dcm̄ est. Restat ḡ ostendē quō fiat per tertiā. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Si vō sic est accipiat iterum.b.in.e.cē in quo.c.nō in oi.e. ⁊ hoc iterū sillr: qm̄ antē cōcessum est stare ⁊ in deorsuꝫ manifestū est ꝙ stabit ⁊ in.c.qð nō est.

¶ Ostēdit quō fiat talis reductio per tertiā.d.l. si vō sic est. Jvs ꝙ opꝫ facē talē reductionē per tertiā figurā.q.d.si hec.nullū.b.est.c.nō fuit imediata ⁊ oꝫ eā ꝓsillogiꝫare in 3ª figura accipiet sp aliqd sub.b.qð remoueat a.c.⁊ qꝫ nō est in deorsuꝫ abire in infinitū.oꝫ aliqñ stare is oīs. l. accipe.b.in eē.e. .i.accipiet mediū.e.qð sit sub.e. cui inſit.b. l. in quo .i.sup.est. l. c.nō est oi. .i.a quo remoueat ultr l. ⁊ hō iterū sillr. .i.iterū sub.b.accipiet aliud qð remoueat a.c. l. qm̄ aūt cōcessum est stare in deorsuꝫ.manifestū est ꝙ stabit in.c.qð nō est in.e. .i. totiēs accipiet.e.sub.e.mediū sb medio.donec deueniat ad aliqd in quo sit stat° sub quo nō ulteri° sit accipe aliqd a quo remoueat.c. ¶ Dubitaret forte aliqs de reductionib° phi.⁊ p° pōt dubitari qꝛ reducit magis pticulares ad magis uleſ:ut isto mō dic eē statū iā in scða figura.qꝛ nō est abire in infinituꝫ in sursum.⁊ stat ꝙ in demrationib° ⁊ maxie in demratione potissima oēs termini sūt ɔuertibiles.supuacuuꝫ est ḡ demonstratorē laborare ad ꝓbādū eē statū in sursum. ¶ Dōꝫ ꝙ in demratione igrediunt duo gnā pncipio ru.vnū sm sbam.aliō sm vtutē. pncipia eni ꝓpria ⁊ ɔuertibilia:cuiusmodi sunt diffinitiōes dicētes ꝓp qd passiōis.igrediunt demrationes sm sbam.pncipia vō coia ut cōes animi cōceptiōes ās uocam° dignitates igrediunt sm virtutē.nisi ḡ eēt deuenire ad ista:⁊ nisi eēt pncipia ꝓpria resoluere in ista nihil ɔtigeret scire. sic nihil ɔtigeret demrare.h° aūt cōes animi ɔceptiones sūt ex supmis pdicabilib°.puta ex ente:⁊ ex ꝓrib° entis.nā ħ pn^m de ālibet ɔtigit eē uel nō eē.sumit ex ipo ente.si ab eqlib° eqlia demas.sumit a ꝗtitate que est pp entis.dicē ḡ ꝙ nō sit stat° in pdicatis.⁊ nō sit de uenire ad supma pdicabilia est negare cōes animi ɔce ptiōes.⁊ per ɔñs est negare sciam ⁊ demrationē.nec i ūsq fuit pbo ꝓbare statū in pdicatis ne ɔtingeret ponere pcessuꝫ in infinitū.⁊ per ɔñs ne ɔtingeret negare ꝙ nō eēt deuenire ad ꝓpōnes pmas ⁊ imediatas.cuiusmodi sūt cōes animi ɔceptiōes ⁊ dignitates.tales eniꝫ ꝓpōnes per anthonomasiā sunt pme ⁊ imediate. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs de eo qð in pcedēti dicebat.vꝫ ꝙ tales reductiōes nō hñt locū in ɔuertibilib°.vi eni ꝙ demrator potissime de ɔuertibilib° se debeat intromittere. ¶ Dōm ꝙ posteriorista dat arteꝫ demrandi.spāles aūt scie ꝓprie demrant.docet eni posteriorista ꝙ demratio debet eē ex ɔuertibilib°.scie tñ spāles demrant ⁊ ad demrandū accipiūt illa ɔuertibl lia.in libro ḡ posterior nō tradit sciaꝫ modus sciēdi. nō spectat ḡ ad posterioristam ɔsiderare ꝓpria culuslibet disciplinē sm sbam.sꝫ solū spectat ad ipm tradere hāc artē gñalē ꝙ quelibet disciplīa debet ex ꝓpriis demrare.⁊ sic spectat ad posterioristā tradē hāc artē gña lē ꝙ quelibet disciplina debet ex ꝓpriis demrare.ita spectabat ad posterioristā tradere hāc artē gñalem.ꝙ pncipia ꝓpria sūt in coia resoluēda:imo qꝛ logica ma gis est de qbusdā coīb° ās de ꝓpriis potissime spectat

ad logicā ꝓbare statuꝫ ꝙ sit deuenire ad ādā cois siue ad quasdā ꝓpōnes gñales que sunt pme ⁊ imediate: ultra quas nō est ꝓcedē.⁊ qꝛ talis reductio nō fit per ɔuertibilia.iō talē reductionē dicit nō hēe locū in cōuertibilib°. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs.utrū in ɔuertibilib° hēat aliq mō locū talis reductio. ¶ Dōm ꝙ āɫū ad psens spectat duplex est ordo in reb° pdica tiōis ⁊ cālitatis.⁊ sꝫ utrūqꝫ ordinē est repire sub ⁊ su pra ɔuersionē ⁊ eqlitatē.in pdicabilib° eniꝫ est repire sub ⁊ supra.qꝛ spēs est sub gñe ⁊ gen° supra spēm.est ēt ibi repire ɔuertētiā ⁊ eqlitatē.qꝛ diffinitio equat diffi nito ⁊ cū ipo ɔuertit:sic ēt in ordine cālitatis cāe sup cāta.qð ḡ est per se cā alicui° illud est supra ipm.in talib° aūt causis ⁊ cātis vītatē hēt qð dic Dionysius in de di.no.ꝙ nō recipim° cōuersionē.si ḡ accipiant cāe per se nō erit ibi ɔuersio.iterpositio eni terre ita est cā āre sit eclipsis ꝙ nō ecōtra.sꝫ si accipiant cāe per accidēs.utputa.si accideret ꝙ oē albū est musicū:⁊ ecōtra: quereret cā musici:⁊ assignare albū hic eēt ɔuertētia. qꝛ eque bñ musicuꝫ assignaret cā albi.sic ecōuerso.sm aūt utrūqꝫ ordinē est stat°.nā in ordine pdicabiliū est deuenire ad aliqd qð nō ulteri° reducit in aliqd pdica bile.in ordine aūt cālitatis sꝫ qðlibet gen° est dare ali qd pmum in sillogiꝫe.sm aūt utrūqꝫ ordinē ꝓcedit ad imediata.ut sm ordinē pdicabiliū ꝓcedit ad imediata que igrediunt demrationē sm vtutē:sm ordinē cālitatis ad imediata que igrediunt demrōnē sm sbam. ut si hec passio iest sbo mediāte alia passione.⁊ alia pas sio mediāte alia passiōe ē deuenire ad aliqnā passionē que imediate egredit a sbo. ꝓpō ḡ facta ex tali passiōe ⁊ sbo poterit esse pmissa in sillo demratiuo.sed sm ꝙ hui° nō erit ɔclo.ꝙ si ɔcluderet talis passio sꝫ ꝙ hui° hoc eēt solū sm diffinitionē sbi.qꝛ mā subiecta cū for ma que sunt pncipia sbi sunt cā oium accidētiū que si unt in ea.diffinitio ḡ sbi que aggregat i se pncipia sbi. dicēs ꝙ poterit eē mediū ad ꝓbādū talē passionē. sed diffinitio sbi nō est cā altera a sbo.demratio aūt debet esse per cām alterā a sbo ⁊ ab eo qð pdicat de sbo.ut si hēe tres ꝓbat de triāgulo per hēe angulum.opꝫ ꝙ hēe angulū sit qd alterū ab utroqꝫ.dicamus ḡ ꝙ pª passio sm ꝙ hui° est idemrabilis de sbo.utruꝫ aūt possit aliq mō demrari.declarabit cū disputabit de medio demo strationis.nūc aūt scire sufficiat ꝙ ɔuertibilia sm ꝙ cō uertibilia nō sunt utilia ad reducēdū ꝓpositiōes medi atas ad imediatas.ut ɔuertibilia sm pdicationē non sunt utilia ut reductio imediata.ut pncipia ā sumunt ex ordie pdicabiliū.ɔuertibilia aūt sm cālitatē cuiusmodi sunt cāe per accñs que eque ⁊ icōuertibilr sunt cāe sibi iuicē nō sūt utilia ut fiat reductio in pmas per se passiones ex qb° sūt ꝓpōnes aliquo mō pme ⁊ imediate. ¶ Ulteri° forte dubitaret aliqs.de eo qð dcm̄ est de reductiōe imediata per tertiā figurā.nā talis reductio non est per accipe supra:sed per accipe sub:sm quē modū itur nō ad imediata sꝫ ad mediata.utputa. si fiat ⁊ varient termini.ita ꝙ.c.ponit maior extremi tas.⁊.a.minor.arguat ḡ nullū.b.est.c.i.nullū corpus est icorporeū.oē.b.est.a.i.oē corpus est sbā.ḡ qðdā a.nō est.c.i.quedā sbā nō est icorpea.hec aūt negatiua cōclo cōclusa est per negatiuā pmissaꝫ hāc.nulluꝫ b.est.c.i.nullū corp° est icorporeū.si ḡ iterū deberet hō sillogiꝫari per tertiā figurā opoteret ꝙ accipet aliqd sub.b.a quo remoueret.c.utputa.e.⁊.per.e.itelligat aial qð est sub.b.i.sub corpore:⁊ remouet a.c.i.ab incorporeo. ¶ Formabit ḡ sic sillōs.nullū.e.est.c.i.nullū aial est icorporeū.oē.e.est.b.i.oē aial est corpus.ergo qðdā.b.nō est.e.i.qðdā corpus nō est icorporeū.ꝙ si adhuc vellem° ulteri° ꝓcedere accipemus aliqd sub e.i.sub aiali.utputa.hoiem qui etiā itelligat per.e.ita ꝙ sit.e.sub.e.nō est aūt abire in infinituꝫ.stabit ergo in

aliquo.i.in aliquo accepto sub medio cui nõ ierit.e. sed ꝯstat ꝙ sic ꝓcedẽdo nõ imus ad imediata:sȝ ad mediata.nã hec est magis imediata.corpꝰ nõ est icorporeū ꝗȝ hec fuit accepta sub.vȝ aial nõ est icorporeū.ꝛ hec.aial nõ est incorporeū nõ est ita mediata sicut que fuit accepta sub.ut hõ nõ est icorporeꝰ vĩ ꝙ phs tenet ordinẽ ꝯriū. ¶ Dõm ꝙ imediatuȝ est idez ꝙ ꝓmū imediatū eni supra hitū est ꝓmū:ꝛ imediatū idẽ dico. ꝓmū aũt dupl'r ꝯtigit accipi.uel ꝫm suꝓmū in descẽdẽdo.ꝛ ista sunt simpl'r ꝓª.qꝛ nõ est mediū per qḋ possint ꝓbari cū sint simpl'r imediata. Aliomõ accipit ꝓᵐ i infinito ꝛ ꝫm ascẽsuȝ.ut illḋ a quo ꝓº icipit ascẽsus.per ꝓmã ḡ ꝛ scḋam fit resolutio ad ꝓª ꝛ imediata.i.ad suꝓma a qbꝰ icipit descẽsus.per tertiã aũt figurã fit resolutio ad ꝓº ꝛ imediata.i.ad ifima que ꝓaccipimꝰ i ascẽdẽdo.equiocat ḡ ibi de imediato.nec uacat h̃ a ꝓposito.qꝛ expedit ꝫm oẽm ꝓcessuȝ tã ꝫm supiꝰ ꝗȝ ꝫm inferius uenari statū. ¶ Deide cū dicit.

¶ Manifestū aũt est qm̃ ꝛ si nõ vna via demõstret.sed oibus aliqñ qdẽ ex ꝓma figura.aliqñ ḋo ex scḋa aut tertia:qm̃ ꝛ sic stabit.finite eni sũt vie.Finita aũt finite multotiẽs sumpta finiri necesse est oia.

¶ Remouet qȝdã cauillationẽ possem oriri ex dictis. Diceret forte aliqs ꝙ si ꝯcludat aliq̃ ꝓpõ in aliq̃ figura ꝙ nõ ibit ad infinitū ꝫm illã figurã.si ꝯcludat negatiua in ꝓma figura:si ꝓsillogiçaret oibꝰ modis:qbus põt ꝓsillogiçari in illa figura:nõ ibit in ifinitū.sed fiat talis ꝓsillogiçatio oibus modis qbus põt fieri in qualibet figura.diceret aduersarius ꝙ tales ꝓsillogiçationes erũt infinite.sed hoc est ridiculū dicere.qꝛ cū finite sint figure ꝛ finite sint ꝓsillogiçationes in qualibet figura fient plures tales ꝓsillogiçationes per oẽs figuras ꝗȝ per vnã tm̃.nõ tñ poterũt eẽ ifinite:qꝛ finitū finities sũptū ipossibile est ꝙ faciat ifinitū.iḋ ait.ꝙ[manifestū est aũt qm̃ si nõ est vna via demõstrat:sȝ oibꝰ] ita ꝙ per oẽs figuras fiãt tales reductiones ꝛ ꝓsillogiçationes ut[aliquãdo qdẽ fiant ex ꝓma figura aliqñ qdẽ ex scḋa uel tertia.manifestū est qm̃ sic stabit.finite aũt sũt vie.]iḋ sbdit ꝙ[finite aut finita multotiẽs.] i.aliqtiẽs nõ finities[sumpta.necesse est oia finiri.]i. oia esse finita. ¶ Deide cū dicit.

¶ Qm̃ qdem igitur in ꝓuatione siquidem ꝛ in esse stat manifestū est.

¶ Epilogat circa determinata.d.[ꝙ qdẽ igit stant in ꝓuatiõe.]i.in negatiõe.[si qdẽ stat ꝛ in eẽ.]i.in affirmatione[manifestū est]sup.ex dictis supra.

¶ Sȝ ꝙ in illis logice aliqd qdẽ speculent h̃ manifestū fit. In his qdeȝ igit ꝗ in eo ꝙ qd ẽ ꝓdicant patẽs est.si eni ẽ diffinire aut si notū ẽ ꝙ qd erat eẽ.ifinita ãt nõ est trãsire. Neceẽ est ḡ finiri in eo ꝙ qd ẽ ꝓdicãtia.

¶ Postꝗȝ phus abbreuiauit qõnes ꝛ reduxit ꝓuatiuas ad affirmatiuas.ꝛ media ad extrema. In pte ista ꝓseqtur de itẽto.vȝ ꝙ ꝫm ascẽsuȝ ad extremū sursum.ꝛ ꝫm descẽsuȝ ad extremū deorsuȝ nõ fit in ifinitū ire. Circa qḋ duo facit.qꝛ ꝓmo ad hoc ostẽdẽdū ꝓº adducit rõnes magis cões ꝛ logicas.2º magis ꝓprias.ibi[Analetice aũt.] Circa ꝓᵐ duo fac.qꝛ ꝓº ꝓbat hoc spãl'r de ꝓdicatis sbalibꝰ.2º gñal'r de ꝓdicatis oibꝰ ibi[Ue aũt uel ul'r.]Dic ḡ.[Sȝ ꝙ qui.]i.ꝙ aliq[speculant logice.]i.ꝑ rõnes logicas ꝛ cões[in illis.]i.in extremis qḋ sup.in talibꝰ nõ fit abire i ifinitū[h̃ manifestū fit] sup.ex dictis.ꝛ ꝓº in ꝓdicatis sbalibꝰ.iḋ ꝙ[in his qdẽ igit que in eo qḋ qd ꝓdicant.patẽs est]sup.ꝙ talia extrema ut ire a sursuȝ in deorsuȝ.uel ecõuerso nõ est abire in ifinitū.cuꝰ rõ est.nã[si eni est.]i.si ꝯtingit[diffinire]sup.aliqd[aut si notū est ꝙ aliqd erat eẽ.]i.ꝙ est dare diffõnẽ alicuiꝰ[ifinita aũt nõ est trãsire.] vñ qꝛ sic est[ꝓdicãtia in eo qḋ qd est.]i.diffinientia ꝛ ꝓdicata sbalia[neceẽ est finiri.]i.finita eẽ. ¶ Notãdū aũt vim rõnis hꝰ in h̃ ꝯsistere.ꝙ si ꝓdicata sbalia ꝛ diffinientia irẽt i ifinitū.qꝛ ipoẽ est ifinita ptrãsire nihil eẽt diffinibile.cū ḡ aliqd sit diffinibile:ꝛ cū notū sit ꝙ sit aliqd diffinibile.ꝛ ꝙ aliqd est qḋ hẽt ꝙ qd erat eẽ.i. diffõnẽ notū debet eẽ ꝙ ipoẽ est talia ifinita eẽ. ¶ Dubitaret forte aliqs.vñ notuȝ sit ꝙ sit aliqd diffinibile. ¶ Dõȝ ꝙ ex hoc est aliqd diffinibile ex eo ꝙ est aliqd actu in aliq̃ spẽ.vñ dĩ in 2º phi.ꝙ dũ aliqd est in potẽtia ꝓusꝗȝ accipiat spẽm ꝫm rõnẽ nõ dicimꝰ eẽ tale uel tale.sed cū est in actu tũc diffinientes illud dicimꝰ ꝙ est os uel ꝙ est caro. Si ḡ notū est ꝙ entia sũt id ꝙ sunt.ꝛ ꝙ sunt in aliq̃ spẽ notū debet eẽ ꝙ est aliqd diffinibile.diffinitio aũt aggregat totū.vñ si hec est diffõ hois.ꝙ est aial bipes.ꝛ iterū aial diffinit.ꝙ est sba aiata sẽsibilis.diffõ hois totū ꝯgregat.erit ḡ hõ sba aiata sensibilis bipes.si eniȝ aial ponit in diffõne hois.ꝛ aial est qd diffinibile.ignota erit diffõ hois si sit ignota diffinitio aialis.nõ erit ḡ nota diffõ aliꝰ:nisi sint nota diffinientia:diffinientia aũt nota eẽ nõ pñt si sint diffinibilia.nisi sciant eoꝝ diffões.si ḡ ꝓdicata sbalia in ifinitū:oporteḃit ifinita ꝯgregare.h̃ aũt est ipoẽ.hoc ḡ posito.nihil erit diffinibile. ¶ Deide cū dicit.

¶ Uniuersaliter aũt sic dicimꝰ.

¶ Ostẽdit hoc ul'r in oibus ꝓdicatis ꝙ nõ fit abire in ifinitū. Circa qḋ duo facit.qꝛ ꝓmo ꝓponit qḋ intẽdit.2º exeqtur de itẽto.ibi[Est eni uerū.] Cõtinuet aũt sic.nõ solū in ꝓdicatis sbalibꝰ[aũt]ꝓ sed[sed ul'r.]i. ul'r in oibꝰ ꝓdicatis[sic dicimꝰ]qḋ sup.nõ itur in talibꝰ in ifinitū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Est eni uere dicere albū ambulare ꝛ magnū illud lignū eẽ:ꝛ iterum lignū magnū esse ꝛ hoiem ambulare. Alteruȝ igitur est dicere sic aut illo modo.

¶ Exeqtur de itẽto. Circa qḋ duo fac.qꝛ ꝓº ꝓmittit quedã ꝓambula neccia ad ꝓpositū.2º ꝓbat eẽ statū in oibꝰ ꝓdicatis.ibi[Aut eni sicut sba.] Propter ꝓmū sciẽdū est.ꝙ si aliq̃ requirunt neccia ad ꝓbãdū statū in ꝓdicatis.uel hoc est rõne ꝓdicatoꝝ accñtaliū put talia ꝓdicata cõparant ad iuicẽ.uel rõne ꝓdicatoꝝ sbaliū put talia ꝓdicant ad accñtalia.uel rõne predicatoꝝ oium. Primo ḡ ꝓmittit quedã de ꝓdicatis accñtalibꝰ.2º de ꝓdicatis subalibꝰ.3º de ꝓdicatis oibꝰ.scḋa ibi[Quare aũt in qd.]3º ibi.[Ampliꝰ si nõ hoc.] Circa ꝓmuȝ duo fac.qꝛ ꝓº distiguit tres modos ꝓdicatiõis accñtalis.ꝛ dẽ illos modos eẽ ad iuicẽ alteros.2º determinat de vnoquoqꝫ illorū modoꝝ.ibi[Cū eni albūm] tres eni modi ꝓdicatiõis accñtalis sunt:qꝛ uel ꝓdicat accñs de accñte.ut albū ambulat.uel sba de accñte ut magnū est lignū.uel accñs de sba ut lignū est magnū.uel hõ ambulat.iḋ ait ꝙ[est eni uerū dicẽ albū ambulare]ecce accñs de accñte[ꝛ magnū aliqḋ lignū eẽ] ecce sba de accñte[ꝛ iterū lignū ẽ magnū.ꝛ hoieȝ ambulare]ecce accñs de sba. Et sbdit ꝙ[igit sic dĩe.aut illo mõ est alterū.]i.diuꝰsuȝ.q.d.ꝙ isti modi accñtales ad iuicẽ dĩnt. ¶ Notãdū aũt ꝙ cuȝ posuisset tres modos ꝓdicationū accñtaliū inuit eẽ duos modos cum dixit ꝙ dicẽ h̃ mõ est alterū ab illo.nã ꝓmi duo modi ꝯcidũt quodãmõ in vnū modū.vȝ in ꝓdicationẽ idirectã.nã ꝙ accñs subijcit accidẽti.uel ꝙ accñs subijciat sbe.semꝑ est idirecta ꝓdicatio.ꝛ talibꝰ ꝓdicatiõibꝰ nõ utit demõstratoꝛ.cū ḡ aut accñs ꝓdicat de sba ul' de sbo.

ducit p̄dicatio directa. Jō ɔtra duos p̄mos modos. vȝ ɔtra albū ambulare. ⁊ ɔtra magnū eē lignū diuisit tertiū modū q̄si 2ᵐ modū. d. ꝙ ⁊ iterū dicim⁹ lignum esse albū magnū ⁊ hoīem ambulare. ubi accn̄s p̄dicaꝛ de sub̄a uel de s̄bo. ℭ Dubitaret forte aliqs. utrū ueꝝ sit ꝙ semp p̄dicatio sit indebita ⁊ indirecta qn̄ accn̄s subijciꝛ siue s̄bijciaꝛ accn̄ti siue sub̄e. ⁊ utrū uerū sit ꝙ tali p̄dicatione nō utiꝛ demr̄ator. Et vī ꝙ nō: qꝛ tūc geometria nō diceret lineā eē curuā nec triāgulū hēre tres cū linea sit accn̄s ⁊ triāgulus accn̄s. ℭ Dicendū ꝙ tū dicim⁹ idirectas eē p̄dicationes nō solū qn̄ accidēs subijciꝛ sub̄e. sed ēt qn̄ subijciꝛ accidēti. itelligēdū est de accidētib⁹ illis que nō s̄m se sed per aliqd alteꝝ subijciunꝛ accidētib⁹ aliȷs: ut si dicaꝛ albū ambulare. albū eni s̄m se nō subijciꝛ ambulatiōi. sed h̄ est per aliqd alterū. ut qꝛ albedo accidit homini uel equo cui cōpetit ambulare. nō aūt h̄ itelligēdū ē de his que s̄bijciunꝛ ꝓprietatib⁹ suis sicut triāgulus per se cōparaꝛ ad hīe tres ⁊ linea ad rectitudinē uel ad curuitatē. ℭ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs quō differant isti tres modi per accn̄s. ℭ Dōȝ ꝙ cū accn̄s p̄dicaꝛ de accn̄te ibi cōcurrit triplex modus per accn̄s. cū sub̄a de accn̄te duplex: cū accn̄s de sub̄a vn⁹. Nā cū accn̄s subijciꝛ accn̄ti. utputa albū ambulat ibi est tria ɔsiderari. accn̄s s̄bȝ ⁊ accn̄s p̄dicatū. ⁊ illud rōne cui⁹ subijciꝛ. ut albūȝ est ibi s̄bm. ambulare p̄dicatū. ⁊ sor. uel hō qd̄ ibi itelligiꝛ est illud alterū tm̄ rōne cui⁹ h̄ de illo p̄dicaꝛ s̄ȝ hoc est ibi hitudo per accn̄s. Nā sor. per accn̄s cōparaꝛ ad albū. ⁊ albū per accn̄s cōparaꝛ ad ambulationē. ⁊ sor. per accn̄s cōparaꝛ ad ambulationē. sȝ si s̄ba p̄dicaꝛ de accn̄te ut si dicaꝛ albū est hō adhuc ē ibi ɔsiderare tria. sed s̄m ista tria nō sunt ibi nisi duo modi per accn̄s. est eni in h⁹ᵉ locutiōe ɔsiderare albū qd̄ subijciꝛ. ⁊ hoīem qui p̄dicaꝛ. ⁊ sor. rōne cui⁹ hō de albo p̄dicaꝛ. sȝ s̄ȝ ista tria est ibi duplex modus per accn̄s. Naȝ sor. accn̄taꝛ cōparaꝛ ad albū ⁊ albū accn̄taliter ad hoīeȝ. sor. tn̄ est eēntialr̄ hō. cū v̄o accidens p̄dicaꝛ de sub̄a. ut si dicaꝛ hō est albus. ibi nō est nisi duo ɔsiderari. ⁊ s̄m illa duo est vna habitudo per accidēs. est eni ibi cōsiderare hominē qui subijciꝛ ⁊ albū qd̄ p̄dicaꝛ. ⁊ si dicaꝛ ꝙ est ēt ibi tertiū. vȝ sor. cui inest albedo. ut si dicaꝛ ꝙ hō nō est albus nisi qꝛ sor. est alb⁹. dici deber ꝙ hic sor. nō facit eēntialr̄ tertiū qꝛ est eēntialr̄ hō. duo ḡ est ibi ɔsiderari hoīem s̄bm. ⁊ albū p̄dicatum. ⁊ s̄m illa duo est vna habitudo per accidēs. qꝛ vnū ad aliud accidentaliter comparaꝛ. ℭ Deinde cū dicit.

ℭ Cū eni albū qdem esse dico lignū: tūc dico qd̄ cui accidit albū eē lignū est. sed non ꝙ subiectū ligno albū sit. Et nanqȝ neqȝ qd̄ album est. neqȝ quod uere album aliquid factum est lignuȝ quare non est hoc s̄m se sed aut s̄m accidēs.

ℭ Exeqtur de oib⁹ his modis. Circa qd̄ tria facit. qꝛ p̄ᵒ exequitur quō sub̄a p̄dicaꝛ de accidēte. 2ᵒ quō accidens de sub̄a. 3ᵒ quō accidēs de accidente. s̄cd̄a ibi⌊ Cū v̄o dico. ⌋tertia ibi⌊ Cū musicū. ⌋ Dicit ergo⌊ Cū eni albū quidē dico eē lignū tūc dico ꝙ cui accidit albū eē est lignum. sed nō ꝙ s̄bm ligno albū sit. ⌋q. d. ꝙ albū per se nō subijcitur ligno. sed alicui accidit albū eē qd̄ per se subijciꝛ ligno. ⁊ subdit q̄re per se albū nō pōt eē s̄bm ligno. d.⌊ ⁊ nanqȝ neqȝ qdē cū albū sit ⌋ sup. uere est lignū neqȝ qd̄ est albū aliqd uere factū est lignuȝ. quare non est uēe sup. uere p̄dicari lignū de albo⌊ sed aliquid s̄m accidens. ⌋ℭ Notādūȝ aūt ꝙ aliqd uere subijciꝛ alicui dupliciter. uel qꝛ uere est illud. ⁊ sic est p̄dicatio eēntialis: ut homo subijcitur aīali: qꝛ uere est aīal: ⁊ eēntialiter aīal est sor. homini qꝛ est eēntialr̄ hō aut hic est nō ꝙ sit uere ⁊ eēntialr̄: sed qꝛ est factū illud sicut s̄bm subijciꝛ accidēti: qꝛ in s̄bo fit accidēs. neutro aūt istorū modoꝝ albū subijciꝛ ligno qꝛ nec est eēntialiter lignū nec in albo fit lignū: imo ecōtrario in ligno albū. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Cū v̄o lignū albū eē dico nō ꝙ alterum aliqd̄ sit albū. Illi aūt accidit lignū est.

ℭ Ostendit quō accn̄s p̄dicaꝛ de s̄ba uel de s̄bo dicens⌊ cum v̄o dico lignū eē albū nō ꝙ aliquid alterū sit albū ⁊ illi accidit lignū. ⌋q. d. ꝙ lignuȝ subijciꝛ albo nō per aliqd aliud eēntialr̄ a ligno. albū v̄o subijciꝛ ligno per aliqd aliud eēntialiter ab albo: ut per aliqd̄ particulare lignū. sed lignū nō subijciꝛ albo per aliqd aliō eēntialr̄ a ligno. ℭ Deinde cū dicit.

ℭ Ut cū musicū albū eē dico. tc eni qn̄ hō ē alb⁹ cui accit musicū eē dico. Sȝ lignū ē s̄bm qd̄ uere factū est albū nō ꝙ aliō alterū q̄ȝ qd̄ uere est lignū aut lignū aliqd̄.

ℭ Ostēdit quō accidēs p̄dicaꝛ de accidēte. circa qd̄ tria facit. qꝛ p̄ᵒ ostēdit quō accidēs p̄dicaꝛ de accn̄te. 2ᵒ resumit quō accidēs p̄dicaꝛ de s̄bo. 3ᵒ declarat iter hos tres modos quis sit rectus p̄dicationis modus. s̄cd̄a ibi⌊ Sed cū lignū. ⌋tertia ibi⌊ Si ḡ oȝ. ⌋ Dicit ergo⌊ ut tū musicū albū esse dico tūc ⌋sup. s̄bm subijciꝛ. supple per accidens rōne eius cui accidit musica. Unū ait ꝙ⌊ tunc eni dico musicū albū: qn̄ hō est alb⁹ cui accidit esse musicū. ⌋q. d. ꝙ talia uerificanꝛ ꝙ accidēs p̄diceꝛ de accn̄te. qꝛ ambo isunt eidē s̄bo ut albū p̄dicaꝛ de musico. qꝛ utrūqȝ accidit homini. Resumit aūt quō accn̄s p̄dicaꝛ de s̄bo uel de sub̄a qꝛ hoc nō est rōne alteri⁹. sed rōne susipiē⁹. Jō ait⌊ ꝙ si lignū est s̄bȝ ⌋ sup. albi. qꝛ⌊ qd̄ uere s̄bm factū nō est ꝙ aliqd alterū q̄ȝ qd̄ uere est. est lignū aut lignū aliō. ⌋q. d. ꝙ si lignū subijciꝛ albo hoc nō est ꝙ sit factū albū aliō q̄ȝ lignuȝ. nā aliqd̄ lignū nō est aliō eēntialiter q̄ȝ lignū. ℭ Notādū aūt ꝙ in hoc ph̄us rn̄der tacite obiectioni. Naȝ ne aliqs obijceret ꝙ lignum est albū. qꝛ aliqd̄ lignum est albū. Jō ait ph̄us ꝙ uere lignū est albū aut aliqd̄ lignū: dans per h̄ itelligē ꝙ aliqd̄ lignū nō est aliud eēntialr̄ q̄ȝ lignū. q̄re si lignū subijciꝛ albo qꝛ aliqd̄ lignū est albū nō pp̄ h̄ dici debet ꝙ lignū subijciaꝛ albo per aliqd aliō. Nā ut dictū est qd̄dā lignū nō est aliqd aliud eēntialr̄ a ligno. ℭ Deīde cū dicit.

ℭ Si igiꝛ oportet noia ponere sit sic dicē p̄dicari. Sed illo modo aut nequāq̄ȝ predicari aut p̄dicari qdē nō simplr̄ est: sed aut s̄m accidēs predicari.

ℭ Declarat iter hos tres modos q̄s sit rect⁹ modus p̄dicatiōis. Circa qd̄ tria facit. qꝛ p̄ᵒ fac̄ qd̄ dictū est. 2ᵒ ex his que dixerat ōndit ꝙ s̄bȝ semp dȝ s̄bijci ⁊ accn̄s p̄dicari. 3ᵒ que dixerat adaptat ad ꝓpositū. 2ᵃ ibi⌊ Est aūt tanq̄ȝ. ⌋3ᵃ ibi⌊ Subijciaꝛ igiꝛ. ⌋ Dicit ḡ.⌊ Si ḡ opȝ noia iponere ⌋sup. s̄m p̄dicatiōes ꝓprias ut noiem⁹ illas eē p̄dicatiōes que sunt p̄dicatiōes reere ⁊ ꝓprie⌊ sit sic dicē p̄dicari. ⌋i. h̄ mō dicam⁹ fieri debere p̄dicationē qn̄ s̄bm uꝰ qn̄ s̄ba subijciꝛ. sed illo mō. ⌋ vȝ qn̄ subijciꝛ accn̄s ut qn̄ p̄dicaꝛ accn̄s de accn̄te uel s̄ba de accn̄te⌊ aut nequāq̄ȝ est ⌋ supple ꝓprie⌊ p̄dicari. aut est qdē nō simplr̄ p̄dicari. sed p̄dicari s̄m qd ⌋ accidit eniȝ accn̄ti ⁊ extraneū ē ab ipo ꝙ s̄bijciaꝛ. Nā accidit albo ꝙ subijciaꝛ musico uel hoi. qꝛ h̄ nō est s̄m se. sed rōne idiuidui qd̄ iplicaꝛ in albo ꝙ idiuiduū est eēntialiter aliud ab albo. ℭ Deīde cū dicit.

ℭ Est aūt tanq̄ȝ albū qdē qd̄ predicaꝛ. sed sicut lignū est de quo p̄dicaꝛ.

¶ Ex his que dixerat ostēdit q̄ sbm semꝑ debet subijci. accn̄s aūt ſm q̄ hui⁹ dz ꝑdicari: non aūt subijci. iō ait q̄[ē aūt tanq̄ albū qd qd ꝑdicat.]i. qd se hēt ut acciděs sic albū dz ꝑdicari nō aūt sbijci.[sz sic lignū est de quo ꝑdicat.]i. id qd se hēt sic lignuz ⁊ sic sbz est id de quo ꝑdicat. i. id qd debet subijci. ¶ Deīde cū dicit.

¶ Subijciat igit ꝑdicatuz ꝑdicari semꝑ de quo ꝑdicat simplr. sed nō ſm accidēs. Sic eni demōstrationes demōstrant.

¶ Que dixerat adaptat ad ꝓpositū. vz q̄ in demrationib⁹ debēt fieri ꝑdicatiōes simplr. vz ut sbz ibi subijciat ⁊ passio ꝑdicet. h̄ eni mō demrationes utunt ꝑdicacionib⁹. iō ait.[Subijciat igit.]i. supponat[ꝑdicatū] sup. in demratiōib⁹[ꝑdicari de quo ꝑdicat simplr. sz nō]ꝑdicari[ſm accidēs. sic eni demratiōes demonstrāt.]⁊ hoc mō. s. demōstrationes utunt ꝑdicationibus. qz utunt ꝑdicationib⁹ directis ⁊ simpliciter.

¶ Quare aut in qd qd est: aut qm̄ q̄le: aut quātū: aut ad aliqd: aut faciēs: aut patiēs: aut ubi: aut qn̄ cū vnū de vno ꝑdicabit.

¶ Postq̄ ꝑmiserat phs q̄dā necīa ad ꝓpositū sumpta ex pte ꝑdicatorū accn̄taliū. In pte ista ut dicebat premittit quedā necīa ad ꝓpositū sumpta ex parte ꝑdicamētorū sūbaliuz. Circa qd duo facit. qz ꝑmo facit qd dictū est. 2° remouet quasdā cauillatiōes que possent habere ortū ex dictis sbi.[Quecūqz vo nō ſm substātiaz.]Circa ꝑmū tria facit. qz ꝑmo ipe distinguit ipa ꝑdicata. scdo describit que sunt ꝑdicata substātialia. tertio ostēdit q̄ nō sunt talia ꝑdicata accidētalia q̄lia sunt ꝑdicata sūbalia. scda ibi.[Amplius qdē substantiā.]3ª ibi[Quecūqz.]Distinguit ꝑmo ergo ipa predicata dicēs.[Quare]supple q̄cūqz ꝑdicant[aut] sup. ꝑdicant[in eo q̄ qd.]i. substantialiter[aut qm̄ quale/aut quātū/aut ad aliqd/aut faciēs/aut patiens/aut ubi/aut qn̄.]q. d. q̄ diuersitas ꝑdicatoꝝ est ſm distinctionē ꝑdicamētoꝝ ut ſm q̄ sunt uaria ꝑdicamenta ita sunt uaria ꝑdicata. Et subdit[cū vnuz de vno ꝑdicat.]q. d. q̄ ita debēt accipi talia ꝑdicata q̄ vnus de vno ꝑdicet. Dictū est enim q̄ ꝑdicationes accipiunt ꝑdicata simpliciter: nō aūt est simplex predicatio quādo predicant plura de vno: sz quādo vnū de vno. ¶ Dubitaret forte aliqs q̄re semꝑ debet ꝑdicari vnuz de vno. ¶ Dicēdū q̄ hoc possum⁹ tripliciter declarare. ꝑmo ex pte predicationis ipi⁹. 2° ex parte demonstrationis. 3° ex pte diffinitionis terū. Ex pte eni ꝑdicationis hoc sic ondit. Nā sicut ꝓpō plures nō est simpliciter ꝓpō. nā ut ꝓbat in elenchis eadez est rō vni⁹ hois ⁊ simplr hois. ⁊ eadē est rō ꝓpōnis vni⁹ ⁊ ꝓpōnis simplr. qd ergo nō est ꝓpō vna nō est ꝓpō simplr: sic qd nō est ꝑdicatio vna nō est ꝑdicatio simplr. ⁊ qz ut supra dicebat demōstrator accipit ꝑdicata que sūt ꝑdicata simplr. iō in demratione hoc attēdēduz est q̄ ꝑdicet vnū de vno. Scdo hoc idē patet ex pte demratiōis. Nā ꝓpō quā assumit demrator uel est ꝯclo uel est ꝑmissa. si aūt ꝓpō illa sit demrationis ꝯclo oz q̄ hēat mediū ad ꝓbādū ꝑdicatū de sbo. sed mediū demratiuū nō pōt simul plura ꝯcludere de vno. qz cū arguat in demratione per cām equatā. ⁊ vnū ⁊ idē nō possit esse cā eq̄ra pluriū nō est possibile per mediū demratiuū de eodē simul plura demrari. g̃ nec in ꝓpōnib⁹ demratiuis debēt simul plura de eodē ꝑdicari. Si aūt illa ꝓpō sit demrationis ꝑncipiū ⁊ assumat in demratione tanq̄ ꝑmissa uel erit mediata uel erit imediata. si mediata poterit demrari ⁊ tūc poterit eē demrationis ꝯclo. Idē erit iudiciū: g̃ de tali ꝑmissa in demratiōe ⁊ de ꝯclone demrationis. si aūt sit imediata nō erit possibile de eodē sz q̄ h⁹ᵢ plura eque imediata ꝑdicari. Ex pte g̃ ipi⁹ demrōnis patet q̄ vnuz de vno ꝑdicari dz. Tertio qdē patet ex pte diffōnis quaz demrator assumit. nā rō ꝑmi termini ut dicet in 2° est medium in demratiōe. ꝑm⁹ aūt termin⁹ est maior extremitas. passio que se hēt sic maior extremitas. ⁊ iō diffinitio dicens qd passiōis. ut sub loco patebit. erit mediū in demratione. Dicam⁹ g̃ q̄ maior extremitas est illd qd ꝑdicat in cōclone de maiori extremitate. diffinitio g̃ dicēs ꝓp qd illi⁹ ꝑdicati erit mediū i demratiōe. sz ꝯstat q̄ hois albi nō est diffō nec albi musici. si g̃ totū h̄ hō alb⁹. vel albū musicū ꝑdicaret de aliq. talis ꝑdicati nō posset eē diffō: imo qz tota rō demratiōis in diffōne fundat: eo q̄ diffō uel est demrationis ꝑn^m/uel ꝯclo/uel tota demratio differēs pōne. ꝑdicata q̄rū nō est diffō respuit demrator. talia aūt sūt qn̄ sil plura ꝑdicant de vno. ⁊ ut sensibiliter hoc ostēdam⁹ dicam⁹ q̄ ꝑdicatū debet signare quid/aut q̄le/aut q̄tū/aut aliqd ꝑdicamētorū. si ergo hō alb⁹ ꝑdicaret de aliquo ul hō magn⁹ uel magnū albū uel albū musicū. hō alb⁹ nō dicit qd nec q̄le: sed qd q̄le. vñ hō albus nō est in ꝑdicamēto: sed in ꝑdicamētis. sicut etiā hō magnus nō dicit qd nec quātū: sed dicit quid q̄tū. ⁊ magnū albū nō dicit q̄tum nec q̄le. sed dicit quātū q̄le. ⁊ albū musicū nō est q̄litas. sed est q̄litates. Cū ergo phs eū diuisit predicamēta. ⁊ cū dixit q̄ predicatū debet dicere uel quid/uel quātū/uel quale: subiunxit q̄ debet ꝑdicari vnū de vno. nā ut potuit ꝑdicatū qd nō est vnū. nō est qd nec q̄le nec aliqd predicamētorū. ¶ Deīde cum dicit.

¶ Amplius substātiā qdem significātia qd uere illud est. aut q̄ uere illud aliqd est de quo ꝑdicantur significant.

¶ Describit que sūt ꝑdicata sbalia. d.[Ampli⁹ qdē significātia sbam.]i. ꝑdicata sbalia[significat illud qd uere est. aut illd qd uere aliqd ē de quo uere ꝑdicat.] ¶ Notādū q̄ hec est descriptio ꝑdicatoꝝ sbaliū. vz q̄ ꝑdicatū sbale sic se hēt ad illd de quo ꝑdicat. i. ad sbm q̄ est sbm est uere illud qz. i. ꝑdicatū. uel est uere ⁊ eēntialr aliqd illud. nā ꝑdicatū sbale uel ꝑdicat ꝯuersim uel nō ꝯuersim. si ꝑdicat ꝯuersim cuiusmodi est diffō. tūc sbm est uere illud ⁊ eēncialr illud. si aūt nō ꝑdicat cōuersim. ut qz se hēt in plus ꝑdicatū q̄z sbm. ut puta si aial ꝑdicaret de hoīe. tūc nō pōt dici q̄ hō sit uere eēntialr aial absolute ⁊ simplr. qz tūc eēt uere eēntialiter asinus. sed hō est uere. i. essentialr nō aial in sua coītate. sed aliqd aial. ut aial rōnale. ¶ Notādū et q̄ cū describit ꝑdicatū sūbale per eē uere illud uel eē aliqd illud pōt itelligi duplr. uel q̄ sbm sit uere predicatū/uel aliqd ꝑdicatū. ⁊ ad h̄ ualet expō data. nā cū ꝑdicatuz sūbale est ꝯuertibile tūc sbm est uere tale ꝑdicatū. Cuz aūt nō est ꝯuertibile tunc sbm est uere tale ꝑdicatū aliqd. i. tale ꝑdicatū ꝯtractuz. ut hō est uere aial aliqd. i. aial rōnale. sed si hoc referat ad ꝑdicatuz. ut diceret q̄ ꝑdicatū sbale est uere illud uel aliqd illd. i. est uere sbz uel aliqd subi. tūc dicem⁹ q̄ predicatū sūbale. uel dicit totā diffinitionē uel partē diffinitionis. si dicit totam diffinitionē. tūc est uere illd. i. uere subm. qz eēntialiter est totū subm. si aūt tale ꝑdicatuz nō sit diffinitio: sed pars diffinitionis tūc nō est uere illud. i. uere totaliter illud. sed est aliqd illud. i. aliqd ipi⁹. qz est aliqua pars ei⁹. ¶ Dubitaret forte aliqs. qz pars nunq̄ ꝑdicat de toto. cū g̃ tā genus q̄z dīa ꝑdicant de diffinito oz q̄ qdlibet dicat totū. qdlibet g̃ ꝑdicatū sbale est uere illud. i. uere subm suū. qz est totū subm suū: nullū g̃ est aliquod illud. i. aliquid subiecti. uel aliq̄ pars subiecti: qz tūc nō predicaret de subo eēntialiter. ¶ Dicēdū q̄ lz ꝑdicatuz sūbale tam genus q̄z differētia dicat totū: aliter tn̄ genus aliter differētia. nam genus dicit totum qz significat totuz. dīa aūt dicit totum non qz

significat totũ: sȝ qr iplicat totũ. aiatũ eni nõ sigt nisi aiam que est er⁹ ps rei. nõ tota res. sic albũ nõ sigt nisi albedinẽ. ⁊ idẽ est φ dĩa nõ p̄dicat eẽntialiter: sed de noiatiue. aial eni non est aia: sed aiatũ. gen⁹ aũt dic̃ totũ. qr sigt totũ. ⁊ ide est φ ↄtra rõnẽ gñis ẽ p̄dicari de noiatiue. sed p̄dicat eẽntialr. Dicam⁹ ḡ φ lȝ hꝫ sit alr ⁊ alr. gen⁹ dicit totũ ⁊ dĩa totũ. ⁊ spẽs dic̃ totũ. sed gen⁹ dicit totũ per modũ mãe: eo φ est in potẽtia ad dĩaȝ. iuxta illõ porphyri. φ gen⁹ nullã dĩaȝ hẽt actu: potẽtia vo oẽs. dĩa aũt dic̃ totũ per modũ forme. vñ a forma ⁊ ab eo qd̃ est actuale in re sumit rõ dĩe. ut aiatuȝ ab aĩa. spẽs vo dic̃ totũ. qr utrũqȝ per moduȝ utriusqȝ tã qd̃ est mãle q̃ȝ qd̃ est foꝛale. tã gen⁹ q̃ȝ dĩaȝ in se cõplectit. Dicẽ ḡ possum⁹ φ gen⁹ dicit totũ per moduȝ ptis. qr dicit totũ per modũ mãe. ⁊ dĩa per modũ partis. qr dicit totũ per modũ forme. nec mã aũt nec forma est tota res sed pars rei. spẽs aũt dicit totũ per modũ toti⁹. sic ẽt qr diffinitio dic̃ totũ p modũ toti⁹. aliter tñ ⁊ alr. qr diffinitio dicit totũ distĩncte ⁊ manifeste. spẽs aũt dic̃ totũ indistĩcte ⁊ ↄfuse. de diffinito igit p̄dicat tota diffinitio ⁊ gen⁹ per se ⁊ dĩa per se. sȝ diffinitio est uere aliõ. i. qr uere totũ suũ sbȝ. qr est totũ per modũ toti⁹. gen⁹ aũt cũ p̄dicat de diffinito nõ est uere illõ. i. nõ est uere totũ. qr nõ est totũ per modũ toti⁹ sȝ est aliqd̃ illõ. i. est illõ per modũ alicui⁹. qr est totuȝ per modũ ptis. est eni totũ per modũ mãe siue per modũ ptis mãlr: ⁊ dĩa nõ est uere illud. i. nõ est uere totũ sed est illud totũ per modũ alicui⁹ siue per modũ ptis. qr est totũ per modũ forme siue per modũ partis formalis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quecũqȝ vo nõ substãtiã significãt sed de alio subiecto dñr qd̃ nec uere est illõ ẽ. neqȝ qd̃ uere illõ aliqd est accñtia sunt. ut de hoie est albũ. nõ eni est hõ neqȝ qd̃ uere albũ est. Neqȝ qd̃ uere albũ aliqd̃ est. sȝ aial forsan. qd̃ uere enĩ aial est hõ est.

¶ Oñdit φ p̄dicata accñtalia nõ sunt talia sic sbalia dicẽs. [Quecũqȝ vo nõ sbam signt. sed de aliq̃ sbo dicunt.] i. quecũqȝ nõ sũt p̄dicata sbalia [neqȝ sũt φ uere illõ est. neqȝ φ uere illõ aliqd est accñtia sũt.] q. d. φ qcũqȝ nõ sunt p̄dicata sbalia. qr nec sunt uere illõ. i. uere totũ sbm siue tota essentia sbi. nec sunt aliqd illõ. i. aliq̃ ps eẽntie sbi. iõ talia accñtia sũt. [ut de hoie est albũ] sup. p̄dicatũ accñtale. [nõ eni est hõ neqȝ qd̃ uere albũ est. neqȝ qd̃ uere albũ aliqd est. sed aial forsan qd̃ uere aial est.] i. aliqd qd̃ uere aial [est hõ.] q. d. φ albũ nec est hõ nec aliqd hoĩs. qr ẽ p̄dicatũ accñtale. aial nõ ẽ qd. i. aliqd uere hõ. i. aliqd hoĩs. ⁊ hõ ẽ aliqd̃ aial. ¶ Notãdũ ẽt φ phs cũ ṗus dixisset φ accñtia nec sũt uere illõ. i. sbm. nec uere aliqd illõ. i. aliqd sbi in exẽplificãdo posuit ↄuersam huius asserẽtiã φ sbm nõ est accñdẽs nec aliqd accñtis. ut hõ nõ est uere. i. eẽntialr albũ nec aliqd albi. qd̃ iõ fec̃ qr hec ad ↄuertẽtiã se hñt. cuȝ eni p̄dicatũ est uere. iõ totalr sbm. ⁊ sbm est totalr p̄dicatũ. ut diffinitio ẽ totalr diffinitũ ⁊ ecõuerso. cũ aũt p̄dicatũ nõ est totalr sbm sed aliqd sbi. ↄñs est ut ⁊ sbȝ nõ sit totalr p̄dicatũ sȝ aliqd p̄dicati. ut hõ nõ est totaliter aial. i. nõ cõprehẽdit totũ aial. sȝ est aliqd̃ aial vl aliqd aialis. i. aliqd cõtẽtũ sub aiali. sic ẽt ⁊ aial nõ est totalr hõ. qr nõ dic̃ totũ hoiem per modũ toti⁹: sed est aliqd hõ uel aliqd hoĩs. qr dic̃ hoieȝ p modũ alicuius siue per modũ ptis. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Quecũqȝ vo nõ substãtiã significãt oȝ de quodã subiecto p̄dicari ⁊ nõ esse aliqd̃ albũ qd̃ nõ cũ alterũ aliqd̃ sit albũ est.

¶ Remouet q̃sdã cauillatiões circa p̄tacta. ⁊ duo fac̃ sȝ φ duas tales cauillatiões remouet. duo enĩȝ dixerat. vnũ q̃tũ ad p̄dicata sbalia. d. φ talia p̄dicata uel sunt uere illud. i. totũ sbm. uel uere aliqd̃ illud. i. aliq̃ pars sbi. Cõtra posset aliqs dicere. idee platõis eẽntialr p̄dicant de ideatis siue de istis sensibilib⁹: ⁊ tñ sunt sepate ꝓpter qd̃ nec sunt eẽntialr ista sensibilia nec ps sensibiliũ. Rursus dixit de p̄dicatis accñtalib⁹ φ sbm nec sunt talia p̄dicata nec aliqd taliũ p̄dicatoꝝ. ut hõ nec est uere albũ nec aliqd albi. Cõseqnẽr posset aliqs dicere. si hõ nõ est aliqd albi ḡ nõ uere subijcit albo. Primo ḡ remouet cauillationẽ scdaȝ. 2° p̄mã remouet ibi [Spẽs ãt gaudeãt.] Remouet ãt cauillationẽ scdaȝ: qr lȝ hõ nõ sit aliqd albi eẽntialr: ẽ tñ aliqd albi sbiue qr per se nõ per aliqd̃ alid̃ subijcit albo. iõ ait φ [quecũqȝ vo nõ sbam significãt.] i. oĩa ista p̄dicata accñtalia [oȝ de qdã sbo p̄dicari ⁊ nõ] sup. oȝ [ẽẽ aliqd albũ] sup. p alid̃ sȝ per se qd̃ cũ aliqd̃ alterũ sit albũ est [illõ] eni sbiue est p se albũ qd̃ nõ ẽ albũ per aliqd̃ alteꝝ sbȝ. q. d. dixi φ hõ nec est albũ uere nec aliqd albi. qd̃ non itelligẽduȝ est φ hõ nõ sit aliqd albi sbiue: ut φ nõ p se sȝ p aliqd alterũ sbijciat albo. sȝ itelligẽdũ est eẽntialr. hõ eni nec est eẽntialr albũ nec aliqd albi: sic ẽt nec albũ ẽ eẽntia hoĩs nec aliqd eẽntie. ¶ Deide cũ dicit.

¶ Species eni gaudeãt. monstra eni sunt ⁊ si sunt nihil ad rõnẽ sũt. demõstrationes enim de huiusmodi sunt.

¶ Remouet cauillationẽ p̄mã. d. [Spẽs] i. gña ⁊ idee platonis [gaudeãt.] i. gescãt [monstra enĩȝ sunt.] i. uana sunt uel nihil sunt [⁊ si sunt. nihil sũt ad rõnẽ.] i. ad sciaȝ. uel nihil sũt ad rõnẽ demõstratiuã. [Demõstratiões eni sũt de h⁹.] i. de his que sũt in sensibilib⁹ uel sũt de h⁹. i. p ea que sũt de h⁹ siue p ea que sunt in sensibilib⁹: nõ aũt sunt demõstrationes de talib⁹ sepatis nec per talia sepata. q. d. dixim⁹ φ p̄dicata sbalia sunt eẽntialr sbm uel aliqd sbi. Nõ ḡ cauiller aliqs allegãs ideas platonis dicẽs talia eẽ predicata eẽntialia. ⁊ tñ nec sunt eẽntialr ista sba nec pars eẽntialis eoꝝ. Nullus ergo hoc mõ cauiller qr tales spẽs ⁊ tales idee nihil sunt. ⁊ si sunt nihil cõferũt ad rõnẽ demõstratiuã. nos aũt loqmur de p̄dicatis ad rõnẽ demõstratiuã cõferẽtib⁹. ¶ Notãdũ aũt φ plato posuit ordinẽ idearuȝ sm ordinẽ abstractoꝝ. ut posuit hoieȝ sepatũ ⁊ aial sepatũ ⁊ viuũ sepatum ⁊ posuit aial sup̄ hoiem ⁊ viuũ supra aial ⁊ ens supra viuuȝ ut sic in istis iferiorib⁹ hõ pticipat aial: aial viuuȝ ⁊ viuuȝ ens. sic ⁊ in illis sepatis mĩn⁹ abstracta magis abstracta pticipãt. talia aũt sepata uocat gña ⁊ spẽs qd̃ põt referri ad magis abstracta ⁊ mĩn⁹ abstracta. ut magis abstracta. ut viuuȝ sepatũ ⁊ aial sepatuȝ dicant gña. mĩn⁹ autẽ abstracta ut hõ sepatus ⁊ leo sepat⁹ dicant spẽs. alia autẽ trãslatio non hẽt gña sed hẽt soluȝ spẽs. ⁊ forte est correctioꝛ lra. nã idee grece forme latine uel spẽs iterp̄tant. ¶ Notandũ ẽt φ ea de qb⁹ sunt silli põt dici p̄misse. sunt eni de p̄missis silli. qr qcqd sillogiȝat sillogiȝat per p̄missas. hoc ḡ mõ est sills de p̄missis. qr sillogiȝatio est per premissas. sunt ẽt silli de cõclõnibus: qr sunt ad cõclusiones. cũ ergo dixit φ demõstratiões sunt de h⁹ põt referri uel ad p̄missas. qr demõstratiões sunt per talia que sũt in sensibilib⁹: uel põt referri ad cõclusiones. qr demõstrationes sunt ad talia que sunt in sensibilibus. ⁊ melius ⁊ cõgruẽtius forte hoc referẽ ad p̄missas q̃ȝ ad cõclusiões. nã idee sm ponẽtes eas cõputabant iter gña causarũ. cã aũt in demõstratione potissima nõ ↄcludit: sed magis est rõ ↄcludẽdi. vñ magis ptinet ad p̄missas q̃ȝ ↄclusionẽ. cũ ergo artifices spẽles ꝓprie demõstrẽt demõstratiões nõ sunt per tales cãs sepatas cuiusmodi sunt idee: sed sũt per ea que sunt h⁹. i. que sũt in sensibilib⁹. ¶ Dubitaret forte aliqs qd itendit phus uel q̃re

dicat ꝙ ait ideas gaudere. ¶ Dōm ꝙ ſm quoſdaꝫ ideꝫ pñt gaudere ſꝫ Platonicos: q2 hñt nobiliꝰ eē ꝙ̄ iſta ſenſibilia. Iſta ḡ exultatio ⁊ iſtō gaudiū ſumit̄ ſm iſtos ex nobilitate eēndi. ſꝫ h̄ nō ꝯcordat cū lr̄a. dr̄ eni i lr̄a ꝙ iō gaudeāt. q2 mōſtra ſūt: mōſtrū eni ē ens pter itētionē. mōſtra ḡ ſꝫ ꝙ hꝰ nō hñt nobiliꝰ eē ſꝫ viliꝰ. Nā qḋ eſt pter itētionē magis uergit ſꝫ ꝙ hꝰ i maluꝫ ꝙ̄ i bonū. ⁊ magis dr̄ eē ignobile ꝙ̄ nobile. pp qḋ dicē poſſumꝰ ꝙ mōſtrū in effectibꝰ idem eſt ꝙ aliqd preter eāꝫ. ea eni que ſūt in nā pter itētionē nāe: ⁊ p accñs ⁊ pter cām per ſe dr̄ mōſtra: ut ſi pp corruptionē ſemis aliqs naſceret̄ ſine brachijs diceret̄ mōſtrū. tale enim mōſtrū nō hēret cām efficiētē: ſꝫ deficiētē: nō ḡ reducē rei in cām: ſꝫ in defectū cāe. ipe eni defectꝰ v̄tutis in ſemie fuiſſet cā hꝰ. Siľr aūt ſi pp abūdantiā māe ⁊ pp debilitateꝫ v̄tutis in ſemie nō ualētis dn̄ari ſue māe ⁊ nō potētis cā ꝯuertere in debita mēbra gn̄aret̄ in manu alicuꝰ ſex digiti: h̄ ēēt p accñs ⁊ pter itētionē ⁊ pter cām pſe. poſſent ēt talia reduci in cām deficientē ut in defectū v̄tutis in ſemie nō ualētis ſue dn̄ari māe mōſtrū ḡ in effectibꝰ eſt quodāmō eē pter cām. ſic ēt dicere poſſumꝰ ꝙ mōſtrū in cauſis eſt eē pter effectū. mōſtrū eni eēt ponere cās que nihil hērēt facē ⁊ q̄rū nihil eēt ꝑducē. Plato ḡ q2 ponebat ideas iter gn̄a cāꝝ ponebat eas eē mōſtra: q2 ſi eēnt tales cāe nihil hērēt ꝓcedē. ad oēm eni effectū hic iferiꝰ nāliter ꝑducēdū ſufficiūt motores orbiū. vꝫ motor pmus deus a quo eſt oīs motus: ⁊ motores alij: ⁊ v̄tutes nāles actiue que ſūt in ſemībꝰ ⁊ ulr̄ que ſūt in corporibꝰ: nō ḡ īdigenꝰ ut ſint idee. vñ ſi ſūt idee gaudeāt. i. geſcant q2 nihil hñt facere. ¶ Adūtēdū eſt ꝙ cū dicimꝰ ꝙ ad ꝑductionē eoꝝ que nāliter hic agūt ſufficit motor pmꝰ. ⁊ motores alij ⁊ v̄tutes que ſūt in corpibꝰ hꝰ nō eſt itelligēdū h̄ ꝙ ſit ex iſufficiētia dei ꝙ nō poſſet deꝰ ſi uellet ſine talibꝰ motoribꝰ ſcd̄is ⁊ ſine v̄tutibꝰ corporalibꝰ ꝑducē hꝰ oēs effectꝰ: ſꝫ h̄ eſt ex benignitate dei uolētis ſuā dignitatē cōicari creaturis ut nō ſint ꝓuate actionibꝰ ſuis ꝓprijs: ſꝫ in oībꝰ rebꝰ vult ꝙ ſit ſb̄a v̄tꝰ ⁊ opatio. ſb̄a p quā ſit. v̄tus per quā agat. ⁊ opatio per quaꝫ efficiat. h̄ eſt eniꝫ maxime dignitatis ⁊ h̄ maxime aſſimilatiōis eſt ad pm̄ ꝙ res cauſate pñt aliqd de ſe cauſare ⁊ aliqd de ſe ꝑducere. ¶ Deīde cū dicit.

¶ Amplius ſi nō eſt hoc hꝰ q̄litas ⁊ illud hꝰ. Neqꝫ q̄litatis eſt q̄litas. Impoſſibile eſt eque ad inuicē predicari ſic. Sed uerū quidē contingit dicere. eque autē predicari non contingit uere.

¶ Premittit quedā nec̄ia ſe tenētia ex pte oīum ꝑdicatoꝝ. ꝓpter qḋ ſciēdū ꝙ oē ꝑdicatū quodāmō hēt rōnē forme. ⁊ iō hēt rōnē q̄litatis. nā vt pꝫ per ph̄um in. 5. meta. ubi diſtiguit modos q̄litatis. ipa ēt forma ſb̄alis ſiue accn̄talis eſt quedā diſpō ſubiecti. ⁊ iō quedaꝫ q̄litas dici pōt. oē ḡ ꝑdicatū pōt dici q̄litas: tuꝫ q2 hēt rōnē foie. tū ēt q2 ſignificat̄ per modū cuiuſdā diſpōnis ſbiecti. ꝑdicatū ḡ eſt diſpō ſubiecti. ſb̄m aūt nō eſt diſpō ꝑdicati. hoc ergo poſito ipoſſibile eſt ꝙ in ꝑdicatis poſſit eē equa cōuerſio ut ꝙ ſub̄m eque poſſit ꝑdicari de ꝑdicato ſicut ecōuerſo: q2 tunc ꝑdicatuꝫ eque diſponeret̄ per ſub̄m ſicut ecōuerſo. iō ait ꝙ [amplīꝰ ſi hoc.] i. ſi ſub̄m [nō eſt q̄litas hꝰ.] i. nō eſt diſpō ꝑdicati [⁊ illud.] i. ꝑdicatum non eſt [hꝰ. Neqꝫ q̄litatis eſt q̄litas.] i. diſpō diſpōnis. q2 ſub̄m nō ſe hēt ut diſpō ſed ut diſpoſitū ⁊ ꝑdicatū nō eſt diſpō diſpōnis ſed diſpō diſpoſiti. ſi ḡ ita eſt [ipoſſibile eſt ſic eque ꝑdicari ad inuicē] ita ꝙ ita eque ſub̄m ꝑdicet̄ de ꝑdicato ſicut ecōuerſo [ſed uerū quidē.] i. ſm v̄itatē. [cōtingit dicere] ſm v̄itatē enim cōtingit dicere ⁊ facere talē cōuerſionē ꝙ hō eſt albꝰ. ⁊ albuꝫ eſt hō. [eque autē uere ꝑdicari non contingit.] q. d. ꝙ licet utrūqꝫ ſit uerū: utrobiqꝫ eſt non eſt eque predicatio. nam hō ſubijcit̄ albo ſm ſe. album aūt nō ſubijcit̄ homini ſm ſe. ſicut etiā albū ꝑdicat̄ de hoīe ſm ſe. q2 ipſa albedo ineſt homini. ſed hō nō ꝑdicat̄ de albo ſm ſe ut ꝙ ipꝫ eē albū ſubijciat̄ homini. ſed hoc eſt per alterum rōne eius in quo eſt albedo. ¶ Tūc ſeqtur illa pars.

¶ Aut eniꝫ ſicut ſubſtātia ꝑdicat̄ ut eſt. aut cum genus ſit. aut dr̄ia pōt ꝑdicari.

¶ In qua auctor poſtq̄ꝫ pmiſit nec̄ia ad ꝓpoſitū exequitur de intēto oſtēdēs ꝙ ſit dare ſtatuꝫ ulr̄ in ꝑdicatis. Circa qḋ duo facit. q2 pꝰ reſumit quedaꝫ que pꝰus dixerat de ꝑdicatis ſb̄alibus. 2° oſtēdit ꝙ in illis ꝑdicatis nō ſit ire in iſinitū ibi [Sic qdē ergo.] Circa pmū duo facit. q2 pmo diſtinguit ꝑdicata ſb̄alia. 2° reſumit que dixerat. vꝫ ꝙ talia nō uadunt in iſinitū. ibi [Hec sūt.] Dicit ḡ ꝙ [aut eni ſicut ſb̄a ꝑdicabit̄ ut eſt.] i. eēntialiter. i. ꝙ ꝑdicat̄ ſicut ſb̄a ⁊ ꝙ ꝑdicat̄ eēntialiter [aut h̄ erit [cū ſit genꝰ aut ꝑdicat̄ dr̄ia.] i. ſic dr̄ia. q. d. ꝙ iſta ſūt ꝑdicata eēntialia genus ⁊ dr̄ia. ſpēs aūt nō cōnumerat̄ iter ꝑdicata ſb̄alia uel q2 pōt reduci ad ꝑdicatū de genere. q2 ꝑdicat̄ in qd ſicut genus. uel q2 nō ꝑdicat̄ niſi de iduiduis. Indiuidua eni ſm Platonis ſniam ut Porphyrius recitat relinquēda ſunt. q2 de eis nō pōt eē diſciplina. ¶ Deīde cū dicit.

¶ Hec aūt oīa oſtēſa ſūt qm̄ nō erūt iſinita neqꝫ in ſurſuꝫ. neqꝫ deorſum. ut hō eſt bipes ⁊ hō eſt aīal. hoc aūt alterum eſt neqꝫ aīal de hoīe. hoc aūt de calia. hoc aūt de alio in eo qḋ qd eſt. Subſtantiā qdem oē eſt diffinire hꝰ. Infinita eni nō eſt trāſire itelligentē. quare neqꝫ in ſurſum neqꝫ in deorſum infinita ſunt. Illā eni nō eſt diffinire de qua infinita ꝑdicant̄.

¶ Reſumit ſupius dicta. vꝫ ꝙ talia nō uadūt in iſinitū. d. ꝙ [hec aūt.] i. hꝰ ꝑdicata ſb̄alia [oſtēſa ſunt] ſupra [qm̄ nō erūt iſinita nec in ſurſum nec in deorſuꝫ] nō ſunt aūt iſinita in ſurſum [ut] dicat̄ [hō eſt bipes. hoc.] i. bipes [aīal. h̄ aūt.] i. aīal [eſt alterū aliqd] ſic ḡ in ſurſum aſcēdēdo nō itur in infinitū nec ēt itur in iſinitū in deorſuꝫ. ut dicat̄ [aīal de hoīe. hoc aūt.] i. hō [de calia. hoc aūt.] i. calias [in eo qḋ aliqd eſt.] i. ſb̄ale dicat̄ ſup. de aliq̄ alio. ſic eni in iſinitū ꝓcedē impoſſibile eſt. nā ut ſupra dicebat̄ [ſb̄aꝫ qdē oēm] ſup. que eſt iter genꝰ ⁊ dr̄iā [opꝫ diffinire. hꝰ aūt diffiniētia nō ē.] i. nō ꝯtigit [itelligētē.] i. diffiniētē [ptrāſire] ſi ḡ talia eēnt infinita nihil eēt diffinibile: q̄re cū hoc ſit falſum ꝯſequēs eſt ꝙ [nec in ſurſum nec in deorſum ſunt iſinita] talia ꝑdicata ſb̄alia. [nā illā.] ſ. ſb̄am [nō eſt.] i. nō ꝯtingit [diffinire de qua iſinita ꝑdicant̄.] q. d. ꝙ ponere iſinita diffiniētia eſt ponere nihil eē diffinibile. ¶ Notandū aūt ꝙ ſic̄ triplex eſt dr̄ia realis realr̄ diuiſa mā forma ⁊ cōpoſitū. q2 mā realr̄ nō eſt ipſa forma nec ecōuerſo. ⁊ cōpoſitū nō eſt realr̄ mā tm̄ nec forma tm̄: ſic dicere poſſumꝰ ꝙ triplex eſt ſubſtalē differēa ſm rōnē. vꝫ genꝰ qḋ ſe hēt tanq̄ꝫ mā. dr̄ia que ſe hēt tanq̄ꝫ forma. ⁊ ſpēs que ſe hēt tanq̄ꝫ cōpoſitū. cū ergo dicit̄ ꝙ ꝯtingit oēm ſub̄am diffinire nō eſt intelligēdum de ſub̄a que ſe habet tanq̄ꝫ materia ut de genere. nec de ſubſtātia que ſe habet tanq̄ꝫ foīa ut de dr̄ia. ſed de ſub̄a que ſe habet tanq̄ꝫ cōpoſitū ut de ſpecie. oīs enim ſubſtātia talis eſt diffinibilis. talis enim ſub̄a que eſt ſpēs dicit̄ eē iter genus ⁊ dr̄iam: nō ꝙ ſit inter ea ſm lineam predicamentalem: ſed q2 eſt inter

ea ut ꝯstitutū iter ꝯstituētia. ¶ Notādū aūt φ sꝫ Cōmē. in. 7. meta. diffō est q̄si organū itellect⁹ ad itelligēdū. Est enim diffō q̄si qōdā speculū in quo itell's respicit τ cernit nām rei. iō spāliter phus facit mētionē de intellectu uel de itelligēte accipiēs intelligētē pro diffiniēte dicēs. φ si eēnt diffiniētia infinita nō cōtingeret intelligētē. i. diffiniētē illa pertransire.

¶ Sigdē igit̄ gn̄a ad iuicē eq̄liter p̄dicant. erit enim ip̄m qd̄ uere ipsuꝫ aliquid est.

¶ Premissis p̄ambulis necīys ad ꝑpositū τ resūptis q̄busdā que dicebant̄ de subalib⁹ p̄dicatis. In p̄te ista p̄seq̄t de itēto ostēdēs p̄ q̄sdā rōnes logicas φ nō ꝯtingit p̄dicata ire in ifinitū. Circa qd̄ duo facit. q̄ p̄⁹ ostēdit φ nō ꝯtingit talia p̄dicata ire in ifinitū sꝫ circulū. 2° φ nō ꝯtingit ire in ifinitū sm̄ rectū. ibi[Sꝫ q̄m ne ifinita.]Circa p̄mū duo facit. q̄ p̄⁹ ostēdit h̄ φ nō eēt in ifinitū sꝫ circulū de p̄dicatis subalib⁹. 2° de acētib⁹ ibi[Neqꝫ tn̄.]Dicit ḡ[Sic q̄dē gn̄a sibi ad iuicē p̄dicari eq̄liter.]i. si ponat̄ sic φ gn̄a tā ifima q̄ sup̄ma de se iuicē p̄dicent̄ eq̄liter τ ꝯu̅sim φ eque sit suba aial sic̄ aial suba.[Erit eni ip̄m]gen⁹[qd̄ uere ē ipꝫ aliqd.]i. gen⁹ supi⁹ qd̄ est q̄d magis uīe uere est ipsuꝫ aliqd: τ uere est ip̄m ifert⁹ τ nō excedet ifert⁹ sui qd̄ uere est ip̄m aliqd τ qd̄ uere est q̄d p̄ticulare respectu ei⁹ ¶ Notādū aūt φ aial est aliq̄ suba. nō est aūt sba ulr̄ si ḡ eque p̄dicaret̄ aial de suba sic̄ ecōuerso sequeret̄ φ suba eēt ip̄m aial τ subijceret̄ ulr̄ aiali qd̄ aial est ipsuꝫ aliqd. i. eēt ipsa suba p̄ticulr̄. h̄ aūt est ipōle. q̄ tūc ideꝫ eēt mai⁹ seipso τ ulr̄ seipso. si eni suba ulr̄ eēt ip̄m aial aial eēt ulius ul̄ saltē eque uīe sic̄ suba. Rursus q̄ aial est suba p̄ticulariter ubi suba est ulīor q̄ aial sequit̄ ḡ oppositū. vꝫ φ suba nō sit ulīor. τ φ sit ulīor q̄ aial τ p̄ ꝯn̄s φ sit ulīor seipsa. nō uadūt ḡ p̄dicatiōes sbales in ifinitū sm̄ circulū: q̄ lꝫ supiora sbalr̄ p̄dicent̄ de iferiorib⁹ nō tn̄ ecōuerso. ¶ Dubitaret forte aliqs q̄ vꝫ φ ista p̄dicatio sit magis ꝑp̄a. aial ē hō. uel suba ē aial q̄ eꝯ. nā semp p̄dicatū tenet locū forme. cū ḡ gen⁹ teneat locū m̄e spēs erit formalior gn̄e. τ q̄ hō est spēs aialis τ aial spēs sube ueri⁹ dicet̄ hō de aiali q̄ ecōuerso: τ aial de suba q̄ eꝯ. ¶ Dōm φ forma gn̄is τ forma spēi sūt vna forma. per eādē enim formā sor. est hō aial suba. utrꝫ aūt per eādē formā sor. sit hō τ corp⁹ nō est p̄ntis speculatiōis. tn̄ q̄tū ad p̄ns spectat de his q̄ de se iuicē eēntialr̄ p̄dicant̄ cū talia dicāt formā vnaꝫ nō pōt eē qd̄ que illarū sit formalior sm̄ rē sed solū p̄ modū itelligēdi. Propter qd̄ sciēdū φ forma gn̄is τ forma spēi ꝑut differūt sm̄ modū itelligēdi p̄nt ꝯsiderari dupl̄r: uel ut recipiunt̄ in m̄a uel ut ꝯsiderant̄ abstracte per itell'm. si ꝑut h̄nt eē in m̄a sic certū est φ forma gn̄is ē m̄alior q̄ forma spēi. nā m̄a p̄us recipit formas magis uīes: τ postea min⁹ uīes ut dicit Cōmē. super. 1. meta. sed h⁹ receptio est sub eē idiuiduali. q̄ ge q̄d recipit̄ in m̄a est h̄. m̄a ḡ p̄us recipit formas magis uīes. i. p̄us recipit indiuiduū magis uīis. ut si per ideꝫ leo est leo aial τ suba. ip̄a tn̄ forma leonis ut dat leoni φ sit hec suba itelligit̄ eē p̄us seipsa τ itelligit̄ p̄us recipi in m̄a q̄ ut dat ei φ sit h̄ aial uel hic leo. hec ergo suba que ē idiuiduū forme magis uīis sm̄ modū itelligēdi est p̄or in gn̄atiōe q̄ sit h̄ aial qd̄ est idiuiduū forme min⁹ uīis. τ φ ea ḡ sūt p̄ora in gn̄atiōe p̄us recipiunt̄ in m̄a τ per ꝯn̄s sūt magis m̄alia sm̄ eē qd̄ h̄nt forme in m̄a quāto forma est ulīor tāto m̄alior τ magis in potētia. sed sm̄ h̄ nō currit qd̄ nr̄a. q̄ idiuidua nō sūt per se obm̄ itell's τ taliū nō est p̄ se scia. sed si ꝯsiderant̄ forme nō sm̄ eē ꝯcretū qd̄ h̄nt in m̄a sed sm̄ esse abstractū qd̄ h̄nt apud intell'm q̄to forma ulīor est tāto est formalior q̄ simplicior τ abstractior. ¶ Ad formā aūt arguēdi. φ gen⁹ tenet locū m̄e. τ φ aial dicit id qd̄ dicit hō per modū m̄e. ¶ Dōm φ oēs p̄tes diffinitionis sūt forme ut declarari h̄et in 2°. Dicet enim adūsari⁹ φ gen⁹ dr̄ia spēs oia h̄nt rōnē forme: attn̄ forma gn̄is lꝫ sit forma est tn̄ magis in potētia. τ per ꝯn̄s m̄alior q̄ forma spēi τ ideo nō vꝫ φ debeat p̄dicari de forma. ꝑp qd̄ sciēdū φ diffō pōt cōsiderari dupl̄r ut distinguit Cōmē. in. 7. uel ut est significatiua nāe rei. uel ut est istr̄m intell's ad intelligēdū. aial eni ut significat formā rei formalior est q̄ hō ut significat h⁹ nāꝫ τ formā. ipsa eni nā humana significata per aial multo est abstractior τ formalior q̄ significat per hoiem. Sed si ꝯsideret̄ diffō ut est instr̄m ad intelligēdū sic est ecōuerso. h̄ enim mō forma gn̄is est multo potētialior q̄ forma spēi. itelligē hoiem in aiali est intellige ip̄m in potētia. itelligē aūt hoiem in seipso est itellige ip̄m p̄fecte in actu. multo ḡ est p̄fectior intell's τ per ꝯn̄s multo formalior si intelligat aliqd in spē q̄ si itelligat ipꝫ in gn̄e. τ h̄ mō loquit̄ Cōmē. in. 12. φ scia in uli est i potētia. sed ꝯstat φ aial nō p̄dicat̄ de hoie nec diffō de diffinito ut sunt instr̄m ad itelligēdū sed ut sūt significatiua nāe rei: ut q̄ eādē nām significat hō aial ideo hec est uera. hō est aial. ut ḡ aial p̄dicat̄ de hoie est formalius hoie. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs que sit formalior an spēs an dr̄ia. ¶ Dōm φ talia ut gn̄ant in nob̄ sciam τ ut sunt organū itell's ad itelligēdū dr̄ia est formalior spē. ista enim tria se h̄nt per ordinē gen⁹ spēs τ diffō tota. Intell's enim itelligēs aliqd in gn̄e uel itelligēs ip̄m gen⁹ est ualde impfect⁹. itelligēs spēm est p̄fectior. itelligēs aūt diffōnē τ sciēs resoluē diffinituꝫ in sua diffiniētia est p̄fectissim⁹. iō dr̄ in p̄° phisicoꝝ. φ h̄ nomē ad rōnē sustinuit. vꝫ φ cōfusi⁹ τ impfectius significat nām rei nomē q̄ rō. i. q̄ diffō: ut h̄ nomen circulus nō ita p̄fecte τ exp̄sse exp̄mit itellectū eēntiam circuli sicut diffinitio circuli. hec aūt perfectio in dr̄ia cōplet̄ τ per dr̄iam h̄et eē. si aūt h̄ret eē per genus h̄ est ꝑut specificat̄ per dr̄iam. formalior ergo est ip̄a dr̄ia q̄ species. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et neqꝫ tn̄ de q̄litate aut alioꝝ nullū nisi sm̄ accidēs predicat̄. oia hec eniꝫ accidūt τ de substantijs predicari.

¶ Ostēdit φ nō eēt in ifinitū sm̄ circulū in p̄dicatis actidētalib⁹. d.[neqꝫ de q̄litate]sup. est ꝯu̅sio ut φ q̄litas p̄dicet̄ de suba τ ecōuerso[aut nullū alioꝝ.]i. nullū aliud acēn̄s p̄dicat̄ ꝯu̅sim de suba[nisi sꝫ accidēs. hec eni oia accidūt]ip̄i sube sup.[τ de subijs p̄dicātur]nō sup. ecōuerso. coiter aūt text⁹ h̄nt. τ de substātijs p̄dicari. sed est corrupta lr̄a: ut pꝫ ex alia trāslatione. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū eēt in talib⁹ ifinitas si eēt ibi circulatio. ¶ Dōm φ oīs circulus est quodāmō ifinit⁹ saltē mot⁹ circularis nō neēe est φ finiatur. semp eni pōt eē ab eodē i idē p̄ idē sine q̄ere τ fine fine. si ḡ eēt ꝯuersio in p̄dicatis subalib⁹ ut φ suba p̄dicaretur de corpe corpus de aiali aial de hoie τ hō de suba posset sm̄ circulū in infinitū fieri talis p̄dicatio. Rursus si quātitas p̄dicaret̄ de suba q̄litas de quātitate τ suba de q̄litate in infinitū posset sic circulariter ꝑcedere talis predicatio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sꝫ q̄m neqꝫ i sursūꝫ ifinita erūt. vnūq̄dqꝫ eniꝫ qd̄ p̄dicat̄ significat aut q̄le aliqd: aut ad aliqd: aut quātuꝫ aliqd: aut h̄i⁹: aut que sunt in substātia. hec aūt finita sunt: τ gn̄a p̄dicamētoꝝ finita. aut enim q̄le. aut quantū. aut ad aliqd. aut facere. aut pati. aut ubi. aut quādo predicabitur.

¶ Ostēdit φ nō uadit p̄dicatio in ifinitū sm̄ rectū. circa

qđ tria facit. qꝛ pͦ ostēdit h̄ de oībꝰ p̄dicatis gn̄aliter.
2ͦ de p̄dicatis p se sp̄aliter. 3ͦ epilogat circa determia-
ta. 2ª ibi. [Nec in sursuz.] 3ª ibi. [Logice qdē ex his]
C Propter p̄mū sciēdū q̄ loquēdo gn̄alr de p̄dicati-
one duplex est p̄dicatio. vna ꝛ plřes. siue simplex ꝛ cō-
posita. Predicatio aūt vna ꝛ simplex est qn̄ p̄dicatur
vnū de vno. Predicatio aūt plures ꝛ cōposita est qn̄
utputa duo uel tria uel q̄tuoꝛ uel ēt plura p̄dicanť de
vno. Rursus simplex p̄dicatio distinguiť qꝛ q̄dā ē di-
recta ꝛ ꝑpa ut qn̄ suba p̄dicať de suba ꝛ potissime sba
supioꝛ de iferiori. uel ēt qn̄ accn̄s de suba. Quedā aūt
est idirecta ꝛ iproba ut. s. qn̄ suba p̄dicať de accn̄te uel
qn̄ accn̄s de accn̄te. ḡ circa p̄dicationē gn̄alr utrū p̄di-
catio uadat in ifinitū ſm rectū posset eē triplex dubi-
tatio. Una de p̄dicatione simplici ꝛ directa utrū talis
p̄dicatio uadat i ifinitū. utputa q̄ de sba p̄dicať sba po-
stea quātitas: ꝛ postea q̄litas: ꝛ sic in ifinitū. C Scd̄a
dubitatio eē posset de p̄dicatione pluri ꝛ cōposita du-
plicādo triplicādo ꝛ in ifinituz multiplicādo p̄dicata
ut de suba p̄dicareť sil' suba ꝛ quātitas ꝛ postea simul
quātitas ꝛ q̄litas. postea q̄litas ꝛ ubi. ꝛ sic ꝑcedendo.
Rursus cū ꝑcessuz eēt duplicādo ꝑcedereť triplicādo
ut si de suba p̄mo p̄dicareť sil suba q̄ntitas ꝛ q̄litas ut
diceret q̄ hō est aīal magnū albū. ꝛ postea q̄ntitas ꝛ q̄-
litas ꝛ ubi. ꝛ sic ꝑcedēdo triplicādo ꝛ cū ꝑcessum eēt
triplicādo ꝑcedereť q̄druplicādo. Posset ḡ qs dubita-
re utrū h̄ mō irēt p̄dicatiōes in ifinitū ſz rectū. C Ter-
tia dubitatio eē posset de p̄dicatiōe p accn̄s ꝛ idirecta
utputa si de suba p̄dicareť accn̄s: utrū de illo accidēte
possit p̄dicari aliqđ aliud accn̄s ꝛ de illo alio aliud ac-
cidēs: ꝛ sic in ifinitū. tria ḡ faciť ſm q̄ circa ꝑcessum in
p̄dicationibꝰ in ifinitū has tres dubitatiōes remouet.
2ª ibi. [Cōcessuz aūt est.] 3ª ibi [Ipsa aūt.] Dicit ergo
[Sed qm̄ neq3 ifinita erūt] gn̄alr p̄dicata sup. [i. sur-
suz] ꝛ pͦ nō erūt ifinita ſz p̄dicationē simplicē ꝛ ꝓpri-
am. utputa q̄ de suba p̄dicareť q̄ntitas. postea q̄litas.
ꝛ sic i ifinitū. nā p̄dicamēta sūt in nūo q̄dā ꝛ sunt fini-
ta: iō ait q̄ [vnūq̄dq3 p̄dicamētū aut significat qđ aut
q̄le aut ad aliqđ aut aliqđ hꝰ aut que sūt in suba.] s.
aut q̄cūq3 sūt in suba [hec aūt] q̄ sunt in suba [finita
sūt] nā [ꝛ gn̄a p̄dicamētoꝝ finita.] q. d. q̄ p̄dicata ꝛ
oīa que sūt in suba ꝛ q̄ p̄dicanť de suba sunt finita. qꝛ
gn̄a p̄dicamētoꝝ sūt finita. ꝛ q̄ sint finita pꝫ. q̄dlibet
enī p̄dicamētū qđ est i suba [aut enī significat q̄le aut
q̄ntū aut ad aliqđ aut facē aut pati aut ubi aut quādo
aut] sup. aliqđ aliud hꝰ. C Notādū aūt q̄ supponit ex
hītis p̄dicata subalia nō ire i ifinitū. iō cū hic noiat p̄-
dicamēta. d. q̄ gn̄a p̄dicamētoꝝ sunt finita nō noiat
subam sed q̄le q̄ntū ꝛ hꝰ p̄dicamēta accn̄talia. C Du-
bitaret forte aliqs vn̄ sequiť hec ꝯn̄tia q̄ si gn̄a p̄dica-
mētoꝝ sunt finita q̄ ea q̄ p̄dicanť de suba sunt finita.
C Dōm q̄ cū ꝑticulare nō sit p se obm itell'ꝰ ꝛ de tali
bꝰ nō sit p se scia nō est itētio philoq de iduiduis sed
de gn̄ibꝰ ꝛ spēbꝰ. Ex q̄ enī gn̄a sunt finita opꝫ q̄ ꝛ spēs
sint finite. est enī p se hītudo spērū ad genꝰ. iđidua enī
dicūt aliqđ p accn̄s. hō enī est simplr aīal. sed soꝛ. nō est
simplr hō sed est hō determiati tpis. vn̄ nunq̄ p̄dicabi-
tur hō de sorte nisi in illo determiato tpe. si ḡ est p se ha-
bitudo spērū ad genꝰ: hītudo aūt p se nō pōt eē ifinita.
nā hītudo p se est certa ꝛ determinata hītudo. ꝛ p ꝯn̄s
finita. Uel possumꝰ dicē q̄ diuisio gn̄is in spēs est diui-
sio p formā. diuisio aūt spēi in iđiuidua est diuisio per
mām. ꝛ qꝛ forme ꝛ actui repugnat ifinitas: ipoē est in
vno ꝛ eodē gn̄e eē infinitas spēs. si ḡ gn̄a p̄dicamētoꝝ
sunt finita spēs eoꝝ erūt finite ꝛ quecūq3 p̄dicanť de
suba sunt finita. C Deinde cum dicit.

C Cōcessuz aūt est vnū de vno predicari.

C Remouet scđaz dubitationē. vꝫ q̄ nō p̄nt talia ire in i-
finitū ſm cōpōnē. d. [Cōcessuz aūt est vnū de vno p̄-
dicari.] q. d. q̄ nō ibūt p̄dicatiōes in infinitū p aggre-
gationē q̄ p̄us p̄dicent de suba duo ꝛ postea tria ꝛ sic
aggregādo qꝛ ꝯcessuz est. s. dictū est sup̄ q̄ vnū de vno
p̄diceť. C Dubitaret forte aliqs qꝛ nō vꝫ hēre appen-
tiā q̄ p̄dicata possint ire in ifinitū p aggregationez qꝛ
cū nō sint nisi. x. p̄dicamēta nō vꝫ q̄ possint aggregari
nisi. x. modi. tot erūt ḡ p̄dicatiōes ſm aggregationem
q̄t simplices. C Dōm q̄ multo plřes sūt p̄dicationes
ſm aggregationē q̄3 simplices. nā q̄tuoꝛ p̄dicata sim-
pliciter nō poterūt facē nisi q̄tuoꝛ ꝓpōnes. p cōbinati-
onē aūt faciēt sex. nā q̄tuoꝛ poterūt sex modis cōbina-
ri. ꝛ ut demꝰ regulā de cōbinationibꝰ qn̄ uolumꝰ scire
de aliqbꝰ simplicibꝰ q̄t modis possint cōbinari debent
disponi p ordinē ut ponať vnū in p̄mo loco aliud i 2ͦ
aliud in 3ͦ. aliud in 4ͦ. q̄rtū ḡ cōbinať tribꝰ modis. vꝫ
cū 3ͦ p̄ͦ ꝛ 2ͦ. 3m cōbinať cū duobꝰ. s. cū 2ͦ ꝛ p̄ͦ. nā si cō-
binaremꝰ 3m cū 4ͦ accipemꝰ vnā ꝛ eādē cōbinationē
bis. nā qn̄ cōbinabimꝰ 4m cū 3ͦ cōbinamꝰ 3m cū q̄rto.
2m aūt nō hēbit nisi vnā cōbinationē cū p̄ͦ. tres aūt
duo ꝛ vnū faciūt sex. Et est diligēter adūtēdū q̄ modi
cū addē in simplicibꝰ est multū addē in cōbinatiōibꝰ
nā q̄tuoꝛ cōbinanť sex modis. qnque aūt cōbinanť. x.
modis. ꝛ sex. xv. modis. si ḡ p̄dicata simplicia q̄ntūcū-
q3 eēnt in aliq nūo finito si cōbinarenť oībꝰ modis q̄-
bꝰ possent. ꝛ postea illa simplicia ꝯtrinarenť oībꝰ mo-
dis qbꝰ possent: ꝛ postea cōquatrinarenť: videreť for-
te alicui q̄ isto mō aggregādo ea possent in ifinitū ua-
riari. Ad h̄ ḡ remouēdū dicit phs ꝯcessum eē. i. dictuz
eē supra vnū de vno p̄dicari deberi. qn̄ ḡ dicebať non
eē plures aggregationes q̄3 simplices p̄dicationes pꝫ
eē falsum: qꝛ sole cōbinationes sūt multo plřes q̄3 sim-
plices p̄dicationes. si ḡ sil' cū cōbinationibꝰ accipianť
ꝯtrinationes ꝛ q̄trinationes ꝛ sic ꝑcedēdo videbiť ali-
cui q̄ h̄ mō possit ꝑcedi in infinitū. C Adūtēdū tamē
qn̄ dicimꝰ q̄ plures sunt cōbinationes q̄3 simplices p̄-
dicationes itelligēdū est si simplicia sint plura q̄3 tria.
nā tria simplicia tot hn̄t combinationes q̄t simplices.
duo aūt simplicia pauciores hn̄t cōbinationes q̄3 sim-
plices. nā in duobꝰ simplicibꝰ nō pōt accipi nisi vna cō-
binatio ſm rē nisi forte accipenť due cōbinatiōes ſm
modū itelligēdi sicͭ differt via qua itur athenis thebas
ꝛ thebis athenas. sic iter duo aliq ut iter. a. b. posset es-
se duplex cōbinatio ſm rōnē: ut si fieret vna cōbinatio
in q̄ p̄us ponereť. a. ꝛ postea. b. ꝛ alia in q̄ disponerenť
termini eꝯ. ſm rē tn̄ binariꝰ hēt plura simplicia q̄3 com-
binationes. sed si sint simplicia p'la tribꝰ semp erūt plu-
res cōbinationes q̄3 simplicia. C Deinde cum dicit.

C Ipsa aūt de ipsis q̄cūq3 nō aliqđ sūt nō
p̄dicari dicimꝰ. accn̄tia enī sūt oīa. sed hec
qdē ſm seipsa. illa vero ſm alterū moduz.
Hec aūt oīa de subiecto quodā p̄dicari di-
cimus. ſm accn̄s aūt nō eē subiectum ali-
qđ. Nihil enim taliū ponimus eē q̄ nō al-
teruz aliqđ esse diciť qđ diciť. sed ipsum in
alijs ꝛ alia quidem de altero.

C Remouet tertiā dubitationē ut si dicať q̄ uadūt p̄di-
catiōes in ifinitū ſz p̄dicationē idirectā ꝛ iproprīaz ꝛ p
accn̄s. vꝫ cū sbm p̄dicať de accn̄te uel accn̄s de accn̄te
nā de tali dubitatione nō est curādū. nā tales p̄dicati-
ones nō sūt p̄dicatiōes simplr. iō ait q̄ [ipsa autē.] s.
suba [de ipsis.] s. [q̄cūq3 nō sūt aliqđ] p se. sed sunt
aliqđ in alio [nō dicemꝰ p̄dicari. accn̄tia enī sūt oīa.]
q. d. q̄ subiecta nō dicimꝰ p̄dicari. i. nā recipimꝰ in de-
mr̄atiōibꝰ q̄ p̄dicent de his que nō sūt aliqđ p se. i. de
accn̄tibꝰ. oīa enī talia qꝛ sūt accn̄tia nō p̄nt p se subijci

sb ait q[sed hec qdē.]s. sbta[fm seipsa]subijciunt. [illa vo.]i. accñtia[fz alterū modū]sup. subijciunt Uel pōt exponi q hec qdē. i. accñtia fz seipsa sup. pdicant de sbtis. illa vo. i. sbta fm alterū modū. i. p accñs pdicant de accñtib⁹. z ideo sbdit q[hec aūt oia.]s. accidētia dicim⁹ pdicari de qdā sbo[fm accñs aūt.]i. q sūt fm accñs[nō eē]sup. dicim⁹[sbm aliqd]z sub. dit cām q[nihil eni taliū.]s. accñtiū[ponim⁹ q nō alterū aliqd dicim⁹ eē]uel dr eē. z sbdit q[sed ē ipz] tale accñs]in alijs z alia qdē dicunt de altero.]q.d. q nullū accñs ponim⁹ eē taliū. i. de nūo taliū: ut de nūo sbo q h nō sit p aliqd alterū. i. p sbmut albū est hō qz aliqd alterū ut sor. q sbijcit albo ē hō. q talis pdicatio est qz ipm albū est in alijs. utputa qz albuz est in hoie z in leone. z qz ista alia utputa hō z leo de altero s. dicunt ut de h hoie pticlari z de h leone z tūc illi⁹ alterius pticularis pnt talia accñtia subijci talib⁹ subiectis ut de albo pdicabit hō. qz pdicat de quodaz altero. vz de pticulari hoie cui accidit esse albuz.

¶ Necz in sursuz g vnū de vno necz i deorsum eē dr. de qb⁹ qdē eni dicunt accidētia quecūcz in substātia vniuscuiuscz sūt: hec autem non sunt infinita.

¶ Hic ut dicebat ostēdit phs nō ire pdicatiōes in infinituz in pdicatis p se. Circa qd duo fac. qz p⁹ ppōit q tales ppōnes nō uadūt i ifinitū nec i sursuz nec i deorsuz. z p⁹ declarat q nō uadūt i ifinitū deorsuz. 2⁹ declarat z pbat q nō uadūt i ifinitū sursuz ibi.[Sz sursū] Dic g[nec sursuz g vnū de vno nec i deorsuz]i infinitū sup.[dicet eē]sup. pcessus i pdicatis p se qd pbat d.[de qb⁹ qdē eni dicūt accñtia]sup. p se sūt illa sbta. [qcūqz sūt i suba.]i. i subali diffōne[vniuscuiuscz.] s. taliū accñtiū[hec aūt nō sūt ifinita.]q.d. q qz diffinitia nō sūt ifinita: z qz i subali diffōne nō ē pcessus i ifinitū: ideo i pdicatis p se i deorsuz nō ē pcessus i ifinitū. ¶ Notādū aūt q illa pdicata sunt p se de aliqbus sbtis qcūqz talia sbta ponunt i suba. i. i subali diffōne qrūcūqz taliū accñtiū nō vniuscuiuscz talis accidētis vult eni h phs pbare q nō sit pcessus i ifinitū p se i pdicatis p se q sūt i 2⁹ mō dicēdi p se. nā de pdicatis que sūt i p⁹ mō dicēdi p se q nō uadāt i ifinitū pbatū ē sup cū pbatū fuit de pdicatis subalib⁹. Hic aūt agit de pdicatis p se: cuiusmodi sūt p se passiones. talia aūt pdicata sūt illa quoz sbta. i. i quoz eēntiali diffōne ponūtur sbta. ¶ Notādū aūt q pōt pringē q aliqd sit p se passio alicui⁹ z illi⁹ p se passiōis sit alia p se passio. utputa si color sit p se passio corpis termiati. ipe ēt color habet p se passiōes. nā nō ē icōueniēs q aliqd sit p se passio vni⁹ z p se sbm alteri⁹. qz nō ē icōueniēs q accidēs sit p se sbm: ut triāgulus q ē accñs ē p se sbm de habere tres. h g mō erit pcessus i ifinitū i deorsuz i h⁹ p se pdicatis si aliqd sit p se sbm vni⁹. sic corp⁹ termiatū coloris z color p se sbm alteri⁹ rei. z illa alia res p se sbz alteri⁹ rei. z sic i ifinitū. ¶ Notādū ēt q oia priora ponūtur i diffōne posterioz. ut si corp⁹ termiatū ē p se sbm coloris z color p se sbm alteri⁹ pprietatis corp⁹ termiatū qd igredit diffōnē coloris igredit diffōnē oiuz pprietatū coloris. si g i sic p se pdicatis eēt pcessus i ifinitū ifinita igrederent diffōne vni⁹. ideo phs ait q nō ē pcessus i ifinitū nec i sursuz nec i deorsum sup. i p se pdicatis. z q nō sit i talib⁹ pcessus i ifinitū pz q illa sunt talia p se pdicata i quoz diffōnib⁹ ponunt sbta. hec aūt q sūt diffinitiua aliquorū uel alicui⁹ nō pnt eē ifinita. z qz nō pōt eē q sit pcessus i ifinitū deorsuz i p se passionib⁹. vz q. b. sit p se passio de. a. z. c. p se passio de. b. z sic i ifinitū nisi ifinita igrediant diffōnē alicui⁹ cū h sit ipossibile: ipossibile ē i talib⁹ i deorsū eē pcessū i ifinitū. ¶ Du

bitaret forte aliqs qz supi⁹ cū auctor pbauit statuz de pdicatis eēntialr nō fec mēnonē nisi de sursuz tm. d. sz qm necz ifinita erūt sursuz. h aūt cū agit de pdicatis p se fac mētionē de sursuz z deorsuz. ¶ Dōm q pdicata supi⁹ tacta sic se hnt sursuz ita se hnt deorsum. ut si de suba pdicat qntitas z postea qlitas: z sic deinceps. iste modus pcedēdi pōt dici z sursuz z deorsum. nā si ire sursuz est icipe a magis mālr iste modus pcedēdi ē ire i sursuz. nā suba ē mālr sbm qntitatis. qntitas vo est sbm qlitatis. Si vo ire sursuz ē icipe a magis formali: tūc iste modus nō ē ire sursum sed deorsuz. nā h nō icipit a magis formali: z itur i magis mālia: sed potr⁹ ecō. icipit eni a magis mālr z itur i magis formalia. z qz pbauit statū i talib⁹ pdicatis quoz pcessus diuisis respectib⁹ ē sursū z deorsuz: nō curauit ibi distiguē sursuz z deorsuz. sed in eo q dixit sursuz itellexit ēt z deorsum. hic aūt in p se pdicatis ubi est per se accipe sursuz z deorsum distinguit vnū ab alio. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Sz i sursum ipsa quocz z accñtia utracz nō ifinita sunt. Necesse est ergo esse aliqd de quo pmū pdicet z de hoc aliud: z hoc stare z eē aliqd quod nō amplius necz de alio priori necz de alio aliquid prius predicetur. vnus quidem demonstrationis modus dicitur hic.

¶ Ostēdit q i talib⁹ p se pdicatis nō solū ē stat⁹ i deorsū utputa si poneret q aliqd sit p se sbm alicui⁹ pprietatis z illa pprietas p se sbm alteri⁹ pprietatis. z sic i ifinitū. sz ēt i talib⁹ p se pdicatis ē stat⁹ i sursuz tā ex pte pdicatorū qz ex pte sboz: circa qd duo fac fm q dupli pbat itētū. nā p⁹ pbat h ex pte diffōnis supponēdo q cōtingat talia p se diffiniri. 2⁹ ex pte scie supponēdo q ptingat aliq scire ibi.[Adhuc aūt ast⁹.]¶ Propter pmū sciēdū q pcedē i sursuz i talib⁹ h mō ptigit sup sbm z sup pdicatū: ut si simū p se pdicat de naso i hac ppōne p se. nasus est sim⁹: pcederet in sursuz accipiēdo sup nasuz z sup simū ut accipiēdo sup nasuz corp⁹: sup corp⁹ subam. z h mō pcedēdo z accipiēdo sup simū cauū: z sup cauū qle. qlitas eni est sup cauitatē. z h mō pcedēdo. nullo eni istoz modoz est pcessus in ifinitū. nam oia q sūt sup nasuz ponunt in diffōne nasi. si g i talib⁹ eēt pcessus in ifiniti eēt pcessus in ifinitū i diffōnib⁹ sic ēt oia q ponunt sup simū ponunt in diffōne simi: z nō solū q sūt supra simū ponunt i diffōne simi: sed ēt q sūt supra nasuz sūt diffinitiua simi: eo q ipse nasus est qd diffinitiuū ei⁹. qre ō i talib⁹ eēt pcessus in ifinitum eēt i diffōnib⁹ pcessus in ifinitū. h est g qd dic.[Sz in sursuz ipsa]sup. subiecta[z ēt accñtia utraqz]tā sbta qz accñtia[nō sūt ifinita. nec ē est g eē aliqd qd de alio pdicet pmū]utputa simum pmo z p se pdicat de naso [z de h]utputa de simo pdicat[aliud]utputa cauū uel qle[z h stare erit.]i. deuenire ad aliqd ex pte ipsius caui de q nō pdicat ulteri⁹ aliqd pus nec aliqd supius. z sbdit q[z eē aliqd]supple ptigit ex pte sbti ut ex pte nasi[qd non ampli⁹ nec de alio pori nec de illo aliud pus pdicet.]q.d. q ex pte nasi erit deuenire ad aliqd qd nō dicet ampli⁹ de aliq pori nec de illo aliqd pus. utputa si de naso dr corpus z de corpe suba: suba nō dr de aliq pori qz de corpe. nihil eni est mediū inter corp⁹ z subam. nec de suba dr aliqd pus.[Un⁹ qdē g modus demrationis]q nō sit pcessus i ifinitū in sursum i ppōnib⁹ p se nec ex pte sbti nec ex pte pdicati[hic est.]¶ Notādū aūt q ita vr pho esse p se mediū q talia accepta in sursum ut accepta supra nasuz uel supra simū sunt per se diffinitēia simi uel nasi qd supponēdo statū in diffōnib⁹ supponit nō eē pcessum in infinitū.

vnū sic est supplēdalr̄a: q si aliqd p̄dicat de aliq̄ p̄mo ꝛ p se. utputa simū de naso. ꝛ de h.s. simo p̄diceē aliud: ꝛ de illo aliud: necesse est hic stare. qꝛ diffinitiua simi nō p̄nt eē īfinita. sic ēt ex pte nasi nec ē dare aliqd qd nō dicaf de alio p̄ori nec de illo aliō p̄us. q.d. q nō est da re p̄cessuz in īfinitū ex pte nasi qd supplēdū est id ɔtin gere qꝛ diffinitiua nasi īfinita eē nō p̄nt. qꝛ si eēnt īfini ta diffinitiua nasi eēnt ēt īfinita diffinitiua simi. oīa eñi diffinitiua nasi sūt ēt diffinitiua simi. Ꝯn⁹ ḡ modus p bādi statū i talib⁹ ē h q.s. sumif ex pte diffōnis. ¶ No tādū ēt q supi⁹ dicta magis p̄bāt statū ex pte diffōnis i subalib⁹. h sūt i accitalib⁹. qd ḡ dī h ex pte nasi q ta lia diffinitiua nō uadūt i īfinitū magis referēda sūt ad simū q̄ȝ ad nasuz ꝛ ad passionē q̄ȝ ad s̄bm. nā oīa diffi niētia s̄bm sūt diffinientia passionē ꝛ i īfinitū nō uadūt ¶ Notādū aūt q cū phs p̄us dixisset q nec i sursum nec i deorsuz itur i īfinitū cū nūc sp̄alīter p̄bauit q nō itur i īfinitū i sursuz dedit itelligē q p̄mo p̄bauerit q i p̄dicatis p se nō eant i īfinitū deorsuz. ¶ Dubitaret forte aliqs q̄re phs cū uoluit p̄bare statū i p̄dicatis p se tesū p̄sit h v̄bū vnū de vno. d. q vnū de vno nec i sur suz nec i deorsuz dicef eē p̄cessus i īfinitū. ¶ Dōm q p̄dicari vnū de vno p anthonomasiā repif in p̄dicatis p se. i p̄dicatis eñi coīb⁹ ꝛ vnū de plurib⁹ ꝛ plra de vno. albū eñi ꝛ i cigno ꝛ i niue repif. qꝛ nulli eoꝝ iest s̄m q h⁰¹. p̄p q vnū ꝛ idē h⁰ⁱ p̄dicatū repif i plrib⁹. sic ꝛ plu ra dicunf de vno ut albū ꝛ dulce de pomo. h eñi plura ut plura de eodē p̄dicanf. albū enim ꝛ dulce relata ad pomū sūt plraut plra. qꝛ neutꝝ illoꝝ iest mediāte alio. si eñi i pomo dulce eēt p se eā albi nō repiref pomū dl ce nō albū ꝛ si albū eēt p se cā dulcis nō repiref pomū albū nō dulce. talia ḡ p̄dicata p accñs ꝛ coīa ꝛ vnū plri b⁹ ꝛ plura vni i eo q plura ieē p̄nt. sed i his que isūt p se ꝛ p̄mo nec vnū plrib⁹ nec plura i eo q plra eidē isūt. q āt i talib⁹ vnū nō possit ieē plrib⁹ pz. nā q lz tale p̄di catū cū isit p se ꝛ p̄mo ɔūtibile ē cū eo cui iest. idē autē plurib⁹ diūsis ieē ɔūtibili ē ipoē. Rursus i talib⁹ plra ut plra nō isūt vni. nā ꝛ si inueniāf plres p se p̄pētates ieē eidē s̄bo. ut puta hic tres ꝛ hic angulū extrīsecū ieē triāgulo h nō erit plura ut plura sed vnū p se p̄ptū in erit mediāte alio. ut hīc tres iest p hēre angulū extrīse cū. in talib⁹ ḡ p anthonomasiā dī vnuz de vno. Sic ḡ poterit exponi lr̄a p̄cedēs q neq qñ vnū de vno. i. ne q qñ p se p̄dicatū dī de p se s̄bo. neqȝ. s. i talib⁹ in qbus per anthonomasiā dī de vno nec i sursuz nec i deorsuz dicef eē p̄cessus in īfinitū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Adhuc aūt ali⁹. si eñi de qb⁹ quedā prio ra p̄dicanf horuz qdē demr̄atio erit neqȝ p̄nt habere ad ipsa q̄ȝ scire. Neqȝ hoc eē sine demonstratione.

¶ Ońdit h idē. vz q sit stat⁹ i sursuz i p̄dicatis p se suppo nēdo q ɔtigat aliqd scire. Circa qd q̄ruor fac. qꝛ p̄⁰ ait q posteriora sciunf p p̄ora. 2⁰ dic q nō p̄nt sciri posteri ora ig̃ratis p̄orib⁹. 3⁰ ex his q̄ dixerat ɔcludit q si ɔtin git aliqd scire simplr̄ p demr̄ationē q opz eē statū i p̄ dicatis. 4⁰ ꝛ ultio h qd dixerat declarat ꝛ manifestat. 2ª ibi. Si aūt h. 3ª ibi. Si ḡ est aliqd. 4ª ibi. Si eñi nō steterit. Dic ḡ q adhuc ali⁹ sup. modus est ad p̄bādū eē statū i p̄dicatis. ad quē modū declarādū p̄⁰ sumem⁹ hāc v̄itatē q q̄cūqȝ hn̄t aliq̄ p̄ora q illoꝝ ē demr̄atio p p̄ora illa. ꝛ q nō ɔtigit talia posteriora sci re nisi p demr̄ationē ex p̄orib⁹. id ait q si eñi de qbus p̄ora qdē p̄dicanf erit hoꝝ demr̄atio sup. p talia p̄o ra. Et addit q nō p̄nt aliq se hēe potī⁹. i. meli⁹ ad ipsa posteriora q̄ȝ scire ipsa nec ē. i. nec ɔtigit ip sa scire sine demr̄atiōe. q.d. q si cōcedaf nob v̄itas hec q posteriora demr̄anf p p̄ora. ꝛ q h mō hn̄ nos hē m⁹ ad posteriora si sciuerim⁹ ea demr̄are p p̄ora. hac v̄i tate ɔcessa ostēdem⁹ q est ali⁹ modus p̄bādi statuz in p̄dicatis amoto statu supi⁹ tacto. ¶ Deide cum dicit.

¶ Si aūt hoc per h notū est. Hoc aūt ne scimus neqȝ melius hēm⁹ ad ipsa q̄ȝ scire neqȝ per hoc notum sciemus.

¶ Proposita hac v̄itate q posteriora sciunf p p̄ora pro ponit v̄itatē aliā q nō ɔtigit scire posterioꝛ aignoratis p̄orib⁹. id ait. Si aūt h. i. si aliqd posteri⁰ est notū p hec. i. p aliq̄ p̄ora. hec aūt. i. illa p̄ora nescimus nec meli⁹ nos hēm⁹ ad ipa q̄ȝ scire h posito neqȝ sciem⁹ notū p h. i. neqȝ sciem⁹ illud posteri⁹ qd dī eē notū p illa p̄ora. q.d. q ignoratis p̄orib⁹ necesse est ignorare posteriora. ¶ Notādū aūt q si uolum⁹ scire aliqd po steri⁹ uel aliq̄ posteriora nec̄e est nos scire p̄ora. uel ne cesse est nos hēre ad ipsa meli⁹ q̄ȝ scire. nā p̄ora illa uel sūt simplr̄ p̄ma ꝛ idemr̄abilia. ꝛ tūc ad ea nos hēmus meli⁹ q̄ȝ scire. Taliū eñi nō est scia sed itellect⁹. ipse aūt itellect⁹. i. p̄ncipioꝝ hit⁹ est potioꝛ q̄ȝ scia. si v̄o illa p̄o ra hēant sup se alia p̄ora tūc poterūt p illa p̄ora sciri ꝛ demr̄ari. est eñi itētio phi q nō ɔtigit posteriora scire nisi de p̄orib⁹ hēam⁹ sciam uel itellectū q est p̄oꝛ q̄ȝ scia. ¶ Dubitaret forte aliqs qꝛ nō vī h possibile si aliqua sūt uere p̄ncipia q ad ea non hēam⁹ meli⁹ q̄ȝ scire. ꝛ q de eis nō hēam⁹ itellm̄ q est potioꝛ q̄ȝ scia: cū talia sint sic loc⁹ ianue in domo quē nullus ignorat. ¶ Dōm q dictū phi triplr̄ pōt hēre v̄itatē. p̄⁰ ut h sit dictū ex de tis ab adūsario. nā si adūsari⁹ dicat q oīum sit demr̄a tio. uel q demr̄ationes uadāt in īfinitū ɔn̄s erit ut nl la sit p̄pō imediata ut nulla sit p̄pō simplr̄ p̄ma. ad nl hil ḡ nos hēbim⁹ meli⁹ q̄ȝ scire ꝛ nulli⁹ rei erit itellect⁹ ex h ḡ sequef q nō sciem⁹ posteriora cognoscēdo p̄ora per sciam. qꝛ tūc oporteret īfinita scire cū positū sit ta lia in īfinitū ire. Rursus nō sciem⁹ posteriora cognoscen do p̄ora p itellectū siue p meli⁹ q̄ȝ p sciam: qꝛ nihil erit cognoscibile sic cū nihil ponaf simplr̄ p̄mū. supponen do ḡ dicta adūsarii vī phus loq. Scd̄o dicē possumus q h vī v̄itatē hēre q̄ȝtū ad eos q carēt aliquo sensu uel q nō fuerūt usi h⁰ⁱ sensu. tales eñi nō p̄nt scire posterio ra cognoscēdo p̄ora per sciam uel p itellm̄. nā cū itelle ct⁹ siue p̄ncipioꝝ hit⁹ aggnef in nobis via sensus me morie ꝛ expiētie deficiēte sensu deficit itellect⁹ p̄ncipi orū. ꝛ p ɔn̄s deficit scia alioꝝ. s̄m h sic aptabim⁹ hanc lr̄am. q sicut deficiētes in sensu nō p̄nt scire posteriora per p̄ora. id opz q deficiat eis scia s̄m illū sensuz sic po nētes demr̄atiōes ire in īfinitū. qꝛ h posito opz ignora re p̄ora cū nō ɔtigat īfinita ptrāsire. ɔn̄s est s̄z q nihil ɔtingat scire. qd ḡ dī q talia p̄ncipia sūt sic loc⁹ ianue in domo itelligēdū est q̄ȝtū ad bn̄ dispositos nō deficiē tes in sensu. Uel possum⁹ dicē q sunt sicut loc⁹ ianue i domo si ɔsiderenf s̄m se. nō aūt sunt sic loc⁹ ianue nec sic patētia ut in ea resoluunf posteriora. ꝛ h mō est no bilissimū scire p̄ncipia put in ea resoluunf p̄ncipiata. Uel possum⁹ dicē q nō ualēt in demr̄atione p̄ncipia q sūt sic nota. vn̄ ex hoc est eoꝝ nobilissima cognitio. Tertio pōt h solui distinguēdo de p̄ncipiis. nā aliō est assentire p̄ncipiis obiatis ꝛ aliud est scire posteriora i talia p̄ncipia resoluē. qlibet eñi rustic⁹ si offeranf ei p̄n cipia: dū tn̄ itelligat qd est qd dī p nomē nisi deficiat i sensu statim assentit eis. posteriora resoluē tn̄ ut talia p̄ncipia nō est ideo rarū sed sciētū. vult ḡ phus q non possum⁹ scire posteriora nisi sciam⁹ ea resoluē in p̄ora que opz cognoscē uel per sciam si nō sint p̄ora simplr̄. uel p itellectū si sint simplr̄ p̄ma. qꝛ ḡ ponētes p̄cessuz in īfinitū nō p̄nt ponē q sciam⁹ posteriora resoluendo ea in p̄ora quoꝝ hēam⁹ cognitionē per sciam uel per i tellectū. h enim posito p̄oꝝ nō erit scia nec itellect⁹: ꝛ per ɔn̄s nihil cōtingit scire. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si igit est aliqd scire p demonẽ simplr nõ ex aliqb⁹ neqȝ ex suppõne. manifestũ est stare predicamẽta media.

¶ Ex his que dixerat ↄcludit. q̃ si ↄtigit aliqd scire simplr per demõnatione q̃ opȝ eẽ statũ in p̃dicatis. d. Si ḡ est. i. si ↄtingit aliqd scire simplr ⁊ per demõnem nõ ex aliqb⁹ nec ex suppõne manifestũ est p̃dicata media uel p̃dicamẽta media stare. i. nõ pcedere in infinitũ. ¶ Notãdũ aũt q̃ aliqñ ↄtingit demr̃are ex datis sicut fit in demr̃atiõe ad ipoĩe ubi ex ↄcessis ab aduersario sillogiȝat. uel sicut fit in q̃cũqȝ argumẽtatiõe si nõ arguat ex simplr p̃mis sȝ ex datis ⁊ ↄcessis. Aliqñ aũt ↄtingit demr̃are ex suppositiõe sicut scia subalternata demõstrat supponendo aliq̃ declarata in supiori scia. si ḡ eẽnt infinita media ⁊ si nõ eẽt stat⁹ in sursum ascẽdẽdo nihil cõtingeret scire ex demr̃atione simplr. sed si hoc eẽt uel eẽt ex aliqbus datis uel ex suppõne. nunq̃ȝ eniȝ eẽt demr̃atio ex per se notis. nec eẽt resolubilis in p se nota. q̃r nulla eẽnt p̃ma simplr. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Si eni nõ steterit. ŝ est semp acceptio in superi⁹ oium erit demr̃o: q̃re si infinita nõ ↄtigit pcurrere: q̃rũ nõ est demr̃o nõ scie m⁹ p demr̃onẽ. si igit neqȝ meli⁹ hẽm⁹ ad ipsa q̃ȝ scire: nõ erit aliqd scire per demr̃o neȝ simplr sed ex suppõne.

¶ Declarat qd̃ dixerat. d. Si enim nõ steterint sed est semp acceptio in supi⁹ i. ut hẽt alia lrã si oĩ accepto semp est aliqd supius oiuȝ erit demr̃atio. q̃re si infinita nõ ↄtingit ptrãsire nõ cognoscimus per demr̃ationeȝ ea quorũ nõ est demr̃atio. ergo nõ ↄtingit ea scire. si ergo neqȝ hẽmus nos ad ips meli⁹ q̃ȝ scire. i. si h⁹ p̃ora nõ cognoscimus nec per sciaȝ nec per itellm̃ qui est melior q̃ȝ scia. nõ erit aliqd scire. i. nihil ↄtingeret scire per demr̃atione simplr sed ex suppõne. declaratũ ẽ ergo qd̃ supi⁹ dicebat. vȝ q̃ si eẽt pcessus in infinitũ nec eẽt status in sursuȝ q̃ nihil ↄtigeret scire per demr̃atione simplr. ¶ Notãdũ aũt q̃ scia p̃supponit itellc̃ȝ. itellectus aũt nõ est nisi p̃morũ ⁊ imediatoȝ. si ergo non esset stat⁹ in sursum nõ esset deuenire ad aliq̃ imediata nullorũ ergo eẽt itellect⁹ ⁊ per ↄñs nullius eẽt sciẽtia. hoc ḡ posito p̃ora nõ scirem⁹. q̃r non eẽt ea resoluere in imediata. nec haberem⁹ de p̃oribus nobiliorem cognitionẽ q̃ȝ sciaȝ. ut putat itellectũ. q̃r non eẽt dare p̃us nisi in respectu. nihil ergo esset p̃mũ simplr. posset forte eẽ vnũ p̃us altero sicut posuerũt p̃hi in gñatione hominũ q̃ nõ eẽt dare p̃mũ hoieȝ simplr: sed eẽt dare vnũ hoiem p̃orẽ alio. hoc ḡ posito ignoraremus p̃oraȝ qb⁹ ignoratis nihil ↄtingeret scire. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Logice qdẽ igitur ex his utiqȝ aliqs credet de eo quod dictum est.

¶ Epilogat circa determinata. d. q̃ Logice qdẽ. i. p rõnes logicas ex his utiqȝ. i. ex dictis crederet aliqs de eo qd̃ dictum est. vȝ q̃ sit h⁹ᵈ status.

¶ Analetice autẽ manifestũ est per hec uelocius q̃ neqȝ in sursum neqȝ in deorsum infinita p̃dicãtia contingit eẽ in demr̃atiuis sciẽtijs de qbus itentio est.

¶ Postq̃ȝ p̃hs pbauit eẽ statũ i p̃dicatis logice ⁊ p quedã ↄñtia. hic pbat h⁹ᵈ statũ analetice ⁊ magis p ppria. Circa qd̃ duo facit. q̃r p̃° facit qd̃ dictũ est. 2° qd̃ dixerat de extremis adaptat ad media ibi Si aũt sic est. Circa p̃ᵐ duo facit. q̃r p̃° pponit qd̃ itẽdit. 2° declarat ppositũ ibi Demr̃atio qdeȝ. Dicit ḡ q̃ analetice aũt. i. per rõnes magis pprias uelocı⁹. i. citi⁹ manifestũ est per hec. i. per dicẽda q̃ nec in sursuȝ nec in deorsuȝ ↄtigit eẽ infinita p̃dicãtia in demr̃atiuis sciẽtijs de qbus demr̃atiuis sciẽtijs est intẽtio sup. nra. q. d. q̃ cũ nos nõ itendamus de oibus sillis sed de demr̃ationib⁹ uolumus spãliter ostẽdere in demr̃ationibus q̃ in talibus sit status in p̃dicatis. ¶ Dubitaret forte aliqs q̃re pbationes p̃cedentes dicant logice ⁊ sequẽtes analetice. i. resolutorie. ¶ Dõm. q̃ resoluere est in ppria p̃ncipia logice arguere est per q̃dã coia. q̃r ḡ supius pbat⁹ est stat⁹ coiter in oibus p̃dicatis. rursus si pbat⁹ fuit status in p se p̃dicatis hoc fuit per quedam coia nõ descẽdẽdo ad spãles termios. hic aũt q̃r spãliter pbat stat⁹ in per se p̃dicatis ⁊ pbat spãliter descẽdẽdo ad spãles terminos dñr h⁹ᵈ rõnes magis resolutorie ⁊ magis spãles ⁊ pprie. ¶ Deide cũ dicit.

¶ Demõstratio eni est ex his quecũqȝ qdẽ ipsa isunt s̃m seipsa rebus.

¶ Exequit de intẽto. Circa qd̃ duo facit. q̃r p̃° ait de q̃bus est demr̃atio. ⁊ exeqtur de vnoquoqȝ illoȝ modorũ. 2° pbat q̃ circa nullũ tale sit pcessus in infinitũ. ibi Horȝ aũt neutra. Circa p̃ᵐ tria fac. q̃r p̃mo pponit q̃ demr̃atio est ex his que sunt per se. 2° distinguit modos per se. 3° determiat de vnoquoqȝ illoȝ modorum. 2ª ibi S̃m seipsa. 3ª ibi Ut in numero. Dic ḡ q̃ demr̃atio est coruȝ quecũqȝ ipsa s̃m seipsa siue per seipsa insunt reb⁹. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Scd̃m seipsa ṽo dupl̃r. quecũqȝ eni illis insunt in eo q̃ quid est: ⁊ in quib⁹ ipsa in eo q̃ quid est insunt ipsis.

¶ Distinguit duos mõs dicẽdi p se. Nã p̃m⁹ modus est qñ p̃dicatũ ponit in diffõne sbi. Scd̃s qñ ecõuerso: 1õ dicit q̃ S̃m seipsa ṽo. i. per se dupl̃r dicit uel dupl̃r sunt. vno eni mõ sunt per se q̃cũqȝ ṽo p̃dicata sunt in illis. i. in sbis in eo q̃ qd est. i. in diffõne eoȝ. q. d. q̃ per se p̃dicata sunt s̃ȝ p̃ᵐ modũ dicẽdi per se que ponunt in diffõne sborum ⁊ sup. sũt p̃dicata per se in qb⁹ p̃dicatis ipa sbta insunt ipsis p̃dicatis in eo q̃ qd. i. in diffõne ipoȝ. ¶ Deinde cuȝ dicit.

¶ Ut in numero ipar qd̃ inest qdẽ numero. Est aũt ipe numer⁹ in rõne ipi⁹. Et iterũ multitudo aut diuisibile in rõne nũi est.

¶ Exẽplificat de utroqȝ mõ per se. ⁊ p̃° de 2° mõ. d. ut in nũo ipar qd̃ ipar iest qdeȝ nũo sup. in 2° modo dicẽdi per se. ⁊ iõ subdit. q̃ est aũt ipse numer⁹ in rõne. i. in diffõne ipsius iparis ⁊ iteruȝ multitudo aut diuisibile est in rõne. i. in diffõne numeri ⁊ iõ per se isunt nũo. numerus ergo per se cõparat ad ipar q̃tũ ad 2ᵐ modũ. q̃r igredit diffõnẽ iparis. Rursus numer⁹ per se cõparat ad mltitudinẽ ⁊ ad diuisibile. i. ad q̃titatẽ discretã. sed hoc est in p̃mo mõ dicendi per se. q̃r multitudo uel q̃titas discreta ponit in diffinitione nũi. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Horũ aũt neutra cõtingit infinita esse nec ut iperfectũ numeri. Iterũ eni si ipari aliud insit cui inhereat existens. Hoc autẽ si est p̃mũ numerus inerit his que isunt ipi. si igit nõ ↄtingit hi⁹ infinita eẽ in numero neqȝ in sursum erũt infinita.

¶ Oñdit q̃ in nullo istoȝ modoȝ dicẽdi per se ↄtigit eẽ pcessuȝ in infinitũ. Circa qd̃ tria facit. q̃r p̃° oñdit h̃ de 2° mõ dicẽdi per se. 2° de p̃°. 3° ex his que dixerat ↄcludit q̃ nullo mõ in his que sũt per se est pcessus in infinitũ. 2ª ibi Neqȝ tñ q̃cũqȝ. 3ª ibi Quare si p̃dicata. Circa p̃mum duo facit. p̃m q̃ duas rõnes adducit ad

ppositū.2ª ibi (At vo.) Dicit ergo ꝙ (hoꝝ aūt) modorū per se (neutra ꝯtingit eē īfinita) ⁊ p̄mo descēdit ad 2ᵐ modū.d.(nec) sup.ꝯtingit eē ꝓcessus in īfinitū (ut iperfectū.)i.ut ipar.ut hēt alia lr̄a (numeri) sup.est ꝓpria passio.⁊ subdit ꝙ (iterū eni si ipari isit qd.)i.īsit ꝓpria passio (cui) ipari ierat.i.ponaꝭ iesse (exīsēti.)i. tanꝗ̄ ꝯ exīti ⁊ tanꝗ̄ ꝓprio subō (hoc aūt si est p̄mū numer⁹ ierit his que īsunt ipsi) sup.ipari.q.d.ꝙ si impar est ꝓpria passio numeri si rursus ipari īsit aliqd tanꝗ̄ ꝓpria passio.opꝫ ꝙ ⁊ nūs qui ponit subm p̄mū ponaꝭ in diffōne illius ꝓprietatis que ponitꝭ ineē ipi ipari (si ergo nō ꝯtigit hꝫ diffinietia eē īfinita in imo.)i.in deorsum (nec in sursuꝫ īfinita erūt.)q.d.ꝙ si ponaꝭ ꝓcessus in īfinitū in per se passionib⁹ ut ꝙ ipar sit per se passio nūi ⁊ iparis sit per se passio alia: qꝛ oīa p̄ora ponentur in diffōne posterioꝝ: ꝯñs erit ꝙ diffinitiua alicui⁹ sint īfinita.si ergo hoc est īpossibile nullo mō in talib⁹ est ꝓcessus in īfinitum. ¶ Deīde cū dicit.

¶ At vo necesse est oīa inesse primo ut numero ⁊ in illis necesse est eē numeruꝫ q̄re conuertibilia erūt sed nō excedētia.

¶ Adducit ad hꝫ idē scḋam rōnē.d.(At vo neēe est oīa.) i.oēs hꝫ per se passiones.(ineē p̄mo.)s.subō (utputa nūo ⁊ in illis.)i.in diffōne (oium illorum numerum) sup.oꝫ eē (q̄re ꝯuertibilia erūt sed nō excedētia.)q.d. ꝙ nō pnt poni per se multe tales passiōes nisi isint subō ⁊ subm sit in diffōne illoꝝ.ergo oīa talia sunt ꝯuertibilia.nō ergo sunt excedētia.nō ḡ in talib⁹ locū hēt qḋ de sursum ⁊ deorsum.qꝛ nihil est ibi nec sursuꝫ nec deorsum sed totū est ꝯuertibile. ¶ Dubitaret forte aliqs vñ seqtur hec ꝯñtia ꝙ si hꝫ oēs passiones īsunt nūo ⁊ nūs ponitꝭ in diffōne earū ꝙ oīa sūt ꝯuertibilia. ¶ Dicēdū ꝙ si oēs hꝫ passiones īsunt nūo ergo nūs nō est in plus ꝗ̄ quelibet taliū passionū.si eni nūs excederet aliquā de hꝫ passionib⁹ tūc hꝫ passio nō ieēt nūo simpliciter sed alicui nūo.ergo ex eo ꝙ tales passiōes īsūt nūo hētur ꝙ nūs nō excedit hꝫ passiones.ex eo aūt ꝙ numer⁹ est i illis.i.est in diffōne cuiuslibet illoꝝ hētur ꝙ nulla talis passio excedit numerū: qꝛ nullū diffinitū excedit suū diffinitiuū.sed qḋ non excedit nec excediꝭ est ꝯuertibile.ergo opꝫ oīa ista eē ꝯuertibilia. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs.utrum qḋ de sursum ⁊ deorsuꝫ locū hēat in demr̄ationib⁹. ¶ Dicēdū.ꝙ p̄ncipia demr̄ationis ut supius dicebaꝭ quedā sunt transcēdētia ⁊ nō igrediunꝭ demr̄ationem nisi s̄m v̄tutem ⁊ in talibus locuꝫ hēt questio de sursuꝫ ⁊ deorsum.qꝛ talia p̄ncipia nō sumunꝭ nisi ex generalibus terminis ut ex ente ⁊ ex partibus entis.quedā autē sunt p̄ncipia propria que ingrediunꝭ demōstrationē s̄m substātiā ⁊ talia sunt ꝯuertibilia ⁊ q̄ñtum ad hoc non habet locum questio ꝓposita. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Nec tñ quecūqꝫ sūt in eo ꝙ quid est nec īfinita sunt.neqꝫ eni esset diffiniri.

¶ Oñdit ꝙ nō est ꝓcessus in īfinitū in p se p̄dicatis q̄ñtū ad p̄ᵐ modū.d.[nec tñ q̄cūqꝫ] sup.p̄dicata [sunt in eo ꝙ qd est.]i.ponunꭍ i diffōne suoꝝ.utputa que dicūꝭ p̄⁹ mō dicēdi p se [nec hꝫ siue nec hec] que sūt talia p̄dicata [īfinita sūt neqꝫ eni eēt diffinire.]q.d.ꝙ hꝫ posito nihil ꝯtingit diffinire. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Quare si p̄dicantia qdē oīa per se dicūt: hec non īfinita sunt. Stabūt utiqꝫ in sursum quare ⁊ in deorsum.

¶ Ex his que dixerat ꝯcludit ꝙ nullo mō in his que sūt p se ꝯtigit ire in īfinitū.d.[q̄re si p̄dicātia qdē p se oīa dicūꝭ] sup.modis p̄dictis.vꝫ uel qñ p̄dicata ponunꭍ in diffōne suoꝝ uel qñ ecōuerso [hec aūt] sūc diffinietia [nō sūt īfinita.stabūt utiqꝫ p̄dicata in sursum.q̄re] si stāt in sursuꝫ stabūt [⁊ in deorsum.] ¶ Dubitaret forte aliqs qꝛ nō videꭍ ꝙ deberet ꝓbare statū in p̄dicatis per se p̄mo mō sed solū in p̄dicatis per se 2º mō.nā per se passionū est demr̄atio.substātie aūt nō est demr̄atio. ¶ Dicēdū.ꝙ licet subē nō est demr̄atio diffō tñ substātie utilis est ad demr̄ationē: ut in 3º patebit cū disputabiꭍ de medio demr̄atiōis. Uel possum⁹ dicere ꝙ oīa diffinietia subm sunt diffinientia passionē.si ergo esset ꝓcessus in īfinitū in diffinitiuis ipsius subi essent etiā īfinita diffinitiua ipsi⁹ passionis.q̄re nō ꝯtingeret passionē ipsam scire. ¶ Deide cum dicit.

¶ Si aūt sic est ⁊ que sūt in medio duoruꝫ terminorū semp sunt finita.

¶ Que dixerat de extremis adaptat ad media. Circa qḋ duo facit.qꝛ p̄º facit qḋ dictū est.2º ex his que dixerat de statu in extremis ⁊ in mediȷs ostēdit ꝙ oꝫ dare aliqua esse p̄ncipia ⁊ eē ꝓpōnes aliq̄s p̄mas ⁊ imediataꝭ ⁊ nō oiuꝫ eē demr̄ationē.ibi [Si vo hoc est.] Dicit ḡ [Si aūt sic est] ꝙ nō sit ꝓcessus in īfinitū nec in sursum nec in deorsum [⁊ que stant in medio duorū terminoruꝫ semp sunt finita.] q.d.ꝙ si ꝓcedereꭍ ab vno extremo ad aliud extremū nō est ꝓcessus in īfinitū opꝫ media iter duo talia extrema finita eē. ¶ Notanduꝫ aūt vꝫ eius qḋ hic diciꭍ.vꝫ ꝙ media sint finita ex duobus posset colligi vꝫ ex supiorib⁹ dictis.vꝫ ꝙ motus in sursum ⁊ deorsum est finit⁹.uel ex his que hic dicunꭍ. nā semp in oī demr̄atione est dare duos terminos.vꝫ maiorē ⁊ minorē extremitatē.ꝙ aūt iter duos terminos ponanꭍ media īfinita est ponere oppositū in adiecto.vꝫ ꝙ infinita sunt finita.nā que inter duos terminos claudunꭍ ex oī pte sunt terminata.nullo ergo mō talia sunt īfinita. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si vo hoc est.manifestū est iā ⁊ demonstrationuꝫ ꝙ neēe est p̄ncipia aliqua esse ⁊ nō oium esse demr̄ationē.qḋ vo diximus quosdā dicere iuxta p̄ncipiū.

¶ Ex his que dixerat oñdit ꝙ est dare aliquas ꝓpositiones p̄mas ⁊ immediatas: ⁊ ꝙ nō oium est demr̄atio. Circa qḋ tria facit.qꝛ p̄mo facit qḋ dictū est.2º que dixerat declarat in terminis.3º dat artē ad īueniendum hꝫ ꝓpōnes imediatas idemr̄abiles.2ª ibi [Monstratis aūt his.] 3ª ibi [Cū aūt idigeat.] Circa p̄mū duo facit.qꝛ p̄mo ex his que dixerat ut qꝛ opꝫ esse statuꝫ in demr̄ationib⁹: oñdit ꝙ opꝫ dare aliqua p̄ncipia p̄ma ⁊ imediata.⁊ ꝙ nō oium est demr̄atio.2º ostēdit ꝯuersam hui⁹ ibi [si eni sint.] Dicit ergo [Si vo hoc est] vꝫ ꝙ nō sint media īfinita ⁊ ꝙ sit stat⁹ in sursum ⁊ deorsum [manifestū est iam ꝙ necesse est ⁊ demr̄ationuꝫ esse p̄ncipia ⁊ nō oium esse demr̄ationem: qḋ uere diximꝰ quosdā dicere iuxta p̄ncipiū.] q.d.ꝙ si uera sūt que dicta sunt opꝫ esse aliq̄ p̄ncipia demr̄ationuꝫ que sunt idemr̄abilia sicut in p̄ncipio libri dixim⁹ quosdā dicere. ¶ Notādū aūt ꝙ circa p̄ᵐ huius libri aūt illā particulā. Circulo ꝙ īpossibile est demr̄are. Dixit p̄hs nō oium eē sciam demōstratiuā: sed hoc dixit in psona ꝓpria.hic autem hoc ad alios refert.d.quosdā hoc dixisse ⁊ uere. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Si eni sunt p̄ncipia nō oīa sunt demr̄abilia.neqꝫ in īfinitū possunt ire.

¶ Quia dixerat ꝙ ex eo ꝙ erat stat⁹ in demr̄ationibus oportebat aliqua p̄ncipia demr̄ationū eē ⁊ nō oiuꝫ eē demr̄ationem.hic ꝓponit ꝯuersam huius.vꝫ ꝙ si sunt demōstrationū p̄ncipia nō oīa sunt demonstrabilia ⁊ oꝫ in talib⁹ eē statū. Circa qḋ duo fac.qꝛ p̄º fac qḋ dictū est.2º oñdit qḋ iconueniēs sequeꭍ si ponaꭍ qḋlibet

·hoꝝ: uel ꝙ nō sit status: uel ꝙ oīum sit demōratio: uel ꝙ nō sit dare aliqua pncipia demōrationum ibi⌊ Esse enim qōlibet. ⌋Dicit ergo. ⌊si eni pncipia sunt⌋ sup. demōstrationū⌊ nō oīa sunt demōstrabilia neqȝ in infinitū possunt ire ⌋sup. demōstrationes. q. d. ꝙ si uera sunt que diximus ꝙ sit status in demonstrationibus opȝ eē aliqua pnª demōrationum ⁊ nō oīa esse demonstrabilia. ⁊ ecōuerso si sint aliq̄ pncipia demōrationum nō oīa sunt demōrabilia: ⁊ est in demōrōnib⁹ stat⁹. ⁊ nō pn̄t demōrōnes in infinitū ire. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Esse eni hoꝝ qōlibet nihil aliud est q̄ȝ eē nullū spatiuȝ sine medio ⁊ īdiuisibile. sed oīa diuisibilia. Int⁹ eni imittēdo terminū sed nō assumēdo demōstrat qō demōrat.

¶ Ondit ꝙ incōueniens sequit̄ si negent̄ ista ⁊ si ponat̄ qōlibet pdictoꝝ. Circa qō duo facit fm ꝙ ad duplex incōueniēs adducit. naȝ adducit ad hoc incōueniens ꝙ nulla sit ppō. 2° ꝙ inter duos terminos sint infinita media. ibi⌊ Quare si hͦ modo. ⌋Dicit ergo ꝙ⌊ qōlibet pdictoꝝ⌋ triuм si ponant̄: siue ꝙ nō sint aliqua pncipia demōrationum: siue ꝙ oīa sunt demonstrabilia: siue ꝙ demōrationes uadunt in infinituȝ⌊ qōlibet enim hoꝝ si ponat̄ esse nihil aliud est q̄ȝ nulluȝ spatiū esse sine medio ⁊ indiuisibile: sed oīa esse diuisibilia. ⌋ q. d. quecūqȝ hoꝝ trium ponant̄ hoc est ponere nulluȝ spatiū. i. nullā ppōnē esse idiuisibilē ⁊ imediatā: qō declarat. d.⌊ Intus eni mittēdo terminū tm̄ sed nō assumēdo ex demonstrat̄ qō demonstrat̄. ⌋¶ Notādum aūt ꝙ medium in demōratione nō debet esse extraneū: sed debet esse inter duo extrema. si ergo ois ppō est demōstrabilis ois ppō hēbit medium. ¶ Ex hoc remouet cauillationē circa hoc fieri possibilē. naȝ lȝ oē corpus est suba. sit imediata. q: nihil est mediuȝ inter substantiā ⁊ corpus. per medium tm̄ ex̄neuȝ posset hoc sillogiçari: utputa per esse mobile. naȝ omne mobile est suba: omne corpus est mobile. ergo omne corpus est suba. assumēdo ergo mediū extraneū nihil est imediatum. Ad hoc ergo remouēduȝ ait ꝙ intus. i. inter maiorem ⁊ minorem extremitatem debet assumi mediū non extra. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quare si hoc in īfinitū ɔtingit ire. ɔtiget utiqȝ duoꝝ terminoꝝ īfinita eē iter⁹ media. ꝭ hoc ipossibile est si pdicata steterint in supi⁹ ⁊ īferius. ꝙ aūt stent demōstratū est logice pus: analetice ꝟo nunc.

¶ Adducit ad aliud inconueniens. vȝ ꝙ inter duos terminos sint infinita media: ideo quasi ɔcludēdo infert hoc incōueniēs. d.⌊ Quare si hoc mō in infinitū ɔtingit ire. vȝ ⌋ꝙ nulla sit ppō imediata ut ꝙ iter. a. ⁊ c. sit mediū. b. iter. a. ⁊ b. aliud mediū ⁊ sic in īfinitū. ꝭ posito⌊ ɔtingit utiqȝ eē infinita media interius duorum terminoꝝ ⌋erūt enīȝ fm hec infinita media inter. a. ⁊ c.⌊ sed hoc est ipossibile si pdicata steterint supius ⁊ inferius. ꝙ aūt stent ⌋hi⁹ pdicata supius ⁊ inferius⌊ demōstratū est pus logice. nūc ꝟo ⌋est demōstratum siue ostēsum⌊ analetice. ⌋¶ Deinde cum dicit.

¶ Mōstratis aūt his manifestū est ꝙ si aliqō idē duob⁹ īsit ut. a. ⁊ in. c. ⁊ in. d. nō pdicāte altero de altero aut nullo mō: aut nō de oī qō nō semp fȝ cōe aliqd ierit: ut ysochelí ⁊ scalenōi duob⁹ rectis eq̄les hīe fȝ cōe aliqō iest. Scōȝ eni ꝙ est figura q̄daȝ ⁊ nō fm alterū iest. ꝭ aūt nō semp sic se hȝ

¶ Declarat qō dixerat in terminis. vȝ ꝙ est deuenire ad ppōnes imediatas. Circa qō duo facit fȝ ꝙ dupl'r ondit intētū. nā pᵒ ondit hoc put dicit̄ de plurib⁹. 2° put vnū de vno. uel al'r ⁊ meli⁹: q: pᵒ dicit ꝙ est deuenire ad imediatū fm sbiectum. 2° ꝙ ad imediatū fm cāȝ ibi⌊ Manifestū est aūt. ⌋Circa pmuȝ tria facit: q: pᵒ pponit qō itēdit. 2° pbat qō dixerat. 3° remouet quādā cauillationem circa pdicta. 2° ibi⌊ Sit aūt. b. ⌋3° ibi⌊ In eodem aūt genere. ⌋Dicit ergo ꝙ⌊ mōstratis his. ⌋vȝ ꝙ nō ɔtingit ire in infinitū: nec in sursuȝ nec in deorsum: ⁊ ꝙ nō ɔtingit iter duos termīos eē īfinita media his mōstratis ⁊ ostēsis⌊ manifestū est ꝙ si aliqd idem insit duob⁹: ut si. a. idē est in. c. ⁊ in. d. nō pdicāte altero de altero: aut nullo mō: aut nō de oī qō nō semp fm cōe aliqd inerit. ⌋i. non semp pcedet̄ ab vno cōi ad aliud cōe in īfinitū. q. d. ꝙ si aliqd est in duobus per aliqd cōe ⁊ illi cōi per aliud cōe ꝙ nō semp sit procedē sed aliq̄n erit stat⁹⌊ ut scalenoni ⁊ ysocheli duobus rectis eq̄les hīe fm cōe aliqd inest. fm enim ꝙ figura quedā est ⌋ut fm ꝙ triangulus⌊ ⁊ nō fm alterū inest. hoc aūt nō semp sic se hēt ⌋ꝙ semp sit accipe cōe post cōe. ¶ Notādū aūt ꝙ aliq̄n pōt aliqd inesse aliqbus duob⁹ mediāte aliquo cōi que duo ita se habēt ꝙ nullo mō vnū pdicat̄ de alio ut corpus pdicat̄ de hoīe ⁊ de asino mediāte aīali: quoꝝ vnum ulr̄ remouet̄ ab alio. aliq̄n eni illa duo sic se hn̄t ꝙ vnū ulr̄ non remouet̄ ab alio. nec ulr̄ de se iuicē pdicant̄ sic hō ⁊ masculus. naȝ nec ois hō masculus nec eꝯ. iō ait ꝙ pōt aliqd inesse duob⁹ altero de altero pdicante nullo: sicut aīal inest homini ⁊ asino. uel inesse duob⁹ altero de altero pdicante nō oī sicut aīal inest homini ⁊ masculo. ¶ Dubitaret forte aliqs. q: videt̄ semp hoc eē uerū ꝙ si aliqd inest duob⁹ ꝙ hoc insit per aliqd cōe lȝ non semp illud cōe sit noiatuȝ. nam opȝ vnā passionez per se eē vnius sbi. si ergo eadem passio inest plurib⁹. utputa hīe tres scalenoni ⁊ ysocheli que sunt spēs nullum istoꝝ erit per se fm ꝙ ipm sbm hui⁹ passionis. cuȝ per se passio semp reqrat sbm sibi equatū. quare semp erit dare sbm aliqō cōe. ¶ Dōm ꝙ passio nunq̄ȝ inest duobus nisi per sbm cōe. sed non opȝ ꝙ illud sbm cōe hēat aliud cōe ut pȝ in exēplo posito si hīe tres inest duabus spēbus trianguli per triangulū si triangulo inesset per aliqd aliud p illud aliō inesset ⁊ spēb⁹ trianguli. ⁊ si adhuc illi aliȝ ieēt p aliō adhuc p illō aliō iesset spēb⁹ triāguli. ꝙ ergo sic pcedat̄ in infinitum. vȝ ꝙ semp spēbus trianguli insit per aliud semp per aliud. hoc phus negat. q̄diu ergo eadem passio inest plurībus debemus uenari subm vnum illius passionis. sed postq̄ȝ uenati sumus vnum subm vnius passionis non opȝ semper uenari aliud semp aliud. sed est dare statum ⁊ est dare aliqō subm cui ita imediate inest illa passio ꝙ nō inest eē per aliud subiectum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sit aūt. b. fȝ qō est. a. in. c. ⁊ in. d. Manifestū igit̄ est ꝙ. b. in. c. d. fm cōe est: ⁊ illō fm alteꝝ. Quare duoꝝ termioꝝ medijs: infinita utiqȝ incidūt termini: ꝭ hͦ ipoīe est. fm igit̄ cōe aliqō eē nō necē est semp idem in plurib⁹: quare ꝟo erūt imediata spatia.

¶ Probat qō dixerat. vȝ ꝙ nō semp sit accipe sbm aliō semp aliud. sed opȝ aliq̄n deuenire ad subm imediatū. ideo ait.⌊ Sit aūt. b. ⌋i. subm mediuȝ⌊ fm ꝙ est. a. ⌋i. passio⌊ in. c. ⁊ in. d. ⌋i. in duob⁹ aliqbus subis (manifestum est ergo ꝙ. b. in. c. ⁊ in. d. erit fm ꝙ cōe est ⁊ illud fm alterum.) q. d. ꝙ si in talibus non est stat⁹ illud cōe inerit fm alterum ⁊ aliud fm alterum (quare duorum terminoꝝ incident infiniti termini in medijs sed hoc est impossibile. ergo fm eē aliqō cōe. (i. fm accipe

cōmune sup. aliud ⁊ aliud (nō necesse est semꝑ idez pluribus qꝛ uere erunt imediata spatia. Ji. uere erit deuenire ad ꝓpōnes imediatas. ❡ Notandū aūt vim hui⁹ rōnis in hoc ꝯsistere ꝙ si. a. i. si passio: utputa hēc tres inest. c. d. i. duab⁹ spēbus triāguli per. b. utputa per triangulū. b. erit mediū īter passionez ⁊ spēs trianguli. si iterū. b. siue triāgulus nō est imediatū sbm illius passionis: sed talis passio iest triāgulo per aliud opz in illud aliud eē mediū īter passionē ⁊ species triāguli. ꝓbabit enī passio de spēbus triāguli per illud aliud: ut si spēs triāguli hñt tres per triāgulu: triāgulus per figurā ⁊ spēs triāguli hēbūt tres per figurā. quot ergo accipiunt talia sbā tot accipiunt media īter passionē datā ⁊ spēs triāguli cui cōpetit talis passio. si ergo ꝯtigit semper accipe aliud ⁊ aliud sbm: sequet hoc icōueniēs ꝙ īter duo extrema erūt īfinita media. dicere aūt īter duos terminos eē infinita est dicere infinita eē finita: qꝛ eē īter duos termīos est ex oī pte eē termiatū ⁊ finitū. īter duos ergo terīos nō pñt eē īfinita nisi in potētia. sicut sunt īfinita pūcta in linea. cū ergo hoc sit ipo͡ˡᵉ est deuenire ad īmediata spatia. i. ad ꝓpōnes imediatas siue ad imediatū sbm cui assignata passio nō inest per subiectum aliud. ❡ Deinde cum dicit.

❡ **In codē tñ gñe ⁊ ex eisdē athomis necesse est termīos eē. siqdē his que per se sunt erit cōe. nō eniz erat ex alio genere in aliō descendentem demonstrare.**

❡ Remouet quādā cauillationez circa p̄taera. nā si accipemus mediū ex̄neū nunq̄z eēt deuenire ad imediata: sed accipiēdo ex codē gñe necesse est deuenire ad imediata. io aūt ꝙ⌊ in codē eniz gñe ⁊ ex eisdem athomis. ⌋i. ex eisdē indiuisibilib⁹ siue ex eisdem terminis ⌊ necesse est accipe termīos. siqdē cōe ⌋ acceptum erit ⌊ ex his que sunt ꝑ se. nō eni erat ex alio gñe in aliud ⌋ genus ⌊ descēdentē demr̄are. ⌋ ❡ Notandū aūt ꝙ ut pateat ꝙ hic d: ponemus in terminis. dicemus enim ꝙ eē palpabile inest hoī ⁊ leoni per corpus. accipiēdo ergo media nō ex̄nea accipiemus ea que sunt īter corpus ⁊ spēs assignatas. dicemus enim ꝙ hō ⁊ leo sunt qd palpabile per aīal: qꝛ sunt aīal: sed adhuc nō habemus imediatum subm passionis hui⁹ qd̄ est palpabile. sed ulterius dicemus ꝙ animal est quid palpabile: qꝛ est corpus aīatum: corpus aūt aīatum est qd palpabile: qꝛ est corpus. nō ꝯtinget aūt sic abire in infinitū accipiēdo. ex codē aūt gñe ⁊ ea que sunt per se. sꝫ si accipemus ex̄nea ut diceremus ꝙ hō est qd palpabile qꝛ est ꝑceptibilis discipline. naz oē ꝑceptibile discipline est qd palpabile. Rursus diceremus ꝙ ꝑceptibile discipline est qd palpabile: qꝛ est risibile. nam oē risibile est palpabile. accipiēdo enim talia media per accidēs ⁊ extranea nunq̄z ueniremus ad imediata. ❡ Notandum est aūt ꝙ athomos appellat maiorē ⁊ minorē extremitatē. terminos aūt ex eisdē athomis ⁊ ex eodem gñe appellat ea que uere cadunt media inter maiorez extremitatem ⁊ minorem: qꝛ ergo demonstratio non descendit de alio genere in aliud genus. i. qꝛ non accipit media extranea necesse est media per se que accipit demonstrator finita esse.

❡ **Manifestū est aūt ⁊ cū. a. in. b. sit. ⁊ siqdē est aliqd̄ mediū est demr̄are ꝙ. a. i. b. sit. ⁊ elemēta hui⁹ sūt hec ⁊ tot quot media sūt imediate enim ꝓpositiōes sunt elemēta: aut oēs aut uľes. si vo nō est medium nō ampli⁹ erit demr̄o. s̄ i p̄ncipia via hec est.**

❡ Postq̄z pħs oñdit quō sit deuenire ad ꝓpōnes imediatas ꝓut vnum p̄dicaṫ de plurib⁹. In parte ista oñdit hoc idem ꝓut vnuz p̄dicaṫ de vno. Uel possumus aliter ꝯtinuare ⁊ multo melius ꝙ postq̄z pħs ostendit ꝙ est deuenire ad imediatū q̄ztū ad sbm. In parte ista oñdit ꝙ est deuenire ad imediatū q̄ztū ad cām. Propter qd̄ sciēdū ꝙ q̄zdiu vna passio inest plurib⁹ nō habemus imediatū subm illius passionis. qñ aūt deuentuz est ad vnū subm adhuc nō opz ꝙ hēamus ꝓpriū ⁊ imediatū sbm illius passionis. attñ de necessitate est deuenire ad imediatū sbm cuiuslibet per se passionis. cuz aūt deuētuz est ad imediatū sbm lꝫ nō insit illi sbo per aliud sbm: pōt tñ inesse per aliā cām: ut eum deuētuz est ꝙ hēc tres inest triāgulo deuētuz est ad imediatum ⁊ ꝓpriuz sbm passionis huius. nā hec passio non inest triangulo per aliud subm. nō est tñ deuētum ad immediatum ꝑm cām: qꝛ inest ei per aliam cām ut per hēc angulū extrinsecum. sed hoc aūt ꝙ ꝓpō sit indemōstrabilis: ita ꝙ possit esse demr̄onis p̄ncipiū: nō ꝯclo: nō sufficit ꝙ sit imediata ꝑm subm. sed opz etiaz ꝙ sit imediata ꝑm cām. ꝙ enim triāgulus hēt tres est imediata ꝑm sbm. tñ est demōstrabilis: qꝛ est mediata ꝑm cām. demr̄aṫ enim hēc tres de triangulo per hēc angulū extrinsecū. hoc ḡ vult uenari pħs in hac pte quō sit deuenire ad imediatuz ꝑm cām. Circa qd̄ tria facit. qꝛ p̄mo oñdit ꝙ est deuenire ad tale imediatū in affirmatiuis. 2⁹ in negatiuis. 3⁹ ex his que dixerat q̄si per moduz correlary iꝼert ꝙ sicut in affirmatiuis est dare aliqua p̄ncipia indemōstrabilia: ita ⁊ in negatiuis. 2ª ibi ⌊ Simr aūt erit. ⌋ 3ª ibi ⌊ Et sicut quedaz. ⌋ Dicit ḡ ꝙ ⌊ manifestū aūt est ꝙ cū. a. īsit. b. siqdē est aliqd̄ medium ⌋ sup. īter. a. ⁊. b. ⌊ est. ⌋ i. ꝯtingit ⌊ demr̄ari ꝙ. a. insit. b. ⁊ elemēta ⌋ sup. ad ꝓbādū ꝙ. a. īsit. b. ⌊ sūt hec. ⌋ i. sunt illa que sunt īter. a. ⁊. b. ⌊ Et ⌋ talia elemēta uel p̄ncipia ⌊ sunt tot ⌋ sup. ad ꝓbādū ꝙ. a. insit. b. ⌊ quot sunt media ⌋ sup. inter. a. ⁊. b. ⁊ sbdit ꝙ ⌊ imediate enim ꝓpōnes sunt elemēta. ⌋ i. p̄n͡ª demr̄onuz ⌊ aut oēs aut uľes. ⌋ ⁊ sbdit ꝙ ⌊ si vo nō est mediuz. ⌋ s. inter. a. ⁊. b. ⌊ nō ampli⁹ erit demr̄atio. sꝫ hec est via in p̄n͡ª. ⌋ q. d. ꝙ si iter. a. ⁊. b. est aliqd̄ mediuz demr̄ari poterit ꝙ. a. insit. b. ⁊ per tot p̄ncipia poterit hoc demr̄ari quot sūt media iter. a. ⁊. b. Si vo iter. a. ⁊. b. nō sit mediū erit ꝓpositio imediata ⁊ idemr̄abilis. tales eni ꝓpōnes imediate uel oēs uel saltē uľes sunt p̄ncipia demr̄onum. ⁊ hec est via in p̄ncipia. ❡ Dubitaret forte aliqs quō ꝓpōnes imediate uel oēs uel saltē uľes sunt p̄n͡ª demr̄onum. Dōm ꝙ hoc exponunt aliqui dupľr. dicūt enim ꝙ hoc vno mō pōt referri ad ꝓpōnes imediatas sꝫ ꝙ spēs p̄dicanṫ de indiuiduo. nā hec est imediata. sor. est hō. qꝛ sicut spēs imediate est sub gñe. ita indiuiduū sb spē. hec aūt ꝓpō. sor. est hō. lꝫ sit imediata: nulli⁹ tñ demōstrationis pōt eē p̄ncipiuz: qꝛ de singularib⁹ nō est scia. ⁊ multo magis nō erit scia per singularia. cum ḡ dicit ꝙ ꝓpōnes imediate sunt demr̄ationis p̄ncipiuz intelligēdū est nō de oībus sed de uľibus. per hoc ḡ ꝙ pħs addidit: oēs aūt uľes: exclusit ꝓpōnes illas immediatas in qb⁹ spēs p̄dicaṫ de indiuiduo. qꝛ tales ꝓpōnes uľes eē nō pñt. Scdō mō rñdeṫ ad hoc ꝑm eosdem ꝙ p̄ncipia demonstrationuz pñt accipi uel in aliq̄ pte scie uel uľr in scia. ꝓpōnes aūt imediate oēs sunt p̄ncipia demonstrationū in aliqua pte scie. sed ꝓpōnes imediate uľes cuiusmodi sunt dignitates sunt principia uľr in scia. Uel possumus aliter dicere ⁊ meli⁹ forte ꝙ duplex est demr̄atio. uľis ⁊ pticularis. Item duplex est imediatū. ꝑm sbm. ⁊ ꝑm cām. Propositio aūt imediata ꝑm subm est principiū in demōstratione pticulari. ut hec ꝓpositio. ꝙ omnis triāgulus habet tres est principiū ad ꝓbandum ꝙ ysocheles habet tres. ꝓpositio aūt imediata ꝑm cām uel quādo accipiṫ uľis causa est principiū in demōstratione uľi. ꝓpōnes uľes

ergo non accipiunt ſm ſignū uľe. nā ſic accipiēdo uľe oēs ꝓpōnes in demr̄atione ſunt uľes ēt in ꝑticulari demōſtratione. nā ſi ꝓbaret̄ hēre tres de yſochele oēs ꝓpoſitiones accepte eſſent uľes q̄tum ad ſignū: ſed pōt hic accipi uľe ſm cāſitatem uel ſm īherentiā paſſionis ad ſubm: ut ſi vna paſſio ineſt ſubo mediāte alia paſſione: ut hēre tres ineſt triangulo per hēre angulū extrinſecū. ꝛ alia mediāte aliaq̄ñ deuentū eſt ad paſſionē primā. illa cū ſbo facit q̄dā uľe: q2 facit ꝓpōnē īmediatā que eſt uľis cā oīum paſſionū ſequentiū. ꝓpōnes ergo imediate ſunt ꝑncipia demr̄ationum ſaltē ꝑticulariū: q2 q̄litercūqꝫ ſint imediate. nā ſi nō eſſent imediate niſi ſm ſbm adhuc tales ꝓpōnes eſſent ꝑncipia demōſtrationū ſaltē ꝑticulariū. ſed ꝓpōnes uľes ſꝫ uľitatē cauſe ſūt ꝑncipia demr̄ationū ſimplr̄. vꝫ demr̄ationū uľiū. quō aūt differt demr̄atio uľis ꝛ ꝑticularis in ſequēti lectione dicet̄. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs de eo q̄ð in lr̄a dicit̄ q̄ hec eſt via in ꝑncipia. Cōtra. ad ꝑncipia non eſt rō: ut dicit̄ in ethicis. ꝑterea dialetic⁹ qui ꝓcedit ꝓbabilr̄ hēt viā ad ꝑncipia oīuꝫ methodorū: ſed demr̄ator qui ꝓcedit ſm rei vitatē nō hēt viam ad ꝓbādū ꝑncipia: q2 ſm v̄itatē ꝑncipia ſꝫ q̄ hᵒⁱ nulla ſūt ꝑora. ¶ Dicēdū q̄ poſterioriſta nō ꝓprie demōſtrat ſed dat artē ꝛ modū demr̄andi. ꝛ dialetica nō eſt ꝓprie ſcia ſed eſt modus ſciēdi: ꝛ hic ſm artē datā non ꝓbant̄ ꝑncipia: ſed dat̄ via ꝛ modus deueniēdi in ꝑncipia: ut ſi accipiat̄ ꝓpō mediata accipiat̄ id q̄ð eſt mediū iter utrāqꝫ extremitatē. ſi adhuc aūt iter illud mediū ꝛ extremitatē ſit aliud mediū accipiat̄ illō aliō mediū. nō pn̄t aūt talia media eē īfinita. erit ergo deuenire ad ꝓpōnē imediatā que erit idemr̄abilis ꝛ demr̄ationis ꝑnᵐ. iſta eſt ergo via deueniēdi in ꝑnᵃ. i. deueniēdi in ꝓpōnē imediatā que hēt rōnē ꝑncipiȷ̄ accipiēdo ſemp mediū iter extrema ſemp mediū donec deueniam⁹ ad imediatū. phs ergo cū docuiſſet accipe mediuꝫ iter. a. ꝛ. b. inter extrema donec nō eſſet ampli⁹ mediū. dixit q̄ hec eſt via in ꝑncipia. i. deueniēdi in ꝑncipia. in hō q̄ nō ꝓbauit ipa ꝑncipia ſed dedit modū deueniēdi in ea. Uel poſſum⁹ aľr ſoluere q̄ demōſtrare poſſumus que ſunt ꝑncipia: ſed nō ꝓpter q̄d ſunt ꝑncipia. qui q̄ ꝓbat per ꝓpōnes imediatas ꝛ per effect⁹ tandē opꝫ deuenire ad ꝓpōnes imediatas: ꝛ ad cās: ſolū probat: q2 ſunt aliq̄ ꝑncipia: ſed nō demonſtrat ꝓpter q̄d ſunt ꝑncipia. ꝓpōnes eni mediate ꝛ effect⁹ nō ſunt ꝓpter q̄d ꝓpoſitionuꝫ imediatarū ꝛ cauſarum. cū ergo dicit̄ q̄ ad ꝑncipia nō eſt rō uerū eſt dicēs ꝓpter quid. ſed pōt eſſe rō dicēs q2. ꝛ cū ulteri⁹ addit̄ q̄ demōſtrator nō hēt viā ad ꝑncipia. eodem mō ſoluit̄: q2 nō hēt viā dicētē ꝓpter q̄d. ¶ Eſt eñ diligēter notandū q̄ ex v̄bis Ar̄. in textu poſitis colligit̄ q̄ hic ītendit de immediato ſꝫ cauſam. ait eni q̄ cū nō eſt amplius mediū nō eſt amplius demōſtratio. q̄ ſi itelligeret de imediato 2ᵐ ſubm falſum eēt. q̄ñ eni deuētū eſt ad imediatuꝫ 2ᵐ ſubm eſt adhuc ꝓpoſitio demōſtrabilis. nā habere tres ineſt triāgulo nō per aliud ſubm. ꝛ cum demonſtrat̄ de ipſa demōſtratione potiſſime uľi itelligenduꝫ eſt hoc de imediato ſm cām ad q̄ð cum deuētuꝫ ſit ceſſat demōſtratio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Silr̄ āt erit ꝛ ſi. a. i. b. nō ſit. ſiqdē eni aut medium eſt aut ꝑus cum nō ieſt erit demr̄atio. ſi v̄o nō: nō eſt. ſꝫ ꝑncipia ꝛ elementa tot ſūt quot ſunt termini. ꝛ hoꝝ qdē enim ꝓpōnes ꝑncipia demr̄ationis ſunt.

¶ Oñdit q̄ eſt deuenire ad imediata in negatiuis dicēs q̄ [ſilr̄ aūt erit ꝛ ſi. a. i. b. nō ſit.] ꝛ ſbdit q̄ [ſiqdē eni aliqō aūt eſt mediū cui ꝑus nō eſt] ſup. a. [erit demr̄atio] per illō mediū q̄. a. nō iſit. b. [ſi v̄o nō eſt] aliqō mediū ſup. nō erit demr̄atio [ſed] tales ꝓpōnes accepte [ſunt ꝑncipia] ſup. demr̄ationū. ꝛ ſubdit q̄ [elemēta] ſup. demr̄ationū [tot ſunt quot termini. naꝫ ꝛ hoꝝ] terminoꝝ [ꝓpōnes ſūt ꝑncipia demr̄ationū.] ¶ Notādū aūt q̄ ſi dicā nullū. b. eſt. a. utputa nullus hō eſt q̄titas: q2 hoc eſt mediū iter. a. ꝛ. b. q2 eſt ibi mediū ſbe poterit demr̄ari q̄ nullū. b. ſit. a. i. q̄ nullus hō ſit q̄titas. hoc eni mediū acceptū. ſ. ſba eſt tale cui ꝑus nō ineſt. a. i. a quo ꝑus remouet̄ q̄titas q̄ ab hoīe. ſed ſi iter. a. ꝛ. b. nō eſſet aliqō medium: ut ſi diceret̄ nulla ſubſtātia eſt q̄titas talis ꝓpoſitio eēt idemōſtrabilis: ꝛ hēret ſe ſicut ꝑncipiū. ¶ Aduertēdū tñ q̄ lꝫ ſubſtantie nō ſit demr̄atio. gr̄a tñ exēpli exēplificauim⁹ in terminis ſubſtātialib⁹ ubi magis clare apparet q̄ð dicit̄. ſm eni v̄itatē ſubſtātia ſolū pōt eē ſbm in demr̄atiōe. nō aūt eē pōt nec id q̄ð demr̄at̄ de ſubto. nec mediū ꝑ q̄ð demr̄atur. ſemp eni in demr̄atiōe potiſſima demōſtrat̄ paſſio per paſſionē. ut hēre tres per hēre anguluꝫ. donec deuētū ſit ad paſſionē imediatā que eſt idemr̄abilis. Quidā tñ dicūt eā poſſe demr̄ari in demr̄atione potiſſima per diffōnē ſbi. ſed hi nō ꝯſiderant q̄ demōſtratio potiſſima de qua loquimur debet hēre alterā cām a ſuboꝛ ꝛ a paſſione. diffō aūt ſbi non eſt res altera a ſubiecto. ¶ Dubitaret forte aliqs quō tot ſūt elemēta quot ſunt termini. Uidet̄ eniꝫ hoc eē falſum. nā ꝓpōnes ſunt elemēta. nō aūt ſūt tot ꝓpōnes quot ſunt termini cū terminus ſit ꝓpōnis. ¶ Dicēdū q̄ hic phs loqtur de termino ut ſi iter hēre tres ꝛ triāgulū cadit hoc mediū hēre angulū. iſtud mediū erit elemētuꝫ ꝛ ꝑncipiū ad ꝓbandū hēre tres de triangulo. q̄ð v̄o dicit̄ de ꝓpōne dici debet q̄ iſtud mediū acceptū facit ꝓpōnē cū maiori ꝛ cū minori extremitate. ꝓpōnes hoꝝ terminoꝝ medioꝝ. i. facte de talib⁹ terminis medȷ̄s ꝓut ſ. tales termini ꝯiungunt̄ in ꝑmiſſis cū maiori ꝛ cū minori extremitate ſunt ꝑncipia demr̄ationis. q̄re tales ꝓpōnes in v̄tute medȷ̄ termini demr̄atiue ꝯcluditur maior extremitas demōſtrari ſiue ſit affirmatiua ꝓpō ſiue negatiua. ſi ſit mediata ſemp medius terminus inter extrema hēt rōnē elemētī ꝛ ꝑncipiȷ̄ reſpectu illius ꝓpoſitionis ꝯcludende. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Et ſicut quedā ꝑncipia demr̄atiōis ſunt idemōſtrabilia q̄ ſit hoc illud. ꝛ q̄ ſit hoc in illo: ſic ꝛ q̄ nō ſit hoc illud: neqꝫ q̄ ſit hō in illo. quare hoc qdē eē aliqd. alia autem nō eſſe aliqd erunt ꝑncipia.

¶ Quaſi per modū correlariȷ̄ iſert q̄ ſūt quedā ꝑncipia idemr̄abilia in ꝓpōnib⁹ negatiuis ſic in affirmatiuis. iō aūt q̄ [ſic ſunt quedā ꝑncipia idemr̄abilia q̄ hō ſit illud] q̄tū ad ꝑdicata eēntialia [ꝛ q̄ hō ſit in illo] q̄tū ad per ſe paſſiones. ſic ſup. erūt ꝑncipia idemr̄abilia in negatiuis [q̄ nō erit hoc illud] q̄tū ad ea que eēntialiter remouent̄ [neqꝫ q̄ ſit hoc in illo] q̄tū ad paſſiones que remouent̄ a ſbiecto] q̄re hec qdē] erūt ꝑncipia [eē aliqd.] ſ. in affirmatiuis [illa aūt erunt ꝑncipia nō eē aliqd.] ſ. in negatiuis. ¶ Notādū aūt q̄ hic phs large loquit̄ de demr̄atione ꝛ de ꝓpōnib⁹ idemōſtrabilib⁹. naꝫ aliqua ſunt imediata q̄tum ad ꝑdicata ſubſtātialia: ut q̄ corpus eſt ſubſtātia. aliq̄ v̄o q̄tū ad per ſe paſſiones ut cū imediata paſſio ꝑdicat̄ de ſubiecto. iō in affirmatiuis duo tetigit phs. vꝫ q̄ hoc eſt illud q̄tū ad eēntialia. ꝛ hoc eē in illo q̄tū ad per ſe paſſiōes. ꝛ ſicut diſtinxim⁹ in affirmatiuis. nā aliq̄ñ vna ſuba imediate remouet̄ ab aliq̄. utputa ſba icorporea a corporea ꝛ hoc eſt hoc nō illud. aliq̄ñ aūt aliqua paſſio imediate remouet̄ ab aliquo ſubiecto ꝛ hoc eſt hoc nō eē in illo. q̄ aūt hic phs large loquit̄ de demr̄atione pꝫ. q2 ſubſtātie nō eſt demr̄atio. ꝑdicatū eni ſubale

nõ põt demr̃ari de suo iferiori loquẽdo de demr̃atiõne potissima que est per cãm alterã. large tñ loquendo de demõstratiõe omnis rõ necessaria potest dici demõstratio. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Cũ aũt idigeat mõstrare aliqd accipiendũ est ꝙ de.b.pͥmũ p̃dicet. Sit enim.c. de hoc similiter.a.ꝛ sic semꝑ uadẽs nequaꝗ̃ extra ꝓpõ cadet neqꝫ ipsi⁹.a. esse accipiat ut demõstret: sꝫ semꝑ mediũ densef quousqꝫ iduisibilia fiãt ꝛ vnũ.

¶ Dat artẽ ad iueniẽdũ hꝰ ꝓpões imediatas. Circa qͦ duo facit: qꝛ pͥ° dat hꝰ artẽ in affirmatiuis. 2° in negatiuis ibi(In demr̃atiuis gdẽ.) Circa pͥm tria facit: qꝛ pͥ° docet iuenire ꝓpões simplices ꝛ iduisibiles. 2° ait ꝙ tales ꝓpões simplices ꝛ iduisibiles sũt imediate. 3° per silitudinẽ in aliys ondit tales ꝓpões simplices ꝛ imediatas eẽ pncipia ꝛ mẽsurã ꝓpõnũ demr̃abiliũ ꝛ silloꝝ demr̃atiuoꝝ. 2ª ibi(Est aũt vnũ.) tertia ibi (Et quẽadmodũ in aliys.) Dicit ḡ.(Cũ aũt)sup. aliqs(idigeat demr̃are aliqd)utputa ꝙ uelit ꝓbare ꝙ oẽ.a.est.b.(accipiẽdũ est ꝙ de.b.p̃dicef pͥm.) i. imediate(sic.c.)Uel ut hẽt qdã textus(siue in.e. aliõ.)s. de quo.b.p̃dicef pͥm(ꝛ de hoc silr̃.a.)sup.p̃dicef.q.d. si debeat demr̃ari.oẽ.b.est.a. utputa ois hõ est subs. accipief.e.iter.b.ꝛ.a. utputa aial qͦ p̃dicaf de.b.i.de hoie imediate sup.ꝛ alr̃ ꝛ de h̃.i. de aiali silr̃.i. ulr̃ p̃dicaf.a.i.sbã(ꝛ sic semꝑ uades.)i. semꝑ accipiẽs iter.b.ꝛ.a. iter hoiẽ ꝛ sbãm(nequaꝗ̃ ꝓpõ cadet extra)p̃fatos terminos. vñ sbdit ꝙ(nec)ex(ipsi⁹.a.)uel ut hẽt alia trãslatio(nec extra ipꝫ.a. accipiat ut demr̃et.)q.d. termin⁹ accept⁹ ꝓ medio nunꝗ̃ debet eẽ ex sbãꝫ uel extra p̃dicamẽtũ sbe(sed semꝑ mediũ densef quousqꝫ fiãt iduisibilia ꝛ vnũ.)i. quousqꝫ deueniaf ad imediata que sũt iduisibilia ꝛ vnũ. ¶ Notãdũ aũt ꝙ si eẽnt aliq̃ corpa ordinata in aliq̃ spatio illa dicerent eẽ tara: sed plura pñt eẽ talia corpa in tali spatio sꝫ talẽ ordinẽ ꝗ̃ sint. sed tũc dicerent densari illa corpa qñ tot ponerent ibi quot posset cape spatiũ. ad huꝰ aũt silitudinẽ phs loqtur. nã hoc appellat densare mediũ iter a.ꝛ.b. utputa iter hoiẽ ꝛ sbãꝫ qñ nihil relinquit de his que sunt media iter ea. Si ḡ uolẽs ꝓbare hoiẽ eẽ sbãꝫ accipet statim pro medio corp⁹ relinqueret spatiũ uacuũ: qꝛ magnũ iterualũ est iter corp⁹ ꝛ hoiẽ: nec imediate descen dere ꝯ corpore in hoiem. sed si accipit aial qͦ pͥmũ ꝛ imediatũ p̃dicaf de hoie: ꝛ postea iter aial ꝛ sbãm recipiat aiatũ corpus: qͦ silr̃ pͥmũ.i. imediate ꝛ ulr̃ p̃dicaf de aiali. ꝛ postea accipiat corpus sic densabit media ꝙ nulli dimitter spatium uacuũ hoc mõ deuenief ad imediata. vꝫ ꝙ oẽ corpus sit sba que non põt demr̃ari. sed loquẽdo large de demr̃atiõe per hãc demr̃abunf alie. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Est aũt vnũ cũ imediatũ fiat: ꝛ vna ꝓpõ simplex est immediata.

¶ Quia declarat artẽ deueniẽdi in ꝓpões que sũt vnũ ꝛ iduisibiles. declarat qd appellat ꝓpões que sũt sic vnũ.ꝯ. tales ꝓpões eẽ imediatas. iõ ait ꝙ(Est aũt vnũ cũ imediatũ fiat ꝛ vna ꝓpõ simplex ꝛ imediata.)i. ꝛ illa est vna ꝓpõ simplex que est vna ꝛ imediata. ¶ Notãdũ aũt ꝙ ꝓpõ mediata lꝫ sit vna actu est plẽs potentia. nã ex quo mediata est dat itelligẽ mediũ qͦ est iter ea qͦ mediũ cũ vna extremitate facit vnã ꝓpõnẽ ꝛ cũ alia altãꝫ: ita ꝙ ꝓpõ mediata est quodãmõ tres ꝓpões: vna q̃ ꝯsicif ex ipis extremitatib⁹. ꝛ alia q̃ fit de medio cũ vna extremitate. ꝛ itez q̃ fit de medio cũ reliq̃ extremitate. sꝫ imediata qñ nullũ hẽt mediũ remanet simplex ꝛ vna ut nõ possit sic plurificari. ¶ Deide cũ dicit.

¶ Et quẽadmodũ in aliys est pͥncipiũ simplex. h̃ aũt nõ idẽ ubiqꝫ est: sꝫ in graui qdẽ vncia. in melodia aũt ton⁹: in mẽbris aũt deuisio: alio aũt in alio: sic est in sillogismo vna ꝓpositio imediata. in demr̃atione aũtem ꝛ scientia intellectus.

¶ Declarat per sile in alijs dicẽs.(Et quẽadmodũ in aliys simplex est pͥncipiũ.)i. hẽt rõnẽ pͥncipy. ita sup.ꝛ in sillis demr̃atiuis ꝓpõ imediata que est simplex hẽt rõnẽ pͥncipy: ꝛ sbdit ꝙ(h̃ aũt.)i. tale simplex: qͦ hẽt rõnẽ pͥncipy(nõ idẽ utiqꝫ est)sup. i oib⁹. ꝛ ait(in põderegdẽ vncia.)i. tale simplex i põderib⁹ uocaf vncia (in melodys.)i. in musica(ton⁹.)uel ut hẽt alia trãslatio(deysis.)i. diuisio toni siue semitoniũ(in mẽbris diuisio.)i. iunctura. illõ est eni minimũ mẽbrũ qͦ nõ hẽt diuisionẽ in se. sed solũ hẽt diuisionẽ ꝛ iuncturã ad aliud mẽbrũ. diuisio ḡ. i. illõ mẽbrũ ad qͦ stat diuisio: uel illud ad qͦ terminaf iunctura alteri⁹ mẽbri est minimũ in mẽbris. uel ad lr̃am illud ultimũ uel illud qͦ est. q̃si cartilago qͦ facit nã iter mẽbrũ ꝛ mẽbrũ qͦ est q̃si iunctura mẽbroꝝ est minimũ in mẽbris. sicut punctus qui est iunctura ꝛ copulatio ꝯtinuoꝝ est aliqd minimũ in tali genere. ꝛ subdit(aliud aũt in alio.)i. in alio gñe est dare aliõ simplex qͦ est sicut mẽsura ꝛ pͥncipiũ ut in colorib⁹ albũ ꝛ in numeris vnitatẽ(sic ꝛ in sillo)vnũ qͦ est sic mẽsura ꝛ pͥncipiũ est. s.(ꝓpõ imediata. in demr̃atiõe aũt ꝛ scia est.)i. in demr̃atione ut ꝯgñat sciaꝫ uel in scia ꝯgñata per demr̃ationeꝫ(intellect⁹)est tale vnũ ꝛ simplex qͦ est sic mẽsura ꝛ pͥncipiũ. ¶ Notãdũ aũt ꝙ itellect⁹ cõparaf ad sciam sic ꝓpõ imediata ad sillm̃ demr̃atiuũ. nã itellect⁹ qui est hitus pͥncipioꝝ ꝛ pͥncipiũ ꝛ cã scie que est hitus ꝯclonũ. sic ꝓpõ imediata accipif sicut pͥncipiũ ꝛ cã in sillo demr̃atiuo. cãtur eni itellectus ex acceptiõe ꝓpõnum imediatarũ. sicut causaf in nobis scia ex acceptiõe ꝯclonũ per demr̃ationẽ ꝯclusatuꝫ. in sillo ergo demr̃atiuo simplex qͦ est pͥncipiũ est ꝓpõ imediata. in scietia aũt per demõstrationẽ accepta simplex qͦ est pͥncipiũ est intellectus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ In demr̃atiuis igif sillogismus ei⁹ qͦ est nihil cadit extra. sed in ꝑuatiuis hoc qdeꝫ nihil qͦ oportet eẽ extra hoc cadit.

¶ Docet deuenire ad imediata i ꝑuatiuis. Circa qͦ tria facit. nã pͥ° ostẽdit quõ hoc fiat in pͥª figura. 2° quõ in 2ª 3° ait hoc nõ posse fieri in tertia. 2ª ibi(Si vo idigeat) tertia ibi(In 3° aũt mõ.) Circa pͥmũ duo facit. qꝛ pͥmo ꝯtinuat dicta dicẽdis. 2° exeqtur de itento. ibi(Ut si s.) Dicit ḡ(In demr̃atiuis sillis ei⁹ qͦ est.)i. mediũ qͦ est ei⁹. i. talis silli demr̃atiui. i. affirmatiui(nihil cadit extra.)i. nõ cadit extra extremitates (sꝫ in ꝑuatiuis qdẽ sillis h̃.)i. mediũ(opꝫ esse ꝙ nihil cadat extra hoc.)i. extra negatiuã ꝓpõnẽ. ¶ Dubitaret forte aliqs quõ in ꝑuatiuis sillis mediũ nõ cadit extra h̃. i. extra negatiuaꝫ ꝓpõnẽ. Dicẽdũ ꝙ in demr̃atiuis. i. in affirmatiuis sillis siue i affirmatiuis ꝓpõnib⁹ mediũ est mediũ simplex. sꝫ in negatiuis ꝓpõnib⁹ si ꝯcludanf tales ꝓpões per pͥmã uel scdãꝫ figurã mediũ acceptũ nõ erit mediũ simplr̃: sꝫ erit mediũ sꝫ negationẽ. i. erit mediũ per qͦ deuenif in negatiuã imediatã. sꝫ in 3ª figura h̃ est oino inutile. qꝛ nullo mõ per mediũ acceptũ deuenif ad imediata. vbi gr̃a. si debeat sillogiçari hec affirmatiua mediata. oẽ aial est sba. accipief uere mediũ iter aial ꝛ sbãtiã. utputa corp⁹ ul aiatũ corp⁹. sꝫ si debeat sillogiçari hec negatiua mediata. nullũ aial est ꝗ̃titas. ꝑ pͥmã uel scdãm figurã nõ poterit accipi uere mediũ. qꝛ illõ dicif eẽ mediũ iter aliqua qͦ hẽt ꝯueniẽtiaꝫ cũ utroqꝫ

extremoꝝ.nihil aũt tale mediũ pot eẽ in negatiua ꝓpõne:sed opꝫ ꝙ mediũ vni extremo ꝯueniat ⁊ ab alio remoueat.nõ ergo illi erit mediũ simplr̃:sed mediũ ſm negationẽ.erit eni illi mediũ mediãte quo vnũ negat ab alio.erit eni illi substãtia.nã mediãte sba q̃ntitas neget ab aiali ⁊ ab oib⁹ que sunt in ꝑdicamento sbe.sba aũt iter q̃ntitatẽ ⁊ aial nõ est mediũ simplr̃:sed est mediuz ſm negationẽ.i.est.mediãte quo hoc neget ab illo:⁊ ſm tale mediũ accipit ꝓpositio negatiua imediata.nã hec est negatiua imediata:nulla q̃ntitas est sba. tale eni mediũ accipit ⁊ in ꝑma ⁊ in scda figura.in ꝑa qdem sic formabit sillus.nulla substãtia est q̃ntitas:oẽ aial est substãtia:ergo nullũ aial est q̃ntitas.in scda aũt sic.nulla q̃ntitas est sba:oẽ aial est sbstãtia:ergo nulluz aial est q̃ntitas.in tertia aũt figura hec ars est inutilis. nã mediuz opꝫ accipe sub aiali eo ꝙ semp illi subijcit. nõ poterim⁹ ergo ꝯcludere uilr̃ hãc negatiuaz.nullum aial est q̃ntitas:sed ꝯcludet partic̃lariter sic:nullus hõ est q̃ntitas ois hõ est aial.ergo qdã aial nõ est q̃ntitas. medium eni sic acceptum nõ est mediũ simplr̃ iter aial ⁊ q̃ntitatẽ:nec est mediuz ſm negationẽ.nõ eni negat q̃ntitas ab aiali:q2 neget ab hoie sed magis ecõuerso. ¶ Rursus sic accipiẽdo mediuz nullo mõ ueniemus ad negatiuã imediatã sed magis recedimus ab ipsa.nã magis est mediata.nullus hõ est q̃ntitas.q̃ nullũ aial est q̃ntitas. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut si.a.est in.b.per.c.nõ est. Si eni in.b. qdẽ oi est.c.in nullo aũt.c.est.a.iterũ si indigeat qd in.c.a.nullo sit mediũ accipiẽduz est ipsi⁹.a.⁊.c.⁊ sic semꝑ procedat.

¶ Exegtur de intẽto ponẽdo exẽplum in terminis.⁊ ꝑo in ꝑa figura.d.[Ut si.a.in.b.est] sup.negatiue[per c.] q.d.ꝙ si hec ꝓpõ negatiua.nulluz.b.est.a.utputa nullũ aial est q̃ntitas.vꝫ ꝓbari per.c.utputa ꝑ corp⁹ hõ mõ fieri[nã si in.b.qdẽ oi est.c.]hec est minor.oẽ.b. est.c.i.oẽ aial est corpus[in nullo aũt.c.est.a.]hec est maior.nullũ corp⁹ est q̃ntitas.sequet ꝯclo in ꝑa figura ꝙ nullũ aial sit q̃ntitas ⁊ subdit ꝙ[si idigeat] ꝓbare sup.[ꝙ in.c.nullo sit.a.]i.nullũ corp⁹ est q̃ntitas que fuit maior.[mediũ accipiẽdum est ipsi⁹.a.⁊.c.]i.iter q̃ntitatem ⁊ corp⁹[⁊ sic semper ꝓcedat]donec ueniat sup.ad imediata.ut.s.donec ueniat ad istã.nulla sbstãtia est q̃ntitas. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Si vo idigeat mõstrare ꝙ.d.in.c.nõ sit in eo ꝙ est.c.in.d.quidẽ oi est.in.e.aũt nullo. Aut õn in oi nũq̃ extra.e.cadit. Hoc aũt est cui nõ oportet inesse.

¶ Ostẽdit hoc idẽ in scda figura.d.[Si vo indigeat demõstrare ꝙ.d.in.c.nõ sit]utputa in terminis acceptis ꝙ nullũ aial sit q̃ntitas[in eo ꝙ.c.est.]i.mediũ[in.d qdẽ oi]utputa corp⁹ in oi aiali[in.e.aũt nullo.]i.in nulla q̃ntitate[nunq̃ ex.e.cadit.]i.mediũ acceptũ.s. c.nunq̃ cadet ex negatiuã ipsi⁹.e.q2 semꝑ negabit.c. ab.e.iõ sbdit ꝙ[hec eni.]s.qdẽ.c.e.est[cui opꝫ nõ inesse.]s.que sumit negatiua.formabit eniꝫ sic sillo.oẽ.d. est.c.i.oẽ aial est corp⁹.nullũ.e.est.c.i.nulla q̃ntitas est corp⁹.q̃ nullũ.e.est.d.i.nulla q̃ntitas est aial.hic eniꝫ ꝑ mediũ.c.i.per corp⁹ ꝓbat ꝙ.d.i.ꝙ aial nõ sit in.e.i.nõ sit in q̃ntitate.si aũt ecõuerso poneret ꝑuatiuuz ꝯcludẽtur ꝯuersa.vꝫ ꝙ nullũ aial eẽt q̃ntitas.sic q̃ est demrãtiua ꝯclo hec ꝙ nullũ.e.sit.d.i.ꝙ nulla q̃ntitas sit aial ut ꝙ nullũ aial sit q̃ntitas ꝑ mediuz.c.i.ꝑ corp⁹. Si q̃ rursus deberet demrãri ꝙ nullũ.c.eẽt.e.i.ꝙ nulluz corp⁹ est q̃ntitas accipet mediũ iter.c.⁊.e.sine iter corp⁹ ⁊ q̃ntitatẽ.nunq̃ q̃ mediuz cadet extra.e.i.ex negatiuã.iõ dr̃ in lr̃a ꝙ h est cui nõ oꝫ iesse.dicebat eniꝫ in ꝯne ꝙ

in negatiuis nõ est dare mediũ simplr̃.i.ſm ꝯueniẽtiã. sed ſm negationẽ. ¶ Notãdũ aũt ꝙ mediũ ſm negationẽ põt accipi uł ꝑticulariter uł uilr̃.quõ aũt accipiat uilr̃ pꝫ per exẽpla posita.ꝑticulr̃ aũt accipiet sic.ut si qs uellet ꝓbare ꝙ.d.non sit in.e.ꝑticulr̃:utputa ꝙ color nõ sit in ipõ ꝑfecto:utputa particulr̃ sic ꝙ sit ista uera. qdã ꝑfectuꝫ nõ est color.accipiet ꝑ medio.c.i.q̃litas que est in oi.d.i.in oi colore ⁊ in nullo.e.aut nõ i oi.e. i.nõ in oi ꝑfecto.formabit q̃ sic sillus.ois color est q̃litas.nõ oẽ ꝑfectũ est q̃litas.q̃ nõ oẽ ꝑfectũ est color.hic mediũ acceptũ.i.q̃litas nõ est extra.e.i.extra negatiuã siue extra ꝑfectũ a quo neget color.medium eniꝫ acceptum uere est mediũ ſm negationẽ.nã uere causa quare color neget ab oi perfecto est:q2 q̃litas negat ab aliquo perfecto. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ In tertio autẽ mõ neq̃ a quo opꝫ:neq̃ qd opꝫ ꝑuari nequaq̃ extra ibit.

¶ Ondit hãc artẽ nõ eẽ utilẽ in tertia figura.d.[In 3a aũt mõ.]i.in 3a aũt figura[nec]illud[a quo opꝫ] ꝑuari[nec]illud[qd opꝫ ꝑuari nequaq̃ extra ibit]s. sup.semꝑ infra.q.d.ꝙ in 3a figura mediũ nec est extra minorẽ extremitatẽ a qua neget maior extremitas.nec est extra maiorẽ extremitatẽ que neget a minori.iõ supplẽdũ est ꝙ per talẽ figurã nõ est reducere ꝓpõnes ad imediata. ¶ Notãdũ aũt ꝙ qñ uolum⁹ negatiuã mediatã ad imediatã reducere.uel oꝫ mediũ accipe supra ꝑdicatũ uel supra subm.ut si hãc negatiuã mediatam. nullũ corpus est q̃ntitas.uellem⁹ reducere ad imediatã accipemus ꝑ medio sbam que est sbm.si vo uellem⁹ reducere ꝯuersam.vꝫ nulla q̃ntitas est corp⁹.accipem⁹ sbam que est supra ꝑdicatuꝫ ex quo appet ꝙ sba nõ est ꝓprie mediũ iter corp⁹ loquẽdo de corpe qd est sba.⁊ q̃ntitatẽ:q2 si eẽt ꝓprie mediũ eẽt supra vnũ ⁊ ifra aliõ. cũ q̃ sit sba supra corpus eẽt ifra q̃ntitatẽ:qd appet esse falsuꝫ.est tñ mediũ ſm negationẽ.q2 uere sba est id mediãte quo quãtitas negat a corpe tali.mediũ q̃ ſm negationẽ per qd ꝑdicatũ neget a sbo ⁊ per qd sit reductio ad negatiuã imediatã.uel opꝫ eẽ sup subm a quo ꝑdicatũ neget uel supra ꝑdicatũ.in tertia q̃ figura ubi mediũ nunq̃ est extra.i.nunq̃ est sup aliquã extremitatũ inutilis est hec ars de reductiõe mediatoꝝ ad imediata uel de ꝯdẽsatione mediꝫ. ¶ Notãdũ aũt ꝙ sicut in affirmatiua ꝯdensant media qñ nullũ mediũ relinquit inter ꝑdicatũ ⁊ subiectum ut si debeat reduci ad imediata.oẽ aial est substantia.ꝑmo accipiet ꝓ medio corp⁹ aiatum ⁊ cõcludet oẽ aial eẽ sbam.q2 oẽ aial est aiatũ corp⁹.postea accipiet corp⁹ qd imediate subijcitur sube.sic ⁊ in negatiua nullũ debet relinqui mediũ ſm negationẽ:ut si debeat reduci ad imediata nulluꝫ aial est q̃ntitas.ꝑmo accipiet aiatũ corpus ⁊ cõcludet nullũ aial eẽ q̃ntitatẽ.q2 nullũ aiatũ corpus est q̃ntitas. postea corpus.postea sba a qua immediate remouetur quãtitas.sic ergo accipiendo media densata.idest sine itermissione tã in affirmatiuis q̃ in negatiuis oportebit ad ultimũ deuenire ad imediata.

Cum autem sit demonstratio alia particularis.alia vo vniuersalis: ⁊ hec qdem cathegorica:illa ꝑuatiua:dubitatur qualis potior sit.similr̃ aũt ⁊ de ea que demrãre dicitur.⁊ de ducenti ad ipossibile demõstratione.

¶ Quia intentio auctoris est ut pluries est dictum dare modũ ⁊ artẽ quõ ꝯtingat simplr̃ scire.iõ in pte ista ut supra dicebat cõparat diuersa genera demrãtionuꝫ ad inuicẽ ut ondat ſm ꝙ gen⁹ demrãtionũ magis ꝯtingat scire. ¶ Propter qd sciẽdũ ꝙ ꝑter distinctionẽ factã

Eꝭ ... ita

superi⁹ de demr̄atione ꝙ quedā est demr̄atio qr. ⁊ quedā ꝓpter quid. Adhuc de demr̄atione pōt triplex alia distinctio fieri: qꝛ quedā est demr̄atio ulīs: quedā particularis: quedā affirmatiua: quedā negatiua: quedaꝫ ostēsiua: quedā ducēs ad ipossibile. ducēs enī ad ipole semꝑ ꝯcludit falsum: ⁊ ex illo falso ꝯclusio ostēdit oppositū alicui⁹ ꝓmisse eē uerū. ostēsiua aūt demr̄o semꝑ ꝯcludit uerū siue affirmatiue siue negatiue ꝯcludat illud. si ḡ annectec̄ istō capl̄m ad p̄cedētia ꝙ cū sciamus ꝙ est stat⁹ in p̄dicatis pp qd̄ nō possem⁹ negare ꝙ non ꝯtingat scire ⁊ ad hoc uadit capitulū p̄cedēs. ¶ Rursus si sciuerim⁹ quō hēt causari ignorātia ut possimus eā vitare ne deficiam⁹ a scire. ⁊ si sciuerim⁹ ꝙ p̄ma figura maxime facit scire. ⁊ adhuc si sciuerim⁹ ꝙ demr̄atio ꝓpter qd potissime facit scire. Adhuc qꝛ in p̄ma figura demr̄atio pp qd pōt fieri ulīs ⁊ ꝑticularis. pōt fieri affirmatiua ⁊ negatiua. pōt fieri ostēsiua ⁊ ducēs ad impole: nō cōplete tradereč ars libri posterioꝝ: nisi sciuerim⁹ per qd̄ gen⁹ p̄dictarū demr̄ationū magis ꝯtingat scire. tria ḡ facit pħs: qꝛ p̄ᵒ p̄mittit illā triplicē distinctionē de demr̄atione querēs que demr̄atio sit potior. 2ᵒ dat ordinē dicēdoꝝ. 3ᵒ fm̄ p̄taxatū ordinē exequit̄ de itēto. 2ᵃ ibi [Primū qdē.] 3ᵃ ibi. [Uidet̄ quidē.] Dicit ergo. [Cū sit demr̄atio alia qdē ꝑticularis alia ulīs. ⁊ hec qdē] itaꝫ ulīs q̄ꝫ ꝑticularis quedā [sit cathegorica.] i. affirmatiua [illa aūt.] i. alia [sit priuatiua. Dubitatur q̄lis sit potior] utrū uīs q̄ꝫ ꝑticularis uel ecōuerso. utrū affirmatiua q̄ꝫ negatiua uel ecōuerso [⁊ sil̄r de ea] demr̄atiōe [que dicit̄ demr̄are.] i. de ostēsiua [⁊ de demr̄atione ducente ad ipossibile] sil̄r. s. dubitat̄ que sit potior. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Primū igit̄ itendim⁹ de uli ⁊ ꝑticulari. ostēdētes eni hoc ⁊ de ea que demōstrare dicitur: ⁊ que est ad impossibile dicemus.

¶ Dat ordinē dicēdoꝝ. d. [Primū qdē igit̄ itēdamus de demōstratione uli ⁊ particulari] sup. que sit potior [ostēdētes aūt hoc.] s. que sit potior an. s. ulīs an ꝑticularis [dicem⁹] sup. postea [⁊ de ea que dr̄ demr̄are.] i. de ostēsiua [⁊ de ea que est ad ipole dicem⁹.] s. que sit potior: ⁊ est supplēda lr̄a. ⁊ hoc idē dicemus de affirmatiua ⁊ negatiua. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Uidet̄ qdē igit̄ fortassis utiq̄ꝫ q̄busdā sic itēdētib⁹ ꝑticularis eē dignior. Si eni fm̄ quā maxime scim⁹ demr̄ationē potior est demr̄atio. Hec eniꝫ v̄tus demr̄atiōis est. Magis aūt scim⁹ vnūq̄dq̄ꝫ cū ip̄ꝫ cognoscim⁹ fm̄ ip̄m q̄ꝫ fm̄ aliud: ut musicū coriscū qñ coriscus music⁹ est q̄ꝫ cū hō musicus sit. sil̄r autem ⁊ in alijs.

¶ Exequitur de itēto ⁊ fm̄ p̄taxatū ordinē. tria ḡ facit: p̄ᵒ ꝙ triplicē distinctionē fecit de demr̄atione q̄rēs que sit potior. p̄ᵒ ḡ īq̄rit an sit potior uīs an ꝑticularis. 2ᵒ an affirmatiua an negatiua. 3ᵒ an ostēsiua: an ducēs ad impole. 2ᵃ ibi (Qd̄ aūt demr̄atio priuatiua.) 3ᵃ ibi (Qd̄ qdē cathegorica priuatiua.) Circa p̄m̄ tria facit. qꝛ p̄ᵒ adducit rōnes per q̄s posset videri alicui ꝙ demr̄atio ꝑticularis sit potior q̄ꝫ uīs. 2ᵒ rōnes illas soluit. 3ᵒ adducit rōnes ueras ad ꝓpositū ostēdēs demr̄ationē ulēm potiorē eē ꝑticulari. 2ᵃ ibi (Aut qdē p̄mū.) 3ᵃ ibi (Amplius si demr̄atio.) ¶ Propter p̄mū sciēdū ꝙ demr̄atio uīs est qñ demr̄atur uīs passio de uli subiecto: ut passio que uli inest subiecto qd̄ uli subycit̄. si eni h̄ie tres demonstrec̄ de figura nō eēt uīs demr̄atio: qꝛ figura non uli subycit̄ tali passioni. nā nō ois figura hēt tres. ¶ Rursus si talis passio demr̄et̄ de ysochele uī de aliq̄ specie triāguli nō eēt uīs. nā lꝫ tale subiectū uli subyciat̄ tali passioni. talis tñ passio fm̄ totū suū arbitrium ⁊ uli nō cōparat̄ ad tale subiectū: sed ꝑticulariter. uīs ergo est demr̄atio qñ passio per eāꝫ per se demr̄at̄ de suo uli subiecto: utputa h̄ie tres per h̄ie angulū tanq̄ꝫ per causaꝫ per se demōstrat̄ de triāgulo tanq̄ꝫ de ꝓprio uli subiecto. hec ergo. ois triāgulus hēt tres. erit ꝯclō in demōstratione uli. ¶ Rursus aūt si hec. ois triangulus hēt tres. que fuit ꝯclusio in demr̄atione uli accipiat̄ ut p̄missa. ⁊ ꝯcludat̄ per eā hēre tres de aliqua sp̄e triāguli. ⁊ fiat talis sill̄s. ois triāgulus hēt tres. ysocheles uī egtibiarū est triāgulus. ergo ⁊c̄. dicet̄ hec demr̄atio eē particularis. est ergo questio que istarū demr̄ationum est potior. Uidet̄ aūt scia comparari ad tria ꝓpter que pñt sumi tres rōnes per q̄s posset videri ꝙ demōstratio ꝑticularis eēt potior. p̄mo eni scia pōt cōparari ad itellectū quē ꝑficit. ⁊ fm̄ hoc illa est potior sciētia que magis ꝑficit intellectū. ⁊ fm̄ quā itellect⁹ magis scit. fm̄ hoc ēt illa erit potior demonstratio que magis facit scire. Scd̄o pōt cōparari scia ad oppositū ut ad errorē queꝫ debet expellere ꝓpter qd̄ illa est potior scia que magis errorē fugat. ⁊ que magis ab errore recedit ⁊ fm̄ hoc illa erit potior demr̄atio que magis ab errore elongat̄. 3ᵒ scia pōt cōparari ad obiectū siue ad sb̄m de quo est. ⁊ qꝛ obiectū siue subiectuꝫ in q̄libet scia est aliqd̄ ens. ⁊ qꝛ quelibet scia est de ente illa erit potior scia que magis est de ente. ⁊ per ꝯñs illa erit ēt potior demr̄atio que est magis de ente. tris ergo facit lꝫ ꝙ lr̄ triplici mō arguit demr̄ationē ꝑticularē eē potiorem. p̄mo eniꝫ mō hoc arguit ex eo ꝙ talis demr̄atio videt̄ facē magis scire. 2ᵒ ex eo ꝙ videt̄ ab errore magis elōgari. 3ᵒ ex eo ꝙ videt̄ eē magis de ente. 1ᵃ ibi [Amplius si uīe.] tertia ibi [Potior aūt est.] Circa p̄mū duo facit: qꝛ p̄mo ponit rōnē ip̄am. 2ᵒ hꝰ rōnē adaptat ad ꝓpositū. ibi [Sed uīs.] Dicit ergo ꝙ [videt̄ qdē igit̄ fortasse q̄busdā.] i. aliq̄bus [sic itēdētib⁹.] i. ꝯsiderātib⁹ que nūc dicem⁹ [ꝑticularis.] s. demr̄atio [eē dignior] sup. q̄ꝫ uīs. [si eni potior est demr̄atio lꝫ quā demr̄ōnē maxime scim⁹. hec eni est v̄tus demr̄atiōis.] i. in hoc est tota bonitas ⁊ tota utilitas ⁊ tota efficacia demr̄ationis ꝙ facit nos scire. illa ergo que facit nos magis scire est potior [magis aūt scim⁹ vnūq̄dq̄ꝫ cū ip̄m cognoscimus fm̄ ip̄m.] i. in ꝓpria forma ⁊ in particulari [q̄ꝫ] qñ cognoscimus ip̄m [fm̄ aliud] ut fm̄ suum ulē [ut musicū coriscū] sup. magis scimus [qñ] scim⁹ [qm̄ est music⁹ corisc⁹ q̄ꝫ] qñ scimus [ꝙ sit hō music⁹. Sil̄r aūt ⁊ in alijs] magis est enim scire hoīeꝫ lꝫ ꝙ est hō q̄ꝫ scire lꝫ ꝙ est aīal. ¶ Deīde cū dic̄.

¶ Sed uīs qm̄ aliō nō qm̄ ip̄m cōtingit demōstrat: ut qm̄ est egtibiaꝝ. nō qm̄ est egtibiarū. sed qm̄ est triāgulus. sed ꝑticularis qm̄ ip̄m. Si ḡ potior qdē que est fm̄ ipsuꝫ h⁹ aūt est particularis uli magis ⁊ potior utiq̄ꝫ demr̄atio fm̄ ꝑtem erit.

¶ Premissa vi medij uel p̄missa rōne adaptat qd̄ dixerat ad ꝓpositum. d. (Sed uīs) sup. demr̄atio (demr̄at qm̄ ꝯtingit aliō nō qm̄ ip̄m.) i. demr̄at qm̄ passio ꝯuenit alij sub̄o uli nō qm̄ ꝯuenit ipsi sb̄o ꝑticulari (ut qm̄ est egtibiarū nō qꝛ egtibiarū est sed qm̄ est triāgulus) q. d. ꝙ demr̄atio uīs si ꝓbat h̄ie tres de egtibiarū siue de ysochele. hoc nō est fm̄ se. sed hoc est qm̄ triāgulus (sed ꝑticularis) sup. demr̄atio demōstrat (qm̄ ip̄ꝫ est) demr̄atio aūt ꝑticularis ꝯcludit hanc passionē in se ꝙ egtibiarū hēat tres. sed uīs demr̄atio non concludit hoc de aliqua sp̄erū triāguli sp̄aliter. sed de oi triāgulo generaliter (si igit̄ potior est que est fm̄ ip̄m.) i. que ꝯcludit de aliquo fm̄ ip̄m (h⁹ aūt est ꝑticularis) qꝛ il-

la ꝯcludit passionē de subiecto ꝑticulari ſm ſe(utiq3) q2 ſic eſt(demr̄atio ſm partē.)ſ.particularis(erit magis)ſup.faciēs ſcire(z potior vniuerſali.)i.q3 ſit vniuerſalis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Amplꝰ ſi uľe quidē nō eſt aliqd ſm rē p ter ſingularia. Demr̄atio opinionē ꝯficit eē hoc aliqd ſm q demr̄at. z quādā naturā eē hanc ſine his que ſunt:ut triāguli preter quoſdā:z figure preter aliq̄s:z numeri preter quoſdā numeros.

¶ Adducit ſcdam rōnē ſumptā ex eo q ꝑticularis demōſtratio magis videt̄ elongari ab errore.d.(Amplius ſi uľe nō eſt qdem aliud aliqd ꝑter ſingularia.demr̄atio aūt)ſup.uľis(opinionē ꝯficit.)i.dat nobis mām opinādi(hoc.)ſ.uľe(ſm q demr̄ at eē aliqd)ſup.ꝑter ſingularia(z eē quādā nāz ſn his que ſūt.)i.in ſingularibꝰ ſup.ꝑter ſingularia(ut triāguli ꝑter quoſdā.)q.d. q demr̄atio uľis dat nobis mām opinādi eſſe nāz triāguli(ꝑter quoſdā).i.ꝑter ꝑticulares triāgulos in qbꝰ hēt eē(z figure ꝑter aliq̄s.)i.eſſe nām figure ꝑter ꝑticulares figuras in qbꝰ hēt eſſe(z numeri.)ſ.nām numeri(ꝑter quoſdā numeros.)i.ꝑter ꝑticulares numeros in quibꝰ exiſtit. ¶ Notādū aūt q cū demōſtratio uľis nō ſit nec de hoc nec de illo:ut puta ſi demonſtret uľr aliqd de triāgulo nō demōſtrat nec de hoc nec de illo ſed de triāgulo ſimplr̄.ſi ergo res ita ſe hēt ad eſſe ſicut ad cognoſci z eōuerſo.ſi tradit̄ ſcia per demr̄ationem de triāgulo ſimpliciter z uľr:nō de hoc nec de illo videtur q ex hoc ſeq̄tur q triangulus ſit uľis ꝑter hunc z ꝑter illum.ſed hoc eſt error dicere . ergo in oī demōſtratiōe uľi videt̄ error aliquis īplicari.ſed hꝰ error nō īplicat̄ in demōſtratione ꝑticulari.demonſtratio ergo ꝑticularis eſt potior ut videt̄ q̄3 uľis: q2 magis videt̄ eē ab errore elongata. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Potior aūt eſt que eſt de eē q̄3 de nō eē. Et ꝑꝑ quā non errabit̄ q̄3 ꝑꝑ quā errabit̄. Eſt aūt uľis hꝰ.ꝑcedētes eni demōſtrāt de eo qꝺ eſt ꝓportionale qꝺ z eſt analogū qꝺ neq3 linea:neq3 numerꝰ:neq3 ſolidu3 neq3 planū eſt:ſed ꝑter hoc aliqd. Si igit̄ uľis qdē magis h eſt . De eo aūt qꝺ eſt minus q̄3 ꝑticularis:z facit opinionē falſam īdignior utiq3 erit uľis particulari.

¶ Adducit tertiā rōnē ſumptā ex eo q demr̄atio particularis videt̄ eē magis de ente.ꝓcedit aūt ſic in hac rōne:q ſimul cu3 hac rōne tertia q ꝑticularis eſt magis de ente reſumit ſcdaz.v3 q per eā minꝰ errat̄ . tō ait q ⌊potior aūt eſt⌋ſup.demōſtratio⌊que eſt de eē.⌋i.de ente⌊q̄3 de nō eſſe.⌋i.de nō ente⌊z ꝓpter quā nō errabit̄ q̄3 ꝓpter qua3 errabit̄.eſt aūt uľis hꝰ.⌋v3 q eſt de nō ente:z q ꝓpter eā errat̄:qꝺ ꝓ3.nā⌊ꝓcedētes eni⌋demr̄atiē⌊demr̄ant q eſt analogū q nō eſt linea neq3 numerꝰ:neq3 ſolidū.⌋i.corpus⌊neq3 planū.⌋i.ſuperficies⌊ſed ꝑter hec aliqd.⌋cū igit̄ nihil ſit tale ſm rei vitatē uľis demr̄atio ſic demōſtrans non eſt de ente z errat.ꝓpter qꝺ ꝯcludit q⌊ſi igit̄ qdē uľis magis eſt h.⌋i.magis hēt iſta duo.v3⌊q eſt minꝰ de eo qꝺ eſt.⌋i.de ente⌊ꝑticularis z facit opiōnē falſa3.⌋qꝺ nō facit ꝑticularis⌊īdignior utiq3 uľis ꝑticulari.⌋i.q̄3 ꝑticularis.
¶ Notādū aūt q arguere a ꝑmutata ꝓportione cōpetit his q̄tuor.v3 lineis corporibꝰ numeris z ſuperficiebꝰ:nō lineis ſ3 q linee nec numeris ſm q nūi.vñ nulli iſtorū cōpetit ſ3 ſe:ſed cōpetit oībꝰ iſtis q̄tuor.ſed q

ꝯuenit in qdā analogo qꝺ nobis īnoīatū eſt.demr̄ator ḡ uolēs ꝓbare hāc paſſionē de ꝓprio ſuo ſbo.v3 in qbꝰ pōt argui a ꝑmutata ꝓportione demr̄abit hoc.v3 poſſe ſic argui de illo analogo:qꝺ dicet eē aliqd preter oīa illa q̄tuor:z q2 in rei vitate nihil eſt tale:ſicut nihil eſt hō ꝑter ꝑticulares hoīes.ſic nihil eſt illud analogu3 ꝑter illa ad que analogat̄.q2 ergo ſic eſt uľis demr̄atio ſic demōſtrās duo mala hēt.nā pꝰ nō eſt de ente.nā demōſtrat de analogo qꝺ dicit eē ꝑter illa qꝺ nō eſt ꝑter illa.ex hoc aūt malo.v3 q eſt de non ente ſeq̄tur aliud malū.v3 q erret.q2 dicit eē qꝺ nō eſt.ḡ uľis demōſtratio:q2 magis eſt hoc.i.q2 magis hēt iſta duo:q2 eſt minus de ente z magis errat.iō ut videtur eſt indignior.
¶ Notādū ēt q arguere a ꝑmutata ꝓportiōe hoc mō ſit ut ſicut ſe hēt pmū ad 2m:ſic tertiū ad q̄rtū:ut q2 ſic ſe hñt duo ad q̄tuor ſicut.8.ad.16.ſi ſic eſt poſſu3 arguere ꝑmutatim q ſic ſe hēbit pmū ad tertiu3 ſicut 2m ad q̄rtū:ut duo ad octo:ſicut q̄tuor ad. 6.q aūt poſſimꝰ ſic arguere ꝑmutati3 ꝓbat̄ in.5.geometrie:de qbꝰ aūt poſſimꝰ ſic arguere ſunt illa q̄tuor que ponunt̄ in lr̄a: ita tñ q hec paſſio nō cōpetit alicui illoz ſm ſe.demōſtrator ergo uolēs hāc paſſionē.ſ.ſic poſſe arguere demōſtrare de ꝓprio ſubiecto demōſtrabit ea de illo analogo:ac ſi eēt ꝑter illa q̄tuor:cū tñ nō hēat eē ꝑter illa.
¶ Dubitaret forte aliqs utrū demōſtratio ꝑticularis ſit demr̄atio:ut ſi dicat̄.oīs triāgulus hēt tres.yſocheles eſt triāgulus.ergo hēt tres.videt̄ q hic nullo mō ſit demr̄atio.q2 ſi eēt uel eſſet per effectū uel per cām.per effectū nō:q2 triāgulus nō eſt effectꝰ ꝓ hīc tres:nec ēt eſt per cām:q2 uel eēt per cām ꝓximā uel per cā3 remotā . ſi per ꝓximā eēt uľis:qꝺ non ꝯcedit̄.ſi per remotā nō poſſemꝰ arguere niſi negatiue.hic aūt ꝯcludit̄ affirmatiue.nullo ḡ mō ut videt̄ eē demr̄atio ut ꝓbat̄ in elēchis dī q eſt ibi fallacia.nō ḡ eſt demr̄atio. ¶ Dōm q illa diſtinctio q oīs demr̄atio uel eſt per effectū uľ per cām eſt diſtinctio demr̄ationis uľis.uľis eni paſſio de ꝓprio ſbo pōt ꝯcludi z per effectū z per cām.ſed ſi uolumus loqui de demr̄atione gnālr tam de uľi q̄3 de ꝑticulari faciemꝰ diſtinctionē trimembrē.dicemꝰ eni3 q demonſtratio uel eſt per effectū uel eſt per cām uel per hñs in ſe cām.ſ.per ꝓpriū ſbm.attñ ſi adhuc illam diſtinctionē uellemꝰ adaptare ad demr̄ationē ꝑticularē dicemus q hꝰ demōſtratio eſt per cām.nā ſubiectum eſt cā paſſionis.ſubiectū eni z hēt in ſe paſſionis cā3:z eſt etiā paſſionis cā.ut triāgulus hēt angulū extrinſecū:qꝺ eſt cā de hic tres:z ipſemet triāgulus eſt huiꝰ cā.nō eſt eni īcōueniens eiuſdē eē plures cās ſm quēdā ordinē.imaginabimur eni q paſſiōes nālr fluūt a ꝓprio ſubiecto.qꝺ aūt eſt ſm nām opz q ſit ſm quēdā ordinem ita q ſcda paſſio fluit mediāte pma z tertia mediante ſcda.ſubiectū ergo erit cā paſſionis ſcde mediāte pma z erit cā tertie mediāte pma z ſcda:z ſic deinceps . ſubiectū ergo ſi referat̄ ad pmam paſſione3 talis paſſio ſm q huius eſt īdemr̄abilis.z ſi referat̄ ad ſcdam uel tertiā z ſic deinceps talis paſſionis erit cauſa z habebit in ſe cām uel cās.q2 in ſe paſſionē ꝑcedentē uel ꝑcedētes.demōſtratio ergo ꝑticularis q2 eſt per ꝓpriū ſubiectum ꝯñs eſt q ſit per cām z per hñs in ſe cām uel cās.ut puta ſi multe paſſiones ꝑcedūt paſſionē illam ſubiectū nō ſolum erit illius paſſionis cā ſed habebit in ſe plures illiꝰ paſſiōis cās.potiſſime tñ erit demōſtratio illius paſſionis per īmediatam cām ut demōſtrabit̄ ſcda paſſio mediāte pma z tertia mediante ſcda z ſic deinceps. Si vō paſſionē illā nō ꝑcedat niſi vna paſſio ſubiectū erit eius cauſa z hēbit in ſe ipſius cām. Qꝺ vō arguebat̄ q ſi ſubiectū eſſet cauſa paſſionis uel eēt ꝓpinqua uel remota.nō ꝓpinqua q2 tunc eēt demōſtratio potiſſima.nec remota q2 nihil poſſet per talē cām ꝯcludi affirmatiue.ſm aliquam partem

ꝯcludit rō. nā demr̄atio per causam ꝓximā ⁊ eq̄tā est potissima si demr̄et per se passio de subiecto equato ⁊ ꝓprio. qd̄cūq; aūt istoꝝ deficiat uel qd̄ nō sit per se passio que ꝓbat: uel ꝙ nō sit sbm ꝓpriū ⁊ equatū de quo ꝓbat: uel ꝙ nō sit per se cā ⁊ eq̄ta per quā ꝓbat nō erit demr̄atio potissima. dato ergo ꝙ per hr̄e angulum extrinsecū que est per se cā ⁊ equata de hr̄e tres ꝓbaret talis passio de ysochele ⁊ diceret. ōis figura plana hn̄s angulū extrinsecū hēt tres. ysocheles est hm̄ōi. ergo ⁊c. non eēt potissima: q2 tale sbm nō est equatū respectu talis passionis. demr̄atio ergo potissima ⁊ ulis est per cām eq̄tā de sbiecto eq̄to. demr̄atio aūt pticularis est per cām eq̄tā uel per sbiectū equatū de sbo pticulari nō eq̄to: ut de ysochele siue de alia spe trianguli. ¶ Rursus deficit rō q2tū ad aliā ptē. naz qn̄ dr̄ ꝙ per cām remotā nō ꝯcludit passio affirmatiua. ¶ Dicendū est ꝙ ibi cā remota idē sonat ꝙ excedēs ⁊ nō ꝯuertibilis. sicut aīal est cā remota de respirare. nā multa aīalia nō respirāt. ꝑm ergo talē cām nō poterit ꝯcludi affirmatiue. nō eni ualet. est aīal ergo respirat. sed negatiue: q2 bene sequit. nō est aīal: ergo nō respirat. sed si accipiat cā remota que est ꝯuertibilis: sed pro tanto dicat remota: q2 nō imediate fluit illa passio ab illa cā per talē cāz sic remotā tn̄ ꝯuertibilez ⁊ affirmatiue ⁊ negatiue pōt argui. ¶ Qd̄ v° ulteri⁹ addebat: q2 est ibi fallacia accidētis. ¶ Dicēdū ꝙ ut alibi dixim⁹ si dicat ōis triangulus habet tres. ysocheles est hm̄ōi. ergo ⁊c. hic pōt esse accidēs sillīus topicus ⁊ demōstratio pticularis. accidens quidē si credas ꝙ hr̄e tres sic iferat de ysochele sicut cōpetit triāgulo. nā sicut accidit hoi ꝙ p̄dicet de forte inq̄ztū sit sub isto attributo spēs: ita ꝙ b eēt fallacia accidētis. hō est spēs. sor. est hō. ergo sor. est spēs. ita accidit triāgulo ⁊ extraneum est ab eo ꝙ p̄dicet de ysochele inq̄ztū est subiectū equatū de hr̄e tres: ita ꝙ hic eēt fallacia accidētis. triangulus est subiectū equatū de hr̄e tres. ysocheles est triāgulus. ergo est h⁹ subiectū. uel qd̄ idē est hic eēt accidēs. triāgulus hēt tres. ysocheles est triangulus. ergo ysocheles hēt tres sicut triāgulus. si ergo hr̄e tres inferat de ysochele sicut de subiecto equato erit ibi accidēs. uel deciperis per fallaciā accidētis si in restrīgēdo talē passionē de tali subiecto credas subm illud ad passionē illā equatū esse. Si v° iferas passionem illā de ysochele tanq̄z de subiecto particulari. hanc ꝓpositionē maiorē. vz ꝙ ōis triāgulus hēt tres: uel accipis eā tanq̄z dictā ab Euclide: ⁊ tunc nō hēs inde nisi opinionez. ⁊ erit sillīus topicus. uel accipis eam tanq̄z notā per causam tunc si per hoc concludis habere tres de ysochele hēs demōstrationē particularē. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Aut p̄mū q̄dē nihil magis in uli q̄z in particulari rō est. Si eni ꝙ duob⁹ rectis īest nō ꝑm ꝙ est equitibiarū: sed ꝑm ꝙ triāgulus est cognoscēs. qn̄ minus cognoscit inq̄ztū ipsum est q̄z cognoscet qn̄ triangulus est. ⁊ oino si nō sic q̄dē ꝑm ꝙ est triāgulus postea demōstrat. non erit demōstratio. Si v° sit cognoscēs vnūqd̄q; ꝑm ꝙ vnūqd̄q; est magis cognoscit.

¶ Soluit rōnes p̄dictas. ⁊ p̄mo soluit rōnē p̄mā ostēdēs ꝙ ulis magis fac̄ scire. 2° soluit rōnē tertiaz ostēdēs ꝙ ulis sit magis de ente. 3° soluit rōnē scd̄az declarās ꝙ nulla sit necitas errādi per demr̄ationem ulem. 2° ibi [Amplius siq̄dē.] 3° ibi [Amplius nec vna.] Circa p̄mū tria facit: q2 p̄mo soluit ad hāc rōnem. 2° qd̄dam qd̄ supposuerat declarat dās quedā documēta ad cognoscēdū sbm: per qd̄ alicꝰ sbis aliqua passio inest. 3° ex his que dixerat ꝯcludit ꝯclusionē intētā. 2ª ibi [Si ergo triāgulus.] 3ª ibi [Quare ulr̄ sciēs.] Dic ergo. [Aut q̄dē p̄mū nihil magis in vniuersali q̄z in particulari est rō.] q.d. ꝙ rō p̄mū facta de magis scire non est magis cōtra ulē q̄z ꝯtra particulare imo supplēduz est ꝙ est min⁹. iō ait ꝙ [si eni ꝙ duob⁹ rectis inest.] i. hec passio. vz hr̄e duos rectos [nō] inest ꝑm ꝙ ysocheles siue [ꝑm ꝙ eq̄tibiarū. sz ꝑm ꝙ triāgulus est. cognoscēs ergo qn̄] ysocheles siue qn̄ eq̄tibiarū [min⁹ cognouit inq̄ztū ipm est q̄z cognoscēs qn̄ triāgulus ē.] q.d. ꝙ si illud est magis scire qd̄ est scire ꝑm ꝙ ipsuz ut rō dicebat sciēs ꝑm ꝙ triāgulus scit magis ꝑm ꝙ ipz. ⁊ subdit ꝙ [⁊ oino ⁊ si postea nō demōstret ꝑm ꝙ triangulus est. nō utiq; erit demr̄atio.] q.d. ꝙ qui demōstrationē pticularē nescit resoluere in ulem nescit demōstrare. ꝓbās eni hr̄e tres ysochelez per triāgulum nisi sciat ꝓbare habere tres. postea de ipso triāgulo nullam habet demōstrationē. q2 ergo sic est ꝯcludit ꝙ [si v° sit cognoscens vnūquodq; ꝑm ꝙ ipsum magis cognouit] sup. sciens per demonstrationē vniuersalē q̄z particularē: q2 magis scit ꝑm ꝙ ipsum. ¶ Dubitaret forte aliq̄s: q2 videt ph̄us rōnē factam nō soluere. non est eni questio cui cōpetat magis ꝑm ꝙ ipsum habere tres utrū triangulo uel ysocheli: nec de hoc arguebat rō. sed arguebat ꝙ hr̄e tres magis scitur de ipso ysochele si ꝯcludat de eo spāliter q̄z sciat hoc de ysochele si ꝯcludat de oī triangulo gn̄aliter. ¶ Dicēdū ꝙ scire qd̄ aggenerat per demr̄ationē nō est scire alicui⁹ rei in se: sed h⁹ in hoc: ut passionis in sbo: iō illud est magis scire qn̄ scit talis passio de sbo cui cōpetit ꝑm ꝙ ipm. ⁊ q2 hoc mō cōpetit hr̄e tres triāgulo de quo demr̄at ulr̄: nō ysocheli de quo demōstrat pticulariter. iō ulis demōstratio facit magis scire. ⁊ ut melius pateat solō ph̄i ⁊ ueritas quesiti dicem⁹ ꝙ scire per demōstrationē pōt itelligi dupl̄r. uel ut icludit ulem uel ut nō icludit: si ut icludit nulla ē questio. aliq̄d eni addit demr̄atio pticularis supra ulem: ⁊ sciēs ulr̄ ⁊ particulariter aliquo mō scit plusq̄z sciēs pticulariter tm̄. sed ex h̄ nō hētur ꝙ pticularis sit potior uli. Si v° pticularis demōstratio nō icludat ulem scire per demr̄ationē pticularē nullo mō est scire: sed opiari tm̄. nā nō est scire nisi per demr̄ationē. nihil aūt scit per demr̄ationē ignoratis p̄orib⁹: uel nihil per demr̄ationē scit nisi sciat resoluere usq; ad imediata. pōt eni scire ex suppōne: sed simpliciter ⁊ ex demr̄atiōe h̄ est scire. sciēs ḡ ꝙ ysocheles hēt tres per triāgulū q̄rat utrū sciat de triāgulo: ꝙ si nescit nec scit de ysochele. sz opiat tm̄. ḡ si tu q̄ras que demr̄atio fac̄ magis scire si q̄tras simpl̄r ⁊ absolute plana est rn̄sio ꝙ ulis: q2 facit scire de sbo qd̄ est ꝑm ꝙ ipz. si aūt q̄ras que magis fac̄ scire de ysochele adhuc ulis magis facit scire. nā sciēs demr̄are hr̄e tres de triāgulo ulr̄ aliquo mō scit de ysochele. sz qui demr̄at pticulariter de ysochele nisi sciat demr̄are ulr̄ nullo mō hēt sciam illi⁹ passionis de ysochele: sed pōt inde hr̄e opionē: iō in solutione sua duo tetigit ph̄s. vz ꝙ scire hr̄e tres de triāgulo est magis scire ꝑm ꝙ ipm: ex quo habet ꝙ absolute loquēdo ꝙ demr̄atio ulis magis facit scire. postea dixit ꝙ sciēs hr̄e tres de ysochele nisi postea sciat hoc demr̄are de triāgulo nō erit demōstratio: ex quo habet ꝙ demōstratio ulis sine particulari magis facit scire de ipso ysochele ⁊ de ipso particulari q̄z particularis sine vniuersali. scire enim aliquid in ipso vniuersali est quodāmō ipm scire: sed scire pticulare sine vniuersali est nullo mō scire particulare: sed opinari tm̄. optime ergo est soluta rō si bene cōsiderentur v̄ba ph̄i. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Si igit triāgulus in plus est ⁊ rō eadem est ⁊ nō ꝑm equiuocationē triāgulus est: ⁊

inest oi triãgulo q est duobus rectis non utiqȝ ⁊ triangulus sm q est eqͥtibiarũ: sed sm q est triãgulus hẽt hꝰ angulos.

¶ Quia dixit q habere tres cõpetit ysocheli sm q triãgulus. iõ hoc declarat: qd declarãdo dat quedã documenta quomõ ppositis aliquibus subiectis respectu alicuius passionis si uolumꝰ cognoscere cui per qd inest. ut si respectu hꝛe tres ponaẽ triãgulus nobis ⁊ ysocheles siue equicrus ⁊ ysopleuros siue eqlaterus qui sunt spẽs triãguli. tunc debemꝰ videre qd illorũ sit in plus. cõstat aũt q in plus est triãgulus. 2° debemꝰ videre utrũ dicaẽ equoce uel sm vnaȝ rõnẽ triãgulus de illis pticularibꝰ. constat aũt q dicitẽ sm rõneȝ vnã. 3° vidẽdũ est utrũ illa passio isit oi triãgulo. cõstat q oibus his tribꝰ concurrentibus triãgulus erit huiꝰ sbm non eqͥtibiarũ. iõ ait. (Si igiẽ triangulus in plus est) sup. q̃ eqͥtiblarũ (⁊ est eadẽ rõ ⁊ nõ sm equocationẽ. triãgulus est) in eqͥtibiarũ ⁊ in alijs suis spẽbus (⁊ iest oi triangulo q ex duobꝰ rectis.) i. hec passio (nõ utiqȝ triãgulus sm q equitiblarũ sed) eqͥtibiarũ (sed q triãgulus est hꝰ habẽs angulos.) q. d. q oibus his ɔcurrẽtibꝰ per triãgulũ iest alijs hꝰ passio. ¶ Dubitaret forte aliqs. utrũ per ista tria documẽta sufficiẽter deẽ nobis aṙo ad cognoscẽdũ qd sit sbm pmũ ⁊ pprĩũ. ¶ Dicẽdũ q nõ. nã q anguli extrinseci ualeãt q̃tuoꝛ rectos cõpetit oi figure rectilinee. si ergo pponereẽ hec passio ⁊ ponerenẽ sbiecta huiꝰ passionis triãgulus ⁊ species eius cõstat q ibi occurrent oia tria illa documẽta. naȝ triangulus est in plus q̃ aliqua ciꝰ spẽs ⁊ sm eãdẽ rõnẽ pdicaẽ de qualibet sua specie. ⁊ huius passio iest oi triãgulo: nec tñ est triãgulus imediatũ sbm eius: sed figura rectilinea. pdicta eni documẽta nõ sufficiẽter insinuãt pprĩũ subiectum. sed ostẽdunt cui per qd inest. ostẽdunt eni q spẽbus triãguli iest talis passio per triãgulũ. sed nõ sufficiẽter arguũt documẽta illa q isit talis passio sm se. qꝛ posset ei inee per aliqd superiꝰ. hoc aũt sufficit pho q talis passio si inest ysocheli per triãgulũ nescieẽ de ysochele nisi sciaẽ de triãgulo. ⁊ si iest triangulo per aliud nescieẽ de triãgulo nisi sciaẽ de illo alio. demõstratio ergo particularis non aggenerat sciaȝ sine ulĩ. hoc est aũt qd itendit phs declarare. Uel possumꝰ dicere q inee oi triangulo: est inesse ulr. ⁊ qñ passio respicit ulr subm ⁊ ecõuerso cũ alijs ɔditionibꝰ tactis habeaẽ ad iueniẽdũ pprĩũ subm ⁊ per se subm ipsius passionis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quare ulr sciens magis cognoscit sm q est q̃ sm partem. potioꝛ itaqȝ est vniuersalis q̃ particularis.

¶ Ex his que dixerat ɔcludit ɔclusionẽ intentã dicens. [Quare ulr sciẽs magis cognouit sm q est.] i. sm q iest talis passio [q̃ sȝ partẽ.] i. q̃ si sciat pticulariter. ⁊ qꝛ sic est [potioꝛ est itaqȝ vniuersalis demõstratio q̃ particularis.] ¶ Deinde cum dicit.

¶ Amplius si qdem sit quedã rõ vna ⁊ nõ equoca. vniuersale erit utiqȝ nihil minus qbusdã sm partem. sed magis est quanto incorruptibilia sunt illis. que vo sm partem corruptibilia magis.

¶ Soluit ad rõnẽ tertiã de entitate dicens [Amplꝰ quidem si sit rõ vna ⁊ nõ equoca.] i. si ulẽ dicaẽ de suis iferioribus. ⁊ sm rõnẽ vnã ⁊ nõ equiuoce [vniuersale illud erit utiqȝ nihil minꝰ quibusdã sm partẽ sed magis q̃to icorruptibiliora sunt illis. que vo sm partẽ corruptibilia sunt magis.] q. d. q ulẽ nõ erit minus. i. non habebit minus de entitate q̃ pticularia q̃ que sunt sȝ ptẽ: imo magis ⁊ tanto magis hẽbit ulẽ de entitate q̃ pticulare q̃to ulia sunt icorruptibiliora illis. i. pticularibꝰ. ¶ Dubitaret forte aliqs. qd est magis ens an ulẽ an pticulare. ¶ Dicẽdum q duplex est pticulare. simplr sicut iduiduũ: ⁊ in respectu sicut spẽs est qd pticulare respectu gñis. nõ põt aũt hec qd ee de pticulari in respectu: sed de pticulari simplr. nã iõ hec qd orta est. qꝛ ulẽ in demõratione accipiẽ eẽ sine pticularibꝰ se si eẽt sine illis. sed constat q si ita ɔsidereẽ spẽs sine iduiduis cũ nõ sit sine illis. sicut ɔsideraẽ genꝰ sine spẽbus cũ nõ sit sine ipsis. hec g qd nõ est magis dubitabilis de gñe q̃ de spe. opȝ g q hoc referaẽ ad ipm iduiduũ sensibile qd nõ abstrahiẽ sb alio. rõ ergo pma de magis scire lȝ falsa sit apparẽter tñ arguit tã de pticulari in respectu q̃ de pticulari simplr. q magis faciat scire demõratio pticularis sm tale pticulare q̃ demõratio ulis ut magis sciamꝰ hꝛe tres de ysochele que est spẽs triãguli que est quid pticulare in respectu. uel de hoc triangulo descripto in puluere qd est pticulare simplr q̃ sciamꝰ talẽ passionẽ sciẽdo eã de triãgulo simplr. 2° tñ ⁊ tertia rõ spẽaliter arguit de pticulari simplr. Si g de hoc sit qd qd magis hẽat de entitate an tale pticulare an ulẽ. Dici põt q si loqmur de entitate que reqrit ad sciaȝ cuiusmodi est entitas sm q circa eã negociaẽ itellectꝰ. plana est rñsio q plus hẽt de entitate ulẽ q̃ pticulare. imo ulẽ hẽt talẽ entitatẽ ⁊ non pticulare: nã ulẽ est per se obm itellectꝰ ⁊ nõ pticulare. si vo loqmur de ipsa entitate sm se distinguemꝰ de ente sm q distinguit cõmẽ. in. 5. meta. nã qd de ente sȝ rõnẽ vno mõ ptinet ad qõnes de gñe. ⁊ sic ens dicit ipaȝ eẽntiã rei. ⁊ sic ens diuidiẽ p se in. 10. pdicamẽta. Allo mõ qd de ente ut diẽ cõmẽ. ptinet ad qõnẽ de acciñte. ⁊ sic ens dicit ipȝ exñs. si ergo queraẽ qd hẽt magis de entitate an ulẽ an pticulare. si sit qd de ente ut dicit ipaȝ rei eẽntiã plana est rñsio. nã ulẽ est tale ens simplr. pticulare aũt nõ est ens nisi determinati tpis. ⁊ q̃tũ ad hoc põt referri lr̃a phi q ulia tãto sunt magis entia q̃ pticularia quãto sunt icorruptibiliora illis. Si vo loquamur 3° mõ de ente videẽ q̃tũ ad hoc hꝛe dubiũ. qꝛ nõ videẽ existẽ ulẽ nisi in pticularibꝰ. nã sunt oia in pmis: ⁊ destructis pmis est ipoẽ aliqd alioꝝ remanere. possemꝰ tñ dicere q istud eẽ accidit scie. nõ est eni scia de rebus q̃tũ ad existere qd hñt. sed sensus est circa res sic acceptas. scia aũt est de rebꝰ sm suã eẽntiã ⁊ qdditatẽ ⁊ iõ dubitatio q̃tũ ad istud eẽ nõ est ad ppositũ. possemꝰ tñ dicere q ẽt q̃tũ ad istud eẽ ulẽ plus hẽt de eẽ q̃ aliqd pticulare signatũ lȝ nõ hẽat plus q̃ oia pticularia successiue. nã nullũ pticulare signatũ loquẽdo de istis corruptibilibꝰ hẽt eẽ nisi sm determinatũ tps. ulẽ aũt hẽt eẽ semp. Rursus a nullo pticulari signato depẽdet ulẽ totalr sm suũ eẽ: qꝛ adhuc reseruaẽ nã rei ulis in alijs pticularibꝰ corrupto quocũqȝ pticulari signato. sic g in hac qõne loquẽdũ est de ulĩ respcũ pticularis simplr. sed si uolumꝰ loquí de ulĩ respcũ pticularis sm respectũ sic dẽ iferiꝰ est qdã pticulare respectu supioris. sic put ad ppositũ spectat ulẽ est magis ens q̃ pticulare. ut triãgulus est magis ens q̃ aliq spẽs eiꝰ. ⁊ illd analoguȝ de quo pbaẽ pmutata pportio est magis ens q̃ aliqd suoꝝ analogatoꝝ. nã ens sine eẽ de quo agit demõrator: nõ est ens uel eẽ absolutuȝ. sȝ est ens uel eẽ sub ppria passiõe. sȝ ɔstat q magis est ens sub ppa passiõe sbm ulẽ. qꝛ est ens sub tali passione sm q ipm q̃ aliqd alioꝝ in q diuidiẽ tale ulẽ sbm. ⁊ ad hꝰ satis põt referri vba phi q ulẽ magis sit ens. qꝛ magis incorruptibilr. i. magis iseparabilr se hẽt ad hꝰ passionem. respectu g particulariuȝ simplr vniuersalia sunt magis entia: qꝛ sunt magis icorruptibilia. sed per cõparationẽ ad pticulare in respectu ulia subta sunt magis entia ⁊ magis icorruptibilia. i. magis separabilia ut referũtur ad

passionē demōstrādam de ipis. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Amplius neqꝫ vna necitas est opiari aliqd eē hoc pter hꝰ qm̄ vnū ostēdūt nihil magis q̄ȝ in alijs quecūqꝫ nō aliqd significāt. hȝ aut q̄le aut ad aliqd aut facē: sic ḡ nō demrāno cā est sed male audiēs.

¶ Soluit ad scdam rōnē de errore. d. [Amplius nec vna necitas est opiari aliqd eē hoc.]i. ulē eē [pter hoc.]i. pter pticularia [qm̄ vnū ostēdūt.]i. ex eo q̄ demrantes demōstrāt aliqd de uli tanqꝫ de aliquo vno [nihil eni magis]oꝝ ex hoc opinari q̄ ulē sit pter pticularia [q̄ȝ in alijs q̄cūqꝫ nō significāt aliq.]i. quecūqꝫ non significāt sbam [sed aut q̄le aut ad aliqd aut facere. si ḡ non demrātio est cā]erroris huiꝰ [sed male audiēs.]i. tu ipe es tibi cā huiꝰ erroris qui es male audiēs. i. qui nō itelligis sic̄ debes. ¶ Notādū q̄ pticularia sūt multa. cū ḡ ulē ꝯsideraf ut aliqd vnū videf ꝯsiderari pter illa multa. ⁊ q̄ demrator cū demrat ulr demrat passionē tanqꝫ de sbo vno. iō videf q̄ accipiat illud vnum pter multa. iō ait phs q̄ cū demrantes ostēdūt vnū. i. ostēdūt aliq̄ȝ passionē de aliquo sbo uli tanqꝫ de sbo vno nulla necitas est opinari illud ulē qd̄ ꝯsideraf ut vnū esse pter multa pticularia in qbꝰ existit. ¶ Notandū et q̄ aliqñ aliqd pdicamꝰ de ipo acc̄ñte ſm se: ut dicemꝰ q̄ albedo est color. nunqꝫ ergo q̄ color pdicabif de albedine ſm se. opinabif ex hoc aliqs q̄ albedo sit aliqd existēs ſm se. sic ergo in alijs que nō sunt sba ex eo aliqua dicunf de illis ſm se nulla necitas est q̄ opinemur ea existere ſm se. sic ⁊ de ipis ulibus ex eo q̄ alique passiones demrant de eis ſm se nulla necitas est q̄ credamꝰ talia ulia existere ſm se. ¶ Dubitaret forte aliqs quō que sunt in alijs pñt eē ſm se. ¶ Dicēdū q̄ esse ſm se est tripl̄r. uel eē ſm se q̄tū ad actualeȝ existētiā. uel eē ſm se ſȝ ꝯsideratione itellectꝰ. uel eē ſm se sub aliqbꝰ pdicatis. eē ſm se ſm actualē existētiā sunt solū indiuidua sbstātie in qbus oīa alia habēt esse qbus destructis īpossibile est ſm tale esse aliqd aliorū remanere. Esse sūt ſm ꝯsideratiōnē itellectꝰ sicut sunt ulia possumus eni ꝯsiderare vniuersale nihil ꝯsiderando de pticulari. ⁊ sic abstrahendo vniuersale a pticulari nō est ibi mendaciū. q̄ pōt semp itelligi pꝰus non itellecto posteriori. cū ergo pticulare addat supra ulē suū poterit ꝯsiderari ulē sine illo addito. ⁊ sic ꝯsiderabif sine pticulari. cū ergo demōstraf aliqd de uli ſm se bn̄ est illud ulē absqꝫ pticularibꝰ nō ſm actualē existētiā: sed ſm ꝯsideratione itellectꝰ. 3ᵒ aūt mō put dicimꝰ aliq̄ esse ſm se: q̄ sunt ſm se sub aliquibꝰ pdicatis. sic etiā ipa accn̄tia sunt ſȝ se ut color dicif de albedine ſm se in pmo mō dicendi per se. ⁊ lȝ triāgulus sit accn̄s hīe tres dicif de triāgulo ſȝ se. ad hoc ḡ uadit similitudo phi. vȝ q̄ sic in alijs a sba cū aliq̄ dicunf de eis ſm se nulla necitas est opinandi ea per se existere. sic nec cū dr̄ de ulibꝰ.

¶ Amplius si demrātio est sillogismus demōstratiuus cāe ⁊ pter quid. ulē aut magis est cā. cui eni per se inest aliqd hoc idē ipius cā est. vniuersale aūt est prīmū cui inest per se causa ergo vniuersale est. q̄re ⁊ demōstratio dignior est. magis eniȝ causa est ⁊ quod pter quid est.

¶ In parte ista ut dicebaf phus adducit rōnes ueras ad pbandū q̄ vniuersalis demrātio sit potior. Circa qd̄ septē facit ſm q̄ septē rōnes adducit. scda ibi [Amplius usqꝫ. tertia ibi [Ampliꝰ q̄to ciꝯqꝫ.]q̄rta ibi [Amplius si magis.]quinta ibi [Amplius aut ē ⁊ sic.]sexta ibi [Magis etiā manifestū.]septima ⁊ ultima ibi [Et vniuersalis qdē.]Dicit ergo [Amplius si demōstratio est sillus demratiuꝰ cause ⁊ pter qd. ulē aūt.]s. sbm [magis est cā]q̄ȝ. s. pticulare. q̄ aūt tale ulē sit magis cā patet. q̄ [cui eni inest aliquid per se.]i. aliq̄ passio [hȝ idē]uel id idē [est cā ipsi.]s. passiōis [ulē aūt]sbm [est pmū.]i. est illō [cui per se]⁊ pmo [inest]passio. si ergo sbm per se. ⁊ pmū est cā passiōis. ⁊ tale sbm est ulē [cā igif]sup. ipiꝰ passionis [est vniuersale.]s. subm [q̄re ⁊ demrātio.]s. ulis [dignior est. magis eni cā ⁊ pter qd est.]i. talis demrātio est magis per cām ⁊ magis pter qd. ¶ Dubitaret forte aliqs. q̄ videf hec rō sophistica: demrātio est eni silꝫ cāe ⁊ pter qd q̄tū ad mediū q̄ mediū qd̄ accipit demrator ꝯȝ eē per se ⁊ e q̄ta cā passionis. phus aūt hic pbat demrationē ulem eē potiorē rōne cālitatis nō referēs cālitatē ad mediū: sed ad sbȝ. ¶ Dōm q̄ demrātio potissima accipit mediū pter qd respcū passionis. nō absolute: sed ut est in tali sbo. tale ḡ sbm debet eē cāle. i. ſm q̄ huiꝰ debet eē cā passiōis. ⁊ debet in se hīe cāȝ passiōis. ⁊ q̄ sic sbm cāle. ⁊ sic hn̄s in se cām nō est sbm pticulare: sed ulē. ꝯñs est q̄ demrātio ulis sit potior demrātione pticulari. Qd̄ ḡ arguebaf q̄ cālitas debet referri ad mediū nō ad sbm: dici debet q̄ cālitas debet referri ad mediū ut cōparaf ad passionē nō simpl̄r. sed ut cōparaf ad passionē ut hēt eē in subiecto. talis aūt causalitas nō pōt esse in medio nisi etiam ipsum subiectum sit causale. ⁊ q̄ hꝰ subiectū accipit demōstratio ulis nō particularis. ideo dicif talis demrātio magis cālis esse ⁊ esse potior. ¶ Deide cū dicit.

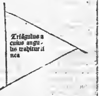
¶ Amplius usqꝫ ad hoc querimꝰ pter qd ⁊ tūc opinamur scire cū nō sit aliqd aliud pter qd sciamꝰ q̄ȝ hoc aut q̄ fiat aut q̄ sit. Finis eni ultimꝰ ⁊ terminꝰ iā sic est. ut cuiꝰ cā uenit: ut accipiat argētum. hoc aūt est ut reddat cui debuit. hoc aūt est ut non iniuste agat. ⁊ sic pcedētes cū nō sit amplius pter aliud neqꝫ alterꝰ cā pter hoc sicut pter finē dicimꝰ uenire ⁊ fieri ⁊ esse. ⁊ tūc cog̃scere magis pter qd uenit. Si igif sil̄r se habet in alijs causis ⁊ que sunt pter qd. In his aūt quecūqꝫ cause sic sūt sicut que est cuius cā sic scimus maxime. ⁊ in alijs igif sic maxime scimꝰ cū nō amplius sit hoc quoniā aliud est.

¶ Adducit scdaȝ rōnē. Circa qd̄ duo facit. q̄ pᵒ ponit vim rōnis siue vȝ medij. 2ᵒ qd̄ dixerat adaptat ad ppositū ibi (Cū ḡ cog̃scamꝰ.) Dic ḡ q̄ (ampliꝰ usqꝫ ad hoc querimꝰ pter qd) donec sup. nō sit ulterius assignare cām. nec sit ulteriꝰ pter qd igrere. iō sbdit q̄ (⁊ tunc opiamur scire cū nō sit aliqd aliō q̄ȝ hꝰ.) i. cū nō sit assignare aliquā ulteriorē cām q̄ȝ hec q̄ est assignata (aut q̄ fiat aut q̄ sit.) i. tā in fieri q̄ȝ in eē: siue rā in cāis fiēdi q̄ȝ in causis eēndi. ⁊ sbdit q̄ (finis ⁊ ultimꝰ terminꝰ sic est. s. qñ deuētū est ad illā cām q̄ nō ꝯtingit ulteriꝰ querere. Ubi eni ē finis ibi est ultimꝰ terminꝰ: qd̄ pȝ i cāis finalibꝰ. q̄ semp q̄rimꝰ donec sciamꝰ ultimū finē: qd̄ declarat p exēplū (ut) si queraf de aliquo (cuius cā uenit) dicet (ut accipiat argentū. hꝰ aūt) si queraf ulteriꝰ dicef q̄ iō est (q̄renꝰ reddat cui debuit. hoc aūt) si queraf ulteriꝰ q̄re. s. vult reddere debitū dicef q̄ iō est (ut nō iniuste agat. sic pcedētes cū nō erit ampliꝰ) dicere (pter aliud. nec) sup. q̄ uenerit (alterꝰ cā.) s. cū deuētū fuerit ad ultimū intētū siue ad ultimū finē (dicimꝰ ipm uenire pter hoc sicut finē ⁊ esse ⁊ fieri.) tam eniȝ

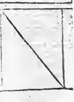
in cē ꝗ in fieri qrim⁹ semp ultimā cām. sicut enim qri mus de cāis eēndi: sic ꝛ de causis fiēdi. ꝛ subdit qꝛ [ꝛ tūc cognoscim⁹ magis ꝓp qd uenit]ꝛ ait qꝛ [si igit sil̄r se hēat in alys cāis.] q.d. qꝛ si se hēt silr in alys gn̄ib⁹ cāruꝫ in qb⁹]ↄtingit q̄rē [ꝓp qd] sicut in cāis finali bus suppledū est qꝛ ꝛ in alys gn̄ib⁹ cārū opꝫ q̄rere ulti mā cām. ꝛ ait qꝛ [in his aūt q̄cūqꝫ sic cāe sunt sic est cu ius cā.] i. in causis finalib⁹ [maxime sic scim⁹] q̄n. s. deuētū est ad ultimū finē [ꝛ in alijs] sup. gn̄ib⁹ cāruꝫ [tūc igit maxime scim⁹ cū nō amplius sit hoc q̄m aliud.] i. cū nō amplius sit assignare aliā ulteriorē cām. tota ꝗ vis totius dicti in h̄ ↄsistit qꝛ in oib⁹ gn̄ib⁹ cārū tā in finalib⁹ q̄ꝫ in alijs tā in causis eēndi q̄ꝫ fiēdi tunc maxime scimus cū deuētū est ad ultimam cām non est querere q̄m aliud ut cū nō est assignare aliā ulteriorez causam. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cū igit cognoscim⁹ qdē qꝛ q̄tuor qui sūt extra eq̄les sunt q̄m eqrbiarū adhuc deest ꝓpter qd qꝛ triāgulus. ꝛ hoc qꝛ est figura rectilineis. si autez hoc nō amplius ꝓpter qd aliud. tūc maxime scimus ꝛ vniuersaliter. tūc vniuersalis utiqꝫ potior est.

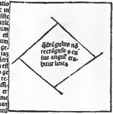
¶ Posita vi rōnis ꝛ posita vi mediꝫ qđ dixerat adaptat ad ꝓpositū. d. [Cū igit qdē cognoscamus qꝛ anguli q sunt extra sunt eq̄les q̄tuor] sup. rectis [q̄m eqrbiarū.] q.d. qꝛ cū hāc passionē. vꝫ qꝛ anguli extrinseci sūt eq̄les q̄tuor rectis ꝓbamus de eqrbiarū. i. de eqcruri [adhuc deest] querere [ꝓpter qd.] ná eqcruris nō qꝛ eqcruris: sed qꝛ aliud ut [qꝛ triāgulus] hēt hāc passionē. ꝛ triāgulus nō qꝛ triāgulus: sed qꝛ figura rectilinea hēt hāc passionē. figura aūt rectilinea nō habet eā ꝓpter aliud ideo ait qꝛ si hāc passionē assignam⁹ [q̄m eqrbiarū adhuc deest] querere (ꝓpter qd: ut qꝛ triangulus. ꝛ h.) ꝛ triāgulus habet hanc passionez (qꝛ est figura rectilinealis) nel (rectilinealis) nel (rectilinea) ut habz aliud. si aūt hoc non) i. assignare (amplius ꝓpter qd aliud.) i. si hec passio nō cōpetit recti linee per aliud (tūc maxime scim⁹. ꝛ) tūc autez est vniuersalis subiectū. ꝛ quia sic est (uisis utiqꝫ) demonstratio (potior est) sup. qꝫ particularis. ¶ Notādū

Quadrāgulus rectangulus a cuius āgulis trahitur linea

autem rationem hāc in hoc consistere qꝛ maxie scimus cum deuentū est ad ultimum in omni genere cāe taz i eē q̄ꝫ i fieri ꝛ qꝛ sbm est in aliquo genere cāe respectu passionis. tūc ergo maxime sciem⁹ quando deuentū erit ad ultimū sbm ꝛ quia q̄ꝫ diu est demōstratō pticlaris: nō demōstrat passio de ultimo sbo. qꝛ tūc demōstrat d ultimo sbo quando est ul̄e s. tale sbꝫ. ꝛ qꝛ quādo est ul̄e sbm: tunc est ul̄is demōstratio ↄñs est qꝛ ul̄is dmōstratio sit multo potior ꝛ magis faciat scire q̄ꝫ pticularis. ¶ Notādū etiā qꝛ hēre angulos extrinsecos eq̄les duob⁹ rectis ē ꝓpriū triāguli ꝛ nulli⁹ alteri⁹ figure. sꝫ qꝛ āguli extrīseci ualeāt q̄tuor rectos cōpetit triāgulo ꝛ oi figure rectilinee. q̄cūqꝫ eni āguloꝝ fiat figura rectilinea totū augmētū ē ad iteri⁹. q̄tū āt ad ualorē nihil augmētant āguli exteriores triāguli qꝫ q̄trāguli qꝫ pēthagoni qꝫ si hēt mille āgulos qđ totū patē pōt ex .32 ꝓpōe pmi. Euclidis dicētis qꝛ totū augmētū recipit i āgulis iteriorib⁹. ꝛ qꝛ nō augmētāt exteriores q̄tū ad ualorē. nā bñ augmētant q̄tū ad nūꝫ. pl̄es eni āgulos exteriores hēt q̄drāgulus q̄ꝫ triāgulus. ꝛ pēthagonus q̄ꝫ q̄drāgul̄s. sꝫ illi anguli lꝫ sint pl̄es sūt strictiores ita qꝛ nō plus ualēt. figura eni rectilinea q̄to ē pluiū angu loꝝ tāto anguli iteriores sūt āpliores ꝛ exteriores strictiores. ꝛ qꝛ i figura rectilinea q̄to pluriū ē angulorū tāto hēt strictiores āgulos. iō ꝓp plurarē āguloꝝ nihil lucrat q̄tū ad ualorē coꝝ. ꝛ ēt nihil pdit. sꝫ eni āguli extrīseci cuiuslibet figure rectilinee q̄tcūqꝫ āguloꝝ sit

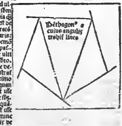

figura illa ualēt q̄tuoꝛ rectos. ḡ hec passio hēre angulos extrinsecos ualētes q̄tuoꝛ nō cōperit eq̄tibiarū ſm ſe: ſed per aliq̄d ſupius ut per triāgulū. nec triāgulo cōpetit ſm ſe ſed per aliq̄d ſupius ut per figurā rectiline am. figure aūt rectilinee cōpetit nō per aliud ſed ſꝫ ſe. hāc igiẛ passionē maxime ꝯtingit ſcire de figura rectilinea: que eſt uł'e ſbm. ⁊ q꞉ cū hec passio demr̄aẛ de eq̄tibiarū eſt demr̄atio ꝑticularis. ⁊ cū demr̄aẛ de triangulo eſt ēt ꝑticularis. cū aūt demr̄aẛ de rectilinea figura tūc eſt ul'is. q꞉ hāc passionē maxime ꝯtingit ſcire de figura rectilinea. ꝯn̄s ē ꝙ demr̄atio ul'is q꞉ accipit ul'e ſbm maxie facit ſcire. pp̄ qḋ eſt multo potioꝛ q̄ꝫ ꝑticularis. ℭ Dubitaret forte aliq̄s. q꞉ vꝫ h̄ falſum ꝙ figure rectilinee nō cōpetit hec passio per aliq̄d aliud. nam ſi nō cōpereret ei per aliud nō poſſet demr̄ari de ipſa. demr̄aẛ aūt ex eo ꝙ oīs figura rectilinea eſt reſolubilis ī tot angulos quot angulos hēt dēptis duob᷒. quelibet enī figura rectilinea eſt tot triāguli quot angulos hēt dēptis duob᷒. ſi ḡ remoueanẛ duo anguli a triangulo remaner vn᷒ angulus. qlibet enī triāgulus eſt vn᷒ triāgulus. ſi vō remoueanẛ duo anguli a q̄drāgulo remanēt duo anguli. qlibet enim q̄drāgulus eſt duo triāguli. ſic ſi remoueanẛ duo anguli a pēthagono remanent tres anguli. qlibet enī pēthagon᷒ eſt tres triāguli. ſi ḡ demr̄abiẛ hec passio. q̄cūq꞉ figura reſolubilis eſt in tot triāgulos quot angulos hēt dēptis duob᷒ hēt āgulos extriſecos ualētes q̄tuoꝛ rectos. oīs figura rectilinea ē hᵐ. ḡ ⁊c̄. ℭ Dōm ꝙ nō cōpetē per aliud eſt duplr. uel nō per aliud ſbm. uel nō ꝑ aliā cām. q̄diu ḡ passio demr̄aẛ de ſbo cui cōpetit ꝑ aliud ſbm eſt demr̄atio ꝑticularis: q̄n̄ aūt ꝯuētū eſt ad ſbm cui nō ꝑ aliud ſbm cōpetit: ſed ꝑ aliā cām illa eſt demr̄atio ul'is. q̄n̄ aūt ꝯuētū eſt ad talē passionē ⁊ ad tale ſbꝫ que nō cōpetit ei ꝑ aliud ſbm nec ꝑ aliā cām eſt ꝓpō imediata idemr̄abilis. ⁊ eſt ꝓnᵐ demr̄ationis ⁊ ſcie. q̄zto ḡ min᷒ eſt ibi de ꝑ aliud tāto plus facit ad ſcire. iō ꝓpōnes imediate in quibus nō eſt dare ꝑ aliō nec q̄ztū ad ſbm nec q̄ztū ad cām ſed ſtatim rō claudiẛ in ſbo maxime faciunt ad ſcire. lꝫ enī talīū ꝓpōnū nō ſit ſcia ſed itellect᷒. ipſe tn̄ maxime faciūt ad ſcire: q꞉ ſunt ꝓnciptū ſcie. in hac ḡ ꝓpōne aſſūpta tanq̄ꝫ uera ꝙ ī ꝓpōnib᷒ ī qb᷒ min᷒ ē de ꝑ aliō magis eſt de facē ſcire. ꝯn̄s eſt ꝙ demr̄atiōes ul'es que demr̄ant passionē de ſbo ubi min᷒ ē ꝑ alio: q꞉ nō cōpetit illa passio ꝑ aliud ſbm: ſed ꝑ aliā cām. m̄lto magis faciāt ad ſcire q̄ꝫ demr̄atōes ꝑticulares ubi plus eſt de ꝑ aliud. demōſtrāt enī tales demr̄atiōes passionē de ſbo que eſt per aliud ſbm ⁊ per aliā cām. ℭ Deide cū dic̄.

ℭ Amplius quātocūq꞉ demr̄atio magis ſꝫ ꝑte s eſt in īfinita cadit. ul'is aūt in ſimplex ⁊ finē. Eſt aūt ſm ꝙ ſunt īfinita non ſcibilia: ſed ſm ꝙ ſunt finita ſcibilia ſūt. Scōm itaq꞉ ꝙ vniuerſalia ſunt magis ſcibilia ſūt q̄ꝫ que ſunt ſm partem.

ℭ Adducit tertiā rōnē. Circa qḋ duo faē. q꞉ pᵒ facit qḋ dcm̄ ē. 2ᵒ remouet quādā cauillationē q̄ fieri poſſet circa h᷒ rōnē. ibi[Demr̄abilia igiẛ.]Dic ḡ ꝙ[Amplī᷒ aūt q̄ztocūq꞉ utiq꞉ magis ē ſm ꝑtē ī īfinita cadit]aliq tēxt᷒ hūt. ī īfinita cadē. ſed lr̄a eſt coꝛrupta ut pꝫ ex alia trāſlatiōe. demr̄atio ḡ q̄zto magis eſt ſm ꝑticularia: tāto magis cadit ſiue tāto magis uadit ī īfinita[ul'is aūt tē]uadit ſup. uel cadu[in ſimplex ⁊ finē.]i. in aliq̄d finitū ⁊ vnū. ⁊ ſbdit ꝙ[eſt aūt.]i. ꝯtingit[ſm ꝙ ſūt īfinita nō ſcibilia]eē ſup. [ſm aūt ꝙ ſunt finita ſcibilia ſūt]⁊ q꞉ ſic eſt[ſm utiq꞉ ꝙ ſūt ul'ia ſūt magis ſcibilia q̄ꝫ que ſūt ſm ꝑtē.]i. q̄ꝫ ꝑticularia. ℭ Notādū aūt ꝙ īfinitū ſm ꝙ hu᷒ eſt ignotū. nā illud eſt notū apud itellēm cu᷒ fines ꝯſpicit. ⁊ iō itell's ī itelligēdo diffinit.

diffinire idē eſt enīꝫ ꝙ eſt finire ⁊ terminare. vn̄ ⁊ ipſa diffō a pho in multis locis uocaẛ termin᷒. accipit enīꝫ diffō gen᷒ ⁊ dr̄iam que ſūt q̄ſi termini nāe rei. nā inter ea q̄ſi iter fines q̄ſdā ⁊ iter q̄ſdā terminos tota nā rei claudiẛ. ut ex᷒ tales fines nō īueniaẛ aliq̄d de nā rei. ſi ḡ itell's in itelligēdo diffinit qḋ caret fine ſubterfugit cognitionē itell's. pp̄ qḋ quāto aliq̄d eſt magis īfinitū tāto eſt magis ignotū. ⁊ q̄zto magis finitū tanto magis de ſe notū. ⁊ q꞉ ul'ia ſūt pauciora ⁊ magis finita q̄ꝫ ꝑticularia: ire in ꝑticularia eſt ire in īfinitū. ire autēꝫ in ul'ia eſt ire in aliq̄d finitū ⁊ vnū. q̄re demr̄atio ul'is eſt potioꝛ ꝑticulari ⁊ magis faciēs ſcire. ℭ Dubitaret forte aliq̄s. utrū ſit alia cā q̄re ꝑticularia ſunt magis infinita ⁊ minus ſcibilia niſi q꞉ ſunt plura nūo. ℭ Dōm ꝙ mā magis dicit q̄d infinitū. forma aūt magis q̄d finitū. vn̄ ⁊ mā nō eſt cognoſcibilis niſi per analogiā ad formā. ſed ꝯſtat ꝙ forme quāto ul'iores tanto magis abſtracte. ⁊ per ꝯn̄s tāto magis formales. pp̄ qḋ ſm ꝙ huiuſ ſunt magis finite. quāto aūt ꝑticulariores min᷒ abſtracte. ⁊ per ꝯn̄s magis māles ⁊ minus note apud itellꝫ. lꝫ enī forma ut in mā recipiẛ q̄zto ul'ioꝛ tāto mālioꝛ. tn̄ ut ꝯſideraẛ abſtracta q̄zto ul'ioꝛ tāto formalioꝛ q꞉ ul'iora formaliora ſūt finitiora. ⁊ ꝑ ꝯn̄s magis ſcibilia. demr̄atio ḡ ul'is magis facit ſcire. ℭ Deide cū dic̄.

ℭ Demr̄abilia ḡ magis ſūt ul'ia. De demōſtrabilib᷒ aūt magis eſt demr̄atio. ſil'r enīꝫ magis ad aliq̄d ſunt. dignioꝛ ergo ul'is eſt q̄m q̄dem ⁊ magis eſt demonſtratio.

ℭ Remouet quādā cauillationē. poſſet q̄s forte dicē ꝙ nō ſequiẛ ꝙ ſi ul'ia ſunt magis demr̄abilia ⁊ magis ſcibilia ꝙ demr̄atio ul'is magis facit ſcire. iō ꝓbat ꝙ hoc ſeq̄tur. nā hec dicunẛ relatiue. demr̄atio dr̄ relatiue ad demr̄abile. ⁊ ſcia ad ſcibile. illa ḡ que ſūt magis demōſtrabilia ⁊ magis ſcibilia eoꝛuꝫ erit potioꝛ demr̄atio ⁊ potioꝛ ſcia. iō ait ꝙ[demr̄abilia igiẛ ſunt magis ul'ia. de demr̄abilib᷒ aūt magis erit demr̄atio]ſup. magis ⁊ ſubdit ꝙ[ad aliq̄d enim ſil'r magis.]i. ea que ſunt ad aliq̄d ſil'r mō ſe hūt ad magis. ita ꝙ ſi vnum eſt magis ⁊ aliud. que ergo ſunt magis demr̄abilia illoꝝ eſt magis demr̄atio. ⁊ que magis ſcibilia illoꝝ potioꝛ ſcia. iō ait. q꞉ ſic eſt[dignioꝛ eſt ḡ]demr̄atio[ul'is]q̄ꝫ ꝑticularis[q̄m ipſa eſt magis demr̄atio]q̄ꝫ ꝑticularis. q꞉ ſ. de magis demr̄abilibus. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Amplius ſi magis ꝓponēda ſm quaꝫ h̄ ⁊ aliud q̄ꝫ ſꝫ hoc ſolū cognoſcit. Ul'e aūt habēs cognoſcit ꝑticulare. h̄ aūt ul'e non ſcivit. ⁊ ſic magis ꝓponēda erit vniuerſalis.

ℭ Adducit q̄rtā rōnē dicēs[Amplius ſi magis ꝓponēda]eſt ſup. demr̄atio illa[ſm quā]cognouit[hoc ⁊ aliud.]i. ul'e ⁊ ꝑticulare[q̄ꝫ ſꝫ quā cognouit ſolū h̄.]ſ. ſolū ꝑticulare[ul'e aūt hn̄s cognouit ⁊ ꝑticulare. h̄ aūt.]ſ. habēs. i. cognoſcēs ꝑticulare[nō ſcivit ul'e]q̄ꝫ rē[⁊ ſic.]i. ꝓpter rōnē iſtā q̄rtā in q̄ꝫ[magis erit ꝓponēda.]i. magis erit appcīāda ſup. demr̄atio[vniuerſalis]q̄ꝫ ꝑticularis. ℭ Notādū aūt ꝙ ſciēs oēm mulam eē ſterilē ſcit aliquo mō hāc mulā ſterilē. ſi autē neſciat: hoc eſt q꞉ nō ꝯtraerat: nō ꝯſiderat. nō īducit hoc ꝑticulare in ſuū ul'e. ualde ergo modicū deficit ei ſcientia ꝑticularis ſi hēat ſciam de ul'i. q꞉ q̄n̄ modicū deeſt ītell's accipit q̄ſi nihil deeſſe. ut dr̄ in. 2. phiſi. iō ſciēs ul'e dr̄ ſcire h̄ ⁊ aliud. iō dr̄ ſcire ēt ꝑticulare. ſed ſciēs ꝑticulare min᷒ eſt remot᷒ a ſcia ul'ia. ſciēs enī hāc mulā eſſe ſterilē multū ē lōginqu᷒ ut ſciat oēꝫ mulā. q꞉ ſi hec eſt mula ē ſterilis poſſet ꝯtīgē h̄ ex aliq̄ ꝑticulari cā. ſic ꝙ aliq̄ mulier ē ſterilis ex aliq̄ ꝑticulari cā. nō tn̄ oīs mulier eſt ſterilis. q̄ztūcūq꞉ ḡ uelit ꝯſiderare habēs ſciam

de pticulari licz per hoc possit deuenire ad sciam uilis. multū est tñ adhuc lōginquꝰ a tali scia. pꝑter qd̓ meri to sciēs pticulare dī ulē nescire. ❡ Deide cū dicit.

❡ Amplꝰ aūt ꝛ sic. ulē eni magis demr̄are est qd̓ est p mediū demr̄are cū ꝓpinquiꝰ sit mediū pncipio. prime aūt imediatū est. h aūt est pncipiū. si igit̄ que ex pncipio est ea que nō ē ex pncipio magis ē ex pncipio ea que minꝰ ē certior demr̄o. Est aūt hꝰ ulis magis dignior itaqꝫ ulis magis erit.

❡ Adducit rōnē q̄rtā. Circa qd̓ tria fac. q̄r pᵒ fac qd̓ dictū est. 2ᵒ qd̓ dixerat exponit i termis. 3ᵒ q̄si per modū epilogi narrat q̄r se hēant rōnes facte dicens q̄sdā ex eis logicas eē. 2ᵃ ibi ⌊ Ut si oz. ⌋ 3ᵃ ibi ⌊ Sz eoz. ⌋ Dic ḡ ⌊ Amplꝰ aūt ꝛ sic. ⌋ i. p istā rōnē q̄rtā ⌋ ulē aūt est magis demr̄are ⌋ sup. q̄z pticlare. q̄r ⌊ qd̓ est demr̄are p mediū cū sit ꝓpiꝰ. ⌋ i. ꝓpinquius ⌊ pnᵒ ⌋ sup. est magis demr̄are ⌊ prime aūt ⌋ sup. pnᵒ ⌊ imediatū est. h aūt. ⌋ s. imediatū ⌊ pnᵐ est. si ḡ ⌋ demr̄atio ⌊ que ē ex pnᵒ est ⌋ sup. potior ⌊ ea que nō est ex pnᵒ ⌋ ꝯñs est q demr̄atio que ⌊ magis est ex pnᵒ sit certior ea que ē minꝰ. hꝰ aūt est ulis ⌋ q̄r ulis est magis ex pnᵒ ꝛ ꝓpingor pnᵒ q̄z particularis ⌊ dignior itaqꝫ erit ulis ⌋ q̄z pticlaris. ❡ Dubitaret forte aliqs q̄r dixit q prime aūt pnᵒ imediatū ē. ꝛ postea dixit q h. s. imediatū est pnᵐ. si ḡ imediatū est pnᵐ nō est prime pnᵒ. ❡ Dōm q ut sup diximꝰ imediatū idē est q nō p aliō. ꝛ idē imediatū est idemr̄abile. sic ḡ duplex est nō p aliō ita duplex erit imediatū ꝛ duplex erit idemr̄abile. dī eni nō p aliō ut diximꝰ ul q̄r nō est p aliō sbz. ul q̄r nō est p aliā cām. Sic ē duplex ē imediatū ul sbz sbz ul sz cāz. ꝛ duplex ē idemr̄abile. ul q̄r nō est demr̄abile p aliō sbm. uel q̄r nō est demr̄abile p aliā cām. q ḡ triāgulus hēt tres est imediata ꝓpō ꝛ nō imediata. ꝛ ē demr̄abilis. ꝛ nō demr̄abilis. ꝛ ē pnᵐ ꝛ prima pnᵒ. imediata est eni ꝛ idemr̄abilis p sbm. q eni triāgulꝰ hēt tres nō pōt demr̄ari p aliō sbm. est eni triāgulus imediatū sbm talis passiōis. pōt tñ demr̄ari p aliā cāz. ꝛ h mō est ꝓpō imediata. talis ḡ ꝓpō q triāgulus hēt tres est pnᵐ in demr̄atiōe pticulari. ubi demōstraf p aliō sbm ꝛ nō est pnᵐ sz est primū pnᵒ. i. est prima cāe. q̄r hēt in se pfectam cām p quā demr̄af demr̄atiōe ulis talis passio de toll sbo. nō ē ḡ icōueniēs q aliq ꝓpō diuersis respectibꝰ sit mediata ꝛ imediata sit pnᵐ ꝛ prima pnᵒ. Uel possumꝰ dicere q qdlibet est potissime primū sibiipi. ulē ḡ sbm q̄r est imediatum ꝛ hēt rōnē pncipij potissime est primū pnᵒ. q̄r est primū sibiipi. pꝰ īn via melior est. ❡ Deide cū dicit.

❡ Ut si oz demr̄are. a. de. d. media sint in quibꝰ est. b. c. magis aūt sursum sit. b. quare si per. b. vniuersale magis est.

❡ Qd̓ dixerat exponit in terminis. d. ⌊ ut si oz demr̄are a. de. d. ⌋ i. hēre tres de eq̄tibiaz ul passionē aliā de sbo aliq pticulari ⌊ media aūt sint ⌋ duo ⌊ in qbꝰ ē. b. c. ⌋ i. hēre angulū extrīsecū. ꝛ triāgulus ⌊ magis aūt sursū sit b. ⌋ i. mediū istō qd̓ signatur p. b. vz hēre angulū extrinsecū sit mediū magis sursuz ⌊ q̄re si ulē magis est p. b. ⌋ i. magis est p media sursuz. ꝯñs sup. est q magis fac scire. ❡ Notādū aūt q. a. i. hēre tres mōstraf de. d. i. de eq̄tibiaz p mediū. c. i. p triāgulū. Rursus idē. a. mōstraf de. c. i. de triāglo p mediū. b. i. p hēre angulū extrīsecū. mediū ḡ. b. i. hēre angulū extrīsecū uel est pnᵐ ul est magis ꝓpinquū pnᵒ cū sit magis sursum. ꝛ p tale mediuz demr̄at demr̄atio ulis ꝯñs est q ipa est potior. ❡ Notādū ē q si sic disponerent termini. vz. a. b. c. d. i. hēre tres hēre angulū triāgulus ꝛ eq̄tibiaz iter. a. ꝛ. d. i. iter hēre tres ꝛ eq̄tibiaz sūt media. b ꝛ. c. i. hēre angulū ꝛ triāgulus. p utrūqꝫ eni posset ꝓbari hēre tres de eq̄tibiaz. ꝛ q̄r hēt angulū. ꝛ q̄r ē triāglus. sz iter. a. ꝛ. c. i. iter hēre tres ꝛ triāgulū est mediū. b. i. hēre angulū. b. ḡ. i. hēre angulū est mediū magis sursuz q̄z. c. i. q̄z triāglus. q̄r imediatiꝰ se tenet ad. a. ꝛ ad passiōez. de triāglo ḡ ꝓbaf hēre tres per mediū magis sursuz. i. magis imediate se tenēs ad passionē. pp qd̓ talis passio que est ulis. put hēre tres ꝓbaf de triāgulo p hēre angulū est potior. q̄r est p mediuz magis sursuz q̄z put ꝓbaf huiꝰ passio de eq̄tibiaz p triāgulū. q si dicaf q de eq̄tibiaz pōt ꝓbari hꝰ passio per hēre angulū dicemꝰ q eq̄tibiaz nō hēt angulū nisi q̄r est triāgulus. triāgulus ergo erit magis mediū ꝯueniēs ad hoc ꝓbādū. appellaf ergo h mediū magis sursum qd̓ est ꝓpinque passioni que est maior extremitas ꝛ pmus ꝛ terminꝰ. ❡ Deinde cū dicit.

❡ Sed eoz que dicta sūt quedā logica sūt.

❡ Per modū cuiusdā correlarij ifert q ⌊ eoz que dicta sūt q̄dā sūt logica. ⌋ q. d. q rōnū factarū q̄dā sūt logice. ❡ Notādū aūt q tertia ꝛ q̄rta rō sūt multū ꝓbabilis. vz q ulis magis faciat scire. q̄r magis tēdit in simplex ꝛ vnū. uel q magis faciat scire. q̄r scito uli scit h ꝛ aliud. i. scit ulē ꝛ pticulare. tales aūt rōnes uocat logicas q̄r sūt per quedā cōia. pᵃ aūt q̄r ulē est magis per cām. ꝛ scd̓a q̄r demr̄atio ulis ē magis per cāz ultimā ꝛ q̄rta. vz q demr̄atio ulis est magis ꝓpinqua pncipio sūt rōnes magis ꝓprie. ❡ Deide cū dicit.

❡ Maxime aūt manifestum est q ulis magis ꝓpria sit q̄z ꝓpōnem hanc qdē hn̄tes porē scimꝰ quodāmō ꝛ posteriorē potentia: ut si aliqs cognouit q̄r ois triāgulus hēt tres angulos eq̄les duobꝰ rectis sciuit quodāmō ꝛ q eq̄tibiarū q duobꝰ rectis potētia sit. Et si nō cognouit q triangulus sit hāc aūt hn̄s ꝓpōnem ulēm nullo mō cognouit neqꝫ potētia neqꝫ actu.

❡ Adducit sextā rōnē. d. ⌊ Magis āt manifestū est ⌋ uel ⌊ Maxime aūt manifestū est q ulis magis sit ꝓpa ⌋ ul ut hēt alia trāslatio ⌊ sit pncipalior q̄z hn̄tes qdē hanc porē ꝓpōnē. ⌋ i. hn̄tes qdē ulez que est por de nr̄o ꝓpōnū ⌊ scimꝰ qdē quodāmō posteriorē. ⌋ i. pticlarē ꝛ hn̄s potētiā ad sciēduz pticularē ⌊ ut si aliqs cognouit q̄m ois triāgulus hēt tres angulos eq̄les duobꝰ rectis quodāmō ꝛ potētia sciuit q eq̄tibiarū sit eq̄lis duobꝰ rectis. ⌋ i. sit hn̄s angulos eq̄les duobꝰ rectis ⌊ ꝛ si nō cognouit q triāgulus hn̄s ꝓpōnē hāc. ⌋ s. pticularem q eq̄tibiarum ⌊ nullo mō cognouit ulē nec poᵃ nec actu. ⌋ q. d. q ista rō est multū ꝓpria ꝛ multum pncipalis. q ulis demr̄atio sit potior pticulari. q̄r sciēs ulē ex h ipo scit quodāmō pticulare. sed ex eo q qs scit pticulare nullo mō ex h dī scire ulē nec poᵃ nec actu. ḡ demr̄atio ulis est potior. ❡ Dubitaret forte aliqs q̄r videf q hec rō sexta sit eadē cū q̄rta rōne. sic eniz arguebat rō q̄rta q potior est demr̄atio per quā scit h ꝛ aliō q̄z per quaz scit hoc solū. ꝛ ex hoc arguebaf q demr̄atio ulis esset potior. q̄r per eā scit per hoc ꝛ aliō. i. scit ulē ꝛ pticulare: sz p pticularē demr̄ationē scit h solū. i. pticlare tm̄. h idē ut vī arguit ista rō. pp qd̓ duo icōuenētia ut vī sequunf. pᵒ q̄r ista rō vī eē eadē cū illa. 2ᵒ q̄r illa rō dicebaf eē logica. ꝛ īn ista q vī eē eadē cū illa dī eē maxie ꝓpria. Ul ut hēt alia lr̄a dī eē maxie pncipal. ❡ Dō: q ulē sbz de quo ꝯcludit passionē ulis demr̄atio duas ꝓrogatiuas hēt respcū pticularis sbi. i. pro quo ꝯcludit passionē pticularis demr̄atio. ut ois triāgulus de quo ꝯcludit hēre tres demr̄atio ulis q̄ruz ad pͥsens spectat

duas ꝓrogatiuas hēt respcū ois eq̄tibia𝔷 de quo ↄclu
dit hᵒ passionē demr̄atio pticlaris. vna āt ista𝔷 ꝓroga
tiua𝔷 sumit ex pte signi uľis ⁊ ex pte termini cois. na𝔷
i termio coi ↄiūcto signo uľi p locū a toto i q̄ntitate in
cludit terminᵒ minᵒ cois ↄiūctᵒ signo uľi. ut i oi aiali
icludit ois hō. sic i oi triāglo icludit ois eq̄tibia𝔷: ꝫ nō
ecōuerso. in oi hoie nō icludit oē aial. nō eni ualet. ois
hō. ġ oē aial. nec ualet. ois eq̄tibia𝔷. ġ ois triāgl'ꝰ. lꝫ ua
leat ecōuerso. vꝫ ois triāglꝰ ġ ois eq̄tibia𝔷. ex hac aūt
ꝓrogatiua arguebat rō 4ª. vꝫ qꝫ q scit uľe scit pticlare.
i. q scit ꝓpōnē uľiorē scit pticlariorē. uľ q scit terminū
magis cōē𝔷 iūctū signo uľi scit terminū minᵒ cōē𝔷 iun
ctū tali signo. ut qui scit qꝫ oē aial scit qꝫ ois hō. ⁊ iō rō
illa dicebat logica. qꝛ arguē ex coitate termini ⁊ uľita
te signi est arguere per q̄da𝔷 coīa. qđ maxie spectat ad
logicū. scđam aūt ꝓrogatiuā hēt sbm uľe de quo ↄclu
dit passionē demr̄atio uľis respectu sui pticularis de q̄
ↄcludit demr̄atio pticularis. qꝛ hᵒ sbm uľe ꝫm qꝫ huiᵒ
est hēt in se cām illiᵒ passiōis. sbm aūt pticulare ꝫm qꝫ
huiᵒ est nō hēt in se hᵒ cām. ⁊ qꝛ scire est p cām: sciens
passionē de sbo uľi ꝫm huiᵒ scit cām illiᵒ passionis. sci
endo aūt hᵒ cām scit aliq̄ mō oīa illa qbᵒ talis passio
iest. iō sciēs uľe rōne cognitionis cāe dr̄ quodāmō sci
re pticulare. sed sciens pticulare qꝛ ꝫm qꝫ huiᵒ ignorat
cām: nullo mō dr̄ scire uľe nec actu nec potētia loquen
do de potētia ꝓpinq̄. nisi forte diceret scire ꝫm poten
tiā remotā: sic puer est i potētia ad militādū. hec ġ rō
6ª nō est eadē cū q̄rta. qꝛ illa innitit coibᵒ: ista ꝓprijs. qꝛ
initi ex eo qꝫ aliqd est magis p cā𝔷 ē initi i ꝓprijs. iō il
la dicebat logica. hec āt magis ꝓpa. ¶ Deide cū dic.

¶ Et vniuersalis qdē itelligibilis est: ꝫ pti
cularis in sensu pficit. Qđ igit uľis dignior
sit pticulari tot nobis dicta sunt.

¶ Adducit septimā ⁊ ultimā rōnē dicēs qꝫ [⁊ uľis quidē] siue [⁊ uľis aūt] demr̄atio [itelligibilis est.] i.
solo itellectu cognoscit [pticularis qdē in sensu pfici
tur.] tūc ġ est supplēda rō qꝫ cū magis faciat scire qđ
ptinet ad itellectū q̄ꝫ qđ ptinet ad sēsū. demr̄atio uľis
est potior q̄ꝫ pticularis. videt aūt hec rō potissime cō
cludere de demr̄atione pticulari simpľr. utputa si de h
triangulo sensibili ꝓbaret hēc tres. Ultimo epilogat
circa determiata dicēs [qđ qdē𝔷 vniuersalis dignior
pticulari tot nobis. i. a nobis [dicta sint.]

Quod aūt demr̄atiua ꝓuatiua hic
manifestū sit. sit eni demr̄atio di
gnior alijs existētibᵒ eisdē: aut que ē
ex minoribᵒ q̄ōnibᵒ: aut suppōnibᵒ: aut ꝓ
pōnibᵒ. Si eni note sūt sit̄r cognoscē ueloci
p hoc est. h aūt appetibilᵒ est. Rō aūt ꝓ
pōnis qꝫ melior sit ex minoribᵒ uľis sic est.

¶ Postq̄ꝫ phs ꝓbauit qꝫ demr̄atio uľis potior sit q̄ꝫ pti
cularis. i pte ista declarat qꝫ affirmatia sit potior q̄ꝫ ne
gatiua. Circa qđ sex facit vꝫ qꝫ sex rōnes adducit ad ꝓ
positū. 2ª rō icipit ibi [Utreq̄ꝫ qdem igit.] 3ª ibi [Am
pliᵒ qm oñsū.] 4ª ibi [Ampliᵒ iuxta h.] 5ª ibi [Am
pliᵒ si p̄nᵐ.] 6ª ibi [Adhuc pncipalior.] Circa p̄ᵐ tria
facit. qꝛ p̄ᵒ supponit qđdā necīū ad ꝓpositū. vꝫ qđ est
ex paucioribᵒ ceteris pibᵒ qꝫ illō sit magis nocū ⁊ di
gniᵒ. 2ᵒ supponit aliud necīū ad ꝓpositū qꝫ semp p̄ora
ꝫm qꝫ huiᵒ sūt notiora. 3ᵒ ex hīs que dixerat ꝓbat itē
tū. scđo ps icipit ibi [Si eni sit̄r.] 3ª ibi [Si p media
demōstratio.] Dicit ergo [qꝫ aūt demr̄atiua.] i. affir
matiua [ꝓuatiua.] i. negatiua sit potior: [manifestu𝔷
est hinc.] i. ex dicēdis nā [si eni demr̄atio est dignior
alijs existētibᵒ eisde𝔷.] i. ceteris paribᵒ [que est aut ex
minoribᵒ q̄ōnibᵒ aut [ex minoribᵒ [suppōnibᵒ aut]
ex minoribᵒ [ꝓpōnibᵒ.] q. d. qꝫ illud est digniᵒ qđ est
per minora. i. per pauciora siue illa minora uel paucio
ra sint q̄ōnes siue suppōnes siue ꝓpōnes qđ declarat
dicēs qꝫ [si eni sit̄r note sunt uelociᵒ cognoscere est per
hec.] i. per pauciora. ⁊ ait qꝫ [hoc aūt est appetibilᵒ]
vꝫ cognoscere uelocius q̄ꝫ tardiᵒ. ⁊ cognoscē per pau
ca q̄ꝫ per multa. ⁊ subdit qꝫ [rō uľis ꝓpōnis] nr̄e siue
nr̄i dicti [qꝫ sit melior ex minoribᵒ sic est.] q. d. qꝫ isto
mō sumit uľis. i. uľr rō huiᵒ ꝓpōnis. i. huiᵒ dicti: qꝫ. s.
sit melior affirmatiua q̄ꝫ negatiua qꝛ est ex minoribᵒ.
i. ex paucioribᵒ. ¶ Notādū aūt qꝫ ꝓpōnes suppōnes
⁊ q̄ōnes sic differūt. na𝔷 ꝓpōnes dici p̄nt que sunt per
se note. suppōnes aūt dicunt que sunt ↄcesse ab aduer
sario. q̄ōnes aūt dici p̄nt de qbus aduersariᵒ dubitat:
⁊ que nō ↄcedit. existibus aūt eisdē. i. ceteris paribᵒ il
lud qđ est ex paucioribᵒ est dignius. qꝛ uelocius scit.
q̄liacūq̄ꝫ aūt sint illa pauciora. ut qđ est ex paucioribᵒ
q̄ōnibᵒ est meliᵒ q̄ꝫ qđ ex pluribᵒ. Sic ēt dicēdū est de
ꝓpōnibᵒ ⁊ suppōnibus. ¶ Deide cū dicit.

¶ Si eni similiter cōtinget cognita esse me
dia. p̄ora aūt nonora sunt.

¶ Premittit scđꝫ qđ est necīū ad ꝓpositū. d. [Si enim
media erit.] i. ↄtinget [eē cognita. simľr.] i. eē eiusdē
gnīs ⁊ eē eiusdē coordinatiōis. appellat eni media sit̄r
cognita que sunt ꝫm idē genᵒ uel ꝫ meādē coordiatio
nem. si ergo media accipiant talia: semp p̄ora notiora
sūt. [p̄ora eni] media eiusdē coordinatiōis [notiora
sunt posterioribᵒ. posset eni cōtingere qꝫ p̄ora in natu
ralibus nō eēnt ita nota nobis sicut posteriora in ma
thematicis: sed ceteris paribus accipiēdo p̄ora ⁊ po
steriora eiusdē coordinationis semper priora sunt no
tiora posterioribus. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Sit igit per media demr̄atio eorum que
sunt. b. c. d. qꝫ. a. in. e. sit. Altera ūo per. b.
c. qꝫ. a. in. d. sit. sit̄r igit hoc se hēt qꝫ. a. i. d.
sit qꝫ. a. i. e. sit. Sꝫ qꝫ. a. in. d. sit p̄us est ⁊ co
gnoscibilius q̄ꝫ qꝫ. a. in. e. per hoc eni illō
demr̄atur. Credibilᵒ aūt est qꝫ est per qd
⁊ que itaq̄ꝫ per minima est demr̄atio meli
or est alijs eisdē existētibus

¶ Ex his que dixerat ꝓbat itentū exponēs suā ꝓbatio
nē in terminis dicēs [Sit demr̄atio per media coru𝔷
que sunt. b. c. d. qꝫ. a. in. e.] q. d. qꝫ demōstret qꝫ. a. sit in
e. utputa sbstātia in hoie per hec tria media. b. c. d. per
corpus. per aiatū corpus. per aīal. que sunt tria media
iter hoie𝔷 ⁊ substātiā. per. a. ergo itelligat suba. per. e.
hō. per. b. corpus. per. c. aiatū corpᵒ. per. d. aial. ⁊ sbdit
qꝫ [sit ūo altera.] s. demr̄atio [p] hec media [b. c. qꝫ
a. sit in. d.] q. d. qꝫ mōstret altero medio qꝫ. a. sit in. d. i.
sba i aiali. per. b. ⁊ per. c. i. per corpᵒ ⁊ per aiatū corpᵒ.
que sunt media iter substātiam ⁊ aial. ⁊ subdit qꝫ [sit̄r
igit hēt.] i. se hēt hoc qꝫ [a. sit in. d.] i. substātia in aia
li [⁊ qꝫ. a. sit in. e.] i. sbstātia in hoie. q. d. qꝫ media per
que ꝓbatur suba de hoie ⁊ de aiali se habēt similiter.
i. sunt eiusdē coordinationis. sūt eni in eadē linea p̄di
camētali. differūt tū media per que ꝓbat suba de aiali
⁊ p que ꝓbat de hoie. qꝛ media que sūt iter sba𝔷 ⁊ aial
sunt p̄ora. media aūt iter suba𝔷 ⁊ hoie𝔷 sūt posteriora.
iō ait [sed qꝫ. a. sit in. d.] i. suba in aiali [p̄us est ⁊ cog
scibiliᵒ q̄ꝫ. a. in. e.] i. q̄ꝫ suba in hoie [per h eni.] i. per
aial [demr̄at illud.] i. suba de hoie. ⁊ subdit qꝫ [cre
dibilius aūt est qđ est p p qd: ⁊ qđ est per minima.] i. p
pauciora. ⁊ qꝛ sic ē [alijs eisdē existibᵒ.] i. ceteris pibᵒ
[melior est] demr̄o q̄ est p p qd ⁊ p p̄ora ⁊ p minima.

i.p pauciora q̃ȝ que est p posteriora τ p plã. Tūc ğ sup plēda est rō q̃ cū sic se hēat affirmatia demr̃atio ad negatiuā. q̃r est p pora τ p pauciora. oȝ q̃ sit potior q̃ȝ negatiua. ¶ Dubitaret forte aliqs. utrū affirm̃ua pbet per pauciora q̃ȝ negatia. ¶ Dōȝ q̃ oȝ eē pauciora p que pbat affirmatia q̃ȝ p que pbat negatiua. nā per oia per que pbat affirmatiua pbat τ negatiua. addit ēt aliqd mediū uł aliq̃ media pbatio negatie sup affirmatiuā: ut pȝ in diuisis gñib⁹. nā si accipiant aliq̃ duo extrema ī vno pdicamto iter que cadāt q̃ȝ plã pūt cadē media in eodeȝ pdicamto. τ accipiat termin⁹ q̃ȝ ppingor pōt respectu mioris extremitatis accepte in alio pdicamto apparebit in termis sic eē ut dixim⁹. vbi gra. maxia distātia in aliquo pdicamto. utputa: in pdicamto sbe ut sba τ hō. iter hec eni duo extrema cadūt plã media q̃ȝ iter aliq̃ alia duo extrema. nō descēdēdo eni ad ididua q̃r illa relinquēda sunt. spēs spālissima tenet īfimū locū in pdicamto: τ gen⁹ gnālissimū supmū. iō gra exēpli assūpsim⁹ hos termios. vȝ sbaȝ tanq̃ȝ maiorē extremitatē. τ hoieȝ tanq̃ȝ miorē. reducet eni hō in sbam p aliq̃ media. utputa p tria. dicem⁹ eni q̃re hō est sba. q̃r est corp⁹. q̃re est corp⁹. q̃r est aiatū corp⁹. q̃re est aiatuȝ corp⁹. q̃r est aial: pp qd qnque lr̃e posite in textu. vȝ. a. b. c. d. e. pūt figr̃e hos qnque termios: duos extremos τ tres medios. vȝ sbaȝ. corp⁹ aiatū. corp⁹. aial. hoiem. sic ğ se hēt in affirmatiua. q̃r isto mō in eodē pdicamēto reducit mediatuȝ ad imediatū. si ğ accipiat negatia τ accipiat termin⁹ aliqs in aliq̃ pdicamēto. utputa q̃ accipiat aliqd in pdicamēto q̃ȝtitatis qd remoueatur ab hoie dato q̃ accipiat illd iter qd τ hoieȝ cadūt pauciora media. h̄ aūt erit ipa q̃ȝtitas siue ipȝ pdicamētū pauciora eni media assumerent ad pbāduȝ q̃ q̃ȝtitas remoueat ab hoie q̃ȝ q̃ linea remoueat ab hoie. nā q̃ q̃ȝtitas remoueat ab hoie nō accipient media nisi que sunt in pdicamēto sbe que sunt supra hoieȝ. reduceret eni hō in sbaȝ que sba imediate remouet a q̃ȝtitate. sed q̃ linea remoueat ab hoie nō solū reducet hō in sbam τ nō solū accipient media que sunt in pdicamēto sbe: sȝ ēt reducet linea in q̃ȝtitateȝ. τ accipient media q̃ sūt in pdicamēto q̃ȝtitatis. est ğ illd iter qd τ hoieȝ cadūt pauciora media. in ppōne ğ affirmatiua que sumit respectu eiusdē pdicamēti assūpsimus illud qd maxie distat ab hoie: ut sbaȝ. In ppōne vō negatiua q̃ sumit respectu diūsoȝ pdicamētoȝ assumpsim⁹ illud iter qd τ hoieȝ cadūt pauciora media. utputa q̃ȝtitatē uł q̃litatē uł qdcūq̃ȝ aliud pdicamētū. sba ğ cū hoie faciet ppōnē affirmatiuā. q̃ȝtitas aūt uł q̃litas uł qdcūq̃ȝ aliud pdicamentū faciet negatiuā. oia aūt que accipiunt media ad pbādū affirmatiuā q̃ hō sit sba accipient ad pbādū negatiuā q̃ hō nō sit q̃ȝtitas τ adhuc plã. nā iter hoieȝ τ sbam nō sunt posita eē nisi tria media. vȝ aial. aiatū corp⁹. corp⁹: sȝ q̃ q̃ȝtitas remoueat ab hoie erūt ibi q̃tuor media. vȝ tria pfata τ adhuc q̃rtū. vȝ ipa sba nā ipa sba nō est mediū iter sbaȝ τ hoieȝ. sed est mediū q̃ q̃ȝtitas remoueat ab hoie. hec ğ negatiua. hō nō est q̃ȝtitas. uł q̃ȝtitas remoueat ab hoie reducet ad imediatā p q̃tuor media. dicet eni q̃ q̃ȝtitas remouet ab homine. q̃r remouet ab aiali. ab h̄ aūt q̃r ab aiato corpe. ab h̄ vō q̃r a corpe. a corpe vō remouet q̃r remouet a sba. illa ğ media q̃ cadūt ad pbādū affirmatiuā cadūt ad pbādū negatiuā. τ adhuc plura. per pauciora ğ est affirmatiua q̃ȝ negatiua ğ potior. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. q̃ cū multe sint negatiue in eodē pdicamēto utrū ueritatē hēat in negatiuis eiusdē pdicamēti q̃ p illa eadē media. τ adhuc p plura pbet negatiua q̃ȝ affirmatiua. ¶ Dōm q̃ negatiue in eodē pdicamēto sunt put vna spēs remouet ab alia: ut si dicat q̃ hō nō est leo: uł q̃ hō nō est ferrū: uł q̃ aial nō est lapis. oȝ enī accipi ista sm diuersas spēs uł spālissimas uł sbalternas. igit iste due spēs uł imediate ptinent sb eodeȝ gñe ut albedo τ nigredo sub colore. tūc faciēt ppōneȝ negatiuā imediatā τ idemōstrabilē. de talib⁹ ğ non est qō. Si vō sunt sub eodē gñe nō pximo sed remoto ut puta q̃ hō nō est ferrū. illud idē dicem⁹ de talib⁹ duab⁹ spēb⁹ in eodē pdicamēto. qd diceremus de qbuslibet duab⁹ aliis spēb⁹ in diuersis pdicamētis. nā hō τ ferrū lȝ sint in eodē gñe remoto. nō sunt aūt in eodem gñe pximo. accipiemus ğ q̃ȝ longinqus τ q̃ȝ remoti⁹ poterimus nō de inuicē pdicātia: ut ex pte hois accipiemus corpus aiatū. τ ex pte ferri corpus inaiatū. τ erit idem iudiciū de istis duob⁹ gñib⁹ respectu hois τ ferri: qd eēt de duob⁹ pdicamētis respectu duoȝ aliq̃rū existiuȝ in illis pdicamētis. nā sic dicimus q̃ linea remouet ab hoie. q̃r pdicamētū q̃ȝtitatis in q̃ est linea remouet a pdicamēto sbe in q̃ est hō. sic dicem⁹ q̃ hō remouet a ferro. q̃r corpus aiatū in q̃ est hō tanq̃ȝ i suo gñe remouet a corpe inaiato in q̃ est ferrū tanq̃ȝ i suo gñe. τ sic hec negatiua mediata hō nō est linea reducit ad imediatā reducēdo tā hoieȝ q̃ȝ lineā in supma gña que sunt ab inuicē diuersa: sic hāc negatiuā mediatā. hō nō est ferrū. reducemus ad imediatā reducēdo tam hoiem q̃ȝ ferrū q̃ȝ ad supiora gña possumus ad inuicē diūa. hec aūt nō sunt nec sba nec corpus. q̃r nec in sba nec in corpe differūt hō τ ferrū. sed hi⁹ sunt aiatū τ inaiatū. si ğ sm istā negatiuā mediatā: hō nō est ferrū uolumus accipe affirmatiuā q̃ȝ magis mediatā possum⁹ accipiemus istā. hō est corp⁹ aiatū. uł istā. ferrū est corpus inaiatū: q̃ facto pȝ q̃ p illa eadē media p que reducit hō in corp⁹ aiatū: p illa eadē media τ p plura remouebit hō a ferro uł a corpe inaiato. utputa si iter corp⁹ aiatū τ hoieȝ sint duo media. vȝ aial τ rōnale aial. per oia ista media p que reducit hō in corpus aiatū remouebit a corpe inaiato τ adhuc p plura. q̃r τ ipm corp⁹ aiatū qd nō cadit mediū iter seipm τ hoieȝ cadet mediū sm remotionē iter corpus inaiatū τ hoieȝ. h̄ est ğ qd phs dicit q̃ aliis eisdē existib⁹. i. ceteris parib⁹. i. si accipiat talis affirmatiua sm q̃ cōpetit accepte negatiue. uel sm q̃ debet accipi ut reqrit accepta negatiua semp ex paucioribus est affirmatiua q̃ȝ negatiua. posset enī talē accipe affirmatiuā τ talē negatiuā q̃ p plura eēt affirmatiua q̃ȝ negatiua. sed si accipiat affirmatiua sm q̃ reqrit negatiua semp est ex paucioribus affirmatiua q̃ȝ negatiua. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utruȝ sit ex porib⁹ affirmatiua q̃ȝ negatiua. ¶ Dōm q̃ illud qd est cā τ est pp qd alteri⁹ est pus illo. si eni hō remouet a q̃ȝtitate per sbam. pus itelligit hō eē in sba q̃ȝ remoueri a q̃ȝtitate. imo ipm esse in sba est pp qd τ est cā q̃re remoueat a q̃ȝtitate. phs ğ cōparat negatiuā ad affirmatiuā eo mō q̃ in eodē pdicamēto affirmatia magis mediata cōparat ad affirmatiuā minus mediatā: ut sic hec. hō est sba. que est magis mediata cōparatur ad hāc. aial est sba: que minus est mediata. ita suo mō q̃rtū ad pūs spectat. hō nō est q̃ȝtitas. que est negatiua cōparat ad hāc. hō est sba. que est affirmatiua. nā sic illa eadē media que cadūt iter aial τ subam cadūt inter hoiem τ subaȝ. τ adhuc plura. sic illa eadē media que cadūt in affirmatiua cadūt in negatiua τ adhuc plura dūȝ tñ accipiat affirmatiua sm q̃ debet accipi iuxta acceptā negatiuā. nā ad hāc negatiuā. hō nō est ferrum. nō deberet accipi hec affirmatiua. hō est sba. uel hō est corpus. in qb⁹ conuenit cuȝ ferro: sed deberet accipi. hō est corpus aiatū. in q̃ differt a ferro. sic eni accipiendo affirmatiuā semp per plura est negatiua q̃ȝ affirmatia. Rursus sicut q̃ aial sit sba est pōr q̃ȝ q̃ hō sit sba. quia hō est suba per hoc q̃ aial est suba. sic affirmatiua est pōr q̃ȝ negatiua. nā nō remouet hō p subam a q̃ȝtitate: nisi q̃r pus itelligit eē in sba q̃ȝ remoueri a q̃ȝtitate. videt enim phs. ex suo pposito pcessisse q̃ ex duab⁹ affir-

matiuis. vȝ ex. a. in. e. ⁊. d. i. ex sba in hoīe ⁊ in aīali per media eiusdē coordinatiōis ꝓbauit paucitatē ⁊ ṗoritatē. ut qꝛ per paucioꝛa ⁊ per ṗoꝛa est. d. in. a. i. suba in aīali ꝙ̄ in. e. i. in hoīe. cuȝ eñ ipe nō deberet hoc ꝓbare de duab⁹ affirmatiuis: sed de affirmatiua ⁊ negatiua: cuȝ de hoc sit ṗncipalis īētio: sed ut patuit oīno est ſimile de duab⁹ affirmatiuis in eodē ṗdicamēto quarū vna est mediatioꝛ alia: ⁊ de affirmatiua ⁊ negatīa: dūm̄ accipiaꝭ affirmatiua ut debet accipi iux̄ acceptā negatiuā. ꝓ paucioꝛa ḡ ut dicebat ṗa suppō ⁊ per ṗoꝛa ⁊ ṗotioꝛ ut dicebat scd̄a est affirmatīa ꝙ̄ negatiua. potioꝛ ergo ⁊ diguioꝛ est ista ꝙ̄ illa. ¶ Deinde cuȝ dicit.

¶ Utreqȝ qdē igiꝭ per tres terminos ⁊ ꝓpositiões duas demōstranꝭ: ſȝ hec qdē eē accipit aliqd: alia ṽo eē ⁊ non eē aliqd per plura itaqȝ accipit: quare indignioꝛ est.

¶ Adducit scd̄ȝ rōnē. differt aūt hec scd̄a rō a ṗa. qꝛ ṗma arguit de paucitate ſm nūȝ. ⁊ arguit de paucitate nō ſm vnū ⁊ eundē sillm. nā in vno ⁊ eodē sillo semꝑ est vnū mediū. hec aūt arguit in vno ⁊ eodē sillo. ⁊ arguit de paucitate nō ſm nūȝ. ſm eni nūm in vno ⁊ eodem sillo tot sunt in affirmatiuo quot in negatiuo: sed in vno ⁊ eodē sillo ſm q̄litatē ⁊ formā plura sūt in negatiuo ꝙ̄ in affirmatiuo. nā in affirmatiuo nō sunt nisi ꝓpōnes affirmatiue tm̄. in negatiuo ṽo est vna ꝓpō affirmatiua ⁊ alia negatīa. iō ait qꝫ ⌊ utreqȝ qdē igiꝭ. ⌋ i. demr̄atiões tā affirmatiua. s. ꝙ̄ negatiua ⌊ demr̄ant per tres termios ⁊ ꝑ duas ꝓpōnes: sed hec qdem ⌋ demr̄atio affirmatiua ⌊ accipit aliqd eē. ⌋ i. accipit soluȝ ꝓpōnes affirmatiuas ⌊ illa ṽo. ⌋ s. negatiua demōstratio accipit ⌊ aliquid esse ⁊ nō esse. ⌋ i. accipit affirmatiuā ⁊ negatiuā ⌊ per plura itaqȝ ⌋ sup. ſm qualitatem ⁊ formam est negatiua ꝙ̄ affirmatiua ⌊ q̄re dignioꝛ est ⌋ hec ꝙ̄ illa. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Amplius qm̄ oñsuȝ est impossibile esse ꝑ utrāqȝ ṗuatiuarū ꝓpōnū fieri sillogismū ſ vnā qdē opȝ hr̄⁹ eē. aliā ṽo qm̄ est.

¶ Adducit ad hoc idē tertiā rōnē sumptā ex eo qꝫ affirmatiua nō solū est ex paucioꝛib⁹ ⁊ q̄ztū ad nūȝ ⁊ q̄ztū ad formā. vȝ q̄ztū ad nūm in diuersis sillis: ⁊ q̄ztuȝ ad q̄litatē ⁊ formā in eodē sillo. sed in affirmatiua est potioꝛ qꝛ est maioꝛis efficacie. iō ait ⌊ Ampli⁹ ⌋ sup. affirmatiua est potioꝛ ꝙ̄ negatiua ⌊ qm̄ oñsuȝ est ⌋ in libro ṗoꝝ ⌊ ipossibile est fieri sillm ex utraqȝ ꝓpōnū ṗuatiuarū ⌋ ex puris eni negatiuis nihil sequiꝭ ut in ṗoꝛib⁹ ꝓbaꝭ ⌊ sed ⌋ sup. in ṗuatiuo sillo ⌊ vnā qdē ⌋ sup. ꝓpōnē ⌊ opȝ eē hr̄⁹. ⌋ s. negatiuā ⌊ alterā ṽo qm̄ aliqd est. ⌋ i. affirmatiuā. tūc ḡ sic formet rō. affirmatiuus sillo nō indiget ꝓpōne negatiua. sillo aūt negatiuus non pōt facē sine ꝓpōne affirmatiua. ḡ efficacioꝛ est ad ꝯcludēdū affirmatiua ꝙ̄ negatiua. nā affirmatiua nō solum hēt efficaciā in sillo affirmatiuo: ſȝ ēt in negatiuo. ⁊ qꝛ efficacioꝛ est affirmatiua: iō dignioꝛ. ¶ Deide cū dic.

¶ Ampli⁹ iuxta hoc opȝ accipe ṗdicatiuas. qdē eni augmētata demōstratiōe necesse est fieri plures. ṗuatiuas aūt impossibile est plures vnā in omni sillogismo esse.

¶ Adducit ad hoc idē quartā rōnē. Circa qd̄ tria facit. qꝛ ṗo adducit hr̄⁹ rōneȝ. 2o eā applicat in terminis. 3o ex his que dixerat ꝯcludit itērū. 2a ibi ⌊ Sit eni in nullo. ⌋ 3a ibi ⌊ Si ergo noti⁹. ⌋ Dicit ergo qꝫ ⌊ amplius iuxta hoc. ⌋ i. iuxta ꝓpōnes negatiuas ⌊ opȝ accipere hoc. ⌋ i. ꝓpōnes ⌊ ṗdicatiuas. augmētata eni qdē demr̄atione necesse est fieri plures ⌋ ṗdicatiuas. i. affirmatiuas ⌊ ṗuatiuas qdē ipossibile fieri plures in vno sillo. vnā eni eē. ⌋ s. ṗuatiuā in oī sillo ṗuatiuo. sup. cōtingit. ¶ Notādū aūt vim rōnis hr̄⁹ in hoc ꝯsistē qꝫ affirmatiua sit potioꝛ ꝙ̄ negatiua. qꝛ si augmētet demōstratio negatiua. i. si ꝓsillogicenꝭ ṗmisse silli negatiui. nā hoc est augmētare sillm uł demr̄atione ꝓsillogiçare ṗmissas ei⁹. si ergo fiat ꝓsillogiçatio in sillo ṗuatiuo in ꝓsillogiçādo plures accipienꝭ affirmatiue ꝙ̄ negatiue. nā ad ꝓsillogiçādū affirmatiuā accipienꝭ ambe affirmatiue. sed ad ꝓsillogiçādū negatiuā accipieꝭ altera affirmatiua altera negatiua. plures ergo erūt ibi affirmatiue ꝙ̄ negatiue. in ipō ergo sillo negatio hēt maioꝛē efficaciā ꝓpō affirmatiua ꝙ̄ negatiua. ꝓpō ergo dignioꝛ. ⁊ si dignioꝛ est ꝓpō affirmatiua ꝙ̄ negatīa dignioꝛ est demr̄atio affirmatīa que accipit oēs ꝓpōnes dignas. i. oēs affirmatiuas ꝙ̄ sit demr̄atio negatiua que accipit aliquā ꝓpōnē negatiuā. ⁊ ita min⁹ dignā. ¶ Dubitaret forte aliqs. qꝛ videꝭ qꝫ ista rō q̄rta ꝯdicat rōni ṗme. nā in rōne ṗa dicebaꝭ qꝫ que est ex paucioꝛib⁹ est dignioꝛ. ergo dignioꝛ est negatiua ꝙ̄ affirmatīa. si ergo in ꝓsillogiçādo plures accipiunꝭ affirmatiue ꝙ̄ negatiue videꝭ qꝫ sit dignioꝛ negatiua. ¶ Dōm qꝫ ꝓpō regrens paucioꝛa media dignioꝛ est. qꝛ est magis imediata ⁊ ꝓpinqoꝛ ṗncipio. ⁊ ad hoc uadit rō ṗma. qꝛ ceteris parib⁹ semꝑ affirmatiua est imediatioꝛ ꝙ̄ negatiua. sed ſm media accepta q̄les debeāt accipi ꝓpōnes utrū affirmatiue uł negatiue ad hoc nō uadit rō ṗma. sed ad hoc uadit hec rō q̄rta. vn̄ equoce loquiꝭ de pluralitate hec rō ⁊ illa. rō eniȝ ṗma ex paucitate medioꝝ arguit dignitatē affirmatiue. hec aūt supposito nūo medioꝝ ex pluralitate ꝓpōnū affirmatiuarū arguit efficaciā ꝓpōnis affirmatiue: ⁊ ita dignitatem eius. nā ad sillogiçādū duas ṗmissas etiā in sillo negatiuo nō accipiēdo nisi duo media vnū ad ꝓsillogiçanduȝ maioꝛē. ⁊ aliud ad ꝓsillogiçādū minorem: in tali eniȝ ꝓsillogiçatiōe ꝯcurrēt plures affirmatiue ꝙ̄ negatiue. qd̄ nō eēt nisi affirmatiua eēt efficacioꝛ. ⁊ per ꝯñs dignioꝛ. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. qꝛ videꝭ hec rō quarta nō differre a rōne tertia. nā utraqȝ arguit ex eo qꝫ opȝ magis plurificari affirmatiuā. ⁊ ex eo qꝫ hec est efficacioꝛ ꝙ̄ negatiua. ¶ Dōm qꝫ hec rō quarta addit sup rōneȝ tertiā. nā rō tertia simplr̄ arguit affirmatiuā efficacioꝛē eē. qꝛ hēt ṽtutē ⁊ efficaciā tam in affirmatiuo ꝙ̄ in negatiuo sillo. negatiua aūt solū hēt efficaciā in negatiuo sillo. sed hec rō quarta plus arguit. ꝓbat eniȝ qꝫ in ipō sillo negatiuo q̄ztū ad aliqd hēt maioꝛē efficaciā affirmatiua ꝙ̄ negatiua: ut q̄ztum ad ꝓsillogiçationē eius. si enim aliqd hēret potētiā in duabus reb⁹ eēt potētius ꝙ̄ illud qd̄ hēret potētiā in vna illarū rm̄. ⁊ adhuc etiā si respectu illius vnius rei in q̄ utrūqȝ haberet efficaciā. sed illud qd̄ habet potentiam in duobus. haberet etiam potentiā in illa eadem re in qua haber efficaciā aliud: ⁊ maioꝛem efficaciam ꝙ̄ illud: tunc nullum dubiū esset qꝫ esset multo potentius ꝙ̄ illud. per similem modum arguit phs de ꝓpōne affirmatiua ⁊ negatiua. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sit eni in nullo eē. a. in qb⁹ est. b. in. c. aūt sit oī. b. Si igiꝭ op⁹ est iteꝝ augere utrasqȝ ꝓpōnes est mediū inueniēdū. Huiusmodi qdē. a. b. sit mediū. d. sed. b. c. sit. e. e. qdeȝ manifestū est ṗdicatiuū eē. ſ. d. de. b. ṗdicatiuū qdē. a. d. aūt tanq̄ȝ ṗuatiuū poniꭍ d. qdē eni de oī. b. sed. a. in nullo opoꝛtet eē. d. sic igiꭍ vna ṗuatiua ꝓpō que est. a. d. idem aūt modus est ⁊ in alijs sillogismis semꝑ enim mediū ṗdicatiuoꝝ terminoꝝ

pdicatiuu in utraq est: s puatiui alteru p-natiuu nece est ee. quare hec vna hi9 sit p positio. alie vo pdicatiue.

C Qd dixerat declarat in terminis dices. Sit eni i nullo ee.a.m qb9 est.b. Ji.hec sit maior silli negatiui.nullu.b.est.a. in.c.aut oi sit.b. Ji.hec sit mior.oe.c.e.b. si iteru est opus auge utrasq ppones. Ji.si nece est pro sillogiçare utraq istaz pmissaz iueniedu est mediu huiº gde.a.b. Ji.iuenjedu est mediu copetes qd psillogiçet.a.b.que fuit maior.vz nullu.b.est.a. sit.d. Jta-le mediu sed.b.c.sit.e. Ji.ad psillogiçadu.b.c. minore sit.e.mediu.r subdit q e.gde igif manifestu est pdicatiuu ee. Jq.d.q mediu p qd sillogiçabit.b.c. minor affirmatiua erit in utraq pmissaz affirmatiuaz. qr no sillogiçat affirmatiua nisi p affirmatiuas sz.d. qd fuit mediu ad psillogiçadu.a.b.que fuit negatiua vna ppone ut minore faciet affirmatiua. formabitur eni sic silles ad psillogiçadu miorez.oe.e.est.b.oe.c.est e.g oe.c.est.b.pp qd in psillogiçatioe maioris erut oia affirmatiua.maior aut psillogiçabit sic.nullu.d.est.a. oe.b.est.d.g nullu.b.est.a.io qtu ad hoc sbdit q sit d.ve.b.gde pdicatiuu. Ji.minor ad psillogiçadu maiore erit affirmatiua. a.d.aut. Ji.maior illiº psillogismi tanq puatiuu. Ji.erit negatiua.r subdit ponat.d.gde enim de oi.b. Ji.d.pdicabit de oi.b.ista est minor sed.a.in nullo opz esse.d. Ji.remouebit ab oi d.ista est maior sic igit vna est puatiua ppo que est.a. d. Jq.d.q in psillogiçado maiore r minore alicuius silli negatiui no accipimus nisi vna pmissaz negatiua r tres pmissas affirmatiuas.g no solu absolute r simplr.sed et in ipo sillo negatio qtu ad psillogiçatione eius efficacior est affirmatiua q negatiua.r subdit q idem aut modos est r in alijs sillis. Jnam quecuq sillm et negatiuu si uolumº ipm psillogiçare no accipiemus nisi vna pmissaz negatiua r tres pmissas affirmatiuas.io sbdit q semp eni mediu gde pdicatiuoz terminoz in utraq opz ee pdicatiuu. Ji.affirmatiuu. q.d.q opz accipe mediu qd in utraq pmissaz sumat affirmatie. r sbdit q puatiui aut cu sint termini ad psillogiçadu ppone hntez termios piuctos negatiue alteru terminoz necesse est ee puatiuu r alteru sup. affirmatiuu.itaq mediu cu vno termio faciet pmissa negatiua r cu alio affirmatiuaz qre in hiº Jsup.psillogiçatioe qn psillogiçat ta maior q minor silli negatiui vna ppo. Ji.vna pmissa erit hec huius. Ji.erit negatiua alie vo pmisse pdicatiue. Ji.affirmatiue sup.erunt. C Deinde cum dicit.

C Si igit notiº per qd demrat r credibilius est: demrat aut puatia per pdicatiua. pdicatia per illa no demrat. por g r notior r credibilior cu sit melior utiq erit.

C Ex his que dixerat pcludit pnez itetu. na silles negatiuus psillogiçat p multas ppones affirmatias.sz silles affirmatiuus no psillogiçat p aliqs negatiuas. credibilior g r notior r nobilior r efficacior est affirmatia q negatiua.io ait. Si g notiº r credibiliº est per qd demrat. demrat aut puatiua p pdicatiua.pdicatiua at p illa. Ji.p negatiua no demrat.por g r notior r credibilior erit utiq pdicatia q negatia cum sit melior sine dignior.i.efficatior. C Notadu aut cuz dicit q puatiua demrat p pdicatiua pot referri uel ad ppone ul ad demratione.ipa eniz demratio negatiua siue ipe silles negatiuus siue debeat demrari siue psillogiçari pmisse eiº opz q accipiat multas ppones affirmatiuas.sed sills affirmatiuus in psillogiçatioe sua non accipiet aliqua negatiua. Uel pot qd dictu est referri ad ipas ppones.na silles negatiuus accipit duas pmissas.vna affirmatiua.alia negatiua.affirmatiua autez no demrabit siue no psillogiçabit p aliq negatiua.negatia aut demrabit r sillogiçabit per affirmatiua.potior g r efficacior est affirmatiua. C Deide cu dicit.

C Amplius si pncipiu silli ppo ulis imediata est. Est aute in demrattiua affirmatiua. in priuatiua aut r negatiua ulis. ppo aute affirmatiua negatia prior r notior. p affirmatiua eni negatia no est. r por affirmatio est. sic ee pus est no ee: qre potº pncipiu demostratiue est q priuatiue. dignioribus aut principijs utitur dignior.

C Adducit qrta rone dices. Ampliº si pncipiu silli est ppo ulis r imediata.r est aut in demratiua affirmatiua.in puatiua aut negatiua. Jq.d.q si pncipiu demostratiois demratiue.i.affirmatiue est pncipiu ppone ulis affirmatiua imediata.in puatiua aut demrone est hiº pnm ppo negatiua.qr g sic est r ulis ppo affirmatiua est potior negatiua. Ji.q negatiua r notior Jnotior gde est affirmatiua qr negatiua nota est p affirmatiua.r por est affirmatiua Jsup.q negatia sic pos eniz est ee q na ee.qre potº est pncipiu demratiue. Ji.affirmatiue demratiois q negatiue dignioribº aut pncipijs utit dignior. Jq.d.q que utit dignioribº pncipijs est dignior.r qr hiº est affirmatiua.io ipa dignior. C Dubitaret forte aliqs qr videt hec ro ee eade cu pcedetibº.vz q negatiua est minus nota q affirmatia. qr pbat p affirmatiuam.h et dicebat rones supiores. C Dom q ista poritas ul pot accipi sm ordine sillogisticu ul sm apphesione itells.utroq aut mo affirmatiua pcedit negatiua r est notior ipa.na semp in non facere itelligit face.r oino in negatioe dictio.i. affirmatio.vt d: in elenchis.no eni possumº itellige obliquu nisi p rectu.nec negatione nisi p affirmatione.est g intetio phi q sm apphesione itells nri ulis affirmatiua imediata q est pnm demronia affirmatiue est por r notior q ppo imediata negatiua q est pnm demronis negatiue.r qtum ad h uadit hec ro qrta. Rursus si ista nra apphesio explicet p sillm appebit q negatiua pbabit p affirmatiua.r no ec.g affirmatia por r notior. r qtu ad hoc uadit qd supius dicebat.quo aut rones sndicte differat manifestu est p ia dicta. C Ulterius dubitaret forte aliqs quo ee sit pus q no ee. C Dom q iuxta regula phi data in 9º metaº de actu r potentia.possumº silr dice de ee r de no ee.na in eodez gnabili r corruptibili potetia pcedit actu.ut pus fuit sor. in potetia q eet i actu.simplr tn aerº pcedit potetia. na cu potetia no reducat in actu nisi p actuz si actº no pcederet simplr potetia entia possent esse si nihil actu eet.qd est absurdu dice.sic dicemus de ee r de no esse. na in eodem gnabili r corruptibili non ee pcedit esse simplr:tn esse pcedu no esse. C Deinde cum dicit.

C Adhuc principalior est: sine enim demostratiua non est priuatiua.

C Adducit sexta r ultima rone.d. Adhuc pncipalior est Jsup.affirmatia q negatia.qd pz.na. sine eniz demratiua. Ji.sine affirmatia no est puatia Jsed ea pot ee.depedet g puatia ab affirmatia no ec.est g affirmatiua pncipalior.r per pns potior. C Dubitaret forte aliqs.qr v: q hec ro sexta sit eade cu rone 3ª.na in rone 3ª dicebat q silles puatiuus accipit ppone affirmatiua.r hic d: q no est puatiua sine affirmatiua.idez g d: hic r ibi. C Dom q alid est ee efficaciº r alid ee pncipaliº.na efficaciº est qd plus agit.pncipaliº aut est si-

ne ꝗ aliud nō agit. ⁊ utrūqȝ hȝ ꝓpō affirmatiua. nā plus agit ꝙ negatiua: ⁊ sine ea nihil facit negatiua. q̄re si aliq̄ mō sunt eadē v̄ba in hac rōne 6ª ⁊ in 3ª. nō tn̄ sunt ꝓp idē īducta. nā 3ª rō īnitit̄ hic excellētie. qꝛ affirmatiua plus facit ⁊ est efficacioꝛ ⁊ eiꝰ actio ad plura se extēdit hec aūt ultia rō magis īnitit̄ huic excellētie ꝙ affirmatiua est principalioꝛ. quia sine ea negatiua nihil potest facere.

Quod quidē cathegorica priuatiua sit dignioꝛ manifestuȝ est: ⁊ ad impossibile ducente.

Postꝙ ph̄s ꝓbauit ꝙ demr̄atio uł̄is sit potioꝛ ꝑticulari. ⁊ ꝙ affirmatiua sit potioꝛ negatiua. In p̄te ista ut dicebat̄ declarat ꝙ ōñsiua sit potioꝛ ducēte ad īpoſe. Demr̄atio aūt ōñsiua duplex est. q̄dā affirmatiua q̄dā negatiua. iō duo facit. qꝛ p̄ᵒ ōndit ꝙ demr̄atio ōñsiua negatiua sit potioꝛ ducēte ad ipoˡᵉ. 2ᵒ ex hoc ꝯcludit ꝙ affirmatiua sit potioꝛ ducēte ad ipoˡᵉ. nā si affirmatiua ōñsiua est potioꝛ negatiua ōñsiua. negatiua aūt ōñsiua est potioꝛ ducēte ad ipoˡᵉ. ꝯñā est ꝙ ⁊ ipa affirmatiua sit potioꝛ ducente ad ipoˡᵉ. 2ª ibi circa finem lectionis ł. Quare hac q̄dē. Circa p̄ᵐ tria fac. qꝛ p̄ᵒ ꝓpōit qd̄ ītēdit. 2ᵒ p̄mittit q̄dā neciā ad ꝓpositū. 3ᵒ ex his que dixerat ꝯcludit itēꝝ. 2ª ibi. Opȝ aūt scire. 3ª ibi. Si igit̄ ex notiorib᷒. Dic̄ ḡ. ꝙ q̄dē cathegorica p̄uatia. i. demr̄atio ōñsiua p̄uatia sit dignioꝛ ducēte ad ipossibile manifestū est sup. ex dicēdis. Notandū aūt q̄sdā exponē sic textū huc ut h̄ ītēdit ph̄s probare ꝙ demr̄atio affirmatia ōñsiua sit dignioꝛ ducēte ad ipossibile. vñ sic exponūt lr̄aȝ ꝙ q̄deȝ demr̄atio cathegorica. i. affirmatia sit dignioꝛ p̄uatiua. q.d. ꝙ cūȝ sit ita ꝙ demr̄atio cathegorica. i. affirmatia sit dignioꝛ p̄uatiua ex h̄ manifestū est ad ipoſe ducēte sup. ꝙ sit dignioꝛ affirmatiua. sed circa finē lectiōis hoc idē dr̄. vñ videt̄ eē q̄dā inutilis receptio. ip̄e ēt textꝰ sequēs magis ꝯsonat exponi p̄ñe. Notādū ēt ꝙ lr̄a quā exponit Auer. cōmē. plane ōñdit ꝙ hec lr̄a. vȝ cathegorica p̄uatiua debet exponi pro ōñsiua p̄uatiua. nā ubi nos h̄em᷒ cathegorica p̄uatia. lr̄a quā exponit Auer. h̄et sił̄s recꝰ negatiuus. ꝯstat aūtē ꝙ demr̄atio recta est demr̄atio ōñsiua. ad ipoſe aūt non est demrō recta sed curua ⁊ reflexa. nā semp in oī tali demrōne ex opposito ꝯñis fit reflexio ad ōñdēdū oppositū alicuꝰ p̄missaꝝ. ꝙ si dicat̄ ꝙ nr̄a translatio h̄et cathegotica. ⁊ alia trāslatio h̄et affirmatiua: dici debet ꝙ h̄ fuit culpa trāslatoris. nā ph̄s demrōnē demr̄atiuā aliq̄n appellat cathegoticā siue affirmatiuā: aliq̄n ōñsiuā. trāslatoꝛ cū deberet trāsferre ōñsiua trāstulit cathegorica. Dubitaret forte aliqs. utrūȝ sit uera hec ꝯñia que ponet̄ circa finē lectiōis. uł̄ s̄m quosdā posita est' nūc. vȝ ꝙ si demr̄atio affirmatiua sit potioꝛ negatiua ꝙ sit potioꝛ ducente ad ipoſe. Dōm ꝙ hec ꝯñia uera est duplr̄. p̄ᵒ q̄dē qꝛ oīs demr̄atio ad ipoſe aliq̄ mō est demr̄atio negatia uł̄ ipaȝ ꝓponēdo uł̄ ipam ex datis ab adūsario assumēdo. ut si uellē ꝓbare ꝙ nullū. b. est. a. demrōne ducēte ad ipoſe uterer ꝓpōne negatiua ipaȝ ꝓponēdo. si v̄o uellē ꝓbare p talē demrōnē ꝯr̄iā ꝓpōnis assumpte. vȝ oē. b. est. a. uterer ꝓpōne negatiua data ab adūsario. vȝ nulluȝ. b. est. a. demr̄atio ḡ ad ipoſe nunꝙ est īmunis a negatiōe. si ḡ demr̄atio affirmatia est potioꝛ negatiua ⁊ ducēs ad ipoſe nō est oīno īmunis a negatiōe. ꝯñs est ꝙ affirmatiua sit potioꝛ sic ducēte. 2ᵒ h̄ idē pȝ ex dicēdis. ꝓbabit̄ enī in lectiōe p̄ñti ꝙ demr̄atio ōñsiua p̄uatiua sit potioꝛ ducēte ad ipoſe si ḡ ex dictis affirmatiua est potioꝛ negatiua: ⁊ ex dicēdis negatiua est potioꝛ ducēte: ꝯñs est ꝙ affirmatia sit potioꝛ ducēte. qꝛ quicq̄d est potiꝰ uel dignius dignioꝛi est dignius minus digno. Deinde cum dicit.

Opȝ aūt scire que sit dr̄ia ipaꝝ. Sit igit̄. a. in nullo. b. in. c. aūt oī. b. necē est in nullo. c. eē. a. sic igit̄ acceptis demr̄atiua p̄uatia erit demōstratio: qm̄. a. in. c. nō erit.

Premittit q̄dā neciā ad ꝓpositū. Circa qd̄ duo facit. qꝛ p̄ᵒ facit qd̄ dictū est. 2ᵒ circa ea que dixerat mouet quādā cauillationē ⁊ soluit. ibi. Nō enī si ꝯtingit. Circa p̄ᵐ q̄tuoꝛ facit s̄m ꝙ q̄tuoꝛ necia ad ꝓpositū p̄mittit. naȝ p̄ᵒ declarat quō h̄eat fieri demr̄atio ōñsiua negatiua. 2ᵒ quō h̄eat fieri ducēs ad ipoſe. 3ᵒ dat dr̄iaȝ īter utrāqȝ demr̄ationē. 4ᵒ ex dr̄ia data ōñdit demr̄ationē ōñsiuā ꝓcedē ex p̄orib᷒ ⁊ notiorib᷒. 2ª ibi. Q̄d v̄o ad ipoſe. 3ª ibi. Termini q̄dē igit̄. 4ª ibi. Nō aūt p̄or. Dicit ḡ. Opȝ aūt scire que sit dr̄ia ipaꝝ. q.d. ꝙ p̄ᵒ ꝓposuit h̄ac ueritatē ꝙ demr̄atio cathegorica. i. ōñsiua p̄uatiua sit dignioꝛ ducēte ad ipoſe: qd̄ ut appeat opȝ scire que sit dr̄ia ipa īter p̄uatiuā ōñsiuā ⁊ ducentē ad ipoſe. ⁊ p̄ᵒ describit q̄lr̄ h̄eat fieri ōñsiua p̄uatiua dicēs. sit igit̄. a. i nullo. b. hec est maioꝛ. nullum. b. est. a. in. c. aūt oī. b. hec est minoꝛ. oē. c. est. b. necē est ḡ in nullo. c. eē. a. hec est ꝯ. nullū. c. est. a. ⁊ h̄ dicit ꝙ sic q̄dē igit̄ acceptis sup. p̄missis erit demōstratio p̄uatiua ⁊ demr̄atiua. i. ostēsiua qm̄. a. in. c. nō erit. q.d. ꝙ h̄ mō ordināᵈo sił̄ȝ ꝯcludit̄ p demrōnē ōñsiuā negatiuā. nullū. c. est. a. Deide cuȝ dicit.

Que v̄o ē p ipoſe sic se hȝ si opꝰ ē demōstrar̄ ꝙ. a. i. b. nō sit accipiēdū ē affirmatie a. eē in. b. ⁊. b. in. c. q̄re accidit ⁊. a. in. c. eē. h̄ aūt sit notū ⁊ certū ꝙ ipoſe est ipm̄ eē.

Oñdit quō h̄eat fieri demr̄atio ad ipoſe. d. Que v̄o ad ipoſe sic se h̄etur si opꝰ est demr̄are sup. p demrōnē ad ipoſe ꝙ. a. i. b. nō sit accipiēdū in affirmatiuā. a. in. b. eē ista erit maioꝛ. oē. b. est. a. ⁊. b. in. c. ista est minoꝛ. oē. b. est. c. q̄re accidit. a. in. c. eē. h̄ autē sit notū ⁊ certū ꝙ ipoſe est eē. semp eniȝ demr̄atio ad ipoſe ꝯcludit ꝯñē manifeste falsā. ex ꝯñe manifeste falsa ꝓbat̄ oppositū p̄misse eē ueꝝ. utputa si magis est notū ꝙ albedo nō sit nigredo q̄ȝ ꝙ nō sit coloꝛ ꝯgregatiuus si uellet probare ꝙ albedo sit coloꝛ cōgregatiuus uel ex. i. ꝙ coloꝛ congregatiuus non sit albedo: quereret̄ ab adūsario utꝝ. b. sit. a. uł̄ nō. i. coloꝛ ꝯgregatiuus sit albedo uł̄ nō. qd̄ si ꝯcederet h̄ret̄ itēꝝ. qd̄ si negaret diceret da oppositū. accipiet̄ ḡ opposita. vȝ coloꝛ ꝯgregatiuus est albedo. accipiet̄ ḡ aliꝰ terminus. c. i. nigredo ⁊ arguet̄ sic. oē. b. est. a. i. oīs coloꝛ ꝯgregatiuus est albedo. oē. c. est. b. i. oīs nigredo est coloꝛ ꝯgregatiuus ergo oē. c. est. a. i. oīs nigredo est albedo. h̄ aūt est falsū ⁊ ipoſe. ḡ ⁊ illud ex q̄ sequit̄. vȝ ꝙ. b. sit. a. i. coloꝛ congregatiuus sit albedo. Dubitaret forte aliqs. utrūȝ semp sił̄s ad ipoſe debeat h̄re ꝯñeȝ manifeste falsam. Dōm ꝙ sic̄ nō ꝯcedēti ueꝝ opȝ illud uerū declarare p aliq̄d ueriꝰ. ꝓp qd̄ p̄misse debēt esse ueriores ꝯñe. sic si aliqs ꝯcedat falsuȝ opȝ ꝙ ipugnet̄ ducēdo ipsum ad aliq̄d falsiꝰ. ⁊ qꝛ in demrōne ad ipoſe semp ex falsitate ꝯñis ꝓbat̄ eē falsitas in aliq̄ p̄missaꝝ: opȝ semp in oī tali demrōne ꝙ ꝯclō falsioꝛ sit q̄ȝ p̄missa. iō dicitur in textu ꝙ. a. eē in. c. i. ꝙ ꝯclusum sit notum ⁊ certum esse impossibile. Deinde cum dicit.

Termini q̄deȝ igit̄ sił̄r ordinant̄. Differt aūt quo q̄lis sit notioꝛ p̄uatiua ꝓpō. Utrū igit̄ ꝙ. a. b. nō iest. aut ꝙ. a. c. nō inest. Cūȝ igit̄ est ꝯclusio notioꝛ: qm̄ nō est. a. in. b. qd̄ est ad ipossibile sit demōstratio. Cum aūt in sillogismo sit demōstratiua est.

¶ Dat dīaᷓ ꝛ cōuenientiā inter utrāq̄ demōnē.v. q̄ l. termini q̄dē igit̄ sillr ordinant̄ .i. demōstratio enī ostēsiua ꝛ ad ipōle in h̄ cōueniūt q̄ utrobiq̄ termini ordinantur sillr.i.ordinant̄ debite s̄m modū ꝛ figurā sillogisticaꝫ. ꝛ ōdit q̄ l. differt in q̄ q̄lis sit notior p̄batiā p̄pō utrū igit̄ que.a.b.nō iest. .i.utrū maior negat̄ l. aut nō est a.in.c. .i.ɔclō.q.d.q̄ in h̄ differt sill̄s ostēsiuus a sill̄o ad ipōle: q̄ in vno accipit̄ notior q̄.a.nō sit in.b.i.p̄missa.in alio accipit̄ q̄.a.nō sit in.c.i.ɔ.iō ait l. cū igit̄ ɔclō notior est q̄n̄ nō est sit demōstratio que est ad impole.cū āt in sill̄o .i.sup.sit notior.i.cū sit notior p̄missa que est l. in sill̄o demōstratiua. .i.ostēsiua l. est. .i.demōstratio. ¶ Notādū aūt q̄ ut patet pōt ex termis p̄assignatis.utputa si magis sit notū q̄ nigredo non sit albedo q̄ꝫ q̄ color ɔgregatiuus nō sit albedo.siqs uellet p̄bare q̄ color ɔgregatiuus nō sit albedo posset h̄ p̄bare ostēsiue ꝛ ad ipole.sed p̄bādo ostēsiue accipet p̄missaꝫ notiorē i v̄itate.p̄bādo ad ipole ɔcluderet ɔnē notiorē in falsitate. Argueret̄ enī ostēsiue sic. nullū.b.ē a.i.nulla nigredo est albedo.oē.c.est.b.i.ōis color cōgregatiuus est nigredo.ḡ nullū.c.est.a.i.nullus color ɔgregatiuus est albedo.hec q̄dē p̄cedit ex notiorib⁹. q̄ ut supponebat̄ noti⁹ est.b.nō eē.a.i.nigredinē non eē albedinē q̄ꝫ.c.nō eē.a.i.colorē ɔgregatiuū nō eē albedinē.demr̄o aūt ad ipole ɔ̄rio faceret.ex.c.enī non eē.a.i.ex ɔne p̄baret.b.nō eē.i.p̄missaꝫ.q̄tū ḡ ad p̄missas p̄cedit demr̄atio ad ipole ex minus notis.i demōstratiōe enī ad ipole est aliq̄ p̄missaꝝ minus nota i falsitate: ꝛ opposita ei⁹ minus nota in ueritate.ɔclō autē se habet econuerso. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Natura aūt prior est que est q̄.a.in.b.nō sit q̄ꝫ.a.in.c.priora enī ɔclōne sunt ex qb⁹ est ɔclusio.Est aūt que.a.q̄dē in.c.nō esse ɔclō.a.aūt in.b.ex qb⁹ est ɔclusio.

¶ Ex dīis data ōdit demr̄onē ostēsiuā eē ex priorībus ꝛ notiorib⁹.nā si demr̄o ostēsiua accipit notiorē p̄missā ɔcludit notiorē ɔnē: ostēsiua est ex notiorib⁹.nō aūt illa que est ad ipole.ꝛ ex hoc sequit̄ q̄ ostēsiua teneat ordinē nālē.est enim nāle q̄ p̄misse sint notiores ɔne.ad ipole aūt tenet ordinē q̄n ɔ nām.iō ait q̄ l. nā aūt prior q̄dē est q̄.a.in.b.nō sit q̄ꝫ.a.in.c. .i.nō eē.q.d.q̄ nālr p̄missa debet eē notior ɔne.ꝛ h̄ facit demr̄atio ostēsiua q̄.i.accipit.a.nō eē in.b.i.p̄missaꝫ notiorē q̄ꝫ.a.nō esse in.c.i.q̄ꝫ ɔnē.vn̄ ōdit q̄ l. priora aūt ꝛ notiora l. sunt ɔne ex qb⁹ est ɔ .i.sup.ostēsiua.ꝛ ōdit q̄ l. est āt que est.a. q̄dē in.c.nō eē ɔclō.a.aūt i.b. .i.nō eē l. ex qb⁹ est ɔ. .i. i.ex p̄missa.tunc ḡ est supplēda rō q̄ cuꝫ ostēsiuꝫ sit supra q̄ demr̄atio ostēsiua negatiua accipit.b.nō eē.a.notius q̄ꝫ.c.nō eē.a.p3 q̄ talis demr̄atio notiores accipit premissas ꝛ est ex notiorib⁹. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Nō enī si ɔtingit remoueri aliq̄d hoc cōclusio est.illa aūt sunt ex qbus.

¶ Remouet circa p̄tacta quādā cauillationē. Circa qd̄ duo facit.q̄ p̄° ponit cauillationē.2° eā remouet.ibi. l. Sꝫ h̄ q̄dē. .i. Posset enī qs cauillare circa p̄tacta.d. q̄ cū in demr̄one ad ipole ex falsitate ɔnis arguat̄ falsitas alicui⁹ p̄missaꝝ.ul̄ ex nō eē ɔnē arguat̄ nō eē premissaꝫ q̄ talis demr̄o p̄cedit ex priorib⁹ ꝛ ex notiorib⁹ nā facto sill̄o in regressuꝫ q̄n ex nō eē ɔnē ɔtingit nō eē p̄missā in tali regressu diceret aduersari⁹ ip̄m nō esse ɔnē se hēt sic p̄missa ꝛ ipa iterēptio p̄misse se hēt ut ɔ. ꝛ q̄ ut dictū est in tali sill̄o iterēptio ɔnis est notior q̄ꝫ interēptio p̄misse.iō in ipo regressu p̄missa est notior. hāc ḡ cauillationē remouēs ait q̄ l. nō enī si ɔtigit aliq̄d remoueri. .i.interimi ut hēt alia trāslatio. l. hec .i.āt que interimit̄.s. l. est ɔ.illa aūt sunt .i.sup.p̄misse l. ex q b⁹ est .i.sup.talis iterēptio.tūc ḡ est supplēda rō q̄ cum ex iterēptiōe ɔnis interimat̄ p̄missa: iterēptio ɔnis se hēbit sicut p̄missa.in hoc ḡ stat tota cauillatio q̄ q̄ ex interēptiōe ɔnis arguat̄ iterēptio p̄misse.videt̄ ex hoc q̄ possumus dicē q̄ interēptio p̄misse sit ɔclō.ꝛ interemptio ɔnis sit p̄missa.ꝛ videt̄ ex hoc etiā q̄ possum⁹ ulterius arguere q̄ demōstratio ad impossibile accipiat notiores p̄missas. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sed hoc q̄dē ex quo sill̄s est.qd̄ utiq̄ sic se hꝫ:q̄re aut ut totū ad p̄tē:aut ps ad totū se hēt.sed que sunt.a.c.ꝛ.a.b.p̄positiones nō sic se habent ad inuicē.

¶ Remouet hāc cauillationē.d. l. Sed h̄ q̄dē .i.sup.est illud l. ex q̄ est sill̄s q̄ utiq̄ sic se hēt q̄n aut totū ad p̄tē: aut se hēt sic ps ad totum.sed que sunt.a.c.ꝛ.a.b.p̄pōnes. .i.i.ɔ ꝛ p̄missa siue iterēptio ɔnis ꝛ iterēptio p̄misse l. nō aūt sic se hn̄t ad inuicē .i.supplēdū est ḡ hi⁹ dictuꝫ q̄ q̄ in regressu cuꝫ ex iterēptiōe ɔnis iterimat̄ p̄missa nō resuat̄ forma sillogistica.iō nō possum⁹ dicē ex hoc q̄ demr̄atio ad ipole sit sill̄s ex notiorib⁹. ¶ Dubitaret forte aliqs quō illud ex q̄ est sill̄s se hēt sic ps ad totuꝫ.aut sic totū ad p̄tē. ¶ Dōꝫ q̄ illd̄ ex q̄ est sill̄s p̄pe est medi⁹ termin⁹.medi⁹ āt termin⁹ se hꝫ ad extremitates ul̄ sic ps ad totū.ul̄ sic totū ad p̄tē.nā in scd̄a fig° medi⁹ terminus in utraq̄ p̄pōne sic se hēt sicut totum ad p̄teꝫ.q̄ in utraq̄ p̄dicat̄.in 3° aūt in utraq̄ p̄pōne se hēt sicut ps ad totū.q̄ in utraq̄ subijcit̄.in p̄ma v̄o medi⁹ terminus se hēt in maiori sic ps ad totuꝫ q̄ ibi subijcit̄.in minori aūt sic totū ad p̄tē q̄ ibi p̄dicat̄.est ḡ intētio p̄hi dicē q̄ illud ex q̄ est sill̄s.i.ex q̄ infert̄ aliq̄d sillogistice op3 q̄ se hēat sicut totū ad p̄tē.uel sicut ps ad totū.i.op3 q̄ sit ordiatū debite s̄m modū ꝛ figurā sillogisticā.hoc aūt mō nō se hn̄t.a.c.ꝛ.a.b.i.ɔclō ꝛ p̄missa in demr̄one ad ipole.cuꝫ enī in tali demr̄one ex interēptiōe.a.c.i.ɔnis regredimur ad iterimēdū.a.b.i.p̄missaꝫ.in tali enī regressu nō seruat̄ illa p̄portio toti⁹ ad p̄tē ul̄ ecōuerso.i.nō resuat̄ ibi debit⁹ ordo sillogisticus.sic enī regredi nō est sillogizare.ꝛ q̄ nō resuatur debit⁹ ordo sillogisticus.nō possum⁹ dicē q̄ in tali regressu ipa ɔ ul̄ iterēptio ei⁹ sic se hēat sic p̄missa.ꝛ id qd̄ iterimit̄ se hēat sicut ɔclō.nec possumus ulteri⁹ ex hoc dicē q̄ talis demōstratio p̄p hu⁹ regressuꝫ p̄cedat ex priorib⁹ uel ex notiorib⁹. ¶ Deinde cuꝫ dicit.

¶ Si igit̄ ex notiorib⁹ sit ꝛ credibilioribus dignior est.sūt enī utreq̄ ex nō eē credibiles.sed hoc q̄dē ex priori.illa v̄o ex posteriori prior simplr̄ utiq̄ erit ea que est ipossibilis demōstratio p̄batiua.

¶ Postq̄ p̄hs declarauit quō hēat fieri demr̄atio ostēsiua p̄batiua ꝛ quomō hēt fieri demr̄atio ad ipo^le ꝛ dedit dīam iter utrāq̄ demr̄onē ꝛ ex dīis data op3 p̄cessuꝫ in demr̄one ostēsiua eē nālē ꝛ eē ex priorib⁹ ꝛ ex notioribus. In ista p̄te ex oīb⁹ his dictis īfert ɔneꝫ intētā.vꝫ q̄ demōstratio ostēsiua p̄batiua sit potior: q̄ p̄cedit ex priorib⁹ ꝛ notiorib⁹ q̄ꝫ ducēs ad ipole que p̄cedit ex posteriorib⁹.iō ait. l. Si igit̄ ex notiorib⁹ ꝛ credibiliorib⁹ dignior est. .i.demr̄atio l. sunt aūt utreq̄ .i. demōstratiōes l. credibiles ex nō eē. .i.utraq̄ demr̄atio taꝫ ostēsiua p̄batiua q̄ꝫ ducēs ad ipole facit fidē per nō esse.alr̄ tn̄ ꝛ alr̄.iō ōdit q̄ l. hec q̄dē. .i.ostēsiua p̄batia l. ex priori. .i.facit fidē ex nō esse priori.i.ex p̄missa negatiua priori l. illa v̄o que est ad ipole ex posteriori. .i. facit fidē ꝛ est credibile ex nō eē posteriori.i.ex iterēptiōe cōclusionis.ꝛ q̄ sic est l. utraq̄ p̄batiua demr̄o. .i.ostēsiua l. erit simplr̄ potior ea. .i.q̄ꝫ illa que est ad ipossibile. ¶ Dubitaret forte aliqs: q̄ videt̄ q̄ utraq̄ demōstratio taꝫ ostēsiua negatiua q̄ꝫ ducēs ad ipole sit ex non esse

priori. nã oñsiua est ex nõ eẽ ꝑori. qꝛ ibi ꝓmissa negatiua ex qua iferẽ ꝯclõ negatiua est notior: ⁊ ꝑ ꝯñs dignior ⁊ ꝑor cognitiõe. qꝛ de tali ꝑoritate hic loquitur. sic etiã ⁊ in demõne ad ipoẽ credibilitas est ex non esse ꝑori nõ ex nõ eẽ posteriori ut dicit auctor in lr̃a. nam credibilitas in tali demõne est ex nõ eẽ ꝯnis. sed constat in tali demõne nõ eẽ ꝯnẽ est noti⁹. ⁊ si est notius est ꝑus. ꝗ credibilitas ibi est ex nõ eẽ ꝑori. ℭ Dõm ꝙ duplr̃ est ꝑus q̃tũ ad ꝓns spectat. vꝫ ẜm ueritatem ⁊ ẜm ordinẽ sillogisticũ. ẜm ueritatẽ enim si bona sit demõstratio ad ipoẽ semp ex ꝑori nõ eẽ ꝓbaẽ nõ esse posteri⁹. ut ex nõ eẽ ꝯnis qd̃ debet eẽ magis totũ ⁊ prius cognitiõe ꝓbaẽ nõ eẽ alicui⁹ ꝓmissaꝝ. qd̃ debet eẽ minus ⁊ posteri⁹ cognitiõe. sed lꝫ demõstratio ad ipossibile ꝓcedat hoc mõ ex ꝑori nõ eẽ. nñ ẜm ordinẽ sillogisticũ ꝓcedit ex posteriori. qꝛ ex nõ eẽ ꝯnis que ẜm ordinẽ sillogisticũ est posterior ꝓbat aliquã ꝓmissarum nõ eẽ que ẜm talẽ ordinẽ est ꝑor. ⁊ in hoc differt a demõstratiõe oñsiua. qꝛ puertit ordinẽ sillogisticũ. nec tenet ordinẽ nãlẽ. nã eni sillis regrit ꝙ ꝓmisse sint notiores ꝯne nõ eẽ. ℭ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. qꝛ videẽ falsũ ꝙ utreqꝫ. vꝫ tã demõstratio ꝓuatiua oñsiua q̃ž ducẽs ad ipoẽ quelibet sit credibilis ex nõ eẽ. de negatiua eni oñsiua uerũ est. qꝛ nõ eẽ qd̃ accipiẽ in ꝓmissis. i. ex negatiõe alicui⁹ ꝓmissaꝝ sit fides ꝙ non sit ꝯ. uẽ fides de ꝯne negatiua: imo aliqñ sit fides ex affirmatiua. nã sic cũ debet ꝑ ipoẽ ꝓbari negatiua uera ꝯcludiẽ affirmatiua falsa. ⁊ tũc ex nõ eẽ sit fides. qꝛ oppositũ ꝯnis est nõ eẽ. sed si debeat ꝓbari affirmatiua uera per ipoẽ opꝫ ꝙ ꝯcludaẽ negatiua falsa. tũc ꝗ nõ fiet fides ex negatiõe. sed ex affirmatiõe. nã in sillõ ad ipoẽ semp sit fides ex opposito ꝯnis. oppositũ aũt ꝯnis negatiue est affirmatio. fiet ꝗ tũc fides ex affirmatione ⁊ ex eẽ. nõ ex nõ eẽ. ℭ Dõm ꝙ sillõ ad ipoẽ semp facit fidẽ ex nõ eẽ: qꝛ semp facit fidẽ iterimẽdo ꝯclonẽ. iterimere aũt ꝯclonẽ est ꝯclonẽ nõ eẽ. istud tñ nõ eẽ aliqñ eq̃pollet affirmatiõi. qꝛ si ꝯclõ sit negatiua faciet fidẽ ex nõ eẽ ꝯnẽ qd̃ eq̃pollebit affirmatiõi. qꝛ nõ eẽ negationẽ est eẽ affirmationẽ. pꝫ ꝗ quõ demõratio ad ipoẽ semp facit fidẽ ex nõ eẽ. Uel possumus aliẽ soluẽ ꝙ rõ ꝓbi ꝙ oñsiua sit potior ducẽte ad ipoẽ nõ fundaẽ sup eẽ. sed fundaẽ sup hoc ꝙ oñsiua accipit ꝓmissas ꝑores ⁊ notiores. ad ipoẽ accipit ꝯnẽ notiorẽ. in tali enim sillõ semp ꝯclõ debet eẽ notior in falsitate. ⁊ oppositũ ei⁹ ex q̃ ꝓbaẽ oppositũ alicui⁹ ex ꝓmissis debet eẽ noti⁹ in ueritate. hoc aũt debet esse cõe in oĩ demõne ad ipossibile. pp qd̃ ois demõratio ad ipoẽ hẽt quedã defectũ. qꝛ ibi est ꝓcessus q̃dãmõ ꝯtra nãm sillĩ demõratiui. cui⁹ nã est accipe ꝓmissas notiores: qd̃ ꝗ phs ait ꝙ utreqꝫ demõnes tã oñsiua ꝓuatiua q̃ž ducẽs ad impossibile sunt credibiliores ⁊ faciũt fidẽ ex nõ eẽ. põt dici ꝙ ut patuit nunq̃ž demõratio ducẽs ad ipoẽ est imunis a negatiõe: ⁊ qꝛ nunq̃ž est imunis a negatione dꝫ semp facere fidẽ ex nõ esse. ℭ Deide cum dicit.

ℭ Quare ⁊ hac dignior ꝓdicatiua. manifestũ est ẽt ꝙ ⁊ ea que est ipossibilis potior ẽ.

ℭ Quia ꝓbatũ est ꝙ negatiua oñsiua est potior ea que est ad ipoẽ. iõ ex hĩs ut dicebaẽ. ꝯcludit ꝙ affirmatiua sit potior. iõ ait [Quare ꝓdicatiua.] i. affirmatiua [hac.] i. negatiua [dignior] sup. est. ⁊ qꝛ sic est [manifestum est ꝙ] ꝓdicatiua cũ sit dignior q̃ž negatiua [ꝙ est ⁊ potior.] i. dignior [ea.] i. q̃ž illa [que est ad ipoẽ.] digni⁹ eni digniore ut s. dicebaẽ est digni⁹ min⁹ digno.

c

Certior aũt ⁊ prior est scia quecũqꝫ ipsi⁹ qa. ⁊ pp qd eadẽ est. ꝗ non est ipsius extra eã que est ꝓpter quid.

ℭ In toto aũt isto libro posterioꝝ tradiẽ ars quõ ꝯtigat scire ꝑ demõnẽ. vñ oia que dsr tã in ꝑ° q̃ž in 2° ad hoc referẽda sunt. ẜm aũt hoc tot⁹ iste liber ꝑmus diuidebaẽ in ptes duas. qꝛ in ꝑª agebaẽ de demõne ẜm se. in 2ª võ de demõratione ꝑut vna demõratio cõpaẽ ad aliã. ⁊ sicut duplr̃ possumus loqui de demõstratiõe. sic duplr̃ possumus loquĩ de ipõ scire. nã de ipso scire possumus loquĩ simplr̃ ꝑut accipiẽ simplr̃. vꝫ ꝙ scire est cãꝫ cognoscere. ⁊ q̃m illius est cã ⁊ ꝙ nõ cõtingit aliter se hẽre. ⁊ sic loqui uel sic cõsiderare de scire ptinet ad primã partẽ huius libri ꝑmi. ubi agiẽ de demonstratione ẜm se. Scdõ mõ possumus loqui de scire comparatiue vꝫ ꝑut vnuꝫ scire cõparaẽ ad aliud scire: uel ꝑut uñter scire cõparaẽ ad opinari ⁊ ad alios hitus cognitiõis. sic ergo possumus hanc partẽ ad ꝓcedentẽ cõtinuare. vꝫ ꝙ postq̃ž phs determinauit de scire simplr̃ ⁊ de demõstratione ẜm se. ⁊ etiã determinauit de demonstratiõe cõparatiue cõparãdo vnã demõstrationẽ ad aliã. In pte ista determinat de scire cõparatiue cõparãdo vnuꝫ scire ad aliud scire ⁊ comparãdo ad opinari ⁊ ad alios hitus cognitiuos. duo ergo facit. qꝛ ꝑ° cõparat vnũ scire ad aliud. 2° cõparat scire ad opinari ⁊ ad alios hitus cognitiuos. ibi. [Scibile aũt ⁊ scia differũt ab opinari.] Circa ꝑmũ duo facit. qꝛ ꝑ° cõparat scire ad scire oñdẽs que scia sit certior ⁊ que minus certa. 2° cõparat ipm scire siue ipam sciaꝫ ad suũ subm ⁊ ad sua ꝑncipia a q̃bus hẽt diuisitatẽ ⁊ vnitatẽ. ibi. [Una aũt scia est.] Circa ꝑmũ tria facit ẜm ꝙ triplr̃ ostẽdit vnã sciam eẽ alia certiorẽ. 2ª ibi [Et que nõ est de subiecto.] 3ª ibi [Et que est ex minorib⁹.] Dicit ergo ꝙ [scia aũt est certior ⁊ ꝑor que est eadẽ ipsius qa. ⁊ pp qd. sed nõ ipsius qa. extra eam que est ꝓpter qd.] q. d. ꝙ scia illa que simul vna ⁊ eadem ex his ꝯsiderat qa ⁊ pp qd est ꝑor ⁊ certior. sed nõ est potior ⁊ certior illa que est ipsius qa. extra ⁊ sepatim a ꝓpter qd. ℭ Dubitaret forte aliqs. quõ scia aliqua sit ipsius qa tñ aliqua ipsius qa ⁊ ꝓpter qd. ℭ Dõm ꝙ scire qa est triplr̃. uẽ per cãm remotã: uel per effectũ remotũ: uẽ per effectũ quẽcũqꝫ. Scire aũt ꝓpter qd est scire per cãꝫ ꝯuertibilem ⁊ adequatã. ille aũt qui nouit cãm ꝯuertibilem ⁊ adequatã sciẽs ꝓpter qd. de facili põt scire ipm quia. ideo talis diciẽ scire utrũqꝫ. sed sciẽs per cãm remotã sciens sic qa. nõ de facili scit ꝓpter qd. i. cãm ꝓximaꝫ ⁊ adequatam. talis aũt diciẽ scire qa. sepatim a ꝓpter qd. sciẽs etiã per effectũ siue ꝓximũ siue remotũ non statim scit ꝓpter qd. lꝫ forte admireẽ ut sciat. nã ex ammirari ceperunt phi phĩosophari. ut diciẽ in ꝑmo metaphisice. sic ergo facile est exponere lrãm phi. nã scia acquisita per cãm adequatã dicentẽ ꝓpter qd. est multo certior ⁊ ꝑor q̃ž acquisita per cãm remotã ⁊ per effectus qui sunt demõstrationes qa. Alio mõ põt exponi lrã phi ⁊ forte magis ẜm intentionẽ phi ut dicatur scia ꝯsiderans simul ꝓpter qd ⁊ quia. scia subalternãs. scia aũt ꝯsiderans quia. extra sepatim a ꝓpter quid. dicatur scia subalternata. qd̃ nõ sic intelligẽdũ est ꝙ scia subalternãs ꝯsideret omnis quia. de quib⁹ considerat ꝓpter quid. nã ut supra dicebaẽ multotiẽs alique sciẽ ꝓpter altitudinẽ sciẽtes ipm ꝓpter quid. nesciũt ipm quia. nõ de oĩbus ergo de quib⁹ sciunt ꝓpter qd. sciũt quia. sed ecõuerso de oĩbus de quib⁹ sciunt quia. sciũt ꝓpter qd. de nullo enim ꝯsiderat geometra qꝛ. de quo nesciat ꝓpter qd nisi sit per se notũ uel ualde ꝓximum ei qd̃ est per se notũ. sciẽtia ergo subalternans ⁊ si ẜm ꝙ hui⁹ ꝯsiderat. ꝓpter quid. sepatuꝫ a quia. nunq̃ž tñ cõsiderat quia sepatum a ꝓpter quid. nã sciẽtia subalternans ẜm ꝙ hui⁹ de nullo scit quia. de quo nesciat ꝓpter quid. sed sciẽtia subalternata cõsiderat quia. separatum a ꝓpter quid. ut per spectiuus ẜm ꝙ hui⁹ de multis scit quia. de quib⁹ nesciẽ ꝓpter quid. sed supponit illa a geometra tanq̃ž a supiori artifice. dicimus aũt

q scientia subalternans sm q hui⁹ nihil supponit de quo nesciat reddere cām nisi illud sit per se notum uel ppinquum. nā geometra supponit q lz de puncto ad punctū rectā lineā ducere. pbat tn̄ hoc in sexto phisicoꝝ. ubi ostēdit q inter quelibet duo puncta cadit linea media. sed hoc nō accipit geometra ut subalternās sed ut depēdēs ab alia scia. sciētia ergo ut subalternās z ut nō depēdens de nullo 2siderat quia. de quo non cōsideret ppter quid. Uel possumus dicere q hoc est ualde ppinquum ei qd est qn̄ per se notum. z ideo despicit geometra sup hoc demōstrationē adducē. Possumus etiā z tertio rn̄dere q de paucis uel de vno aliquo pticulari nō est curādum. qn̄ ergo dicit q illa sciētia est minus certa que 2siderat quia. sepatuz a ppter quid. intelligēdū est qn̄ in plurib⁹ z in multis ita se habet. sed qn̄ in aliquo vna ppōne ita se hēt nō est multū curādū. Est ergo intētio phi. q scia subalternans est certior eo q nō 2siderat qa. sepatuz a ppter qd. i. non 2siderat qa. qd nesciat resoluē in ppter quid: z in causam. scientia autez subalternata est minus certa. quia considerat quia separatum a propter quid. i. 2siderat quia. qd sm q huius nescit resoluere in propter quid. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et que non est ex subiecto illa que est de subiecto. ut arithmetica armonica.

¶ Ponit secundā cōparationē uel dat secunduz documētum ad cogscendū scientiā certiorē dicēs [Et que nō est de sbo] s. sensibili. i. scia que est magis abstracta z minus mālis est su. bor z certior [illa] i. q̄z illa [que est de sbo.] s. sensibili. i. q̄z illa que est minus abstracta que est magis de subo sensibili [ut arithmetica] que est de nūo simplr est certior. qr est magis abstracta q̄z [armonica.] i. q̄z musica que de nūo cōtracto ad aliqd sensibile z relato ad sonū. ¶ Dubitaret forte aliqs. qr videt istud documentū ee idē cū p°. nā arithmetica z armonica sic se habēt q vna est subalternans. alia subalternata. vna dicit ppter quid. z alia qr. ¶ Dōm q hoc 2m documētū est aliud a p°. pm eni documētum innitit huic ueritati q cā est certior effectu. nā effectus non est notus simplr nisi per cām. z ppter qd vnūqdqz z illud magis. erit ergo causa simplr notior z certior effectu. z qr scia dicēs ppter qd considerat cām. dicēs quia. 2siderat effectum. 2ns est q sciētia ppter qd. certior sit sciētia quia. Hoc aūt 3m documētum innitit huic ueritati q forma per se loquēdo est notior q̄z materia. nā materia nō cognoscit nisi p analogiā ad formā. z qr sciētia magis abstracta est sciētia magis formalis. min⁹ abstracta est magis mālis. 2ns est q scientia que est minus de sbo sensibili tanq̄z magis abstracta z formalior sit certior q̄z scientia magis de subo sensibili que est mālior. differūt ergo hec duo documēta formalr. pñt tn̄ esse in eodez subo. ut illa eadem sciētia que est de subo magis sensibili z est magis mālis pōt 2siderare quia. z eē subalternata. z illa que est de minus sbo sensibili. z que est magis formalis potest 2siderare ppter qd. z esse subalternās. z pōt cōtingere q hoc scdm documētum nō 2curat cuz pmo. nā cum tres sint modi eēntialis pbie phicus mathematicus z diuinus. mathematica que est de subo magis abstracto. utpura geometria que est certior q̄z nālis scia que est de subo magis sensibili. nec tn̄ ppter hoc nālis pbia subalternat geometrie. ista ergo duo documēta nō sunt vnum z idem. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et que est ex minorib⁹ ea que est ex appōne ut geometria z arithmetica. Dico aūt ex additione ut vnitas. substātia est sine positione. Punctus aūt substantia posita. hoc aūt est ex appositione.

¶ Dat tertiū documētū dicēs. [Ex] sciētia [que est ex minorib⁹] est sup. certior [ea que est ex appōne ut geometria.] i. q̄z geometria [arithmetica sup. est certior. z exponit se qd appellat ex minorib⁹. d. [dico autē] ex minorib⁹ que nō est [ex appōne.] uel ut hñt aliqui text⁹ [dico aūt ex additione.] i. expono quid appello ex additione [ut vnitas est suba sine positione. pūctus aūt est suba posita. hoc aūt est ex appōne.] vz 2siderare de re magis 2cta. pūctus ergo qui dicit positionez in 2tinuo se hēt per additionē ad vnitatez que est sine tali pōne. geometria ergo que est de pūcto est ex appōne z ex additiōe qr aliqd addit pūctus supra vnitatē. arithmetica que est de vnitate est ex minoribus. qr est de vnitate que nō habet talē positionē. iō arithmetica est certior q̄z geometria. ¶ Dubitaret forte aliqs. qa videt hoc documētū eē idem cuz scdo. nā illa scientia que est ex additiōe est mālior. alis que est ex minorib⁹ formalior z abstractior. z in hoc 2sistebat vtus scdi documēti. ¶ Dōm q hoc documētū tertiū nō est oino idem cū scdo. hēt tn̄ magnā 2formitatē cum illo. naz utrūqz documētū in hoc 2sistit q scia que est de magis formali est certior q̄z que est de magis māli. Sz magis formale z magis mãle pñt 2siderari duplr. uel per cōparationē ad mām sensibilē de qua 2siderat nālis. uel ad mām intelligibilē siue imaginabilē de qua considerat mathematicus. Scdm ergo documentū ab hoc 3° differt. qr illud qd 2cernit māz sensibilē ut illa scia dicat certior que abstrahit a mā sensibili. illa minus certa que est de sbo magis sensibili. sed hoc documētum tertiū ut coiter ponit sumit per cōparationē ad mām intelligibilē siue imaginabilē. dicemus eni q in 2siderādo mām intelligibilē siue imaginabile sunt gradus. nulla eni scia mathematica oino abstrahit a mā itelligibili siue imaginabili. pp qd non posset arithmeticus 2siderate de substātys sepatis. nec spectaret ad ipz cōsiderare de earū nūo. attn̄ inter ipsa mathematica qdā sunt magis mālia quedā minus. uel pūctus est mālior vnitate. nā pūctus dicit quādā situationē iter partes uel dicit quādā situationē relatā ad aliqd hñs ptes. z qr positio sumit respectu ptiū: pūctus qui in suo intellectu talē situationē includit z talē relationē ad ptes dz esse suba posita uel positionē hñs. vnitas aūt caret tali positione. nō q repiat vnitas que est pn̄m nūi sine 2tinuo. sed qr itellis vnitatis pcedit oēm itellz 2tinui z oēm itellm ptiū. z iō vnū sz q vnū semp est idiuibile nec est hoc pter rōnē q aliqd nō hēat eē nisi in aliqb⁹: z nī sit itellis ei⁹ pter oēm itellm taliū. ut genus nō habet eē nisi in spēb⁹. z tn̄ itellis gn̄is pcedit oēm itellm spērū: sicut itellis vnitatis pcedit oēm intellectū ptiū lz vnū qdqz est pnm nūi nō hēat eē nisi in 2tinuo z i habēte ptes: vnū ergo qd est pncipium nūi lz nō sit oino quid abstractū a mā itelligibili uel a mā imaginabili a qua mā sunt abstracte sbe sepate. qr sunt oino eēntia pter māz itelligibilē. ut declarari hēt i octauo metaphisice. attn̄ hi⁹ mām itelligibilē uel imaginabilē magis circūcernit pūctus z 2tinuū q̄z vnitas: eo q situatio z positio est de itellectu pūcti z 2tinui. que nō est de intellectu vnitatis. pp qd patē pōt quō differt hoc documētū tertiū a scdo. z qualr ueritatē hēat istud tertiuz documētū. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs quō vnitas sit sba sine pōne. ¶ Dōm q vno mō pōt saluari ut sit locutio sm modū platonicū q nō distixit iter vnū qd est pnm nūi z qd 2uerti cū ente: z qr vnū qd 2uertit cū ente est idē eēntialr cū ente. z dicit sbaz cuiuslibet rei. phs q nō curat de exēplis aliqn̄ i suis exēplis logt sm modū alioz phoz. z iō dixit q vnitas erat sba. qd āt postea addidit q erat sine positiōe. hoc addit qr sm

ueritatē itellc̄s vni⁹ loquēdo etiā de vno qd̄ est ꝓncipiū nūi nō icludit itellc̄m situationis nec pōnis sicut intellect⁹ pūcti. Uel possumus dicē q̄ vnitas est sb̄a nō cuiuscūq̄ʒ.sed sb̄a nūi.qꝛ ex vnitatib⁹ sb̄alr̄ cōponit nu merus. Sub̄a eni vno mō dicit essentiā cuiuslibet rei: ut pʒ ex q̄nto metaphisice. ꝛ qꝛ nūs ex vnitatib⁹ essentialr̄ cōponit: erit vnitas sub̄a nūoꝝ. Isto etiā mō ſm platonicos pūctus est sb̄a ꝯtinuoꝝ.qꝛ pūctus motus ſm platonē facit lineā:linea supficiē:supficies corpus ſm hoc ergo ꝯtinuuʒ erit eēntialr̄ ex pūctis: ꝛ pūctus erit sub̄a ꝯtinuoꝝ sicut vnitas nūoꝝ. ergo tā pūct⁹ q̄ʒ vnitas est quedā sb̄a.sed pūctus est sb̄a pōnē hn̄s:qꝛ in suo itellectu icludit situacionē uel posicionem.vnitas aūt est sb̄a nō hn̄s in suo itellectu situationē nec posi tionē. Possumus aūt ꝛ 3° r̄ndere ut illud dicat̄ sub̄a alicui⁹ sine quo aliq̄d nō remanet.uel illud dicat̄ sub̄a alicui⁹ qd̄ igredit̄ sub̄alr̄ ei⁹ diffōnē. ꝛ hoc mō pūctus est sub̄a ꝯtinui.qꝛ sine pūcto uel in actu uel in potēcia nō hēt eē ꝯtinuū.sicut etiā pūct⁹ est sb̄a linee.qꝛ ingre dit̄ sb̄alē diffōnē ei⁹. q̄ aūt istis modis vnitas sit sub̄a nūoꝝ.qꝛ sine vnitate nō hēt eē nūs. ꝛ qꝛ vnitas ingre dit̄ sb̄alē.i.eēntialē diffōnē nūi:nulli est dubiū.pp qd̄ pʒ quō tā pūctus q̄ʒ vnitas dicat̄ sub̄a: quō aūt pūct⁹ sit positionē hn̄s: vnitas v̄o sit nō hn̄s declaratum est per iam dicta. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Una aūt scia est que est vni⁹ generis que cūq̄ʒ ex p̄mis cōponit̄: ꝛ ptes aut passiōes horū sunt per se.

¶ Cōparat ip̄aʒ sciaʒ ad suū sb̄m ꝛ ad sua ꝓncipia a qb⁹ hēt vnitatē ꝛ diuersitatē. duo q̄ facit auctor. qꝛ p̄° ondit ex qb⁹ sb̄is hn̄t esse scie ꝛ per que ꝓncipia. 2° ondit ex qb⁹ sb̄is ꝛ per que ꝓncipia nō hn̄t eē scie. ibi. [Sed aius qd̄ est a fortuna.] Circa p̄m̄ duo facit ſm q̄ duo sortiunt̄ ex sb̄is ꝛ ex ꝓncipijs: vnitatē. s. ꝛ diuersitatē. P̄° ergo ostēdit quō scia ex sb̄o ꝛ ꝓncipijs sortit̄ vnita tē. 2° quō diuersitatē. ibi [Altera aūt.] Dicit ergo q̄ [scia āt est vna que est vni⁹ gn̄is.] s. sb̄i [quecūq̄ʒ cōponit̄ ex p̄mis.] i. ex eisdē p̄mis ꝓncipijs [ptes aūt ꝛ passiōes hoꝝ.] i. tā sb̄i q̄ʒ ptiū [sunt per se.] q. d. q̄ scientia isto mō hēt vnitatē ex sb̄o ꝛ ex ꝓncipijs. qd̄. s. in se debet hr̄e q̄tuor. p̄° q̄ sub̄m suū sit vni⁹ gn̄is. ꝛ q̄tū ad hoc ait q̄ scia est vna que est vni⁹ gn̄is. 2° q̄ circa il lud genus sub̄i negociet̄ ſm eadē ꝓncipia p̄ma. 3° reqrit̄ ad vnitatē scie q̄ circa ideʒ genus sub̄i sic negociet̄ per eadē ꝓncipia p̄ma q̄ ꝯsideret per se ptes illi⁹ sub̄i. 4° ꝛ ultio q̄ ꝯsideret hoꝝ. s. tā sub̄i q̄ʒ ptiū p se passiones. cū ergo in lr̄a dr̄ [ptes aūt ꝛ passiōes hoꝝ sunt p se] illud per se debet referri ad partes ꝛ ad passiones. ¶ Dubitaret forte aliq̄s q̄d sit eē sciaʒ vni⁹ gn̄is sub̄i. ¶ Dōm q̄ eē sciam vni⁹ gn̄is sub̄i est eē vni⁹ generis subijcibilis per qd̄ solū excludit̄ equocatio. nā genus subijcibile est in plus q̄ʒ genus ꝑdicabile. nā analogia entis ipedit genus ꝑdicabile. ens enim qd̄ est analogū ad. x. ꝑdicamēta nō est genus ad illa. talis tn̄ analogia nō impedit genus subijcibile. est enī de toto ente vna scia ut metaphisica que est entis in eo q̄ ens ut decla rari habet in quarto. ¶ Ulterius forte dubitaret ali quis. cum posite sint quatuor ꝯditiones ad vnitatem sciētie. videlʒ vnitas gn̄is subijcibilis. identitas p̄mo rum ꝓncipioꝝ. q̄ habeat per se ptes: ꝛ per se passiones quid per qualibet ꝯditionē excludit̄. ¶ Dōm q̄ ex eo q̄ scia debet esse vnius gn̄is subiecti ut pʒ per iā dicta excludit̄ equocum. de equoco aūt ſm q̄ equocum nō est vna scia. Ex scd̄a aūt ꝯditione excludit̄ diuersitas cōsiderationis. nā de eodem subiecto possunt ꝯsidera ri diuerse sciētie diuersimode. illud enim idem corpus qd̄ ꝯsiderat nālis cōsiderat ꝛ mathematicus. sed natu ralis cōsiderat hui⁹ corpus ſm q̄ est q̄le. ſm q̄ est acti uum. ſm q̄ est passiuum. ſm q̄ transmutat. uel ſm q̄ transmutat̄. ideo principia que assumet phus natura lis ut cōmuniter ponit̄ ex motu sumunt̄. dicit̄ etiaʒ q̄ nālis cōsiderans sic de corpore nō abstrahet a mā sen sibili. quia corpus est sensibile per qualitatē loquēdo de sensibus exteriorib⁹ sicut est imaginabile per quan titatem. mathematicus v̄o ꝯsiderabit de illo eodē cor pore nō ut quale nec actiuum nec passiuum. sed ut est quātum. ideo ꝓncipia sua assumet ex quātitate. Et si dicat̄ q̄ de quantitate ꝯsiderat nālis. Dici debet q̄ de quātitate cōsiderat nālis ut est qualitati ꝯiuncta. ma thematicus v̄o ut est a qualitate abstracta. q̄uis ergo de eodem ꝯsideret nālis ꝛ mathematicus. tn̄ qꝛ nō eo dem mō ꝯsiderāt. ideo hec sciētia ꝛ illa nō utunt̄ eisdē ꝓncipijs p̄mis. sed nālis ut dicebat̄ magis initit̄ ꝓnci pijs sumptis ex motu. mathematicus ex quanto. ex q̄ apparet q̄ hic p̄ma ꝓncipia non intelligunt̄ eē genus cuiusmodi sunt oia cōmunia. sicut de q̄libet affirma cio. sed intelligunt̄ p̄ma ꝓncipia que sunt p̄ma ſm p priā ꝯsiderationē sciētie. uti ergo sic eisdem p̄mis ꝓn cipijs hoc est negociari ſm eandē ꝯsiderationē. Ex 3ª aūt ꝯditione q̄ ptes debēt esse per se ostēdit̄ q̄ non est simplr̄ eadem sciētia subalternata cum subalternante nō enī dicere possumus q̄ linea simplr̄ de qua est geo metria sit per se totuʒ ad lineā visualē de qua est ꝑspe ctiua. forte per se diuidit̄ linea in lineā rectā ꝛ curuaʒ nō aūt per se diuidit̄ in visualē ꝛ nō visualem. ita q̄ vi suale ꝛ nō visuale nō sunt per se ptes linee. Ex quarta aūt ꝯditione ex eo qd̄ addit̄ q̄ debent esse per se passio nes excludit̄ ab vnitate sciētie ꝯsideratio per accidēs. nō enim spectat ad vnā ꝛ eandē sciaʒ ꝯsiderare nisi ea que sunt per se. uerūtn̄ qꝛ ea que per accidēs sunt vni⁹ scie pn̄t eē p se alij: sicut ea que sunt per accn̄s vni sen sui pn̄t eē per se alij. sicut sapor qui per accn̄s cōparat̄ ad visuʒ per se cōparat̄ ad gustū lʒ vna ꝛ eadē scia que ꝯsiderat aliq̄d sb̄m per se nō possit ꝯsiderare ea que re spiciūt illud sb̄m per accn̄s: nō est incōueniēs illa per accn̄s posse eē per se de ꝯsideratiōe alteri⁹ scie. ut mul ta sunt per accn̄s corpori mathematico. de qb⁹ nō po test se intromittē geometra. que sunt per se corpori nā li de qb⁹ pōt se intromittē phicus. ¶ Ulterius forte dubitaret aliq̄s cuʒ assignate sint q̄tuor ꝯditiones ad hoc q̄ sit scia vna que illarū ꝯditionuʒ sit formalior ꝛ potior. ¶ Dōm q̄ scd̄a qua dr̄ q̄ debēt eē eadē p̄ma ꝓncipia. ul̄ q̄ debet eē eadē ꝯsideratio est formalior ꝛ potior. Nam tota rō quare scia est vna est. qꝛ ꝯsiderat de oib⁹ ꝯsideratione vnā: ul̄ q̄ idem est: qꝛ ꝯsiderat de oib⁹ ſm eadem ꝓncipia p̄ma sumpta ſm ꝓpriā cōside racionē. cuʒ enim hec ꝯditio hēt eē in aliqua scia vna opʒ q̄ ibi sint oēs alie tres ꝯditiones. nā ſm vnā ꝛ eā dem ꝯsiderationē nō pn̄t ꝯsiderari que nō sunt eiusdeʒ gn̄is subijcibilis. talia enim nō pn̄t reduci in eadē ꝓn cipia p̄ma ꝓpria. Rursus que nō sunt per se ptes eius dem sub̄i uel nō sunt per se passiones sub̄i uel partiuʒ subiecti eadē sub eadē ꝯsideratiōe est ipossibile. ꝛ talia ꝯtineri sub eisdē p̄mis ꝓncipijs loquendo de ꝓncipijs p̄mis ꝓprijs. Et ut melius pateat intētio pħi dici de bet q̄ scd̄a ꝯditio est ſm q̄ formalr̄ est sciētia vna. ima ginabimur enim q̄ quicq̄d ꝯsiderat geometra cōside rat in eo q̄ q̄ʒtum: uel in eo q̄ est principiū quātitatis ꝛ ſm hanc ꝯsiderationem accipiet quedā principia p̄ ma que erunt ꝓpria geometre sub quibus militabunt oia de quibus ꝯsiderat geometra. ꝛ ex hoc erit vnitas in tota scia geometrie. accipiet enim geometra tanq̄ʒ ꝓncipia ꝓpria diffinitionē puncti linee supficiei ꝛ an guli ꝛ figure ꝛ ceteroꝝ taliū ex quoꝝ ꝯditiōe ꝛ ex qb⁹ ꝓncipijs depēdent oia que sunt in geometria. ex hoc ergo siue ex hac ꝯditione secūda habet formalr̄ ꝛ ꝓn cipalr̄ vnitatē sciētia. Alie aūt tres cōditiones nobis

insinuat ad que pōt se extēdere sciētie vnitas. Sic ergo exponemus textū phi qꝫ si sciētia ꝓcedat ſm consideratione. uel qꝫ idē est si ꝓcedat ſm eadē ꝑncipia ꝑ̄ma in quo cōsistit scḋa ꝯditio: tātā ex hoc sortief idētitatem qꝫ vna ⁊ eadē scia extēs ꝯsiderare poterit de omnibus hijs que sunt eiusdē gn̄is subijcibilis: que fuit cōditio ꝑ̄ma. nō enim erit alia scia de ente mobili ſm qꝫ ens: ⁊ de ente imobili. sed postqꝫ est ibi ꝯsideratio vna qꝫ qcqd cōsiderat ꝯsiderat in eo qꝫ ens de toto ente tanqꝫ de vno gn̄e scibili poterit eē scientia vna. Rursus si scia ꝓcedat ſm eadem ꝯsideratione nō solū poterit eē vna ⁊ eadē de toto subiecto: sed etiā de oibus per se ꝑtibus subiecti tam subiectiuis qꝫ eētialibus: ut si ysocheles uel ysopleuros uel qḋ idē est triāgulus habens duo eq̄lia latera ⁊ hn̄s oia eq̄lia nō sunt per se ꝑtes subiectiue triāguli. qꝛ sunt per se spēs eius: erunt de ꝯsideratione vnius ⁊ eiusdē scie. Illa ergo vna ⁊ eadē scientia que ꝯsiderat de toto gn̄e subijcibili: que fuit condicio ꝑ̄ma: illa eadē vna extēs ꝯsiderabit de oibus per se ꝑtibus illius subiecti: que fuit cōditio tertia. qḋ totū ideo cōtingit qꝫ de oibus talibus cōsiderat ſm eadem ꝑncipia ꝓpria ꝑ̄ma. uel qḋ idē est de oibus talibus cōsiderat ſm ꝯsideratione vnā. si enī corpus mobile ad formā ⁊ mobile ad situm sunt per se ꝑtes corpis mobilis nō erit alia scia que cōsiderat de toto corpe mobili ⁊ de talibus per se ꝑtibus. ⁊ qḋ dictū est de ꝑtibus subiectiuis intelligēdū est de ꝑtibus eētialibus: ut si materia ⁊ forma sunt per se ꝑtes essentiales corpis mobilis nō erit alia scia cōsiderās de corpore mobili: ⁊ cōsiderās de materia ⁊ forma que sunt per se ꝑtes essentiales eius. Et qḋ dictū est de per se ꝑtibus in quo cōsistebat cōdicio tertia: intelligēdū est de per se passionibus: in quo ꝯsistit q̄rta cōditio. vna enim ⁊ eadē scientia que cōsiderat de eodē ⁊ de per se ꝑtibus subiecti cōsiderare poterit de oibus per se passionibus tam subiecti qꝫ ꝑtium. q̄re aūt cum tāta diuersitate quāta est in oibus hijs que sunt in omni gn̄e subijcibili ⁊ que est in oibus ꝑtibus eius ⁊ in oibus per se passionibꝰ pōt stare vnitas scie totū sumit ex secūda cōditione. qꝛ de oibus cōsiderat ſm eadē cōsideratione ⁊ ſm eadē ꝓpria ꝑncipia ꝑ̄ma. scia ergo tātam sortit ṽtutē ex ꝓprijs ꝑncipijs ꝑ̄mis: ex qbus cōsurgit vnitas cōsiderationis: qꝫ ſm talia ꝑncipia vna extēs cōsiderare poterit de toto gn̄e subijcibili de oibus per se ꝑtibus eius ⁊ de omnibus per se passionibus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Altera aūt scia est ab altera q̄rūcūqꝫ ꝑncipia neqꝫ ex eisdē neqꝫ ex alterutris sunt.

¶ Ostēdit quō scia hēat ex suis ꝑncipijs diuersitatem. Circa qḋ duo facit. qꝛ ꝑ̄mo facit qḋ dictū est. 2º qḋ dixerat ꝓbat per signū ibi [Huius aūt est signū.] Dicit ergo qꝫ [altera aūt scia est ab altera quorūcūqꝫ ꝑncipia nec ex eisdē nec ex alterutris sunt.] q. d. qꝫ tunc est scia altera qn̄ sic hēt altera ꝑncipia qꝫ hꝰ ꝑncipia altera nec sunt ex eisdē ꝑncipijs nec sunt altera ex alteris. i. nec sunt ex se inuicē. ¶ Dubitaret forte aliqs. qꝛ cū vnitas scie sit ex vnitate subiecti erit ergo alteritas ex alteritate. nō bn̄ ergo fecit phs uolēs determinare de alteritate scie qꝫ nihil tetigit de subiecto: sed solū de ꝑncipijs. ¶ Dōm qꝫ ſm quosdā vnitas scie est ex vnitate gn̄is subijcibilis. ideo uolēs phs determinare de vnitate scie ait qꝫ sciētia est vna que est vnius generis i. subijcibilis. sed ut dicūt alteritas scie est ex alteritate ꝑncipiorꝫ. ideo uolēs determinare de alteritate ait qꝫ scie sunt altere quarū ꝑncipia sunt altera. sed hoc non est rōnabile dictū. semꝑ enim res ex eisdem gn̄af ⁊ corrūpit ex eisdem. i. opposito mō factis ut declarari habet in 2º ethicorꝫ. q̄re si vnitas scie causaf ex vnitate subiecti: ⁊ alteritas ex alteritate subiecti. nō est enī rōnabile qꝫ ex vnitate vnꝰ causef vnitas. ⁊ ex alteritate alterius alteritas. Propter qḋ dicere possumꝰ qꝫ Auerrois ac si rn̄deret huic questioni supplet hāc litteram dicēs qꝫ sciētie sunt diuerse quarū ꝑncipia ꝑ̄ma sūt diuersa ⁊ subiecta ipsarū diuersa. Uel possumus alr̄ respōdere ad questionē qꝫ sciētia est vna que ꝯsiderat de vno gn̄e subijcibili ſm vnam cōsideratione uel ſm eadem ꝑncipia ꝑ̄ma ꝓpria. cōsiderare aūt de eodem gn̄e subijcibili hoc est mā̄le in vnitate sciētie. sed cōsiderare ſm eandē cōsideracionē ⁊ ſm eadē ꝓpria ꝑncipia ꝑ̄ma hoc est formale. ut ergo phus ostēderet hoc eē formale: illud aūt mā̄le: ⁊ hoc est potius ⁊ ꝑncipalius illo totā vim alteritatis scie tribuit alteritati ꝑncipiorū. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs quō sciētie sunt altere quādo sic se hn̄t altera ꝑncipia qꝫ nec sunt ex eisdē nec ex alteris. ¶ Dicendū qꝫ hꝰ ꝑncipia accipiēda sūt ꝑ̄ma nō q̄litercūqꝫ sed ꝑ̄ma in sciētia. pōt ergo vna scientia hēre altera ꝑncipia si illa altera sint ex eisdē uel si illa altera sint ex alteris. i. ex se inuicem. Metaphisica enim cōsiderat de ente ⁊ de suba nec sunt oino eadem ꝑncipia sumpta ex ente ⁊ ex suba. attn̄ qꝛ ꝑncipia sumpta ex suba ſm ꝯsideracionē metaphisicā reducuntur in ꝑncipia sumpta ex ente. uel qḋ idē est qꝛ apud metaphisicū cōsideratio sube reducif in cōsideracionem entis. qꝛ nō cōsiderat de suba nisi ut in ea saluaf cōsideratio entis: sic cōsiderare de suba ⁊ de ente nō facit alteritatē simplr̄ in cōsideratione. qꝛ altera cōsideratio est eo altera. sic etiā eadē metaphisica que cōsiderat de ente cōsiderat de oibus ꝑdicamētis que sunt per se ꝑtes entis. lꝫ ergo sit alia cōsideratio vnius ꝑdicamēti a cōsideracione alterius. he tn̄ ꝯsiderationes due altere nō faciūt alteritatē in metaphisica. qꝛ iste due cōsiderationes altere sunt ex eisdē. nam nō cōsiderat metaphisicus de ꝑdicamētis que sunt altera ad inuicē nisi ſꝫ ꝯsideracionē vnā ⁊ eādē ⁊ ſm ꝯsideratione entis. ⁊ ut talia pateāt per exēplum dicemus qꝫ ꝑncipia sube sensibilis sunt suba ut sunt materia ⁊ forma. ꝑncipia accn̄cis nō sunt suba sed sunt acn̄tia. ꝑncipia aūt totiꝰ entis causati nō sunt accidētia nec materia ⁊ forma: sed actus ⁊ potētia. totū enim ens causatum tanqꝫ in sua ꝑncipia eētialia reducif in actū ⁊ potētiā. eadē ergo metaphisica cōsiderat de acn̄te ⁊ de eius ꝑncipijs. de substātia sensibili ⁊ de eius ꝑncipijs. de ente ⁊ de eius ꝑncipijs. ⁊ tn̄ ꝑncipia substātie ⁊ ꝑncipia acn̄cis non sunt eadem. attn̄ ſm cōsideratione metaphisicā huiusmodi ꝑncipia sunt ex eisdē ⁊ ꝓpter eadē. i. ꝓpter ꝑncipia entis. bn̄ enim videt metaphisicus ⁊ ad eū spectat cōsiderare qꝫ ꝑncipia substātie sunt alia a ꝑncipijs accidētis. sed ipse non cōsiderat de substātia ⁊ de accidēte ⁊ de eorꝫ ꝑncipijs nec de diuersitate ipsorum nisi ex hoc ꝑfectius cognoscat naturam entis. sic etiam ut dicebaf ꝑncipia substātie sensibilis non sunt eadem cū ꝑncipijs totius entis. sunt tamē ex alterutris qꝛ principia substātie reducit metaphisicus in principia entis ut mām ⁊ formam in actum ⁊ potētiam. ⁊ qḋ dictum est de substātia respectu entis intelligendum est de accidente. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Huius aūt signū est cū i idemōstrabilia ueniāt. oporteret enim ipsa in eodem genere esse his que demonstrantur.

¶ Qḋ dixerat manifestat per signū. Circa qḋ tria facit. qꝛ ꝑ̄mo adducit signū. 2º illud signū ꝓbat per aliud signum. 3º qḋ dixerat qꝫ ex alteritate ꝑncipiorꝫ habet esse alteritas in sciētia. ne ex hoc aliqs crederet qꝫ nullo mō per altera ꝑncipia nec per altera media posset concludi vna ⁊ eadē ꝯclo ostēdit quō hoc fieri possit. scḋa ibi. [Signū aūt.] 3ª ibi. [Plures aūt.] Dicit ergo. [Huius aūt signū est] qꝫ ex alteritate ꝑncipiorꝫ hēat

eē alteritas sciētie] cū ueniāt in indemōstrabilia. [ii. ad indemr̄abilia] opꝫ ipsa [indemr̄abilia] esse in eodem gn̄e. [i. ptinere ad idē genus subijcibile] cuꝫ his que demr̄ant. [q.d. ꝙ ea que demōstrant ⁊ que sunt demōstrationis cōclusiō ptinēt ad idē genus subijcibile cum ipsis indemr̄abilibus per que demr̄ant. utputa si ꝓbet hec passio. vꝫ posse collocare triāgulū eqlaterū de hoc subiecto ut de qlibet linea data per hoc p̄ncipium indemr̄abile. qꝛ sup quolibet cētro circulū quātūuis spatiū potes occupādo describere. ola ista ptinent ad genus cōtinui: de quo tanqꝫ de sb̄o est geometria. ℂ Notādū aūt ꝙ si demōstrata sunt in eodē gn̄e cum indemr̄abilibus ergo a destructione ꝯn̄tis si indemr̄abilia uel si p̄ncipia sunt diuersa generē: ita ꝙ sic sint altera ꝙ nec sint ex eisdē nec ex alterutris erūt demonstrata altera gn̄e. nō ergo ptinebūt ad idem genus subiecti. ⁊ per ꝯn̄s nō eēt de eis aliq̄ scia. ergo qꝛ demonstrata sunt in eodē gn̄e cum indemr̄abilibus. signū est ꝙ diuersitas indemr̄abiliū siue p̄ncipioꝝ facit diuersitatē in gn̄e demōstratoꝝ siue in scia. ℂ Notādū etiam ꝙ sic arguere ut arguit ph̄us demōstrata sunt in eodē genere cum indemōstrabilibus. ergo a destruerione cōsequētis diuersitas p̄ncipioꝝ indemōstrabiliū facit diuersitateꝫ in genere demōstratoꝝ ⁊ in sciētia: ⁊ arguere a posteriori: ⁊ per ꝯn̄s est arguere per signū. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Signū aūt hui⁹ est cū idemr̄abilia per se ipsa in eodem genere sunt ⁊ ꝓxima.

ℂ Probat huius signū per aliud signū. ⁊ habeꝫ coīter talis lr̄a] signū aūt huius: qꝛ cū indemr̄abilia per seipsa sunt in eodē gn̄e. ⁊ ꝓxima] ⁊ est lr̄a falsa ut pꝫ per aliā trāslationē ubi sic dicit[signū aūt est ⁊ huius cū que demr̄ant per ipsa in eodē gn̄e sint ⁊ cōgenita.]vn̄ sic debet dicere lr̄a nr̄a[signū aūt huius cū demonstrabilia per ipsa in eodē gn̄e sint ⁊ ꝓxima] ⁊ est intellectus lr̄e ꝙ signū aūt huius est ꝙ indemr̄abilia sint in eodē gn̄e cum his que demōstrant. cū demr̄abilia per ipsa. s. indemr̄abilia p̄ncipia ⁊ ꝓxima demonstrata per talia demōstrabilia sunt in eodē gn̄e. ℂ Notādū aūt ꝙ si p aliq̄ p̄ncipia indemr̄abilia demōstrarenꝫ aliq̄. ⁊ per illa demōstrata demōstrarenꝫ alia ꝓxima talib⁹ demonstrabilibus illa ꝓxima erūt in eodē gn̄e cū illis demōstrabilibus. ergo cū ꝓxima. i. cū demr̄abilia īfinita sint in eodē genere cū supioribus demonstrabilib⁹ per que demōstranꝫ signū est ꝙ ipsa demr̄abilia supiora sint in eodē genere cum indemr̄abilibus per que demōstrantur. est enim sic arguere a posteriori: ⁊ ideo est arguere per signum. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Plures aūt demōstrationes eē eiusdez possibile est: nō soluꝫ ex eodem ordine accipiēti non cōtinuū medium. ut eorū que sunt. a. b. c. ⁊. d. ⁊. ꝫ.

ℂ Ostēdit quō eadē possit ꝯcludi per diūsa p̄ncipia uel per diuersa media. Circa qd̄ tria facit. qꝛ p̄° ostēdit ꝙ hoc possit fieri per diuersa p̄ncipia eiusdē ordinis. scd̄o ꝙ possit per diuersa p̄ncipia ꝯria ⁊ nō eiusdē ordinis. 3° qꝛ exēplificauerat de p̄ma figura. aīt ꝙ debem⁹ quō fiat intēdē per alias figuras. 2° ibi[Sed ex altero.]3° ibi[Intēdē aūt.]Dic ergo ꝙ[eiusdē.]i. ꝯn̄is[possibile est eē plures demr̄ationes]p plura. s. media[nō solū ex eodē gn̄e accipiēdo mediū nō ꝯtinuū]sed sup. ex alio ordine. q.d. ꝙ eiusdē ꝯn̄is pn̄t eē plures demōstrationes accipiēdo media nō ꝯtinua ex eodē ordine ⁊ ēt accipiēdo talia media ex alio gn̄e. ⁊ exēplificat de medijs nō cōtinuis eiusdē ordinis. d.[ut eoꝝ que sūt a. b.]i. istoꝝ duoꝝ extremoruꝫ que sunt. a. ⁊. b. media sup. pn̄t eē[c. d. ⁊. ꝫ.]uel ut h̄nt aliq textus.[c. ⁊. d. ⁊ ꝫ.]⁊ sic fiet demōstratio eiusdē cōclōnis p tria media. qdā textus videnꝫ exemplificare de q̄tuor medijs. posuit enim loco medioꝝ. c. ⁊. d. i. ꝫ. ℂ Notādū auteꝫ ꝙ ut pateat in terminis sp̄alibus ꝙ hic dicit. Sciēdū est ꝙ triāgulus diuidit in duas sp̄es. vꝫ in eqlaterū ⁊ nō in eqlaterū. ois enim triāgulus uel habet latera equalia uel nō eqlia. Rursus triāgulus nō eqlaterus nō est sp̄es sp̄alissima sed subalterna ul' est genus subalternū. hēt enim sub se duas sp̄es. vꝫ egcrurim. scalenonē. Nā nō hēre eqlia latera pōt eē dupl'r. uel qꝛ habet duo eqlia ⁊ tertiū ineqle. ⁊ tūc dicit egcruris uel ysocheles. uel qꝛ hēt ola ineqlia ⁊ tūc dicit gradatus uel scalenō. Fm hoc ergo dicemus ꝙ hēre tres cōpetit huic egcruri descripto in puluere per egcrurē. egcruri aūt per triangulū nō eqlaterū. triāgulo aūt nō eqlatero per triāgulū simpl'r. triāgulo aūt simpl'r nō cōpetit per aliū sb̄iectū: sed per aliā cām. ut per hēre angulū extrinsecuꝫ. ergo. a. de. b. i. hēre tres egcruri descripto in puluē poterit ꝓbari per q̄tuor media. vꝫ per. d. c. i. ꝫ. i. per habere angulū extrinsecū. per triāgulū simpl'r. per triangulū nō eqlaterū. ⁊ per egcrurē. nam oē h̄ns anguluꝫ extrinsecū. ois triāgulus. ois nō eqlaterus. ois egcruris hēt tres. hic egcruris descript⁹ est omnia ista ergo ⁊c̄. ℂ Dubitaret forte aliqs quō ista media sunt eiusdem ordinis nō ꝯtinua. ℂ Dōm ꝙ ista media accepta sunt eiusdē ordinis que sunt ex se inuicem p̄dicabilia qꝛ de egcruri p̄dicaꝫ nō eqlaterus. de nō eqlatero triāgulus ⁊ de oībus ista p̄dicaꝫ hēre angulū. sunt aūt ista media nō ꝯtinua. qꝛ hec est demr̄atio pticularis: nunqꝫ autē in demr̄atione pticulari mediū est ꝯtinuū utriqꝫ extremitati. sed solū hoc pōt eē in demōstratione potissima ⁊ in uli. ut si a sb̄o puta. a. fluit īmediate hec passio b. ⁊ mediate fluat passio. c. c. nō immediate se hēbit ad a. ⁊ multo magis nō se habebit imediate ad ea que sūt sub. a. sed. b. imediate se hēbit ad utrūqꝫ extremoꝝ ad c. ⁊ ad. a. nō aūt ad ea que sunt sub. a. ergo si hēre tres fluit a triāgulo mediāte habere angulū extrinsecū habere tres nō se habet imediate ad triāgulum. nec ad ea que sunt sub triāgulo. sic etiā nec hēre angulū extrinsecum se habet imediate ad ea que sunt sub triāgulo. si ḡ hēre tres ꝓbeꝫ de hoc egcruri descripto medium acceptū nō erit ꝯtinuū utriqꝫ extremoꝝ. i. nō se hēbit imediate ad utrūqꝫ. hēbit enim se īmediate ad minorē extremitatē nō ad maiorē. nam egcruris īmediate se hēt ad hūc egcrurē nō aūt ad hēre tres. Si v̄o accipieꝫ pro medio habere angulū extrinsecū: tūc mediū acceptuꝫ haberet se īmediate ad ~~minorē~~ extremitatē. s. ad habē tres. sed nō ad minorē ūt ad hūc egcrurē. sed si accipietur pro medio triāgulus simpl'r uel triāgulus nō eqlaterus tūc mediū acceptū nō eēt cōtinuū nec imediatū alicui extremitatū. patet ergo quomō ad vnā ⁊ eādeꝫ cōclōnē cōcurrūt multa media. utputa q̄tuor: ⁊ etiam plura possent cōcurrere si accipeꝫ aliq̄ figura supra triangulū. ⁊ accipeꝫ aliq̄ eius passio ꝓpria. qꝛ tūc inter istam passionē ⁊ hūc triāguluꝫ cadere possent multa talia media. nec obstat qd̄ in hoc libro dicit. ꝙ augentur demōstrationes nō per media. qꝛ intelligēdū est de medijs potissimis ⁊ eque potissimis. media enim accepta nō sunt ois potissima nec eque potissima. q̄liter auteꝫ ista plura media sunt eiusdē ordinis nō cōtinua est per habita declaratum. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Sed ex altero ut sit. a. trāsmutari. i quo aūt. d. moueri. sed. b. letari. ⁊ iterū. i. qescē uerū est igiꝫ ⁊. d. de. b. ⁊. a. de. d. p̄dicari. letās enī moueꝫ: ⁊ qd̄ moueꝫ: trāsmutaꝫ. iterū ⁊. a. de. i. ⁊. i. de. b. uerū est predicari. ois enim letās qescit ⁊ qescēs transmutaꝫ.

¶ Ostēdit quō hoc possit fieri per media nō eiusdē ordinis sed ꝯria nō de seiuicē ꝑdicātis. vnū eni ⁊ idē ut. a. de. b. i. trāsmutari de letari pōt ostēdi per media ꝯria: vꝫ per. d. ⁊. i. i. per moueri ⁊ gescē. nā moueri ⁊ gescere sunt ꝯria. ⁊ tñ per utrūqꝫ istoꝝ pōt ostēdi ꝙ letās uł ꝙ delectās trāsmutaƚ. nā oē delectans ⁊ potissime loquēdo de delectatione sensibili moueƚ ⁊ gescit. ⁊ omne mouēs ⁊ oē gescēs ut patebit trāsmutaƚ. duo ergo facit. q2 ꝑmo ꝙ possit sic per ꝯria media idē ꝯcludi describit in terminis. 2° ex descriptione facta in terminis ꝯcludit ꝯnē intētā. ibi [Quare per altera.] Dicit ergo [sed ex altero.] q. d. nō solū ex eodē ordine sed ex alio ordine poterūt plura ad eādē ꝯnem media accipi [ut sit. a.] i. maior extremitas [trāsmutari. in quo autē. d.] i. medius termin⁹ [sit moueri. sed. b.] i. minor extremitas sit [letari. ⁊ iterū. i.] i. aliud mediū sit [gescere] ⁊ subdit quō possit. a. de. b. i. trāsmutari de delectari uel de letari per medium. d. i. per moueri dicens [Luez igiƚ est ⁊. d.] i. moueri ꝑdicari [de. b.] i. de letari uel de delectari. nā delectās moueƚ. [⁊] uerum est [a.] i. trāsmutari [ꝑdicari de. d.] de moueri. nō mouēs trāsmutaƚ. iō subdit [letās enim moueƚ] ecce minor [⁊ qō moueƚ trāsmutaƚ] ecce maior. formeƚ ergo sic sillus. oē qō moueƚ trāsmutaƚ: oē letans moueƚ. ergo oē letās trāsmutaƚ. hic ergo trāsmutari de letari ꝓbaƚ per hoc mediū moueri. Iterū autē hoc idē pōt ꝓbari per mediū ꝯriū ut per gescē. ideo ait ꝙ [iterū ⁊. a.] i. trāsmutari uerū est ꝑdicari. [de. i.] i. de gescē. omne enim gescēs ue patebit trāsmutaƚ [⁊. i.] i. gescēs [uerū est ꝑdicari de. b.] i. de letari: ⁊ iō subdit [oīs enim letās gescit] ecce mior [⁊ gescēs trāsmutaƚ] ecce maior. sequiƚ ergo ꝯclō per hoc mediū qō est gescē ꝙ oē letās trāsmutaƚ. qō ꝑus fuit cōclusum per mediū ꝯrium vꝫ per moueri. ¶ Dubitaret forte aliqs quō oē letās uel oē delectās gescit ⁊ moueƚ. ¶ Dōm ꝙ gescēs aliqñ dicit id qō diciƚ per ꝑuatioēm mot⁹ simplr. aliqñ dicit illud qō acqsitū est in motu. oē enim trāsmutās ptim hēt de eo ad qō uadit. ⁊ ptim restat sibi acqrēdū. si enim totū acqsiuisset non trāsmutareƚ: q2 eēt in fine mot⁹. si nihil acqsiuisset nō trāsmutareƚ: q2 nōdum inchoasset motū. ergo ptim acqsiuit: ⁊ ptim restat sibi acquirēdū. rōne acqsiti diciƚ gescē. q2 quātū ad hoc hēt intētū. rōne acqrēdi diciƚ moueri: q2 quātū ad hoc est in potētia. trāsmutās ergo pōt dici gescere ⁊ moueri loquēdo de talib⁹ ut locuti sum⁹. sic etiā gescēs ⁊ mouēs loquēdo sic de gete ⁊ de motu trāsmutaƚ. Rursus oē delectās ⁊ potissime loquēdo de delectatione sensibili: q2 nō pōt hēri plene ⁊ pfecte: gescit ⁊ moueƚ. gescit rōne eius qō hēt. moueƚ q2 nō plene hēt sed anhelat ad aliqd hñdū. letās ergo trāsmutaƚ q2 gescit habēdo aliqd impfecte. ⁊ q2 moueƚ ad ulteri⁹ hñdū: ergo p getē ⁊ motū ꝓbabiƚ que sunt duo ꝯria ꝙ letās uel ꝙ delectās trāsmutaƚ. Sed adūtēdū ꝙ si delectatio eēt intellectualis ⁊ simplr ⁊ maxime si eēt sūme itellectualis sicut est in ipso deo nullo mō hēret rōnē mot⁹. ꝙ ḡ delectatio hēat rōnē getis ⁊ mot⁹: hō est q2 nō est simplex. nō est autē icōueniēs ꝙ ad rē nō simplicē ꝯcurrant duo opposita: imo est necñ. nā act⁹ ⁊ potētia opponunƚ ⁊ ad qōlibet nō simplex ꝯcurrūt act⁹ ⁊ potētia. sunt enī act⁹ ⁊ potētia de compatione cuiuslibet nō simplicis. ¶ Adūtēdū autē ꝙ qñ ꝯcurrūt ꝯria ad ꝓbādū idē de eodē opꝫ illa ꝯria eidē ineē ut motus ⁊ ges est in delectatione. nisi eni hec duo ineēnt nō posset per hec duo de delectari affirmatiue aliqd ꝯcludi. ¶ Adūtēdū etiam ꝙ qñ sic p media ꝯria ꝓbaƚ eē de eodē nō ꝯcurrūe plura media potissima uel eque potissima ad eādē ꝯnē nā lꝫ trāsmutās gescat ⁊ moueaƚ. potius tñ moueƚ ꝙ gescit: ⁊ lꝫ delectās gescat ⁊ moueaƚ: tñ ut delectatur potius gescit ꝙ moueaƚ. delectās ḡ ut delectās est nō di trāsmutari. iō per media potissima nō pōt trāsmutari de letari uel de delectari. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Quare per altera media ⁊ nō ex eodeꝫ genere sillus est. quare est neutrū de neutro dici mediorum. necesse enim est idem alicui utrūqꝫ inesse.**

¶ Ex his que dixerat ꝯcludit itētū. p. [Quare p altera media nō ex eodē ordine fit sillus] sup. ad ꝓbādū maiorē extremitatē de miori. ⁊ sbdit [q̄re.] i. q̄re q2 si sic est ꝙ talia media nō sūt de eodē ordie. iō. s. [est.] i. cōtingit [neutrū medioꝝ de neutro dici.] i. ꝑdicari. ⁊ sbdit ꝙ qñ cōtigit ꝙ per ꝯria media ꝓbaƚ aliqd de aliquo [necesse eni est tūc utraqꝫ eadē media ieē alicui] nisi eni ges ⁊ mot⁹ ineēnt delectationi nō posset p hec duo media aliqd affirmatiue ꝯcludi de delectatiōe: sed q2 ges ⁊ mot⁹ sunt in oī delectatiōe sensibili. ⁊ q2 ges ⁊ mot⁹ sunt quodāmō in oī trāsmutatione: iō p getē ⁊ motum ꝓbaƚ trāsmutās de delectari: uel de letari. ¶ Notādū autē ꝙ iō dicit ꝙ hec duo ꝯria nec̄e est iesse eidē si debeat p talia ꝯria uel talia opposita ꝓbari aliqd de eodē ut det itelligē ꝙ nunqꝫ p altera media uł p ꝯria ꝓbaƚ idē de eodē in eadē scia nisi illa duo ꝯria ptineāt ad idē gen⁹ subiicibile. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Intēdere autē est ⁊ p alias figuras quot modis cōtingat fieri eiusdem sillm.**

¶ Quia sillos factos ad ꝯcludēdū eādē ꝯneꝫ per media ꝯria in ꝑma figura ordinauit rat. q2 nō solū eadē cōclō affirmatiua sed ēt ꝯclō negatiua posset ꝓbari p sic altera media. ⁊ ēt q2 non solū ꝯclō ulis sed ēt ptīcularis posset sic ꝯcludi p altera media: iō ait ꝙ nō solū i ꝑma figura: ⁊ ēt p alias debem⁹ hō itēdē ⁊ adūtē. ideo ait ꝙ [itēdē autē est.] i. ꝯtingit [p alias figuras] i. p scdam ⁊ tertiā [quot modis ꝯtīgit fieri sillm] p plura media sup. altera eiusdē. s. ꝯnis siue ad eādem ꝯnem.

S**ed ei⁹ qō est a fortuna nō est scia p demrationē. neqꝫ enīꝫ sicut necessarīū est neqꝫ sicut frequēter qō est a fortuna. sed qō extra hoc fit. sed demonstratio alterius horū est. Ois enim sillus aut per necessarias aut per eas que sunt tanqꝫ frequenter propositiones.**

¶ Postqꝫ pħs ostēdit ex qb⁹ ⁊ per que hēt eē scia. q2 ostēdit ex qb⁹ ⁊ per que hēt eē scia vna ⁊ scia altera. In pte ista declarat ex qb⁹ ⁊ per que non hēt eē scia. Circa qō duo facit. q2 ꝑ⁹ ostēdit ex qb⁹ uel de qb⁹ nō hēt eē scia 2° declarat per que ꝑncipia nō hēt eē scia. ibi. [Eadeꝫ autē ꝑncipia.] Circa ꝑm duo facit. nā ea ex qb⁹ non est scia uel nō pñt eē sꝫm scie quātum ad pñs spectat sunt duo. vꝫ fortuita ⁊ sensibilia pticularia. ꝑmo ḡ ostendit ꝙ de fortuitis nō est scia. 2° ꝙ de sensibilib⁹ pticularib⁹ scia eē nō pōt. ibi [Neqꝫ per sensuꝫ.] Circa ꝑmū duo facit. q2 ꝑmo ostēdit ꝙ de fortuitis nō pōt eē scia quātū ad ꝑmissas. 2° ꝙ nō pōt eē scia quo ad ꝯclones. ibi [Et sigdē.] Dicit ḡ [Sed eius qō est a fortuna non est scia per demrationē] q2 sup. aut ꝑmisse nec ꝯnes in demratione pñt eē fortuite. nullo ergo mō eoruꝫ que sunt a fortuna erit scia per demrationē. ꝙ autē in demōstratione nō sint fortuita declarat dicēs: q2 [neqꝫ enīꝫ sicut necessarīū est neqꝫ sicut ut frequēter qō est a fortuna. sed qō fit extra hoc.] q. d. ꝙ hec fortuita nec sūt necessaria nec frequēter sed sunt extra hec. i. extra necessarīū ⁊ frequēter. ⁊ subdit ꝙ [sed demōstratio est alterius hoꝝ.] i. per altera istoꝝ videlicet uel per necessaria uel per frequēter. ⁊ subdit ꝙ [oīs enīꝫ sillogism⁹]

vz demr̄atiuus est] aut per neccīas ꝓpōnes. aut per eas que sunt tanq̄ frequēter.] ꝓbatū est ergo ꝙ fortuita nō pertinēt ad sciam habitā per demr̄atione tanq̄ premissas. qꝛ demr̄atio est uel per ꝓpōnes necessarias: uel per eas que sunt frequēter. fortuita aūt sunt neutrum istorum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et si necesse qdē sint ꝓpōnes ꝛ ꝯclo necessaria est. si vō sunt sicut frequēter ꝯclusio huiusmodi est. q̄re si id qd̄ ē a fortuna nō est sicut frequēter neq̄ est sicut neccīuz nō utiq̄ erit ipsius demōstratio.

¶ Ostēdit ꝙ fortuita nō ꝑtinēt ad sciam hitā per demōstratione tanq̄ ꝯnes dicēs. [Et qdē si ꝓpōnes.] i. si ꝑmisse[sūt necīe ꝛ ꝯclo est necīa. si vō]ꝑmisse[sunt sicut frequēter ꝛ ꝯclo erit hoi]vz sic frequēter. ꝯclo ḡ demr̄atiōis uel erit necīa uel frequēter cū ꝑmisse in demōstratione semp sint tales[q̄re]qꝛ sic est [si id qd̄ ē a fortuna neq̄ est sicut frequēter. neq̄ sicut necīū non utiq̄ erit demr̄atio ipsi⁹.]i. fortuiti tanq̄ conclonis. ¶ Dubitaret forte aliqs: qꝛ vr̄ falsuz ꝙ scia nō posset eē eoꝝ que sūt a fortuna. nā pp qd̄ vnūqdq̄ ꝛ illō magis. si ḡ tota cā q̄re ipsoꝝ que sūt a fortuna nō est scia: hoc pp ipsam fortunā. ḡ multo magis de ipsa fortuna nō eēt scia. sed hoc est falsuz. nā de ipsa fortuna est scia cū in 2° phisicoꝝ determineꝶ de fortuna ꝛ casu. ḡ multo magis de ipsis fortuitis erit scia. ¶ Dōm ꝙ sic cōtingit in nālib⁹ entib⁹ ꝙ q̄dā sunt entia per se. quedaz per accn̄s. ita ꝯtingit in cāis ꝛ in effectib⁹ ꝙ q̄dā sunt entia que sunt per se cāe quedā per accn̄s. qdā effectus per se. qdā per accn̄s. In entib⁹ aūt gn̄alr̄ hoc ꝯtingit ꝙ qd̄libet ens simplex ē ens per se. nā qd̄libet ens simplex est in aliquo ꝑdicamēto. ꝑdicamēta aūt sunt per se ptes entis. ꝛ ens per se diuidiꝶ in decē ꝑdicamenta ut declarari hēt in 5° me^ce. albedo ergo est ens p se. qꝛ est q̄litas que est per se ps entis. ꝛ musica est ens per se qꝛ est q̄litas que est per se ps entis. sic ēt ꝛ hō est ens p se. qꝛ est sub̄a que est per se pars entis. ꝛ hoc mō discurrēdo per oīa simplicia qd̄libet est ens per se: non ꝙ per se existat. qꝛ hoc est ꝓpriū soli⁹ sub̄e. sed qꝛ est per se in ꝑdicamēto ꝛ qd̄libet ꝑdicamētum est per se ps entis. sed lz sic sit in simplicib⁹: in cōpositis tn̄ repiunꝶ multa per accn̄s. nā hō alb⁹ est ens per accn̄s eo ꝙ hō non fit per se sbm albi. sed accidit hoi eē albū. ꝛ multo magis albū musicū est ens per accn̄s. qꝛ vnū in talib⁹ nō ꝑdiꝶ cāꝶ de alio: nisi qꝛ ambo accidūt tertio. Qd̄ ergo dem̄ est gn̄aliter in entib⁹ itelligēdū est in cāis ꝛ cātis. quilibet eni effect⁹ simplex hēt per se cām. ꝛ quelibet simplex cā hēt per se effectū. vnio cū cārū ꝛ vnio effectuuz pōt eē per accn̄s. nā ꝙ iste uadat ad forū hēt per se cāz vz ut recipiat argētū. ꝛ recipe argētū hēt per se effectū vz ꝙ iste uadat ad forū. sic ēt ꝙ lapis descēdat hēt per se cām. vz grauitās uel forma grauis. ꝛ grauitās uel forma grauis hēt per se effectū. vz ꝙ graue deorsum tendat. sic est aūt in oīb⁹ simplicib⁹. ꝛ ƒm hoc pōt itelligi qd̄ dicit Platonē dicē in thimeo. ꝙ nihil est cuius ortū nō legitima cā ꝑcesserit. In vnione aūt cārū ꝛ effectuū multa sunt per accn̄s. nā lz lapidē descēdē sit per se. ꝛ hoīem ire ad forū sit per se. tn̄ ista duo sil ꝯiūgi ꝙ hō uadat ad forū qn̄ lapis descēdit. ꝛ ꝙ lapis descendēs frāgat caput illius qui uadit ad forū est per accn̄s fractio ḡ capitis est effect⁹ per accn̄s: qꝛ hoc ꝯtingit ex ꝯiūctione duoꝝ effectuū uel duarū cārū. nā ꝙ iste uadat ad forū sil fit cū descēsu lapidis est per accn̄s sicut etiā ꝙ recipe argētū tūc fit cā ꝙ hō uadat ad forū quādo grauitās uel forma grauis est cā ꝙ lapis descendat. ista ꝯiūctio est per accn̄s. ꝛ qꝛ eoꝝ que sunt per accn̄s nō est scia: iō nec taliū nec per talia est scia. Qd̄ ḡ dicit ꝙ de ipsa fortuna est scia: ḡ ꝛ de fortuitis: dici debet ꝙ de ipsis fortuitis ut sunt fortuita uel de ipsa fortuna ut est per accn̄s nō est scia. sed ut in talib⁹ repiꝶ aliqd per se pōt de eis eē scia. nā fortuna per se ꝛ de se est cā per accn̄s. nō accidet ergo fortune esse cā per accn̄s ꝛ fortuita ut fortuita per se referunꝶ in cām per accn̄s. determinare ergo sic de fortuna ut est cā in his que sūt raro ꝛ que sunt per accn̄s: ꝛ determinare de fortuitis ut referunꝶ in cām per accn̄s ꝛ ut sunt raro est determinare ut in eis repiꝶ aliqd per se. ƒm quē modū talia cadere sub scia nō negat phs. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs. qꝛ videꝶ hoc eē falsum ꝙ scia sit eoꝝ que sūt frequēter. nā ƒm Boe^m in arithmetica sua est eoꝝ que immutabilē sub̄am sortiunꝶ. nō ergo erit scia nisi necīoꝝ. Preterea phus dicit cir ca ꝑncipiū huius libri. ꝙ scire simplr̄ nō sophistico mō: qd̄ est per accn̄s: est cāz cognoscē. ꝛ qm̄ illius est cā ꝛ ꝙ ipossibile est alr̄ se habē nō ergo erit scia nisi necessario rꝝ ꝛ maxime scia aggnīta per demr̄atione per quā aggniꝶ scire simplr̄. ¶ Dicēdū ꝙ cā aliqn̄ pōt ipediri ut in nālib⁹. ꝛ tūc fatit effectū ut frequēter. ut frequēter enim est ꝙ ex semie oliue gn̄aꝶ oliua. pōt tn̄ ꝯtingē ꝙ ex corruptione aliq̄ circa semē uel ex aliq̄ alia cā impediēte ꝙ ex semine oliue nō gn̄aꝶ oliua. In talib⁹ ergo ex posteriorib⁹ possumus arguē ex necessitate q̄ntū ad eē ut ƒm nālē cursuz si oliua est: ergo semē fuit. sed ex ꝑorib⁹ ꝛ q̄ntū ad cām nō possum⁹ arguē q̄ntū ad eē sed solū q̄ntū ad aptitudinē. possumus eni arguē ꝙ talis cā sit apta nata nisi impediaꝶ facē talē effectū. ꝓpter qd̄ pz ꝙ in his que sūt frequēter possum⁹ facē demr̄atione ꝓut reperiꝶ in eis necessitas uel a posteriori ƒm eē. uel a ꝑori ƒm aptitudinē. ꝙ si dicaꝶ ꝙ etiā de fortuitis hoc mō est scia. dicēdū ꝙ in fortuitis repiꝶ necessitas per accn̄s. in fortuitis ergo est per se accn̄s ꝛ est accn̄s per se. ꝛ iō de talib⁹ nō diciꝶ eē scia. in his aūt que sunt per se est necessitas per se. si aūt ibi nō sit necessitas hoc per accn̄s est rōne alicuius impedimēti. ipsa enim quātū est de se necessaria sunt nisi ipediant. iō de talib⁹ diciꝶ eē scia ꝛ nō de fortuitis. Resumam⁹ ergo qd̄ a ꝑncipio dixim⁹ ꝛ dicamus ꝙ semp per cām per se est scia: sed aliqn̄ cā per se pōt impediri: ut in nālib⁹. ꝛ iō de talib⁹ diciꝶ eē scia quātū ad ea que sunt frequēter. aliqn̄ cā per se nō pōt impediri ut in mathematicis. ꝛ tūc diciꝶ eē scia q̄ntuz ad ea que sunt semp. Uel possum⁹ dicē ꝛ clarius ꝙ aliud est hēre sciam de reb⁹ factis. aliud de mō fiendi. de ipso enim mō fiēdi ꝙ aliq̄ fiūt per se aliq̄ per accn̄s fiunt possumus hēre sciam tā de fortuitis q̄ de non fortuitis. scim⁹ enim aliq̄ cuenire per accn̄s ꝛ fieri a casu ꝛ a fortuna. qꝛ scim⁹ eē per accn̄s aliquē ꝯcursum cāꝝ sarū. nā per accn̄s est ꝙ ista ꝯcurrūt: qꝛ descēdit lapis qn̄ sor. uadit ad forū cā recipiēdi argētū: ex quo descēsu frāgiꝶ caput. docēdo enim hoc dam⁹ sciam de mō fiendi rerū. sed de ipsa re facta ex iopinato ꝯcursu cārū ut de ipsa fractione capitis euntis ad forū per descēsuz lapidis possum⁹ hēre sensum: qꝛ possumus per sensuz accipe sic eē sed nō sciam: qꝛ in ifinitis aliis modis posset hoc cōtingere. qꝛ frāgereꝶ sorti caput per descēsum lapidis q̄ntūdo ad forū. de qbuscūq ergo hēm⁹ sciam opz illa ƒm ꝙ huiuꝫ nō cōtingat aliter se hēre. sed quātū ad ipsas res factas uel quātū ad ipsas res cātas possumus hēre de his que sunt semp: ꝛ de his que sūt frequēter. qꝛ ꝯtingit talia hēre cāz per se. de his ergo que sunt frequēter quātū ad ipsas res cātas nō solū q̄ntuz ad modū cāndi. ut quomō ex semine oliue gn̄aꝶ oliua possumus hēre sciam ꝓut cōtingit cōsiderare talia taliter ꝙ nō ꝯtingit aliter se hēre. sed de his rebus fortuitis qꝛ ƒm ꝙ huiuꝫ nō habēt cām per se non est de eis per se scia q̄ntū ad ipsas res factas uel quantū ad ipsas res causatas ut pōt eē per habita manifestū. ¶ Ulterius

forte dubitaret aliqs. qz vi q dictu phi no concludat. sit enim phs q semp ex ppōnib⁹ necciis sequit᷑ cōclo neccia. ex his que sunt frequēter cōclo ut frequēter. ⁊ ex h vult hēre q demr̄atio nō arguit nisi in cāis neccijs ul in frequēter q ōnes ad sciam ptinētes uel erunt neccie uel frequēter. g vi uelle q ex ordine sillistico semp ista ɔcomitent᷑. vz necitas ōnis ⁊ p̄missarū. sed h est falsuz qz sicut ex falsis pōt sequi veru. ita ex nō necciis ɔclo necessaria. Dōm q si bn̄ ɔsideret᷑ dictū phi necessitatem hēt qd d᷑. nā ex necitate ōnis nō arguit necitatē p̄missarū: nec ex frequētia ōnis arguit frequētiā p̄missaruz sed ecōtrario ex necitate ⁊ frequentia p̄missarū arguit necessitatē ⁊ frequētiā ōnis. nā lz nō ualeat: si ɔclo est g p̄misse sunt: qz nō ualet. ōns est. g āns est. tn̄ optie ualet si p̄misse sūt ɔclo est. qz si āns est ⁊ ōns est. ⁊ si ualet si p̄misse sūt. g ɔclo est. ualet p sc loquēdo q q̄les sunt p̄misse talis est ɔclo. si g p̄misse sunt neccie ɔclo erit necessaria. ⁊ si frequēter ɔclo frequenter. ⁊ qz demr̄ator nō arguit nisi in cāis per se que uel sūt neccie uel freqn̄ter. cōclo demr̄ationis nunq̄ erit fortuita. sed uel erit necessaria uel frequēter. C Deinde cum dicit.

C Neqz per sensum est scire: si eni est sensus talis q huius ⁊ nō hui⁹ alicui⁹: sed tn̄ sentire necesse est hoc aliqd ⁊ ubi. ⁊ nunc. ulē aūt ⁊ in oib⁹ ipossibile est sentire: non eni hoc est neqz nūc. nō eni eēt ulē: qd eni semp ⁊ ubiqz est ulē dicimus esse.

C Ostēdit q nō ɔtingit scire per sensuz. uel qd idē est q de sensibilib⁹ pticularib⁹ nō est scia. Circa qd duo fac. qt p⁹ facit qd dictū est. 2⁹ ex h remouet errorē quorundā dicētiū q sentire aliqd est scire illud. ibi Sz manifestū est. Circa p̄m duo facit. qt ostēdit q ulē non cadit sub sēsu sed pticulare. ibi Qm̄ igit᷑ demr̄atiōes. Dicit g neqz per sensuz est. i. ɔtingit scire. qd declarat. d. si eni sensus est talis q est hui⁹. i. si sensus est ulis ⁊ nō hui⁹ alicui⁹. i. pticularis. sed tn̄ ulz tm̄ necesse est sentire h aliqd. i. pticulare ⁊ ubi. i. hic ⁊ nūc. q. d. q lz sensus sit ulis: tn̄ sentire est pticulare. uel cōtingit tn̄ sentire pticulare q hic ⁊ nūc. ⁊ subdit q ulē aūt in oib⁹ est sup. ⁊ ipōle est sētire sup. ulē nō eni sup. ulē est hic nec nūc. nō utiqz esset ulē sup. si eēt hic ⁊ nūc qd enim est semp ⁊ ubiqz ulē eē dicim⁹. C Notādū aūt q hui⁹ lrē sensus est talis q hui⁹ ⁊ nō hui⁹ alicui⁹ alr̄ exponit᷑ si sensus est pticularis ⁊ nō ulis: sed nō pōt fieri talis expō sine violētia lrē. nā ut pz in lrā manifeste dat dr̄iam iter sensuz ⁊ sentire. d. q ⁊ si sensus est talis q est hui⁹. s. ulis. ⁊ nō huius alicui⁹. i. pticularis. sentire tn̄ nō ɔtingit nisi h aliqd pticulare. vn̄ ⁊ in fine scdi hui⁹ hoc idē habet᷑. dicit᷑ enim ibi q sentire qdē est singulare: sed sensus est ulis. C Notādū ēt dictū phi in hoc cōsistē q q̄tūcūqz sensus sit ulis: tn̄ qz nō sentim⁹ nisi pticulare qd est hic ⁊ nūc. nō ulē qd est semp ⁊ ubiqz sentire nā est scire. ⁊ impossibile est scire per sensum. Qualr̄ aūt sit h itelligendū q sensus sit ulis: sentire aūt pticularis in fine hui⁹ vz in qōnib⁹ ultime lectionis dicet᷑ ubi de hoc est specialis mā. sufficiat tn̄ pbo q act⁹ sentiēdi siue sentire nūq̄ termineī ad ulē ad hoc q per sensuz nō sit scia. ⁊ ad hoc q sentire nō sit scire. C Dubitaret forte aliqs: qz vi hoc falsuz q ulē sit semp ⁊ ubiqz. qz si ulē eēt ubiqz tūc sit eēt hō ⁊ oliua ⁊ tūc oia corpa eēnt sl. in oi entz loco eēt quelibet spēs cuiuslibet corpis. p. videm⁹ ad sensuz falsuz. nā in aliqb⁹ ptib⁹ nō sunt oliue. g ulē oliue nō est ubiqz: qz nō pōt eē tale ulē nisi ubi est suū pticulare. C Dōm q scdm quosdā ulē eē semp ⁊ ubiqz nō est itelligēdū affirmatiue: qz tūc ubiqz eēt oliua. sed intelligēdū est negatiue ⁊ per abstractionē ut dicat᷑ ulē eē semp ⁊ ubiqz: qz est abstractū ab oi loco ⁊ ab oi tpe ⁊ id quātū est de se nullus ei repugnat locus ⁊ nulluz tēpus. Possum⁹ tn̄ alr̄ dicē. nō enim loquit᷑ hic phus de ulī simplicr: sed de ulī cōposito. i. de ulī qd demr̄at᷑. nō eni loqtur de sbo ut est aliqd ulē in se. nec de passione ut est qdā ulē in se. sed de sbo in cōparatiōe ad passionē ut est ulr̄ sub ipsa. ut si demr̄at᷑ q luna eclipsat᷑ p iterpositionē terre hec demr̄atio nō erit hic ⁊ nūc: sed erit ubiqz ⁊ semp. est enim hic demr̄atio q ubicūqz. i. q̄cūqz pte celi eclipsat᷑ luna eclipsat᷑ per iterpōnē terre. ⁊ ex hoc vult hēre phus q sentire nō sit scire. nā si essem⁹ sup lunā qn̄ luna eclipsat᷑ ⁊ viderem⁹ q terra se interponeret optime iudicaret visus q luna nūc in illa pte celi eclipsat᷑ per iterpōnē terre. sed utrū in alia pte celi uel in alio tpe posset eclipsari aliter q̄z per iterpositionē terre nō posset iudicare sensus. hō ergo per sensum si videret q luna eclipsaret᷑ hic ⁊ nūc: ut si eēt sup lunā qn̄ eclipsat᷑ cogitaret per itellm̄ utrū luna in alio tpe uel in alia pte celi posset alr̄ eclipsari q̄z per iterpositionē: ⁊ qz cognosceret: qz nō iudicaret per itellectum q iterpositio est ulis cā eclipsis. ⁊ qz scire nō est nisi p ulem cām. ⁊ put aliqd est ulr̄ subiectū sue passioni ulr̄ dico per relationē ad cām. nō eni absolute loquēdo luna eclipsat᷑ semp ⁊ ubiqz: sed eclipsat᷑ semp ⁊ ubiqz per relationē ad cām. nā ubicūqz sit luna dū tn̄ ibi iterponit᷑ terra eclipsat᷑ ⁊ semp qn̄ iterponit᷑ eclipsat᷑. sic autē cognoscē nō spectat ad sensum sed ad itellm̄. pz g de q ulī loqt᷑ phs qd est semp ⁊ ubiqz. C Deinde cuz dicit.

C Qm̄ igit᷑ demr̄ationes ulēs sunt. has autem nō est sentire. manifestum est q neqz scire per sensum est.

C Ex his que dixerat ɔcludit itētū. d. Qm̄ igit᷑ demr̄ationes sunt ulēs. i. per ulēs cās. uel sunt ulēs qz sunt de sbis put per relationē ad cām ulr̄ sūt sub suis passionib⁹. qt ergo demr̄atiōes sunt per tales cās ⁊ de talib⁹ sbis has aūt sic ulēs cās uel hec ulia subiecta nō est. i. nō ɔtingit sentire ⁊ q̄ sic est manifestū est q neqz est scire per sensum. C Notādū aūt q causa hic ⁊ nūc si nō est cā simplr̄ nō est cā per se: sed p accidēs. nisi enim iterpositio terre eēt ulr̄ cā eclipsis nō eēt per se cā. qz g tale ulē nō pcipit sensus non est scire per sensum. C Deinde cum dicit.

C Sed manifestū qm̄ ⁊ si eēt sentire triāgulū q duobus rectis eq̄les hēret angulos quereremus utiqz demōstratonē: ⁊ nō sicut quidam fatent᷑ sciremus.

C Remouet errorē quorūdā dicētiuz q idem est scire q sentire. Propter qd sciēdū q sentire nō est ipm̄ scire. attn̄ sensus duplr̄ deseruit scie. p̄mo qz per sensum deuenim⁹ in sciam. vn̄ sensus est cātiuus scie. 2⁹ qz qn̄ videm⁹ aliq̄ per sensuz facili⁹ cogitam⁹ cām ⁊ facili⁹ acqrim⁹ sciam. ut si eēm⁹ supra lunā ⁊ videremus q terra se iterponit. lz ipm̄ vidē nō eēt ipm̄ scire: qz nō videremus nisi hic ⁊ nūc: attn̄ vidēdo q terra se iterponit facili⁹ cogitarem⁹ per itellectū q iterpositio terre quam sensus videt pticulariter est cā eclipsis. sensus ergo est cātiuus scie ⁊ ēt iuuatiu⁹. Tria g facit phus. qz p⁹ ostēdit q sentire nō est scire. 2⁹ declarat quō sensus est cātiuus scie. 3⁹ quō est iuuatiu⁹. 2ᵃ ibi. Sed ex ɔsideratione. 3ᵃ ibi. Sūt tn̄ qdā. Circa p̄m tria facit. qz p⁹ remouet p̄dictū errorē. 2⁹ assignat cām dicti. 3⁹ qd dixerat declarat in terminis. 2ᵃ ibi. Sentire qdē eni. 3ᵃ ibi. Uñ ⁊ si in luna. Dicit g Sz manifestū est qm̄ etsi eēt. i. si ɔtigeret sentire triāgulū q hēret angulos eq̄les duob⁹ rectis q̄rerem⁹ utiqz demr̄ationē de triāgulo ⁊ nō sciremus. i. p hoc nō hēremus sciaz

de triāgulo. q2 sentire nō est idē q̄ scire⌋ sicē gdā fatentur. ⌋¶ Notādū aūt quosdā posuisse q̄ itellect⁹ idez est q̄ sensus: pp qd̄ oportebat eos fateri ⁊ cōcedē q̄ sētire esset idē q̄ scire. qd̄ phus negat ⁊ dicit esse falsum. ¶ Notādū ēt q̄ si ad oculū viderem⁹ q̄ angulus extrinsec⁹ in triāgulo ualet duos itrīsecos sibi oppositos pp qd̄ viderem⁹ q̄ anguli triāguli ualent duos rectos nō cognoscerem⁹ h̄ nisi pticulr̄. viderem⁹ eni ad sensuz q̄ in h̄ triāgulo sic sit. sed statim ingrerem⁹ p itellectū utrū ulr̄ sic eēt. h̄ est ḡ qd̄ phs ait. q̄ cū h̄ viderem⁹ adhuc q̄rerem⁹ demr̄ationē. i. cū p sensuz cognoscerem⁹ i h̄ triāgulo sic eē pticulr̄ adhuc q̄rerem⁹ demr̄ationem. i. adhuc q̄rerem⁹ ulēm. q2 ingrerem⁹ per itellectū utruz in oī triāgulo sic se hēat ulr̄. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Necesse eni gdē ē sentire singulr̄. Sciētia aūt est in cognoscēdo ulē.

¶ Assignat cām dicti dicens q̄⌊ sentire gdē eni est neēe singulr̄. scia aūt est i cognoscēdo ulē.⌋ q. d. bn̄ dictū est q̄ sentire nō est scire: q2 sentire est singulare. scire autē est ulē. ⁊ bn̄ dictū est q̄ si viderem⁹ triāgulū hēre duos rectos adhuc q̄rerem⁹ demr̄ationē. nā sentire est singulr̄ i. p sensuz: nō hērem⁹ notitiā de h̄ triāgulo pticulr̄. sed cū scia sit ulis adhuc q̄rerem⁹ demr̄ationē ⁊ sciam: ut hērem⁹ hui⁹ notitiā de triāgulo. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Uñ ⁊ si in luna eēm⁹ viderem⁹ obiectaz terrā: nō utiq3 scirem⁹ cām defect⁹. sentiremus enim qm̄ deficeret nunc sed non ꝓpter qd oino. Nō enim eēt ulis sensus.

¶ Qd̄ dixerat declarat in terminis. d.⌊ Uñ ⁊ si in luna eēm⁹.⌋ i. si eēm⁹ supra lunā qm̄ eclipsaf⌊ viderem⁹ obiectā terrā ⁊ nō utiq3 sentirem⁹ cāz defect⁹.⌋ i. eclipsis sup. ulem⌊ sentirem⁹ eni.⌋ i. cognoscerem⁹ per sensum ⌊ qm̄ luna deficeret.⌋ i. eclipsaref⌊ nūc. sed non⌋ cognoscerem⁹ per sensuz⌊ oino pp qd.⌋ i. ulem cām⌊ nō eni sensus nūc.⌋ i. qui est hic ⁊ nūc⌊ ulis eēt.⌋ i. erat ulis ut hēt alia trāslatio. q. d. q̄ sensus nō erat. i. nō dicebatur eē ulis. ḡ si eēm⁹ sup lunā nō cognoscerem⁹ lunam eclipsari nisi pticulr̄. iō nō hērem⁹ sciaz q2 nescirem⁹ h̄ ulr̄. illud ergo vidē nō est scire. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sz ex ꝯsideratiōe mltotiēs accñte ulēm demr̄ationē hēmus. Ex singularib⁹ eniz pluribus vniuersale est manifestum.

¶ Ostēdit quō sensus est cāsiuus scie. Circa qd̄ tria facit q2 p⁹ facit qd̄ dictū est. 2° compat cognitionē scientificam ad cognitiones alias. 3° ex his que dixerat cōcludit itētū. vz q̄ sentire nō est scire nisi accipiaf scire equoce. 2ª ibi.⌊ Ule aūt.⌋ 3ª ibi.⌊ Manifestū ē.⌋ Dic ḡ ⌊ Sed ex ꝯsideratione in hoc multotiēs acēte.⌋ i. cōtingēte. f. qm̄ multotiēs ꝯtingit nos ꝯsiderare in hoc. i. circa pticulare postea sumus uenātes illud. i. ulē. ⁊ sic ⌊ ulem hēm⁹ demr̄ationē. ex singularib⁹ enim plurib⁹ ulē manifestū est⌋ hoc ergo mō causaf scia ex sensu: ut qm̄ video nūc q̄ reubarbarū purgat colerā ⁊ postea video q̄ hoc aliud reubarbarū purgat colerā multotiēs sic expiēdo per sensum sic ex multis singularib⁹ deuenio in ulē: ⁊ hēo sciam q̄ oē reubarbarū purgat colerā. ꝓpōnes ergo ulēa per quas habef scia ⁊ demōstratio ⁊ que sunt pncipiū artis ⁊ scientie sunt accepte ex multis sensibilibus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ule aūt honorabil⁹ est qm̄ ostēdit cām: quare de h⁹ ulis scia honorabilior est sensibus: ⁊ cognitione quorūcūq3 causa est: sed de p̄imis alia ratio est.

¶ Compat cognitionē sciētificā ad alias cognitiones.

Propter qd̄ sciēdū q̄tuor eē cognitiones: sensitiuam: sciētificā que est per cām: ⁊ cognitionē nō pferā: ⁊ intellectiuā que est pmoꝝ pncipioꝝ. Cognitio ḡ sciētifica que est per cām ulem honorabilior est cognitiōe sensitiua. ⁊ ēt honorabilior est q̄cūq3 alia cognitione que nō est per cām: nō tn̄ est honorabilior q3 cognitio pncipioꝝ. iō ait.⌊ Ule aūt honorabile ē. qm̄ ondit cāz.⌋ q. d. q̄ cognitio sciētifica ulis est honorabilis. q2 ē ondiua ulis cāe.⌊ q̄re de h⁹ ulis.⌋ i. cognitio sic ulis uel cognitio hita de h⁹ ulis. i. de h⁹ uli. ponif genitiu⁹ p ablatiuo⌊ honorabilior est sensib⁹.⌋ i. cognitione sensitiua⌊ ⁊⌋ sup. h⁹ cognitio ulis sciētifica honorabilior est⌊ cognitione⌋ sup. nō hita p cām⌊ quorūcūq3 cā est.⌋ i. honorabilior est q3 sit cognitio queq3 alia habita nō per cām sed p ea quorūcūq3 est cā. i. p effect⁹⌊ sed ex pmis.⌋ i. de pmis⌊ alia rō est.⌋ q2 nō est scia honorabilior q3 cognitio pmoꝝ pncipioꝝ. iō de talibus est alia rō. ¶ Notādū aūt q̄ scia que est per cām est honorabilior cognitio cognitiōe q̄cūq3 hita per nō cām. dū tn̄ cognitio illa sit taliū quoꝝ sit cā. lz eni cognitio pncipioꝝ nō sit per cām. nō tn̄ pp hoc talis cognitio ē minus honorabilis q3 scia. iō phs signāter loquif sciam eē honorabiliorē cognitione quorūcūq3 est cā. i. cognitione quorūcūq3 cātoꝝ. q̄cūq3 eni cognitio hēaf de cātis: dū tn̄ illa cognitio nō sit habita per cām: nō est ita honorabilis sicut scia. de pmis ḡ pncipijs est alia rō: q2 talia nō sūt cāta taliū nō est causa. aliqd aūt hic tactū est incidētalr̄ de compatione cognitionis scientifice ad cognitiones alias: sed de hoc plenius infra dicef. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestū igif sit q̄ ipolē est sentiendo scire aliqd demr̄atoꝝ: nisi aliqs sentire h̄ dicat sciam uere per demonstrationem.

¶ Ex his que dixerat ꝯcludit intētū. vz q̄ sentire nō sit scire nisi accipiaf sentire equoce. d.⌊ Manifestum est igif q̄ ipolē est sentiēdo scire aliqd demr̄atoꝝ.⌋ i. aliqd demr̄abile siue aliqd demr̄abiliū. ut hēt alia trāslatio⌊ nisi⌋ accipiaf sentire equoce. ⁊ nisi⌊ aliqs dicat h̄ eē sentire hēre sciam per demr̄ationē.⌋ multotiēs eniz sic loqmur q̄ qm̄ aliqd manifeste per intellēm cognoscimus: dicim⁹ nos illud sentire ⁊ tāgē. sic ergo accipiendo sentire ꝓut idē est q̄ manifeste cām demr̄atiue cognoscē idē erit sentire qd̄ scire. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sūt tn̄ q̄dā reducta ad sensū pp defect⁹ in ꝓpositis: q̄dā eni si nō viderem⁹ nō q̄rerem⁹ nō tanq3 sciētes in vidēdo: sed tā q3 hñtes ulē ex eo q̄ videmus.

¶ Declarat quō sensus sit iuuatiu⁹ ad sciam: ⁊ quō ex defectu sensus multotiēs impedimur ad sciam. Circa qd̄ tria facit. q2 p⁹ facit qd̄ dictū est. 2° qd̄ dixerat declarat in termis. 3° q̄dā qd̄ assūpserat declarat uel assignat cām dicti sui. 2ª ibi⌊ Ut si vitrū.⌋ 3ª ibi.⌊ Et pp id.⌋ Dicit ergo q̄⌊ sunt q̄dā in ꝓpositis⌋ uel ut habet alia lr̄a. in ꝓbleumatib⁹. i. in dubitationib⁹. i. in his in quibus dubitam⁹. uel in his que nobis ꝓponunf. ul̄ que nobis se offerūt dubitabilr̄. q̄dā eniz de talib⁹ redacta sūt ad defectū sensus. ut iō dubitam⁹ de eis: q2 deficit ibi sensus ⁊ nō possum⁹ illa comphēdē per sensuz. vñ subdit q̄⌊ q̄dā eni si viderem⁹ nō utiq3 q̄reremus non tanq3 sciētes in vidēdo.⌋ i. nō q̄ ipm̄ vidē sit scire⌊ sz tanq3 ex eo q̄ videm⁹.⌋ i. ex visu⌊ hñtes ulē.⌋ i. deueniētes in ulem cām. sensus ergo iuuat nos ad sciaz nō q̄ sentire sit scire: sed q̄ per sensum deuenim⁹ in ulem cām. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut si vitrū pforatū videm⁹ ⁊ lumē pērāsiēs: manifestū utiq3 erit ⁊ ꝓpter quid.

¶ Qđ dixerat manifestat in termis dicēs[Ut si videremꝰ vitrū pforatū. ⁊]sup. viderēmꝰ[lumē trāsiēs p vitrū. manifestū utiqȝ erit ⁊ pp qd.]i. manifesta eēt utiqȝ cā q̄re lumē p vitrū trāsit. eēt enī cā pforatio vitri. ¶ Notādū aūt q̄ nō curat phs de exēplo. loq̄t enim more illoꝝ dicētiū lumē eē corpꝰ. Uñ cū querebaꝰ ab istis quō lumē trāsit p vitrū. dicebāt vitrū eē porosuȝ ⁊ pforatū ſȝ illa foramina pp suā puitatē latēt visuȝ nrȝ. ⁊ p illa foramia ut dicebāt ptrāsibat lumē. more ḡ istorū loq̄t. qđ si sic eēt ⁊ nos hērēmꝰ ita subtilē visuȝ q̄ viderēmꝰ illa foramina nō q̄rerēmꝰ cām q̄re lumē p vitrū trāsit: q2 manifeste viderēmꝰ cām pforationē vitri. iuuaret ḡ tūc sensus visus ad cognitionē cāe. ipȝ tū vidē nō eēt scire: q2 p visuȝ cogṅscerēmꝰ cāȝ i h̄ vitro pticulr̄ ſȝ cogṅscētes i h̄ vitro p visum cām pticulr̄ de leui cogitarēmꝰ p itellēm sic eē in oī vitro. ⁊ ex hoc cāmus hñtes ulē. i. sciētes ulr̄. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et pp id qđ videmꝰ seorsuȝ in utroqȝ intelligē aūt simul est: qm̄ in oībus sic est.

¶ Assignat cām dicti sui q̄re. s. sic vidēdo ipm̄ vidē non eēt scire. d. q̄[pp illud]sup. sic vidēdo ipm̄ vidē non eēt scire[q̄]p q2[videmꝰ seorsū i utrisqȝ.]Ul ut habet alia trāslatio ⁊ melꝰ: in vnoquoqȝ[itelligē aūt simul est qm̄ in oībꝰ sic est.]q. d. q̄ p sensum nō videmꝰ oīa pticularia sil̄ sed seorsuȝ in vnoquoqȝ ut videmꝰ in h̄ vitro q̄ sic trāsit lumē. ⁊ postea seorsum. i. sepatim in alio vitro videmꝰ q̄ sic trāsit lumē: sed per itellēm ⁊ sciētiā cognoscimꝰ de oī vitro sil̄ q̄ per ipm̄ trāsit lumen. nō ergo vidē ⁊ ulr̄ nullū sentire est idē qđ scire.

ℭAdē āt eē p̄ncipia oīȝ sillꝰoꝝ ipoẜe est. p̄mū q̄dē logice speculātibꝰ. hi q̄dē enīȝ ueri sūt sillꝰi: alij aūt falsi.

¶ Postq̄ȝ pꝰus ostēdit de q̄bꝰ nō ē scia tanq̄ȝ de sibis: q2 nō ē de fortuitis nec de pticularibꝰ sensibilibꝰ. In ista pte declarat p q̄ nō ē sufficiēter scia tanq̄ȝ p p̄nᵃ: q2 nō pñt sciri oīa p eadē p̄nᵃ. nō sūt enī oīuȝ ueroꝝ eadē p̄ncipia neqȝ ēt sūt eadē p̄nᵃ oīuȝ falsoꝝ. ⁊ multo magis nō sūt eadē p̄nᵃ oīuȝ ueroꝝ ⁊ falsoꝝ sil̄. duo aūt fac. ſȝ duplr̄ pbat itētū. nā p̄ꝰ pbat h̄ p̄rōnes magis cōes ⁊ logicas. 2ᵒ p magis ppas ibi[Si v̄o alr̄.]Circa p̄mū eria fac. q2 p̄ꝰ ostēdit q̄ nō sūt eadē p̄nᵃ oīum ueroꝝ ⁊ falsoꝝ sil̄. 2ᵒ q̄ nō sūt p̄nᵃ eadē oīuȝ falsoꝝ. 3ᵒ nō sūt eadē oīuȝ ueroꝝ. 2ᵃ ibi[Postea neqȝ false.]3ᵃ ibi[Neqȝ ueroꝝ enim.]Circa p̄ᵐ duo fac. q2 p̄ꝰ ostēdit q̄ nō sūt eadē p̄nᵃ oīuȝ ueroꝝ ⁊ falsoꝝ ſȝ q̄ uerū ꝯcludit pp q̄d 2ᵒ ostēdit h̄ idē put uerū ꝯcludit q̄a ibi[Et si nāqȝ] Dic ḡ q̄[eadē aūt eē p̄nᵃ oīuȝ sillꝰoꝝ ē ipoẜe. p̄ᵐ q̄dē]se h̄ ipoẜe[speculātibꝰ logice]cuiꝰ rō ē: q2[hi q̄deȝ sunt sillꝰi ueri. alij aūt falsi]sic supplēda ē rō. ueroꝝ sillꝰoruȝ sūt p̄nᵃ uera. falsoꝝ aūt sūt p̄nᵃ falsa. p̄ncipia uera ⁊ falsa nō sūt eadē. ḡ nō sūt eadē p̄nᵃ oīuȝ tā ueroꝝ q̄ȝ falsorū. ¶ Notādū aūt q̄ loquēdo pp q̄d nūq̄ȝ ex falsis seq̄t nisi falsuȝ. si enī ex falsis seq̄t uerū h̄ nō ē pp q̄d ſȝ q̄a. ista ḡ rō ꝯcludit q̄ loquēdo pp q̄d oīuȝ sillꝰoꝝ tā ueroꝝ q̄ȝ falsoꝝ nō sūt eadē p̄nᵃ: sed seq̄ēs rō declarabit q̄ q̄litercūqȝ fiāt sillꝰi dūtñ sint ordinati in mō ⁊ figura nō erūt oīuȝ tā ueroꝝ q̄ȝ falsoꝝ eadē p̄nᵃ. nā si sillꝰet uerū ex falsis si postea pꝰillꝰicent p̄misse false de nec̄itate pꝰillꝰabunt ex falsis. ¶ Notādū aūt itētionē huiꝰ capl̄i i h̄ ꝯsistē q̄ nō oīuȝ sūt eadē p̄nᵃ. sic ḡ ostēsuȝ ē sup de q̄busdā sibis nō ē scia. q2 nō ē de fortuitis nec de pticularibꝰ: sic i h̄ caplo declarat p q̄ p̄nᵃ nō ē scia. q2 p eadem p̄nᵃ nō pōt oīuȝ rerū accipi scia. ¶ Deide cū dicit.

¶ Et si nāqȝ sit ueꝝ ex falsis sillꝰare. h̄ sel̄ h̄ fit: aut si. a. de. c. uerū sit mediū aūt. b. falsū neqȝ enī. a. in. b. est. neqȝ. b. in. c. Sȝ si harū media accipiunt pꝑōnīȝ falsa erūt. eo q̄ oīs ꝯclꝰo falsa ex falsis est: ⁊ uera aūt ex ueris: altere aūt sunt uere ⁊ false.

¶ Ostēdit q̄ nō solū si sillꝰet pp q̄d ſȝ q̄litercūqȝ sillꝰet nō erūt eadē p̄nᵃ ueroꝝ ⁊ falsoꝝ. d.[⁊ si nāqȝ sit.]i. ꝯtingat[uerū sillꝰare ex falsis sed h̄ fit sel̄.]q. d. q̄ si ex falsis sillꝰet uerū solū. h̄ erit sel̄. vȝ i p̄mo sillꝰo q̄ nō erit talis ꝯclꝰo q̄lēs sūt p̄misse. sed postea i pꝰillꝰis pꝰillꝰent p̄misse opȝ q̄ pꝰillꝰent ex falsis q̄ nō seq̄t sillꝰm nisi ex falsis. ⁊ uerū si debeāt alie p̄misse pꝰillꝰari cū sint false pꝰillꝰabunt ex falsis. semp ḡ i alijs sillꝰis q̄les erūt p̄misse talis erūt ꝯclꝰo. ī[au[ut si. a. de. c. uerū sit]ut si hec est uera oē. c. ē. a.[mediū aūt. b. falsuȝ. nō enī. a. i. b. ē nec b. i. c.]i. tale accipiat mediū falsuȝ q̄ nec. a. sit in eo: ut q̄ ista sit falsa. oē. b. ē. a. utputa oīs lapis est aīal. nec. b. mediū acceptū sit i. c. utputa q̄ minor sit falsa oē. c. est b. i. oīs hō ē lapis. ꝯclꝰo tñ erit uera. vȝ oē. c. est. a. i. oīs hō ē aīal. sic ḡ ē sel̄. i. i h̄ pꝰsillꝰo. q̄ nō sūt tales p̄misse q̄lis ē ꝯclꝰo.[sed si accipiant media hoꝝ.]i. taliū p̄missarū cū sint iste p̄misse false pꝑōnes accepte ad pꝑbādū eas[erūt false. eo q̄ oīs ꝯclꝰo falsa ex falsis ē]si ḡ ꝯclꝰo falsa ex falsis ē[uera aūt ē ex ueris. altere aūt sūt]pꝑopōnes[uere ⁊ false]ḡ sup. altera sūt p̄nᵃ sillꝰoꝝ uerorū ⁊ falsoꝝ. ¶ Notādū aūt vim rōnis i h̄ ꝯsistē q̄ loquēdo pp q̄d semp tales sūt p̄misse q̄lis ē ꝯclꝰo ⁊ eꝯ. ut si p̄misse sūt false ⁊ ꝯclꝰo. si uere ⁊ ꝯclꝰo: ēt loquēdo q̄a sel̄ ꝯtigit ul̄ pōt ꝯtigē q̄ nō sūt tales p̄misse q̄lis ē ꝯclꝰo ut i p̄ꝰ sillꝰo ubi ex falsis ꝯcludit uerū. sed postea in alijs pꝰsillꝰis si pꝰsillꝰent p̄misse cū sint false semp pꝑōnes accepte ad ꝯcludēdū eas erūt false. i oībꝰ ḡ alijs pꝰsillꝰis tales erūt p̄misse q̄lis ꝯclꝰo. formet ḡ ex h̄ talis rō. semp uel q̄a semp ⁊ ut plerūqȝ tales sūt p̄misse q̄lis ē ꝯclꝰo. ḡ sillꝰoꝝ ueroꝝ ut plerūqȝ sūt p̄misse uere. falsoꝝ false. nō eedē sūt pꝑōnes uere ⁊ false. ḡ nō oīuȝ tā ueroꝝ q̄ȝ falsoꝝ erūt eadē p̄ncipia. aliq̄s ḡ forte sillꝰus uerus. i. hñs ꝯnē uerā hēbit p̄missas falsas. in oībꝰ tñ postea pꝰsillꝰis erūt false ꝯnes ⁊ false p̄misse. ¶ Dubitaret forte aliq̄s q2 nō v̄ h̄ uerū q̄ solū sel̄ sit ꝯclꝰo dissilis a p̄missis. nā pōt sillꝰari uerū ex altera pꝑōne uera ⁊ altera falsa. naȝ oīs albedo ē color. hec ē uera. oīs nigredo ē albedo. hec ē falsa. ḡ oīs nigredo ē color. ē ꝯclꝰo uera. ḡ si debeāt pꝰsillꝰari p̄misse cū sit altera uera ⁊ altera falsa nō erit necessariū semp accipē p̄missas falsas: nec erit nec̄iū semper accipē ueras. nā cū altera p̄missarū sit uera poterit sillꝰari ex ueris ⁊ ex falsis. nō ḡ p̄misse erūt sil̄es ꝯclꝰoni. Dōm q̄ si p̄misse sūt uere de nec̄itate ꝯcludūt ꝯnē uerā. ſȝ si p̄misse sūt false nō de nec̄itate ꝯcludūt ꝯnē falsam. q̄ si semp ꝯcluderēt falsam statim hēret itētuȝ q̄ nō sūt eadē p̄ncipia sillꝰoꝝ ueroꝝ ⁊ falsoꝝ. ad obuiādū ḡ huic difficultati dic̄ phs sil̄ h̄ ꝯtigē q̄ p̄misse nō sunt similes ꝯni. imagiaf tñ q̄ debeāt accipi ambe p̄misse false. q2 si acciperet vna uera altera falsa: statiȝ eēt dissilitudo i p̄ncipijs sillꝰoꝝ. q2 nō eēnt ambe p̄misse false. sic ē i sillꝰo simplr̄ ueroꝝ sūt ambe p̄misse uere. pp qđ supponit phs q̄ debeāt uel ambe p̄misse accipi uere ul̄ ambe false. quo supposito i solo p̄mo sillꝰo pōt h̄ ꝯtigē q̄ ꝯclꝰo sit dissilis a p̄missis. i oībꝰ alijs pꝰsillꝰis si pꝰsillꝰant p̄misse cū sint false semp accipient pꝑōnes false. ⁊ erit ꝯclꝰo sil̄is semp p̄missis. Uel possumꝰ ad hāc v̄itatē clariꝰ declarare. vult eni phs ostēdē q̄ nō oīuȝ sillꝰoꝝ sūt eadeȝ p̄ncipia. Aduersarꝰ ḡ ꝯdicēs huic v̄itati semp debēt accipē p̄missas i sillꝰo sil̄es uel ambas. s. ueras uel ambas falsas. q2 si i vno ⁊ eodē sillꝰo accipet vnā p̄missaȝ uerā ⁊ alterā falsaȝ statiȝ ꝯ seipm ageret. q2 ꝯcluderēt ꝯ eū. nā si in vno ⁊ eodē sillꝰo nō sūt eadē p̄ncipia. sed aliud est p̄ncipiū uerū ⁊ aliud falsuȝ: multo magis in oībus sillogismis non erūt eadem p̄ncipia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Postea neqꝫ false ex eisdẽ sũt. Est eniꝫ falsas ad iuicẽ ꝛ ꝯrias ꝛ ipossibiles sit̃ esse ut iustitiã eẽ iniustitiã: aut timorẽ: aut hominẽ equũ: aut bouẽ aut equale maiꝰ: aut minus. ex positis autem sic est.

¶ Osũdit ꝙ oĩuꝫ falsoꝝ nõ sũt eadẽ ꝑncipia dicẽs] Postea neqꝫ false.]i. ꝯnes[sũt ex eisdẽ] sup. ꝑncipijs. q. d. ꝙ qꝛ ostẽdimꝰ nõ eẽ eadẽ ꝑncipia oĩuꝫ tã verorũ ꝗ̃ falsoꝝ. uoĩumꝰ nũc postea ostẽdẽ oĩuꝫ falsoꝝ nõ eẽ ꝑncipia eadẽ. iõ aĩt ꝙ[est eni.]i. ꝯtigit[falsas.]i. ꝯnes [ad iuicẽ ꝯtias eẽ. ꝛ]ꝯtigit tales ꝯnes[eẽ ipoſſes sit̃] i. eẽ icõpoſſibiles[ut iustitiã eẽ iniustitiã aut timorẽ ꝛ hoiem eẽ equũ aut bouẽ. ꝛ eq̃le eẽ maiꝰ aut minus ex positis.]i. ex ꝑmissis datis[sic est.]i. sic ꝯtigit cõcludere. q. d. ꝙ si oĩum falsoꝝ erũt eadẽ ꝑncipia tũc ex eisdẽ ꝑncipijs positis. uel ex eisdẽ ꝑncipijs datis ꝯcludetur ꝙ iustitia sit iniustitia ꝛ ꝙ iustitia sit timor que sũt false ꝛ icõpoſes ꝛ ꝙ hõ sit equꝰ. ꝛ ꝙ hõ sit bos. ꝛ ꝙ eq̃le sit maiꝰ. ꝛ ꝙ eq̃le sit minꝰ. qꝛ ꝗ̃ oĩa ista sũt falsa ꝛ incõpoſ̃ia qꝛ taliũ nõ pñt eẽ eadẽ ꝑnª. oĩuꝫ falsoruꝫ non erũt eadẽ ꝑnª. ¶ Notãdũ aũt ꝙ si ꝯnes sũt ꝯt̃le ꝛ icõpoſes ꝙ ꝑnª ex qbꝰ sequunt̃ ꝛ maxĩe si sequent̃ ex eis ꝑpter qd opꝫ eẽ falsa ꝛ icõpoſ̃ia: ſꝫ q̃ sũt icõpoſ̃is nõ sũt eadẽ. ꝗ̃ taliũ oĩuꝫ nõ sũt ꝑnª eadẽ. ¶ Deinde cuꝫ dicit.

¶ Neqꝫ eni oĩum veroꝝ ꝑncipia sũt eadẽ. altera eni ml̃toꝝ gñe ꝑncipia sũt: neqꝫ cõueniũt ut vnitates pũctis nõ ꝯueniũt. Hec qdẽ enim nõ hñt põnem. illa aũt habent.

¶ Ostẽdit ꝙ oĩuꝫ veroꝝ nõ sunt eadẽ ꝑnª. Circa qđ sex faĩ ſꝫ ꝙ sex rõnes adducit ad ꝑpositũ. 2ª ibi[Nece ẽ aũt.]3ª ibi[Sꝫ neqꝫ coĩuꝫ.]4ª ibi[Amplꝰ ꝑnª.]5ª ibi[Adhuc ꝯnes.]6ª ibi[Amplꝰ ꝑnª qdẽ.]Dicit ꝗ̃ ꝙ[Neqꝫ eni oĩuꝫ veroꝝ sũt eadẽ ꝑnª. altera enim sũt ꝑncipia ml̃toꝝ gñe.]i. dĩntiũ gñe[nec]sup. talia ꝑncipia[ꝯueniũt]ad iuicẽ. q. d. ꝙ ex quo ꝑncipiata sũt multa. i. dĩa gñe opꝫ ꝙ ꝑncipia sint altera ꝛ nõ ꝯueniant: ut ꝑncipia in gñe discretoꝝ nõ ꝯueniũt cũ ꝑncipijs in gñe ꝯtinuoꝝ. adeo exẽplificãs aĩt[ut vnitates nõ cõueniũt pũctis.]i. cũ pũctis. nã[he enim]siue[he qdẽ.]i. vnitates[nõ hñt põnẽ. illa aũt.]i. pũcta[hñt] sup. põnem. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Necesse est aũt in media ꝯuenire: aut in sursũ: aut in deorsum: aut interius habẽ hos illos aũt exterius terminoꝝ.

¶ Adducit ad h̃ scḋaꝫ rõnẽ sũptã ex ꝑsill̃atione ipsa uel ex ipsa multiplicatiõe sill̃oꝝ. ut si fiat aliqs sill̃us: utputa ꝙ sill̃et hõ eẽ corpꝰ si debeãt multiplicari sill̃i ſꝫ hãc maꝫ termini accepti uel accipient̃ iterꝰ i medio. ꝛ hoc dupl̃r. uel sursũ ṽsus corpꝰ utputa si accipet̃ ꝑ medio aĩatũ corpꝰ. uel deorsũ ṽsus hoiẽ: utputa si accipet̃ ꝑ medio aĩal uel accipent̃ tales termini exterꝰ. ut si fiat acceptio sup̃ corpꝰ uel ĩfra hoiẽ si aliqd eẽt ĩfra ipꝫ. ex h̃ ꝗ̃ põt argui ꝙ nõ solũ oĩuꝫ veroꝝ nõ sũt eadẽ ꝑnª: ſꝫ ẽt oĩuꝫ affirmatiuoꝝ veroꝝ nõ sũt eadẽ ꝑnª. iõ aĩt[necesse est aũt]sup. illa vera q̃ de se iuicẽ ꝯcludunt̃ affirmatiue. aut[ꝯuenire i medio]ꝛ h̃ dupl̃r[aut i sursũ aut in deorsũ. aut ꝗ̃ hos.]i. terminos opꝫ[hẽre interius]ut eos q accipiunt̃ sursũ uel deorsũ[illos autẽ terminoꝝ exterꝰ.]q. d. ꝙ h̃ mõ multiplicant̃ veri affirmatiui uel accipiẽdo i medio uel accipiẽdo exterius sup̃ maiorẽ extremitatẽ ul̃ ĩtra minorẽ. tũc ꝗ̃ supplẽda ẽ rõ. ꝙ cũ nõ oĩa sic se hẽant nec oĩa se hẽant ſm istã lineã nõ oĩuꝫ erũt eadẽ ꝑncipia. ¶ Dubitaret forte aliqs. qꝛ vꝫ ꝙ sit inutile accipe sup̃ maiorẽ extremitatẽ. ꝛ inutile ĩfra minorẽ: qꝛ ex h̃ nõ cõcludit̃ maior extremitas de scḋo. ¶ Dõꝫ ꝙ accipe i medio siue accipiat̃ sursum ṽsus maiorẽ extremitatẽ. siue deorsũ ṽsus minorẽ est utile ad ꝯcludẽdũ maiorẽ extremitatẽ de minori uñr. accipe aũt ĩfra est utile ad ꝯcludẽdũ maiorẽ extremitatẽ de miori ꝑticul̃r. ut si sit hec ꝯclõ ꝯcludẽda. hõ ẽ corpꝰ. si accipiat̃ ĩfra hoiẽ erit utile ad ꝯcludẽdũ corpus de hoie ꝑticul̃r. utputa si accipiat̃ ethiops. verum eni ẽ oẽꝫ ethiopẽ eẽ corpꝰ ꝛ oẽꝫ ethiopẽ eẽ hoiẽ. ex h̃ ꝗ̃ sequet̃ quẽdã hoiẽ eẽ corpꝰ. ul̃ utile ẽ sic accipe ita ad ꝯcludẽdũ maiorẽ extremitatẽ de illo ĩfra accepto assumẽdo ꝑ medio minorẽ extremitatẽ poterimꝰ cõcludẽ corpꝰ uñr de ethiope ꝑ h̃ mediũ hõ. accipe aũt sup̃ nĩlo mõ ẽ utile ad ꝯcludẽdũ maiorẽ extremitatẽ de minori. ꝑ subaꝫ eni nõ ꝯcludet̃ corpꝰ de hoie nec uñr nec ꝑticulariter. ẽ tñ utile sic accipe ad ꝯcludẽdũ illũ acceptum de minori extremitate faciẽdo mediũ de maiori. ut si accipiat̃ suba q̃ est sup̃ corpꝰ poterit ꝯcludi uñr suba de hoie per h̃ mediũ corpus. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs. utrũ hic modus accipiẽdi utilis sit in ꝑ se passionibꝰ. ¶ Dõm ꝙ sic. utputa si ab eodẽ scḋo fuerẽt passiones q̃ eẽnt ꝑ se passiões eiꝰ ꝛ ꝯũtibiles cũ ipso. si ꝗ̃ demr̃aret̃ octaua ꝑ q̃rtã nõ eẽt demr̃atio ꝑ imediata. h̃ ꝗ̃ mõ reduceret̃ ad imediatã. uel accipiẽdo ĩfra octauã ꝛ q̃rtã. ꝛ h̃ dupl̃r. imo si uolumꝰ dicẽ h̃ tripl̃r. qꝛ uel accipiet̃ oĩno i medio ĩter octauã ꝛ q̃rtã utputa passio sexta q̃ est i medio oĩno tãtũ distãs ab octaua q̃tũ a q̃rta uel accipiet̃ magis ṽsus octauã ut septima. uel magis ṽsus q̃rtã ut q̃nta. termini ꝗ̃ accepti uel passiões accepte uel erũt iterꝰ modis qbꝰ diximꝰ. uel erũt exterꝰ ꝛ dupl̃r. ul̃ qꝛ erũt sup̃ passionẽ q̃rtã. utputa passio ꝑma uel scḋa uel ĩfra passionẽ octauã. utputa nona uel decima. ea ꝗ̃ que ſm se sic se hñt ſm talẽ analogiã reducuntur in eadẽ ꝑncipia. ꝛ qꝛ nõ oĩa sũt ordinata sic non oĩum erũt eadẽ ꝑncipia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sꝫ neqꝫ coĩuꝫ ꝑncipioꝝ pñt eẽ aliq̃ ex qbꝰ oĩa demr̃abũt. Dico aũt coĩa. ut oẽ aut affirmare aut negare. gñia eni eoꝝ q̃ sunt altera sũt ꝛ alia qdẽ i q̃ꝫtitatibꝰ: alia ṽo in q̃litatibꝰ sũt solũ de qbꝰ demr̃at̃ per coĩa.

¶ Adducẽ tertiã rõnẽ sũptã ex eo ꝙ ꝑncipia coĩa nõ sufficiũt sine ꝑprijs. ꝛ qꝛ i alijs ꝛ alijs gñibꝰ sunt ꝑncipia ꝑpa alia ꝛ alia. iõ nõ oĩuꝫ taliũ sũt eadẽ ꝑncipia. iõ aĩt ꝙ[sed neqꝫ coĩuꝫ ꝑncipioꝝ.]i. de nũo coĩuꝫ ꝑncipiorũ[pñt eẽ aliq̃]sup. ꝑncipia. [ex qbus demr̃ent̃ oĩa] sup. sufficiẽter. ꝛ exponit se. d.[dico aũt coĩa.]i. ꝑncipia[ut oẽ aut affirmare aut negare]sed h̃ ꝑnᵐ de q̃li bet affirmatio uel negatio nõ sufficit sine ꝑprijs. iõ sbdit ꝙ[gñia eoꝝ q̃ sũt altera sũt.]q. d. ꝙ eoꝝ q̃ sunt. i. entiũ sũt altera gñia. i. diũsa ꝑdicamẽta. ꝛ qꝛ sic est opꝫ eoꝝ eẽ altera ꝑncipia. iõ sbdit[ꝛ alia qdẽ]sup. ꝑncipia sũt[i q̃ꝫtitatibꝰ alia ṽo i q̃litatibꝰ solũ]siue solũ. i. aliq̃ sũt ꝑnª solis q̃litatibꝰ ꝛ ꝑpa q̃litatibꝰ. ꝗ̃ qꝛ aliq̃ ꝑnª sunt q̃litatibꝰ ꝑpa[cũ qbꝰ]ꝑncipijs ꝑprijs[demõstrant̃] passiones[ꝑ coĩa.]si ꝗ̃ nõ sufficiũt coĩa sine ꝑprijs: ꝛ hꝰ ꝑpria in alijs ꝑdicamẽtis sunt alia ꝛ alia nõ erũt oĩum eadẽ ꝑncipia. Notãdũ ꝙ alia translatio nõ hẽt solũ. tñ satis põt exponi per solũ ꝑpa. nã ꝑncipia que sũt solũ in q̃litatibꝰ sunt ꝑpria q̃litatibꝰ.

¶ Amplꝰ ꝑncipia nõ multũ minora sunt ꝯcl̃onibꝰ. ꝑncipia qdẽ eniꝫ ꝑpõnes. ꝑpõnes aũt assumpti termini aut immissi sunt.

¶ Sicut dicebat̃ adducit rõnẽ q̃rtã sũptã ex eo ꝙ ꝑncipia nõ sũt multo pauciora ꝯnibꝰ. iõ aĩt[Amplꝰ ꝑncipia nõ sũt multũ vel multo minora.]i. pauciora[ꝯnibus]ꝛ sbdit ꝙ[ꝑncipia qdẽ eni ꝑpõnes sũt. ꝑpõnes aũt sunt termini assũpti. aut]sũt termini[immissi.]q.

d. ꝙ ipse ꝓpõnes ꝯcluse in vno sillo sunt ꝑncipia i alio sillo que ꝓpõnes sũt ex termĩs aut assũptis exteri⁹ ut sup̃ maiorẽ. aut ĩfra minorẽ extremitatẽ. aut ĩmissis. i. ĩt⁹ missis ⁊ accepti ĩtra utrãq; extremitatẽ. nũc ḡ ẽ sup plẽdo rõ ꝙ si ꝑncipia sũt nõ multũ paucioꝛa ꝯnib⁹ cuz nõ sint eedẽ ꝯnes oĩuz silloꝝ ueroꝝ nõ sũt eedẽ principia oĩum h⁹ᵒⁱ silloꝝ. ¶ Dubitaret forte aliqs quõ ꝑncipia nõ sunt multo paucioꝛa ꝯnib⁹. ¶ Dõm ꝙ h̃ referẽdũ est ad ipsos terminos. termini eni qui accipiũtur ꝓ ꝑncipijs ⁊ pro medijs nõ sũt multo pauciores terminis ex qb⁹ fiũt ꝯnes. qđ pz si accipiant termini ĩmissi ĩteri⁹: utputa aĩatũ corp⁹ ⁊ alij termini si alij sũt ĩtermedij ĩter aĩal ⁊ corp⁹. accipient ẽt termini exteri⁹ ut sup̃ maiorẽ extremitatẽ. ut sup̃ corp⁹ accipiaĩ subã uel etiam aliq alij termini si alij sint supiores. ĩfra minorẽ accipieĩ hõ ⁊ ẽt alij termini si alij sint. Cõstat aũt ꝙ oẽs termini ĩtermedij q sũt ĩter terminũ suprmũ ⁊ terminũ ĩfimũ. ut ĩter subãm ⁊ hoĩem erunt ꝑn ⁊ accipient ut media. nã corp⁹ erit ꝑnᵐ ⁊ erit mediũ ad ꝓbãdũ sbam de oĩb⁹ ĩferiorib⁹. ⁊ aĩatũ corp⁹ erit ꝑnᵐ ⁊ erit medĩuz ad ꝓbãdũ tã subam ꝙ corp⁹ de oĩb⁹ ĩferiorib⁹. ⁊ aĩal erit ꝑnᵐ ⁊ mediũ ad ꝯcludẽdũ oĩa supiora de hoĩe. ḡ i oĩ tali analogia si eẽnt cẽtũ tales termini quot sunt ibi termini medij tot sũt ibi ꝑnᵃ silloꝝ ꝑ que ꝯcludeĩ aliqd de aliq̃. termin⁹ aũt supm⁹ nõ poterit accipi ut mediũ ad ꝯcludẽdũ aliqd de aliq̃ in tota h⁹ᵒⁱ analogia. sed termin⁹ ĩfim⁹ ut hõ poterit accipi ut mediũ ad ꝯcludẽdũ aliqd nõ uĩr sed solũ ꝑticulr. ḡ i oĩ analogia q̃t sunt ibi termi tot sũt ibi ꝑnᵃ silloꝝ excepto termio supmo qĩ oĩno ĩutilis ad ꝯcludẽdũ. ¶ Uiso i oĩ genologia ⁊ i ordine termioꝝ q̃t termini accipiunĩ ut ꝑnᵃ silloꝝ. restat vidẽ q̃t termini in h⁹ᵒⁱ genologijs ĩgrediunĩ ꝯnez. nã ad ꝯcludẽdũ tanq̃ ꝑnᵃ excludunĩ duo termini extremi. uel solũ excludiĩ vn⁹ termin⁹. s. sũm⁹. nã ĩfimus nõ excludiĩ simplr tũ ꝑ ipz possit ꝯcludi ꝑticulr lz nõ uĩr. Sic ḡ udm est de termĩs q ĩgrediunĩ ut mediũ uĩ ut ꝑnᵐ sed ab ĩgressu ꝯnis i tota genologia nullus excludiĩ termin⁹. nã ꝑ aĩal pñt oĩa supiora ꝯcludi de hoĩe. ita ꝙ oẽs termini sup̃ aĩal ⁊ ĩfra ĩgrediant ꝯnẽ. ĩpm ẽt aĩal ꝯnẽ ĩgredieĩ. qz ꝑ aliqd qđ est ĩfra subam ⁊ aĩal excludi põt subã de aĩali. ipz ḡ aĩal i h⁹ᵒⁱ genologia ꝯnẽ ĩtrabit. si ḡ i oĩ genologia solus vn⁹ termin⁹ excludiĩ simplr ut sit oĩno ĩutilis ad ꝯcludẽdũ. ab ĩgressu autẽ ꝯnis nullus excludiĩ. ꝑnᵃ sũt nõ multo paucioꝛa ꝯnib⁹. i. in oĩ genologia termini q accipiunĩ ut ꝑnᵃ nõ sũt multo pauciores termĩs q ĩgrediunĩ ꝯnẽ. ijdẽ eniz termini q ꝯcludunĩ in vno sillo sũt postea ꝑnᵃ in alio. ⁊ ex his termĩs ꝯficiunĩ ꝓpõnes que sũt ꝯnes in vno sillo: ⁊ postea sũt ꝑncipia ⁊ ꝑmisse in alio. nihil est ḡ in lrã ꝑhi qđ uacet a ꝓposito. nã qđ ipse ait ꝙ ꝑnᵃ sũt nõ multo paucioꝛa ꝯnib⁹. h̃ dicit. qz in h̃ stat tota vĩt⁹ medij. nã si ꝑncipia nõ sũt multo paucioꝛa ꝯnib⁹ ꝯclões nõ sũt eedẽ nec ꝑncipia erũt eadẽ. Qđ vo postea sbdit ꝙ ꝑncipia sũt ꝓpõnes ⁊ ꝓpõnes sũt termini assumpti aut ĩmissi h̃ ait ad declarãdũ suũ ĩtẽtũ. nã ꝙ ꝑncipia nõ sint multo paucioꝛa ꝯnib⁹ ex h̃ declaraĩ. qz si accipianĩ termini eẽ ut sup̃ maiorẽ extremitatẽ ⁊ ĩfra minorẽ ⁊ accipianĩ termini ĩmissi ĩterius. ĩtra eni utrãq; extremitatẽ ⁊ ex h⁹ᵒⁱ termĩs fiãt ꝓpõnes que ꝓpõnes erũt ꝑncipia in vno sillo ⁊ ꝯclõ in alio. si h̃ fiat ex h̃ ut patuit declaabiĩ ista vĩtas ꝙ termini qui sũt ꝑncipia nõ sũt multo pauciores termĩs q ĩgrediunĩ ꝯnẽ. vba ḡ nũc dicta ad duo desuiũt ⁊ ad declarãduz ꝙ ꝑnᵃ non sũt multo paucioꝛa ꝯnib⁹ ⁊ ad ꝑncipale ĩtẽtũ. nã si ille eedẽ ꝓpõnes ꝯstitute ex termĩs ĩmissis uĩ assumptis sũt ꝑncipia in vno sillo ⁊ ꝯnes in alio: ꝯñs est ꝙ ꝑncipia fiãt ꝯnes ⁊ ꝯnes ꝑncipia. ⁊ si aliq̃ ad h̃ ꝯcludũtur qz aliq̃ sint ꝯclusa qđ nõ pñt eẽ ꝑncipia illa sunt ualde pauca. q̃re si coĩter ⁊ utplrimũ ꝑncipia fiũt ꝯnes ⁊ ex

terminis ex quibus fiunt conclusiones … ... eadẽ erit iudiciũ de ꝑncipijs ⁊ ꝯnib⁹. sed nõ sũt eedẽ oĩum ꝯnes silloꝝ ueroꝝ: ḡ nec eadẽ ꝑnᵃ. arguũt eniz potissime rõnes adducte de sillis affirmatiuis ueris. sed si nõ sũt eadẽ ꝑncipia oĩuz silloꝝ affirmatiuoꝝ ueroꝝ multo magis nõ sũt eadẽ ꝑnᵃ oĩum silloꝝ tã ueroꝝ affirmatiuoꝝ q̃ negatiuoꝝ. ¶ Uel possum⁹ dicẽ ꝙ ꝑ illa media per que sit reductio ad imediata i affirmatiuis: ꝑ ximus adeo si ꝓbaĩ de affirmatiuis ꝙ nõ sunt eadem media per que fit reductio ad imediata in negatiuis mõ quo supra di ꝓbatũ erit de negatiuis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Adhuc ꝯclões ĩfinite sũt: termi ãt finiti

¶ Adducit 5ᵃᵐ rõnẽ. d. ꝙ adhuc est alia rõ. qz ꝯnes sũt ĩfinite. termini aũt sup. i qb⁹ ꝯueniũt oẽs scie sunt finiti. i. sũt ualde pauci. nõ sufficiũt ḡ tales termini ⁊ talia ꝑnᵃ ad oẽs ꝯnes. nõ ḡ sũt eadẽ ꝑnᵃ oĩuz. ¶ Notãdũ aũt vim rõnis h⁹ in h̃ ꝯsistẽ ꝙ si eẽnt eadẽ ꝑnᵃ oĩum tũc illa ꝑnᵃ eẽnt illi termini uel ꝯstituerenĩ ex illis termĩs i qb⁹ ꝯueniũt oẽs scie. sed h⁹ᵒⁱ termini sũt finiti i. sũt ualde pauci: qz sũt coĩssimi: sic sũt termini sumpti ex ente uel ex gñalib⁹ ꝑtib⁹ entis: cuiusmodi sũt esse ⁊ nõ eẽ act⁹ ⁊ potẽtia. ⁊ talia coĩssima que ualde pauca sũt: si ista sũt ita pauca ⁊ ꝯnes oĩuz sciarũ sũt q̃si ĩfinite ista ꝑnᵃ pauca que sũt eadẽ nõ sufficiũt ad tãtã multitudinẽ ꝯnũ. opz ḡ dare ꝑnᵃ alia ꝓpa in q̃libet scia que sũt altera ⁊ diuisa in diũsis sciẽtijs. nõ ḡ sũt eadẽ ꝑnᵃ oĩum. Uideĩ aũt hec rõ qnta multũ appropinq̃re rationi tertie. dĩt tñ hec ab illa. nã illa ꝓbat ꝙ nõ sufficiũt ꝑncipia coĩa absq; ꝓprijs ꝑꝑ diũsitatẽ generuz entis. opz eni dare ꝑncipia in q̃litatib⁹ ⁊ q̃titatib⁹ ⁊ in quolibet gñe entis: que adiũcta coĩb⁹ hẽant efficaciã cõcludẽdi. sed hec rõ qnta nõ tãtũ innitiĩ diũsitati q̃tũ multitudini ꝯnũ. nã ꝙ sic finiti termini ⁊ sic pauca ꝑncipia in quibus ꝯueniũt oẽs scie sufficerẽt ad tãtã multitudinẽ ꝯnũ est derisoriũ dicẽ. opz ḡ ꝑter ista in qb⁹ ꝯueniũt oẽs scie dare alia ꝑncipia ⁊ alios terminos in qb⁹ differũt ꝑꝑ qđ nõ erũt oĩum eadẽ ꝑncipia. ¶ Dubitaret forte aliqs. qz vĩ h̃ falsum ꝙ ꝯnes sint ĩfinite. tũ ꝓbatuz sit sup̃ statũ eẽ in sursum ⁊ in deorsuz. ¶ Dõm ꝙ q̃tum ad ĩtẽtionẽ ꝑhi nõ opz ꝙ dicam⁹ ꝯnes eẽ ĩfinitas simpliciter: sed dicunĩ ĩfinite. i. ĩnũabiles. ⁊ h̃ hẽt ĩtẽtũ. nã in tãta nũositate ꝯnũ nõ sufficiũt illi termini finiti. s. illa ꝑncipia pauca in qb⁹ ꝯueniũt oẽs scie. ꝙ si tñ uellem⁹ saluare ꝯnes ad lrãm eẽ ĩfinitas saluarem⁹ hoc tripliciter. nec diceremus ꝙ hec lrã ꝯdicat supiori capľo ubi ostẽsuz est eẽ statũ in sursuz ⁊ in deorsuz. qz aliđ est loq de ĩfinitate ꝯnũ in se. ⁊ aliđ ut redutunĩ in sua ꝑncipia. ⁊ ut dem⁹ sensibile exẽplũ dicem⁹ ꝙ figure multiplicanĩ in ĩfinitũ: qz alia figura est triãgulus alia q̃drãgulus: ⁊ sic ascẽdẽdo. ꝯstat aũt ꝙ q̃libet figura hẽt suã ꝓꝑetatẽ que posset demrari de ipsa. siqs eẽt circa h̃ sollicit⁹: ut triãgulus hẽt ꝓ ꝓꝑetate hẽre tres. q̃drãgulus aũt si sit regularis hẽt ꝓ ꝓꝑetate hẽre angulos oppositos ⁊ latera opposita eq̃lia: ⁊ sic de figuris alijs. cũ ḡ tales figure sint ĩfinite nõ vĩ posse negari ꝙ ꝯnes ꝑm se aliq̃ mõ uadãt in ĩfinitũ: tñ ut reducunĩ i sua ꝑncipia: nõ opz ꝙ nec in sursuz nec in deorsuz uadat in ĩfinitũ. nã posset aliq̃ ꝓꝑetas ꝓbari de figura supiori. utputa de exagono nihil dicendo: nec de penthagono nec de q̃drãgulo. ꝓbabiĩ eni de exagono ꝙ si collioceĩ i circulo. lat⁹ ei⁹ erit medietas diametri. hec ḡ ꝓꝑetas vz hẽre lat⁹ eq̃le medietati diametri sic ꝓbabiĩ de exagono ꝙ nulla mẽtio fiet de pẽthagono nec de q̃drãgulo. lz ḡ exagon⁹ i ordie figurarũ ꝓsupponat pẽthagonũ ⁊ q̃drãgulũ. tñ ut reduciĩ i ꝑnᵃ ꝑ que ꝓbanĩ ꝓꝑe passiones de ipso: nõ opz ꝙ fiat talis reductio mediãtib⁹ figuris illis. q̃uis tũ q; ḡ figure uadãt in ĩfinitũ reductio tñ cuiuslibet figure in sua ꝑnᵃ: qđ est q̃si ꝓcedẽ i sursuz ⁊ ꝓcedẽ a ꝑncipijs ad passionẽ cuiuslibet figure: qđ ẽ

q̄ꝛ ꝓcedē deorsū semꝑ et͛ ī qd finitū. nec opꝫ ſꝫ ꝙ aug mētat nūs figurarū ꝙ augmētet talis reductio. qꝛ ut patuit nō opꝫ ꝙ semꝑ figura sequēs ut subijcit sue paſ sionī reducat ī ṗn͡ā ꝑ figuras ṗcedētes. erit ḡ ītētio pħi ꝙ ꝯnes ī se ṗnt eē īfinite. lꝫ ordo ī ṗn͡ā ī surſuz ⁊ deorsū semꝑ sit finit᷒. cū ḡ termini ī qb᷒ coicāt oēs ſcie sint fi niti. ⁊ pauci tales termi ⁊ h᷒ ṗn͡a coīa ī qb᷒ ſcie ꝯueni unt nō sufficiēt ad tātā multitudinē ꝯnū sine termīs ⁊ ṗncipijs in qb᷒ ſcie ꝯint. C 2° mō h̄ possum᷒ saluare ut qdā ponūt ꝑ cōbinationē. videm᷒ eīn ꝙ lr̄e sūt mul to pauce nūo. ⁊ tn̄ in infinitis modis cōbinari ṗnt ita ut īfinite dictiōes possint ꝑ aliā ⁊ aliā cōbinationem ex talib᷒ lr̄is ꝯstitui. sic aūt ex paucis ⁊ ex finitis ter minis ꝑ aliā ⁊ aliā cōbinationē ꝯstitui poterūt īfini te ꝓpōnes. ṗmus tn̄ exṗo melior est: qm̄ nō pōt tot mo dis uariari cōbinatio terminoꝝ ad ꝯstituēdū ꝓpōnes q̄t modis uariat cōbinatio lr̄atū ad ꝯstituēdū dictio nes. C Possum᷒ aūt ⁊ 3° dicē ꝙ pħus sup q̄ꝛ ṗbauit statū exclusit ṗdicationē ꝑ accn̄s. h̄ aūt logt coiter de oī ṗdicatiōe uera ꝙ ṗn͡a ad ꝯcludēdū ꝯnes q̄scūqꝫ ue ras nō sūt eadē: qꝛ ꝯnes ꝑ accn̄s sūt uere: qꝛ uerū est albū eē musicū: lꝫ sit ꝑ accn̄s: cū tales ꝓpōnes ꝑ accn̄s possint multiplicari ī īfinitū. dixit pħs ꝯnes eē infini tas: nō obstāte ꝙ ī his q̄ sūt ꝑ se est stat᷒. pīma tn̄ exṗō melior est: qꝛ ea que sūt ꝑ accn̄s sūt oīno iutilia demra tiōi. lꝫ ḡ pħs ṗbauerit nō eē eadē ṗncipia falsoꝝ ⁊ ue roꝝ nō excessit limites demr̄atiōis: qꝛ falsa nō sūt oīo iutilia ad demr̄ationē. nālꝫ sint iutilia ad demr̄ationē ostēsiuā: nō sūt tn̄ iutilia ad demr̄ationē ad īpoſſe. nam semꝑ talis demr̄atio accipit aliquā ꝓpōnē falsam. sūt ḡ multo pauciora ṗncipia coīa q̄ꝫ ꝯnes. ⁊ sunt fere tot ṗncipia ꝓpria quot ꝯclōnes. C Deinde cum dicit.

C Ampli᷒ ṗncipia hec qdē ex necitate. illa aūt ꝯtingētia sūt. Sic igit in ītētione hitis ī poſſe est eadē eē. Necesse est ergo alia esse aut finita: aut cum infinite sint conclones.

C Adducit ad idē sextā rōnē. d. [ampli᷒ qdē q̄dā sūt ṗn cipia ex necitate. [i. necīa. [alia v̄o sūt ꝯtigētia] ⁊ qꝛ sic ē [sic igit ī ītētiōe hitis.] i. sic nobis ꝯsiderātibus: ut hēt alia trāslatio. uel sic nobis ītēdētib᷒ [ipoſſe ē ea dē eē] sup. ṗn͡a oīuz [aut.] i. maxie [finita.] i. potiſſi me ī poſſe ē talia ṗn͡a ponē finita [cū ꝯnes sint īfinite] ḡ vis rōnis ꝙ cū necīa sequant ex necijs ꝯtigētia ex ꝯtigētib᷒ nō sūt eadē oīuz ṗn͡a: qꝛ nō ē idē necīū ⁊ ꝯti gēs. C Notādū aūt ꝙ posset aliqs dicē ꝙ lꝫ ꝯnes sint īfinite ṗn͡a ṗnt eē eadē: qꝛ ṗn͡a sūt et īfinita: ⁊ nihilomī n᷒ eadē: qꝛ eisdē ṗncipijs īfinitis utit q̄libet ſcia. Ad h̄ ḡ excludēdū ī hac rōne sexta resūpsit vꝫ rōnis qnte. d. ꝙ aūt. ī. potiſſime est īcōueniēs ponē īfinita eadē cū ꝯ nes sint īfinite. ṗsupponit eīn q̄ꝛ notū ꝙ ea q̄ sūt eadē in oīb᷒ ſciētijs ⁊ qb᷒ utunt oēs ſcie sūt ualde pauca ⁊ finita. ꝙ ḡ sic pauca ⁊ sic finita possint in tātā multitu dinē ꝯnū ꝑ seipsa sine additiōe alioꝝ ṗncipioꝝ ꝓprio rū ⁊ diuersoꝝ nō est possibile. C Deinde cum dicit.

C Si v̄o alr̄ q̄dāmō dicat aliqs ꝙ hec qdē geometrice: alie v̄o silloꝝ: alie v̄o medici ne qd utiqꝫ erit alīd qd dr̄ nisi ꝙ sunt ṗnci pia ſciarū: h̄ eadē dicē derisio est: qm̄ eadē eisdē eadē eēnt: oīa nāqꝫ sic erūt eadem.

C Probat h̄ idē. vꝫ ꝙ nō ꝑ eadē ṗn͡a oīa ꝯcludant per rō nes magis ꝓpas. sūt aūt iste rōnes magis ꝓpe: qꝛ per eas magis descēdit ad māꝫ spālē. rōnes aūt sup᷒ facte magis stāt in qbusdā gn̄alib᷒ ⁊ coib᷒. ıō dicunt logice respectu istarū. Modus aūt ṗbādi ītētū ꝑ rōnes ꝓpas ē descēdē ad spāles ſcias. q̄rem᷒ eīn utrū medicina hē at sua ṗncipia ꝓpa ꝑ q̄ ṗbat paſſiōes de sbto. ⁊ utrum geometria hēat sic ṗncipia ꝓpa. ⁊ ēt utrū logica habe at sua ṗn͡a ꝓpa sibi ut hēt dici de oī dici de nullo per q̄ ṗbat ꝙ īferre de necitate cōpetit sillō. sic q̄libet ſciētia hēt sua ṗncipia ꝓpa: ꝙ si h̄ ꝯcedat statim hēbit ītētum ꝙ nō sūt eadē ṗncipia oīuz nisi eadē eēnt oīa: uel de eis dē determinat ēt oēs ſcie. Si v̄o h̄ nō ꝯcedat. sed dicat ꝙ ex q̄libet mōstrat q̄dlibet: stati ducet ēt adūsari᷒ ad ī cōueniēs: qꝛ in q̄libet ſcia est dare aliqs ꝓpōnes ime diatas: qb᷒ uariatis uariant ꝯnes. nā ex alia ⁊ alia ꝓpō ne imediata īfert alia ⁊ alia ꝯclō. nō ḡ ex q̄libet īfertur q̄dlibet. duo ḡ fac pħus: qꝛ ṗ᷒ ꝑ rōnes ꝓpas ostēdit ꝙ nō sūt eadē ṗncipia oīuz si ꝯcedat ṗncipia eē homoge nea ṗncipiatis. 2° ṗbat h̄ idē si adūsari᷒ dicat ꝙ ex q̄li bet ṗbat q̄dlibet. ibi. [At v̄o.] Dic ḡ. [Si v̄o aliter q̄dāmō dicat.] i. ꝯcedat [. aliqs ꝙ he qdē sūt geometri ce.] s. argumētationes. [alie aūt sūt silloꝝ.] i. dialeti ce [alie aūt medicine qd utiqꝫ erit qd dr̄ nisi ꝙ sūt ṗn cipia ſciarū] sup. dīuſa. q. d. ꝙ si uolum᷒ alr̄ disputare cū adūsario ꝑ rōnes magis ꝓpas. ⁊ ipse dicat q̄dāmō ⁊ ꝯcedat nobis ꝙ alie sūt rōnes ⁊ ꝯnes ⁊ ṗncipia ī geo metricis ⁊ in sillīs. i. in dialeticis ⁊ in medicina ⁊ ī ali is ſciētijs: h̄ est ponē ṗncipia alia. ⁊ sbdit [sed eadē di cere derisio est.] q. d. ꝙ h̄ ꝯcedē ⁊ postea ṗterīre ⁊ di cere ꝙ oīuz sūt eadē ṗncipia est derisio. ⁊ subdit q̄re sit derisio [qꝛ eadē eēnt eisdē] ⁊ sic ꝑ ꝯn͡s [oīa nanqꝫ fie rēt] uel eēnt [eadē.] C Dubitaret forte aliqs vn̄ seqt hec ꝯn͡a ꝙ si qs ꝯcedat q̄llibet ſciāꝫ ṗcedē ex suis ṗn cipijs si ponant talia ṗncipia eadē ꝙ oīa eēnt eadem. C Dōm ꝙ q ꝯcedit q̄llibet ſciam uti suis ṗncipijs ꝯcedit ṗncipia eē vnigenea ṗncipiatis ⁊ hēre quādaꝫ idētitatē ⁊ ꝯformitatē ad sua ṗncipia: quo posito que cūqꝫ ṗncipiata uel q̄cunqꝫ demr̄ata sub eisdē ṗncipijs militāt: hēnt quādā idētitatē ⁊ ꝯformitatē ad īuicē. ꝓ pter qd oīa eēnt eadē: ⁊ de eisdē determinarēt oēs ſcie. qd derisoriū est dicere. C Deinde cum dicit.

C At v̄o neqꝫ ꝙ ē ex oīb᷒ demr̄are q̄dlibet hoꝝ: h̄ eīn ē q̄rē oīuz eadē eē ṗncipia. Mul tū eīn īsipiēs ē. Neqꝫ eīn ī manifestis h̄ fit doctrinis: neqꝫ ī resolutiōe poſſe ē. Imme diate eīn ꝓpōnes ṗncipia sūt: altera autē ꝯclō fit accepta ꝓpōne inmediata.

C Ostēdit ꝙ nō sūt eadē ṗncipia oīuz si adūsari᷒ dicat ꝙ ex q̄libet mōstrat q̄dlibet. Circa qd tria fac. qꝛ ṗ᷒ fa cit qd dictū ē. 2° circa ea q̄ dixerat remouet cauillatio nē quādā. 3° resumit vim rōnis sue ⁊ ꝯcludit ītētuz. 2ª ibi. [Si aūt dicat.] 3ª ibi. [Si v̄o neqꝫ.] Dic ḡ. [At v̄o neqꝫ] sup. dici pōt. [ꝙ ex oīb᷒.] i. ꝙ ex q̄libet [est demr̄are q̄dlibet hoꝝ.] i. q̄dcūqꝫ [qꝛ h̄ est q̄rē.] i. isto mō q̄rē [oīuz eē eadē ṗncipia. multū eīn ē īsipiēs.] i. sic q̄rē ē q̄rē ualde īsipiēter. ⁊ declarat q̄lr̄ sit ualde ī sipiēs q̄rē isto mō eē eadē ṗncipia oīuz dicēs ꝙ [neqꝫ eīn in manifestis doctrinis h̄ fit] ꝙ. s. ex q̄libet demō stret q̄dlibet [neqꝫ ī resolutiōe.] i. in doctrinis resolu torijs [poſſe est] sup. ex q̄libet demr̄are q̄dlibet. ⁊ sub dit ꝙ [imediate eīn sūt ṗncipia] ⁊ aīt ꝙ [altera autē ꝯclō fit accepta imediata ꝓpōne altera.] q. d. ꝙ ualde īsipiēs ē opinari h̄ mō eē ṗncipia eadē. qꝛ ex q̄libet de mōstraret q̄dlibet. qꝛ si h̄ eēt poſſe h̄ mō eē ṗncipia ea dē tūc uel in doctrinis manifestis uel ī doctrinis reso lutorijs h̄ ꝯtīgeret. sed in nullis doctrinis h̄ est poſſe ꝙ ex q̄libet demr̄et q̄dlibet. ḡ sic opinari eē ṗncipia eadē est ualde īsipiēs. C Notādū aūt ꝙ doctrine manifeste appellant q̄ ꝓcedūt ꝑ īductionē ⁊ ꝑ q̄dā sensibilia ma nifesta. Resolutorie aūt ṗnt uocari q̄ resoluunt ī suas cās ꝓcedēdo ꝑ cās: ⁊ resoluēdo posteriora in priores cās. uel pōt dici ꝙ doctrine sūt manifeste q̄ꝛ ꝓcedūt ꝑ īmediata ⁊ ꝑ se nota. Sꝫ doctrine sunt resolutorie q̄ꝛ

nō pcedūt p īmediata nec p se nota. sed pcedūt p ea q̄ pñt resolui in imediata ⁊ i p se nota. in nullis autē doctrinis talib⁹ nec in manifestis nec i p se notis nec i resolutorijs ex q̄libet demr̄af q̄dlibet. q̄ ualde est īsipiēs isto mō qi ē pn̄cipia eē eadē. ¶ Notādū ēt q̄ cā q̄re in nullis doctris siue sint manifeste siue resolutorie h̄ nō ɔtingit q̄ ex q̄libet demr̄ef q̄dlibet: est q̄ semp opz deuenire ad ppōnes imediatas q̄ sūt pn̄cipia. sed uarietas imediatis ppōnib⁹ uariant ɔnes ita q̄ sit altera ɔ̄ q̄n est altera imediata ppō. q̄ q̄ sic est non ex quolibet demōstraf quodlibet. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si aūt dicat aliqs p̄mas ppōnes imediatas eē pn̄cipia: vnū in vnoquoq3 gn̄e est.

¶ Circa ea q̄ dixerat remouet cauillatione quādā. posset eni aliqs dicē q̄ p̄me ppōnes. i. cōes aīc ɔceptiōes q̄b⁹ utunt oēs scie sūt imediate ppōnes: ⁊ ista sūt pn̄a. q̄ diceret adūsari⁹ q̄ eadē sūt oīu3 pn̄a. Ad h̄ remouēdū ait q̄ p̄ter has ppōnes cōes opz dare i vnoq3 gn̄e aliquā ppōnē imediatā q̄ ē pn̄m i illo gn̄e: ⁊ ista diūsificāt put diūsificanf gn̄a. igif nō sūt oīu3 eadē pn̄a. ideo ait. [Si aūt aliqs dicat p̄mas ppōnes imediatas esse pn̄a vnū i vnoq3 gn̄e ē.]i. p̄ter has ppōnes p̄mas que uocanf cōes aīc ɔceptiōes opz dare i vnoq3 gn̄e aliquā vnā ppōnē imediatā q̄ h̄ēt rōnē pn̄cipij. ⁊ q̄ ppōnes imediate p̄pe q̄ sūt pn̄a i vnoq3 gn̄e diūsificanf s̄m diūsitatē generū subiectorū. iō nō oīu3 sunt eadē pn̄cipia: nec q̄dlibet mōstraf p q̄dlibet. ¶ Notādū aūt q̄ qn̄ dr̄ in vnoq3 gn̄e eē vnā aliquā ppōnē imediatā nō solū h̄ referēdū ē ad totū gen⁹ subiectibile: s3 ēt ad ptes ei⁹: ut puta si geometria ē de ɔtinuo tanq3 de ppo sbō: ⁊ ptes cōtinui sūt linea: supficies: ⁊ corp⁹: nō solū a ɔtinuo fluit aliq̄ vna passio p̄ⁿ ⁊ imediate q̄ ē idemr̄abilis: sed ēt a linea pōt fluē ⁊ fluit vna aliq̄ talis passio. ⁊ a corpe ⁊ a supficie. ⁊ itelligēdū ē h̄: nō solū s3 rē: s3 ēt s3 rōnē3: ut ab eodē ɔtinuo s3 rē vno mō ɔsiderato imediate fluet aliq̄ vna passio. ⁊ ab eodē alio mō ɔsiderato poterit fluere aliq̄ vna passio: sic s3 rē idē est triāgulus ⁊ pn̄m figurarū. at m̄ a triāgulo ut triāgulus fluit h̄ē tres. ab eodē: ut est pn̄m figurarū fluit eē illō i q̄ resoluunf oēs figure rectilinee: nec est curādū q̄ h̄ē tres ⁊ eē illud i q̄ resoluunf oēs figure rectilinee nō sūt passiōes idemr̄abiles sed demr̄abiles: ⁊ nō sūt passiones imediate: sed mediate: q̄ passiōes mediate reducunf ad imediatas. ⁊ sic ē ab eodē s3 rē alr̄ ⁊ alr̄ accepto pñt fluē plres passiōes mediate: ita q̄ nō fluit vna mediāte alia: sic ab illo eodē ēt alr̄ ⁊ alr̄ accepto opz q̄ fluāt plres passiōes imediate: q̄ plres passiōes mediate q̄x vna nō reducif i aliā p̄supponūt plres passiōes imediatas. ¶ Deīn cū. d.

¶ Si v̄o neq3 ex oīb⁹ ut op⁹ ē demr̄ari q̄dlibet neq3 sic ex altera q̄re erūt vniuscuiusq3 scie altera. Relinqf igif si ppria sūt pn̄cipia oīu3: h̄ ex his q̄dē hec: ex illis autē illa.

¶ Resumit vīm rōnis sue ⁊ ɔcludit itētū. Circa q̄d tria fac. q̄ p̄ fac q̄d dcm̄ ē. 2° epilogat circa determinata. 3° ne laboret i equoco distiguit de pn̄cipijs. 2° ibi[Manifestū aūt.]3a ibi.[Pncipia eni sūt duplicia.] Dicē.[Si v̄o neq3 ex oīb⁹ ut op⁹ ē demr̄ari q̄dlibet]sup. ɔtingit. i. si ex q̄libet nō demr̄af q̄dlibet[nec sic ex altera]sup. ppōne diūsignis sup. demr̄af ppō altera alteri⁹ gn̄is[q̄re]q̄ sic ē: q̄ nec ex q̄libet demr̄af q̄dlibet. nec ex altero gn̄e alter gen⁹[erūt vniuscuiusq3 scia altera]sup. pn̄a ppa[relinqf igif]q̄ sic ē q̄ vniuscuiusq3 gn̄is sūt sup. altera pn̄a ppa[si pn̄cipia oīu3]eorū q̄ demr̄anf[sint pria.]i. ɔgenea ut h̄ēt alia trāslatio. uel vnigenea his q̄ demr̄anf. nō q̄ oīum eadē sunt pn̄a [sed ex his]sup. pricipijs[hec q̄dē]sup. demr̄antur. [ex illis aūt]sup. ⁊ ex alijs pricipijs[illa.]s. alia demr̄anf. ¶ Notādū aūt q̄ pn̄a ppa i vnoq3 gn̄e sunt p ximā: ⁊ vnigenea oīb⁹ his q̄ demr̄anf i illo gn̄e. iō non ex q̄libet demr̄af q̄dlibet. s3 ex his q̄dē pricipijs q̄ sūt i h̄ gn̄e demr̄anf hec q̄ sūt i isto gn̄e. ex illis aūt q̄ sūt in alio gn̄e demr̄anf illa i illo alio gn̄e. ¶ Deinde cū dic.

¶ Manifestū āt ⁊ h̄ ē q̄n nō ɔtigit. mōstratū ē. n. q̄ altera pn̄cipia gn̄e sūt diūtiū gn̄e

¶ Epilogat circa determiata. d.[Manifestū est ēt q̄n nō ɔtigit h̄.]v3 q̄ sint eadē pricipia oīum[mōstratu3 est eni]sup.[q̄ diūtiū gn̄e sunt altera pricipia]op3 q̄ nō oīum sunt eade3 principia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Pricipia eni duplicia sūt: ex q̄b⁹: ⁊ circa q̄. ex q̄b⁹ q̄dē igif coīa sūt. Que aūt sūt circa q̄ ppa sunt: ut numerus ⁊ magnitudo.

¶ Ne laboret i equoco distiguit de pricipijs. d. q̄[pricipia eni sūt duplicia. ex q̄b⁹: ⁊ circa q̄. Ex q̄b⁹ igif coīa sūt q̄ aūt sūt circa ppa q̄ sūt ut nūs ⁊ magnitudo.]i. ut pricipia accepta i arithmetica circa nū3: ⁊ i geometria circa magnitudinē. v3 q̄ sic ɔtiuarf lr̄a ad pcedētia dixim⁹ nō oīu3 eē eadē pn̄a: s3 cū duplicia sint pn̄a q̄dā coīa: ex q̄b⁹ pbanf oīa: q̄dā aūt q̄ sūt circa q̄. i. circa q̄dā gn̄a spālia: ut puta circa magnitudinē ul circa nūm uel circa aliq̄d aliud genus cū dicimus nō eadem esse pricipia oium ne laboremus in equoco nō itelligim⁹ hoc de cōmunibus sed ex proprijs.

Scibile aūt ⁊ scia differūt ab opinabili ⁊ opinione.

§

¶ Postq3 ph̄s cōpauit scire ad scire. In parte ista ut dicebaf cōpat scire ad opinari ⁊ ad alios h̄itus cognitiuos. duo q̄ fac. q̄ p̄ cōpat scire ad opiari. 2° ad reliquos h̄it⁹ cognitiuos. ibi[Reliq̄ aūt quō.] Circa p̄m duo fac. q̄ p̄ oñdit q̄ scire est aliō ab opinari. ⁊ scibile ab opinabili. 2° circa ea q̄ dixerat mouet q̄ōnes q̄sdā. ibi[Qualr̄ est igif idē.] Circa p̄m duo fac. q̄ p̄ pponit q̄d itendit. 2° pbat itētū. ibi[Om̄ scia ē ulis] Dic ḡ q̄[scibile aūt ⁊ scia dr̄nt ab opiabili ⁊ ab opione]referenda sūt singula singulis. v3 q̄ scia dr̄t ab opinione. ⁊ scibile ab opinabili. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Om̄ scia ulis ⁊ perneccia est. Necessariū aūt non contingit aliter se habere.

¶ Probat q̄d dixerat. Circa q̄d duo fac. q̄ p̄ oñdit circa q̄ ē scia ⁊ circa q̄ nō ē. ⁊ gra h⁹ oñdit circa q̄ ē itellc⁹ ⁊ circa q̄ nō ē. 2° ex his q̄ dixerat oñdit opionē eē q̄d aliud a scia ⁊ itellc⁹. ibi[Uer⁹ eni itellc⁹.] Circa p̄m tria fac. q̄ p̄ oñdit circa q̄ ē scia. 2° oñdit circa q̄ nō ē. 3° gr̄a hui⁹ determiat de itellc⁹ circa q̄ h̄ēt eē. ⁊ circa q̄ nō h̄ēt eē. 2a ibi[Sūt aūt q̄dā.]3a ibi[At v̄o itellc⁹.] Cōtinuef aūt sic lr̄a. d̄m dcm̄ ē q̄ scia dr̄t ab opione ⁊ scibile ab opiabili[om̄ scia ē ulis ⁊ ē pnec̄ia]⁊ exponit se q̄d appellat nec̄iū. d. q̄[nec̄iū eni n̄ ɔtigit alr̄ se h̄re.] Ex h̄ eni stati posset pat̄ē dr̄a. nā si scia ē ulis ⁊ pnecessaria. opio aūt nō op3 q̄ sit ulis nec pnec̄ia relinqf q̄ scia nō sit opio. ¶ Dubitaret forte aliqs quō scia sit ulis. Dr̄m ē q̄ scia ē ulis: q̄ accipit cā3 p se ⁊ simplr̄. ⁊ q̄ accipit cā3 eq̄lā: opio aūt nō op3 q̄ accipiat cā3 p se nec cā3 simplr̄ nec cā3 eq̄tā. Propter q̄d possum⁹ distiguē triplex ule. vnū ule q̄d respicit ulitatē sb̄oz ⁊ tēpoz. aliō q̄d icludit ulitatē cāe p se. 3m q̄d icludit ulitatē cāe pcise ⁊ eq̄te. Alr̄ ē ule. ois coru⁹ est niger. alr̄ ois egcruris h̄ēt tres. ⁊ alr̄ ois triāgulus h̄ēt tres. na3 ois coru⁹ ē niger. ē ule q̄tū ad ulitatē sb̄oz ⁊ tēpoz. posito q̄ corui nascanf nigri. q̄ nō ē curādū de exēplo. tn̄ nō ē hec ppō ulis q̄tū ad cā3 p se. nigredo eni nō seqf coruū q̄ sit accn̄s spēi: s3 q̄ ē accn̄s idiuidui iō nō est p se passio corui nec ppriū ei⁹. s3 ē accn̄s isepabile. pp q̄d s3 sniā3 Porphirij pōt sintelligi coru⁹ alb⁹ ⁊ ethiops

nitēs colore. sz oīs egcruris hēt tres. ē gd ulē q̄ztuz ad ulitatē cāe p se. nā q̄libet spēs triāguli hēt tres p se. i. p cāz exītē i se. qr q̄libet spēs triāguli hēt i se angulū extrīsecū equalē tē duob⁹ itrisecis sibi oppositis. sz h⁹ cā nō ɔsiderat in egcruri n̄ i aliq̄ alia spē triāguli ut eq̄ta nec ut pciss sz h mō ɔsiderat i triāgulo pp qd egcruris sz qd egcruris nō hēt tres: sz sz g triāgulus. ol̄s g̃ triangulus hēt tres. est ulis sz ulitatē cāe cq̄te. opio g̃ dr nō eē ulis: qr nō aggñat p cāz nec p demr̄ationē: sz p q̄dā signa pbabilia: z p q̄dā coīa: z per illos topicos. g qr opio nō aggñat p cām: nec p ppa deficit ab ulitate cāe cq̄te: z ab ulitate cāe p se: qr nō pōt aggñari per signa pbabilia que nec opz eē i oib⁹: nec semp pōt deficē ab ulitate tā sbto z q̄z tēpoz. pp qd patet g scia dicat eē ulis z non opinio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sūt aūt quedā uera qdē z entia ɔtingētia aliter se hēre. Manifestuz igit est g circa h scia nō est. Esset eniz ipossibilia utiq3 aliter se hēre possibilia alr se hēre.

¶ Ondit circa q̄ scia nō hēt eē. d. [sūt aūt q̄dā uera qdē z entia ɔtigētia z alr se hēre] z sbdit g [manifestū ē igit g circa h⁹.] i. circa talia ɔtigētia alr se hēre [nō ē scia] z sbdit [eēnt utiq3 ipoīa alr se hēre: poīa alr se hēre.] q. d. cū scia sit circa ipoīa alr se hēre si poneret scia eē circa ɔtigētia z circa poīa alr se hēre seqret oppo^m i adiecto vz g ipoīa alr se hēre eēnt poīa alr se hēre. ¶ Nōn^m g coiter text⁹ sūt h defectiui. coiter eni textib⁹ deficit tota hec lr̄a. sūt aūt q̄dā uera qdē z entia ɔtigētia alr se hēre z postea seqt qd coiter text⁹ hūt. manifestū igit est g circa hec zc̄. g aūt talis debeat eē text⁹: sic nos dixim⁹ pz ex alia trāslatiōe. ¶ Notādū ēt g textū nr̄z sine additiōe altera sic exponem⁹. manifestuz ē g circa hec. s. ɔtingētia alr se hēre nō est scia. qr essent utiq3 ipoīa alr se habere possibilia alr se habere. ¶ Deinde cuz dicit.

¶ At vo neq3 itellect⁹. dico aūt itellm p̄ncipiū scie: neq3 scia est idemr̄abilis: hec āt est acceptio imediate ppositionis.

¶ Declat circa q̄ nō hēt eē itellc̄s: z ēt ostēdit circa q̄ hēt eē. nā itellc̄s q ē hit⁹ pncipioz nō hēt eē circa ɔtigentia alr se hēre: sz cū sit pn^m scie z cū q̄dā scia idemr̄abilis oz g hēat eē circa idemr̄abilia: qr idemr̄abilia sūt pncipium scie. iō ait. [At vo nec itellc̄s.] i. nec hit⁹ pncipioz hēt eē circa ɔtigētia alr se hēre. z exponit se qd appellet itellm. d. [dico eni itellm pncipiū scie] z sbdit [neq3 eni ē scia.] q. d. g itellc̄s nō solū nō est opio: sz ēt nō est scia loquēdo de scia simplr̄. nō eni oz ɔcedi g itellc̄s sit scia simplr̄: sz pōt ɔcedi g sit scia idemr̄abilis. vn̄ sbdit [est aūt] sup. itellc̄s [idemr̄abilis hec.] i. idemr̄abilis scia. q̄re aūt sit idemr̄abilis scia declarat cū sbdit g [ē opio imediate ppōnis.] q. d. g itellc̄s ē totū h. s. indemr̄abilis scia z opio. i. estimatio: ut hēt alia trāslatio: siue acceptio imediate ppōnis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ver⁹ eni ē itellc̄s z scia z opio z qd p h dr̄. Quare relinqt opionē eē circa uerū aut q dē falsū: sz ɔtigēs ē alr se hēre. Hec aūt est acceptio imediate ppōnis z nō necc̄ie.

¶ Dat dr̄az iter sciaz z itellc̄z z opionē. g lz oīa ista sint circa uerū: m̄ scia z itellc̄s sūt circa uerū qd nō ɔtingit alr se hēre. z iō talia sic sūt circa uerū g nō sūt circa falsuz. sz opio est circa uerū qd cōtigat alr se hēre. iō pōt eē opio circa falsuz. z qd plus ē dato g opio accipiat ppōnē imediatā accipiet eā nō necc̄riā sz pbabilē z poiez alr se hēre. duo g̃ fac̄ phs. qr p⁹ dat hāc dr̄iam iter opionē z illa duo. vz sciaz z itellc̄z. 2° q̄dā qd supposuerat pbat. sōi. [Et certū ē sic appentib⁹.] Dic̄ g̃ g [Ver⁹ eni itellc̄s z scia z opio: z qd p hec dr̄.] q. d. g oīa ista. vz scia: itellc̄s: z opio sūt circa uerū: z ēt q̄ dr̄ p h⁹ vz scita: itellecta: z opinata. sūt ēt circa uerū: z tūc est supplēda lr̄a: g opio ē circa uerū ɔtigēs alr se hēre. z seqt i lr̄a [q̄re relinqt opionē eē circa uerū qdē z fl̄z] nō qd cūq3 [sz ɔtigēs alr se hēre] z sbdit g [hec aūt.] i. opio [ē acceptio imediate ppōnis nō necc̄ie.] q. d. g lz opio ɔueniat cū itellc̄u z scia i h qd ē circa uerū. differt tn̄ triplr̄. p° qr nō solū ē circa uerū: sed ēt circa falsuz. 2° g ē circa ea q̄ ɔtigūt alr. 3° qr z si opio resoluit usq3 ad ppōnē imediatā: nō accipiet ppōnē imediatā necc̄iā sz pbabilē. ¶ Dubitaret forte aliqs quō nō solū sūt uera: scia: itellc̄s: z opio. sz ēt qd dr̄ p hec. ¶ Dōz g v̄itas ē i reb⁹ tanq3 i cā. ē i itellc̄u z cōponēte tanq3 i sbo z ē i orōne p uocē plata tanq3 i signo. g aūt sic sit pōt patē p ph3 i. 6. me^{te}. q dās dr̄iaz iter uerū z falsuz z bonū z malū. dic̄ g uerū z falsuz sūt i aia. bonū z maluz sūt i reb⁹. sz g̃ i ipsa aia sūt uez z falsuz: cū scia nr̄a cāet a reb⁹ opz g uerū sit i ipsis reb⁹ tanq3 i cā. Est eni ueruz adeq̄tio rerū z itellectuū. ista aūt adeq̄tio formalr̄ ē i itellc̄u. qr itellc̄s adeq̄t reb⁹: z nō res itellc̄ui. z lz ista adeq̄tio sit formalr̄ in itellc̄u: ē tn̄ cāliter i reb⁹: qr res cānt h⁹ⁱ adeq̄tionē i itellc̄u: sz v̄itas ē i orōne plata tanq3 in signo: qr ea que sūt i uoce sūt signa eoz q̄ sūt i aia. ¶ Ū suo mō sic dicem⁹ de v̄itate respectu rerū itellc̄s z uocū sic dicim⁹ de sanitate respectu cibi aialis z urine. nā sanitas q̄ ē adeq̄tio humoz ē i cibis cālr̄. i aiali tanq3 in sbo: z i urina tanq3 i signo. uerūtn̄ oīa ista dr̄it sana. naz dr̄ cib⁹ san⁹. aial sanū z urina sana. sic ēt z circa v̄itatē z illa q̄ itelligūt dr̄it uera: z ipse itellc̄s dr̄ uer⁹ z ipa orō i uoce plata dr̄ uera. Rursus qr aliqn̄ itellc̄s negociat circa ɔtigētia alr se hēre. z tūc dr̄ opinari. aliqn̄ circa necessaria idemr̄abilia ut circa pn^a. z tūc dr̄ itelligē. aliqn̄ circa necc̄ia demr̄abilia ut circa ɔnes. z tūc dr̄ scire. qdlibet aūt istoz triū. vz itellc̄s scia z opio pōt ɔsiderari triplr̄. uel sz se. ul' ut cōpant ad obā sua. vz ut cōpant ad scibilia opinabilia z itelligibilia. ul' 3° ut cōpant ad ppōnes i uoce platas de scibilib⁹ opinabilib⁹ z itelligibilib⁹. sz h g̃ exponet lr̄a phi duplr̄. p° ut lr̄a illa que ait. z qd dr̄ p h referat ad itelligibilia scibilia z opinabilia. ut sit sensus itellc̄s scia z opio sūt circa uerū. z ēt qd dr̄ p h. i. res ipse q̄ dr̄it z exp̄munt z significant per ista: cuiusmodi sūt scibilia opiabilia z itelligibilia. ista qdē sic dicta p hec sūt ēt uera. si eni ea q̄ sūt i aia sunt signa eoz q̄ sūt i reb⁹. res ipse dr̄it. i. significant z figurāt p ea q̄ sūt i mēte z h mō scibilia opinabilia z itelligibilia dr̄it. i. exp̄munt p sciaz opionē z itellm. 2° mō h mō pōt exponi g referēdo ad ea q̄ i uoce dr̄it: ut sit sensus nō solū scia opio z itellc̄s sūt uera: sz qd dr̄ i uoce p h. i. ppōnes plate p hec sunt ēt uere. nā p sciaz quā qs hēt dic̄ z pfert ppōnes scibiles. p opionē opinabiles. p itellm itelligibiles. g̃ tales ppōnes dicte. i. plate sūt ēt uere. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs: qr dr̄ nō ob h g opio i h ɔueniat cū itellc̄u z scia g sit circa uerū. g qd ē i potētia nō ē. opio aūt pōt eē circa uerū. nō āt oz dici g sit circa uez nisi paccn̄s cū nō de necc̄itate sit circa uerū. sz qd ē p accn̄s z qd ē i potētia. nec oz dici talis g̃ zc̄. Dōm g ad h possum⁹ q̄druplr̄ rn̄dē. p° ut nō sit cure pho magis de uero q̄z de falso. vult eni dare cōueniētiā iter sciaz itellm z opionē. qr qdlibet est circa cōposita. z iō dic̄ opionē eē circa uerū. i. circa cōpōnē circa quā hēt eē v̄itas z falsitas. g̃ p uerū itelligit cōpōnez. z sic nō hēt dubiū qd dr̄. nā oīa ista semp sūt circa cōpōnē. Scd̄o pōt ad h rn̄deri g cū ph3 uelit dare dr̄iaz iter opionē z illa duo potissime dat dr̄iam iter opionez q̄ magis vr̄ ɔuenire cū illis duob⁹. hui⁹ aūt ē uera. erit g̃ sn̄ia phi g nō solū opio q̄cūq3 sz etiā opio uera q̄ magis vr̄ ɔuenire cū scia z itellc̄u dr̄t ab illis: qr z si sit circa uerū ē circa uerū qd ɔtigit alr se hēre z ex h pōt eē

circa falsũ. Tertio mõ põt videri qꝫ pħs nõ asserit sim= pl'r opionẽ eẽ circa verũ. sꝫ ita dicẽ eã esse circa verũ. qꝺ postea subdit qꝫ põt eẽ circa falsũ. Quarto mõ põt etiã videri qꝫ opio gñat p qdã pbabilia. sꝫ ut dr̃ i pᵒ rhetori coꝝ. qꝫtũ est ex pte rei semp vera sũt pbabiliora falsis. Qꝺ aũt dr̃ i. 8. topicoꝝ. qꝫ nihil phibet qdã falsa pba biliora eẽ qbusdã veris. itelligẽdũ ẽ ex pte nr̃a. opiabi lia gͦ ⁊ pbabilia ex pte rei semp sũt vera. si aũt opinam falsa hͦ est ex malicia siue ex defectu nr̃i itellꝰ. ℭ Ulte= rꝰ forte dubitaret aliqs quõ opio sit acceptio ppõnis imediate nõ necie. ℭ Dõm qꝫ sicut scibilia reducimꝰ i p põnes p se notas neciãs. sic opiabilia qꝫtũ ẽ de se redu cũtur i ppões p se notas pbabil'r. sicut sũt ille q videnẽ oibꝰ: ut forte oẽs ꝯcederẽt hãc qꝫ ois mr̃ diligit filiuꝫ q̃uis ꝯtigat al'r se hr̃e: qꝛ medea nõ dilexit: sed dato qꝫ opio accipiat tales ppões sic notas qꝫ pñt dici imedi ate opiabiles nã erũt necie sꝫ pbabiles. ℭ Deiñ cũ. d.

ℭ Et certũ est sic apparẽtibꝰ. opio enim in certũ est ut nulla biꝰ est.

ℭ Probat qꝺ supposuerat. vꝫ qꝫ opio est circa ꝯtigentia al'r se hr̃e. Circa qꝺ duo facit pᵐ qꝫ dupl'r pbat itẽtũ sibi ⌊ Adhuc aũt nullus. ⌋ In pte ista pbat ex ipsis appen tibꝰ: ⁊ ex his q sũt i ꝓmptu. nã i ꝓmptu est qꝫ opinari est circa ea q pñt al'r se hr̃e. hͦ sonat opinari. i. non certe cogscẽ. ĩõ ait. ⌊ Et certũ est ⌋ illis. uel ut hr̃t alia trãsla tio ⁊ cũ ꝯfessuꝫ ẽ ⌊ sic. ⌋ i. qꝫ opio sit sic. s. circa nõ necia ⌊ apparentibꝰ. ⌋ i. ex apparentibꝰ. ⁊ ex his q sũt i ꝓmptu. ⁊ subdit qꝫ ⌊ opio enĩ incertũ ẽ ⌋ qd ⁊ ⌊ nulla biꝰ. ⌋ i. aliqd dubiũ. nã hec dicẽ opio nõ qd dubiũ. ℭ Deide cũ dic.

ℭ Adhuc aũt nullus opinaẽ pbare cũ opi neẽ ipossibile esse al'r se hr̃e sed scire. Sꝫ aliquãdo qdem esse sic. sed tñ al'r nihil ꝓ= hibet tũc pbare tanq̃ biꝰ opinionem qdẽ eẽ: sed necessariũ sciam.

ℭ Probat hͦ idẽ ex pte nr̃a. d. ⌊ adhuc aũt nullus opiaẽ pbare. ⌋ uel ut hr̃t alia lr̃a putat opiari. nã pbare ut hͦ sumiẽ est idem qꝫ pbabil'r cogscẽ. uel qꝫ opinari. nullus opinaẽ pbare. i. opinari ⌊ cũ opineẽ ipoẽ est al'r se hr̃e. sꝫ scire. ⌋ i. sꝫ tũc opinaẽ se scire ⌊ sed ⌋ sup. cũ putat ⌊ aliqñ qdẽ eẽ sic: sꝫ tñ al'r nihil phibet ⌋ sup. se habere ⌊ tũc pbare. ⌋ i. tũc putat se pbare. i. pbabil'r cogscẽ ⁊ opinari ⌊ tanq̃ opionẽ qdẽ ⌋ ꝯtigat ⌊ eẽ huiꝰ. ⌋ s. ꝯtigẽ tis ⌊ sed sciaꝫ ⌋ ꝯtigat eẽ ⌊ neciũ. ⌋ ℭ Deinde cũ dicit.

ℭ Qualiter gͦ est idem opinari ⁊ scire q̃re non erit opinio sciẽtia.

ℭ Mouet q̃sdã qõnes circa sciam ⁊ opionem. Circa qꝺ tria facit: qꝛ pᵒ mouet hꝰ qõnes. 2ᵒ arguit ad vtrãqꝫ illa rũ qõnũ. 3ᵒ soluit qõnes illas. 2ᵃ ibi. ⌊ Siqs posuerit. ⌋ 3ᵃ ibi. ⌊ Aut siqdẽ. ⌋ Mouet aũt duas qõnes. vnaꝫ de scito ⁊ opinato. utrũ idẽ possit eẽ scitũ ⁊ opinatũ: ⁊ qꝫ tũ ad hͦ ait ⌊ q̃lr igiẽ ẽ. ⌋ i. ꝯtigit ⌊ opiari ⁊ scire idẽ ⌋ q̃liter ꝯtigit idẽ eẽ scitũ ⁊ opiatũ. Scda qõ ẽ de scia ⁊ opione. utrũ scia sit idẽ qꝫ opio ⁊ quãtuꝫ ad hͦ subdit ⌊ q̃re scia nõ erit opio. ⌋ i. idẽ qꝫ opio. ℭ Notãduꝫ aũt qꝫ vna istarũ qõnũ depẽdet ex alia. nã si scitũ est opina tũ: qꝺ q̃rit qõ pma: scia erit opio qꝺ q̃rit qõ scda: ⁊ eꝫ scia ẽ opio scitũ ẽ opinatũ. ⁊ qꝛ sic iste qõnes ex se inui cẽ depẽdẽt. ⁊ arguẽ ad vnã est arguẽ ad aliã. q̃liter aũt scitũ possit eẽ opiatũ. ⁊ utrũ si scitũ sit opinatũ: ⁊ scia sit opinio in sequẽti qõne diceẽ. Ad pñs aũt scire suffi ciat qꝫ pħus hãs qõnes annectit ad inuicẽ. d. qꝫ si sci= tũ erit opinatũ: q̃re scia nõ erit opinio. i. ex hoc sequeẽ qꝫ sciẽtia sit opinio. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Si aliquis posuerit eẽ aut nihil ꝯtingere opinari.

ℭ Arguit ad utrãqꝫ qõnẽ: uel fac argumẽta q pñt ad utrã qꝫ qõnẽ referri. ⁊ sũt huiꝰ argumẽta tria. 2ᵐ argᵐ icipit ibi ⌊ Cõseqẽ eni. ⌋ 3ᵐ ibi. ⌊ Sicẽ eni qꝛ. ⌋ Dicẽ gͦ ⌊ Siqs posuerit eẽ ⌋ sup. idẽ sciaꝫ ⁊ opionẽ: uel idẽ scitũ ⁊ opi natũ ⌊ aut nihil ꝯtigẽ opinari. ⌋ i. pp nihil ꝯtigẽ opiari sup. qꝫ nõ ꝯtigat scire. Uñ alia trãslatio hr̃t hãc sniam clariꝰ ubi sic dr̃. siqs posuerit oẽ qꝺ nouit ꝯtigẽ opina ri. ẽ gͦ hͦ argumẽtũ tale. oẽ qꝺ qs nouit. i. qꝺ sciuit ꝯtin git opinari. uel qꝺ idẽ ẽ nihil ꝯtigit opinari qꝺ. s. non ꝯtigat scire. gͦ ẽ idẽ scire qꝫ opinari: ⁊ idẽ scitum qꝫ opi natũ. ℭ Notãdũ aũt qꝫ pbabil'r arguiẽ qꝫ oẽ qꝺ ꝯtin= git scire ꝯtigit opinari. nã q̃cq̃d cognoscimus p rõnes necias: p q̃s dicimur scire possumꝰ cogscẽ per rõnes p babiles p q̃s dicemur opinari. ℭ Deinde cũ dicit.

ℭ Cõsequẽter eni hͦ qdẽ sciẽs: ille vͦo opi nãs per media q̃usqꝫ ad imediata ueniat Quare si qdẽ ille sciuit ⁊ opinans sciuit.

ℭ Adducit 2ᵐ argᵐ. d. ⌊ Cõseqẽ eni hͦ qdẽ sciẽs ⌋ sup. sua scibilia ⌊ ille vͦo opinãs ⌋ ꝯseqẽ sup. opinabilia ⌊ p me dia q̃usqꝫ ueniat ad imediata: q̃re si qdẽ ille. ⌋ i. sciens. ⌊ sciuit ⁊ opinãs sciuit ⌋ est gͦ idẽ scia ⁊ opinio scituꝫ ⁊ opinatũ. ℭ Notandũ aũt vim rõnis huius in hͦ ꝯsistẽ qꝫ sicut scia ꝓcedit per media donec ueniat ad imedia= ta. ita opinio ꝓcedit per media donec ueniat ad imedi ata. nã ut sup dixímꝰ: ad opionẽ spectat ẽt usqꝫ ad ime diata resoluẽ. q̃re si ex hͦ dr̃ sciẽs scire: qꝛ uadit per me dia usqꝫ ad imediata. ⁊ opinãs diceẽ sciẽs. qꝛ isto mõ ꝓgit. erit gͦ scia opio: ⁊ scitũ opinatũ. ℭ Deide cũ dicẽ

ℭ Sicut eniꝫ ⁊ qꝛ est opinari ⁊ ꝓpter quid aũt medium est.

ℭ Adducit tertiã rõnẽ dicẽs qꝫ ⌊ sicẽ eni ẽ. ⌋ i. ꝯtigit opi= nari ⌊ qꝛ ⁊ pp qd. ⌋ s. ꝯtigit opinari ⌊ hͦ aũt ẽ mediũ. ⌋ i. hͦ ẽ opinari p mediũ ⁊ p caꝫ. ℭ Notãdũ aũt qꝫ sicẽ cõ tigit accipe pbabil'r aliquẽ effectũ ꝯtigit accipe pba= bil'r caꝫ. cũ gͦ arguimꝰ p id qꝺ appet eẽ pbabil'r effectꝰ aggñamꝰ opionẽ qꝛ. sed cũ arguimꝰ p id qꝺ appet pba bil'r eẽ caꝫ ⁊ mediũ tũc aggñamꝰ opionẽ pp qd. ꝯtingit opinari gͦ qꝛ. ⁊ pp qd. ex hͦ gͦ sic formeẽ rõ. hͦ vr̃ eẽ ꝓpri= uꝫ scie diuidi p qꝛ. ⁊ pp qd. sꝫ hͦ cõpetit opioni. gͦ sic dr̃ opio p qꝛ. ⁊ pp qd sic diuidiẽ scia. ⁊ sic ꝯtingit opinari qꝛ. ⁊ pp qd. qꝺ est hr̃e mediũ ⁊ caꝫm. sicut ꝯtingit sci= re. idẽ gͦ erit scia ⁊ opio. qꝛ eodẽ mõ diuiduntur. ⁊ p ꝯñs idẽ erit scitũ ⁊ opinatũ. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Aut si qdẽ sic arbitraẽ nõ cõtigẽtia al'r se hr̃e: sic ⁊ hñt diffõnes p q̃s sunt demr̃atio nes nõ opiabiẽ sꝫ sciet. Si aũt vera qdẽ eẽ nõ tñ hͦ ipsis iesse sm substãtiã sꝫ sm speciẽ opinabiẽ ⁊ non sciet uere.

ℭ Soluit ad qõnes factas. Circa qꝺ duo facit. qꝛ pᵒ sol= uit ad qõnẽ scdaꝫ. vꝫ qꝫ nõ ẽ idẽ scia ⁊ opio. 2ᵒ ad qõnẽ pmã. ibi ⌊ Eiusdẽ aũt ẽ opio. ⌋ Circa pᵐ duo facẽ. qꝛ pᵒ ostẽdit qꝫ nõ ẽ idẽ opio ⁊ scia. 2ᵒ diuidit opionẽ i qꝛ. ⁊ pp qd ibi ⌊ ⁊ qꝛ ⁊ pp qd. ⌋ Dicẽ gͦ ⌊ Aut qdeꝫ si aliqs sic arbitraẽ. ⌋ i. sic extimat. ⁊ sic videt se cogscẽ nõ ꝯtigẽ= tia al'r se hr̃e sic se hñt diffõnes p q̃s demr̃ationes sũt: il le cognoscẽs talia ⁊ p talia ⌊ nõ opinabiẽ sꝫ sciet. si aũt uera qdẽ ⌋ videnẽ eẽ q accipit ⌊ nõ tñ ⌋ ꝯtigit ⌊ iieẽ ipsis sꝫ sbaꝫ ⌋ qꝫtũ ad pdicata subalia ⌊ ⁊ sꝫ spẽm ⌋ qꝫtũ ad p se passiones ⌊ opinabiẽ ⁊ nõ uere sciet. ⌋ q. d. qꝫ hec ẽ diffa inter sciaꝫ ⁊ opionẽ. qꝛ scia accipit q nõ ꝯtigũt al'r se hr̃e. opio aũt nõ accipit ea q isũt rebꝰ sm subam. i. nõ accipit pdicata subalia. ul' meliꝰ nõ accipit ea q isũt rebꝰ sꝫ subaꝫ. i. p se ⁊ sm spẽm: sed accipit ea q ꝯtigũt al'r se hr̃e. pp qꝺ nõ ẽ idẽ scia ⁊ opio. ℭ Notãdũ autẽ qꝫ distiguiẽ duplex accñs. vꝫ accñs idiuiduũ ⁊ accidẽs

spēi. Accn̄s aūt idiuidui est accn̄s cōe. Accn̄s aūt spēi sūt p se passiōes q̄ sequunt pncipia subalia rei. arguē ḡ ex talib⁹ q̄ isūt ꝑm subaz ⁊ spēm. i. q̄ sequunt pn⁹ subalia: ⁊ sūt accn̄tia spēi est arguē ex nō ꝯtigētib⁹ alr se hē. e. opio aūt nō accipit talia: qr accipit ꝯtingētia alr se habere: ⁊ ideo differt a scia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et qr ⁊ pp qd siqdē p imediata opinabit̄ si nō p imediata solū ipm qr opinabit̄.

¶ Diuidit opionē i qr ⁊ pp qd. Propter qd̄ sciēdū q̄ tā i scia q̄z i opione cū qs scit resoluē usq̄z ad immediata scit qr ⁊ pp qd. scit qr qr scit qm̄ sic ē. ⁊ scit pp qd: qa scit cām. sed cū nescit resoluē usq̄z ad īmediata pōt scire qr: sed nescit pp qd: qr nescit cāz. ut q videt solē ecli psari ⁊ nescit eclipsim resoluē i suā cām ut iterpōnem terre: scit qr sol eclipsat̄. sed nescit pp qd. ⁊ qd̄ dictū est de scia ṽitatē hēt de opione. nā opinabilia mediata q̄ sūt par̄ pbabilia pn̄t reduci i īmediata pbabilia. ⁊ qn̄ scim⁹ talia opinabilia sic resoluē hēm⁹ opionē qr ⁊ pp qd. qn̄ aūt nescim⁹ hēm⁹ opionē qr nō pp qd. ideo ait ⌊ Et qr ⁊ pp qd ⌋ sup. hēbit opionē ⌊ siqdē opinabit̄ p imediata. ⌋ i. si sciat resoluē opinabilia usq̄z ad īmediata ⌊ si ṽo nō p imediata opinabit̄ ip̄z qr ⌋ sup. nō pp qd

¶ Eiusdē aūt opinio ⁊ scia nō penit⁹ est: ḡ sicut falsa opio ⁊ uera eiusdē quodā mō ē sic ⁊ scia ⁊ opinio eiusdē. Etenim opionē uerā ⁊ falsam sicut dicūt qdā eiusdem ī ē incōuenientia accidit appetere alia que ⁊ non opinari q̄ opinatur falso.

¶ Postq̄z pbus soluit hāc q̄ōnē q̄ nō ē idē opio ⁊ scia: In pte ista vult soluē q̄ōnē aliā q̄ nō ē idē scitū ⁊ opinatū ostēdēs quō sit idē ⁊ quō nō sit idē. Circa qd̄ duo facit: qr p̄° ōn̄dit quō sit idē scitū ⁊ opinatū: ⁊ quō nō sit idē q̄ztū ad ip̄z scibile ⁊ opiabile. 2° quō sit idē q̄ztū ad sciētē ⁊ opinātē. ibi ⌊ Manifestū aūt ex his. ⌋ Circa p̄mū tria fac: qr p̄° ōn̄dit q̄ nō ē idē scitū ⁊ opinatū penit⁹: nec de eodē penit⁹ ē scia ⁊ opio sic̄ nō est idē opio uera ⁊ falsa: nec ē de eodē penit⁹ opio uera ⁊ falsa. 2° declarat quō de eodē possit esse opinio uera ⁊ falsa. 3° qd̄ dixerat de opione uera ⁊ falsa adaptat ad sciam ⁊ opionē. 2ª ibi. ⌊ Qm̄ aūt idē. ⌋ 3ª ibi. ⌊ Silr aūt scia. ⌋ Dic̄ ḡ ⌊ eiusdē aūt opio ⁊ scia nō penit⁹ ē: s; sic̄ falsa ⁊ uera opio q̄dā mō ē eiusdē. sic ⁊ opio ⁊ scia ē eiusdē ⌋ sup. q̄dā mō nō eiusdē simplr. ⁊ s̄bdit q̄ ⌊ ⁊ opionē uerā ⁊ falsam eiusdē: sic̄ qdā dicūt eē accidit ⌋ sup. illos sic dicētes ⌊ appetē icōueniētia alia qdē ⌋ sup. multa q̄z illa q̄ ponunt̄ hic. uel alia qdē multa: utpnta oia illa in cōueniētia q̄ posita sūt in. 4. me^{ce}. ubi hec mā ptractat̄ ⌊ ⁊ ⌋ sup. iter alia icōueniētia accidit h̄ icōueniēs ⌊ nō opinari qd̄ opinat̄ falso. ⌋ i. q̄ nulla opio sit falsa. h̄ ḡ posito q̄libet opinabit̄ uerū: ⁊ nō opinabit̄ qd̄ opinat̄ falsūz. ¶ Dubitaret forte aliqs vn̄ seq̄t hec ꝯn̄tia. q̄ si de eodē eēt opio uera ⁊ falsa: q̄ nulla opio eēt falsa. ⁊ q̄ nō opinaret̄ aliqs de aliq̄ aliqd qd̄ eēt falsū. ¶ Dōz q̄ modi itelligēdi sumunt̄ a modis eēndi. vn̄ sic̄ res se hēt ad eē: ita se hēt ad cognosci. pp qd̄ de eodē penitus nō pōt eē opinio uera uel falsa. nā opinio uera ē de eodē relato i id qd̄ iest ei l; ꝯtigat alr se hēe. falsa aūt opio ē de eodē relato i id qd̄ nō iest ei: l; ⁊ h̄ forte ꝯtigat alr ⁊ alr se hēe. sic̄ ḡ sor. sedēs ⁊ stās ē idē malr: nō ē idez p oēz modū. ita idē ut relatū i id qd̄ iest ei ⁊ relatū in id qd̄ nō iest ei ē idē malr. nō idē ē p oēz modū. s; si de eodē p oēz modū posset eē opio uera ⁊ falsa. ṽitas ⁊ falsitas opionis nō accipet̄ ex eo q̄ ita res se hēt: ut de sor ⁊ eodē mō se hn̄te ⁊ ꝑm rē ⁊ ꝑz relationē ut q̄ nō referetur i aliō ⁊ aliō nō posset eē opio uera ⁊ falsa. q̄ huius ṽitas sumeret̄ ex pte rei opiabilis. ḡ si posset eē opinio uera ⁊ falsa: sic de eodē penit⁹ oporteret q̄ talis ṽitas sumeret̄ ex pte itellā opinātis. ut iō hec eēt falsa opio. sortes sedet: qr aliqs opinat̄ ipm nō sedē: s; ēt iō ē uera. qr aliqs opinat̄ ipm sedē. ꝑm h̄ ḡ rediret illa opio reprobata i. 4. meta. q̄ q̄cq̄d appet ē uerū: ⁊ q̄cq̄d opinat̄ aliqs ē uerū. hāc ḡ pōnē sequunt̄ multa icōueniētia. ⁊ potissime seq̄t h̄ icōueniēs q̄ nulla opio sit falsa. qr si q̄cq̄d opinamur ē uerū: cū nullus opinet̄ aliqd qd̄ credat eē falsum: nulla opinio erit falsa. iō pbus ait. q̄ nō ꝯtigit opinari q̄ opinat̄ falso. i. qd̄ credit̄ esse falsūz. p; q̄ si de eodē penit⁹ posset eē opio uera ⁊ falsa seq̄ret̄ q̄ q̄cq̄d opinaremur eēt uerū: pp qd̄ nulla opinio eēt falsa. ¶ Ulteri⁹ qr itellā hois nō q̄escit. dubitaret forte aliqs vn̄ seq̄t hec ꝯn̄a. q̄ si eadē penit⁹ eēt opinio uera ⁊ fl̄a q̄ q̄cq̄d crederem⁹ eē uez: uerū eēt. ⁊ q̄ p ꝯn̄s nulla opio eēt falsa. ¶ Dōm q̄ qr ṽitas ⁊ falsitas opionis nō cātur ex itellu opinātē: s; ex re opinata ut iō ē uera opio: qr sic ē i re. ⁊ iō falsa qr sic nō ēst. ⁊ qr ṽitas ⁊ falsitas opionis cātur ex re opinata: nō ex itellectu opinātē nulla mutatiōe facta i itellū opinātē sed solū mutata re opinata opio uera fiat falsa: ⁊ ecōuerso ut si opionē qa hēt q̄ petr⁹ sedeat manēte eo i hac opinione nulla mutatiōe penit⁹ facta i ipso surgēte petro erit illa opio falsa q̄ pus erat uera. ḡ opinās penit⁹ exn̄s idē nullo mō mutās pōt hēre opionē uerā ⁊ falsam. cuius rō ē: qr hui⁹ ṽitas ⁊ falsitas nō cātur ex opinātē. si igit̄ de eadē re penit⁹ nullo mō se alr hn̄te nec i aliud ⁊ aliud relata posset eē opio uera ⁊ falsa: ꝯn̄s eēt q̄ talis ṽitas ⁊ falsitas nō cāret̄ ex re opinata. sic̄ nō cātur ex itellectu opinātē. qr eodē mō penit⁹ se hn̄te pōt hēe opinionē uerā ⁊ falsaz. s; si nō cāret̄ ṽitas ⁊ falsitas ex re opinata oporteret q̄ cāret̄ ex itellū opinātē. ḡ sic̄ nunc ṽitas ⁊ falsitas opionis cātur ex eē ⁊ nō eē rei. ita stāte hac ypothesi ṽitas ⁊ falsitas opionis cāret̄ ex opinari uel ex nō opinari opinātis. ḡ sic̄ nūc dicim⁹ q̄re ē uera opio qr sic est. ⁊ q̄re falsa qr sic nō est. ita nūc diceremus q̄re est uera: qr sic itellā opinat̄: ⁊ q̄re falsa quia sic nō opinat̄. q̄cq̄d ergo opinaremur eēt uez: ⁊ nulla opinio esset falsa. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qm̄ aūt multiplr idē dicit̄ est sicut ꝯtigit Est aūt sicut nō. cōmēsuratuū eni eē diametrū uere opinari incōueniēs est. ḡ quia diametros circa quā sunt opiniones idez sic eiusdē est: sed qd̄ aliqd erat eē vnicuiq̄z ꝑm rationem non idem est.

¶ Quia dixerat q̄ de eodē penit⁹ ē opio uera ⁊ falsa declarat quō de eodē ⁊ quō nō de eodē sit opio uera ⁊ falsa. nā idē opinabile pōt dici: uel ip̄m enūciabile: ul' ipa res opinata de eodē enūciabili sil' nō pōt eē opio uera uel falsa: uel qd̄ idē ē: idē enūciabile nō pōt sil' eē uez ⁊ falsūz: s; eodē opiabili. i. de eadē re opinata ē ut sic: ⁊ ē ut nō. nā de eadē re malr pōt sil' eē opio uera ⁊ falsa. de eadē formalr nō. iō ait q̄ ⌊ qm̄ aūt idē d: multiplr est ⌋ qr ⌊ sic̄ ꝯtigit eē ⌋ sup. de eodē opionē uerā ⁊ falsam ⌊ ē aūt sic̄ nō. ⌋ i. q̄dā mō ꝯtigit ⁊ q̄dā mō nō. ⁊ subdit q̄ ⌊ cōmēsuratū eē diametrū coste uere opinari est icōueniēs. ⌋ q. d. q̄ istud enūciabile qd̄ ē diametrū ē cōmensuratū coste nō pōt exp̄mē uel significare opionē uerā: ⁊ qd̄ dictū ē de isto enūciabili itelligēdū ē de quolibet alio enūciabili. q̄ vnū ⁊ idē enūciabile sil' ⁊ sel' nō pōt exp̄mē uel significare opionē uerā ⁊ falsaz: qr tūc esset eadē opio sil' uera ⁊ falsa. ⁊ s̄bdit q̄ ⌊ s; ꝑm diametros ē circa queq̄z sūt opiones. ⌋ i. q̄ztū ad ip̄az rē opinatā ē ⌊ idē. ⌋ s. malr ⌊ ⁊ sic est eiusdē. ⌋ s. malr opio sup. uera ⁊ falsa ⌊ sed q̄ aliqd erat eē vnicuiq̄z ꝑm rōnē. ⌋ i. q̄ztū ad rōnē diffinitiuā que dic̄ eē rei ⌊ nō est idē. ⌋ q. d. q̄ de eodē diametro malr nō de eodem formalr ⁊

fm rōnē pōt ee opio uera ꝛ falsa. ¶ Dubitaret forte aliqs quō de eadē re mālīter nō de eadem re formalr: ꝛ fm rōnē pōt eē opio uera ꝛ falsa. ꝛ quō idē enūciabile nō ꝯtingit eē uerū ꝛ falsuz. ¶ Dōm q̄ si qs opinat dia metrū eē cōmēsurabile coste opiat falsuz. q aūt opinat ipm icōmēsurabile opinat uerū. idē est ḡ diametrū mālīter de quo hic hēt opionē uerā: ille vō falsaz. sꝫ nō est idē diametrū formalr ꝛ fm rōnē: nec fm ꝯsideratio nē. nā hñs opionē uerā cōmēsurat diametrū fm eē incōmēsuratū ꝛ refert diametrū in tale eē. hñs vō falsaz ꝯsiderat ipm fm eē cōmēsuratū ꝛ refert ipm in tale eē. licet ē est ḡ diametrū mālīter de quo pōt eē opio uera ꝛ falsa: sed nō est idē formalr. uel nō est idē fꝫ ꝯsideratio nē. uel nō est idē fm relationē. nā cōmēsuratio ꝛ incōmēsuratio sunt diūse pfectiōes uel diūse forme. vñ nō est idē formalr diameter accept⁹ ut cōmēsurat⁹ ꝛ ut incōmēsurat⁹: nec est eodē mō ꝯsiderat⁹ diameter sic ꝛ intellect⁹. nec est diameter eodē mō relat⁹: nec est idē fm relationē si referat in eē cōmēsuratū ꝛ in eē icōmēsuratū: qꝛ si opinabile dicat rē opinatā de eodez opinabili i. de eadē re opinata mālīter pōt eē opio uera ꝛ falsa: sꝫ de eadē re opinata fm ꝯsiderationē. ꝛ de eadē re fꝫ relationē non erit sil' uera ꝛ falsa opio. Sic ḡ dōm est de opinabili put p opinabile itelligim⁹ rē opinatā. sed si p opinabile itelligam⁹ ipm enūciabile siue ipsaz ppōnē per quā pferam⁹ opionē nr̄am: qꝛ nō est eadez ppō ꝯtingit idē enūciabile qō dicit diametrū eē cōmēsurabile: ꝛ qō dicit ipm eē icōmēsurabile. de eodē enūciabili nō erit sil' opinio uera ꝛ falsa. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Silr aūt ꝛ scia ꝛ opinio eiusdē est. hoc q̄dē eniz sic aialis est q̄ nō est ꝯtingē nō eē aial. sed illa q̄dē qō est ꝯtinge ut si hoc q̄dē q̄ uere hois est: illa vō hois q̄dē: non aūt ueri hois. idē enim est qꝛ homo ḃ autem non sicut idem.

¶ Poꝰ id qō dixerat de opione uera ꝛ falsa soluit q̄ōnez de scia ꝛ opione. nā sic de eodē mālīter pōt eē opio uera ꝛ falsa. nō aūt de eodē fm ꝯsiderationē. ita de eodē mālīter pōt eē scia ꝛ opio: nō aūt de eodē fm ꝯsideratiōnē. ut si qs ꝯsiderat hoiem eē uere aial ꝛ q̄ impole sit alr se hīe poterit hīe sciam. Si qs vō ꝯsiderat q̄ hō nō sit uere. i. ex nec̄itate aial: ꝛ q̄ pōt hoc alr se hīe poterit de ḃ hīe opionē. de eodē ḡ hoie alr ꝛ alr ꝯsiderato poterit eē scia ꝛ opio. ḃ est ḡ qō dic. ⌊ Silr aūt scia ꝛ opio est eiusdē. ⌋ i. mālīter: nō eiusdē fm ꝯsiderationez. Et subdit q̄ ⌊ hec eni q̄dē. ⌋ i. scia ⌊ est sic aialis q̄ non ꝯtigē nō eē aial sꝫ illa. ⌋ i. opio ⌊ q̄cūqꝫ est ꝯtigē ⌋ nō aial. q. d. q̄ scia de aliq̄ q̄ sit aial est q̄ nō ꝯtigat nō aial. Illa aūt opio de aliq̄ q̄ sit aial est q̄cūqꝫ. uel est que est ꝯtigē ⌊ alr se hīe. Et subdit ⌊ ut si hec q̄dē. ⌋ i. scia ⌊ sit uere hois. ⌋ i. si sit de hoie q̄ uere sit aial: ꝛ q̄ nō ꝯtigat alr se habere ⌊ illa vō. ⌋ i. opio ⌊ hois q̄dē ⌋ sit nō aūt uere hois. ⌋ i. non sit hois q̄ sit uere aial. i. de nec̄itate aial q̄ nō ꝯtigat alr se hīe. Et subdit ⌊ illō eni est qꝛ hō. ⌋ i. de eodē hoie mālīter erit scia ꝛ opio ⌊ hoc aūt. ⌋ i. idē hō mālīter est ⌊ sic nō idē ⌋ fꝫ ꝯsiderationē put de ipso hēt eē scia ꝛ opio. ¶ Dubitaret forte aliqs. utrū de eodē mālīter possit eē scia ꝛ opio. ¶ Dōm q̄ ēt in mathematicis que maxīe sūt scita: ꝛ que maxime sūt certissima i pmo gradu certitudīs: ut vult Commētator sup 2ᵒ meᵉᵃ. pōt ꝯtigē q̄ idē sit sil' scitū ꝛ opinatū: ut de triāgulo q̄ hēt tres pōt qs hīe sciam si assētiat huic vitati eo q̄ nouit cām pōt qs hīe opionem. si assētiat huic vitati pp auctē Euclidis. qꝛ ḃ dic Euclides uel pp aliqō aliud pbabile signū. hñs eni ḃ mō cognitionē de triāgulo nō hiet sciam sed opionē. nā qō dic Euclides posset eē falsuz ꝛ pbabile signū posset deficē. ḡ sic sciēs triāgulū q̄ hēt tres: qꝛ ḃ dic Euclides. uel de ḃ hēt aliqō pbabile signū nō hēt de ḃ sciam: qꝛ nescit ḃ q̄ nō possit alr se hīe. relinquit ḡ q̄ hēat de ḃ opionē. de eodē ḡ mālīter poterit eē scia ꝛ opio. nō tn̄ de eodē fm ꝯsiderationē. qꝛ nō est idē fm ꝯsiderationē referre aliqd in p se cām ꝛ i aliqō pbabile signū. uel nō est idē fm ꝯsiderationē ꝯsiderare aliqd ut nō ꝯtigat aliter se hīc. ꝛ ꝯsiderare illud ut ꝯtigat alr se hīe. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utrū si idē sit scitū ꝛ opinatū idē eēt scia ꝛ opio. ¶ Dōm q̄ si idē penit⁹ ꝛ per oēm modū eēt scitū ꝛ opinatū: idē eēt scia ꝛ opio. nā idem penit⁹ ꝛ p oēm modū nō posset eē scitū ꝛ opinatū nisi de ipso eodē fm easdē ꝯsideratiōes scia ꝛ opio aggenerarent. quo posito nō differret scia ab opione: postq̄ oino fm easdē ꝯsideratiōes aggñaret utraqꝫ. immo qꝛ hit⁹ differūt p act⁹: ꝛ act⁹ per ob̄a. de eodē ob̄o formalr nō pñt diūsi hit⁹ eē. si ḡ de eodē fm eādē ꝯsiderationē nō pñt eē diūse scie. multo magis de eodē fꝫ ꝯsideratione eādē nō poterit eē scia ꝛ opio. si ḡ idē penitus ꝛ fꝫ eādē ꝯsiderationē sūptū eēt scitū ꝛ opinatum idē eēt scia ꝛ opio. nō tn̄ opꝫ q̄ nō plus differāt sciētia ꝛ opio q̄ scitū ꝛ opinatū. nā scia ꝛ opio put scia dicit hitū aggñatū ex rōnib⁹ nec̄ijs. ꝛ put opio dicit hitum aggñatū ex pbabilib⁹. sūt duo hit⁹ nō solū fm rōnem uel fm cōsiderationē: sed etiā realr differētes. scitū tn̄ ꝛ opinatū nō opꝫ q̄ realr differāt. de eodē eniz diametro realr aliter ꝛ aliter ꝯsiderato posset qs habere sciētiam ꝛ opinionem. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestū aūt ex his est q̄ neqꝫ opinari simul idē ꝛ scire ꝯtingit. Simul eniz utiqꝫ haberet opinionē aliter hñdi ꝛ non alr habēdi idem esse q̄ uere non cōtingit.

¶ Ostēdit quō de eodē possit eē scia ꝛ opio q̄ntū ad sciētē ꝛ opinātē. Circa qō duo facit. qꝛ pᵒ ostēdit q̄ i eodē nō pōt eē sil' de eodē scia ꝛ opio. 2ᵒ q̄ in alio pōt ibi ⌊ In alio q̄dē eni. ⌋ Dicit ḡ q̄ ⌊ manifestū est autez ex his q̄ nō ꝯtingit ⌋ eūdē hoiem ⌊ sil' opinari ꝛ scire idē. hiet eni utiqꝫ ⌋ idē hō ⌊ opionē idē alr se hñdi ꝛ nō alr se hñdi. qō uere nō ꝯtigit. ⌋ ¶ Dubitaret forte aliqs. utrꝫ idē hō possit idē sil' scire ꝛ opinari. Et vr̄ q̄ sic. nā scia aggñat per rōnes nec̄ias. opio p pbabiles. si ḡ qs hēat de aliq̄ opionē per rōnes pbabiles: si postea acquirit de illo per rōnes nec̄ias: nō opꝫ q̄ obliuiscat illas rōnes pbabiles. sil' ḡ de eodez hebit rōnes nec̄ias ꝛ pbabiles. ḡ sil' sciam ꝛ opionez. ¶ In ꝯriū est phus: qꝛ nūc seq̄ret posse hīe sil' opionez. i. extimationez esse idē alr se hñdi. i. alr se hīe ꝛ nō alr se hīe. que duo sibi inuicez adusant ꝛ sil' esse uera nō ꝯtigit. ¶ Dōm q̄ idez sil' de eodez nō pōt sil' sciam ꝛ opionez hīe. pōt eniz sil' de eodez sil' hīe rōnes nec̄ias ꝛ pbabiles: sed rōnes pbabiles sine nec̄ijs faciūt opionez. cū nec̄ijs aūt nec fidez nec opionez nec aliquā credulitatez faciūt. nā hñs rōnes nec̄ias de triāgulo q̄ hēt tres. si tn̄ hic hiet aliqō signū pbabile nullā fidez nec aliquā credulitatez ulteriorem i illo faceret. hñs ḡ rōnez nec̄iā q̄ nō pōt alr se hīe nullā opionē de illo hīe pōt p aliqō signū pbabile p qō existiet q̄ illō possit alr se hīe. ¶ Deīde cū dicit.

¶ In alio q̄dē eni vnūqōqꝫ eē ꝯtingit eiusdē sicut dictū est: ḃ i eodē nihil sic pōt esse: hēret enim opinionē simul: ut q̄ hō esset: q̄ uere est aial. hoc eni erat nō ꝯtigē non eē aial. hoc enim sic ꝯtingit sic ꝯtingere.

¶ Ondit q̄ in alio ꝯtigit resumēs q̄ in eodez esse nō possit. ali⁹ eni ꝛ ali⁹ hō pōt de eodez hīe sciam ꝛ opionez. sed nō idez hō. iō ait ⌊ in alio q̄dez eni vnūqōqꝫ. ⌋ i. taz sciam q̄ opionē ⌊ ꝯtigit esse eiusdē mālīter ⌊ sed i eodē

nihil sic pōt esse. hēt enim. [i. idem hōi] opīonem sīt. ut ꝙ hō esset ꝙ uere est aīal. [i. ex necītate ꝛ essentialr aīal] b̄ eni erat nō ɔtigē esse nō aīal. [i. nō ɔtingē alr se hēe. ꝛ sup. idē hēbit opinionē ꝙ nō uere aīal. i. ꝙ hō nō sit uere aīal] hoc enim est sic ɔtingē. [i. alr se habē cū ꝗ ista duo stare nō possint sīl ꝙ aliqs credat de aliq̄ ꝙ sit uere aīal: ꝛ ꝙ nō sit uere aīal: ꝙ nō possit aliter se hēre: ꝛ ꝙ possit aliter se habē vnus ꝛ idē de eodē non poterit hēe sciam ꝛ opinionē. sed alius ꝛ alius poterit ¶ Dubitaret forte aliqs. utrū de quocūq; est scia possit eē opinio: ꝛ ecōuerso. ¶ Dōm ꝙ de quocūq; est sciencia illud nō est per se notū: qꝛ si eēt per se notū de eo nō eēt scia sed itellect⁹. quodqd aūt nō est per se notū pōt apud aliquē eē dubiū. de quocūq; ꝗ est scia: ꝛ quodqd scitur per rōnes nec̄ias pōt apud aliquē eē dubiū ꝛ cogsci per rōnes ꝓbabiles. de eodē ergo nō erit itellectus ꝛ opinio: sed de quocūq; est scia pōt eē opinio: non tñ ɔuertit ꝙ de quocūq; sit opinio de illo possit esse scia. nā pticulariū nec est scia nec diffinitio: pōt tñ de eis esse opinio. nō ergo de quocūq; sm̄ se est opinio pōt esse scia cū de quocūq; est opinio pōt de eo eē scia aliq̄ mō uel in se uel in suo uli: ut in eo inuenit aliqō nec̄iū: ut si est opinio de pticularib⁹ de eis erit scia in uli: ꝛ si est opinio de eis que ɔtingent alr se hēe de eis erit scia put in eis repit aliqd qō nō ɔuenit alr se hēe. de ipsis enim trāsmutatōib⁹ pñt fieri imutabiles rōnes. vñ naturalis phīa que est de corpe mobili: de ipso corpe mobili format imutabiles rōnes: ꝛ de casu: ꝛ de fortuna pōt eē scia put in eis repit aliqō nec̄iū. nā talia eē cās per accñs nō est per accñs sed necessariū. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs utꝛ opinās posset credere se scire: ꝛ sciēs credē se opinari. ¶ Dōm ꝙ circa opinionē deceptionē cadere nō est incōueniēs. multi enim opinātur ꝛ nō hñt nisi mediū ꝓbabile qō pōt alr se habē: ꝛ tamē decipiunt credētes se habē necessariū mediū ꝙ nō possit alr se habē. vñ tales nō hñt sciam: credūt tñ se hēre sciam: sed circa sciaꝫ eadē deceptionē est ipoīe. pōt eni ɔtigē ꝙ nesciēs credat se scire: sed ꝙ sciēs credat se nescire ꝛ decipiat: uel credat se opinari est ipoīe. nam nō est sciēs nisi sciat resoluē usq; ad per se nota. hoc autē sciēs statim videt ꝙ ipoīe est alr se habē. sic aūt se hñs nō est poīe ꝙ opinet. Aduertēdū tñ ꝙ hñs mediū ꝓbabile si credat hēe nec̄iū lꝫ decipiat ꝛ nō hēat sciam habet opinionē māliter sed nō formaliter: qꝛ nō opinat ut opinās se opinari: sed ut deceptus: ꝛ ut extimās se scire. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Reliqua aūt quomō oportet distribuere in rōnem ꝛ in intellectū: ꝛ sciam: ꝛ artem: ꝛ prudētiam: ꝛ sapiētiam. hec qdem eniꝫ phisice: illa ꝟo ethice speculationis sunt magis.

¶ Compat sciaꝫ ad alios hit⁹ cognitiuos. Circa qō duo facit: qꝛ p̄° compat sciaꝫ ad alios hit⁹ cognitiuos uero 2° spāliter determiat de solertia q̄ spāli mō respicit ɔiecturationē medij. 2° ibi. [Solertia qdē.] Dicit ꝗ ꝙ [reliq̄ aūt. i. reliq̄s hit⁹ cognitiuos] quō opꝫ distribuē. [i. distiguē] in rōnē ꝛ itellēm ꝛ sciaꝫ ꝛ artē ꝛ prudētiā ꝛ sapiam [sup. nō spectat oīs ista distiguē ad p̄ntē speculationē nec ad hūc librū ꝛ sbdit ꝙ [hec qdem sūt phisice magis. illa aūt sūt magis ethice ɔsideratiōnis.] q. d. ꝙ aliq̄ istoꝝ distiguē ꝛ iuestigare spectat ad phisicū. i. ad nālē phīam. aliq̄ ꝟo cōsiderare spectat ad ethicā. i. ad moralē sciam. ¶ Notādū aūt ꝙ p̄termissa opīone loquēdo de hitib⁹ ueris p̄ma diuisio est in rōnē ꝛ itellēm. est eni itell̄s cognitio pncipioꝝ ad que nō est rō. p rōnē enim habet cognitio ɔnū que q̄druplr se hñt. qꝛ uel sūt practice uel speculatiue. Si sūt practice h̄ est duplr. qꝛ uel sūt circa agibilia ꝛ sic ē prudētia q̄ ē recta rō agibiliū. uel sūt circa factibilia. ꝛ sic est ars q̄ ē recta rō factibiliū. Si aūt sūt speculatiue. uel ē p cās nō altissimas. ꝛ tūc est sapia. uel p cās nō altissimas ꝛ tūc ē scia. Recta ꝗ rō diuidit i q̄tuor. in sciam: sapiam prudētiā: ꝛ artē. artifices eni manuales lꝫ nō arguant sillīstice. quodqd tñ faciūt se hēt per modū ɔnīs. ɔcludūt eni i mēte sua se debē sic facē. uel qꝛ sic viderūt priores artifices facē. uel ductu rōnis ducunt ut sic agāt. cū ergo phs distīxit reliq̄s hit⁹ in rōnē ꝛ itellēm qñ postea noiauit sciam ꝛ artē ꝛ cū noiauit i que diuidit rō notādū ē ꝙ rō ꝛ itell̄s pñt dicē potētias aīe ꝛ sic de eis ɔsiderare spectat ad phisicū. uel pñt dicē hit⁹. nā rō ut dēm est diuidit in q̄tuor hit⁹. ꝛ sic spectat ad librū ethicoꝝ. nā in 6° ethicoꝝ seriose de oīb⁹ his q̄nque habitibus determinat. q̄liter aūt pōt se itromittē ethicus de talibus nō est p̄ntis speculationis. Uel possum⁹ dicere ꝙ phus p rōnē itelligit potētiā itellectuā de qua determinare spectat ad phisicū ut ad librū de aīa. per itellēm ꝛ sciam ꝛc̄. itelligit q̄nque hitus cognitiuos de qbus determinat in 6° ethicoꝝ. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Solertia aūt est subtilitas quedā in non prospecto tempore medij.

¶ Determiat de solertia. Circa qō tria facit. qꝛ p̄° ait qd est solertia. 2° qō dixerat declarat per exēpla. 3° reducit solertiā ad ordinem sillīsticum. 2° ibi [Ut siqs.] 3° ibi [Splēdidū eē.] Dicit ꝗ ꝙ [solertia est q̄dā sbtilitas medij.] i. q̄dā facilis ɔiecturatio medij. ut hēt alia translatio [tpe nō specto.] i. nō hito tpe ad pcipiendū ꝛ ad deliberādū. tūc eni dr̄ qs solers qñ q̄s statim ꝛ subito videt mediū ꝛ eām q̄re aliqd sit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut si aliqs vidēs ꝙ splēdorē semp hꝫ luna a sole. stati itelligit pp qd hoc sit: qꝛ pp id ꝙ illustrat a sole. Aut disputātē cū diuite. cogūit qm̄ accōmodatuꝫ est: aut pp id ꝙ qdē amici sunt qꝛ inimici eiusdem sunt. Ois eni cās medias vidēs cogūit ꝛ ultimas. splēdidū eē ad soleꝫ sit in q̄. a. lucē a sole. b. luna. c. iest āt lune qdē. c. qō ipi iest b. qō ē lucē a sole. ipi āt. b. a. qō est ad h̄ eē splēdiduꝫ a quo splēdor: q̄re ꝛ ipi. c. a. p. b.

¶ Qō dixerat declarat per exēpla. ꝛ ponit tria exempla d. [Ut siqs videt ꝙ luna splendoreꝫ habet cōuersa ad solem. [i. ex ea pte quā habet uersus solem] statim intellexerit ꝓpter qd fit hoc: qꝛ ꝓpter id qō illustratur a sole] qꝛ enim videmus ꝙ luna semp habet splendorē in illa pte que est uersus solem: ꝛ nō in aliis debem⁹ intelligere ꝙ habet lumen a sole. Ponit aliud exēplum d. [Aut] sup. ut siqs vidēs [disputātem. i. altercantem. s. paupem] cū diuite cognouit: qm̄ accōmodatuꝫ est. [i. statim cōiecturatus est ꝙ ille diues aliqd accōmodauit illi paupi. Ponit aūt tertiū exēpliū. d. [aut] sup. siqs vidēs duos inimicos factos amicos statim sup. cognouit ꝓpter qd hoc fit ut [ꝓpter id ꝙ sūt amici eiusdem uel inimici eiusdeꝫ] ɔtingit enim duos inimicos fieri amicos. uel qꝛ amicant vni ꝛ eidem: uel qꝛ inimicant vni ꝛ eidem ut ɔfundāt illuꝫ. Et subdit ꝙ [ois causas medias vidēs cognouit ꝛ ultimas.] i. solers. s. qꝛ statim videt mediū ꝛ cognoscit cās medias pōt cognoscere causas ultimas. ad quas stat ultima resolutio: ultra q̄s nō ɔtingit querere ꝓpter qd. tūc ꝗ est qs maxime solers qñ cognoscit cās medias: ꝛ scit eas resoluē in ultimas. ¶ Ultimo cū dic̄ [Splēdidū eē] reducit solertiā ad ordinem sillogisticum. d. [Splendidum esse ad solem.] idest habere splēdorem uersus

solem.uel in ea pte que respicit solē[in q.a.]t.maior extremitas[lucē a sole.]i.hñte lumē a sole[b.]i.medius terius[luna.c.]i.mior extremitas . Et ĩdit ꝙ[i est aūt lune.b.]i.lucē a sole.nā per.b.itelligit lucē a sole.hec est mior: luna hꝫ lucē a sole[ipsi eni.b.]i.ipsi hnti lucē a sole.[a.]i.iest.a.[qđ idē est qđ eē splēdidū ad b.]i.uersus solez[a quo est hꝰ splēdor]hec est maior . vꝫ ꝙ hñs splēdorez a sole splēdet ex ea pte que est v̉sus solē[q̄re ꝛ ipsi.c.]i.ipsi lune [a.]i.iest.i.splēdē.f.v̉sus solē [per.b.]i.per hñs lumē a sole.formet sic sillis.q.ꝙd hꝫ lumē a sole splēdet v̉sus solē.luna hꝫ lumē a sole.ꝙ splēdet uersus solē . Et in hoc terminat sententia primi libri.

A pleniorem itelligētiā autez totius p̄mi libri dicamꝰ ꝙ totꝰ p̄mꝰ liber excepto ꝓhemio hꝫ q̄tuor ptes p̄ncipales ꝛ.20.capl'a. nāz demr̄atio q̄libet facit ad scire. non tñ q̄libet facit ad potissime scire. vñ de demr̄atione pōt q̇s tractare: uel ut facit ad scire loquēdo de scire absolute. uel ut facit ad scire potissime put vnū scire est potiꝰ q̄ȝ aliō. q̄tuor ergo sunt partes p̄ncipales in p̄mo libro preter ꝓhemium. nā in pte p̄ma ostendit̄ q̇d est scire ꝛ ex quibus ꝛ qualibus ꝯtingit scire. In secūda parte agit̄ ex q̇bus ꝛ q̄libus nō ꝯtigit scire. In tertia pte q̄r mētione fecerat de p̄ncipiȷs ꝓpȷs ꝛ coibꝰ cōparant̄ huius p̄ncipiis ad ipsas artes. In q̄rta pte agit̄ de scire potissime uł agitur de scire cōparatiue per qđ potiꝰ ꝯtingat scire. scđa pars p̄ncipalis icipit ibi [Si igit̄ est demr̄atia sciētia ex necȷs.]tertia ps p̄ncipalis icipit ibi[Dico aūt p̄ncipis in vno quoqꝫ genere.]q̄rta ibi.[Sed differt qr ꝛ pp q̇d.]Prima ps p̄ncipalis hēt q̇nqꝫ capitula. nā in p̄ꝰ capitulo diffinit scire ꝛ cōpat scire ad demr̄ationē. In scđo.c. ōndit ex q̇bus ꝯtingit scire: q̄r ex notiorib' priorib' ex ueris ꝛ immediatis. In tertio capitulo remouet q̄sdā errores circa scire: q̄r q̇dā errabāt dicētes ꝙ nō ꝯtigit scire. q̇dā v̉o ponentes oīa eē scientiā per demr̄ationē. In q̄to aūt capitulo q̄r diffinierat scire ꝛ declarauerat ex q̇bꝰ ꝯtigit scire: q̄r ex priorib' ꝛ notiorib': ꝛ remouerat errores circa scire. iō declarat q̄lia sunt illa ex q̇bꝰ ꝯtigit scire. nā nō sufficit scire ex q̇bꝰ ꝯtigit scire: q̄r ex priorib' ꝛ notiorib' nisi sciat q̄lia debēt esse illa priora ꝛ notiora: q̄r debēt esse de oi p ꝛ s̄m ꝙ ip̄m ꝛ uł'e. de q̇bꝰ oibꝰ agit̄ in quarto capꝰ. In q̇nto caplo aūt remouent̄ errores aliqui circa ipꝫ uł'e: uł circa ea que dicta erāt de s̄m ꝙ ip̄m uel de uł'i. ¶ Secūda aūt pars p̄ncipalis in qua agit̄ ex q̇bꝰ ꝛ q̄libus nō ꝯtigit scire diuidit̄ in q̇nque capl'a. nā in p̄ꝰ capl'o agit̄ ꝙ nō ꝯtigit scire ex his que pñt al'r se h̄re. In scđo ꝙ nō ꝯtigit scire ex his que sunt per accñs. In 3ꝰ ꝙ nō ꝯtingit scire ex extraneis. In quarto ꝙ non contingit scire ex corruptibilibus siue ex his que nō sunt semp. In q̇nto ꝙ non contingit scire ex cōmunibus. ¶ Tertia pars p̄ncipalis in qua agit̄ de p̄ncipȷs hēt q̄tuor capitula. nā in p̄mo capitulo distiguit ipa p̄ncipia in coia ꝛ ꝓpa. ꝛ ōndit que sūt p̄ncipia coia ꝛ que ꝓpria. In secūdo cōparat artes ꝛ scias ad sbꝫ ꝛ passionē ꝛ ad ipsa p̄ncipia coia. In tertio cōparat artes ad p̄ncipia ꝓpria. In quarto circa artes doctrinales mouet q̄ones quasdā. ¶ Quarta aūt ps in qua agit̄ de scire potissime. uel in qua agit̄ de scire cōparatiue ut eligat sibi q̇d sit scire potissim̄e hēt sex capl'a. nā in p̄ꝰ caꝰ determiat̄ de demr̄atione pp q̇d ꝛ q̄r. ut eligat sibi demr̄ationē pp q̇d. que magis facit potissime scire q̄ȝ q̄r. In scđo caplo cōparat̄ p̄ma figura ad figuras alias. ut eligat sibi figurā p̄mā que magis facit potissime scire q̄ȝ figure alie. In 3ꝰ agit̄ de sill'o ignorātie ne deficiamꝰ a potissime scire. In 4ꝰ de statu in p̄dicatis ne credamus ꝙ sit ipos'e potissime scire. In q̇nto comparat̄ demōstratio ul'is ad pticularē. affirmatiua ad negatiuā. ostēsiua ad eā que est ad ipos'e ut ōndat p quā ꝯtigat potiꝰ scire. In sexto ꝛ ultiō cōpat̄ vnū scire ad aliud scire ꝛ cōpat̄ scire ad alios hitꝰ cognitiuos ut ōndat qđ scire sit potiꝰ: ꝛ utꝫ scire sit potiꝰ uł nō potiꝰ q̄ȝ alȷ hitus cognitiui. Sūt ḡ in vniūso.xx.capl'a. secūdū capitulū incipit ibi.[Si igit̄ est scire ut possumus.] Tertium ibi.[In q̇busdā ꝓpter id.]Quartū ibi.[Oñ aūt est ipossibile al'r se h̄re]q̇ntū ibi.[Opꝫ aūt non latere.] sextū ibi.[Si igit̄ est demr̄atiua scia.]ꝛ ibi terminat̄ ps p̄ᵃ p̄ncipalis ꝛ icipit scđa. septimū ibi.[Accñtium aūt nō p se.]octauū ibi.]Nō igr̄ ex alio gñe.]9ᵐ ibi [Manifestuz est autez ꝙ si sint ꝓpōnes.]decimū ibi [Oñ aūt est manifestū.]vndecimū ibi.[Dico aūt p̄nᵃ in vno quoqꝫ gñe.] ꝛ ibi terīat̄ scđa ps p̄ncipalis ꝛ icipit 3ᵃ. duodecimū ibi.[Si aūt ꝓpe q̇dē.]tertiū decimū ibi[Si aūt iterrogatio sillogiçādi.]decimū q̄rtū ibi.[Quoniā aūt geometrice iterrogatiōes.]decimūq̇ntū ibi.[Sed differt q̄r ꝛ pp q̇d.]ꝛ ibi termiatur 3ᵃ ps p̄ncipalis. ꝛ incipit q̄rta . decimūsextuz ibi. [Figuraz aūt magis.]decimūseptumū ibi.[Ignorātia aūt.]decimūoctauū ibi.[Est aūt ois sillogismꝰ] decimūnonū ibi.[Cū sit demōstratio alia q̇dē.]vicesimum ꝛ ultimū ibi.[Scia aūt certior.] Posset aūt qui uellet adhuc capitula ista diuidere in minora capitula. sed de hoc nō est nobis cure. talia enim prudentis lectoris iudicio relinquant̄.

¶ Et hec de p̄mo posterioꝝ dicta sufficiant.

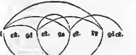
Q Uestiones v̉o sunt equales numero his quecūqꝫ uere scimus.

¶ Hic liber secūdus videt̄ differre a primo . quia in primo agit̄ ex quibꝰ ꝛ ex qualibꝰ est demonstratio. ꝛ ex quibꝰ ꝛ ex qualibꝰ nō est: ꝛ cōparant̄ ibi demonstrationes ad inuicem. ¶ Docet̄ ergo in p̄ꝰ qual'r fiat demr̄atio uel qđ idez est docet̄ de factiōe ꝛ de gñatiōe demōstrationis. Sed ut dī in p̄ꝰ prioꝝ in illo.c. Oñ aūt idonei erimus. nō solū opꝫ gñationē sillo'ꝝ ꝯsiderare: sed hr̄e potētiā faciēdi sillo's. sic ꝛ in ꝓposito dicemus ꝙ nō sufficit scire qual'r demonstratio generet̄ ꝛ qual'r fiat . sed oportet nos hr̄e potentiā faciendi demr̄ationem. hec aūt potentia ꝯfert nobis cū docemur inuenire p̄ncipia ꝛ inuenire media ad demōstrādū. ¶ In p̄ꝰ ergo libro determinauit auctor de gñatione demr̄ationis. vꝫ q̄lr demr̄atio fiat ꝛ qual'r demōstrationes facte cōparent̄ ad inuicez. ¶ In hoc aūt scđo libro agit de inuentione medȷ. Mediū aūt in demr̄atione pōt dici oē illud per qđ ꝯcludit̄ aliq̇d. Mediū ergo in demonstratione ꝛ est mediū ꝛ est p̄ncipiū ꝛ cā. Mediū q̇dez est. q̄r illud per qđ deuenimus in cognitionem ꝯclusiōis. Principiū aūt ꝛ cā est. q̄i est cā iterēdi uł eēndi ꝯclonē. Scđm hoc ḡ possumus distiguere duplex p̄nᵐ. uel duplex mediū in demr̄atione. vnuz cōe. qđ nō igredit̄ demr̄ationē nisi s̄ꝫ v̉tutē. ꝛ huiꝰ mediū siue huiꝰ p̄nᵐ est dignitas. aliud ꝓpriū qđ igredit̄ s̄m sbāȝ. ꝛ hꝰ p̄nᵐ siue mediū diffinitio. Nā in demr̄atiōe potissima semper mediū est diffinitio aliq̄: ꝛ iō hēbit ifra ꝙ rō.i.diffinitio p̄ncipȷ est mediū in demr̄atione. dignitas ergo tanq̄ȝ p̄ncipium cōmune. ꝛ diffinitio tanq̄ȝ p̄ncipium ꝓprium sunt illa p̄ncipia per que p̄me termini tanq̄ȝ per quedā media deuenimus in cognitionez ꝯclonuȝ. Volens ergo ph̄s nos facere idoneos ad posse faciliter demonstrare instruit nos in hoc 2ꝰ ꝛ circa diffinitionē tanq̄ȝ circa p̄ncipiū ꝓpriū. ꝛ circa dignitates tāq̄ȝ circa p̄nᵃ coia. Totus ḡ iste scđs liber diuidit̄ i ptes duas. q̄r in p̄ꝰ agit̄ de qđ q̇d est. siue de diffōne siue de

p̄n° ppo. 2° agit de dignitatib°. i. principijs coib°. i. de principijs. aut q̃lr sint cognita. ¶ In tota pᵃ pte itēdit talē rōnē. de q̄cūq; sunt oēs q̄ōnes ⁊ oēs dubitatiōes ⁊ a quocūq; dependent oia scibilia ⁊ ois scia. de illo uidēdum est q̃liter circa ipm se hꝫ demr̄atio. ſꝫ qd̄ qd est: est hᵐ. ḡ ⁊c. duo ḡ facit in pᵃ pte. qꝛ pmo declarat ꝙ oēs q̄ōnes ⁊ oēs dubitatiōes sūt de qd̄ qd est. ⁊ ꝙ oia scibilia ⁊ ois scia depēdet a qd̄ qd est. 2° ex h̄ iuestigat ⁊ determiat q̃lr demr̄atio se hēat ad qd̄ qd est. ibi. Quō aūt ⁊ qd̄ qd est demr̄at. In pᵃ pte itēdit talē rōnē. Q̄ōnes sunt equales nūo scibilib°. sed oēs q̄ōnes sunt de qd̄ qd est. ḡ tota scia depēdet a qd̄ qd est. ¶ Tūc ḡ ulterius arguēdū est ꝙ cū demr̄atio sit silr̄s faciēs scire tota scia depēdet a qd̄ qd est. tria ḡ facit in pma pte. qꝛ p° ppōnit hāc ueritatē. vꝫ ꝙ q̄ōnes scibilib° sunt numero eq̄les. 2° enū at q̄ōnes ⁊ exeqtur de eis ⁊ reducit oēs q̄ōnes ad qd̄ qd est. 3° epilogat circa determiata. 2ª ibi. Querim° āt. 3ª ibi. Q̄d qd ē igr̄ oia. Dic ḡ ꝙ. Q̄ōnes sunt eq̄les nūo his que uere scimus. i. q̄ōnes sunt eq̄les nūo scibilib°. ¶ Dubitaret forte aliqs utꝛ oia scibilia sint q̄ōnes. ¶ Dicēdū ꝙ qō est dubitabilis ppō. oē aūt uere scibile est dubitabile. Nā scia differt ab itellectu. qꝛ itellect° est hitus principioꝝ que sunt p se nō. circa que nō cadit dubitatio. sed sunt q̄si locus ianue in domo quē nullus ignorat. sed scientia est hitus ɔ̄nūꝫ q̄s fm ꝙ huiꝰ ipo^rie est eē p se notas: qꝛ si essent per se note ad eas nō eēt rō. ⁊ per ɔ̄ns nō eēnt q̄ōnes. Distinguēdo igit itelligibile a scibili dicemus ꝙ nullū itelligibile est qō. sed quodlibet tale est p se notū. qōlibet aūt scibile est qō. qꝛ q̄dlibet scibile est dubitabile cū nō sit p se notū. quodlibet autē dubitabile est qō. ḡ quodlibet scibile est qō. ¶ Ulterius forte dubitaret utrū q̃libet qō sit qdā scibile. videt ꝙ nō. qꝛ dubitamus ⁊ querimus nō soluꝫ de scibilib° ⁊ necessarijs. sed de opinabilib° ⁊ ɔtigentibus aliter se habere. Rursus nō solū dubitarem° de his que cognoscuntur per cāꝫ que sunt uere scibilia. sed de his que cognoscunt per signa que fm ꝙ huius sunt opinabilia. nō ḡ ois qō est qd uere scibile. Ampl° nō solū dubitamus de his que sunt per se que sunt uere scibilia. sed de his que sunt per accn̄s. ¶ Ad hoc dōꝫ est ꝙ scibile pōt accipi tripl̄r q̄tū ad p̄ns spectat. vꝫ pprie. large. ⁊ magis large. Proprie aūt sunt scibilia q̄cūq; sic sunt ɔclusa ꝙ sunt necīa ⁊ p se. hitus eni ɔ̄nū necīaꝝ ⁊ per se di. pprie scia. ¶ 2° mō pōt accipi scibile large pro oi hitu ɔ̄nū. ul' pro cognitiōe cuiuscūq; nō per se noti. ut dicat itellectus reꝝ per se notoꝝ. dicat aūt scia cognitio q̄rūcūq; reꝝ nō per se notoꝝ. siue illa per se sint siue per accidens. siue sint necessaria: siue possint aliter se habere. siue cognitio illa habeat per signa siue per causam. ¶ Tertio potest accipi scientia magis large pro omni cognitiōe cuiuslibet rei. siue sit per se nō. siue nō. sed de h̄ 3° mō nihil ad p̄ns. Accipiēdo ḡ sciam 2° mō. ut solū excludit cognitionē p se notoꝝ tūc certū est ꝙ solū oē sic scibile est dubitabile. ⁊ oē dubitabile ē sic scibile. qꝛ qcqd nō est p se notū est dubitabile: ⁊ ecōuso. ¶ Scđꝫ h̄ ḡ exponet lr̄a phi ita ꝙ ly uere scim°. nō excludat nisi cognitionē per se notoꝝ. ut sit sn̄s. q̄ōnes sūt eq̄les nūo his que uere scim°. i. his q̄cūq; nō sunt per se nō. Sꝫ si accipiat scia pprie. tūc possum° dupl̄r ondē quō q̄ōnes sūt eq̄les nūo his que vē scim°. p° ut accipiant q̄ōnes nō ul'r. sed in reb° que sunt per se. ut sit sensus ꝙ q̄ōnes in reb° que sunt per se de qb° spectat ad demr̄atorē determiare sunt eq̄les nūo his que uere scim°. Nā ea que sunt per se q̄dā sunt itellecta. ⁊ ista sūt per se nō ⁊ nō sūt dubitabilia. q̄dā aūt sunt uere scita. ⁊ oia ista qꝛ nō sūt p se nota sūt dubitabilia. in reb° ḡ que sunt p se. qꝛ solū de talib° itēdit demr̄ator q̄ōnes sunt eq̄les nūo his que uere scim°. In talib° eni quot sunt scibilia tot sūt dubitabilia ⁊ eꝫ. fm h̄ pꝫ solo ad argumta. ¶ Nā ɔ̄nes que sūt p accn̄s ⁊ que ɔtigūt alr̄ se hīe ⁊ que solū p signa p̄nt ɔcludi nō sūt p se. in his ḡ que sūt p se nō hēt dubiū dictū phi. ¶ Pōt aūt ⁊ h̄ alr̄ solui. qꝛ semp ipfectū ad pfectū hēt reduci. Per accn̄s ḡ dꝫ reduci ad p se. qd̄ est p signū ad qd̄ est p cāꝫ. qd̄ pōt alr̄ se hīe ad qd̄ nō pōt alr̄ se hīe. ɔ̄nes ḡ p accn̄s ⁊ p signa ⁊ que p̄nt alr̄ se hīe depēdēt a uere scibilib° que sunt p se ⁊ p cām ⁊ que nō p̄nt alr̄ se hīe. Dis ḡ qō est q̄dāꝫ scibile ul' est reducibilis ad scibile. p̄oꝛ m̄ solo melior est. ¶ Ulteri° forte dubitaret aliqs. qꝛ phs icepit hūc librū 2ᵐ a scia ⁊ a scibilib°. ¶ Dōm ꝙ lꝫ istrm hꝫ cognosci ⁊ diffiniri p suū finē. cognito eni fine istri statī scimus q̄le debeat eē illd̄ istrm ⁊ q̃lr circa istrm illud debeamus nos hīe. ut cognito fine serre q est secare durastati scim° q̄lis debeat eē certa serra. qꝛ dꝫ esse ferrea ⁊ dētata. ⁊ stati scim° q̃lr debeam° nos hīe circa serrā. qꝛ nō eodē mō scidet serra ⁊ gladi°. qꝛ dētatū ⁊ nō dētatū nō eodē mō scidūt sic cognito scire q est finis demr̄onis ex h̄ possum° scire q̄lis debeat eē demr̄o ⁊ q̃lr nos debeam° hīe ad demr̄onē. cognito eni ꝙ totū nostrū scire depēdet a cognitiōe medij. sine q idem est a cognitiōe ei° qd̄ qd est. stati appet ꝙ nō possum° plene determiare de demr̄one que est organū ordiatū ad generādū sciaꝫ nisi cōpemus eā ad qd̄ qd est. Volens ḡ phs cōpare demr̄onē ad qd̄ qd est icepit hūc 2ᵐ libruꝫ a scibili ul' a scia. ondēs ꝙ oia scibilia depēdēt a qd̄ qd est. ⁊ qꝛ sic est ne scirem° quō demr̄o faciat sciā e nisi cōpararem° eā ad qd̄ qd est. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs. q̄re hūc librū nō icepit simpl̄r a scire ul' a scibilib°. sꝫ icepit ipꝫ a q̄ōnib°. ¶ Ad qd̄ dōꝫ est ꝙ qō est q. dā mot° admiratiōis. q eni querit admirat. ⁊ q admirat desiderat scire. iō dicit q̄dā ꝙ icepit a q̄ōnib° hūc librū. ut p admirat̄i trahat nos ad desideriuꝫ sciētie. ¶ Possum° tn̄ alr̄ tn̄ dē ⁊ meli°. ꝙ in h̄ 2° agit de iuētiōe medij. Qui aūt uenat mediū ⁊ uult ipꝫ iuēire nōdū scit. sꝫ dubitat ⁊ querit viā quō deueniat ad sciam. Demr̄o ḡ icipit a dubio ⁊ termiat ad sciaꝫ. Demr̄o ḡ est media iter dubitationē ⁊ sciaꝫ. p°us ḡ dubitamus ⁊ querim° mediū: iuēto aūt medio ordinam° ipm in demr̄onē p quā aggn̄at i nobis scia. Dubitatio ergo est mot° animi q mot° mediāte demr̄one tanq; mediante organo apt° nat° est fieri ⁊ termiari ad sciaꝫ. Dubitatio ḡ p̄cedit sciaꝫ. est ḡ itētio phi ꝙ in his que sunt p se q̄cūq; dubitat vult scire. nā i talib° que sūt p se q̄ōnes sūt eq̄les nūo scibilib°. dubitās ḡ si vult scire dꝫ ꝙ sciat p demr̄onē. cū ḡ oēs demr̄ones ⁊ ois scia depēdeat a cognitiōe medij ⁊ a cognitiōe qd̄ qd est. nullus poterit motū sue dubitatiōis finire p demr̄oneꝫ ⁊ puenire ad sciaꝫ. nisi sciat q̃lr demr̄o se hēat ad qd̄ qd est. bn̄ ḡ phs hūc 2ᵐ librū icepit a q̄ōnib° ⁊ a scibilib°. ut ostēdat ꝙ isā q̄ōnes q̄ꝫ scibilia depēdēt a qd̄ qd est. ⁊ ue ex h̄ ulteri° hēat ꝙ opꝫ demr̄onē cōpare ad qd̄ qd est. cū oēs demr̄onēs q̄s demr̄o termiat. ⁊ ois scia quam demr̄o aggn̄at depēdeat a qd̄ qd est. p°us aūt icepit a q̄ōnib° q̄ꝫ a scibilib°. qꝛ in iueniēdo mediuꝫ de q̄ agit i h̄ 2° p° dubitam° ⁊ postea scim°. utile est ḡ querē ⁊ dubitare. sꝫ utili° est scire. tota tn̄ utilitas tā dubitatiōis q̄ꝫ scie a qd̄ qd est dependet. pp qd̄ demr̄atio ad qd̄ qd est cōparāda est. ¶ Ulteri° qꝛ dicimus ꝙ dubitare est utile. Dubitaret forte aliqs utrū de singulis sit utile dubitare. ¶ Ad hoc dōm ꝙ hec dubitatio nō pōt esse de eis de qbus non possumus dubitare. ut siqs quereret utrū eēt utile dubitare de per se notis. ipō facto qō est nulla. qꝛ ipoīe est per se ⁊ pp̄e de talib° dubitare. De his ḡ que sufficiēter cōprehēdimus ad sensuꝫ nō possumus dubitare nisi carerem° aliq̄ sensu. uel id de quo dubitaremus nunq̄ꝫ fuisset in sensu. ut siqs dubitaret niuē eē albā. uel careret visu. uel nunq̄ꝫ vidisset niueꝫ.

Loquẽdo ḡ de his de qb⁹ possim⁹ dubitare dicemus q̄ dubitare idez est q̄ icertũ eẽ. sic ḡ duplex est certitudo: ita dup̄ pōt eẽ dubitatio. est eni certitudo dup̄ ut coiter distiguit: q̄ q̄dã est adhesiõis: ut cũ qs ita firmiter credit ⁊ ita firmiter adheret q̄ nllo mõ dubitat qn sic sit. Alia est certitudo speculatiõis cũ qs ita clare videt ⁊ speculat aliqd qd certũ est sic eẽ. Cũ ḡ q̄rit utruz utile sit dubitare de singulis. si sit qd de dubitatiõe adhesiõis. ⁊ de hac dubitatiõe nõ loquit phs. Attñ q̄dã sunt qb⁹ debem⁹ ita firmiter adherẽ q̄ nõ lz nobis de illis dubitare. ut sũt ea que sũt fidei. sz si loq̄mur de dubitatiõe speculatiõis. sic dubitãs nõ hz oĩmodã ignorãtiã de h̄ de q̄ dubitat. q̄z si oĩmodã ignorãtiã hẽret. nullaten⁹ dubitaret. sic nec rustic⁹ dubitat utr̄ diameter sit simeter coste de q̄ hz oĩmodã ignorãtiã. utilr⁹ ḡ eẽt de te plenã cognitionẽ hẽe. nõ tñ ẽ iutile dubitare. i. aliq̄lẽ cognitionẽ hẽe. añq̄z ḡ sciam⁹ ⁊ anteq̄z puenim⁹ ad sciaz utile est de q̄libet dubitare. ⁊ de q̄libet aliq̄lẽ p̄cognitionẽ hẽe. ut sic dubitãdo admiremur. ⁊ admirãdo possim⁹ in sciaz devenire. ¶ Deinde cuz dicit.

¶ Querimus aũt q̄tuor. q̄z est: propter qd est: si est: quid est.

¶ Enũiat h⁹ q̄õnes. Circa qd duo facit. q̄z p̄° enũiat q̄õnes. 2° oẽs q̄õnes enũiatas reducẽ ad qd qd est. ibi ⌊ Que sim⁹ ãt. ⌋ Circa p̄m tria fac. q̄z p̄° enũiat h⁹ q̄õnes dicẽdo eas esse q̄tuor. 2° exeq̄tur de q̄libet illaz. 3° epilogat circa dete rista. 2ª ibi ⌊ Cũ q̄rit eni utr̄. ⌋ 3ª ibi ⌊ Que qdẽ igit q̄rim⁹. ⌋ Dicit ḡ ⌊ Querimus aũt q̄tuor. ⌋ i. q̄tuor sũt dubitabilia. vz ⌊ q̄z est. pp qd est. si est. ⁊ qd est. ⌋ Nõñ aũt q̄ id de q̄ q̄rit. ul' est simplex. ul' est qd cõpositũ. si est simp̄ de eo erit duplex qd. Una utr̄ sit ⁊ hãc appellat si est. alia qd sit. ⁊ hanc appellat qd est. Alia est qd nõ de simplici nec de te. ut sigitur aliqd sz se. sz de cõposito put oz eẽ aliqd in aliq̄. ⁊ de h̄ non pōt ibi eẽ nisi duplex qd. Una utr̄ h̄ sit in illo: ⁊ hãc appellat q̄z est. i. q̄z est. uel q̄z est i illo. Alia qd est pp qd est. i. pp qd sit i illo. nã cũ scim⁹ eẽ aliqd in aliq̄. querimus qd sit in illo. ⁊ hãc appellat pp qd est. q̄tuor ḡ sunt q̄õnes. due simplices. si est. ⁊ qd est. ⁊ due cõposite. q̄z ẽ ⁊ pp qd est. ¶ Notãdũ ãt q̄ qd simplex dĩt a q̄õne cõposita. q̄z qd simplex q̄rit eẽ simplex. ut si quererẽ de hoĩe ul' de q̄libet alio si est h̄ eẽt querẽ simplr de eẽ ei⁹ utruz hẽt eẽ. Sz qd cõposita nõ q̄rit eẽ simp̄ sz q̄rit ei aliqd sive eẽ sz p̃tẽ. q̄rit eni utr̄ h̄ sit h̄. utr̄ hõ sit alb⁹. ul' utr̄ luna eclipset. h̄ nõ est querẽ simplr utr̄ luna sit. sz utr̄ luna sit tale qd qd patiat eclipsim. ¶ Deide cuz dicit.

¶ Cũ qdẽ eni utr̄ hoc aut hoc sit querim⁹ i nũer ponẽtes. ut utr̄ sol deficiat aut nõ ip̄z q̄z q̄rim⁹. Signũ iuẽiẽtes eni q̄z deficiat: pausamus. Et si in pncipio sciremus q̄z deficeret. nõ querimus utrum deficeret.

¶ Exeq̄t de q̄libet q̄õne. circa qd duo facit. q̄z p̄° exeq̄t de q̄õib⁹ cõpositis ⁊ ponẽtib⁹ in nũz q̄ sũt q̄õnes s̄m h̄ ⁊ s̄m aliqd. sive s̄m p̃tẽ cui⁹ sũt. q̄z est. ⁊ pp qd est. 2° exeq̄t de q̄õib⁹ simplicib⁹ de si est. ⁊ qd est. ibi ⌊ Que dã ãt alio mõ. ⌋ Circa p̄m duo facit. q̄z p̄° exeq̄t de q̄õne. q̄z est. 2° de pp qd est. ibi ⌊ Cũ aũt. ⌋ Dicit ḡ. ⌊ Cũ q̄dã eni ⌋ sup. querim⁹ utr̄ h̄. an sit h̄ ⌋ ⁊ utr̄ h̄ p̄dicatiuz isit tali s̄bo. ⌊ querim⁹ ponẽtes in nuz. ⌋ i. facim⁹ q̄õnẽ cõpositã ⌊ ut ⌋ sup. si queram⁹ ⌊ utr̄ sol deficiat. aut nõ querim⁹ ip̄z. q̄z. ⌋ i. facim⁹ q̄õnẽ cõpositã. querim⁹ eni utr̄ defect⁹ isit soli ⌊ signũ aũt h⁹. Nõ iuenietes enim qd d̄ficit pausam⁹. ⌋ i. cessat talis qd. ul' cessat talis motus dubitatiõis. Et s̄bdit. q̄z ⌊ si in p̄n°. ⌋ i. añ q̄õnẽ factã ⌊ scitem⁹ q̄z deficeret ⌋ sup. soli ⌊ nõ querim⁹ utrũ ⌋ sup. d̄ficiat. ḡ cũ querim⁹ utr̄ sol deficiat signũ est q̄ p hac q̄õnẽ uolum⁹ scire hãc ueritatẽ. q̄z sol deficit. q̄z si scirem⁹ solẽ deficẽ solẽ nõ quererem⁹. ⁊ postq̄z hoc scimus q̄z deficit pausamus. i. desinim⁹ hoc querẽ. ergo talis qd debet uocari quia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cũ aũt sciam⁹ ip̄m q̄z: ip̄m ꝑter qd q̄reremus: ut sciẽtes q̄z luna deficit. ⁊ q̄z mouet terra ꝑpter qd deficit ⁊ ꝑpter qd mouet terra querimus. hec quidez igitur sic.

¶ Determiat de q̄õne pp qd. d. ⌊ cuz aũt scimus ip̄m q̄z ip̄m pp qd querim⁹. ut sciẽtes q̄z deficit luna. ⁊ q̄z mouet terra ⌋ sup. ad cẽtrũ. ul' ad mediuz querim⁹ ⌋ pp qd deficit ⌋ sup. luna ⌊ ⁊ pp qd mouet terra ⌋ sup. ad mediũ. ⁊ s̄bdit. q̄ ⌊ hec qdẽ igit sic ⌊ sup. querãt. ul' sic itelligant queri. q̄z. s. sũt q̄õnes cõposite. ¶ Deide cũ dicit

¶ Quedaz aũt alio mõ querimus: ut si est aut nõ ẽ cẽtaur⁹: aut si est de⁹. Hoc aut si ẽ aut ñ simplr dico. Sz ñ si albũ ẽ aut nõ ẽ

¶ Exequit de q̄õib⁹ simplicib⁹. Circa qd duo facit. q̄z p̄° exeq̄t de si est. 2° de qd est. ibi. ⌊ Cognoscẽtes aũt ⌋ Dicit ḡ q̄ ⌊ q̄dã aũt q̄rim⁹ alio mõ. ⌋ i. simplr nõ p q̄õnẽ cõpositã ⁊ ponẽtẽ in nũm ⌊ ut ⌋ sc. cũ q̄rim⁹ ⌊ si est aut non est centaurus. aut deus ⌋ ⁊ s̄bdit ⌊ h̄ aũt si est aut nõ est. dico. ⌋ i. appello ⌊ simplr sed nõ ⌋ sup. appello eẽ simplr ⌊ si est alb⁹. aut si nõ est alb⁹. ⌋ Si eni q̄ro utr̄ centaurus sit q̄ro de eẽ centauri simplr. sz cũ q̄rit utr̄ sit alb⁹ ul' nõ. nõ est qd de eẽ ei⁹ simplr. sz de eẽ tali. ¶ Nõñ aũt q̄ forte p centaur̄ itelligit aliqd figmẽtũ. sic hyrcoceruus ⁊ chimera q̄dã figmẽta nominãt. talia eni hñt minimũ de eẽ. tales ḡ q̄õnes si res est uel nõ est: pñt fieri de nõ entib⁹ simplr ut figmẽtis. ⁊ ẽr pñt tales q̄õnes fieri de hñtib⁹ maximuz esse. ut de icorruptibilib⁹. iõ phs uolẽs exẽplificare de q̄õne si est exemplificauit de cẽtauro ⁊ de deo. q̄ ãt talis qd. vz si ẽ posset fieri de his q̄ hñt medio mõ eẽ. ut de hoĩe ⁊ de leone. ⁊ de alijs corruptibilib⁹. que nec sunt figmẽta. nec hñt maximũ eẽ. nulli vz eẽ dubiũ. ¶ Deide cuz dicit.

¶ Cognoscentes aũt q̄z est. quid est querimus ut quid est deus: aut quid homo.

¶ Exeq̄t de qd est. d. ⌊ Cog̃scẽtes aũt q̄z est. ⌋ i. si ẽ ⌊ q̄rimus qd est. ut ⌋ sup. sciẽtes si de⁹ est. aut si hõ est. q̄rim⁹ ⌊ qd est deus. aut qd est hõ. ⌋ ¶ Dubitaret forte aliqs utr̄ de figmẽtis possit fieri hec qd. vz qd est. ¶ Dõm. q̄ qd est. vno mõ est p̄cognitio. alio mõ est qd. Nã qd est qd dĩ p nomẽ est p̄cognitio. nã figmẽta nominũ debẽt p̄supponi in q̄libet scia. Ad talia eni non est rõ. eo q̄ sũt ad placitũ. Q̄õnes ḡ de qb⁹ hic phs dicit. nõ sũt q̄õnes de qd nois. q̄z talia nõ sũt ṽe scita. nec sũt uere cõclusa i aliq̄ scia sz sunt q̄õnes de qd rei: sed lz qd nois sit entiũ ⁊ non entiuz. q̄z ipsa figmẽta possunt habere qd nois. tñ qd rei nõ est nisi entiũ. Cognitio enim qd aliqd est loquẽdo de qd rei p̄supponit q̄õnẽ si est. Figmẽtoz̄ ãt talis qd eẽ nõ pōt. signãter ãt phs exẽplificãdo de q̄õne si est exẽplificauit de cẽtauro p qd nõ possum⁹ itelligẽ aliqd figmẽtũ. q̄z talis pōt eẽ qd ẽt figmẽ

toꝛ.ſʒ exēplificādo de qōne qd eſt.nō exēplificauit niſi de entib' ut de deo.qꝛ talis qō ut hic de qōne agit.nō niſi entiū eē pōt.poſſum' aūt ꝑ deū īcelligē celū.uł ad lr̃as ꝓ deū.lʒ ꝓꝑe deo nō cōpetat diffiniri.qꝛ ei non cōpetit finiri nec hēre finē nec teriuʒ.ſʒ h̄ nō obſtat qn de eo poſſit q̄ri qd ē.Nā ſic pōt q̄ri ſi eſt de eo qd nō hʒ eē.ita pōt q̄ri qd eſt de eo qd nō hʒ diffōnē.Nā nunq̄ qō ſupponit id qd q̄rit.Qō ḡ ſi eſt qꝛ q̄rit de eē non ſupponit eē reʒ.lʒ pōt fieri de figmēto.ſic ēt qō qd eſt loquēdo de qd rei.lʒ ꝑſupponat r̄ eē.qꝛ nō pōt eē niſi entiū.nō tn̄ ꝑſupponit id qd q̄rit.Pōt ḡ fieri talis qō de nō hn̄tib' diffōnez.Uł poſſum' dicē ꝙ accipit h̄ qd eſt large.ſm quem modū de ipo rn̄demus ad qd.ut ſi quereret a nobis qd eſt deus.diceremus ꝙ eſt id quo maius cogitari non poteſt.¶ Deinde cum dicit.

¶ Que qdē igit̄ q̄rim' ⁊ que inuenientes ſcimus hec ⁊ tot enim ſunt.

¶ Epilogat circa deteriata.d.[Que qdē igit̄ querim'.⁊ que inuenītes ſcim' h̄ ⁊ tot ſūt.] vʒ q̄tuoꝛ.duo ſim plicia.⁊ duo cōpoſita.Dicit aūt ꝙ que querimus hec inuenītes ſcimus.qꝛ qōnes ſunt eq̄les nūo ſcibilibus.De ſcibilib' eni ꝑ° dubitamus.⁊ tūc querimus.poſtea illa eadē iuenimus.⁊ tūc querēdo dubitam'.iuenien do ea ſcim'.Dicit etiā ꝙ hec ⁊ tot ſunt.qꝛ ipe nō ſolū docuit nos de qōnib' quot ſunt nūo:ſʒ etiā que ſunt ſm ēntiā.qꝛ ois qō uł eſt qō de ſi eſt.uel de qd eſt.uel de qꝛ eſt.uel de ꝓꝑ qd eſt.¶ Deinde cum dicit.

¶ Querimus aūt cū querimus qꝛ aut ſi eſt ſimplr̄ utrū ſit mediū ipſius aut nō.Cum aut cogſcētes aut qꝛ eſt:aut ſi eſt:aut in pte aut ſimplr̄.tūc iteruʒ ꝓpter qd querimus aut quid eſt.⁊ tūc querimus qd ſit mediū.

¶ Enūeratis qōnib' reducit oēs h̄' qōnes ad qōnē vnā.vʒ ad qōnē de medio.Circa qd duo facit.nā cū ſint q̄tuoꝛ qōnes ꝑ° reducit has q̄tuoꝛ ad duas.vʒ ad ſi ē medium.⁊ ad qd eſt mediū.2° reducit has duas ad vnā ibi [Cā qdē eni.] Circa ꝑm tria facit.qꝛ ꝑ° facit qd dem̄ qꝛ mētionē fecerat de eē in pte ⁊ de eē ſimplr̄.exꝑoīt qd appellat utrūq̄ʒ.2° ꝯcludit ꝯnē itētā.vʒ oēz qōnē duplicē.qꝛ ꝑ oēʒ qōnē q̄rit ſi eſt mediū:uł qd eſt mediū.2ᵃ ibi [Dico āt.] 3ᵃ ibi [Cōtigit itaq̄ʒ.] Dicit ḡ querim' aūt cū querim'.qꝛ eſt [q̄ꝛtū ad qōnem cōpoſitā.] aut ſi eſt ſimplex [q̄ꝛtū ad qōnē ſimplicem utrū ſit mediū ipſi'.aut nō.[q.d.ꝙ he due qōnes.qꝛ eſt in cōpoſitis.⁊ ſi eſt in ſimplicib' nō faciūt niſi vnaʒ qōnē.vʒ utꝝ ſit mediū.uł ſi eſt mediū.Et ſbdit ꝙ [cū aut cogſcētes] ſcimus [aut qꝛ eſt.] mediū [aut ſi ē] ſup.mediū [aut in pte.aut ſimplr̄.] Iteꝝ querimus ꝓꝑ qd [q̄ꝛtū ad qōnes cōpoſitas.[aut qd eſt [q̄ꝛtū ad ſimplices [⁊ tūc querimus qd ſit mediuʒ.[q.d.ꝙ he due qōnes.vʒ ꝓꝑ qd eſt in cōpoſitis.⁊ qd eſt i ſimplicib'.nō faciūt niſi vnā qōnē.vʒ qd ſit mediū.tūc ḡ eſt ſupplenda rō.qꝛ ſi eſt ⁊ qꝛ eſt.nō faciūt niſi vnā qōnē.vʒ ſi eſt mediū.⁊ qd.⁊ ꝓꝑ qd eſt.nō faciūt niſi vnaʒ aliā.vʒ qd eſt mediū.o ēs he q̄tuoꝛ qōnes nō ſunt niſi due.vʒ ſi eſt mediū.⁊ qd eſt meduꝫ.¶ Nōn̄ᵐ aūt ꝙ h̄ qd dicit.cogſcētes āt aut qꝛ eſt.aut ſi eſt.aut in pte.aut ſimplr̄.pōt duplr̄ legi.ꝑ° ut referant̄ ſingula ſingulis.ut in pte referat̄ ad qꝛ eſt.⁊ ſimplr̄ referat̄ ad ſi eſt.ut ſit ſēſus.cogſcētes aūt qꝛ eſt.qd ideʒ eſt.qd aut in pte.aut cogſcētes ſi eſt.qd idē eſt.qd aut ſimplr̄.tūc in pte querimus ꝓꝑ qd ⁊ ſimplr̄ quid.quid ſit aūt in parte.⁊ ſimpliciter.ſtatim dicetur.Uel pōt aliter legi.ut eodē accipiat̄.qꝛ eſt ⁊ ſi eſt.Nā cū ſup̄' dixit cogſcētes.qꝛ eſt.querim' qd eſt.ꝑ qꝛ eſt.itellexit ſi eſt.tūc eſt ſic ſēſus.qꝛ cū cogſcim' de aliq̄ qꝛ eſt.uł ſi eſt.⁊ h̄ uł i pte q̄ꝛtū ad qōnes cōpoſitas.uł ſimplr̄ q̄ꝛtū ad ſimplices.⁊ h̄c ſciēdo ſciem' ſi ē mediū.⁊ q̄rim' ulteri' qd i ſimplicib'.⁊ ꝓꝑ qd i ꝯpoſitis.ut ſciam' qd ſit illd mediū.¶ Dubitaret forte aliq̄s quō ſi eſt.⁊ qꝛ eſt.q̄rūt ſi mediū eſt.⁊ qd ⁊ ꝓꝑ qd q̄rūt qd eſt mediū.¶ Dōm ꝙ ſi eſt.⁊ qꝛ eſt.nō dr̄nt ut patuit.niſi qꝛ ſi eſt.q̄rit eē ſimplr̄ ut ſi eſt luna.aut hō.ſʒ qꝛ eſt q̄rit eē i pte qꝛ q̄rit aliq̄d de aliq̄.ut q̄rit paſſionē de ſbo.uł aliq̄d aliō ꝑdicatū.Nō eni qō qꝛ eſt q̄rit utꝝ hō ſit ſimplr̄.ſʒ utꝝ ſit riſibilis uł utꝝ ſit aliq̄d aliō.⁊ ſic dr̄nt ſi eſt.⁊ qꝛ eſt.qꝛ qō vna q̄rit in ſimplicib'.alia querit in cōpoſitis:ſic dr̄nt qd eſt ⁊ ꝓꝑ qd eſt.qꝛ qd q̄rit qd eſt in ſimplicib' ⁊ ꝓꝑ qd querit in cōpoſitis.¶ Hoc viſo dicamus ꝙ nulla qō de q̄ h̄ agit̄ querit de ꝑncipijs uł de cāis ſm ſe ſʒ querit de cātis uł de ꝑncipiatis.Nā ꝑn̄ᵃ non ſunt uere ſcita.imo ſunt itellecta.Qōnes ḡ que ſunt eq̄les nūo his que uere ſcim'.nō ſunt de ꝑncipijs ſm ſe.uel ſi ſunt de ꝑncipijs h̄ eſt in ordine ad ꝑncipiata ſm ſe.Ergo ſolū querim' de cātis.⁊ de ꝑncipiatis.Eſſe aūt cauſatoꝝ ſiue illa cāta ꝓferantur modo ſimplici.ſiue modo cōpoſito eſt ex ſuis cāis.Dubitare ergo de aliquo cāto an ſit:eſt dubitare an hēat cāʒ ſui eē.ex q̄ eni ſupponit̄ tā de ſimplici q̄ʒ de cōpoſito ꝙ eſt qd cātuʒ.qꝛ alr̄ nō eēt qd dubitabile.cū eē cāti nō ſit niſi ex cā.dubitare an cātū ſit eſt dubitare an ſit cā.⁊ per ꝯn̄s an ſit mediū.qꝛ eā eſt mediū ad īferēdū ſuum cātū.ḡ ſiue queras.qꝛ eſt ut in cōpoſitis.ſiue ſi eſt.ut in ſimplicib' ſemꝑ queris ſi eſt cā uł ſi eſt mediū.¶ Rurſus qū ſcimus cātū hēc cāʒ.tūc querim' qd ſit illa cā.qꝛ querendo in ſimplicib' qd ſit illud cātū.in cōpoſitis h̄ querēdo querim' ꝓꝑ qd ſit tale cātū.Nā ſcire cāʒ q̄re aliq̄d ſimplr̄ ſit.h̄ eſt ſcire ſuā qdditateʒ ꝑ quā ſimplr̄ eſt.ſic etiā in cōpoſitis querē ꝓꝑ qd h̄ īſit illi.h̄ eſt querē qd ſit cā talis īherētie.Ergo ſic ſi eſt in ſimplicib' ⁊ qꝛ ē in cōpoſitis q̄rūt ſi eā eſt.uł ſi eſt medium.ita qd eſt in ſimplicib'.⁊ ꝓꝑ qd in cōpoſitis querūt qd ſit illa cā ⁊ qd ſit illd mediū.Ois ḡ qō eſt de medio.uł de cā i ordie ad cāta.nā de cāis ⁊ ꝑncipijs ſʒ ſe nō pōt eē qō:qꝛ talia ſʒ ſe ſūt ꝑ ſe nō.⁊ talia ſʒ ſe nō ſūt ſcibilia ſʒ itelligibilia.ſʒ lʒ ꝑn̄ᵃ ſʒ ꝙ hꝰ ſint ꝑ ſe nō.tn̄ nō eſt ꝑ ſe notū quō oia ꝯtinent̄ in ꝑncipijs.iō ois qō eſt de ipis cāis ⁊ de ipis ꝑncipijs.⁊ in ordie ad cāta ⁊ ad ꝑncipiata.¶ Dubitaret forte aliq̄s quō ois qō eſt de cā in ordie ad cāta.uł de ꝑncipijs i ordie ad ꝑncipiata.ſiue de medio in ordie ad ꝯnes.¶ Dōʒ ꝙ cū cātū ꝓbat̄ ꝑ ſuam cām.uł cū ꝯ aliq̄ demr̄at̄ ꝑ aliq̄ ꝑncipia uł ꝑ aliqd medium.quererim' de illis ꝑncipijs ⁊ de illo medio.utrum poſſint demr̄ari uł nō:qꝛ ſi poſſint demr̄ari nō erunt ꝑnᵃ ſimplr̄.qꝛ hn̄t alia ꝑoꝛa ꝑnᵃ.Pꝛinᵃ aūt ſimplr̄ ſūt idemr̄abilia.⁊ talia opʒ ꝙ ſint ꝑ ſe nota uł q̄ſi ꝑ ſe nota.de talib' ḡ ſm ſe nō eſt qō.qꝛ nō ſūt dubitabilia.ſʒ lʒ nō ſit qō de ipis medijs uł de ipis ꝑncipijs ſʒ ſe.qō tn̄ eſt de ipis ſʒ ordinē ad cāta ⁊ ad ꝑncipiata.Uel uero magis ꝓꝑe loq̄mur ois qō de ipis ꝑncipijs ⁊ de ipſis cāis ꝓut ad ea ordinant̄ ꝑncipiata ⁊ cāta.uł ois qō ē de ipis medijs ꝓut ad ea ordinant̄ ꝯnes.¶ Dicem' ḡ ꝙ in nob duplex eſt mot'.Unus dubitatiōis.⁊ iſte īcipit ab effectu ⁊ rēdit in cāʒ.Iſteq̄ mot' nihil aliud q̄rit niſi iuenire eām.⁊ iō ois qō dī eē de ipa cā uel de ipo medio.Ali' eſt mot' certitudīs.⁊ iſte īcipit a cā ⁊ rēdit in effectū.Pꝛītes eni effectū dubitam' ⁊ q̄rimus cāʒ.Cū āt iā hēm' cām ꝑ eā iā certificatā.⁊ ꝑ ipaʒ ſm certitudinē rēdimus in effectū.¶ Deide cum dicit.

¶ Dico āt qꝛ eſt aut ſi ē i pte ⁊ ſimplr̄:i pte qdē utruʒ deficit luna aut augeť.Si enim eſt aliq̄d aut nō eſt aliq̄d i hꝰ ingrim'.ſimplr̄ aūt eſt ſi eſt aut nō eſt luna aut nox.

¶ Exponit se qd appellauit simplr. & qd in pte. d. [Di co aūt q2 ē aut si ē i pte. aut simplr.] i pte qdē ut utrū deficiāt luna aut augef. Si eni ē aliqd aut nō ē aliqd hu⁹ qrim⁹ [ ] q. d. q sic qrendo nō qrim⁹ si luna sit simplr sz si sit aliqd tale. ul nō sit aliqd tale: ut puta si aliqd ē augmētabile. uel aliqd defectibile uel nō est aliqd hoꝝ. Et sbdit [simplr at est.] sup. qō [si est aut nō est luna aut nox] s. aut si ē ul nō ē. Cū eni qrim⁹ de luna ul de nocte. si est ul nō est. qrim⁹ de eē eoꝝ simplr. ¶ Deide cū dicit.

¶ Cōtigit qdē itaqz in oibus qōnib⁹ querere: aut si est aut quid est medium.

¶ Cōcludit 3nē itēiā. vz q oēs he qtuor qōnes nā sunt nisi due. vz si est mediū. & qd est mediū. ið dicit q [cōtigit itaqz i oib⁹ h⁹ qōnib⁹.] i. in oib⁹ his qtuor qōnib⁹ [qrē] sup. duo [aut si est.] mediū [aut qd ē mediū.]

¶ Causa quidē enim mediū est. In oibus aūt talibus hoc querit utrū deficit. utrū sit aliqd mediū aut non. Post hoc scientes quia est quid igitur hoc sit querimus.

¶ Postqz phs oēs has qtuor qōnes reduxit ad duas. vz ad si est mediū & ad qd est mediū. In pte ista reduc oēs qōnes ad qōnē vnā. Propter qd sciēdū q oēs qtuor qōnes nō pnt reduci ad vnā. hoc est pp dīa que est inter eas. Nā si nō eēnt qōnes differētes oēs qōnes eēnt vna qō. Si g dubiū ē de vnitate h ē pp dīa que ē inter eas. Possumus aūt dicē quō iter h⁹ qōnes est triplex dīa. Una dīa est put q2 est cōparaf ad qd est. Alia est put q2 ē cōpaf ad qōnē si ē. Tertia dīa put qd ē cōparatur ad pp qd ē. Possēt aūt & assignari 4ª dīa & qnta & sexta. sz de hoc in qōnib⁹ dicef. Ad pns aūt phs uolēs pbare oēs has qōnes eē vnā qōnē. q2 qlibz qō ad quācūqz qōnē cōpata vnā & eādē qōnē dic. tria facit. q2 p° ondit q est vna qō q2 est & qd est. 2° q est vna si ē & q2 ē 3° q est vna qd est & pp qd ē. Ul q idē est iūctio eī⁹ est ondē q oēs he qōnes sunt vna qō. & q h⁹ vnitas nō tollif ex eo qō q2 ē differt a qd est. nec ex eo q q2 ē differt a si est. nec ex eo q qd est differt a pp qd. 2ª ibi [Cā eni ipsi⁹.] 3ª ibi [In oib⁹ eni his.] Dic g q [cā qdē eni mediū est.] q. d. q in demrātiōib⁹ idē est mediū & cā. Et sbdit q [in oib⁹.] s. qōnib⁹ [hoc qrif.] s. mediū & cā. g oēs qōnes sūt vna qō. Et q oēs h⁹ qōnes sint vna qā h ondit. & p° ex eo q sūt eadez qō q2 & qd. Un sbdit. ut [utruz deficit.] i. qō illa q qrit. utꝝ luna deficiat eē [utꝝ sit mediuz aliqd. aut nā. postea h sciētes q2 est.] s. mediū [qd igif sit h.] i. qd igr sit mediū [qrimus] g tā qō q2 est. qz qō qd est pnt dici vna qā. q2 utraqz est qō medij. lz alr & alr. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Causa eni ipsius est eē. Nō hoc aut h. s substātiā simplr aut nō simplr s aliqd eorū que sunt p se aut s'm accidēs medium.

¶ Ondit q oēs he qōnes sūt vna qō. q2 idē qrit qa est & si est. Circa qd duo facit. q2 p° facit qd dictū est. 2° q2 mētionez fecerat de eē simplr. & de eē s'z qd exēplificat de utraqz ibi [Dico aūt simplr.] Dicit g q [mediuz est eni cā ipsi⁹ eē nō hoc aut hoc. sz s'bm simplr. aut nō simplr. sz aliqd eorū q sūt per se. aut s'z accēns.] q. d. q siue qraf eē simplr: cuiusmodi qrif de s'bo. qd nō est eē hoc aut h. sz est eē simplr. siue queraf eē nō simplr. sz eē aliqd. s. s'm qd cuiusmodi est eē eoꝝ q sunt p se. ul p accēns. sp in oib⁹ talib⁹ cā que qrif est ipz mediū. g oēs tales qōnes sūt vna qō. s. qō medij. ¶ Notādū aūt q de s'bo pt qri aliqd simplr. & non simplr. ut de luna pt queri aliqd simplr. ut cuz nō qrif utruz hoc sit. aut nō sit h. ut utrum sit eclipsata. aut non. sz utꝝ sit simplr. & tunc est qō si est. aut ēt de s'bo. ut de luna pt qri nō simplr. ut cū qrif de ea aliqd eoꝝ que sūt ei p se. ul p accēns & tūc est qō q2 est. Siue g qraf de luna qztuz ad eē simplr. siue qztuz ad eē aliqd. sp qrif cā & mediū hui⁹ eē. g qō q2 ē. & si ē. ē vna qō. vz qō cāe ul medij. ¶ Dubitaret forte aliqs quō demro possit uti his q sūt p accēns. ¶ Dōm. q sicut ineē p se hz suā cām. ita ineē nō p se hēt suā cāz. Nā si affirmatio est cā affirmatiōis. & negatio est cā negatiōis. ut si hie p se angulū est cā p se hie tres & nō hie p se angulū est cā nō p se hie tres. Dicem⁹ eni q lz idē sit triāgulus & pn^m figuraꝝ. naz triāgulus est pn^m oiuz figuraꝝ rectilineaꝝ. q2 in ipz resoluunf oēs figure tales. Hoc tn nō obstāte q idē sit pn^m figurarū & triāgulus. attn triāgulus hēt tres in eo q triāgulus nō in eo q pn^m ita q accidit p° figuraꝝ hie tres. Nā triāgulus hēt angulū extrisecū s'm q ipz & p se. nō s'm q pn^m figuraꝝ. Ex h g posset fieri demro. & q triāgulus hz tres p se. & q pn^m figuraꝝ p accēns. Esset eni pª demro talis. qcqd p se hz angulū extrisecū p se hz tres. triāgulus est h⁹. g & c. 2ª aūt demro esset talis. cuicūqz accidit hie angulū extrisecū. accidit hie tres. pn^m figuraꝝ est h⁹. g & c. Ex q pz q sic scia est de corruptibilib⁹ & de mobilib⁹. put de eis siūt icorruptibiles & imobiles rōnes. ita scia demrātia pōt uti his q sūt p accēns put in talib⁹ iuenif aliqd p se. Naz sic est p se q id qd p se hz āgulū extrisecū. q p se hz tres. ita est p se q cui accidit hie talez angulū. q ei accidit hie tres. Cā g hie p accēns tres est cā hie p accēns angulū. Siue g queraf de re qztū ad esse simplr. siue non qztuz ad esse simplr: sed put hz esse s'b aliq passione: siue illa passio insit p se siue p accēns: semp in oib⁹ talib⁹ querif mediuz & cā & oēs tales qōnes sunt vna questio. ¶ Deide cū dicit.

¶ Dico āt simplr subiectū ut lunā aut terrā aut triāgulū. Quid āt est defectū & eqlitatē ul iequalitatē & si i medio sit aut nō sit.

¶ Q2 fecerat mētionē de eē simplr & de eē aliqd. siue de esse qd. siue s'z qd: nūc exponit qd sit utrūqz. d. [Dico āt simplr s'bz ut lunā aut terrā. aut triāgulū.] i. tūc querif de s'bo qztū ad eē simplr cū qrif de luna s'z se ul de terra ul de triāgulo. Et s'bdit [qd aūt est.] i. nūc querimus de aliq qd. s. s'm qd & s'z pie cū querim⁹ [defectū] qztū ad lunā. nō utꝝ sit simplr. s'z utꝝ deficiat: ul nō deficiat [& eqlitatez ul ieqlitatē] qztū ad triāgulū ut cū nō querimus de triāgulo utꝝ sit simplr: sz utruz habeat duob⁹ rectis equales ul non equales [& si in medio sit aut non] qztū ad terram utꝝ 3ueniat ei ista passio. s. uel esse in medio uel non. ¶ Deide cuz dicit.

¶ In oibus enim his manifestū est q idē sit querere qd qd est & ppter quid est.

¶ Ondit q oēs he qōnes sunt vna qō. q2 idē qrit qd & pp qd. Circa qd tria facit. q2 p° hāc vitatez 3cludit ex dictis. 2° ad hāc vitatē pbādā adducit rōnes nouas. 3ª 3cludit 3nē itentā. s. q oēs he qōnes sunt vna qō. vz medij. 2ª ibi [Amplius quidem est defectus.] tertia ibi [Quod qd est igif.] Dicit ergo [In oibus enim his.] i. in oib⁹ his qōnib⁹. In oib⁹ eni his in qb⁹ querimus ul de s'bo qztū ad eē simplr. uel qztū ad eē qd. [manifestū est q idē sit qd qd est & pp qd est.] ¶ Notādū aūt q ex dictis pōt patē q idem sit querē qd & pp qd. q2 utraqz est qō medij. utraqz eni querit qd sit mediū. Dicem⁹ eni q sic se hz si est ad q2 est. q2 utraqz est qō medij. & utraqz qrit si est mediū. sic se hz qd est ad pp qd est. q2 utraqz est qō medij. utraqz eni querit qd sit mediū. Si g ex dictis manifestū sit q idez qrit q2 est. & si est. ex dictis manifestū eē debet q idez querit qd & pp qd. ¶ Notādū aūt q phs hic videf 3tradicere his que inferius dicet. Dicef enim infra q quid. & ppter quid non idem dicit. Sed quid est demrātionis 3 ut ibi dicef. pp qd aūt demrōnis pn^m. s'z quō hec 3trāi.

fia soluit in lectiōe illa. Item aūt speculandum est. dicet. ubi de h spālia mouebit qō. Cui ḡ cure est nūc hāc cō troūsiā scire soluēt: qōnē de h ibi motā legēdo pcurrat. ¶ Dubitaret forte aliqs. qr vr phs isufficiēter pbare qᵭ qōnes oēs sūt vna qō. vz qō mediū. nā cū q̄tuor sint qōnes pñt sex modis cōbinari. ipe aūt nō exeqt nisi de trib⁹ cōbinationib⁹. Ondit eni supra qᵭ idē querit qd est τ qa est. qr utraqz q̄rit mediuz. 2° execut⁹ est de aliq̄ cōbinatione qᵭ idē q̄rit si est sbm simplr τ qr est aliqd eoꝝ q̄ sūt nō simplr. ut qō idē q̄rit qr ē. τ si est. qr utraqz q̄rit utꝝ sit mediū. 3° execut⁹ est de cōbinatiōe 3ª. ita qᵭ idē q̄rit qd est. τ pp qd est. Adhuc ḡ deberet exeq de trib⁹ aliis cōbinationib⁹. vz qō idē q̄rit. qr est. τ pp qd est. τ si est. τ qd est. τ si est. τ pp qd est. ¶ Dōz qᵭ he tres cōbinatiōes de qb⁹ auctor nō facit mētionē cōprehēdunt τ manifestant per alias cōbinatiōes de qb⁹ facit mētionē. Nā pbatū fuit in pª cōbinatiōe qᵭ idē querebat qr est. τ qd est. τ in 3ª qᵭ idē q̄rit qd. τ pp qd. Relinquit ḡ cōbinatio a phō illa tacita qᵭ idē. s. q̄ret qr τ pp qd. Nā si idē q̄rit qr τ qd. idē q̄rit qd. τ pp qd. ḡ de pº ad ultimū idē q̄rit qr τ pp qd. ¶ Rursus qm qr est ad pp qd est. se hēt sic si est. ad qd est. si idē q̄rit qr est τ pp qd est: idē q̄rit si est τ qd est. ¶ Ulteri⁹ si idez q̄rit si est τ qd. cū idē q̄rat qd τ pp qd. pñs est qᵭ idē q̄rat si est τ pp qd est. Oēs ḡ qōnes idē q̄rūt cōbinādo eas oibus modis. q̄s cōbinatiōes lz nō oēs ponat phs sm se: per eas tn̄ q̄s ponit alie leuiter ut pz pūt hēri. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs. utꝝ si est τ qd est. q̄rant de passione. Dōni qᵭ si est τ qd est pp̄e q̄runt de sbō. τ si q̄rant de passiōe h nō est pp̄e de passiōe put passio est. sz put aliqd qd est passio τ accñs vni⁹ est sbm alteri⁹. ut triāgulus q pōt eē accñs ligni ul' cupri est sbz de hīc tres. de triāgulo ḡ ut est qddā ens sm se pōt q̄ri si est simpr ut est qddā ens eens sb aliq̄ passiōe pōt q̄ri qr est sb passiōe illa. Sic ēt qd est pp̄e q̄rit de ipo sbō. ita qᵭ si est. τ qd est pp̄e sunt qōnes sbi. qr est τ pp qd est pp̄e sūt qōnes passiōis. Attn̄ oēs he qōnes q̄tuor extēdi pñt tam ad passionē q̄z ad sbm. Nā de passiōe de q̄ scim⁹ qr est ut hēt eē in aliq̄ sbō possum⁹ scire si est ut est qddā res sz se. siue ut est res alicui⁹ p̄dicamēti. Et de eadez passiōe de q̄ scim⁹ pp qd est put sem⁹ eaz ihērētie e⁹ in subō. possum⁹ scire qd est ut est qddā ens sz se. imo illa eadē diffō q̄ dicit pp qd passiōis. put passio est in sbō. dicit qd passiōis. put est passio tanq̄z qddā ens diffinituz. ut si diffiniret qd est eclipsis diceret qᵭ est p̄uatio luīs in luna obiectu terre. τ si q̄rat pp qd luna eclipsat. hoc idē rñdet. Et sic oēs he q̄tuor qōnes extēdunt ad passionē τ ad accñs. ita oēs pñt extēdi ad sbaz. ut aial. ut est qddā ens in se pōt q̄ri si est. τ qd est. τ ut p̄dicat de alio pōt sciri qr est. ut qr ista est uera. hō est aial. uel qr aial est in hoie. τ sciēdo qr est aial in hoie. poterim⁹ inuestigare pp qd est. ita qᵭ illō idē qō est qd aialis sm se erit pp qd ei⁹ ut hēt eē in aliq̄. ut si q̄reret qd est aial sz se diceret qᵭ est suba aiata sēsibilis. τ si q̄reret pp qd est aial in aliq̄. h idē rñdet. Nā iō est aial in hoie: qr est in eo sba aiata sēsibilis. semp ḡ rō pmi termini. s. rō p̄dicati est mediū in demrone. Ad pbādū eni aial eē in hoie nō accipiet pp̄a diffō hois. sz diffō aialis. Nā eē i aliq̄ est ꝯditio p̄dicati nō ꝯditio sbi. τ demrātio que pbat aliqd eē in aliq̄ accipiet p medio pp̄e loquēdo diffōnē p̄dicati nō diffōnē sbi. ¶ Dicem⁹ aūt pōo mō qr utrū aliq̄ mō diffō sbi ingrediat demrōnē. τ quō se hēat ad demrōnē in sequētib⁹ appebit cū disputabim⁹ de medio demrōnis. Ad pñs aūt scire sufficiat qᵭ illō qō est qd passiōis. ul' cuiuslibet p̄dicati. ut est qddā ens sz se est pp qd ei⁹. ut hēt eē i aliq̄. Pp̄e ḡ loquēdo: qōnes simplices sūt sbaꝝ. qr pp̄e sba est ens sm se. vñ de ea pp̄e q̄rit si est. τ pp̄e sba hēt qdditatē simplicez. vñ de ea pp̄e q̄rit qd est. Attn̄ si est. τ qd est q̄ sūt pp̄e qōnes subē: extēdunt ad accñs. ut hēt rōnē sbi. extēdunt etiā nō solū ad accñs. ut hēt rōnē sbi. sz etiā ut hz rōnē p̄dicati. Nā ipm accñs qō est p̄dicatū: dato qᵭ nullū esset subz. lz nō posset itelligi sine subō: sigtur tn̄ ut est aliqd in se. ut si diceret. albedo est. τ sigtur ut est aliqd i alio ut si diceret. corp⁹ est albū. Ut at sigtur albedo. ut aliqd sm se. sic extēdunt ad ea qōnes simplices si est. τ qd sz ut sigtur ut aliqd in aliq̄ sic sūt de ea qōnes cōposite qr est. τ pp qd est. Et sic si est τ qd ē sūt pp̄e qōnes sbe extēdunt tn̄ ad passionē. sic qr est. τ pp̄e qd est. sunt pp̄e qōnes passiōis. extēdunt tn̄ ad ipaz sbaz. Nā si accidēs positū in subō lz ex h nō fit sba. hz tn̄ quēdā modū subē. ex eo qᵭ obstat ipsi v̄bo. ut si diceret albedo ē. τ ex h extēdunt ad accñs qōnes simplices sic suba posita in p̄dicamēto hz quēdā modū accñtis. ut si dicat. hō est aial. hic aial nō sigtur. ut aliqd p se exñs. sz ut aliqd in hoie. pp̄e ḡ loquēdo ipsi⁹ subē nō est demrō. attn̄ ad ipaz subaz extēdunt qōnes cōposite. τ ipa suba ut est aliqd in aliq̄ pōt aliq̄ mō demrari de illo. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs quomō accipiant he qōnes. ¶ Dōz. qᵭ he qōnes nō dr̄nt sm subaz τ mām. Nā de q̄cūqz pōt ꝯcludi aliqd de aliq̄. pñt oēs he qōnes q̄ri. vñ mālr τ sbiue oēs qōnes sunt eedē. qr oēs de eadez re pñt q̄ri. Dr̄nt tn̄ rōne τ ꝯsideratiōe. Nā ut res aliq̄ ꝯsiderat sm se sic q̄runt de ea qōnes simplices. si est τ qd est. sz put est i alio sic qōnes cōposite qr est τ pp qd est. sic etiā ipz subz put est aliqd sm se q̄runt de eo qōnes simplices. put est aliqd sub alio qōnes cōposite. Dicem⁹ ḡ ut coiter ponit qᵭ est. pōt eē 2ᵐ adiacēs τ 3ᵐ adiacēs. Si est 2ᵐ adiacēs sic idicat eē simplr. ut si dicerem triāgulus est. uel luna est q̄ztum ad subiectum. uel etiā q̄ztū ad passionem. ut si diceret. defect⁹ est. ul' eq̄litas est. τ sz hoc formant qōnes simplices. Sicut eni q̄rimus si luna est. τ scito si est q̄rimus qd est: sic ēt possem⁹ querēs si defect⁹ est. τ scito si est possem⁹ querē qd est. Aliqñ aūt est sigtur ut 3ᵐ adiacēs. τ sic nō dicit eē simplr sz eē illō qō ponit in p̄dicamēto. ut si diceret luna est defectibilis. ly est. nō dicit eē ipsi⁹ lune simplr. sz dicit eē aliqō qō hz sub tali passiōe. τ sm h fiunt qōnes cōposite. vz qr est. ut utꝝ sit uerū qᵭ defect⁹ sit in luna. ul' qᵭ luna sit sub defectu. τ scito qr est inuestigabimus pp qd est. ita qᵭ illō idē qō qd est ipsius defect⁹ ut sigtur sm se est pp qd ei⁹ ut sigtur ut aliqd in aliq̄. illō idē qō rñdet ad qd est defect⁹ cū est ponit 2ᵐ adiacens rñdebit ad pp qd luna est defectibilis. ¶ Adūtēdū tn̄ qᵭ nō est alia cā q̄re defect⁹ sit in luna. τ q̄re luna sit sb defectu. Diximus eni in p̄cedēti qōne qᵭ diffō passionis siue diffō p̄dicati est mediuz in demrone. qr demratio demrat eē aliqd in aliq̄. τ ista est ꝯditio p̄dicati nō sbi. Ne ḡ cauillet cauillator. τ dicat qᵭ sic demratio demōstrat eē aliqd in aliq̄ qō est ꝯditio p̄dicati. ita demrat aliqd eē sb aliq̄ qō est ꝯditio sbi. ex q̄ vr seq qᵭ si arguebat qᵭ diffō p̄dicati eēt mediū ut vr. pōt ēt argui qᵭ diffinitio sbi sit tale mediū. Sz h nihil arguit. qr ut diximus non est aliq̄ alia cā. quare subiectuz sit sub passione. τ quare passio sit in sbiecto: τ illa causa debet accipi ut est passiōis: nō ut est sbieeti. τ inde est qᵭ est per se τ sz qᵭ ipz. τ talia denotātia cālitatē q̄re sbz sit sb passione. ul' q̄re passio sit in sbō. ut pbabat in pº p̄oꝝ in illo caplo. Reduplicatiue aūt sūt ꝯditiōes p̄dicati nō sbi. imaginabimur qᵭ sbm accipiet. ut aliqd p se. τ ut fundamētū alioꝝ. Ea aūt que pbant de subō hēbūt cām sui in esse. τ q̄re sint in subō τ illa cā erit in demrone mediū. que erit pp̄ter quid passionis qᵭ si aliqs volēs defendere positionez dicat qᵭ ipm subiectū habet causam sui esse. τ illa cā est cā passionis. τ per illam cām poterit demōstrari passio. dato qᵭ hec ꝯcedat qᵭ per talem cām pōt fieri demōstratio: illa cā nō ingrederetur demonstrationē ut est cā subi sm se. qr tunc demratio

eēt de aliquo absoluto. sed si igredieť demonstrationē ħ erit, put est cā sbi ī ordie ad passionē. Quicqd āt est cā sbi ī ordie ad passionē. ul' q̄ idē est q̄cqd est cā q̄re sbz sit sb passiōe. ul' q̄re passio sit ī sbo. de necītate ē cā passiōis. nō āt est de necītate cā sbi. Nō eni angulū ex trisecū nullā cālitatē hēt respcū triāguli. sz solū q̄ triāgulus sit sb hīe tres. ⁊ īterpō terre nullā cālitatē hēt respectu lune ītu se. sz respectu lune ut est sb eclipsi. Sig hītudo necīa. ⁊ ut est necīa est attēdēda ī demrone. qr illō qō est cā q̄re sbz sit sb passiōe necīa est cā passiōis. Nā aūt necīa est cā sbi dato q̄ idē eēt cā sbi ⁊ passiōis ⁊ p illō fieret demro' illō nō īgrederet demrone: ut est cā sbi. dato q̄ idē eēt cā sbi. sz cā īherētie passiōis. ḡ pter qd passiōis semp est mediū ī demrone. Ex qr idez est pp qd ⁊ qd. diffō passiōis est mediū ī demrone. sz de hac mā adhᵉ īferiᵒ disputabimᵒ. Nā ī lectiōe illa. Est aūt q̄rūdā qdē altera cā. disputabimᵒ de medio demōstratiōis. ubi ondemᵒ onīuc ⁊ ad īpoīe q̄ diffō sbi in demrone potissima mediū eē nō possit. Ad pīs āt scire sufficiat q̄ ille q̄tuor qōnes de eadē re fieri pūt ſm q̄ mālr ⁊ alr accipit. iō nō dint he qōnes mālr ⁊ sbīue. sz fo'alr ⁊ ſm ɔsiderationē. ℭ Ulteriᵒ forte dubitaret aliqs quō he due qōnes reducunť ad duas. ⁊ quō ad unā. ℭ Dōz q̄ he qōnes potissime accipiēde sūt. put passio īest sbo. qr de ħ ē demō. ⁊ de ħ ē uere scīa. Hoc ḡ mō qōnes erūt eq̄les nūo hīs q̄ uere scimus. Cōstat aūt q̄ passio ⁊ q̄dlibet accīs nō est ens: nisi qr ē entis put pbati hēt ī 7ᵒ ⁊ 4ᵒ mete. Illa ḡ eadē cā p quā passio sigtur ut ens sz se. illa eadē erit cā p quā sigtur passio ut ens in alio. Nō ē eni alia cā q̄re defectᵒ sit: ⁊ q̄re defectᵒ sit ī luna. Oēs ḡ qōnes q̄rūt hāc cāz: ⁊ ħ mediū. ⁊ ħ mō oēs qōnes sūt una qō. ⁊ sūt oēs qōnes due qōnes. qr ista cā pōt q̄ri duplr. utꝝ est. ⁊ qd ē. Rursus oēs he qōnes sūt q̄tuor. qr utꝝ ē de defectu pōt q̄ri duplr. Uno mō simplr. ut cū ē. ponit 2ᵐ adiacēs. ut si q̄ratur utꝝ defectus sit. ⁊ hec uocať si est. Alio mō ſm appositionē. ut si ponať est 3ᵐ adiacēs: ut si querať utruz defectᵒ sit in luna. ⁊ hec uocať qr est. Sic etiam qd est mediū pōt q̄ri duplr ul' simplr. ut si q̄rať qd est defectᵒ ul' cōposite. ut si q̄rať ppter qd defectᵒ est in luna. ḡ oēs he qōnes sunt q̄tuor put diuisicanť per utrū est mediū. ⁊ qd est mediū. ⁊ per simplex ⁊ cōpositū. ⁊ sūt due put diuisicanť solū per utꝝ est mediū ⁊ qd est mediū nō hīta ɔsideratiōe de simplici. ⁊ de cōposito ⁊ sūt oēs una qō put oēs sunt de cā ⁊ de medio īherētie passiōis ad sbz. ℭ Ulteriᵒ forte dubitaret aliqs cū hᵉ dicanť eē q̄tuor qōnes. ⁊ etiā in libro topicoꝝ assignent q̄tuor. quō he qōnes differūt ab illis. ℭ Dōm q̄ diuisio qōnū in libro topicoꝝ. est ſm sbz ⁊ māz. ħ aūt ſz ɔsiderationē ⁊ formā. Nā ipa ɔsideratio est qd formale scīa. Pōt aūt de eadē re mālr deteriari in pluribᵒ sciētijs. nō aūt de eadē re formalr ⁊ ſm ɔsiderationē. Accipiamus ḡ ħ p ūitate q̄ ipa ɔsideratio sit qd formale ī talibᵒ. ſm ħ ḡ dicemᵒ q̄ diuisio qōnum hic tradita est ſm dr̄ias formales nō māles. nā de eadē re ut patuit alr ⁊ alr ɔsiderata pūt oēs he qōnes q̄rī. sz diuisio facta ī libᵒ topicoꝝ est p dr̄ias māles. Nō eni eadē res est ppriuz ul' accīs. ul' genᵒ ul' accīs. ul' diffō ⁊ accīs. Illa eni q̄tuor pdicata. vz genᵒ ⁊ accīs: diffō ⁊ ppriū mālr ⁊ realr dīne. Est eni aliqd in diffōne de q̄ nō pdicať genᵒ ⁊ qō nō est realr ⁊ eēntialr ipz genᵒ: sic ps nō est essentialr ⁊ realr ipz totū. ut dīs. pp qō pz q̄ alr diuidunť qōnes siue pblemata in libᵒ topicoꝝ. ⁊ alr hic. ℭ Ulteriᵒ forte dubitaret aliqs quō ille qōnes reducunť ad istas. ℭ Dōz. q̄ oēs ille qōnes sūt multe mālr. sed nō sunt nisi una qō formalr. cuz ḡ q̄tuor sint ille. ⁊ q̄tuor iste. oīno opposito mō se hūt iste ⁊ ille: qr iste oēs sunt unū mālr qr oēs sunt de eodē. s. de cā ⁊ de medio. Sz aūt sūt plēs. ut si sūt q̄tuor ħ erūt formalr ⁊ ſz ɔsiderationē. put eadē res alr ⁊ alr ɔsiderata ad idē mediū pōt q̄druplr cōpari. ut de eodē dfectu. ⁊ respcū eiusdē iterpōnis terre pōt q̄ri si hz mediū. ⁊ qd est tale mediū ⁊ si uerꝝ sit: qr īsit. ⁊ pp qd īsit. Oēs ḡ he qōnes sunt una qō mālr. ⁊ oēs qōnes libri topicoruz sunt una qō formalr. qr sunt solū qō q̄a. Oīa eni pblemata tradita in libro topiᶜᵒ Aristotelis nō pūt reduci nec ad si est. nec ad qd est. nec ad pp qd. sed solū ad q̄a p se. ⁊ pᵒ. ⁊ imediate. Nā illa pblemata oīa arguūt put est. ponit eē 3ᵐ adiacēs. ut si ħ est genᵒ huiᵒ: ul' diffō huiᵒ. Nūq̄ aūt ponit eē 3ᵐ adiacens q̄ sit qō simplex. sz semp erit qō ponēs in nūz nō q̄re ħ sit sz q̄re ħ sit in ħ. Cū ḡ qōnes simplices sint si ē. ⁊ qd est. qōnes libri top. ab istis duabᵒ qōnibᵒ sunt absolute. ℭ Rursus cū dialeticus nō pcedat nisi p q̄dā coīa. ⁊ cū siliᵒ topicus non sit p cām. nec faciat scire sz opinari qōnes nō erūt pp qd qr nō erūt p cām. oīa ḡ erūt q̄a. Probabiť eni ibi p q̄sdā ɔsideratiōes logicas ⁊ coēs. qr ħ pdicatū est genus ad suas spēs. ul' qr hec est diffō hᵒ: ul' qr ħ est ppriū. siue qr ħ est accīs. oēs ḡ ille qōnes formalr sunt una qō. s. q̄a. mālr aūt sunt qōnes plēs. ℭ Deide cum dicit.

ℭ Ampliᵒ qd ē defectᵒ. puatio lumīs a lūa ob terre obz. ⁊ pp qd est dfectᵒ. aut pp qd deficit luna pp defectū luīs opposita terra

ℭ Adducit nouas rōnes ad ondēdū q̄ idē sunt q̄a. ⁊ pp qd. Circa qō tria facit. qr pᵒ declat ħ p exēplū nāle. ut p defectū lune. 2ᵒ p exēplū musice: ut p armoniā. 3ᵒ p signū nāle declat ⁊ ondit q̄ oēs qōnes sunt una qō. 1ª ibi⌊ Quid est armonia. ⌋ 3ª ibi⌊ Q. āt sit mediū. ⌋ Dicit ḡ. ⌊ Ampliᵒ aūt manifeste ⌋ sup. appet p exēplum q̄ idē sit qd. ⁊ pp qd. qr si querať ⌊ qd est defectᵒ ⌋ sup. rīdebiť q̄ sit ⌊ puatio luīs a luna a terre obiectu. ⌋ i. ab iterpōne terre. ⌊ ⁊ ⌋ si q̄riť ⌊ pp qd est dfectᵒ. aut pp qd luna deficit ⌋ sup. rīdebiť idē. vz ⌊ ppter defectum luminis iterposita terra. ⌋ ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Quid ē ɔsonātia. rō nūoꝝ ī acuto ⁊ graui. pp qd ɔsonat acutū graui. pp id q̄ rōnē hēt nūoꝝ acutū ⁊ graue utꝝ sit ī nūeris rō ipoꝝ accipiētes aūt qr est qō ergo est ratio.

ℭ Ondit idē p exēplū musicū. nā idē est. qd est armonia ⁊ pp qd est armonia. nā si q̄rať ⌊ qd est armōia. ⌋ i. ɔsonātia. rīdebiť q̄ est ⌊ rō nūoꝝ ī acuto ⁊ graui. ⌋ ⁊ si querať ⌊ pp qd ɔsonat acutū ⁊ graue ⌋ rīdebiť idē. vz ⌊ pp id q̄ acutū ⁊ graue hūt rōnē nūoꝝ. ⌋ i. hūt pportionē nūalē ad iuicē. ḡ qd est armonia. ⁊ pp qd est armonia non querūt nisi unū ⁊ idē mediū unā ⁊ eādē cāz. vz rōnem nūoꝝ ul' pportionē nūalē ſm acutū ⁊ graue. ⁊ nō soluz pp qd est idē qō qd est sz ēt qr est. q̄rit de eodē de q̄ q̄rit qd. Iō sbdit q̄ q̄rētes ⌊ utꝝ sit nūs rō. ⌋ i. pportio ⌊ ipsoꝝ. ⌋ i. acuti ⁊ grauis ⌊ accipiētes q̄a ē. ⌋ i. hᵒ rō. ⌊ Quid est ḡ rō illa ⌋ su. q̄runtᵒ. q. d. q̄ qn̄ scimᵒ qr est mediū. utputa qn̄ scimᵒ qr est rō q̄runtᵒ qd sit mediū ⁊ qd sit illa rō. ḡ de eodē medio q̄runt ⁊ qr ⁊ pp qd. ℭ Dubitaret forte aliqs quō armonia siue ɔsonātia sit rō nūoꝝ. i. pportio nūalis ſm acutū ⁊ graue. ℭ Dōz q̄ nō est ɔsonātia eiusdē ad seipz. nec eēt ɔsonātia īter aliq̄ si semp illa starēt in eodē tono. Ex hoc aūt sumiť ɔsonātia. qr supiora ɔsonāt īferioribᵒ. sicut dyapason que est octaua ɔsonat cum toto. ⁊ dyapenta que est q̄nta cōsonat cū eodē. in ɔsonātia ḡ semp sunt alique note supiores ⁊ alique īferiores. Uox aūt quāto supior tāto magis acuta. q̄to īferior tāto grauior. Sed' ita diffiniť acutū q̄ in pauco tpe mouet multuz. ⁊ diffiniť sic graue. q̄ multo tpe mouet parū. Multū aūt ⁊ paucū siue parū sunt dīe nūi. si ḡ ɔsonātia est rō. siue pportio ſm acutū ⁊ graue. Et acutū ⁊ graue sibiīuicē pportionātur

sm̃ modũ multũ ꝛ paucũ. ꝛ multũ ꝛ paucũ sunt diffe nũales. opꝫ ꝙ ꝯsonãtia sit q̃dã rõ. siue q̃dam ꝓportio nũalis repta in acuto ꝛ graui. ¶ Uel possum⁹ aliter dicẽ ꝙ musica est deñũo relato ad sonũ. Nã sm̃ hãc artẽ dicit musica sm̃ ꝙ in uarijs ictib⁹: ꝛ in uarijs repcussionib⁹ cãntib⁹ sonũ hẽt eẽ aliq̃ ꝯsonãtia. Sonus ḡ ut refert ad musicã nõ hẽt rõnẽ ꝯtinui: sed magis hẽt rõnẽ nũi. qꝛ opꝫ sonũ illũ de quo se itromittit musica. siue sit in chordis siue in fistulis: siue in uocib⁹ cãtũ eẽ ex mltis repcussionib⁹. Sonus ḡ ille nõ erit ꝯtinuus. Lõsonãtia ḡ nõ est passio ꝯtinui: sꝫ est passio nũi. ḡ cũ sit q̃daꝫ rõ ꝛ q̃dã ꝓportio: erit ꝓportio nũalis: put nũs repit in sonis: sꝫ nũs q repit in sonis: nõ est nisi sm̃ acutuꝫ ꝛ graue. put vnus son⁹ est altior ꝛ acutior alio. Lõsonãtia ḡ erit rõ nũalis sm̃ acutũ ꝛ graue. ꝛ qꝛ sic ẽ: oẽs q̃ões facte de ꝯsonãtia querũt hĩ⁹ rõnẽ. ut si querat si est ꝯsonãtia. h est querẽ si est talis rõ. Si aũt querat utꝝ uex sit ꝙ ꝯsonãtia sit in aliq̃b⁹ sonis: erit idẽ querẽ ꝙ utꝝ talis rõ sit sic in sonis illis. s. est: qd est ꝯsonãtia. ꝛ pp qd est. h idẽ querũt oẽs q̃ões. Oẽs ḡ q̃ões sunt de qõ qd est. siue de medio. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Quod ãt sit mediũ qõ ostdit q̃ncũqꝫ mediũ sensibile est. querimus eni nõ sentientes: ut defectũ si est aut nõ. Si uo eẽmus sup lunã non utiqꝫ quereremus: nec si sit nec pp qd: sed simul manifestuꝫ eẽt utiqꝫ.

¶ Ostdit per signũ sẽsibile ꝙ oẽs q̃ões sint eadẽ qõ. vꝫ qõ mediũ. Circa qõ tria facit. qꝛ p̃⁹ facit qõ dcm̃ est. 2⁰ remouet quãdã cauillationẽ. 3⁰ ostdit oẽs q̃ões esse eandẽ q̃õnẽ. ꝛ ueritatẽ hẽt in his que sunt simplr ꝛ in his que nõ sunt simplr. 2ª ibi Ex eo eni. 3ª ibi hoc aũt est. Dicit ḡ ꝙ aũt sup. oẽs q̃ões sint eadẽ qõ ꝛ ꝙ sint qõ eiusdẽ mediũ. ostdit qꝛ qñ est medium sẽsibile si nõ sentimus. i. si nõ videm⁹ illõ mediuꝫ. tũc querim⁹ de illo medio ut defectũ lune qñ nõ videm⁹ qñ luna deficit. tũc q̃rim⁹ si est talis defect⁹. ꝛ si luna deficit. sed si videm⁹ quõ luna deficit. nõ queremus de defectu ei⁹. Jõ sbdit. ꝙ si essemus ḡ sup lunã qñ. s. luna deficit. ita ꝙ manifeste videremus qñ se iterponit terra nõ utiqꝫ quereremus neqꝫ si est talis defect⁹ neqꝫ pp qd sit neqꝫ sup. qd sit. sed sicut mediũ est utiqꝫ. qꝛ si est. ꝛ qd est ꝛ pp qd est. ꝛ totum. uel simul manifestuꝫ eẽt utrũqꝫ. i. utraqꝫ qõ. ꝛ an sit. ꝛ qd sit. ꝛ ẽt pp qd sit totũ notum eẽt ꝙ nõ eẽt. nisi oẽs iste q̃ões ptinerẽt ad mediũ. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ex eo eni ꝙ sentim⁹ ꝛ uñe nob scm̃ ẽ scire sꝫ qd ẽ ẽ ꝙ nũc obijcit. ꝛ mãifestũ ẽ ꝙ nũc deficit. ex his ãt utiqꝫ uñe scm̃ est. Sic igit diximus ꝙ qd ẽ scire idẽ est ꝛ pp qd est.

¶ Remouet q̃zdã cauillationẽ. Posset eni qs dicẽ ꝙ si eẽmus sup lunã qñ eclipsat nesciremus ipaꝫ eclipsari qꝛ sẽsus nõ est nisi ꝑticularis. scia aũt est ulis. ¶ Ad h rñdẽ dũ ꝙ lꝫ sẽsus sit ꝑticularis. ex ipo tñ ꝑticulari scõ in sensu. fiet ulẽ in nr̃o itellectu. iõ ait. Aut ex eo eni qõ sentimus factũ est nob scire. Et sbdit ꝙ sensus qdẽ eni est ex eo ꝙ nũc obijcit. s. ꝙ nũc iterponit terra ꝛ manifestũ est sup. p sensuꝫ ꝙ nũc deficit luna sꝫ ex his utiqꝫ sup. factis in sensu factum est ulẽ sup. i itellu. ꝛ qꝛ sic est ꝙ qñ videm⁹ mediũ nihil q̃rim⁹ oẽs q̃ões idẽ q̃rũt. Jõ sbdit ꝙ sic igit diximus ꝙ qd est. ꝛ pp qd est scire idẽ ꝛ etiã si est. oĩa entꝫ ista idem querũt qꝛ oĩa querũt de medio. ¶ Deide cum dicit.

¶ Hoc aũt aut est simplr ꝛ nõ eorum que sunt hoc aliquid: aut eoꝝ que isunt ut qñ duo recti aut qñ maius aut minus.

¶ Ostdit ꝙ h. vꝫ ꝙ oĩs qõ q̃rat idẽ. ꝛ ꝙ oĩs qõ sit de medio ṽitatẽ hꝫ tã in his que sũt simplr q̃z in alijs. iõ ait Hoc qdẽ vꝫ. ꝙ oẽs q̃ões idẽ q̃rũt. ꝛ ẽt ꝙ nõ sit qõ nisi de medio aut est simplr. ꝛ nõ est eoꝝ q̃ isũt aliqd aut aliqd eoꝝ q̃ isũt. q. d. ꝙ h ṽitatẽ hẽt tã ĩ his q̃ nõ sũt aliqd sꝫ sunt simplr. ut cũ est qõ de eẽ simplr. ut cũ est ponit eẽ 2ᵐ adiacẽs: q̃z ĩ his q̃ nõ sũt simplr. sꝫ in sũt aliqd ut qñ ãguli triãgli sũt duo recti. aut qñ est magis aut qñ ẽ min⁹. Si eni q̃rerꝫ utꝝ ãguli triãgli sũt duo recti: uel sint plus: uel sint min⁹ q̃z duo recti. nõ eẽt qõ de eẽ simplr sꝫ de eẽ h: nõ eni ex h q̃reret utꝝ triãglus sit. sꝫ utꝝ sit h. i. hñs talẽ passionẽ. In oĩb⁹ ḡ his q̃õnib⁹ siue q̃rat de eẽ simplr: siue nõ. semp est hoc uex ꝙ oĩs qõ est de medio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quod quidẽ igit oĩa que queruntur mediũ questio sit manifestum sit.

¶ Lõcludit ꝯnẽ itẽtã. d. ꝙ qdẽ igit oĩa que querũt sit questio mediũ. i. ꝙ oẽs q̃ões sunt de qõ qd est. ꝛ de medio manifestum est sup. per iam dicta.

Quomõ aũt ꝙ qd est demrẽt ꝛ qs modus itroductiõis ꝛ qd est diffõ ꝛ quoꝝ dicamus opponentes primum de ipsis.

¶ Postq̃z phs ꝓbauit: ꝙ oẽs q̃ões sint de qõ qd est. siue de medio: ꝛ totũ scire nr̃m depẽdet ab ipo qõ qd ẽ. siue a medio: cũ q̃ões nr̃e determinent p demrõnẽ. ꝛ cũ scite nr̃m sit p demrõnẽ. iõ in pte ista declat quõ qõ qd est se hẽat ad demrõnẽ. Circa qõ duo faẽ sm̃ ꝙ circa h duplr ꝓcedit. Nã p̃⁹ ꝓcedit q̃si arguẽdo ꝛ opponẽdo: ꝛ q̃si p q̃dã coĩa. 2⁰ ꝓcedit p magis ꝓpa ꝛ magis ṽitatẽ determinãdo ibi Iteꝝ ãt speculãdũ ẽ. Circa p̃ᵐ tria faẽ. qꝛ p̃⁰ p̃mittit q̃tuor q̃ i arguẽdo ꝛ opponẽdo hẽt deterĩare circa qõ qd est. 2⁰ ostdit a q̃ illoꝝ q̃tuor sit icipiẽdũ. 3⁰ exeq̃t de vnoquoqꝫ illoꝝ q̃tuor. 2ª ibi Prin̄ᵐ ãt. 3ª ibi Dubitabit aũt aliqs. Dicit ḡ. Quõ ãt qõ qd est demrãt. q. d. ꝙ illõ est vnũ circa qõ ꝓponim⁹ arguẽ. vꝫ utꝝ qõ qd est demrãt. ꝛ qs sit modus itroductiõis. q. d. ꝙ istõ est aliõ qõ uolumus arguẽdo declare. ꝙ si qõ qd est nõ demraret. quõ possum⁹ itroducẽ in ipꝫ. ꝛ quõ ipm possum⁹ uenari. ꝛ q̃lr deuenitemus in cognitionẽ ei⁹. utꝝ via sillogistica. ut utꝝ. s. possit h fieri p sillꝫ reduplicatiuũ: uel p diuisiuũ: uel q̃lr. Et qd est diffõ. ecce 3ᵐ circa qõ ꝓponit arguẽ. vꝫ qd sit qõ qd est siue qd sit diffõ. utꝝ. s. sit idẽ qõ demrãtio. Et q̃rũ. ecce 4ᵐ. vꝫ q̃rũ sit diffõ. utrũ. s. eoꝝ quoꝝ est demrãtio. Et sbdit dicemus de ipsis primũ opponẽtes. q. d. ꝙ de ipsis que posita sunt. p̃mo exequit arguẽdo ꝛ opponẽdo. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Principium aũt futuroꝝ ꝙ uere sit magis proprium habitis rõnibus.

¶ Declarat a quo istoꝝ q̃tuor est icipiẽdũ. d. ꝙ principiũ aũt futuroꝝ. i. dicẽdoꝝ sit ꝙ uere sit magis ꝓpriũ. i. magis ꝯueniẽs rõnib⁹ hitis. i. sequẽtib⁹. Illis eni dñr eẽ ad iuicẽ hita q̃ se hñt ꝯñter. ¶ Notãdũ aũt ꝙ in cognitiõe nr̃a vĩ ꝙ oĩm sit p̃n̄ˡᵉ. Qui ḡ vult d̃ter minare de diffõne ꝛ de demrõne p̃n̄ᵘᵐ a q̃ est icipiẽdũ est ipm diffinibile ꝛ ipm demrãbile. Jõ p̃⁰ icipiẽdũ est a q̃õne 4ª. vꝫ q̃ꝝ est diffõ siue que sũt diffinibilia. utꝝ. s. eadẽ sint diffinibilia ꝛ demrãbilia. ¶ Deide cũ dicit

¶ Dubitabit eni utiqꝫ aliqs utꝝ sit idem ꝛ sꝫ idẽ scire diffõne ꝛ demrõne aut ipoẽ. Diffõ eni qõ qd ẽ scire videt. qõ qd est ãt oẽ ulẽ est ꝛ p̃dicatiuũ est. Sillogismi qdeꝫ

aliq sũt puatiui: alij aũt nõ uñes: puta quiq̃ dẽ in secũda figura puatiui oẽs sunt. in ter tia võ non vniuersales.

Exeq̃r de pdictis q̃tuor ⁊ exeq̃r de eis arguẽdo ⁊ opponẽdo sic dicebat se uelle exeq. Circa qð q̃tuor facit. qr pᵒ exeq̃r de q̃rto. vz q̃rũ est diffõ: ⁊ q̃ sunt diffinibilia. utrũ sint eadẽ. s. diffinibilia ⁊ demr̃abilia. 2ᵒ exeq̃r de 3ᵒ. vz qd sit diffõ. utruz sit idẽ q̃ demr̃atio. 3ᵒ exeq̃r de 2ᵒ. vz qd sit modus itroductiõis: ⁊ qd sit modus ueniẽdi diffõnẽ utrũ via sillistica reduplicatiua: uel diuisiua uel q̃liter. 4ᵒ exeq̃r de pᵒ. vz utrũ qð qd est demr̃ẽ. 2ᵃ ibi. Manifestũ eñ utiq̃ diffõ. 3ᵃ ibi. Ipsiᵘ aũt qð quid est. 4ᵃ ibi. Qualr̃ igif diffinies. Circa pᵐ duo facit. qr pᵒ compat diffinibilia ad demr̃abilia. 2ᵒ epilogat circa determiata. ibi. Manifestũ itaq̃. Diffinibilia aũt ad demr̃abilia pñt tripl'r cõparari. pᵒ utrũ ois demr̃abilia sint diffinibilia. uel qð idẽ est: utrũ oiuz q̃ est demr̃atio sit diffõ. 2ᵃ compatio põt eẽ q̃trum ad ɔũsam huiᵘ. utrũ oia diffinibilia sint demr̃abilia. 3ᵃ cõparatio põt eẽ pticularis. utrũ vniᵘ alicuiᵘ eiusdẽ possit eẽ sil' demr̃atio ⁊ diffõ. Tria ĝ fac. qr pᵒ pbat q̃ nõ oia demr̃abilia sunt diffinibilia. 2ᵒ pbat ɔũsam q̃ nõ oia diffinibilia sunt demr̃abilia. 3ᵒ declarat q̃ nullius eiusdẽ sil' est diffõ ⁊ demr̃atio. 2ᵃ ibi. Nõ aũt. 3ᵃ ibi. Sz utrũ si nõ ois. Circa pᵐ tria facit: qr pᵒ ostendit de oibᵘ demr̃abilibᵘ gñalr̃. q̃ nõ oia demr̃abilia sũt diffinibilia. 2ᵒ ostẽdit h' de demr̃abilibᵘ p pmã figurã spãliter: q̃ nõ oia talia sunt diffinibilia. 3ᵒ epilogat circa determinata. 2ᵃ ibi. Postea neq̃. 3ᵃ ibi. Nũ qui igif. Dicit ĝ. Dubitabit aũt aliq̃s utrum sit. i. ptigat scire idẽ ⁊ sm idẽ p diffõnẽ: ⁊ scire p demr̃atiõnẽ sur ipose. vz q̃ sit idẽ diffinibile ⁊ demr̃abile. ⁊ pᵒ exeq̃r q̃ nõ est idẽ scire p diffõnẽ ⁊ demr̃ationẽ: qr nõ est idẽ eẽ diffinibile ⁊ demr̃abile q̃tũ ad demr̃atioñẽ gñalr̃: qr nõ oia demr̃abilia sũt diffinibilia. Jõ ait diffõ qdẽ eñi qð qd ẽ vi scire. i. vz facẽ scire qð qd est aũt oẽ est uñe pdicatiuũ. Diffõ eniz pdicat' uñr ⁊ affirmatiue de suo diffinito. Silli aũt alij sũt puatiui. alij qdẽ nõ uñes sic in scða figura. sũt qdẽ oẽs puatiui. In 3ᵃ aũt figura sũt qdez oẽs nõ uñes. i. particulares. Formet' ĝ sic rõ. diffinibilia: uel ea quoruz est diffõ sunt oia uñia affirmatiua: sed nõ oia demr̃abilia: nec oia sillogiçabilia sũt uñia affirmatiua: qr q̃daz sũt puatiua: q̃dã pticularia. ĝ nõ oia talia sũt diffinibilia. Dubitaret forte aliq̃s: qr cũ hic agar de sill'is demõstratiuis: vz q̃ nulli sũt tales pticulares: qr cũ pticularũ nõ sit scia: ꝫ eoꝝ nõ erit demr̃atio. Dicẽdũ q̃ scia p se est uñium. põt aũt eẽ pticulariũ: inq̃tũ uñia pñt ad pticularia applicari: ut medicᵘ per sciam quã hẽt de uñi curat hũc egrũ pticularẽ applicãdo suã sciam uñez ad hũc pticularẽ. sic ⁊ demr̃ationes p se ⁊ directe sunt de uñibᵘ. pñt aũt esse de pticularibᵘ: put illa uñia pñt ad pticularia applicari. Dicemᵘ eñi q̃ demr̃atio est qðdam organũ ipsiᵘ itell'a ducẽs ipm in sciam. Sic ĝ se habẽt uñe ⁊ pticulare ad itell'm: sic suo mõ poterũt se ita hẽe ad demr̃ationẽ. Cõstat aũt q̃ per se ⁊ directe uñe est obiectũ itellect'. ĝ per se ⁊ pmo itellectᵘ itelligit uñe. põt ĝ itelligẽ pticulare per reflexionẽ applicãdo se sensui: sic directe ⁊ p se demr̃ar uñe. põt eñ illa demr̃atio uñis applicari ad aliqð pticulare. Deinde cum dicit.

Postea neq̃ eoꝝ q sũt i pma figura oĩuz ẽ diffõ: ut q̃ ois triãgulus duobᵘ rectis eq̃les hẽt tres. Huiᵘ aũt rõ est q̃m scire demr̃atiue ẽ demr̃ationẽ hẽe. q̃re si i talibᵘ demr̃atio ẽ: manifestũ q̃ ipsoꝝ nõ erit diffõ.

Ostẽdit h' spãliter de pma figura: q̃ nõ oia que sũt demr̃abilia sũt diffinibilia. Circa qð q̃tuor facit sm q̃ q̃tuor rõnes adducit ad ppositũ. 2ᵃ ibi. Sciet eni. 3ᵃ ibi. Sufficit aũt fides. 4ᵃ ibi. Amplius si diffõ. Dicit ĝ q̃ postea neq̃ eoꝝ oiuz que sũt in pmis figura est diffõ. ut q̃ ois triãgulus hẽt tres angulos eq̃les duobᵘ rectis. h' est aũt demr̃abile p pmã figuram: ⁊ tñ nõ est diffinibile. Et subdit q̃ huiᵘ rõ est. vz q̃ demr̃abile p pmã figurã nõ est diffinibile. q̃m demr̃atiue scire est demr̃ationẽ hẽe. q̃re si est demr̃atio in talibus que sciunt' per demr̃ationẽ manifestũ est q̃ nõ erit diffõ ipsoꝝ. vis ĝ huiᵘ rõnis in h' ɔsistit. demr̃abilia sciunt' per demr̃ationẽ: ĝ taliũ nõ est diffõ. Dubitaret forte aliq̃s vñ sequit' hec ɔña. q̃ si uñia affirmatiua que demr̃ant' p pmã figurã sciunt' per demr̃ationẽ q̃ taliũ nõ sit diffõ. Dõm q̃ ea quoꝝ est diffõ nõ sciunt' per demr̃ationẽ. Nihil ĝ qð scit' p demr̃ationez hẽt diffõnẽ: qr q cq̃d scit' per demr̃ationẽ non põt sciri nisi hñs demr̃atione eiᵘ. Si ĝ aliqð demr̃abile eẽt diffinibile: tũc demr̃abile posset sciri per diffõnẽ. ⁊ si posset sciri per diffõnẽ: posset ĝ sciri sine demr̃atiõe qð est icõueniẽs. Uel põt h' alr̃ declarari: ⁊ in idẽ redit. Naz vniᵘ scibilis ut dicet' ifra vnᵘ est potissimᵘ modus sciẽdi. Si ĝ demr̃abile potissime scit' per demr̃ationẽ nullum demr̃abile erit diffinibile: qr diffinibile potissime scit' per diffõnẽ. ipsa ĝ uñia affirmatiua: qr sũt spra nata sciri per demr̃ationẽ: ɔñs est q̃ nõ hẽant diffõnem. Adũtẽdũ aũt q̃ rõ q̃re demr̃abile nõ est diffinibile est: qr oẽ demr̃abile est qd cõplexũ. diffõ aũt nõ est cõplexoꝝ: sed simpliciũ. hois eni albi nõ est diffõ: ut pbatur in. 7. meᵗᵉ. demr̃at' enim passio de sbo. h' aũt totum sil' passio ⁊ sbm diffõnẽ nõ hẽt. diffõ enim est sermo declaratiuus alicuiᵘ nãe uel eẽntie. Qð ĝ nõ dicit vnam eẽntiã nec vnã nãm diffõne caret. Subã ĝ qr hẽt eẽntiã vnã per se existẽ hẽt diffõnẽ simplicẽ. Accñs autem qr dicit eẽntiã vnã depẽdẽtẽ hẽt diffõnẽ per additamẽta. Cõplexũ aũt qr nõ dicit eẽntiã vnã diffinitione caret. Deinde cum dicit.

Sciet eni utiq̃ aliq̃s ⁊ sz diffõnẽ nõ hñs demr̃ationẽ. nihil eni phibet nõ sil' habẽ.

Adducit scðam rõnẽ. d. Sciet enim aliq̃s sup. affirmatiuũ sm diffõnẽ. nõ hñs in demr̃ationẽ q: nihil eni phibet hẽe illa duo nõ sil' est ĝ vis rõnis huius q̃ nõ necesse est de quolibet uñi affirmatiuo hẽe sil' diffõnẽ ⁊ demr̃ationẽ. nã q̃olibet tale demr̃abile esset diffinibile. Dubitaret forte aliq̃s vñ sequit' hec ɔñs q̃ si nõ est necesse de talibᵘ uñibᵘ affirmatiuis sil' habẽ diffõnẽ ⁊ demr̃ationẽ q̃ hᵒᶜ demr̃abile nõ sit diffinibile. Dicẽdum q̃ hec ɔña hẽt vificari h' mõ. qr si esset diffõ oium taliũ demr̃abiliũ per pmã figurã. tũc eẽt p se q̃ demr̃abile affirmatiue eẽt diffinibile. ⁊ si p se demõstrabile eẽt diffinibile: ɔñs eẽt q̃ demr̃atio eẽt diffinitio. ⁊ si demr̃atio eẽt diffõ de nullo tali possemᵘ hẽre diffõnẽ de quo nõ hẽremᵘ demr̃ationẽ. Si ĝ nõ necesse est hẽe sil' diffõnẽ ⁊ demr̃ationẽ diffõ nõ eẽt demonstratio. ⁊ per ɔñs diffinibile nõ eẽt demr̃abile. si ĝ diffinitio nõ respicit ea que sunt per accñs: oꝫ q̃ hitudo i talibᵘ sit hitudo per se. per se aũt non põt eẽ hitudo demõstrabilis ⁊ diffinibilis nisi demr̃atio esset diffõ. vñ faciẽda est vis in textu phi. Utrũ idẽ sm idẽ cõtingat scire p demr̃ationẽ ⁊ p diffõnẽ. uel idẽ sz idẽ sit diffinibile ⁊ demr̃abile. nã nõ est icõueniẽs q̃ idẽ sm aliud ⁊ aliud sit demr̃abile ⁊ diffinibile. nã idẽ aliq̃d simpl'r ⁊ sm se sumptũ est diffinibile. cõplexũ alteri ⁊ faciẽs ppõnẽ cũ ipso est demr̃abile. sed si idẽ sm idẽ sive uñr in oibᵘ demr̃ationibᵘ siue in pma figura tñ eẽt diffinibile ⁊ demr̃abile uel gñalr̃ h' ɔtingeret q̃ demr̃atio eẽt idẽ q̃ diffõ. uel saltẽ in pma figura h' vitatẽ hẽret. cũ ĝ h' falsum sit: qr possumᵘ hẽe diffõnẽ alicuiᵘ nõ habẽdo

demr̄ationē:nō oē demr̄abile ē̄t p̄ p̄mam figurā est dif finibile.imo nullū tale ē diffinibile. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Sufficit aūt fides ex iductione.nihil eni aliqñ diffinientes cognoscemus.neqȝ eoꝝ que per se sunt neqȝ ẜm accidens.

¶ Adducit ad h̄ tertiā rōnē.d. [Sufficit autē fides]ad h̄ ostēdēdū[ex iductiōe.nā aliqñ diffiniētes.nihil eni cognoscim⁹.neqȝ eoꝝ que sūt p se neqȝ eoꝝ que sūt p accñs.]nō est ḡ oē demr̄abile diffinibile.imo loq̄ndo eodē mō ꝛ p se nullū demr̄abile est diffinibile.q̄ꝛ si idē ẜm idē eēt demr̄abile ꝛ diffinibile non possem⁹ de illo h̄re diffōnē nisi scirem⁹ ea que eī īsūt ꝛ que pñt pba ri de ipo p demr̄ationē. Sȝ iducēdo in multis videm⁹ q̄ multotiēs diffiniēdo aliq̄d nihil scim⁹ de his que insūt ei.ꝛ nō solū nihil scim⁹ de eis que īsūt ei p se ꝛ que pñt de eo ꝯcludi p demr̄ationē:sed ē̄t non est necē nos scire ea que īsūt ei per accñs.nō ergo eodē mō cōpaꝶ aliq̄d ad diffōnē ꝛ ad demōstrationē.nec idē ẜm idem est diffinibile ꝛ demōstrabile. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ampli⁹ si diffinitio substātie alicui⁹ notificatio est manifestuȝ q̄ nō sunt substāne.

¶ Adducit ad h̄ q̄rtā rōnē.d.[Ampli⁹ si diffō ē q̄dā cognitio sube]h⁹ͥ aūt que demr̄anꝶ[manifestū est q̄ nō sūt sube]q̄ȝ sup.non erit diffō eoꝝ quoꝝ est demr̄atio. ¶ Notādū aūt q̄ diffō p se ꝛ p̄mo est subarū:ut sumūtur ẜm se ꝛ simplr̄.demr̄ationes aūt nō sunt h⁹ͥ:q̄ꝛ nō sunt subarū ẜm se ꝛ simplr̄:sed magis sunt per se passiones ut sunt in substātys.nō ergo eorūdē erit diffinitio quoꝝ est demōstratio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quoniā q̄dē igiꝶ nō est diffinitio omnis cuius est demōstratio manifestū est.

¶ Epilogat circa determinata.d.[Qm̄ q̄dē igiꝶ nō est diffō ois cuius est demr̄atio manifestū est.]¶ Notandū aūt q̄ p̄bus de his rōnib⁹ imo oēs si bñ inspiciantur ꝯcludūt utrūqȝ.vȝ q̄ nō sit diffinitio quoꝝ est demōstratio:nec ecōuerso. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quid aūt cui⁹ est diffō:nunq̄d oīs demōstratio ē aut nō vna q̄dē unicȝ rō ꝛ de h̄ ea dē est.vni⁹ eni inq̄ntū vnuȝ vna est scia. q̄re si uere scire demr̄atione est sciam h̄re: accidet q̄ddā ipossibile.diffinitionē enim habēs sine demōstratione sciet.

¶ Adducit rōnes ad ꝯūsȝ ptē.vȝ q̄ nō sit demr̄atio oīs cui⁹ est diffō.circa q̄d duo facit ẜm q̄ duas rōnes adducit.2ᵃ ibi[Ampli⁹ p̄ncipia.]Dic ḡ.[Quid est aūt cui⁹ est diffō.nunq̄d est oīs cui⁹ est demr̄atio.]q.d.nū q̄d oē diffinibile est demr̄abile:aut nō est.Et subdit q̄[vna q̄dē iā rō ē ꝛ de h̄ eadē]cū supiorib⁹.q̄ꝛ[vnius eni inq̄ntū vni⁹ vna est scia:q̄re si scire demr̄abile ē demr̄ationē h̄re.accideret q̄ddā ipoꝰe]si ponaꝶ diffinibile demr̄abile[diffōnē eni h̄ñs sine demr̄atione sciet.]q.d.q̄ si diffinibile eēt demr̄abile:cū possum⁹ h̄re diffōnē anteq̄ȝ h̄eam⁹ demr̄ationē seq̄reꝶ h̄ icōueniēs q̄ illō q̄d poniꝶ eē sīl diffinibile ꝛ demr̄abile possem⁹ scire p diffōnē anteq̄ȝ h̄erem⁹ de ipso demr̄ationē.posset ḡ sciri aliq̄d demr̄abile anteq̄ȝ h̄eꝶ de eo demr̄atio q̄d est icōueniēs. ¶ Notādū aūt q̄ vis hui⁹ rōnis:ut sup pacuit h̄ita fuit in pte illa.Postea neqȝ. ¶ Dubitaret forte aliq̄s quō possit h̄ ꝯtingē q̄ de aliquo possum⁹ h̄ere diffōnē nō h̄ñdo de ipso demr̄ationē. ¶ Dicēdū q̄ cognitio simplicis p̄cedit cognitionē cōpositi ꝛ cognitio absoluti p̄cedit cognitionē respectiuā.Igiꝶ cū diffō sit rei ẜm se.demr̄atio aūt sit rei in ordine ad aliud.diffō p̄cedit demr̄ationē.Possum⁹ enim dicē q̄ diffō ꝛ demr̄atio oīno h̄ñt modū oppositū.Nā diffinitio p̄pe est subarū.Si aūt est accñtiū:h̄ est p̄ut accidētia significanꝶ p modū sube.Nā non est p̄pe diffō nisi eoꝝ que sūt p se in gñe.Accñtia nō sūt p se in gñe: nisi ut significanꝶ p modū abstractionis.Iustū eni nō est in gñe sed iustitia:sed accñtia in abstractiōe significata sumunꝶ p modū sube ꝛ tanq̄ȝ per se exñtia.imo ꝛ si diffiniunꝶ ꝯcreta:ut si diffiniaꝶ simū:nō diffiniꝶ q̄ntū ad id q̄d iplicat.Nā hoīs sibi nō est diffō:ꝛ ẜm ꝛ accñs acceptū totū sīl diffōnē nō h̄ñt.Lū ḡ accñs i cōcretione iplicet sbȝ:si q̄ntū ad id q̄d iplicat h̄ier diffōnē tūc hoīs sibi eēt diffō.ḡ accñs solū diffōnē h̄et q̄ntum ad id q̄d significat.Sȝ accñs sic acceptuȝ est q̄dā res p se in p̄dicamēto.sic eni acceptū iduūt quēdā modum sube:q̄ꝛ q̄d n̄ec est per se ꝛ eēntialr̄ en suo p̄dicamento nō h̄et respectū accñtalē sed eēntialē.Diffō ḡ p se ꝛ p̄⁹ est subarū.Si aūt est accñtiū magis p̄pe est abstractorū q̄ȝ ꝯcretoꝝ.ḡ nō est accñtiū:nisi ut significanꝶ p modū sube.Nā accñtia in abstractione sūpta iduūt quendā modū sube:ꝛ accñtia ꝯcreta ut h̄ñt diffōnē quēdā modū sube iduūt.sic ḡ se h̄et diffō.sed demr̄atio habet modū oppositū.nā per se demr̄atio est accñtiū.Si aūt est subarū h̄ nō est ẜm se:sed ut subsunt accñtib⁹.Ex h̄ ḡ appet itētio phī in rōne illa.q̄ diffō est quedā cognitio sube:ꝛ q̄ demr̄ationes nō sunt h⁹ͥ:q̄ꝛ ut dictuȝ est diffō.uł est suba:uel si est accñtiū h̄ est ut iduūt quēdā modū sube.Demr̄ationes aūt nō sunt h⁹ͥ:imo se h̄ñt mō opposito:q̄ꝛ uel sunt accñtiū:uel ut dicebamus si sūt subarū h̄ est ut subsūt accñtib⁹.Ex h̄ ē̄t pȝ q̄d i hac q̄ōne est q̄sito.nā p̄us est cognoscē subam ẜm se q̄d facit diffō:q̄ȝ cognoscē eā in ordine ad aliud:q̄d facit demōstratio.Si ḡ eēt demr̄atio oīs cui⁹ est diffō cum sit per se ꝛ p̄ncipalr̄ diffō ipsi⁹ sube:ꝛ q̄ꝛ ꝯtingit de suba p̄us h̄ie diffōnē ꝛ cognoscē eā ẜm se q̄ȝ h̄ie demr̄ationē ꝛ cognoscē eā in ordine ad accñs.Hac ḡ ypothesi stāte q̄ sit demr̄atio cui⁹ est diffō poterim⁹ cognoscē sbaȝ per diffōnē anteq̄ȝ h̄eam⁹ de ea demr̄ationē.ꝛ q̄ꝛ suba poniꝶ eē demr̄abilis eo q̄ est diffinibilis ꝯtingit nos cognoscē aliq̄d demr̄abile nō h̄ñdo de ipso demr̄ationē:q̄d est impossibile. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ampli⁹ p̄ncipia demr̄ationum diffōnes sunt:quoꝝ nō eē demr̄ationes mōstratuȝ est p̄us:aut erūt demr̄abilia p̄ncipia.ꝛ p̄ncipioꝝ p̄ncipia.ꝛ hoc in infinitū abibit.aut prime diffinitiones erūt indemr̄abiles.

¶ Adducit ad h̄ idē scbaȝ rōnē.d.[Ampli⁹ p̄ncipia demr̄ationis sūt diffōnes.quoꝝ.]i.p̄ncipioꝝ[nō eē demr̄atiōes mōstratū est p̄us]in p̄mo eni libro pbatum fuit p̄ncipia eē idemr̄abilia.Et subdit q̄[aut erāt p̄ncipia demr̄atiua.]i.demr̄abilia.ut h̄et alia trāslatio.[ꝛ p̄ncipioꝝ p̄ncipia.ꝛ h̄ in ifinitū abibit.aut prime diffōnes erūt idemr̄abiles.]q.d.q̄ si p̄ncipia sunt demr̄abilia erit p̄cessus in ifinitū.ꝛ q̄ꝛ h̄ est ipoꝰe:opȝ q̄ p̄me diffōnes sint idemr̄abiles.ꝛ si p̄me diffōnes sunt indemr̄abiles opȝ q̄ prima diffinita sinꝫ demr̄abilia. Nō ḡ q̄dlibet diffinibile est demr̄abile:nec oīs cui⁹ est diffinitio est demr̄atio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sȝ utrū si nō oīs eiusdē h̄ alicui⁹ eiusdeȝ sit diffinitio ꝛ demr̄atio sit aut impossibile Nō eni est demr̄atio cui⁹ est diffinitio. Diffinitio q̄dē eni ipsi⁹ q̄d est ꝛ substantie est. Demr̄ationes aūt videnꝶ suppositiue esse ꝛ accipiētes q̄d q̄d est.ut mathematice q̄d vnitas.q̄d impar ꝛ alie similiter.

¶ Ostēdit q̄ nullius eiusdē cui⁹ est diffō erit demr̄atio.

Circa qđ q̃tuor fač s̄m q̄ q̃tuor rōnes adducit ad ppositū. 2a ibi[Amplius oēs.]3a ibi[Amplius alterū.] 4a ibi[Alterius aūt altera.]Dicit ḡ[Sed utrū si non oīs eiusdē est demr̄atio τ diffō sed cuiusdā eiusdē.]i. si alicuius eiusdē ut hēt alia trāslatio sit diffō τ demr̄atio [aut ipoſe]sit diffōnē τ demr̄ationē eē eiusdē. Et sbdit q̄[nō eni est demr̄atio cuius est diffō.]τ reddit cāz dicti dicēs q̄[diffō qdē eni est ipsius qđ qd est.]i. ipsius qdditatis[τ subē.]i. eēntie. est eni diffinitio s̄mo expressiuus qdditatis τ eēntie[sed demr̄atiōes videnť eē suppositiue.]i. eē supponētes: ut hēt alia trāslatio[accipiētes]supponēdo. s.[qđ qd est ut mathematice.] supponētes. i. accipiūt supponēdo[qd ē vnitas: τ qd ē ipar. τ alie]sciē[sīr]accipiūt aliq̄ de qbus supponūt qđ qd ē: ut geometria supponit qd sit circulus τ qd rectū: τ multa alia q̄ nō demr̄at qd sit: sz supponēdo accipit. Tūc ḡ ē supplēda rō q̄ cū diffō declaret qd res sit demr̄atio h̄ nō declarat sz supponit. nullius eiusdem erit diffō τ demr̄atio. nā diffō ē qdā declaratio qdditatis. demr̄atio aūt nō ē declaratio qdditatis: sz supponit qdditatē eē. ¶ Notādū aūt q̄ nō est demr̄atio eius qđ supponiť: sz eius qđ pbať. Cū ḡ qđ qd ē a demr̄atiōe supponať. ḡ ipsius qđ qd ē nō erit demr̄atio. Cū ḡ ipsius sit diffō nō erit eiusdē demr̄atio τ diffō. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Amplius ois demr̄atio aliqd de aliq̄ demr̄at: aut q2 ē aut nō ē. In diffōne āt nihil alteꝝ de altero p̄dicať: ut neq3 aial de bipede: nec bipes de aiali: nec ēt d plāo figura. nō eni ē planū figura nec figura planū

¶ Adducē scdāz rōnē. d.[Amplius ois demr̄atio demr̄at aliqd de aliq̄. aut q2 ē]si sit demr̄atio affirmatiua[aut q2 nō ē]si sit demr̄atio negatiua.[In diffōne aūt nihil alterū de altero p̄dicať: neq3 aial de bipede.]s. p̄dicať[neq3 h̄.]s. bipes[de aiali]ut si hec sit diffō hois aial bipes. i. hac diffōne genus τ dr̄ie nō ꝯiūgunť tāq3 alterū de altero p̄dicās: sz tanq3 alterū alterū ꝯhēs. τ sbdit q̄[neq3 ēt de plano]sup. figura p̄dicať: nec sup. eꝯ vsī sbdit q̄[nō ē planū figura: nec figura planū.]q.d. q̄ i hac diffōne triāguli q̄ triāgulus ē figura plana τ ē. planū nō ē. i. nō oīs figura: nec figura planū: q2 nō ꝯiūgiť vnū alteri tāq3 de eo p̄dicās: sz ut ip3 ꝯhēs. ¶ Notādū q̄ de dr̄ia nō p̄dicať genus: ut pbať i. 3. meta. nisi p ut dr̄ia iplicat spēz. de eo eni qđ significat dr̄ia nō p̄dicať genus. nō eni significat aliđ aiatū q3 aia: sic nec significat aliud albū q3 albedo. Albū eni τ albedo nō dr̄nt q̄tū ad rē significatā: sed q̄tū ad modū significādi. sic ēt aiatū τ aia q̄tū ad rē significatā nō dr̄nt. Si ḡ de eo qđ significat aiatū p̄dicať aia. ipsa aia eēt aial: qđ ē icōueniēs. de dr̄ia ḡ nō p̄dicať genus. τ m̄lto magis de gn̄e nō p̄dicať dr̄ia. De plano ḡ ut est dr̄ia figure: uel de plano ut est ꝯiūctū cū figura: τ facit diffōnē triāguli nō p̄dicať ut figura: nec eꝯuerso. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Amplius alterū qđ qd est τ q2 est mōstrare. Diffinitio qdē igiť qd est ostēdit. demōstratio aūt q2 si est hoc de hoc aut non est.

¶ Adducit tertiā rōnē. d. q̄[alterū ē demr̄are.]i. manifestare τ declarare[qđ qd ē: τ q2 ē.]τ sbdit q̄[diffō qdē igiť ostēdit.]i. manifestat τ declarat[qđ qd ē. sz demr̄atio]ostēdit τ declarat q̄[h̄ est i h̄]si sit demr̄atio affirmatiua[aut nō ē.]i. aut ostēdit q̄ nō ē h̄ i h̄ si sit demr̄atio negatiua. q.d. q̄ nō ē eiusdē diffō τ demōstratio: q2 diffō declarat qdditatē simplicē. Est ḡ diffō ipsius rei icōplexe. demr̄atio aūt ē rei cōplexe. demr̄atur enim per demr̄ationē aliqd cōplexū: ut aliq̄ ppō affirmatiua: ut q2 est hoc in hoc. uel aliqua negatiua: ut q2 non est. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Alterius aūt altera demr̄atio ē nisi sit tāq3 ps q̄dā totius. Hoc aūt dico: q2 ostēsuz ē de ysochele qm̄ hēt tres angulos duobus rectis eq̄les. Si ostēsus est ois triāgulus. ps eni ē: h̄ aūt totū: hec aūt ad iuicē nō se hn̄t sic q2 ē τ qd ē. Nō est eni alterū alterius ps.

¶ Adducit q̄rtā rōnē. d. q̄[alterius āt rei ē altera demr̄atio.]i. altera manifestatio uł declaratio[nisi sit tanq3 qdā ps totius.]Et sbdit[h̄ aūt dico: q2 ostēsuz est de ysochele q̄ hēt angulos eq̄les duobus rectis. sed ostēsuz ē de oi triāgulo.]Et subdit q̄[h̄ eni ē ps.]s. ysocheles[h̄ aūt totū.]s. triāgulus. τ sbdit q̄[hec aūt ad iuicē nō sic se hn̄t]nō eni ē alteꝝ alterius ps. Est ḡ vis rōnis huius q̄ duoꝝ diuisa est declaratio: nisi vnū sit ps alterius. Cū ḡ[q2 ē τ qd ē]sint diuisa[τ vnū nō sit ps alterius]nō p idē declarabiť q2 ē. τ qd ē. sz qd ē declarať p diffōnē. ḡ p diffōnē nō declarabiť q2 ē: q2 tūc per idē declararenť duo diuisa. sic ēt q2 demr̄atio declarat q2 ē nō declarabit demr̄atio qd ē. Semp ḡ demr̄atio τ diffinitio declarāt aliud τ aliud: nō ḡ erit eiusdē h̄ τ illud. ¶ Dubitaret forte aliqs: q2 vr̄ h̄ eē falsuz q̄ qđ qd est τ q2 ē sint sic diuisa q̄ vnū nō sit ps alterius. Nā qd est significať p simplicē terminū: q2 ē significať p ppōnem. Sic ḡ se hēbit qd ē ad q2 ē: sic terminus ad ppōnē: sz terminus ē ps ppōnis: ḡ qd ē est ps de q2 ē. ¶ Dōm q̄ nō loqť hic phs de pte itegrali sed de pte sbiectiua. Si eni aliq̄ duo sic se hn̄t ad iuicē q̄ vnū sit ps sbiua alterius. sic ysocheles ē ps sbiua triāguli: q2 ē spēs eius. cū demōstrať aliqd de toto uł: demr̄ať illud de q̄libet pte sbiua. Nā qđ pbať oi triāgulo cōpetē pbať cōpetē ysocheli τ cuilibet spēi triāguli: nō tn̄ ita se hēt de pte integrali. nō eni op3 q̄ passio cōperēs toti itegrali cōpetat parti eius. hēe eni tres qđ demr̄ať de triāgulo nō cōpetit linee q̄ ē ps itegralis eius: nec pōt talis passio de linea demr̄ari. Cū ḡ qđ qd ē nō sit ps sbiua: q2 ē nō eodē mō nec p idē declarabiť utrūq3. hēt ḡ se ista rō q̄rta ad tertiaz rōnē tanq3 supplēs rōnē tertiā: τ tanq3 remouēs cauillationē ab ea. Dixerat eni rō tertia q̄ q2 est τ qd est sunt altera τ nō declaranť p idem. Posset ḡ qs cauillare q̄ q2 est: τ qd est sic sūt altera q̄ vnū est ps alterius. iō hoc remouet in rōne q̄rta. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestū itaq3 q̄ nec cuius diffō huius ois sit demr̄atio. nec cuius ois est demr̄atio: huius ois sit diffō. q̄re oīno eiusdē nullius ꝯtingit utrāq3 hēre. Quare manifestū itaq3 q̄ diffinitio τ demōstratio nec idem utiq3 erūt: nec alterū in altero: τ nāq3 subiecta similiter se haberēt. hec quidem igiť usq3 ad hoc opposita sunt.

¶ Epilogat circa determinata. d. q̄[manifestū itaq3 ē. q̄ neq3 sit diffō ois cuius ē demr̄atio. Neq3 ēt verū ē. q̄ cuius ois ē demr̄atio q̄ huius ois sit diffō. q̄re]manifestū ē ēt ex dictis q̄[oīno nullius eiusdē.]i. de nullo eodez [ꝯtigit hēe utrāq3.]s. diffōnē τ demr̄ationem. Epilogat eni tria s̄m q̄ tria pbauerat. Probauerat enim q̄ nō oē demr̄abile ē diffinibile. τ q̄ nō oē diffinibile est demr̄abile τ pbauerat tertiū. q̄ de nullo eodez habeť sīł demr̄atio τ diffō. ¶ Tūc seqť ps illa[Manifestuz itaq3]in q̄ declarat tertiā q̄ōnē. declarata ē eni q̄ō q̄rta. v3 quoꝝ sit diffō. τ utrū sit eoꝝ quoꝝ est demr̄atio. sō hic icipit declarare q̄ōnē tertiam. v3 qd est diffō. v3 utrū sit idē q̄ demr̄atio. sed breuiter se expedit de illa q̄ōne tertia. q2 hec totaliť depēdet ex q̄rta. Si enim declaratū ē quoꝝ ē diffō. τ q2 nō est ipsoꝝ demr̄abilium

satis pōt hēri qd sit diffō: qꝛ nō est idē q̄ demōratio. Si eni nullū diffinibile ē demōrabile nec ecō: nulla diffinitio erit demōratio nec ecō. Jō ait ⌊ Manifestū ē itaqꝫ q̄ diffō ꝛ demōratio nō idē erūt: nec est alterū i altero. ⌋ i. nec diffō erit demōratio. nec vnū ē ps alteri⁹. Nō ē eni alterū i altero tanqꝫ ps i toto. Et s̄bdit q̄ ⌊ ꝛ nāqꝫ sub iecta sic se hn̄t. ⌋ Cū ḡ s̄bm demōratiōis. i. demōrabile ꝛ s̄bm diffōnis. i. diffinibile: nec sint idē: nec vnū sit ps alteri⁹: qꝛ qd ē: ꝛ qꝛ ē nec sūt idē nec alterū ē ps alteri⁹ opꝫ q̄ diffō ꝛ demōratio nec sūt idē: nec alterū alterius ps. Et s̄bdit q̄ ⌊ hec qdē usqꝫ huc opposita sūt. ⌋ i. per modū oppōnis: ꝛ p modū argumētatiōis dicta sunt. ¶ Notādū aūt tria eē declarata supi⁹. vꝫ q̄ nō oē demōrabile ē diffinibile. Nā si h̄ eēt tūc demōrabile eēt ps ipsi⁹ diffinibilis. demōratū ē ēt q̄ nō oē diffinibile ē demōrabile: qꝛ si h̄ eēt: tūc diffinibile eēt ps ipsi⁹ demōrabilis. demōratū ē ēt q̄ nullū vnū ꝛ idē est sil' demōrabile ꝛ diffinibile. ḡ ostēsuꝫ ē q̄ demōrabile ꝛ diffinibile q̄ sunt s̄bta demōratiōis ꝛ diffōnis sic se hn̄t q̄ nec sūt idē: nec ē alterū in altero: sic̄ ps i toto. ḡ demōratio ꝛ diffō sic se hēbūt q̄ nō erūt idē: nec erit alterū i altero sic̄ ps in toto. ¶ Notādū ēt q̄ id dr̄ eē s̄bm alicui circa qd u'sat̄ illud: ut ferrū dr̄ subiici arti fabrili: qꝛ circa ipm v̄sat̄ talis ars: sic ēt qꝛ circa diffinibile v̄sat̄ diffō: ꝛ circa demōrabile demōratio. diffinibile ꝛ demōrabile dnr̄ eē s̄bta diffōni ꝛ demōrationi. ¶ Notādū aūt q̄ pcedēs mō argumētatiuo ꝛ oppositiuo dr̄ aliqs qñ nō plene determinat v̄itatē. modicū aūt est scire de diffōne q̄rū sit si scim⁹: qꝛ nō ē eoꝝ q̄rū ē demōratio: ꝛ modicū ē scire de diffōne qd sit ex eo q̄ scim⁹ q̄ nō ē demōratio nec ps demōrationis. Et qꝛ hec sūt mō declarata de q̄ōnib⁹ illis vꝫ quoꝝ ē diffō: ꝛ qd ē diffō. ŏ phs ait q̄ hec usqꝫ huc opposita sūt. s. mō oppositiuo ꝛ argumētatiuo dcā: nō aūt sūt dicta tanqꝫ plene declarātia v̄itatē sed tanqꝫ q̄dā argumēta ad quādā p̄iculā v̄itatis. ¶ Notādū ēt q̄ cū dr̄ diffō ꝛ demōratio nec sūt idē: nec vnū ē ps alteri⁹: itelligēdū ē de pte s̄bia nō de pte itegrali. Nā diffinitio ē ps itegralis demōratiōis cū sit demōratiōis mediū uel p̄ncipiū: nō tn̄ est ps s̄biua demōrationis: qꝛ nō est demōratio neqꝫ de ea p̄dicat̄ demonstratio.

Ipsius aūt qd qd est utrū sill'us sit: aut est demōstratio: aut non est sicut nunc rano suppositū.

¶ Postqꝫ phs execut⁹ ē de q̄ōne q̄rta. vꝫ quoꝝ sit diffō ꝛ 3ª vꝫ qd sit diffō. Hic ut dicebat̄ exeq̄t̄ de q̄ōne 2ª. vꝫ qs ē modus itroductionis diffōnis. utrū itroducat̄. s. via sillistica. Circa qd duo fac̄: qꝛ p̄ᵒ ꝯtinuat se ad q̄ōnē scd̄aꝫ ꝛ ad q̄ōnē p̄mā. 2ᵒ exeq̄t̄ de q̄ō. 2ª ibi. ⌊ Sill's qdē. ⌋ Dic ḡ. ⌊ Ipsi⁹ aūt qd qd ē utrū sit sill's. ⌋ i. utrū via sillistica itroducet̄: qd q̄rebat qō 2ª ⌊ aut ⌋ ipsi⁹ ⌊ ē demōratio ⌋ qd q̄rebat qō p̄ma ⌊ aut nō ē ⌋ demōratio ipsius qd qd ē ⌊ sic rō ⌋ supi⁹ hita ⌊ supponit. ⌋ Supponebat eni q̄dā rō supi⁹ q̄ qd qd ē i demōratione supponit̄ nō aūt p demōrationē pbat̄. ꝛ qꝛ sic ē q̄liter sup. hec se hn̄t. exeq̄t̄ arguēdo ꝛ opponēdo ꝛ adducēdo argumēta q̄ nec via sillistica pōt itroduci: uel oñdi q̄ qd ē qd q̄rebat qō scd̄a. Nec pōt ēt qd qd ē demōrari: nec hri p demōrationē: qd q̄rebat qō p̄ma. ¶ Notādū aūt q̄ qō 2ª ē: utrū via sillistica possit itroduci diffō. Qō autē p̄ª ē spālit' utrū diffō demōret̄. Cū ḡ sillus sit cōior q̄ demōratio: qꝛ ōis demōratio ē sill's ꝛ nō ecō. qō 2ª est ḡnalior q̄ p̄ª. Cū ḡ ait utrū ipsi⁹ qd qd ē sit sill's aut demōratio. dupl'r pōt exponi. vno mō q̄ ꝯtinuet se ad q̄ōnē secūdā tm̄: q̄ loq̄t̄ ḡnal'r de sill'o: siue sit demōratio siue nō. Alio mō pōt exponi q̄ ꝯtinuet se ad utrāqꝫ q̄ōnē ad p̄mā ꝛ scd̄aꝫ: ut in lr̄a tactū est. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sillogismus qdēꝫ enim aliqd de aliquo demonstrat per medium.

¶ Exeq̄t̄ de q̄ōne 2ª ostēdēs q̄ p sill'ꝫ nō pōt itroduci. i. oñdi diffō. Propter qd sciēdū q̄ sill's simpl'r ꝛ absolute sūpt⁹ nō pōt oñdē diffōnē. Si ḡ diffō pōt ostendi p sill'm opꝫ q̄ accipiat̄ nō sill's q̄libet: sꝫ sill'us debit⁹ ꝛ ordinat⁹ ad talē mā. Videt̄ eni triplex sill's hr̄e magnā appenciā q̄ possit nos itroducē i diffōnē. ꝛ q̄ possit ꝯcludē hāc eē diffōnē hui⁹ diffiniti. Vn⁹ ē sill's reduplicatiu⁹. Nā si. a. cū hac reduplicatiōe i eo qd qd ē: ꝛ cū hac reduplicatione ꝯūsim p̄dicat̄ de. b. ꝛ. b. cū eisdē reduplicationib⁹ p̄dicet̄ de. c. ꝯñs est q̄. a. cū eisdē reduplicationib⁹ p̄dicatur de. c. Si ḡ fiat talis sill's. a. in eo qd qd ē. ꝛ ꝯūsim p̄dicat̄ de. b. ꝛ. b. i eo qd qd ꝯūsim p̄dicat̄ de. c. ꝯcludet̄ q̄. a. i eo qd qd ꝛ ꝯūsim p̄dicet̄ de. c. sꝫ id qd ꝯūsim: ꝛ i eo qd qd p̄dicat̄ de aliq̄ ē diffō ei⁹. ḡ ꝯclusuꝫ ē q̄. a. sit diffō ipsi⁹. c. Per talē ḡ sill'm reduplicatiuū v̄r q̄ possit ꝯcludi q̄ hec sit diffō hui⁹ diffiniti. Scd̄s sill's q ēt v̄r h̄ ꝯcludē ē sill's diuisiu⁹ q quō fiat i sequētib⁹ appebit. Terti⁹ sill's q v̄r ēt h̄ posse facē est sill's diffinitiu⁹ cuiusmodi ē sill's accipiēs diffōnē diffōnis. Volēs ḡ phs pbare q̄ nullo mō p sill'm pōt ꝯcludi qd qd ē. nec pbari q̄ hec sit diffō hui⁹: tria fac̄. qꝛ p̄mo oñdit q̄ h̄ nō pōt fieri p sill'm reduplicatiuū. 2ᵒ q̄ nō p sill'm diuisiuū. 3ᵒ q̄ nō per sill'm diffinitiuū. 2ª ibi ⌊ At vō neqꝫ p diuisionē. ⌋ 3ª ibi ⌊ Sꝫ utrū sit demōrabile. ⌋ Circa p̄ᵐ tria fac̄. qꝛ p̄ᵒ oñdit cui⁹ ꝯditiōis sit sill's. 2ᵒ declarat q̄ ꝯditiones requirūt̄ ad diffōnē. 3ᵒ ex his q̄ dixerat ꝑbat itētū. vꝫ qd qd ē. i eo qd qd ē nō possit p sill'ꝫ reduplicatiuū ꝯcludi. 2ª ibi. ⌊ Sꝫ qd qd ē. ⌋ 3ª ibi ⌊ Si eni ipsi. ꝛc. ⌋ Dic ḡ. ⌊ Sill's qdē. uel sill'ꝫ aūt demōstrat aliqd de aliq̄ p mediū. ⌋ q. d. q̄ hec est ꝯditio sill'i accipe aliqd mediū ꝛ p illd mediū demōrare aliqd. i. alt quā maiorē extrēitatē d̄ aliq̄. i. d̄ minori. ¶ Dein cū. d.

¶ Sed qd qd est ꝓpriūꝫ qdē ꝛ in eo qd qd est p̄dicat̄. Hec aūt necesse est cōuerti.

¶ Oñdit q̄ sūt ꝯditiones diffōnis ꝛ oñdit q̄ due sūt. d. ⌊ Sꝫ qd qd ē ꝓpriū qdē ē. ⌋ i. hec ē vna ꝯditio ipsi⁹ qd qd ē. i. ipsi⁹ diffōnis q̄ sit qd ꝓpriū ⌊ ꝛ i eo qd qd ē p̄dicat̄. ⌋ i. hec ē 2ª ꝯditio ipsi⁹ qd qd est. i. ipsi⁹ diffōnis q̄ p̄dicet̄ i eo qd qd. Et s̄bdit ⌊ hec aūt. ⌊ i. diffō q̄ dic̄ qd qd est ⌊ nec̄e est ꝯūti. ⌋ i. nec̄e est q̄ sit ꝯūtibilis cūꝫ suo diffinito. hec v̄r eē 3ª ꝯditio. sꝫ h̄ est facē cū p̄ma. idem est eni eē ꝓpriū ꝛ eē ꝯūtibile. ꝛ p̄dicari ꝯūtibil'r. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū sit idē eē ꝓpriū: ꝛ eē ꝯūtibile. ꝛ v̄r q̄ nō. qꝛ ultima dr̄ia ꝯūtit̄ cū sua spē. Si eni aial hābēs pedes bn̄ diuideret̄ p suas dr̄ias tot eēnt dr̄ie aialis hn̄tis pedes q̄t eēnt aialia hn̄tia pedes. uel q̄t eēnt spēs ꝯtēte s̄b tali ḡnē. ꝛ tn̄ dr̄ia nō est qd ꝓpriū. Preterea posset aliqd accñs ꝯūti cū suo s̄bo: ꝛ tn̄ dr̄t ꝓpriūꝫ ꝛ accñs. ¶ Dōm q̄ loq̄ndo de ꝓpo qd ꝯuenit oi ꝛ soli ꝛ semp: possum⁹ distiguē triplex ꝓpriū. vꝫ diffōnem: dr̄iam ꝓpriā. ꝛ p se passionēꝫ. Diffō eni est qd ꝓpriūꝫ dicēs totū essential'r p modū toti⁹. Dr̄ia ꝓpa est qd ꝓpriū nō significās totū: sꝫ p̄dicās de toto essential'r per modū ptis ut p modū forme. Dicit̄ eni dr̄ia p̄dicari essential'r. qꝛ lꝫ hēat quēdā modū q̄lez. qꝛ p̄dicat̄ denoīatiue sꝫ rē. tn̄ dic̄ qd. Per se āt passio est qd ꝓpriū nō dicēs eēntiā rei. sꝫ emanās ex ꝓpriis p̄ncipiis rei. Accñs isepabile nullo mō est qdōdā ꝓpriū. qꝛ nec dic̄ ꝓpriā essentiā rei. nec emanat ex ꝓpriis p̄ncipiis rei. qꝛ nō emanat ex p̄ncipiis spēi q̄ sūt ꝓpa p̄ncipia rei: sꝫ emanat ex p̄ncipiis idiuidui. Qd vō obiicit̄ q̄ tale accñs isepabile pōt esse ꝯūtibile. dici vꝫ q̄ h̄ erit p accñs q̄ tale accidens ꝯūtat̄ Nō eni est h̄ p se q̄ aliqd nō dicens ꝓpriā eēntiā rei uel nō fluēs ex ꝓpriis p̄ncipiis eēntia rei ꝯūtat̄ cū ipsa re: q̄cqd ḡ est ꝓpriū p se ꝯūtibile cū re est ꝓpriū ipsi⁹ rei. Sꝫ ꝓpriū dr̄ multipl'r: uel qꝛ est ꝓpa diffō uel qꝛ est ꝓpa dr̄ia. uel qꝛ est ꝓpa passio. esse ḡ ꝓpriū ꝛ

esse p se ꝯtibile vnā ⁊ eādez ꝯditionem dicūt. Hoc ḡ qd̄ addit ꝙ necesse est hoc ꝯūti nō est tertia ꝯditio differēs a ꝯditionib⁹ alijs. sed est qd expssiuum ⁊ manifestatiuū pme ꝯditionis. Si enim diffō est qd ꝓpriū ipius diffiniti opꝫ ꝙ ꝯūtat cū ipso. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si eni ipsi. c. a. ꝓpriū ē: manifestū ē ꝙ ⁊ ipsi⁹. b. ⁊ ipsi⁹. c. q̄re oia sunt ad inuicem.

¶ Ex his que dixerat pbat itērū. vꝫ ꝙ p sillm reduplicatiuū nō pōt pbari qd̄ qd ē i eo qd̄ qd ē. Circa qd̄ duo facit: q2 pᵒ facit qd̄ dictū est: ꝙ nō possit h̄ fieri: duce̅do ad icōueniēs uolētes h̄ facē. i. uolēres h̄ mō qd̄ qd est p sillm ꝯcludē. 2ᵒ qd̄ dixerat declarat in terminis ibi. ⌊ Et oino si est mōstrare. ⌋ Circa pᵐ q̄tuor facit. q2 pᵒ ostēdit qd regrat in sillo reduplicatiuo ex pma ꝯditione diffōnis. vꝫ q2 diffō est aliqd ꝓpriū ⁊ pdicat ꝯūsiꝫ. 2ᵒ declarat qd regrat in tali sillo ex ꝯdicione scd̄a. vꝫ ꝙ diffō pdicat in eo qd̄ qd est. 3ᵒ pbat ꝙ nō obsuatis illis ꝯditionib⁹ sills nō poterit ꝯcludē qd̄ qd est i eo qd̄ qd est. 4ᵒ ⁊ ultiō ex his que dixerat ducit ad icōueniēs uolētes ꝯcludē qd̄ qd est in eo qd̄ qd est p sillum reduplicatiuū: asserēs h̄ nō posse fieri sine petitiōe pncipij. 2ᵐ ibi. ⌊ At vo si. a. ⌋ 3ᵐ ibi. ⌊ Si vo aliqs. ⌋ 4ᵐ ibi. ⌊ Si igit qd̄ qd est. ⌋ Dicit ḡ. ⌊ Si eni ipsi. c. ⌋ i. si ipsi diffinito ⌊ est ꝓpriū. a. ⌋ i. diffō ⌊ manifestū est ꝙ ipsi. b. ⌋ i. ⁊ ipsi diffinito sup. erit qd ꝓpriū ⌊ ⁊ h̄. ⌋ i. ipm. b. siue ipm mediū. ⌊ c. ⌋ i. ipsi diffinito sup. erit qd mediū ⌊ q̄re oia sūt ad iuicē. ⌋ i. oia sūt ad iuicē ꝯūtibilia. ⁊ oia sūt ꝓpa. q. d. ex hac ꝯditione pma ipsi⁹ diffōnis. vꝫ ꝙ diffō est qd ꝓpriū ⁊ qd ꝯūtibile cū ipso diffinito mediū acceptū ad pbādū diffōnē de diffinito opꝫ eē qd ꝓpriū ⁊ qd ꝯūtibile cū utroqꝫ extremoꝝ. Si ḡ. a. i. maior extremitas q̄ ponit eē diffō dꝫ pbari de. c. i. de minori extremitate q̄ ponit eē ipm diffinitū p mediū qd̄ est. b. opꝫ ipm. b. siue ipm mediū eē qd ꝓpriū ⁊ qd ꝯūcibile cū. a. ⁊ cū. c. i. cū diffōne ⁊ diffinito. oia ḡ erūt ad iuicē ꝯūtibilia. ¶ Dubitaret forte aliqs utrum sequat hec ꝯn̄a ꝙ si mediū est ꝓpriū ⁊ ꝯūtit cū utraqꝫ extremitate: ꝙ oia ꝯūtant. ¶ Dōm ꝙ cōuerti cū aliq̄ nihil est aliud q̄ꝫ eē eq̄le illi. Que eni se ad iuicē nō excedūt illa sunt ꝯūtibilia ⁊ eq̄lia. Sꝫ ꝯstat ꝙ que vni ⁊ eidē sūt eq̄lia iter se sūt eq̄lia. Cū ḡ idē sit eē ꝯūtibile ⁊ eq̄le q̄ vni ⁊ eidē sūt ꝯūtibilia: iter se sūt ꝯūtibilia. Si ḡ mediū ē ꝓpriū ⁊ ꝯūtit cū utraqꝫ extremitate: necē est utrāqꝫ extremitatē ad iuicē ꝯūti. oia ḡ erūt ad inuicē ꝯūtibilia. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs: q2 nō vꝫ adhuc tenē ꝯn̄a phi: sed vꝫ ecōtrario se hīe. Nō eni phs supponendo ꝙ mediū ꝯūtat cuꝫ utraqꝫ extremitate arguit ex h̄ ꝙ extremitates ꝯūtant: sed ecōtrario supponēdo ꝙ extremitates ꝯūtant ⁊ hēant se ad iuicē: sic ꝓpriū ad id cui⁹ est ꝓpriū. arguit ꝙ oporteat mediū ꝯūci ⁊ ꝙ oia sūt ad iuicē ꝯūtibilia. iō forte dubitaret aliqs vn̄ seqt hec ꝯn̄a. ¶ Dōm ꝙ diffō cū pdicat de diffinito ulr̄ ⁊ affirmatiue: nō pōt demrari de eo nisi p pmā figuram. In sola aūt pma figura pōt ꝯcludi ulis affirmatia. In pma aūt figura q̄ncūqꝫ extremitates ꝯūtant iter se: necesse est ꝯūti mediū cū utraqꝫ extremitate. ⁊ necē ē tūc oia eē ꝯūtibilia: ut si. a. pbat de. c. p mediū. b. in pma figura. ⁊. a. ⁊. c. sūt ꝯūtibilia: necē est. b. ꝯūti cuꝫ utroqꝫ eoꝝ. In sillo eni uli affirmatiuo: si extremitates ꝯuertūt necē est oia ꝯūtibilia eē. Nā qcqd est iter ꝯūtibilia opꝫ ꝙ sit ꝯūtibile: q2 qcqd subijcit ulr̄ vni ꝯūtibilium: subijcit ulr̄ ⁊ alteri. sic ēt qcqd pdicat de vno ꝯūtibili pdicat de altero. Cū ḡ mediū i pᵃ figᵃ sit sills affirmatiu⁹ ulis cuiusmodi dꝫ eē sills ꝯcludēs diffōnē: mediū subijcit ulr̄ maiori extremitati: ⁊ pdicat ulr̄ de minori. si extremitates sūt ꝯūtibiles opꝫ ꝙ mediū sit tale ꝙ possit ulr̄ subijci ⁊ ulr̄ pdicari de q̄libet extremitate. sed qd̄ subijcit ulr̄ ⁊ pdicat de aliq̄ est ꝯūtibile cū illo. Erit ḡ mediū ꝯūtibile cū q̄libet extremitate: ppꝫ qd̄ oia erūt ꝯūtibilia. Ex hac ḡ ꝯditiōe: q2 diffō pdicatur ut ꝓpriū: ⁊ ut qd ꝯūtibile cū diffinito. seqt ꝙ non possit ꝯcludi diffinitio ulr̄ de suo diffinito: nisi mediū etiā accipiat ꝓpriū ⁊ ꝯuertibile: ⁊ nisi oia sint ꝯuertibilia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ At vo ⁊ si. a. in eo qd̄ qd est in oi. b. ⁊ ulr̄ b. de omni. c. qd̄ qd est dicit. Necesse est ⁊ a. in eo qd̄ quid est de. c. dici.

¶ Ostēdit qd regrat in sillo reduplicatiuo ex scd̄a cōditione diffōnis. vꝫ ꝙ diffō pdicat in eo qd̄ qd. nā sic qa diffō pdicat ut ꝓpriū ⁊ ꝯūsim nō pōt h̄ mō ꝯcludi de diffinito: nisi mediū ꝯūtat cū utraqꝫ extremitate. ⁊ nisi oia sint ꝯūtibilia. sic q2 diffō pdicat in eo qd̄ qd non poterit ꝯcludi de diffinito. vꝫ in eo qd̄ qd. nisi i utraqꝫ extremitate. siue in utraqꝫ pmissarū accipiat hec reduplicatio in eo qd̄ qd. Iō ait ⌊ at vo si. a. ⌋ i. maior extremitas ⌊ in eo qd̄ qd est in oi. b. ⌋ i. in oi medio. ⌊ ⁊. b. ulr̄. ⌋ i. mediū ⌊ dr̄ in eo qd̄ est de oi. c. ⌋ i. de oi minori extremitate. ⌊ necesse est ⌋ igit h̄ qdē ⌊ ⁊. a. in eo qd̄ qd est de. c. dici. ⌋ q. d. ꝙ nō pōt. a. i. maior extremitas siue diffō ꝯcludi de. c. i. de miori extremitate siue de diffinito i eo qd̄ qd est. nisi accipiat in utraqꝫ pmissarum hec reduplicatio in eo qd̄ qd est. ¶ Deīde cum dicit.

¶ Si vo nō aliqs sic accipiet duplicās: nō necesse erit. a. de. c. pdicari in eo qd̄ qd est. Si aūt. a. qdē de. b. in eo qd̄ qd est nō de q̄buscūqꝫ aūt ipm. c. b. in eo qd̄ qd est. ipsuꝫ aūt qd̄ qd est utrūqꝫ hoc habebit. erit ergo ⁊. b. ipsius. c. quod quid est.

¶ Ostēdit ꝙ nō obsuatis his ꝯditionib⁹ ⁊ non accepta tali reduplicatiōe i utraqꝫ pmissarū ꝙ nō fiet ꝯclo i eo qd̄ qd. iō ait ꝙ ⌊ si vo aliqs nō accipit sic reduplicās ⌋ maiorē extremitatē de medio. ul̄ nō sic reduplicās maiorē ꝓpōnē ⌊ nō necē est. a. pdicari de. c. in eo qd̄ qdeꝫ est. ⌋ Et sbdit ꝙ ⌊ neqꝫ de qb⁹. c. qdē. b. i eo qd̄ qd ē. ⌋ i. si nō accipit. b. e. i. minorē in eo qd̄ qd est. sup. nō erit ꝯ i eo qd̄ qd est. Ad h̄ ḡ ꝙ sit ꝯ i eo qd̄ qd est. opꝫ utrāqꝫ pmissarū eē i eo qd̄ qd. Iō sbdit ꝙ ⌊ ipm aūt qd̄ qd est hēbit utrāqꝫ ⌋ sup. pmissarū. ⁊ seqt in lr̄a ⌊ erit itaqꝫ b. de. c. i eo qd̄ qd est. ⌋ q. d. si dꝫ eē ꝯ i eo qd̄ qd est. non solū maior. ut. a. b. sꝫ ēt minor. s. b. c. erit i eo qd̄ qd est. ¶ Notādū aūt ꝙ aliud est ꝯcludē qd ⁊ aliud est ꝯcludere qd in eo qd̄ qd. uel qd̄ idē est aliud est ꝯcludē diffinitionē. ⁊ aliō est ꝯcludē diffōnē in eo ꝙ diffō. Pōt eni ꝯtigē ꝙ ꝯcludat aliq̄ diffō de aliq̄: non tñ ꝯcludet ut diffō ei⁹ siue in eo ꝙ diffō. nisi in utraqꝫ pmissarum recipiat hec reduplicatio expsse. vꝫ in eo qd̄ qd. uel in eo ꝙ diffō. ut si aial bipes est diffō hoīs. ⁊ fiat talis sills ois hō est aial bipes. oē risibile est hō: ḡ oē risibile ē aial bipes. h̄ aial bipes qd̄ positū est esse q̄dā diffō ꝯcludit de risibili. sꝫ nō i eo ꝙ diffō. nō est eni ei⁹ diffō. q2 in pmissis nō fuit accepta hec reduplicatio i eo ꝙ diffō. ⁊ si fuisset accepta fuisset falsa. imo dato ꝙ aial bipes esset diffō risibilis. nō posset ꝯcludi de eo tanqꝫ diffō ei⁹ nisi i utraqꝫ pmissarū: ut dicebat accipet expsse hec reduplicatio. Sic ḡ fiat talis sills. a. pdicat de oi. b. in eo ꝙ diffō: ⁊. b. de oi. c. in eo ꝙ diffō. ḡ. a. de oi. c. in eo ꝙ diffō. ¶ Notādū ēt ꝙ in eo qd̄ qd pōt sumi uel large: uel ꝓpe. Large qdē. oē pdicatū subāle pdicat in eo qd̄ qd: ⁊ si accipiēdo i eo qd̄ qd. nō sufficit hec reduplicatio sola ad ꝯcludēdū diffōnē de diffinito. q2 nō oē pdicatū subāle est diffō. sic ḡ accipiēdo in eo qd̄ qd: opꝫ ꝙ cū hac ꝯdicione addē ꝯditionē aliā. vꝫ ꝯūsiꝫ. nā qcqd pdicat ꝯūsim. ⁊ in eo qd̄ qd est diffō. gen⁹ eni lꝫ pdicet in eo qd̄ qd nō pdicat ꝯūsim. diīa aūt ⁊ si pōt pdicari

cōuersim: nō ꝑdicat in eo qḋ qd. Sola ḡ diffō hēt has duas ꝯditiones. 2° mō pōt accipi in eo qḋ qd qḋ dic̄ totā qdditatē rei: ⁊ sic sola diffō ꝑdicat i eo qḋ qd de spē Alia aūt ꝑdicata ſbalia cuiuſmodi ſūt gen⁹ ꝑ ſe: uꝫ diffa ꝑ ſe. dicūt nō dicē totā qdditatē: qꝛ nō dicūt eā ꝑ modū toti⁹. Inde est ḡ ꝙ phs ſup ad ꝯcludēdū diffōnem de diffinito ſuſtētat⁹ est ſup duab⁹ reduplicationib⁹. vꝫ ſup eo qḋ qd est: ⁊ ſup ꝓpriū: ſiue ſup ꝯūſim: qꝛ ſi accipiat qḋ qd large nō ſufficit ad ꝯcludēdū diffōneꝫ: niſi ſupaddat ibi ꝯūſim. Hic aūt viſus est ſuſtētari ſolū ſuper qḋ qd est: qꝛ ſi accipiat qḋ qd est: ut dicit totā qdditatē: ⁊ ut dicit ipſam diffōnē ſufficit hec ſola reduplicatio. Sufficit eni ꝙ. a. ꝑdicat de. b. in eo qḋ qd est: ſiue i eo ꝙ diffō. ⁊ b. de. c. i eo qḋ qd. i. i eo ꝙ diffō: ad h ꝙ. a. ꝯcludat ꝑdicari de. c. i eo ꝙ diffō. ⸿ Deīde cū. d.

⸿ Si igit̄ qd est ⁊ qḋ qd erat eē utraqꝫ hñt in medio: erit prius qḋ quid erat esse.

⸿ Ex his que dixerat ducit ad icōueniēs uolens ꝯcludē qḋ qd est i eo qḋ qd ē ꝑ ſillm reduplicatiuū. d. ſi ḡ qḋ qd est. ſi. diffō. ſup. ſm ꝙ h⁹ dꝫ ꝯcludi de diffinito ⁊ qḋ qd erat eē utraqꝫ hñt. q. d. ꝙ nō pōt ꝯcludi qḋ qd est. i. diffō ſm ꝙ hui⁹: niſi utraqꝫ ꝑmiſſarū hēat hāc reduplicationē qḋ qd erat eē. In utraqꝫ ḡ ꝑmiſſarū accipiet hec reduplicatio in eo qḋ qd. ſiue in eo ꝙ diffō. ⁊ qꝛ ſic est in medio erit ꝑus qḋ qd erat eē. ſi. ſupponitur qḋ dꝫ ꝓbari. ipm eni mediū ꝑus ſūptū erat ipꝫ qḋ qd est. ꝓbabit ḡ qḋ qd est ꝑ qḋ qd est: ⁊ ſic erit ideꝫ per idē petitio ꝑncipij. ⸿ Dubitaret forte aliqs utruꝫ reduplicatio poſſit eē ipſi⁹ medij. ⁊ vī ꝙ ſic ꝑ phm h dicētē qḋ qd est. i. reduplicatio erit in medio. i. erit ipſius medij. ⸿ In ꝯriū est aūt idē phs in lib⁹ ꝑoꝝ in ca⁹ reduplicatiuū aūt. ubi vult ꝙ reduplicatio ſit ipſi⁹ maioris extremitatis: nō medij. ⸿ Dōm ꝙ cū q̄rit cuius ſit reduplicatio. h dictū pōt hēe duplicē itellm. uel cui⁹ ſit tanqꝫ ei⁹ qḋ reduplicat. uel cui⁹ ſit tanqꝫ ei⁹ cui⁹ ſit ꝯditio. Pͥo mō reduplicatio est ſbti: qꝛ ſemp reduplicat ipm ſbm. Nā ſi dicat ꝙ iuſtitia ſit bona: qm̄ bonū: ita ꝙ reduplicet ipm ꝑdicatū erit falſuꝫ ⁊ nō itelligibile. Reduplicat ḡ ſemp ipm ſbm. attñ reduplicatio est cōditio ꝑdicati. Reduplicatio ḡ nunqꝫ est ꝯditio medij ꝓut mediū ponit in ſbto: qꝛ nunqꝫ est ꝯditio ſbti: ſꝫ ꝑdicati. pōt tñ eē ipſi⁹ medij poſiti in ſbto. nō tanqꝫ eius cui⁹ est ꝯditio: ſed tanqꝫ ei⁹ qḋ replicat. ⸿ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs q̄re reduplicatio ſit ipſi⁹ ſbti tanqꝫ ei⁹ qḋ reduplicat. nō tñ ſit ꝯditio ſbti: ſꝫ ꝑdicati. ⸿ Dicēdū ꝙ reduplicatio dic̄ quēdā modū iherētie. dic̄ eni iherētiā ꝑciſaꝫ. h eni mō triāgulus hēt tres in eo ꝙ triāgulus: qꝛ hīe tres ieſt triāgulo ꝑciſe: qꝛ cuicūqꝫ ieſt h est ꝑ triāgulū. De ipſa ḡ iherētia poſſet eē duplex qō vna cui⁹ ſit ꝯditio: ⁊ tūc est plana rñſio. certū est eni ꝙ est ꝯditio ꝑdicati reduplicatio. ꝑdicatū eni ieſt nō ſbꝫ Si ḡ iherētia est ꝯditio ꝑdicatio que dic̄ quēdā ſpālez modū iherētie erit ēt ꝯditio ꝑdicati: qꝛ cui⁹ ꝯditio est res ei⁹ ꝯditio ē ⁊ modus rei: ⁊ ſic loquēdo de reduplicatiōe uel de iherētia dī eē maioris extremitatis que hēt rōnē ꝑdicati nō medij: qꝛ reſpectu ei⁹ hēt rōnē ſbti Alio mō pōt eē qō de ipſa iherētia: nō cui⁹ ſit ꝯditio: ſꝫ a quo depēdet: ⁊ i quo hēat eē ei⁹ cā. ⁊ ſic iherētia uel reduplicatio que dic̄ quēdā modū iherētie est ipſi⁹ ſbti nō ꝑdicati: lꝫ eni ipm ꝑdicatū ihereat: cā tñ ipſi⁹ iherētie nō est in ꝑdicato: ſed in ſbto. hīe eni tres ieſt ipſi triangulo. cā tñ ipſi⁹ iherētie nō est in ipſo hīe tres ſed in ipſo triāgulo. Semp eni in ſbto est q̄rēda cā eoꝝ q̄ ſūt in ſbto. In illo eni est q̄rēda cā alicui⁹ in quo hēt eē illud. Cū ḡ ipm ꝑdicatū iſit ipſi ſbto: nō ſbꝫ ꝑdicato. cā hui⁹ iherētie q̄rēda est in ſbto nō i ꝑdicato. Semp eniꝫ ſbm itelligit tanqꝫ fundamētū: ⁊ alia tanqꝫ aduenientia ſibi. accipiēdo aduenientia large: ſiue aduentiāt acciñtalr: ſiue ſubalr. Cā aūt aduenientie ſiue aduēt⁹ accipiēda est nō in eo qḋ aduenit: ſꝫ in eo cui aduenit. Nō eni q̄rēda est cā in febre q̄re iſti aduenerit: ſed in febricitāte: ut ſi ſit talis cā repletio: nō erit ꝓpē febris repleta: ſed febricitās: niſi forte tale eēt aduenies ꝙ eēt ꝑ ſe exiſtēs: ſic locatū uenit ad locū. tale eni aduenies hēt i ſe ipſo cām ſui aduēt⁹. Sꝫ id qḋ nō est ꝑ ſe exñs: ſꝫ intelligit eē in alio: ſic ꝑdicata ſūt in ſbo. tūc in ipſo ſbo q̄rēda est cā talis iherētie. ſm ḡ hūc modū logr phs i poſterib⁹ ꝙ dicē iuſtitiā eē bonū qm̄ bonū. est falſum ⁊ nō itelligibile. Nā nō est q̄rēda cā in ipſo bono q̄re ꝑdicet de iuſtitia: ſꝫ in ipſa iuſtitia est q̄rēda cā q̄re ſbijciat bono. Illud vō qḋ reduplicat deſignat in ſe hīe cām iherētie. ⁊ iō ſemp reduplicat ſbm. ut triāgulus hēt tres i eo ꝙ triāgulus. Sꝫ reduplicatio lꝫ hēat cām in ſbo. ⁊ lꝫ reduplicet ſbm est tñ cum ſit q̄dā iherētia ꝯditio ꝑdicati. Ex quo est diligēter adūtēdū ꝙ ſi bñ ordinate ſiat reduplicatio dꝫ reduplicari ſbm. ſꝫ dꝫ poni reduplicatio ex ꝑte ꝑdicati ut in exēplo ꝑallegato. triāgulus ſe tenet ex ꝑte ſbti: ſed hīe tres in eo ꝙ triāgulus totuꝫ h ſe tenet ex ꝑte ꝑdicati. ꝓut ḡ reduplicat ſbm: dat intelligi ꝙ in ipſo ſit reduplicatiōis cā. ſed ꝓut reduplicatio ſe tenet ex ꝑte ꝑdicati: dat itelligi ꝙ ſit ei⁹ ꝯditio ⸿ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utrū aliqñ poſſit reduplicari ipm ꝑdicatū. ⁊ vī ꝙ nō. ꝑ textū phi ſup allegatū. vꝫ ꝙ dicē iuſtitiā eē bonū qm̄ bonū. est falſuꝫ ⁊ nō est itelligibile. ⸿ In ꝯriū est qꝛ diximus ꝙ diffō in eo ꝙ diffō ꝑdicat. ⁊ qḋ qd est in eo ꝙ qḋ qd est ꝑdicat. ḡ ipꝫ ꝑdicatū. vꝫ qḋ qd est hic reduplicat. ⁊ dī. ꝑdicari in eo qḋ qd est. ⸿ Dōm ꝙ ſi illḋ qḋ reduplicat ut patuit dicit id in quo est cā reduplicationis nunqꝫ reduplicabitur ꝑdicatū ſed ſbm. qꝛ ut dicebat lꝫ ꝑdicatū inſit: cā tñ iherētie q̄rēda est in ſbo. ⁊ qḋ dī qꝛ qḋ qd est i eo qḋ qd est ꝑdicat. ⁊ diffō in eo ꝙ diffō ꝑdicat. dici pōt ꝙ i hac orōne ipſa diffō que dī eē ꝑdicatū iduit rōnē ſbti. Nā ſic cū dicim⁹ triāgulus. in eo ꝙ triāgulus hēt tres est ſenſus. ꝙ ipſi triāgulo tanqꝫ ſbo cōpetit hec paſſio hīe tres ſm ſe. ſic cū dicim⁹ diffi⁹ ꝑdicat in eo ꝙ diffi⁹ est ſenſus. ꝙ ipſi diffōni cōpetit hec ꝓpetas que est ꝑdicari de diffinito ſꝫ ſe. Sꝫ hec ſolū est ad hoieꝫ. ⸿ Et iō dōm est alr ⁊ meli⁹ ꝙ nunqꝫ ꝑdicatū reduplicat ſm ſe. vñ nec est uerū dicē ꝙ hō est aial in eo ꝙ aial. nec est uerū dicē ꝙ aial ꝑdicat de hoie in eo ꝙ aial. Idē ē eni dicē vnū ꝙ aliud: ḡ ſi diffi⁹ in eo ꝙ diffi⁹ ꝑdicet. ipm ꝑdicatū reduplicaret. Cū ḡ dī ꝙ diffi⁹ ꝑdicat de diffinito in eo ꝙ diffi⁹ equocat ibi in diffōne. Nā ſi nō eēt ibi equocatio falſum eēt qḋ dī. Uñ ſi accipiat talis reduplicatio mō nō equoco ſtatim appebit falſitas i dicto: ut ſi diceret aial bipes ꝑdicat de hoie i eo ꝙ aial bipes falſa eēt locutio. Nō est eni q̄rēda cā q̄re aial bipes ꝑdicet de hoie in aiali bipede: ſꝫ in hoie. est eni falſum ⁊ nō itelligibile ꝙ hō ſit aial bipes in eo ꝙ aial bipes: ſꝫ in eo ꝙ hō. Sꝫ ſi dicat ꝙ aial bipes ꝑdicat de hoie i eo ꝙ diffi⁹ uera est locutio. ḡ cū dī ꝙ diffi⁹ ꝑdicat de diffinito in eo ꝙ diffi⁹ equocat ibi in diffōne. nā cū dī diffi⁹ ꝑdicat. accipit ibi diffi⁹ ꝓ re ipſa que ſubijcit itētioni diffōnis. nā ſic v̄ificat ꝙ diffi⁹ ꝑdicat de diffinito: ſicut ꝙ gen⁹ ꝑdicat de ſpe: gen⁹ eniꝫ nō ꝑdicat de ſpe ꝙ ſpēs ſit gen⁹: ſed id qḋ ſubijcit itētioni gñis: ut aial ꝑdicat de eo qḋ ſubijcit itētioni ſpēi: ut de hoie. ſic nec diffinitū est diffi⁹ ſed qḋ ſubijcit intētioni diffōnis: ut aial bipes ꝑdicat de eo qḋ ſubijcit itētioni diffiniti: ut de hoie. ḡ cū dī ꝙ diffi⁹ ꝑdicat de diffinito. ibi diffi⁹ accipit ꝓ eo ꝙ ſubijcit itētioni diffōnis. ſed poſtea cū ſbdit in eo ꝙ diffi⁹: ibi diffi⁹ accipit ꝓ itētione diffōnis. aial eni qḋ ſubijcit itētioni gñis ꝑdicat de hoie ſꝫ hāc itētionē. i. ſm ꝙ gen⁹. ſic ⁊ diffi⁹. i. id qḋ ſubijcit itētioni diffōnis ſm itētionē diffōnis ꝑdicat de diffinito. equocat ḡ ibi i diffōne. niſi ḡ equocet in ꝑdicato nūqꝫ

reduplicabit pdicatū. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs qre cū equocat i reduplicato pōt reduplicari pdicatū: nō aūt cū nō equocat. ¶ Dōm ut dictū est pdicatū in est: sed nō est cā sue iherētie. si g reduplicaret pdicatū illa reduplicatio nō posset designare nisi duo. uel cām iherētie: uel specificationē iherētie. si cām iherētie falsa eēt locutio. qr cā iherētie est qrēda in sbō: nō i pdicato. Si aūt designaret specificationē iherētie: tūc nō eēt gd itelligibile: qr nō est gd itelligibile qp idē eodē mō sūptū seipm specificet. Jō signāter forte logr phs i po rib⁹: cū aīt qp dicē iustitiā eē bonū qm bonū est falsuz z nō itelligibile. Nā si hec reduplicatio qm bonum significat cāz iherētie: tūc est falsuz qd dr: qr talis cā nō est qrēda in bono nec i pdicato: sz in sbto. Si vo significet specificationē iherētie: tūc non est gd itelligibile. Nā nō est itelligibile qp idē eodē mō sūptū seipm specificet. Cā g iherētie accipiēda est i sbto. Specificatio aūt iherētie est zditio pdicati: ut si dicat triāgulus hēt tres in eo qp triāgulus. triāgulus nō specificat h seipz sed hec reduplicatio est designatio cāe in sbto: z est specificatio iherētie pdicati. pdicatū g nō equoce sūptuz nō pōt reduplicari: sed equoce sūptū pōt: nō qp nlla reduplicatio designet cām iherētie: sed specificationē inherētie: uel specificationē modi pdicādi: ut si qs dubitat qliter aīal bipes pdicat de hoie. hoc specificabit sibi hec reduplicatio: qr pdicat in eo qp diffō. diffi⁹ g ut dicit itētionē specificat modū iherētie: uel modū pdicādi ei⁹ qd subycit itētioni accipiēdo itētionē iherentie large qd oē id qd est in alio: siue sit subalr siue accn̄talr. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs utrū possit zcludi qd gd est in eo qd gd est: nisi in utraqz pmissarū accipiat qd gd in eo qd gd est. ¶ Dōz qp nunqz pōt diffi⁹ in eo qp diffi⁹ zcludi de diffinito nisi accipiant due diffōnes ppe ipsi⁹ diffiniti: qrū vna se hēat tanqz mediū. reliq vo tanqz maior extremitas. nec h sufficit qp accipiant sic due diffōnes ppe: nisi ēt accipiant cum hac reduplicatione in eo qp diffi⁹: ut si de hoie sint he due ppe diffōnes. aīal bipes z aīal pceptibile disciplie. si fieret sillus sine reduplicatione zcluderet diffō: sz nō in eo qp diffō: ut si diceret aīal bipes est aīal pceptibile. hō est aīal bipes: g est aīal pceptibile. zcludit hec diffō hois de hoie sed nō ut diffō: nec p istū sillm scim⁹ qp aīal pceptibile sit diffō hois. sed si accipiant iste due diffōnes cū reduplicatione zcludet diffi⁹ hois de ipso tanqz diffi⁹ z p sillm resusabit nobis qp illa sit diffi⁹ hominis. Nā si sic sillet aīal bipes est aīal pceptibile fm qp gd erat eē. hō est aīal bipes fm qd gd erat eē. zcludet sillistice qp hō sit aīal z imediatas fm terminos. i. diffōnes ppas. z subdit qp pceptibile fm qd gd erat eē. Si g ambe diffōnes tā maior extremitas qz mediū accipiant ppe: z ut ppe zcludāt diffōnē de diffinito pp am: z ut ppriā. Si vo accipiant pprie: sed nō cuz hac reduplicatione qp sint pprie zcludet diffōnē ppriā: sed nō ut ppriā. i. sed ex h nō manifestabit nobis sillistice qp illa diffi⁹ sit ppa. Triplex g posset eē defect⁹ in maiori extremitate. Primo si nō eēt diffi⁹. ut si diceretur oē aīal bipes est risibile. hō est aīal bipes: g z c. hic nullo mō zcludit diffi⁹ de diffinito. 2⁹ mō pōt eē talis defect⁹ si accipet talis diffō nō ppa: utputa si accipet diffinitio aīalis: ut si diceret aīal bipes est sba aīata sensibilis. hō est aīal bipes: g z c. hic zcludit diffō de diffinito. sed qr nō fuit accepta diffō ppa nō fuit. z ppria. 3⁹ mō posset eē defect⁹ si accipet diffi⁹ ppa: sed nō cum hac reduplicatione ut ppa: z tūc ut patuit: lz possit zcludi diffō ppria: nō tn̄ zcluderet ut ppa: nec ostēderet p h⁹ sillm qp eēt ppa. Et sicut triplex pōt esse defect⁹ in maiori extremitate: ita triplex pōt eē defectus i ipso medio. Nā ipm mediuz dz accipi qp sit diffō: z qp sit diffō ppa z tanqz ppa. Alr eni p tale mediū nō cōcluderet de diffinito diffi⁹ ppria tanqz ppria. Non g zcluderet de diffinito qd gd est in eo qd gd est: nisi in utraqz pmissarū accipiat qd gd est in eo qd gd ē. Probabit g qd gd est per qd gd est i eo qd gd est. idē p idē petitio pncipy. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sioqz si ē mōstrare gd ē hō. sit. c. hō. a. vo qd gd est siue aīal bipes siue aliud gd. Si ergo sillogizabit necesse. a. de. b. oi pdicari. Huius aūt erit alia media ratio. quale z hoc erit qp quid est homo.

¶ Qd dixerat declarat in termis. Circa qd tria facit. qa p⁹ declarat h in termis exēplificādo de diffōne hois. 2⁹ dat artē manifeste cognoscēdi quō in talib⁹ petatur pncipiū. 3⁹ qd dixerat declarat p exēplū in diffōnibus aīe. z assignat dictoz rōnē ostēdēs h hic vitatē in omni diffōne. s. qp nulla diffō pōt zcludi de aliq i eo quod gd sine petitione pncipy. 2⁹ ibi. [Opz in duabus.] 3⁹ ibi [Ut si aliqs diffiniat.] Dicit g [Et oino si est.] i. si ztingat [mōstrare gd est hō.] i. diffōnē hois de hoie [sit. c.] i. minor extremitas. [a. vo.] i. maior extremitas [qd gd est] hois [siue aīal bipes. siue aligd aliō.] q. d. qp ista diffō hois sit aīal bipes uel aliq alia diffinitio ei⁹. Et sbdit qp [Si g sillat] sup. a. de. c. s. diffi⁹ hominis de hoie [nece est. a.] i. diffōnē hois [pdicari de oi. b.] i. de oi medio sup. i. in eo qd gd erat eē [hui⁹ aūt alia rō media.] q. d. qp nō poterit. a. i. diffō hois sillari de. c. i. de hoie. nisi accipiat. b. i. mediū tale qd sit rō z diffō ipsi⁹ hois. Unū zcludit [qle h.] i. s. tale mediū acceptū est [qd gd est hois] pbat g qd gd est hois. p qd gd est hois. z sic petitio pncipy. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Opz aūt i duab⁹ ppōnib⁹ z imediatis z pmis terminis zsiderare. maxie eni manifestū ē qp dr sic p zūsionē. igit demrantes gd est aīa: aut gd est hō: aut aliud qdcūqz coz que sūt: qd ex pncipio est repetant.

¶ Dat artē manifeste cognoscēdi quō semp in oi tali sillogizatione petat pncipiū [Opz aūt in duab⁹ ppōnib⁹. z pmis z imediatis termis zsiderare] sup. qd dicetur. q. d. ut manifeste appeat quō in talib⁹ petet qd est in pncipio opz zsiderare. qd dr: in duab⁹ ppōnib⁹ que sint pme. i. diffinitiue z sint ex imediatis termis. i. sint ex terminis pprys. Et subdit qp [maxime aūt manifestū est qd dr.] i. qd petit pncipiū. sic. i. accipiēdo duas ppōnes. [sic.] i. sicut diximus. vz pmas. i. diffinitiuas demrationes gd igit per zūsionē.] i. p terminos zūtibiles: ut coiter ponit. uel alr z meli⁹ qp p zūsionē. i. per circulationē ostēdēdo p vnā diffōnē aliā z ecōuerso: ut ostēdēdo [gd est aīa. z gd est hō: aut aligd qdcūqz: uel qdlibet coz que sūt.] i. entiū qd est ex pncipio [repetūt.] i. petāt. q. d. qp si accipiam⁹ duas ppōnes pmas i. diffinitiuas z imediatas fm terminos. i. duas diffōnes pprias: maxime erit manifestū qd dr. i. qp sic petatur pncipiū: ut si qs gd est aīa aut gd est hō: aut gd ē qdcūqz aliud entiū demret per zūsionē. i. per circulationē ostēdēdo diffōnē per diffōnē qd gd est: z qd gd est qd ex pncipio est peteret. i. statim appebit qp petit qd est in pncipio. ¶ Notādū aūt qp diffōnes dicunt ppositiones pme: qr ad eas stat resolutio oium alioz. Ipas eni dignitates resoluim⁹ in diffōnes: ut tūc cognoscimus pncipia z dignitates qn̄ cognoscim⁹ terminos. i. rōnes terminoz z diffōnē: z tūc cognoscim⁹ qp oē totū est maius sua pte: qn̄ scim⁹ gd est oē: z gd est ps. propōnes g pmas appellat ppōnes diffinitiuas. imediatas aūt fm terminos appellat diffōnes ppas. q. d. qp si uolum⁹ zcludē diffōnē in eo qp diffō opz pmissas eēt

nere diffōnes proprias: qđ faciēdo statim appebit qđ petit ibi qđ est in pncipio. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Ut si aliqs diffiniret aiaʒ eādē eisdem eē cām viuēdi. h aūt numerū eūdē seipʒ mouētē. neċe ē eni repetē aiam q̄ uere est numerū eē ipm seipm mouētē sic ut idē ens.

ℭ Qđ dixerat declarat per exēplū in diffi^bo aie: ⁊ assigt dictoꝝ rōnē. Duo ḡ facit. 1ª ibi ⌊ Nō eni si seq̄t. ⌋ Primo ḡ qđ dixerat declarat in diffōnib⁹ aie ostēdēs q̄ si uolum⁹ ꝯcludē qd est aia ⁊ ꝯūsionē. i. per circulationē ostēdendo vnā diffōnē per aliā statim appebit q̄ petit ibi qđ est in pncipio. iō ait. ⌊ ut si aliqs diffiniret aiam eādē eidē. ⌋ i. eādē sibiipsi ⌊ esse cāʒ viuēdi ⌋ hec est vna diffo° aie. aia est sibiipsi cā viuēdi. ⁊ subdit ⌊ hoc aūt. ⌋ i. aiam sup. ēt diffiniat ⌊ nūm seipm mouētem ⌋ hec est alia diffō. q̄ aia est nūs seipm mouēs. si ḡ aliqs p vnaʒ diffōnē uelit pbare aliā: ut per nūm seipm mouētē uelit de aia pbare q̄ sit sibiipsi cā viuēdi ⌊ neċe est enīʒ ⌋ si h ueit facē ⌊ recipe ⌋ uel ⌊ petē aiam qđ uerū est esse nūm seipm mouētē. ⁊ sic sicut idē. ⌋ i. sicut diffōneʒ in eo qđ qd. pbabit eni eē sibiipsi cā viuēdi diffōnē aie ī eo qđ qd ponēdo. i. supponēdo nūm seipm mouētē eē ipsius aie sicut idē. i. sicut diffōnē in eo qđ qd. Probabit ḡ de aia diffō in eo qđ qd per idē. i. per diffōneʒ in eo qđ qd. Idē ḡ per idē petitio pncipij. ℭ Notādū autē q̄ he due diffōnes sūpte sūt ſm modū platonicum. Uolebat eni Plato q̄ cū aliqd ē cā alteri⁹ hʒ aliqd q̄ ipm sit cā sibiipsi ſm illud idē. qr ḡ aia est cā corpis ut viuat aia sibiipsi ſm Platonē erit h⁹ cā pp qđ sibiipsi erit cā viuēdi. ⁊ ſm hoc accepta est vna illarū diffōnū. ℭ Rursus uoluit Plato q̄ nō dīt vnū qđ ꝯūtit cum ente: ⁊ vnū qđ est pncipiū nūi. uel nesciuit distinguere h ⁊ illud. ⁊ ex h uoluit q̄ deus qui erat simplicissimus eēt ipsa eēntia vnitatis. oium aūt aliōꝝ: qr erāt cōposita. dixit eē nūʒ eoꝝ subam. aia ḡ ſm Platonē subalr est nūs. ℭ Rursus qr aia est cā q̄ corp⁹ mouear ipsa seipsam mouebit. erit ergo ipsa aia ſm Platonem numerus seipsum mouēs: ⁊ ſm hoc accepta est alia diffinitio. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Nō enim si ꝯsequit. a. ipsi. b. ⁊ hoc ipsi. c. erit ipsi. c. a. qđ qd erat eē. Sed ueruʒ erat dicere q̄ erit solum.

ℭ Assignat rōnē dictoꝝ. dixerat eni q̄ ad ostēdēdū qđ qd est in eo qđ qd est. opʒ accipe oēs pmas. i. rōnes diffinitiuas. ⁊ ille rōnes diffinitiue debēt eē imediate ſʒ terminos. i. ppe. tria ḡ fac. qr p⁹ ostēdit q̄ opʒ accipe rōnes diffinitiuas. 2° declarat q̄ opʒ diffōnes illas eē ppas. 3° ex his que dixerat ꝯcludit iterū. vʒ si h non fiat: nō ꝯcludet qđ qd est in eo qđ qd est. si aūt h fiat: petet pncipiū. 2ª ibi. ⌊ Nec si est. a. ⌋ 3ª ibi. ⌊ Sigdē igit nō sic accipiat. ⌋ Dicit ḡ ⌊ nō eni si seq̄t: ul' si seq̄t. a. ad b. ⁊ h. ⌋ i. b. ꝯseq̄t. ⌊ c. erit in ipso. c. a. qđ qd erat eē. ſʒ ueꝝ erat dicē qđ erat solū. ⌋ q. d. q̄ si accipiat. a. simplr eē i oi. b. ⁊ b. i oi. c. solū ꝯcludet q̄. a. erit i oi. c. sed nō ꝯcludit q̄. a. sit qđ qd erat eē ipsi⁹. c. Si ḡ uolum⁹ ꝯcludere q̄. a. sit qđ qd erat eē ipsi⁹. c. nō sufficit accipe pmissas tanq̄ ppōnes simplices: sed opʒ eas eē ppōnes diffinitiuas i eo q̄ diffinitiuas. ⁊ ita declaratū ē pmū dictū. vʒ q̄ nō pōt ꝯcludi qđ qd est: nisi pmisse sint ppōnes pme ⁊ diffinitiue i eo q̄ diffinitie. ℭ Dein cū d.

ℭ Neq̄ si est. a. qđ qd ē ⁊ de. b. pdicat oi. est eni aialis eē pdicat de hois eē: sicͭ ⁊ omnē hoiem aial eē: sed nō sic sicͭ qđ est vnū eē.

ℭ Declarat 2^m dictū. vʒ q̄ nō sufficiat pmissas eē ppōnes diffinitiuas. sed opʒ eas eē imediatas ſm terminos i. ꝯtinē diffōnes ppas. ut si uolo pbare qđ qd est de homine: nō sufficit accipe diffōnē aialis que est qđdā qđ qd est. ⁊ pdicat de oi hoie. sed opʒ accipe diffōnē ppriam hois. ideo ait q̄ ⌊ Nec si est. a. qđ qd est ⌋ sup. alicuius alteri⁹ q̄ʒ hois. utputa aialis ⌊ ⁊ pdicat de oi. b. ⌋ i. de oi medio. utputa qđ pdicat uīr de diffōne ppria. hois enim nō sup. pp h ꝯcludet. a. tanq̄ ppa diffō hominis. opʒ eni utrūq̄ acceptū ⁊ eē diffōnē ⁊ eē ppriū. iō subdit q̄ ⌊ nāq̄ ⁊ si aialis eē. ⌋ i. diffō aialis ⌊ pdicatur de eē hois. ⌋ i. de diffōne supple uīr ⌊ sicut ⁊ omneʒ hoieʒ aial ⌋ dicim⁹ supple ⌊ eē ⌋ uīr ⌊ sed nō sic q̄ vnū ⌋ i. nō sicut diffinitio ppria. opʒ ergo utrāq̄ diffōnē eē ppriā si uolumus ꝯcludere qđ quid alicuius in eo qđ quid. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Sigdē igit nō sic accipiat nō sillabit q̄. a sit ipsi. c. p qđ qd erat i substātia. Si vo sic accipiat pus erit accipiens qđ ipsi. c. est qđ qd erat eē ipm. b. Quare nihil demōstratū est. qđ enim erat in pncipio accepit.

ℭ Cōcludit ꝯnē intētā. vʒ q̄ si nō accipiant sic. i. nō accipiant diffōnes pprie ſm q̄ huius. nō ꝯcludet qđ qd est ſm q̄ huius. si aūt sic accipiant pprie diffōnes. petet qđ est in pncipio. nō ḡ pōt sillogiʒari qđ qd est ſm q̄ huius per sillm reduplicatiuū sine petitione pncipij. iō ait q̄ ⌊ si igit nō sic accipiat. ⌋ i. si nō accipiat diffinitiones ppas ⌊ sic. ⌋ i. ſm hui⁹ ⌊ nō sillogizat q̄. a. sit in. c. q̄ qd erat eē i suba. ⌋ i. tanq̄ diffō subalis ⁊ ppria ⌊ si vo accipiat sic. ⌋ i. diffōnes ppas ⌊ pus erit accipiēs q̄. b. ⌋ i. q̄ mediū ⌊ est in. c. q̄ qd erat eē. c. ⌋ i. petet qđ est in pncipio. pbabit eni de. c. qđ qd est supponēdo pus mediū aliqđ qđ sit ipsius. c. qđ qd est. iō subdit ⌊ q̄re nihil demōstratū. accepit enim qđ erat in pncipio. ⌋ i. hoc faciēdo nō sillogiʒauit sed petiit qđ est ī pncipio. quomō autem sit petitio pncipij. pbādo diffinitionem per diffinitionē dicet in questionibus illius lectionis. Sed utrum sit demonstrare.

ℭ At vo neq̄ q̄ p diuisionē via sillogizare sicut in resolōne circa figuras dictū est. nequaq̄ eni neċe est rē illā eē cum hec sint.

ℭ Postq̄ phus pbauit q̄ nō pōt ꝯcludi qđ qd est p sillʒ reduplicatiuū nisi petat id qđ est in pncipio. In parte ista ut dicebat ostēdit q̄ nō possit ꝯcludi qđ qd est per sillm diuisiuū: nisi ēr petat qđ est in pncipio. Fit aūt h mō sillus diuisiu⁹ ꝯcludēs diffōnē alicui⁹. utputa diffinitionē hois. supponem⁹ eni de hoie aliqd qđ sit notū utputa viuū. viuū aūt diuidem⁹ per aial. i. per sensibile ⁊ per iaiatū. i. per isensibile. fiet ḡ talis sills. oē viuū uīr est aial uel est iaiatū. i. isensibile. hō est qd viuū: ḡ uīr est aial uīr est qd inaiatū. i. isensibile. Ex h ḡ sillo diuisiuo accipiet q̄ hō sit aial. i. qd aiatum. ⁊ dimittet q̄ nō sit aial. ⁊ q̄ sit qd inaiatū. ⁊ qd isensibile. Ulteri⁹ aūt fiet ali⁹ sillus diuisiuus. q̄ oē aial aut est gressibile. aut aquaticū: ⁊ isto mō pcedet donec hēat diffō hois. Est ergo sills diuisiu⁹ sills utēs diuisione ad aliqd pbādū sicut sills reduplicatiu⁹ est sillus utēs reduplicatione ad ostēdēdū ppositū. vult ḡ hic phus ostēdē q̄ per talē sillm diuisiuū nō possit ꝯcludi qđ qd est. Circa qđ duo facit qr p° facit qđ dictū est adducēs plura argumēta q̄ nō ꝯtingat per sillm diuisiuū pbari qđ qd est. 2° remouet solutionē quorūdā uolētiū soluē ad argumēta illa ibi ⌊ Cōtingit aūt soluē. ⌋ Circa pmū duo facit. Nam in sillo diuisiuo pbātē uel uolēte pbare diffōneʒ est duo ꝯsiderare. vʒ ea que se tenēt ex pte diuisionis per quaʒ opʒ pbari diffinitū ⁊ ea que se tenēt ex pte diffōnis. p° ḡ ostēdit q̄ p sillm diuisiuū nō possit pbari qđ qd est p ea que se tenēt ex pte diuisiōis. 2° p ea que se tenēt ex pte

diffōnis. ibi ⌊ Qđ eni phibȝ. ⌋ Circa hᵐ duo faē ȝ φ duplr pbat u ētū. nā pᵒ pbat h put diuiō cōpaē ad sillogismū. 2ᵒ put cōpaē ad iductionē. ibi ⌊ Sȝ sic. ⌋ Prima rō formeē. p id qđ nō sillat aliqđ ppositū z qđ nō obsuat sillogisticā formā ad pbādū ppositum. p id. s. nō ptigit pbare qđ qd est. ȝ hī⁹ est sills diuiuus. ḡ zc. sō ait ⌊ At vo neqȝ via est sillari. ⌋ i. ad sillandū. s. qđ qd est ⌊ p diuisionē. ⌋ i. p sillm diuisiuū ⌊ sic dcm est in resolone circa figuras. ⌋ i. in libro poȝ ubi agiē de resolone figuraȝ sillogisticaȝ. z sbdit q ⌊ nequaqȝ enīȝ nēcē est rē illā eē. ⌋ i. nō nēcē est eē pclusum ppositum ⌊ cū hec sint. ⌋ i. cum sint pmisse. q. d. φ hec est forma sillo^ca. φ nēcē sit eē rem pclusā. i. eē ppositū pclusum. cū sint pmisse. sills aūt diuiuus nō facit h. ḡ nullū ppositū pbat sillo^ce. qđ si sic est. pstat φ nec diffi⁹ nūc poterit sillo^ce pbare. ¶ Dubitaret forte aliqs q̄re sillus diuiuus nō pbat sillo^ce aliqđ ppositū. z q̄re non nēcē est eē rem. cuī⁹ pbatio uel cui⁹ pclo itēdiē in tali sillo. ¶ Dōm φ parū añ illđ caplm in liᵒ poȝ. quđ aūt reducem⁹. vult pbus φ sills diuiuus nihil sillo^ce probet. Possum⁹ aūt ad h assignare triplicē rōnē. pᵒ φ in tali sillo sit acceptio ppositi nō sillo^ce. 2ᵒ qȝ peniē qđ est in pnᵒ. 3ᵒ qȝ accipiat mediūȝ coius q̄ȝ sit maior extremitas. Pria via sic pȝ. nā si qs uellet pbare p sillm diuisiuū φ hō eēt rōnalis. argueret sic. oē aial uel est rōnale uel est irrōnale. hō est aial. ḡ est rōnalis uł est irrōnalis. nō est irrōnalis. ḡ est rōnalis. h enim bn̄ pcludiē sillo^ce. φ hō uł sit rōnalis uł irrōnalis. sed hoc nō est pcludē propositū uł intētū. ppositūȝ eni est pbare φ hō sit rōnalis. nō aūt φ sit hoc uł illđ. Sūt igiē ibi duo pcessus. vnus sillogistic⁹. ali⁹ non sillo^cus. pcessus eni sillo^cus est cū di. oē aial uł est rōnale uł irrōnale. hō est aial. ḡ zc. pcessus aūt nō sillogistic⁹ est qn̄ ulteri⁹ arguiē φ hō nō est irrōnalis. ḡ est rōnalis. sillus aūt diuiuus pᵒ pcessu sillo^co nō hēt ppositū sed accipit suū ppositū in 2ᵒ pcessu q nō est sillo^co. accipit ḡ talis sillus aliqd sillo^ce. sed nō accipit sillo^ce suū ppositū nec suū intentū. si ḡ talis sills nullū intētū z nullū oppositū accipit sillogistice. planū est φ p talē sillm sillo^ce non poterit accipi diffi⁹. Ex hoc aūt appet intētio pħi. nā in tali sillo cū sint pmisse nō opȝ eē rē illā que itēdiē. oportuit eni ut patuit p pmissas eē rē aliquā: ȝ nō illā que intēdiē. nā si uera est maior. φ oē aial sit rōnale uel irrōnale. z uera sit mior φ ois hō sit aial. nēcē est eē. vȝ h φ hō uł sit rōnalis uł sit irrōnalis: ȝ h nō est ppositū nec intētuȝ. Qȝ aūt hō sit rōnalis z nō irrōnalis: qđ est ppositūȝ z itētū nō hētur p pmissas. nec via sillo^ca. In resolutiōe ḡ circa figuras. i. in liᵒ poȝ circa finē capli de inuētiōe mediȝ. ubi agiē de resolone sillōȝ ośsum est qđ dictū est. 2ᵃ via ad pbādū hoc idē sumiē ex eo φ talis sills petit qđ est in pnᵒ. arguit eni ut patuit in exēplo pposito sills diuiuus. φ hō uel sit rōnalis. uel sit irrōnalis: ȝ φ hō sit rōnalis z nō irrōnalis qđ est pncipale intētū nō pbat. ȝ sine pbatione accipit. non pbare aūt: ȝ sine pbatione accipe pncipale intētū est petē qđ est in pnᵒ. Sills ḡ diuiuus nullū ppositū uel nullū itētuȝ pbat sillogistice. qȝ petit uel petēdo z supponēdo accipit qđ deberet pbare. 3ᵃ via ad hoc idem sumiē ex eo φ accipit mediū terminū coius q̄ȝ sit maior extremitas. uel q̄ȝ sit illđ qđ itēdit pbare. itēdit eni pbare nō hoc totū φ hō sit rōnalis uel irrōnalis: ȝ φ sit rōnalis. ad h aūt pbādū accipit p medio aial: qđ est coīus q̄ȝ rōnale. nūq̄ȝ aūt p magis cōe uł p magis ulē pōt pbari de aliq̄ id qđ ē min⁹ ulē. nūq̄ȝ eni p sbaȝ pbabiē aial de hoīe. nec pticulr nec ulr. si eni ad pbādū aial de hoīe accipieē p medio sba. sic eēt sills i 2ᵃ figᵃ maiore extite pticulari. q̄posito nihil seqē. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Sȝ sic neqȝ iducēs demrat. Nō eni opȝ pclonē iterrogare nec i pcedēdo eē: ȝ necesse est eē cū sint illa. z si nō dicat rñdēs.

¶ Probat hoc idē cōparādo sillȝ diuiū ad iductionē. Circa qđ duo faē. qȝ pᵒ faē qđ dictū est. 2ᵒ qđ dixerat declarat in teris. 3ᵒ circa ea que dixerat remouet cauillationē q̄dā. 2ᵃ ibi ⌊ Ut utrȝ hđ. ⌋ 3ᵒ ibi. ⌊ Differt aūt nihil. ⌋ Dicē ḡ φ ⌊ sed sic neqȝ iductiōes demrant. ⌋ Iusē sic qdā text⁹ hȝ ⌊ sic neqȝ iducēs demrat ⌋ qȝ nō pbat ȝ petit. ita sup. nec silli diuiū demrant. nec sillogiçās diuiue demrat nec pbat aliqd: ȝ petit. cui⁹ rō est. qȝ ⌊ nō opȝ pnē iterrogare. nec ⌋ opȝ pnē ⌊ esse in pcedēdo' ⌋ pcessio eni rñdētis nō dat robur pni ⌊ ȝ nēcē est eē. ⌋ i. pnē ⌊ cū sint illa. ⌋ i. cū sint pmisse ⌊ z si rñdens nō dicat. ⌋ i. dato φ rñdēs nō pcedat eā. Forma ḡ sillogistica est φ pcludat de nēcitate. Inductio aūt nō pcludit ḡ nō fuat formā sillogisticā. Tūc ḡ est supplēda rō. φ cuȝ sills diuisiuus in hoc assimileē iductioni. φ opȝ iterrogare pnē. ergo non suat formā sillogisticā. z per pñs nō pbat sillogistice aliqđ ppositū. q̄re nec diffinitionem pbabit sillogistice. ¶ Dubitaret forte aliqs. utrȝ sills diuiuus assimileē iductioni. qȝ utrobiqȝ petiē pncipiū ex acceptiōe partiū: uel ex acceptione aliquorū ptentoȝ sub aliquo toto. ¶ Dōm φ sm quosdam sills diuiuus in hoc assimilaē iductiōi. qȝ sicut iductio non pcludit nisi supposito φ nihil aliud ptineaē sub eo de quo sit iductio q̄ȝ ididua accepta. ut si qs uellet pbare φ ois hō currit. z argueret. sor. pla. z talis z talis currunt. ḡ ois hō currit. nō seqē pclo. nisi supposito φ nihil pticaē sb hoīe: nisi ididua accepta. opȝ eni φ ididua accepta sufficiēter euacuent hoīeȝ sic ut dnt z ī sillo diuisiuo nō seqē p nisi supposito φ ptes oēs acepte sufficiēter euacuēt totū. ut patuit in exēplo pposito. nihil eni possum⁹ pcludē de hoīe per aial via diffina. nisi ptes accepte sb aiali. utputa rōnale z irrōnale sufficiēter euacuent ipm aial: sed hoc videē accipe qđ est p accñs. nā in iductiōe. hoc est per se. φ opȝ supponere ptes sb toto eē sufficiētet acceptas. z qȝ nō est notum nobis φ non sunt alia pticularia sub illo toto q̄ȝ pticularia accepta: sed in diuisione hoc est per accñs. φ non sit notū ptes euacuare totū. naȝ diuisio si bona sit debet fieri per opposita. opposita aūt sufficiēter diuidūt ipm totū. nā lȝ pticularia nō hēant oppōnem ad inuicē. z sm φ pticularia nō necesse sit ea eē in aliquo nūo determiato. pp qđ nō est nobis notū utrȝ in inductiōe sint accepta ois pticularia uel nō. z qȝ hoc nō est notuȝ. oportuit ipm supponē. z ex hoc petiē ibi qđ est in pnᵒ. dicim⁹ aūt φ pticularia hȝ φ pticularia sunt. nō sunt in aliq̄ determiato nūo: qȝ ex aliq̄ alia cā possent eē in aliq̄ determiato nūo. utputa si pstaret ex tota mā sua. esse nō eēt nisi vnū in spē: sed h eēt ex alia cā. non aūt esset sm φ pticulare est z potissime sm φ pticulare sensibile. oē enim pticulare habet formaȝ in mā. omnis etiam forma in materia: q̄tum est de se: est multiplicabilis. nec habet determinatū numeruȝ sue multiplicatiōis. si aūt ut dicebaē mltiplicaē. hoc est ex alia cā. ¶ Ex ipsa ḡ acceptiōe ptiū in iductione petiē qđ est in pnᵒ. qȝ supponiē φ nō est notū: ȝ in diuiōe nō sic eni in diuiōe p se sūt detētiate ptes. z sciē nūs ptiū. nā ptes debēt eē opposite. z nō sūt nisi dne. vñ ois diuisio uł est bimēbris uł est reducibilis ad bimēbreȝ. Ex acceptiōe ḡ ptiū nō petiē p se qđ est i sillo diuiuo. qȝ nō supponiē nisi qđ est notū. notū est eni qđ oē aial uł est rōnale uel irrationale. z omne aiatum uel est sensibile uel insensibile. quia cum iste sint dne opposite sufficiēter euacuāt suum totuȝ per se. ergo ex tali acceptione nō est petitio. si aūt est ibi petitio hoc est p accñs. ut si fieret diuiō nō p opposita. pp qđ nō eēt nociū talia euacuare totū. Sills ḡ diuiuus nō assilaē iductioni. φ pe-

tat p̄n^m in accipiēdo ptes: ꝫ petit p̄n^m in accipiendo pncipale ꝓpositū. qđ ⁊ īductio facit. quō aūt h̄ sit i se. quēti qōne patebit. ℭ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utꝝ codē mō petat p̄n^m īductio ⁊ sill's diuisiuus. ℭ Di cēdū ꝙ inductio petit p̄n^m qꝛ accipit ⁊ supponit qđ dꝫ pbare. arguit eni īductio ex qbusdā pticularib⁹. ⁊ ꝯcludit ꝓpōnē uleꝫ. qđ nō seqꝉ nisi supposito ꝙ illa pticularia sint oē tale. ucl'e āt pbare oē tale ⁊ sup ponē pticularia accepta esse oē tale. est supponē qđ dꝫ pbari. sic ⁊ sill's diuisiuus supponēdo accipit qđ dꝫ p. bare. Est eni ibi ut dicebaꝉ duplex ꝓcessus. vnus sillo gistic⁹ q ꝯcludit aliqd. ꝫ nō ꝓpositū. Alr⁹ nō sillogisti cus q nihil pbat: ꝫ sine pbatiōe accipit itērū. Quātū ad ꝓcessū sillo^cūs. q est in accipiēdo oēs ptes. ut pa. tuit nō est sile de iductiōe ⁊ de diffōne: qꝛ ꝙ inductio petat. ⁊ ꝙ nō sit notū eā accipe oēs ptes est p se. sed ꝙ diffō petat. ⁊ ꝙ nō sit notuꝫ eā accipe oēs ptes est per accñs. ut si fiat nō per opposita. Sꝫ qūtū ad ꝓcessuꝫ nō sillo^cūs est sile de iductiōe ⁊ de diuiōe. qꝛ sic iductio accipit qđ dꝫ pbare: ita ⁊ diuiō. Utrobiqꝫ ē tā in iductiōe qꝫ in sillo diuiuo ꝯ itēta nō seqꝉ ex p̄missis. qñcūqꝫ aūt h̄ est: ꝫ iterrogare de ꝯne. nā nihil rñdēs eā ꝯcedit. et cui⁹ ꝯcessiōe hēat firmitatē. ex p̄missis āt robur ⁊ fir mitatē nō hꝫ. in h̄ ē stat itētio pħi qđ sic iducēs postqꝫ iduxit adh^c restat iterrogare de ꝯne. qꝛ nō sufficiēter seqꝉ ex p̄missis. Sic ꝓcedēs diuiue postqꝫ assūpsit itētū adhuc restat iterrogare de sillo assūpto. qꝛ nō sufficeret h⁹ itētū assumē p p̄missas: sill's ē diuiu⁹ sic ⁊ iductio nō sillo^cat sillo^ce itētū. ē sillo^ce p talē sill'ꝫ nō potērit ꝯclu dī aliq itēta diffō de aliq diffinito. ℭ Deinde cū dic.

ℭ Ut utꝝ hō aīal est aut iaīatū. postea accipit aīal nō sillogizatū est: item oē aīal aut gressibile est aut aq̄ticū. si accepit gressibile ⁊ hominē totū aīal gressibile: non necē est ex dictis sed accipit ⁊ hoc.

ℭ Qđ dixerat declarat in terīs. q.d. ⌊ Ut utruꝫ hō aīal est aut iaīatū ⌋ nō curat de ex^o. nā aīal ⁊ iaīatum nō suffi ciēter euacuāt aliqđ totū. ul' forte accipit ꝓ aīato isibi le ⁊ s̄bdit ꝙ ⌊ postea accipit aīal nō sillogizatū est. ⌋ q.d. ꝙ in sillo diuiuo est duplex ꝓcessus. vn⁹ sillo^cuō p que ꝯcludiꝉ ꝙ hō sit aīal ul' inaīat⁹. alr⁹ nō sillo^cuō. qꝛ postea accipit ꝙ hō sit aīal. ⁊ ꝙ nō sit inaīat⁹. ⁊ qūtum ad hūc ꝓcessuꝫ nō sill'atū est. ⁊ s̄bdit ⌊ Itē ⌋ su. fiet sill's diuiuus alr⁹. ut ⌊ oē aīal aut est gressibile aut aq̄ticū. ⌋ hō est aīal. seqꝉ sillogistice. ꝙ ul' sit gressibile aut aq̄ti cū. ꝫ accipit gressibile ⌋ sup. sine sill'o. ⁊ s̄bdit: ꝙ ⌊ ⁊ hoiē ⌋ec. h̄ ⌊ totuꝫ aīal gressibile nō necē est ex dictis. ꝫ accipit ⁊ hoc ⌋ sup. inest sill'o. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Dīt āt nihil i mītis aut i paucis sic dicē: idē eni est. Nō sillogistic⁹ qdē igiꝉ usus fit sic ꝓcedētib⁹ ēt de ꝯuenietib⁹ sillogizari.

ℭ Remouet qūdā dubitatiōnē poteꝫ ex dictis oriri. pos set eni qs dubitare ꝙ dīt facē multos tales sill'os diui uos ul' paucos. iō ait ꝙ ⌊ dīt aūt nihil in multis aut i paucis sic. ⌋ i. tales sill'os diuiuos ⌊ facē. idē est eni ⌋ in multis ⁊ in paucis. ⁊ s̄bdit ꝙ ⌊ nō sillo^cs qdeꝫ usus est sic ꝓcedētib⁹. ⌋ q.d. ꝙ ꝓcedētes via diuiua nō seruant usuꝫ formā sillo^cas. ⁊ s̄bdit ꝙ ⌊ ⁊ ⌋ sup. sic ꝓcedētib⁹ ul' ꝫ sic ꝓcedētes via. s. diuiua ⌊ sill'ari. ⌋ i. sill'ꝫ fieri ⌊ de ꝯuenietib⁹. ⌋ i. de ꝯtigētib⁹ ut hꝫ alia l'ra. i. de qbuscū qꝫ sup. nō est usus sillogisticus. tales eni sic ꝓcedentes nō suāt formā sillogisticā. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Quid eni pħibꝫ h̄ uerꝫ qdē oē eē d hoīe Nō tñ qđ qd ē neqꝫ qđ qd erat eē ondēs.

ℭ Probat ꝙ via diuiua nō pōt pbari qđ qd est p eaꝗ se tenēt ex pte diffōnis. Circa qđ duo facit. naꝫ qđ qd est diuiue se dꝫ h̄ie qꝛ dꝫ eē diffi^o rei. ⁊ dꝫ eē ꝓpa. p^o ē o dit ꝙ via diuiua deficit. qꝛ qđ ꝯcludit nō opꝫ eē diffō nē. 2° qꝛ nō opꝫ eē ꝓpriaꝫ. ibi ⌊ Amplius qđ pħibet. Dicit ē. ⌊ Quid eni pħibet h̄ qdē vnū eē de hoie ꝙ i. sup. via diuiua onsuꝫ est de ipo ⌊ nō tñ ⌋ sup. h̄ via di uis est ⌊ ondēs qđ qd est aut qđ qd erat eē ⌋ p diffōnē eni ⁊ si hētur ꝙ h̄ sit h̄. nō tñ hētur ꝙ illō sit diffi^o. ar guit eniꝫ sill's diuiuus ꝙ hō sit aīal. ⁊ ꝙ sit gressibile. ⁊ ꝙ sit bipes: ꝫ nō ex h̄ dī ꝙ h̄ sit diffi^o hoīs. qūtū ē ad sens spectat. duplicē defectū hꝫ talis sill's. ⁊ qꝛ hēt ꝓ cessuꝫ nō sillo^cūs. ⁊ qꝛ s̄m talē ꝓcessuꝫ sillo^cūs nō ar guit ea que accipit eē diffōnem tet sillo^ce. ergo per talem viam non ꝯcludiꝉ diffinitio. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Amplius quid prohibet aut apponē aliquid aut auferre aut supgredi substantia. Hec quidem igitur pretermittantur.

ℭ Adducit aliā rōnē eē. ꝙ p talē diffōnē viā diuiuā pōt accipi diffi^o nō ꝓpa. diffi^o aūt nō ꝓpa pōt eē triplr. uel qꝛ hꝫ aliqd supfluū. utputa qꝛ ꝯtinet aliqs dr̄ias acci tales. utputa si diffiniaꝉ aīal qđ est corp⁹ vigilās: aut est urēs sono. pōt ēt eē diffi^o supflua ꝯtinēdo dr̄ias tales si ꝯtineat plures qꝫ debeat. ⁊ tūc erit in min⁹ qꝫ dif finitū. utputa si diffiniret aīal p s̄baꝫ aīatā sēsibile gres sibilē. 2° mō pōt eē diffi^o nō ꝓpa qñ est diminuta. ⁊ tūc est diffi^o in plus qꝫ diffinitū. utputa si diffiniaꝉ aīal qđ est s̄ba aīata. est eni h̄ in plus qꝫ aīal. 3° pōt eē diffi^o nō ꝓpa si sit p dr̄ias supexcellētes ⁊ eas supgrediētes s̄baꝫ ⁊ qdditatē. utputa si diffiniret hō ul' aīal p actū ⁊ po^a q̄ sūt dr̄ie trāscēdētes s̄baꝫ ⁊ qdditatē. qꝛ sūt dr̄ie entis iō ait ⌊ aut qd pħibet aut apponē aliqd. ⌋ i. facē diffō nē supfluā ⌊ aut aliqd auferre. ⌋ i. facē eā diminutā ⌊ aut excellē ⌋ sul ⌊ excedē s̄bam. ⌋ i. facere eā per dr̄ias trāscendētes. q.d. ꝙ oia ista possent fieri per diffōnes. Et s̄bdit ꝙ ⌊ hec qdē igiꝉ demrāꝉ. ⌋ i. dimittanꝉ. uel ut hēt alia l'ra ⌊ ꝓtermittanꝉ ⌋ sup. in via diuiua. q.d. ꝙ via diuisiua ꝓtermittit istas ꝯditiones. qꝛ non est aīs certa ⁊ determinata ꝙ p eā nō possit accipi diffinitio superflua ⁊ diminuta ⁊ supgrediēs. ℭ Dubitaret te aliqs qre diffō p dr̄ias trāscēdētes dī trāscēdē s̄baꝫ. ℭ Dōꝫ ꝙ sicē est in demrātiōib⁹ q̄ ondūt de aliq qd ita suo mō est de diffōnib⁹ q̄ ondūt de se qd est. videm⁹ eni ꝙ in demrōnib⁹ dꝫ dare aliqđ gen⁹ s̄bycibile circa qđ fiūt demrōnes. si āt accipiant p̄n^a trāscedētia illō gen⁹ h^9 p̄n^a trāscēdēt demrōnes: nec igrediēꝉ demrō nē ꝫ s̄baꝫ. ꝫ solū ꝫ ṽtutē. sic ⁊ circa diffōnes dꝫ dare aliqđ gen⁹ pdicabile: cui⁹ dr̄ie trāsgrediunꝉ diffōnē s̄baꝫ. dr̄ie āt trāscēdētes p̄nt ꝫ ṽtutē igredi diffi^nes. ꝫ s̄baꝫ āt nō debēt igredi. act⁹ eni ⁊ po^a igrediunꝉ diffō nē ꝫ ṽtutē. nā ꝙ gen⁹ ⁊ dr̄ia faciāt diffōnē vnā. h̄ est in ṽtute act⁹ ⁊ po^a. ut qꝛ gen⁹ dic potētiā. ⁊ dr̄ia actū. dr̄ie ē trāscēdētes s̄baꝫ gn̄is: ul' trāscēdētes eā p q̄ hꝫ ꝓ prie declarari s̄ba diffiniti. nō debēt igredi diffōnē. dr̄ie iō ē cū sit qd ꝓpꝛiū. dr̄ie trāscēdētes dn̄t trāsgredi s̄baꝫ. qꝛ trāsgrediunꝉ s̄baꝫ diffiniti ul' s̄baꝫ gn̄is: in quo hꝫ eē diffinitū. ul' trāsgrediunꝉ s̄baꝫ. qꝛ trāsgrediuꝉ id qđ s̄balr ⁊ eēntialr est diffō. qꝛ cū diffō sit s̄balr qd ꝓpꝛiū nō debet eē per dr̄ias transcēdētes. ℭ Deinde cū dic.

ℭ Cōtingit aūt soluē in accipiēdo in eo qd est oia. ⁊ qđ est ꝯseq̄nter diuisionē facē quesitū p̄ms ⁊ nihil reliquē. hoc aūt necū specie est. Indiuiduū eni oportet eē.

ℭ Ponit solōnē q̄rūdā ad rōnes factas. ⁊ spālr ad has duas rōnes ultimas. Circa qđ duo fac. qꝛ p^o ponit h̄ solōnē. 2° eā iprobat ⁊ excludit. ibi ⌊ Sꝫ sill's tñ. ⌋ Dic ē ꝙ ⌊ ꝯtigit aūt soluē ⌋ sꝫ. rōnes factas ⌊ i accipiēdo

eo qđ qd est oia. .i. oēs dīās ⌊ ꝛ qđ est ꝯr diuiōes faeē q̄situ ꝓus ⌋ ul' ut hēt alia lrā petitū p^m. .i. circa pncipalr petitū. ꝛ circa pn^{lr} q̄situꝫ ⌊ ꝛ nihil reliquē. ⌋ q. d. ꝙ arguebāt rōes ꝓcedētes. ꝙ via diuiua forte acceptū nō erit diffi°. ꝛ si erit diffi°. nō erit ꝓpa. si accipiāt oēs dīe. ꝛ fiāt ꝯr diuiōes descēdēdo gradati usqꝫ ad q̄situ pncipalr. .i. usqꝫ ad illō qđ dꝫ diffiniri. ꝛ nihil relinquēdo de oib⁹ dīntys. ꝛ sbdit ꝙ ⌊ h̄ āt neccīu est. ⌋ q. d. ꝙ si sic accipiant dictiōes ꝛ nihil reliquat. si h̄ fiat. neccīuꝫ aūt est h̄. vꝫ itētū fit ipsa diffō ꝓpa. ꝛ sbdit ꝙ ⌊ ididuū enī ſpē opꝫ eē ⌋ sup. aliud qđ iueniꝑ. q. d. ꝙ ipꝫ iuētū p talē viā diuisiuā erit ꝓpa diffō qꝛ erit idicās eēntiā i diuidue ſpēi. .i. specialissime speciei. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Sꝫ sillꝰs tñ nō inest. sꝫ si qdeꝫ ꝑe aliq̄ nō cogſcere facit: ꝛ hūc qdē nō est icōueniēs.

¶ Remouet hui⁹ solōnē. Circa qđ duo fac. qꝛ p° fac qđ dem̄ est. 2° qđdā qđ supposuerat ꝓbat. ibi ⌊ Neqꝫ enī i ducēs ⌋ Est enī remotio hui⁹ solunōis ꝙ via diuiua ꝛ si iuuat ad cogſcēdū diffōnē. nō tñ fac eā cogſcere sillo^{ce}. .iō ait ⌊ sꝫ tñ sillꝰs nō est: sꝫ si ꝑe alio mō cogſcē fac ⌋ sup. q̄ꝫ sillo^{ce}. q. d. ꝙ diuiō nō est sillꝰs. .i. nō facit cogſcē sillo^{ce}: lꝫ faciat cogſcē alio mō. ꝛ sbdit ꝙ ⌊ ꝛ h̄ qdeꝫ nō est icōueniēs ⌋ ꝙ. s. aliqd manifestet alio mō q̄ꝫ sillo^{ce}. sūt enī multi modi manifestādi ꝑter sillꝫ. ¶ Notādū aūt ꝙ diffi° ꝓpe nō est equocoꝝ. ꝛ qꝛ latēt equocatiōnes in gñibus. .iō maxīe ꝛ ꝓpe diffinibilis est sola spēs spālissima. rōnē ḡ ꝛ diffōnē opꝫ eē ididuā spē. .i. ididue eēntie ſm spēꝫ. ¶ Notādū ēt ꝙ nō est itētio hic. utrū diuiō possit eē ꝓficua ad cogſcēdū diffōnē: sꝫ itētio ei⁹ est querē utꝝ via diuiua possit sillari qđ qd est. ¶ Dubitaret forte aliqs. qꝛ vꝫ ꝙ isti sufficiēter soluāt. saltēꝫ ad duas rōnes sequētes. .nā si via diuiua neccīo ducit in cognitionē diffōnis ididue ſm spēꝫ. ꝛ si via diuiua facit talē diffōnē cogſcē. lꝫ h̄ nō faciat sillo^{ce}. Licet ex h̄ nō sint solute rōnes ꝓme. videnꝑ tñ solute eē rōnes ulīe q̄ nō faciūt mētionē de sillo: sꝫ soluꝫ de diffōne. oñdunt enī ꝙ via diuiua acceptū poterit eē nō diffi°. uel si erit diffi° poterit eē nō ꝓpa. h̄ aūt totū sufficiēter est solutū. qꝛ sp erit diffi° ꝓpa si accipiant oēs dīe donec ꝑueniat ad ididuā rōnē specificā. ¶ Dꝫ ꝙ diuiō nō est ſp gñis in ꝓpas dīas. sꝫ aliqñ est sbi in acciñ̄a. Iteꝝ aliqñ est ꝑ analogiā i dīas trāſcēdētes sic entis in actū ꝛ potētiā. ꝛ mltis alys modis pñt fieri diuiōnes ſm q̄s. ul' nō accipiꝑ diffi°. ul' si accipiꝑ nō tñ accipieꝑ ꝓpa. p^e ḡ rōnes ꝯcludūt ꝙ nllo mō via sillo^{ca} pōt p diuiōnē ꝯcludi diffi°. 2^e āt rōnes sūpte ex pte diffōnis arguunt ꝙ nō qcqd ꝯcludiꝑ via diuiua est diffi°. ꝛ si est diffi° nō opꝫ ꝙ sit ꝓpa. hec aūt solō nō arguit ꝙ via diuiua accipiat ꝓpa diffi°. sꝫ oñdit ꝙ pōt fieri talis diuiō ꝙ p eam deueniet i ꝓpriā diffōnē. ¶ Cōtra ḡ hāc solōnē arguit ꝓhs. d. ꝙ dato ꝙ h̄ ꝯtīgeret ꝙ via diuiua deueniem⁹ i ꝓpriā diffōnē: h̄ tñ nō fieret sillo^{ce}. nā ḡ h̄ est ꝯ nrm ꝓpositū. cū nos itēdamus ꝓbare ꝙ via sillo^{ca} p diuiōnē non possit ꝯcludi diffinitio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Neqꝫ enim qui inducit fortasse demonstrat: sed tamen manifestat aliquid.

¶ Probat qđ dixerat. Dixerat enī ꝙ via diuiua nō facit notū aliqd sillo^{ce}. lꝫ faciat notū alio mō. Circa qđ tria fac: sꝫ ꝙ triplr ꝓbat itētū. nā p° ꝓbat h̄ ꝑ ut sillꝫ diuiu⁹ cōpaꝑ ad iductionē. 2° ꝑut cōpaꝑ ad sillꝫ ipsciū. 3° ꝑut ꝯpaꝑ ad ipaꝫ diuiōnē. 2ª ibi ⌊ Sillꝫ āt. ⌋ 3ª ibi ⌊ Diceret enī. ⌋ In p^a pte sic foꝛeꝑ rō. Sic se hꝫ iductio ad id qđ oñdit ita ꝛ diuiō: sꝫ iductio nō demr̄at. .i. nō sillogiꝫat: sꝫ alia via oñdit ꝛ notū fac. ḡ ꝛ diuiō silr se hēbit. de hac āt rōne pōit ꝑtutē mediꝫ. d. ⌊ Neqꝫ enī iductio fortassis demr̄at. ⌋ .i. sillꝫat ⌊ sed tñ oñdit aliqd. ⌋ .i. alia via notū fac. ita sꝫ. ꝛ diuiō se hēbit. ¶ Nōn^m āt ꝙ ait fortassis qꝛ nisi accipiant oia pticularia nō seqꝑ ꝯ nisi ex suppōne. si āt accipiant seqꝑ. non tñ refulꝑ ibi ꝓpe foꝛa sillo^{ca}. acceptis enī oib⁹ pticlarib⁹ iductio demōstrat. .i. ꝯcludit. nō tñ demr̄at .i. sillogiꝫat. Dicēdo enī sor. currit. plato currit. ḡ ois hō currit. non est ibi foꝛa sillo^{ca}. nisi alr reducaꝑ i modū ꝛ figurā. ¶ Nōn^m ēt ꝙ iductio aliqꝫ notitiā facit. qꝛ ex his q̄ sūt nota sensui ꝑcedit. illa tñ notitia nō aggñaꝑ p sillꝫ. qꝛ nō refulꝑ ibi foꝛa sillo^{ca}. Inductio ḡ aliqd oñdit: sꝫ nō sillogiꝫat. sic ꝛ diuiō aliqd oñdit: ꝛ aliqꝫ notitiā facit. Nā postq̄ꝫ scimus ꝙ oē aial ul' est rōnale ul' est irrōnale. ꝛ cogitam⁹ de hoīe ꝙ nō sit irrōnalis. ꝛ arguim⁹ ipm eē rōnalem. Aliq̄ aūt fides ꝛ aliq̄ notitia fit in nobis sic arguēdo: sꝫ ista fides nō est aggñata p sillm. qꝛ ꝙ homo sit rōnalis nō est ꝯclusum via sillogistica. ¶ Deide cum dicit.

¶ Sillꝫ āt nō dic ex diuiōe dicēs diffōnē. sic enī i ꝯclōnib⁹ q̄ sine medijs sūt. Si aliqs dicat qm̄ exñib⁹ his necē est h̄ eē ꝯtigit interrogare ꝑꝑ qd sit. ꝛ in diuis termis qd ē hō: aial mortale bipes hñs pedes sine pēnis ꝑꝑ qd ſm vnāquāqꝫ appōnem.

¶ Probat h̄ idē cōparādo sillꝫ diuiuū ad sillꝫ sine medis pōt āt appellari sillꝰs sine medio sillꝰs iꝑfect⁹ siue enthimema. ut cū arguiꝑ ex vna ꝓpōne ut si diceret. ois hō. ḡ sor. bñ seqꝑ. sed nō sillo^{ce}. qꝛ sp restat iterrogare quō exñte hac ꝑmissa. .s. ois hō. possit ꝯcludi ꝙ sor. nō enī sequiꝑ nisi addaꝑ ꝙ sor. sit hō. ꝛ in diuiōne sp restat iterrogare in oi ꝯne. Un̄ seqꝑ ꝯ. .iō ait ꝙ ⌊ dicēs. ⌋ .i. ꝯcludēs ul' ueniās ⌊ diffōnē ex diuiōne non dic sillm. ⌋ .i. nō fac hoc p sillꝫ ⌊ sic in ꝯnib⁹ que sūt sine medio ⌊ sup. nō refulꝑ foꝛa sillo^{ca} ⌊ ut si aliqs dicat ꝙ exñtib⁹ his. ⌋ .i. ꝑmissis ⌊ necē est h̄ eē. ⌋ .i. ꝯnē. ut si qs diceret exñte oi hoīe ꝛ exñte oi asino necē est eē sor. ꝛ brunellū. sp ⌊ cōtigit iterrogare ꝑꝑ qd sit ⌋ qꝛ nō refulꝑ ibi foꝛa sillo^{ca} n^e seqꝑ sillo^{ce} nisi addaꝑ ꝙ sor. sit hō ꝛ ꝙ brunellus sit asin⁹. ꝛ sbdit ꝙ ⌊ ꝛ i diuisis teris. .s. i. diuis tetis. ut hꝫ a^a lrā. .i. in teris siue in diffōnib⁹ diuiuis. .i. acceptis p diuiōnē. ut puta ⌊ qd est hō aial rōnale bipes hñs pedes sine pēnis. ⌋ q. d. si ista diffi° eēt accepta p diuiōneꝫ nō eēt h̄ via sillo^{ca}. qꝛ ⌊ ſm vnāquāqꝫ appōnē ⌋ ꝯtigit iterrogare ꝑꝑ qd. ¶ Notādū āt ꝙ sp bis ponīꝑ mediū in ꝑmissis. si ḡ ex vna ꝓpōne ꝯcludat aliqd. illa ꝯ dꝫ eē sine medio. qꝛ nihil i ꝑmissis est acceptū bis cū nō sit ibi nisi vna ꝑmissa. ¶ Notādū ēt ꝙ diuiō q̄tū ad ꝓcessuꝫ nō sillo^{cū} hꝫ silitudinē cū ꝯne enthimematica. nā sicͥ i tali ꝯne arguiꝑ ex vno. ut ois hō. ḡ sor. ita i diuiōne postq̄ꝫ ꝯclusū est sillo^{ce}. ꝙ hō sit rōnalis ul' irrōnalis. arguitur postea non sillogistice ex vno tm̄. ꝛ dꝫ non est irrōnalis. ḡ est rōnalis. ¶ Notādū etiā ꝙ ait ſꝫ vnāquāqꝫ appositioneꝫ qꝛ diffi° uenata via diuiua fit ex multis sillꝰs diuiuis. ꝛ ex multis appositionib⁹. ꝛ de q̄libet apposito fiet interrogatio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Dicit enī ꝛ mōstrabit diuiōnē sicut opinaꝑ ꝙ oē aial aut mortale aut imortale sit huī⁹ aūt oiꝫ rō nō est diffō: q̄ꝫuis demr̄auerit diuiōne: sed diffinitio non sillꝰs fit.

¶ Adduc tertiā rōnē sūptā ꝑut sillꝰs diuiu⁹ cōpaꝑ ad diuiōnē ipaꝫ. ꝑꝑ qđ sciēdū ꝙ sillꝰs diuiu⁹ ipaꝫ diuiōneꝫ ꝯcludit sillo^{ce}: sed alterā ptē diuiōis petit ꝛ accipit nō sillogiꝫādo eā. bñ enī seqꝑ ꝙ si oē aial ul' est mortale ul' imortale cū hō sit aial. ꝙ ul' erit mortalis ul' imortalis sꝫ ꝯcludē alterā ptē ꝙ hō sit mortalis. qꝛ nō est imortalis nō fit hoc sillo^{ce}. cū ergo in diuiōne sit dup^x ꝓcessus si formeꝑ diffō ſꝫ ꝓcessum sillo^{cū} erit cōposita ex oib⁹ diuiōnib⁹. vꝫ ꝙ hō est aial mortale ul' imortale bipes

ul' nõ bipes hñs pẽnas ul' nõ hñs: sz nulla diffi° est talis nihil eni sic diffinit. si aũt fiat diffõ cõposita nõ ex totis disiõib°: sz ex alternis ptib° disionũ. tũc fiet sz pcessuz nõ sillo^{cus}. iõ ait q[ui] [dicet eni] [Iul] [d' c' eni et demõstrabit] [Iut hz alia trãslatio] [disionẽ sic opinat' q oẽ aial aut sit mortale aut imortale.] [q.d. q̃ q vult uenari diffi^{nẽs} via disiua: et opinat' se bñ sillare: bñ mõstrat et bñ sillat totã disionẽ: ut q̃ hõ est aial aut mortale aut immortale. et sbdit q[ui] hi° aũt rõ nõ est diffi°.] [Inã nulla diffi° accipit utrãq; ptẽ disionis: sz alterã tm̃. et sbdit q̃re] [q̃uis mõstrat disionẽ.] [I]i. q̃uis ɔcluserit sillo^{ce} totã disionẽ[] [sz cuz diffi°] [q sup. accipit alteras ptes disionis] [nõ fit p sillz] [Iul] [nõ fit sill's diffi°.] [I]i. ut habeat diffi°. ¶ Notãdũ tñ q̃ text° aliq hñt ablatiuũ q̃re q̃uis mõstrauerit disionẽ. et ex h forte isurrexerũt narij modi exponẽdi hãc lrãz. sz ut pz ex alia trãslatiõe ibi dz eẽ accusatiuus. et certũ est q̃ sill's disiuus mõstrat sillo^{ce} et ɔcludit totã disionẽ. alterã tñ ptẽ ɔcludit non sillo^{ce}. et iõ diffi° q sumit' ex alternis ptib° non fit sillo^{ce} p sillm̃ disiuũ. ¶ Notãdũ ẽt q̃ cũ diffi° debeat nos certificare de nã diffiniti: nulla diffi° est talis rõ q̃ accipiat utrãq; ptẽ disionis. qr tũc non certificaret nos de nã diffiniti. si eni hõ sic diffiniret' q̃ est aial ul' nõ est aial mortale ul' imortale. pẽnatũ ul' sine pẽnis nihil certũ hẽmus de hoie. aliqd g̃ mõstrat et ɔcludit sillo^{ce} sill's disiuus qr ɔcludit totã diuisionẽ. diffinitionẽ tñ ipsam non concludit sillogistice.

¶ **Sed utrũ sit demr̃are qd qd est ẽm substãtiã ex suppositiõe accipientẽ qd qd erat eẽ. qd est ex his que sunt in eo qd qd est ppriis. hec aũt in eo qd qd est sola et ppriũ est oẽ hoc enim esse est illi.**

¶ Postq̃ phs oñdit q̃ diffi° nõ possit ɔcludi sillo^{ce} per sillz reduplicatiuũ nec p disiuũ. In pte ista ut dicebat oñdit q̃ nõ possit h fieri p sillm̃ diffinitiuũ. Appellat aũt sill's diffinitiuus sill's utẽs diffi^{ne} ul' assumẽs diffinitionẽ ad pbãdũ aliqd. sic reduplicatiuus utẽs et assumẽs reduplicationẽ et disiuus disionẽ. tũc g̃ p sillm̃ diffinitiuuz ɔcludet' diffi° ẽm sillo assumat' diffi° ad ɔcludẽdũ diffinitionẽ. qd duplici via fieri põt. Prio si accipiat' diffi° ẽm itẽtiones scdas. ut si accipet' diffi° ipsi° diffi^{nis} q tradita est i arte diffiniẽdi. vz q̃ dz ɔstare ex gñe et diãs. ul' q dz eẽ ppa et pdicari in qd. h eniz mõ diffinit' diffi° p q̃sdã itẽtiões scdas et cões de qb° se itromittit logic°. Nã gen° diãs ppriũ et cetera talia scdas itẽtiões noiant. h g̃ mõ diceret aliqs q̃ põt diffi° pbari de diffinito. utputa diffi° hois de homie. qr qcqd est ppriũ hois et pdicat' in qd de ipo est diffi° ei° aial rõnale mortale bipes est hi°. g̃ et c. hic p hãc diffinitionẽ diffi^{nis}. vz diffi° qr est ppriuz et pdicat' in qd. ɔclusa ẽ diffi° hois de hoie. posset aũt et q uellet accipe aliã diffi^{nẽs} diffi^{nis}. vz q̃ diffi° est ɔstãs ex gñe et diãs ɔstituẽtib° spẽz. et tũc foret' sic sill's. qcqd ɔstat ex gñe et diãs ɔstituẽtib° hoiez est diffi° hois. aial mortale bipes est hi°. g̃ et c. vno g̃ mõ sill's diffinitiuus. i. sill's assumẽs diffi^{nẽs} ad ɔcludẽdũ diffi^{nẽs} de diffinito fit si accipiat' diffi° diffi^{nis}. et h ẽm q̃sdã itẽtiões scdas. nã ipsa diffi° nõ põt diffiniri nisi logice p q̃sdã itẽtiones cões et scdas. nã et diffi° est nomẽ 2^{e} itẽtionis. 2° mõ h põt fieri si accipiat' diffi° ipsi° diffiniti. utputa si p vnã diffinitionẽ pbaret' alia diffi°. et h potissime erit ẽm itẽtiones pmas qd duplr' posset fieri. ul' ẽm itẽtionẽ ppositã. utputa. si albũ hẽret duas diffões. et p vnã ɔcluderet' alia: sz exeq de hac via eẽt repetẽ qd fuit dictum in sillo reduplicatiuo. Ibi eni oñsũ fuit utz eẽt põe per vnã diffinitionẽ alicui° rei ɔcludẽ aliã diffinitionẽ sz q̃ h° de eadẽ. Alio mõ h fieri põt p diffinitionẽ oppositã. utputa si p diffinitionẽ datã de nigro ɔcluderet' ppria diffi° albi de ipo albo. ut si qr color ɔgregatiu° est diffi° nigri. ex h ɔcluderet' q̃ color disgregatiuus eẽt diffi° albi. Duo g̃ facit phs. qr p° oñdit q̃ nõ põt ɔcludi diffi° de diffinito p sillz diffinitiuũ assumentẽ diffinitionẽ oppositã diffiniti ibi[] [Et si ex ɔditiõe.] [Circa p^{m} duo facit. qr p° istruit nos quõ debeat accipi diffi° diffi^{nis}. 2° declat p hi° diffinitionẽ q̃ nõ possit ɔcludi diffi° de diffinito. ibi] [Aut itez accipit.] [Dicit g̃.] [Sz utz sit demr̃are qd qd.] [I]i. diffõnẽ[] [ẽm sbam.] [i. ẽm sbalẽ diffinitionẽ ti°] [ex ɔditiõe.] [I]i. ex suppõne [accipiẽte qd qd erat eẽ] [sup. ipsi° diffõnis] [qd est ex his q sũt in eo qd qd. et ex ppriis.] [q.d. q̃ h est qd qd erat eẽ ipsi° diffõnis. et hec est diffi° diffõnis. vz q̃ diffi° est ex his q sũt in eo qd qd. et ex ppriis. et subdit q̃] [oẽ h.] [I]i. totũ h. vz qd est[] [in eo qd qd. et est ppriũ. sola] [sup. diffi° hz ista duo. ul' sola hz h totũ. et subdit q̃] [hoc.] [vz eẽ in qd et eẽ ppriuz] [est eẽ illi.] [I]i. est diffi° ipsi diffõni. ¶ Notãdũ aũt q̃ cũ oñsũ sit q̃ nec p sillz reduplicatiuũ nec p disionẽ possit sillo^{ce} ɔcludi diffi° ẽm q̃ est h°. de ipo diffinito q̃rit hic phs. utz ex ɔditiõe. i. ex suppõne supponẽdo q̃ ipa diffi° hẽat diffinitionẽ. utz sit. i. ɔtigat accipiẽte talẽ diffõnez demr̃are qd qd est ẽm sbaz. i. qd qd est sz qd qd est. ul' qd qd est ẽm sbaz. i. qd qd est idicat sbaz. ul' qd qd est ẽm sbaz. i. ẽm suã diffõnẽ sbalẽ. utz. s. diffi° ẽm suã diffinitionẽ eẽntialẽ. i. ppriã possit de diffinito demr̃ari. i. sillogizari. accipit enim ibi demr̃ari large pro ipsa sillogizatione. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Aut iterũ accipit qd qd erat esse et in hoc. necesse enim est per mediũ monstrare.**

¶ Probat q̃ h nõ bñ fiat. circa qd duo fac' ẽm q̃ duplr' pbat itẽtũ ibi[] [Ampli° sic.] [Dic g̃] [Aut itez accepit qd qd erat eẽ.] [q.d. q̃ si p diffõnẽ diffõnis ɔcludat' diffi° de diffi^{to}. itez accipit q̃ qd erat eẽ. i. petit' ibi qd ẽ i p̃n°. et sbdit q[ui] [in h.] [I]i. mõ sillogizãdi[] [nece est mr̃are] [sup. diffõnẽ] [p mediũ] [I]i. qd est ipa diffõ. mr̃abit' g̃ diffõ p diffõnem. qd qd est p qd qd est. q̃re petit' ibi p̃n^{m}. ¶ Dubitaret forte aliqs. utz si pbet' diffõ sit ibi petitio p̃ncipij. et p° q̃rim° h de diffõne ipsi° diffi^{ti}. et postea de diffõne ipsi° diffõnis. vĩ eni q̃ p vnã diffõnẽ ipsi° diffiniti absq; petitiõe possit pbari alia. nã ut dicebat' in in p°. diffõ ul' est demr̃onis p̃n^{m} ul' demr̃onis ɔ̃ ul' tota demr̃o põne differẽs. cũ g̃ non sit petitio p̃ncipij p p̃n^{m} ɔcludẽ ɔ̃nẽ ex q aliq̃ diffi° se hz ut demr̃onis p̃n^{m}. aliq̃ võ ut demr̃onis ɔ̃. nõ est icõueniẽs p vnam diffõnez ɔcludẽ aliã. ¶ Dõz q̃ ex vbis Aris. p° facie põt solui ad q̃situ. nã nõ negat phs q̃n p diffinitionez diffi° ɔcludi possit: sed nõ põt ɔcludi diffi° in eo q̃ diffi°. ut si det' de ira duplex diffi°. vna mãlis q est demr̃onis ɔ̃. utputa q̃ ira est accẽsio sãguis. alia formalis q est demr̃onis p̃n^{m}. ut q̃ ira est pp appetitũ doloris in inimicũ siue in õrtũ. ɔcludet' eni vna diffi° p aliã: sz nõ in eo q̃ diffi°. Sz ɔ̃ h stati obijciet'. qr si p diffinitionẽ põt ɔcludi diffi° sine petitiõe p̃ncipij. g̃ p diffinitionẽ acceptã i eo q̃ diffi° poterit ɔcludi sine petitiõe p̃ncipij diffi° i eo q̃ diffi°. sicut eni simplr' ɔcludit simplr' sine petitiõe nõ vĩ rõ q̃re reduplicatiuũ nõ possit ɔcludere reduplicatiuũ etiã sine petitiõe. pp qd sciẽdũ q̃ duplr' põt h solui. p° q̃ diffõ nõ põt ɔcludi in eo q̃ diffõ nisi de diffinito tm̃. si g̃ i ɔ̃ne simplr' ɔcludet' diffõ de diffinito: forte hẽt aliq̃z apparẽtiã q̃ posset ɔcludi diffi° in eo q̃ diffõ: sed nõ ɔcludit' diffi° de diffinito: sed de eo de quo ɔcludit' diffinitũ. ut si ira hẽt duas diffõnes vnã dicẽtẽ qd. aliã ppter qd. ul' vnã mãlẽ. aliã formalẽ. cũ ira sit passio irati. sic ira põt ɔcludi de irato per diffõnẽ dicentẽ pp qd ire. ita et diffi° dicẽs qd ire. uel diffi° mãlis ɔcludet' de ipo irato de q ɔcludit' ipz diffi

trū qd est ira. et h pillis eadē diffinitiones dicentē pp qd. p hēc eni et eadē diffiniciōes. vz p appetē dolorē in adūsario cludet de irato ita q̄ est qddā diffinitū. et eodē mō po rit cludi accēsio sāguis circa cor q̄ est diffiº eiº. g in stat hº solō q in demrōnibº nō cluditr diffō passiōis de ipsa passiōe ul de ipso diffinito: sz de sbo. ut diffō ire de irato. nō g possumº arguē q si sic cluditr diffō per diffōnē fm ɔnē simplicē q possit ɔcludi fm q diffō et fm ɔnē reduplicatā. qz diffō fm q diffō nō pōt ɔclu de diffinito ipo. sz h hz calūniā. qz nō vz incōueniēs q diffō mālis. i. diffō cui iponit necitas ɔcludat de ip diffinito p diffōnē foialē. a. p diffōnē iponētē necītatē. ut qz finis iponit necītatē māe. et alijs cāis. diffō ds p fine erit foialis respcū diuz aliaz diffōnū. si g deē serra duplex diffō. vna foialis data p finē: utputa qz serra est istrm ad secādum dura. alia mālis. utputa qz serra est istrm ferreū et dētatū. pbabit de ipo diffinito de serra hec diffō mālis q sit qd ferreū et dētatuz p diffōnē foialē qz est istrm ad secādū dura. pp h dicdū est alr q dato uez eē qd di. nō tn ualet si vna simplici diffō vna sine petitione pncipij pōt ɔcludē diffō alia q possit eā ɔcludē sine petitiōe pncipij in eo q diffō. Nā ut patebit nō est eadē rō de ɔne simplici et reduplicata. ¶ Ulteriº forte dubitaret aliqs si diffō vna ɔcludi de diffinito p diffinitionē aliā. qre diffō in eo q diffō nō pōt ɔcludi. si eni simplr se hz ad simplr. ēe et reduplicatū nō sic se hz ad reduplicatū. ¶ Dōz pº oñdemº q diffō in eo q diffō nō possit ɔcludi de diffinito sine petitiōe pncipij. 2º soluemº ad formā arguēdi. et oñdemº q reduplicatū nō se hz ad reduplicatū sicut simplr ad simplr. qz cōmittit ibi fallā accidētis. Nā si eodē mō sumeret simplr ad simplr tc simplr nō ferret simplr sine petitiōe pncipij. ut reduplicatū sine petitiōe. Propter pm sciēdū q si diffō fm q diffō iferr de diffinito fm q diffiº opz q et in pmissis ita accipiat diffō. si g diffiº ɔcludit de diffinito fm q diffº. ul h erit sb qdā rōne gñali: utputa q nō ɔcludat ɔ nisi q illa sit diffiº diffiniti. nō at ɔcludat q sit diffiº talis. utputa q sit foialis ul mālis ul data p talē ul p talē: sed ut dicebat diffiº fm q huiº ɔcludet de diffinito sb qdā rōne gñali. cum g et in pmissis accipiat diffinitio in eo q diffiº et in rōne gñali. diffōnis diffōnes ɔueniāt. nō erit magis notuz fm hāc rōnem gñalē q id qd sumit in pmissis sit diffinitio in eo q diffinitio q̄z id qd in ɔclone ɔcludit. sed constat q pbare aliqd per eque notū est perē. ergo hoc fieri non pōt sine petitiōe. Sed dices q hoc nō erit fm rationē gñalē sed fm rōnē spālez. ut sic diffiº formalis simplr supta debet eē notior q̄z mālis: ita diffinitio formalis supta cū reduplicatiōe. ut in eo q talis diffō erit notior q̄z diffō mālis cū reduplicatiōe accepta. h g mō diceret adūsariº pōt ɔcludi diffō in eo q diffō. et p qd notū ut p diffōnē foialē fm q diffō ɔcludat diffō mālis fm q huiº. sz h fieri nō pōt: nā tāta vis est in reduplicatione et reduplicatio ita restrīgit modū ɔsiderādi: ut nō possit alr ɔcludi reduplicatū in ɔne q̄z eo mō q reduplicatū ē acceptū i pmissis. ut si arguat sic. triāgulus in eo q triāgls hz tres. ysocheles est triāgulus. nō poterit ɔcludi q ysocheles i eo q ysocheles hēat tres. sz in eo q triāgulus. nec alr poterit iferri reduplicaº i ɔne: nisi accepta est in pmissis. sz nō est ita de illatiōe simplici. Inferi eni sz illationē simplicē hēre tres de ysochele p triāgulū nō obstāte q hec passio nō sic cōpetit ysocheli ut triāgulo. si g diffō ut diffiº debet ɔcludi de aliquo diffinito opz q et reduplicatio eodē mō supta sit i pmissis sic in ɔne. qd sine petitiōe fieri nō poterit. Dicemº g q si diffinitio fm q huiº oz ɔcludi de aliq fm rōnē gñalē oz q in pmissis de illo eodē accipiat diffō fm q diffinitio fm rōnē gñalē. si vo debeat ɔcludi sz rōnē spālē. utputa in eo q diffinitio talis: opz q et in pmissis sumat diffinitio de illo eodē fm eādē rōnē spālem. nō g erit magis notū vnū q̄z aliō siue fm rōnem gñalē siue spālē h fiat. pbabit g idez p idem. sine eque notū p eque notū. qd sine petitiōe fieri nō pōt. diffiº g formalis fm illationē simplicē pōt iferre diffōnē mālem. sicut triāgulus fm illationē simplicez pōt inferre hēre tres de ysochele. sed diffinitio formalis in eo q formalis nō pōt iferre diffōnē mālē fm q est mālis. sz si iferret eā ex vi sillogistica iferret eā cū hac reduplicatione in eo q foialis sicut triāgulus in eo q triāgulus non iferret hēre tres de ysochele in eo q ysocheles: sz in eo q triāgulus. nō g pōt iferri diffiº mālis in eo q mālis nisi p diffōnē oimode suptā. ut pz sine petitiōe fieri nō pōt. diffiº eni i eo q diffiº nō pōt iferri p aliqd vno nisi fm illū modū fm quē est diffō: ut mālis fm q mālis. foialis sz q foialis. Dicē aut q iferat diffō mālis cū hac reduplicatiōe. ut foialis h nō est iferre eā ut est diffinitio. sed ut non est diffinitio. diffinitio ergo ut diffinitio inferri non pōt nisi penitus eodem modo accipiat hic in pmissis et in ɔne. erit ergo ibi apta petitio. ¶ Ad formā āt arguēdi. de simplr ad simplr dici dz q si eodē mō acciperet diffiº simplr in pmissis sic fm illationē simplicē iferr in ɔne. sic eodē mō oz accipe reduplicatū in pmissis sic in ɔne ɔcludit. nō posset simplr sine petitione iferre: sic nec reduplicatū. nā tūc eodez mō sumeret simplr diffiº in pmissis et in ɔne qn p diffōnē foialē eodē mō suptā inferret foialis eodē mō accepta. et p mālē mālis: qd nō fieret sine petitiōe. ¶ Ulteriº postq̄z dubitauimº quō diffiº possit iferri d diffito p diffinitiones diffiti. ¶ Dubitaret forte aliqs. utrz diffiº sz q hº sine petitiōe pncipij possit iferri de diffito p diffōnē diffōnis. ¶ Dōz q nihil est aliō h eē diffōnez hº q̄z eē ppriū sbale eiº. Nā duplex est ppriuz accñtale: ut passio. et sbale ut diffō. si g hec sit diffō diffōnis qd ē qdā ppriū sbale rei. ul qd idez est: qd pdicat in qd de re. et est ppriū rei. qz g sic est idem erit querē utrum. a. sit diffō de. b. et utrz sit pprium sbale eiº. pbare g q sit diffō de. b. p h q est ppriū sbale eiº est pbare q. a. est diffō de. b. idem g per idē. q̄e non poterit pbari diffō de diffinito per diffinitionez diffinitionis nisi pbetur idez p idez. et p ɔñs nisi petat pnm. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Ampliº sic nec in sillō accipit qd est sillogizare. semp eni aut tota aut ps est ppositio ex qbus est sillogismus. sic nec qd qd erat esse oportet inesse sillogismo.

¶ Adducē 2as rōnē suptā p sile in sillis. Circa qd tria facit pº ponit hº rōnē. vz q nō oz accipi diffiº diffōnis ad sillandū diffōnē: sic nō accipit diffiº silli in sillō. ul ad sillogicādū sillz. 2º oñdit ad qd ualet accipe hºs rōes 3º ex his q dixerat ɔcludit itētū. 2ª ibi Sz seorsū. 3ª ibi Quare nece est. Dicit g. Ampliº sic nec i sillō accipit qd est sillare. i. diffō silli. et sbdit q Semper eni aut tota aut ps est ppō ex qbº est sills. q. d. q hec est diffō silli q vna ppō ut maior se hēat ut totuz. alia ut mior se hēat ut ps: p hāc eni diffōnē silli nō accipimº i sillō cū sillamº. nec accipimº eā ad sillandū sillz. et sbdit q sic nec qd qd ēe. i. nc diffōnē diffōnis oz eē i sillō i. ad sillandū diffōnē. ¶ Dubitaret forte aliqs utrz possemº pbare sillōe sillm p diffōnē silli. et vz q sic. possemº eni quēlibet sillz sillōe pbare sillm eē p diffōnez silli. Fieret eni talis sills. qcqd ɔstat ex duabº ppōnibº q̄z vna est totū alia ut ps illō ē sills: glibet sills ē hmº. g et c. ¶ Dōz q diffinire sillz spectat ad artem gñalē. utputa ad dialeticū q ē gñalis. qz negociat circa coia qdā. et circa q̄sdā cōes diffōnes. ad ipsum g spectat diffinire sillm qui dat artem de sillō. ars autez

debet eē gn̄alis ⁊ nõ debet suppone͂ aliquez sillm. Si ergo dialeticus hoc nõ uellet pbare de aliq̄ argumentatione q̄ sit sillogismus accipiēdo diffinitionez sillogismi. ⁊ ꝯcludēdo sillogistice de illa argumētatione q̄ sit sills. pbaret sillz supponēdo sillz. h̄ ḡ eēt sile sic si aliq̄s uellet negare loq̄lā eē. q̄d nõ posset face͂ nisi p loq̄lā negādo ḡ loq̄lā ꝯcederet loquelā. sic siq̄s uellet pbare sillm sillo͞ce p diffõnē silli. pbaret sillz supponēdo sillz. q̄z sillogiçaret sillz. sic ḡ ad manifestādū q̄ aliq̄ argumētatio sit sills nõ debem͡ h̄ face͂ sillo͞ce p diffõnē silli. sic ad pbādū rõnē aliquā eē diffõnē nõ debem͡ h̄ sillogiçare p diffõnez diffõnis. q̄z tūc pbādo diffõnem poneremus diffinitionem. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ **Sed seorsuz h̄ appositis eē. Et ad dubitātē sillogizātū est aut nõ est obuiare: quoniā hoc eni erit sills ⁊ adhuc neq̄z q̄d q̄d erat eē sillogizatū est q̄m utiq̄z hoc supposituz erat nobis quod quid erat esse.**

ℭ Ondit ad q̄d ualet h͡ rõnes. ul' h͡ diffõnes dicēs [sz seorsū h̄ appositis] ul' [a positis eē] ut hz alia lr̄a. q.d. hoc. i. diffõ diffõnis [⁊] diffõ silli dz eē in mēte seorsū separa a positis. i. ab his que ponunt in sillo ⁊ in sillo. ⁊ pet talē diffõnē silli [ad dubitātē.] i. ꝯ dubitātē utz [sillogiçatū est. aut nõ est ꝯdicē.] i. obuiare ⁊ istare si bi. ⁊ ondē ei per diffõnē silli [q̄m hic est sills. ⁊ adhuc neq̄z q̄d q̄d erat eē sillogiçatū.] i. ꝯ negātē sillogiçatā eē diffõnē sup. debem͡ silr̄ ꝯdicē ⁊ obuiare ⁊ ondē per diffõnē diffõnis q̄ id q̄d est sillogiçatū ē diffõ. ℭ Dubitaret forte aliq̄s quõ rõnē silli ⁊ diffõnis debem͡ hē re seorsū. ⁊ quõ h̄ ualet ꝯ obuiātes. ℭ Dõz q̄ diffõ diffõnis ⁊ diffõ silli deseruiunt ad duo. ut pz ex textu. Primo ad regulādū nos. nā ex h̄ q̄ hēm͡ in mēte diffõnez silli q̄ dz eē ex ppositiõib͡ hñtib͡ se ut totū ⁊ ut ps regulamur in sillogiçando ut nõ deficiam͡ in fo͞ra sillogistica. sic ēt ⁊ p diffõnē diffõnis in mēte habitā regulamur ne deficiam͡ in diffiniēdo. ⁊ q̄ztū ad hoc ait. q̄ h̄. i. tā diffõ diffõnis q̄z silli dz eē in mēte seorsuz a positis ut hz alia trāslatio. i. ab his q̄ ponunt tā in diffõne q̄z in sillo. ut si uellē examiare. utz aial bipes sit bona diffõ hois. deberē rõnē diffõnis hē seorsū in mente. i. sepatiz ab his q̄ posita sūt in diffõne data. ⁊ p rõnē diffinitiõis in mēte examiare diffõnē datā. ul' ut trāslatio nr̄a hz. h̄. i. diffõ diffõnis eē. sup. dz in mēte appositis. i. additis sup. his q̄ ponunt i diffõne data. nā sempre regulatū dz apponi. i. addi ul' ꝯiūgi ipsi regule ut videat an sit ꝯforme. ḡ rõni quā hēmus seorsū in mēte de diffinitiõe q̄si cuidā regule debem͡ appone͂. i. adiūgē ea que sūt in q̄cūq̄z diffõne data. ⁊ p h̄ examiare an sit bñ data. ⁊ q̄d dictū est de diffõne diffõnis itelligēdum est de diffõne silli. 2° diffõ tā silli q̄z diffõnis ualet ad obuiārē. i. ꝯ obuiātē. nā siq̄s obuiaret de aliq̄ sillo q̄ esset sills de aliq̄ diffõne q̄ eēt diffõ. possem͡ ei ꝯdicē p rõnē tā silli q̄z diffõnis. Dicem͡ ḡ q̄ sic p̄n͡ nõ pñt pbari simplr̄ sine petitiõe p̄ncipij. pñt tñ pbari apd̄ hūc ul' apd̄ illū. sic p diffõnē diffõnis nõ põt simplr̄ pbari diffinitio. q̄z tūc pbaremus diffõnē supponēdo diffõnē. nā ⁊ p̄n͡ nõ pñt pbari nisi supponēdo p̄n͡. nā si pbas p̄n͡ p seipa pbas p̄n͡ supponēdo p̄n͡. si aūt pbas ea p p̄ncipiata cū p̄ncipiata psupponant p̄n͡. adhuc pbat p̄n͡ supponēdo p̄n͡. p̄n͡ ḡ nõ pñt pbari simplr̄. sic nec diffõ p suā diffõnē simplr̄ pbabit. apd̄ hūc tñ obuiārē nob ⁊ negātē diffõnē datā bonā esse p rõnē diffõnis. possem͡ igit sibi ꝯdicē. q̄re aūt diffõ diffõnis nõ simplr̄ pbat sp̄az pz p supius dicta. nā nõ magis notuz est aial bipes ꝯstare ex pp̄o gn̄e ⁊ ex pp̄a dr̄a hois q̄z eā eē ppriā diffõnē hois. ℭ Ulteri͡ forte dubitaret aliq̄s q̄re tales rõnes debem͡ hē seorsū. ℭ Dõz q̄ sm Cõmē. in. 2. meta. nõ bonū est quere͂ sil sciaz ⁊ modū sciēdi. hē eni rõnē diffõnis ⁊ rõnē silli ptinet ad moduz sciēdi. fo͞rare aūt pp̄os sillos de reb͡ scitis ⁊ pp̄as diffinitiões de scibilib͡ ptinet ad sciaz. seorsū ḡ ⁊ p̄us debem͡ adisce͂ logicā ⁊ cogsce͂ q̄ sit rõ silli: ⁊ q̄ sit rõ diffinitiõis. ⁊ has rõnes debem͡ hē i mēte. ⁊ postea q̄n uenim͡ ad scias spāles p rõnes illas q̄s didicim͡ in logica q̄ est modus sciēdi: debem͡ examiare diffõnes pprias ⁊ sillos pp̄os q̄s formam͡ de scibilib͡. Prīa ḡ rõ. uz q̄ petit ibi id q̄d est i p̄n͡ defuit si credat q̄ p diffinitionē diffõnis aggñet in nob scia. ut credimus p h̄ scire que diffõ sit cuiuslibet diffiniti. p rõnes eni illas cões traditas i logica. q̄ diffõ est q̄d ppriū ⁊ p̄dicat in q̄d nõ aggñat in nob scia: sz opio. ex h̄ eni nisi plus sciam͡ nõ poterim͡ scire de hoie q̄ sit diffõ ei͡: nec de aliq̄ alio aiali. sz poterim͡ forte ex h̄ hē aliq̄z opionē. simplr̄ tñ nesciemus. nā lz sciam͡ q̄ diffõ debeat ꝯstare ex pp̄o gn̄e ⁊ ex pp̄a dr̄a. nõ tñ p p h̄ est nob notū ppriū gen͡ nec pp̄a dr̄a hois. nec est magis notū nob q̄ aial bipes ꝯstat ex pp̄o gn̄e nec ex ppria dr̄a hois q̄z q̄ sit diffõ ei͡. ḡ sic arguēdo petit p̄n͡. 2͡ aūt rõ q̄ debemus talia hē seorsū ⁊ p ea obuiare alijs defuit nob si p diffinitionē diffõnis nõ credam͡ ex h̄ hē sciaz. ut ex hoc sciam͡ cogsce͂ diffõnē cuiuslibet diffiniti. sz ex hoc credam͡ ide hē quēdā modū sciēdi. q̄d si sic est tūc deberem͡ hē seorsū in mēte: ⁊ p h̄ examiare diffõnē. nā modus sciēdi lz nõ faciat sciaz mltū tñ iuuat ad sciaz. Logica eni in q̄ tradit modus sciēdi ⁊ rõnes ille cões q̄s adiscim͡ in logica: lz nõ sufficiāt ad aggenerādū sciaz: multū tñ regulāt nos in acq̄sitiõe scie: ⁊ multū iuuāt nos ad examinādū ea que dr̄ in sciētijs. tales ḡ rõnes cões simplr̄ nõ pbāt. possum͡ tñ per eas nos regulare ⁊ p illas huic ul' illi obuiāri ꝯdicē. plus eni latet ut pz de ueritate in his dictis p̄bi quā supficies textus ondit. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ **Quare neēe est siue eo q̄d quid erat sills. aut q̄d q̄d erat sillogizare aliquid.**

ℭ Ex his que dixerat ꝯcludit itētū. d. [Quare neēe est sine eo q̄d q̄d est sills.] i. sine diffõne silli. [aut] sup. sine eo q̄d est q̄d q̄d erat eē.] i. sine diffõne diffõnis [sillogiçare aliq̄d.] q.d. q̄ nõ debem͡ sillogiçare aliq̄d. i. pbare sillogistice de aliq̄ q̄ sit diffõ p diffõnē diffõnis nec debem͡ pbare sillo͞ce de aliq̄ q̄ sit sill's p diffõnem silli. loq̄ndo de pbatõe simplr̄. possum͡ āt pbare p h̄ ul' obuiare huic ul' illi sz nõ simplr̄. ℭ Nõn͞m āt q̄ cū sillogistice p diffõnē diffõnis pbam͡ diffõnē ibi est ꝯsiderare duo. uz diffõnē diffõnis q̄ assumit ⁊ formā sillo͞cam in q̄ talis diffõ ordiat. q̄re sic uolum͡ face͂ fidē de diffõne p diffõnē ei͡. ita cū fo͞ra sillogistica ꝯcurrat ad h̄ pbādū debem͡ face͂ simili mõ fidē de fo͞ra sillogistica p diffõnē silli sz cū nõ debeat pbari sillo͞ce sills p diffõnē ei͡: pari rõne non debebit pbari sillogistice diffinitio de diffinitione ipsius. ℭ Deinde cū dicit.

ℭ **Et si ex ꝯditiõe āt demret ut si malo iest diuisibile eē in ꝯrio āt ꝯrij eē in q̄buscūq̄z ē aliq̄d ꝯriū: bonū āt malo ꝯriū est. ⁊ idisibile diuisibili: est itaq̄z boni eē q̄d idisibile eē**

ℭ Ondit q̄ non debet pbari diffõ per diffõnē diffiniti. accipiēdo diffõnē oppositā. ut nõ põt pbari aliq̄d eē diffõnē boni per diffõnē mali. Circa q̄d duo facit. q̄z p̄mo ppõit q̄d itēdit. scd̄o manifestat ppositum. ibi [Hoc eni accipiēs.] Dic ḡ [Et si ex ꝯditiõe aūt.] i. ex suppõne. i. supponēdo diffõnē unius ꝯrij. demret] sup. diffõnē alteri͡ ꝯrij. ul' de alio ꝯrio. [ut. s. si malo iest diuisibile eē.] i. si ista est diffõ mali. eē q̄d diuisibile [in ꝯrio aūt ꝯriū eē in q̄buscūq̄z est ꝯriū bonū aūt est malo ꝯriū ⁊ idiuisibile] est ꝯriuz [diuisibili] q̄z sic est

⌊ boni eẽ. ⌋i. diffõ boni idiuisibile. i. erit⌊ eẽ qd idiuisibile. ⌋q.d. φ in qbuscũq3 est ꝯriũ hec est regula gñalis φ semp in ꝯrio est ꝯriũ. si ḡ bonũ τ malũ sunt ꝯria. τ diuisibile τ idiuisibile ꝯriant. si esse diuisibile est diffõ mali ꝯriũ erit diffõ ꝯrij. i. eẽ idiuisibile erit diffõ boni. ℂ Notãdũ aũt φ in h̃ exẽplo logr̃ p̃hus mõ platonis eo. Posuit eni plato φ vnũ qḋ ꝯuertit cum ente erat idẽ cũ vno: qḋ est p̃n^m nũi. iõ posuit nũos eẽ s̃bas reꝝ. Et qꝛ defect⁹ icipit in recessu a simplici τ ab vnitate: posuit φ idez erat eẽntia vnitatis τ bonitatis. τ idez eẽntia mali τ diuisibilitatis. supponẽdo ḡ φ eẽ diuisibile p̃dicet de malo in eo φ diffõ ꝯcludet φ eẽ idiuisibile p̃dicet de bono in eo φ diffõ. poterit ḡ probari de aliq̃ ꝓposito diffõ in eo φ diñõ supponẽdo diffõnem oppositi. hẽt tñ qḋ hic dr̃ bonuz s̃m itellectũ s̃m ueritatẽ qꝛ simplex hẽt rõnem boni. τ diuisuz s̃m φ huius. habet rõnem mali. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Eteni hoc accipiẽs qḋ qd erat eẽ demõstrat. Accipe aũt ad demõstrãdũ qḋ quid erat eẽ alterũ tñ sit. Etenim demõstrationib⁹ est: qm̃ est hoc de hoc. sed nõ ip̃m neq3 cuius eadem rõ τ cõuertitur.

ℂ Probat φ nõ possit h̃ mõ ꝓbari diffõ de diffinito. circa φ duo facit. qꝛ p̃° ꝓbat h̃ p rõnẽ ꝓpriã ad ip̃az diffinitionẽ. 2° p rõnẽ cõez tã ad diffõnẽ q̃3 ad diuisionez ibi. ⌊ Ad utrosq3. ⌋ Dic̃ ḡ. ⌊ Accipiẽs eni diffõnẽ demr̃at qḋ qd erat eẽ. ⌋i. demr̃at diffõnẽ. q.d. φ talis ꝓbatio nõ est cõpetẽs. qꝛ petit. ꝓbat eni diffõnez p diffõnez. Et qꝛ posset aliqs dicẽ φ h̃ põt fieri φ ꝯcludatur diffõ p diffõnez. iõ s̃bdit. q.⌊ accipe aũt ad demr̃andũ qḋ qd erat eẽ. ⌋q.d. φ possum⁹ accipe qḋ qd erat eẽ. i. diffõnẽ tanq̃3 mediũ ad demr̃andũ aliqd⌊ alteruz tñ sit ⌋ut l3 hẽt alia lr̃a τ meli⁹ alterũ tñ sit. i. ita tñ φ mediũ acceptũ sit qd alteruz ab eo qḋ ꝯcludit. τ s̃bdit. φ ⌊ eteni in demr̃onib⁹ est ⌋sup. oñdẽ per mediuz qḋ est diffõ. ⌊ qm̃ est hoc de hoc. ⌋i. passio uel diffõ passiõis p̃dicat de s̃bo⌊ sed nõ ip̃m. ⌋i. sed non est idem ipsum medium qḋ ꝯclusio. ⌊ neq3 est ⌋ sup. ipsum mediuz id ⌊ cuius est ip̃a rõ eadẽ. ⌋q.d. φ ip̃z mediũ nõ debet eẽ eiusdẽ rõnis cũ ip̃o ꝯcluso. ita φ nõ sit magis notuz s3 sit eq̃ ul' eodẽ mõ notũ me^m sic ꝯclusũ. τ s̃bdit. ⌊ τ ꝯuertit. ⌋i. hoc posito sequit φ mediũ ꝯuertat. qḋ non debet fieri. nõ eni debet eẽ mediũ id qḋ ꝯuertit cuz ꝯne. ita φ eque bñ possit p ꝯclusuz oñdi mediuz. sic eẽ. tũc ergo est supplẽda rõ φ cuz per diffõnez vni⁹ ꝯrij possit eque bñ oñdi diffõ alteri⁹ ꝯrij. sic eẽ ꝯuerso. uel cũ non sit magis notũ φ diuisibile sit diffõ mali q̃3 idiuisibile boni. nec eẽ. nõ poterit p vnũ oñdi aliḋ. ℂ Dein. c. d.

ℂ Ad utrosq3 aũt s̃m diffõnẽ demr̃antẽ τ ad sic sill'm est eadez oppõ: pp qd erit hõ aial bipes gressibile. s̃ non aial τ bipes. ex acceptis enim nec vna necessitas est vnũ fieri. quod predicat. sed ac si homo idem esset τ grãmaticus τ musicus.

ℂ Adducit aliã rõnẽ cõez tã ad diffõnẽ q̃3 ad diuisionẽ. di. ⌊ ad utrosq3. ⌋i. ad utrosq3 sill'os ul' ad utrasq3 vias ⌊ τ s̃m diuisionẽ demr̃antẽ τ ad sill'm sic. ⌋v3 s̃m diffõnẽ⌊ eadẽ oppõ. ⌋i. idẽ modus arguẽdi ꝯtra utrũq3. v3 ⌊ pp qd ẽ hõ aial bipes gressibile: s3 nõ aial τ bipes. ⌋ q.d. φ nec via diuisiua. nec via accipiẽs que cõpetunt ꝯrio ꝯcludit diffõnẽ eẽ qd vnũ. vñ non magis ꝯcludit hoiez eẽ aial bipes. q̃3 aial τ bipes. τ s̃bdit φ⌊ ex acceptis eni nec vna necitas est vnuz fieri qḋ p̃dicat. sed ⌋ utiq3⌊ sic hõ idez erit grãmaticus τ musicus. ⌋q.d. φ diffõ dicit qd vnuz. nulla aũt istaꝝ viaꝝ ꝯcludit φ id qḋ p̃dicat sit qd vnuz. ḡ nll'a talis via ꝯcludit φ id qḋ p̃dicat sit diffõ in eo φ diffõ. ℂ Dubitaret forte aliqs. qꝛ vr̃ falsuz φ via diuisiua nõ ꝯcludat diffõnez esse qd vnũ. nã si fiãt diuisiões s̃m dr̃ias s̃bales diffõ accepta de necitate dicet qd vnũ. ℂ Rursus τ via diffinitiua. accipiẽdo diffõnẽ ꝯrij h̃ idẽ fiet. nã si diffõ ꝯrij dicit qd vnũ opz φ τ ꝯria diffõ dicat qd vnũ. ℂ Dõm φ nulla via ꝯcludit diffõ eẽ qd vnũ. τ qḋ dr̃ de diuisione p dr̃ias eẽntiales. dici d3 φ dr̃ia eẽntialis bñ facit vnũ cũ eo cui⁹ est dr̃ia. s3 φ fiat h̃ mõ vnuz h̃ nõ habet ex diuisiõe in eo φ diuisio: s3 ex eo φ diuisio h3 eẽ circa talez mãz. diuisio eni s̃m φ hu⁹ põt fieri τ p dr̃ias eẽntiales: τ p accñtales. via ḡ diuisiua cũ possit fieri diuisio utroq3 mõ nõ magis habet ex acceptis p diuisionẽ φ hõ sit aial bipes: q̃3 φ sit aial τ bipes. i. nõ magis habet φ aial τ bipes dicat plures act⁹. τ sint vnũ p acciñs. sic enim acceptũ p diuisionẽ poterit eẽ vnũ p acciñs. sic hõ est vnũ per acciñs cũ grãmatico τ musico. Qḋ v̊o addebãt de diffinitiõe ꝯrij. dici d3 φ nõ magis notuz est φ eẽ diuisibile sit diffõ mali q̃3 φ idiuisibile boni. arguẽ eni φ in oĩbus hñtib⁹ ꝯriũ semp est ꝯriũ in ꝯrio. ita ualet in eẽntialib⁹ sic in accñtalib⁹. dũ tñ sint p se accñtia. τ tali via arguẽ rõne modi arguẽdi φ accepte sint dr̃ie essentiales nõ erit nobis magis notũ q̃3 accñtales. poterit eniz h̃ inotescẽ nob̃ alia via: s3 ip̃e modus arguẽdi nihil nob̃ de h̃ patefaciet. ex ip̃o ḡ mõ arguẽdi magis hẽbimus φ ꝯclusa diffõ sit qd vnũ q̃3 φ qd plura. Ualet ḡ hec obiectio. φ nec via diuisiua. nec diffinitiua ꝯcludat diffõnẽ ut diffõ. qꝛ diffinitio ut diffõ est qd vnũ. ex neutra aũt via sufficiẽter habet φ id qḋ ꝯcludit sit qd vnum.

ℂ Qualr̃ igit̃ diffiniẽs mr̃abit substãtiã: aut qḋ qd ẽ. Neq3 eni sic demr̃ans ex certis eẽ manifestũ faciet qḋ neceẽ est cũ sint illa alterũ aliqd esse. demõstratio eni hec est.

ℂ Postq̃3 p̃hs execut⁹ est de q̃one 4ª. v3 q̃rum est diffõ. utꝝ sit eoꝝ q̃ꝝ est demr̃o τ de 3ª. v3 qd est diffõ. utꝝ sit idez φ demr̃o. τ de 2ª. v3 qs sit modus itroducẽdi diffinitionẽ. utꝝ via sillogistica. reduplicatiua. aut diuisiua. aut diffinitiua. In pte ista ut dicebat vult exeq̃ de q̃one p̃ª. utꝝ qḋ qd est demr̃et. ℂ Propter qḋ sciẽdũ φ demr̃o est duplex. ad sensũ. τ ad itellectũ. τ ad s̃uz est duplex rõcinatiua. s. τ nõ rõcinatiua. demr̃are autẽ ad sensũ mõ rõcinatiuo vr̃ facẽ iductio. Nam iductio sensibilr̃ oñdit in h̃ τ in illo sic eẽ: τ ex h̃ arguit I oĩb⁹ ita esse. vñ q̃si qḋdã demr̃are est sic sensibilr̃ ꝓcedẽ. demr̃atio aũt ad sensũ nõ rõcinatia põt fieri. ut siqs s̃u. utputa visu oñderet sibi sic eẽ ut siqs nũq̃3 vidisset niuẽ. τ dubitaret eã eẽ albã ad s̃uz. τ s3 visũ oñderet sibi sic eẽ. utputa si portaret nix corã eo τ diceret ei. respice qm̃ est alba. ul' possit talis demr̃o fieri digito: ut siqs nũq̃3 tetigisset ignẽ posset ei digito demr̃ari φ eẽt calidus. ul' eẽ posset exponi φ s̃ua referat ad tactũ. posset eni alicui s̃u demr̃ari aliqd sentiẽdo τ tãgẽdo ip̃z digi⁹ aũt referat ad visũ. ut qꝛ põt alicui digito oñdi aliqd ut videat illḋ. Demr̃atio aũt ad itell'z fit p diffõnẽ. qꝛ mediũ in tali demr̃one est diffõ. duo ḡ facit p̃hs qꝛ p̃° oñdit φ nec demr̃one ad itell'm nec ad sensũ põt demr̃ari qḋ qd est. 2° sp̃alr̃ adducit rõnes φ nõ possit demr̃one ad itell'm ibi⌊ Amplius quõ mõstrabit. ⌋ Circa p̃^m duo facit. qꝛ p̃° oñdit φ nõ põt demr̃ari qḋ qd ẽ demr̃one ad itell'm. 2° φ nec demr̃one ad sensum. ibi. ⌊ Nec sic iducẽs. ⌋ Dicit ḡ. ⌊ Qualr̃ igit̃ diffiniẽs. ⌋ i. qualr̃ demõstrãs demr̃one ad itell'm: ubi mediuz est diffõ⌊ mõstrabit ⌋i. demõstrabit⌊ s̃bam. ⌋i. eẽntialez diffõnẽ⌊ aut qḋ qd est. neq3 eniz sicut demonstrans ex certis ⌋ p̃ncipijs⌊ faciet manifestũ ⌋sup. qḋ qd est. v3 φ⌊ necesse est cũ sint illa ⌋p̃ncipia⌊ alteꝝ aliqd eẽ. ⌋i.

ɔnē. ⁊ sbdit demr̄atio eni hec est. ⌋ q.d. ꝙ in h̄ stat rō demr̄ationis ꝙ accipiat q̄dā certa ⁊ nō p̄ncipia. ex qbꝰ de nec̄itate sequaꝛ aliqd alteꝝ.s.ɔ̄. h̄ āt mō. vꝫ demr̄atiue ⁊ per certa ⁊ nota non pōt demonstrari qȯ qd est fm quod quid est. nam si concluderet quod quid est in eo qȯ qd est. oporteret ꝙ in p̄missis acciperet eodem mō. qȯ qd est in eo qȯ qd est. talis ḡ eēt mediū q̄lis eēt ɔ̄. h̄ aūt mō nō eēt ꝓcedē ex notis ⁊ certis. qꝛ cū ɔnes sint dubitabiles eēt ⁊ mediū dubitabile. ℭ Dubitaret forte aliqs. qꝛ videt ꝙ id qȯ hic dicit sit idē cū eo qȯ supiꝰ dicebat. nā idē est utꝝ diffinitiōs possit demr̄are qȯ qd est. qȯ dic̄ hec qō q̄rta: ⁊ utꝝ ipsiꝰ qȯ qd est sit sill'is reduplicatiuꝰ qui accipit pro medio. qȯ qd est in eo qȯ qd est. ul' sill'is diffinitiuus. qui accipit pro medio diffinitionē diffōnis. uel diffōnē diffiniti. qȯ totū fuit dictū in 2ª q̄ōne. oibꝰ eni his modis diffiniēdo oñdimus diffōnē eo mō q̄ poīe est oñdi. ℭ Dōz ꝙ oñdere diffōnē p diffōnē nō eē poīe q̄drupl'r declat phs. p̄ᵒ in sill'o reduplicatiuo. 2ᵒ in sill'o accipiēte diffōnē diffinitionis. 3ᵒ in sillogismo accipiente diffinitionē diffiniti ɔ̄riā. ⁊ 4ᵒ in h̄ textu nūc exposito. al'r tñ ⁊ al'r. Nam diffō dupl'r pōt accipi. ul' large pro oi descriptiōe ꝓut nō aggñat sciaꝫ: sꝫ opionē. uel ꝓp̄e ꝓut ea utit demr̄ator. ⁊ ꝓut aggñat sciaꝫ. Prime ḡ vie loquunt de diffōne large in gñali. siue ꝓut ea utit demr̄o siue nō ꝙ nullo mō qȯ qd est in eo qȯ qd est possit demr̄ari. sꝫ textus nūc expositꝰ logt de diffōne ꝓut ea sp̄al'r utit demr̄ator. qȯ qd est ḡ fm ꝙ hꝰ nō pōt ɔcludi p diffōnem ꝓut diffō ptinet ad sill'm gñal'r siue sill'us ille sit demr̄o siue nō. nec pt ɔcludi p diffōnē ꝓut diffō illa sp̄al'r spectat ad demr̄atorē. ḡ hec 4ª sua locutio de diffōne pꝫ quō differt a tribꝰ p̄mis locutionibꝰ p̄cedētibꝰ. tres aūt p̄cedētes locutiōes de diffōne. pꝫ ēt quō ad inuicē dñt. Pria ḡ locutio cū dī. ipsiꝰ aūt qȯ qd est. logt de diffōne diffiniti. utꝝ p diffōnē hois ul' cuiuscūqꝫ alteriꝰ fm ꝙ hꝰ possit demr̄ari diffō eiꝰ fm ꝙ hꝰ. ita ꝙ p vnā diffinitionē fm ꝙ hꝰ demr̄aret alia fm ꝙ hꝰ. 2ª aūt locutio de diffōne cū dīt: sꝫ utꝝ sit demr̄are qȯ qd est. loquit nō de diffōne diffiniti sꝫ diffōnis. utꝝ h̄ mō ɔtingat oñdē qȯ qd est. 3ª aūt locutio cū dicit. ⁊ si ex cōditiōe. logt de diffōne diffiniti. sꝫ al'r q̄ locutio p̄ª. qꝛ p̄ma loquebat de diffōne diffiniti ꝓposita. ut si de eadē re dent due diffōnes. utꝝ p vnā possit oñdi alia. sed 3ª locutio logt de diffōne diffiniti opposita. utꝝ. s. p diffinitionē vniꝰ oppositi possit oñdi diffō alteriꝰ. ℭ Est aūt diligēter notādū ꝙ cū dicimꝰ ꝙ qȯ qd est sꝫ ꝙ hꝰ nō pōt ꝓbari nec sillogiçari loquendo de sill'o gñal'r. nec pōt ꝓbari nec demr̄ari loquēdo de demr̄one sp̄aliter. itelligēdū est ꝙ nō possit sillogiçari uere. i. sillogistice ꝓbari uere: qꝛ semꝑ petit ibi p̄nᵐ. nunq̄ꝫ enī est sillogistica ꝓbatio uera nisi p̄misse sint notiores ɔne. tñ bñ pōt ꝓbabil'r sillogiçari ꝙ nihil ꝓhibet q̄dā falsa ꝓbabilia eē: imo ꝓbabiliora q̄busdā ueris. ut dī in 8ᵒ top. multis eni ꝓbabil'r sillogiçaciū eēt ꝙ aial non p̄enatū bipes est diffō hois: si assumeret h̄ p medio qȯ ɔstat ex gñe ⁊ diīie hois. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Nec sicut iducēs p singularia cū manifesta sint: q̄m oē cui sic nihil al'r est. nō eniꝫ qȯ qd est demr̄at: sꝫ q̄m aut est aut nō est. Quis igit est alius modus reliquus. Nō eni utiqꝫ mōstrabit sensu aut digito.

ℭ Oñdit ꝙ nō possit demr̄ari qȯ qd est demr̄atione ad sensuꝫ. d. ⌊ Nec sic iducēs. ⌋ i. nec demr̄abit sup. diffōnē sēsibil'r iducēs ⌊ per singularia cū manifesta sint ⌋ illa singl'aria. s. ad sēsuꝫ ⌊ q̄m oē sic ⁊ nihil al'r. ⌋ i. qꝛ i oibꝰ singularibꝰ ita se hꝫ sic accipit iductio ⁊ nō al'r. ⁊ sbdit. ꝙ ⌊ nō eni qȯ qd est demr̄at ⌋ su. sic iducēs ⌊ sꝫ q̄m est. aut nō est. ⌋ nō ḡ p iductionēꝫ pōt demr̄ari sēsibil'r qȯ qd est. nec ēt sēsibil'r pōt demr̄ari sensu ul' digito. vñ sbdit. ⌊ qs igit est aliꝰ modus reliquꝰ ⌋ su. ad demr̄andū qȯ qd est ⌊ nō eni mr̄abit ⌋ ipꝫ qȯ qd est ⌊ sēsu aut digito ⌋ quō aūt differāt he tres demr̄atiōes sēsibiles. vꝫ demr̄are iductiōe sēsu ⁊ digito. in p̄nᵒ lectiōis tāgebatur. ℭ Dubitaret forte aliqs. utꝝ p iductionē demr̄ari possit qȯ qd est. ℭ Dōz ꝙ iductio ꝓcedit ex manifestis ad sēsuꝫ. sensus vō nō iudicat nisi de accñtibꝰ. si āt iudicamꝰ de sb̄a p sēsuꝫ h̄ est p accñs ul' in relōne ad accidēs. ut si video filiuꝫ cleonis p accñs. h̄ est qꝛ video albū p se. ⁊ si aliqs sēsus est q iudicet de ipa sb̄a. utputa ipa est mā h̄ nō erit nisi in relōne ad acc̄ntia. ipam aūt sb̄aꝫ nudā ⁊ ipꝫ qȯ qd est nudū sēsus nō pōt app̄hēdē. nunq̄ꝫ ḡ fit iductio de ipa nuda sb̄a. sꝫ semꝑ de ea i relatiōe ad accñs. ut si iudico p sensuꝫ hūc eē hoiēꝫ. hūc eē rōnalē. h̄ est ipaꝫ sb̄aꝫ ⁊ ipaꝫ qdditatē hois nudam fm se est p aliq̄ accñtia q̄ video in ipo. ꝙ aūt possimus sentire ipoīe. ⁊ qꝛ sb̄a in relōne ad accñs non dicit qd eē. sꝫ qꝛ est. iductio que fit ex manifestis ad sēsuꝫ nō demr̄at qd res sit. sꝫ qꝛ sit. vñ possumꝰ p sēsuꝫ iudicare de aliq̄ qꝛ est hō. qꝛ videmus ad sensuꝫ aliq̄ in ipo que nō posset facē nisi eēt hō. nō aūt possumꝰ ad sensum cogscē qd sit hō. inductio ḡ que ꝓcedit sensibil'r. ⁊ sensus ⁊ digitꝰ que faciūt cognitionē sensibilem. non qd est. sed q̄m est oñdere p̄nt. ideo ualde est dubiū quomodo demonstrabit qȯ quid est. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Ampliꝰ q̄ mōmr̄abit qȯ qd est. nec̄e est eni sciētē qȯ qd ē hō: aut aliō qȯcūqꝫ scire qꝛ ē. qȯ eni nō est nll's scit qd est. sꝫ qd sigt rō diffō qdē aut nomē. cū dico hircocerūus qd aūt est hircocerūus ipoīe est scire.

ℭ Oñdit sp̄al'r ꝙ qȯ qd est nō possit demr̄ari demr̄one ad itellectū. scire eni ad itellectū ptiet. ⁊ sentire ad sēsꝫ hoc eni mōstrabūt rōnes seq̄tes ꝙ qȯ qd est nō ɔtingat p demr̄ationē ɔcludē. per demr̄ationē. s. ad itellectū ⁊ faciētē scire. Circa qȯ facit tria. qꝛ p̄mo p̄mittit qȯdā nec̄ium ad ꝓpositū. 2ᵒ adducit multas rōnes ꝙ qȯ qd est demr̄ari nō possit. 3ᵒ epilogat circa veteriata 2ª ibi. ⌊ At vō. ⌋ 3ª ibi. ⌊ Ex his igit. ⌋ Dic ḡ. ⌊ Amplius quō mr̄abit. ⌋ i. demr̄abit ⌊ qȯ qd est ⌋ ⁊ sbdit. qꝛ ⌊ nec̄e est eni ꝙ sciēdo qd est hō aut aliō qȯlibet scire. qꝛ est. qȯ eni nō est nullus scit qd est. sed qd significat rō aut nomē ⁊ ponit exēplū. d. ⌊ cū dico tragelaphus qd est tragelaphus ipoīe est scire ⌋ h̄ ḡ est qȯ p̄ᵒ ꝓponit nec̄iū ad ꝓpoᵐ. ꝙ cū qȯ qd ē de q̄ nos loqmur nō sit nisi ētiū ⁊ ꝙ de nll'o scire possumꝰ tale qȯ qd ē nisi sciamꝰ ipꝫ eē. vñ de nō entibꝰ. nec ēt de figmētis cuiusmodi sunt tragelaphꝰ ⁊ chimera nō possumꝰ scire qd est. qꝛ nō hñt qdditatē. sꝫ possumꝰ scire de eis qd significet nomē. ℭ Nōnᵐ aūt ꝙ ēt de ipso nihilo possumꝰ scire qd significet nomē. naꝫ scire possumꝰ qd iportat per h̄ nomē nihil ⁊ hoc grāmaticꝰ appellat sb̄aꝫ. q̄litatē aūt appellat modū signdi. ut qꝛ sigtur p modū ꝓpriū. ul' p modū appellatiui. ⁊ ex h̄ ipm nihil ⁊ etiam oē nomen sigt sb̄aꝫ cū q̄litate. qꝛ in oi noie est cōsiderare sigtum. aut p modū signdi ꝓprij ul' indiuidui. utputa sortes ⁊ plato. aut p modū cōis ⁊ appellatiui. utputa hō ⁊ aial si ḡ in ipo nihilo est assigṅre qd significet nomē. nō est icōueniēs ꝙ tragelaphus ⁊ alia figmēta hēant qd nois eēt aūt icōueniēs si hēret qd rei. ℭ Notādū etiā ꝙ esse uocēꝫ significatiuā cōpetit ⁊ termino cōplexo ⁊ incōplexo. ⁊ noi ⁊ orōni. ⁊ ex hoc opꝫ ꝙ ipsa rō nois que ɔtinet plures termīos sit etiaꝫ vox significatiua. ut rō huiꝰ nois tragelaphus est hircocerūus ul' est aial cōpositū ex hirco ⁊ ceruo. qȯ in rerū natura eē nō pōt. possumꝰ ḡ scire de tragelapho qd significet nomen eius.

uel quid significet rō nois eius. non aūt possumus de ipso scire qd ret. ¶ Dubitaret forte aliqs ad qd deseruit qd hic pmissuz est. vz q nō possumus scire de aliquo qd est. nisi sciamus ipm eē. ¶ Dōm q h dictū deseruit ad duo. vz ad id qd pa facie sonat. nā ut quedaz rō iferior declarabit. sz si qd qd est posset demrari. possemus de aliquo scire qd qd est. z nī ignorarem ipm eē. z iō hic supponit tanqz ipossibile. 2o hoc dictū deseruit ad cognoscēdū q qd est z eē sunt diuisa ex quo vnū psupponit aliud. ualet eni hoc ad sequentes rōnes. qr plures de sequētibus rōnibus initent huic fundamēto q per demrationē nō possit demrari qd ē. qr per eā demrat eē qd est alid a qd qd est. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs. utrū uerū sit q nō possumus de aliquo scire qd qd ē nisi sciuerimus de eo qr est. uel nisi sciuerimus ipm esse. ¶ Dōm q faciēda est vis in eo q dic scire. nā scire nō est nisi entiū. non g possumus scire de aliquo qd est. nisi sciēdo ipm eē ens. qr si nesciremus ipm eē ens nesciremus ipm. qre si nō possumus scire de aliquo qd est nisi sciamus ipm eē ens. sciēdo aūt ipm eē ens scimus ipz eē. 9ns est q nō possumus de aliq scire qd est nisi sciamus ipm eē. qd eni nō est nō scit. vn z in pº huius dictū est. q falsuz nō scit qr nō est. Uel possumus dicere q faciēda est vis in qd qd est. qd ad demrationē ordinat. Cū ergo demratio non fit nisi entiū: tale qd qd est de aliquo scire nō possumus nisi sciamus ipm eē ens. z per 9ns nisi sciamus ipm eē. Est g intētio phi. q si dubitat utrum possit demrari qd qd est nō pōt eē dubiū nisi de qd qd est qd ordinat ad demrationē. nā de qd qd est qd non ordiat ad demrationē glibet pōt scire qd nō demrat. qd qd est g qd ordinat ad demrationē est qd qd entiū. De nullo g possumus scire tale qd qd est nisi sciuerimus ipm est ens. z per 9ns nisi sciuerimus ipm eē. sed de hoc plenius dicet in pma dubitatione illius lectionis. Diffinitio qm aūt zc. ¶ Deinde cū dicit.

¶ At uo si demrabit qd est: z qr est: z eqliter eadē rōne mōstrabit. diffō eni vnū aliqd manifestat: z demonstratio alterū. Id aūt qd est qd est hō. z eē hoiem aliud est.

¶ Adducit multas rōnes ad pbāduz itētū. vz qd qd est demrari nō possit. Circa qd sex facit. sz q sex rōnes adducit ad ppositū. 2a ibi ⌊ Postea per demrationē. ⌋ tertia ibi ⌊ Oz uere z nūc. ⌋ 4a ibi ⌊ Qō igit demrabit ⌋ 5a ibi ⌊ Manifestū aūt est. ⌋ 6a ibi ⌊ Si igit diffinies ⌋ In pa pte itēdit talē rōnē. diffō demrat qd vnū pari rōne z demratio demrat qd vnū. sz demratio demrat qr est. g nō demrabit qd est. qr tūc demraret duo. cū alid si qd est. z qr est h est g qd dicit ⌊ At uo si ⌋ sup. aliquis ⌊ demrabit qd est. z qr est. ⌋ qliter eadē rōne demrabit utrūqz. ⌋ q. d. q est ipole. z subdit q ⌊ diffō aliqd vnuz maifestat z demrō. ⌋ lra ē corrupta ut pz ex alia trāslatiōe que hēt. diffō vnū aliqd manifestat z demrat. si g diffō vnū aliqd demrat supponendū est q pari rōne z demratio. si g uellemus exponere lram nram sic exponeremus ipam. diffō eni vnū aliqd significat z demratio. i. z demratio supple vnū aliqd manifestat. z sbdit ⌊ Id aūt qd est qd ē hō. z eē hoiez alid est. ⌋ tūc g est supplēda rō. q cū demratio nō demret nisi vnū. cū demret eē sup. qr. nō demrabit qd est. qr aliud est eē qr est. z alid qd est. ¶ Notādū aūt q rō pōt dici oē id per qd certificamur de aliquo. sumpsit eni nomē rō ab ipa rōne siue ab ipo itellu. qr est organū itelīs. Illud enim est rō quo utit itelīs ad itelligēdū. igit cū dicebamus. oē id p qd certificamur de aliq per qd fit nobis aliq fides de aliquo. pōt dici rō. z qr per diffōnē certificamur de qdditate rei. ipa dffō quedaz rō d. Rursus qr per qualibet argumētationē rectā fit nobis aliq fides. quelibet talis argumentatio d quedā rō. cū g per demrationē nō solū fides: sed ēt certitudo fiat nobis de re ipsa: demratio quedaz rō est. rō g est qd cōe ad demrōnē z ad diffōnē. Uult ergo phs q nō eadē rōne demret qd qd est. z qr est. qr vnū demōstrat diffōne. aliud demonstratione. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Postea z per demrationē dicimus necessariū eē demrare oē qr est: nisi substātia sit eē aut nō substātia est nulla. Nō eni est genus ens. demratio g erit. qr est qd qd est.

¶ Adducit scdam rōnē que est qsi supplemētū rōnis prime. dixerat eni q demrat qd vnū. posset g aliqs dicere q eē z qd est nō sūt aliud z alid. ¶ Ad hoc g remouendū facit rōnē ducētē ad icōueniēs. vz q eē nō est qd rei nec est sba rei. qr tūc ens eēt genus qd est icōueniēs. si g eē nō est qd z demratio nō demrat nisi eē. g nō demrat qd. iō ait q ⌊ Postea. ⌋ i. alia posterior rō ducēs ad incōueniēs ē hec. vz q ⌊ z per demrationē dicimus necūi eē demrare oē qr est ⌋ g sup. p demrationē nō demrant eēntialr nec est qd demrat ⌊ nisi sba, sit ⌋ sup. ipm ⌊ eē ⌋ z ipm qr est. z subdit q ⌊ eē nō est sba nulla ⌋ supabundat ibi. uel ut hēt alia trāslatio. eē aūt nō est sba nulli. z subdit q ⌊ non eni est genus qd est. ⌋ i. ens. ut hēt alia trāslatio. q. d. q si poneret q eē eēt sba aliq. uel eēt sba alicuius. sequeret h incōueniēs. q ens eēt genus. cū ergo ens nō sit genus. eē uo erit ipm qd. nec erit ipa sba alicuius. z qr sic est ⌊ demratio itaqz erit eius qd qd est ⌋ uel ut hēt alia trāslatio erit qr est. nō g demōstrabit per demōstrationē qd est. sed demōstrabit. q res qdē est uel qr est. nō aūt qd est. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū esse sit sba. uel utrū sit idē eē z qd qd est. ¶ Dicēdū q hic sba accipit large pro qualibet eēntia rei. vnde hic est questio utrū ipsa eēntia que idicat per diffōnē sit ipm esse. ut utrū. s. esse rei sit idē qd eius eēntia z sba. ad qd respōdēt quidā q in solo deo est eē idē z q quid est. in oī alio differt eē z eēntia. vn z cōmuniter expositores exponūt hunc passum de eē rei. uolentes q hic loqtur phs de eē actuali rei. qd in solo deo est idē cū sua qdditate. sed nunqz sic pcedēdo z loquēdo de tali eē habebimus itentionē phi. vult eni phus q si esse eēt idē q rei sba: q ens eēt genus. z q oia per 9ns eēnt in eodē gnē. sed si loqueret phs de tali eē nō sequeret q ens eēt genus. z q oia per 9ns eēnt in eodē gnē. imo sequeret q ens nō eēt genus. z q nihil eēt in gnē: nā qd hēt idē eē cū sba nullo mō hēt in eo aliqd potētiale. g nunqz in eo poterit accipi rō gnis. nā genus dicit formā mediaz inter potētiā z actū. ut declarat cōmē. in 2o meta. nec opz in hoc multū isistere. qr oēs 9cedūt deū non eē in gnē. si g alie res hērēt idē eē cū suis sbis nihil eēt in gnē z si nihil eēt in gnē nullū eēt genus. hoc g posito nō solū ens eēt in gnē: sed ibi nullū aliud eēt genus. icidūt g isti in qzdā vitatē q eē in solo deo est idē cū eēntia: sed nō uadūt ad mētē phi. imo uadūt ad oppositū mētis. ut patet. phs vult q hoc posito sequeret q ens sit genus. sm aūt expōnē istoz hoc posito destruit eē genus. si g de eē actuali loqueret h phus q in solo deo est idē eē cū eēntia. si tale eē eēt idē cū sba rei nihil eēt in gnē. ¶ Ad hoc idē ēt fac. qr phs itēdit hic loq de eē ut refert ad demrationē. demrare aūt est sciaruz spālīū que nō 9siderāt nec de deo nec de subīs sepatis. nā z ipsa phisica ut declarari hēt in. 6o meta. eēt pa phia: si non eēt meta. nō 9sideraret de talibus sm se. qr ut d in phisicis que nō amplius mota mouēt: nō amplius sūt phisice 9sideratiōis. de talibus g nō se itromittit h phs. accipe g eē qd nō sit idē cū eēntia. pur ab h excludit solus deus qui hēt idē eē cū eēntia. nō est ire ad mētē phi. cuz g qrit utrū eē sit idē cū eēntia. uel qd rei eēntia. dici vz

ꝙ nõ.ſ3 per h̄ nõ h̄ꝫtur de eſſe de quo loquit̄ phs.nec per h̄ h̄ꝫtur utrū eē de quo loqtur phs ſit idē cū qḋ rei eēntia.nec per h̄ ēt h̄ꝫtur.utrū ſi eē de quo loqt̄ h̄ phs eēt idē qḋ rei ſuba uel qḋ rei eēntia:ex h̄ ſeq̄ret̄ ꝙ ens eēt genꝰ.ſ3 de his oībꝰ in ſequētibꝰ q̄ōnibꝰ dicet̄. ¶ Dubitaret forte aliqs.de quo eē loqt̄ hic phs. ¶ Dō3 ꝙ ens vnomō diuidit̄ per ſe in.10.p̄dicamēta.ſm ꝙ vult phs in 5° meta.nā ut ibi dr̄ ꝙ dn̄r aūt entia per ſe oīs que ſign̄t figure p̄dicamētoꝝ.aliomō accipit̄ ens per accn̄s nō o3 nūc diſtiguere quot modis ſumat̄ ens per accn̄s.ſ3 ſufficit nūc ſcire ꝙ ens p accn̄s dr̄ de v̄itate ꝓpōnis.vn̄ ēt cōmē.i 6° meta.ait:ꝙ qḋ de ente vnomō collocat̄ in q̄ōnibꝰ gn̄is.aliomō in q̄ōnibꝰ accn̄tis.vn̄ ait.ꝙ qui itellexerit de ente qḋ eſt eē.10.p̄dicamētis dic̄ ꝙ collocat̄ i q̄ōnibꝰ gn̄is.ꝛ qui itellexit de ente id qḋ itelligit̄ de uero dixit ꝙ collocat̄ i q̄ōnibꝰ accn̄tis. eē ḡ vnomō dic̄ ipm eē eēntie ſiue ipa3 eēntiā uł ipa3 qdditatē.ꝛ ſ3 h̄ diuidit̄ per ſe in.10.p̄dicamēta:ꝛ tale eē eſt qḋ idicat̄ per diffōnē cū dicit̄ ꝙ diffō eſt oīno indicās qd eſt eē.aliomō accipiat̄ eē ꝓ ipo exiſtere rei in actu de quo locuti ſumꝰ in q̄ōne p̄cedenti:de quo hic phs nō itēdit loq.3°mō pōt accipi eſſe ꝓ h̄itudine p̄dicati ad ſbm in qua h̄itudīe cōſiſtit v̄itas ꝛ falſitas ꝓpōnis.ꝛ de tali eē hic loqtur phs.qḋ p3.nā ipe loquit̄ de eſſe qḋ oñdit̄ per demīationem:qḋ eſſe diuidit̄ ꝯtra ꝙ qd eſt.qḋ oñdit̄ per diffōnem.cōſtat aūt ꝙ eē qḋ oſtendit̄ per demōſtrationē3 nō exiſtere actuale rei.qḋ per ſe ꝛ p̄mo cōpetit p̄ticularibꝰ.quoꝝ nō eſt ſcia nec diffinitio:uſibꝰ aūt nō competit tale eſſe nec tale exiſtere actuale niſi ꝓ ut h̄nt eſſe in p̄ticularibꝰ.de hoc aūt eſſe loquit̄ cōmē.7° meta.cū dicit.ꝙ qdditates rerū non ſunt entis niſi per eſſe rerū h̄ntiū qdditates.ſi ḡ talis eſſe eſt directe ipoꝝ p̄ticulariū:hꝰ eſſe non eſt illud qḋ per demīationē oñdit̄.eſſe etiā hꝰ eſt ipiꝰ rei incōplexe per demīationem.nō aūt oñdit̄ niſi qd cōplexū.eſſe ḡ qḋ per demīationem oñdit̄ eſt eſſe cōplexi ꝛ eſſe ꝓpōnis.hꝰ aūt eſſe nihil aliud eſt q̄3 h̄itudo p̄dicati ad ſb3 de hoc ḡ eſſe loqtur phus in p̄ncipio piermenias.qui ait ꝙ eſt ſiue eſſe ſignificat quādā cōpōne3 quā ſine cōpoſitis nō eſt intelligere.patet ḡ de quo eſſe hic loquit̄ phs. ¶ Ulteriꝰ dubitaret aliqs.utrū tale eē ſit idē ꝙ rei ſuba. ¶ Dōm ꝙ eſſe qḋ eſt h̄itudo ꝓpōnis in quo cōſiſtit ueritas uel falſitas.imo v̄itas.q2 falſitas ꝯſiſtit in nō eē.v̄itas aūt ꝯſiſtit in eē.cum ḡ eſt h̄itudo eomō quo ꝓnūciat̄ ꝓpō eſt locutio uera.cū aūt non eſt talis h̄itudo eſt falſa.cū ḡ dicit̄ eē qḋ eſt.uel nō eē qḋ nō eſt. q2 ſic ꝓfert̄ h̄itudo ut termini ſe h̄nt eſt locutio uera.ſi modis oppoſitis ꝓfert̄ eēt falſa.talis eni h̄itudo ꝛ tale eē nō eſt ipa ſba rei.vn̄ ꝛ phs in 1° piermenias ait loquēs de h̄ eē.ꝙ neq3 eni3 eē eſt ſignū rei uel nō eē.eē ḡ uel nō eē ꝓpōnis nō ſūt ſignū rei q̄ nō dicūt qdditatē uel eēntiā alicuꝰ p̄dicamēti.ſed ſolū dicūt h̄itudīes p̄dicamētorū ad iuicē.vn̄ ḡ fac̄ cōmē.ꝙ h̄ qḋ itelligit̄ de uero uel de h̄itudīe p̄dicati ad ſbm dixit ptinere ad q̄ōnē de accidēte.q̄ hec h̄itudo eſt minꝰ q̄3 accn̄s.na3 accn̄s aliquā rē dicit.aliquā eēntiā noiat.uel aliqua3 qdditatē dicit.ſed hꝰ h̄itudo ſiue hꝰ eē nulliꝰ rei ſignū eſt.nec eſt h̄ ſic itelligēdū ꝙ qḋ de hꝰ h̄itudine collocet̄ ſub q̄ōnibꝰ de accn̄te.q2 oīs talis h̄itudo ſit per accn̄s. aliq̄n eni tales h̄itudines ꝯſequunt̄ res ſm ſe.ꝛ tūc ſūt per ſe.aliq̄n nō ſm ſe.ꝛ tūc ſunt per accn̄s.nō ḡ tales h̄itudines collocant̄ ſub q̄ōnibꝰ accn̄tis ꝙ oēs ſint p accn̄s.ſed ipe ſm ſe nullā ſbam dicūt nec aliquā eēntiā.nec aliquā qdditatē.vn̄ ſunt minꝰ q̄3 accn̄s. ¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aliqs.dato ꝙ hꝰ eē qḋ dicit v̄itatē ꝓpōnis nō ſit aliq̄ eēntia nec aliq̄ ſba.ꝛ ſit minꝰ q̄3 accn̄s quō differt ab accn̄te. ¶ Dōm ꝙ hꝰ h̄itudines nihil dicūt niſi reſpectū rei ad rē.nō reſpectū qui ſit relatio ſ3 eē.ſed reſpectū qui eſt relatio ſm dici.iō hꝰ eē in nullo p̄dicamēto eſt ſm ſe.ſed ſolū eſt aliqd ꝯñs re3 p̄dicamētoꝝ:ut ex eo ꝙ talis res eſt in tali p̄dicamēto ꝛ in tali ſpecie.ex h̄ h̄ꝫt h̄itudinē ad talia ꝛ ad talia.ꝛ ex h̄ p̄nt de ea talia ꝛ talia v̄ificari.vn̄ talis reſpectꝰ:ꝛ talis h̄itudo ſiue tale eē minꝰ h̄ꝫt de eē q̄3 uera relatio: ꝛ q̄3 relatio ſm eē.cū ḡ dicat cōmē.in.11° in illo capꝰ. Utrū ſunt eade3 p̄ncipia ſbe ꝛ accn̄tis ꝙ uera relatio habeat minimū de eē.iſtud eſſe qḋ h̄ꝫt minꝰ de eē q̄3 relatio h̄ebit minꝰ de eē q̄3 minimū de eē.Ex h̄ ḡ ſequit̄ ꝙ ipm ſm ſe nihil ſit.vn̄ ḡ dixit phs in piermenias loquēs de h̄ eſſe.ꝙ ſi h̄ ipm eē purū dixeris ipm qdē nihil eſt.dicamꝰ ḡ ꝙ eſſe qḋ dicit v̄itatē ꝓpōnis:nulla3 qdditatē dicit.ꝛ ſm ſe nihil eſt.dīa ḡ iter h̄ eſſe ꝛ accidens eſt q2 nomen cuiuſlibet accn̄tis aliquid ſign̄t ꝛ eſt ſignū alicuꝰ.iſtud aūt eſſe nihil ſign̄t.nō eſt eni aliqd ſignificatū.ſ3 eſt q̄dā cōditio ꝯñs ſignificatū.ꝛ q2 nihil ſign̄t hꝰ eē.ſed ſolū exprimit modu3 ſign̄di.iō ipm ſm ſe nihil eſt.vn̄ phs in eiſdē piermenias cū p̄us dixiſſet ꝙ ſi hoc ipm eē purū dixeris ipm qdē nihil eſt.ſtatim q̄ſi aſſignās huiꝰ dicti cām ſbiūgit.ꝯſignificat eni quādā cōpōnē.hec eſt eni cā q̄re tale eſſe ſm ſe nihil eſt.q2 ſm ſe nihil ſign̄.ſed ſolū cōſignificat.exprimit eni quēdā modū ſignificādi.cuiꝰ aūt ſit cōditio tale eē dici debet ꝙ eſt cōditio p̄dicati.nā iſte modus iſtius h̄itudīs que exp̄mit̄ per eſſe.nō eſt niſi qdā modus ïherēcie ut accipiat̄ inherentia ſm ꝙ pōt cōpetere cuiuſlibet p̄dicato.Inherētia aūt nō eſt cōditio ſbi:ſed p̄dicati.vn̄ tale eſſe ſemp eſt notā.i.ſemp eſt cōditio eoꝝ que de altero p̄dicant̄. ¶ Ulterius dubitaret forte aliqs.utru3 ſi tale eē eſſet ſuba.ꝯñs eſſet ꝙ ens eſſet genꝰ. ¶ Dicēdū ꝙ ſi tale eē eſſet ſubſtātia:eſſet ſba alicuiꝰ.q2 eſſet ſubſtātia ſubiecti.nā cū p̄dicatū dicat aliqd in ſubo.ꝛ dicat aliqd alicuꝰ.ut aliqd ſubiecti.ſi p̄dicatū eſt ſubſtātia.op3 ꝙ ſit ſubſtātia alicuꝰ.ꝛ q2 ipm eſſe qḋ eſt ſubſtātia p̄dicati.ſi ḡ ipm eſſe eēt ſubſtātia uel eſſentia aliqua.eſſet ſubſtātia uel eſſentia alicuꝰ ut ſubiecti.vnde vna trāſlatio h̄ꝫt ꝙ eſſe nō eſt nulla ſuba ſupabundat ibi negatio.alia aūt trāſlatio h̄ꝫt ꝙ eſt nulli ſuba.nā idē eſt vnū ꝙ aliud.poſſumꝰ ꝛ h̄ breuiter declarare.q2 ſi eē eēt ſuba.i.eēt aliq̄ qdditas ꝛ aliq̄ eēntia.ita ꝙ idē eſſet eſſe qḋ qḋ qd eſt.q2 h̄ vult iprobare phs ꝙ nō ſit idem.cū qdditas ſemp dicat aliqd in alio.ſi eſſe eſſet qdditas uel eſſentia aliq̄.eſſet qdditas ꝛ eſſentia alicuiꝰ rei.h̄ viſo dicamꝰ ꝙ ſi eē qḋ dicit v̄itatē propoſitionis.uel qḋ dicit eſſe p̄dicati in ſubo eēt ſuba.tunc qḋlibet p̄dicatū qḋ poſſet v̄ificari de aliquo ſubo ptineret ad ſubam ſubi.nā ſi ipa h̄itudo que nullius rei ſignū eſt.ſed eſt cōditio p̄dicati eſſet qḋ qd rei.multo magis ꝛ ipm p̄dicatū eēt qḋ qd ptinens ad ſuba3 rei. ꝛ q2 oīa p̄dicata pn̄t v̄ificari de ſuba alicuꝰ rei oīa p̄dicata ptinere poſſent ad ſbam ꝛ ad eſſentiam rei.ſed quecū q3 ptinent ad ſba3 uel ad eſſentiā eiuſdē de neceſſitate ſunt in eodē gn̄e.oīa ḡ p̄dicata nō facerēt niſi vnū genus.ꝛ ſi oīa p̄dicata eſſent vniꝰ gn̄is.illḋ qḋ p̄dicat̄ poſitiue de oībꝰ p̄dicatis eſſet genꝰ.hꝰ aūt eſt ſolū ens qḋ ſm ſe ꝛ poſitiue p̄dicat̄ de oībꝰ p̄dicatis.alia aute3 trāſcendentia nō p̄dicant̄ poſitiue ſm ſe.nā uerū p̄dicat̄ de oībꝰ.nō ſ3 ſe ꝛ abſolute:ſed in cōparatione ad itellm.bonū in cōparatiōe ad appetitū.vnū aūt nō p̄dicat̄ poſitiue:ſed p̄uatiue.poſito ḡ ꝙ eſſe qḋ dic̄ h̄itudine3 p̄dicati uel qḋ dicit v̄itatē ꝓpōnis eſſet ſuba alicuius ens eſſet genꝰ.qḋ eſt icōueniens.aliud eſt ḡ eſſe qḋ dic̄ ueritatē ꝓpōnis:qḋ ꝯcludit demīatio.ꝛ aliud qḋ qd eſt.qḋ dicit ſuba3 ꝛ eſſentiā cuiuſlibet rei qḋ manifeſtat diffinitio. ¶ Deinde cū dicit.

¶ **Et ꝙ uere ꝛ nūc faciūt ſcire.qd eni ſignificat triāgulus accepit geometra:qḋ autē ſit equalitas demonſtrat.**

¶ Adducit tertiā rōnē sumptā ex his que videm⁹ i sciē tijs. d. q. [uere et nūc.]vz demr̄are eē et nō demr̄are qđ gd est [faciūt scire.]q. d. q uere demr̄atiōes demr̄ant eē. et qđ gd est nō demr̄ant: sz supponūt. vn̄ sbdit [gd eni gdē figt triāglus accipit.]i. supponit [geometer. q aūt gdem est]sup. eglaterus [demr̄at]supponit ḡ geometer quid significet eglaterus. ul' quid significet ipse triāgulus. et ex diffōne triāguli ,pbat q figura in quā est resolubilis pyramis est triāgulus. ul' supponit diffōnē triāguli eglateri. et ex diffōne ei⁹ ,pbat q triāgulus collocat⁹ sup semidiametro duorū circulorum equaliū se itersecātiū est equilaterus.

¶ Quid igit mōstrabit diffiniēs: gd est ul' qz est ut triāgulū. Sciēs itaq diffōne aliquis gd est: si est nō sciet sed ipossibile.

¶ Postq̄ phus adduxit tres rōnes q demr̄atio nō demr̄at gd est. sz q a ē. h adducit ad h idē tres alias rōnes dicebat q sex rōnib⁹ ,pbabat phs q qđ gd est demr̄ari nō pōt. ¶ Postq̄ ḡ adducte sūt tres rōnes restat adducē alias tres. dr̄nt aūt he tres sequētes a trib⁹ pcedētib⁹. qz pcedētes directe ,pbāt demr̄ationē nō demr̄are qđ gd est. sz he sequētes nō ,pbāt h directe: sed idirecte. ,pbāt eni q diffō q̄tū est de se. i. p⁹ aspectu uel gn̄aliter sūpta nō est ipi⁹ entis. nec oñdit rem esse. nūc ḡ sic posset formari rō. sic se hēt diffō ad eē et ad qz est. ita se hēt demr̄atio ad gd est. sz diffō q̄tū est de se nō est ipi⁹ entis nec oñdit de re eē et qz est. ḡ nec demr̄atio oñdet de re gd est. tria ḡ fac̄ m q tres rōnes adducit h ,pbātes. 2ª ibi [Manifestū aūt.]3ª ibi [Si igit.]Dicit ḡ [Diffiniēs gd est ul' qz est. ut triāgulū.]i. ut circa triāgulū [gd demr̄abit]diffiniēs circa ipm. utrū gd est. uel qz est. utrū demr̄abit diffō ipz qz est. ita q sit diffō de necītate ipi⁹ entis. et subdit [sciēs itaq aliqs diffōnē gd est. si est nō sciet: sz h ipole est.]q. d. q si diffō demr̄aret qz est et eēt. q̄tuz est de se ipi⁹ entis sequeret h ipole q aliqs posset scire de re gd est et ignorare si est: qđ sup. negabat. ¶ Dubitaret forte aliqs. quō demr̄atio se hēt ad eē. ¶ Dōm q possum⁹ distiguere triplex esse: ad quoz duo demr̄atio se hēt per se: ad 3ᵐ aūt per accn̄s. ad illa aūt duo eē ad que demr̄atio dr̄ se hr̄e per se: nō eodē mō se hēt per se ad illa: sz ad vnū illoz se hz per se. qz ptr se p̄supponit. ad aliđ aūt se hēt p se qz ipz p se ɔcludit. Est aūt p̄ᵐ eē rei p qđ res est in p̄dicamēto. et de h eē posset itelligi qđ Boe⁹ dic. q spēs est totū eē idiuiduoz. qz totū eē qđ hn̄t idiuidua in p̄dicamēto h est per spēz. tale eni eē pōt cōpetē rei: ea nō existe actualr. ut nō existe rosa i actu. uerū est de ea q sit res p̄dicamēti. sufficit enīz de re q sit in se uel in suis cāis ad h q de ipa possit eē scia. si eni res nullo mō eēt nullo mō de ea posset eē scia. ad h aūt q de re sit scia sufficit q q̄tū est de se hēat hitudines ad debitas ,pprietates: et ad debita p̄ncipia. ad h q de ea possint formari uere ,ppōnes. vn̄ et locutiōes hoīuz h designāt. et tradētes sciaz h oñdūt. dicūt eni hoīes loquētes de rosa. et ēt phi si de rosa sciaz traderēt h idē dicerēt. vz q rosa est pulcherrim⁹ floz. qđ dicētes nō itēderent dicē q rosa eēt actu uel nō eēt. sz q rose cōpetit p se hr̄e hitudinez ad tātā pulchritudinē q pulchritudie excellat oēs flores. et de cinamomo si de eo traderet scia diceret q est spēs pficua dētib⁹ qđ dicētes nō itēderēt dicē cinamomū eē actu uel nō eē. sz q q̄tū est de se cōpetit ei hec ,pprietas. h est ḡ eē rē p̄dicamenti q de ea possit esse scia uel q hēat hitudinē ad debita p̄n̄ᵃ et ad debitas ,pprietates. ad tale aūt esse sufficit q res sit in suis causis. qz si est in suis cāis. cū scire sit p cāz de ea poterit eē scia. Rursus eo ipo q res est in suis cāis q̄tū est de se. dīc aliqđ determinatū ad certā spēm. et p ɔn̄s q̄tuz est de se ab ea sunt apte nate fluē debite ,pprietates. ḡ qđ hēt tale esse. vz in suis cāis est res p̄dicamenti et de eo pōt esse scia et de eo pn̄t formari ,ppōnes uere. qz q̄tuz est de se ipoztat hitudinez ad debita p̄nᵃ: et ad debitas ,pprietates. tale aūt esse demr̄atio p̄supponit. cū ḡ dr̄ q demr̄atio nō est nisi entiū. nō est itelligendū de entib⁹ in actu tm̄. sz de entib⁹ in suis cāis. uel de his que sūt res p̄dicamētoz. in que p̄dicam̄ta p se diuidit ens. Est aūt 2ᵐ esse rei qđ dicit ṽitatez ,ppōnis et tale esse p̄supponit p̄ᵐ eē. p⁹ eni itelligit q aliqd sit res p̄dicamēti. et q hēat hitudines ad debita p̄nᵃ. et ad debitas ,pprietates. et postea de tali re formenē ,ppōnes uere. ,ppō ḡ uera explicat illas hitudies q̄s res hēt. tale aūt esse qđ dic ṽitatez ,ppōnis demr̄atio ɔcludit. itelligit ḡ q demr̄atio sit iter duplex esse. vz iter eē p̄dicamenti et esse qđ dic ṽitatē ,ppōnis. quoz vnū p̄supponit. et aliđ cōcludit. 3ᵐ āt eē est eē actuale rei. h aūt p acn̄s se hēt ad demr̄onē. ,pbat eni demr̄ator q triāgl's hēt tres: qz est figura plana et c̄. et forte nihil tale est i actu. qz forte nihil est oīno planū uel nihil oīo rectū. pōt ḡ fieri demr̄acio de re nō hn̄te actuale eē. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utrū diffō q̄tū est de se oñdat rē esse. ¶ Dōm q diffō gn̄alr sūpta q̄tū est de se nō dic nisi figtū nois ul' gd est qđ dicit p nomen. vn̄ et in 4⁹ meta. sm̄ trāslatione cōmē. dr̄ q rō quā figt nomen est diffō. si ḡ h est rō tragelaphi aīal cōpositū ex hirco et ceruo hec est rō gd nois tm̄. eo q tragelaphus est figmētū. sz si tragelaph⁹ esset res p̄dicamenti ista eādez rōnez hr̄et. et tūc hec rō esset gd rei. nūc aūt est gd nois tm̄. et qđ dem̄ est de figmēto si fieret res. h idez esset de re si posset fieri figmentū. vn̄ si hec est rō hoīs aīal bipes h⁹ rō est gd rei. eo q hō est res p̄dicam̄ti. sz si esset pōle q hō fieret figmentū. eādez rōnez hr̄et si h⁹ rō que nūc est gd rei. tūc eēt gd nois tm̄. p diffōnez ḡ p⁹ inotescit nobis q̄tū est de re. i. p⁹ aspectu ul' gn̄alr sumptā gd figtur per nomen. postea ad nos spectat ɔsiderare utrū est. qđ sic figtur possit esse in rerū nā uel nō. si ḡ res ignota describit nobis per diffōnez. p⁹ itelligim⁹ per diffōnez illā gd nois. et postea in nob ipis possum⁹ cogitare. utrū illđ gd nois sit gd rei. ,ppter qđ dicet in sequēti rōne q cū diffō dic de aliquo quid est. nō dicit de illo qz est: eo q adhuc restat querē ,ppter gd. cū eni aliqd ignotū nobis describit gd sit: adhuc restat in nobis ipis cogitare utrū illud gd sit ,ppter gd. i. sit cā ipi⁹ eē rei. nā qđ est gd nois tm̄. nō est ,ppter gd. qz nō est cā alicui⁹ esse: sed idē q est gd rei. ita est gd q est ,pptr gd. qz est id pp gd res ē. diffō ḡ q̄tū est de se nō oñdit rem esse. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utrū aliq̄ diffō oñdat rē esse. ¶ Dōm q nulla diffō oñdit rez esse sm̄ se sumpta. diffō eni pōt sumi dupl'r. p⁹ gn̄aliter. vz ut coiter accipit. siue dicat gd nois. siue gd rei. et tunc certū est q diffō sic sumpta nō oñdit rē esse. cū talis diffō possit eē nō entis. 2⁹ pōt sumi diffō sp̄aliter. ut dic gd rei tm̄. et sic nō oñdit rem eē. sz p̄supponit. diffō eni que dic gd rei p̄supponit de re qz est. et oñdit de eo gd est. nunq̄ enīz possum⁹ scire de diffōne q sit gd rei. nisi p̄us sciam⁹ rez ipaz esse. si ḡ diffinit nobis res nota quā scim⁹ esse. scim⁹ diffōnez illā esse gd rei. qz scim⁹ rē illā eē. si aūt diffiniat nobis rem ignotā quā nescim⁹ esse. diffō illa faciet nos scire gd nois. sz postq̄ sciuerim⁹ gd nois et gd ipoztat per nomē poterim⁹ cogitare utrū illud tale sit in rerū nā. donec aūt sciuerim⁹. utrū illud tale sit in rerū nā nesciem⁹ utruz illa diffō sit gd rei uel gd nois tm̄. si aūt qđ diffinim⁹ sit ignotū diffinitio data erit faciēs scire solū gd nois. si aūt inotescat nobis q illud diffinitū sit figmētuz. tūc illa diffō nō erit gd nois quocūq mō. sz erit nois tm̄. si ṽo nobis inotescat q sit res p̄dicamēti. tūc sciem⁹ q illa diffō est gd rei. anteq̄ aūt sciam⁹ rez esse nesciem⁹ diffōnem datā esse gd rei. nulla ergo diffinitio oñdit rē eē. nā diffō sumpta gn̄alr nec oñdit rez

eē nec supponit. sumpta aūt spāliter ut dīc qd rei. non ondit sz supponit. diffō ḡ gñalr sūpta nō dīc rez eē. qȯ quō sit pz: qr gñalr sūpta extēdit se ad diffōnez dicētez qd nois que pōt eē nō entiū. Rursus ēt diffō dicēs qd rei pᵒ aspectu nō idicat rez eē. qȯ quō sit in pᵃ dubitatione illiᵒ lectionis. diffō aūt qm̄ ⁊c. pleniᵒ dicet. p dubitabilia eni illiᵒ lectionis mlta que in hac lectiōe dūr manifesta erūt. ⸿ Ulteriᵒ forte dubitaret aliqs. vñ se quar ꝯñtia phi. q̄ si diffō demīaret uel ondēret qr est. q̄ possemᵒ de re scire qd est ignorādo si est. ⸿ Dōz est q̄ si diffō q̄ztū est de se ondēret rez eē non eēt diffō nisi entis. ⁊ nulla eēt diffō que nō diceret qd rei. quo posito data diffōne de aliq̄ non oporteret nos inuestigare utrū illȯ sit uł non sit. aū ḡ q̄z inuestigaremᵒ illā rez eē: scíremᵒ diffōnem illā eē qd rei. hac ḡ ypothesi stante possemᵒ scire de diffōne q̄ eēt qd rei. ⁊ tñ ignoraremᵒ si illa res esset qȯ est ipole. diffinicio ḡ quantū est de se non ostēdit rē eē. tūc ḡ supplenda est rō phi. q̄ sic diffinitio se hēt ad eē uel ad qr est: ita demīatio se hēt ad qd est. sed diffinitio q̄ztū est de se non ondit eē. sed si sit qd rei p̄supponit rē eē. ḡ ⁊ demīatio non ondit quid res sit sed p̄supponit. ⸿ Ulteriᵒ forte dubitaret aliqs. utrū sit idē eē. qȯ p̄supponit diffō dicēs qd rei. ⁊ qȯ cōcludit demonstratio. ⸿ Dōm q̄ vnū ⁊ idē eē supponit ⁊ ꝯcludit demīatio. aliter tñ ⁊ alr. nā in gñali tale eē supponit. in spāli aūt tale eē ꝯcludit ⁊ demīat. supponit eni demīatio q̄ res illa de qua debet aliqd demīari q̄ sit res p̄dicamenti q̄ hēat hitudines ad aliq̄s ꝓprietates. ⁊ postea ꝯcludit spāliter q̄ hēt hitudinem ad hāc ꝓprietatē. hitudinez aūt p̄dicari ad s̄bm qȯ est eē in quo fundat̄ vītes ꝓpōnis supponit demīatio in gñali ⁊ in cōi. qr nō est demīatio nisi entis hñtis talē hitudinē. hᵒᵘ ḡ hitudo que ante oēm demīationē p̄supponit: postea per demīationē explicat̄. uel possumᵒ dicere q̄ demīatio p̄supponit rē esse sm se ⁊ maxime rez subiectā. qr de s̄bo opz p̄supponere qr est. p̄supponēdo aūt rē esse. p̄supponit de ea q̄ hēat hitudines ad aliq̄s ꝓprietates. postea hᵘᵃ hitudines q̄les sint. ⁊ q̄rū ꝓprietatū sint ꝯcludit. sic ⁊ diffō dicēs quid rei p̄supponit rē eē. ⁊ p̄supponit eā hre aliq̄s hitudines ad aliq̄s ꝓprietates. sed q̄rū ꝓprietatū sint ille hitudines nō oz q̄ hᵒᵗ diffō dicēs qd rei supponat. ḡ non est idē esse qȯ diffinitio dicēs qd rei supponit ⁊ demīatio cōcludit: uel si est idē nō est eodē mō sumptū. nā esse qȯ p̄supponit diffō est eē rei sm se. esse aūt qȯ cōcludit demīatio est esse cuiusdā hitudis ad ꝓprietates. uel si diffō p̄supponit eē hᵒ hitudinis hoc est in q̄dā ꝯfusione ⁊ in q̄dā gñalitate. p̄supponit eni diffō si sit qd rei q̄ in s̄biecto sit hitudo ad aliq̄s ꝓprietates. demīatio cōcludit ⁊ explicat aliq̄s ꝓprietates. ⸿ Deinde cū dicit.

⸿ **Manifestum aūt ⁊ sm nūc modos terminoꝝ qȯ qd nō demōstrāt diffiniētes qr ē. Si eni est ex medio aliqd eq̄le. sz ꝓp qd est qȯ diffinit̄. ⁊ ꝓp qd est circulus. erit eni utiq̄z ⁊ mōtis enei dicere eē ipam: neq̄z q̄ possibile sit eē qȯ dicit̄ cū significāt termini. neq̄z ꝓp illud est cuiᵒ aiunt eē diffinitiones. sed semꝑ licet dicere ꝓpter qd.**

⸿ Adducit s̄cdaz rōnē. q̄ diffō nō ondat rē eē. d. ⌊ Manifestū est aūt ⁊ sm nūc dictos modos terminoꝝ. ⌋ i. sm modos diffōnū que nūc dant̄. manifestū est eni sz tales diffōnes datas q̄. ⌊ diffiniētes qȯ qd ē nō demōstrāt qr est. ⌋ ⁊ s̄bdit ⌊ si eni est ex medio aliqd eq̄le. ⌋ i. si ista diffō circuli q̄ eq̄liter sit ex medio. i. q̄ eq̄liter se hēat ad centrū: sic sciēdo diffōnē circuli nescimᵒ circulū eē. ⌊ sed ꝓp qd est qȯ diffinit̄. ⁊ ꝓp qd est circulus ⌋ sup. restat iuestigare. q. d. q̄ post q̄z scīmᵒ diffōnē circuli adhuc nescimᵒ circulū eē. sed adhuc restat iuestigare ꝓp qd. i. cām an sit circulus. ⁊ subdit. q̄ ⌊ eēt eni utiq̄z ⁊ mōtis enei dicē ipam. ⌋ s. diffōnez. ⁊ qr sic est ⌊ nec eni q̄ pole sit eē qȯ diffinit̄. ⌋ id assignāt ⌋ uel ut hēt alia lr̄a ⌊ signāt termini. ⌋ i. diffōnes ⌊ neq̄z ⌋ sup. signant ⁊ ondūt diffōnes. qr ⌊ illud est cuiᵒ debēt eē diffōnes. sz semꝑ licet dicē. ꝓp qd. ⌋ i. semꝑ licet q̄rere cām an sit illud qȯ est diffinitū. q. d. q̄ diffōnes q̄ztuz est de se non ondūt nisi q̄ sigt nomē. vñ nō dicūt q̄ res possit esse. nec q̄ res sit. tūc ḡ est supplēda rō. q̄ cū demīatio sic se hēat ad qȯ qd est. sic diffō ad eē. ⁊ ad qr est. cūz diffō non ondat de re eē. uł qr est: nec demīatio ꝯcludet de re qd est. ⸿ Notādū aūt qȯ supra dixīmᵒ. si res diffinita eēt qd ignotū sciēdo diffōnē nō statīz rē ipaz scíremᵒ. sed adhuc oporteret iuestigare. utꝝ tale qȯ diffinitū est sit res p̄dicamēti. vñ si circulus eēt nobis ignotᵒ ⁊ diceret q̄ circulus eq̄lr est q̄ respicit mediū siue cētrū. nō ꝓp h̄ scíremᵒ circulū eē. nā ⁊ de mōte eneo posset dici. qd est mōs eneᵒ. ⁊ sciēdo qd mōtis enei. uel rōnē eius. nō ꝓpter hoc talis mons eēt. ⸿ Deīde cū dicit.

⸿ **Si ḡ diffiniēs demīat: aut qd est: aut qd significat nomē. sed nō est ullo modo ipiᵒ qd est. erit utiq̄z diffō ⁊ rō nominis idem significans. sed icōueniēs est.**

⸿ Adducit tertiā rōnez. que est cōpatādo rōnes p̄ores. Circa qȯ duo fac. sz q̄ dictū est. 2ᵒ qȯdā qȯ supponit ꝓbat. ibi ⌊ Primū qdē. ⌋ Dic ḡ ⌊ Si ḡ diffiniēs demōstrat. aut qd ē. aut qd significet nomē. ⌋ i. si diffō se hēt gñalr ⁊ coiter ad qd rei. ⁊ ad qd nois ⌊ nō est ullo mō eiᵒ qȯ qd est. ⌋ i. entis sup. diffō. q. d. q̄ per diffōnē nō possumᵒ hre ullo mō. q̄ diffinitū sit ens. ⁊ s̄bdit ⌊ erit itaq̄z diffō ⌋ sup. rei ⌊ ⁊ rō nois idē significās. sz icōueniēs est. ⌋ s. q̄ idē significet. q. d. q̄ si diffō eēt eiᵒ qȯ qd est. qȯ est aliqd. i. qȯ est ens. uel qȯ idē est si diffō q̄ztuz est de se ondēret rē esse sequeret̄ h̄ icōueniēs q̄ ois diffinitio diceret qd rei. ⁊ q̄ idē esset diffō dicēs qd rei. ⁊ qd nois. qȯ est icōueniēs. diffō ḡ nō ondit rez esse. tūc est supplēda rō q̄ ḡ nec demīatio ondit qd res est. hēt eni se quodāmō diffō ad qr est sic demīatio ad qd est. ⸿ Notādū aūt q̄ qñ mediū est in plus q̄z id qȯ ondit̄ nullo mō de necītate ondit illȯ. sz si ondit. hoc est ꝯtingenter. ut si aial est in plus q̄z hō nullo mō per aial esse posset de necītate ꝯcludē hoiem eē. sic qr diffō sumpta gñalr. non solū est eiᵒ qȯ est qd. i. qȯ est aliqd. sz ēt est eiᵒ qȯ sigt nomen. qr ḡ sic est. qr diffō se hēt sic gnalr q̄ uel demīat id qȯ est qd. i. qȯ est aliqd. ⁊ qȯ hēt q̄dditatez. uel id qȯ sigt nomen: nullo mō possumᵒ dicē q̄ diffinitio sit de necītate quedā manifestatio eiᵒ qȯ est qd. siue eiᵒ qȯ hēt q̄dditatez. ⁊ qȯ est ens. nisi forte dicere mᵒ. q̄ oē qȯ sigt ꝑ nomē eēt qd. ⁊ ꝯñter ens. ⁊ q̄ idē esset rō dicens qd rei. ⁊ qd nois. qȯ est icōueniens. oēs ḡ he tres rōnes h̄ ꝓbāt. q̄ sic se hēt diffō gñalr sumpta ad qȯ est uel ad esse. sic demīatio ad qd est. sed diffinitio gñalr sumpta non ondit qr est. ergo nec demīatio ostendit quid est. ⸿ Deinde cū dicit.

⸿ **Primū qdē enim ⁊ nō substātiaꝝ utiq̄z eēt ⁊ nō entiū. significare eni ē ⁊ nō entia.**

⸿ Probat qȯ supposuerat. Circa qȯ tria fac. sm qȯ tripliciter ondit q̄ non est idem diffō dicens qd rei ⁊ qd nois. 2ᵃ ibi ⌊ Ampliᵒ oēs. ⌋ 3ᵃ ibi ⌊ Amplius nec vna scia. ⌋ Dic ḡ ⌊ Primū qdez ⌋ sup. pz q̄ non sit idez qd nois ⁊ qd rei. vñ s̄bdit. q̄ ⌊ ⁊ non s̄baꝝ esset ⌋ sup. diffinitio sic s̄baꝝ ⌊ ⁊ eoꝝ que non sūt ⌋ sup. esset diffō. sic eoꝝ que sunt. ⁊ s̄bdit. q̄ ⌊ est eni. ⌋ i. ꝯtigit ⌊ significare ⌋ sup. ꝑ nomen ⌋ ⁊ ea que nō sūt. ⌋ q. d. q̄ si esset idez qd rei ⁊ qd nois pᵐ sequeret̄ h̄ icōueniens q̄ ita eēt

diffõ non sbaꝝ sic sbarũ: ⁊ non entiũ sic entiũ. ¶ Dubitaret forte aliqs. quõ sequit̃ h̃ iconueniens. ¶ Dõz q̃ ita vno noĩe sigñtur accñs sic ⁊ sba. qdditas tñ ⁊ diffinitio accñtis non est ita simplex sic diffinitio sbe. nomen eni quo sigñtur accñs non est cõpositũ ex accñte ⁊ sba. sic diffinitio qua diffinit̃ accñs est cõposita ex accidente ⁊ sba. si g̃ eodez mõ esset loquendũ de quid rei ⁊ de qd nois. eo modo quo aliqd h̃ret qd nois. ⁊ eo mõ quo posset noiari. eo mõ h̃ret qd rei. ⁊ eo modo posset diffiniri. ⁊ q̃ ita vno noĩe posset noiari ⁊ significari accñs sic sba. ⁊ non ens sic ens. hac g̃ ypothesi stãte ita eẽt diffõ nõ sbarũ. i. accñtaliũ sic ⁊ sbarũ. ⁊ nõ entiũ sicut entiũ. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Amplius oẽs rõnes: diffinitiones utiq͂ erũt. Erit eni utiq͂ nomẽ ponẽ cuilibet ratiõi. q̃re terminos utiq͂ colloquemur uel disputãtes oẽs ⁊ ylias diffõ utiq͂ erit.

¶ Adducit ad h̃ scdam rõnez. d. [Ampli⁹ oẽs rõnes.] i. oẽs rõcinationes. siue oẽs s̃mones ⁊ oẽs ꝯfabulationes [diffõnes erũt] qd̃ ꝓbat [esset eni nomẽ utiq͂ ponẽ.] i. iponeret [cuilibet rõni.] i. cuilibet rõcinationi. siue ꝯfabulationi. ⁊ subdit. [q̃re utiq͂ oẽs terminos disputam⁹.] i. oĩa quecũq͂ disputam⁹ sunt termini ⁊ diffõnes [⁊ ylias.] i. historia troiana [diffõ sit] uel [diffõ erit] ut h̃ẽt alia trãslatio. ¶ Notãdũ aũt q̃ qd nois ẽ rõ explicãs id qd̃ d̃r ꝑ nomẽ. si g̃ vni magne rõcinationi siue vni magne ꝯfabulatiõi iponeret̃ vnũ nomẽ ⁊ uocaret̃ a. rõ explicãs qd iportat̃ per illud nomẽ eẽt tota illa ꝯfabulatio. g̃ si idem eẽt qd rei ⁊ quid nois vna tota ꝯfabulatio esset uera diffõ. q̃ eẽt explicãs qd nois. sic ẽr nũc disputam⁹ disputationes. sed h̃ posito q̃ idẽ esset qd rei ⁊ qd nois nõ disputarem⁹ nisi diffõnes. disputarem⁹ eni oẽs termios. i. oẽs disputationes q̃s disputarem⁹ oporteret eẽ diffõnes ⁊ termios. nã cuilibet disputatiõi posset iponi aliqd̃ nomẽ. ⁊ q̃ rõ illi⁹ nois iposti eẽt tota illa disputatio. ꝯueniẽs eẽt q̃ tota disputatio eẽt uere diffõ. sic ⁊ historia troiana eẽt diffõ de ylias. nã rõ h⁹ nois ylias est tota illa historia magna troiana. sequeretur ergo q̃ tota talis historia eẽt quedã diffõ. nã si quereret̃ qd iportaret per hoc nomẽ ylias. r̃nderet̃ q̃ iportat̃ q̃ hector ⁊ achilles ita ⁊ ita se habuerũt. sic ⁊ sic fuerũt. tota g̃ illa historia est rõ hui⁹ nois ylias. ⁊ per ꝯñs hac ypothesi stante tota esset ꝓpria diffinitio. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Amplius nec vna scia demõstrat utiq͂ q̃ hoc nomen ei⁹ qd̃ qd est significat. nec diffinitiones huius assignãt.

¶ Adducit ad h̃ tertiã rõnẽ. d. [Ampli⁹ nec vna scia demr̃at utiq͂. q̃ h̃ nomẽ significet.] i. signũ sit [eius qd̃ qd.] i. ei⁹ qd̃ est qd uel qd̃ est h̃ aliqd. vñ alia l̃ra h̃ẽt q̃ nulla scia demr̃at q̃ h̃ nomẽ significet hoc. ⁊ subdit q̃ [nec diffõnes in sciẽtijs assignãt h̃.] i. nõ multũ curãt h̃ assignare. vz qd significet nomẽ. ¶ Notandũ q̃tuor d̃rias esse int̃ qd nois ⁊ qd rei. p̃a est q̃ qd nois est ita accñtiũ sicut sbarũ. scda est q̃ est ita nõ entiũ sic entiũ. qd̃ nõ cõpetit diffĩe de qd rei. tertia d̃ria est q̃ qd nois est ita cõplexoꝝ sic icõplexoꝝ: qd̃ nõ ꝯtigit dicẽ de qd rei. q̃ hois albi nõ est diffõ. ut ꝓbat̃ in 7° meta. q̃rta d̃ria est q̃tũ ad itẽtionẽ ipsarũ sciarũ. nã lz illa eadem diffõ que est qd rei de ipõ circulo sit ẽt qd nois circli. geometer tñ dans talẽ diffõnẽ. nõ dat eã ut p ipaz h̃eamus sciaz de noĩe. sed de re. nõ est g̃ uñr idẽ qd nois ⁊ qd rei. ⁊ ubi est idẽ differt q̃tũ ad itẽtionẽ sciẽ. hoc g̃ itendit in hac ultima rõne. q̃ sciẽ per diffõnes q̃s dãt nõ demr̃ant. i. nõ itẽdũt demr̃are qd nois. nec per h⁹ diffõnes itendũt sciẽ dare notitiã de noib⁹. sed de reb⁹ nec diffõnes dare in scia assignãt hoc. vz q̃ intendant dare notitiã de qd nois. ¶ Deide cũ dicit.

¶ Ex his igit̃ nec diffõ. adhuc aũt qd̃ neq͂ diffõ nihil demr̃at: neq͂ oñdit̃. neq͂ qd̃ qd est: neq͂ diffõne cog̃scẽ ẽ neq͂ demr̃oñe.

¶ Epilogat circa determinata. d. [Ex his igit̃] sup. vz q̃ [neq͂ diffõ] ⁊ sill̃s v̓: idẽ ẽt̃ns uel idem ens. ut h̃ẽt alia trãslatio. neq͂ sill̃s ⁊ diffõ eiusdẽ sup. sũt [adhuc aũt] manifestũ est. q̃ [neq͂ diffõ nihil demr̃at] sup. eẽ uel nõ eẽ [neq͂] sup. diffõ [demr̃at̃.] i. per demr̃ationẽ ꝯcludit̃. oĩa eni per an̓dicta patefcã sũt. ⁊ subdit. q̃ manifestũ est [qd̃ qd est.] i. q̃ eẽ qd ⁊ eẽ aliqd s̃z se in gñe entiũ. [neq͂ diffõne. neq͂ demr̃atiõe est cognoscere] demr̃atio eni nõ demr̃at aliqd s̃m se. sed solũ aliqd in ordine ad aliud. diffõ aũt s̃m se nõ oñdit q̃ illud qd̃ diffinit̃ sit qd. i. q̃ sit aliqd. imo si diffinit̃ nob res ignota. adhuc possum⁹ dubitare. utrũ illd̃ diffinitũ sit res p̃dicamẽti. ergo eẽ aliqd s̃m se. ⁊ esse rez p̃dicamẽti s̃z se. nec diffinitio. nec demr̃atio ostendit.

Terũ aũt speculãdũ est qd hoꝝ d̃ bñ: ⁊ qd nõ bñ: ⁊ qd sit diffõ: ⁊ ipsi⁹ qd̃ qd est. nunqd quodãmõ est demõstratio aut diffõ: aut nullo mõ.

¶ Post q̃ aũt phus ꝓcessit circa diffõnẽ: ⁊ circa qd̃ qd est. disputãdo. In pte ista ꝓcedit v̓itatẽ determinãdo. q̃ non est uerũ q̃ nullo mõ sit eiusdẽ demr̃atio ⁊ diffõ nec est uerũ q̃ nullo modo diffõ demr̃et̃. nec est ueꝝ q̃ nullo mõ sit eiusdẽ demr̃atio cui⁹ est diffõ. nã ipa diffinitio est q̃dã demr̃atio v̓tute. Rursus ipa diffõ põt p demr̃ationẽ ꝯcludi. licet non in eo q̃ diffõ. ⁊ si põt p demr̃ationẽ ꝯcludi mlto magis põt p ill̃z ꝯcludi: imo diffõ in eo q̃ diffi⁹ põt sillogistice ꝓbari. lz uere: s̓z ꝓbabilr ⁊ logice. Rursus eiusdẽ aliq mõ est diffi⁹ ⁊ demr̃atio. nã illd̃ qd̃ diffinit̃ ut ꝯsiderat̃ s̃z se põt demr̃ari in ordie ad aliud. ⁊ eadẽ diffi⁹ que ut ꝯsiderat̃ s̃m se oñdit de re qd est. assũpta ut mediũ demr̃atiuũ poterit ꝓbare de re q̃ est in alio. q̃tuor aũt ꝓponebant̃ qõnes. s̓z ille q̃tuor non sũt nisi due. p̃a eni qd̃ erat. utrũ demr̃aret̃ diffi⁹. 2a erat. q̃s sit modus itroductiõis ei⁹. i. quõ possumus uenari qd̃ qd est. utrũ via reduplicatiua. uel utrũ via diuisiua. ul̓ q̃lr. 3a qd̃ fuit qd est diffi⁹. utrũ. s. sit idẽ q̃ demr̃atio. 4a erat q̃rũ est diffi⁹. utrũ sit eoruz q̃rũ est demr̃atio. tres aũt harum qõnũ. vz p̃a 3a ⁊ 4a q̃rũt q̃dãmõ vnã qõnẽ. vz quõ diffi⁹ se h̃ẽat ad demr̃ationem. si bñ eni scirem⁹ h̃. vz qualr̃ se h̃nt ad iuicẽ demr̃atio ⁊ diffõ scirem⁹ utiq͂ utrũ diffõ demr̃aret̃ ⁊ utrũ sit idẽ q̃ demr̃atio. ⁊ utruz eiusdẽ. oẽs g̃ q̃tuor qõnes q̃dãmõ sũt due qõnes. nã p̃a 3a ⁊ 4a querũt h̃ quõ se h̃ẽat demr̃atio ad diffõnem. 2a aũt querit q̃s sit modus itroductionis. i. quõ oz uenari diffõnẽ. Tria g̃ facit. q̃ p̃o ꝯtinuat dicta dicẽdis. 2° exeq̃tur de hoc intento quõ se h̃ẽat demr̃atio ad diffõnez. 3° exeq̃tur de alio itẽto. vz quõ oporteat uenari diffõnẽ. 2° ibi [Qm̃ aũt sic dixim⁹.] 3a ibi [Quõ aũt opz uenari.] Dic g̃ q̃ [Iterũ aũt speculãdũ. qd hoꝝ d̃ bñ ⁊ nõ bñ.] q. d. q̃ usq͂ nũc executi sum⁹ arguẽdo ⁊ disputãdo. s̓z iterũ volum⁹ speculari magis s̓z v̓itatẽ. qd i talib⁹ sit bñ dcm̃ ⁊ qd nõ. dicem⁹ g̃ [qd sit diffõ ⁊] dicem⁹ [ei⁹ qd̃ qd ẽ. nunqd q̃dãmõ ẽ diffõ. aut demr̃atio] sup. sit [aut nullo mõ] sup. ẽ ei⁹ qd̃ qd ẽ diffõ ⁊ demr̃o. ¶ Deĩn cuz dic.

¶ Qm̃ aũt sic dixim⁹ idẽ est scire qd̃ qd est ⁊ scire cãm ipsi⁹ si est. Rõ aũt hui⁹ est q̃m est aliq̃ cã. ⁊ hec aut eadez aut alia est. ⁊ si utiq͂ alia est: aut ẽ demr̃abilis: aut idemr̃abilis. Si igit̃ est alia ⁊ ꝯtingit demõstrare.

necē est mediū eē cāz ⁊ in figura pⁱma de mr̄ari. ulē eni ⁊ p̄dicatiuū est qd̄ demr̄at. vnᵘˢ gdē igit modus utiqꝫ erit qui nūc exgsitᵘˢ per aliud qd̄ gd est demōstrare.

¶ Exegtur de itēto. vꝫ quō mō diffiᵒ se hēat ad demr̄ationē. Circa qd̄ duo fac. qꝛ pᵒ exponit quedā supiᵘˢ dicta. 2ᵒ seriose exegtur de itēto. ibi[Quo aūt mō ꝯtingat.] videbant eni quedā supius dicta dicere qꝫ nullo mō diffiᵒ demr̄etur. pbabat eni supra per rōnes multas qꝫ nō demr̄at nisi eē. ⁊ nō gd est. verū est eni qd̄ gd est. nā demr̄at ſm se. sed bn̄ pōt demr̄ari diffiᵒ dicens gd est de alio. ⁊ in ordine ad aliud. sed nō demr̄abit in eo qd̄ gd. nec in eo qꝫ diffiᵒ. sed simplr̄ cōcludet h̄ de illo. duo ergo facit. qꝛ pᵒ ostēdit quō diffō dicēs qꝫ possit de alio sillogiçari simplr̄ demr̄atiue. 2ᵒ ait qꝫ nō pōt sillogiçari in eo qd̄ gd ⁊ cū reduplicatione demr̄atiue sillogice. ibi[Etenī hoꝝ qd̄ gd est.] Dic ergo.[Qm̄ aūt idē est sic dixumᵘˢ scire qd̄ gd est. ⁊ scire cām eius si est.] q.d. qꝫ ipm̄ qd̄ gd est. ⁊ ipsa diffō rei est cā eiᵘˢ qd̄ est eē rei. ⁊ subdit[rō aūt huiᵘˢ est.] vꝫ qd̄ gd ē sit cā ipiᵘˢ esse[qm̄ nō est aliq cā] sup. ipiᵘˢ eē. ⁊ hᵘˢ nō est nisi ipsa diffō siue ipm̄ qd̄ gd est. ⁊ subdit[⁊ h̄ aūt.] vꝫ cā. siue hoc qd̄ gd est. siue hec diffō[eadē.] i. est cuiusmodi est diffō dicēs gd[aut alia est] cuiusmodi est diffō dicēs ppter gd. ⁊ cām. q.d. qꝫ cā ipiᵘˢ eē est ipm qd̄ gd. siue ipa diffō. p ipsam eni diffōnē exprimit cā ipiᵘˢ eē. ⁊ hᵒⁱ diffō est duplex. qꝛ aut est eadē cū ipsa re ut diffō dicēs gd. aut est alia. ut diffō dicēs ppter gd ⁊ cām. ⁊ subdit[⁊ si utiqꝫ alia est.] i. si hᵒⁱ diffō est alia. ⁊ est dicēs pp gd. ⁊ cām[aut est demr̄abilis] sup. res per tale ppter gd. ⁊ talē cām. utputa. si sit ppter gd. ⁊ cā per se ⁊ ppria[aut non est demr̄abilis] res per talē ppter gd. ⁊ per talē cām. utputa. si sit ppter gd. ⁊ cā per accn̄s. uel si nō est ppria. ⁊ subdit[si igit est alia.] i. si talis diffinitio. utputa. qꝛ est dicēs pp gd ⁊ cām[⁊ ꝯtingit demr̄are] sup. rē per tale ppter gd. ⁊ per talē cām[necē est eē mediā cām.] i. necē est tale pp gd. ⁊ talē cām esse mediā ad pbādū sup. passionē de sbo. ⁊ ad pbādū qd̄ gd ē passiōis. diffō enī dicēs pp gd si sit bn̄ data: ⁊ si sit per cām per se ⁊ ppriā pōt accipi ut mediū ad ꝯcludēdū passionē. ⁊ ad ꝯcludēdū diffōnē dicētem gd passionis. ⁊ subdit. qꝫ[⁊ in pᵃ figura demr̄ari] sup. opꝫ per talē cām. cuiᵘˢ rō est qꝛ.[ulē eni ⁊ p̄dicatiuū est qd̄ demr̄at] sup. per talē cāz. si enī per diffōnē dicētē pp gd ꝯcludit per se passio uel diffiᵒ dicens gd passionis. qꝛ passio p̄dicat ulr̄ de suo sbo. ⁊ diffō dicēs gd passiōis ēt ulr̄ p̄dicat opꝫ talē demr̄ationē fieri in pᵃ figura: qꝛ solū ibi ꝯcludit ulis affirmatiua. ⁊ subdit qꝫ[vnᵘˢ gdē modus nūc exgsitᵘˢ est. quō qd̄ gd est.] i. diffōnē dicentē gd[demr̄are] sup. ꝯtingit[per aliud.] i. per diffōnē aliā ut per diffōnē dicētē pp gd. pꝫ ḡ qꝫ loquēdo de ꝯclusione simplici. nō loquēdo de reduplicatiua. diffō dicēs gd pōt demr̄ari ⁊ pōt ꝯcludi demr̄atiue per diffōnē dicētē pp gd. ⁊ per ꝯn̄s per aliā. ¶ Dubitaret forte aliqs. quō cā ipiᵘˢ esse. uel cā eiᵘˢ qd̄ est si est. pōt esse eadē ⁊ alia. ¶ Dōm qꝫ hoc triplr̄ pōt ꝯtingere. pᵒ referēdo h̄ ad diuersa gn̄a p̄dicamētoꝝ. 2ᵒ ad diuersa gn̄a cāꝝū. 3ᵒ ad diuersos modos diffiniēdi. uel ad diūsa genera diffōnū. pᵐᵒ sic patet. nā ipm qd̄ gd est. ppter qd̄ dicimᵘˢ rem eē. ⁊ qd̄ dicit eē cā qꝫ res sit pōt accipi. uel in sba. uel in accn̄tibᵘˢ. in sba quē idē est qd̄ gd est cum ipsa re. nā sbe hn̄t diffōnē simplicē. nō per additamenta. nō eni igredit diffōnē sbe nisi qd̄ ptinet ad eēntiaꝫ sube loquendo de sba que est per se in gn̄e. nihil ponit in diffōne sbe qd̄ nō ptineat ad eēntiā eiᵘˢ ⁊ dicimᵘˢ qꝫ est per se in gn̄e. qꝛ si diffiniet qd̄ non est per se in gn̄e. utputa. si diffiniet forma posset ppria materia igredi diffōnē eiᵘˢ. ut in diffōne aīe cadit corpus. lꝫ corpus nō ptineat ad eēntiā aīe. sba ergo hēt qd̄ quid est idē. sed accn̄s hēt qd̄ gd est aliud. qꝛ aligd igredit diffinitionē accn̄tis: qd̄ nō ptinet ad essentiā eius. ſm hoc ḡ posset exponi lr̄a phi. qꝫ ipm qd̄ gd est. qd̄ dicit esse cā qꝫ res sit hᵒⁱ cā ⁊ hoc qd̄ gd est. in aliquibᵘˢ est idē. ut in substātys. ⁊ taliū non est ppria demr̄atio. in aliqbᵘˢ est ut aliud. ut in accn̄tibᵘˢ. ⁊ taliū per hᵒⁱ qd̄ gd est si accipiatur per se ⁊ ppriū poterit eē demr̄atio. alio mō pōt exponi referēdo hoc ad diūsa gn̄a cāꝝū. ut dicamᵘˢ qꝫ diffinitio data per mām ⁊ per formā. qꝛ tales sunt cāe intrinsece dicat diffiᵒ eadē. data vō per efficientē ⁊ finē. qꝛ tales sunt cāe extrinsece dicat diffiᵒ alia. ſm hūc ergo moduꝫ diffiᵒ alia demr̄at diffōnē eandē. qꝛ diffinitio data per finē ⁊ per efficiētē demr̄at diffōnē datā p māꝫ ⁊ formā. nā efficiēs iponit necītatē forme. nā id est talis forma in re genita. qꝛ tale fuit sufficiēs ⁊ tale generās forma iponit necītatē mãe. ut id est talis mā. qꝛ eā talē requirit forma. semp aūt cā iponens necītatē cōcludit cām cui iponit necītas. efficiens ergo uel diffō data per cām efficiētē ꝯcludet diffōnē dataꝫ per mām ⁊ formā. diffō aūt data per finē ꝯcludit oēs diffinitiones datas per alias cās. qꝛ finis est cā causarū. ⁊ a fine iponit necītas oībus alijs. Aduertēdū tn̄ qꝫ ⁊ finis ⁊ efficiēs possent accipi per se ⁊ per accn̄s. ⁊ proprie ⁊ nō pprie. ſm hoc ḡ exponet lr̄a phi. qꝫ oēs cause sūt cāe ipiᵘˢ esse. nā hec est diffō cāe ad cuiᵘˢ esse sequit aliud. oīs ergo diffō per quācūqꝫ cāꝫ sit data est cā eiᵘˢ qd̄ est eē rei. uel est cā qꝫ res sit. sed hᵒⁱ cā ⁊ hᵒⁱ diffinitio aliquādo est alia. qꝛ est data per cām extrinsecam. aliquādo est eadē. qꝛ est data per cām itrīsecā. ⁊ cū est alia. i. cū est data per cām. utputa. per finē uel per efficientē. aut est res demr̄abilis per taleꝫ cām. utputa. si sit cā per se ⁊ ppria uel nō est demr̄abilis. utputa. si sit cā per accn̄s. uel si non sit ppria. si ergo sit diffō data per cām aliā. ⁊ per cāꝫ extrīsecā. ⁊ ꝯtigit demr̄are per talē diffōnē. siue per talē cām. utputa. si hᵒⁱ cā sit per se ⁊ ppria necē est hᵒⁱ cām esse mediā ad ꝯcludēdū ipm diffinitū. uel ad ꝯcludēdū ipam diffōneꝫ datā per cām intrinsecā. siue datā per mām uel per formā. fieret eniꝫ tūc demr̄atio ulis affirmatiua in pᵃ figura. vnᵘˢ ergo modus exgsitᵘˢ ⁊ bonus per quē ꝯtingit demr̄are qd̄ quid est per aliud. i. per diffōnē aliam est iste qui nūc dictus est. vꝫ qn̄ diffinitio eadē. i. data per cām eandē. i. itrinsecā. ut per mām. siue per formā demr̄atiue ꝯcludit p diffōnē aliā. i. datā per cām aliā. hoc est per cāꝫ extrinsecā. ut per efficiētē ⁊ finē. 3ᵒ mō pōt hoc dictū referri ad diuersos modos diffiniēdi siue ad diuersa genera diffinitionū. ⁊ iste modus tertiᵘˢ multū appropinquat ad modū 2ᵐ ⁊ multū videt ire ad mentē phi. dicemus eni qꝫ circa passionē possumᵘˢ assignare gd ⁊ ppter gd. ut gd est eclipsis essentialr̄. est quedā puatio luminis. ppter gd est eclipsis est ppter īterpositionē terre. utrūqꝫ eni aliquo mō est cā qꝫ eclipsis sit. nā ipa eēntia rei est causa qꝫ res sit. ipsa ergo puatio lumis que est eēntialr̄ eclipsis est cā qꝫ eclipsis sit. illud ēt a quo hēt esse eēntia rei est cā ēt qꝫ res sit. nō solū ergo ipꝫ gd siue ipꝫ esse est causa qꝫ res sit. sed ēt ipm ppter gd. ⁊ id qd̄ est causa eēntie est ēt cā qꝫ res sit. ipsa ergo iterpositio terre que est ppter gd eclipsis. ⁊ a qua eēntialr̄ cātur eclipsis est ēt cā qꝫ eclipsis sit. Aduertendū tn̄ qꝫ licet gd. ⁊ ppter gd sic differāt. qꝛ gd dicit ipaꝫ essentiā. ppter gd dicit id qd̄ est causa ipsius essentie. tn̄ in accn̄tibus ⁊ in per se passionibᵘˢ ipm ppter gd. ⁊ id qd̄ est causa essentie ptinent ad qd̄ quid est siue ad gdditatē ipoꝝū. nam accidentia hn̄t gdditateꝫ per additamenta. ita qꝫ tā essentia q̄ cā essentie tā gd q̄ ppter gd igredit gdditatē per se passionū. ita qꝫ totū uocat aliqn̄ phs qd̄ gd est. differt tn̄ vnū ab alio. qꝛ differt quid. i. essentia

ab eo qḋ est pp qd ⁊ e ā cēntie. qꝛ ipsa cēntia eclipsis. ⁊ id qḋ diē quid eclipsis. siue ipsa puatio lumis est idē qꝫ eclipsis: sed ipm pp qd: ⁊ id qḋ est cā cēntie. siue interpositio terre nō est essentialr idez qꝫ eclipsis. Scḋz h ergo plana est lr̃a phi. nā idez est scire qḋ qd est accipiēdo qḋ qd est large. siue sit essentia siue cā essentie. ⁊ scire cām ei⁹ si est. i. cām ipi⁹ esse rei. nā tāz essentia qꝫ cā ecntie sūt cā qꝫ res sit. h⁹ aūt rō qre qḋ qd est. est cā ipi⁹ eē ē ista. qm aliq̄ ē cā ipi⁹ eē rei. n ā nō demr̄anr̄ nisi eāta ⁊ pncipiata. eāta aūt ⁊ pncipiata hñt aliquam cāz sui eē. ⁊ h est ipz qḋ qd est ipoꝝ. siue sit cēntia. siue cā eēntie. ⁊ sbdit. qꝫ ⁊ hec aūt. vz que est cā ipi⁹ eē rei. aut est eadē cū ipa re. ut ipm qd ⁊ ipa essentia. aut est alia ut ipm pp qd ⁊ ipa cā cēntie. ⁊ si utiqꝫ est alia ut si accipiar cā eē rei alia a re. ut qꝫ nō accipiar ipa cēntia. nec ipm qd. sz ipa cā essentie. ⁊ ipm pp qd: si sic est. aut est demr̄abilis res per talē cām ⁊ per tale pp qd. qꝛ cā accepta est p se ⁊ ppria: aut nō est demr̄abilis. uel aut est idemr̄abilis res p talē cāz. qꝛ cā accepta nō ē p se uł nō est ppria. Si igr̄ cā est alia ⁊ ꝯtingit p talē cām demr̄are. qꝛ hui⁹ cā est p se ⁊ ppria. necē est talē cām esse mediā. i. posse accipi vt mediū demr̄atiuū ad ꝯcludendū uel ipaz passionē. uel diffōnē dicētē qd passiōis. ut īterpō terre que est eēntialr̄ aliud qꝫ eclipsis. si sit cā p se ⁊ ppria poterit ꝯcludi p talem cām eclipsis de luna tanqꝫ ppria passio de sbo. ⁊ ēt p talē cām poterit ꝯcludi puatio lumis de luna que ē diffō dicēs qd eclipsis. formabir̄ eni sic silłs. In oī tpe quo iterponir̄ terra luna eclipsar̄ uel puar̄ lumine. sz in oī oppositiōe solis ⁊ lune circa nodos capitis ⁊ caude draconis iterponir̄ terra. g̃ oī tali tpe luna eclipsar̄ uł puar̄ lumie. sic g̃ hic qdā silłs ulis q̄ztū ad quādā ulr̄atē tēpoꝝ. vn̄ silłs factus est in p⁹ figura. qꝫ si luna hr̄et sub se plura supposita fieret q̄ztū ad ulr̄atē sboꝝ. talis g̃ demr̄atio qꝛ est ulis affirmatiua in pma figura hēt fieri. Unus g̃ modus exquisit⁹ ⁊ bon⁹ p quē ꝯtingit demr̄are qḋ qd est. i. diffōnē dicētē quid p aliud. i. per diffōnē aliā dicentē pp qd. est iste qui nūc dict⁹ est. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs q̄re diffō dicēs quid dicar̄ cā essendi eadē. dicēs ppter qd dicar̄ e ā eēndi alia. ¶ Dōm qꝫ in per se passionib⁹ ubi talia sint accipiēda. patet per iā dicta oīno uerū esse qḋ dicir̄. nā diffō dicēs qd est ipa essentia rei siue est id qḋ est essentialr̄ res. ut diffō dicēs qd eclipsis est ipa puatio lumis que est idez essentialr̄ qḋ eclipsis. diffō g̃ dicens qd qꝛ dicit ipaz essentiā exp̄mit cām essendi sic ipsa essentia est cā qꝫ res sit. h⁹ autez cā cū sit ipa eēntia rei est essentialr̄ idē cū ipsa re. iō talis cā ipi⁹ esse dicir̄ esse eadē cū ipa re. sed cā eēndi que est ipm pp quid. ⁊ que est cā essentie rei nō est ipa res. sed est alia a re. utriqꝫ tn̄ est cā ipius esse rei. vn⁹ g̃ modus demr̄andi qḋ qd est: hic est. ut diffō exp̄mēs cām eādē ⁊ essentiā. ⁊ dicens qd ꝯcludar̄ per diffōnē exp̄mentē cām aliā ⁊ dicentez pp qd. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utrū per diffōnez dicētez qd possit ondi res. ⁊ vł der̄ qꝫ sic. qꝛ demr̄atio est per cāz. cū ergo ipsa essentia sit cā ipi⁹ eē. demr̄atio cui⁹ est pbare eē uel qꝛ est. fieri poterit per ipam diffōnez dicētez qd ⁊ essentiā. ¶ Dicēduz qꝫ sanamur nō solū sanitate. sed ēr corpe. ipi⁹ g̃ act⁹ sanādi assignabir̄ cā essentie sanitatis. ⁊ ctiā eēntis corpis que est cā eēntie sanitatis. ⁊ ēt q̄cūqꝫ alia cā a qua p se depēdet essentia sanitatis assignabir̄ cā ipi⁹ actus sanādi. g̃ ipa puatio lumis est eēntialr̄ eclipsis. ⁊ qḋ qd est. ipi⁹ puationis erit cā qꝫ luna hēat tale eē. i. esse defectiuū. vn̄ ipsa cēntia passiōis ⁊ qḋ est cā essentie passiōis assignabir̄ cā qꝫ sbm hēat tale esse sub passione. qḋ esse exp̄mir̄ p vitatez ppōnis. de quo supi⁹ diuti⁹ locuti sum⁹. tale eni esse qḋ diē vitatem ppōnis. ⁊ qḋ diē hitudinē p̄dicati ad sbm. uel diē essentiā p̄dicati in subo: ⁊ qḋ est nota eoꝝ que de altero p̄dicanr̄: est id qḋ per demr̄ationez ꝯcludir̄. fm h g̃ videret̄ qꝫ diffō dicēs qd. posset esse mediū in demr̄atiōe. sz ꝯstat qꝫ ipa eēntia accitis semp est in dependētia ad altiō: ⁊ id qḋ diē qḋ qd est accitis semp sumir̄ i ordie ad altiō: ⁊ i dependētia ad altiō. cū g̃ mediū demr̄atiuū debeat aggnare sciam diffō dicēs qd passiōis rōne sue depēdentie p̄z se in demr̄atiōe nō poterit esse mediū. si aūt talis diffō accipir̄ mediū. h nō erit fm se. sz put ꝯiungir̄ sue cāe. ut si puatio lumis. que est essentialr̄ ipa eclipsis ⁊ que est diffō dicēs qd eclipsis. si assumir̄ p medio ad pbādū eclipsim. h erit put ꝯiungir̄ ipi pp qd ⁊ ipsi cāe ut ipsi īterpōni terre. totū g̃ accipiet p medio. corp⁹ luminosuz puatū lumie obu terre. ¶ Est aūt diligēter aduertēdū qꝫ id qḋ assumir̄ p medio nō vz eē cā solū ipi⁹ esse. uel ipsi⁹ vitatis ppōnis. sed ēt debet esse cā ipsi⁹ passionis. nā h est qḋ querir̄ q̄re talis passio isit tali sbo. ꝯstat aūt qꝫ idez nō pōt eē cā suipi⁹. diffō g̃ dicēs qd passionis. si talis sit diffō dicēs qd qꝫ nō dicat nisi eēntiā passionis. nō poterit assumi p medio. nisi q̄ten⁹ ꝯiungir̄ cāe ipsi⁹ passionis. ut puatio lumis h mō accipiet pro medio ad ꝯcludēdū eclipsim put ꝯiungir̄ iterpōni terre que est pprie cā eclipsis. ¶ Est isup diligenter aduertendū qꝫ scia ipsi⁹ per se passionis nō est alicui⁹ rei fm se. qꝛ si h esset. forte sufficeret scire pn̄a essentialia ei⁹. uel scire pn̄a in que resoluir̄ ipa essentia ⁊ que cōponūt ipaz essentiā ad h qꝫ scirem⁹ esse ei⁹. sed scia per se passiōis est hui⁹ in h cui⁹ pncipalis cā nō est ipa essentia passionis. sed est aliqd in sbo a quo causar̄ nā ⁊ essentia illi⁹ passiōis. ut aliqd est in ipa luna a quo cātur talis passio que est eclipsis. ut qꝛ luna pōt hēre diametralē hitudiēz ad terrā. ex h sequir̄ qꝫ possit eclipsari per tertiā. pncipalis ergo cā q̄re p̄dicatū sit in subo nō est querenda ex ipso p̄dicato. sz ex eo qꝫ est in subo uel ex eo qḋ hēt hitudinez ad sbm. q̄re diffō exp̄mens solā essentiā passiōis nō est mediū in demr̄atiōe. modō cā eni sciam hērem⁹ de eclipsi: si scirem⁹ solū qꝛ est quedā puatio lumis. ⁊ nō scirem⁹ qꝫ cātur ex iterpōne terre. sed hoc. vz utrū diffō dicens qd possit esse mediū ⁊ quō se hēat qd est ad esse. pleni⁹ dicer̄ in lectione illa. diffō aūt qm ⁊c. ubi iterū hec eadez mouebir̄ questio. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. qꝛ supius dicebar̄ qꝫ idez erat qd ⁊ ppter qd. hic aūt dicimus qꝫ qd est pōt esse demr̄atiōis ꝯclo. ppter qd aūt demr̄atiōis mediū. ¶ Dōm qꝫ qd ⁊ ppter qd duplr̄ pñt ꝯsiderari. uel put vnū per se respicit diffōnez. ⁊ aliud demr̄ationem. ⁊ sic nō differūt realr̄. sed sunt vnū ⁊ idez alr̄ ⁊ alr̄ sumptū. 2⁹ mō pñt ꝯsiderari quid ⁊ ppter quid. ut dicūt diuersa genera diffōnū. ue quid dicit essentiam. ppter quid aūt cām essentie. Rursus in dicēdo cām essentie sunt gradus fm diuersa genera causaꝝ. si ergo pmo modo accipiar̄ dr̄ia inter quid ⁊ ppter quid: sic loquir̄ phus circa pncipiū hui⁹ scōi. qꝫ idez est quid ⁊ ppter quid; illud eni idez qḋ est diffō passionis. ⁊ ut est diffō dicit quid ei⁹: illud idem acceptū ut mediū demr̄atiuū erit ppter qd ei⁹. puatio enim lumis in luna obiectiue est quid ⁊ ppter quid eclipsis. est eniz quid ei⁹. qꝛ est diffō ipi⁹. est ppter qd ei⁹. qꝛ ē mediū demr̄atiuū ad pbādū eā. sic aūt accipiendo qd ⁊ ppter qd. vz put idez ue est diffō diē quid. ⁊ ut est mediū demr̄atiuū diē ppter qd idem est qd ⁊ pp quid sola rōne differēs. sz si accipiar̄ quid ⁊ ppter quid put vnū dicit essentiā passiōis. aliō cām essentie. sic nō sunt idez. sed diffō dicens essentiaz erit demr̄ationis cōclō. dicens cāz essentie erit demōstratiōis pn̄m siue mediuz. Rursus si accipiar̄ qd ⁊ pp qd fm diuersa gnā cāꝝ. sic ēt nō sūt idē qd ⁊ pp quid. nā oīs diffō data per q̄zcūqꝫ cāz diē qd. qꝛ notificat qditatē ⁊ essentiā rei eo qꝫ essentia rei depender a q̄libet sui cā. tn̄ in respectu vnius cāe ad aliā illa diffō diē pp qd que iponit necītatē alteri cāe. cā āt illa cui iponir̄

necītas ſm ꝙ huiꝰ nō dicit ꝑꝑ qd. ſm hoc ḡ diffō data ꝑ formā erit ꝑꝑ qd reſpectu diffōnis date ꝑ mãz. diffō data ꝑ efficiētē erit ꝑꝑ qd reſpectu diffōnis date ꝑ formā uel ꝑ mãm. diffō data per finē erit ꝑꝑ qd reſpectu oīuz aliarū diffōnū. ſꝫ quō ꝯtigat demr̄are ꝑ finē. utrū ſit demſo ſimplr̄ uł ex ſuppōne iſra dicet ī dubitatiōibꝰ illiꝰ lectiōis. qui āt ſcire opinamur. ℭ Deīde cū dic.

ℭ Ipſorū eni qȯ qd eſt nec̄e eſt mediū eſſe qȯ qd eſt ⁊ ꝓpriorū ꝓpriū. quare hoc quidem mōſtrabit. id ꝟo nō mōſtrabit eorū que qd erāt eſſe eiuſdem rei.

ℭ Quia dixerat ꝙ qȯ qd ē pōt ꝯcludi ꝯne ſimplici ⁊ demr̄ari in pᵃ figura vult oñdē ꝙ via demr̄atia nō poſſit ꝯcludi ſm ꝯnē reduplicatiuā. Circa qȯ duo fac. pº eni reſumit quō demr̄atiue ꝯcludit diffō. 2º declarat ꝙ cū reduplicatiōe nō ꝯcludit demr̄atie: ſꝫ logice ibi[Hic gdē igit modus.] Dic ḡ. ꝙ[⁊ hoꝝ eni qȯ qd ē nec̄e ē mediū qȯ qd eſt ⁊ ꝓpriorū ꝓpriū.] q.d. ꝙ diffō nō demōſtrat niſi per diffōnem. ⁊ ꝓpria diffō non niſi per ꝓpriā diffōnem. ut diffō dicens ꝓpriā eſſentiam ⁊ demōſtrabit per diffōnem dicentez ꝓpriā cām eſſentie. Ad demr̄andum ergo aliqd de nūo eoruz que ſunt qȯ qd eſt. i. de nūo diffōnum erit mediū ipm qȯ qd eſt. ⁊ ad demr̄andū aliqd de nūo ꝓpriorū. i. ꝓpriarum diffinitionuz erit mediuz ꝓpriū. i. ꝓpria diffō[quare hoc quidē.] i. diffō de nūo eoruz que erāt qȯ quid erat eē eiuſdē rei mediuz[mōſtrabit.] i. accipiet ut mediuz ⁊ demōſtrabit[illud ꝟo.] i. alia diffō[nō mōſtrabit.] i. nō accipiet ut mediū ⁊ nō mr̄abit: ut diffō dicēs qd. q.d. ꝙ[eiuſdē rei] ſunt plures ꝙ qd erat eē. i. plures diffōnes ⁊[hoꝝ taliū ꝙ qd erat eē] uł haꝝ taliū diffōnū qd ē mediū. i. hec diffō tāqꝫ mediū mr̄abit ut diffō dicēs ꝓpter quid. illud ꝟo qȯ qd erat eſſe. ſiue illa aliā diffō nō mōſtrabit ut diffō dicēs qd. ℭ Deīde cū dicit

ℭ Hic qdēz igit modus qȯ nō uniqꝫ ſit demr̄atio dictū eſt priꝰ. Sed eſt logicus ſillꝫ ipſius quod quid eſt.

ℭ Oſtēdit ꝙ cū reduplicatione non cōcludit diffō demōſtratiue ſed logice. d.[Hic qdē igit modus ꝙ non ſit demōſtratio[ſilliꝰ diffōnis in eo ꝙ diffō[dictū eſt ṗus] ꝓbatū eni fuit ſupra ꝙ qȯ qd eſt in eo qȯ qd eſt demr̄ari nō poſſit. ⁊ ſubdit[ſꝫ ipiꝰ qd eſt] ſiue ipiꝰ qȯ quid eſt ſup. ſm ꝙ huiꝰ[eſt.] i. eē pōt[logicus ſill's] q.d. ꝙ qd eſt in eo ꝙ huius pōt ſillogiçari logice. non aūt pōt ꝯcludi demr̄atiue. ℭ Nōnᵐ aūt ꝙ ſillogiçari uere non pōt qȯ quid eſt in eo qȯ quid eſt ſine petitiōne ṗncipij. eū logice ⁊ ꝓbabilr̄ nō eſt icōueniēs h̄ fieri. nā multi qdē per diffōnē diffiniti. uel ꝑ diffōnē diffōnis ſm ꝓbationes factas in via reduplicatiua. uel in via diffinitiua. uel ēt per diffōnē oppoſiti crederent ſillogiçatū eſſe qȯ qd eſt ſm ꝙ huius.

Quo aūt modo contingat dicemꝰ dicentes iterum ex ṗncipio. ſicut enim ꝓpter quid querimus habētes qꝛ. aliquādo aūt ⁊ ſimul manifeſta fiunt: ſed nō in aliquo ṗus ꝓpter quid poſſibile eſt cognoſcē qꝫ qꝛ: manifeſtū aūt ſilr ⁊ qȯ quid erat eē non ſine qꝛ eſt. ipoſſibile eni ſcire qd eſt ignorantes ſi eſt.

ℭ Hic ut dicebat exequit ſerioſe de itēto. vꝫ quō qȯ qd eſt ſe hēat ad demonſtrationē. Propter qȯ ſciendum ꝙ qȯ qd eſt. eſt medium in demr̄atione. ⁊ eſt id qȯ per diffōnem exprimit. ⁊ eſt id qȯ iportat cām. non ergo poſſumus plene ſcire. quomō qȯ quid eſt ſe habeat ad demr̄ationem. niſi ſciuerimꝰ quomō ipm qȯ qd eſt ⁊ ipm medium ſe hēant ad demr̄ationem. ⁊ niſi ſciuerimus quō diffōnes ſe hēant ad demr̄ationē. ⁊ quō gn̄a cārū ſe hēant ad demr̄ationē. Tria ergo facit. qꝛ ṗmo oſtēdit quō qȯ quid eſt ut eſt mediū ſe hēat ad demr̄ationē. 2º declarat quō diffō ſe hēat ad demr̄ationez. 3º declarat quomō per diuerſa gn̄a cārū ꝯtingat demr̄are. 2ᵃ ibi[Eſt aūt quorūdā qdē] tertia ibi[Qm̄ aūt ſcire opinamur.] Circa pᵐ tria facit. qꝛ pº oñdit quō qȯ quid eſt ⁊ mediū ſe hēant ad demr̄ationem. 2º qȯ dixerat exponit in terminis. 3º epilogat circa determinata. 2ᵃ ibi[Quorū igit hēmus.] tertia ibi[Si qdez igit accipit] uel ut hēt alia trāſlatio[Quō qdē accipit.] Circa ṗmū tria facit. qꝛ ṗmo cōparat ipm ꝓpter qd ad ipm qꝛ eſt. ⁊ ſi eſt ad qd eſt. 2º declarat qȯ dixerat. 3º ex his que dixerat oſtēdit itentū. vꝫ quō qȯ qd eſt ſe hēt ad demr̄ationē qꝛ eadē via demr̄atiua ſcimꝰ qȯ qd eſt. ⁊ qꝛ eſt. 2ᵃ ibi[Hoc autē ſi eſt aliqñ.] tertia ibi[Sed qcūqꝫ qdē ſm accñs.] Dic ergo[Quo aūt mō ꝯtingat] ſup. via demr̄atiua hēe qȯ qd ē[dicemꝰ iterū ex ṗncipio.] q.d. ṗus executi ſumꝰ de hoc opponēdo. poſtea iterū ſpeculati ſumꝰ hoc diſtiguēdo oſtēdētes ꝙ ſm ꝯcluſionē ſimplicē pōt demr̄atiue ꝯcludi qȯ qd eſt. ſm aūt ꝯcluſionē reduplicatiuā nō pōt ꝯcludi qȯ qd eſt. ſm ꝙ huiꝰ demr̄atiue ⁊ uere. ſꝫ ſolū ꝓbabilr̄ ⁊ logice. nūc aūt iterū tertio uolumꝰ de qȯ qd eſt exequi q̄ſi ex ṗncipio ſerioſe circa ipm ꝟitatē determinando. quō ad demr̄ationē ſe habeat. ſiue accipiat ut mediū. ſiue ut diffō. ſiue ut cauſa. qȯ ut fiat. ṗmo cōparat qȯ quid eſt ad ipm qꝛ eſt. ⁊ qd eſt ad ſi eſt dicens. ꝙ[ſicut eni ꝓpter qd querimus habētes qꝛ.] q.d. ꝙ aliqñ ꝯtingit ꝙ ṗus ſcimus qꝛ ⁊ poſtea querimus ꝓpter qd[aliquādo manifeſta ſunt ſimul] ſup. qꝛ ⁊ ꝓpter qd. ⁊ ſubdit[ſed neqꝫ prius poſſibile eſt cognoſcere ꝓpter qd qꝫ qꝛ.] q.d. ꝙ poſſumꝰ ſcire qꝛ ṗuſqꝫ ꝓpter qd. ⁊ poſſumus ſcire ſimul qꝛ ⁊ ꝓpter qd. ſed ꝙ prius ſciamꝰ ꝓpter qd. qꝫ qꝛ eſt ipoſſibile. ⁊ ſubdit. ꝙ[manifeſtū eſt ſimiliter ⁊ qȯ qd erat eſſe. nō eſt] ſup. cognoſcere[ſine qꝛ eſt.] i. ſine ſi ē. qꝛ[ipoſſibile eſt eni ſcire qd eſt. ignorātes ſi eſt.] q.d. ꝙ ſicut in qōnibꝰ cōpoſitis ſe hēt ꝓpter qd ad qꝛ ꝙ nō poſſumꝰ ſcire ꝓpter qd eſt ignorātes qꝛ eſt. qꝛ ſic in qōnibꝰ ſimplicibus ſe hēt qȯ quid erat eē ſiue qd eſt ad ſi eſt. ꝙ nō poſſumꝰ ignorare ſi eſt ſciētes qd eſt. loquēdo de qd rei. quod nō eſt niſi entiū. ℭ Deīde cum dicit.

ℭ Hoc aūt ſi eſt aliqñ qdē ſm accñs hēmꝰ aliqñ ꝟo hūtes aliqd ipiꝰ rei: ut tonitruū. qm̄ ſonꝰ qdē nubiū eſt. ⁊ defectū: qm̄ ṗuatio qdā luminiſ ⁊ hoiez qȯ dā aial eſt. ⁊ aiaz numerū ſeipſuz mouentem.

ℭ Declarat quō ꝯtingat h̄. vꝫ ꝙ aliqñ ṗus ſcimꝰ qꝛ eſt: uel ſi eſt qꝫ ꝓpter qd eſt. uel quid eſt. aliqñ aūt ſil. nā ſi ſcimꝰ per mediū accñtale. tūc poſſumꝰ ſcire qꝛ eſt talis paſſio in tali ſubo. neſcimꝰ tn̄ ꝓpter qd. ſed ſi ſcimꝰ per mediū diffinitiuū ⁊ per cām. ſciendo qꝛ eſt ſcimꝰ ⁊ ꝓpter qd. ⁊ qȯ dictū eſt in qōnibꝰ cōpoſitis ꝟitatē hēt in ſimplicibꝰ. ut ſi ſcimꝰ de aliq̄ ſba ſi eſt per mediū accñtale. nō oꝫ ꝙ ſciamꝰ qd eſt. ſed ſi ſcimꝰ ꝑ mediū diffinitiuuz ⁊ eēntiale ſciendo ſi eſt ſcimꝰ ⁊ ꝓpter quid eſt. iō ait ꝙ[h̄ aūt ſi eſt aliqñ ſm accñs hēmꝰ.] i. ꝑ mediū accñtale[aliqñ ꝟo ut hūtes qd ipiꝰ rei.] i. per mediū diffinitiuū ⁊ per ſe[ut tonitruū. qm̄ eſt qdā ſonꝰ nebularū] poſſumꝰ ſup. ſcire per mediū accñtale. ⁊ ꝑ mediū diffinitiuū. utputa. ſi cognoſceremꝰ lunā eſſe ṗuataz lumine. qꝛ in pleniluniо nō exiſte tꝑe nebuloſo corpꝰ nr̄m nō faceret vmbrā ex oppoſito lune. uł poſſemꝰ hoc ſcire ꝑ mediū diffinitiuū ⁊ ꝑ cām per ſe. ⁊ ſbdit. ꝙ[⁊ hoiez

qñ est qdã aial [sup. possum9 scire per mediū ēētiale ꝛ accñtale[ꝛ aiam. qñ est nūs seipm mouēs [sup. possum9 utroqz mō scire. tunc ergo supplēda est lra qz cū possum9 aliq scire tā in substātijs qz in accñtib9 per mediū accñtale ꝛ per medium diffinitiuū ꝛ per se. qñ est cognitio per mediū accñtale tūc ꝑus scim9 si est qz quid est, accepit si est large put in ipm qz est quoddā si est. qñ aūt est cognitio per mediū diffinitiuum ꝛ per cām per se. tunc sil' utrūqz. ¶ Deīde cum dicit.

¶ Quecūqz qdē ꝯm acciñs scim9 qz sūt: necē est nullo mō hīe ad ipz qd est. neqz eni qz sūt scim9. qrere āt qd est nō hñtes qz est: nihil est qrere. de qbuscūqz āt hēm9 qz ē: facil9 ē qrere qd ē. Quare quēadmo duz hēm9 qz est: sic hēm9 ꝛ qd qd est.

¶ Ex his que dixerat ꝯcludit itentū. vz qz eadē via habemus qz est ꝛ qd est. nam cum scim9 qz est per acciñs. qz ꝓprie si nō scim9 qz nō scim9 quid. si aūt scimus qz per se sicut scimus qz sic scim9 ꝛ quid. vñ ait. [Quecūqz aūt ꝯm acciñs scim9 qz sūt necesse est nullo mō se hēre ad quid est [cui9 rō est. qz [neqz eni scim9 qz sunt.] q. d. qz sciendo qz per acciñs nullo modo nos habem9 ut hoc mō sciam9 quid. nā hoc mō neqz ꝯpm qz est scimus. ꝛ subdit. qz [querere aūt quid est nō habētes qz est nihil est querere: sed cū habemus qz est [sup. ex his que sunt per se [facilius est hēre quid est qre]ergo qz sic est [quēadmodū habem9 qz est. sic ꝛ hēmus ꝛ [illud [qd quid est [siue ad id qd quid est. ¶ Notādum autez qz si habemus. qz est ex his que sunt per se. sicut habemus qz est sic habem9 ꝛ quid est: ut si habem9 cōpletā sciaz de qz est cū hoc nō possit haberi. nisi per qd quid est oportet qz cōplete sciamus ꝛ quod quid est. si autem complete scimus qz ꝛ icomplete scimus quid. ꝛ hoc in substātialib9 ꝛ in accidētalib9. ut si complete scimus de aliquo qz sit aial opz qz ꝛ cōplete sciam9 qd sit aial. nam scire quid sit aial est scire ꝓpter quid aliquid sit aial. ꝛ scire quid sit equilaterus est scire cām ꝛ ꝓpter quid hic triāgulus qui est iter duos circulos sit equilater9. ꝛ qz nō est scire qz: nisi per ꝓpter gd uō ꝯtingit scire qz. nisi sciam9 ꝓpter quid. sic ꝛ in accidētib9 sicut scim9 qz ē eclipsis sic scim9 quid ꝛ pp gd est eclipsis. nisi sciuerim9 qz est eclipsis per mediū accñtale qd scire nō esset scire. ¶ Dubitaret forte aliqs quō eadē via habem9 qz ꝛ gd, uel qz ꝛ ꝓpter gd. ¶ Dōm. qz eadē via demr̄atiua habem9 utrūqz. sed in demr̄atione duplex est ꝓcessus. vn9 cōpositiu9 ut cū ex cā ꝓcedim9 in effectū. ꝛ cū ex p̄missis imus ad ꝯclonē. ꝛ isto mō hēm9 qz. nā qz ē per demr̄onē ꝯcludit. ali9 est ꝓcessus resolutori9. ut cū ex effectu im9 ad cām. cū ex ꝯclone regredimur sup p̄missas. nā via resolutoria ē resoluere ꝯclones in p̄missas. ꝛ hoc mō per demr̄atione hētur ꝓpter gd. nā ꝓpter gd in demr̄atiōe p̄mittit. sicut qz per demr̄atione ꝯcludit. ꝛ qz eadē est via qua itur a cā in effectū ꝛ ab effectu i cām. sicut eadē est via qua itur athenis thebas: ꝛ thebis athenas: eadē via hēm9 qz ꝛ ꝓpter quid. si g̃ hēmus qz ex his que sunt per se. ꝛ via demr̄atiua: facile est hīe ꝓpter gd. statim eni poterim9 hīe gd siue ꝓpter gd. resoluēdo ꝯclonem in premissas. sed si hērem9 qz nō via demr̄atiua. sed per mediū accidētale: stultū eēt hoc mō via resolutoria querere quid uel ꝓpter quid. nā resoluēdo talē ꝯclusionē in tale mediuz nec hēremus gd nec pp gd. qz mediuz accñtale nec dicit gd nec pp quid. ¶ Deinde cū dic.

¶ Quorz igit hēm9 aliqd ipi9 qd gd est. Sit p̄mū qdē defect9 in quo. a. luna in quo. c. oppō terre in q̄. b. utrū igit deficit aut nō b. qrere ē utrū est aut nō. Hoc āt nihil differt qrere qz si est rō ipi9. ꝛ si sit h ꝛ illō dicim9 eē ē cui9 rō est: aut q̄lis ꝯtradictiōis est. Utrū hñdi duos rectos aut nō hñdi.

¶ Qd dixerat exponit in terminis. Circa qd duo facit. qz p̄mo exponit in terminis qñ hēmus qz per mediū essentiale. 2° qñ per accñtale. ibi [Cū aūt iuenism9.] Dicit ergo qz [quorū.]i. de qbus [igit habemus aliquid ipsius qd quid est.]q. d. qz de quibus scimus qz sciēdo de eis aliqd ipsius qd quid est. i. de qbus scim9 qz per mediū essentiale de talib9 sup. scim9 simul qz ꝛ ꝓpter gd. ꝛ qz sic patet in terminis. nā [p̄muz qdē sit defect9 in quo. a.]i. maior extremitas [luna in quo c.]i. minor extremitas [opposito terre]que est uera cā ꝛ p se mediū. q̄re luna deficit sit[in quo. b.]i. medi9 termin9 sit. ꝛ subdit qz utrū qdē deficit aut nō]deficit sup. luna. [b. querere est aut nō ē.]q. d. qz querere de ꝯclusione. ut querere utrū luna deficit uel nō est querere de medio. ut utrū est mediū uel nō. ꝛ subdit. qz [hoc aūt nihil differt querere qz si est rō ipsius.]nā mediū est ipsa diffinitio ꝛ rō ipsa. nā querere si defect9 est. est querere de medio ꝛ subdit[ut querere gd defect9 est uel ꝓpter gd defect9 est]idē est ergo querere de ꝯclusione ꝛ de medio ꝛ sbdit. qz [ꝛ si sit hoc. ꝛ illō dicim9 eē]ut sit gd. est qz. ꝛ ecōuerso. ꝛ si scimus gd scimus qz ꝛ ecōuerso. ꝛ si querim9 de qz querimus de gd ꝛ ecōuerso. qz eadē est qd de utroqz ꝛ eadē via hēmus utrūqz ꝛ subdit. qz [aut q̄lis.]i. cuiusmodi [ꝯtradictionis est rō]ut utrū habēdi duos rectos. aut nō hñdi.]q. d. qz hoc v̄itatem hēt in q̄licūqz rōne ꝯdictionis. i. in q̄libet pte ꝯdictionis. ut querere utrū hēat duos rectos. est querere. utrū sit mediū. ꝛ querere de altera pte ꝯdictionis. ut utrū nō hēat est querere utrum nō sit mediū. tūc ergo est supplēda rō qz cū semp qd ꝯclusionis referat ad mediū. ꝛ cū eadē sit qd de ꝯclusione ꝛ de medio: cū ꝯclo dicat qz. mediuz aūt dicat gd. eadē via habet qz. ꝛ quid. nō differret nisi sicut differt via qua itur thebis athenas: ꝛ athenis thebas. si eniz scimus tre a causa in effectum ꝛ habemus quia. ꝛ facile est regredi ab effectu in causam. ꝛ habere quid uel ꝓpter quid. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cū aūt ineniam9 simil' qz est ꝛ ꝓpter gd. Scimus si per media sit. si vō nō scimus qz: ꝓpter quid aūt non.

¶ Exponit in terminis. qñ hēm9 qz per mediū accñtale. Circa qd duo facit. qz p° ꝯtinuat dicta dicēdis. 2° exequit de itēto ibi [Sit g̃ luna.]Dic g̃ [Cū aūt iueniam9]sup. qz p mediū ēētiale[sil' scim9 qz. ꝛ pp gd. si p media]ēētialia[sit]tal' itētio[si vō nō]hēm9 sup. qz p media ēētialia[scim9 qz pp gd āt ñ]sup. scim9. ¶ Nōn̄m āt qz scire pōt sumi ꝓpe ꝛ large. cū eniz scire ꝓpe nō sit nisi p cām ipōle ē scire qz. nisi sciam9 ꝓpter gd. sed loquēdo de scire large. put nō solū se extendit ad scire per cām. sed scire per signū. sic possum9 scire qz ꝛ nescire cām siue ꝓpter quid. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Sit igit luna. c. a. defect9 plenilunio vmbrā nō posse facē nl'o nr̄m medio exnte. māifestato in q̄. b. Si g̃ in. c. est. b. qd ē nō posse facē vmbrā cū nullus nr̄z medi9 sit. In hoc aūt. a. qd est deficere qz qdē deficit manifestū est. s pp gd nō dicit ꝛ qz defect9 est qdē scim9. Quid aūt est nescim9.

¶ Exequit de itēto. siue exponit in terminis qñ scimus p mediū accñtale. ꝓpter qd sciēdū qz luna nō eclipsat

nisi in plenilunio. si ergo luna existe plena scim⁹ eam ecli psari p iterpōnē terre. scim⁹ h̄ p mediū eēntiale. i. p cāz per se. sz si scim⁹ eclipsari. qꝛ corp⁹ nr̄m nō fac̄ vmbrā. posito tñ ꝙ nō sit tp̄s nebulosuz ⁊ ꝙ nihil sit mediuz iter nos ⁊ lunā īpediēs lumē lune. ꝙ nō ueniat ad cor p⁹ nr̄z. sic eni cogñcē lunā eclipsari ē scire p mediū acci dētale. corp⁹ eni nr̄m nō facē vmbrā ad lumē lune. nō est cā ꝙ luna eclipset. sed ecōuerso. eclipsis lune est cā ꝙ luna nō mittat radios suos usqꝫ ad nos. ⁊ ꝙ corp⁹ nr̄z nō faciat vmbrā. duo ergo fac. qꝛ p°expōnit in termi nis. quō h̄ mō scito qꝛ nescim⁹ pp qd. 2° expōnit in ter minis quomō scito qꝛ quctim⁹ qd. ibi [Cum manife stū sit.] Dicit ergo [Sit ergo luna. c.] i. minor extremitas [a.] i. maior extremitas sit [defect⁹. lunā plenā non posse vmbram facere. nullo existe medio.] i. in medio [nr̄z.] i. respectu nr̄i. siue itct nos ⁊ lunā. demro. uel ut hēt alia trāslatio [mā̄ifestatio in quo. b.] q. d. ꝙ h̄ mō hēaf manifestatio ꝙ luna eclipset. qꝛ corpa exposi ta ad lunā nō faciūt vmbrā. talis ergo manifestatio sit. b. i. accipiaf ut mediū [si ergo in. c.] i. in luna [est. b. qd est nō posse facē vmbrā cū nullis nr̄z sit mediū.] i. sit hn̄s aliqd mediū. uel aliqd obstaculū qd accipiat sibi lumē lune. ⁊ si ulteri⁹ [in h̄.] i. i nō posse vmbrā facē ē. [a. qd ē deficē] si sic ē. ⁊ [qꝛ deficit] luna [manifestū est. sz pp qd [deficit [nōdū est.] sup. manifestū [⁊ qꝛ defe ct⁹ ē scim⁹. qd aūt ē] defect⁹ [nescim⁹.] Formabit ergo sic sills. oē corp⁹ lumiosuz in suo plenilunio nō faciēs vmbrā ad corp⁹ oppositū cū nihil existat mediuz iter ipm corp⁹ lumiosuz. ⁊ ipm corp⁹ oppositū h̄ totuz est p medio ⁊ h̄ totū sit. b. in h̄ ergo qd ē. i. in hoc corpe sic se hn̄te est. a. i. est defect⁹. luna aūt est tale corpus. ergo luna deficit. sic aūt scire defectū lune est scire p accñtale me diū ⁊ est scire qꝛ. nō pp qd. ¶ Deinde cū dic.

¶ **Cū aūt manifestū est qꝛ. a. in. c. sit sed pp qd est. Est querē. b. qd est utrū sit obiectio aut ꝯuersio lune aut extinctio. Hec aut est rō alteri⁹ extremitatis ut in his que sūt ipi us. a. est eni defect⁹ obiectio terre.**

¶ Ondit quō scito qꝛ ǫrim⁹ pp qd. Circa qd duo fac sz ꝙ duo exēpla adduc ibi [qd āt ē tonitruū.] Dic ergo ꝙ [cū āt manifestū] sit ul [cū āt manifestū est i. c.] i. ꝙ defect⁹ sit i luna] sz pp qd ē. ǫrere. b. h̄ qd ē qd sit.] q. d. ꝙ ǫrere pp qd deficit luna ē querē ip̄z. b. siue ip̄z medi uz qd ē. siue qd sit tale mediū [utꝝ sit obio ul ꝯuīo lu ne. aut extictio] ⁊ sbdit ꝙ [h̄ āt.] i. h̄ mediū [ē rō.] i. ē diffō [alteri⁹ termini ut i his q sunt ipi⁹. a.] q. d. ꝙ mediū i demr̄atiōe ē diffō termini qd sigtur p. a. vñ sb dit. ꝙ [est autē defect⁹ obio.] i. iterpō [terre.] q. d. ꝙ diffō. d. pp qd ipi⁹ defect⁹. siue ipi⁹ eclipsis ē ipa obio. siue ipa iterpō terre. ⁊ talis diffō est mediū i demr̄atio ne. ergo plane vult ph̄e ꝙ diffō termini q sigtur p. a. siue diffō maioris extremitatis. ul diffō passiōis ē mediū i demr̄atiōe. qꝛ ǫrere tale mediū ⁊ talē diffōnē ē ǫrere pp qd ut ipe in lr̄a inuit sz mētē ph̄i. nō diffō dicēs qd sbi. sz dicēs pp qd passiōis est mediū in demr̄atiōe. sed de h̄ in seqnti qōne ǫrem⁹. ¶ Dubitaret forte aliqs. quō mediū ⁊ cā ipi⁹ eclipsis lune est obio uel ꝯuersio lune ul extictio. ¶ Dōz. ꝙ cū scim⁹ qꝛ luna pdit lumē nō poterim⁹ imaginari nisi triplicē cāz ǫre luna pdat lumē. triplr̄ ergo imagiari pōt ꝙ luna lumē hēat. ul ꝙ hē at lumē ab alio ut iō splēdeat: qꝛ sol illumiat eā. uel ꝙ hēat lumē a se. ⁊ h̄ duplr̄. ul ꝙ ps sit lumiosa ⁊ ps tene brosa. ul ꝙ tota sit lumiosa. si eniz luna habet lumē ab alio. sic hēt sm̄ vitatē. tūc eclipsis erit obio. siue inter positio. scito eni ꝙ luna hēt lumē ab alio. statim pote rim⁹ cogitare ꝙ luna h̄ mō eclipsaf ⁊ pdit lumen. qꝛ aliqd obycif ⁊ aliqd iterponif iter ipam ⁊ iter illud a quo hēt lumē. si vō luna a se hēet lumē. ⁊ ptīz eēt lumi nosa ⁊ ptīz tenebrosa: tūc cā eclipsis ei⁹ eēt ꝯuersio. ut iō videref nobis luna obscurari. qꝛ ꝯuerteret se ⁊ vte rer nobis ptē tenebrosaz. ⁊ ꝙ tūc cā eclipsis lune esset ꝯuersio. Si aūt eēt tertio mō ꝙ luna hēet lumē a se: ⁊ eēt tota lumiosa. tūc nō posset eē eclipsis lune nisi exti ctio lumis in luna. ut forte qꝛ luna in suo motu obuia ret alicui hūido in quo extigueref. uel forte p̄occupa ref a tēpestate magni uēti. ⁊ h̄ mō uēt⁹ sic eā irruēs ex tigueret ip̄az. Forte aūt posuit ph̄s oēs istas cās ecli psis. qꝛ forte oēs iste fuerūt pōnes ph̄oꝝ. ut aliq assi gnātes cām eclipsis lune assignauerūt cāz uerā ut ob iectionē uel iterpōnē. aliq aūt fantasticā. ut ꝯūsionē ul extictionē. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs qꝛ nō vꝫ ꝙ h̄ sit uerū. qꝛ si luna hēret lumē a se ⁊ eēt tota luiosa. ꝙ nō posset eclipsari nisi extigueref lumen ei⁹. nā sol hēt lumē a se ⁊ est tot⁹ lumiosus ⁊ eclipsaf: nec tñ lumen ei⁹ extiguif. Dōz ꝙ h̄ dictū p̄supponit supius dictuz. Jā eni dictū est supi⁹ ⁊ suppositū est ꝙ sciam⁹ qꝛ luna eclipsaf: ⁊ ꝙ sciam⁹ h̄ isto mō ꝙ corp⁹ nr̄m in plenilu nio ad lunā expositū nō faciat vmbrā. ita tñ ꝙ nihil sit mediū iter nos ⁊ lunā. qd nō posset eē nisi uere sz vi tatē luna lumē pderet. Si sol aūt eclipsaf h̄ est qꝛ luna se iterponit in medio iter nos ⁊ solē. sz tā positū est ꝙ luna nō eclipsaf h̄ mō ꝙ aliqd se iterponat iter nos ⁊ eā. si ergo hēt lumē a se ⁊ eēt tota lumiosa ⁊ eclipsaf. nō ꝙ aliqd se iterponat iter nos ⁊ eā: hoc eē non posset nisi extigueref lumē eius. non tñ est multū curāduz de ex̄e plis ph̄i. exempla enim ipse ponit non qꝛ ita sit. sed ut sentiat qui addiscit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Quid est tonitruū ignis extictio in nube: pp qd tonat: pp extigui ignē in nube. Sit nubes. c. tonitruū. a. extictio ignis. b. in. c. igit nube ē. b. extiguif eni i ipa ignis. h̄ aūt a. son⁹ ⁊ est. b. rō ipi⁹. a. pmi termini. si aūt iterū hui⁹ mediuz sit ex reliqs erit rōnib⁹.**

¶ Ponit aliud exēplū dicēs [Quid aūt est tonitruū.] q. d. si scirem⁹ de tonitruo qꝛ ē. ⁊ uellem⁹ scire qd est. h̄ mō scirem⁹ qd est tonitruū: qꝛ [est extinctio ignis in nube. Sit ergo nubes. c.] i. minor extremitas [toni truū. a.] i. maior extremitas [extictio ignis. b.] i. me di⁹ termin⁹ [i. e. ergo nube est. b. extiguif eni i ipa ignis h̄ aūt.] s. extictio ignis siue. b. est [son⁹ nebulaꝝ.] i. ē tonitruū. Et sbdit. [est rō ipi⁹. a. pmi termini.] q. d. ꝙ extictio ignis q assignata ē: est cā tonitrui. p̄ rō. i. ē diffō. d. pp qd pmi termini ipi⁹. a. h̄ est maioris extre mitatis siue passiōis. Iterū ergo repetit ph̄s. ꝙ diffō passi onis sit mediū in demr̄atiōe. Formabit ergo sic demr̄o. In qcūqꝫ est h̄. i. b. siue extictio ignis i illo est son⁹ nebula rū siue nubiū. i. tonitruū. sz i nube est extictio ignis. ergo ⁊ c. ⁊ sbdit [si āt iterū h⁹.] s. extictiōis ignis [sit] ali qd [mediū erit ex reliqs rōnib⁹] mā̄ifestū. q. d. ꝙ toni truū pbaf de nube p h̄ mediū. p extictionē ignis si iterū extictio ignis hēt aliō mediū p qd pbef de nube erit ex alia rōne mā̄ifestū. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū h̄ sit uerū exēplū ꝙ tonitruuz causef ex extinctione ignis. ¶ Dōz. ꝙ h̄ dic sm̄ opiōnē empedoclis: qui h̄ posuit. Opio tñ ph̄i est. ꝙ tonitruū cāt ex pcussiōe exalatio nis sicce ad uētrē nubis. idē eni sz ip̄z vꝫ eē cā tonitrui. terremot⁹ ⁊ uēti. uapores eni iclusi i terra ⁊ nō iuenie tes exitū ex pcussiōe quā faciūt ad cauernas terre ꝯcu tiūt terrā ⁊ faciūt terremotū. vt⁹ eni radioꝝ solariū ⁊ stellaꝝ ptigit ad ǫscūqꝫ ptes terre. Uapores ergo exītes in cauuis terre p talē vtutē cōmoti si nō iueniāt liberū exitū ⁊ ꝯcutiūt terrā ⁊ faciūt terremotū. sic si poneref castanea in ignē: ⁊ nō icideref. calor ignis cōmoueret aliqs uapores i castanea existes. uapores ergo illi cōmoti

nõ inuenientes exitũ cõmouent castaneã τ cõmouent ignẽ si sub igne sit castanea posita: τ q̃n ad modũ tonitrui castanea frangũt. sic uapores sub terra uel in terra inclusi cõmouẽt terrã. τ faciũt terremotũ. Inclusi aũt in nube ex repercussione eoꝝ ad uẽtrẽ nubis: cõmouẽt nubez τ faciũt tonitruũ. In aere aũt uapores tales cõmouẽt aerẽ τ faciũt uentũ. ¶ Deide cũ dicit.

¶ Si qdẽ igit̃ accipit̃ qḋ qd ẽ τ notũ fit ẽ dictũ: q̃re sillꝰz qdẽ ipiꝰ qd est nõ fit neq3 demr̃atio. manifestũ tñ ẽ ꝑ sill̃z τ ꝑ demr̃ationẽ. Quare neq3 sine demr̃atione est cogñscere qḋ qd est: cuiꝰ est cã alia. neq3 est demr̃atio ipsiꝰ: sic τ in oppositiõibꝰ diximꝰ.

¶ Uel ut hẽt alia trãslatio. τ meliꝰ ⌊ Quõ qdẽ accipit̃ ⌋ epilogat circa determĩata. d. ⌊ Si qdẽ igit̃ accipit̃ qd τ q̃r sit notũ ⌋ p3 ⌊ qd est. demr̃ est ⌋ sup. sup. τ sbdit ꝙ ipiꝰ qd est sup. dem est sup. ⌊ q̃re qdẽ nõ fit ipiꝰ sills. neq3 demr̃atio ⌋ τ l3 ipm qḋ qd est non possit sillogiçari neq3 demr̃ari ⌊ tñ ⌋ ip3 qḋ qd est ⌊ est manifestũ ꝑ sill̃z τ demr̃ationẽ ⌋ nõ tanq̃3 ꝯ demr̃ans s3 tanq̃3 mediũ demr̃atiũ. Et sbdit. ⌊ q̃re neq3 sine demr̃atiõe ẽ. ⌋ i. ꝯtigit ⌊ cogñscẽ qḋ qd est. cuiꝰ est altera cã sine demr̃atiõe nec demr̃atio est ipiꝰ ⌋ qḋ qd ẽ ⌊ sic diximꝰ in oppõnibꝰ. ⌋ ¶ Nõn^m aũt ꝙ phs multipl̃r logt̃ ualde de qḋ qd est. nã aliq̃n ꝑ qḋ qd est itelligit qḋlibet genꝰ diffõnis. aliq̃n ꝑ qḋ qd est itẽdit diffõnẽ dicẽtẽ qd que est demr̃ationis ꝯ. aliq̃n ꝑ qḋ qd est itẽdit diffõnẽ q̃ est mediũz in demr̃atione. nã τ sup dixit ꝙ idẽ est qḋ qd est τ ꝓꝑ qd est. h aũt logt̃ de qḋ qd est h̃ mõ. v3 put est mediũ i demr̃atiõe. talis ꝯ qḋ qd est nõ ẽ demr̃atio. q2 tale qḋ qd est ꝑ demr̃ationẽ nõ ꝯcludit̃. Rursus tale qḋ qd est hẽtur nõ sine demr̃atiõe. q2 hẽtur ꝑ demr̃ationẽ τ via demr̃atiua nõ cõpositiua eũdo a p̃missis ad ꝯnẽ. s3 resolutiua eũdo ab effectu ad cãm. siue a ꝯne ad p̃missas. ¶ Nõn^m ẽt ꝙ ea que hñt cãm q̃rere qd: eoꝝ est q̃rere mediũ demr̃atiuũ. q̃ hñtiũ cã3 ꝯtigit cogñscẽ qḋ qd est ꝑ demr̃ationẽ. nõ ꝙ ipiꝰ sit demr̃atio. nec ꝙ qḋ qd est demr̃et̃ uel ꝑ demr̃ationẽ ꝯcludat̃. s3 ip3 qḋ qd est cogñscimꝰ ꝑ demr̃ationẽ tanq̃3 mediũz demr̃atiuũ.

¶ Est aũt quorũdã quedam altera causa: quorundã autem nõ est.

¶ Postq̃3 phs õndit quõ se hẽt qḋ qd est ad demr̃ationẽ put qḋ qd est hẽt rõnem mediȷ. In pte ista ut dicebat̃ õndit quõ qḋ qd est se hẽt ad demr̃ationẽ: put qḋ qd est hẽt rõnẽ diffõnis. uel est id qḋ ꝑ diffõnẽ exp̃mit̃. Circa qḋ tria fac. q2 pͦ p̃mittit quedã ptinẽtia ad ipa diffinita. 2ͦ q̃dã ptinẽtia ad ipas diffõnes. 3ͦ ex his que dixerat õndit quõ talia se hẽant ad demr̃ationẽ. 2ª ibi ⌊ Diffõnes aũt. ⌋ 3ª ibi ⌊ Quare mediũ. ⌋ Dic q̃ ⌊ ẽ aũt quorũdã qdẽ altera cã ⌋ sup. per quam possit demr̃ari ⌊ quorũdã aũt nõ est ⌋ sup. altera cã ꝑ quã possit demr̃ari. hoc aũt p̃mittit q̃ztũ ad ipa diffinita. q2 quedã sũt demr̃atiua τ hñt cãm per quã pñt demr̃ari. quedã aũt nõ hñt cãm per quã possint demr̃ari: sed sũt suppõnes uel p̃ncipia in scia. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Diffõnes qdẽ s̃m spẽm facte nullũ hñt mediũ quo demr̃ent̃: sed diffõnes s̃m materiã facte pñt hẽre medium.

¶ Premittit q̃dã ptinẽtia ad ipas diffõnes. d. q2 ⌋ diffõnes aũt facte s3 spẽm. ⌋ i. diffõnes fo2ales ⌊ nullũ hñt mediũ quo. ⌋ i. ꝑ qḋ demr̃et̃ ⌊ diffõnes ãt facte s3 mã3 pñt hẽre mediũ ⌋ sup. ꝑ qḋ demr̃et̃. Appellat aũt h diffinitiões mãles illas qbꝰ iponit̃ necitas. fo2ales autẽ uocat que necitatẽ iponũt. τ q2 fo2a iponit necitatez mãe τ efficiens fo2e. diffõ data ꝑ formã est fo2alis respectu diffõnis date ꝑ mã3. τ diffõ data ꝑ efficiẽtẽ erit fo2alis respectu diffõnis date ꝑ formã. ¶ Deĩn cũ dic.

¶ Quare manifestũ ẽ. q̃m eorũ que sũt qd est. alia qdẽ sine medio: τ p̃ncipia sũt eẽ: τ que: τ qd sũt suppõnẽ o3: aut alio mõ manifestũ facere. qḋ uere arithmeticꝰ facit. τ nãq3 qd est vnitatẽ supponit. τ q2 est.

¶ Õndit quõ talia se hẽant ad demr̃ationem. Circa qḋ duo fac. q2 pͦ õndit q̃ sũt demr̃abilia τ q̃ nõ. 2ͦ descẽdit ad uaria gña diffõnũ. ut õndat q̃ diffõ sit demr̃abil' τ q̃ nõ. τ ut õndat q̃ diffiͦ sit demr̃atiõis ꝯ. τ q̃ demr̃atiõis p̃n^m. τ q̃ tota demr̃atio põne differẽs. 2ª ibi ⌊ Diffinitio ãt. ⌋ Circa p^m duo fac. q2 pͦ õndit q̃ sũt idemr̃abilia. 2ͦ que demr̃abilia. ibi ⌊ S3 hñtiũ mediũ. ⌋ Dic q̃ ⌊ Quare manifestũ ẽ q̃m eoꝝ q̃ sũt qd ẽ. ⌋ i. q̃ sũt diffõnes. uel q̃ sũt hñtia diffõnes. ⌊ Alia qdẽ sũt sine medio ⌋ i. sũt idemr̃abilia ⌊ τ sũt p̃nª que τ eẽ τ qd sũt o3 supponẽ. aut alio mõ mãifesta facẽ. q̃n uere τ arithmeticꝰ fac. nã qd ẽ vnitas τ q2 ẽ vnitas suppõit. ⌋ ¶ Nõn^m ãt ꝙ ad p̃nꝰ nõ ẽ rõ. vñ talia nõ possumꝰ demr̃are. uel q̃ o3 ea supponẽ. uel alia via o3 ea nota facẽ q̃3 ꝑ demr̃ationẽ. possemꝰ eni ea ꝑ q̃dã ꝓbabilia declarare. nõ ãt possumꝰ ipa ꝑ demr̃ationẽ ꝯcludẽ loquẽdo de demr̃atiõe potissima que ẽ a p̃ori τ ꝑ cã3. ¶ Deide cũ dicit.

¶ S3 hñtiũ mediũ q̃rũ ẽ q̃dã altera cã substãtie. τ ipiꝰ eẽ per demr̃ationẽ est sic demr̃ est õndere nõ qḋ qd est demõstrãtes.

¶ Õndit q̃ sũt demr̃abilia. d. q2 ⌊ hñtiũ mediũ. ⌋ i. demr̃ationũ q̃ hñt mediũ ꝑ qḋ demr̃ent̃ ⌊ q̃rũ ⌋ demr̃abiliũz ⌊ ẽ q̃dã altera cã sbe ipiꝰ eẽ ⌋ talia ⌊ sic dem ẽ. ꝑ demr̃ationẽ est õndẽ. nõ qḋ qd est demr̃antes. ⌋ ¶ Nõn^m ãt ꝙ q̃n aliq̃d hẽt alterã cãm sue sbe sui eẽ ꝑ qḋ possit demr̃ari. tũc talia ẽ õndẽ τ cogñscẽ ꝑ demr̃onẽ. ¶ Dubitaret forte aliqs de eo qḋ i lr̃a di. ꝙ qḋ qd ẽ nõ demr̃at̃. Uult eni ꝙ possumꝰ õndẽ ꝑ demr̃ationẽ ea q̃ hñt qḋ qd ẽ ita tñ ꝙ nõ scimꝰ ut demr̃antes ip3 qḋ qd est. τ tñ dicet̃ ifra ꝙ diffõ dicẽs qd ꝑ demr̃atione ꝯcludit̃. ¶ Dõ3 ꝙ ut sup diximꝰ qḋ qd est ꝯcludit̃ ꝑ demr̃ationẽ. nõ tñ cã reduplicatiõis ut in eo qḋ qd est. Rursus ut ꝯcludit̃ qḋ qd est. h nõ erit ut qḋ qd est. s3 ut q2 ẽ. dicemꝰ eni ꝙ τ diffõ τ demr̃atio oĩno hñt modũ oppositũ. nã diffõ ip3 q2 ẽ õndit ut qḋ qd. demr̃o ip3 qḋ qd ẽ ut q2 est. ut si o3 diffiniri accñs. licet accñs nõ sit aliqd s3 se. τ licet nullꝰ accñtis sit ut q2 ẽ. q2 accñs nõ ẽ ens. nisi q2 est entis. attñ ut diffinit̃ accñs. iduit quedã modũ sbe. qḋ qd ẽ q̃ diffinit̃ q̃ztũcũq3 sit aliqd i alio: ꝑ tñ diffinit̃. ut accipit̃ tãq̃3 aliqd s3 se. ꝯ̃rio est de demr̃atiõe. q2 qcq̃d demr̃at̃. demr̃at̃ ut aliqd i alio. sic q̃ ip3 qḋ qd ẽ demr̃at̃. demr̃abit̃ ut aliqd i alio. τ sic acceptũ qḋ qd ẽ. q̃rat̃ q̃re ut q2 est. diffõ q̃ nõ dic eẽ uel nõ eẽ. q2 nõ est ꝓpõ s3 solũ dic qdditatẽ rei. ꝑ demr̃ationẽ ãt nõ cõcludit̃ nisi ꝓpõ. vñ si ꝯcludit̃ diffõ ꝑ demr̃ationẽ ꝯcludet̃ diffõnẽ eẽ i aliq̃. ꝯcludet̃ q̃ qḋ qd est nõ ut qḋ qd ẽ. s3 ut iduit quẽdã modũ de q2 ẽ. ¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aliqs. q2 dixit quẽdã hic mediũ ꝑ qḋ demr̃at̃. q̃ramꝰ q̃ de illo medio demr̃atio utrũ sit diffõ sbi. uel qd sit mediũz in demr̃atiõe. ¶ Dõm. ꝙ s̃m q̃sdã diffõ sbi est mediũ in demr̃atiõe. qḋ dictũ3 vi fulcimẽtũ accipe ex dicto phi in p̃nꝰ de aĩa. ꝙ ip3 q̃ qd est sbi est oĩs demr̃atiõis p̃n^m. Adducũt ẽt ad h plures alie rõnes. ꝙ diffõ sbi sit mediũ. q̃rũ vna est. q2 uel erit mediũ diffõ sbi uel passionis. nõ passionis. ergo sbi. ꝓbat̃ assũptũ. nã diffõ passionis demr̃ate est idẽ ꝙ passio. sic q̃ demõstraret̃ passio per suã diffõnẽ demr̃aret̃ ide3 per idem. Scd̃a rõ ad h idẽ sumit̃ ex egperãtia demr̃atiõis uls ad particularẽ. nã in demr̃atiõe particulari mediũ est

ipm sbz qd pticulariter pbaf h: e tres de ysochele per triagulu͂. sed ubicu͂qz ponif diffinitu͂ eentialr. loco ei9 pot poni diffo. g si triagulus ponif mediu͂ in demrati one pticulari poterit in tali demratione poni mediuz diffo triaguli que est diffo subi. z qua rone in demra tione pticulari pot ee mediu͂ diffo sbi. pari rone ut vi def poterit ee mediu͂ diffo sbi in demratione uli. Fit et ad h 3a ro. na͂ 9stat qz passio demratur de sbo per ali qd mediu͂. illd g uel est eentiale sbo uel accitale. si een tiale. g est diffo subi. si accitale. g passio demrata ierit subo per accis. z tuc accitiu͂ per accis erit demratioz qd est iconueniens. Fit et ad h z q̄rta ro. na͂ ut dictu͂ est passio demraf per aliqd mediuz. q̄ref g de tali medio. utru͂ sit accitale uel eentiale subo. si eentiale statiz he ref itetu͂. vz qz per diffone subi. z per ea que su͂t eentia lia subo demraf passio de sbo. si aut illd mediu͂ sit acci tale. poterit g demrari de subo. uel ergo p mediu͂ een tiale uel p mediu͂ accitale. ul g erit abire in ifinitu͂. qd est ipole. uel non sp vnu͂ accis demrabif p aliud sz erit deuenire ad aliqd accis qd imediate demrabif p ppa pn9 sbi sui p diffone ei9. ¶ Adductis aut ronib9. qz dif finitio subi sit mediu͂: uolum9 adducere rones qs credi m9 ee ueras. qz diffo subi no sit mediu͂ i demratioe. Ad qd declarandu͂ ualet dem phi. d. qz ro pmi termini uel ipi9 passiois est pp qd z mediu͂ in demratione. qd pz in exeplo suo posito. Mediu͂ eni ad demrandu͂ defectuz de luna est iterpo. 9stat aut qz iterpo nullomo est diffo sbi. qz nullomo est diffo lune. sz est diffi9 ipi9 defect9 si ue ipi9 passionis. Est eni diffi9 dicens cam z per qd. si q̄rcref eni qd est defect9. diceremus qz caliter est ipa iter po terre. vn in lectioe supiori dixit phs. qz defect9 aut est obio. i. iterpo terre. qd no est itelligendu͂ formalr: sz caliter. vult aut sbi phs dicere qz defect9 sit ipa obio si ue ipa iterpo. Cu͂ g demraf eclipsis. mediu͂ in demrati one non erit diffo lune uel diffi9 subi. sz diffi9 defect9 z diffi9 passionis. si bn 9sideraf dictu͂ phi h est i demo stratione mediu͂. Ueru͂ qz tenentes h qz diffi9 sbi sit in demratione mediu͂ 9cedu͂t qz diffi9 passionis possit ee in aliq demratione mediu͂. tn illa diffi9 passionis. uel illa passio que dic pp qd alteri9 passionis iteru͂ demra bif de sbo per aliqd pus. Et ad ultimu͂ ut dicu͂t: deue nire est ad diffone sbi. que erit mediu͂ in demratione. pp qd ondem9 qz demrationes h mo no pcedu͂t utriqz scietib9 geometriu͂. na͂ he tres demraf de triagulo per aliqua͂ passione pore. utputa per he angulu͂z extrin secu͂. he aut angulu͂ extrinsecu͂ eq̄liter duob9 itrinse cis sibi oppositis demratur per aliqd aliud. utputa per hoc qz ab illo angulo pot duci linea eque distans tertio lateri. Rursus qz hec linea ducta eque dista͂s secet an gulu͂ extrinsecu͂ uel duos angulos eq̄les duob9 itrin secis sibi oppositis. pbaf per hoc. qz ipossibile est pa ralellas 9currere. paralellas aut no 9currere no pbaf. sed accipif tanq̄ pnm. est eni hoc ualde ppinquuz. sm qz paralelle no 9curra͂t. naz linee 9currentes z facientes angulu͂ semp uersus angulu͂ pls appropiquanf. z q̄n to magis dista͂t ab angulo. ta͂to magis dista͂t ab iuice linee ergo facientes angulu͂. semp plus dista͂t ab iuicez in vna pte q̄z in alia. si g essent due linee eq̄liter distan tes ab iuice in q̄libet sui pte. ille nunq̄ 9currerent. nec facerent angulu͂. Siqs g itelligeret qd sint palelle. i. li nee eque dista͂tes. z qd sit 9currere z facere angulu͂. stati assentiret huic pn9 geometrico. qz palelle no 9curru͂t. Ista g q̄tuor se hu͂t per ordine. per respectu͂ ad triagu lu͂. vz paralellas no 9currere. z linea͂ paralella͂ siue eque dista͂te tertio lateri triaguli diuidere angulu͂ extrinsecu͂ in duos angulos eq̄les itrinsecis oppositis. z angulu͂ extrisecu͂ ualere duos itrinsecos. z triangulu͂ he tres. ita qz semp vnu͂ est pp qd alteri9. demranf g semp po steriora p pora. nec tn oz deuenire ad diffone sbi. qz sit

mediu͂ in demratioe. ut patuit in exeplo pallegato. sie ret eni ibi tres demratioes. na͂ pa demratio erit qz tria gulus het tres. per h qz het angulu͂ extrisecu͂ equalente. scda erit qz het angulu͂ sic equalente. qz per lineaz eque dista͂te tertio lateri het angulu͂ extrisecuz diuisibile in duos angulos eq̄les itrisecis. tertia erit qz het angulu͂ sic diuisibile. qz paralelle no 9curru͂t. Ultra aut no co tingit pcedere. qz ia͂ facta est resolutio usqz ad pnm usqz ad paralellas no 9currere. 9stat aut qz nihil istoz est dif finitio triaguli. sz diffi9 triaguli annectef cuilibet isto ru͂ ad h qz fiat demratio. diffi9 ergo subiecti no est me diu͂ sz est aliqd annexu͂ medio. Ueru͂ qz itells hois no 9escit: z multis non fieret fides p p exepla geometrica ta͂ posita. qz diffo sbi non ee mediu͂ in demratione. sz annexu͂ medio uolum9 pbare o͂nsiue z ad ipossibile qz sic se het rei vitas: o͂nsiua queda͂ via ex h sumeref. Di cemus eni qz passiones respectu sbi in triplo gradu se hnt. na͂ queda͂ passiones cu͂ suis sbis faciu͂t ppone ita digna͂. z ta͂te dignitatis qz q̄libet eam pbat audita͂. z et tales ppones su͂t ta͂te q̄litatis qz no determinent se ad vnu͂ gen9 sbi. cuiusmodi sunt coes animi 9cepti ones. z talis ppo est. oe totuz est maius sua pte. inest eni toti tanq̄ pprio sbo excedere pte tanq̄ per se pas sio. z ex hac passioe z ex h subo sit quoddaz coe pnm: qd nullo mo igredif demratione sm sbam: qd io 9tin git. qz excedit gen9 sbi in scia. na͂ no est vna scia de q̄ titate 9tinua z de discreta. cu͂ ergo pncipiu͂ qz totu͂ ex cedit parte. extenda͂t se ad utru͂qz genus q̄titatis. s geo metria q est de q̄titate 9tinua z arithmetica que est de discreta demraret per tale pnm non demraret ex pn cipys pprys. Scds gradus passionu͂ est. que non se ex tendu͂t extra gen9 subi. tn sunt ita ppinque sensui qz in sunt sbo. qz in scia supponunf tanq̄ note penit9 subis: z h9i su͂t palellas non 9currere duas lineas rectas sup ficie non icludere. 9cursus eni linearu͂ z iclusio supfi ciei non se extendu͂t ad extra gen9 9tinui. tn ita est ppin quu͂ sensui z paralellis isit hec passio non 9currere. z qz duab9 lineis rectis isit hec passio qz non sufficiant ad icludendu͂ aliqua͂ supficie qz supponunf de suis sbis q̄si note. tales eni passiones cum suis subis igrediunf demratione sm sbam tanq̄ pna ppria discipline. sed nunq̄ per demratione 9cludunf. Su͂t z alie passiones in 3o gradu que icludunf in demrationib9 q̄s oz redu cere ad has passiones no 9clusas z in scia suppositas. passiones g 9cluse ad passiones no 9clusas. passiones aut non 9cluse no demranf. attn robur z viz accipiu͂t ex passionib9 facientib9 dignitate. z io ppo que copo nif ex passione z ex sbo faciente dignitate z coem a co ceptione di no igredi demratione sm sbaz. qz no assu munf tales ppones tanq̄ pna ppria in demratione: sed robora͂t pncipia ppria in demratione assumpa. de mrationes ergo pcedunt a passionib9 9clusis usqz ad passiones non 9clusas ex qb9 fiunt ppria pna in scia. ultra aut illas non est demratio. qz no est ex coib9 de mrare. Siqs g videret modu͂ quo passiones coclusae re ducunf in passiones no coclusas. ultra q̄s non pcedit demratio: nunq̄ diceret qz diffi9 subi eet mediu͂ in de mratioe. sed diceret qz semp passio posterior demraf p passione pore. sp posterior p pore donec deueniaf ad passione que cu͂ sbo fac pnm i scia. z qua͂ no est demra re 9cludere in illa scia. Ad qd itelligendu͂ est diligenter notandu͂ qz h9i pna ppria in scia q̄damo vtute 9tinent oia que su͂t in scia. na͂ talia pna siue tales ppones pnt applicanf ad aliud z aliud. aliud z aliud causant. siue aliud z aliud demonstra͂t. ut hoc pncipiuz. paralellas non cocurrere. applicatu͂ ad triagulu͂ pbat in triagu lo qz angulus extrinsecus triaguli per lineam paralel la͂ z non cocurrentez diuidaf in duos angulos eq̄les duob9 itrinsecis sibi oppositis. qz si h pnm applicaref

ad aliā figurā. utputa ad pēthagonū. ꝛ ab anglo extri
seco penthagoni duceret aliq̄ linea eque distās alicui
lateri penthagoni. talis ductio nō causaret illō qđ cāt
in triāgulo. vꝫ ꝙ diuideret angulū extrinsecū in duos
angulos eq̄les intinsecis. demīratorꝫ ḡ nō descēdu a ge-
nere i gen⁹. q2 nō demrat per pn̄ª coia excedētia gen⁹
sbi sui. ſꝫ pn̄ª ꝑpria nō excedētia gen⁹ sbi sui pōt appli
care ad oia que sūt sub sbo. que applicata ad aliō ꝛ ad
aliud: aliud ꝛ aliud cāńt. Semp ḡ demrabit passio p
passionē donec deuentū sit ad passiones idemrabiles
que cū suis sbis faciūt ꝑpria pn̄ª sciarū. Et ut melius
appareat qđ dī dicem⁹ ꝙ triāgulus est triāgulus ꝛ est
figura rectilinea. ꝛ est qđ ꝯtinuū. ꝛ si scirem⁹ oēs passi
ones ei⁹ viderem⁹ oēs passiones que sūt ab ipo. ut triā
gulus est. ꝛ oēs que fluūt ut rectilineus est: ꝛ oēs que
fluūt ut qđ ꝯtinuū est. ꝛ lꝫ idē ſm rē sit triāgulus recti
lineū ꝛ ꝯtinuū. ut sunt in triāgulo. q2 gen⁹ ꝛ spēs eā-
dē formā dicūt. attn̄ q2 nō oꝫ dare tātā vnitatē in effe
ctib⁹ q̄tā dam⁹ in cā ſm aliō ꝛ aliud gen⁹ abstractio
nis. fluūt alie ꝛ alie ꝑpetates. ut alie ꝑprietates fluūt
ab hoie. ut hō est. ꝛ alie ut aīal ē. ꝛ alie ut sba est. sic q2
ꝯtinuū est in plus q̄ꝫ rectilineuꝫ. ꝛ rectilineū in pl's q̄ꝫ
triāgulus. aliq̄ ꝑprietates fluūt a triāgulo ut triāgu-
lus est. ꝛ aliq̄ ut ꝯtinuū est. demrat ḡ passio posterior
per priorē donec deuentū sit ad illā passionē que imedi
ate fluit a triāgulo ut triāgulus est. quo facto queret.
utrū sit notū uł q̄si notū ꝙ talis passio isit triāgulo. ꝙ
si sit nō demrabit de triāgulo. ſꝫ h⁹ passio cū suo sbo
accipiet q̄si pncipiū in geometria ꝙ si non sit notū uł
q̄si notū talē passionē iesse triangulo ꝑbabit per aliud
gen⁹ passionū. utputa per aliquā passionē cōpetētē tri
angulo. in eo ꝙ est figura rectilinea. nā ꝙ possit linea
eque distās duci ab angulo extrinseco triāguli nō cō-
petit triāgulo ut triāgulus est. sed ut rectiline⁹ est. ꝛ tn̄
per hoc ꝑbat de triāgulo ꝙ hēat angulū extrīsecū qđ
cōpetit triāgulo ut triāgulus est. nulla eni figura hēt
angulū extrīsecū equalētē. nisi triāgulus loquēdo de
figuris regularib⁹. ꝛ tn̄ lineā ducere eque distantē ali-
cui lateri figure pōt cōpetē cuilibet figure. q2 quolibet
puncto dato linee ꝑposite cōtingit lineā eque distātēꝫ
ducē. passio eni que cōpetit triāgulo ut triāgulus pōt
demrari de eo per passionē cōpetētē ei. ut rectiline⁹ est.
sic eclipsari per amissionē luminis a sole. qđ cōpetit lu
ne ut luna est demrat de ea per iterpōnē terre qđ cōpe
tit ei per aliqđ coius. utputa. ut corp⁹ est. uł sic situata
est. sic ḡ ascēdēdo semp ad passiōes maioris abstractio
nis deueniem⁹ ad passiōes q̄ de suis sbis nō demrant.
ſꝫ accipiunt ut pn̄ª in scia. ꝧ ḡ mō scia hēt certitudinē.
q2 reducit passiōes demrabiles q̄s notū est iec̄ sbis. ꝧ
mō scia hēt vnitatē. put ad talia pn̄ª uł'ia que sunt pro
pria scie oia alia reducunt. nunq̄ꝫ ḡ diffō subiecti erit
mediū in demratione. ſꝫ semp demrabit passio per pas
sionē: donec deuentū sit ad passionē idemrabilem que
nota est iesse sbo. sed dices ꝙ si poniq̄ꝫ deuētū est ad pri
mā passionē cōpetētē triāgulo ut triāgulus. si illa pas
sio posset demrari de triāgulo per aliquā passionē flu
entē ab ipo ut rectilineus est: sequerent ut vꝫ duo incō
ueniētia. quoꝝ pm̄ est ꝙ passio illa demrata de triāgu-
lo nō cōpereret triāgulo ut triāgl'us ē. cū demōstret de
ipo per passionē cōpetētē ei ut rectilineus est. 2m̄ icō-
ueniēs est q2 tūc demratio nō eēt per cām ꝑpriam. pp
qđ sciēdū ꝙ loquēdo de demratiōe potissima de qua
hic loq̄mur nulla passio demrat de triāgulo que nō cō
petat ei ut triāgulus est uel que nō cōpetat ei p aliud.
Sꝫ cōpetē p aliō est dupłr. ut sepe dixim⁹. vꝫ p aliō sbꝫ.
uel per aliā cām. nulla eni passio demrata de triāgulo
cōpetit ei per aliō sbm. quelibet tn̄ passio talis cōpetit
triāgulo p aliquā cām per quā demrat de ipo. passio
ḡ fluēs pº a triāgulo in eo ꝙ triāgulus poterit demra
ri per passionē fluētē ab ipo in eo ꝙ rectilineus. nec tn̄
pp hoc debit ꝙ passio sic demōstrata de triāglo cōpetat
et per aliō sbm: sed solū per aliā cām qđ demōstratiōi
nō repugnat. imo est in demratione necc̄riū. pp qđ solu-
tū est icōueniēs pm̄. pp 2m̄ aūt icōueniēs sciēdū ꝙ mul
te nō sunt ꝑprie passiōes que sūt ꝑprie cāe. nā ꝙ se in
terponat terra iter solē ꝛ lunā nō ē ꝑpria passio lune.
ut luna est. posse eni hr̄e talē situꝫ ꝙ iterponat se terra
iter ipam ꝛ solē: nō solū cōpetit lune. ſꝫ et cōpetit oib⁹
corporib⁹ que sunt in terra. iterponit eniꝫ se terra iter
hoiem ꝛ solē. h⁹ ḡ iterpō que nō est ꝑpria passio lune.
est tn̄ ꝑpria cā alicui⁹ passiōis exn̄tis in luna. nā h⁹ in
terpositio cāt in luna eclipsim. q2 est corp⁹ luminosuꝫ
hn̄s lumē a sole. h⁹ tn̄ iterpositio nō cābit in hoie ecli-
psiꝫ. q2 nō est corp⁹ h⁹ luminosuꝫ. sic et ꝛ in triāgulo.
nā ꝙ linea dicat eque distās lateri triāguli nō est ꝑpa
passio cōpetēs triāgulo ut triāgulus est. nā in multis
figuris rectilineis. imo in oib⁹ pōt duci linea recta di-
stās cuilibet lateri cuiuscūq̄ꝫ figure. ſꝫ h⁹ ductio linee
lꝫ nō sit ꝑpria passio triāguli ut triāgulus est. est tn̄ ꝑ
pria cā alicui⁹ passiōis cōpetētis triāgulo ut triāgulus
est. causat eni hec ductio aliqđ i triāgulo. q2 causat ꝙ
angulus ei⁹ extrīsec⁹ diuidat in duos angulos eq̄les
duob⁹ itrisecis: qđ nō causat i aliq̄ alia figura. demra-
tio aūt semp oꝫ ꝙ sit per ꝑpriā cāꝫ. nō tn̄ semp oꝫ ꝙ sit
per ꝑpriā passionē. plus eni regrit ad ꝧ ꝙ aliqđ sit ꝑ-
pria passio q̄ꝫ ad hoc ꝙ aliqđ sit ꝑpria cā alicui⁹ ꝑprie
passionis. nā ad ꝧ ꝙ aliqđ sit ꝑpria cā sufficit ꝙ aliqđ
causet in illo sbo qđ nō cāret in alio. sed ad hoc ꝙ sit
ꝑpria passio nō sufficit ꝙ illō qđ causat in illo nō cau
set in alio. sed ultra hoc regrit ꝙ nullo modo illud re
periat in alio. ductio eni linee eque distātis licet aliqđ
causet in triāgulo qđ nō causet in figura alia. tn̄ falsuꝫ
est ꝙ nō repiat in figura alia. cū ḡ deuentū est ad passi-
onē que nō iest per aliā ꝑpriā passionē nō oꝫ ꝙ sit de
uentū ad passionē idemrabilē. q2 pōt inesse per aliā ꝑ-
priā cām. Reuertamur ḡ ad ꝑpositū ꝛ dicam⁹ ꝙ cum
deuētū est ad ꝑpriā passionē triāguli in eo ꝙ triāgu-
lus nō hn̄tem aliā ꝑpriā passionē ſm ꝙ hui⁹. queren-
dū est utrū sit notū uel q̄si notū talē passionē iesse sbo.
ꝙ si sic non demrabit de eo: sed accipiet tanq̄ꝫ pn̄m in
scia. sed si hoc nō sit notū uel q̄si notū lꝫ nō hēat in triā
gulo aliquā ꝑpriā passionē triāguli per quā possit de-
mōstrari hēbit in eo aliquā aliāꝫ ꝑpriā cām. Poterit
eni demōstrari per aliquā passionēꝫ altioris gradus ꝛ
maioris abstractiōis. utputa poterit demrari p aliquā
passionē fluentē a triāgulo non in eo ꝙ triāgulus ſꝫ in
eo ꝙ rectiline⁹. ꝛ ita facit geometra. non eni semp de
mōstrat ꝑpriā passionē per ꝑpriā passionē. ſꝫ semp de
mōstrat ꝑpriā passionē per aliquā passionē. que uł est
ꝑpria passio uel saltē est ꝑpria cā. ostēsuꝫ eni est ꝙ pas
sio que repit in alio pōt eē ꝑpria cā alicui⁹ ut hēt eē in
sbo. ꝛ qđ diximꝰ de passionib⁹ cōpetētib⁹ triāgulo in
eo ꝙ triāgulus: idēm est de passionib⁹ cōpetētib⁹ ei in
eo ꝙ est figura rectilinea. ꝛ isto modo est colligatio in
scia. ꝛ hoc mō scia hēt vnitatē q2 passiones inferioris
abstractiōis reducunt ad passiōes altioris abstractio-
nis ꝛ ille i altiorē abstractionē. donec deueniat ad pn̄ª
sciaꝝ. ꝛ ꝧ mō scia ē vni⁹ gn̄is sbi. ꝛ ex ꝧ in aliis ꝛ aliis
sciētiis sunt alia ꝛ alia pncipia. cū eni deuētū est ad p-
mā passionē triāguli ſm ꝙ huius: si nō est notū uel q̄si
notū hāc passionē iesse triāgulo. ꝛ si non est ꝧ pn̄m uel
suppō i scia: ꝑbabit per passionē altioris abstractiōis.
utputa p passionē fluētē a triāgulo in eo ꝙ rectiline⁹.
q̄ licet nō sit ꝑpa passio triāguli. poterit tn̄ ut patuit eē
in triāglo ꝑpria cā ꝑprie passiōis. ꝛ h⁹ passio q2 nō ē
ꝑpa passio triāguli: ſꝫ figure rectilinee nō demrabit de
triāglo ſꝫ de figura rectilinea p aliā passionē figure re
ctilinee. ꝛ illa p aliā donec dētū sit ad passionē illā q̄

pᵒ fluit a figura rectilinea s3 ꝙ huiꝰ. quo facto quereť utrū sit notū uel q̃si notū tale passionē iesse subō. qḋ si sit nō demrabiť. sed supponeť in scia ⁊ accipieť tanq̃ pnᵐ. s3 si h̄ nō sit notū uel q̃si notuz hēbit aliquā cām supioris abstractiōis. utputa maior passio: que fluit a figura rectilinea in eo ꝙ est qd ꝯtinuū que passio l3 nō sit ꝓpria rectilinee poterit tñ in figura rectilinea esse ꝓpria cā illiꝰ ꝓprie passiōis. ⁊ qꝛ nō est abire sic in īfinitū fm̄ ğdus abstractiōis. qꝛ tūc trāscēderemꝰ sbm scie opꝫ ꝯuenire ad aliq̃s passiōes q̃s notū est uel q̃si notū inesse subis que tuz sula subiectis faciūt ꝓpositiones que supponuntur in scientīs ⁊ sunt p̄ncipia sciarum. ¶ Est aūt diligēter notādū ꝙ itellectui nr̄o sunt magis nota coīa q̃ ꝓpria. ⁊ iō qn̄ in passionibꝰ minoris abstractionis nō est notū pmā passionē inesse sbo opꝫ ascēdere mō quo dixīmꝰ ad passiones altioris abstractionis usq̃ quo deueniať ad passiones illas q̃s notuz est uel q̃si notū inesse sbis: ⁊ qꝛ sic oīa īferiora reducūtur in supiora donec deueniať ad ꝓpria p̄ncipia scie p que tota scia est vnita ⁊ colligata. Ex hoc aūt apparet quomō demratio nō uadit a gn̄e in genus. sed semper ascendit fm̄ suuz genus. ⁊ semp resoluit in principia sui generis. utputa si in triāgulo reperireť rō continui ⁊ rō nūi. cū deuentū esset ad passionē pmā triāguli s3 ꝙ huiꝰ ⁊ non esset notū uel quasi notū talem passionez inesse subiecto. ⁊ uellet geometra hoc reduceē ad notū accipiendo passiōes altioris abstractionis nō acciperet que cōpetūt triāgulo in eo ꝙ nūs. s3 que cōpetūt ei in eo ꝙ ꝯtinuū pp qḋ semp sequereť suū genꝰ. Ex h̄ etiaz manifestū est qd est in demratione mediū. nā semp per passionē ꝓbať passio ⁊ nunq̃ recediť a gn̄e passionū. sed passio ꝓbata semp est passio ꝓpria. s3 passio ꝓbās nō semp est passio ꝓpria. s3 semp est cā ꝓpria. q̃diu enī sumꝰ in eodē gradu abstractionis passio ꝓbās erit passio ꝓpria ⁊ cā ꝓpria. sed qn̄ deuentū est ad pmā passionē fm̄ talē gradū abstractionis: ⁊ non est notū talez passionē iesse sbo: opꝫ eam notā facere per passionem altioris abstractiōis. que licet nō sit passio ꝓpria: erit tñ in hoc cā ꝓpria ꝓprie passionis. passio ğ que est cā ꝓpria est mediū passionis demōstrate: ⁊ ipsa est rō dicens ꝓpter qd passiōis demōstrate. ut que est rō dicēs ꝓpter qd eclipsis iterpositio terre. ⁊ que est rō dicens ꝓpter qd de hīe tres est ipse angulus extrinsecꝰ. vñ ⁊ phs uolēs assignare diffōnē eclipsis dicit ꝙ eclipsis ē obiectio terre uel iterpositio terre. sic si uellemus assignare diffōnem de hīe tres diceremus ꝙ hēre tres est hēre angulū. diffōnes ergo que sunt mediū in demratione sunt diffōnes cāles non eēntiales. nam eclipsis nō est eēntialiter iterpositio terre. sed est hoc cāliter. qꝛ cātur ex tali iterpōne tanq̃ ex ꝓpria cā. ¶ Postq̃ diu sumus conati via ōnsiua declarare qd sit in demratiōe mediū uolumꝰ h̄ idē ōndere ducēdo ad īpossibile ꝙ diffō subi nō sit hꝰ mediū. ⁊ ne laboremꝰ in equoco distinguamꝰ de diffōne ut distinguit themistius circa p̄nᵐ pmi libri dicēs. ꝙ duplex est diffō. v3 que significat nomē. ⁊ diffō significans subam rei. ⁊ est magna dr̄ia iter utrūq3. nā diffō que significat nomē est rō apprehēsa ab itellectu per quā referť nomē in suū significacū quā rōnē idiote ⁊ pueri apphēdūt. pueri eni3 ⁊ idiote cū di eis ꝙ portet panē nō portāt lapidē. sciūt eni3 qd significať noie panis. sed diffō dicēs qd rei est scire referre rē significatā in sua p̄ncipia. qḋ non est oīum sed pitoꝝ. ¶ Hoc ğ viso dicamꝰ ꝙ cū deuenctū est ad pmā passionē īherētē subō si talis passio nota est uł inoteſcit iesse subō per diffōnē subiecti. quereť cuiusmodi sit illa diffō. aut illa quā oēs apphēdūt. aut illa quā oꝫ cū magna diligētia iuestigare. quā nō est notū iesse sbo. ꝙ si hoc notificať per diffōnē pmo mō dicerā. ğ erit per se notū talē passionē iesse sbo ⁊ illa passio nō erit demrabilis. nā per se nota cognoscimꝰ cū3 terminos cognoscimꝰ: uel cū cognoscimꝰ diffōnes quas oēs apprehēdunt. si vō diffō de qua loquiť nō sit illa quaz oēs apprehendunt nec sit notū oibꝰ subm hēre talem diffōnez: tūc si passio demōstreť per talē diffōnē cū ibi sit ultima resolutio per demōstrationē. qꝛ ultra diffōnē subiecti nō ꝓgrediť via demratiua ꝯsequēs erit ꝙ demōstratio nō resoluat usq̃ ad per se nota. vnde hec via tollit certitudinem demōstrationis. ⁊ hec positio tollit certitudinē sciarū. qꝛ terminus demrationū nō ponit aliqd qḋ sit oibus uel quasi oibus notuz. ex hoc enī scie sunt certe ⁊ demrationes certe: qꝛ resoluūt in talia que q̃si oibus sūt nota. ⁊ que q̃si quilibet ꝯcederet: resoluunt enī in talia que sunt ualde ꝓpinqua sensui: qbꝰ statiz assentimꝰ. iō nō sufficit reducere demrationē in diffōnem sbi. s3 opꝫ ipas reduceē in passiones abstractiōis que note sint iesse sbis: ut cū deuētū est ad pmā passionē triāguli fm̄ ꝙ huiꝰ. si nō sit notū hāc passionē ieē sbo. ⁊ si pōt talis passio demrari de triāgło nō accipiemꝰ diffōnez triāguli ad ꝓbādū eā. qꝛ si diffō illa eēt id qḋ oēs apphendūt de triāgulo. tūc eēt per se notū talē passionem iesse triāgulo. nō ğ posset demrari de ipō sic demrať excessus ptis de toto. nec sicut demrať ꝯcurrere de paralellis. si vō illa diffō triāguli nō eēt id qḋ oēs apphēdūt de triāgulo. nec eēt notū triāguli hēre talē diffōnē cū nō eēt ultra ꝓcedē in demrationibꝰ ꝯtingeret stare uel sistere s3 demrationē p̄usq̃ deueniremus ad fm̄ se nota. ⁊ ad ea que oēs uel quasi oēs apphēdūt. qḋ faceē eēt tollere certitudinē a scientīs: ⁊ a demrationibꝰ. talis ğ pᵒ passio triāguli si non nota est iesse sbis nō demrabiť per diffōnē triāguli sed per passionē altioris abstractiōis ꝓut est in āncedētibꝰ declaratū. ⁊ sic ꝓcedēdo semp ad passiones coīores ⁊ supioris ğdus deueniemꝰ ad aliq̃s que note erūt inesse sbis ita ꝙ scita rōne noīs sbotuz ⁊ noīs passionis q̃s oīum uel q̃si oīum est apphendere statiz assentiet intellectꝰ tales passiones illis iesse sbis. hoc ğ mō saluabiť certitudo ⁊ vnitas scie. nam ex eo ꝙ oīa que sūt in scia reducunť in talia p̄nᵃ. scia est certa ⁊ est vna. si enī oēs passiones triāguli reducerenť in diffōnem triāguli ita ꝙ qn̄ iā deuentū eēt ad diffōnē sbi nō ꝓcedereť ulteriꝰ fm̄ demrationez ⁊ passiones q̃drāguli hoc mō reducerēťur in diffōnē eiꝰ: geometria eēt tot scie quot eēnt figure de qbꝰ demraret ꝓprias passiones. tollereť ğ vnitas a scia ⁊ ēt certitudo si diffō subiecti eēt medium in demratione. ut est per habita manifestū. patet ğ qd sit mediū in demratiōe. argumēta aūt in ꝯriū facta in sequētibꝰ qōnibꝰ dissoluenť. ¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aliq̃s. utrū diffō subiecti sit mediū in demratiōe aliq̃. ⁊ videť ꝙ sic. qꝛ demrator ut patet in geometria pᵒ ponit diffōnes. v3 qd est punctꝰ. qd linea. qd circulus ⁊ illas diffōnes assumit ad demrandū. ğ ⁊c. ¶ Dicendū. ꝙ resolutio ordinata reqrit ꝙ semp fiat resolutio i res sui gn̄is donec deueniať ad pma s3 illō genꝰ. ⁊ postea pma in vno gn̄e resoluanť in alia s3 aliud genus. ꝓpter qḋ ꝓpōnes scḋe ⁊ ꝯclōnes demrationuz resoluunť in ꝓpōnes pmas ⁊ imediatas. ꝓpōnes aūt pme ⁊ mediate resoluunť in simplicia ⁊ icōplexa ⁊ in rōnes terminoꝝ. Si aūt uellemꝰ ꝯclōnes demōstrationū notas facere per rōnes noīum ⁊ per rōnes terminoꝝ. hoc eēt uelle ꝙ hꝰ ꝯclōnes essent per se note. ⁊ h̄ eēt tollere totū ordinē sciētificū. dicemꝰ ğ ꝙ sicut ꝯclō demrationis. loquēdo de demōstratione potissima est ꝓpositio ꝯcludēs passionē de subiecto. ita ⁊ in qualibet pmissarū accipiť aliqua passio de sbo ita ꝙ semper ꝯcludiť potissime passio de sbo per passionē de subō. s3 passio assumpta nō semp sit ꝓpria passio. s3 sufficit ꝙ sit ꝓpria cā. ꝓpōnes ğ demrabiles hoc mō reducuntur in idemrabiles. nā tam demōstrabilis ꝓpō que est

demr̄atiōis cōcl'o q̄ idemōstrabilis que est demōstra-
tionis p̄missa dicit passionē de subo. aliter tñ ꝛ aliter
q2 ꝓpositio demōstrabilis dicit passionē de subo quā
nō ꝯtingit facē notā per solas rōnes terminoꝝ loquē-
do de rōnib⁹ noium q̄s oēs coiter app̄hēdūt. sed ꝓpō
idemr̄abilis dicit passionē de subo que nota est inēē si
bi per solas rōnes noium q̄s oēs del q̄n oēs coiter ap-
p̄hēdūt. id ergo qd̄ igredit demōstrationez ad ꝓbādū
passionez de subo non est ꝓpositio in qua p̄dicat diffō
subi de sb̄o: sed in qua p̄dicat passio de subo. sed sem-
per passiones posteriores resoluunt in p̄ores ꝛ passio
nes sp̄aliores in cōmuniores. donec deuentū sit ad ta-
lia coia que nō p̄nt demōstrari: sed scitis rōnib⁹ termi
noꝝ note sunt iesse subis. ¶ Propter rōnē autē in cō
trariū sciēdū q̄ diffō sbi pōt igredi demr̄ationē tripl'r
ēt demr̄ationē potissimaz: ꝛ tñ s̄m v̄itatē nunq̄ ꝓbat
passio de sb̄o nisi per passionē de sb̄o: passio de sb̄o po-
steriori per passionē de sb̄o p̄orē. ꝛ passio de subo mio
ris abstractiōis est sp̄ali oꝛ per passionē maioris abstra
ctiōis ꝛ coiorē. qd̄ cuz ꝯtingit tūc mediū in demr̄atio
ne est passio: sed nō passio que sit passio ꝓpria. sed que
in h̄ est cā ꝓpria ꝓprie passiōis. qd̄ quō ꝯtingit ostēsuz
est supra. h̄ tñ nō obstāte diffō subi igredit demr̄atio-
nē q̄n est talis diffō q̄ nō solū icludit eēntialia sbi: sȝ
ēt icludit aliquā passionē que nota est iesse subo: ut si
diffiniat circulus que est figura plana vna linea cōten
ta in cui⁹ medio est cētrū a quo oēs linee ducte ad cir-
cūferētiā sunt equales in h⁹ diffōne ponunt eēntialia
circuli. nā q̄ circulus sit figura plana vna linea cōtēta
dicit totā eēntiaz circuli. sed q̄ circulo competat hēre
equalitatē linearū ductarū a cētro. hoc aliqd ꝯsequēs
eēntiā circuli. ꝛ hoc est notū inesse circulo per rōnem
circuli. itelligēs eni circulū esse sic figurā planā vna li-
nea cōtētā statim itelligit q̄ eq̄liter se hēt ad centrū: q2
si nō eq̄liter se hēret nō eēt figura plana: sed eēt aliqua
pars circuli magis eleuata q̄ alia. geometra g̃ qui nō
curat sbtil'r iuestigare de diffōne rerū totū illd̄ accipit
pro diffōne: cū tñ ꝯtineat ibi aliqd qd̄ pōt dici ptinere
ad ꝓpriā passionē: cū g̃ talis est diffō q̄ p̄gnās est. non
est icōueniēs eā assumere ad ꝓbādū passionē de subo.
nā hoc mō nō ꝓbabit passio de subo nisi per passionez
de subo. ut passio que nō est ita nota inesse circulo per
eq̄litatē linearū ꝓgredientiū a cētro qd̄ est aliqd cōpe-
tēs circulo tanq̄ ꝯns essentiā ei⁹. ꝛ est notū hoc inesse
circulo ex app̄hēsione rōnis noiuz. 2° mō hoc pōt ꝯtin
gere q̄ diffō subi accipiat ut mediū: q2 nō sūt nota no
bis semp diffōnes eēntiales. iō accipim⁹ aliqua ꝓpria
que nota sunt inēē sb̄o ꝛ ex illis diffōnē formam⁹: qd̄
cū hoc sit certū est diffōnē nō solū ꝯtinere sb̄am subi.
sed ēt aliquā ei⁹ ꝓpriā passionē. ꝓpter qd̄ si per talem
diffōnē demr̄aret passio de sb̄o nō demr̄aret talis pas-
sio per diffōnē subi de sb̄o. sed demr̄aret talis passio de
subo per passionē de sb̄o. ut passio posterior per p̄orē.
uel min⁹ abstracta per abstractiorē. Tertio mō h̄ pōt
ꝯtingere q̄n passio ita est ꝓpinqua rōni sbiecti q̄ acci-
piēdo rōnē subiecti videtur demōstratori accipere uel
q̄ accipiat passionē illā. ita q̄ ꝓpter nimiā manifesta
tionē despicit demr̄ator passionē illā accipe. sed acci-
pit rōnē subiecti inuens per hoc ēt passionē acceptam
eē. semp tñ passio demr̄at per passionē. q̄ si sit aliqua
passio que nō sit apta nata demōstrari per aliā passio-
nē nec in eodē gradu abstractionis nec in altiori illa
passio est idemōstrabilis de subo ꝛ facit cū subo suppo
sitionē uel p̄ncipiū in scia. ꝛ facit cū subo ꝓpositionē
imediatā. attñ h⁹ᵗ passio aliquando videt p̄termitti si
accipiat cuz diffinitione subi ut dicebat via p̄ma. uel
si accipiat tanq̄ diffiniens subm ut dicebat via scd̄a.
uel aliquādo nō solū videt p̄termitti: sed etiā p̄termit
tit si demōstrator despiciat talem passionem accipere
ꝓpter nimiā ꝓpinqtatem ad rōnem sbi. sed in ipsa rō
ne subi itelligat acceptā esse h⁹ᵐ passionem. semp g̃ per
passionē p̄orem demr̄at passio posterior. uel per passio
nem altioris gradus demr̄at passio iferioris gradus.
nisi forte hoc ēt cā ꝯtingat q̄ videat sola diffō subi eē
mediū in demōstratiōe. qd̄ qb⁹ causis pōt ꝯtingere est
per hita manifestū. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs
utrū in aliqua demōstratione dato q̄ demōstratio illa
nō sit potissima diffō medij possit esse mediū in demō-
stratiōe. ¶ Dicendū q̄ in demr̄atiōe aliq̄ si illa demō
stratio nō erit potissima diffō subi possit esse mediū in
demr̄atione. sed nō subi ut subi: sed subi ut iduit rōnē
medij: uel ut iduit rōnem maioris extremitatis. diffō
eni subi ut iduit rōnem medij est mediuz in demr̄atio-
ne pticulari: ut si demōstratū sit hēre tres de triangulo
per hēre angulū poterit per triāgulū qd̄ est subm ei⁹ qd̄
est hēre tres dmōstrari h⁹ᵗ passio de ysochele uel de aliq̄
sp̄e triāguli. qd̄ hoc mō fiet. ois triāgulus hēt tres. ysochel'es est triāgulus. g̃ ꝛc̄. hic eni triāgulus qui est sbm
de hēre tres in hac demōstratiōe pticulari nō accipit ut
subȝ: sed ut mediū. sicut triāgulus ponit hic ut mediū
pari rōne diffinitio triāguli posset poni ut mediū si sic
fieret demr̄atio. ois figura plana trib⁹ rectilineis ꝯten
ta hēt tres: ysocheles est h⁹ᵗ. g̃ ꝛc̄. in demōstratiōe g̃ pti
culari ubi subm accipit ut mediū pōt ꝛ diffō subi acci
pi ut mediū: q2 semp loco diffiniti pōt poni diffō. si g̃
triāgulus pōt esse mediū ad ostendēdū particulariter
hēre tres de ysochele poterit ꝛ diffō trianguli esse tale
mediū. 2° mō hoc poterit ꝯtingere q̄n sbm nō accipiet
ut subm. i. ut minor extremitas nec ut mediū: sed acci-
piet ut maior extremitas: ut per diffōnē triāguli eqla-
teri ꝓbabit de aliquo triāgulo q̄ sit triāgulus eqlate-
rus. uel per diffōnē aialis ꝓbabit de aliq̄ sp̄e aialis q̄
sit aial: ut si aial est suba aiata sensibilis: ꝛ hec est ꝓpria
diffō eius: ꝛ leo hēt oia ista. q2 est suba aiata sensibilis
de necētate ꝯcludit q̄ leo sit aial. sed hec demr̄atio nō
est potissima. nā demr̄atio potissima ꝯcludit passionē
de sb̄o. aial aūt nō se hēt ut passio ad suas sp̄ēs: sic etiā
nec triāgulus eqlater⁹ sic diē vnū aliqd ꝛ vnū gen⁹ uel
vnā sp̄em in gn̄e figure nō se hēbit ut passio ad sua ife-
riora. triāgulus g̃ eqlater⁹ est qd̄dā subȝ: ꝛ aial est qd̄-
dā subiectū: sed ut per diffōnem triāguli equilateri de
mōstrat de aliquo q̄ sit triāgulus eqlaterus: ibi trian
gulus eqlaterus nō se habebit ut sbm: nec ut minor ex
tremitas: sed ut p̄dicatū ꝛ ut maior extremitas. sic ēt
ꝛ aial se hēret hoc mō si per diffōnez aialis demr̄aret
de aliquo q̄ esset aial: ꝛ qd̄ dictū est de triāgulo equi-
latero ꝛ de aiali. itelligēdū est de quolibet alio de quo
fieret talis demōstratio. In oībus g̃ talib⁹ demōstrati-
onib⁹ subm nō accipit ut subȝ: sed ut p̄dicatū. ideo in
demōstrationib⁹ talib⁹ diffō subiecti nō est mediū in
demōstratione put est diffō subiecti: sed put est diffini
tio p̄dicati. ꝛ put est rō p̄mi termini. i. maioris extre-
mitatis. ¶ Aduertēdū etiā q̄ talis demōstratio nō est
potissima: q2 aial de suis iferiorib⁹ uel qd̄libet aliud ad
sua iferiora nō se hēt ut passio ad subȝ. ¶ Est ēt dilige
ter notādū ut q̄n dicim⁹ q̄ p diffinitionē nō pōt fieri
demr̄atio potissima. dato q̄ sbm illud accipiat ut p̄di
catū: ꝛ ut maior extremitas itelligendū est hoc q̄n sbȝ
est suba. sed si subm est accidens: tūc distinguendū eēt
de diffōne. nā diffinitio talis: uel diceret solū qd ꝛ eēt
data solū per p̄ncipia esse ntialia. uel diceret ꝓpter qd
ꝛ esset data per cām alterā. q̄ si diceret solū qd: ꝛ esset
data solū per p̄ncipia essentialia idem esset iudiciū de
tali accn̄te ꝛ de sb̄a: ut triāgulus eqlater⁹ per suā diffō
nez dicentez solū qd poterit demr̄ari de aliquo triāgu-
lo: sicut aial per diffōnez suā pōt ꝯcludi de aliq̄ sp̄e aia
lis. sicut eni possum⁹ ꝯcludere de leone q̄ sit aial q2 est
substātia animata sensibilis. sic possemus ꝯcludere de

triãgulo descripto iter duos circulos se itersecãtes q̄ sit eq̄laterus: q2 hēt oīa eq̄lia latera. ueꝝ q2 triãgulus eq̄later⁹ cũ hoc q̄ est q̄ddã subm est ēt q̄ddã accidēs: poterit ꝑbari de sbo de quo nō p̄dicabit̃ essentialr̄: ꝛ hoc per cãm alterã ꝛ nō per p̄ncipia eēntialia ei⁹. ꝓbabit̃ eni q̄ sup lineã datã ꝯtingit triãgulũ eq̄laterũ collocare: q2 sup quolibet centro ꝯtingit circulũ q̄ñtũuis spatiũ occupãdo describere. In hac ḡ demr̄atione linea data se hēbit ut sbz. triãgulus eq̄later⁹ se hēbit ut passio. uel collocare talē triãgulũ se hēbit ut passio. q2 ꝯtingit sup quolibet centro circulũ q̄ñtũuis spatiũ occupãdo describere. se habebit ut mediũ. ꝛ erit talis demr̄atio potissima: q2 hic hec diffinitio dicēs ꝓpter q̄d triãguli eq̄lateri: siue ꝓpter q̄d passiōis accipit̃ ut mediũ: nunq̄ ḡ diffō subi ut sbi accipit̃ ut mediũ: sed uel diffō subiecti iduit rōnē medij: ut patet in demr̄atiōe ꝑticulari. uel diffō subiecti erit tale mediũ ut subiectũ iduit rōnē p̄dicati. uel ut ꝓbat̃ de aliquo suo iferiori. ꝛ tales demrōnes nō erũt potissime. uel si diffō sbi poterit eē mediũ in demr̄atione potissima h̃ erit ꝓut id q̄d est subiectũ uni⁹ pōt eē per se passio alteri⁹. ꝓp q̄d poterit accipi diffō dicēs ꝓp q̄d ei⁹ ut est passio alteri⁹ ꝛ ꝯcludi de ipo per demr̄ationē potissimã tanq̄ ꝓpa passio de subo. Quid aũt dicēdũ sit cũ una diffō demr̄at̃ per aliã. utruz in tali demr̄atione diffō subiecti possit eē mediũ ifra dicet̃ in tertia q̄ōne lectiōis ill⁹. contingit aũt unũ q̄dq̄ ꝛ idē. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliq̄s. dato q̄ diffō subiecti nō sit mediũ in demr̄atione. utrũ debeat igredi demr̄ationē. ¶ Dicēdũ q̄ diffō sbiecti uel aliquid loco diffōnis subiecti debet igredi demōstratione potissimã. nō tanq̄ mediũ sed tanq̄ aliq̄d annexũ medio q̄d tripliciter cõtingit. p̄º q2 aliq̄n mediũ q̄d dicit ꝓp q̄d passionis determinat̃ ad hoc q̄ sit ꝓpria cã passiōis ex ipa diffōne subi. ut q̄ iterpositio terre sit ꝓpria cã eclipsis nō poterit eē nisi in corpe luīoso. si eni nō eēt corpus luīosum iterposito terre nō eclipsaret ipm. q2 nec eēt aptũ natũ eclipsari. cũ ḡ ꝓbatur eclipsis de luna accipiet̃ aliq̄d loco diffōnis lune. utputa corpus luīosum q̄d ideo fit. q2 ex hoc iterpositio terre ꝯtrahit̃ ꝛ determinat̃ ut sit ꝓpria cã eclipsis. nã ut dicebat̃ corp⁹ nō luīosuz talis iterpositio eclipsare nō pōt. sic etiã ꝛ in triãgulo cũ ꝓbat̃ habere tres de ipso ponit̃ in demōstratione ꝓpria diffō eius. vz figura plana trib⁹ rectis lineis ꝯtenta habēs anguluz ꝛc̃. nã q̄ angulus extrinsecus ualeat duos angulos itrisecos sibi oppositos. uel q̄ talis angulus per lineã eque distantē possit angulus extrinsecus diuidi in duos angulos eq̄les duob⁹ intrinsecis: ꝛ q̄ ex hoc sequat̃ triãgulũ hēre tres talis cã determinat̃ ad talē effectum ex eo q̄ triãgulus est figura tribus lineis cõtenta. nã ductio linee eque distãtis nō diuideret sic angulũ extrinsecũ in penthagono uel in exagono uł in alia figura. ꝛ ideo est q̄ cũ triangulus sit p̄ncipiũ figurarũ ꝛ sit triangulus q̄ accidit p̄ncipio figurarũ hēre tres. ꝛ nō accidit triãgulo. q2 ut est p̄ncipiũ figurarũ nō determinat hanc cãm. vz ductionē linee eque distantis q̄ diuidat angulũ extrinsecũ in duos angulos eq̄les itrinsecis. ꝛ ut ex hoc habeat tres. sed determinat h̃ᵒᵈ cãm in eo q̄ triãgulus. scōa aũt cã q̄re est expediēs q̄ diffō subiecti annectat̃ medio: est. q2 cum mediũ sit quedã passio. ꝛ passio nō possit plene itelligi sine subo opz q̄ uel subiectũ uel aliq̄d loco subi annectat̃ ipsi passioni que est mediũ ꝛ que dicit ꝓpter q̄d alteri⁹ passionis. Imaginabimur ḡ q̄ diffō subiecti uł aliq̄d supplēs vicē diffōnis se hēbit q̄si cã ḡnalis ꝛ respectu oīuz passionũ que ꝓbant̃ de ipo. ꝛ h̃ᵒᵈ diffō adiuncta passioni p̄me demōstrabit passionē scōdam. adiuncta scōe demōstrabit tertiã. ꝛ sic deinceps. p̄ma aũt passio uel erit idemōstrabilis ꝛ erit q̄si nota īesse subiecto. uel si est demōstrabilis demōstrabit̃ per passionez altioris abstractionis. que altior passio lz nō sit passio ꝓpria: est tñ cã ꝓpria ꝓprie passionis. ꝛ q2 determinat̃ ad hoc ex ipsa nã subiecti sicut ductio linee eque distãtis determinat̃ ex nã trianguli in triãgulo ut diuidat angulũ extrinsecuz ꝛ sit cã de hēre tres cũ hoc ꝯtingit q̄ opz mutare gen⁹ abstractiōis cũ semp in tali mutatiōe passio magis abstracta determinet̃ ut q̄ sit ꝓpria cã ꝓprie passiōis subi ex nã sbi oportebit q̄ assumat̃ diffō sbi exp̄mēs nãm ei⁹ cuz passiōe magis abstracta tanq̄ determinãs h̃ᵒᵈ passionē ad demr̄andũ passionē ꝓpriã de sbo. ipa ḡ passio dicēs ꝓp q̄d alteri⁹ passiōis: q2 est cã ꝓpria ei⁹ ipa est mediũ. si eni diffō subi eēt mediũ: tũc eēt unũ mediũ ad multas passiōes. cũ ḡ hoc itelligam⁹ noie medij loquēdo de demr̄atione potissima: q̄ est unũ ad unã ꝯnē. tale mediũ nō erit nisi una passio. diffō aũt subi uel aliq̄d supplēs vicē diffōnis erit aliq̄d ꝯiũctũ medio. ꝛ ex h̃ apparet quō q̄d q̄d est sbi: nō ꝓprie est mediũ: sz est p̄nᵐ oīs demr̄atiōis: q2 ut oz in p̄º de aīa. q2 h̃ᵒᵈ diffō ꝛ q̄d q̄d est subi supponit̃ tanq̄ p̄nᵐ ꝛ tanq̄ fũdamētũ oīum que debēt demr̄ari de sbo: ꝛ huic p̄nº ꝛ huic fundamēto. adiũcta hec passio demr̄abit hãc passiōez. adiũcta alia passio demr̄abit aliã passionē: ita q̄ quot erũt passiões demr̄ate tot erũt passiões medie demr̄antes: ita q̄ erit sbi dare aliquã passionē que nō demr̄abit̃ de sbo: sz demr̄abit: ꝛ aliquã que non demr̄abit: sed demr̄abit̃ de sbo. passiões aũt itermedie oēs demr̄abũt ꝛ demr̄abũtur. Tertia aũt cã q̄re diffō sbi p̄t demr̄ationē igredi nō tanq̄ mediũ: sz tanq̄ aliq̄d ꝯiũctũ medio sumit̃ ex dr̄ia demrōnis ad diffōnē ꝛ ecõuerso. nã nō ꝓprie diffinit̃ ꝯcretũ: sz aliq̄d abstractũ. nã nō ꝓprie diffinit̃ simuz sz simitas. in demr̄atiōe aũt est ecõtrario q2 nō ꝓprie demr̄at̃ abstractũ: sz ꝯcretũ. diffō eni est rei s̄m se: ꝛ h̃ est magis ut ꝯsiderat̃ in abstractiōe: sz demr̄at̃ aliq̄d ut est h̃ in h̃. ꝛ hec est magis in ꝯcretiōe. vñ magis ꝓprie diffinit̃ tonitruũ q̄ tonare: ꝛ magis ꝓprie demr̄at̃ tonare q̄ tonitruũ. cũ ḡ accñs in ꝯcretiōe iplicet sbm rōne hui⁹ iplicatiōis cõpetēter annectit̃ medio sbm uel aliq̄d loco subi sz ipz sbz nō pōt annecti medio. nã cũ ipz sbz sit mior extremitas quã oz igredi ꝯnē nō pōt assumi cũ medio q̄d non debet igredi ꝯnē. assumet̃ ḡ cum medio diffō subi uel aliq̄d loco diffōnis. ¶ His autez p̄libatis possum⁹ soluē ad rōnes in ꝯrũ factas arguētes q̄ diffō subi directe ꝛ s̄m se sit mediũ in demr̄atione. nã cũ oz q̄ q̄d q̄d est subi est p̄nᵐ oīs demr̄atiōis solutuz est per id q̄d dictũ est in hac q̄ōne. ¶ Q̄ vo ulteri⁹ addit̃ q̄ si eēt mediũ diffō passiōis demr̄atc: tũc ꝓbaret̃ idē per idē: q2 diffō passiōis est cũ passiōe. dici dz q̄ h̃ idē sequeret̃ ꝛ magis si eēt mediũ diffō subi. nã diffinitio subi per se loquēdo magis est idē cũ sbo q̄ diffō passionis cũ ea. sz sic est icõueniēs q̄ aliq̄d ꝓbet̃ p seipz ita est icõueniens q̄ de sbo ꝓbet̃ aliq̄d per seipm siue per ipm sbz. hec ḡ rō nō ꝯcludit itētũ: sz petit sibi quãdã difficultatē solui. ꝓp q̄d sciēdũ q̄ diffō que ē mediuz in demr̄atione nō est dicēs q̄d passionis que est idē cũ passiōe: sz est dicē ꝓp q̄d ei⁹ que nō est idē cũ ipa. passio eni p̄or est ꝓp q̄d passiōis sequētis. posterior eni passio hēt diffiniri per passionē p̄orē cãliter. cuz ḡ passio p̄or nō sit idē cũ passione posteriori: rō iplicãs passionem p̄orē que est diffō dicēs ꝓp q̄d passiōis sequētis ꝛ que est mediũ nō est idē cũ passione demr̄ata. ¶ Q̄ vo arguebat̃ 3º q̄ diffō subi pōt eē mediũ in demr̄atiōe ꝑticulari sic ꝛ ipm s̄m dici dz. q̄ ꝯcedim⁹ h̃ de demr̄atione ꝑticulari: sz nō de uli. vñ nō est sile q̄d adducebat̃ ꝓ sili. nō eni ualet si in demr̄atiōe ꝑticulari pōt eē tale mediũ q̄ ꝛ in uli. ¶ Q̄ vo arguebat̃ q̄rto q̄ si accñs demr̄aret̃ per accidēs: ut passio per passionē q̄ accñtiũ per accñs eēt demr̄atio. dici dz q̄ accñtia per accñs que nō hēnt per se cãm in subiecto nō demr̄at̃ de ipo:

sed ex h̄ non excludit q̄n vna passio p se possit demr̄ari per aliā per se passionez: nec dicunt accn̄tia per accn̄s per se passiones si sint per alias p se passiones. accidētiū eni per accn̄s nō est demr̄o que diuidunt ↄtra ꝓp̄uz. sed tales per se passiōes non diuidunt ↄtra ꝓp̄uz: imo ꝗlibet earū est q̄odā ꝓp̄uz. equiuocat̄ ḡ in accn̄te p accn̄s. ¶ Q̄d v̄o arguebat q̄nto q̄ eēt ꝓcessus in infinitū. dici dz q̄ diffō sbi nō erit mediū in demr̄one: nec in erit ꝓcessus in infinitū: s3 erit deuenire ad aliq̄s passiones que note erūt ieē sbi3: τ ille nō demr̄abūt p diffonē sbi: q̄ erūt indemr̄abiles: ut est p hita manifestū.

¶ Diffō aūt q̄m q̄dez dr̄ rō ipsius qd̄ q̄d est māifestū est: q̄m aliq̄ q̄dē erit rō ipi⁹ qd̄ q̄d sigt̄ nomē: aut erit rō altera noīa ponēs.

¶ Hic ut dicebat: descēdit phs ad diu̇sa gn̄a diffōnū ostdēs quō se hēant ad inuicē: τ quō se hēant ad demr̄onē. Propter qd̄ sciēdū q̄ possumus assigr̄e duas diffōnes inutiles ad demr̄andū. v3 diffōnē dicentē q̄d nois: τ diffinitionē dicentē q̄d rei p accn̄talia tm̄. duo ḡ facit. q̄ p̄° sepat diffōnē q̄d nois a q̄d rei. 2° sepat diffōnē dicētem q̄d rei p accn̄talia ad diffōnē dicentē q̄d rei p eēntialia ibi[Rō aūt vna.] Circa p̄m duo facit. q̄ p̄° facit qd̄ dem̄ est. 2° ꝓbat qd̄ dixerat ibi[Ut q̄d significet.] Dic̄ ḡ.[Diffi° āt q̄m q̄dem est rō ipi⁹ qd̄ q̄d est. māifestū est q̄m aliq̄.] ul ut hēt alia trāslatio[Q̄m alia quidem erit rō ipi⁹ qd̄ significet nomē.] q.d. q̄ diffi° dicit ipm̄ q̄d rei. ex hoc manifestū est q̄ hi⁹ diffi° sit alia τ sit differēs a diffōne dicēte q̄d nois. τ sbdit q̄[aut erit rō altera noīa ponēs.] possum⁹ aūt dicē q̄ differt diffi° dicēs q̄d nois a rōne ponēte altera noīa. nā diffinitio dicēs q̄d nois est q̄n notificat̄ q̄d iportat̄ per nomē incōplexū. ut si notificat̄ q̄d iportat̄ noīe triāguli. diffi° aūt altera noīa ponēs pōt dici cū notificat̄ q̄d importat̄ p plura noīa. ut si diceret̄ q̄ tunica nigra est colobiū atrū. ul possum⁹ adhuc alr̄ distiguē τ meli⁹ ut dicat̄ rō ipi⁹ qd̄ significet nomen q̄n exponit̄ q̄d iportat̄ per nomē. siue illud sit cōplexū siue incōplexuz. rō aūt ponēs altera noīa est q̄n nō exponit̄ q̄d iportat̄ p nomē. sed loco vni⁹ nois assignat̄ vnū alterū nomē. τ loco ipo♃ plurium noīuz assignant̄ altera plura noīa eque ignota ul magis q̄3 noīa p̄us assignata. ut si diceret̄. q̄d est tunica. diceret̄ q̄ est colobium. τ si quereret̄ q̄d est tunica nigra. diceret̄ q̄ est colobiū atrū. ſm hoc ḡ nō erit faciēda vis q̄ntū ad cōplexū τ nō cōplexū. sed q̄ntū ad notificare τ nō notificare. exponet̄ ḡ sic l̄ra q̄ q̄r diffi° est rō ipi⁹ q̄d est. q̄ sic est. manifestū est q̄n rō ipi⁹ q̄d significet nomē erit aliq̄ alia. i. dn̄s a rōne dicēte q̄d. aut rō altera noīa ponens erit sup. alia. i. differens a rōne dicente quid. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut q̄d sigt̄ q̄ triāgulus est ſm q̄ triāgl̄s est. Nō uere hn̄tes q̄r est. q̄rim⁹ ꝑꝑ q̄d est. difficile est āt sic accipe que nō scim⁹ q̄r sūt. Cā aūt dicta est p̄u⁹ difficultatis. q̄r si neq3 est. neq3 si nō est scimus. sed aut ſm accn̄s.

¶ Probat qd̄ dixerat dicēs[Ut q̄d significet q̄d est sup. triāgulus s3 q̄ triāgulus est q̄ v̇e hn̄tes q̄r est q̄rim⁹ τ ꝑꝑ q̄d est.] q.d. q̄ sciētes q̄d nois ul rōnē p altera nomia nec scim⁹. q̄r nec ꝓpter q̄d. sed q̄rim⁹ tā q̄r. q̄3 ꝓpter q̄d. s3 sciētes q̄d rei nō ignoram⁹ rē eē. ḡ nō est idē rō dicēs q̄d rei cū rōnib⁹ illis. sbdit aūt ad declarationē ꝓpositi q̄[difficile aūt est accipe] q̄d est[que non scimus q̄r sunt.] cā autē difficultatis dicta est p̄us.[q̄a neq3 si est neq3 si nō est scim⁹. s3 aut ſm accn̄s.] ¶ Notādu3 aūt q̄ sup̄ dicebat̄ q̄ sic nos hēmus ad q̄r est. ita ad q̄d est. que ḡ nescimus q̄r sunt. ul si scimus ea ſm accidēs. difficile est accipe de eis q̄d sunt. ¶ Notādū āt q̄ possem⁹ dicē datā eē duplicē cām q̄re diffi° dicēs q̄d rei differat a diffōne dicēte q̄d nois. ul a rōne ponente altera noīa. nā p tales rōnes noīuz nescim⁹ q̄r est nec q̄d est. s3 sciētes rōnes noīuz adhuc q̄rimus q̄ est τ q̄d est. s3 sciētes q̄d rei nō possum⁹ ignorare q̄ est. ¶ Rursus q̄r q̄d nois nō notificat rē eē difficile est hn̄tes q̄d nois inuestigare q̄d est: q̄ nō hn̄tes q̄r est difficile est inuestigare q̄d est. s3 sciētes q̄d rei scim⁹ q̄d est. ¶ Notādū etiā q̄ p q̄d nois nō possumus scire de re si est: ul si nō est: ul si scim⁹ si est ul nō est h̄ est p accn̄s: q̄r ipm̄ sigtuz nois nō facit nos h̄ scire. si ḡ h̄ scim⁹ h̄ nō erit ꝑꝑ ipm̄ sigtū nois: s3 q̄r alia via h̄ nob innotuit. ¶ Dubitaret forte aliq̄s quō se hēat q̄d nois ad q̄d rei. ¶ Dōm q̄ nō oē q̄d nois est q̄d rei: s3 oē q̄d rei est q̄d nois. naz rō quā sigt̄ nomē est diffi°. si ḡ illa rō sit figmenti erit q̄d nois tm̄. si autē sit uera diffi° rei erit q̄d nois τ q̄d rei. alr̄ tn̄ τ alr̄: q̄ q̄ntuz est de se τ p̄° aspectu est q̄d nois: postea est q̄d rei entis: τ tūc est q̄d rei entis ſm v̇itatē τ p sbalia. nā diffi° est ſmo hn̄s ptes: ut dr̄ in. 7. meta. oīs aūt ſmo cōplexus τ hn̄s ptes nō sigt̄: nisi q̄r ptes ei⁹ sigt̄. diffi° ḡ q̄r hēt plures ptes p̄° aspectu se offert ut ↄsideret̄ q̄d quelibet ps significet. postea se offert ut ↄsiderem⁹ ut♃ illa oīa sint in aliq̄ ente. 3° se offert ut♃ illa oīa sint eēntialia illi enti: cū ↄsideramus quālibet ptē diffōnis ſm se: tūc ꝓpe est q̄d nois: τ tunc ex h̄ nescim⁹ utrū sit entis ul nō entis. τ si scim⁹ h̄ est p accn̄s: q̄ alia via forte est h̄ nob notū: sed tūc talis ↄsideratiōis nihil scim⁹ ut♃ illa res sit ul nō sit: sed cuz postea ↄsideramus q̄ oīa illa repiunt̄ in aliq̄ vno ente: τ cum scimus q̄ est aliq̄d ens qd̄ est aīal: τ qd̄ est bipes: tunc scimus q̄ hec rō aīal bipes est diffi° alicui⁹ entis. s3 adhuc nescim⁹ utrū sit uera diffi° quā uocam⁹ diffōnem dicentē q̄d rei. s3 q̄n 3° ↄsideramus q̄ oīa illa in diffōne posita nō solū repiunt̄ in aliq̄ vna re: sed sunt essentialia ipi⁹ rei: tūc scimus illā eē diffōnē dicentez q̄d rei. sed adhuc nescimus utrū sit ꝓpria illi rei: q̄ posset ↄtigē q̄ diffō aīalis daret̄ de hoīe: τ ↄstat q̄ oīa posita in diffōne aīalis repiunt̄ in hoīe: τ oīa sunt eēntialia hoī: nō tn̄ hec diffō est ꝓpa hoī: s3 q̄n ulteri⁹ videm⁹ q̄ ↄuertit̄ cū re: tūc scim⁹ q̄ est ꝓp̄uz. nō ḡ possum⁹ scire q̄ sit v̇a alicui⁹ entis ignorato q̄d nois: nec possum⁹ scire q̄ sit uera diffinitio dicens quid rei ignorato q̄ sit diffinitio entis quia ut diximus p̄us occurrit nobis q̄ oīa in diffōne posita repiunt̄ in aliq̄ vno ente q̄3 q̄ sint eēntialia illi enti. ex hoc patere pōt qd̄ dicebat̄ in lectiōe illa. Quid igit̄ demr̄abit diffiniēs. naz p3 q̄ l. posē est scire de re q̄d rei ignorato q̄d nois. patet ēt q̄ diffinitio p̄° aspectu dicit q̄d nois τ nō dicit rē eē: uel nō eē: τ ex hoc patēt tres ille rōnes facte. v3 q̄ si diffō q̄ntū est de se: τ p̄° aspectu ul ēt gn̄alr̄ sūpta nō dīc rez eē: nec q̄r est: nec demr̄o dicet q̄d est: q̄r per demr̄onez nō ↄcludit̄ q̄d: τ si ↄcludit̄ h̄ nō est ut q̄d est: s3 ut q̄ est quātum ergo ad hoc est aliqua similitudo iter diffinitionez sumptā generalr̄: uel sumptaz ut se offert p̄mo aspectu ꝓut se habet ad si est τ de demr̄atione ꝓut se h3 ad q̄d est. nā sic diffō gn̄alr̄ sūpta: ul ut p̄° aspectu se offert nō dicit de re si est: s3 o3 h̄ alia via inuestigare. sic per demr̄onē ut demr̄o est nō ōndit̄ q̄d est ut q̄d est: s3 op3 hoc alia via inuestigare. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ratio aūt vna est dupl̄r. hec q̄dē cōiunctio est ut que est ylias. alia v̄o vnum de vno ostendens non ſm accidens.

¶ Sepat rōnē notificātē rē p accn̄talia a diffōne v̇e que notificat rē p ea que sūt p se. Circa qd̄ tria fac: q̄ p̄° separat rōnē accn̄talez a rōne dicēte q̄d. 2° sepat τ distiguit rōnē dicētē q̄d a rōne dicēte ꝑꝑ q̄d. 3° ōndit quō q̄d τ ꝑꝑ q̄d se hn̄t ad inuicē: τ quō se hn̄t ad demr̄onez. 2ª ibi[Una q̄dē.] 3ª ibi[Quare p̄ª q̄dē.] Dicit ḡ q̄

[Rō aūt vna est duplr. hec qdez ꝯiūctiōe vna] cuius-modi est rō notificās rē p accñtalia [ut que est ylias.] q.d. ꝙ talē vnitatē hz talis rō qlē hz ylias .i. historia troiana. ⁊ subdit ꝙ [alia v̄a] sup. rō data p sb̄alia est [ondēs vnū de vno nō ꝑz accidēs.] ¶ Nōn᷑ aūt ꝙ ex sb̄a ⁊ accñte: ul' ex duob⁹ accñtib⁹ nō fit vnū qd̄ dicat nāz vnā ul' vnā formā: sed sunt vnū qꝛ sunt in vno ul' qꝛ p̄dicanꝰ de vno. nā sb̄a ⁊ accñs: ⁊ etiā duo accñtia pñt p̄dicari de vno ⁊ eodez. talez aūt vnitatem posset hr̄e ylias .i. historia troiana. uel vna magna alia historia. posset eni᷑ vna magna historia recitari ubi nihil diceref: nisi ꝑut referref ad aliquē vnū hoiez: forte tota historia troiana facta fuit pp̄ Hectorē ⁊ ad cōmendationē ei⁹: sed p̄tes diffōnis uere date p eēntialia rei nō sunt vnū: qꝛ sūt in vno: sed qꝛ dicūt vnā nāz ⁊ vnā formā: ut declarari hz in .7. meta. ¶ Deide cum dicit.

¶ Una qdē igif est terminus termini q̄ dcā est. alia v̄o est termin⁹ demr̄ans pp̄ qd est

¶ Dat dr̄ā iter diffōnez dicentez qd ⁊ pp̄ qd. d. ꝙ [vna qdē termin⁹ termini est.] i. vna rō diffōnis est [que dicta est] p eēntialia rei q̄ dn̄t vnū aliqd. ut si diffinireꝰ eclipsis ꝙ est p̄ua⁹ luminis. rō g̃ h⁹ diffōnis est ul' ad rōnez h⁹ diffōnis ptinet dicē qd rei [alia v̄o termin⁹.] i. alia diffi⁹ siue alia rō est. rō [demr̄ans pp̄ qd est.] ut si diffinireꝰ eclipsis ꝙ est iterpō terre. eclipsis eni non est ipsa iterpositio formalr̄ sz causalr̄. nā iterpositio est cā ⁊ ꝑpter quid eclipsis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quare p̄ᵃ qdē sig̃t qd ē: nō āt demr̄at: q̄ v̄o posteri⁹ ē manifestū: qm̄ erit ut demr̄o ei⁹ qd̄ qd est: pōne differēs a demr̄one.

¶ Ondit quō he diffōnes se hñt ad iuicez. ⁊ quō se hñt ad demr̄onez. Circa qd̄ tria facit. qꝛ p̄⁹ fac qd̄ dr̄m ē. 2⁹ enūerat tria gñā diffōnū ⁊ d̄clarat quō oia illa gñā se hñt ad demr̄onez. 3⁹ epilogat circa deteriata. 2ᵃ ibi [Que aūt est in medio.] 3ᵃ ibi [Manifestū ē igif ex dictis.] Circa p̄muz tria facit. qꝛ p̄⁹ ondit quō diffō qd. se hz ad diffōnē pp̄ qd. 2⁹ declarat utꝝ diffō pp̄ qd sit ipsa demr̄o. 3⁹ declarat hoc de diffōne dicēte qd. 2ᵃ ibi [Differt eni.] 3ᵃ ibi [Ampli⁹ ⁊ tonitrui. Dicit g̃. [Quare p̄ᵃ] sup. diffō que est sup. per eēntialia rei: ul' que est p ea que sunt ipa res. [sig̃t qd est. demr̄at aūt nō.] q.d. ꝙ diffō dicēs qd nō p̄t demr̄are. ul' nō p̄t eē p̄n᷑ demr̄onis. ⁊ sb̄dit [que v̄o posteri⁹ est.] i. diffō dicēs pp̄ qd de qua posteri⁹ fecim⁹ mētionez [manifestū est qm̄ erit ut demr̄o ei⁹ qd̄ qd est. pōne.] i. sicut ⁊ ordine [differens a demr̄one.] q.d. ꝙ diffi⁹ dicēs pp̄ qd est ut demr̄o .i. demr̄atiue ꝯcludit diffōnez dicentē qd. est ergo h⁹ diffi⁹ v̄tualr̄ tota demr̄o. differt autē a demr̄one pōne .i. situ ⁊ ordine: qꝛ deficit ibi ordo ⁊ figura sillogistica. ¶ Dubitaret forte aliqs. utruz diffi⁹ dicens qd possit demonstrare uel possit esse mediuz in demr̄one. ¶ Dr̄z ꝙ lz hāc eādē qōnē disputauerim⁹ supi⁹: uolum⁹ tñ h̄ ad declarationez supi⁹ dictoꝝ aliq̄ dicere. ¶ Propter qd̄ sciēdū ꝙ eē qd̄ demr̄at demr̄o est: ut ibi dicebaf: illd̄ qd̄ dicit ueritatē ꝑpōnis uel est iherēria p̄dicati in sb̄o: siue h̄itudo p̄dicati ad sb̄z. h̄i⁹ aūt h̄itudo aliq̄ mō depēdet ⁊ cāt̄ur ex ipa eēntia p̄dicati. qꝛ ut dicif in p̄er² ⁹. ꝙ h̄i⁹ esse ul' ꝙ h̄i⁹ h̄itudo qd̄ idē est dicit q̄ndā cōpōnē quā sine cōpositis nō est itelligē. diffō g̃ dicēs qd ⁊ exp̄mēs ipaz eēntiā passiōis: ut puta si diffinireꝰ eclipsis ꝙ est p̄ua⁹ lūis. h̄i⁹ diffi⁹ dicēs aliquā eēntiā denotaꝰ hr̄e aliquā cālitatez sup h̄i⁹ h̄itudine sic ⁊ ipa eēntia passiōis itelligiꝰ eē cā h⁹ h̄itudis. si g̃ h⁹ h̄itudis quererem⁹ cāz fm se videreꝰ posse fieri demr̄o p diffōnez dicentē qd. sz ipsi⁹ h̄itudis fm se non est quereda cā. nā h̄i⁹ h̄itudo quedā respectū dicit. ipi⁹ aūt respect⁹ ⁊ ut̄r relonis nō assig̃mus cām: nisi qꝛ assig̃mus cām absoluti. loquēdo de his in qb⁹ ꝑpe inueniꝰ rō cāe. ⁊ idō h̄ mō aliqs facit aliqd sīle: qꝛ facit ipsuz albū in q̄ fundaꝰ silitudo. ipsi⁹ g̃ absoluti est q̄rēda cā: qua q̄sita hēbiꝰ cā ipsi⁹ respect⁹. ipsi⁹ g̃ passionis est q̄rēda cā: qua q̄sita hēbiꝰ cā h̄itudis fundate in passione. ⁊ qꝛ eēntia passiōis nō est cā suupsi⁹: demr̄o nō pōz fieri p diffōnē dicentē solū qd. ⁊ exp̄mentē solā essentiā passiōis: sed p diffōnez dicentē pp̄ qd ⁊ exp̄mētem cām. poterit g̃ diffi⁹ dicēs qd ꝯiūgi diffōni dicenti pp̄ qd. ⁊ h̄ mō igredi demr̄onē ⁊ hr̄e rōnez medij rōne ei⁹ cui annectiꝰ. ipa aūt fm se sūpta nō demr̄at. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs. utꝝ sola diffi⁹ dicēs pp̄ qd sit tota demr̄o. ¶ Dr̄m ꝙ h̄i⁹ diffi⁹ fm se est demr̄onis p̄n᷑ v̄tualr̄ tñ est tota demr̄o: qꝛ in cā v̄tualr̄ hēt eē effect⁹. vñ ⁊ in diffōne dicēte pp̄ qd v̄tualr̄ ꝯtineꝰ diffi⁹ dicēs qd. dicem⁹ g̃ ꝙ diffi⁹ dicēs pp̄ qd est tota demr̄o v̄tualr̄. diffi⁹ dicēs qd ⁊ pp̄ qd est tota demr̄o mālr̄. nā diffi⁹ dicens qd ꝯtinet duo. vz essentiā passiōis ⁊ sb̄z: ut diffinireꝰ eclipsis ꝙ est p̄ua⁹ lumis in luna. diffi⁹ āt dicens pp̄ qd dicit cāz. hec aūt tria. vz eēntia passiōis sb̄m ⁊ cā sunt tota demr̄o: tñ differt hec a demr̄one positione .i. situ ⁊ ordine: qꝛ nō est ordinata ⁊ situata fm modū ⁊ figurā sillogisticā. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Differt eni dicē pp̄ qd tonat: ⁊ qd est tonitruū. dicet eni sic qdē ꝑpter id ꝙ extiguiꝰ ignis i nube. qd est tonitruū: extictio ignis in nube. Quare alio mō eadez rō dr̄: ⁊ sic qdez demr̄o continua: sic autez diffinitio.

¶ Ondit quō diffō dicēs pp̄ qd se hēt ad demr̄onez utꝝ sit idez ꝙ demr̄o. nā idez est qd̄ hec diffō diffinit: ⁊ qd̄ demr̄o decl'at. alr̄ tñ ⁊ alr̄. nā id qd̄ diffō notificat fm se ⁊ in abstracto demr̄o ꝯcludit illud idē ul' illā eādez passiōis eēntiā: ut est h̄ in h̄: ul' ut est hoc denomināᷤ h̄: ul' ut ꝯsideraꝰ i ꝯcreto: idō sit [differt eni dicē pp̄ qd tonat: ⁊ qd est tonitruū. dicer eniz sic qdē pp̄ id] tonat in ꝯcreto [ꝙ extiguiꝰ.] i. qꝛ extiguiꝰ [ignis in nube] ⁊ sb̄dit ꝙ [qd est tonitruū] sup. diffinitiue ⁊ in abstracto. dicet eni sic qd [ē extictio.] i. ꝙ ē extictio [ignis in nube q̄re eadē rō.] i. idē ē qd̄ ondiꝰ h̄ ⁊ ibi. sz [alio mō dr̄.] ⁊ sb̄dit ꝙ [sic qdē est demr̄o ꝯtinua. sic aūt diffi⁹.] nā si dicaꝰ: tonitruū est extictio ignis in nube est diffi⁹: qꝛ notificaꝰ h̄ in abstracto: ⁊ fm se. si dicatur tonat qꝛ est extictio ignis i nube: est demr̄o ꝯtinua .i. nō disticta p ꝑpōnes uarias. est eni ibi demr̄o ꝯtinua: qꝛ p̄⁹ poniꝰ ibi maior extremitas siue passio. 2⁹ poniꝰ mediū. ⁊ 3⁹ sb̄m. nā cū dr̄ tonat. ecce passio: qꝛ extiguitur ignis. ecce cā siue mediū. i nube. ecce sb̄z. ¶ Deī. c. d.

¶ Ampli⁹ est termin⁹ tonitrui ꝯtinuus sonus in nubibus. hoc aūt est que est ipsius qd est demonstrationis ꝯclusio.

¶ Ondit quō diffō dicēs qd se hēat ad demr̄onē. utꝝ sit idē ꝙ demr̄o: ⁊ ondit ꝙ est demr̄onis ꝯ. d. [Ampli⁹ ⁊ termin⁹.] i. diffō [tonitrui son⁹.] i. ꝙ est sonus i nubib⁹ [hec aūt est.] s. diffō [que est ipsi⁹ qd est demr̄onis ꝯclō] sup. sed nō est demōstratio. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Que aūt imediatoꝝ est diffō ipsi⁹ qd̄ qd est ⁊ idemr̄abilis. vna v̄o est sillꝰs illi⁹ qdē qd est casu differēs a demr̄one. tertiū aūt est que est ipsi⁹ qd̄ qd est ꝯclusio.

¶ Distiguit tria gñā diffōnū. ⁊ ondit quō se habet ad demr̄onē. ¶ Propter qd̄ sciēdū ꝙ ois diffi⁹ est declaratiua ipsi⁹ qdditatis ⁊ essentie: alr̄ tñ ⁊ alr̄: qꝛ aliq̄ diffi⁹ fac hoc dicēdo pp̄ qd eēntie. ⁊ hec sz ꝙ h⁹ est idemr̄abilis aliq̄ v̄o est declatiua eēntie dicēdo qd eēntie. ⁊ hec ē demr̄abilis ꝯ. aliq̄ dicēdo utrūqz. ⁊ hec est tota demr̄o

casu dĩns. iõ alt qꝛ [diffi⁹ aũt que est in medio.] i. que se hꝫ ut demſtrõnis mediũ: uel que est ĩ medio. i. que est ĩmediata: ut illa que dicit pp qd talis diffĩ⁹ est [ipsius qd est] ſup. declaratiua [idemrabilis.] i. ſꝫ qꝛ h⁹ est ĩmediata ⁊ idemrabilis. ⁊ qꝛ sic est. sbdit. qꝛ est ǵ vna rõ ipsi⁹ qd est sup. declaratiua idemrabilis. utputa. diffõ dicẽs pp qd. talis eni diffõ est declaratiua ei⁹ qꝺ qd ⁊ eẽntie: qꝛ diĉ cãꝫ eẽntie. h⁹ eni diffõ nõ demſtat. ſꝫ ẽ demſtrõnis p̃n^m. [vna ꝟo.] ſ. diffõ [ipsi⁹] qꝺ qd est declaratiua. [silĩs.] i. ẽ tot⁹ silĩs demſtrõnis sive tota demſtro [casu dĩns a demſtrone] ut diffõ dicẽs qd ⁊ ꝓpter qd [ꝫ^m ãt] gen⁹ diffõnũ sive ꝫ^a diffõ [q̃ est ipsi⁹ qd] ⁊ declaratia [ꝯ.] i. se hꝫ ut demſtrõnis ꝯ. utputa diffõ. dicẽs qd tm̃. ¶ Nõn^m aũt qꝛ casu dĩnt denoiatia ⁊ ↄcreta que deriuant ⁊ cadũt a p̃mitis ⁊ ab abstractis. duplr ǵ dĩt demſtro a diffõne. positione ⁊ casu. põne qdeꝫ. qꝛ est ordinata in mõ ⁊ fig^a. ⁊ differt casu: qꝛ demſtro ꝓpe est rei ut cadit ⁊ ut denomiaẗ. qꝛ potissime est ipsi⁹ passionis in concreto. sed diffõ magis est ipsius rei ſm se ⁊ in abstracto. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestũ igr̃ est ex dcĩs ⁊ q̃lr est ipi⁹ qꝺ qd est demſtro: ⁊ quõ nõ est: ⁊ q̃rũ est: ⁊ q̃ꝝ nõ est. Ampli⁹ aũt diffõ quot modis dr̃: ⁊ qualr̃ p qd est demſtat: ⁊ quõ nõ est: ⁊ q̃rũ est: ⁊ quoꝝ nõ est. Adhuc aũt ⁊ ad demõstratonẽ quõ se hẽt ⁊ quõ ↄtingat eiuſdẽ esse ⁊ qualiter non contingat.

¶ Epilogat circa deteriata. d. [Manifestũ igiẗ est ex dictis qualr̃ ipsi⁹ qꝺ qd est est demſtro. ⁊ quõ nõ est] nã ut supra dicebaẗ cadẽ via demſtatiua hẽm⁹ qꝛ est ⁊ qd est. nam via demſtatiua cõposita ꝓcedendo a p̃missis ad ↄ̃nẽ ꝫ hẽmus qꝛ est. via resolutiua a ↄ̃ne ad p̃missas hẽm⁹ qd est. ǵ pꝫ qualr̃ ipsius qd est. est demſtro. ⁊ pꝫ quõ nõ est ipsi⁹ qꝺ qd est demſtro qꝛ nõ est ip̃m qꝺ qd ſm qꝛ hui⁹ p demſtonẽ ↄcludẽ [⁊] qꝛ ẽt supra pꝫ [quoꝝ est] demſtro [⁊ quoꝝ nõ] qꝛ quoꝝ est altera cã põt esse demſtatio. q̃rũ nõ est altera cã nõ põt. ⁊ sbdit qꝛ [ampli⁹ aũt] sup̃ dem̃ est [quot modis dr̃ diffõ. ⁊ qualr̃ qꝺ qd est demſtaẗ ⁊ quõ nõ.] nã p qꝺ qd ẽ põt itelligi ǵnalr̃ ois diffõ. erit ǵ sensus qꝺ pꝫ q̃t modis dr̃ diffõ. ⁊ pꝫ q̃lr qꝺ qd est. i. diffõ demſtreẗ ⁊ quõ nõ. qꝛ diffõ dicens pp qd nõ demſtaẗ. i. p demſtonẽ nõ ↄcludiẗ. dicẽs qd ↄcludiẗ. ⁊ sbdit. [Adh^c aũt] dcm̃ est [⁊] aliõ [ad demſtronẽ quõ se hꝫ] sup. diffi⁹ utꝝ sit idẽ qꝛ demſtro uel nõ. nã est aliq̃ diffi⁹ que est ipa tota demſtro casu ⁊ põne dĩns. ⁊ sbdit. qꝺ sup̃ dictũ est [quõ ↄtigat eiusdẽ eẽ] su. demſtonẽꝫ ⁊ diffõnẽꝫ [⁊ qualr̃ nõ ↄtigat.] nã illõ idẽ qꝺ ſm se i abstracto diffiniẗ i ↄcreto. ⁊ ut est i alio demſtaẗ

q Voniã ãt scire opiamur cũ sciam⁹ cãꝫ. cãe aũt q̃tuor sũt. Una qdẽ qꝛ qd erat eẽ. vna ꝟo que cũ h̃ sit necesse est h̃ eẽ. altera ãt que aliqd p̃mo mouet. q̃rta ꝟo cã cui⁹ oẽs he p mediũ monstrãt. ⁊ h̃ eni cũ sit h̃ necesse est esse.

¶ Ut supra dicebaẗ qꝺ qd est qꝺ hꝫ rõnẽ medij demſtatiui est id qꝺ exp̃miẗ p diffõnẽ. ⁊ hꝫ rõnẽ cãe. ¶ Ad sciendũ ǵ quõ qꝺ qd est se hẽat ad demſtonẽ nõ suffiĉ scire quõ se hẽat ad demſtonẽ mediũ: ⁊ quõ se hẽat ad demſtonẽ ipa diffi⁹. Sed ulteri⁹ opꝫ oñdẽ quõ se hẽat ad demſtonẽ ipa cã: uł quõ se hẽant ad dm̃ſtonẽ ǵña cãꝝ. nã ſm uaria ǵña cãrũ p̃nt fieri uarie demſtones: uł ſm uarias cãs p̃nt formari uarie diffõnes: p q̃s ↄtingit demſtrare. duo aũt facit p̃hs in hac p̃te. qꝛ p̃⁹ docet demſtrare p qꝺlibet gen⁹ cãe. 2⁹ deteriat de uarijs modis cãndi ⁊ de uarijs ǵñib⁹ cãrũ. ibi. [Cõtigit aũt idẽ ⁊ vnũ.] Circa p̃^m tria facit: qꝛ p̃⁹ ↄtinuat se ad dicẽda. ⁊ enũat ois ǵña cãrũ. 2⁹ oñdit quõ debeat resuari fo̾a sillo^ca cũ demſtam⁹ p tales cãs. 3⁹ docet demſtare p qꝺlibet genus cãe. 2ª ibi [Una qdẽ ꝓpõne.] 3ª ibi [manifestũ ãt est.] Dicit ǵ. [Qm̃ aũt scire opiamur cũ sciam⁹ cãꝫ] iõ sup. opꝫ nos distiguẽ cãs: ⁊ deteriare de cãis. ⁊ ondẽ quõ ↄtigat demſtare p cãs. Propter qꝺ sbdit ⁊ distiguit ǵña cãrũ. d. qꝛ [cãe aũt sũt q̃tuor. vna qdeꝫ] q̃ est [qꝺ qd erat eẽ.] i. fo̾alis ex q̃ est eẽ rei: ⁊ ex q̃ sumiẗ rõ qdditatis rei. ⁊ sbdit [vna ꝟo cũ h̃ sit nece ẽ h̃ eẽ.] i. vna alia cã ẽ cã mãlis q h̃ mõ est cã: qꝛ ex necitate eiꝰ mĩa ↄtigũt: ut sic ex necitate mãe accidit corruptio rerũ. vñ hec est illa cã que cũ sit nece est eẽ h̃. i. effectũ. ⁊ sbdit qꝛ [altera aũt] sup. cã est [que aliqd p̃⁹ sive p̃^m mouẽs.] i. efficiẽs que est p̃n^m vñ mot⁹. ⁊ sbdit [4^a ꝟo cui⁹ cã.] i. cui⁹ grã sup. alia fiũt. i. finalis. ⁊ sbdit qꝛ [he oẽs mſtanẗ p mediũ.] i. he oẽs cãe mſtanẗ. i. manifestãtur p h̃ qꝛ sũt qꝺdã mediũ ad demſtandũ. vñ qꝺdã tñslatio hꝫ qꝛ oẽs iste sũt mediũ i demſtone. ⁊ sbdit quõ oẽs he cãe accipiunẗ tanq̃ꝫ mediũ. d. [⁊ h̃ eni qꝺ cuꝫ sit.] i. cũ sit cã nece est [hec eẽ.] ſ. effectuꝫ. q. d. qꝛ bñ dem̃ ẽ qꝛ oẽs he cãe manifestanẗ p h̃ qꝛ sunt qꝺdã mediũ demſtatiuũ: qꝛ cũ sint h⁹ cãe [nece est esse] eaꝝ effectus. ¶ Dubitaret forte aliqs quõ cã mãlis spãlr̃ dicaẗ cã que cũ h̃ sit nece est h̃ eẽ. nã h̃ vr̃ eẽ cõe oib⁹ cãis si sint ꝓpe ⁊ p se. qꝛ si sũt nece est eaꝝ effect⁹ esse. ¶ Dõm qꝛ alie cãe ſm se ꝓducũt effectũ ex itẽtiõe boni: ſꝫ multa ꝓueniũt ex mã p̃ter itẽtionẽ finis. optie eni ualet qꝛ necesse est aial corrũpi si sit cõpositũ ex ↄ̃rijs. ⁊ est demſtro p cãm mãlẽ. ⁊ m̃ corruptio nõ accidit ex itẽtiõe boni: nec ex itẽtiõe finis. ⁊ qꝛ talia que sũt p̃ter itẽtionem finis potissime reducunẗ in necitate mãe. iõ p̃hs uolẽs describẽ mãꝫ descripsit cã ex p̃te necitatis. d. qꝛ cũ hoc sit nece est h̃ eẽ. i. nece est eẽ illud qꝺ ꝓuenit ex necitate mãe. uł possum⁹ dicẽ qꝛ illõ qꝺ ꝓuenit ex necitate mãe mãlr̃ loquẽdo nõ põt ipediri. nã oẽ corruptibile de necessitate corrũpeẗ. Alia aũt p̃nt ipediri sive sit in hĩs q̃ agũt a nã sive a ꝓposito. a nã qdẽ: qꝛ nõ oẽ ǵñabile generabiẗ de necitate. a ꝓposito ꝟo qꝛ futurus qs incedẽ nõ icedet. qꝛ ǵ nõ p̃nt ipediri que accidunt ex necitate mãe. iõ p̃hus spãlr̃ descripsit mãm ex p̃te necitatis. p̃⁹ tñ rõ magis ualet. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Una qdeꝫ ꝓpõne accepta nõ est. duab⁹ aũt ad min⁹ h̃ aũt est cuꝫ vnũ mediũ habeãt h̃ ǵ medio accepto nece ẽ ↄclonẽ eẽ

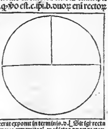
¶ Oñdit quõ debeat resuari fo̾a sillo^ca cũ demſtam⁹ p tales cãs. d. qꝛ [Una qdẽ ꝓpõne accepta nõ est] sup. demſtare per tales cãs [duab⁹ aũt ad min⁹] sup. ꝓpõnib⁹ acceptis ↄtigit demſtare. ⁊ sbdit q̃lr ille due ꝓpõnes se debeãt hie ad inicẽ. qꝛ debẽt ↄuẽire in eodẽ medio. vñ aĩt qꝛ [h̃ aũt.] ſ. sillr̃are uł demſtare p duas ꝓpõnes [est.] i. ↄtigit [cũ vnũ mediũ hñt] sup. ille due ꝓpõnes. ⁊ sbdit qꝛ [h̃ igr̃ medio vno accepto] su. in duab⁹ ꝓpõnib⁹ [nece ẽ eẽ ↄ̃nẽ] sup. ex p̃missis. ¶ D. c. d.

¶ Manifestũ est aũt sic ⁊ pp qd sit rectũ in medio circulo: quo exñte rectus est.

¶ Docet demſtare ſm oia ǵña cãꝝ. cum ǵ enũata sint q̃tuor cãꝝ ǵña. iõ q̃tuor facit. qꝛ p̃⁹ docet p cãꝫ mãlẽ. 2⁹ p fo̾alẽ. 3⁹ p efficiẽtẽ. 4⁹ p finalẽ. 2ª ibi [Huic aũt.] 3ª ibi [Hoc ãt pp qd.] 4ª ibi [Quorũcũqꝫ cã est.] Circa p̃^m duo fac: qꝛ p̃⁹ aĩt qꝛ ↄuẽit demſtare p cãꝫ mãlẽ. 2⁹ hi⁹ demſtonẽ describit in terĩs ibi [Sit igr̃ recta.] Dicit ǵ. [manifestũ aũt est. ⁊ sic] su. qꝛ ↄtigit demſtare p cãꝫ mãlẽ [pp qd recta est] sup. angulatio uł rectus est angl̃s [in medio circulo.] h̃ eni ↄtigit demſtare p cãꝫ mãlẽ [q.] i. q̃ cã mãlĩ [exñte recta est] su. angulatio

in medio circulo. est eni causa mālis p quā pbat angulū in medio circulo rectū eē: qr angulus ille est medietas duoꝝ rectoꝝ. existente eni h. r. hac cā mālı ꝙ ille āgulus sit medietas duoꝝ rectoꝝ. ꝯñs est ꝙ hꝰ āgulus sit rectꝰ. ℂ Dubitaret forte aliqs quō pbare angulū esse rectū per h ꝙ est medietas duoꝝ rectoꝝ sit pbare h p cāz mālē. Dōz ꝙ ut pōt patē ex 7ᵒ meta. qdā sūt ptes diffinitie. ⁊ iste sunt foꝛ̄ales. qdā aūt sunt ptes q̄ntitatiue. ⁊ iste sunt māles. ut semicirculus est ps q̄ntitatia circuli. pp qᵭ est ps mālis eiꝰ. nec igredit diffōnē circli imo magis ecōuerso. circulus eni igredit diffōnē semicircli. ⁊ qr sic se hñt ptes q̄ntitatiue ꝯcludit pbʒ i eodē 7ᵒ. ꝙ oēs ptes sunt tāqʒ mā in q̄s diuidit tota. qᵭ itelligēdū est de diuisiōe q̄ntitatia. cū g̃ pbare angulū eē rectū p h ꝙ est medietas duoꝝ rectoꝝ sit pbare p ptē q̄ntitatiuā. cū talis ps se teneat ex pte māe dicet eē hꝰ pbatio p cāz mālez. ℂ Ulteriꝰ forte dubitaret aliqs. qr vı̄ ꝙ nō cōpetat mathematico demr̄are p cāz mālē cū ipse abstrahat a mā. cuz g̃ hec demr̄o sit mathematica nō vı̄ eē p cāz mālē. ℂ Dōz ꝙ lʒ mathematicus abstrahat a mā sēsibili: nō tñ abstrahit a mā itelligibili: siue a mā imagiabili. vñ nō abstrahit a ꝯtinuo. cuz g̃ ꝯtinuū sit diuisibile in ptes q̄ntitatiuas. ⁊ ptes q̄ntitatiue sint ptes māles argueƚ h mōꝰ p cāz mālē. qr sic argutio p ptes q̄ntitatiuas nō repugnat mathematico cuiꝰ est ꝯsiderare de q̄ntitate ꝯtinua ⁊ de eiꝰ ptibꝰ. ℂ Deide cū dic.

ℂ **Sit igr̄ recta i q̄. a. media duoꝝ rectoꝝ i q̄ b. q̄ ē i medio circlo i q̄. c. a. igit rectā eē in c. q̄ est i medio circulo: cā est. b. h enim ipsi a. eq̄le ē. ꝙ ṽo est. c. ipsi. b. duoꝝ eni rectoꝝ mediū ē. Existe igitur medio duorū rectoꝝ a. ineft. c hoc āt erat in sēicirculo rectā eē.**

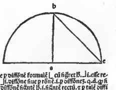

ℂ Quod dixerat exponit in terminis. d. ⌊ Sit igr̄ recta in q̄. a. ⌋ i. maior extremitas ⌊ medietas duoꝝ rectoꝝ in q̄. b. ⌋ i. mediꝰ terminꝰ ⌊ que est in medio circulo ⌋ sup. angulatio ⌊ in quo. c. ⌋ i. sit mioꝛ extremitas. ⌊ a. igit. ⌋ i. rectū p qᵭ itelligit hec passio ⌊ rectū eē in. c. ⌋ i. eē in angulatiōe ⌊ q̄ in medio circulo cā est. b. ⌋ i. cā ē qr est media ps duoꝝ rectoꝝ. ⁊ sbdit ꝙ ⌊ h eni. ⌋ i. b. uł hec eni. i. medietas duoꝝ rectoꝝ ⌊ eq̄le est ipsi. a. ⌋ i. ipsi recto. medietas eni duoꝝ rectoꝝ ualet vnū angulūʒ rectū. hec est g̃ maioꝛ. oē. b. est. a. uel ipsi. b. eq̄le est. a. i. medietas duoꝝ rectoꝝ ē eq̄le ipsi recto. ⁊ sbdit ⌊ ꝙ ṽo est. c. ipsi. ⌋ i. ipsi āgulatiōi q̄ est i semicirclo sc̄. iest ⌊ b ⌋ i. ipsa medietas duoꝝ rectoꝝ. ⁊ sbdit ⌊ duoꝝ eni rectorū mediū est ⌋ sc̄. āgulatio q̄ est i semicirclo. hec eni est mioꝛ. oē. c. est. b. uł oē. c. est eq̄le ipsi. b. i. ois āgulatio q̄ est i semicirclo est eq̄lis medietas duoꝝ rectoꝝ. ⁊ subdit ꝙ ⌊ h igit existe medio duoꝝ rectoꝝ. ⌋ i. si āgulatio in semicirclo est medietas duoꝝ rectoꝝ. ⌊ a. ⌋ i. rectuʒ ⌊ est in. c. ⌋ i. est in hiꝰ angulatiōe. hec est ꝯ. ⁊ subdit ꝙ ⌊ h aūt erat rectā eē ⌋ sc̄. āgulationē q̄ est ⌊ i semicirculo. ⌋ vʒ ꝙ sit medietas duoꝝ. ℂ Dubitaret forte aliqs quō āgulus q est i semicirculo sit rectꝰ: qr est medietas duoꝝ rectoꝝ. ℂ Dōz ꝙ aliq sic h ōñdūt. describūt eni semicirculū. a. b. c. ⁊ a medio semicircli ptrahūt lineas a. b. ⁊. a. c. ⁊ pbāt ꝙ āglus i semicirclo factꝰ sit rectus. ad cuiꝰ pbōnē ptrahūt lineā. a. d. ppēdicłariter. pp qᵭ facti sūt duo triāguli ptiales. a. b. d. ⁊. a. c. d. cū g̃ linea a. d. cadat diametralr sup diametꝝ semicirculi. vʒ sup c. b. seqƚ ꝙ ex utraqʒ pte faciat angulū rectū. in triāgulo g̃ ptiali. vʒ in triāgulo. a. d. b. angulus. d. est rectꝰ. g̃ reliq anguli duo nō ualēt nisi vnū rectū. ⁊ sunt eq̄les: qr linea. a. d. eq̄lis est linee. d. b. cū quelibet ducta sit a cētro ad circūferētiā. supponit eni ꝙ. d. sit cētrū semicirculi. sic aūt i alio triāgulo ptiali. vʒ i triāgulo. a. c. d. āgulus. d. est rectꝰ. reliq g̃ duo āgli nō ualēt nisi vnū rectū. ⁊ qr sūt eq̄les sequiƚ ꝙ qlibet ualeat medietatē vniꝰ recti. q̄tuoꝛ āguli. vʒ āgulus. c. ⁊ āgulus. b. ⁊ duo ptiales āguli q sunt. a. d. a. sic se hñt. ꝙ qlibet ualet medietatē vniꝰ recti. si g̃ duo ptiales anguli q sūt. a. d. a. qlibet ualet medietatē vniꝰ recti. g̃ totꝰ āglus. a. est eq̄lis vni recto. sʒ totꝰ āgulus. a. est angulus semicircli. g̃ angulus semicirculi est rectꝰ. sʒ hec pbō dupłr deficit. Pꝰ qdē qr nō arguit ꝙ angulus semicirculi sit rectꝰ nisi fiat recte in medio semicirculi. nō ergo sm h qlibet angulus factꝰ in semicirculo est rectꝰ: qᵭ innuit phs: ⁊ uez est. sʒ solū angulus factꝰ i medio semicirculi est rectꝰ. 2ᵒ deficit hec pbatio: qr nō arguiƚ angulū semicirculi eē rectū: qr sit medietas duoꝝ rectoꝝ: sʒ qr est due medietates vniꝰ recti. Propter h formemꝰ aliū semicirculū sʒ easdē lr̄as. Sit g̃ semicirculus. a. b. c. ⁊ sit. a. in q̄cūqʒ pūcto semicirculi. ⁊ sit diameter semicirculi c. b. ⁊ cētruʒ. d. ptractis g̃ lineis. a. c. ⁊. a. b. dicamꝰ ꝙ angulꝰ. a. i semicirculo est rectꝰ i q̄cūqʒ pte semicirculi cadat. ptrahaƚ g̃ linea. a. d. facti erūt duo triāguli ptiales. a. d. b. ⁊. a. d. c. ita ꝙ duo anguli sūt ad lr̄aʒ. d. siue sint eq̄les siue non sint eq̄les. tñ q̄līcūqʒ sit illi duo anguli ualēt duos rectos. nā ois linea sup alīā cadēs facit āgulos rectos uł eq̄les duobꝰ rectis. dicemꝰ g̃ ꝙ i triāgulo ptiali. a. d. b. āgłs. d. extrisecꝰ ualet āgłuʒ. a. ⁊ āgulū. b. ⁊ qr i triāglo. a. b. d. āgłus. a. ⁊ āgłus. b. sunt eq̄les: qr latera sūt eq̄lia: qr sūt linee ptracte a cētro. d. ad circūferētiā. sʒ si āgułs. d. extrisecꝰ ualet āglos. a. ⁊ b. sibi oppositos cū āgli. a. ⁊. b. sint eq̄les āgułs p̄dictꝰ d. ē duplus ad āgłuʒ ptialē. a. qr qᵭ ualet duo eq̄lia est duplū ad alteꝝ eq̄liū. sic i alio triāglo ptiali: ut in triāglo. a. c. d. āgłs extrisecꝰ. d. ualebit duos āglos reliqs vʒ angulū. c. ⁊ āgulū ptialē. a. ⁊ qr p̄dicti ēt āguli sūt eq̄les. ꝯñs est ꝙ āgulus. d. extrisecꝰ ad triāgulū. a. c. d. sit dupłs ad angulū ptialē. a. p̄dicti g̃ duo anguli q sūt ad pūctū. d. sūt dupli ad duos ptiales āgulos q sūt ad. a. ⁊ p ꝯñs duo anguli q sūt ad. d. erūt dupli ad angulū totalē. a. sed duo anguli q sūt ad. b. ualēt duos rectos. g̃ totalis āgulus. a. q est angłs semicircli ualebit vnuʒ rectū q est medietas duoꝝ rectoꝝ. Deide cū dicit.

ℂ **Huic aūt idē est qᵭ qd erat eē cū hoc significet rōne. At ṽo ipsius ꝙ quid erat eē causa monstrata est media.**

ℂ Ostēdit quō cōtīgat dēmōstrare per cām foīalē. d. ⌊ huic aūt. ⌋ i. angulo q est i semicirculo.

[idē est qd̄ quid erat eē] ꝑ cāz formalē .i. eodē mō pōt ꝓbari qd̄ qd erat eē .i. per causam formalem. siue ꝑ diffōnē formalē [cū signet h.] i. esse rectū [rōne.] i. diffōne siue ꝑ rōnē .i. ꝑ diffōnē. q.d. ꝙ si accipiam⁹ diffōnē signtē h .i. signtē rectū. ⁊ ꝑ talē diffinitionē ꝓbem⁹ angulū in semicirc̄lo eē rectū. tūc talis ꝓbō erit ꝑ cāz formalē ⁊ ꝑ qd̄ qd erat eē. vñ s̄bdit ꝙ [At vo ipsi⁹ qd̄ qd erat eē cā mōstrata est medis.] q.d. ꝙ si fiat demō ꝑ talē diffōnē signtē rectū cā mrata .i. ḡ ē manifesta eē medis est qd̄ qd erat eē ipsi⁹ .i. est cā formalis ipsi⁹ recti. ḡ causa formalis ⁊ qd̄ qd erat eē est idē faciēs. ul' pōt eē idē faciēs huic .i. angulo i semicirc̄lo qd̄ facit ei cā mālis. poterit eni ꝑ cāz formalē ꝓbari ꝙ sit rect⁹ hi⁹ angul's sic ꝓbatū est ꝑ cām mālē. ¶ Dubitaret forte aliqs quō cā formalis siue qd̄ qd erat eē pōt facē idē huic āgulo q est i semicirculo qd̄ facit ei cā mālis. quō ḡ pōt cū ꝓbare eē rectū hec cā sic illa. Dōm. fm qsdaz ꝙ h .i. medietas duoꝝ rectoꝝ pōt accipi ut diffō ipsi⁹ recti. ⁊ si acciplat ut diffō tūc ut dicūt erit ꝓbō ꝑ cām formalē ⁊ ꝑ qd̄ qd erat eē. s3 h stare nō pōt. nā si hi⁹ medietas est ꝑs q̄ititatia nō ꝑtinet ad diffōnē formalē nec ad qd̄ qd erat eē. nec d3 sic diffiniri rectū ꝙ sit medietas duoꝝ rectoꝝ. s3 diffō recti est ꝙ est angul's ꝯstruct⁹ ex linea sup lineā diametral'r ꝯcidēte. Propter qd̄ dicem⁹ ꝙ angulū i semicirc̄lo eē rectū pōt ꝓbari duplici via. p° ꝑ h ꝙ est medietas duoꝝ rectoꝝ. ⁊ talis ꝓbō est ꝑ cāz mālē. 2° pōt ꝓbari ꝑ qd̄ qd erat eē. ⁊ ꝑ diffōnem signtē h .i. signtē rectū ut ꝑ lineam diametral'r ꝯcidentē. p^a aūt vis patefacta est. patefaciem⁹ s̄cdaz. manēt ḡ eedē figure: ⁊ eedē lr̄e. q̄ posito dicem⁹ ꝙ linea .a.d. sup diametrū .b.c. pōt cadē recte ⁊ nō recte. qr si ꝓtrct⁹ .a. sit i medio semicirculi cadet hi⁹ linea diametral'r ⁊ recte. si aūt sit i alio loco cadet oblique. s3 linea .c.a. sup linea .a.b. sp cadet diametral'r in q̄cūq3 ꝑ'ero semicirculi cadat. qd̄ sic p3. ꝓtrahat' liea .a. usq3 ad .c. imaginabimur ḡ ibi tres triāgulos duos ꝑtiales. v3 triāgulū .a.d.b. ⁊ triāgul3 .a.d.c. ⁊ vnū triāgul3 totalē. v3 triangulū .a.b.c. i triāgl'o āt ꝑtiali .a.d.b. āgul's ꝑtialis .a.c. est eq̄lis āgl'o .b. qr latera sūt eq̄lia cū sint educta a cētro .d. ad circūferētiā. silr' i alio triāgulo ꝑtiali .s. a.d.c. angul's .c. est eq̄lis reliq āgl'o ꝑtiali .a. qr ēt latera sunt eq̄lia. ḡ āgul's totalis .a. est eq̄lis duob⁹ angl'is .s. āgl'o .c. ⁊ āgl'o .b. tūc imagiabimur triāgulū totalē. v3 triangulū .a.c.b. ubi āgul's q fit ex ꝓtractiōe linee .a.c. ualet duos itrīsecos sibi oppositos. ualet ḡ āgulū .c. ⁊ āgul3 .b. igit' cū āgul's totalis .s. a. sit eq̄lis āgl'o .c. ⁊ angl'o .b. ⁊ āgl's extrīsec⁹ ex ꝓtractiōe linee .a.c. sit eq̄lis eisdez: ꝯñs est ꝙ illi duo angl'i sūt eq̄les. s̄btraham⁹ ḡ ꝑ imaginationē lineā .a.d. dicemus ꝙ linea .a.c. cadit diametral'r sup liea .c.a.b. qr facit ex oī ꝑte āgl'os eq̄les. āgulus ḡ .a. totalis ꝓbat' eē rect⁹ dupl'r: ⁊ qr est medietas duoꝝ rectoꝝ. ⁊ hec demō est ꝑ cām mālē quā accipiebat demō p^a. ⁊ etiā ꝓbat' ꝑ h ꝙ linea .a.c. icidit diametral'r sup linea .c.a.b. ⁊ hec demō est ꝑ cāz formalem ⁊ ꝑ qd̄ qd erat eē. ⁊ ꝑ diffōnē recti. nā hec est diffō recti ⁊ ꝓp h est angul3 rect⁹: qr ꝯstituit' ꝑ lineā sup lineā diametral'r ꝯcidētē. ḡ huic .i. āgulo q est i semicirc̄lo idez est ⁊ idē facit qd̄ qd erat eē: ⁊ cā formalis qd̄ faciebat ei cā mālis. qr sic ꝓbatū est ꝑ cām mālez ipm esse rectuz: ita pōt ꝓbari ꝑ cām formalē. ¶ Deide cum dicit.

¶ Hoc aūt ꝓꝑ qd medoꝝ bellū factum est athenis: que cā est ꝑ'liari athenīēses: qm̄ i sardos cōmiserūt. ꝓꝑ h eni motū est ꝑ'mū

¶ Docet demr̄are ꝑ cāz efficiētē. Circa qd̄ duo fac. qr p° ait ꝙ ꝯtigit demr̄are ꝑ cāz efficiētē. 2° h^a demrōnē exponit in terminis ibi. [Sit bellū in quo .a.] Dicit ḡ [h aūt.] i. hec demō sup. est ꝑ cāz efficiētē. v3 [ꝓꝑ qd bellū medotuz factuz est athenis.] i. apud athenas. ⁊ [que cā est] sup. [medos ꝑ'liari in athenienses.] i. ꝯ athenīēses [qm̄ cōmiserūt in sardos. ꝓꝑ h eni motuz est p^m ꝑ'liuz.] i. h fuit p^m motiuū ꝑ'lij. erāt eni3 sardi amici medoꝝ uel erāt s̄b rege medoꝝ. ⁊ qr athenīēses cōmiserūt ⁊ forefecerūt in sardos .i. ꝯ sardos. iō h fuit p^m motiuū mouens medos ad ꝑ'liādū ꝯ athenīēses. ꝓbare ḡ medos bellasse ꝯ athenīēses: quia athenīēses forefecerunt ꝯ sardos est ꝓbare ꝑ cāz efficiētē: ⁊ ꝑ id qd̄ impulit' medos ad bellandum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sit bellū i q̊ .a. pri⁹ cōmittētes .b. athenienses .c. est igit' .b. in .c. pri⁹ est cōmittē athenīensib⁹ .a. aūt in .b. debellāt eni pri⁹ iniustos. est itaq3 in .b. a. debellari pri⁹ icipiētes .b. aūt pri⁹ in athenīēsib⁹ pri⁹ eni iceperūt mediū itaq3 hec est causa mediū mouēs.

¶ Exponit h^a demrōnē in termis. d. Sit bellū in quo .a.] i. maior extremitas [pri⁹ cōmittētes .b.] i. medius termin⁹. [athenīēses .c.] i. minor extremitas. ⁊ s̄bdit ꝙ [est igit' .b.] i. ꝑ'us cōmittē [in .c.] i. in athenīēsib⁹. vñ s̄bdit. ꝙ [ꝑ'us eni cōmittē est.] i. cōpetit [athenīēsib⁹ .a. aūt.] i. debellare est [in .b.] i. in ꝑ'us cōmittentes ⁊ iniustos. [debellāt eni p⁹ iniustos. [i. ꝑ'us forefaciētes. ⁊ ad expōnē dēn. s̄bdit ꝙ [est itaq3 in .b. a. debellari ꝑ'us icipiētes] expō est eni dicti. nā ꝑ .a. itelligitur debellari. ꝑ .b. ꝑ'us icipiētes. ⁊ s̄bdit ꝙ [b. āt.] i. ꝑ'us forefacē ul' ꝑ'us iniustificare [i athenīēsib⁹.] i. est i athenīēsib⁹ ul' cōpetit athenīēsib⁹. [ꝑ'us eni iceperūt] su. athenīēses [mediū itaq3] su. ad sic demr̄andū [est cā mouēs.] i. cā efficiens. forēt ḡ sic demō. Oē .b. est .a. i. oēs ꝑ'us forefaciētes ⁊ ꝑ'us iniustificātes i aliq̄s sūt debellādi ab illis. c. est .b. i. athenīēses forefecerūt i medos: qr forefecerunt in sardos. ḡ .c. est .a. i. athenienses sunt debellandi a medis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quorūcūq3 est eni cā ꝓꝑ aliqd: ut ꝓꝑ qd ambulat ut sanus fiat. ⁊ ꝓꝑ qd facta est domus ut saluet uasa. illud ꝙo ꝓꝑ id qd̄ saluet: sed ꝓpter qd post cenā op3 ambulare: ⁊ cuius gratia op3 nihil differt.

¶ Docet demr̄are ꝑ cāz finalē. Circa qd̄ duo facit: qr p° facit qd̄ dcm̄ est. 2° remouet q̄dā cauillationē circa ꝓtacta ibi [Op3 āt cōmutare.] Circa p^m tria fac. qr p° docet demr̄are ꝑ cāz finalē. 2° illā demrōnē ponit i terminis. 3° illos termios ordiat in mō ⁊ fig^a. 2° ibi [Sit ambulare.] 3° ibi [Ut enim h.] Dicit ḡ ꝙ [q̄rūcūq3 eni cā est ꝓꝑ aliqd.] i. ꝓꝑ finez su. ꝯtigit demr̄are h mō [ut ꝓꝑ qd ābulat.] s. post cenā [ut sanus fiat] illō ꝙo ꝓꝑ illō qd̄ saluet. lr̄a est defectiua. sic eni hēt alia tr̄sslatio. ꝓꝑ qd ābulat ut san⁹ fiat [ꝓꝑ qd dom⁹ est ut saluentur uasa] fm h ḡ exponem⁹ lr̄az nr̄az ꝙ [illud ꝙo.] i. dom⁹ sup. est [ꝓꝑ illud qd̄ saluet] uasa ⁊ ea q̄ sūt i ipa. Est eni talis demō ꝑ cām finalē ⁊ assigēre tale ꝓꝑ qd ⁊ talē cām est assigēre cām finalē. vñ s̄bdit. ꝙ [nihil dif.] supple querere [propter qd aūt post cenaz oportet deambulare. ⁊ cuius grā] supple oportet hoc facere. q̄si dicat ꝙ querere tale ꝓpter quid est querere cām finalem. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ambulare post cenā fit in quo.c.nō emi
nē cibos in quo.b.sanari in quo.a.sit igit
i eo ꝙ ambulat post cenaz est facē nō sup
eminē cibos iuxta os uētris: ꝛ hͦ eē sanuz.
¶ Exponit hiͦ demrōnē i teris.d.⌊ sit ābulare post cenā
in q.c.⌋i.mioꝛ extremitas⌊ nō eminē cibos i q.b.⌋i.
mediͦ terminͦ⌊ sanari i q.a.⌋i.maioꝛ extremitas.ꝛ hͦ
dit⌊ sit igit i eo ꝙ post cenā est ābulare facē nō supemi
nē cibos iux os uētris.⌋i.iux os stōci.q.d.ꝙ ei qͦ est
ābulare post cenā fit.i.isit hͨ ppetas ꝙ faciat cibos de
scēdē circa fūdū stōci.ꝛ ꝙ nō sinat cibos eminē ul' sup
eminē circa os stōci⌊ ꝛ hͦ⌋su.vz nō eminē cibos⌊ sit eē
sanū.⌋i.cōpetat ei hͨ ppetas ꝙ faciat eē sanū.cibi eni
descēdētes circa fūdū stōci faciūt hoiem magis sanū:
qz meliͦ digerunꝫ cibi i fūdo stōci qͣz i orificio.D.c.d.
¶ Videt eni ipi ieē ābulare:qͦ ē.c.b.qͦ est
nō eminē cibos.In hͦ aūt ꝙ est sanatiuuz
que igit cā est in.c.ꝙ.a.sit.pp qd est.sit.b.
nō eminē.hͦ aūt est sic illiͦ rō.a.eni sic de
mrābit pp qͦ.b.iest.c.qm̄ hͦ est sanari.
¶ Ordinat hiͦ termios in mō ꝛ figͣ.d.ꝙ⌊ ipsi ābulare
qͦ est.c.⌋i.qͦ itelligit p.c.⌊ vi: eni ieē⌋hͦ.f.⌊ b.qͦ est
nō eminē cibos⌋hec est mioꝛ.vz ꝙ abulans post cenā
nō hz cibos eminētes circa os stōci.qz motͦ ille facit
cibos descēdē circa fundū.ꝛ sbdit ꝙ⌊ In hͦ aūt.⌋i.in
b.ut nō hn̄tes cibos eminētes.a.⌊ qͦ est sanatiuuz⌋
su.cōpetit.hͨ est maioꝛ.vz ꝙ nō hn̄e cibos eminētes est
eē sanū.ꝛ sbdit⌊ q igit cā ē ꝙ i.c.sit.a.pp qd est sit.b.⌋
i.eā hͦ ꝛ pp qd sit ipz.b.⌊ nō eminē.⌋s.cibos⌊ hͨ eniz
est sic rō illiͦ.⌋nā.b.nō eminē cibos est sic rō ꝛ cā illiͦ
s.qͦ est eē sanū.ꝛ sbdit ꝙ⌊ a.eni eē sanuz sic mrābit.⌋
i.notificabit.su.ꝙ isit ābulāti post cenā⌊ pp id.⌋i.uo
eminē cibos⌊ iest.c.⌋i.iest ābulanti.ꝛ sbdit⌊ qm̄ hoc
sanari est.⌋i.eē sic dispositū ꝛ nō hie cibos eminētes
hoc est sanari:ꝛ hͦ est eē sanū.iest ḡ.a.sanari.c.i.ābulā
ti.p.b.i.p nō eminē cibos.Formabit ḡ sic sillͦ.ois nō
hn̄s cibos eminētes est sanus.ambulās post cenā non
habet cibos eminētes.ergo ꝛc̄. ¶ Deinde cum dicit.
¶ Opz āt cōmutare rōes.ꝛ sic magis vna
qͣqz appebit.Gn̄atio ē āt eͦrio hic ꝛ i cāis
sz modū:ibi qdē mediū opz pmū fieri.hic
aūt.c.ultimū.ultimū aūt pp qd est.
¶ Remonet qͣzdā cauillationez circa pdicta.¶ Posset
eni qs dicē nō bn̄ ordiatā eē demrōnē ul' rōnē silloͦᶻ.
nā cū hic debeat fieri demrō p cāz finalē deberet finis
accipi.ipe aūt accipit finē tanqͣz maiorē extremitatez
volēs ꝙ sanari eēt in q.a.i.maioꝛ extremitas.cum tn̄
sanari respectu alioꝝ q dicta sūt sit finale bonū.nā pp
sanitatē hō appetit alia.vz nō eminē cibos ꝛ ambula
re post cenā.ḡ nō deberet eē sanari in q.a.i.maior ex
tremitas.sz deberet eē in q.b.i.mediͦ terminͦ. Ad qͦ
rñdet ꝙ opz hic uariare rōnes ꝛ termios.qz nō eodez
mō se hz in cāis finalibͦ ꝛ i efficiētibͦ.iō ait ꝙ⌊ oz aūt
cōmutare rōnes.⌋s.termioꝝ ul' termios.ꝛ⌊ sic magis
appebit vnaquecqz cā⌋ul' ut hz alia trāslatio⌊ ꝛ sic ma
gis appebūt singula⌋ꝛ sbdit eāz qͣre.d.ꝙ⌊ gn̄atio āt
est eͦrio.hic eni.⌋i.i cāis finalibͦ⌊ ꝛ i cāis sz motū.⌋
i.in efficiētibͦ⌊ ibi eni.⌋i.in cāis efficiētibͦ⌊ mediuz
opz pᵐᵘ fieri.⌋i.id qͦ accipit p medio hz rōnez pmi ꝛ
prioris⌊ hic aūt.⌋i.in cāis finalibͦ ipz⌊ c.ultimū.⌋sz
in itētiōe sup.est pus ieē.⌊ ultimū aūt⌋sup.ieē est ipz
⌊ pp qd.⌋i.ipe finis.Notādū aūt ꝙ pͦ appͥhendit fi
nis:ꝛ q ultio habet ul' ultio hz:ꝛ postea appͥhēdunt ea
que sūt ad finē q pͦ sūt.ꝛ est ibi ordo ēt iter ea q sūt ad
finē:qz sm ꝙ aliqd est pus in itētiōe sic est posteriͦ i eē
ut pus appͥhēdit hō ꝙ vult sanari.postea cogitat quō
possit sanitatē ɔseq.ꝛ videbit ꝙ si cibi nō eminerēt cir
ca os stōci:ꝙ fieret sanͦ.ultio cogitat quō possit facē
ꝙ cibi nō emineāt:ꝛ videt ꝙ si ambulabit post cenā ꝙ
motͦ faciet descēdē cibos.ḡ pͦ appͥhēdit uelle sanari.
2ͦ nō eminē cibos.ultio appͥhēdit ābulationē.c.ḡ ulti
mū.i.ābulare qͦ est ultio appͥhēsū est sup.pᵐ ieē ꝛ pp
qd.i.finis est ultimū.i.est qd ultimū ieē. nā pͦ ambu
lat hō.postea ex hoc ɔsequit ꝙ nō emineāt cibi.ultio
aūt ɔsegt ꝙ fiat sanͦ.sꝫ ḡ uarient rōnes termioꝝ.siue cō
mutent termini magis apparebūt singula:ꝛ magis ap
parebit i talibͦ q sit cā ꝛ qd sit eātū.nā si non eminē ci
bos accipit tāqͣz mediū:ꝛ tāqͣz id qͦ efficit sanitatē:ap
parebit ꝙ cā est finalis de nō eminē cibos:ꝛ nō eminē
cibos est cā efficiēs sanitatis.¶ Notāᵐ ēt ꝙ i via gn̄a
tiōis ꝛ factiōis oino ē eͦrio i efficiētibͦ ꝛ i finalibͦ:qz
qͣto plus est cā efficiēs oz cāz illā pus eē:ꝛ pͦ gn̄ari:ꝛ
pus fieri.i finalibͦ āt eͦrio.qͣto plus est finis tāto poste
riͦ hēbit:ꝛ posteriͦ erit:ꝛ posteriͦ gn̄abit.qz ḡ est sic di
uersitas iter cās finales ꝛ efficiētes oz cōmutare termi
nos ut ista diūsitas magis appeat. ꝛ ut hec oia magis
pateāt.¶ Dubitaret forte aliqs.utꝝ ex cā finali pos
sumͦ demrāre accipiēdo cāz finalē p medio.¶ Dōm
ꝙ cū cā finalis sit cā anqͣz sit i rei vītate ul' anqͣz sit sm
seipaz:qz suffiecit ad hͦ ꝙ sit cā ꝙ sit i appͥhēsiōe tm̄. nā
ex eo ꝙ agens appͥhēdit finē ex hͦ mouet ꝛ agit.finis ḡ
nō mouet sm rei vītatē:qz nec sz rei vītatē oz ipm eē
qn̄ mouet agētē:sz mouet metaphorice:ut dͥ i de gn̄a
tiōe.ex fine ḡ nō poterimͦ arguē simplr cū nō oporteat
ipz eē simplr qn̄ dͥ mouē ut finis.sz poterimͦ arguē ex
suppōne.vz si debeat eē finis oz hͦ ꝛ hͦ eē:ut si dbeat hō
saluari a pluuia ꝛ a caumatibͦ oz domū eē p quā salue
tur:ꝛ oz domū illā sic ꝛ sic eē dispositā ut hoies salua
re possit.ex cā ḡ q nō est nō possumus arguē nisi suppo
nēdo eā eē.finis ḡ iponit necītatē his q sunt ad finē:ꝛ
possumͦ ex fine de necītate arguē ex suppōne:tn̄ suppo
nēdo finē eē:ul' debē eē.sz efficiēs pexistit suo effectui.
vn̄ si sit tale efficiēs ꝙ de necītate iferat effectū eē:po
terimͦ ex efficiēte arguē necītatē effectͦ: nec oportebit
hiͦ demrōnē eē ex suppōne:qz nō oz supponē eē qͦ est
ut magis ḡ appeāt singula:ꝛ ut magis appeat vnaqͣqz
demrō quō sit necīa:ꝛ quō vnaqͣqz cā iferat ex necīta
te oz termios cōmutare ꝛ accipe efficiētē tāqͣz mediū:
p qͦ mediū ɔcludit : ꝛ finē tāqͣz aliqd de alio ɔclusuz.

¶ Contigit āt vnū ꝛ idē ꝛ qd est ꝛ pp
qd est ex necītate: ut p lucerne per
se lumē.Et nāqͣz ex necītate disgre
dit qͦ in pua pnbilius p maiores poros si
qdē ignis sit trāsgrediēdo ꝛ pp aliqd ut nō
offēdamur.itaqͣz ꝛ si eē ɔtigit ꝛ fieri ɔtigit
¶ Postqͣz phs oñdit quō ɔtigit demrāre p qͦlibz genͦ
cāe:qz sz aliū ꝛ aliū moduz cāndi.ul' qz sz aliͦd ꝛ aliͦd
genͦ cātoꝝ oz alr ꝛ alr demrāre.iō ut cōplete det artē
demrāndi. In pte ista determiat de uariis modis cāndi:
ul' de uariis gn̄ibͦ cātoꝝ uarietas modoꝝ cāndi:ul' ua
rietas cātoꝝ ex hͦ accipit:qz cāta nō eodē modo refe
runt in suas cās.possumͦ āt qͣtū ad pn̄s spectat dare
triplicē diūā: put cāta diūsimode referūt in suas cās.
est āt vna diūa sm pl'alitatē ꝛ paucitatē:qz aliq̄ sūt ap
ta nata demrāri p cās mltas.aliq̄ nō.2ͣ diūa est penes
filtatē ꝛ nō filtatē.ul' penes ɔtinuationē:ul' discōtinu
ationē.nā aliq̄ sūt fil':ꝛ ɔtinuant cū suis cāis . aliq̄ nō
sūt fil' cū suis cāis:sz discōtinuant ab ipsis.3ͣ diūa ē pe
nes eē semp ꝛ frequēter.nā aliq̄ cāe sp iferūt effectͦ su
os:ita ꝙ ipoīe est eē cāz ꝛ nō eē effectū.aliq̄ aūt nō spē
sed frequenter.Tris ḡ fac.pͦ agit de diūsitate cātoꝝ.

ul' de diūsitate modoꝝ cāndi ꝓut aliq̄ cāta dīnt ab aliis: qz sūt apta nata referri ꝑ pl'es cās. 2° agit de hi° diūsitate ꝓut aliq̄ cāta dīnt ab aliis: qz sūt sil' cū suis cāis. illa vo nō sil'. 3° agit de hi° diūsitate ꝓut aliq̄ cāta sp̄ īsequunt a suis cāis. aliq̄ aūt nō sp̄ sz frequēter. 2ª ibi. Ea dē cā est. 3ª ibi. Sūt aūt q̄dā q̄ sūt ul't sp̄. Circa p̄m duo fac. qz p̄° ondit quō idē hz demr̄ari ꝑ pl'es cās. 2° ondit quō ꝯtigit demr̄are nō ꝑ pl'es cās. ibi. Sz i his q̄ sūt. Circa p̄m duo fac. qz p̄° fac qd̄ dem̄ est. 2° ondit quō l'vitatē hz i his q̄ sūt a nā. 2ª ibi. Pluria aūt. Circa p̄m duo fac: sz qz duo exēpla adduc ad ꝓpositū. ibi. Sicū tonat. Dicit ḡ qz. ꝯtigit aūt vnū z idē. hic s. pl'es cās. z qd est z pp qd z ex necitate. vz ḡ qz tñsl latio nr̄a enūer tres cās. z vz text° sonare qz vnū z idē hēat pl'es cās ꝑ q̄s pōt demr̄ate qz hz z qd est. i. cāz formalē. z pp qd est. i. finalē. z ex necitate. i. mālē. alia tñ trāslatio vz sonare de duab' tm̄ cāis. vn̄ ibi dz qz ꝯtigit idē z gr̄a alicui° eē z ex necitate. q̄si diceret qz vnum z idē hz duas cās ꝑ q̄s pōt demr̄are qz hēt gr̄a alicui°. i. finalē. z ex necitate. i. mālē. z s̄bdit. ponēs exēplū ꝯ. ut lumē ꝑ pellez lanterne. z nāqz ex necitate disgredit. s. lumē. qd̄ est ꝑtibili° in ꝑua ꝑ maiores poros. logt eni fm opiones q̄rūdā dicētiū qz lumē est qdā defluxus ꝑuoꝝ corpoꝝ a corpe luioso. ill' aūt sic opinātes reddebāt hāc cām q̄re lumē tñsit ꝑ pellē dicētes qz lumē est ꝑtibili° in miores ꝑtes z pellis hēt āpliores poros ul' āpliora foramia q̄z sint ꝑtes ille corpec defluentes a corpe luioso. z magnū foramē nō pōt resistē ꝑuo corpi qn egrediat ꝑ ipz. iō dicebāt: qz lumen qd̄ est ꝑtibili° in ꝑua de necitate disgredit uel egredit per poros pellis q̄ sunt maiores de qua pelle tecta siue circūdata est lanterna siue lucerna. z s̄bdit. si ignis qdē fit in disgrediēdo. i. si isto mō fit ignis. i. lumē ut hz alia trāslatio i disgrediēdo ul' in egrediēdo. ut qz fit lumen egressus q̄rūdā ꝑuoꝝ corpoꝝ a corpe luioso. z s̄bdit. z pp aliqd. q. d. qz ipsi° illuiatiōis nō solū possum° assigre cāz mālē ut qd̄ iō fiat illuiatio ꝑ pellē lucerne. qz sunt miora corpa in q̄ ꝯsistit lumē q̄z pori pellis: sz ēt ꝯtigit cāz hui° assigre pp aliqd: ut iō ponit lumē i lucerna ut nō offēdam°. s. sup. ad lapidē pedē ul' m. iō eni ponit lumē i lucerna. ut vidētes disponē dom° nō ipiguam° caput ul' pedez ul' aliqd̄ aliō mēbꝝ ad aliqd vn̄ possum° offēdi. z s̄bdit. itaqz si eē ꝯtigit. z fieri ꝯtigit. q. d. qz i talib° sic possum° arguē q̄ztū ad eē si ꝯtigit h eē. ut si ꝯtigit eē cāz ꝯtigit eē effectū. ita possum° ēt arguē q̄ztum ad fieri. ut si ꝯtingit fieri cām. ꝯtigit fieri effectuz.

℃ Nōn^m āt qz si uolum° dicē qz illuiatiōis ꝑ pellē lucerne sint tres cāe. vz mālis: foralis: z finalis. tūc exponem° sic lr̄az qz lumē ꝑ pellē lucerne de necitate egredit ꝑ maiores poros qz lumē ē ꝑtibili° i miora q̄ztū ad cāz mālē. nā mā ē illa cui iponit necitas. z qz s̄bdit. si qdē ignis. i. lumē fit in disgrediēdo ul' in egrediēdo. assigt cāz illuiatiōis ex ꝑte forme siue ex ꝑte ipsi° qd̄ qd est. ꝯtiuabit ḡ sic lr̄a qz illuiatiōis nō solū assignāda est cā ex necitate. i. mālis si fit lumē in egrediēdo ul' in disgrediēdo. i. in se diffūdēdo z mltiplicādo se ꝑ totuz. si h est assignabit sup. cā ex ꝑte forme. z si est illuiatio pp aliqd. ut. s. nō offēdam° assigbit sup. hui° eiusdē ex ꝑte finis. si vo nō tāgunt i lr̄a nisi due cāe. ut vz sonate alia trāslatio. tunc h qd̄ dz si ignis. i. si lumen fit in disgrediēdo nō erit assigtio noue cāe: sz erit expōsitio dicti ut in expōne text° dicebat. ℃ Dubitaret forte aliqs. utꝝ assigre cāz illuiatiōis dom° per disionē luis trāseuntis ꝑ poros pellis sit assigre cāz mālē. ℃ Dz qz disio cōpetit rei ꝑ māz. vn̄ z ꝑtes q̄titatis in q̄s fit disio ad māz ꝑtinet. z ꝑtes māles dn̄r: ut pz ex. 7. meta. si ḡ va eēt pō dicētiuz qz lumē eēt defluxus q̄rūdā ꝑuoꝝ ul' q̄rūdā ꝑtiuoꝝ corpoꝝ a corpe luioso. z qz illa corpa eēnt ita ꝑua q̄z eēnt mlto miora q̄z sint pori pellis. tūc illuiatio dom° ꝑ pellē ꝯtigerēt ex q̄dā necitate māe ut qz lumē hz eē in tali mā. z in tali corpe. qd̄ est disibile in ꝑtes tā ꝑuas. iō nō pōt retineri a pelle lucerne: sed necē est lumē egredi ꝑ hi° pellē cū ꝑtes luis sint multo miores q̄z pori pellis. si ḡ va esset hec pō eēt hec demr̄o ꝑ cāz mālē. est tñ h° pō fl'a. qz ut ꝓbat i. 2. de aīa. lumē nec est corp° nec defluxꝰ corpis. ita qz ꝑtes aliq̄ corpee defluāt a corpe luioso ꝑ q̄s fiat illuiatio. nā cū lumē se diffūdat ul' ꝑ totū diaphanū si lumē eēt hi° corp°: uel opteret totū aerē illuiatū cedē: qd̄ nll's sane mentis diceret. ul' opteret duo corpa eē in eodē loco. qd̄ est icōueniēs. ℃ Ulteri° forte dubitaret aliqs. utꝝ arguē illuiationē dom° ꝑ pellē lucerne ꝑ disgressionē siue ꝑ diffusionē luis sit arguē ꝑ cāz foralē. ℃ Dz qz ut pateat veritas q̄siti. vidēdū est quō mltiplicat se ignis ꝑ pellez. pp qd̄ sciēdū qz ignis siue lumē igneū se mltiplicat ꝑ pellē dupl'r. p̄° pp poros pellis. nā ubi sūt pili i pelle. z euulsis pilis remanēt ibi pori. z foramia ꝑ q̄ se multiplicat lumē: nō qz lumē sit corp°. z qz idigeat talib° foramib° ꝑ q̄ exeat. sz qz ꝑ poros illos igredit aer ꝑ quē aerez lumen facili' se mltiplicat. Rursus lumen se multiplicat ꝑ pellez etiā ubi nō sūt pori. nā pellis aliqd ꝑticipat de diaphanitate. h est aūt de rōne luis qz se mltiplicet per diaphanū. vn̄ mltiplicat se ꝑ vitrū z cristalluz. dato qz nll'i pori ibi sint. verūtñ nō ita facili' se multiplicat lumen ꝑ ꝑtes pellis nō porosas sic ꝑ ꝑtes porosas. qz z si pellis aliqd ꝑticipat de diaphanitate. nō tñ est ita diaphana sic aer. iō ꝑ ꝑtes porosas ꝑ q̄s igredit aer est facilior multiplicatio luminis. lumen ḡ egredit ul' disgredit z se diffūdit ꝑ totā pellē. assigre aūt hui° cām illuiationis ꝑ pellē est assigre cāz foralē. qz sic res dicit ꝑ māz ita se mltiplicat z ḡnat silitudinē suā in alio ꝑ formaz ex necitate ḡ mae egredit lumē ꝑ poros. si lumē sit defluxus ꝑuoꝝ corpoꝝ. z si ignis. i. si lumē igneuz sit in disgrediēdo. i. in se mltiplicādo per totū sic sup. sic assigre cāz illuiatiōis est assigre eā ex ꝑte forē. ℃ Ulteri° pp ea q̄ dicta sūt supi° cū dem̄ sit h idē posse demr̄ari ꝑ pl'es cās q̄ram° hic de diffonib° datis per uarias cās. utꝝ vna diffō possit ꝯcludi ꝑ aliā de diffinito. z vz qz sic. nā sic ꝯcludit accēsus sanguis circa cor de irato pp appetitū doloris in ꝯrio. qz hec diffō est pp qd ill'. ita poterim° ꝯcludē de serra qz sit ferrea z dētata ex eo qz est istrm ad secādū dura. nā h est pp illō ill'. iō enī eligit mā ferrea. z illa fit dentata ut possit secare dura. ḡ hec diffō. vz istrm ferreū z dētatū ꝯcludet de serra ꝑ diffōnē hāc. qz est istrm ad secādū dura. ℃ In ꝯriuz est. qz si hoc possit fieri tūc diffinitio subiecti esset mediū in demonstratione ut diffinitio serre est mediuz ad ꝓbandū aliā diffinitionē de serra. ℃ Dicendū qz poterit ꝑ diffōnez datā ꝑ finē ꝯcludi diffō data per māz nec tñ pp h sequit qz diffō s̄bti sit mediū i demr̄one potissima. nā h° s̄bz cui° po° est diffō. ul' est s̄ba ul' nō. qz si est s̄ba cū s̄ba nō hēat diffōnē ꝑ additamēta nō diffinitur s̄ba nisi per ꝓpa ꝑn° exꝑmentia ꝓpaz eēntiaz. z qz vni° rei vnica est eēntia nō erit vnius s̄be nisi vnica va diffō. pp qd̄ in talib° nō hz locū qd̄ q̄rit. In artificialib° aūt ut in serra qz foꝛe artificialiū sūt accn̄tia ut vult ꝯ^mt. p̄° phicoꝝ. z in ꝑ se passionibus. ut in ira. qz passiōes sūt accn̄tia: vident hic locū h° q̄ōnes. ℃ Propter qd̄ sciendū qz oēs tales diffōnes si reducim° eas ad s̄baz ad quā debēt reduci: qz oēs ꝑ se passiōes z oia ꝑ se accn̄tia debēt reduci ad s̄baz a q̄ fluūt: appebit qz diffō diffinitū ꝯcludēs nō est aliō q̄z passio passionez ꝓbās: ut appet in exēplis ꝑallatis. ira enī h mō sit qz hō appetit dolorē in suo adūsario. z vult suū adūsariū cōtristari. ℃ Ex isto āt uehemēti appetitu icipit euaporare fel. felle āt euaporāte accēdit sanguis circa cor q̄ accēso hō irascit pp qd̄ ira vz eē passio fellis. qz non ex q̄libet accēsu sāguis ḡnat: sz ex accēsu sāguis ex euapo-

ratiōe fellica. ĝ iste passiōes se hñt p ordinē q̄ nimis itense appetat dolorem ɔ̄ry. q̄ eius potest fel. q̄ accēdat sāguis: τ gn̄et ira. cuz ĝ diffōnes ire nō dicāt nisi istas passiōes arguē diffōnē p diffōnē est arguē passionē per passionem. q̄ si dicatur q̄ ista ꝓbant de ipa ira. ut probat q̄ ira sit accēsus sāguis ex uaporatiōe fellis. q̄ est appetit⁹ doloris. dicem⁹ q̄ ira nō est ista formalr ſʒ cāir. cāt eni ira ex istis. ꝓbare ĝ q̄ ira sit h̄ q̄ est h̄. ut q̄ ira est accēsus sāguis. q̄ est appetit⁹ doloris est ꝓbat e q̄ ira cātur ex hac passiōe ut ex accēsu sāguis. q̄ accēsus sāguis cātur ex alia passiōe. ut ex appetitu doloris. tota ĝ hᶜ demrō fūdat i ordie ipaꝝ passionū qd̄ usqʒ nūc clamauim⁹ uez eē. vʒ q̄ ex ordie passionū sumēda est ois demrō potissima. diffō ĝ iplicās passionē dicentē ꝓp qd alteri⁹ passiōis erit potissimū mediū ad demrandū illā alterā passionē: τ qd̄ dixim⁹ de passiōib⁹: ut de ira vitatē hʒ de artificialib⁹ organis ut de serra. naʒ q̄ ferro cōpetit hᶜ passio q̄ sit duꝝ. τ q̄ possit dentari ex hac passiōe seqt alia. vʒ q̄ possit dura secare. τ q̄ diffō serre fūdat sup his passiōib⁹. ꝓbare sic diffōnē p diffōnē est ꝓbare la passiōe p la passiōe. ⸿ Adūtendū tñ q̄ in talib⁹ est ordo passionū ɔ̄ry q̄ ſm eē nāe τ ſm itētionē artis. nā ſm eē nāe ꝑus itelligit q̄ ferruʒ debeat eē duꝝ. τ q̄ possit dētari. τ postea ex h̄ itelligit q̄ possit dura secare. sed ſm itētionē artis est eɔ̄rio. nā ars ꝑus itēdit secationē duroꝝ. τ ex h̄ eligit māʒ durā τ poteʒ dētari. si ĝ ex secatiōe duroꝝ arguat durities māe erit demrātio a ꝑori ſm itētionē artis. si aūt eɔ̄ erit demrātio a ꝑori ſm esse nature. ⸿ Deinde cum dicit.

⸿ Sic si tonat extīcto igne. neceē est ɜiɜre τ sonare. τ sic ē queadmōʒ pythagorici dn̄t minaꝝ cā his q̄ sūt i tartaro: q̄tenus timeāt.

⸿ Ponit aliō exēplū i q̄ ɔtigit arguē p plēs cās. d. [sic si tonat extīcto igne: neceē est ɜiɜire τ sonare.] i. τ facē sonū ad modū ignis extīcti. est eni h̄ nomē ɜiɜire fictitiū. sicē eni cāpana: q̄ fac tintin: uocata est tintinabulū: sic τ ferrū ignitū q̄n mittit i aq̄. q̄ fac ɜiɜi son⁹ ille est uocat⁹ ɜiɜire. si ĝ tonitruū ē son⁹ fact⁹ ad mo^m ignis extīcti i aq̄. τ si h̄ mō sit tonitruū ex extīctiōe ignis arguē tonitruū eē tale qd: est arguē ex necītate māe. τ sbdit [τ sic ē [su. tonitruū [queadmo^m pythagorici dixerūt minaꝝ cā his q̄ sūt i tartaro.] i. i iferno su. poterim⁹ arguē tonitruū eē ex cā finali. si ĝ arguam⁹ tonitruuʒ ex extīctiōe ign̄ s erit demrō ex necītate māe. si [ut timeāt] illi q̄ sūt i tartaro erit ex cā finali. ⸿ Notādū aūt q̄ nō curat phs de exēplo. nā falsū est q̄ tonitruū fiat h̄ mō ex extīctiōe ignis. τ falsū ē q̄ tonitruū ordinet ad hūc finē ad iferēdū minas. τ ut timeāt illi q̄ sūt i iferno. ut pythagoras sōniabat. añ eni tpa phi vitatē quā tenet fides catholica de descēsu malaꝝ aiaruʒ ad tartaꝝ siue ad ifernū: poete q̄si p q̄dā sōnia enarrabāt. Pythagoras ĝ uolēs assigāre cāʒ finalē tonitrui dixit deos ordiasse tōitrua: ut tierēt existētes i tartaro. D. c. d.

⸿ Plurima aūt τ hi⁹ sunt τ marie in his que nāe ɔsistūt: τ stātib⁹ hoc q̄ ꝑꝑ hoc nā fecit. illa vō ex necītate. Necītas aūt duplex est. hec eni ſʒ nām τ motū: sicut lapis ex necītate τ sursuʒ τ deorsuʒ fert: sed nō propter eādem necessitatem.

⸿ Ondit quō talia vitatē hñt in his q̄ sūt a nā. Dic ĝ q̄ [pluria āt sūt h⁹ in q̄b⁹.] s. possum⁹ arguē ex fine τ ex necītate. τ sbdit q̄ [τ h̄ marie] possum⁹ [i his q̄ sbsistūt nā. τ i ɔstātib⁹.] i. i his q̄ ɔstāt. ul' i his q̄ sūt ɔstructa ſʒ nām. τ sbdit q̄ [hec qdē.] s. q̄dā res [nā fecē ꝑꝑ h̄.] s. ꝑꝑ finē [illa vō ex necītate.] τ sbdit q̄ est dupx necītas. nālis. τ violēta. vn̄ ait q̄ [necītas āt est dupx hec qdē ſʒ nāʒ τ motū] ſʒ motū ul' ſʒ ipulsionē. τ ponit exēplū. d. [sic lapis ex necītate τ sursū τ deorsum fert. ſʒ nō ꝑꝑ eādē necītatē.] nā necītate nāli fert deorsū. necītate āt ſʒ motū ipulsiōis fert sursū. ⸿ Notā^m aūt q̄ nālia τ sbstāt τ ɔstāt: ſʒ sbstāt rōne māe. Nā mā toti⁹ nāe ē fūdamētū. ɔstāt āt τ existūt nālia rōne forē. i talib⁹ aūt nālib⁹ iueniunt aliq̄ fcā ꝑꝑ finē. aliq̄ fcā ꝑꝑ necītatē tā nālē q̄ violētā. nā ipē tes nāles sibupis violētiā iferūt. ut uet⁹ ĝ n āʒ aq̄ tac in aq̄ ꝓcellas p q̄s aq̄ sursū eleuat. ⸿ Notā^m ēt q̄ descēsū lapidis deorsum possum⁹ rducē ad necītatē nāe māe. ut ad eētū ꝑdn̄ans i lapide τ ad necītatē nāe forē q̄ nō uocat necītas simplr. q̄ sp est ꝑꝑ aliquē finē: ut si reducim⁹ ad necītatez nāe forē motū lapidis deorsū. h̄ erit ꝑꝑ aliquē finē. ut q̄ grauis meli⁹ saluant in loco deorsuʒ. illa aūt dn̄r ex necītate eē que nō sūt ꝑꝑ finē. ſʒ iō sunt q̄ sūt ex necītate māe: nō ꝑꝑ finē ɔiungūt. ⸿ Deinde cum dicit.

⸿ Sed in his que sūt ab itelligētia alia nequaq̄ʒ sūt ab eo qd̄ p se frustra ē: ut dom⁹ aut effigies neqʒ ex necītate sūt: ſʒ ꝑꝑ hoc.

⸿ Ondit q̄ nō possum⁹ arguē ex necītate in his que sūt sb arte. ita q̄ in his q̄ sunt sb arte arguem⁹ ex vna cā. ut ex fine. Circa qd̄ tria fac. q̄ ꝑ° ondit q̄ in aliq̄b⁹ artificialib⁹ nō solū nō possum⁹ arguē ex necītate: sed ēt nō possum⁹ arguē ex fortuna. 2° declat quō in artificialib⁹ possum⁹ arguē ex fortuna. 3° q̄ mētionē fecerat de nā arte τ fortūa. ondit quō fortūa dit a nā τ ab arte. 2ª ibi [Alia vō.] 3ª ibi [Quare finis.] Dicit ĝ q̄ [sed in his q̄ sūt ab itelligētia.] i. ab arte [alia] qdē sūt su. ꝑpter finē: ſʒ [nequaq̄ʒ] su. [sunt ab eo qd̄ est p se frustra.] i. a casu [ut dom⁹ aut effigies.] i. statua [neqʒ ex necītate] su. sunt talia artificiata [ſʒ ꝑꝑ h̄.] i. ꝑꝑ finē. talia ĝ demrant p vnā cām ut p finalē. ⸿ Dubitaret forte aliq̄s. utꝝ artificialia sint ex necītate. τ vi q̄ sic. q̄ cum duplex sit necītas efficiētis τ māe. vi q̄ utraqʒ necītas sit in his q̄ sunt ab arte. efficiētis qdē necītas ibi est. q̄ sicē nālia sibi violētiā iferūt ita τ p artem pōt violētiā iferri. ut ex necītate violētie lapis ipulsus uadit sursuʒ: cū h̄ possit fieri p artē: poterim⁹ in artificialib⁹ arguē ex necītate violētie. ſʒ dices q̄ hᶜ necītas ab arte nō erit simplr necītas. q̄ erit ꝑꝑ aliquez finez: sed ꝓbabim⁹ q̄ etiā necītas sine ordie ad finez sit in artificialib⁹. nā faciēs sagittā ex ligno nodoso. vʒ q̄ ꝑꝑ nodos aliq̄ obligtas erit in sagitta. τ illa nō erit ꝑꝑ finez: ſʒ ex necītate māe. si enim debeat fieri sagitta ex ligno nodoso ꝑꝑ necītatem māe neceē erit eā esse obliquam. ⸿ Dōʒ q̄ cū potētie rōnales sint ad opposita eo q̄ tales po^e pñt agē τ nō agē. ut pʒ ex. 9. meta. necītas efficientis in artificialib⁹ esse nō pōt nisi ex suppōne. ut si hoc fiat h̄ erit. ut si ipellat lapis sursuʒ p artem necesse erit ipm ascēdē: sed ei⁹ ipulsus nō erit necīus: q̄ i ptāte artificis est ipellē ul' nō ipellē. in nālib⁹ aūt que non hñt dn̄iuʒ sui act⁹ potetit talis necītas repiri. Rursuʒ nec in hi⁹ artificialib⁹ est necītas māe. nā necītas māe ꝑsupponit necītatez ex pte efficientis. q̄ si in ptāte efficientis esset eligē sibi māʒ: uel si in ptāte eius eēt agē uel nō agē ex mā electa. istud nō esset simplr loquendo ex necessitate māe: sed totum dependeret ex libera uoluntate efficientis. ⸿ Deinde cum dicit.

⸿ Alia vō sūt a fortuna ut sanitas τ salus. Maxime aūt in q̄bucūqʒ ɔtīgit: τ sic τ aliter cum non a fortuna generatio fit.

⸿ Ondit quō circa artificialia accidit fortūa τ casus. d. q̄ [alia vō sūt a fortuna ut sanitas.] i. ifirmu q̄ pōt eē ab arte τ a fortūa. utputa si aliq̄s nō istruct⁹ p artē nec credēs ex h̄ sanari comedit cibū p quē sanat [τ salus] sup. alicui⁹. pōt eē a fortuna τ ab arte. utputa. si aliq̄s

exiens in domo ruinosa si videat per artem domum illam debere cadere: et ideo exeat: per artem saluatus est. si aut casu accidat eum exire: et post eius exitum domus cadat saluatus est a fortuna. et subdit. igitur habet contingere maxime fortuna. dicens quod [maxime aut] supple habet esse fortuna [in quibuscumque contingit sic et aliter. ut non a fortuna [eorum] generatio fit.] ¶ Notandum aut quod non poterit esse fortuna et casus nisi in his que agunt propter finem. nam fortuna et casus est aliquid preter intentionem agentis. sed preter intentionem finis quando accidit eis aliquid preter intentionem dicitur illud a fortuna et a casu. fortuna ergo et casus contingit in agentibus ex intentione finis contingentibus aliter se habere. maxime aut fortuna et casus contingit in agentibus ex intentione finis sic habere esse in his quorum quantum est de se generatio non est a fortuna et a casu: sed est ab arte uel a natura. prout vero habere esse in contingentibus aliter se habere maxime habent esse in his que sunt sic et aliter. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quare finis bonus propter aliquid fit: et aut a natura fit: aut ab arte: a fortuna autem fit nihil propter aliquid.

¶ Concludit ex dictis differentiam fortune a natura et arte. Nam cum dictum sit quod generatio eorum que sunt propter finem secundum quod huius non fit a fortuna. consequens est quod distat fortuna a natura et ab arte. quia natura et ars agunt propter finem. ideo ait [quare finis bonus propter quod aliquid.] i. cuius ratione aliquid [aut natura aut arte fit.] i. talis bonus finis propter aliquid [a fortuna aut nihil fit propter aliquid.] i. propter finem. quia quodlibet tale est preter intentionem. ¶ Tunc sequitur illa pars.

¶ Eadem aut causa est in his que fiunt: et factis: et futuris: que uere est his que sunt: media enim causa est in his que sunt. que est ipsis aut que fiunt: que fit factis que facta est. futuris que futura est.

¶ In qua postquam philosophus ostendit quomodo contingit demonstrare aliquid ex prioribus causis. et quomodo non. quia in his que sunt a natura possumus demonstrare ex necessitate et ex fine. in his aut que sunt ab intelligentia possumus demonstrare ex fine: sed non ex necessitate. declarat quomodo contingit diuersimode demonstrare in his que sunt simul cum suis causis et in his que non sunt simul. duo ergo facit. quia primo declarat quomodo contingit demonstrare in his que sunt simul. secundo in his que non sunt simul. ibi [in his que non simul.] ¶ Propter primum sciendum quod in his que sunt simul cum suis causis eadem ratio est. et idem modus demonstrandi quantum ad esse et fieri et factum esse et futura esse. in talibus enim si est causa est effectus. si fit causa fit effectus. si facta factus. si futura futurus. tria ergo facit. quia primo premittit hanc veritatem. secundo declarat eam per exempla. tertio epilogat circa determinata. secundo ibi [Ut propter quod.] tertio ibi [Sic quidem causa.] Dicit ergo quod [eadem aut est causa.] i. eadem ratio et idem modus demonstrandi [est] supple quantum ad ea que sunt simul cum suis causis [in his que fiunt factis et futuris que uere est in his que sunt.] quasi dicat quod sicut in talibus uere possumus arguere in his que sunt: ut si est causa est effectus. ita possumus arguere in fieri factis et futuris. et subdit quod [media aut causa in his que sunt est causa que est. in his que fiunt est causa que fit. in factis facta. futuris uel in futuris futura. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut propter quod factus est defectus propter id quod in medio facta est terra. fit aut propter id quod fit. Erit aut propter id quod erit in medio. et est aut propter id quod est simuliter.

¶ Quod dixerat declarat per exempla. Ponit aut duo exempla. scilicet de eclipsi et de cristallo. nam defectus siue eclipsis simul est cum sua causa. ut cum interpositione terre. et cristallus simul cum sua causa: ut cum aqua condensata. secundum exemplum incipit ibi [Quid est cristallus] Dicit ergo [Ut propter quod factus est defectus propter id quod in medio facta est terra. fit aut propter id quod fit] supple terra in medio [erit aut.] scilicet in futuro [propter id quod in medio erit] supple terra in futuro [est aut.] scilicet defectus [propter id quod est] supple terra in medio. ergo quantum ad esse in presenti quantum ad fieri et factum esse et futura esse est eadem causa. i. eadem ratio. et idem modus arguendi in talibus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quid est cristallus. accipiatur igitur quoniam aqua densata est. sit aqua in quo. c. densata in quo. a. causa media in quo. b. defectus caloris penitus. est igitur in. c. quidem. b. in hoc aut densatum esse quidem est in quo. a. fit aut cristallus cum fiat. b. factus est aut facto. erit autem futuro.

¶ Ponit secundum exemplum. dicens [Quid est cristallus. accipiatur quoniam est aqua densata] supple propter defectum caloris. et subdit [sit aqua c.] i. minor extremitas [densatum in quo. a.] i. maior extremitas [causa media in quo. b. defectus caloris penitus] quasi diceret quod. b. quod ponitur esse causa media importet defectum caloris penitus. et subdit quod [est igitur in. c. quidem. b.] hec est minor quod aqua habet defectum caloris [in hoc aut in. b. densatum esse quod est in quo. a.] hec est maior quod densatum penitus habet caloris defectum. posset aut sic formari sillogismus. omne. b. est. a. i. omne habens caloris defectum est densatum. omne. c. est. b. i. omnis aqua de qua fit cristallus habet penitus defectum caloris. ergo omnis talis aqua est quidem densatum. erit ergo cristallus aqua densata propter defectum caloris. et quia tale causatum est simul cum causa sua. possumus in talibus arguere et esse fieri et facta esse ut si est cristallus est talis causa. si fit cristallus fit talis causa. si erit erit. ideo ait quod [fit cristallus cum fiat. b.] i. cum fiat talis causa [factus aut est] supple cristallus [facto] supple. b. [erit autem in futuro.] scilicet cristallus cum futuro supple. b. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sic quidem causa et cuius est causa simul fiunt cum fiant: et sunt cum sunt: et in eo quod est factum et futuro similiter.

¶ Epilogat circa determinata. dicens quod [sic quidem] habent in his que sunt simul cum suis causis [causa et cuius est causa simul fiunt cum fiant.] i. simul fiunt causata cum fiunt cause [et sunt cum sunt.] i. simul sunt causata cum sunt cause [et in eo quod factum est et in eo quod futurum similiter] est. quia cum factis causis simul sunt facta causata. cum futuris causis simul futura causata. ¶ Tunc sequitur illa pars.

¶ In his aut que non simul sunt numquid sunt in continuo tempore: sicut nobis videtur alias aliorum causas esse facti esse alterum facta et futuri futura: et eius aut quod fit aliquid antea factum est.

¶ In qua ostendit quomodo contingat demonstrare in his que non sunt simul cum causis suis. Circa quod duo facit. quia primo docet demonstrare in talibus causis et causatis. prout procedunt secundum rectum. secundo docet hoc prout procedunt secundum circulum ibi. [Quoniam aut videmus in his que sunt circulo.] Circa primum duo facit. quia primo circa huiusmodi causas et causata mouet quandam questionem et soluit. secundo ex solutione questionis data ostendit quomodo contingat circa talia demonstrare ibi [Est igitur a posteriori.] Dicit ergo. [In his aut que sunt simul numquam sunt in continuo tempore] ita quod non sit tempus medium inter causam et causatum [sicut nobis videtur aliorum alias causas esse] inter quas non cadit tempus medium inter causam et causatum. ut huius [facti] videtur [esse] causa [altera facta et futuri futura.] Et subdit quod [eius aut quod fit] supple quod non est simul cum sua causa aliquid antea factum quod supple non est simul tempore cum ipso facto. sed cadit tempus medium inter causam et causatum. ¶ Notandum aut questionem hanc esse. utrum in his que non sunt simul cum suis causis utrum cadat tempus medium inter ipsa et suas causas. Solutio aut huius questionis est quod hoc videmus in alijs causatis que sunt simul cum suis causis. et que habent alias causas quam causas distantes. in talibus enim non cadit tempus medium inter causam et causatum. sed facti de necessitate est causa facta et futuri de necessitate causa futura: sed in his que non sunt simul non est facti causa facta. et futuri causa futura: immo in talibus futuri est causa facta. in talibus ergo que non sunt simul eius quod fit causa est antea facta. ita quod id quod fit habet causam preteritam. et id quod futurum est habet causam presentem ut sanitas que non aggreditur in hoc

corpe hēt q̄ cā potionē que antea facta est: talia ḡ q̄ nō sūt sil' cū suis cātis. sic se hn̄t q̄ cadit tp̄s mediū iter ipsa z suas cās. ¶ Dubitaret forte aliqs. qz vr̄ hec qō nl'la eē. qz si nō sūt sil' cā z cātū eo ipso vr̄ q̄ cadat tp̄s mediū iter ipsa. ¶ Dōm q̄ aliud est eē sil' tū alr̄q. z aliud est cadē tp̄s mediū iter illa. Diceremus eni q̄ gn̄atū z corruptū nō sunt sil'. nā p̄us itelligit aer corrūpi. z postea itelligit ignis gn̄ari. z tn̄ iter aerē corruptū z ignē gn̄atū nullū ītercidit tp̄s mediū. alr̄ ḡ se hn̄t iterpō terre z eclipsis. z alr̄ icisio lapidū z factio muri. z alr̄ corruptū z gn̄atū. nā iterpō terre z eclipsis sunt sil'. ita q̄ qn̄ fit vnū fit aliō. qn̄ est futurū vnū est futurū aliō. sed icisio lapidū z factio muri. nec sūt sil' nec sūt in tpe ɔtinuo: ita q̄ qn̄ fit vnū nō fit aliud: sz muri q̄ fit cā est icisio lapidū q̄ antea facta fuit. corruptū aūt z gn̄atū lz nō sint simplr̄ sil': sūt tn̄ i tpe ɔtinuo ita q̄ nullū cadit mediū tp̄s iter corruptū z gn̄atū. Innuit ḡ hic p̄hus q̄ q̄ nō sūt sil' tū suis cātis ēt nō pn̄t eē i tpe ɔtinuo cū ipsis: sz quō seqr̄ hec ɔn̄a in sequēti lectione dicet. Ad p̄ns aūt scire sufficiat q̄ q̄ nō sūt sil' cū suis cātis nō sūt i tpe ɔtinuo tū ipsis. qz si eēnt i tpe ɔtinuo tū ipsis: tc̄ eēnt alia cāta q̄ ponant esse. z alie cāe q̄ ponant esse. tūc eni futurū eēt cā futura z facti facta. z cū q̄ fit cā q̄ fit. nō aūt eēt eius qō fit eā que antea facta eēt. sicut est i causis z cātis: que nō sunt sil'. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Est igit a posterius facto sillius: pn̄cipiū igitur z hoꝝ est que facta sūt. Vn̄ in his que fiūt: silr̄ est: a p̄ori aūt nō est: ut qm̄ hoc est factum: quoniam hoc factum posterius est z in futuro similiter est.**

¶ Ex soløne qōnis adducte ꝓcedit ad soluēdū qōnē pn̄cipalr̄ itētā. Circa qō duo fac. qz p̄us qōnē soluit. 2° soløne datā declarat z manifestat. ibi. [Neqz eni aut finiti.] Cōtinuet aūt sic. dcm̄ ē q̄ i his q̄ nō sūt sil' eius qō fit cā ē qō antea factū ē. ita q̄ i talib' cadit tp̄s mediū inter cām z cātū. z qz ita ē [igit sills ē.] i. est arguē sillistice [a posteriori fcō] sup. i talib' cāis z cātis. z sbdit q̄ [pn̄cipiū igit z hoꝝ ē q̄ fcā sūt.] q.d. q̄ pn̄m sillisticū ad sillandū i talib' q̄ facta sūt sup. posterius. [vn̄ z i his q̄ fiūt silr̄ ē] q̄ pn̄m sillisticū i talib' est ab his q̄ fiunt posterius [A p̄ori aūt nō est.] i. nō ɔtīgit sillare. sed a posteriori. ut sup. possumus sillare. ut [qm̄ fcm̄ est h̄ p̄us. qz fcm̄ est posterius. z i futuris silr̄.] possumus eni arguē q̄ h̄ fit futurū p̄us si h̄ fit futurū posterius. ¶ Notādū aūt q̄ i his q̄ nō sūt sil' z i factis z i his q̄ fiūt possumus arguē a posteriori nō a p̄ori. possumus aūt itelligē facta pmanētia p ea q̄ fiūt successiua. utrobiqz eni i his q̄ nō sūt sil' possumus arguē a posteriori nō a p̄ori. ut i pmanētib'. vn̄ ualet a posteriori. si paries est: ḡ icisio lapidū fuit. uel si paries est factus icisio lapidū est antea facta. nō aūt ualeret argumētū ecōtrario z a p̄ori. sic ēt i his q̄ fiūt si aliqō mobile mouet p aliqō spatium ualebit argumētū a posteriori nō a p̄ori. ut si factus est motus in pte posteriori illius spatij factus est motus i pte p̄ori. nō aūt ualet ecōtrio. pn̄m ḡ sillandi i talib' ē a posteriori. ¶ Notādū ēt q̄ id qō dcm̄ est i factis vitat ē hēr i futuris. de q̄b' nihil adhuc iceptū ē. ut a futuro posteriori debemus arguē futurū p̄us. ut si futurus est paries bn̄ ualet q̄ futura est icisio lapidū. sed nō ualeret ecōuerso z i successiuis. ut si debeat moueri mobile p aliqō spatiū. z nōdū icepit motū. bn̄ ualet q̄ si futurus est. uel si erit motus i pte posteriori q̄ erit in pte p̄ori. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Neqz eni finiti aut ifiniti erit tpe: q̄re qm̄ hoc uerū est dicere factū eē. z posterius h̄ uerū est dicere qm̄ erit. In medio aūt semper dicere falsuz eēt altero iam facto. Eadem autem ratio est in futuro.**

¶ Declarat z manifestat soløne positam. hēbat aūt solødata duo mēbra. vz q̄ nō est i talib' arguē a p̄ori: z q̄ ē ibi arguē a posteriori. iō p̄° declarat q̄ nō fit i talib' arguē a p̄ori. 2° q̄ ē ibi arguē a posteriori. ibi [Speculādū igit.] Circa p̄m tria fac. sz q̄ triplr̄ pbat itētū. nā p̄° pbat h̄ ex pte factoꝝ. 2° ex pte modi faciēdi. 3° ex parte tp̄is factiōis. nā talib' fcm̄ nō hēt neciaꝝ ɔnexionē ad factū. Rursus talia ex mō faciēdi ɔnexionē nō hn̄t. 3° tp̄s factiōis vnius ɔnexionē nō hēt ad tp̄s factiōis alterius. 2° ibi [Neqz qm̄.] 3° ibi [Amplius nec ifinitū.] Dicit ḡ q̄ [neqz eni aut finiti aut ifiniti erit tp̄is.] q.d. q̄ h° fcā nō hn̄t ɔnexionē ad iuicē. ita q̄ duratio media iter factū z factū nec erit tp̄is finiti. i. determinati. nec ifiniti. i. ideterminati: z sbdit [q̄re] sup. nec p tp̄s finitū nec p ifinitū erit. s. sic sillare [qm̄ uerū ē dicē factuz eē h̄ p̄us uerū ē dicē factū eē h̄ posterius] z sbdit q̄ [in medio eni tpe falsuz ē dicē] sup. q̄ h̄ fit. uel q̄ h̄ erit. q.d. q̄ nō possumus h̄ arguē a p̄ori. nō eni possumus dicē h̄ factū ē p̄us: ḡ i tali tpe: uel ḡ i aliq̄ tpe ideterminato qōcūqz fit illud. uerū erit dicē q̄ h̄ ē fcm̄ posterius. nā i tpe medio falsuz est dicē z q̄ illud fit. z ēt falsuz est dicē q̄ illud de necitate erit. pōt eni eē icisio lapidū de q̄b' nūq̄ fiet murus. vn̄ icisis lapidib' nec possumus dare tp̄s determinatū z dicē q̄ murus ex illis lapidib' erit tali die nec ēt tp̄s ideterminatū. ut q̄ erit aliq̄ die. qcūqz fit ille: qz poterit esse q̄ nunq̄ erit. vn̄ in medio tpe anteq̄ murus fiat falsum erit dicē q̄ murus factus fit. z etiā falsum est dicere q̄ necesse fit ip̄m murū in futurū aliquando factum esse. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Neqz eni qm̄ h̄ fcm̄ ē h̄ erit. Mediū eniz sil' genitū opz eē factoꝝ fcm̄: z futuroꝝ futurū. cū his q̄ fiūt fieri. cū his q̄ sūt eē: h̄ futurū eē z eē nō ɔtīgit eē simul genitum.**

¶ Probat h̄ idē ex mō fiēdi. nā qn̄ a p̄ori possumus arguē de necitate posterius tūc cā est sil' genita effectui. sz i talib' cāe sūt nō sil' genite cum suis effectib'. iō ait [Neqz qm̄ h̄ factū est] sup. p̄us [hoc erit.] i. possumus arguere q̄ h̄ erit fcm̄ posterius. z sbdit q̄ [mediū eni sil' genituz opz eē] sup. ubi possumus arguē z a p̄ori z a posteriori. z sbdit q̄ [factoꝝ factū.] q.d. q̄ i his i q̄b' possumus sic arguē factoꝝ opz eē mediū factū [z futuroꝝ futurū cū his q̄ fiūt fieri.] i. opz mediū fieri [tū his q̄ sūt esse:] sz futuroꝝ eē z eē nūc p̄ns nō ɔtīgit sil' genitū.] q.d. q̄ eē futura z eē nūc p̄ntia nō ɔtīgit eē sil' genita. ¶ Notādū aūt q̄ arguē a p̄ori est duplr̄. uel sz nāz: uel sz tp̄s q̄ aūt hn̄t cām sil' genitā possumus arguē a p̄ori sm̄ nāz. que aūt nō hn̄t cām sil' genitā z nō possumus arguere a p̄ori sm̄ nām. nec ēt a p̄ori sm̄ tp̄s. ex ipso ḡ mō factionis eoꝝ que nō sunt sil' cū suis cāis sequit q̄ non possumus arguere a priori. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Amplius neqz ifinitū ɔtīgit eē mediū tp̄is neqz finitū: falsum eni erit dicē in medio.**

¶ Adducit 3° rōnē sūptā ex pte tp̄is factiōis. d. [amplius nec ifinitū ɔtīgit eē tp̄s mediū nec finitū] z subdit. q̄ [falsuz erit dicē in] tpe [medio] q̄ h̄ est. uel q̄ hoc futurū erit. nō eni possumus dicē. icisio lapidū est: ḡ paries erit. nec q̄tū ad tp̄s finitū. ut q̄ erit tali tpe: nec q̄tū ad ifinitū siue q̄tū ad ideterminatū ut q̄ aliq̄n erit. qz poterit ɔtīgē q̄ nunq̄ erit. pp icisionē eni lapidum nulla ex h̄ habet necitas q̄ oporteat ex hoc aliq̄n parietē eē. ¶ Notādū aūt q̄ vr̄ hec rō eē eadē cū p̄ma. nā hec rō z p̄ma arguūt q̄ nō possumus i talib' arguē a priori. qz i medio tpe postq̄ fcm̄ ē p̄us erit falsuz dicē q̄ necē fit posterius factuz eē. uel q̄ necē fit ip̄m futurum eē: sed dif vna ab alia. qz vna referēda est ad ip̄a facta. alia ad

tpa factionū: siue ad ipsa fieri. nā factū posteri⁹ nō hēt neciā ɔ̃nam ad factū p̄us. poterit eni ɔtigē q̄ sit aliqd factū p̄us. ⁊ tñ nunq̄ erit factū posteri⁹. hec aūt 3ᵃ rō referēda est ad ipsa fieri. q2 sic factū posteri⁹ nō hēt neciam ɔ̃nam ad factū p̄us. ita nec fieri posteri⁹ ad fieri prius. ¶ Notādū ēt q̄ supponit hic p̄hus nō eē nisi duo gn̄a cātū. vz cās q̄ sūt sil'. ⁊ cās q̄ nō sūt sil'. sʒ cadit tp̄s mediū iter cām ⁊ cātū. 3ᵐ aūt gen⁹ cāṝū. vz q̄ cāe nō sūt sil' cū cātis. nec cadat tp̄s mediū iter cās ⁊ cāta. sed sint i ɔtinuo tp̄e utroq3 ⁊ vnū ɔtinuet ad aliḋ. tale aūt gen⁹ cāṝū sʒ suū modū loquēdi v: ipoīe eē. ¶ Nōnᵐ ēt q̄ ex h̄ appet quō i cāis q̄ nō sūt sil' nō possum⁹ arguere a p̄ori. nā ut dcm̄ ē iter talē cāʒ ⁊ cātū cadit tp̄s mediū. i medio aūt tp̄e nec uerū erit dīe q̄ cātū sit: nec uerū erit dicē q̄ de necītate erit. q2 nec fcm̄ posteri⁹ siue cātū posteri⁹ hēt neciā ɔ̃naʒ ad fcm̄ p̄us: ut inuehebat rō p̄ma. nec fieri posteri⁹ hēt neciā ɔ̃nam ad fieri p̄us: ut innuit hec 3ᵃ rō. nec ēt ip̄m mediū siue ipsa cā i talib⁹ ē sil' genita cū ipso cāto. q2 positū ē q̄ talia nō sūt sil'. non ḡ ex h̄ poterim⁹ arguē ex cā cātū. ut ex potiōe data q̄ est de necītate hēat eē sanitas. qḋ eēt arguē i gn̄e cāe efficientis. uel q̄ ex icisione lapidum de necītate sequat̃ factio muri. qḋ eēt arguē in gn̄e cāe mālis. ⁊ huic vitati innitebat̃ rō scḋa. In talib⁹ ergo nō ex p̄oribus cātis arguimus posteriora causata sed, ecōuerso.

¶ Speculādū igit̃ est qḋ est contingens: ut post id qḋ factū est sit fieri in rebus.

¶ Postq̄ p̄hs oñdit q̄ i cāis ⁊ cātis q̄ nō sūt sil' nō ɔtingit arguē a p̄ori. In p̄te ista ut dicebat̃ declarat q̄ i talib⁹ ɔtigit arguē a posteriori. Circa qḋ duo fac. q2 p̄° p̄mittit qdā neciā ad ꝑpositū. 2° exeq̄t̃ de itēto ibi ⌊De eo igit̃ qḋ quō.⌋ Circa p̄ᵐ duo fac sʒ q̄ duo neciā ad ꝑpositū p̄mittit. 2° ibi ⌊Aut manifestū.⌋ Dic ḡ ⌊Speculādū igit̃ qd ē ɔtigēs.⌋ i. q̄est cā ꝑ quā h̄ ɔtigat ⁊ h̄ eueniat ⌊ut fieri i reb⁹ sit post illud qḋ fcm̄ est.⌋ q.d. q̄ nulla cā ē ꝑꝑ quā h̄ ɔtigat uel h̄ eueniat de necītate q̄ fieri i reb⁹ hēat neciā ɔ̃tiā ad factū eē. uel q̄ fieri i reb⁹ necīo sit post factū eē. ¶ Dubitaret forte aliq̄s utrʒ fieri i reb⁹ necīo sit post fcm̄ eē. ¶ Dōm q̄ ut pareat vitas q̄siti p̄° declarabim⁹ rōnē dicti oñdētes quō dictuʒ p̄hi vitatē hēat. ¶ Propter qḋ sciēdū q̄ fieri in rebus mēsurat̃ tp̄e. fcm̄ aūt eē mēsurat̃ istāti. ꝑꝑ qḋ sic ē vnū istās iter tp̄a p̄us ⁊ tp̄s posteri⁹: ita ē vnū fcm̄ eē inter duo fieri. ut iter fieri p̄us ⁊ fieri posteri⁹. ē ḡ itētio p̄hi cū fieri p̄us termiatū ē ad fcm̄ eē q̄ post illḋ fcm̄ eē qḋ termiat fieri p̄us nō de necītate oporteat fieri eē aliqḋ fieri posteri⁹. q2 pōt i h̄° faciēdo cā sistē: ⁊ nō plus agē. ita q̄ post illud fcm̄ nullū sequat̃ fieri. iō ait q̄ speculadū sit qd sit ɔtigēs. i. q̄ sit cā ꝑꝑ quā h̄ de necītate ɔtingat q̄ fieri sit post fcm̄ eē. q.d. q̄ nulla ē cā q̄re pōt ɔtigere q̄ post fcm̄ eē nō sequat̃ fieri. Visa itētiōe p̄hi uolum⁹ assigñre rōnē dicti. dicem⁹ eniʒ q̄ aliḋ ē arguē gr̄a forme. ⁊ aliḋ ē arguē gr̄a māe. nā gr̄a māe pōt ɔtigē q̄ de necītate post factū eē sequat̃ fieri: sic videm⁹ in celo ubi post mutatū eē de necītate seq̄t moueri eo q̄ mot⁹ celi sit neciu⁹: sʒ gr̄a forme nō ualet qḋ post factū eē de necītate sequat̃ fieri uel post mutatū eē moueri. q2 si h̄ ualeret gr̄a forme i oib⁹ hēret vitatē. videm⁹ autē h̄ eē falsuʒ: q2 mobilia p̄nt ipediri. uel p̄nt nō moueri. si moueant̃ motu uolūtario. sic ēt ⁊ cāe agētes aliq̄ p̄nt ipediri. uel p̄nt nō agē si agāt p̄m impetuʒ uolūtatis. q2 sūt mobilia q̄ i q̄libet p̄te spatij p̄nt ipediri ut nō ulteri⁹ moueant̃ cuʒ h̄ ɔtigeret post illud mutatū eē nō seq̄ret̃ moueri: sic ēt eē hēt nō solū i motu: sʒ ēt i factione reṝ siue sint cāe nāles siue uolūtarie. ut si ignis calefaciat q̄diu cōtinue calefacit semp post calefactum esse hēt eē calefieri. sʒ q2 pōt ipediri ne ulteri⁹ calefaciat. tc̄ post calefactū nō seq̄ret̃ calefieri. q2 posituʒ ē q̄ nō ulteri⁹ calefaciat. sic ēt ⁊ i cāis uolūtarijs eē hēt. q̄ eni icīdit lapides q̄diu ɔtinue icidit semp post icisuʒ eē seq̄t̃ icīdi: ⁊ post factuʒ eē fieri. ⁊ q2 sʒ uolūtatē suā pōt desistē ne ulteri⁹ icīdat q̄n desistet tūc post icisuʒ eē nō seq̄ret̃ aliqḋ icīdi nisi iterū reicipet agē: qḋ nō ē neciū q̄ siat. pōt eni sic desistē ab icidēdo q̄ nō ulteri⁹ icīdat. nulla ḡ ē cā ꝑꝑ quā h̄ necīo ɔtigat q̄ uīr reb⁹ post factū eē sit fieri. ut q̄ post motū eē sit moueri. uel post icisuʒ eē sit icīdi. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliq̄s ad qḋ deseruiat h̄ dcm̄ p̄ho. ¶ Dōm q̄ si neciū eēt q̄ post fcm̄ eē seq̄ret̃ fieri tūc i his q̄ nō sūt sil' possem⁹ optime arguē a p̄ori. vñ videm⁹ q̄ i motu celi ubi gr̄a māe post mutatuʒ eē de necītate seq̄t moueri optie possum⁹ arguē a p̄ori ut si huic p̄ti celi cōpetit nūc mutatū eē i oriēte h̄ñ ualet q̄ cōpetet ei mutatū eē in occidēte. nā si nō ualeret oporteret motū celi desistē ⁊ cessare. si ḡ ualēt hic modus arguēdi gr̄a forme sic̄ ualet gr̄a māe. q̄ de necītate post fcm̄ eē seq̄ret̃ fieri. ut q̄ nō possent cāe ipediri i suis actiōib⁹. nec poterāt cessare ab agēdo usq3 ad finalē ɔsumationē op̄is de necītate ualeret argᵐ a p̄ori. ut si data ē potio q̄ induceret̃ sanitas. ⁊ si icisi sūt lapides q̄ erit dom⁹. nā post icisuʒ eē lapidū siue post h̄ fcm̄ eē hac ypothesi stāte oporteret q̄ seq̄ret̃ aliqḋ fieri. utputa q̄ ponerent̃ illi lapides i fūdamēto ⁊ post h̄ fcm̄ eē qḋ fieri. utputa q̄ edificaret̃ sup lapidib⁹ illis. si ḡ semper post fcm̄ eē seq̄ret̃ fieri nō ɔtigēt desistē ab agēdo. qḋlibet ḡ op⁹ iceptū p̄ficeret̃. possum⁹ ḡ sʒ h̄ optie arguere q̄ si iceptū ē op⁹ q̄ ɔsumabit̃. ⁊ si ē fcʒ qḋ ē p̄us erit fcm̄ qḋ ē posteri⁹. Via ḡ ad oñdēdū q̄ i talib⁹ nō possum⁹ arguē a p̄ori ē hec quā p̄hs dedit. vz q̄ nō ē nec̄e q̄ uīr in reb⁹ post factū eē sequat̃ fieri. ¶ Deīde cū dicit.

¶ At manifestum est q̄ non cōtinuum cuʒ facto esse: quod fit. neq3 enim factū est cū post facto esse.

¶ Ponit 2ᵐ qḋ est neciū ad ꝑpositū. Circa qḋ tria fac. q2 p̄° facit qḋ dcm̄ est. 2° ꝓbat qḋ dixerat. 3° excusat se q̄ determiare ex q̄site de talib⁹ nō spectat ad huc librū posteriorʒ: sʒ p̄hicorʒ. 2° ibi. ⌊Termini eni sūt.⌋ 3° ibi. ⌊Magis aūt manifestū.⌋ Dic ḡ ⌊Aut manifestū ē q̄ qḋ fit nō est ɔtinuū cū facto eē: neq3 factū⌋ sup. prius ⌊est.⌋ s. ɔtinuū ⌊cū facto eē post.⌋ Est eni hoc 2ᵐ necessariū ad ꝑpositū q̄ id qḋ fit siue ip̄m fieri nō sit ɔtinuū cū facto eē. nec vnū factū eē cū alio facto esse. ad qd aūt deseruiat p̄ho. ⁊ quō sit hoc neciū ad ꝑpositum in q̄ōnibus patebit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Termini eni sūt ⁊ athomi: sic neq3 puncta sūt ad iuicē copulata: neq3 q̄ facta sūt: utraq3 eni idisibilia sūt: neq3 eni qḋ fit cuʒ eo qḋ factū est ꝑꝑidē. qḋ eni fit diuisibile: qḋ aūt factū est idiuisibile est: sicut igitur linea ad pūctū se hēt sic id qḋ fit ad id qḋ factū est. sunt enim infinita facta in eo qḋ fit. magis aūt manifestū in cōmunib⁹ de motu oportet dicere de his.

¶ Declarat qḋ dixerat. d. ⌊termini eni sūt ⁊ athomi.⌋ q.d. q̄ ipsa fcā eē respectu fieri se hñt sic termini ⁊ sic athomi. i. sic idisibilia. ⁊ sbdit q̄ ⌊sic neq3 pūcta sūt ad iuicē copulata: neq3 q̄ fcā sūt. utraq3 eni idisibilia sūt⌋ q.d. q̄ facta respectu fieri se hñt sicut pūcta respectu linee. utraq3 eni sūt idiuisibilia. ⁊ utraq3 sūt termini. nā sicut pūcta sūt termini linee ita facta eē determināt fieri. sicut ḡ pūcta nō sūt ad iuicē copulata in linea. sic nec facta eē i fieri. ⁊ sbdit ⌊neq3 igit̃ qḋ fit cū eo qḋ factuʒ est.⌋ q.d. q̄ nō solū factum eē nō est ɔtinuum cum facto eē: sed neq3 qḋ fit. i. ip̄m fieri est sup. ɔtinuū cuʒ eo

qđ est factū. ⁊ subdit q̄ [ppter idē.] i. ppter eādē cāz. ut q̄ʒ factū eē est idiuisibile: nō pōt eē ɔtinuū ppter h̄ cū fieri [qđ ē idiuisibile.] indiuisibile eni nulli ɔtinuaṫ: nec diuisibili nec idiuisibili. iō aīt q̄ [ppter idē q̄ qđē eni fit.] i. q̄ ip̄m fieri [diuisibile est. qđ aūt factū ē idiuisibile ē.] ppter h̄ aūt nō ɔtinuaṫ vnū alȳ. ⁊ subdit: q̄ [sic igiṫ linea se hēt ad pūctū] qʒ linea est diuisibilis. pūct⁹ idiuisibilis. ⁊ qʒ pūct⁹ termiat lineā [sic qđ fit] sup. se hēt [ad qđ fcm̄ ē] qʒ qđ fit. i. ip̄m fieri est diuisibile. qđ factū est idiuisibile ⁊ qđ factū est termiat ip̄ʒ fieri. sic pūct⁹ lineā. ĝ qʒ ē eadē ppō istoꝝ ad iuicē: sic pūct⁹ nō ɔtinuaṫ ad lineā: ita nec factū eē est ɔtinuū cū fieri. ⁊ subdit ad maiorē declarationē ppositi q̄ [sūt isinita in eo q̄ fit.] q.d. q̄ bene dictū est q̄ se hēt qđ factū est ad fieri: sic pūct⁹ ad lineā qʒ sicut sūt isinita pūcta i linea ita sūt isinita fcā i fieri: siue i eo qđ fit. ¶ Dubitaret forte aliqs. vñ seqṫ hec ɔña q̄ si factū eē est qd idiuisibile q̄ nō pōt eē qd ɔtinuū cūʒ ipso fieri: nec cū ipso fcō eē. ⁊ q̄ h̄ est ppter idē. i. ppter eādēʒ cām. ¶ Dōm q̄ illud qđ est rō ɔtinuādi nō cōtinuaṫ. ipsa eni ɔtinuatio: siue illud qđ ɔtinuat nō ɔtinuaṫ. sicut videm⁹ i alȳs q̄ ipsa delectatio nō delectaṫ. sʒ ē rō q̄ aliqs delecteṫ. nec ipse mot⁹ moueṫ. nec ip̄e cursus currit. ¶ Utrū aūt sʒ aliquē modū possum⁹ tales locutiones saluare nō est p̄ntis speculatiōis. sufficiat aūt ad p̄ns scire q̄ idiuisibile est rō ɔtinuādi. nā ɔtinua sūt q̄ ɔtinuanṫ ad aliquē terminū cōeʒ. ille aūt cois termin⁹ est ip̄ʒ idiuisibile. h̄ est eni eē ɔtinua hr̄e ultīa vnū. h̄ nō posset eē si illud vnū eēt diuisibile. qʒ tūc se teneret p̄rim ex pte vni⁹: ⁊ p̄rim ex pte alteri⁹. ⁊ nō eēt vnum. ⁊ idē simplr. qʒ copularet utrūqʒ. ip̄m ĝ idiuisibile ē illō qđ copulat ⁊ qđ ɔtinuat. ⁊ qđ est rō ɔtinuādi. iō cū nō ɔtinuaṫ: nec cū diuisibili nec cū idiuisibili. ĝ qđ fcm̄ est ppter idē. i. ppter eādē cām: ut qʒ est idiuisibile ppter hāc eādē cām. nec ɔtinuaṫ: nec cū fieri qđ ē diuisibile. nec cū facto eē qđ est idiuisibile. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs ad qd h̄ dictū deseruiat pħo. ¶ Dōm q̄ pħs i hac locutiōe itēdit pbare q̄ i hīs q̄ nō sūt siṁ ɔtigit arguere a posteriori: nō a p̄ori. Rursus itēdit pbare q̄ i talib⁹ est arguē a posteriori imediato: nō a p̄ori imediato. Primū ĝ dictū vʒ q̄ nō neċe est. vʒ q̄ semp post factū eē sequaṫ fieri. ⁊ q̄ pōt ɔtigē q̄ agētia desistāt ab agendo deseruit pħo ad p̄m. vʒ q̄ nō possum⁹ i talib⁹ arguē a p̄oriʒ: sʒ a posteriori. qʒ nō ualet si factū ē p̄us q̄ neċe sit fieri qđ est posteri⁹ cū possit ɔtigē q̄ cāe desistāt ab agendo. ⁊ q̄ nō ɔsumeṫ qđ est iceptū. 2ᵐ aūt dcm̄. vʒ q̄ fcm̄ eē nō ɔtiuaṫ cū suo fcō eē nec cū fieri. deseruit ad 2ᵐ: vʒ q̄ i talib⁹ nō possum⁹ arguē a p̄ori imediato. uel deseruit q̄ i talib⁹ nō sit accipē imediatū p̄us. nā nō est dare p̄mū fieri nec p̄mū factū eē. est dare tñ ultimū factū eē si ĝ factū eē ɔtinuareṫ ad factū eē: ita q̄ ip̄ʒ fieri eēt cōpositū ex factis eē. sic si iponereṫ linea cōposita ex punctis oporteret i ipso fieri p̄mū factū eē. nam q̄ i motu nō sit dare p̄mū mutatū eē hec est cā. qʒ nō pōt eē mot⁹ idiuisibili. nā i p̄n⁹ mot⁹ anteq̄ʒ mobile moueaṫ nihil ē ibi mutatū eē. si aūt moueṫ opʒ q̄ illō spatium qđ acqsiuit sit aliqd diuisibile. ĝ p̄us q̄ʒ acqreret illō totū spatiū acqsiuit mediū spatȳ ⁊ p̄us mediū medȳ. ⁊ qʒ ɔtinuū est diuisibile i isinitū nō est dare p̄mū acqsitum eē. nec p̄mū mutatū eē: siue p̄mū factū eē. sed si idiuisibilia sibi iuicē copularenṫ: tūc i p̄ncipio mot⁹ uel in p̄ncipio spatȳ anteq̄ʒ icipet mot⁹ nō eēt aliqđ mutatū eē: sed qʒ dictū est q̄ vnū idiuisibile imediate copulaṫ ad aliud. qʒ aliqđ idiuisibile est qđ diuidit iter spatiū in q̄ est mobile ⁊ spatiū qđ p motū dʒ acqri a mobili: sʒ ad illud idiuisibile copulaṫ aliud idiuisibile. tūc illō indiuisibile erit p̄mo acqsitū a mobili. ⁊ h̄ erit p̄mū mutatū eē. ponēs eni q̄ idiuisibilia sibi iuicē copulanṫ ponit q̄ p motū p̄us acqriṫ vnū idiuisibile. postea aliud. sed si idiuisibile acqrereṫ p motū eēt ibi dare p̄mū mutatū eē. qʒ postq̄ʒ idiuisibile acqsitū est p̄us cū nō hēat ptē nō poterit dici q̄ sit p̄us acqsita ps ei⁹. si ĝ idiuisibilia i motu uel i fieri sibi iuicē copulanṫ eēt dare p̄mū mutatuʒ eē ⁊ p̄mū factū eē. Rursus si factū eē copulareṫ cuʒ fieri eēt ēt dare p̄mū factū eē. qʒ que copulātur ad iuicē sunt eiusdē rōnis: tūc fieri ⁊ factū eē eēnt eiusdē rōnis. eēt ĝ ip̄m fieri idiuisibile. ⁊ qʒ tota cā q̄re nō ē dare p̄mū mutatū eē nec p̄mū factū eē ē diuisibilitas ipsi⁹ fieri ⁊ ipsi⁹ mot⁹. si talia eēnt idiuisibilia ⁊ posset aliqd idiuisibile acqri p motuʒ eēt dari p̄mū mutatum eē: ⁊ p̄mū factuʒ eē. Redeam⁹ ĝ ad ppositū ⁊ dicamus q̄ in p̄n⁹ spatȳ nō est moueri: nec mutatuʒ eē. ⁊ qʒ non est dare aliquē pūctuʒ imediate se hñtē ad p̄ncipiū spatȳ. iō nō est dare p̄mū mutatuʒ eē. qʒ iter quēlibet pūctū signatū ifra spatiu ⁊ p̄ncipiū spatȳ p qđ debet fieri mot⁹ sūpt isinita pūcta: iō semp anteq̄ʒ mutatū eē sūt isinita mutata: sʒ si pūcta se hñt imediate ad se iuiceʒ nō posset sic argui q̄ nō eēt dare tale p̄mū. imo eēt dare p̄mū mutatū eē: sed lʒ i p̄n⁹ spatȳ nec sit moueri nec mutatū eē. i ultīo tñ spatȳ est dare mutatū eē. ⁊ qʒ post ultimū spatȳ nullū est mutatū eē: iō est dare ultimum mutatū eē qđ determinat totū motū. nō est aūtē dare p̄mum mutatū eē a quo icipit mot⁹. ¶ His visis dicamus q̄ argumētatio ⁊ potissime demrātiua duo p̄supponit. vʒ neċitatē ⁊ imediationē. neċitatē qdē qʒ si nō neċio seqreṫ ɔclō ex p̄missis nō eēt demratio. imediationē vō nō ɔtigit scire p demrationē nisi sciamus resoluere usqʒ ad imediata. sūt aūt illa imediata ultra q̄ nō est pcessus. In his ĝ q̄ nō sūt siṁ nō possum⁹ arguē a p̄ori. qʒ nō est ibi neċitas. nō eni ad p̄us de neċitate seqṫ posteri⁹. possum⁹ aūt i talib⁹ arguē a posteriori: qʒ ē ibi neċitas. qʒ posteri⁹ de neċitate p̄supponit p̄us. ⁊ ad h̄ deseruit p̄mū dictū. vʒ q̄ agētia pñt desistē ab agēdo. ⁊ q̄ nō de neċitate post factū eē seqṫ fieri: ⁊ nō de neċitate ad p̄us seqṫ posteri⁹. Rursus i talib⁹ nō est dare imediationē a p̄ori. qʒ nō est dare aliqđ mutatū eē uel fcm̄ eē ex pte p̄ori q̄ nō sit ulteri⁹ pcessus. ⁊ q̄ non sit dare aliud p̄us factuʒ eē uel mutatū eē. est tñ ibi dare imediationē ex pte posteriori. qʒ est ibi dare ultimū mutatū eē qđ nō est resoluē in posteri⁹ mutatuʒ eē. ergo ⁊ rōne necessitatis cui deseruit dictū p̄muʒ. ⁊ rōne imediationis cui deseruit dictū 2ᵐ debemus in talibus arguere a posteriori nō a priori. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **De eo qdē igiṫ qđ est quō cū eo qđ ɔsterſic se hēt media cā in terminū acceptū sit. Necesse est eni in his mediā ⁊ p̄mā ⁊ sine medio eē. ut. a. factū. qm̄. c. factū est. c. nāq̄ʒ posteri⁹. a. aūt antea. p̄ncipiū igiṫ est. c. ppter id qđ p̄mū est ipsi nunc qđ est p̄ncipium temporis.**

¶ Exeqṫ de itēto. Circa qđ duo fac. qʒ p̄° exeqṫ in factis q̄ debem⁹ arguē a posteriori. 2° declarat q̄ ēt siṁ se hēat in futuris q̄ est ibi a posteriori arguendū ibi [Siṁr aūt est.] Circa p̄m duo facit. qʒ p̄° p̄mittit hec duo q̄ i factis q̄ nō sūt siṁ debem⁹ arguē ab imediato ⁊ a posteriori. 2° declarat que dixerat ibi [Sʒ. c. factū est.] Diē ĝ q̄ [de eo] sup. qđ factū est p̄us [quō est cū eo q̄ ɔsr sic se hēt accepta media cā sit iātū] ⁊ ad arguēdū in talib⁹ accipiēda est cā media. itātū ēt h̄ mō. vʒ s̄m q̄ dī. ⁊ subdit q̄ [neċe est eni ⁊ his.] sicut hēt alia lrā [⁊ in his mediā. ⁊ p̄mā sine medio eē.] q.d. q̄ in his que nō sunt siṁ mediā ⁊ p̄mā cām. i. id qđ est mediū ad arguēdū. ⁊ id qđ est p̄ncipiū ad arguēdū opʒ eē sine medio. i. imediatū. ⁊ ideo supplēdū est q̄ opʒ in talib⁹ arguere a posteriori. qʒ ex pte posteriori in talibus ut patuit accipiṫ immediatuʒ non ex parte p̄ori. ⁊ subdit [ut. a.

fcm̃ ẽ q̃ñ.c.factũ ẽ.]ꝛ ſb̃dit q̃[poſteriꝰ aũt.c.]fcm̃ ẽ [a.aũt antea.ꝑncipiũ ḡ.]ſ.arguẽdi i talibꝰ[eſt.c.]i. a poſteriori[ꝑꝑ id qḋ ꝓximũ eſt ipſi nũc ꝑnᵐ tp̃is.] q.d.ꝙ ipſi nũc qḋ eſt ꝑncipiũ tp̃is a quo ſumit ꝑncipium ſill'andi in talibꝰ eſt ꝓximũ.c.i.id qḋ eſt poſterius nõ.a.i.qḋ eſt ꝑus.in talibꝰ eni ꝑncipiũ arguẽdi eſt ſumẽdũ a nũc poſteriori:nõ a nũc ꝑori.ꝑꝑ qḋ ſill'andum eſt a.c.qḋ eſt ꝓximius nũc poſteriori.nõ ab.a.quod ẽ longinquius. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sed.c.factũ eſt.ſi factũ.d.d.igit cũ fiat a.neceſſe eſt factũ eẽ:cã aũt eſt.c.d.eni facto neceſſe ẽ.c.factũ eẽ.c.aũt facto neceſſe eſt.a.ꝑus fuiſſe.Sic aũt accipiens aliqḋ medium ſtabit alicubi inmediatum.

¶ Declarat q̃ dixerat.Circa qḋ duo fac.qꝛ ꝑᵒ fac qḋ dcm̃ ẽ.2ᵒ remouet q̃dã cauillationẽ circa ꝓtacta.ibi[Aut ſemp ex cadet.]¶ Propter ꝑᵐ sciẽdũ ꝙ ipſe dixerat ꝙ debemꝰ icipe ab imediato.ꝑꝑ qḋ declarat quõ h̃ ꝯtigar.nã h̃ ꝯtigit icipiẽdo ſemp ab ultimo poſteriori.ut ſi.a.añ.c.utputa iciſo lapide añ factionẽ fundamẽti.c.añ.d.ut factio fũdamẽti añ factionẽ domꝰ icipiẽdum erit a.d.ꝛ qꝛ eſt dare i talibꝰ ultimũ factũ eẽ erit deuenire i talibꝰ ad imediatũ.mediũ ḡ ſill'andi i talibꝰ eſt id qḋ eſt poſteriꝰ ꝛ ultimũ poſteriꝰ eſt imediatũ mediũ.iõ ait[ſed.c.factũ eſt facto.d.]utputa factũ eſt fũdamẽtũ facta domo.[d.igit cũ fiat neceẽ.a.factũ eẽ.]i.cũ fiat domꝰ neceẽ eſt lapides eẽ iciſos.ꝛ ſb̃dit[cã aũt eſt c.]i.cã q̃re poſſumꝰ arguẽ ex.d.a.i.ex factiõe domꝰ iciſionẽ lapidũ.talis cã ẽ.c.i.fũdamẽtũ uel murꝰ ꝑꝑ quez lapides icidunt.ſic ḡ arguemꝰ ꝙ ꝑꝑ.d.i.ꝑꝑ domũ ſit.c.i.fũdamẽtũ uel murꝰ.ꝑꝑ.c.aũt.a.i.iciſio lapidũ.iõ ait ꝙ[.d.eni facto.]i.fcã domo[neceẽ fcm̃ eẽ.c.]i.fundamẽtũ uel murũ.[.c.aũt facto neceẽ ꝑus fuiſſe.a.]i.iciſionẽ lapidũ.ꝛ ſb̃dit ꝙ[Si igit accipiẽs aliqḋ mediũ]ſup.poſteriꝰ[ſtabit aliq̃ñ imediatũ.]i.ad imediatũ.ut h̃et alia trãſlatio erit dare aliqḋ poſteriꝰ qḋ erit ultimũ factũ eẽ.ꝛ h̃ erit imediatũ i talibꝰ. ¶ Notãdũ aũt ꝙ illud a quo arguimꝰ i talibꝰ eſt poſteriꝰ ꝛ eſt ꝑus eſt poſteriꝰ i eẽndo.ſed eſt ꝑus i ſill'ando.vñ aliq textus h̃ñt.ſi aũt accipiẽs ꝑus aliqḋ mediũ.nã medium acceptũ q̃to poſteriꝰ in eẽndo tãto ꝑus in ſill'ando.opꝫ ḡ in talibꝰ deuenire ad imediatũ qḋ ſit ꝑmũ in ſillogizãdo:ꝛ ultimũ in eẽndo. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Aut ſemp ex cadet ꝑꝑ iſinitũ.nõ eni ꝯtigit factũ cũ facto ſicut dictũ eſt:ſed incipe ide neceẽ eſt a medio ꝛ ab ipſo nũc ꝓrimo.

¶ Remouet q̃dã cauillationẽ circa ꝓtacta.diceret eniz aliqs ꝙ nunq̃ eſt deuenire ad imediatũ.qꝛ i q̃libet fieri eſt dare iſinita fcã:ſꝫ h̃ nõ obſtãte pꝫ ꝙ eſt dare ultimũ factũ eẽ.ꝯuenire eſt ḡ ad imediatũ.qꝛ eſt deuenire ad aliqd qḋ imediate ſe h̃et ad ipm̃ nũc.qḋ eſt ꝑmuz i ſill'ando ꝛ ultimũ i eẽndo.iõ ait[Aut ſp ex cadet]ut ut h̃et alia trãſlatio[aut ſemp interceidet.]q.d.ꝙ aut ſ.cauillabit aliqs ꝙ nõ eſt deuenire ad imediatũ.ſꝫ ſp cadet ex imediatũ.ita ꝙ mediũ nõ erit imediatũ:ſꝫ ſp erit nũc imediatũ[ꝑꝑ finẽ iſinitũ.nõ eni ꝯtinuũ eſt factũ cũ facto eẽ quẽadmodũ eſt dictũ.ſꝫ]ſup.h̃ nõ obſtãte[icipe tñ neceẽ eſt a medio ꝛ ab ipſo nũc ꝑᵒ.]icipe eni eſt ab ipſo nũc qḋ eſt mediũ ſill'iſticũ i talibꝰ.ꝛ qḋ eſt ꝑmũ in ſill'ando lꝫ ſit ultimũ in eẽndo. ¶ Notãduz aũt ꝙ ꝑꝑ iſinitũ ꝛ ꝑꝑ id qḋ factũ eẽ nõ eſt ꝯtinuũ cũ facto eẽ.ſed ſempiter q̃libet duo facta eẽ ſũt iſinita facta eẽ ꝑꝑ qḋ illud tale iſinitũ nõ tollit q̃n ſit dare ultimuz factũ eẽ.ꝛ qꝛ ꝑnᵐ in talibꝰ eſt a poſteriori ut ſup̃ dicebat ipm̃ ultimũ nũc in talibꝰ in quo eſt dare ultimũ factũ eẽ eſt mediũ ꝛ ꝑmũ.i.ꝑnᵐ ad ſill'andũ.ſm̃ ergo tale nũc accipiẽdũ erit imediatũ.incipe ḡ ſill'are debemꝰ a tali nũc tanq̃ ab imediato. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Silr aũt eſt ꝛ in eo qḋ erit.ſi enim uerũ ẽ dicẽ q̃ñ erit.d.neceẽ ẽ ꝑus uerũ dicẽ ꝙ.a erit.huius aũt cã eſt.c.ſiqdem eniꝫ.d.erit ꝓrius.c.erit.ſi v̾o erit.c.ꝓrius.a.erit.

¶ Qḋ dixerat i factis oñdit ſilr eẽ in futuris.Circa qḋ tria fac.qꝛ ꝑᵒ facit qḋ dictũ eſt.2ᵒ remouet quãdã cauillationẽ circa futura ꝯſilẽm cauillatiõi circa facta.3ᵒ q̃ dixerat manifeſtat ꝑ exẽpla.2ᵃ ibi[Sũt aũt iſinita.] 3ᵃ ibi[Hñt aũt ſic ſe.]Dic ḡ ꝙ[ſilr aũt eſt ꝛ in eo qḋ erit.]i.i futuris.vꝫ ꝙ i talibꝰ eſt arguẽ a poſteriori:ut ab imediato.utputa ꝙ ultimũ fcm̃ ſit.d.i.domꝰ.ab h̃ ḡ icipiet ſill'a.qḋ eſt poſtremũ ꝛ imediatũ.iõ ait ꝙ[ſi uerũ eſt dicẽ ꝙ erit.d.]i.ꝙ erit domꝰ i futuro[neceẽ ẽ ꝑus uerũ dicẽ ꝙ erit.a.]i.iciſio lapidũ i futuro[huiꝰ aũt cã eſt.c.]i.murꝰ uel fũdamẽtũ.nã cã q̃re ex domo qḋ eſt ultimũ poſſumꝰ iferre iciſionẽ lapidũ qḋ ẽ ꝑmũ talis cã eſt ipſe murꝰ uel ipm̃ fũdamẽtũ.ꝑꝑ qḋ ſit inciſio lapidũ.a poſteriori ḡ icipiet ſill'o:ꝛ ꝓcedet ad ꝑus.ut ex domo arguet murꝰ uel fũdamẽtũ.ꝛ ex h̃ iciſio lapidũ.iõ ait ꝙ[ſiqdẽ eni erit.d.]i.ſi eſt futura domus[ꝑus erit.c.]i.ꝑus erit futurũ fũdamẽtũ uel murus.[ſi v̾o erit.c.]i.ſi erit futurꝰ murꝰ uel fũdamẽtũ.[ꝑus erit.a.]i.ꝑus erit futura iciſio lapidũ. ¶ Deide cũ.d.

¶ Silr aũt eſt iſinita deciſio ꝛ in h̃is.nõ eni que erũt ſunt ꝯtinua ad iuicẽ.Principiũ aũt ꝛ in his ſine medio accipiẽdum eſt.

¶ Remouet cauillationẽ circa futura ꝯſilẽm cauillationi circa facta.nã ſicẽ i fieri ꝑterito fuerũt iſinita facta.h̃ tñ nõ obſtãte poſſumꝰ arguẽ ab imediato facto i ꝑterito.ſic ẽt i futuro fieri erũt iſinita facta.h̃ tñ nõ obſtãte poſſumꝰ arguẽ ab ultimo futuro facto qḋ eſt imediatũ i talibꝰ.iõ ait ꝙ[ſilr aũt ꝛ iſinita erit deciſio uel diuiſio i h̃is.]i.in futuris.ꝛ ſb̃dit ꝙ[nõ eni q̃ erũt]ſꝫ futura erũt.ſ.[ꝯtinua ad iuicẽ.]q.d.ꝙ ſicẽ facta ꝑterita erãt iſinita ꝛ nõ erãt ad iuicẽ ꝯtinua ſic ꝛ facta futura erũt iſinita:ꝛ nõ erũt ad iuicẽ ꝯtinua.ꝛ ſb̃dit ꝙ[Principium aũt ꝛ in his ſine medio accipiẽdũ eſt.]q.d.ꝙ non obſtãte tali deciſiõe.i.diuiſiõe iſinita ꝑnᵐ ſill'andi i talibꝰ poterimꝰ accipe ſine medio.i.imediatũ:accipiendo vꝫ ultimũ futurũ qḋ lꝫ ſit ultimũ in eẽndo erit ꝑmũ in ſill'ando ſicẽ i factis accipiebamꝰ ultimũ factũ ꝓ imediato.iſinitas eni i talibꝰ tollit ꝙ nõ ſit dare fcm̃ eẽ ꝑmũ ſed nõ tollit ꝙ nõ ſit dare ultimũ. ¶ Deide cũ dicit.

¶ Hñt aũt ſic ſe i opibꝰ.ſi fcã ẽ domꝰ neceẽ ẽ deciſos eẽ lapides.Et factũ h̃ eẽ ꝑꝑ quid q̃ñ neceſſe eſt fundamẽtũ factuz eẽ:ſi domus facta nõ eſt.ſi v̾o fundamẽtũ eſt prius lapides eſſe factos neceſſe eſt.

¶ Qḋ dixerat declarat ꝑ exẽpla.Circa qḋ duo facit.qꝛ ꝑᵒ exẽplificat de fcis.2ᵒ de futuris.ibi[Itez ſi erit.] Dic ḡ[Hẽt aũt ſic ſe i opatiõibꝰ.]vꝫ ꝙ ex poſteriori mõſtrat ꝑus:ut pꝫ i opatiõibꝰ h̃uanis.nã[ſi fcã eſt domꝰ neceẽ ẽ lapides iciſos eẽ]ꝛ ſb̃dit ꝙ[ꝛ factũ eſſe h̃ ꝑꝑ qd ẽ:q̃ñ neceẽ ẽ fũdamẽtũ eẽ.]q.d.ꝙ factũ eſt h̃.i.deciſi ſũt lapides ꝑꝑ fũdamẽtũ.nã lapides itãtuz ſunt mã domꝰ inq̃tũ ſũt mã fũdamẽti uł muri.nõ eni ſũt lapides mã domꝰ rõne totiꝰ ſꝫ rõne ptis.ḡ ſi q̃rat ꝑꝑ qd factũ eſt h̃.ut ꝑꝑ qd deciſi ſũt lapides rñdebit.iõ factũ eẽ q̃ñ neceẽ eſt eẽ fũdamẽtũ.ꝛ ſb̃dit.[ſi nõ.]i.ſi nõ ſit fundamẽtũ nõ facta eſt domꝰ[ſi v̾o fũdamẽtũ eſt neceẽ eſt lapides ꝑus deciſos eẽ.]q.d.ꝙ poſſumꝰ arguere a poſteriori nõ ſolũ i ꝑus ꝓximũ:ſꝫ i ꝑus remotũ:ut ex factiõe domꝰ poſſumꝰ arguẽ iciſionẽ lapidũ.cã autez

q̄re possum⁹ sic argue͂ e͂ ꝑus primū. utputa fūdamētū ul' mur⁹. nā si ex domo arguit fūdamētū ex fūdamēto lapides decisos eē. ḡ ex domo arguet lapides decisos eē. ℭ Nōn^m aūt ꝙ l'ra illa. vȝ ꝙ h̄ fcm̄ e͂ pp qd ul' pp id qđ nec̄e e͂ fūdamētū eē. pōt legi dupl'r. vȝ ꝙ h̄ factū est. i. lapides icisi sūt ꝙ nec̄e e͂ fūdamētū eē. alio mō pōt legi. ut sit sensus ꝙ h̄ factū e͂. vȝ ꝙ possum⁹ argue͂ sic. vȝ ex factiōe posterioris. ut ex factiōe dom⁹ factionē ꝑoris remotiōis ut icisionē lapidū qm̄ nec̄e e͂ ꝑus primus. vȝ fūdamētū. ꝑus eni ꝓximi⁹ e͂ cā q̄re ex posteriori possum⁹ argue͂ ꝑus remoti⁹ ut fūdamētū est cā q̄re ex factione dom⁹ possum⁹ argue͂ icisionē lapidū. ℭ No tādū ēt ꝙ cū ait nec̄e est eē fundamētū. ⁊ nec̄e est eē lapides icisos nō itēdit loq̄ de necessitate absoluta: ſȝ cōditionata. nec̄e est eni fundamētū eē. uerū est si sit dom⁹. nā ipōle e͂ domū eē ⁊ nō eē fundamētū. iō subdit l'ra ꝙ si nō e͂ fūdamētū ꝙ nō e͂ dom⁹ facta. sic ēt nec̄e e͂ eē lapides icisos non absolute: sed ex ꝯditione. utputa si factum est fundamentum. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Itē si erit domus sil'r prīmum erunt lapides. demōstrant͂ aūt per mediū sil'ter. erit enim fundamentum prius.

ℭ Exēplificat de futuris. d. l. Iterū]sup. possum⁹ argue͂ a posteriori i futuro. ut l' sic erit dom⁹ sil'r ꝑus erūt lapides.]q. d. ꝙ sic arguebam⁹ i factis. ut si fcā e͂ dom⁹ icisi sūt lapides. sil'r possum⁹ argue͂ i futuris. ⁊ subdit ꝙ l' demrat͂ aūt p mediū sil'r.]q. d. ꝙ sic i factis demrat͂ ꝑus lōgi⁹ p posteri⁹ p ꝑus mediū. sil'r i futuris demrat͂ p futurā domū futuros eē lapides. p futurū mediū: ut p fūdamētū. iō ait ꝙ l' demrat͂ aūt p mediū sil'r]vn̄ sbdit ꝙ l' erit aūt fūdamētū ꝑus]si erit eni domus. ꝑus erit fūdamētū. ⁊ si erit fūdamētū erūt ꝑus lapides icisi. ḡ si erit dom⁹ erūt lapides incisi. fundamentū est ḡ illud mediū. siue illa media cā per quā sil'r arguim⁹ ex futura domo futuros lapides incisos. sicut in factis p fundamentū tanq̄ per cām mediā arguebamus ex facta domo factos esse lapides incisos.

ℭ Qm̄ aūt videm⁹ i his q̄ fiūt circulo quādā ḡnationē eē ꝯtingit h̄ eē: si uere ꝯsequētur ad iuicē mediū ⁊ termini. In his enim ꝯuerti est. ostēsum est aūt hoc in ꝑmis ꝙ ꝯuertant͂ cōclusiones ad p̄mas premissas: circulo hoc autem est.

ℭ Postq̄ ph's istruxit nos quō debem⁹ argue͂ i his q̄ nō sūt sil' q̄tū ad ea q̄ fiūt i rectū. hic docet nos q̄l'r debeam⁹ argue͂ i his q̄ nō sūt sil' q̄tū ad ea q̄ fiūt ſ'm circulū. Circa qđ tria fac. qr̄ ꝑ⁰ oñdit qđ e͂ argue͂ circulariter. 2⁰ qđ dixerat manifestat p exēplū. 3⁰ declarat quō i his q̄ sūt circulo ꝯtigit demrare. 2ª ibi l' In opib⁹ aūt.]3ª ibi l' Cū eni hoꝝ.]Dic ḡ l' Qm̄ ḡ videm⁹ i his q̄ sūt eē quādā ḡnationē circulo. i. circularē.]q. d. ꝙ i aliq̄b⁹ entib⁹ repit' q̄dā ḡnatio circul'r. ⁊ exponit se quō h̄ fiat dicēs ꝙ l' ꝯtigit eē h̄.]i. ḡnationē circularē i entib⁹. ul' l' ꝯtigit eē h̄]ꝙ possum⁹ argue͂ ḡnationē circularēȝ in entib⁹ l' si vo mediū ⁊ termini ꝯsequent͂ ad iuicē. i his eni ꝯūti e͂.]s. nec̄e. ⁊ sbdit ꝙ l' ostēsuȝ e͂ aūt h̄ i ꝑmis ꝙ ꝯūtant͂ ad ꝯnes.]il'⁰ eni ꝑoꝝ oñsuȝ e͂ ꝙ qñ ꝯūcūt͂ mediū ⁊ extremitates ꝙ fiat ꝯūsio ꝑmissarū ad ꝯnes ⁊ eꝯ ⁊ sbdit ꝙ l' circulo aūt h̄ eē e͂. ℭ Nōn^m aūt ꝙ sic modi itelligēdi sumūt originē ex modis essendi: ita ⁊ modi arguēdi pñt sume͂ originē ex modis essendi. que ḡ generant͂ circulariter ⁊ hñt ḡnationē circularē ſ'm esse illa pñt de se inuicem inferri circulariter. ⁊ pōt fieri argumentatio de eis circularis. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ In opibus aūt videt͂ sic: depluta terra necesse est uaporē fieri. hoc aūt facto nubēȝ. hac ꝟo facta: necesse est igit͂ terram depluitam esse. hoc autem erat ex principio: quare circulo circuiuit.

ℭ Qđ dixerat manifestat p ex^m. d. l' In opib⁹ aūt]sup. nāe l' sic vi.]vȝ ꝙ sūt ibi ḡnatiōes circulares. ⁊ ꝙ possum⁹ i aliq̄b⁹ argue͂ circul'r. ⁊ sbdit ꝙ l' depluta eni terra nec̄e e͂ uaporē fieri. fcō aūt h̄.]i. uapore l' nubē.]i. nec̄e e͂ fieri nubē l' hac aūt fcā.]i. nube l' nec̄e e͂ igit͂ terrā deplutā eē. l' aūt erit ex ꝑn⁰.]q. d. ꝙ istud fuit ꝑus assūptū i ꝑn⁰. ⁊ sbdit l' Quare circulo circuiuit.]i. est ibi ḡnatio circularis. ⁊ demratio circularis. ℭ Notādū aūt hec tria se hře circul'r. vȝ terra depluta siue pluuia. uapoꝛ. ⁊ nubes. nā qñ terra depluta est calor solis facit idē eleuare uapores. uaporib⁹ eleuatis fit nubes. nube fcā iterū fit pluuia siue fit terra depluta. ḡ circulariter i talib⁹ circuim⁹. uel circul'r demram⁹. nā p terraȝ deplutā demram⁹ terrā deplutā. ℭ Nōn^m ēt ꝙ hec extrema ⁊ mediū ꝯūtunt͂. nā pluuia ⁊ nubes ⁊ uapoꝛ ꝯūtibil'r se hñt. q̄ōlibet eni pōt eē ꝑmū. ⁊ q̄ōlibet mediū: ⁊ q̄ōlibet ultimū. nā si icipias a pluuia. ex pluuia ḡnabit͂ uapoꝛ. ex uapore nubes. pp qđ pluuia erit ꝑmū. uapoꝛ mediū. nubes ultimū. si aūt icipias a uapore ex uapore ḡnabit͂ nubes: ex nube pluuia. h̄ ḡ nubes erit mediū ḡnatū. ⁊ pluuia erit ḡnatū ultimū q̄ ꝑus erat ḡnatū ꝑmū ⁊ uapoꝛ ḡnatū ꝑmū qđ ꝑus erat ḡnatū mediū si ꝟo incipias a nube ex nube ḡnabit͂ pluuia. ex pluuia uapoꝛ. i talib⁹ ḡ extrema ⁊ mediū ꝯūtunt͂. qr̄ q̄ōlibet pōt fieri q̄ōlibet. ⁊ sicut in ḡnatiōib⁹ talib⁹ mediuȝ fit extremū ⁊ eꝯ. ita ⁊ in argumētationib⁹ pñt ꝯnes fieri ꝑmisse. ⁊ ecōuerso. ut pōt argui. pluuia est. ergo uapoꝛ ⁊ ergo nubes. ⁊ ecōuerso. nubes est: ergo pluuia. ⁊ ergo uapoꝛ. hic est ergo esse circulatio. i. huius est generatio circularis ⁊ demonstratio circularis. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Cū eni hoꝝ vnū q̄ōlibet sit: alteruȝ est: ⁊ cum illud alterum: ⁊ cum hoc primum.

ℭ Oñdit quō ꝯtigat i talib⁹ demrationē fieri. d. ꝙ q̄ōlibet i talib⁹ pōt demrari p seip̄m ut pluuia p pluuiā: uapoꝛ p uaporē: nubes p nubē. iō ait ꝙ l' q̄ōlibet eni hoꝝ cū sit e͂ alterū.]i. e͂ scđm l' ⁊ cū illud.]i. cū e͂ 2^m l' alterū.]i. e͂ 3^m l' ⁊ cū h̄.]i. cū e͂ 3^m l' ꝑmū.]i. e͂ ꝑmū. ḡ cū e͂ ꝑmū est ꝑmū. i. ipsis ḡ a q̄libet ⁊ q̄ōlibet iuuis p seip̄m ut cū e͂ pluuia est alterū: ut uapoꝛ. ⁊ cū e͂ illud alterū. s. uapoꝛ. e͂ alterū. s. nubes. ⁊ cū h̄ est. s. nubes est ꝑmuȝ. i. pluuia. ḡ cū e͂ pluuia: pluuia. sic idē fieret si icipes a uapore uel a nube. nā si e͂ uapoꝛ e͂ nubes. si nubes pluuia si pluuia uapoꝛ. ḡ si uapoꝛ uapoꝛ. q̄ōlibet eni hoꝝ a q̄cūq̄ incipias semp circul'r arguet͂. ℭ Dubitarer forte aliq̄s. utrū ꝯtigat circulariter. ⁊ vī ꝙ sic. p ea q̄ ph's h̄ ponit. nā si pluuia uapoꝛ ⁊ nubes se iferūt circulariter ſ'm eē: opȝ ꝙ se iferāt circulariter ſ'm demrationē. naȝ q̄ sūt cāe i eēndo pñt optime eē cāe i arguēdo. ℭ In ꝯrīū e͂ ꝙ si ꝯtigeret circulariter demrare: tūc idē eēt ꝑus seip̄o ⁊ noti⁹ seip̄so. qr̄ h̄ mō oñderet͂ idē p seip̄ȝ. ℭ Dicēdū ꝙ i cāe p se ipōle e͂ circulo demrare: ⁊ eq̄ potissime. nā ipōle e͂ ꝙ aliq̄ duo ita se hēant ꝙ eq̄ vnuȝ sit cā alteri⁹. sic eꝯ. ꝯtigit eni aliq̄ duo sic se hře ꝙ p se vnū e͂ cā alteri⁹. ⁊ eꝯ. ſȝ h̄ nō e͂ ſ'm idē gen⁹ cāe. ut potio e͂ cā sanitatis ⁊ eꝯ. ſȝ potio e͂ cā sanitatis i ḡne cāe efficientis ⁊ sanitas e͂ cā potionis i ḡne cāe finalis. ⁊ qr̄ ſ'm ꝙ uariat͂ gen⁹ cāe uariat͂ demratio nō erit eq̄ potissima demratio. argue͂ sanitatē ex potiōe: ⁊ potionē ex sanitate: imo si uolum⁹ recte loq̄ h̄ nō e͂ circulatio. nō eniȝ ualet sanitas e͂ cā potiōis: ⁊ potio sanitatis. ḡ sanitas e͂ cā sanitatis: qr̄ uariat͂ ibi mediū. si eni sic formaret͂ sil'r ꝙcq̄d est cā potionis est cā sanitatis. sanitas aūt est cā

potionis.ĝ ꝛc. Ꝺ uariat̃ mediũ ꝛ arguit̃ q̃ſi q̃tuoꝛ terminis. nã nõ eodẽ mõ accipit̃ cã i maioꝛi ꝛ i minoꝛi. nã cũ dĩ. ꝗcqd ẽ cã potionis ẽ cã ſanitatis. itelligit̃ in gñe cãe efficiẽtis. nã pp̃ Ꝺ ualet ꝙ ꝗcqd ẽ cã potionis ẽ cã ſanitatis. qꝛ potio ẽ cã ſanitatis. ĝ opꝫ ꝙ cã potiõis accipiat̃ eodẽ a quo potio ẽ cã ſanitatis. ſꝫ Ꝺ eſt i gñe cãe efficiẽtis. ĝ cã ſũpta i maioꝛi ſupponit ꝓ cã efficiente. cũ ṽo i minoꝛi dĩ ꝙ ſanitas ẽ cã potionis uariat̃ ibi rõ cãe. qꝛ ſanitas nõ ẽ cã potionis i gñe cãe efficiẽtis: ſed finalis. In cãis ĝ ꝑ ſe nõ iueniť circulatio. qꝛ nõ iueniũť due ꝑ ſe cãe q̃ i eodẽ gñe cãe ſint ſibi iuicẽ cãe. ſꝫ in cãis ꝑ accñs bñ repit̃. ut pluuia ẽ mã de q̃ fit uapoꝛ. uapoꝛ mã de q̃ fit nubes. ꝛ nubes mã de q̃ fit pluuia. ſꝫ Ꝺ ĝ pluuia ẽ mã de q̃ fit pluuia. ſꝫ Ꝺ eſt i cãis ꝑ accñs. nã pluuia nõ eſt mã de q̃ fit uapoꝛ loquẽdo ꝑ ſe. nã nullꝫ ens i actu ꝑ ſe ẽ mã. ꝑ accñs eni eſt ꝙ ex ente i actu fiat ens. ut ꝓbat̃ pͦ phi. ꝛ i libͦ de gñatiõe. ſꝫ ſi accipeť cã mãlis ꝑ ſe uapoꝛ nõ eẽt mã pluuie nec eꝫ. ſꝫ mã utriuſqꝫ eſt ens i potẽtia cõe ad utrũqꝫ. ſic aũt accipiẽdo cãꝫ malẽ ꝑ ſe nõ iueniem⁹ ibi ꝯfuſionẽ. nã hͦᵗ ens i potẽtia eſt mã pluuie. nõ aũt eꝫ. ſic ẽt eſt mã uaporis: nõ autꝫ eꝫ. ⁋ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utrũ idẽ poſſit eẽ mã ſuipſi⁹ loquẽdo de cã ꝑ accñs ut idẽ poſſit demřari ꝑ ſeipm. ꝛ vi ꝙ ſic: ut in exẽplo aſſũpto. nã pluuia eſt mã pluuie. ⁋ Dõm ꝙ nunqꝫ idẽ ẽ mã ſuipſi⁹ loqndo de eodẽ nũo quãtũcũqꝫ accipiat̃ cã mãlis ꝑ accñs. ueꝛ ſi ex pluuia fit uapoꝛ. ex uapore nubes. ex nube pluuia ꝛ ita ex pluuia pluuia. nõ ẽ eadẽ pluuia nũo ex q̃ fit uapoꝛ ꝛ q̃ poſtea gñat̃ ex nube facta ex uapore. ex pluuia ĝ ꝓbat̃ pluuia. ſꝫ ꝑ Ꝺ nõ ꝓbat̃ idẽ ꝑ idẽ. ſꝫ ꝑ pluuiã corruptã ꝓbat̃ pluuia gñata. corruptũ aũe ꝛ gñatum nõ ſũt idẽ nũo. nã ut dꝛ circa finẽ de gñatione quoꝝ ſubſtãtia deꝑyt nõ redeũt eadẽ nũo. q̃ñcũqꝫ ĝ accipiat̃ cã ꝑ accidẽs mãlis nõ erit idẽ mã ſuipſi⁹ loquẽdo de idẽtitate nũali nec demřabit̃ circulariter idẽ ꝑ idẽ loquendo de tali idẽtitate. Rurſus idẽ nõ põt eẽ mã ſuipſi⁹ imediate q̃ñtũcũqꝫ accipiat̃ mã ꝑ accñs ꝛ q̃ñtũcũqꝫ accipiatur idẽtitas nõ nũalis. nõ enim ex aq̃ imediate gñabit̃ aq̃. ſꝫ ex aq̃ gñabit̃ aer. ꝛ rurſus ex aere poterit iteꝝ generari aq̃. cũ ĝ dĩ ꝙ idẽ põt eẽ mã ſuipſi⁹. tria ſunt ibi notãda. pͦ ꝙ Ꝺ nõ põt eẽ ꝑ ſe: ſed ꝑ accñs. 2ͦ ꝙ idẽ nõ accipiat̃ ſm idẽtitatẽ nũalẽ. qꝛ nunqꝫ ex eodẽ nũo generabit̃ idẽ nũo. qꝛ tñc corruptũ ꝛ gñatũ eẽnt idẽ nũo. ſed dꝫ accipi idẽ ſm ſpẽm. 3ͦ eſt attẽdẽdũ ꝙ Ꝺ non põt fieri imediate: ſꝫ mediate. nunqꝫ eni imediate ex aq̃ generabit̃ aq̃. qꝛ fruſtra ageret nã ſi aquã corrumperet ꝛ aquã gñaret. ẽt mã exñs ſb forma aq̃ nõ põt appetẽ ꝙ expolieť illa forma ut iduat̃ eadẽ forma. Eſt ĝ diligenter notãdũ ꝙ hͦᵗ mediatio modica eſt i gñatiõe elemẽtoꝝ maioꝛ eſt gñatio i gñatiõe admixtoꝝ: ſꝫ mlťo maioꝛ ẽ i gñatõe mixtoꝝ. ꝑñt aũt uocari admixta uapoꝛ. nubes ꝛ talia q̃ nõ ſũt ꝑfecte mixta. modica eſt enĩꝫ talis mediatio i gñatione eľtoꝝ. nã ex aq̃ põt gñari aer. ꝛ ſtati ex aere põt gñari aq̃. ita ꝙ ex aq̃ fit aq̃ mediante aere. ſꝫ i gñatione admixtoꝝ talis mediatio eſt maioꝛ. ut ex pluuia fit uapoꝛ. ſꝫ nõ ſtatim ex uapore fit pluuia. ſed ꝑus opꝫ ꝙ fiat nubes. ꝛ ex nube pluuia mediãte uapore ꝛ nube. i mixtis aũt hec mediatio eſt multo maioꝛ. fit eni ex boue bos ꝑ multa media. qꝛ moriť. putrefit. gñabiť ide herba: de q̃ comedit uacca: ex qua gñat̃ meſtruũ. ex quo põt formari uitulus. vñ bos moꝛtu⁹ redit bos viu⁹. ſꝫ ꝑ multa media: ut declarari hẽt in 8ͦ meᶜᶜ. ⁋ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utrũ hec argumẽtatio circularis ꝑ accñs ꝙ ex pluuia fiat pluuia. arguat aliqd ꝑ ſe. ⁋ Dõm ꝙ circulatio i iſtis iferioꝛib⁹ tanqꝫ ꝓpri⁹ effect⁹ arguit eẽ circularẽ motũ celi tanqꝫ ꝓpriã cãm. nã ꝙ oia mẽſurent̃ ſuo ꝑyodo. ꝛ ꝙ oia reitant̃ ſm circulũ. ut ꝙ ex boue moꝛtuo fiat bos viuus ꝛ ꝙ ex pluuia fiat pluuia. ꝛ ꝙ mã ꝑus exñs ſub forma corrupta q̃ſi circulariter reũtat̃ ad eãdẽ formã. totum ꝯtigit ex circulatione mot⁹ celeſtis. vñ ꝛ phs i 8ͦ phi. motũ celi dicit eẽ vitã quãdã oib⁹ ſubſiſtẽtib⁹ nã. i. oibus entib⁹ nãlib⁹. nã ſic aia eſt vita corꝑis. qꝛ oẽs mot⁹ corꝑis vitales aut aiales cãnt̃ ex aia. ita mot⁹ celi ẽ q̃ſi q̃dã vita i oib⁹ entib⁹ nãlib⁹. qꝛ oẽs mot⁹ nãles cãntur ex illo motu. pp̃ qd in motib⁹ nãlib⁹ ꝛ potiſſime in gñationib⁹ ꝛ corruptionib⁹ rerũ opꝫ eẽ quẽdã circulũ cũ oia iſta cãent̃ ex motu circulari. ⁋ Deide cũ dic

⁋ Sũt aũt q̃dã q̃ ſiũt uĺr. ſꝑ eni q̃ ꝛ i oi: aut ſic ſe hñt: aut ſiũt. Alia ṽo ſemꝑ q̃dẽ nõ: Ꝺ ſicut frequẽter ſũt: ut nõ ois hõ maſculus barbat̃: Ꝺ eſt ſic frequẽter. Taliũ igiť neceſſe eſt ꝛ mediũ: ſicut frequẽter eſſe.

⁋ In pte iſta ut dicebat̃ agit de diũſitate cãtoꝝ. ꝑut aliqua ſũt ſic ſemꝑ. aliq̃ ſic frequẽter. Circa qd tria facit. qꝛ pͦ ait aliq̃ eẽ ſemꝑ. aliq̃ frequẽter. ꝛ oſtẽdit quõ debeam⁹ demřare ea q̃ ſũt frequẽter. d. ꝙ ad demřandꝫ talia nõ debem⁹ accipe mediũ qd ſit ſemꝑ. ſꝫ qd ſit frequẽter. 2ͦ qd dixerat ꝓbat. 3ͦ epilogat circa determinata. 2ª ibi[Si eni. a. de. b.]3ª ibi[Quõ igiť fit.]Dicit ĝ ꝙ[ſũt aũt q̃dã que ſũt uĺr ꝛ ſemꝑ. que aũt ꝛ i oi ſic ſe hñt aut ſiũt. alia ṽo nõ ſemꝑ q̃dẽ ſed ſic frequẽter fiunt. ut nõ ois hõ maſculus barbat̃.]uĺ ut hẽt alia tranſlatio[barbat⁹ efficiť. ſed ſic frequẽter]ꝛ eſt Ꝺ ut i pluribꝰ. ꝛ ſbdit ꝙ[taliũ igiť neceẽ eſt mediũ ſicut frequenter eẽ.]q. d. ꝙ ad demřandũ talia que ſũt freq̃nter nõ debem⁹ accipe mediũ qd ſit ſemꝑ. ſed ſicut frequenter. ⁋ Dubitaret forte aliqs. utrũ poſſum⁹ arguẽ demřatiue ex medio qd ſit frequẽter. ꝛ vi ꝙ nõ. qꝛ demřatio eſt ex necijs. necia aũt ſũt ſemꝑ: ĝ ꝛc. ⁋ Dõm ꝙ debemus q̃rẽ eũdẽ modũ demřandi i nãlib⁹ ꝛ in mathematicis. nec in iſtis iferioꝛib⁹: ſꝫ in ſupceleſtib⁹. nã qꝛ mathematica ſũt certa in ſũori gradu certitudis demřationes mathematice ſũt ꝑ cãm infallibilẽ. ſed cãe nãles ꝑñt ipediri ꝛ iõ nõ ſemꝑ faciũt effect⁹ ſuos. ut ꝙ hõ efficiat̃ barbat⁹ vĩ eẽ cã caliditatis. naꝫ calidi eſt rarefacere. cõplexio aũt magis rarefacta ẽ magis poroſa. corpus ĝ maſculũ eſt magis poroſum q̃ꝫ femineũ: ꝛ inde opꝫ ꝙ ſit magis piloſum. qꝛ pori ſũt magis puiĳ: ut poſſint inde exire pili. opꝫ ẽt ex Ꝺ ꝙ pili ſint groſſiores in maſculo q̃ꝫ in femina pp̃ amplitudinẽ poroꝝ. ſꝫ hec cã põt in aliquo ipediri. qꝛ plures ſũt maſculi barbati. arguem⁹ ĝ ex cãis nãlib⁹ ſuos effect⁹ nõ ꝙ ſemꝑ tales effect⁹ faciãt: ſꝫ ꝙ q̃ñtũ ẽ de ſe ſꝑ ſũt apta nata tales effect⁹ facẽ. nec Ꝺ eſt modicũ ſi ſciuerim⁹ q effect⁹ ſũt apti nati eẽ ex qb⁹ cãis. nõ eſt ĝ tãta necitas in nãlib⁹ ſic in mathematicis: nec tãta necitas in iſtis iferioꝛib⁹ q̃ñta i ſupceleſtib⁹. ibi eni ſemꝑ ex cãis ſequunt̃ effect⁹. ſemꝑ eni ex iterpõne terre eclipſat̃ luna. ꝛ ſemꝑ ex iterpõne lune ſol. nõ aũt Ꝺ ſemꝑ ex ſemine oliue gñat̃ oliua. qa põt eẽ coꝛruptio i ſemie uel põt ex aliq̃ cã ipediri ſemẽ ut nõ ꝓferat ſuũ germẽ. ⁋ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utrũ eodẽ mõ poſſum⁹ demřatiue arguẽ i nãlib⁹ ꝛ i mathematicis. ⁋ Dõm ꝙ cũ matheᶜᶜ cãe nõ poſſint ipediri. nãles aũt ꝑñt ipediri nõ eodẽ mõ arguẽdũ ẽ Ꝺ ꝛ ibi. ſꝫ i matheᶜᶜ arguẽdũ ẽ ſimpĺr ꝛ ſm actũ: ut hẽt angulũ ĝ hẽt tres. i nãlib⁹ aũt ſm aptitudinẽ ꝛ ex ꝯditiõe: ut hẽt talẽ cãꝫ. ĝ ẽ aptũ natũ hẽe talẽ effectũ. uĺ ex tali cã nõ ipedita ſeqť talis effect⁹: q̃dã ĝ necitas eſt i nãlib⁹ ipſis ex q̃dã aptitudie qa q̃ñtũ ẽ de ſe nãles cãe ſꝑ ſũt apte nate niſi ipediant̃ ꝓducẽ ſuos effect⁹. Aliq̃ ṽo cãe ſũt uĺr q̃ñtũ ad ſbta. ꝛ ſꝑ q̃ñtũ ad tpꝰ. ita ꝙ tales cãe i oi ſic ſe hñt q̃ñtũ ad uĺitatẽ ſboꝝ que ẽt ſiũt. ſ. i oi q̃ñtũ ad uĺitatẽ tẽpoꝝ. in quocũqꝫ enĩꝫ ſbto hẽat eẽ cã que nõ põt ipediri hẽt eẽ effect⁹ ei⁹. ꝛ q̃ñcũqꝫ hẽt eẽ talis cã hẽt eſſe effect⁹ eius. in nãlibus aũt cãis eo ꝙ ꝑñt

ipediri hn̄t tale ee̅ s̄m aptitudine̅. Qd̄ g̃ obijciebat̄ in alia q̄one q̄ demr̄atio est ex nec̄ijs p3 q̄ in ipsis nal̄ib⁹ est q̄dā necitas cuiusdā aptitudis. ɔcedim⁹ tn̄ q̄ demr̄s tiones per c̄as nāles hn̄t quedā defectū nec sunt tāte certitudis sic sūt demr̄ationes mathematice. ¶ Ad itēdū tn̄ q̄ cū dicim⁹ aliq̄ cāta ee̅ semp̄ ꝛ uľr. itelligēdū est per relationē ad cām. ut eclipsis est semp̄ qn̄ est sua causa. ꝛ uľiter ubi est sua cā. vn̄ si eēnt multe lune ꝛ in ter oēs interponeret̄ terra in oi̅bus eis esset eclipsis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si enim. a. de. b. uľr p̄dicat̄: ꝛ. b. de. c. uľr nec̄e ē. a. de oi. c. ꝛ semp̄ p̄dicari. h̄ eni̅ uľr de oi ꝛ semp̄. h̄ suppositū ē sic frequēter es se. nec̄e est g̃ ꝛ mediū frequēter ee̅: qd̄ est i quo est. b. d. Erūt igit̄ ꝛ eoꝝ que sunt sicut frequenter p̄ncipia sine medio quecunq̄ frequenter sic sunt aut fiunt.

¶ Probat qd̄ d iterat. dixerat eni̅ q̄ i his que sūt frequē ter d3 accipi mediū ut frequēter. qd̄ p̄bat. d. ⌊ Si eni3 a. p̄dicet̄ de. b. uľr. ⌋ i. maior extremitas de medio. ⌊ ꝛ b. de. c. uľr. ⌋ i. mediū de minori extremitate ⌊ nec̄e est ꝛ. a. de. c. semp̄ ꝛ de oi p̄dicari. h̄ eni̅ est ee̅ uľr ⌋ v3 de oi ꝛ semp̄. ⌊ sed suppositū est ee̅ sic frequēter. ⌋ q. d. q̄ si. a de. c. eēt sicut frequēter op3 q̄ mediū. b. accipiat̄ sic fre quēter. q2 si accipet̄ sic uľr ꝛ semp̄ oporteret q̄ ꝛ. a. de c. eēt sic uľr ꝛ semp̄. qd̄ ē ɔ̄ ypothesim ꝛ ɔ̄ illud qd̄ sup positū ē. iō s̄bdit q̄ ⌊ nec̄e ē g̃ ꝛ mediū qd̄ ē i quo ē. b. ⌋ i. qd̄ significat̄ p. b. ⌊ ee̅ sic frequēter ⌋ ꝛ subdit q̄ ⌊ erūt igit̄ ꝛ eoꝝ que sūt frequēter p̄ncipia. ⌋ i. cāe ⌊ sine me dio ⌋ ꝛ p̄p̄e ꝛ imediate ⌊ q̄cūq̄ frequēter sic sūt ⌋ q̄tu3 ad subiecta ⌊ aut fiūt ⌋ quātū ad tp̄a. q̄cūq̄ g̃ cāta sunt frequēter hn̄t cās que sunt frequēter quātum ad subie cta. uel que fiūt frequēter hn̄t cās que fiūt frequenter quātū ad tēpora. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quō igit̄ q̄d ē sit qd̄ q̄d ē iter termios as signatum est: ꝛ q̄liter demr̄atio: aut diffini tio sit ipsius aut non: dictum est prius.

¶ Epilogat circa determiata. d. ⌊ Quō igit̄ fiet qd̄ q̄d ē iter termios ⌋ sup. sillr̄isticos ⌊ assignatū ē. ⌋ i. oñsu3 ē. ꝛ s̄bdit q̄ ⌊ ꝛ q̄liter demr̄atio aut diffō sit ipsi⁹ ⌋ qd̄ q̄d ē ⌊ aut nō dictū ē p̄us. ⌋ ¶ Notādū aūt q̄ sic s̄m singu la geneꝝ ɔtigit demr̄are. sic s3 singula gn̄a cārū ɔtigit diffinire. vn̄ ꝛ i 8° me^ce. cōmēdant̄ diffōnes Aristarchi q̄ erāt s3 oē gen⁹ cāe. Assignare ĝ quō singula gn̄a cāꝝ pn̄t ee̅ mediū i demr̄atiōe ē assignare quō qd̄ q̄d ē siue quō diffō s3 oē gen⁹ cāe sit tale mediū i demr̄atione. h̄ ē g̃ qd̄ itēdit i p̄ma pte hui⁹ epilogi cū dič q̄ assignatū ē. i. oñsu3 quō qd̄ q̄d ē. i. quō diffō sit iter termios sillr̄i sticos. i. sit mediū ad sillr̄andū. nā illd̄ est mediū iter ter minos sillr̄isticos qd̄ ē mediū ad sillr̄andū. h̄ eni̅ diffuse dictū ē quō q̄d ē siue diffi° sit iter tales terminos uľ sit tale mediū. diffuse dictū ē quō singula gn̄a cāru3 pn̄t accipi iter tales termios uel pn̄t accipi ut tale mediu3 s̄m q̄ singula gn̄a cārū formari pn̄t diffōnes ad demō strādū. ¶ Notādū ēt q̄ subarū p̄p̄e ē diffō. ꝛ p se pas sionū ē demr̄atio. ex h̄ aūt possum⁹ exponē scd̄am pte3 epilogi. v3 q̄ p3 p p̄us dicta quō ipsi⁹ qd̄ q̄d ē ē demr̄a tio. ꝛ quō nō. ꝛ quō ei⁹ ē diffi° ꝛ quō nō. nā ipsi⁹ qd̄ q̄d ē sube nō ē p̄p̄e demr̄atio s3 diffō. ipsi⁹ aūt accn̄tis ē de mr̄atio. uel possum⁹ alr̄ dicē q̄ ip̄sa eēntia accn̄tis q̄ si gnificat̄ p qd̄ q̄d ē ꝛ p diffōnē pōt ɔsiderari dupľr. uel ut est aliq̄d i se. ꝛ sic ipsi⁹ qd̄ q̄d est accn̄tis uel ipsi⁹ eēn tie accn̄tis ē diffi°. ip̄m eni̅ accn̄s s̄m se ꝛ in abstracto diffinit̄. uel pōt ɔsiderari ip̄3 qd̄ q̄d ē siue ip̄sa eēntia ac cn̄tis i ɔcreto. ꝛ ut aliq̄d i alio. ꝛ sic demr̄at̄. pp̄ qd̄ p3 quō ipsi⁹ qd̄ q̄d ē ꝛ ipsi⁹ eēntie passionis ē diffō. ꝛ quō nō. q2 s3 se ꝛ ut accipit̄ i abstracto: diffinit̄. ut aūt acci pit̄ cū alio nō diffinit̄. q2 hois albi nō est diffō. sic ēt p3 quō ipsi⁹ est demr̄atio. ꝛ quō nō. q2 ipsius s̄m se est de mōstratio. eius aūt ut est in alio est demr̄atio.

q

Uomō aūt op3 uenari in eo qd̄ q̄d est p̄dicāta nunc dicamus.

¶ Dicebat̄ sup̄ q̄ circa qd̄ q̄d ē duo p̄ncipalr̄ itēdebat ph̄s. p̄° q̄dē quō se h̄ret ad demr̄ationē. 2° vo quō possem⁹ uenari ꝛ iuestigare qd̄ q̄d. p̄° g̃ declaratu3 ē quō qd̄ q̄d ē se h̄eat ad demr̄ationē ꝛ q̄ h̄ itēdebat̄ i p̄cedēti pte ex epilogo imediate h̄ito ubi di. assignatū ē. i. ostēsu3 ē quō qd̄ q̄d est sit iter termios sillr̄isticos. ꝛ quō ipsi⁹ sit demr̄atio. In hac aūt pte itēdit de 2° p̄nci pali. v3 quō possum⁹ uenari ꝛ iuestigare qd̄ q̄d est. pp̄ qd̄ sciēdū q̄ ip̄m qd̄ q̄d ē. ē illud qd̄ p diffōnē exp̄mit̄. ꝛ ēt h̄ēt rōnē medij demr̄atiui. ꝛ rōnē cāe. q2 s̄m oē ge nus cāe pōt formari diffō. nō g̃ possem⁹ sufficiēter sci re quō ɔtigit uenari qd̄ q̄d ē nisi scirem⁹ diffōnē uena ri. ꝛ nisi scirem⁹ uenari quō accipiēdū sit mediu3. ꝛ cā ad demr̄andū. iō tria fac̄. q2 p̄° dat artē quō accipiēda sit diffi° s̄bti. 2° quō accipiēda sit diffi° passionis. 3° do cet iuenire mediū ꝛ cā3 ad demr̄andū passionē de s̄bo 2ª ibi. ⌊ Quare aūt op3 itēdētē. ⌋ 3ª ibi ⌊ Ut h̄eam⁹ aūt p̄posita. ⌋ Circa p̄m duo facit. q2 p̄° ɔtinuat se ad dicē da. 2° exequit̄ de itēto ibi. ⌊ Eoꝝ igit̄ que isūt. ⌋ Dič g̃ ⌊ Quō aūt op3 uenari uenātia. ⌋ i. ducētia uel ⌊ p̄di cātia ⌋ ut sonat alia trāslatio ⌊ in eo qd̄ q̄d est nūc dice mus ⌋ illud eni̅ p qd̄ ducimur ad aliq̄d pōt dici q̄si ue nās illud. vn̄ ꝛ canes uenatici dicunt̄ eo q̄ in p̄dā nos ducūt. diffinitiōes dicunt̄ ee̅ uenātis in eo qd̄ q̄d. q2 du cūt nos in cognitionē q̄dditatis. s̄m tn̄ trāslationē alī sm nō op3 nos hic subtiliare. sic eni̅ h̄ēt alia trāslatio. quō aūt op3 uenari que in eo qd̄ q̄d p̄dicant̄ nūc dica mus q̄ dictum planum ꝛ clarum habet intellectum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Eoꝝ igit̄ q̄ isūt vnicuiq̄ q̄dā extēdunt̄ i plus nō tn̄ ex̄ gen⁹: dico aūt i plus ee̅ q̄cū q̄ q̄dē isunt vnicuiq̄ uľr. At vo h̄ alij. ut eni̅ aliq̄d qd̄ oi trinitati iest. h̄ nō oi trinita ti: sic qd̄ ē iest trinitati. h̄ nō ꝛ numero. h̄ ꝛ ipar iest oi trinitati: ꝛ i plus ē: ꝛ nāq̄ ipsis q̄nque iest h̄ nō ex̄ gen⁹. q̄nque q̄dē enim numerus est: nullū aūt ex̄ numerū ipar ē.

¶ Exequit̄ de itēto. Propter qd̄ sciēdū q̄ ars ad accipi endū diffōnē s̄bti est duplex. vna que est bona simpľr. ꝛ alia que est bona in casu. ars bona simpľr est ut acci piat̄ p̄priū gen⁹ ꝛ p̄p̄a diāa. ars aūt bona in casu est ue qn̄ igrat̄ p̄p̄a diāa q̄ loco p̄p̄e diāe accipiant̄ aliq̄ plu ra: quoꝝ qd̄libet se h̄eat in plus ꝛ oīa i eque. duo g̃ fac̄ q2 p̄° dat artē diffiniēdi s̄bm q̄ ē bona i casu. 2° dat artē q̄ ē bona simpľr. ibi ⌊ Cōgruū aūt ē. ⌋ Circa qd̄ duo fa cit. q2 p̄° p̄mittit quādā diuisionē. 2° ex diuisione p̄miss̄ sa docet nos cogñscē q̄lia sūt illa q̄ diffōnē igrediūtur. ibi ⌊ Huiusmodi aūt accipiēda. ⌋ dič g̃ q̄ ⌊ eoꝝ q̄ isūt vnicuiq̄ uľr q̄dā extēdunt̄ i plus nō tn̄ ex gen⁹ ⌋ ꝛ ex ponit se q̄d appellet ee̅ i plus. d. ⌊ Dico aūt i plus ee̅ q̄ cūq̄ isūt q̄dē uľr vnicuiq̄ ⌋ nō soli ⌊ at vo. sed alij ⌋ ut illud est i plus q̄ hō qd̄ p̄dicat̄ uľr de hoie ꝛ iest alij q̄ hoi. utputa bipes qd̄ p̄dicat̄ uľr de hoie ē i plus q̄ hō q2 iest alij ab hoie. nō tn̄ ē ex aial qd̄ ē gen⁹ hois. ē g̃ ali q̄d qd̄ p̄dicat̄ uľr ꝛ ē i plus qd̄ nō extēdit se ex̄ gen⁹. ꝛ ē aliq̄d qd̄ se extēdit. iō s̄bdit ⌊ ut aliq̄d qd̄ oi trinitati in est. sed ꝛ nō trinitati sic qd̄ ē. ⌋ i. sic ens. ens eni̅ ita est i plus q̄ trinitas q̄ extēdit se ex̄ gen⁹ trinitatis. iō s̄bdit

q̄ [inest trinitati. sȝ etiā nō nūo.] q.d. q̄ ens ita inest trinitati uł q̄ ē̄t extendit se ex nūm q est gen⁹ trinitatis qr ens iest ⁊ nō nūo. i. p̄dicat̄ de aliq̄ qḋ nō est nūs. ⁊ ſbdit. q̄ [sȝ ipar iest oi trinitati. ⁊ i plus est] sup. q̄ȝ trinitas. qr [iest ipsi⁹ qnqȝ] ⁊ ſbdit [sȝ nō ex gen⁹. qnqȝ eni est qdā nūs. nullū aūt ipar ex nuȝ est.] q.d. q̄ ipar ex eo q̄ iest aliȷ q̄ȝ triario. qr iest qnario. nō pp̄ h̄ est ex gen⁹ nūi. qr ipe qnari⁹ est nūs: imo nullū ipar est ex gen⁹ nūi. ē ḡ itētio sua q̄ aliḋ qḋ ē. i. ens p̄dicat̄ uł de triario ⁊ in plus est q̄ȝ triarius ⁊ alr ipar. nā ens ita est in plus q̄ extēdit se ex nūȝ q est gen⁹ triariȷ. sȝ ipar nō se extēdit ex numeȝ qui est hui⁹ genus. ¶ Deinde cū dicit.

¶ **Hui⁹ igit accipiēda sūt usqȝ ad h̄ p̄mū: q̄rū vnūqḋqȝ qdē in plus sit. Oia aūt non sūt i plus. hāc eni neċe est substāná rei eē.**

¶ Ex diſſone dat⁹ ondit q̄lla debeāt accipi ad formādū diffōnē. Circa qḋ duo facit. qr p̄mo fac qḋ dcm̄ est. 2° qḋ dixerat manifestat p exēplū. ibi [Ut trinitati.] Ptinuet aūt sic. dcm̄ est q̄ q̄dā ulīa p̄dicata se hn̄tia i plus q̄dā se extēdūt ex genus. q̄dā aūt nō. ⁊ qr sic est: [accipiēda sūt aūt hi⁹] sup. p̄dicata ulīa se hn̄tia i plus [usqȝ ad h.] i. usqȝ ad tātū nūȝ. siue usqȝ ad talē terminum quusqȝ tot accipiant̄ [q̄rū vnū qḋqȝ qdē taliuȝ.] i. p̄dicatoȝ [in plus sit. oia aūt nō in plus sūt. hāc ḡ neċe est ſbāȝ rei.] i. ſbalē diffōnē. q.d. cū tot sunt accepta ulīa p̄dicata hn̄tia se in plus nō extēdētia ex genus q̄ oia simul sūpta nō se hn̄t in plus q̄ȝ ip̄m diffinitū. tūc ex talib⁹ p̄dicatis ɔstituit̄ ſba uel diffō. ¶ Dubitaret forte aliqs: qr vȝ h̄ falsuȝ q̄ q̄libet ps diffōnis se debeat hr̄e in plus: ⁊ totū in eque. nā ulīa dr̄ia semp ɔūtit̄ cū diffinito. ſm p̄hm eni in meta. si bn̄ sciremus dr̄ias aīaīū findētis pedes tot eēnt hi⁹ dr̄e. quot sunt aīalia findētia pedes. nūs ḡ dr̄iarū ɔparuȝ ſb aliq̄ gn̄e equat̄ nūo ſpēruȝ ſb illo gn̄e: qḋ nō eēt nisi dr̄ia ultia ɔuerteret̄ cū ſpē. ¶ Dōm q̄ qr ignote sunt nob̄ forme ſbales: ⁊ qr ignote sunt nob̄ dr̄e ɔp̄e ex h̄ multa mala icurrimus diffinīēdo. p⁹ qr facimus diffōnē ex plurib⁹ q̄ȝ duob⁹. solū eni duo deberēt ɔcurrē ad diffōnē. quoȝ vnuȝ se hr̄et ut mā ⁊ ut potētia. vȝ genus. aliḋ ut act⁹ ⁊ ut forma. vȝ dr̄ia. nūq̄ȝ eni ex duob⁹ fit vnuȝ. nisi vnū se hēat ut potētia. ⁊ aliḋ ut act⁹. nec opȝ dare 3ᵐ qr non reqrit̄ ibi. nec coīla nec clau⁹ ad ɔuīgēdū actū potētie. iō 3ᵐ est semp supfluū. duo aūt solū reqrūt̄ ad ɔstitutionē rei. potētia ⁊ act⁹. attn̄ qr aliqn̄ inoiatū est genus ɔpriū tūc loco gn̄is ɔpriȷ ponim⁹ genus remotū usqȝ ad dr̄iā ultimā. ut si eēt diffō hoīs aīal māsuetū bipes. totuȝ h̄ aīal māsuetū accipet̄ loco gn̄is ɔpriȷ ɔximi. ⁊ bipes se hr̄et ut ſpecifica dr̄ia. Rursus qr aliqn̄ est nobis ignota dr̄ia ɔp̄a: tūc loco dr̄e ɔp̄e assumim⁹ duas dr̄ias quarū quelibet se hēt in plus. ⁊ ambe in eque. ⁊ si non sufficiūt due accipim⁹ ⁊ pl̄es alias tales. utputa si eēt nob̄ ignota ɔp̄a dr̄ia hoīs acerpemus gressibile bipes loco dr̄e ɔp̄e q̄rū q̄libet se hēt in plus ⁊ totū i eque. gressibile eni est in plus q̄ȝ hō eo q̄ equus ⁊ alia q̄drupedia sunt gressibilia: ⁊ bipes in plus q̄ȝ hō. qr uolatilia sunt bipedia. sed h̄ totū. gressibile bipes. forte est solus hō. q̄ ḡ si accipiant̄ multa que sunt in plus. totum aūt nō in plus sed in eque. hoc est ex ignorātia dr̄e ɔprie. Qḋ ḡ obijcit̄ q̄ dr̄ia ɔp̄a ɔuertit̄. dici debet q̄ uerū est si eēt illa nob̄ nota. sed qr non est nob̄ nota: loco illi⁹ accipim⁹ aliq̄ plura: quoȝ q̄libet se hēt in plus: ⁊ totū in eque. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utȝ iste modus sit ɔueniēs. ¶ Dōȝ q̄ ɔueniēti⁹ eēt si scirem⁹ dr̄iaȝ ɔpriā. tn̄ post diffōnē ɔtinētez dr̄iā ɔpriā hec est ɔueniētior diffō q̄n loco ɔp̄e dr̄e accipiunt̄ plura. q̄rū q̄libet se hēt in plus. ⁊ totū in eque. qr nō est aliqd q̄ ita nos ducat in cognitionē ɔpriȷ sic ɔueniētia ⁊ dr̄ia quā hȝ res ad alia. ut si loco dr̄e ɔp̄e hoīs accipet̄ gressibile bipes. gressibile diceret ɔueniētiā quā hēt hō cū aīalib⁹ terrestrib⁹. ⁊ dr̄iā quā hēt cū uolatilib⁹. bipes aūt eōtrio diceret ɔueniētiā ad uolatilia ⁊ dr̄iā ad terrestria. In his ḡ duob⁹ ɔtinet̄ ɔueniētia ⁊ dr̄ia ipsi⁹ hominis tā ad aīalia uolatilia q̄ȝ ad terrestria. ⁊ qr hic est modus marie deueniēdi i cognitionē dr̄e ɔp̄e. iō post diffōnē ɔtinentē dr̄iā ɔpriā videt̄ hic modus esse congruētior. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utȝ sȝ vitate posset fieri diffō ſm hūc modū. ¶ Dōȝ q̄ nō. nā q̄ aliq̄ sic se hēant respectu alic⁹. q̄ q̄libet illoȝ se hēat in plus ⁊ totū in eque: h̄ eē nō pōt nisi qr illa duo se hēant sicut excedētia ⁊ excessa. ut ponam⁹ q̄ hō niger se hēt in eque cū ethiope. videm⁹ eni q̄ hō est in plus q̄ȝ ethiops. ⁊ nigrū in plus q̄ȝ ethiops. hō tn̄ niger posit⁹ est iesse i eque. qḋ si sic est opȝ q̄ hō ⁊ niger se hēant sic excedētia ⁊ excessa. nā si hoc nō eēt nō posset eē q̄ q̄libet eēt in plus ⁊ totū in eque. nā si nigrū nō repitet̄ nisi in homie. ⁊ hō esset in plus q̄ȝ ethiops. homo autē niger ɔuerteret̄ cū ethiope oporteret q̄ nigrū ɔuerteret̄ cū ethiope. qḋ si nō seqt̄ des oppositū. si enim aliqd est nigrū qḋ nō sit ethiops. sit illḋ. a. querem⁹ ḡ utȝ a. sit hō. uł nō. si nō est hō hoc est ɔ̄ ypothesiȝ. supponebam⁹ eni q̄ nigrū nō se extēderet ex hoīeȝ. si aūt ē hō ⁊ nō ē ethiops. ḡ hō niger nō ɔūtit̄ cū ethiope qḋ est ɔ̄ ypothesim. Oȝ ḡ aliq̄ duo sic se hēant respectu alicui⁹ q̄ q̄libet sit in plus ⁊ totū in eque h̄ eē nō poterit nisi q̄libet illoȝ duoȝ restrigat aliḋ. ⁊ si q̄libet uł si utrūqȝ restrigat utrūqȝ. utrūqȝ erit restrigēs ⁊ restrictū. ⁊ p ɔ̄ns utrūqȝ erit excedēs ⁊ excessuȝ. nā nō restringit nisi qḋ excedit. ⁊ nō restrigit̄ nisi qḋ excedit̄. eē ḡ restrigēs ⁊ restrictū est eē excedēs ⁊ excessuȝ. sed ipole est ſm ueritatē in diffōne eē aliq̄ duo sic se hn̄tia. sic excedētia ⁊ excessa. nā in diffōne sunt genus ⁊ dr̄ia. uł si sūt ibi plures dr̄e. h̄ erit ſm ordinē p̄dicamētalē. quarū vna erit dr̄ia gn̄is supioris. ⁊ alia iferioris. genus ḡ ⁊ dr̄ia nō pn̄t se hr̄e sic excedētia ⁊ excessa. qr dr̄ia nō se extendit ex gen⁹. Rursus due dr̄e ordiate ſȝ ordinē p̄dicamēti nō pn̄t sic se hr̄e si bn̄ date sint. nā dr̄ia gn̄is iferioris si bn̄ data sit nō poterit excedē dr̄iaȝ gn̄is supioris. tal̄ ḡ diffō ɔtinēs plura: quorū q̄libet est in plus ⁊ totū in eque: nō erit diffō uera. sȝ poterit eē supplēs in eē diffōnis uer e. iste ḡ modus diffiniēdi tradit⁹ hic a p̄ho non est bonus simplr̄. sȝ est bonus respectu nr̄i. ⁊ est bonus in casu ut dixim⁹ in ɔtinuādo lr̄aȝ. nā qr nob̄ sūt ignote dr̄e ɔp̄e ut sup dixim⁹. iō hic modus est nobis cōpetēs. qr post diffōnē ɔtinētez dr̄iā ɔpriā. hec diffō est cōgruētior q̄ ɔtineat aliq̄ quoȝ q̄libet sit in plus ⁊ totū in eque ut est ex q̄ne p̄hita māifestū. ¶ Deīn. c. d.

¶ **Ut trinitati iest oi nūerus ipar p̄m⁹ utrobiqȝ. ⁊ sicut q̄ nō est mēsurari nūero: ⁊ sic q̄ est nō cōponi ex nūeris. hoc itaqȝ iā trinitas est numerus ipar p̄mus: ⁊ sic p̄mo.**

¶ Manifestat qḋ dixerat p exēpluȝ de diffōne trinariȷ. Circa qḋ tria facit. qr p̄° dat diffōnē trinariȷ. 2° ondit diffōnē hui⁹ eē ſm datā methodū siue ſȝ datā artē. 3° declarat q̄ talis diffō sit diffō trinariȷ. 2ª ibi. [Horuȝ eni.] 3ª ibi [Qm̄ āt oñsū.] Dicit ḡ [Ut trinitati iest oi nūs ipar utrobiqȝ p̄m⁹.] q.d. dcm̄ est q̄ diffō dȝ cōtinere aliq̄. quoȝ q̄libet sit in plus ⁊ totū in eque ut nūs utrobiqȝ p̄m⁹ iest trinitati sup. mō p̄diero. qr q̄libet hoȝ sit in plus q̄ȝ trinitas. totū aūt: nō in plus. sȝ in eque. ⁊ exponit se qd appllet nūs utrobiqȝ p̄rimus. d. [⁊] sup. nūs utrobiqȝ p̄m⁹ dr̄ [sicut qḋ est nō mēsurari nūo. ⁊ sic nō cōponi ex nūis. h̄ itaqȝ iā trinitas est] q.d. q̄ ista est diffō trinitatis [nūs ipar p̄mus. ⁊ sic p̄mus.] vȝ utrobiqȝ. ¶ Notādū aūt q̄ nūs p̄m⁹ dr̄ qḋ non p̄ducit̄ ex nūis. sed ex sola replicatione vnitatis

ꝓducit. ſ3 nõ ꝓduci ex nũis eſt duplr: uł ex ductu nũi in nũm. uł ex aggregatiõe nũi cũ nũo. qnari⁹ enl nõ ꝓducit ex nũis ex ductu nũi in nũm. qꝛ nullus nũs duct⁹ in aliquẽ nũm faciet nũ3 qnariũ: tñ qnari⁹ bñ ꝓducit ex nũis ex aggregatiõe nũi cũ nũo. qꝛ ex aggregatione nũi binarij cu3 trinario ꝯſtituit qnari⁹: qnarius ḡ nõ eſt ꝑm⁹. niſi vno mõ. ſenari⁹ aũt nullo mõ eſt ꝑm⁹. qꝛ utroq3 mõ ꝯſtituit ex nũis. ꝯſtituit eni ex ductu nũi in nũ3. qꝛ ex ductu trinarij in binariũ ꝯſtituit ſenari⁹. nã ter duo ſex faciũt. Rurſus ꝯſtituit ſenari⁹ ex aggregatiõe nũi cũ nũo. nã duo cũ q̃tuoꝛ ſex faciũt. trinarius aũt eſt ꝑmus utroq3 mõ. qꝛ nõ ꝓducit ex ductu nũi in nũm. ⁊ hoc appellat pħs nõ mẽſurari nũo. nã nũs qui duct⁹ eſt in aliũ nũm ꝓducit aliquẽ nũm hĩ⁹ nũs ſm aliũ nũm dꝛ mẽſurare ꝓductũ nũm. ut ſi binarius duct⁹ in trinariũ facit ſenariũ. binari⁹ mẽſurabit ſenariũ ſm trinariũ. qꝛ eſt 3ᵃ ps ſenarij. ſm hoc eni binarius mẽſurat ſenariũ ſic ulna mẽſurat pãnũ qñ totiens ſumit ꝙ equat pãno. ſic binari⁹ mẽſurat ſenariũ ſ3 trinariũ. qꝛ ter ſumpt⁹ equat ſenario. trinari⁹ aũt eſt primus iſto mõ. qꝛ nullus nũs duct⁹ in aliũ nũm menſurat trinariũ uł ꝓducit ipm. Rurſus trinari⁹ eſt ꝑmus alio mõ. qꝛ nõ cõponit ex nũis. nullus eni nũs cõpoſitus alteri nũo facit trinariu3. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Hoꝝ eni vnũqᷝq3 aliõ: qᷝ i parib⁹ oib⁹ ineſt: ultimu3 aũt ⁊ dualitati: oĩa aũt nulli.

¶ Probat hĩ⁹ diffõnẽ eẽ ſm datã methodũ ſiue ſm datã artẽ. d. ⌊ Hoꝝ eni ⌋ ſiue ⌊ hoꝝ qdẽ vnũqᷝq3 ⌋ ſu. eſt i plus q̃3 trinari⁹. qᷝ p3. nã ⌊ ali⁹ qdẽ. ⌋ v3 nũs ipar ⌊ i eſt oib⁹ iparib⁹ ⌋ aliȷs a trinario ⌊ ultimũ ãt. ⌋ v3 utrobiq3 ꝑmus ⌊ ⁊ dualitati ⌋ ſup. ieſt ⌊ oĩa aũt. ⌋ i. totu3 ſił ⌊ nulli ⌋ ſup. aliȷ ieſt niſi trinitati. eſt ḡ hec diffõ trinitatis ſm datã methodũ. qꝛ q̃libet ps eſt in plus ⁊ totu3 in eque. ¶ Notãdũ aũt ꝙ eẽ utrobiq3 ꝑmũ. i. nõ menſurari. uł nõ ꝓduci ex ductu nũi in nũm. nec ꝓduci ex cõpõne nũi cũ nũo nõ ſoliũ cõpetit trinitati. ſ3 ẽt dualitati. nã nullus nũs duct⁹ in aliũ num facit dualitatẽ ⁊ nullus nũs cõpoſit⁹ cu3 alio nũo facit ipam. nũs ergo impar eſt in plus q̃3 trinari⁹. qꝛ cõpetit aliȷs iparib⁹ ⁊ etiã utrobiq3 ꝑmu3 eſt in plus q̃3 trinari⁹. qꝛ cõpetit binario. totũ aũt ſimul. v3 nũs impar utrobiq3 ꝑmus ſoli trinario cõpetit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qm̃ aũt oñſu3 iã eſt in ſupioꝛib⁹ ꝙ neceſſaria ſunt i eo qᷝ qd eſt ꝑdicãtia. ulia aũt neceſſaria ſũt. In trinitate aũt ⁊ in q̃cũq3 alio ſic accipiunt i eo qᷝ qd eſt: accepta ſic ex neceſſitate erit trinitas hec.

¶ Declarat ꝙ hĩ⁹ diffõ trinarij eſt bona ex quo q̃tu3 ad pñs ſpectat duo reqrunt ad hoc ꝙ aliqd ſit diffõ. ꝑ⁹ ꝙ ꝑdicet ulr ⁊ ex necĩtate. 2ᵒ ꝙ dicat totã ſbã3 rei. tria ḡ facit pħs: qꝛ ꝑ⁹ ꝓbat ꝙ hoc qᷝ dictu3 eſt ꝑdicat ulr ⁊ ex necĩtate de trinario. 2ᵒ oñdit ꝙ dicat ſbã3 el⁹. 3ᵒ cõcludit ꝙ eo mõ quo accepta ẽ diffõ de trinario poſſet accipi de q̃libet alio. 2ᵃ ibi ⌊ Qᷝ aũt ſbã ſit. ⌋ 3ᵃ ibi ⌊ q̃re ⁊ aliȷ cuilibet. ⌋ Dicit ḡ. ⌊ Qm̃ aũt oñſu3 eſt nob. ⌋ i. a nob ⌊ in ſupioꝛib⁹ necĩa qdẽ ſunt in eo qᷝ qd eſt ꝑdicãtia. ⌋ q. d. ꝙ ꝑdicãtia in eo qᷝ qd ſunt necĩa. ⁊ ſbdit ⌊ ulia aũt necĩa ſunt. ⌋ q. d. ꝙ talia necĩa. v3 ꝑdicãtia in eo qᷝ qd ſunt ulia. i. ꝑdicant ulr. ſi ḡ ea que poſita ſunt in diffõne trinitatis ꝑdicant in eo qᷝ qd. q̃ı dı̃ctũ eſt ꝙ talia debẽt accipi. oȝ ꝙ illa ꝑdicent ulr ⁊ de necĩtate de trinario. iõ ſbdit. ꝙ ⌊ in trinitate aũt ⁊ in q̃libet uł in quocũq3 alio in eo qᷝ qd accipiunt ſic. ⌋ i. accipiẽda ſunt ſic. v3 ſm datã artẽ ⌊ accepta aũt ſic trinitas erit hec ⌋ que ſunt accepta ⌊ ex necĩtate ⌋ ⁊ ſu. ⁊ ulr. ita ꝙ que ſic accepta erũt ⁊ ex necĩtate ⁊ ulr ꝑdicabunt de trinitate. ¶ Notãdũ aũt ꝙ data methodus ẽ ꝙ accipiẽda ſunt hĩ⁹ que ſe hñt in plus ⁊ nõ ſe extẽdũt ex genus ⁊ tot ſunt accipiẽda de talib⁹ quoꝝ qᷝlibet eſt in plus: ⁊ ꝙ oĩa ſił accepta nõ ſint i plus: ſ3 in eque. ſi ḡ accepta nõ ſe extẽdẽt ex genus ⁊ ſunt ordinabilia in gñe op3 ꝙ ꝑtineãt ad q̃dditatẽ rei. ⁊ qꝛ talis inſunt de necĩtate ⁊ ꝑdicant ulr: op3 ꝙ ea que ſunt accepta i diffõne trinarij ſi ſic accepta ſunt ꝙ trinari⁹ ſit ex necĩtate hec que ſũt accepta. i. ꝙ hĩ⁹ accepta ꝑdicent de neceſſitate de trinario. ⁊ ẽt ſu. op3 ꝙ ꝑdicent ulr. ¶ Dubitaret forte aliqs. qꝛ nõ vꝛ ꝙ poſita in diffõne trinarij ꝑdicent eẽntialr de trinario. qꝛ eẽ ꝑmũ ⁊ nõ mẽſurari nũo uł nõ eẽ ꝑmũ. ſ3 mẽſurari nũo vident eẽ q̃da3 ꝓꝓetates nũi. ¶ Dõ3 ꝙ dato ꝙ nõ ſint ꝓꝓetates hoc nõ obſtat. nã qꝛ ignote ſunt dr̃ie eẽntiales utimur talib⁹ loco dr̃iaꝝ eẽntialiu3. ſic ḡ bipes ponit dr̃ia hois ⁊ dr̃is eẽntialis. ⁊ tñ figura mẽbroꝝ coꝛpis qᷝdã accñs eſt. attñ cũ neſcimus dr̃iã eẽntialẽ ſignificam⁹ eã noĩe alicui⁹ accñtis. ut ꝑ greſſibile ſiue ꝑ pẽnatũ que ⁊ ſi ſ3 ſe accñtia noĩant. tñ ut igrediunt diffõnẽ ponunt vice dr̃iarũ ſubaliũ ⁊ aſſumunt ed ſignãdu3 rei eẽntiã. nam ⁊ ipa noĩa ſubarũ utplurimũ ab accñtib⁹ ſunt aſſũpta ut lapis a leſione pedis: ⁊ petra a tritiõe pedis ſm grãmaticalẽ ethimologiã: qui dicunt ꝙ petra dicit quaſi pede trita. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qᷝ ãt ſubã ſit ex his: manifeſtũ eſt. neceẽ eni eſt niſi ħ eẽt trinitatis eẽ: ut gen⁹ aliqᷝ eẽ. ħ ãt noĩatũ: aut nõ noĩatũ: erit igit i plꝰ q̃3 trinitati ieẽ: ꝯceſſũ eni eſt hĩ⁹ eẽ gen⁹ qᷝ cũq3 ſm potẽtiã in plus eſt. Si itaq3 nulli ineſt aliȷ q̃3 athomis trinitatis: ħ utiq3 erit trinitatis eẽ. ſupponat eteni ħ vniuſcuiuſq3 ſbã eẽ q̃ ẽ i athomis ultimũ ꝑdicamẽtũ.

¶ Oñdit ꝙ ſbã trinitatis eſt ex his ⁊ ꝙ diffinitio data dicit totã ſbã3 trinitatis. d. ⌊ ꝙ aũt ſbã ⌋ ſu. trinitatis ⌊ ſit ex his. ⌋ i. ex poſitis in diffõne ꝑdicta ⌊ manifeſtũ eſt ⌋ ex his q̃ dicent. ⁊ ſbdit ꝙ ⌊ neceẽ eſt eni niſi hoc eẽt eẽ trinitatis. ⌋ i. niſi in ħ ꝯſiſteret eẽntialis diffõ trinitatis q̃ dicit eẽ ei⁹ ⌊ ut gen⁹ aliqᷝ eẽ. ⌋ q. d. ꝙ ſi nõ eẽt diffõ eſſet genus. ⁊ ſbdit ꝙ ⌊ ħ aũt. a. ⌋ i. hĩ⁹ genus ⌊ aut noĩatũ aut non noĩatũ. erit igit in plus q̃3 trinitati ineẽ ⌋ uel ⌊ q̃3 trinitatis eẽ. ⌋ q. d. ꝙ ſi eſt genus ſiue ſit noĩatũ ſiue inoĩatũ erit in plus q̃3 trinitas qꝛ ⌊ ꝯceſſũ eſt eni hĩ⁹ eẽ genus. qᷝ qdẽ ſm potẽtiã eſt i plus ⌋ ſup. q̃3 ea q̃ ſunt in gñe. ⁊ qꝛ rõ aſſignata de trinitate nõ eſt in plus q̃3 trinitas nõ erit gen⁹. ſ3 ſi nõ eſt gen⁹ ⁊ ꝑdicatur in qd op3 ꝙ ſit diffĩ⁹ dicẽs eẽntiã ſiue eẽ q̃dditate3 rei. iõ ſbdit ⌊ ſi itaq3 ⌋ ſu. rõ data ⌊ nulli aliȷ ierit q̃3 athomis. ⌋ i. q̃3 idiuiduis ⌊ trinitatis. ħ utiq3 erit eẽ. ⌋ i. diffĩ⁹ ⌊ trinitatis ⌋ ⁊ ſbdit. ꝙ ⌊ ſupponat eni ⁊ eẽ ħ ſbs. ⌋ i. ſbalis diffõ ⌊ vniuſcuiuſq3 q̃ eſt ultimũ. ⌋ i. finale ⌊ ꝑdicatũ in athomis. ⌋ i. in idiuiduis rei. ¶ Notãdũ autẽ ꝙ uſq3 ad ultimã dr̃iã nõ habet ultimũ. i. finale ꝑdicatũ qᷝ nõ ineſt niſi athomis. i. niſi idiuiduis ſpẽi. nã hoc mõ ſit diffõ ſemꝑ aggregãdo dr̃ias donec totũ aggregatũ equet ſpẽi. ⁊ tũc illᷝ totũ aggregatũ qᷝ eſt ſic ultimo edeq̃tũ ſpẽi nõ ꝑdicat de aliȷs niſi de ſolis athomis. i. ididuis illi⁹ ſpẽi. ¶ Notãdũ ẽt ꝙ nõ ꝓꝑe diffinit niſi ſpẽs ſpãliſſima nõ ꝙ eſt diſibilis in ſpẽs. ſed ꝙ eſt diſibilis in athoma. i. in ididua. ꝑꝑ qᷝ ſpãlẽ mẽtionẽ facit de athomis. i. de ididuis. ¶ Notãdũ ẽt ꝙ ſi ẽ diffõ hois ꝙ eſt ſbã aĩata ſſibilis greſſibilis bipes uſq3 ad ultimã dr̃iã q̃ adeq̃t diffõnẽ datã hoi ſꝑ acceptu3 ſe hẽt ut gen⁹: ſbã eni aĩata ſe hẽt ut gen⁹ ad hoiem. ⁊ ſbã aĩata ſſibilis greſſibilis ut gen⁹. qñ aũt additũ eſt ibi bipes. qꝛ nõ ſe hẽt in plus. tũc iã eſt diffõ. ſi eni ſcirem⁹

noiare totū pcedēs vno noie illō tanq̄ genus ꝛ bispes tanq̄ dr̄ia faceret diffinitionē. Hͦ suppones phūs dicit rōne datā de trinitate uł eē genus uł diffōnem. nō est autem genus quia non pdicat in plus. relinquit ergo ꝙ sit diffinitio eo ꝙ predicat in eque. nam qd pdicat in quid ꝛ predicat in eque diffinitio est. genus enīz nō pdicat in eque. dr̄ia aūt non pdicat in qd. diffō autez ꝛ in qd ꝛ i eque. ¶ Dubitaret forte aliqs. quō genꝰ sꝫ potētiā est in plus q̄ que sunt in gn̄e. ¶ Dōz ꝙ iferiora nō sūt in supiorībꝰ actu. sꝫ potētia. genꝰ enī poa hēt oēs dr̄ias. actu vͦ nullā. ꝛ sic ꝯtinet genus oēs dr̄ias poa: nullā aūt actu sic genus hēt oēs spēs poa. actu vͦ nullā. ymaginabimut enī ꝙ lꝫ genus nō sit oīno sicut mā. qꝛ mā est poa pura. genus aūt est forma media inter potētiā ꝛ actū. ut dicit Cōmē. sup 7o meta. attn̄ q̄tuz ad pn̄s spectat genus hēt magnā sīlitudinē cū mā. nā sicut mā est qōdā fundamētuz nāe in qua nihil est actu. sed mā est oīa in poa. ꝛ p adueētū diūsarū formarū fit qōlibet in actu. ita ꝙ qui itelligit genus sm ꝙ huiꝰ nō itelligit aliquā spēm in actu: ꝛ adiugēdo uarias dr̄ias generi pōt itelligē quālibet spēz in actu. hīc ḡ deēn̄ est ꝙ genus sm ꝙ potentia est in plus q̄ quelibet sua spēs. qꝛ in potentia est oēs sue spēs. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quare similiter ꝛ alii cuilibet sic demōstratorum eidem esse inerit.

¶ Cōcludit ex dictis ꝙ eo mō q̄ accepta est diffō trinarij pōt accipi ꝛ diffō quorūlibet alioꝝ. d. [Quare ꝛ alij cuilibet sic demr̄atoꝝ.] i. sic diffinitoꝝ. sic diffinita est trinitas sil[ierit uł erit idē eē.] i. eadē diffō. q. d. ꝛ qd cūqꝫ aliud a trinitate sic diffiniat: illō idē qd sic se hēbit ad tale diffinitū sic diffō trinitatis se hēt ad trinitatem. illud. s. idez erit sīr eē. i. diffō talis diffiniti sicut diffō data de trinitate est diffō trinitatis. ¶ Dein. c. d.

¶ Congruū aūt est cū totū aliqs negociet departiri genꝰ in athoma specie pma. ut numerus in dualitatē: ꝛ trinitatez. postea sic diffinitiones illorū accipere tentare: ut recte linee ꝛ circuli ꝛ recti anguli.

¶ Postq̄ auctor dedit artē ꝛ methodū quō sit accipienda diffō q̄ est bona in casu. In pte ista dat artem ꝛ methodū q̄ est bona simplr̄. est enī ars ꝛ methodus bona simplr̄ scire diuidē genꝰ. uł scire accipe ppriuz genus. ꝛ scire accipe ppriā dr̄iaz. Circa qd q̄tuor facit. qꝛ pͦ dat artē quō accipiēda sit hiꝰ diffō q̄ est bona simplr̄. 2o ondit quō hiꝰ ars sit utilis. 3o declat quō sit poīis. 4o resumit artē datā ꝛ ondit eā eē sufficiētē. 2a ibi[Sꝫ diuisiōes q̄ sunt.] 3a ibi[Nihil aūt opꝫ diuidente.] 4a ibi (Ad pbādū aūt diffiones.) Circa pm aūt tria facit. qꝛ pͦ docet eū diuidē genꝰ: ꝛ docet accipe ppriū genꝰ. 2o docet accipe ppriā dr̄iā. 3o qd supposuerat pbat. 2a ibi (Post aūt hec.) 3a ibi (Propterea.) Dicit ḡ. (Cōgruū aūt est cū aliqs negociet aliqd totū.) i. circa aliqd totū qd dꝫ diffinire (departiri.) i. diuidē (genus in pa athoma spe) uel in pmas athomas spēs. i. in spēs spālissimas (ut nūs.) i. si diuideret nūs (in dualitatē ꝛ trinitatē. postea.) i. postq̄ sic diuisuz est genus (sic.) s. dꝫ (tētare diffōnes illarū) spērū. ꝛ sbdit (ut recte linee ꝛ circuli ꝛ anguli recti.) q. d. ꝙ sic accipiēda est diffō dualitatis ꝛ trinitatis ꝛ aliarū spērū nū i sic accipiēda est diffō aliarū spērū ꝯtētarū sb alijs gn̄ibꝰ. ut diffō recte linee circuli ꝛ anguli recti. debemꝰ ḡ tētare diffōnē accipere dualitatis trinitatis ꝛ aliarū spērū spālissimaꝝ. ut diffōnē recte linee ꝛ anguli recti. ¶ Notādū aūt ꝙ in hͦ phs docuit nos sic diuidē genꝰ. dedit enī nobͦ artez accipiēdi ppriū genus. qd āt diuidit in spēs spālissimas est ppriū genus illaruz spērū. genus aūt nō ppriū sed lōginquū nō diuidit in spēs spālissimas. sꝫ in spēs sbalternas. diuidē ḡ genus in athoma spe. uł in athomas spēs. uł in spēs spālissimas est via ad cognscēdū ppriuz genus. ¶ Notādū ēt ꝙ genus uł diuidit in duas spēs sbalternas. uł in duas spēs spālissimas. uł in vnā spēz spālissimā. ꝛ in aliā sbalternā. supponimꝰ enī diuisionez eē bimēbrē. si ḡ diuidat genus in duas spēs sbalternas. tale genus nō accipiet ut ppriū in diffōne spēi spālissime. si vͦ sm diuisionē rectā diuidat in spēm spālissimaz ꝛ sbalternā poterit accipi ut genus ppriū in diffōne illiꝰ vniꝰ spēi spālissime. sꝫ si diuidat diuisione ppa in duas spēs spālissimas. poterit accipi ut genus ppriū i diffōne utriusqꝫ. via ḡ recta ꝛ ars debita ad cognscēdū ppriuz genus est face diuisionē in athoma spe. i. in idiuisibilis sm spēm siue in spēs spālissimas. ¶ Notādū ēt ꝙ ait ꝙ debemꝰ diuidē genus in athoma spe pa uł in athomas spēs pmas. qꝛ nō est genus ppriū ad diffiniēdū spēm spālissimā nisi genus illō qd pa ꝛ imediata diuisione diuidit in spēm talē. vn̄ athome spēs accipiēde p diuisionē gn̄is sunt accipiēde p se ꝛ imediate sb illo gn̄e. qꝛ sꝫ hͦ accipiet genꝰ ppriū illaꝝ spēꝝ. nā diuisione nō pa ꝛ imediata sꝫ remota ꝛ p multa media poterit ēt genꝰ gn̄alissimū diuidi in spēs spālissimas. ¶ Notādū ēt ꝙ ait. cōgruū est. ut denotet hāc artē datā in diffōne. vꝫ diffinire aliqd p ppriū genus ꝛ p ppriā dr̄iā eē ꝯgruam simplr̄. nā ars data supra ꝙ diffiniat aliqd p multa quoꝝ qōlibet sit in plus ꝛ totū in eque nō est ꝯgrua simplr̄. sed i casu cū nō possumꝰ scire ppriā dr̄iā. ¶ Notādū ēt qd ait ꝙ cū negociet totuz aliqd. i. circa totū aliqd qꝛ diffō ut dr̄ in 7o meta. est smo. ꝛ smo hēt ptes. ꝛ oꝫ ut ibi dr̄ ꝙ ptes diffōnis corrńdeāt ptibꝰ rei diffinite. cuiusmodi aūt sint iste ptes aut rei aut nois. nō est pn̄tis speculatiōis. sufficit aūt ad pn̄s scire ꝙ sicut oꝫ diffōnē hēre ptes. ita diffinitū. ꝛ si nece est diffinitū hēre ptes nece est diffinitū eē qōdā totū. phs ḡ uolēs loq de negociatiōe circa diffinitū ait cū totū aliqd. i. circa totū aliqd qd idē est ꝙ circa aliqd diffinitū. ¶ Deide. c. d.

¶ Post hec aūt accipiētes qd genꝰ sit utꝝ q̄titatū: aut q̄litatū ppas passiōes speculari p coia pma. cōpositis enī ex athomis ꝯueniētia ex diffōnibꝰ erūt manifesta.

¶ Quis docuit nos accipe ppriū genus docet nos accipere ppriā dr̄iā. d. [Post hͨ āt.] i. postq̄ diuisimꝰ genꝰ in athomas spēs. ꝛ ex hͦ accepimꝰ genus ppriū. accipiendū est[qd genꝰ sit.] i. qd pdicatū sit in q̄ est illud ppriū genꝰ. uł in q̄ sunt ille spēs athome q̄ sūt diffiniende[utꝝ q̄litas aut q̄titas. ꝛ ppas passiōes speculari.] q. d. ꝙ postq̄ vidimꝰ qd genus ꝛ qd pdicatū sit i quo sunt illa q̄ debēt diffiniri. ut utꝝ sit q̄litas aut q̄titas debemꝰ speculari ea q̄ sunt ppa illiꝰ gn̄is siue illiꝰ pdicamēti. ꝛ sbdit cām[cōpositis enī] sup. diffōnibꝰ[ex athomis.] i. sꝫ ꝙ regtunt athome spēs (p coia pa.) i. per ppa ipsiꝰ gn̄is gn̄alissimi. siue ipsiꝰ pdicamēti q̄ sūt coia pa (ꝯueniētia ex diffōnibꝰ.) i. ea q̄ sunt ꝯueniētia ad diffōnes (manifesta erūt.) q. d. ꝙ hͦ mō poterimus īuenire ꝯueniētia ad diffōnes ꝛ hͦ mō poterimꝰ facere diffōnes cōpositas ex athomis. i. ex dr̄ijs ppriis. i. sm ꝙ reqrūt spēs athome p coia pa ꝛ p ppa totiꝰ pdicamēti. ¶ Dubitaret forte aliqs. qd pōest speculari ppria totiꝰ gn̄is gn̄alissimi. ꝛ quō p talia coia pa sunt manifesta ea que sūt ꝯueniētia ex diffōnibus. i. ad diffōnes. ꝛ quō talia coia pa ualēt ꝛ sūt psi cua diffōnibꝰ cōpositis ex athomis. i. ex dr̄ijs ppis q̄ sūt dr̄e athome. i. idiuisibiles sm spēz. qꝛ tales dr̄e sūt ꝯtitibiles cū spēbꝰ spālissimis. ¶ Dōm ꝙ hͦ modicū qd phs dixit est pnm ꝛ regła ad ꝯsiderādū eēnciales ꝛ ppas dr̄ias vniuscuiusqꝫ nā facile est vidē q̄d cōpetit uꝫ hoi ꝙ nō cōpetit alij. sꝫ

utrū id sit ꝓpa dr̄ia q̄ debeat īgredi diffōnē ei⁹. ad hoc īuestigādū regulamur p ea q̄ sunt ꝓpa ipsi sbe est qḋ generalissimū p̄dicamētū. ut si videm⁹ q̄ risibile dīt hō ab oib⁹ alijs nō statī debem⁹ currē ad accipiēdū risibile tanq̄ ꝓpriā dr̄iā. sed p ea q̄ sunt ꝓpa ipsi gn̄i gn̄alissimo. ⁊ ipi p̄dicamēto sbe debem⁹ vidē utrū risibile ptineat ad p̄dicamētū sbe. q̄ si risibile dīt hō ab oib⁹ alijs ⁊ risibile ptinet ad p̄dicamētū sbe. ex h̄ poterit colligi ⁊ hēri q̄ risibile nō sit ꝓpa dr̄ia hois. ꝓpa ḡ toti p̄dicamēto q̄ sunt coīa p̄ᵃ sunt regula ad īuestigādū ea q̄ sunt eēntialia oib⁹ exn̄tib⁹ in illo p̄dicamento. ⁊ qḋ dcm̄ est de sbā itelligēdū est de q̄ntitate ⁊ de alijs p̄dicamētis. ut si albū nō hēret eē nisi in triāgulo nō bn̄ faceret ille qui uellet diffinire triāgulū p albū. s̄ postq̄ vidisset q̄ albū nō repit̄ nisi in triāgulo. ⁊ q̄ est ꝓpriū triāgulo. adhuc deberet vidē p ea q̄ sunt ꝓpa q̄ntitati. utputa. q̄ de rōne q̄ntitatis est q̄ sit qd diuisibile ul' de rōne quātitatis cōtinue est q̄ sit ſm se extēsum. per talia enim coīa deberet videre. utrū album ptineret ad p̄dicamētum quātitatis in quo habet esse triangulus qui debet diffiniri. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Propter hoc q̄ p̄ncipiū oīū diffōnū q̄ simplex est ⁊ simplicib⁹ per se iesse ꝯuenīēa solis: alijs autē secundū illa.

¶ Assignat cām dicti. d. (ꝓpterea) sup. sunt ꝯsiderāda talia coīa que sunt ꝓpa toti p̄dicamēto. ⁊ ꝓpterea hoc est faciēdū (q̄) p qr (p̄mū) sup. p̄nᵐ est (oīū diffōnum q̄ est simplex. ⁊ simplex simplicib⁹ iesse) sup. ꝯtigit (cōuemētia p se solū. alijs aūt ſm illa.) q. d. q̄ qr oib⁹ alijs ꝯueniūt ea que ꝯueniūt p simplicia ⁊ p p̄ᵃ coīa. simplicib⁹ aūt que eis non ꝯueniūt p alia. iō hi⁹ ꝓpia ⁊ hi⁹ simplicia sunt p̄nᵐ ⁊ regula ad inuestigādū diffōnes ⁊ ꝓpas dr̄ias. ⁊ alia que eēntial'r ꝯueniūt talijs. ¶ Dubitaret forte aliqs. qr vr̄ h̄ falsū q̄ simplicib⁹. i. ulib⁹ nō ꝯueniāt aliq̄ p alia. sed alijs p ipa. nā h̄ʒe tres cōpetūt figure ⁊ alijs supiorib⁹ p triāgulū. ¶ Dōʒ q̄ pticulariter pōt aliqd ꝯuēire simplici ⁊ supiori. siue magis ꝯueniri p iferi⁹. sed ul'r est ipoīe. nā qḋ cōpetit triāgulo ſm se nō pōt ul'r cōpetē figure. sed ecōuerso. qḋ enī cōpetit figure ſm se opʒ q̄ cōpetat oī triāgulo. ⁊ qr ad diffōnē nō sunt utilia. nisi que cōpetūt ul'r loquēdo de his que ul'r cōpetūt certū est q̄ q̄nto aliq̄ sūt magis generalia ⁊ magis simplicia tāto magis competunt eis aliq̄ ul'r ſm se ⁊ alijs cōpetūt per illa. q̄nto aūt aliq̄ magis sūt ifima tāto eis cōpetūt plura ul'r p alia. qr qcq̄d cōpetit ul'r supiorib⁹ cōpetit ul'r oib⁹ iferiorib⁹. s̄ nō ecōuerso. p talia ḡ coīa ⁊ gn̄alia toti p̄dicamēto: eo q̄ sunt cā oīū eoꝝ que īsunt his que sunt in p̄dicamēto. regulamur ad coḡscēdū ea que sunt ꝓpa cuilibet exn̄ti in p̄dicamēto. ea eni que ꝯueniūt ul'r oib⁹ his q̄ sūt in p̄dicamēto sbe. ⁊ talia ēt coīa toti sbe sunt cā eoꝝ q̄ ꝯueniūt his que sunt in p̄dicamento sbe. iō ꝯsiderare talia coīa multū ualet ad accipiēdū ꝓpas dr̄ias. ut patuit in q̄ōne an̄dicta. ⁊ ēt ut patē pōt p q̄ōnē hāc cū dictū sit in hac q̄ōne talia coīa esse cām ꝓprioꝝ.

6 Ed diuisiōes q̄ sūt ſʒ dr̄ias utiles sūt in id q̄ sic adeam⁹. sic tn̄ demr̄ant dcm̄ est i p̄orib⁹. utiles āt sūt unq̄ sic solū ad colligēdū qḋ qd ē: ⁊ ēt vr̄ unq̄ nihil. s̄ morū unq̄ accipe oīa tanq̄ si ex principio acceperit aliquis sine diuisione.

¶ Postq̄ phs dedit artē ⁊ methodū quō sit accipiēda diffō. In pte ista ut dicebat̄ ōndit quō hi⁹ ars sit utilis ꝓpter qḋ sciendū q̄ est utile p diuisionē accipe diffōnē nō via sillo^{ca}: sed via collectiua. factis eni diuisionib⁹ nō accipim⁹ mēbra diuisionū ex qb⁹ ꝯstituit̄ diffō sillogiʒādo: qr ut patuit supra stati poterim⁹ qḋ est in p̄ncipio. sed accipim⁹ hi⁹ mēbra colligēdo ⁊ ꝯiūgēdo vnū alteri. est aūt utile ꝓcedē sic via diuisiua colligēdo ⁊ cōiūgēdo mēbra diuisionū ad tria. p̄ᵒ ad habēdū ea q̄ sunt in eo qḋ qd. 2ᵒ ad hn̄dū ordiate. 3ᵒ ad hn̄dum ea oīa. in his eni trib⁹ stat tota ars diffinitiua. vʒ q̄ accipiant̄ ea que sunt in eo qḋ qd. ⁊ accipiant̄ ordiate. ⁊ q̄ accipiant̄ oīa. si eni accipiant̄ ea que ptinēt ad qḋ qd hois. si accipiant̄ ordiate: ⁊ si accipiant̄ oīa talia: ipoīe est q̄n ex sic acceptis ꝯficiat̄ uera diffō hois. ad oīa aūt h̄ᶜ tria ualet via diuisiua collectiua. ad nihil aūt tale ualet via diuisiua sillo^{ca}. Tria ḡ facit ſm q̄ hec tria declarat. nam p̄ᵒ ōndit quō talis via diuisiua collectiua sit utilis ad accipiēdū q̄ faciūt̄ in eo qḋ qd. 2ᵒ quō opʒ accipe ea ordinate. qr al'r nō eēt utilis talis via. 3ᵒ quō opʒ ea accipe oīa. 2ᵃ ibi. [Dīt aūt aliqd nihil.] 3ᵃ ibi. [Ampli⁹ ad nihil.] Dicit ḡ q̄ [s̄ diuisiones que sunt ſm dr̄ias utiles sunt q̄ adeam⁹.] [i. q̄ ꝓgamus] [in id.] [i. in diffōnem] [sic.] [i. via collectiua] [sic tn̄.] [i. quēadmodū] [demōstrāt dcm̄ est i p̄orib⁹.] nā supra dicebat̄ q̄ via diuisiua nihil sill'at̄ ⁊ nihil demr̄at̄ ad ꝓpositū. ⁊ s̄bdit. q̄ [utiles aūt sunt] [sup.] [ad colligēdū] [diuisiones] [sic solum qḋ qd est.] q. d. q̄ solū sic ut. s. via collectiua accipiantur ea q̄ sunt in eo qḋ qd utiles sunt diuisiones. nō autē utiles via sillo^{ca}. vn̄ s̄bdit. q̄ [sed ēt vident̄] [sup. diuisiones] [utiq̄ nihil] [sup. ꝯcludē sillo^{ce} ad ꝓpositū] [sed mox accipe oīa tanq̄ si ex p̄nᵒ accipet aliqd sine diuisione.] [i. anteq̄ diuideret.] ¶ Notādū aūt q̄ ut supra dicebat̄ via diuisiua nihil sill'at̄ ad ꝓpositū. ut si dicat̄ q̄ oē aīal ul' est rōnale ul' irrōnale: hō est aīal. bn̄ seqt̄. q̄ uel sit rōnalis ul' irrōnalis. s̄ q̄ accipiat̄ h̄ mēbrū determiate de q̄ est mētio. vʒ q̄ hō sit rōnalis nō fit h̄ sillo^{ce}. imo absq̄ ꝓbōne h̄ accipit̄. pp qḋ petit̄ ibi qḋ est in p̄nᵒ. q̄ntū ḡ ad ꝓbōnē sillogisticā ita bn̄ potuisset accipe an̄ diuisionē. ḡ accipe via sillo^{ca} est accipe oīa talia mēbra. ac si ex p̄nᵒ accepisset ea anteq̄ fecisset diuisionē. diuisio ḡ ibi nihil coopat̄ ut via sillo^{ca} aliqd ad ꝓpositū ꝯcludatur. est ḡ utile videēt ut mēbra diuisiōis colligam⁹. non est aūt utilis ut p diuisionē talia mēbra sillogiʒem⁹. ¶ Dubitaret forte aliqs. quō p diuisionē sit utile accipe ea q̄ sunt in eo qḋ qd. ¶ Dōʒ q̄ m̄ utilis est h̄ mō ꝓtacto. vʒ ꝯsiderādo ea q̄ sunt coīa toti p̄dicamēto. p ea eni q̄ sūt coīa toti p̄dicamēto sbe regulamur ad coḡscēdū ea q̄ sunt eēntialia. ⁊ que ptinēt ad qdditatē eoꝝ que sūt ī p̄dicamēto sbe. ut si uolumus diffinire hoīē ⁊ scimus aīal eē genus ei⁹. leue est vidē que cōpetūt aīali ⁊ p q̄s dr̄ias hēt diuidi aīal. ut qr diuidit̄ p pēnatū ⁊ nō pēnatū. p risibile ⁊ hinibile. sed utrū iste dr̄e p q̄s diuisū est aīal sint eēntiales ul' accn̄tales regl'amur p ea que sūt coīa toti p̄dicamento sbe. ut si sbā dicit aliqd p se exn̄s. ⁊ h̄ est cōe toti p̄dicamēto sbe nihil erit sbā. ⁊ nihil ptinebit ad p̄dicamētū sbe ſm se nisi qḋ est p se exn̄s ul' q̄ ē eēntia. uel p̄s eēntie p se exn̄tis. ex h̄ ḡ regulabimur ad coḡscēdū. utrū ea in que diuisū est aīal sint eēntialia ul' accn̄talia his que sunt s̄b aīali. qr si sunt p se exn̄tis. ul' si dicūt eēntiā uel ptē eēntie p se exn̄tis poterūt eē eēntialia his que sunt s̄b aīali uel sub spēbus ipsi⁹ aīalis. si aūt nō sint talia nō erunt eēntialia. via ḡ diuisiua utilis est ad colligēdū talia que sunt in eo qḋ qd ⁊ eēntialia si hoc fiat debito mō ſm datā artē. ¶ Aduertēdū tn̄ q̄ ptinē ad qd pōt eē dupl'r. uel q̄ntū ad rem uel q̄ntū ad modū. q̄ntū ad rem dr̄ia p̄dicat̄ in qd. qr res ipa quā significat dr̄ia ptinet ad qdditatē. q̄ntū aūt ad modū p̄dicat̄ i q̄le. qr p̄dicat̄ demr̄atiue. vn̄ ⁊ phs aliqn̄ equoce in hac mā loqt̄. nā supra cū dixit de rōne assignata de trinitate q̄ si nō erat diffō q̄ erat genus: supponebat q̄ nō p̄dicaret̄ in qd nisi genus ⁊ diffō. ſm quem modū dr̄ia ptinet ad p̄dicātia in q̄le. hic aūt cū ait diuisiones utiles ad colligēdum qḋ qd est cum diuisiones

fiũt p dĩas.ipe dĩe ptinebũt ad qd qd est.posset tñ dicetũ supius hr̃e aliũ itellm̃.nã supponẽdo q acceptum sit genus trinitatis ⁊ q accepte sint dĩe ul' accepte sũt tot quot rõ ide ↄstituta ↄuertat cum trinitate:tunc rõ accepta erit diffõ trinitatis.si aũt nõ ↄuertit nondum pũẽtuz est ad dĩaz ultimã.sed totũ qd acceptuz est aũ dĩaz ultimã totã accipit loco gñis.Sed dices q puẽnire usq ad dĩaz ultimã cõpetit diffõni bone simpl'r. nõ aũt diffõni bone i casu:ubi ignorat dĩa ultima.pp qd sciẽdũ q ⁊ diffõ bona in casu opz q accipiat essentialia uel aliqd loco ẽentialiũ.Rursus hi⁹ diffõ lz non accipiat dĩam ppriã.accipit tñ aliqd loco talis dĩe. dicemus ḡ q ẽt in tali diffõne ubi debent accipi oĩa se hñtia in plus q̃diu nõ sunt accepta tot quot oĩa se hẽant in eque.tãdiu oĩa accepta se hẽbũt ut genus.qr q̃diu accipimus ẽentialia se hñtia in plus tãdiu accipimus genus.qñ aũt erũt accepta tot quot se hẽbunt in eque erit ipa diffõ.huic ḡ ↄsiderationi innitens ibi phs dicit rõnẽ acceptã uel eẽ gen⁹ ul' diffõnẽ. ¶ Dein.c.d.

¶ Differt aũt aliqd pdictoꝝ pus ⁊ posterius pdicari:ut est dicere aial mãsuetum bipes.⁊ qñ bipes aut aial mansuetum.

¶ Ondit quõ debeant hi⁹ dĩe accipi ordiate. Circa qd duo facit.qr p° facit qd dcm̃ est.2° assignat rõnẽ dicti. ibi⌊ Et iteꝝ ex h.⌋Dicit ḡ q⌊ differt aũt aliqd pdicamẽtoꝝ pus posteri⁹ pdicari.⌋q.d.q magna dĩa est ⁊ multũ attẽdẽdũ est ⁊ quõ pdicata.i.quõ pdicãtia que ingrediunt diffõnem ordinent ut que ordinent pus ⁊ que posteri⁹.qr hoc mõ erit utilis ars diffinitiua p diuisionẽ accepta si talia accipiunt ordinate.⁊ sbdit ponẽs exẽplũ.d.⌊ut est dicere aial mãsuetum bipes⌋uel ⌊bipes aial mãsuetũ.⌋q.d.q multuz refert ordinare ptes diffõnis sic uel sic.qr primo mõ bene ordinata est diffinitio.secundo male. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et iteruz ex h ⁊ dĩa est hõ aut qdlibet eẽ vnũ.sic necesse est diuidentẽ repetere.

¶ Assignat rõnez dicti.sed est lr̃a defectiua ut pz ex ipso mõ loquẽdi.nã hoc qd di⌊ Et iterũ ⌋ad nihil ↄtinuari põt.pz ẽt hãc lr̃am eẽ defectiuã ex alia trãslatione.sic eniz hẽt alia trãslatio.si eniz oẽ ex duob⁹ est ⁊ vnũ aliqd aial mãsuetũ.totũ hoc deficit in trãslatione nr̃a. ⁊ postea sequit lr̃a nr̃a.vz⌊ ⁊ iterũ ex hoc ⌋⁊c̃. Cõtinuet ergo sic.bñ dictũ est q dĩe debẽt ordiate poni ⁊ multuz attẽdẽdũ est que ponat pus ⁊ que posteri⁹. quia si eni oẽ ex duob⁹ est ⁊ vnũ aliqd est aial mãsuetũ⌊ ⁊ iteruz ex hoc.⌋i.ex aiali mãsueto⌊ ⁊ dĩa.⌋s.bipede⌊ est hõ aut qdlibet ⌋qd sit⌊ eẽ vnuz.⌋uel ut hẽt alia trãslatio aut qdcũq qd sit vnuz.q.d.q pp ista tria. vz q oẽ ex duob⁹ est.⁊ qr aial mãsuetũ dicit aliqd vnũ.⁊ iterũ qr ex hoc.i.ex aiali mãsueto ⁊ dĩa.i.⁊ bipede est hõ ul' qdcũq aliud diffinitũ qd dicit qd vnum⌊ qr si sic est necesse est diuidentẽ petere.⌋i.supponẽ talẽ ordinem debẽ eẽ in diffõne si debeat diffõ bona eẽ ul' necesse est diuidentẽ petẽ.i.petitionẽ pncipij cõmittẽ si uelit hi⁹ ordinẽ via sillo^ca ↄcludẽ q qr nihil per diuisionem via sillo^ca ↄcludit ad ppositũ sine petitiõe pncipij.necesse est ergo diuidentẽ petere si uelit via sillo^ca hoc ↄcludere.qr non debet via sillogistica talẽ ordinẽ ↄcludẽ.sed via collectiua accipe. ¶ Notandũ aũt q hoc mõ dĩe ordinate ponunt ut q p° ponat dĩa coiori.postea minus cois usq ad dĩã ppriã.si ergo hoc eẽt bona diffõ hois ⁊ bñ assignata.aial mãsuetuz bipes.aial esset ibi tanq̃ genus.mãsuetum tanq̃ dĩa cois. bipes tanq̃ dĩa ppa.hoc eniz mõ accipet hec diffõ q aial diuideret per mãsuetuz ⁊ nõ mãsuetuz.⁊ postea totuz h aial mãsuetuz diuideret per bipes ⁊ nõ bipes.⁊ postea totuz hoc.aial mãsuetuz bipes accipet tanq̃ diffõ hois.

¶ Notãdũ etiã q posset alio mõ uerificari hec diffõ. q mansuetuz bipes suppleret vicez pprie dĩe.sed hic modus ptineret ad artẽ supius assignatã que non est bona simpl'r.sed bona in casu.ut qñ ignorat ppa dĩa q accipiant aliq̃ plura loco dĩe pprie quoꝝ qdlibet sit in plus ⁊ totũ in eque:⁊ sic videt in hoc exẽplo. ut si mansuetũ nõ dĩ nisi de hoie:⁊ de alijs aialib⁹ terrestrib⁹.⁊ bipes nõ di nisi de hoie ⁊ de uolatilib⁹:mãsuetuz erit in plus q̃ hõ:⁊ bipes in plus q̃ hõ.sed totum hoc mãsuetum bipes erit in eque.sic ḡ posset uerificari hec diffõ.sed tũc ptineret nõ ad artẽ datã nunc que est bona simpl'r.sed ad datã pus que est bona in casu. pp qd meli⁹ est diceẽ q hic phs nõ curat de exẽplo.sed accipit mãsuetũ pro dĩa coiori.⁊ bipes pro dĩa ppria. sm̃ quẽ modũ hoc mõ est ordinãda diffõ.ut aial ponatur pus tanq̃ genus.deide mãsuetũ tanq̃ dĩa coior. ⁊ ultimo bipes tanq̃ dĩa ppa. ¶ Dubitaret forte aliquis.quõ pp illa tria.vz qr oẽ ex duobus est. ⁊ qr aial mãsuetũ est vnuz aliqd.⁊ qr ex hoc.i.ex aiali mãsueto ⁊ ex dĩa.i.ex bipede est hõ iõ necesse est diffiniẽtia ordinate ponẽ. ¶ Dõm q ex dĩa coiori.⁊ ex gñe fit genus ppinquũ.si iterũ adhuc accipet alia minus cois fieret genus ppingus usq̃ accipiat dĩa ppria ex q̃ cõstituit spẽs.ut si diuidat aial q aliud est domesticuz siue mãsuetũ.⁊ aliud idomesticũ.⁊ postea accipiat totuz hoc.aial mãsuetũ.⁊ diuidat per bipes.⁊ nõ bipes. totuz hoc.aial mãsuetũ.hẽbit rõnẽ gñis ppinqui.⁊ si sciremus nomẽ illi⁹ gñis poneremus ipm genus: sed qr inoiatuz est nobis circũlogmur ipm per aial mansuetuz. Rursus cuz diuidimus aial mãsuetũ per bipes ⁊ nõ bipes.si bipes nõ est dĩa ppa.⁊ totum hoc. aial mãsuetũ bipes.nõ ↄuertit cũ hoie.totum hoc se hẽbit ut genus donec deueniat ad dĩaz ppriã que cũ oĩbus acceptis ↄstituit spẽm.ex hoc ḡ appet q opz alia ordinate ponẽ.ut q p° ponat genus cum dĩa cõi.⁊ postea ponat dĩa spãlis.hi⁹ eniz ordinis vna est cã.qr oẽ cõpositũ est ex duab⁹.vz ex potẽtia ⁊ actu. Nam nec ex duob⁹ in actu nec ex duob⁹ in potẽtia.sz ex actu ⁊ potẽtia fit vnũ.nec opz dare mediuz.ut supra dicebat qd ↄglutinet potẽtiã cuz actu.ergo oẽ cõpositũ ex duob⁹ est.ex potẽtia.s.⁊ actu.⁊ qr sic est opz ordinare ponere dĩaz.ut q pmo ponat dĩa cois:⁊ postea spãlis.si eni fieret econuerso q pmo poneret dĩa spãlis. ⁊ postea cois nihil ↄstitueret ex tali ordine.naz ex gñe remoto ⁊ dĩa spãli nihil ↄstitueret.qr talis act⁹ cuiusmodi est dĩa spãlis nõ est pprius act⁹ rñdẽs tali potẽtie.vz generi remoto.ex quo eni ibi ponunt plures dĩe supponit q genus acceptũ sit remotũ.qr si eẽt pximum spẽi sufficeret vna dĩa.cuz ergo ibi plures sint dĩe pus cõstituit genus ppinquuz qd est ex duob⁹.vz ex gñe tanq̃ ex potẽtia ppa ⁊ ex dĩa cõi tanq̃ ex actu ppo.⁊ ultimo ↄstituit spẽs que ↄstat ex gñe ppinquo ⁊ ex dĩa ppa.si ḡ pus poneret dĩa ppa.⁊ postea cois sm̃ talez ordinẽ nõ ↄiũgerent duo ad inuicẽ que ↄstituerent genus ppinquũ nec que ↄstituerẽt spẽm.ergo hoc pmũ dcm̃ q oẽ cõpositũ ex duob⁹ est.pbat mẽbra diffõnis debere eẽ ordinate posita.ut tam genus ppinquũ cõstituat ex pprijs duob⁹.vz ex gñe ⁊ ex dĩa cõi:q̃ etiã spẽs ↄstituat ex pprijs duob⁹ ut ex gñe ppinquo ⁊ ex dĩa ppria.Qd vo sbdit.q aial mãsuetuz est vnuz aliqd est expõ ꝑoris dicti q̃tũ ad alterã ptẽ.vz q ex aiali ⁊ mãsueto.i.ex gñe ⁊ dĩa cõi fit vnũ aliqd.i.genus ppinquuz qd nõ fieret si nõ ↄiũgeret pus gñi dĩa cois q̃ spãlis.Qd vo 3° sbdit q iterũ ex hoc.i.ex aiali mãsueto ⁊ dĩa.i.bipede est hõ.est expõ ꝑoris dicti q̃tuz ad alterã ptez.vz q cuz ↄstitutuz est genus ppinquuz ex gñe remoto ⁊ ex dĩa cõi.postea ex hoc.i.ex tali gñe ppinquo ⁊ dĩa ppria est ↄstitut⁹ hõ uel qdcũq aliud qd sit vnũ ⁊ q sit diffiniẽdũ:qd nõ eẽt si nõ ponerent

ordinate ptes diffōnis. pp qd signanter loquitur cum dicit. ⁊ iterū qr nō sunt nisi due cause quare ponende sunt ordinate diffōnis ptes. quarū vna est ut ex gñe ⁊ dña cōi ↄstituat genus ppinquū. alia cā est ut ex gñe ppinquo ⁊ ex dña ppa ↄstituat spēs. pmū ergo dictū q oē ex duob⁹ est. defuit ad utrāq cām. 2m vo dcm q aial māsuetum est vnū aliqd. defuit ad hāc cām. ut p⁹ cōstituat genus ppinquum. 3m vo dcm q ex hoc. i. ex gñe propinquo ⁊ dña ppria est homo uel qdcūq aliud qd sit diffiniēdū. defuit ad alterā cām. vz ut ex ↄstituto pus gñe ppinquo. ex hoc. s. gñe ppinquo ⁊ dña ppria ↄstituat spēs. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Amplꝰ ad nihil relinquēdū in eo qd qd est sic solūmō ↄtingit. cū eni pmū accipiat genus si qdē iferioꝝ aliquā disionē accipiat: nō icidet eē in h: ut nō oē aial aut totū pēnatū est: aut diuisū pēnis. s pēnatū aial est oē. huꝰ eni dña hec est. pma at dña est aialis in quā oē aial icidit. Silr aūt est ⁊ i vnoqq alioꝝ: ⁊ in his que eē genus ⁊ q sub ipsis sunt: ut i aue in q est ois auis. ⁊ pisce in quo est ois piscis. sic qdē igit ambulās est qd est scire qñ nihil relictū est. aliter aūt relinquere necesse est ⁊ non scire.

¶ Dat tertiā utilitatē. vz q utile est p disionē vis collectiua accipe diffōnē si accipiamꝰ oia nihil relinquētes de ptinētibꝰ ad ipaz diffōnē. qd quō possit fieri ⁊ quō h valeat declat in lra. d. q[Amplꝰ ad nihil relinquendū in eo qd qd est ↄtigit]su. via disiua[solūmō sic.] i. sic nūc dicemus. iō sbdit. q[cū eni accipiat pmum genꝰ si qdē accipiat aliquā disionē iferioꝝ nō icidet] oē eni totū genus[in hec.]i. in mēbra illius disionis. q. d. q h nō possumꝰ cogscē qñ genus disuz est p dñas debitas uel dñas gñis inferioris. qr si diuidat genus aliqd nō p dñas suas: sed p dñas gñis iferioris. tunc oē. i. totū tale genus nō icidet. i. nō euacuabit p tales dñas. tales eni dñe nō capiēt totū genus. uel totuz genus nō icidet in h. i. nō capiet a talibus dñys. ⁊ ponit exēplū. d.[ut nō oē aial aut totū pēnatū aut diuisum pēnis]uocat aūt aial totū pēnatū qd hēt totā alā qsi vnā pēnā ut appet in uespitilione. aial aūt disuz pēnis dr qd hēt alā in qua sunt multe pēne. he g dñe totū pēnatū ⁊ disuz pēnis nō sunt dñe aialis. sed sunt dñe generis iferioris. ut aialis pēnati. iō q nō oē aial aut su. diuidit sufficiēter q est totū pēnatū aut disuz pennis [sed oē aial pēnatū]⁊ sbdit q[hec eni est dña hꝰ.]i. hec dña totū pēnatū uel disuz pēnis est dña huiꝰ aialis vz aialis pēnati nō aialis simplr. ⁊ sbdit. q[pa aūt.] i. imediata [dña aialis est in q icidit oē aial.]⁊ subdit. q[silr aūt est ⁊ in vnoquoq alioꝝ]q ille sunt p se ⁊ imediate dñe aialis pēnati uel aialis gressibilis uel cuiuscūq alteriꝰ aialis que sufficiēter diuidūt totū ⁊ in qs totū sufficiēter cadit. ⁊ sbdit. q[in his que sūt eē genus. ⁊ que sb ipsis sunt.]q. d. q hec regula. vz ⁊ in dñys que sunt eē genus aialis ⁊ in dñys que sunt sb ipsis. i. in dñys sbalternatis su. huic gñi qd est aial[ut in aue illa.]i. est dña pa ⁊ imediata[in quā.]i. dñaz su. cū sus opposita[ois auis.] i. icidit[⁊ i pisce i quē ois piscis]sic etiā in lapide qui est eē genus aialis in quē ois lapis est. ⁊ sbdit. q[sic qdē ambulās.]i. sic pgēs p dñas pmas ⁊ imediatas[est.]i. cōtingit[scire qd est.]i. qdditatē rei[qñ nihil relictū est]de ptinētibꝰ ad qdditatē[alr aūt]sup. icidēdo[necesse est relinquē ⁊ nō scire]sup. totuz qd ptinet ad qdditatem. ¶ Nocādū aūt regulā datā in h ↄsistē q si dividamus aial p dñas pmas. utputa p pēnatū ⁊ nō pēnatū si iste sunt dñe pme. ⁊ postea nō pēnatū p suas dñas pmas. utputa per gressibile ⁊ reptile. ⁊ postea gressibile p suas dñas pmas. utputa p bipes ⁊ multipes. sic faciēdo ueniemus ad ultimā dñā hois ⁊ colligemus oia que ptinēt ad qdditatē hois. ⁊ qd dcm est de hoie ueritatē hēt de qlibet alio. sic eni pcedēdo p dñas pmas nihil relinqt de ptinētibꝰ ad qdditatez. pcedēdo aūt alr necesse eēt errare ⁊ relinquere. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Nihil aūt oportet diffinientem ⁊ diuidērem omnia scire que sunt.

¶ Postq declauit quō accipienda sit diffō ut sit utilis. In pte ista ut dicebat declat quō talis acceptio sit possibilis. uoluerūt eni qdā q ipoēe eēt diffinire aliqd. qr ut dicebāt hoc fieri nō posset nisi sciremus oia ↄueniētia cū eo qd debet diffiniri. ⁊ oia dña. ⁊ qr ut dicebāt hoc est ipoēe. iō ipoēe erat accipe aliqd p diffōnē. Tria g facit phs. qr pꝰ excludit hūc errorē. 2o narrat opionē sic errātiū. 3o ondit q diffiniētē non opz oia scire. ⁊ q nō est ipoēe p diffōnē aliqd accipe. 2a ibi[Et tñ qdā.] 3a ibi[Primū qdē igit.]Dicit g q[nihil aūt opz diuidentē ⁊ diffiniētē scire oia que sunt.]q. d. q accipe aliqd via disiua p diffōnē nō debet iudicari eē ipoēe ex eo q hoc posito oporteret diuidentē ⁊ diffiniētē scire oia que sunt. qr pōt aliqs diuidē ⁊ diuidēdo diffinire absq eo q sciat oia entia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et tñ ipoēe qdā dicūt eē dñas cogscere que sunt ad vnūqdq: nō cogscentē vnūqdq sine dñys non eē vnūqdq scire: a q nō dīt idē eē huic a q aūt dīt alteruz ab h.

¶ Narrat opionē uel errorē h opinātiū. d. q[⁊ tñ dicūt qdā ipoēe eē cogscē dñaz uel dñas que sūt ad vnūqdq nō cogscētez vnūqdq.]q. d. q si uolumꝰ aliqd diffinire opz q diffiniamꝰ ipm p dñas p qs dīt ab vnoqq. ⁊ qr tales dñas nō ↄtigit scire nisi cognito vnoqq. cuz ipoēe sic vnūqdq cogscere ipoēe est aliqd diffinire. iō sbdit. q[sine dñys eni vnūqdq.]i. ad vnūqdq non est[scire]sup. p diffōnē: cuiꝰ rō est qr[a quo eni dīt] opz sup.[eē alterū ab h.]cuz g nō ↄtingit scire aliqd p diffōnē nisi sciamus cuz qbꝰ ↄtingit: ⁊ cuz qbus differt ↄñs est q ↄtigat aliqd sic scire nisi sciuerimus dñas quas hēt tale diffinitū ad vnūqdq. ⁊ p ↄñs nisi sciuerimus oia: qd est impossibile. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Primū qdē igit h factū est. nō enim sm oēz dñā alterū est. multe eni sūt dñe i eadē spē: s nō sm substātiā neq per se.

¶ Ondit quō diffinietez ⁊ diuidētez nō opz scire oia. ⁊ per ↄñs q poēe sit aliqd diffinire. Circa qd tria facit. qr pº ondit q non neēe est oia scire. 2o ex h ↄcludit q poēis sit ars diffiniēdi. ⁊ q poēe sit nos pgē in diffōnē sbe. 3o rñdet cuidā tacite qōni. 2a ibi[Manifestuz est eni qm.]3a ibi[Oē aūt incidē.]Circa pm duo facit. sm q duplr pbat intētū. ibi[Postea in accipiant.] Dicit g q[pmū qdē igit hoc falsum est] q oporteat diffinientē ⁊ diuidentē oia scire. cuiꝰ rō est qr[nō enī sm oēm dñaz]ipm diffinibile[est alterū]sup. eentialiter ab alio. vñ sbdit. q[multe eni sunt dñe in eadem spe. sed nō sm sbam nec per se.]¶ Notandū aūt vim rōnis huiꝰ in hoc ↄsistē q dñe que igrediunt diffōnez sunt ille p qs diffinitū est alterū ⁊ diuisū sm sbam. ⁊ qr non sm oēs dñas diffinitū est alterū sm sbam imo multe sunt dñe accītales. utputa dñe que sūt in eadē spē. g nō opz q diffiniēs cogscat oia. qr saltem nō opz q cogscat illa que faciūt dñā accītalē in diffinito. qr p tales dñas nō est diffō. diffiniēs eni hoiez nō opz q cogscat oia pticularia ipsiꝰ hois. qr non opz q cogscat

oēs dr̃ias accñtales ipsi⁹ hoīs. p quas differūt ꝑticularis ꝛ indiuidua. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Postea eni accipiant opposita ꝛ sꝫ differētiā ꝛ cū omne icidit hinc aut inde ꝛ accipiat in altero ꝛ q̃re esse ꝛ hoc cognoscat. nihil eni differt scire aut nescire in quibus cūq̧ predicantur de alijs differentie.**

¶ Adducit scd̃aꝫ rōnē. q̈ꝛ diffinientez hoiem nō solū opꝫ scire oia ꝑticularia ei⁹ que dnt p dr̃ias accñtales. sed etiā nō opꝫ scire oēs spēs alias a qb⁹ dr̃t hō p dr̃ias essentiales. iō ait ꝙ [postea cuꝫ accipiant opposita. [i. dr̃e opposite] ꝛ sm̄ talē dr̃iam] oppositā sit cuꝫ dr̃ia alia] cū oē. [i. cū totū genus] icidit hinc aut ide. [i. cū accipiunt tales dr̃e opposite ꝙ capiūt oē. i. totum genus: ut ꝙ oē. i. totū genus icidit aut hinc. i. in vnam ptē dr̃e. aut ide. i. in altā. cū ĝita fit] ꝛ accipiat in altero [sup. mēbro diuisionis] qd̃ querit eē. [i. qd̃ debet diffiniri] ꝛ cogscat h̄. [i. illd̄ mēbrū: diuisionis siue illā dr̃iaꝫ diuidētē] nihil dr̃t scire aut nō scire ea in qb⁹ uel in qbuscūq̧ ꝑdicant dr̃e de alijs] ut si uolo diffinire hoiez ꝛ diuido aial p gressibile ꝛ uolatile: si iste sūt bone dr̃e sufficit cogscē h̄ siue hāc dr̃iā. s. gressibile. ꝛ ꝙ hō quē q̃ro diffinire sit sb̄ gressibili. de dr̃ijs aūt oppositis ut de dr̃ijs que ꝑdicant de alijs. ut de uolatilib⁹ nihil refert scire ul̄ nō scire quot sunt dr̃e uolatiliū. ꝛ quō distiguunt uolatilia. ¶ Dubitaret forte aliquis. utꝝ diffinientē opꝫ scire oia. Dr̃ꝫ ꝙ duplex est scire. positiue ꝛ negatiue. Rursus positiue duplr̄. in gñali ꝛ spāli. diffinientē aūt opꝫ oia scire aliq̄ mō ul̄ positiue ul̄ negatiue ul̄ in gñali ul̄ in spāli. nā ex eo ꝙ scio hoiez esse aial rōnale quodāmō in gñali ꝛ negatiue. sic in gñali ꝛ negatiue ego scio oia alia. nā sic sciēdo ꝙ oē aial rōnale est hō. ita in q̃dā gñalitate scio oia alia. saltem negatiue. ꝛ scio ꝙ qcq̄d nō est aial rōnale nō est hō. Rursus in q̃dā gñalitate scio oēs spēs aialis ēr positiue. q̈ꝛ sciēs didē aial ꝑ rōnale ꝛ irrōnale opꝫ ꝙ sciat ipꝫ aial ꝛ ꝙ sciat ipm̄ irrōnale. sed sciēs ipm̄ aial scit oēs spēs aialis nō sm̄ se ꝛ in ꝑpa forma: sed in q̄tū sūt aialia. ꝛ sciēs qd̄ est irrōnale scit oia irrōnabilia. nō sm̄ se ꝛ in ꝑpa foia. sꝫ in q̄tū irrōnabilia. sꝫ h̄ mō scire oia nō est icōueniēs. poīs est g̃ ars diffiniēdi. ꝛ poīe est via diffiniua colligē diffōnē alic⁹. q̈ꝛ nō opꝫ sic didērē ꝛ diffinientē scire oia sm̄ se ꝛ in ꝑpa foia. ¶ Deide cuꝫ dicit.

¶ **Manifestū est eni qm̄ si sic uadēs ueniat in hoc: quoruꝫ nō amplius est differentia habebit rationem substantie.**

¶ Ex his que dixerat cōcludit ꝙ sit poīe accipe de aliq̄ diffōnē sb̄e. d. [Manifestū est eni qm̄ si sic uadēs. [i. si isto mō ꝑcedēs p dr̃ias imediatas] ueniat i hoc. [i. in tales dr̃ias] q̃rū. [i. q̃rū dr̃arū] nō ampli⁹ est dr̃ia ulterior ut qn̄ non ꝯtigit ulteri⁹ ꝑcedē p dr̃ias eēntiales. qn̄ ad hoc deuētū erit] hēbit rōnē sb̄e. [i. ille sic ꝑcedēs hēbit eēntialē diffōnē rei. cuꝫ g̃ sit poīe semp sic ꝑcedē p dr̃ias imediatas. ut ꝙ ꝑ⁹ diuidat aial p pēnatuꝫ ꝛ nō pēnatū. sed hee sunt imediate dr̃e aialis. ꝛ postea diuidat aial nō pēnatū p gressibile ꝛ reptile. sꝫ he sunt imediate dr̃e aialis nō pēnati. cuꝫ g̃ sic ꝑcedēdo p tales dr̃ias imediatas poīe est deuenire ad aliquas dr̃ias ultra quas nō est ampli⁹ descēdere in ulterioreꝫ dr̃iam possibilis est ars diffiniēdi. ꝛ possibile est aliq̄d diffinire. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Omne aūt icidere in diuisionē si sint opposita quibus nihil interest nō est petitio. necē eni ē i altero ipoꝝ eē: si qd̄ illi⁹ dr̃ia ē.**

¶ Rñdet cuidā tacite q̈ōni. posset eni aliq̄s credē ꝙ gli det utēs diuisione ad diffiniēdū aliq̄d indigeret petē ꝙ totū diuisuꝫ euacuaret sufficiēter p dr̃ias diuidentes. ad hoc rñdet phs ꝙ nō opꝫ ꝙ h̄ petat ul̄ supponat. nā si accipiant dr̃e ꝑpe gñis. ꝛ ille sint opposite. nō opꝫ ꝙ hic petat. q̈ꝛ hoc de necītate seq̄t ꝙ totū tale genus icidat in tales dr̃ias. iō ait ꝙ [oē aūt. [i. totuꝫ genus diuisuꝫ] icidē in diuisionē. [i. in dr̃ias diuidentes] si sint opposita [hi⁹ diuidentia: siue hi⁹ dr̃e diuidentes] qb⁹. [i. iter quas] nihil iterest. [i. nullū est mediuꝫ respctu gñis. si g̃ tales dr̃e sint opposite ꝛ imediate se hēant ad genus] nō est petitio. [alīq text⁹ hñt nō est repetitio. sed falsa est lr̃a. ut pꝫ ex alia trāslatiōe. nō est g̃ petitio. i. nō opꝫ petē ꝙ totū genus icidat iter tales dr̃ias diuidētes. iō sb̄dit. ꝙ [necē est eni oē. [i. totum genus diuisuꝫ] esse in altero ipoꝝ [diuidētiū sup. cuꝫ suo opposito. altera aūt dr̃ia diuidēs cuꝫ sua opposita euacuat totū genus. ꝛ sb̄dit] siq̄dem illi⁹ est dr̃ia. [i. si talis dr̃ia accepta sit dr̃ia ꝑpa illius gñis qd̄ diuidit. ¶ Notādū aūt ꝙ ex ipo mō accipiēdi dr̃ias pōt patē utrū sint dr̃e toti⁹ gñis uel nō. nam si accipiant tales dr̃e cuiusmodi sunt gressibile ꝛ reptile accipient solū dr̃e aialis terrestris. nā aialia terrestria q̄dā gradiunt quedā reptāt. sic etiā he dr̃e ut totū pēnatū ꝛ diuisuꝫ pēnis nō sunt dr̃e aialis simplr̄: sed aialis pēnati. sed si accipent dr̃e opposite. ut gressibile ꝛ non gressibile. ul̄ pēnatū ꝛ nō pēnatū tales dr̃e euacuarēt totū aial. iō signter phs dixit ꝙ accipent dr̃e opposite. ¶ Dubitaret forte aliq̄s. utrū reqrat alia ꝯditio ꝑter hāc cōditionē. vꝫ ꝙ accipiant dr̃e opposite ad h̄ ꝙ euacuēt totuꝫ genus. ꝛ videt ꝙ nō. q̈ꝛ opposita sufficiēter comprehēdūt totū. ¶ Dr̃m. ꝙ nō sine cā phs postq̄ꝫ dixerat ꝙ accipent dr̃e opposite addidit ꝙ tales dr̃e deberēt eē imediate. ꝛ ꝙ deberēt esse illi⁹ gñis qd̄ diuidit p eas: ut siq̄s accipet has dr̃ias diuisuꝫ pēnis ꝛ nō diuisum pēnis q̄uis sint opposite. nō tñ euacuarent totuꝫ aial. q̈ꝛ nō sunt dr̃e aialis simplr̄: sꝫ aialis pēnati. dr̃e ergo accepte sic debēt eē opposite ꝙ non determinent ad aliq̄d tale aial. sicut diuisuꝫ pēnis ꝛ nō diuisum determinant ad aial pēnatū. sed hi⁹ dr̃e debent esse aialis simplr̄ uel cuiuscūq̧ alteri⁹ gñis ꝛ sunt opposite ꝛ de necītate euacuāt totū genus. nā dato ꝙ altera dr̃is esset ipi⁹ gñis si altera dr̃ia nō accipet opposita. posset tñ ꝯtingere ꝙ nō euacuarēt totū genus. nā q̄uis uolatile possit esset dr̃ia aialis. q̈ꝛ sufficiēter pōt diuidi aial per uolatile ꝛ nō uolatile. attñ si accipet dr̃ia nō opposita. utputa. si accipent he dr̃e uolatile ꝛ gressibile nō sufficiēter euacuarent aial. nō ergo sufficit accipe alteraꝫ differentiā gñis nisi accipiat sua opposita. nec sufficit accipe differentiā cuꝫ sua opposita nisi dr̃ia accepta sit dr̃ia gñis. Et qd̄ obijciebat ꝙ opposita sufficiēter euacuāt qdlibet totum. Dici debet ꝙ oppō in differentijs semp accipiēda est cum determinatione. ut si diuidit aial per uolatile ꝛ non uolatile tanq̄ꝫ per differētias ꝑpas. ibi nō uolatile determinat solū ad genus aialis. h̄ eni mō nō pōt dici ꝙ lapis sit nō uolatile. q̈ꝛ dr̃ia aialis tūc se extēderet ultra aial. sic etiā cuꝫ dr̃ diuisuꝫ pēnis: ꝛ nō diuisuꝫ pēnis: ibi nō diuisuꝫ pēnis determinat soluꝫ ad uolatile aial pp qd̄ tales dr̃e nō sūt aialis simplr̄. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Ad ꝓbādū aūt terminū per diffōnē: tria opꝫ ꝯiecturari accipiētez ꝑdicāttia in eo ꝙ qd est. Et hec ordiare qd ꝑmum: aut qd secūdū. Et quoniā hec omnia sunt.**

¶ Postq̄ꝫ phs dedit artem colligēdi diffōnem per viaꝫ diuisiuā ꝛ ostendit quō hi⁹ ars sit utilis ꝛ declarauit ꝙ sit possibilis. In parte ista resumit hi⁹ artem ꝛ ꝓbat eam esse sufficienteꝫ. Circa qd̄ tria facit. q̈ꝛ ꝑ⁹ resumit

tria que sunt diligẽter attendẽda in hiꝰ arte. 2º illa tria declarat. 3º ex his que dixerat ꝓbat sufficientiã artis. 2ª ibi [Est aũt vnum.] 3ª ibi [Manifestũ est enim.] Dicit ergo ꝙ [ad ꝓbãdum aũt.] l. ut hẽt alia trãslatio [ad ꝯstruendum aũt] sup. diffõnem alicuius [per diuisionez] vel ad ꝓbãduz sup. diffõnem ꝯstructã per diuisionez esse bonã [tria opꝫ ꝯiecturari] ⁊ ꝯsiderare. vꝫ aut [accipe p̃dicãtia in eo qd̕ qd est ⁊ ordinare hec] p̃dicantia [qd. s. p̃muz aut. s. qd 2ᵐ ⁊ qm̃ hec sunt.] s. tot ⁊ plura. tria ḡ sunt attẽdẽda. ꝙ accipiãtur p̃dicata essentialia. ꝙ accipiant ordinate. ⁊ ꝙ accipiãtur oĩa. ita ꝙ nihil relinquatur. in his enim tribus stat tota ars colligendi totã diffinitionem per diuisionẽ. ſm enim hec tria accipit utilitas huius artis ut supra dicebat. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Est aũt hoꝝ vnũ p̃mũ ꝑ id qd̕ possumꝰ sic accidẽs colligẽ: qm̃ est ⁊ ꝑ genꝰ ꝓbare.

¶ Declarat qd̕ dixerat. Circa qd̕ tria facit. qꝛ p̃º declarat quõ ꝯtigat accipe ea que sunt in eo qd̕ qd siue p̃dicata essentialia. 2º declarat quõ possumꝰ ea accipe ordinate. 3º manifestat quõ ꝯtigit accipe oĩa. 2ª ibi [Ordinate aũt.] 3ª ibi [Qm̃ aũt hec oĩa.] Dicit ḡ. [Est aũt vnuz hoꝝ p̃mum] eoꝝ que dicta sunt [per id qd̕ possumus sicut ad accidẽs colligere qm̃ inest ⁊ per genus.] i. ⁊ per methodũ de genere [ꝓbate] p̃dicantia sup. in eo qd̕ qd. q. d. ꝙ p̃mum dictoꝝ est. vꝫ accipe p̃dicãtia in eo qd̕ qd hoc mõ. s. poterit fieri. qꝛ sicut per methoduz datã in libro topicoꝝ de accidẽte possumꝰ ꝓbare que insunt ⁊ que p̃dicant per accidẽs. sic ⁊ per genus. i. per methodum datã ibi de genere possumus ꝓbare que insunt essentialiter. ⁊ que predicant in eo qd̕ quid. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ordinate aũt sicut est opꝫ: si p̃mũ accipiat. hoc aũt erit si p̃mũ accipiat ꝙ oibꝰ ihe ret. illa aũt nõ oĩa. necẽ eni aliqd esse hiꝰ. Accepto aũt hoc iã in iferioribꝰ idẽ modus erit. scd̕ꝫ aũt alioꝝ p̃mũ erit ⁊ tertiũ hũnũ. Remoto enim qd̕ est sursum ꝯtinuũ alioꝝ rum p̃mũ erit. silr aũt est ⁊ in alijs.

¶ Declarat 2ᵐ. vꝫ quõ ꝯtingat hec accipe ordinate. d. ꝙ [Ordinate aũt sic opꝫ] sup. ptes diffõnis [si p̃mum accipiat] sup. qd̕ est p̃muz ⁊ subdit. ꝙ [hoc aũt erit si primũ accipiat ꝙ oibus inheret illi aũt nõ oĩa.] q. d. ꝙ illud qd̕ est p̃mum ⁊ illud p̃us accipiẽduz iter ptes diffõnis qd̕ inest ⁊ qd̕ p̃dicat de oibus. uel ut hẽt alia translatio. qd̕ assequit. i. qd̕ est ꝯñs ad oĩa. oĩa aũt alia non. s. nulla alia sunt ꝯñtia ad ip̃m. ⁊ subdit. ꝙ [necẽ est aliqd esse hiꝰ.] i. esse inter ptes diffõnis opꝫ aliqd esse hiꝰ qd̕ predicet de alijs ⁊ sit ꝯñs ad alia. sꝫ nõ alia ad ip̃m. ⁊ subdit. ꝙ [accepto aũt hoc iam inferioribꝰ idez modus est.] q. d. ꝙ sicut illud in diffõne debet poni p̃muz qd̕ est ꝯñs ad oĩa. ita idem modus erit in iferioribus. qꝛ accipiẽt scd̕o qd̕ est ꝯñs ad oĩa alia excepto p̃mo accipit tertiũ qd̕ est p̃mum hñtium se ꝯñter. ideo ait ꝙ [2ᵐ aũt erit alioꝝ p̃ᵐ. ⁊ tertiũ erit] 3ᵐ p̃ᵐ [hñtium] se sup. ꝯñter. i. reliquoꝝ. sic ergo ꝓcedendo semp accipiendo magis cõe. semp magis cõe accipiemus ordinate totã diffõnem. ideo ait ꝙ [remoto eni qꝛ est sursum.] i. remoto supiori qd̕ fuit p̃us diuisum [ꝯtinuum.] i. qd̕ est ꝓximuz illi [erit p̃mũ alioꝝ. silr aũt est ⁊ in alijs] qꝛ ꝯtinuum ⁊ ꝓximuz erit scd̕o p̃mũ reliquoꝝ. sic ergo ꝓcedẽdo oẽs ptes diffõnis accipient ſm ordinẽ suũ. ¶ Notandũ aũt ꝙ illud est p̃us a quo nõ ꝯuertit ꝯñtia. illud ergo qd̕ p̃dicat de alijs ⁊ qd̕ ꝯsequit ad alia. ⁊ nõ ecõuerso illud est p̃us alioꝝ. hoc ergo mõ poterimus scire de oibus ptibus diffinitionis que sit p̃or ⁊ que posterior. ⁊ hoc mõ poterimꝰ totam diffõnem ordinare. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qd̕ aũt oĩa hec sũt: manifestũ ẽ ex eo ꝙ recapimus p̃mũ ſm diuisionez. qm̃ oẽ aut hoc aut hoc. Est aũt hoc ⁊ iterum totius differentia a toto nihil differre specie am plius hoc.

¶ Declat 3ᵐ quõ p̃nt accipi oĩa diffinientia. ut nihil relinquat. d. [Qm̃ aũt hec oĩa sunt. manifestũ est ex hoc qd̕ accipimus p̃mũ ſm diuisionẽ. qm̃ oẽ est aut hoc aut aliud] ⁊ subdit. ꝙ [est aũt. ⁊ hoc iterũ] sup. diuidẽ ⁊ sup. illud iterũ usqꝫ ad dĩiã totiꝰ. ⁊ subdit. ꝙ [dĩia totiꝰ hoc amplꝰ a toto nihil differre sp̃e] sup. põt. ¶ Notãdũ aũt tale eẽ hoc documẽtũ ꝙ si accipiat qd̕ est p̃mũ ⁊ qd̕ se hẽt ut genus. ⁊ illud diuidat ꝑ talia ꝙ oẽ. i. totũ icidat in hoc vl̕ in aliud diuidẽtiũ. i. si tale genus p̃ᵐ acceptuz diuidat ꝑ imediata: ⁊ iterũ hoc diuidẽtiũ sup. dĩdat ꝑ imediata sic ꝓcedẽdo nihil relinquemus. sed deueniemus usqꝫ ad dĩiaz totiꝰ que est dĩia specifica. hec aũt dĩia totiꝰ non põt amplꝰ differre sp̃e a toto diffinito. qꝛ ꝯuertit cuꝫ sp̃o diffinito. talis ḡ dĩia nõ differt sp̃e a diffinito. i. nõ p̃dicabit de aliq qd̕ differat sp̃e a diffinito. nõ eni p̃dicabit nisi de ididuis illiꝰ sp̃ei. declatũ est ḡ quõ possint accipi p̃dicata eẽntialia. ⁊ quõ possint accipi talia ordinate. ⁊ quõ possint accipi oĩa. ꝑꝑ qd̕ declata est tota ars colligẽdi diffõnẽ via diũa. ¶ Dubitaret forte aliqs. utrũ via diũa sit utilis ad oĩa ista. ¶ Dõm ꝙ via diũa hñtur per se ptes entis que sunt decẽ p̃dicamenta. qꝛ ut pꝫ ex. 5. meta. ens ꝑ se diuidit in figuras p̃dicamẽtoꝝ. diũo aũt p̃dicamẽtoꝝ nos regulat ad cognoscẽduꝫ que sunt essentialia oibꝰ que sunt in q̃cuqꝫ p̃dicamẽto. nã ut sup̃ dicebat ꝑ cola oibꝰ que sunt ꝓpagĩt gñalissimo ⁊ toti p̃dicamẽto inuestigate possumꝰ que sunt eẽntialia cuilibet existẽti in illo p̃dicamento. via ḡ diũa nos iuuat ad accipiẽduꝫ p̃dicamẽta essentialia. Rursus via diũa nos iuuat ad accipiẽdũ talia ordinate. nã via diũa ꝓcedimus a magis cõi ad minus cõe. ⁊ sic deinceps. ⁊ hoc mõ debẽt ordiari ptes diffõnis. qꝛ p̃us debet poni qd̕ est coius respcũ oiuꝫ ptiũ. ⁊ postea qd̕ est coius respectu alioꝝ. ⁊ sic deinceps. 3º via diũa nos iuuat ad accipiẽdũ oĩa. qꝛ opꝫ accipe aliqd̕ p̃muz qd̕ ꝑ se hẽat ut genus. si ḡ illud diuidat ꝑ dĩias ꝓximas: utputa. aial per p̃enatũ ⁊ nõ p̃enatũ si he sunt dĩie ꝓxime aialis. ⁊ iterũ si aial nõ p̃enatũ ꝑ ꝓximas sic ꝓcedẽdo nihil reliquemus. sed accipiemꝰ oĩa accipiẽda usqꝫ ad dĩiaꝫ totiꝰ que est dĩia ultima: ⁊ specifica. utilis est ergo via diuisiua ad oĩa ista. ꝑꝑ qd̕ phs supra cum determinauit de utilitate huiꝰ artis: ut cuꝫ dixit diũones ſm dĩiaꝫ eẽ utiles de oibꝰ his tribꝰ est execuꝰ. ¶ Ulteriꝰ dubitaret forte aliqs. qꝛ videt falsuꝫ eẽ documẽtuꝫ a pho datũ de ordine ptiũ diffõnũ. vꝫ ꝙ p̃us dꝫ accipi id qd̕ p̃dicat de oibꝰ alijs: uel ut hẽt alia translatio qd̕ assequit siue qd̕ ꝯsequit oĩa alia. ⁊ postea aliud qd̕ est ꝯñs ad oĩa reliqua. ⁊ sic deinceps. nã põt cõtingere ꝙ aliqua posita in diffõne sic se hẽant ꝙ neutruꝫ erit ꝯsequẽs ad aliud. qꝛ possunt se hẽre sicut excedẽtia ⁊ excessa. nã nõ ualet. ipar ergo p̃mus. nec ualet. p̃mus ḡ impar. ut patuit in diffõne trinitatis. ¶ Dõm. ꝙ ut sup̃ diximus phus dedit duplicem artem diffiniẽdi. vnaꝫ que est bona simplr. ut quãdo gradatim descenditur diuidendo genus per differentias immediatas. ⁊ postea alterum diuidẽtium per imediatas usqꝫ ad differentiã specificaꝫ: ⁊ in colligẽdo sic diffõneꝫ nulla erũt ibi que se hẽant ut excedentia ⁊ excessa. imo gradatim se hẽbunt ptes diffinitionis. quia p̃mum diuisum erit coius oibus. 2º diuisum erit cõmunius reliquis. ⁊ sic deinceps. ⁊ ſm hũc modũ loqt hic phs. argumẽtuꝫ ãt

arguebat alia via. que nõ est bona simplr. sz in casu. ut qñ. s. ignorarẽ dĩa ppa qr pñt accipi loco dĩe pp̃e aliq̃ ꝑtra qrũ qõlibet se hẽt i plus ⁊ totũ ĩ eque. ut si scimus ꝙ trinitas ẽ i gñe nũi. ⁊ nescim⁹ dĩaz ppaz q̃ si l' cũ nũo ꝯstituat trinitatẽ accepim⁹ hec duo loco dĩe pp̃e. vz ĩpar: ⁊ utrobiq; pmũ: qrũ qõlibet ẽ i plus q̃z trinitas. ⁊ ambo sil' iũcta coequanẽ trinitati. ℭ Deinde cũ dicit.

ℭ Manifestũ eni est: qm̃ neq; plus apponitur. oĩa eni que sũt in eo qd̃ qd est accipiũẽ hoꝝ neq; deficit nihil. aut eni gen⁹ aut differẽtia utiq; eẽt: gen⁹ qdẽ igiẽ ⁊ pmũ ⁊ cũ dĩjs pus acceptũ est: dĩe eni oẽs ꝯtinent. nõ eni ampli⁹ sũt ultra. spẽ eni differret ultimũ. hoc aũt est dictum non differre.

ℭ Ostẽdit h⁹ artẽ eẽ sufficiẽtẽ qr nihil ꝯtinet supfluũ neq; min⁹. i͛o ait ꝙ [Manifestũ est eni qm̃ neq; plus apponiẽ.] ul' ut hñt aliq text⁹. ꝙ [nũq̃z plus apponiẽ.] i. nihil accipiẽ ibi supfluũ cu⁹ ẽ cã qr [oĩa eni hoꝝ.] i. deniũo hoꝝ sic acceptoꝝ [accipiunẽ] ul' ut hẽt alia lr̃a sũt accepta [i eo qd̃ qd.] pz g̃ p p^m documẽtũ ꝙ debẽt accipi pdicãria i eo qd̃ qd. qr nihil tale ẽ supfluũ. i͛o ex h̃ habeẽ ꝙ ps data docet actipe nihil supfluũ. ⁊ subdit [nec deficit nihil.] i. ars data nõ solũ est supflua. sz ẽt nõ est defectiua. ⁊ sbdit ꝙ [aut gen⁹ eni aut dĩa eẽt] ⁊ si partẽ datã accipeẽ diffõ defectiua. uel eẽt gen⁹ qd̃ ibi deficeret uel dĩa. ⁊ sbdit ꝙ [gen⁹ igiẽ pmũ cũ dĩjs acceptis est pus.] q. d. ꝙ p 1^m documẽtũ pz ꝙ debent oĩa accipi ordiate ut ꝙ pus dz accipi gen⁹ cũ poribꝰ differẽtijs pp tale documẽtũ nõ põt ibi deficẽ gen⁹ cũ illõ sit pmũ qd̃ accipiẽ. si eni h̃ nõ eẽt acceptũ nihil eẽt acceptũ. ⁊ sbdit ꝙ [dĩe aũt ꝯtinenẽ oẽs.] i. nõ põt ibi deficere aliq̃ dĩa. cui⁹ rõ ẽ: qr [nõ eni ultima sũt ampli⁹] sup. [spẽ] i. diuisibilia. q. d. ꝙ p 3^m documẽtũ pz ꝙ semper dz fieri diuio p dĩas imediatas q̃usq; deueniaẽ ad dĩam ultimã. istõ 3^m documẽtũ facit ut nihil relinquaẽ qr ultra ultimã dĩaz nõ ẽ ulterior pcessus p dĩas eẽntiales. ⁊ i͛o ait ꝙ [ultra ampli⁹ nõ sũt spe] sup. diuisibilia. ⁊ sbdit ꝙ [dĩt aũt ultimũ.] i. oĩt ultimũ ut habet alia trãslatio [h̃ aũt dictũ ẽ pus nõ differre.] q. d. ꝙ si ultia dĩa posset diuidi p dĩas specificas. tunc h⁹ dĩa ultia differret spẽ a diffinito. i. repireẽ i aliq̃ qd̃ nõ eẽt i eadẽ spẽ cũ diffinito qd̃ negatũ ẽ sup. ℭ Notãdũ aũt ꝙ nõ debẽt poni in diffõne nisi dĩe eẽntiales. ⁊ qr ultra dĩam specificã nõ ẽ diuisio p dĩas eẽntiales ars illa q̃ docet colligẽ dĩas usq; ad dĩam specificaz docet colligẽ oẽs dĩas ⁊ nullã relinqt. ars g̃ data per pmuz documẽtũ nihil accipit supfluũ. qr oĩa que accipit sũt eẽntialia ⁊ in eo qd̃ qd. per 2^m documẽtũ non põt deficere i acceptatione gñis. p 3^m aũt documẽtũ nõ deficit in accipiẽdo differẽtias. est ergo ars sufficiẽs nihil cõtinens supfluum neq; minus.

Querere aũt opz ⁊ itẽdẽtẽ in silia in dĩa. pmũ qdẽ oĩa idez habeãt. postea iterũ in alteris. que in eodẽ quidẽ gñe sũt cũ illis. Sũt aũt ipsis qdẽ idem spẽ illoꝝ aũt alteri. cũ aũt in his accipiant qd oĩa idẽ ⁊ in alijs silr. In acceptis uerũ silr intẽdẽdũ est. si idẽ sit quousq; in vnaz ueniat rõnẽ. hec enim erit diffinitio. si ṽo nõ uadit i vnã: s̃ i duas uel i plẽs: manifestũ ẽ ꝙ nõ utiq; vnũ aliqd̃ qd̃ q̃rit: s̃ plra.

ℭ Postq̃z phs dẽdit artẽ diffiniẽdi q̃ magis cõpetit ipsis sbis uel ipsis substãtijs cuiusmodi est diffõ ꝯstans ex gñe ⁊ dĩjs. In pte ista docet accipe diffõnẽ magis cõpetẽtẽ ipsis passiõibꝰ q̃ nõ sufficit ꝙ fiat p gen⁹ ⁊ dĩas sz opz ꝙ fiat p eãz quã hẽt i sbo. del opz ꝙ fiat p ipz sbz cũ g̃ uolum⁹ diffinire aliquã passionẽ debem⁹ videẽ ea i. qbꝰ hẽt eẽ illa passio quõ ꝯueniãt ⁊ quõ differãt ⁊ ex ꝯueniẽtijs ⁊ dĩjs poterim⁹ formare vnã rõnẽ passiõis q̃litercũq; tñ q̃lita passio hẽat rõnẽ vnã. imo hec methodus ⁊ hec ars docebit nos cognoscẽ utrũ passio diffiniẽda hẽat rõnẽ vnã. ⁊ q̃ sit illa vna rõ. Tria g̃ fac. qa pꝰ dat h⁹ artẽ. 2ꝰ qd̃ dixerat declarat p ex^m. 3ꝰ artez datã oñdit eẽ bonã ⁊ ꝯueniẽtẽ. 2ª ibi [Ut dico si q̃raẽ.] 3ª ibi [Semp eni ẽ oẽs.] Dicit g̃ ꝙ [q̃rẽ aũt.] i. q̃rentẽ sup. diffõnẽ passiõis [opz itẽdẽte.] i. eẽ ⁊ [i silia ⁊ i dĩa. pmũ qdẽ ꝙ vnũ qdẽ oĩa hñt. postea iterũ] opz intẽdẽ [i alijs q̃ sũt i eodẽ gñe subijcibile cũ illis] ⁊ subdit [sũt aũt ipsis.] i. sbiipsis [qdẽ idẽ spẽ. illoꝝ aũt.] i. ab illis [alteri.] i. sũt dĩi spẽ. ⁊ sbdit [cũ aũt] sup. sic factũ ẽ [i his accipiaẽ qd oĩa hñt idẽ ⁊ in alijs silr] sup. q̃rẽdũ ẽ qd oĩa hñt idẽ. Et sbdit ꝙ [in acceptis] sup. utrisq; tã i istis q̃z i illis [silr ẽ iterũ itẽdẽdũ si idez sũt] oĩa [q̃usq; utiq; ueniãt i vnã rõnẽ] ⁊ sbdit ꝙ [h̃ eni] vna rõ [erit diffõ] sup. passiõis q̃site. Et sbdit ꝙ [si ṽo nõ uadit i vnã. sz i duas aut i plures] rationes [manifestũ est utiq; qd̃ queriẽ] diffiniẽdum [non est vnũ aliqd.] i. aliq̃ vna passio [sed plura.] i. sed plures passiones. quõ aũt sit itelligẽdũ hec ars siue hec methodus data statim patebit. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Ut dico si qd est magnanimitas q̃rim⁹: itẽdendũ est in quosdã magnanimos q̃s scimus qd hñt vnũ oẽs inquãtũ huiusmodi sũt ut alcibiades magnanim⁹: aut achilles: aut ayax. qd vnũ oẽs non tolerare iniuriã. hic qdẽ enim dimicauit. ille ṽo insanuit. hic autem interfecit seipsum.

ℭ Declarat artẽ datã p exẽpla. Propter h̃ sciẽdũ artem datã in h̃ ꝯsistẽ. ꝙ si uolum⁹ diffinire aliquã passionẽ. utputa si uolum⁹ diffinire magnanimitatẽ debem⁹ itẽdere i aliq̃ silia ⁊ i aliq̃ dĩa. qr aliq sũt vno sili mõ magnanimi. aliq ṽo alio mõ ⁊ ꝯtrĩ. utputa alcibiades: achilles ⁊ ayax fuerũt magnanimi: qr nõ potuerũt tolerare iniurias. Lysãder ⁊ socrates fuerũt magnanimi: qr nõ curauerũt de fortunis ⁊ de infortunijs. ad diffiniẽdũ g̃ hãc passionẽ debem⁹ vidẽ qd oĩa. i. qd oẽs hñt. vz alcibiades ⁊ achilles ⁊ ayax hñt idẽ ⁊ iterũ i alijs: uti i socrate ⁊ i lysandro q̃ sunt i eodẽ gñe subijcibili cũ illis. i. qr sũt sbiecti magnanimitati sic ⁊ illi. debemus g̃ vidẽ ⁊ i istis alijs q hñt idẽ. nã pmi hñt qr non sufferũt. scdi hñt ꝙ nõ curãt. nõ sufferre aũt ⁊ oĩa patienter sufferre videnẽ oĩno opposita. pmi g̃ sũt qdẽ sibi ipsis idẽ spẽ. qr cuilibet cõpetit nõ sufferre sed illoꝝ autẽ. i. ab illis alijs sũt alteri. i. sũt multũ diũsi cũ primis cõpetat nihil sufferre. alij sic sint magnanimi ꝙ oĩa sufferũt ⁊ nihil curãt. cũ aũt sic factũ est: ⁊ i his qdẽ accipiãt qd hñt idẽ ⁊ i alijs uti i socrate ⁊ lysandro silr acceptũ est qd hñt idẽ. tũc i acceptis. i. in oibꝰ tã i istis q̃z i illis silr iterũ itẽdẽdũ est ⁊ si sũt idẽ ⁊ si tã isti q̃z illi habẽt vnũ aliqd ⁊ ex oibꝰ possum⁹ in vnã rõnẽ uenire tũc illa vna rõ erit diffõ magnanimitatis ⁊ magnanimitas erit vna passio. i. vni⁹ spẽi. ꝙ si nõ cõtigit oĩa reduci in vnã rõnẽ. tũc magnanimitas uel q̃cũq; alia passio que q̃riẽ diffiniẽda nõ est vnũ aliqd nec est vna passio. i. nõ est vni⁹ spẽi. hec est g̃ ars data ad diffiniẽdũ quãcunq; passionem. hanc ergo artem sic declarat per exẽpla. qr pꝰ exẽplificat de qbusdã magnanimis q nõ potuerunt sufferre iniurias. 2ꝰ exẽplificat de qbusdã alijs magnanimis q oĩa sufferebãt ⁊ de nullo curabãt. ⁊ docet quõ

ex his debeat accipi rō passiōis q̄site ſbil. Siſr aūt ⁊ in alijs.]dic ḡ. ut dico.]i. expono me. ſi q̄rat]uel ſi q̄ram⁹ gd est magnanimitas itēdēdū i q̄ſdā magnanimos q̄s ſcim⁹]eē magnanimos itēdēdū. ſ. inq̄ꝛtū ſūt huius.]i. inq̄ꝛtū ſūt magnanimi. gd vnū hñt oēs ut alcibiades magnanim⁹. ut achilles ⁊ ayax. oēs gdeꝫ]hñt ſup.]b vnū nō tolerare iniuriā. hic eni.]ſ. alcibiades pp iniuriā quaꝫ nolebat ſufferre. dimicauit.]i. bellauit ut p̄hat⁹ eſt. ille vō.]i. achilles. iſanuit.]i. tātā hūit idigātionē de iniuria illata gp v̄ſus eſt i iſaniā. hic aūt.]i. ayax. iterfeē ſeipꝫ]nō ualēs eni ſe vidicare de iuria illata iuriat⁹ noluit ulteri⁹ viuē. Deide cū. d.

Siſr in alijs ut lyſandro ⁊ ſocrate ſi tā in differentes pſpitati ⁊ iproſpitati. hec duo accipiētes itēdo gd idē hñt. aut ipaſſibilitas que eſt circa fortunas. aut intolerātia iniuriarū. Si vō nulluꝫ ſit due ſpēs utiqꝫ erūt magnanimitatis.

Exēplificat de alijs. d. Siſr aūt ⁊ i alteris]uel]iteꝝ eni ⁊ i alijs]ſup. itēdēdū eſt. ut i lyſādro ⁊ i ſocrate. ſi tā indiſntes pſpati ⁊ iproſpati.]i. gp oia ſufferebāt de nullo curabāt a dīnter ſe hēbāt ad fortunā ⁊ infortunia: pſpitatē ⁊ iproſpitatē. b facto dat artē accipiendi diffōnē paſſiōis. d. gp. hec duo accipiētes itēdēdū eſt gd idē hñt aut ipaſſibilitas aut nō tolerātia ſiue itolerātia iniuriaꝝ.]itēdēdū eſt utrū hec duo ꝯueniāt i aliqua vna rōne. gp ſi ſic magnanimitas erit vnū aliqd ⁊ illa vna rō erit diffō ei⁹. gp ſi nihil eſt vnū tale magnanimitas nō eſt vnū aliqd. iō ſbdit gp. ſi vō nullū ſit.]i. nulla ſit vna rō in q̄ ꝯueniāt p̄dicata duo. due utiqꝫ erūt ſpēs magnanimitatis.] Dubitaret forte aliqs de ſupiori lr̄a. quō poſſit ꝯtigē gp vna ⁊ eadē paſſio ſit i aliqb⁹ que ſūt eiuſdē gn̄is ⁊ ſint ad ſe iuicē alteri ſpē. Dōm gp ſi acciper ſbm paſſioni ſm gp illi paſſioni ſbijcit: ſemp vni paſſioni rñderet vnū ſbꝫ. ſed q̄r aliq̄n accipit ſbm paſſiōis: nō ſm oino debitā rōnē. iō ꝯtingit gp eiuſdē paſſionis accipiat alterū ⁊ alteri ſbm: ut magnanimitatis accipiet ſbm. nō tolerās gdē q̄ꝛtū ad eos q nō potuerūt ſufferre iniurias. tolerās aūt q̄ꝛtuꝫ ad eos q oia equo aio tolerabāt. tolerās aūt ⁊ nō tolerās pñt eē in eodē gn̄e. ſed nō pñt eē in eadē ſpē. nō tolerātes igit ſūt ſibi ipſis idē ſpē. ſed illoꝝ. i. ab illis q tolerauerūt ſūt alteri ſpē. nō eni i hic loqmur de ſpē ſubarū ſm ſe. nā tā tolerātes q̄ꝫ nō tolerātes fuerūt hoies. oēs eni fuerūt eiuſdē ſpēi. ſed hic loqmur de ſpē ſboꝝ i ordīe ad magnanimitatē uel ad quācūqꝫ aliā paſſionē. nā alcibiades achilles ⁊ ayax habuerūt ordinē ad hāc paſſionē q eſt magnanimitas p itolerātiā. Lyſander ⁊ ſocrates p tolerātiā. tolerātia aūt ⁊ itolerantia nō ſūt eiuſdē ſpēi lꝫ poſſint eē eiuſdē gn̄is. b ḡ mō eadē paſſio pōt cōpetē his q ſūt idē gn̄e ⁊ alteri ſpē. q̄r non oino p̄pe ⁊ directe accipet illud ſꝫ qd̄ ieſt talis paſſio. ſed ſi accipet oino p̄pe ⁊ directe ſemp eiuſdē paſſiōis eēt eadē rō. Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utrū tolerātia ⁊ itolerātia poſſint ꝯuenire i aliq̄ vna rōe. Dicēdū gp ex eadē rōne ⁊ ex eadē cā pōt ꝯtigē gp aliqs nō poſſit tolerare. ⁊ gp aliqs poſſit oia tolerare. pōt enim utrūqꝫ eoꝝ ꝯtigē ex eadē cā. q̄r iudicat ſe dignū magis q eni iudicat ſe dignū magis cū deſpicit nimis idignatur. iō nō pōt iniurias tolerare. ſꝫ poſſet ſe aliqs adeo iudicare dignū magis gp totū honorē mūdi nihil reputaret. pp qd̄ ꝯñs eēt gp ſi totū pderet de nullo curaret. ex eadē ḡ cā pōt ꝯtigē gp aliqs nihil toleret ⁊ gp aliqs de nullo curet. Adūtēdū m̄ gp lꝫ ex eadē rōne ⁊ eadē cā poſſit ꝯtigē b ⁊ illud. m̄ q ſunt ſic ⁊ ſic magnanimi nō ſūt eodē mō nec pari mō magnanimi. ē aūt magnanimitas hec ⁊ illa eadē ſpē ſꝫ nō eq̄liter ꝑticipata a

ſuis ſbis. nā multo magis fuit magnanim⁹ ſocrates q de nullo curauit q̄ꝫ achilles q v̄ſus eſt i iſaniā nō ualēs ſe vindicare. ille eſt eni oino magnanim⁹ q nullū bonū exteri⁹ aliqd app̄ciat. totū eni gaudiū magnanimi eſt de v̄tute ⁊ de iteriori bono. ⁊ iō equo aio tolerat fortunia ⁊ iſortunia. pp qd̄ pꝫ gp fides chriſtiana uere fac magnanimos. q̄r pfectionē ſuā ponit i nō curare de exteriori bono. ſm eni hāc fidē pfecti ſum⁹ cū oia abijcimus. eſt ḡ ars p̄ſi bona. q̄r ſtati occurrūt nobis diūſe reſpectu alicui⁹ paſſionis. ⁊ ēt aliq̄ ſiſr reſpectu eiuſdeꝫ paſſiōis. utputa aliqb⁹ cōpetit aliq̄ paſſio. q oēs hñt tale qd: utputa non tolerare. aliqb⁹ aūt alijs cōpetit alia paſſio q oēs hñt aliud qd: utputa tolerare. ⁊ q̄r hñtes vnā ⁊ eādē paſſionē alij iter ſe ꝯueniūt: ⁊ ab alijs dīnt ex h⁹ ꝯueniētijs ⁊ dīijs manifeſti⁹ app̄et utrū ſit reducere oia talia in vnā rōnē. qd̄ ſi ſic illa erit diffinitio illius paſſionis. ut ſi tolerare ⁊ nō tolerare reducunt in hāc vnā rōnē reputare ſe dignū magis. hec erit diffinitio magnanimitatis: ut gd eſt eſſe magnanimū reputare ſe magis dignū. Deinde cum dicit.

Semp eni eſt ois diffō ulis. non enim in quodā oculo dicit ſanabile medicus. ſed aut in omni. aut in ſpē determinans.

Oſtēdit h⁹ artē datā eē bonā ⁊ ꝯueniētē. aliqd aūt ē bonū ⁊ ꝯueniēs q̄ꝛtū ad p̄ns ſpectat tripl̄r. vꝫ p compationē ad ppoſitū. ad oppoſitū. ⁊ ad nos. p compationē ad ppoſitū illa ars dr̄ ꝯueniētior p quā habet melius cognitio de re itēta. p compationē ad oppoſitū illa ē ꝯueniētior p quā magis vitat oppoſitū. vꝫ error ⁊ deceptio circa h⁹ cognitionē. p compationē aūt ad nos illa ars ē ꝯueniētior q̄ tradita ē ſꝫ modū nobis magis pportionatū. tria ḡ fac ſm gp hic triplici mō oſtendit hāc artē eē ꝯueniētē. 2ª ibi. Facili⁹ gdē ē ſingulare. 3ª ibi. Sic i demōſtrationib⁹.]Dic ḡ gp. ſemp enī lꝫ ois diffō eſt ulis.]i. eſt rei ulis. cui⁹ rō eſt. q̄r nō enī in q̄dā oculo medic⁹ dic.]i. diffinit. ſanabile. ſꝫ aut i oi.]i. aut diffinit ſanabile ulr. aut ſpē determinās.]i. aut diſtiguit ſanabile p determiatas ⁊ diūſas ſpēs. Dubitaret forte aliqs quō ex b oſtēdat ars data eē ꝯueniens. q̄r p eā magis hēat ppoſitū ſiue itētū. Dōm gp pticulariū nō eſt ſcia neqꝫ diffō. diffō ḡ eſt rei ulis ⁊ nō ulis cuiuſlibet: ſed ſpēi magis q̄ꝫ gn̄is. medic⁹ ḡ nō diffiniet b ſanū uel ſanū i b oculo. ſed uel diffiniet ſanum ulr. uel determinabit. ſ. diſtinguet ſanū p diūſas ſpēs. nā ſi ſanū eſt i oib⁹ eiuſdē ſpēi. tūc diffiniet ſanū gn̄alr. ſi aūt nō eſt eiuſdē ſpēi diſtinguet ſanū p diūſas ſpēs. ⁊ cuiuſlibet ſpēi ſuā diffōnē aſſignabit. illa eſt ḡ optima ars diffinitiua ⁊ p illā habet optie itētū. q ſi hec duo facit. vꝫ gp aut diffinit rē ulr ſi eſt eiuſdē ſpēi. aut ſi nō eſt eiuſdē ſpēi diſtiguit ipaꝫ i diūſas ſpēs: ⁊ cuilibet rōnē ſuā aſſignat. ad b tēdit ars data i exēplo poſito de magnanimitate. ut ſi ꝯſiderēt magnanimitas i alcibiade achille ⁊ ayace app̄ebit gp illi fuerunt magnanimi: q̄r nō potuerūt iniurias tolerare. In lyſandro autē ⁊ ſocrate fuit magnanimitas p ipaſſibiles eē a fortunijs ⁊ iſortunijs. ſi ḡ hec duo ipaſſibilitas ⁊ itolerātia reducunt i vnā rōnē: magnanimitas erit eiuſdē ſpēi. ⁊ illa vna rō erit diffō ei⁹. ſi aūt nō reducunt i rōnē vnā magnanimitas erit diūſarū ſpērū. ⁊ vni⁹ ſpēi magnanimitatis diffō ei it itolerātia iniuriarū. alteri⁹ aūt ſpēi diffinitio erit ipaſſibilitas ab adūſis ⁊ pſpis. ars ḡ data optima eſt ad hñdū ppoſitū. q̄r per eā qd̄ hēt ulr diffinit ulr diffinit. qd̄ aūt dꝫ diſtingui in diuerſas ſpēs ⁊ hēre rōnes plures i in diuerſas ſpēs diſtinguit ⁊ plures rōnes habet. Deinde cum dicit.

Facili⁹ gdē eſt ſingulare diffinire q̄ꝫ ulē. vñ opꝫ ex ſingularib⁹ in ulē aſcendere: ⁊

nāq̄ʒ equocationes latēt magis in vniuer salibus q̄ʒ in differentibus.

¶ Ostēdit hʳᵒ artē datā eē ɔueniētē. qꝛ ꝑ eā magis vitaꝛ oppositū. vʒ error ꝛ deceptio. iō ait q̄ [faciliꝰ q̄dē ē dif finire singulare.] i. diffinire rē ꝑ ɔsiderationē quaʒ hēmꝰ i singularibꝰ [q̄ʒ uēe.] i. q̄ʒ diffinire rē ꝑ ɔsideratio nē quā hēmꝰ i ulibꝰ [vñ] qꝛ ita est [opꝫ ex singlibus] uel [a singularibꝰ.] i. ex ɔsideratiōe quā hēmꝰ i singu laribꝰ [ascēde i ulia] ad ɔsiderationē ulem. ꝛ subdit q̄ [ꝛ nāq̄ʒ equocatiōes magis latēt i ulibꝰ q̄ʒ i dr̄ntibꝰ] i. q̄ʒ in singularibꝰ q̄ nō dr̄nt ꝑ diuas specincas. ¶ No tādū aūt q̄ equocatio est multū cauēda in diffōnibus. nā equocū ſm q̄ huiꝰ nō diffinit. qꝛ equoca nō habēt rē vnā. iō lʒ habeāt nomē cōe: rō tn̄ sube est diūsa. nō ḡ diffinit canis ſm q̄ est equocū ad piscē ꝛ ad latrabile sed ſm q̄ canis est vniuocū ad oīa latrabilia hēbit dif finitionē vnā. ut est vniuocū ad oēs passiones q̄ dicun tur canes hēbit diffōnē aliā. nunq̄ʒ ḡ diffinit equocuʒ sed semꝑ vniuocū. ars ḡ data est ualde ɔueniēs. qꝛ per eā vitaꝛ equocatio ꝑ quā accidit error ꝛ deceptio cir ca diffōnes. ¶ Dubitaret forte aliq̄s quō ꝑ artē dataʒ vitaꝛ equocatio. ¶ Dōm q̄ q̄ ɔsideraret sanū ulr for te crederet oē sanū eē eiusdem spēi. ꝛ ex h̄ posset credē q̄ sanū eēt eiusdē rōnis cū sit alteriꝰ ꝛ alteriꝰ rōnis. sed si ɔsideraꝛ sanū in hn̄tibꝰ hāc cōplōnē ꝛ videaꝛ q̄ sani tas in tali cōplōne est eq̄tio humoꝝ. ſm hāc rōnē siue ſm hāc ꝑportionē si postea ɔsideraꝛ sanū in aliis indi uiduis hn̄tibꝰ aliā cōplōnē videbiꝛ q̄ sanitas i illa alia cōplōne sit eq̄tio humoꝝ ſm aliā rōnē. sic ḡ ex ꝑticula ribꝰ ascēdē in ulia facile erit cognoscē equocationem. qꝛ nō latebit nos diūsitas rōnū. Et qꝛ ars data docet sic ascēdē ex ɔsideratione ꝑticulariū in ulia. iō ɔueni ens est ad vitādū oppositū. i. ad vitādū deceptionēʒ ꝛ errorē. qꝛ ꝑ talē artē statim appet ubi est equocatio ꝑ quā accidit error ꝛ deceptio in diffōnibꝰ. ¶ Est autēʒ diligēter adūtēdū q̄ h̄ phs de equocatione loqꝛ large ſm q̄ uera vniuocatio est solū in spē spālissima. in uli bꝰ aūt. i. in gn̄ibꝰ nō est uera vniuocatio: sed q̄dā mō est ibi equocatio: eo q̄ genꝰ nō est vna forma ꝛ rō siue dif finitio rei potissime a forma sumiꝛ. ꝛ qꝛ illud q̄d est de ꝑrimo ꝛ imediate respicit ꝑticularia est ipsa spēs spā lissima. ubi est uera ꝛ sūma vniuocatio ꝛ cui potissime cōpetit diffinitio. ideo ex cōsideratione ꝑticulariuʒ est optimū diffinire rem. qꝛ ex tali cōsideratione faciliter deueniemus in cognitionēʒ spēi cui cōpetit rō vna: ꝛ ubi nulla est equocatio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sicut i deinr̄ationibꝰ opꝫ silr̄are eē sic ꝛ i terminū certū ē. h̄ aūt erit si ꝑ ea q̄ singulr̄ dr̄ sit in vnoq̄ʒ gn̄e diffinire separatim.

¶ Ostēdit hʳᵒ artē ex pre nr̄a eē ɔueniētē. Circa q̄d tria facit. qꝛ pᵒ facit q̄d dictū est. 2ᵒ q̄d dixerat declarat per exēplū. 3ᵒ q̄dda q̄d supposuerat ꝑbat. 2ᵃ ibi [Ut silē.] 3ᵃ ibi [Si aūt nec disputare.] Dicit ḡ q̄ [sic in demō strationibꝰ opꝫ silr̄ eē] sup. certū. i. fieri ꝑ aliq̄d certū [sic ēt in terminis.] i. i diffōnibꝰ [certū.] i. ꝑ aliq̄d cer tū opꝫ diffinire. ꝛ subdit q̄ [h̄ aūt erit si ꝑ ea que dicū tur singulr̄ in vnoquoq̄ʒ gn̄e sit.] i. ɔtigat [diffinire se paratū.] i. ulr̄.] ¶ Dubitaret forte aliq̄s quō est simi le de diffōnibꝰ ꝛ de deinr̄ationibꝰ q̄ opꝫ ꝛ hic ꝛ ibi ꝑ cedē ꝑ aliq̄d certū. ¶ Dōm q̄ nihil est certū ſm specu lationē nisi q̄d est reductū ad sensum. nā si certi sumus de ꝑncipiatis h̄ est qꝛ scimꝰ ea reducē in ꝑncipia. si aūt certi sumꝰ de ꝑncipiis h̄ est via sensus memorie ꝛ expi entie. tꝛ ea ḡ certitudo deinr̄ationū est ꝑ reductionem ad sensum. sic ꝛ in diffōnibꝰ opꝫ q̄ certitudo nr̄a oriaꝛ ex sensu. hoc aūt nō poterit esse nisi ꝑ ea que ɔsideramꝰ ꝑticulr̄. qꝛ nō ɔtigit sentire nisi ꝑticularia. ḡ potissime ꝑcedemꝰ in diffōnibꝰ ꝑ aliq̄d certum: q̄n ꝑ ea que vide mus sensibilr̄ in h̄ ꝑticulari ꝛ in illo accipimꝰ ꝛ cōsia mus tn̄ē vnā ꝑ quā diffinimꝰ spēm ꝛ ulē q̄d ɔsidera mus separatū ꝑter hoc ꝑticulare ꝛ ꝑter illud. est ḡ ars da ta ualde ɔueniēs ex pre nr̄a: qꝛ ꝑcedit ꝑ ꝑꝑortionata nobis cū ꝑcedat ꝑ sensibilia ꝛ cognitio nr̄a a sensu ici piat: ꝛ cū certitudo cognitiōis nr̄e ex his que sūt i sen su sumaꝛ. Utrū aūt cognitio sensitiua sit certior oē co gnitiōe: ꝛ quō se hēat ad cognitionē ꝑncipioꝝ diceꝛ i capl̄o illo. de ꝑncipiis aūt quō. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut silē nō oē: sed in colorībꝰ ꝛ figuris ꝛ acutū q̄d est in uoce. ꝛ sic in cōe ire timētē: ne equiuocatio contingat.

¶ Declarat q̄d dixerat ꝑ exēplū. d. [Ut silē.] i. si aliq̄s uellet diffinire q̄d est silē [nō oē.] i. nō cōsiderabit ulr̄ oē silē. [sed in colorībꝰ.] i. sed si ɔsiderabit silē ꝑticu lariter in h̄ colore ꝛ in illo [ꝛ figuris.] i. ꝛ si cōsidera bit silē ꝑticulr̄ in figuris ut in hac figura ꝛ i illa [ꝛ acu tū.] i. si uellet diffinire acutū [q̄d est in uoce.] i. sʒ nō ɔsideraret acutū gn̄alr̄: sed q̄d est in uoce. i. sed ɔsidera ret acutū q̄d est in hac uoce ꝛ in illa [ꝛ sic] sup. opor teret eū [ire in cōe.] i. ex ꝑticularibꝰ ire in ulē [timen tē ne equocatio ɔtingat.] ¶ Notādū aūt q̄ silē diciꝛ equoce in colorībꝰ ꝛ in figuris. nā silē in coloribus est ex idētitate coloris. ut duo alba dicunꝛ silia ſm colorē qꝛ hn̄t eūdē colorē. silē aūt in figuris est ex eq̄litate an guloꝝ ꝛ ex ꝑportionabilitate laterū. ut duo trianguli dicunꝛ silēs si habeāt eq̄les angulos ꝛ latera equos an gulos ɔtinētia sunt ꝑportionabilia. q̄ ḡ ɔsiderat simi le ulē de facili decipieꝛ. qꝛ forte crederet q̄ silē eēt eius dē rōnis in oībꝰ. ꝛ ex h̄ diffiniret silē ꝑ diffōnē vnā. sed q̄n ɔsiderat silē in hoc colore ꝛ in illo: ꝛ in hac figura ꝛ in illa statim appet equocatio. qꝛ statim appet q̄ simi le nō dr̄ ſm rōnē vnā in colorībꝰ ꝛ in figuris: ꝛ q̄d di ctū est de silī itelligēdū est de acuto. nā acutū dr̄ equo ce in uoce ꝛ in humore. siue in sapore ꝛ i magnitudie. nā acutū in uoce est uox alta subtilis que multū pene etat auditū. acutū in humoribꝰ est sapor fortis qui mul tū pūgit gustū. acutuʒ in magnitudinibꝰ est ferruʒ siue aliq̄d aliud acutuʒ hn̄s cuspidē ut cito ꝑforet. si q̄s ɔsi deraret acutuʒ ulr̄ cito decipeꝛ per equocationē. sed si ɔsideraret acutuʒ in hac uoce ꝛ in illa ꝛ in hoc humo re ꝛ in illo statim apparet q̄ acutuʒ nō est eiusdē rōnis hic ꝛ ibi. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si aūt nec opꝫ disputare in metaphoris neq̄ʒ q̄cūq̄ʒ dicunꝛ in metaphoris. dispu tare enim necesse erit metaphoris.

¶ Quoddā q̄d supposuerat ꝑbat. dixerat enim q̄ debe mus timē ne ɔtingat uobis equocatio in diffōnibus. q̄d ꝑbat: qꝛ metaphora est q̄dā equocatio: imo equoca tio est peior q̄ʒ metaphora. si ḡ debemꝰ cauē in diffōni bꝰ locutionē metaphoricā multo magis debemꝰ cauē equocā. iō ait q̄ [si aūt nec disputare in metaphoris] [nec opꝫ diffinire sup. in metaphoris. [neq̄ʒ q̄cūq̄ʒ dr̄ in metaphora] sup. sūt diffiniēda. ꝛ subdit q̄ [dispu tare eni necē erit i metaphoris] sup. si ɔtigat diffinire ꝑ metaphoras. ¶ Nōnᵐ aūt q̄ diffōnes sūt ꝑnᵉ silr̄o ruʒ ꝛ deinr̄ationū. ꝛ potissime disputatiōes hunt ꝑ rō nes ꝛ ꝑ silr̄os. si ḡ eēt tolerabile diffinire aliq̄ metapho rice oꝫ nos tolerare q̄ disputaremꝰ metaphoᶜᵉ. ¶ No tādū ēt q̄ lʒ h̄ dcm̄ sit ſm se ad ꝑpoᵐ. tn̄ forte phs i h̄ dcō hūit oculū ad Platonē q̄ ɔsueuerat diffinire res metaphorice. d. hoīeʒ eē platanū. i. arborē ēsaʒ. nā i ar bore rami ꝑcedūt sursuʒ ꝛ radices sunt deorsuʒ. i hoīe aūt eɔtio. os q̄d hēt q̄si vʒ radicis. qꝛ ꝑ os sumiꝛ alim tū i hoīe sic ꝑ radicē i arbore. hᵒᵐ aūt os q̄d est q̄si radix in hoīe est sursum. brachia aūt ꝛ crura q̄ sūt q̄si q̄dā ra

mi ꝓcedūt vsus deorsuz. ¶ Notādū ēt ꝙ nō est in metaphoris disputa͞re. ridiculosum eni eēt argumētum si quis diceret ꝙ homo est arboꝛ uersa. arboꝛ habet folia ergo hō hēt folia. ¶ Dubitaret forte aliqs. quō h͛ dcm̄ deseruiat ad ꝓpositū. vz qꝛ nō debem⁹ diffinire per metaphorā. nō debem⁹ cauē in diffōnib⁹ de equocatiōe. Dicēdū ꝙ utplurimū equocatiōes fiūt ſm metaphoras. qa fiūt ſm quādā trāsūptionē. ut qꝛ acutū i magnitudib⁹ cito penetrat ex h͛ trāsūptū est ad humores ut dicātur humores saporis acuti q multū pūgūt gustū. ex h͛ aūt ulteri⁹ trāsūptū est nomē acuti ad uoces. ut dicat uox acuta q multū penetrat auditū. acutū ergo i humorib⁹ ⁊ i uocib⁹ di͞ ſm metaphorā ⁊ ſm quādā trāsūptionē. sic ēt ⁊ sile i colorib⁹ est ſm vnitatē cuiusdā q̄litatis. ⁊ ſʒ vnitatē coloris. ex h͛ aūt trāsūptū est nomē silitudis ad figuras: ut dicant figure siles q hūt eādē q̄litatē. q̄litas aūt in figuris est ipsa dispō figurarū. illi ergo triāguli hūt eādē q̄litatē. ⁊ ꝑ ꝯñs sūt siles ꝗ sunt eodē mō dispositi. sūt aūt eodē mō dispositi triāguli uel q̄cūqꝫ alie figure si hēat angulos eq̄les ⁊ latera ꝓportionabilia. sile ergo i colorib⁹ di͞ ꝓpe. i figuris aūt trāsūptiue ⁊ metaphorice. qm̄ ergo utplurimū equocatiōes ſm trāsūptionē quādā ⁊ metaphorā accipiunt. si nō est ſm metaphorā diffinire nō est ſm equocū diffinire. ꝙ si uolum⁹ equocuz distiguē a metaphorico siue a trāsūptiuo dicem⁹ ꝙ tūc est recte equocū qn̄ vnū nomē iponit reb⁹ diuſis inter que nō attendit ꝑ iponē hui⁹ nois aliq̄ ꝯuenietia nec aliq̄ silitudo. ⁊ tūc equocū eēt peı⁹ q̄ʒ metaphoricum. ⁊ magis cauēdū est a tali equoco i diffōnibus q̄ʒ a metaphora. nā iō cauet a metaphora i diffōnibus. qꝛ metaphora nō certificat nos de nā rei quā idicat diffō: ut ꝑ sile qd̄ repit i figuris nō certificamur de sili qd̄ repit in colorib⁹. nec eni posset doceri de sili qd̄ repit i figuris. nihil m̄ ꝑꝑ h͛ sciret de sili qd̄ repit i colorib⁹. si ergo metaphora cauēda est a diffōnib⁹: qꝛ nō certificat. mlto magis pura equocatio cauēda est: qꝛ nullo mō certificat. signāter ergo phs locut⁹ est sup. cū dixit ꝙ ꝑ aliqd certum debem⁹ sillare ⁊ diffinire. itēdēs ꝑ h͛ ꝙ metaphore ⁊ equocatiōes sunt cauēde a diffōnib⁹ ⁊ a sillis siue a disputationib⁹. qꝛ talia nos nō certificāt. pʒ ergo quō sit ad ꝓpositū h͛ dictū phi. possum⁹ eni dicē ꝙ arguit h͛ phus ꝑ locū a miori. qꝛ equocatio: uel ē q̄dā metaphora ⁊ q̄dā trāsūptio. si sūpta sit equocatio ꝑ quādā silitudinē ut pʒ de acuto i magnitudie ⁊ i humore. uel equocatio ē peioꝛ q̄ʒ metaphora ⁊ q̄ʒ trāsūptio si sit equocatio pura. minus ergo videt ꝙ in diffōnib⁹ ⁊ etiā in disputationibus cauenda sit metaphora q̄ʒ equocatio que si sit pura est peioꝛ q̄ʒ metaphora. sed cauēda est in talibus metaphora. ergo multo magis equiuocatio.

u

T hēam⁹ ꝓposita eligē opʒ decisiones ⁊ diuisiōes. sic aūt eligē subiectum genus cōmune omnium.

¶ Postq̄ʒ phs dedit artē diffiniēdi passionē qꝛ diffō passionis est mediū i demrātione. iō postq̄ʒ uenat⁹ est quō accipiēda sit diffō passionis. In pte ista uenat quō accipiēdū sit mediū i demrātione. vn̄ h͛ qd̄ hic tradit dīt ab eo qd̄ supi⁹ tradebat. nā aliud est scire quō diffō se hēat ad demrātionē. ⁊ aliud est dare artē diffiniēdi. ⁊ ostēdē quō diffō accipiēda sit. ⁊ aliud est ostēdere quō mediū se hēat ad demrātionē. ⁊ declarare quō ꝯtingit demrāre ꝑ singula gn̄a cārū qd̄ fiebat i supiorib⁹. ⁊ aliud est dare artē inueniēdi mediū ad demrādū qd̄ fit h͛. ¶ Sciēdū ergo ꝙ uenari ⁊ inuenire mediū i demrātiōe est duplr̄. qꝛ alr̄ accipit mediū i demrātiōe pticulari alr̄ i uli. nā i demrātione pticulari mediū est ip̄m ſbm. ut ꝑ triāgulū demrāt hic tres pticulr̄ de ysochele. sed in demrātiōe uli mediū est cā iherētie passiōis i ſbo. ad inuestigādū aūt hāc cāʒ multū ualet scire ꝓblemata. ⁊ quō demrābilia diuſimode ad iuicē idētitatē hūt. Tria ergo facit phs i hac pte. qꝛ p⁹ docet uenari mediū i demrātiōe pticulari. 2° ostēdit quō ꝓblemata: ⁊ quō ea q sūt demrābilia diuſimode idētitatē hūt. 3° ex eo qd̄ dixerat accedit ad ostēdēdū quō inueniēdū sit mediū i demrātione uli. 2ª ibi. [Eadē aūt ꝓposita.] 3ª ibi. [De cā aūt cuius est eā.] Propter p̄m sciēdū ꝙ ut p̄mo dicebat mediuz i demrātiōe pticulari est ip̄m ſbm. sed ſbm aliqn̄ ē vniuocū aliqn̄ analogū. ⁊ vniuocū est duplr̄. qꝛ aliqn̄ est noiatū. aliqn̄ inoiatū. Tria ergo fac ſm ꝙ triplr̄ docet demrāre pticulr̄. qꝛ p⁹ docet h͛ ꝑ mediū vniuocū noiatū. 2° ꝑ mediū vniuocū inoiatū. 3° ꝑ mediū analogum. 2ª ibi. [Nūc qdē igit.] 3ª ibi. [Ampli⁹ ali⁹ modus.] Circa p̄m tria fac. qꝛ p⁹ fac qd̄ dcm̄ est. 2° qd̄ dixerat declarat ꝑ exēplū. 3° suū dictū disponit ꝑ termios. 2ª ibi. [Ut si aialia sint.] 3ª ibi. [Sit aūt aial.] Dic ergo [ut hēamus aūt eligē ꝓpositū] ad demrādū pticulr̄ q̄cūqꝫ ꝓpositu [opʒ decisiones ⁊ diuisiones] sup. facē [⁊] opʒ su. [sic aūt eligē ſbm cōe gen⁹ oiuz] existitū sub illo genē. ¶ Notādū aūt documētū datū i h͛ ꝯsistē. ꝙ si uolum⁹ demrāre tres pticulr̄ de ysochele. ⁊ de scalenone ⁊ de h⁹ı sp̄eb⁹ triāguli debem⁹ accipē cōe gen⁹ qd̄ ē ſbm isti⁹ passionis i quo cōi gn̄e sūt oīa qb⁹ ꝯtigit ista passio. ut si hāc passionē videm⁹ cōpetē ysocheli siue egcruri equalatero ⁊ scalenoni. debem⁹ vidē qd̄ est illd̄ cōe gen⁹ i quo ꝯueniūt oīa ista. est aūt illd̄ cōe triāgulus: qd̄ est ſbʒ istius passionis. hito aūt h͛ cōi ut hito triāgulo siue habito h⁹ı ſbo: tā hēm⁹ mediū ad demrādū pticulr̄. h⁹ı aūt mediū siue h⁹ı ſbm debem⁹ diuidē ⁊ ēt ſbdiuidē. ⁊ hoc appellat ipse decisiones ⁊ diuisiōes facē. diuidēdo eni triāgulū i suas ptes ſbiuas ⁊ itetū ēt illas ptes ſbiuas diuidem⁹ i alias ptes ſbiua si sūt ulteri⁹ diuisibiles. ⁊ tūc ꝑ h͛ cōe ſbm ut ꝑ triāgulū demrablm⁹ hic tres pticulr̄ de q̄libet pte hui⁹ ſbiua. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut si aialia sint q̄ ꝯsiderant: q̄lia oi aiali i sint. Accept̄is aūt his reliq̄rū oiuz q̄lia iherēāt: ut si hec est auis q̄lia oium iherēant aui. ⁊ sic sp ꝓxio. manifestū eni ē: qm̄ hēbimus iā dicē ꝑꝑ qd isūt iherētia his que sūt sub cōi: ut ꝑꝑ qd hoi aut equo insunt.

¶ Qd̄ dixerat declarat ꝑ exēplū. d. [Ut si aialia sūt siue sint que ꝯsiderant.] i. q ꝯsiderāda sūt ut de eis aliq̄ demrēt sup. accipiēda sūt [q̄lia isūt oi aiali] utputa sōnus ⁊ vigilia [acceptis aūt his reliquoꝝ oi q̄lia iherent] sup. manifestū erit. q. d. ꝙ acceptis his q isunt oi aiali. tūc ꝑ aial manifestū erit q̄lia isūt oi reliqruʒ sup. ꝯtētoꝝ ſb aiali. ut si somn⁹ ⁊ vigilia iest oi aiali manifestū erit ꝑ aial q̄lia isūt oib⁹ reliqs q sūt ſb aiali. qꝛ manifestū erit ꝙ eis iest somn⁹ ⁊ vigilia. Ad h͛ aūt sciēduz debēt accipi q de ꝓxio diuidūt aial ⁊ postea alia q diuidūt h⁹ı diuidētia. vn̄ ſbdit. [ut si hec est auis] q ē cōtētia ſb aiali. ⁊ q de ꝓxio diuidit aial sup. manifestū erit [q̄lia iherētia oi aui.] q eni scit q̄lia isūt oi aiali scit q̄lia isūt oi aui. ⁊ ſbdit [⁊ sic semp isūt aiali ꝓxio.] q. d. ꝙ diuidēdo aial ꝑ ꝓxia diuidētia. ⁊ illa ꝑ alia ꝓxima ꝑ id qd̄ iest oi aiali. manifestū erit q semp aiali ꝓxio. i. ei qd̄ de ꝓxio diuidit aial isūt: qꝛ sic ꝓcedēdo semp ꝑ ꝓxima diuidētia semp ꝑ cōe supi⁹ manifestū erit q̄lia isūt iferiorib⁹. vn̄ ſbdit ꝙ [manifestū est eni qm̄ iā hēbim⁹ dicē ꝑꝑ qd iherētia sūt his q sūt ſb cōi] utputa ſb aiali [ut ꝑꝑ qd isūt talia iherētia hoi: aut equo] q sunt sub aiali. ¶ Notādū aūt ꝙ si accipim⁹ somnū ⁊ vigiliaz q isūt oi aiali sciēdo q̄lia isūt oi aiali. ut qꝛ isūt ei somnus ⁊ vigilia: sciem⁹ q̄lia isūt oib⁹ his q sunt ſb aiali. qꝛ sciem⁹ eis iēē sōnū ⁊ vigiliā. diuidem⁹ eni aial ꝑ ꝓxia didētia utputa ꝑ uolatile ⁊ aq̄ticū ⁊ terrestre: ⁊ trestre aial ꝑ ꝓxia. utputa ꝑ gressibile ⁊ reptile. ⁊ gressibile ꝑ ꝓxia:

utputa p hoiez ⁊ equũ. ⁊ sic faciẽdo diuisiões ⁊ sbdiuisiones. siue diuisiones ⁊ decisiões .i. diuisiones magnas ⁊ puas demrabimus pticulr p h medium aial: qd est cõe sbm. hãc passionẽ .s. somnũ ⁊ vigiliã iee oib⁹ reliqs .i. oib⁹ sub aiali ɔtẽtis. ¶ Nõn^m ẽt ꝙ ɔtẽta sb aiali dĩr reliq .i. p diuisionẽ relicta. naƺ h mõ fit talis demratio diuidẽdo cõe sbm. ⁊ p h^a cõe sbƺ de reliqs .i. de relictis ⁊ de hitis p diuisionẽ demrabim⁹ h^a passionẽ cõem. sicut ḡ est demratio pticularis. ois triangulus hẽt tres. ysocheles uel ǭlibet alia spẽs triãguli est triãgulus. ergo ⁊ c. ita est demratio pticularis si dicaf. oẽ aial sõnet equ⁹ hõ ul ǭcũqȝ alia spẽs aialis ẽ aial ḡ ⁊ c. ¶ Dubitaret forte aliqs. quõ aliq sũt pria aiali. ⁊ quõ ǭ isũt aiali pus isũt primo. ¶ Dõm ꝙ magis pria ⁊ magis remota i gñe pñt accipi. uel sm ordinẽ rõnis. uel sƺ ordinẽ rei. sm ordinẽ rõnis ǭto ɔtẽta sub gñe sunt magis ulia tãto magis de pxio diuidũt gen⁹. ut si aial diuidit p uolatile ⁊ nõ uolatile tanǭ p dĩas magis ules. ⁊ si qõlibet hoƺ diuidaf p dĩas alias q̄ non erũt ita ules. dĩe pme q̄ sũt magis ules magis de pxio diuidẽt aial ǭ dĩe scde q̄ sũt magis pticulares. passio ḡ iherens oĩ aiali demrabif pticulr p aial. pˢ de primis diuidẽtib⁹ ⁊ postea de aliĳs. 2° mõ põt accipi pximũ ⁊ remotũ sƺ ordinẽ rei. sm quẽ modũ dicim⁹ formas esse sic nũos. ita ꝙ sicut nunǭ repiunf duo nũi dĩusacũ spẽcum eqles sm vnitates. qr semp sũt plres vnitates in vno ǭ in alio. sic nunǭ repiunf due spẽs sb eodẽ gñe eqles sƺ pfectiones: qr semp pfecti⁹ repiuaf nã gñis in vna spẽ ǭ i alia. sic ḡ si uellem⁹ ordinate descẽdẽ sm ordinẽ rõnis pus descẽderem⁹ a gñe i magis coia ⁊ postea i minus ⁊ passionẽ cõpetẽtẽ toti gñi p ipm gen⁹ tanǭ per mediũ pus pbarem⁹ de magis coib⁹: ⁊ postea de inin⁹. sic si uellem⁹ descẽdẽ sm ordinẽ rei pus descẽderem⁹ i spẽƺ pfectiorẽ: ⁊ postea i min⁹ pfectã. ⁊ sic deinceps. ⁊ passio cõpetẽs toti sm hũc ordinem prius pbaref de specie pfectiori. ⁊ postea de minus perfecta. ⁊ sic deinceps. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sit aũt aiali i q̊. a: b. aũt ihẽrẽtia oĩ aiali. i qb⁹ aũt sũt. c. d. e. sint qdã aialia. mãifestũƺ igif est pp qd ẽ. b. i. d. pp. a. eni. silr aũt ⁊ in alĳs. ⁊ semp in alĳs deorsum eadẽ rõ est.

¶ Disponit suũ demẽ p termios. d. ⌊Sit aũt aial i quo. s b. aũt ihẽrẽtia oĩ aiali.⌋ utputa somn⁹ ⁊ vigilia⌊ i qb⁹ aũt ⌋sup. sũt talia ihẽrẽtia.⌊ sint. c. d. e. qdã aialia. manifestũ ẽ igif ⌋sup. p demrationẽ pticularẽƺ⌊ pp qd est b. ⌋i. passio ihẽrẽs⌊ in. d. ⌋i. i aliq qd ẽ sb aiali⌊ pp. a. eni. ⌋i. pp aial. nã i tali demrãtiõe pticulari ipm aial sit ipm sbm erit mediũ. ⁊ p ipm aial demrabif passio de. d. i. de ɔtẽto sb aiali. Et sbdit ꝙ⌊ silr aũt ⁊ i alĳs⌋ q. d. ꝙ sic demracũ ẽ p aial ꝙ. b. passio iest. d. i. ɔtẽto sb aiali: utputa uolatili. silr ostẽdef ꝙ isit alĳs ɔtẽtis sub aiali. ut ꝙ isit. c. ⁊. e. utputa aqtico ⁊ terrestri. ⁊ subdit ꝙ⌊ semp ⁊ i alĳs deorsũ eadẽ rõ est ⌋utputa si diuideref aial uolatile aqticũ ⁊ terrestre p dĩas magis deorsum. i. magis iferiores eadẽ rõ utiqȝ eẽt qr de oib⁹ talibus posset pbari hec passio. b. utputa somn⁹ ⁊ vigilia. per hoc mediũ qd est aial. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Nũc q̄dẽ igif sm ea que sũt assignanf cõmunia noia dicim⁹. opƺ aũt nõ solũ noia ɔsiderare. s ⁊ si aliqd aliud accipiaf eẽ cõe accipiẽtes sine h aliqb⁹ ihereat ⁊ q̃lia hec sequenf ut cornua hñtia hẽre uẽtres non utrobiqȝ eẽ dẽtes. Itẽ cornua hẽre sequif quedã. Manifestũ eni est pp qd i illis qd dicif ppter idẽ sunt qd cornua babent.

¶ Docet demrare p mediũ vniuocũ inoiatũ. d. ꝙ⌊ nũc qdẽ igif. sm ea q̄ assignanf oia nola cois dicim⁹.⌋ i. sƺ ea que nũc dicim⁹. uel q̄ nũc diximus oia coia sbta q̄ sic assignanf sũt noia. i. sũt noiata. ⁊ sbdit ꝙ⌊ opƺ aũt nõ solũ ɔsiderare ⌋sup. coia⌊ noiata: sed ⁊ si aliqd aliud accipiaf cõe ⌋sup. inoiatũ⌊ accipiẽtes. ⌋i. debem⁹ accipe ⁊ ɔsiderare⌊ si aliqb⁹ ⌋sup. talib⁹ coib⁹ inoiatis⌊ ihereat hec. ⌋i. aliq passio.⌊ ⁊ ⌋sup. debem⁹ ɔsiderare⌊ q̃lia ⌋sup. diuidẽtia.⌊ uel q̃les ⌋sup. ptes sbiue⌊ sequatur hec. ⌋i. talia coia inoiata. ⁊ ponit ex^m. d.⌊ ut cornua hñtia. ⌋i. h cõe inoiacũ ꝙ oẽ aial hñs cornua. sup. hẽt has passiones. vƺ⌊ hẽre uẽtres duos. ⁊ nõ hẽre dẽtes utrobiqȝ. ⌋i. i utraqȝ mãdibula. hñt eni talia aialia dẽtes i maxilla iferiori sed nõ hñt dẽtes i maxilla supiori ⁊ sbdit⌊ itẽ cornua hẽre. ⌋i. h eẽ inoiacũ qd est hñs cornua⌊ sequunf. ⌋i. sũt sub eo. ⁊ sũt iferi⁹ ad ipƺ⌊ qdã ⌋ ptes sbiue. utputa ceru⁹: bos: ⁊ h^oi aialia q̄ hñt cornua ⁊ sbdit ꝙ⌊ manifestũ est eni pp qd i illis iest qd dĩ. ⌋vƺ pp qd talib⁹ aialib⁹. ut ceruo ⁊ boui ⁊ alĳs silib⁹ inest nõ hẽre dẽtes utrobiqȝ. ⁊ hẽre duos uentres.⌊ pp id. s. ꝙ hñt cornua. ⌋i. pp cõe inoiatũ qd ẽ hẽre cornua. ¶ Notãdũ ꝙ oẽ qd nescim⁹ noiare vno noie: sed noiam⁹ ipƺ p circulocutionẽ dĩ inoiatũ. aial ḡ hñs cornua est qddã cõe. ⁊ hẽt sub se multa iferiora. attñ istud cõe est inoiatũ. qr nescim⁹ noiare vno noie qd est tale sic noiamus oẽ uolatile vno noie. utputa si dicam⁹ ipm eẽ auẽ ⁊ oẽ aqticũ forte noiam⁹ vno noie. utputa piscẽ. nõ autẽ scim⁹ noiare vno noie oẽ aial cornutũ. id dĩ tale cõe eẽ inoiatũ. ¶ Notãdũ ẽt ꝙ si aial cornutũ est pprium sbm hui⁹ passiõis. vƺ dualitas uẽtrũ ⁊ carẽtie dẽtiũ in mãdibula supiori. demrabif pticulr p h cõe sbm qd ẽ aial cornutũ q̃libet pdictarũ passionũ de q̃libet ɔtẽto sub tali cõi sbto. sic ḡ in coib⁹ noiatis si q̄reref pp quid ysocheles hẽt tres. rñdef qr est triãgulus. nõ ysocheles hẽt tres p triãgulũ. triãgulus aũt nõ p aliud sbm. sic se hẽt ẽt in coib⁹ nõ noiatis. ut si aial cornutũ est pprũƺ sbm pdictarũ passionũ. vƺ dualitatis uẽtrũ ⁊ carentie dẽtiũ oib⁹ alĳs iesit p ipm. ceru⁹ ḡ ⁊ bos ⁊ alia q̄ sũt sb h cõi aiali inoiato. vƺ sub aiali cornuto hẽbũt pdictas passiones pp id qd hñt cornua. i. pp id ꝙ sũt aial cornutũ. ¶ Notãdũ aũt ꝙ seq uel asseq vnũ aliud põt itelligi dupl'r. uel sm ɔñtia. ⁊ sic supiora sequunf ad iferiora. ut aial seqtur ad hoiez: qr ualet. hõ ḡ aial nõ eƺ. ⁊ h mõ seq nõ est eẽ posteri⁹ sed eẽ pus iuxta illã diffõnẽ datã in libro pdicamẽtoƺ. ꝙ illd est pus a quo nõ ɔũtif ɔñtia. alio mõ põt accipi seq sm posterioritatẽ: ut idẽ sit seq ꝙ eẽ posteri⁹. ⁊ sic iferiora sequunf supiora qr sũt posteriora illis. ita ḡ supi⁹ hita ꝙ debem⁹ eẽ accipiẽtes q̃lia hec sequunf põt exponi dupl'r. debem⁹ eniƺ accipe q̃lia. i. q̃les ptes sbiue sequaf hec. i. coia inoiata ⁊ tũc q̃lia erit casus nolatiui. ⁊ accipief seq put idem est ꝙ eẽ posteri⁹. alio mõ põt exponi ꝙ debem⁹ accipe q̃lia. i. q̃les ptes sbiuas hec coia inoiata sequunf. ⁊ tũc li hec erit casus noiatiui. ⁊ accipief ibi seq p ɔseq sm ɔñtiã put supiora sequunf ad iferiora. utrobiqȝ tamẽ semp erit idẽ sensus. vƺ ꝙ debem⁹ accipe si aliqb⁹ coib⁹ inoiatis ihereat. hec. i. aliq passio. ⁊ postea debem⁹ videre q̃les. i. q̄s ptes sbiuas hñt illa coia inoiata. qr his uisis poterim⁹ illã passionẽ demrare pticulr p h^oi coia inoiata de illis ptib⁹ sbiuis. ¶ Dubitaret forte aliqs. quõ hñs cornua sit p se sbm istarũ passionũ. vƺ dualitatis uẽtrũ ⁊ carẽtie dẽtiũ in supiori mãdibula. ¶ Dõƺ ꝙ in nãlib⁹ aliq sequunf ex fine aliq q̃si ex ɔditiõe materie. dicim⁹ enim ꝙ nã est sagacissima. ⁊ dicim⁹ ꝙ nã sapiẽter agit. ⁊ nõ est itelligẽdũ ꝙ ipsa nã cognoscat. sed oĩa ista referẽda sunt ad artẽ diuinã ex qua sũt oia nãlia ordinata. vñ ⁊ Cõmẽ. in. 12. meta^ce. vult ꝙ natura nõ agit nisi rememorata ex supiorib⁹ cãis que dicũtur intelligẽtie. ⁊ oĩa ista ut ibidẽ dicit puenit ex vna

arte ꝑncipali q̄ ē ipsi⁹ dei. debem⁹ ḡ imaginari nām to tā ordinatissimā eē. ⁊ in oib⁹ suis actiōib⁹ q̄ntū poſſe eſt ordinatiſſime ſe hr̄e. aīalia ḡ hn̄tia cornua nō hn̄t dentes q̄ꝑ ter ꝯditionē māe. nā nutrimētū qḋ dz ire i dētes uadit i cornua. vn̄ h⁹ demr̄atiōis mām uel defectū māe assignabim⁹ cām. deficit eni mā ⁊ nutrimētū dentiū pp mām ⁊ nutrimētū cornuū. ⁊ ide ē q̄ dētes non deficiūt i utraqꝫ maxilla: ſꝫ i ſupiori ex qua pte ſūt cornua. deficiūt eni talib⁹ aīalib⁹ dētes i ſupiori mādibula. pꝫ ḡ quō aīalia cornuta ſequit̄ hec paſſio. vꝫ carētia dētiū cui⁹ paſſiōis ꝯſecutio reducet̄ q̄ſi i cāꝫ mālē. alia aūt paſſio vꝫ dualitas uētrū reducit̄ i cām finalē: ut q̄ talia aīalia pp carētiā aliq̄lē ⁊ defectū dētiū nō pn̄t bene ꝯterē cibū igeniauit nā q̄ hn̄t duos uētres. vnuꝫ ad mollificādū cibū nō ꝯtritum ⁊ maſticatū: ⁊ aliū ad digerēdū. oīa eni talia aīalia rumināt. nam p̄° icōplete maſticār cibū quē icōplete maſticatū ꝓiciūt in uētreꝫ mollificatiuū. poſtea iterū h⁹ᵒ cib⁹ icōplete maſticat⁹ ⁊ i uētrē mollificatiuū ꝓfect⁹ redit ad os ⁊ ibi iterū maſticat̄. h̄ eni ē ruminare cibū icōplete maſticatū iterū maſticare. iacēt eni h⁹ᵒ aīalia cū rumināt: ⁊ cū genu poſterioris cruris cōprimūt ſibi uētrē mollificatiuū. ex qua compſſiōe cib⁹ ibi exn̄s icōplete maſticat⁹ redit ad os: ubi cōplere poſtea maſticat̄: ⁊ ibi cōplete maſticat⁹ mittit̄ in uētrē aliū. vꝫ in digeſtiuū qui dr̄ ſtomacus. dualitas ḡ uētrū cōpetit talib⁹ aīalib⁹ pp hūc finē ut melꝰ poſſint digerere cibum. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Ampli⁹ ali⁹ modus eſt ſꝫ analogū eligē. vnū eni accipe nō eſt idē q̄ uocare ſepion ⁊ ſpinaꝫ ⁊ os. ſunt aūt que ſequunt̄ ⁊ hec tanq̄ꝫ vna natura huiuſmodi exiſtente.

ℂ Docet demr̄are p mediū analogū. d. q̄ [Ampli⁹ alius modus eligē] ſup. mediū [ſm analogū.] i. ſm analogiā. ⁊ ſbdit q̄ [vnū eni ⁊ idē] ſup. ſm gen⁹ uł ſm ſpēꝫ [nō ē accipe qḋ opꝫ uocare ſepion ⁊ ſpinā ⁊ os.] hec eni tria vꝫ ſepion qḋ ē q̄dā neru⁹ ad ſuſtinēdū mollicię carnis. cuiuſmodi neruū hn̄t v̄mes: ⁊ ſpinā quā habēt piſces: ⁊ os ſiue oſſa q̄ hn̄t aīalia alia dicunt̄ ſm analogiā reſpectu hatū paſſionū q̄ ſūt ueſtiri carnib⁹ ⁊ ſuſtinere mollicię carniū. nō eni ſm idētitatē gn̄is nec ſpēi cōpetūt iſta his trib⁹. iō dicunt̄ talia i h̄ nō eē idē nec gn̄e nec ſpē: ſꝫ ſꝫ analogiā. ſuſtinē eni mollicię carnis p̄° cōpetit oſſi: deide ſpine. ⁊ ultio ſepioni. ⁊ ſubdit q̄ [ſūt q̄ ꝯſequunt̄ hec.] i. ſūt aliq̄ paſſiōes q̄ ꝯſequūtur iſta tria [tanq̄ꝫ vno nā exn̄te hi⁹.] i. ſm quādā analogiā. q̄dā eni paſſiōes: utputa ueſtiri carnib⁹: ⁊ ſuſtinē mollicię carnis ſequunt̄ iſta tria pp vnā nāꝫ. i. pp vnū aliq̄d: ut pp duritię q̄ exiſtit i eis hi⁹. i. ſm analogiam. molle eni nō ſuſtinet̄ niſi p durū. durities eni repit̄ i oibus his trib⁹. ſed analogice. q̄ p̄mo repit̄ in oſſe. deinde in ſpina. ⁊ ultimo in ſepione. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Eadē aūt ꝓpoſita ſūt que q̄dē idē mediu m hn̄t ampli⁹: ut q̄m oīa ꝯtrarius ſtatus.

ℂ Determiat quō diūſimode aliq̄ ꝓblemata ꝓpoſita uł aliq̄ ꝓblemata demr̄abilia hn̄t ad inuicē idētitatē ⁊ vnitatē. iō duo fac̄ ſꝫ q̄ dupl̄r oñdit q̄ h̄ poſſit ꝯtigē. naꝫ p̄° oñdit h̄ q̄ hn̄t idē mediū. nā illa dicunt̄ eadē talia q̄ hn̄t idē mediū. 2° oſtēdit talia eē eadē. nō q̄ hēant idē mediū oīno: ſed q̄ hn̄t mediū ſb medio. ibi [Alia aūt ex eo.] Circa p̄ᵐ duo fac̄: q̄ p̄° oſtendit quō talia hn̄t idētitatē pp idētitatē medij. 2° declarat quō ipſa idētitate medij pn̄t hr̄e diūſitatē. ibi [Hoꝝ aūt q̄dā.] Dīc ḡ q̄ [eadē aūt ꝓpoſita ſūt.] i. ꝓblemata ꝓpoſita ſunt eadē q̄ q̄dē idē hn̄t mediū. ⁊ ſbdit q̄ [ampli⁹] ſup. idē hēt mediū [ut q̄m oīa ſūt ꝯrīū ſtat⁹.] q. d. q̄ illa ſūt eadē ꝓblemata q̄ idē hn̄t mediū: ⁊ ꝓblemata ꝓpoſita de oſſe ſpina ⁊ ſepione ſūt eadē: q̄ ſūt illa q̄ idē hn̄t mediū: ut oīa hn̄t h̄ mediū cōe: q̄m ſūt ꝯrīj ſtat⁹. ℂ Notādū aūt q̄ ut diximꝰ mollicies carnis nō ſuſtinet̄ niſi p ꝯrīū: vꝫ p duritię. oīa ḡ p̄dicta tria ſūt ꝯrīj ſtat⁹. i. ꝯrīū hn̄t ſtatum ad mollicieꝫ carnis: q̄ omnia p̄dicta tria hn̄t quādā duritię. v̄mis eni nō ē tot⁹ caro: ſed hēt i ſe quēdā neruū extēſuꝫ p totū q dr̄ ſepion ad ſuſtinendū mollicię carnis. hēt ḡ ille neru⁹ ſiue ille ſepion i ſe quādā duritię. ſic ēt ſpina ⁊ os in tali duritie ꝯueniūt. problemata ḡ de oib⁹ his trib⁹ ſunt aliquo mō eadē. q̄ q̄dāmō hn̄t idem cōe medium. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Hoꝝ aūt q̄dā gn̄e ſūt eadē q̄cūq̄ꝫ habēt drīas ex quo alioꝝ aut al̄r ſunt: ut pp quid echo: aut pp q̄d appet: ⁊ pp quid yris. oīa eni hec idē ꝓpoſitū ſunt genere. oīa enim repcuſſio ſunt: ſed ſpecie altera.

ℂ Oſtēdit q̄ h⁹ᵒ ꝓblemata q̄ ſūt eadē pp idētitatē medij i ipſa idētitate medij hn̄t quādā diūſitatē. q̄ nō habēt idē ſimpl̄r ut idē mediū ſpē. ſꝫ idē gn̄e. uł idē analogia iō ait q̄ [hoꝝ aūt.] i. de nūo hoꝝ ꝓblematū q̄ ſūt eadē [q̄dā ſūt eadē q̄cūq̄ꝫ hn̄t drīas ex quo.] i. ex q̄b⁹ differētijs. [al̄r aūt ſūt alioꝝ.] i. p q̄s drīas h⁹ᵒ media eadē ſm diūſa diūſimode ſe hn̄t. ⁊ ponit exēpluꝫ [ut pp q̄d echo] ſup. fit [aut pp q̄d appet idolū] i ſpeculo [⁊ pp q̄d yris] ſup. appet i nubib⁹ [oīa eni hec ſūt idē ꝓpoſitum] uel ꝓblemata ut hēt alia trāſlatio. [gn̄e oīa eni ſūt repcuſſio.] i. oīa iſta tā echo q̄ꝫ imago i ſpeculo q̄ꝫ ēt yris fiūt ex eadē cā gn̄e. ut ex repcuſſione. l. ex reflexiōe [ſed ſpē altera.] i. ſed hui⁹ cā ē altera ſpē: q̄ nō ē eadē reflexio ſꝫ ſpēꝫ p quā fiūt oīa ſtla tria. qḋ quō fit i q̄one patebit. ℂ Notādū aūt q̄ ſm aliā trāſlationē l̄ra p̄cedēs nō ē referēda ad ſtla tria. vꝫ ad os ſpinaꝫ ⁊ ſepion. ſꝫ ad hec tria. vꝫ ad echo. ad idolū i ſpeclo. ⁊ ad yridē. multū eni diūſificat̄ alia trāſlatio a nr̄a. ſic eniꝫ hēt l̄ra alia. eadē aūt ꝓblemata ſūt hec q̄dē eo qḋ ideꝫ mediū hēant utputa q̄m oīa antipiſtaſis. i. oīa ſūt p reſiſtētiā. vn̄ ubi nos hēm⁹. ampli⁹. alia l̄ra hēt. utputa. ⁊ ubi nos hēm⁹. ꝯrīj ſtat⁹. alia l̄ra hēt. antipiſtaſis. ſm h̄ ḡ expōet̄ l̄ra q̄ oīa hec dicēda ſūt eadē ꝓblemata. q̄ hn̄t idē mediū ⁊ eādē cām. tā eni echo q̄ꝫ idolū i ſpeculo q̄ꝫ ēt yris fiūt p eādē cāꝫ. vꝫ p ꝯreſiſtētiā. i. p reflexionē. nā nunq̄ꝫ fit reflexio niſi q̄ iuenit ꝯriā reſiſtentiaꝫ. ℂ Notāduꝫ ēt q̄ q uellet poſſet utraq̄ꝫ referre ad oīa. nā tā ꝯrī⁹ ſtat⁹ q̄ꝫ ꝯreſiſtētia pn̄t referri ad os ſpinam ⁊ ſepion: ⁊ ad echo: ⁊ ad idolū i ſpeculo ⁊ ad yridem. os enim ſpina ⁊ ſepion pp vnā ⁊ eādē cām ſuſtinēt mollicię carnis. q̄ hn̄t ꝯrīū ſtatū ad mollicię. ut q̄ ſūt dura uel cā hui⁹ ē. ut iō ſuſtinēt mollicię carnis. q̄ ꝯreſiſtūt h⁹ᵒ mollicięi ſupponēdo ipſam. Pn̄t ēt hec referri ad alia tria. nā echo ⁊ idolū i ſpeculo ⁊ yris fiūt pp ꝯrīuꝫ ſtatū. nā cū fiāt p ꝯrīū motū. q̄ fiūt pp reflexionem. q̄ opꝫ eē ꝯrīū ſtatū ⁊ ꝯrīū terminū ubi ē ꝯrī⁹ mot⁹ poſſumus oiuꝫ iſtoꝝ aſſiguare vnā cōeꝫ cām hr̄e ꝯrīū ſtatū. quō aūt poſſit aſſignari cōis cā ꝯreſiſtētia pꝫ. imaginabimur eni q̄ p̄us fit mot⁹ aeris uel multiplicatio ſpēi ad ſpeculū: uel emiſſio radioꝝ ſolariū ad nubē aq̄ſam. ⁊ poſtea p ꝯreſiſtētiā talia reflectunt̄ ⁊ ꝯflexa hn̄t ꝯrīū motū: ⁊ ꝯrīū ſtatū: ⁊ ꝯrīū terminū pp q̄ oīa aggn̄ant̄ p̄dicta tria. ℂ Dubitaret forte aliq̄s quō reflexiones p q̄s gn̄ant̄ p̄dicta tria nō ſunt eadem ſpē. ℂ Dōm q̄ reflexiones per q̄s generant̄ p̄dicta tria vno mō differūt gn̄e. alio mō differūt ſpecie. nam echo qui eſt ſonus aggeneratus ex reflexione aeris: ſicut apparet dum loquimur ſupra puteum: uel cum loqmur ſub aliqua uolta ubi iterū reflectit̄ uox: ⁊ vr̄ nob̄ eādē uocē audire quā ꝓtulim⁹. illa ḡ uox aggn̄ata ex tali reflexione aeris uocat̄ echo. ipellim⁹ eni aerē loquēdo: q aer repulſus cuꝫ ꝯtigit ad uoltā uel ad aliq̄d obſtaculū ꝯcauū pp ꝯreſ

stētiā reflectit᷑:sic pila ad pietē ipulsa pp ɔ̄renstētiā pietis reflectit᷑ in ɔ̄riū ⁊ ɔ̄ mouet᷑. aer ḡ sic ɔ̄flex⁹ ⁊ in ɔ̄riuʒ mot⁹: q2 mot⁹ reflexionis est siīs motui ipulsiōis gn̄at silem uocē ⁊ facit echo. Idoluʒ aūt appet i speculo: q2 multiplicat᷑ silitudo faciei usqʒ ad supficieʒ specuḷi. ibi aūt pp ɔ̄renstētiā speculi fit reflexio: ⁊ fit mltiplicatio silitudis faciei in ɔ̄riū: ita q̧ pma multiplicatio silitudinis fuit a facie ad speculū. 2ª multiplicatio est p reflexionē in ɔ̄riū. vʒ a speculo ad faciē: ita q̧ silitudo faciei p talē reflexionē recipit᷑ in ipo oculo: ita q̧ hō videt pprīā faciē p speculū: qd̄ nō posset eē nisi in oculo suo recipet᷑ silitudo ppe faciei. Nū⁹ aūt silitudo non posset ibi recipi p hᵒ̄ multiplicationē in directum: q2 talis multiplicatio in directū icipit a re visa. nō aūt terminatur ad ipsam. cū ḡ receptio silitudis rei vise sm̄ q̧ hᵒ̄ nō icipiat ab oculo sed termine᷑ ad ipm̄ opʒ multiplicationē talē fieri p reflexionē. imo q2 ipse oculus videt seipm̄ p speculū oculus erit res visa ⁊ res vidēs. ut est res visa ab eo icipit multiplicatio spēi: ut est res vidēs hᵒ̄ multiplicatio terminat᷑ ad ipm̄. q̧ aūt reet⁹ mot⁹ incipiat ab aliquo termio ⁊ reūtat᷑ ad ipm̄ hʒ nō poterit eē nisi sit mot⁹ reflexus. Appentia ḡ idoli in speculo fit p reflexionē sic ēt appentia yridis p reflexionē fit. naʒ radij solares cū ptingūt ad nubē roridā ibi reflectunt᷑ ⁊ reflexi gn̄ant colores yridis. vn̄ ⁊ si aq̄ de alto distillatiʒ caderet: sic appet de aliqb⁹ fontib⁹ q de alto cadūt in lapides: tūc q2 multe guttule p talē casum in altū reuertunt᷑ cū ad illas guttulas ptigūt radij solares ex reflexione illoꝝ radioꝝ ad illas guttulas ggn̄ant᷑ colores yridis. he ḡ reflexiones vno mō nō sūt idē gn̄e. naʒ reflexio aeris p quā gn̄at᷑ echo fit p motū localē. mot⁹ localis q est realis mot⁹: ut q2 est mot⁹ ad situ nō ē ideʒ gn̄e cū motu p quē appet idolū in speculo ⁊ yris q nō sūt ppe mot⁹: nec sūt qd̄ reale: sed qd̄ itētionale. nā hᵒ̄ mot⁹ nihil est aliud q̄ʒ multiplicatio silitudinū itentionaliū. Alio mō hᵒ̄ reflexiones pn̄t dici nō differre gn̄e nā cū ipso motu locali aeris itētionalr̄ fit son⁹: ita q̧ i oib⁹ his reflexionib⁹ est qdā multiplicatio itētionalis ⁊ q̄ʒtū ad hʒ oēs isti mot⁹ sūt qdāmō idē in gn̄e. nō est aūt idē spē: q2 sic mot⁹ ad formā recipit spēʒ ex forma ad quā est. pp qd̄ dealbatio ⁊ denigratio sūt mot⁹ eiusdē spēi. sic ēt multiplicationes itētionales pn̄t dici recipere spēm sm̄ itētiones que gn̄ant᷑ p tales multiplicationes: uel q2 nō est eadē itētio q gn̄at᷑ cū fit echo: ⁊ cū appet idolū in speculo: ⁊ cū fit yris. iō tales reflexiōes nō sūt eedē spē: imo ēt nō sunt eedē gn̄e loq̄ndo de gn̄e ppinq̄: lʒ possint dici eedē gn̄e: loq̄ndo de gn̄e remoto q2 oēs sūt itētiōes q̄rūdā q̄litatū. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Altera aūt cā ex eo q̧ mediū qd̄ sub alterū mediū est differunt ꝓpositoꝝ: ut pp qd̄ nilus finiēte mēse magis fluit pp id qd̄ uernioꝛ finiēs mēsis. pp qd̄ aūt uernioꝛ finiēs mēsis: q̄m luna deficit. hec q̄dē enim sic se habent ad inuicem.

¶ Determiat de idētitate ꝓblematū. put ꝓblemata sunt eadē: nō q2 oino hēant idē mediū: sʒ hn̄t mediū sub medio. d. q̧ [alta aūt ꝓpositoꝝ] [siue ꝓblematū] [differt] sup. ⁊ sūt eadē [ex eo q̧ mediū qd̄ ē est subalternatuʒ] ut q2 vnū mediū est sub altero medio. ⁊ ponit exēplūʒ d. [⁊ pp qd̄ nilus finiēte mense magis fluit] ⁊ subdit [pp id qd̄ ṽnioꝛ] [i. humidioꝛ est] [finis mēsis.] ⁊ subdit [pp qd̄ ṽnioꝛ] [i. humidioꝛ est] [finis mensis. pp id qd̄ luna deficit.] ⁊ sbdit q̧ [hec q̄dē] sup. ꝓblemata ꝓposita [sic se hn̄t ad inuicē] q̧ vnū mediū est sub altero medio. uel q̧ cā vni⁹ est sub cā alteri⁹. augmētatiōis eni nili in fine mēsis cā est maior humiditas circa finē mēsis: ⁊ cā maioris humiditatis circa hᵒ̄ finē est defect⁹ lune. ista ḡ duo ꝓblemata. vʒ pp qd̄ i fine mēsis crescit nilus. ⁊ pp qd̄ in fine mēsis crescūt humida reducunt᷑ in vnā cām. vʒ in defectū lune: nō tn̄ eodē mō: sʒ mō subalternatiuo: q2 vnū reducit᷑ p aliud. nā augmētū nili reducit᷑ in defectū lune tanq̄ʒ in cām p augmentū humidi: ⁊ hʒ appellat hēre mediū sub medio: hec ḡ ꝓblemata sic se hn̄t ad iuicē: q2 aliq̄ mō sūt eadē: aliquo mō diūsa. ¶ Dubitaret forte aliqs quō defect⁹ lune ē cā augmēti humidi. ¶ Dōm q̧ sm̄ quosdā defect⁹ lune iō est cā augmēti humidi. q2 luna hēt dn̄iū sup hūida: iō deficiēte lumine lune ex hʒ augmentant᷑ humida. q2 cōmouent᷑ uapores. sed hec vr̄ eē rō i ɔ̄riū. nā q̧ luna hēt dn̄iū sup humida. iō crescēte luna crescūt humida. iō videm⁹ q̧ aialia hn̄tia testā cuiusmodi sūt cācri. q2 eoꝝ suba ɔ̄sistit in q̄dā humiditate pleniores sūt cū luna est plena. pp hʒ possum⁹ dicē q̧ aliq̄ sūt humida q de leui ɔ̄sumunt᷑ a sole: sic sūt uapores i altū eleuati. iō i estate nō ita freq̄ter pluit sic in hyeme: nō q̧ nō eleuant᷑ uapores humidi in estate: sʒ q2 pp uehemētiā caloris solis ɔ̄sumunt᷑ uapores eleuati ⁊ desiccant᷑ q̧ nō pn̄t ad hʒ puenire ut faciāt pluuiā. aliq̄ aūt sunt humida que nō ita de facili ɔ̄sumunt᷑ a sole. ⁊ talia humida crescūt luna exn̄te plena sic appet de aliqb⁹ pomis. poma eni punica pleniora sunt si colligant᷑ plena luna. ⁊ ēt aliq̄ aialia ut dixim⁹ de cācris q̧ maxime uerum est de aliq̄ gn̄e cācroꝝ cuiusmodi sūt cācri hn̄tes vnā rotūdā testā. tales eni cācros rotūdos expimēto dicim⁹ in plenilunio pleniores eē. sʒ humida illa q de facili cōsumunt᷑ a sole in fine mēsis lunaris cū luna ɔ̄iūgit᷑ soli augmētant᷑ ⁊ crescūt. vn̄ magis pluit ceteris partibus cū luna ɔ̄iūgit᷑ soli. qd̄ iō ɔ̄tigit: nō q2 defect⁹ luminis lune augmētet pluuiā: imo magis hec eēt cā oppositi. nā si luna hēt dn̄iū sup humida deficiēte luna nisi aliqd̄ aliud desit: quātū est ex defectu lumis videntur magis deficē humida. uerū q2 luna ɔ̄iuncta soli pp suā frigiditatē ɔ̄tēperat calorē solis. pp qd̄ sol non pōt ita ɔ̄sumē uapores eleuatos. ⁊ iō circa ɔ̄iūctionē solis ⁊ lune magis cōtigit fieri pluuiā. ⁊ q2 forte nilus multū augmētat᷑ ex pluuia. iō circa finē mēsis lunaris cū luna deficit. i. cū luna ɔ̄iūgit᷑ soli ille fluui⁹ est ṽnioꝛ. i. humidioꝛ ⁊ abūdat magis in aq̄s. pōt ēt ad hʒ scḋa cā assignari. nā fluuius ille q d᷑ nilus cū p ptes illas calidas trāseat. vʒ p ptes egypti. multū est ꝓpinquus toride ʒone: q torida ʒona describit᷑ sm̄ exn̄tiā ʒodiaci: sb quo ʒodiaco currūt oēs planete. ⁊ q2 luna hēt dn̄iū sup humida in plenilunio in fluuijs illis q sūt ꝓping circulo ʒodiaco eo q̧ directi⁹ mittit luna radios sup tales fluuios ex ipsis radijs lunarib⁹ fit magis eleuatio uapoꝝ ⁊ p ɔ̄ns i plenilunio i talib⁹ fluuijs pp eleuationem uapoꝝ factā ṽtute lune fit magis ɔ̄sūptio humidi. igit᷑ pter ɔ̄sūptionē humidi i plenilunio nilus erit pu⁹ circa medietatē mēsis lunaris. q̄ est ca finē talis mēsis: q2 nō erat tāta ɔ̄sūptio nilus erit ṽnioꝛ. i. hūidioꝛ. ¶ Sʒ adūtēdū q̧ aliud est ɔ̄sumē humidū simplr̄. aliud cōsumē humidū i hʒ. simplr̄ eni luna nō ɔ̄sumit humidū sed augmētat. sʒ nō ē icōueniēs q̧ id qd̄ ē cā augmēti simplr̄ sit cā ɔ̄sūptiōis hui⁹. luna ḡ q ē cā augmēti hūidorū i fluuijs ꝓpings ʒodiaco: q2 sup talib⁹ fluuijs directi⁹ mittit suos radios poterit eē cā desiccatiōis. luna eni i suo plenilunio cū maiorē ṽtutē hēt trahēs a talib⁹ fluuijs uapores humidos ad se desiccat hᵒ̄ fluuios nilus ḡ q est ꝓpinquus ʒodiaco sb q currit luna siccioꝛ erit in plenilunio: ⁊ ṽnioꝛ. uel ut hēt alia translatio hyemalioꝛ. i. humidioꝛ: q2 aer ⁊ hyems humida sunt: erit circa finē mēsis lunaris. ¶ Nō si q̄rat᷑ a quo fit talis tract⁹ q̧ luna possit ad se trahē uapores de talibus fluuijs. ¶ Dōm q̧ nō erit hᵒ̄ tract⁹ a calido: sed erit a tota spē. sic eni ferrū mouet᷑ ad magnetē: q2 aliq̄ virtus est in magnete cōplete que est in ferro incomplete.

pp qd talis tract⁹ est s tota spē.i.s tota ⁊ s cōpleta ṽtu te.vñ ōr talis mot⁹ eē sicut icōpleti ad cōpletum.sic q̄r luna hēt dñiū sup humida est aliq̄ ṽt⁹ in luna cōplete: quā ṽtutē sm modū eis possibilē imitant humida icō plete ad actionē.g̃ talis ṽtutis nō est mirū si cōmouen tur ⁊ exalāt humida: ⁊ potissime illa humida sup q̄bus lunare corp⁹ directi⁹ imittit suos radios.dicem⁹ en im q̄ h̄re humiditatē effectiue sic hēt luna est h̄re humidi tatē pfecti⁹ ⁊ mō excellētiori q̄z h̄re eā formalr sic hēt aq̄.mot⁹ g̃ humidoz siue tract⁹ humidoz p radios lu nares poterit reduci ad tractū factū s tota spē.Pōsēt ad h̄ tertia cā assignari.nā fz uariationē lune multum uariant uēti.pñt g̃ aliq̄ uēti fiare circa ɔiūctionē solis ⁊ lune: siue q̄d idē est circa finē mēsis lunaris.nam hic phs de mēse lunari loq̄r:q̄ uēti fiātes cōmouēt arenā ⁊ replēt per harenā cōmotā locū illū ubi nilus intrat mare: ppter qd nilus nō ualēs libere intrare mare ifla tur in seipso: ⁊ ex hoc magis abūdat aquis.Hāc autē tertiam cām Linconiensis assignat.

E cā aūt ⁊ cuius cā dubitabit aliq̄s nunq̄d qñ est cātuz ⁊ cā est: ut si fo lia fluāt: aut deficit: ⁊ causa deficiē di ⁊ folia cadendi erit.

¶ Postq̄z phs docuit iuenire mediū p qd demr̄at p̄ticu lariter qd est sm ipsi⁹ passionis. In p̄te ista ut dicebat docet iuenire mediū p qd demr̄at ulr: qd ē cā ipsi⁹ pas sionis.ulr eni demr̄at h̄re tres de ysochele p triāgulū. ⁊ ulr demr̄at h̄re tres de triāgulo p h̄re angulū extrin secū.de ysochele eni demr̄at p triāgulū tm̄ q̄z p ppriū sm p̄ticulr.de triāgulo aūt demr̄at p h̄re angulū ex trisecū ulr.demr̄are g̃ ulr est demr̄are p ppriā cām.ex duab⁹ aūt scim⁹ aliq̄d eē ppriā cām alicui⁹.p̄⁹ q̄ sit cō secutio cāti ad cām p se.2⁹ q̄ vni⁹ cāti sit vna cā.hoc g̃ mō phs dat artē iueniēdi cām ⁊ demr̄andi p cām mo uēdo q̄ōnē de ɔsecutione cāti ad cām ⁊ vnitate cāti ⁊ cāe.duo g̃ facit: q̄r p̄⁹ mouet q̄ōnē de ɔsecutione.2⁹ de vnitate.ibi⌊ Utrū aūt ɔtigat nō cādē.⌋ Circa p̄mum tria fac: q̄r p̄⁹ mouet h⁹i q̄ōnē.2⁹ adducit h⁹ rōnes ad p tē uerā.3⁹ distiguit quō cā ⁊ cātū se cōsequunt ⁊ quō nō.2ª ibi.⌊ Ut sic h⁹i est.⌋ 3ª ibi.⌊ Aut ɔtingit vni⁹ plu res.⌋ Dicit g̃.⌊ De cā aūt ⁊ cui⁹ est cā.⌋ i.de cā ⁊ cau sato.⌊ Dubitabit aliq̄s.nunq̄d cū est cātū ⁊ cā ē⌋ ut ɔ se ɔsequant: ut si est cātū necesse sit eē cām.⁊ ponit exē pliū⌊ ut si folia fluūt⌋ ab arborib⁹⌊ aut deficit.⌋ i.aut si deficit luna⌊ ⁊ cā erit.⌋ i.utrū oportet eē cām⌊ de ficiēdi ⁊ cadēdi folia.⌋ ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut si h̄r⁹ē lata h̄re folia.deficiēdi aūt ter rā i medio eē.si eni nō est: alia aliq̄ erit cā ipsoz.si ṽo cā sil' sit ⁊ cātuz: ut si in medio terra est deficit.aut si latū est foliū folia flu unt.si aūt sic est: simul utiq̄z erunt.

¶ Adducit rōnes ad p̄tē uerā.Circa q̄d tria fac fz q̄ tri plr pbat q̄ hec se ɔsequant.nā p̄⁹ pbat h̄ ex eo q̄ cā fa cit ad eē cāti.2⁹ ex eo q̄ cā ifert cātū.3⁹ ex eo q̄ cātū in fert cām.2ª ibi.⌊ Et si demr̄ant.⌋ 3ª ibi.⌊ Sz qm̄ latis folijs.⌋ Dicit g̃.⌊ Ut si h⁹i.⌋ i.si cadēdi folia⌊ ē⌋ sup. cā⌊ lata h̄re folia.deficiēdi aūt⌋ sup.cā est⌊ terrā eē in medio⌋ si sic est opz si ē tale cātū q̄ sit talis cā.⌊ si enī nō.⌋ i.si ad eē cāti nō sequat eē talē cām⌊ aliqua⌋ alia ⌊ erit cā ipsoz⌋ cātoz.sz q̄r sup.ita⌊ sit sil'.⌋ i.opz q̄ sil' sit⌊ cā ⁊ cātū.ut si i medio est terra deficit⌋ luna⌊ aut si latū est foliū folia fluūt.⌋ q.d.q̄ posita cā ponit effe ct⁹ ⁊ ecōuerso.posito effectu ponit cā.⁊ sbdit q̄⌊ si au tē sic est sil' utriq̄z erit⌋ cā ⁊ cātū.¶ Notādū aūt viz rō nis h⁹i h̄ ɔsistē q̄ nō ē cātū sine cā.nā ponē cātū sine cā est ponē cātū nō eē cātū.si g̃ deficiēdi cā est iterpō.⁊ si cadēdi folia cā foliū latū.posito defectu opz q̄ pona tur eē iterpō.⁊ si cadūt folia opz q̄ sit latitudo foliorū q̄ si nō.i.si nō sunt tales cāe cū sint talia cāta aliq̄ alia erit cā istoz cātoz: siue g̃ taliū cātoz sint cāe assigna te.siue alie semp oportebit q̄ positis cātis i eē ponant eē cāe.sil' g̃ erit cātū ⁊ cā.¶ Dubitaret forte aliq̄s.de q̄ simultate loq̄r hic phs cū dic̄ sil' eē cātū ⁊ cām.Dōz q̄ sm aliq̄s hic loq̄r de simultate tpis.sz ex ipso exem plo ph̄i repellit h⁹i positio cū phs ponat exēpliū de lati tudine folioz.d.hāc eē cām cadēdi folia.nec tñ h⁹i cā ⁊ cātū sil' sūt q̄r nō stati cū sint lata folia fit casus folio rū.dicem⁹ g̃ ut ēt alij dicūt q̄ hic phs loq̄r de simulta te ɔsecutiōis ut illa dicant sil' eē sm ɔsecutionē q̄ ɔūti bilr se ɔsequunt.talis enim simultas stat cū simultate tpis: ⁊ stat cū nō simultate tpis.nā h̄re lata folia ⁊ fo lio fluē se ɔsequunt.arbores eni h̄ntes lata folia folio fluūt ⁊ ecōuerso.⁊ tñ ista nō sūt sil' tpe.q̄r p̄us arbores emittūt lata folia ⁊ postea folia fluunt.simultas g̃ siue ɔūtibilitas ɔūtie stat cū nō simultate tpis ⁊ cū simul tate tpis.ut si terra iterponat luna deficit ⁊ ecōuerso. ⁊ tñ sil' sūt tpe iterpō terre ⁊ defect⁹ lune.phs g̃ uolens ostēdē de qua simultate loq̄tur cū dixit q̄ cā ⁊ cātū sil' sunt: de utrisq̄z posuit exēpliū: vz de cātis q̄ sunt sil' tpe cū sua cā ut pz in defectu lune q̄ est sil' tpe cū iterpōne terre.⁊ de folio fluere.qd nō est simul tpe cū emissione folioz latoz.¶ Deinde cum dicit.

¶ Et sic demr̄at per altera.sit eni folia fluē in quo.a.latū aūt foliū in quo.b.vitis ṽo i quo.c.sic igit in.b.est.a.oē eni latū folium folio fluit: causa aūt est.b.medium.

¶ Adducit scđam rōnē sūptā ex eo q̄ cā ifert cātum.d. ⌊ Et sic demr̄ant p altera.⌋ i.p se iuicē.q̄r cā ifert ⁊ de mr̄at p cātū ⁊ eōʒ.⁊ p̄⁹ exeq̄r quō cātū infert p cām.d. ⌊ sit eni foliū fluē i quo est.a.⌋ i.maior extremitas⌊ la tū foliū i quo.b.⌋ i.medi⁹ termin⁹⌊ vitis ṽo i quo.c.⌋ i.vitis ⁊ q̄libet arbor h̄ñs lata folia sit.c.i.sit minor ex tremitas⌊ si aūt⌋ sup.sic est⌊ i.b.est.a.oē eni latū foli um h̄ñs folio fluit⌋ hec est maior.i.c.aūt est.b.ois eniz vitis est h̄ñs latū foliū.hec eñ minor.in.c.aūt est.a.ois vitis folio fluit.hec est ɔclo.Et subdit q̄⌊ cā aūt ē.b. mediū.⌋ ostēdit eni hic effect⁹ p cām.mediū enim assū ptū est cā siue hēt rōnē cāe.lata eni folia h̄re ut patebit est cā q̄ arbor folio fluat.Tunc g̃ supplenda est rō q̄ si hec cā que eñ lata folia de necessitate ifert hūc effectuz qui est folio fluere.igit hic effect⁹ de necessitate conseq tur ad talem cām.¶ Deinde cum dicit.

¶ Sz ⁊ qm̄ latis folijs vitis sit ē pp id q̄ fo lio fluit demr̄are.Sit.d.q̄dē eni latū foliū e.aūt folio fluē.vitis ṽo i q̄.z.i.z.igit est.e. folio fluit eni ois vitis.i.e.aūt.d.oē eni fo lio fluēs latū est foliū.ois g̃ vitis latū foli um est.Causa aūt est folio fluere.

¶ Adducit tertiā rōnē que cōplet̄ iua est scđe.pbauit eni rō scđa q̄ cā de nec̄itate ifert effectuz.hec aūt tertia rō pbat q̄ effect⁹ de nec̄itate ifert suā cāz.he aūt rōnes sil' sūpte faciūt vnā cōpletā.nā si effect⁹ de nec̄itate infert cām ⁊ eōʒ.g̃ effect⁹ de nec̄itate seq̄r ad cām ⁊ eōʒ. Tria aūt fac.q̄r p̄⁹ ostēdit q̄ effect⁹ de nec̄itate ifert cām.2⁹ remouet quādā cauillationē que posset fieri circa ea q̄ dixerat.3⁹ q̄ddā qd supposuerat pbat.2ª ibi.⌊ Si aūt nō ɔtigit.⌋ 3ª ibi⌊ Qd aūt deficē.⌋ Dicit g̃.⌊ Sz qm̄ vitis sit latis folijs.⌋ i.hēat lata folia⌊ est.⌋ i.cōtingit ⌊ demr̄are p id q̄ folio fluit.⌋ q.d.q̄ sic cā ifert effectū q̄r lata folia h̄re ifert q̄ arbor folio fluat: sic effect⁹ ifert cām: q̄r pōt ecōuerso fieri demr̄atio.vñ sbdit expōnēs

in termis qd dixerat dicens [sit eni latuz foliū hic .d.] i. maior extremitas [folio aūt fluē .e.] i. medi⁹ terminus [vitis vō in quo .z.] i. minor extremitas. ⁊ sbdit. [In .z. igif est .e. ois eni vitis folio fluit] hec est maior extremitas [in .e. aūt .d. oē eni folio fluēs latū est hñs foliū] hec est maior. [ois itaqꝫ vitis est latū hñs folium] hec est ꝯ. Ↄcludit eni latū foliū hic de vite per h͡ ꝙ folio fluit. Cā ḡ ꝯcludit p effectū. ⁊ sbdit ꝙ [cā aūt est folio fluere] cā .s. inferēdi nō eēndi. Cuz ḡ effectus sit cā inferēdi eām: ⁊ eā sit cā eēndi ⁊ iferēdi effectuz. Cā igit ⁊ effect⁹ ſm illationem se ꝯsequunt. ſm hoc ḡ sunt simul. i. hñt mutuā ꝯītiā. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sic āt nō ꝯtigit cās eē ad inicē. Cā eniz p̄us ē eo cui⁹ ē cā. ⁊ deficiēdi qdē cā ē i medio terrā eē. Ei⁹ aūt qd est in medio terrā nō est deficē. si igit̄ p cāz demrō pp qd est. Qd aūt nō p cām ipsi⁹ qa. qm̄ qdē in medio est cognouit aūt pp qd non.

¶ Remouet quādā cauillationē que posset fieri ex dcis dixerat eni ꝙ lata folia hic erat cā ꝙ arbor folio fluceret. Et postea dixit ꝙ folio fluē erat cā ꝙ vitis lata folia hi⁹ e posset. ḡ ex h͡ gs crederet ꝙ effect⁹ ⁊ cā sic se hērent ꝙ possent sb̄ ipsis ad iuicē eē cāe. h͡ remouet. naz aliud est eē cā iferēdi: aliō eēndi. cū ḡ dicim⁹ ꝙ effect⁹ ⁊ cā sunt sibi iuicē cāe: nō est itelligēdū simplr̄. sed ſm illationē tm̄. nā effect⁹ est cā iferēdi cām ⁊ eꝯ. ideo ait [Si aūt] sup. effect⁹ est cā iterēdi cām ⁊ eꝯ. [nō ꝯtingit] sup. pp h͡ effectū ⁊ cām [eē cās ad iuicē.] ⁊ sbdit ꝙ [cā eni p̄us est eo cui⁹ est cā.] cū ḡ cā sit p̄or effectu ⁊ nō eꝯ simplr̄ ⁊ absolute loquēdo cā hēbit rōnez cāe respectu effect⁹ nō eꝯ. nec idē erit modus demrandi si p cām iferat effect⁹: qm̄ erit demrō pp qd. ⁊ si fiat eꝯ. qm̄ tūc erit demrō qa. iō sbdit ꝙ [⁊ deficiendi qdē cā est in medio terrā eē. ei⁹ aūt qd est in medio. terrā] eē [nō est] cā ipsi⁹ [deficē.] ⁊ sbdit ꝙ [si qdē igit p cāz demrat.] siue [est demrō pp qd est] sup. talis demrō. [si vō fit] sup. demrō [nō p cāz ipsi⁹ qa.] i. erit demrō ipsi⁹ qa. ut sup. si p deficē demrāret terrā esse in medio [qm̄ in medio ꝙ est terra cognouit. pp qd aūt est in medio nō cognouit.] ¶ Dubitaret forte aliqs: qꝛ nō vꝫ h͡ i cōueniēs aliq̄ duo sibi iuicē cās eē ut sanitas est cā potionis ⁊ eꝯ. quocūqꝫ ḡ mō fiat demrō siue p positionē iferat sanitas siue eꝯ: semp demrō est pp qd. ¶ Dōm ꝙ si bn̄ attēdamus ad lrām phi nō excludit qn qd est cā finalis alteri⁹, possit eē effect⁹ illi⁹ eiusdē in alio gn̄e cāe: utputa in gn̄e cāe efficiētis. hoc eni est spāle de cā finali. nā tota cā q̄re phs negat aliq̄ sibi iuicē cās esse est rōne p̄oritatis: qꝛ cā p̄or est effectu. in his ḡ causis que sunt p̄us eodē mō ipoſſe est tales cās nec in eodez gn̄e cāe: nec in alio sibi iuicē cās eē. videm⁹ eniz ꝙ mā ⁊ forma ⁊ efficiēs sunt p̄ora suis eātis ſm eē. ⁊ si non tpe mā. talia eni si accipiant ut p̄pe sunt cāe: nec in eodez gn̄e cāe: nec in alio sibi iuicē sunt cāe. nō in eodez: qꝛ nō repiunt aliq̄ duo quoꝝ vnū sit mā alteri⁹ ⁊ ecōuerso. imo in nullo gn̄e cāe ſm idez genus cāe aliqua duo sunt sibi iuicē cā. nec etiā in illis trib⁹ gn̄ib⁹ cārū p̄pe loquēdo de cā nō repient aliq̄ duo ēt in alio gn̄e cāe ꝙ sibi inuicē sint cāe. dicimus aūt p̄pe loquendo de cā: qꝛ mā ⁊ forma sunt cā ipsi⁹ cōpositi: cui⁹ sūt ptes eēntiales. mā aūt nō est p̄pe cā mālis forme: qꝛ forma nō hēt mām de qua fiat ⁊ formalꝫ mām pficiat: nō est tn̄ ps formalis māe. imo eēntia forme est alia ab essentia māe. eēntia eni forme nō est eēntia māe. nec ps eēntie. sic ḡ loquēdo de cā in his trib⁹ gn̄ib⁹ cārū nō erit reciprocatio. nec in eodē gn̄e cāe nec in alio. cōpositū eni nec est mā sue māe nec forma nec efficiēs. sic etiam respectu sue forme nullā cāūtatez hēt. in solo aūt fine respectu aliarū cārū inueniemus reciprocationē: cuius rō est. qꝛ p̄oritas finis equoce sumit respectu p̄oritatis aliarū cārū. nā alie cāe sunt p̄ores ſm eē. finis aūt ſm intētionē. nō est aūt icōueniēs ꝙ posteri⁹ in eē sit p̄us ſm itētionē. pp qd nō est icōueniēs ꝙ sanitas que est effect⁹ potionis. ⁊ que est posterior ea q̄tū ad eē ꝙ sit cā ei⁹ ⁊ sit p̄or ea ſm itētionē. Duplr̄ ḡ saluabimus dictuz phi. p̄mo qdē uel nō ꝯtingit aliq̄ duo cās sibi esse ad inuicē ſm aliq̄ gn̄a cārū si illa gn̄a cārū ipoztēt eūdem modū p̄oritatis. qꝛ cū cā sit p̄or effectu: si aliqua duo h͡ mō eēnt sibi inuicē cā: idez eēt p̄us seipo ſm eūdem modū p̄oritatis. 2⁰ mō pōt saluari dictū phi ꝙ nō ꝯtingit cās eē ad iuicē. qꝛ nō loquit de qbuscūqꝫ duob⁹ quocūqꝫ mō sumptis. sed loqt de effectu ⁊ cā. effect⁹ eni ⁊ cā ſm ꝙ huit nō pñt sibi inuicē eē cāe. effect⁹ enim ut effect⁹ est nō hēt rōnē cāe nec ecōuerso. potio eni ut est effect⁹ sanitatis nō est cā ei⁹. nā potio est effect⁹ in gn̄e cāe finalis. si ḡ ſm hoc eēt cā sanitatis. tunc eēt cā sanitatis in gn̄e cāe finalis. ḡ ſm hoc potio ⁊ sanitas in eodē gn̄e cāe ut in gn̄e cāe finalis eēnt sibi inuicē cāe. qd est incōueniēs. ¶ Deide cum dicit.

¶ Qd aūt nō deficē cā sit in medio eē. sb̄ deficiēdi manifestū est. In rōne eni ipsius deficē iest qd in medio est. q̄re manifestū est ꝙ p h͡ illud cogn̄scit: sb̄ nō hoc p illud.

¶ Probat qd supposuerat. supposuerat eni ꝙ deficē nō eēt cā iterpōnis. sed eꝯ. iō ait [ꝙ aūt deficē non sit cā manifestū est] ⁊ sbdit. ꝙ [in rōne eni.] i. i diffōne deficiēdi [iest ꝙ in medio est] terra. q. d. ꝙ in diffōne eclipsis ponit iterpō terre. nō aūt eꝯ. ⁊ sbdit [q̄re] su. qꝛ sic est [manifestū ꝙ p h͡.] i. p iterpōnem terre tanqꝫ p cām [cogn̄scit illud.] s. defect⁹ [sed nō h͡.] i. iterpō [p illud.] i. p defectū sup. cogn̄scit tanqꝫ p cām. ¶ Notandum aūt ꝙ cā quā intēdit hic iuestigare phs est causa passionis. passio aūt cū sit accñs hēt diffōnē per additamētā: ita ꝙ aliqd ponit in diffōne passiōis qd nō ptinet ad eēntiā passionis. ⁊ illud aliqd dꝫ eē cā passionis illud ḡ p qd diffinit passio: uel est eēntia passiōis. i. exp̄mēs eēntiā passionis. uel est cā eēntie. si ḡ diffiniretur eclipsis iterpō terre poneret in diffōne ei⁹. si diffiniret iterpō terre eclipsis nō poneret in diffōne ipsi⁹. iterpō ḡ est cā ipsi⁹ ⁊ nō eꝯ. ¶ Dubitaret forte aliqs de eo qd in lrā dꝫ: ꝙ defect⁹ cognoscit per iterpōnē terre nō eꝯ. sed ꝯ. nō solū p cām ducimur in cognitionē effect⁹: sed eꝯ per effectū in cognitionē cāe. ¶ Dōm ꝙ duplex ē mediū cognoscitiuū vnū ex pte rei: aliō ex pte nr̄a quātū est ex pte rei. sic res se hēt ad eētitatē ⁊ ad cognosci. dispō eni vniuscuiusqꝫ rei in v̄itate est sua dispō in entitate. que ḡ nō faciūt ad eē q̄tū ex pte rei nō faciunt ad cognosci. ſm h͡ p cām cognoscit effect⁹ nō eꝯ: qꝛ cā facit ad eē effect⁹ nō eꝯ. sed q̄tū est ex pte nr̄a q male nati sum⁹ ad sciēdū eo ꝙ cognitio nr̄a icipiat a posteriori. nō est icōueniēs p effectū deuenire in cognitionem cāe. uel possum⁹ dicē ꝙ hic phs loquit de cognitōe qdditatiua que habet p diffōnē. diffō eni ē declaratiua qdditatis ⁊ eēntie rei. est eni diffō qdā organū ⁊ qōdaz istrm̄ itellect⁹ per qd ducimur in cognitionē qdditatis ⁊ eēntie rei: ut vult Cōmē. s. 7. me^{ce}. nō aūt sic diffinitiui est organū itellect⁹ ad cognoscēdū diffōnē. naz ea que ptinēt ad qdditatē ipsi⁹ diffiniti ponunt i diffōne. nō aūt eꝯ. loquēdo ḡ de tali cognitiōe qdditatiua que ponunt in diffōne rei sūt mediū ad cognoscenduz ipsam rē diffinitā: nō aūt eꝯ. ⁊ qꝛ ut dicebat iterpō ponit in diffōne eclipsis: ⁊ nō eꝯ. iō loquēdo de diffōne: ut locuti sum⁹ per iterpōnē cognoscit eclipsis non eꝯ ¶ Est aūt diligēter aduītēdū ꝙ ut pōt patē ex multis locis añhitis idē est qd ⁊ pp qd illa eni eadē diffō que

dicit qd est eclipsis ſm ſe accepta est mediū demſratiuū ⁊ demſrabit eclipſim de ſuo ſbto. ⁊ dicer pp qd est eclipſis. ponit ḡ in diffōne eclipſis est dicē qd est eclipſis: ⁊ per ꝯñs est dicē cām ipſi⁹: ⁊ pp qd eī⁹. ſuſtētat⁹ est ergo phus ꝙ iterpō dicat cām ⁊ pp qd eclipſis ⁊ nō ecōuerſo: qꝛ ponit in diffōne eī⁹: ⁊ dicit qd ipſi⁹ ⁊ nō ecōuerſo. ℭ Adūtēdū ēt ꝙ ſi idē est qd ⁊ pp qd ſicut loquēdo de cognitiōe pp qd ⁊ cāli eclipſis cognoſcit per iterpōnez ⁊ nō ecō: ſic loquēdo de cognitione qdditatiua: b ē cognoſcē per illud ⁊ nō ecō. ⁊ ex hoc pōt meli⁹ appere itētio text⁹ de qua cognitione loquit phs cuz ait ꝙ p h. i. per iterpōnē cognoſcit illud. i. eclipſis. ſed nō hoc l. iterpō per illud. i. per eclipſim. vn⁹ ḡ modus ad ſaluādū ꝙ id qd est diffinitiuū paſſionis ſit cā paſſionis est hic qui dict⁹ est. ℭ Aduertēdū ēt ꝙ nihil ponit i diffinitione paſſionis qd nō ptineat uel ad eī⁹ eēntiā: uł ad cām eēntie. iō eni accñtia hñt diffōnē per additamēta qꝛ in diffōne eoꝝ fit cū pncipijs eēntialib⁹ exꝑmētib⁹ eēntiā accñtiū ſupaddit ſbm: uel ſupaddunt alia exꝑmētia cās eēntie. ſuſtētat⁹ est ḡ phs ꝙ iterpō ſit cā eclipſis: qꝛ ponit in diffōne eī⁹. nā ex quo iterpō ponit in diffōne eclipſis uel exꝑmet eēntiā eclipſis: uel cāz eēntie. nō aūt exꝑmit ipſam eēntiā. loquēdo de eēntia large: put qd qd est eēntialr aliqd dicat eē eēntia eī⁹. eclipſis eni nō est eēntialr ipſa iterpō. ſed eēntialr est qdaz ꝑuatio luminis. ſi ḡ iterpō ponit in diffōne eclipſis. ⁊ nō ptinet ad eſſentiā eī⁹. ꝯñs est ꝙ dicat eām eſſentie: qd phus itēdebat ꝓbare. Ali⁹ aūt modus ad declarādū ꝓpoſitū est iſte qui nūc dict⁹ est. ℭ Adūtendū ēt ꝙ accñs magis est entis ꝗ̄ ſit ens. exprimit aūt accñs ꝙ ſit entis per ſuas cās. exꝑmit aūt ꝙ ſit ens per ſua pncipia eſſentialia: ⁊ qꝛ accñs magis est entis ꝗ̄ ſit ens. magis hēt declarari p ſuas cās ꝗ̄ꝫ p ꝓꝑa pn⁹ eēntialia ipa eni accñtia eēntia magis cogſcet p cās ipſius eēntie ꝗ̄ꝫ p ꝓꝑa pn⁹ eēntialia. ⁊ qꝛ diffō est ſmo exꝑſſiuus qdditatis ⁊ eēntie iu diffōne ipſi⁹ accñtis exꝑmētia cās eēntie pncipaliora ſunt ꝗ̄ꝫ exꝑmētia ipaz eēntiā. ſuſtētat⁹ est ḡ in hoc phs ꝙ iterpō ponit in diffōne eclipſis nō q̄cūqꝫ mō: ſꝫ q̄ſi tāqꝫ tenēs pnᵐ i tali diffōne: pp qd ꝯñs est ꝙ iterpō dicat cāz eclipſis. Terti⁹ āt modus ad oñdendū ꝙ iterpō ponit in diffōne eclipſis est iſte qui nunc tertio poſitus est. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Aut ꝯtigit vni⁹ plēs cās eē. ſi nāqꝫ ſi est idē de plurib⁹ pmis pdicari. ſit. a. in. b. primo exñs. ⁊. c. alio pmo. ⁊ b ſit in. d. ⁊. c. in e. erit itaqꝫ. a. i. d. e. cā aūt in. d. qdē. b. in. e. aūt. c. q̄re cū cā ſit nece eē rē eē. Re āt exñte nō nece eē oē qdcūqꝫ fuerit cā: ſed cāz quidē neceſſe est eſſe non tamen oēm.

ℭ Poſtq̄ꝫ nouit qōnē. utꝝ cā ⁊ effect⁹ ſe ꝯſequunt. ⁊ adduxit rōnes ad ptē uerā. qꝛ ſe ꝯſequunt. In pte iſta ne laboret in equoco diſtiguit de cā. nā talr poſſet accipi cā ꝙ nō ſe ꝯſequunt. ⁊ talr ꝙ ſic. Tria ḡ facit. qꝛ p⁹ oñdit quō nō ſe ꝯſequunt. 2⁹ quō ſe ꝯſequunt. 3⁹ qd dixerat declat p exēplū. 2ª ibi [Aut ſi ſemp.] 3ª ibi [Ut pp qd arbores.] Dicit ḡ [Aut ꝯtigit vnus plēs eē cās ⁊ nāqꝫ ſi est.] i. ſi ꝯtigit [idez pdicari de plib⁹ pmis.] i. de plib⁹ imediatis. utputa ꝙ ſolū mediū est laudabile vituꝑabile aūt est utrūqꝫ extremoꝝ. ſupabūdātia ⁊ defect⁹. ſic ḡ gen⁹ p⁹ ⁊ imediate pdicat de ſuis ſpēb⁹. ita qlibet uid ētia imediate aliqd ſui ea in qb⁹ p⁹ est ipꝫ diuiſū. ⁊ exponit ſuū dcm̄ in termis. accipit eni qnqꝫ terminos. vꝫ. a. b. c. d. e. p. a. qdē itelligat vituꝑabile. p. b. ſupabūdās. p. c. defectū. p. d. pdigū ſiue aliō vitiū ſupabūdās. p. e. illiberale. uł q̄ddā aliō vitiū deficiēns. ſi eni ſupabūdās ⁊ defect⁹ ſūt cā ꝙ pdigus ⁊ illiberalis

ſint vituꝑabiles nō poterim⁹ arguere ab effectu ad cāz qꝛ bñ ualebit est ſupabūdās. ergo est vituꝑabile: ſꝫ nō ualebit ecō. vituꝑabile ergo ſupabūdās. qꝛ poterit eſſe defectiuū qd est ēt vituꝑabile. ipm ḡ vituꝑabile hꝫ plures cās abūdātiā ⁊ defectū. in talib⁹ ḡ cā ⁊ effectus ſe non ꝯſequunt. ideo ait [ſit. a] i. vituꝑabile eē [p⁹ in b.] i. in ſupabūdāti [⁊ eſſe p⁹ in alio in. e.] i. in defectu. [⁊ b.] ſ. b. ſiue ſupabūdās [ſit i. d.] i. in pdigo ſiue in alio vitio ſupabūdāti [⁊. c.] i. defect⁹ (in. e.) i. illiberali. ſiue in alio vitio defectio. his ḡ ſic ſe hñtib⁹ (erit itaqꝫ. a.) i. vituꝑabile (in. d. ⁊ in. e.) i. in pdigo. ⁊ illiberali. ⁊ ſbdit. ꝙ (cā autē in. d. qdē. b.) i. cā q̄re. a. i. vituꝑabile est in. d. i. i pdigo est qdē. b. i. ſupabūdātia [in. e. autē.] ſ. illiberali ꝙ ſit ſup. vituꝑabile. [e.] ſ. c. est cā. i. defect⁹ [q̄re cū cā ſit nece est rez eē.] i. cum ſit ſupabūdātia in pdigo uł defect⁹ in auaro nece est eſſe hāc rem ⁊ hūc effectū. vꝫ eē qd vituꝑabile (ſed res cuꝫ ſit.) i. cū ſit hec res ⁊ hic effect⁹. vꝫ ꝙ vituꝑabile (non nece est ꝙ ſit cā oīno.) i. ꝙ ſit cā quecūqꝫ uł ꝙ ſit cauſa hec aut illa determiate (ſed cām qd nece est eē. non tñ oēm.) i. quālibet. nec ēt hāc uł illā determiate. In talib⁹ ḡ lꝫ effect⁹ ꝯſequat ad cāz. qꝛ ualet / ſupabundās. ḡ vituꝑabile. ⁊ bñ ualet / deficiēs. ḡ vituꝑabile. tñ cā nō ꝯſeqt ad effectū. qꝛ nō ualet / vituꝑabile. ḡ ſupabūdās. nec ualet / vituꝑabile. ḡ deficiēs. bñ eni ualet ꝙ ſi est vituꝑabile ꝙ aliq cā est p quā ſit vituꝑabile: ſed nō pōt īferri quelibet cā idifferēter: nec pōt inferri hec cā determiate. ℭ Dubitaret forte aliqs. utrū ſemp cā inferat effectū ⁊ ecō. ℭ Dōm ꝙ ſi accipiat cā ꝓꝑa ⁊ per ſe que de necītate īfert effectū ſemp erit ibi ꝯñtia ꝯuerſa ꝙ effect⁹ de necītate īfert cām ⁊ ecō. ſed ſi accipiat cauſa nō p ſe poterit ꝯtingē ꝙ eā de necītate īferat effectū ſed nō ecō: ut appet in exēplo ꝓpoſito: ſed in illo exemplo nō est accepta cā p ſe ⁊ ꝓꝑa. nā nō est cā p ſe ꝓꝑia ꝙ ſupabūdās ſm ꝙ hui⁹ ſit vituꝑabile: nec ꝙ defect⁹ ſꝫ ꝙ hui⁹: ſed ut coiter ponit: qdlibet iſtoꝝ est vituꝑabile inq̄tū est ꝯ rōnē rectā. nā cū hō ſit aial rōnale: vituꝑabile est in eo ſi ꝯ rōnē agat. ſi ḡ accipiat cā p ſe ⁊ ꝓpric ipſi⁹ vituꝑabilis. vꝫ agē ꝯ rōnē rectā ſemp cā īfert effectū ⁊ ecō. ualebit eni / agit ꝯ rōez rectā. ḡ vituꝑabile ⁊ ecō. vituꝑabile ḡ ꝯ rōnez. poſſet āt q uellet illos qnqꝫ terios. vꝫ. a. b. c. d. e. alr adaptare: ⁊ forte magis ſꝫ itētionē phi: ut per. a. itelligat longa vita. p. c. carēs colera. p. b. ſiccū. p. e. q̄drupedia. p. d. uolatilia. Lōga ḡ vita ſiue. a. ineſt. e. i. q̄drupedib⁹. p. c. i. per carē colera. ⁊ idē. a. i. longa vita ineſt. d. i. uolatilib⁹. p. b. i. p ſiccum eē. nece est ḡ cū vnus effect⁹ ſit ex plurib⁹ cāis: ut cum lōga vita ſit ex carē colera in q̄drupedib⁹ ⁊ ex eē ſiccuꝫ in uolatilib⁹. ꝙ in talib⁹ ſi est cā ꝙ ſit effect⁹: uel ſi est carē colera uel eē ſiccū ꝙ ſit lōga vita: ſed non ualebit ecō. ꝙ ſi est longa vita ꝙ ſit carētia colere: uel ꝙ ſit ſiccitas: ſed bñ ualebit ꝙ ſi est talis effect⁹ ꝙ erit aliq eī⁹ cā. ſed nō ualebit ꝙ ſit quelibet eius cā: nec ualebit ꝙ ſit hec cā determiate: cuꝫ talis effect⁹ poſſit eē ex pluribus cāis. ſed tñ ſi accipet cā p ſe ⁊ ꝓꝑa ſemp vni⁹ effect⁹ eēt vna cā: ⁊ ſemp poſita cā poneret effect⁹ ⁊ ecō. nā cā per ſe longe vite est ꝯtēꝑamētū cōplonis: ⁊ qꝛ aliſit hi⁹ ꝯtēꝑamētū in q̄drupedib⁹ alr in uolatilib⁹. iō cā lōge vite est alia ⁊ alia hic ⁊ ibi. ſi ḡ accipet talis cā. vꝫ ꝯtēꝑamētuꝫ cōplonis ualent ꝓceſſus a cā ad effectuꝫ ⁊ ecō. nā ualet ſi dicat ꝙ hec aīalia hñt ꝯtēꝑamētuꝫ cōplonis. ergo ſunt longe vite ⁊ ecō. diximus autē exēplū hoc magis eē de itētione phi: nō qꝛ lrā phi poſſit exponi ſm exēplū ſupius datū de vituꝑabili: ⁊ ſm hoc exēplū nūc datū de lōga vita: ſed qꝛ iferius in lectione ſequēti exequet de hoc quō idē effect⁹ est ex pluribus cauſis. ⁊ exēplificabit de longa vita nō de vituꝑabili. nī q̄tuꝫ ad ueritatē tātū est explicare de vno q̄tū de alio: qꝛ vna ⁊ eadem ueritas per diuerſa exempla

manifestari potest. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Aut si semꝑ uľe ꝓpositū est ⁊ cā totū q̄dā: ⁊ cuiꝰ est cā uľe: ut folio fluē in toto q̄dā determinatū est: etsi spēs illiꝰ fuit: ⁊ igiť uľr: aut in plāns: aut hiꝰ plantis: q̄re ⁊ mediū eq̄le opꝫ eē in his ⁊ cuiꝰ est cā ⁊ ꝯuerti.**

¶ Ondit quō cā ⁊ cātū se ꝯsequunť. d. [Aut si semꝑ est uľe ꝓpositū ⁊ cā est totuꝫ q̄dā.] i. est uľr sumpta. [⁊ cuiꝰ est cā] ⁊ cātum sup. [uľr sumptū] tunc sup. se ꝯsequunť. q. d. ꝙ si cā ⁊ cātuꝫ sumanť mō equato: ut si cātuꝫ sumať uľr: ⁊ cā sumať totuꝫ uľe respectu illiꝰ cāti tūc opꝫ ꝙ talia se ꝯsequanť. ⁊ s̄bdit [ut folio fluere in quodam toto determinatū est.] i. hēt quandā uľem ⁊ determinatā cām [etsi] hoc est q̄muis [spēs illius.] i. eiꝰ qđ est folio fluere multe sint: q̄r multe sunt spēs arboꝝ que folio fluūt. ⁊ s̄bdit ꝙ [⁊ uľr igiť aut in plantis: aut in hiꝰ plantis opꝫ] sup. talē effectū equari sue cāe. q. d. ꝙ si accipiať effectꝰ uľis ⁊ equatꝰ ⁊ cā uľis ⁊ equata: ut si accipiať folio fluere in oībꝰ plātis in q̄bꝰ hēt eē: ⁊ si accipiať uľr cā respectu oīuꝫ taliū plātarū. tunc cā ⁊ effectꝰ se hēbūt mō equato ⁊ ꝯuertibiľr: ita ꝙ vnuꝫ īfert aliud ⁊ eꝯ. iō s̄bdit [q̄re mediuꝫ] sup. sic acceptū sue cām sic acceptā [opꝫ eq̄le eē in his.] i. in suis cāis [⁊ cuiꝰ est cā.] i. ⁊ cātuꝫ sup. opꝫ eq̄le esse sue cāe [⁊ ꝯuerti.] i. opꝫ ꝙ talia se hēant ſm ꝯuertētiam. ita ꝙ possumus ex cā īferre effectū ⁊ eꝯ. In hoc ḡ stat tota mens p̄hi ꝙ si accipianť cā ⁊ effectꝰ mō nō eq̄to ꝙ nō opꝫ tūc talia se hēre ſm ꝯuertētiā. non oportebit enim hoc posito ex cā īferre effectū ⁊ eꝯ. sed si accipiantur talia mō equato se hēbūt ad ꝯuertētiā ut vnū īfert aliud ⁊ eꝯ. ¶ Notādū aūt ꝙ rōnes supiꝰ facte fuerūt ad ptem uerā: ⁊ fuerūt determiatio q̄ōnis. vꝫ ꝙ cā infert effectū ⁊ eꝯ. qđ aūt postea dictuꝫ est ꝙ vniꝰ effectꝰ pñt eē plures cāe: ⁊ tūc accipiť cā nō eq̄ta: ⁊ ꝙ sic accepta cā nō se hēt ad ꝯuertētiā cuꝫ effectu. sed si accipiatur cā equata se hēt ad ꝯuertētiā cū suo effectu tale dictuꝫ nō est ꝓp̄e solō q̄ōnis: sed magis est remotio prauī itellectꝰ. determiatū est enī supra ꝙ cā ⁊ effectus se hñt ad ꝯuertētiā: ⁊ adducte sunt ad hoc rōnes. q̄r probatuꝫ est ꝙ cā īfert effectū ⁊ eꝯ. q̄r vꝫ si arbor hēt latū foliū ⁊ folio fluit ⁊ eꝯ. ne ḡ circa h̄ aliq̄s hēat prauum itellm̄ ⁊ crederet ꝙ q̄lcuq̄ꝫ accepta cā ꝯuerteret cum suo effectu. iō ad hūc prauū itellm̄ remouendū innuit p̄hs ꝙ cā ꝓp̄e accepta est cā eq̄ta. si ḡ accipiať cā nō ꝓprie ⁊ nō eq̄ta non se hēbit ad ꝯuertētiā. sed si accipiať ꝓp̄a ⁊ eq̄ta se hēbit ad ꝯuertētiā. ¶ Deīde cum dicit.

¶ **Ut propter q̄d arbores folio fluūt. si igiť ꝓpter ꝯdēsationē humidi fluit arbor: opꝫ esse ꝯdensationeꝫ. sed q̄r ꝯdensatio nō est cuicunq̄ꝫ. sed in arbore folio fluere.**

¶ Qđ dixerat declarat p exēplū ondēs ꝙ cā eq̄ta semꝑ īfert suū effectū ⁊ eꝯ. d. [Ut pp q̄d arbores folio fluunt. si igiť p densitatē huiꝰ.] i. si cā eq̄ta folio fluendi est densitas huiꝰ. i. ꝯdēsatio sue ꝯgelatio humoris in arbore. si huiꝰ est cā equata opꝫ talē cām īferre effectū ⁊ eꝯ. iō s̄bdit. ꝙ [si folio fluit arbor opꝫ eē dēsitateꝫ.] i. opꝫ densari: ⁊ ꝯgelari humorem ⁊ eꝯ. iō ait ꝙ [si vō densitas est.] i. si est ꝯdēsatio ⁊ ꝯgelatio humoris nō in q̄libet re [sed in arbore fluere folio opꝫ] sup. ꝙ talis arbor folio fluat. ꝯgelatio ḡ humoris q̄r est cā eq̄ta eiꝰ qđ est folio fluere. iō se hēt ad ꝯuertētiā cū tali effectu. ut si est folio fluere opꝫ ꝙ sit talis congelatio ⁊ eꝯ. quō autē latitudo folioꝝ est cā ꝙ arbor folio fluat. ut dicebať supra. ⁊ quō densitas. i. ꝯgelatio humoris in arbore est huiꝰ cā in sequēti q̄ōne patebit. ¶ Notandum aūt ꝙ demrātio potissima semꝑ est passionis per passionē. differēter tñ passio demrāns ⁊ demrāta comparanť ad s̄bm. naꝫ passio demrāta semper est propria passio s̄bi. nunq̄ꝫ enī demrāť potissima demrōne nisi ꝓpria passio de ꝓpo s̄bo. ut folio fluere demrābiť de suo ꝓprio s̄bo. ut de tali gñe arboꝝ ad quas cōparať talis passio tanq̄ꝫ ad ꝓpriū s̄bm. sed passio demrāns non semꝑ est ꝓp̄a passio. sed sufficit ꝙ sit ꝓp̄a cā. nam ꝯgelatio humoris nō est ꝓp̄a passio arboris. nā ⁊ in alijs rebꝰ ab arboribꝰ pōt ꝯgelari humor. sed est ꝓp̄a cā. nā ꝯgelatio humoris ⁊ si pōt eē in alijs rebꝰ ab arboribꝰ: attñ in illis alijs rebꝰ nō hēbit hūc effectū ꝙ faciat folio fluē: quā hēt in arboribus densitas ḡ humoris ⁊ si nō est ꝓp̄a passio arborū: est tñ ꝓp̄a cā ꝙ faciat in eis folia fluere. ⁊ h̄ forte itēdebat p̄hs cū dixit ꝙ densitas humoris nō in q̄libet re. sed in arbore folio fluēte su. ⁊ cā ꝙ arbor folio fluat. ex hoc appet uera eē ⁊ de itētione p̄hi eē ea que diximus in q̄ōne de medio demrōnis. vꝫ ꝙ semꝑ demrāť passio ꝑ passionē: sed passio demrāns nō est semꝑ passio ꝓp̄a: ꝫ sufficit ꝙ sit ꝓp̄a cā.

u **Trū aūt ꝯtigat nō candē cām esse eiusdē oībus sed alteraꝫ aut non.**

¶ Postq̄ꝫ p̄hs q̄suit de ꝯūtia cāe ⁊ effectꝰ. In pte ista ut dicebať q̄ōnē mouet de vnitate vniꝰ ad alterū. In his ḡ duobꝰ stat tota ars īueniēdi cām q̄ est mediuꝫ in demrātione potissima. nā si est vna cā vniꝰ effectus ⁊ ꝯuertibiľr se hēt illa cā respectu talis effectus: sit ꝓp̄a. eo ꝙ est vniꝰ vna ⁊ equata eo ꝙ ꝯuertibiľr se hēt ad ip̄m effectū. nō sufficit eni cām eē equatā nisi sit vniꝰ vna: q̄r posset eē talis equatio per accñs: ut si assignareť cā triāguli ꝙ hēt tres: q̄r est p̄ncipiū figurarūꝫ esset talis cā equata: q̄r loquēdo de figuris rectilineis oē p̄nm figurarū hēt tres: ⁊ q̄cq̄d hēt tres est tale p̄nm figurarum. attñ talis equatio est per accñs: q̄r accidit triāgulo hēre tres in eo ꝙ p̄nm figurarū. igiť sup equatione opꝫ accipe ꝙ sit vna cā vniꝰ effectꝰ. tunc enīꝫ est vna cā vniꝰ effectꝰ q̄n determiate ⁊ per se ⁊ ꝓp̄e se hēt ad effectū illū. ¶ Aduertēdū tñ ꝙ sicut in supiori q̄ōne determinādo de ꝯūtia cāe ⁊ cāti determinauit etiaꝫ de vnitate eoꝝ. sic hic eꝯ mouendo q̄ōnem de vnitate cāe ad cātuꝫ determiat etiā de ꝯūtia vniꝰ ad alterum. Tria ergo facit. q̄r pᵒ q̄ōnē mouet. 2ᵒ q̄ōneꝫ motā soluit. 3ᵒ ex solōne data determinat quō ſm ꝯūtiā se hēat cā ad cātuꝫ ⁊ eꝯ. 2ᵒ ibi [Aut si q̄d.] 3ᵒ ibi [Hēt autem sic ꝯsequi.] Dicit ḡ. [Utrū aūt ꝯtingat nō candē cāꝫ eē eiusdē.] s. effectꝰ [in oībꝰ sed alterū: aut nō] sup. dubium est. hec ergo questio nostra querit utrū vnius ⁊ eiusdē effectus in oībus sit vna ⁊ eadem causa uel nō: sed altera ⁊ altera. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Aut siq̄dē per se demonstratū est ⁊ non ſm signū aut per accñs nō pōt eē. rō eniꝫ ultimi mediū est. si vō nō sic est cōtingit.**

¶ Soluit q̄ōnem ꝓpositā. est aūt sūma solōnis eius: ꝙ si accipiať cā per se vniꝰ effectꝰ erit vna cā: sed si accipiať cā per accñs. uel accipiať pro cā aliq̄d signū tunc vniꝰ effectꝰ poterūt eē multe tales cāe. Tria ergo facit q̄r pᵒ soluit q̄ōneꝫ: ꝙ si accipiať cā per se ꝙ vnius effectus erit vna cā. 2ᵒ ad maiorē declarationē ꝓpositi declarat ꝙ si accipiať cā p se q̄lis erit effectꝰ talis erit cā. 3ᵒ qđ dixerat declarat p exēpla. 2ᵒ ibi [Est aūt cā.] 3ᵒ ibi [Ut pp q̄d mutabiľr.] Dicit ḡ ꝙ [aut siq̄dē per se demrāť.] i. si fiat demrō per cāꝫ per se [⁊ nō ſm signū aut accñs.] i. per mediū accñtale [non pōt eē] sup. ꝙ vniꝰ effectꝰ sint multe cāe. ⁊ s̄bdit ꝙ [rō eni ultimi.] i. diffō maioris extremitatis [mediū est] su. in demonstratione. cuꝫ ḡ vniꝰ rei vnica sit diffō. vniꝰ ꝯnis non erit nisi vnuꝫ mediū demrātiuuꝫ potissimū ⁊ vna cā p se per quā hēt demrāri talis effectꝰ. ⁊ s̄bdit [si vō non

sic est. .i. si nō accipiat cā per se:sed accipiat cā per accidēs:uel accipiat aliqd signū ⁊ aliqs effectus pro cā ⌊ɔtigit ⌋plures eē cās eiusdē. ¶ Dubitaret forte aliqs. utrū eiusdē effect⁹ sint plēs cāe p se. ⁊ vi q sic: qr cū sint plura gña cārum: ⁊ sm qdlibet genus cāe sit dare cām per se ⁊ per accñs iuxta diuersa gña cārū poterūt eiusdē rei eē per se plures cāe. ¶ P̄. videt phs super h sustētari q qr rō ultimi termini. i. diffō maioris extremitatis. uel qd idez est diffō passiōis est medium in demratione. iō nō poterit eē nisi vnū tale mediū. ⁊ p ɔñs nō erit nisi vna p se cā: sed ex hoc nō videt hic ppositū. nā sm qdlibet genus cāe ɔtingit demrare. ⁊ sm qdlibet genus cāe ɔtigit formare diffōnem dicentē pp qd passiōis. vñ ⁊ supra phs docuit demrare sm diuīsa genera cāruz. Poterūt ergo eiusdē passiōis siue eiusdez effect⁹ eē plures diffōnes exp̄mētes per se cās illi⁹ effect⁹. ¶ Dōm q eiusdē rei sm diuersa gña cāruz pñt eē plures per se cāe: nec hoc negaret phs: sed plures p se cāe que sunt mediū in demrone potissima nō pñt esse eiusdē rei. nā demrō potissima uł eligit excellentiorez cām. uł ut veri⁹ dicamus ɔgregat oēs cās. si ḡ eiusdez rei sint plures per se cāe. oēs enim ille cāe nō sunt eque excellētes: nec eque potissime ad demrandū. demrō ḡ potissima erit p potiorē cāz que est vna respectu vni⁹ effect⁹: ut in mathematicis ubi sunt demrones certissime: si idē effect⁹ pōt demrari per diffōnē dicentē pp qd mãliter ⁊ per dicētē pp qd formalr: ut patuit de angulo recto facto in semicirculo: potior erit demratio facta per pp qd formaliter q̄z facta per pp qd mãliter: uel possumus dicē ut dicebamus: ⁊ melius: q demrō potissima ɔgregat in se totū. diffō ergo passiōis ɔgregat totū qd est p se pp qd passionis erit mediū potissimuz ad demrandū hui⁹ passionē: ⁊ qr non pōt esse nisi vna talis diffō. iō vni⁹ effect⁹ non est nisi vna talis p se cā. Appellat ergo hic per se cā nō quelibet cā sm qdlibet genus cāe. sed appellat per se cā qd est per se potissimū mediū ad demrandū q mediū p diffōnē passiōis exp̄mit. hui⁹ aūt p se cā nō poterit eē nisi vna cuz totū in se ɔgreget ut si tonitruuz hēat eē p se ppter has duas cās. vz ppter extinctionē ignis: ⁊ ut terreant q sūt in tartaro: mediū potissimū ad pbādū q nubes tonat ɔgregabit in se utrūq. ⁊ si plures eēnt per se cāe tonitrui plura ɔgregaret. Formabit ḡ sic demrō. in q̄cūq corpe extiguit ignis pp terrorē eoꝝ qui sunt in tartaro illud corpus tonat. nubes est hi⁹. ḡ ⁊c. sigñter ergo phs uolēs pbare vni⁹ effect⁹ eē per se vnā cāz pbauit per diffōnē que est mediuz demratiuū inuēs se loq de cā put mediū demratiuū hēt in se rōnē cāe. medium aūt demratiuū si sit potissimū ɔgregat in se oēm per se cām p quā pōt res demrari. ⁊ qr nō est nisi vnum tale mediū ad vnā ɔnem. iō nō est nisi vna p se talis cā. qd v̇o obycieba q eiusdē rei pñt eē plures cāe p se h diuīsa gña cārū pz q nō loqt h phs sic de p se cā: h loqt de p se cā put mediū demratiuū potissimū hēt eē p se cā: qd pz nō eē nisi vnū ad vnā ɔnē. qd v̇o postea dicebat q h diuīsa gña cāꝝ pñt folari diuīse diffōes exp̄mētes pp qd passiōis ⁊ demrantes passionē de sbo. dici dz q quelibet illarū diffōnū erit mediū impfectū. h illa erit mediū potissimū que totū in se ɔgregabit. ut posuim⁹ exēplū de tonitruo q si hēt fieri pp extinctionē ignis ⁊ pp terrorē eoꝝ qui sunt in tartaro. nō demrabit pfecte p diffōnē exp̄mētē alteruz istoꝝ. sed per exp̄mētem utrūq. nō ḡ erit nisi vna talis diffō. ⁊ vnū tale mediuz qd sic accipit pro p se cā. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utrū si accipiat signū pro cā possint eē plures cause eiusdē. ⁊ videt q nō. nā demrō per signū est demrō per effectū. sed eadē rō est de effectu ⁊ de cā. si ergo est vna cā p se cā vni⁹ effect⁹. erit vnū per se signuz vnius cāe. nō ergo alr deberet loq de cā q̄z de signo. ¶ Dōz q signū ⁊ cā per accñs pñt hēe rōnez cāe. nō in eēndo sed in īferēdo. q aūt cāe p accñs possint eē plures nō est difficile vidē. utputa si de hic tres assignarem⁹ eēm in triāgulo: qr est p̄n^m rectilinearū. uł qr est illa figura ad quā stat resolō oīuz figurarū. multa eni talia possemus assignare que eēnt cāe īferēdi: per qdlibet eni horuz possem⁹ īferre hēe tres de triāgulo: ut si diceret. oē p̄n^m figurarū hēt tres: triāgulus est hi⁹ ḡ ⁊c. sic etiam oē ad qd stat resolō figuraꝝ rectilinearū. triāgulus est hi⁹ ḡ ⁊c. sed tales cāe sūt per accñs: qr accidit p̄n^o figurarū hēe tres: qr nō hēt tres triāgulus ut est p̄n^m figuraꝝ: ⁊ ut est p̄^a figura: nec hēt tres ut ad eaz stat resolō aliarū figurarū. pñt ḡ eiusdē rei eē plures cāe p accñs: imo si edificator facit domū p se: ⁊ edificator est albus musicus: pulcher. oīa ista erunt cāe domus p accñs: ⁊ qd dictū est de cā per accñs ueritatē hēt de signo. nam eiusdē rei pñt eē plures cāe si accipiat signū pro cā. nā signū di illud p qd aliquo mō ducimur in cognitionē rei. vñ nō est ɔ rōnē signi q deficiat. nā sm sniam phi filli per signa deficiūt. ipsi ḡ effect⁹ diminuti ⁊ incōpleti uocant signa. ⁊ ēt ppe dñt signa. nō aūt est sic de cā. nā qd incōplete ⁊ diminute cāt nō est ppe cā. cū ergo effect⁹ nō equati possint eē plures eiusdē cāe nō est icōueniēs p plura signa vnū ⁊ idē ɔcludē: ut siga est adulter ex hac cā poterūt seq oēs hi effect⁹. q se cōponat ⁊ ornet: ⁊ sit errabūdus de nocte. ex qb⁹ oīb⁹ effectibus tanq̄z ex qbusdā arguere fcē hūc adulterū. signa ergo ⁊ cāe eiusdē rei pñt eē plures: sed cā p se est vna: qd intelligēdū est de cā p se put mediū demratiuuz potissimuz est hi⁹ cā qd nō est nisi vnū ad vnā ɔnē. qr si uellemus h itelligē de q̄cūq cā p se dicem⁹ q nō est nisi vna talis per se cā vni⁹ effect⁹ sm vnuz genus cāe q sit in eodē gñe cāe eiusdez effect⁹ sunt plures p se cāe q vna illarū cārū sit sub alia: uel q vna ordinet ad aliā: sed ubi vnū pp alterū utrobiq vnū tm̄. oēs ergo tales cāe nō dicent nisi vnā cām. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Est aūt ⁊ cui⁹ est cā in quo ɔsiderare. ɔsiderare h accñs. nō tm̄ videt pposita eē. si aūt nō silr se habebit mediū. siquidē equiuoca. equiuocū medium. Si v̇o ut in genere sit similiter se habebit.

¶ Ondit q si nō accipiant talia per se nō se hñt eodem mō cā ⁊ effect⁹. sed si accipiant per se: se hēbūt eodem mō: ut si est effect⁹ idē gñe ⁊ diuīsus spē cā ēt erit talis. ⁊ si est effect⁹ analogus uel equocus ēt cā erit talis. iō ait q ⌊ est aūt cām ⁊ cui⁹ est cā. ⌋i. cātum ⌊ in quo. ⌋i. ⁊ in quo ut hēt alia trāslatio: hoc est ⁊ sbm ⌊ ɔsiderare sm accñs nō tm̄ pposita. ⌋i. causa passio siue causatuz ⁊ in quo. i. ⁊ sbm si sunt per accñs nō vident eē pposita. i. per se pposita: ⁊ per se itēta: qr talia sunt p̄ter intētionē. ⁊ sbdit. ⌊ si aūt nō est. ⌋i. si talia nō accipiantur per accñs. ⁊ si nō est ea accipe p̄ter intētionē. sed si accipiant sm intētionē ⁊ per se ⌊ silr se hēbit mediū. ⌋i. causa sup. ⁊ causatū. ⁊ subdit q ⌊ sigdē equocū est ⌋ su. causatū ⌊ equocū est mediū. si v̇o sicut vnum in genere sit. ⌋ s. causatū silr se hēbit sup. ⁊ cā q erit vna genē accipiēdo ergo cām per se sempr ⌊ silr se hēbunt ⌋ causa ⁊ effectus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut ppter qd ⁊ vicissim analogū. alia eni cā est in numeris ⁊ in lineis ⁊ eadē. inq̄ztū qdē enim linea est nō est eadē. inq̄ztū aūt hñs augmētū hi⁹ eadē: sicut in oībus.

¶ Declarat qd dixerat per exēplū. Circa qd duo facit: qr p̄^o declarat per exēplū de eodē gñe. 2° de equoco ⁊ analogo ibi ⌊ Simile aūt eē. ⌋ Dicit ergo. ⌊ Ut ppter qd cōmutabilr est analogū. ⌋i. est pportionabile. q. d.

q̄ ꝓpter qd. i. cām per cām possumus arguē cōmutabilr analoguz. i. a cōmutato analogo: siue a cōmutata ꝓportiōe. [alia eni cā talis est in nūis ⁊ in lineis]su. spe[⁊ eadē]sup. gñe. ⁊ sbdit q̄[inq̄ntū eni linea est nō est eadē]sup. cā: qz tunc eēt eadē spe[inq̄ntū autē hēt hi⁹ augmētū]fm q̄ ꝯtigit cū alijs in gñe [eadē] i. eadē erit cā[sic in oīb⁹]sup. alijs. ¶ Notādū autē q̄ arguē a pmutata ꝓportiōe: ut patuit supra in libro pmo. est cōe lineis: nūis tpib⁹: ⁊ corpib⁹: que oīa sunt eiusdē gñis. nā oīa sunt in gñe q̄ntitatis. oīa enim hec cuz augmētanī ꝓportionabilr possumus ibi pmutare ꝓportionē ⁊ arguē a pmutata ꝓportiōe: ut si accipiātur q̄tuor linee uel q̄tuor numeri: uel q̄tuor corpa: uel quatuor tempora. sic primum quotūcūq̄ quatuor acceptoꝝ se habet ad secundū: sicut tertiū ad quartū: ut pz ex q̄nto geometrie. poterimus arguē pmutatim q̄ sic se hēbit pmū ad tertiū sicut secūdū ad q̄rtū. ¶ Notādū etiā q̄ augmētari sic ꝓportionalr q̄ est cā q̄ possumus sic arguē a pmutata ꝓportiōe. isle aūt augmētuz in lineis ⁊ in nūis est idē: ⁊ est aliud. nā est idez genere ⁊ est aliud specie: uel est idem fm genus remotū. ut fm genus q̄ntitatis. nō aūt idē fm genus ꝓpinquū qz vnuz est in gñe ꝯtinuoꝝ ⁊ aliud in gñe discretoꝝ. q̄ si ꝯsideranī linee fm q̄ linee ⁊ fm suā spēm nō inuenietur eadē cā q̄ possumus sic arguē pmutabilr in lineis ⁊ in nūis. sed si ꝯsiderenī linee fm q̄ hñt hi⁹ augmētū cōe cuz nūis. qz tā nūis q̄ lineis ꝯtingit augmentari ꝓportionalr. sic erit eadē cā in lineis ⁊ in nūis. sicut i oībus alijs. nā nō solū in lineis ⁊ in nūis possum⁹ arguē a pmutata ꝓportiōe. sed ēt in alijs ut in corpib⁹ ⁊ in tpibus. in oībus ergo his est eadē cā. nō fm speciez sed fm genus. q̄re possum⁹ sic arguē. put. s. oīa ista cōueniūt in hoc gñalr q̄ oīb⁹ cōpetit hi⁹ augmētū. vz q̄ pñt augmētari ꝓportionalr. ergo q̄lis est effect⁹ talis est cā. si accipiaī cā per se ut si effect⁹ est vnus genere ⁊ alius spe ⁊ cā silr se hēbit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Similē eē colorē colori: ⁊ figurā figure aliā eē. equocū eni est sile in oīb⁹. hic qdē eni forassis est analogia hře latera ⁊ eq̄les angulos. in colorib⁹ aūt sensuz vnum eē: aut aliō aliqd hi⁹. Scdm aūt analogiā eedē sunt: ⁊ mediū hēbunt fm analogiā.

¶ Exēplificat de equoco ⁊ analogo. d.[Silez aūt eē colorē colori. ⁊ figurā figure]sup. eē similē[aliā]sup. oēm rōnē hic ⁊ ibi. non est eni eadē rō silitudenis in figuris ⁊ in colorib⁹ cuz equoce sit silitudo hic ⁊ ibi. ⁊ sbdit. q̄[equocū eni est sile in oīb⁹.]i. in utrisq̄ tā in figuris q̄ in colorib⁹. ⁊ sbdit. q̄[hic qdē eni.]i. in figuris[est fortassis]sup. eē sile[hře latera fm analoguz.]i. fm ꝓportionē[⁊ angulos eq̄les.]sile eniz in figuris di fm hāc ꝓportionē q̄ hēant latera ꝓportionabilia ⁊ angulos eq̄les[in colorib⁹ aūt]sup. est esse sile[fm vnū eē.]i. vnā ⁊ eādē imutationē facē in sensu[aut aliud aliqd hi⁹.]ut puta hře vnū ⁊ eūdē colorē. illa eni sunt silia fm colorē que eodē mō imutāt visuz uł que hñt vnū colorē. ⁊ sbdit exēplificādo de analogia. d. q̄[fm aūt analogiā que sūt eedē ⁊ mediū.] i. ⁊ cām fm analogiā est idē uł se hēt ut idez. q̄le ergo est cātuz talis est cā. si accipiaī cā p se. ut si cātū est equocū ⁊ cā equoca. ⁊ si analogū ⁊ cā analoga. de equocis est exēplificatū. de analogis dcm fuit supra. ut patuit de osse spina ⁊ sepione que fm analogiā se hñt ad hūc effectū q est sustinē mollitiē carnis. effect⁹ ergo h⁹ est analogus ⁊ cā analoga. ¶ Deinde cum dicit.

Abēt aūt sic ꝯseq cāz ad inicē: ⁊ cuius est cā: ⁊ in q̄ est cā vnūq̄dq̄ q̄dem accipiēti ⁊ cui⁹ causa in plus.

¶ Exequiī quō cā ⁊ cātuz se hñt fm ꝯūtiam ⁊ quō nō. Circa qd duo facit. qz p⁹ facit qd dictuz est. 2° qd dixerat declarat in termis ordinabilib⁹ fm figurā ⁊ ordinē siliogisticū. i. in termis coib⁹. ibi[In figuris āt.]s. Circa pmū tria facit. qz p⁹ oñdit quō cā ⁊ cātuz se ꝯsequunī. ⁊ quō nō. 2° qd dixerat declarat p exēplū. 3° assignat rōnē dicti. 2ª ibi[Ut q̄tuor eq̄les.]3ª ibi[Est mediū.]Dicit ḡ q̄[hñt aūt sic se ꝯseq ad inuicē cā.] alicui⁹ passionis uł alicui⁹ effect⁹[⁊ cuius est cā.]i. ⁊ ipa passio ⁊ ipe effect⁹[⁊ in q̄ est cā.]i. ⁊ ipz sbm in q̄ est talis cā siue talis passio. ista ḡ tria. passio. cā. ⁊ sbm se ꝯsequunī ad inicē sic. vz si accipianī uł. ⁊ subdit q̄ vnūq̄dq̄ q̄dez accipiēti.]i. accipiaī vnūq̄dq̄ ꝑticulrā cā q̄ sbz[⁊ cui⁹ est cā in plus est.]i. ⁊ ipz cātū siue ipa passio erit i plꝰ q̄ sbz ⁊ q̄ cā si accipianī talia fm vnūq̄dq̄. i. fz q̄ cōpetūt huic ⁊ illi ꝑticulr. ¶ D. c. d.

¶ Ut in quatuor equales cos qui ex̄ i plus sunt q̄ triangulis aut quadrangulis. oīb⁹ aūt in eque. quecūq̄ enim quatuor rectis equales exteriores: ⁊ mediuz similiter.

¶ Qd dixerat declarat p exēplū. d.[ut q̄tuor eq̄les qui sunt ex̄.]i. hec passio que est hře angulos qui sūt eq̄les q̄tuor rectis[in plus sunt q̄ in triāgulis aut q̄drāgulis]uł ut hēt alia trāslatio. q̄ triāgulus. aut q̄drāgl's[in oīb⁹ aūt inegl'ib⁹.]i. se hñt in eq̄litate. uł se habet eq̄lr.[quecūq̄ eni.]i. si accipianī quecūq̄ figure hñtes angulos q sūt ex̄ eq̄les duob⁹ rectis]sbm eniz sic acceptū erit eq̄le passioni[⁊ mediū]sup. acceptuz uł[silr]est sup. eq̄le tali passiōi. ¶ Notādū aūt q̄ angulos extrīsecos eē eq̄les q̄tuor rectis est passio cōpetēs oī figure rectilinee. si ḡ talis passio ⁊ tale sbz ⁊ cā accipianī ulr. tūc oīa se hēbūt ad inuicē ꝯūtibilr. sz si cā ⁊ sbz accipianī fm vnūq̄dq̄z. i. ꝑticulr. tūc illd cui⁹ est cā i. ipz cātuz siue ipa passio se hēbit in plus q̄ cā ⁊ sbm. ut si non accipiaī oīs figura rectilinea ulr. sed accipiaī hec figura spāliter. ut triāgulus uł q̄drāgulus ⁊ accipiaī cā spāliter ꝓut hēt eē talis passio i tali figura. tūc talis passio se hēbit in plus q̄ quelibet talis figura. ut q̄ triāgulus. sed si accipiaī quecūq̄ figura ulr. ut oīs figura rectilinea. cui cōpetit talis passio. ⁊ mediū etiā sic accipiaī ulr oīa se habebunt ad inuicem cōuertibiliter. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Est āt in mediū rō pmi extremi: ꝓp qd oēs scie p diffōnez fiunt: ut folio fluere sil' seq̄ uitē ⁊ excedit ficū: si nō oīa si eq̄lia. si itaq̄ accipiat aliqs pmū mediū rō fluendi folia est. erit eniz pmū in altero mediū. qm oia hi⁹ sunt. sit hui⁹ mediū q̄ succus densaī: aut aliqd aliud hi⁹. qd est aūt folio fluere densari in ꝯtactu seminis succum.

¶ Assignat rōnē dicti. nā opz oia talia eē ꝯuertibilia. vz passionē: mediū: ⁊ sbm. nā medū est ipa diffō passionis quā ꝯstat eē ꝯuertibilē cū passiōe. et in diffōne passionis cadit sbm ꝓpriū: uel aliqd loco sbi ꝓprij qd ēt opz eē ꝯuertibile cū passione. vñ nisi accipiaī diffō dicēs ꝓp qd passiōis ꝑticulr. ⁊ nisi accipiaī ipm sbm ꝑticulr: opz oīs talia ꝯuertibilia eē. iō ait q̄[est aūt mediuz]in demtone[rō pmi termini.]i. diffō maioris extremitatis siue diffō passiōis[ex quo.]i. ꝓp qd aūt hz alia trāslatio[oēs scie p diffōnes fiūt.]i. oēs demrones scītifice ⁊ aggñantes sciaz fiūt p mediū qd est diffinitio: ut pz in demtonib⁹ nālib⁹[ut folio fluere.]i. ut ista passio nālis que est q̄ fluāt folia[similr seq̄tur

vitē. Ji.est in plus ꝙ̃ vitis ⌊ ⁊ excellit ficū. Ji.est i pl's
ꝙ̃ ficus. quālibet ḡ arborē talem ꝑticulr̄ sumptā̄ exce
dit hi⁹ passio. ⌊ sed nō oīa: sed eq̄lr̄ū est. Jq.d. ꝙ si acci
piant̄ oēs arbores fluētes folio respectu talis sbi talis
passio nō erit in plus: sed erit eq̄lr̄ū.i. de nūo eq̄lr̄ū: q̄z
equabit̄ tali sbo. sic ēt ⁊ mediū se hēbit eq̄lr̄ ad talem
passionē ⁊ ad tale sbz. vñ sbdit ꝙ ⌊ si vō accipiat aliq̄s
mediū p̄mū. Ji. mediū imediatū ⁊ cāz ꝓximā tale me
diū p̄mū est ⌊ rō fluēdi folij. Ji. est diffō passiōis. ⁊ sub
dit ꝙ ⌊ erit eni p̄mū q̄dē mediū. Ji. tale mediū p̄mum
sic acceptū ⌊ erit in altero. Ji. in sbo ⌊ q̄m oīa sūt hi⁹ ⌋
diffō eni hui⁹ passiōis que est folio fluē est mediū p̄ᵐ
⁊ p̄ncipale ⁊ cā ꝓpa in altero.i. in sbo: ut in arbore s
quo fluūt folia. erit eni tale mediū cā in tali arbore ꝙ
oēs tales arbores sint hi⁹. vz ꝙ fluant folijs. ⁊ subdit
⌊ sit eni hr⁹ mediū q̄m succus. Ji. humor densat̄ ⌊ aut
q̄ddā alīd hi⁹. Ji. aut alia aliq̄ cā. si ḡ accipiat̄ ꝓpa cā
hui⁹ passiōis. illa ꝓpa cā erit diffō passiōis. iō ait ⌊ q̄d
aūt est folio fluere dēsari succuz semis in ꝯtactu ⌊ sup.
folij ad ramū. q.d. ꝙ hec est diffō hui⁹ passiōis p̄ quaz
demr̄at̄ de suo sbo. ¶ Notādū aūt ꝙ semp diffō que
est mediū in demr̄one exp̄mit cām passiōis in sbo ⁊ eꝫ
id qd̄ est cā passiōis in sbo est illud qd̄ exp̄mit̄ p̄ diffō
nē. ut si cā eclipsis est iterpō: si quereret̄ q̄d est eclipsis
diceret̄ ꝙ est iterpō terre. sic cā cadēdi folia est ꝯdensa
tio hūoris in arbore. si quereret̄ q̄d est folio fluē. dice
ret̄ ꝙ est talis ꝯdēsatio succi. Aduertēdum tñ ꝙ tales
diffōnes sunt cāles. nā eclipsis nō est ꝑ̄pa iterpō forma
liter: sed cātur ex tali iterpōne. sic ēt nec casus folioꝝ
est ip̄a ꝯdēsatio succi. s; cātur ex tali ꝯdēsatiōe. ¶ No
tādū ēt vim rōnis hui⁹ in h̄ ꝯsistē ꝙ diffō passionis est
mediū in demr̄one. qd̄ pz ex ipsis sciētijs. scie eni utun
tur diffōne ad demr̄andū. scia eni nālis si uellet ꝓbare
casuz folioꝝ de arbore fluēte folijs ꝓbaret hoc p̄ diffō
nē passiōis qd̄ est folio fluē. hoc ēt pz. q̄z demr̄o est per
cām p̄mā.i. p̄ cām ꝓpriā ⁊ imediatā. ⁊ hi⁹ cā est id qd̄
exp̄mit diffō passiōis. ut si cā fluēdi folijs est ꝯdēsatio
semis. diffō hui⁹ passiōis est talis ꝯdensatio. si ḡ sic est
opz ꝙ mediū in demr̄one sit ip̄a diffō. ꝙ ḡ diffō ꝯuer
tit̄ cū diffinito opz ꝙ id qd̄ est cā ⁊ mediū ad demr̄an
duz sit ꝯuertibile cū sbo cāto ⁊ cū ip̄a passione. cā ḡ ⁊
cātuz si accipiant̄ p̄ se ꝓp̄e se hñt ad ꝯuertētiā. sic etiaz
⁊ ip̄m sbm in quo est ip̄a passio se hēt ad ꝯuertētiā cū
ip̄a passiōe si accipiat̄ sbm ꝓp̄e. q̄z si acciperet̄ ꝑticulr̄ nō
hēret ad ꝯuertētiā: sed si accipiat̄ ꝓp̄e. q̄z ꝓpriū ꝯuertit̄
cū eo cui⁹ est ꝓpriū. ¶ Notādū ēt ꝙ ex eodē succo ge
nerat̄ semē fruct⁹ ⁊ foliū: ꝫ ex puriori gñat̄ fructus ⁊
semē. ex ipuriori gñant̄ folia. totū ḡ appellat succum
semis. vz succū ex q̃ gñat̄ semē ⁊ fruct⁹. ⁊ succum ex q̃
gñant̄ folia. talis ḡ succus ꝯdēsat̄ ⁊ ꝯgelat̄ in arbore i
illo ꝯtactu ubi foliū attigit arborē: tūc folia ab arbo
re fluūt. ¶ Dubitaret forte aliq̄s utrū hīe latū foliuz
sit signū ꝙ arbor folio fluat. Dōm ꝙ hīe latū foliuz si
gnū est hui⁹ passiōis ꝙ arbor folio fluat. cā fluendi fo
lia est hīe humorē bñ passibilē nō viscosuz. si enim hu
mor sit nō viscosus facili⁹ exalat a calido ⁊ facili⁹ ꝯdē
sat̄ a frido. ꝑtes eni humoris viscosi magis ꝯuiscant̄ ⁊
ꝯglutinant̄ ad iuicē ita ꝙ p̄ calidū nō possit ita facilr̄
exalare. Rursus humor viscosus q̄z est magis ꝯgluti
nat⁹ ad iuicē frigus nō pōt ip̄m ita facilr̄ penetrare. iō
talis humor sicut nō de facili exalat a calido. ita non
de facili ꝯgelat̄ nec ꝯdēsat̄ a frido. videmus eni ꝙ ma
gis rara que frigus magis subintrar citi⁹ ꝯgelant̄. ut
aq̄ calida que rarefacta est p̄ ignē eo ꝙ aer fridus ma
gis pōt eā penetrare citi⁹ ꝯgelat̄ q̄z aq̄ frida. penetra
biliora ḡ citi⁹ ꝯgelant̄. ⁊ q̄z humor viscosus ꝑꝑ ꝯglu
tinationē ꝑtiū est minus penetrabilis. iō ut dicebatur
talis humor nō de facili ꝯgelat̄. arbores ḡ ille folio flu
unt que nō hñt viscosuz humorē: s; nō hñtes hūorē vi
scosuz hñt lata folia. q̄z humor nō viscosus de facili se
dilatat ⁊ fluit. viscosus aūt humor ꝑꝑ adherētiā ꝑtiuz
tenet se nec de facili dilatat̄. hīe ḡ lata folia est signuz
hīe humorē multū passibilē ⁊ de facili ꝯdēsabilē a fri
gido. ⁊ q̄z hūore ꝯgelato in ramo p̄ frigidū nō pōt fo
liū accipe nutrimētū opz ꝙ desiccet̄ ⁊ cadat. hīe ḡ la
ta folia est signū ꝙ arbor illa folio fluat. ¶ Ulterius
forte dubitaret aliq̄s. utrū hīe lata folia sit aliq̄ mō cā
ei⁹ qd̄ est folio fluē. ⁊ videt̄ ꝙ nō. q̄z cū oñsuz sit h̄ esse
signū h⁹ passiōis: nō erit cā q̄z signuz ⁊ cā ex opposito
diuidunt̄. ¶ In ꝯtriū est p̄hs in lectione p̄cedēti. q hīe
lata folia dixit eē cām ei⁹ qd̄ est folio fluē. ¶ Dōm ꝙ
nō est icōueniēs vnū ⁊ idē relatū ad diuersa eē signuz
⁊ cāz. latitudo folioꝝ eni relata ad succū est signū fluē
di folia. nā hñtia lata folia signū est ꝙ hēant succū ual
de passibilē ⁊ de facili extēdibilē. ⁊ p̄ ꝯñs signuz est ꝙ
hēant succū de facili ꝯgelabilē: quo ꝯgelato opz folia
fluere: s; ēt idē qd̄ est signū erit cā. sed nō eodē mō. naz
q̃to maiora ⁊ latiora sunt folia tāto magis pōderant
⁊ magis pōderātia magis petūt casuz. iō latitudo foli
orū rōne maioris pōderis est aliq̄ mō cā ꝙ folio fluāt
sed p̄ncipalr̄ cā est ꝯgelatio succi. q̄z si nō ꝯgelaret̄ suc
cus pōderositas folioꝝ nō eēt sufficiēs cā ꝙ folia flue
rēt. si aūt ꝯgelaret̄ succus dato ꝙ eēnt stricta folia opz
ea desiccari. ⁊ p̄ ꝯñs ab arbore cadē. q̄z ꝯgelato succo
nō possent ab arbore recipe nutrimētū. iō p̄hs hic ubi
voluit accipe p̄mā ⁊ p̄ncipalē cām hui⁹ qd̄ est folio flu
ere nō fecit mētionē de latitudie folioꝝ. sed de ꝯgela
tione succi. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliq̄s. quot cāe
ꝯcurrāt ad hoc ꝙ folia fluāt. ¶ Dōm. ꝙ p̄ter latitudi
nē folioꝝ ꝯcurrūt ibi tres cāe se hñtes p̄ ordinē. vz pas
sibilitas succi. exalatio facta a calō. ⁊ ꝯgelatio facta a
frido. Arbores eni latoꝝ folioꝝ hñt humorē ⁊ succuz
magis passibilē. qd̄ pz ex ip̄a latitudie folioꝝ. si enim
nō eēt succus bñ passibilis non de facili dilataret̄ nec
ex eo fierēt folia lata sed stricta. Prima ḡ cā in talib⁹
est passibilitas succi: post hāc aūt cām exalatio facta a
calido. calm̄ eni illō p̄ qd̄ maturescūt fruct⁹ agens in
succū illū passibilē facit ide exalare qd̄ est ibi subtile.
remanet ḡ ibi post exalationē factā a calō qd̄ grossuz
est. ⁊ q̄z grossuz nō est ita penetratiuū. q̄z h̄ est de rōne
sbtilis ꝙ sit q̄d penetratiuū. nō aūt est de rōne grossi:
ut pōt hēri ex p̄⁹ de gñatiōe. iō ex tali humore grosso q̄
nō est penetratiuus ut possit de facili fluere in folia. fo
lia ip̄a nō p̄nt ide sufficiēter accipe nutrimentū. Pro
pter qd̄ añ aduētū frigidi ꝯgelātis ꝑꝑ exalationē factā
a calido plura de folijs ex arborib⁹ cadunt. exalatio ḡ
facta a calō est cā fluēdi folia. sed nō ulīs. post hāc aūt
cām est ꝯgelatio facta a frido. fridū enim agens in h⁹
hūorē passibilē ꝯdēsat ⁊ ꝯgelat ip̄m. quo ꝯdensato ⁊
ꝯgelato ut dcm̄ est folia nō p̄nt ide accipe nutrimētū.
ꝑꝑ qd̄ desiccant̄ ⁊ cadūt. triplex ḡ assignata est cā fluē
di folia: q̃rū p̄ᵃ. vz passibilitas succi est ulīs cā sed non
imediata. nā si eēt imediata cā: cū a p̄n⁹ sit succus pas
sibilis: a p̄n⁹ folia fluerēt. statī ḡ formatis folijs uł añ
eoꝝ formationē eēt folioꝝ casus. qd̄ falsuz est. 2ᵃ autē
cā. vz exalatio facta a calō pōt eē imediata sed nō ulīs.
q̄z p̄ talē cām nō oīa folia fluūt. sed 3ᵃ. vz cōgelatio fa
cta a frido est cā ulīs ⁊ imediata. iō talē cām appellat
p̄hs mediū p̄muz.i. cām imediatā ⁊ ulem. ex hoc ergo
pōt patere lr̄a p̄hi cuz dicit. ꝙ hui⁹ aūt qd̄ est fluēdi fo
lia sit mediū.i. cā q̄m densat̄ succus: aut aliq̄d alīd hi⁹
q̄z p̄nt alique alie cāe assignari. sed tñ cāe ille nō erunt
imediate ⁊ ules. ut est p̄ supi⁹ hita manifestū. ¶ Ulte
ri⁹ forte dubitaret aliq̄s. utꝝ humor viscosus sit semp
cā ꝙ nō fluāt folia. ¶ Dōz. ꝙ nō fluēdi folia est cā im
passibilitas succi uł humoris in arbore. q̄n eni succus
arboris nō est de facili passibilis nō est bñ extēdibilis
ꝑꝑ qd̄ facit folia stricta. Rursus si nō est bñ passibilis

nō de facili exalat a calido nec de facili ɔgelat a frido. ꝛ qꝛ nō accidit ei ɔgelatio folia poterūt īde recipe nutrimētū. nō ḡ desiccabuntur nec fluēt p se. itaq hic cā est ipassibilitas succi. si aūt viscositas succi sit hꝰ cā hō pro tāto est, ꝑut viscositas illa reddit succū nō de facili passibilē. nō ḡ q̄libet viscositas erit cā nō fluēdi folia. sꝫ viscositas declinās ad siccitatē. nā sicut qꝛ calm est actiuū ꝛ fridū subactiuū iō calm est magis actiuū q̄ꝫ fridū. sic qꝛ humidū est passiuū. siccū sbpassiuū. humidū est magis passiuū q̄ꝫ siccū. si ḡ fructꝰ sit viscosus ꝛ multū abūdet in hūiditate. qꝛ hūiditas est bn̄ passiua erit talis succus bn̄ passiuus. pp qd rōne hūiditatis abūdātis de facili extēdef ꝛ fiēt ide folia lata. sicut abūdantis hūiditatis. qꝛ ut dcm̄ est hūiditas est bn̄ passiua: talis succus de facili patief exalatonē a calō ꝛ ɔgelationē a frido. pp qd arbor hn̄s talē succū folio fluet. videmus eni exēplū sensibile in ficu que lꝫ hēat viscosū succū, tn̄ qꝛ nimis est ibi de hūiditate ꝛ succus ille est bn̄ passibilis ꝛ de facili extēdif ꝛ fiūt ide folia lata. et hꝰ succus pp passibilitatē hūiditatis abundātis de facili exalaf a calō ꝛ ɔgelaf a frido. vn̄ opꝫ q̄ ficus folio fluat. pꝫ ḡ quō se hēant cāe p ordinē ad hō q̄ arbor folio fluat. ꝛ pꝫ q̄ si nō folio fluere reducif in cām in hūorē viscosū. opꝫ q̄ hūor ille viscosus nō abūdet nimis in hūiditate que est de facili passiua. sꝫ opꝫ q̄ declinet ad quādā siccitatē que nō est ita passiua. ¶ Aduertēdū tn̄ q̄ posset forte de ficu assignari alia cā q̄re folio fluat cū hēat hūorē viscosū. nā forte a calō maturescente fructꝰ ut cū fructꝰ uenit ad maturitatē hꝰ calm digerēs viscosū succū ɔtēperat viscositatē eiꝰ: ut sit de facili passibilis. facto ḡ tali succo de facili passibili: de facili exalaf a calō ꝛ adueniēte frigore cōgelaf a frido. pp qd opꝫ a ficu folia fluere. ꝛ qd dcm̄ est de ficu itelligēdū est de alijs. ubi esset similis cā. ¶ Deinde cū dicit.

¶ In figuris aūt sic assignabit aliqs querēnbꝰ ɔsecutionē eē cāe ꝛ cuiꝰ ē cā. sit eni. a. i. b. oi. b. aūt in vnoq̄q̄ eoꝝ q̄ sunt. d. in. plus aūt. b. q̄dē igif uꝫ utiq̄ erit ipsis. d. hō eni dico ulē: qd nō ɔuertit: tn̄ oia cōuertunf ꝛ excedūt. in ipsis igif eē cā ipsiꝰ. a. b. est. opꝫ igif. a. amplius q̄ꝫ. b. extendi. si vō nō: qd magis causa erit hec illius.

¶ Declarat ꝑpositū in termis ordiābilibꝰ ſm figurā ꝛ ordinē sillogisticū uꝉ qd idē est declat ꝑpositū i termis coibꝰ. nā ut pꝫ in hꝰ terminis accipiēda est silloᶜᵃ forma. ſm eni termios spāles accipif mā silli ſm cōes formas. duo ḡ facit. qꝛ pꝰ declat in termis coibus quō cā ꝛ effectꝰ se nō ɔsequunf. 2ᵒ quomō se ɔsequunf. ibi [Si aūt in athomis.] Propter pᵐ sciēdū q̄ cā ꝛ effectꝰ se nō ɔsequunf qn̄ eiusdē effectus sunt plures cāe. tunc aūt vnius effectus sunt plures cause quādo effectus excedit cām: ꝛ quādo reperif in alio ꝑpter aliā cām. Tria ḡ facit. qꝛ pꝰ oñdit i termis gn̄alibꝰ quomō effectꝰ excedit cām. 2ᵒ oñdit quō talis effectꝰ pōt reperiri in alio pp aliā cām. 3ᵒ qd dixerat in termis gn̄alibꝰ declat in termis spālibꝰ. si eni effectꝰ excedit cām ꝛ reperif in alio pp aliā cāꝫ opꝫ q̄ talis effectꝰ non se hēat ad ɔuertēdū cū sua cā. 2ᵃ ibi [Si igif in oibus. e.] 3ᵃ ibi [Ut lōge vite.] Propter pᵐ sciēdū q̄ ipē accipit qnq̄ termios gn̄ales. a. d. e. b. c. p. a. itelligit lōga vita per. d. itelligunf aues lōge vite: utputa vultur aqla: ꝛ alia talia si sint lōge vite. p. b. itelligaf cā q̄re uolatilia sint lōge vite. siue illa cā eē siccū. p. e. itelligunf q̄drupedia lōge vite. p. c. itelligaf cā pp quā q̄drupedia sint lōge vite. a. ḡ. i. lōga vita. in. d. i. i auibꝰ hēbit cāꝫ. b. i. siccū eē. in. e. i. in q̄drupedibꝰ hēbit cāꝫ aliā. vꝫ carē cole

ra. a. ḡ erit in plus q̄ꝫ. b. qꝛ lōga vita erit in plus q̄ꝫ esse siccū. ꝛ. b. vno mō eq̄bif ipsi. d. ꝛ alio mō excedit ipm. nā si accipianf per. d. uolatilia longe vite. utputa. vultur ꝛc̄. talia. b. qd est cā longe vite in uolatilibꝰ quālibet talē spēm in se excedet. erit eni in plus q̄ꝫ vultur ꝛ in plus q̄ꝫ aquila. oibꝰ tn̄ talibꝰ sil̄ sūptis eq̄bif iō ait. q̄ [in figuris aūt.] i. in termis coibꝰ in qbꝰ hēt disponi figura silloᶜᵃ [sic assignabit.] i. sic reddet rōnē ꝛ cām [querētibꝰ ɔsecutionē cāe ꝛ cuiꝰ est cā.] i. cāe ꝛ effectꝰ. appebit eni p termios gn̄ales quō cā ꝛ effectus se ɔsequunf ꝛ quō nō. ꝛ pꝰ quō se nō ɔsequunf. vn̄ sbdit [sit eni. a.] i. lōga vita [i. b. eē oi.] i. eē i oi sicco q̄tū ad uolatilia. [b. āt.] i. eē siccū [in vnoq̄q̄ eoꝝ q̄ sūt d.] i. sit in vnaq̄q̄ spē uolatiliū q̄ sūt lōge vite. utputa in vulture ꝛ in aqla ꝛ in ceteris talibꝰ. ꝛ sbdit [in plus aūt.] i. b. sit in plus q̄ꝫ q̄libet talis spēs. nā ut dictū est b. vnāq̄ꝫ spēm talē in se excedit. oibꝰ aūt sil̄ equaf. Et sbdit q̄ [b. q̄dē igif.] i. siccū eē [ulē utiq̄ erit i ipsis. d.] i. in oibꝰ spēbꝰ uolatiliū q̄ sūt lōge vite. Et sbdit q̄ [hō dico ulē qd nō ɔuertif.] q. d. q̄ b. hō mō ulē eru in q̄libet tali spē qꝛ nō ɔuertif. sꝫ erit i plus q̄ꝫ aliq̄ hꝰ spēs. ꝛ sbdit q̄ [oia aūt ɔuertūf ꝛ excedunf.] oēs eni spēs uolatiliū lōge vite ɔuertūf cū. b. i. cū eē siccū. ꝛ excedunf. ɔuertunf eni oēs si accipianf oēs sil̄ ꝛ excedunf oēs si accipiaf q̄libet ſm se. ꝛ sbdit q̄ [b. igif.] i. siccū eē [est cā ipsiꝰ. a.] i. ipsiꝰ lōge vite. [eē in ipsis d.] i. eē in oibꝰ spēbꝰ uolatiliū q̄ sunt lōge vite [igif] qꝛ sic est [opꝫ. a.] i. lōgā vitā [extēdi in plus q̄ꝫ. b.] i. in plus q̄ꝫ siccū. [si vō nō.] i. si lōga vita nō sit in plus q̄ꝫ siccū [qd magis cā erit hō illiꝰ] q̄ꝫ sup illō alterius. ul q̄ꝫ eꝫ. q. d. q̄ si nō eēt lōga vita in plus q̄ꝫ siccū sꝫ lōga vita eēt cā sicci sicut eꝫ. ¶ Notādū aūt q̄ hō logē de cā iferēdi. nā qn̄ eiusdē effectꝰ sunt plures cāe tunc possumꝰ p cām iferre effectū sꝫ nō eꝫ. ut in ꝑposito bn̄ ualet siccū ɔtēperamētū. ḡ lōge vite. sꝫ nō ualet. est lōge vite. ḡ est siccū ɔtēperamētū. qꝛ lōga vita est in plus q̄ꝫ eē siccū ɔtēperamētū. sꝫ si nō eēt in plꝰ. sꝫ eēt ɔuertibile cū ipō vnū iferret aliō. ꝛ eꝫ. ꝛ q̄tū ad cām iferēdi ita vnū eēt cā alteriꝰ sicut eꝫ. ¶ Notandū et q̄ forte q̄drupedia pp siccū terreū reducunf ad tēperamētū p carētiā colē. uolatilia vō qꝛ forte multū hn̄t de hūiditate aerea reducunf ad tēpamētū pp eē siccū. igif esse siccū in hūido aereo est cā ɔtēpamētī ꝛ longe vite. In auibꝰ aūt carē colera in sicco terreo est cā ɔtēpamentī ꝛ lōge vite in q̄drupedibꝰ. ualebit ḡ siccū in hūido aereo. ḡ lōge vite. sꝫ nō eꝫ. ꝛ hō erit cā iferēdi illō. ꝛ non eꝫ. qꝛ qd est iferiꝰ ꝛ in minus est cā iferēdi illiꝰ qd est in plus nō aūt eꝫ. longa aūt vita est plus q̄ꝫ ɔtēperamētū per siccū in humido aereo. ¶ Deide cum dicit.

¶ Si igif in oibꝰ. e. est. a. erūt illa oia aliqd vnū aliō. a. b. Si eni nō: quō erit dicē qm̄ i quo est. e. sit. a. oi. in quo aūt. a. nō oi isit. e. pp qd eni erit aliq̄ cā: utputa. a. i est omnibꝰ. d. Si itaq̄ que sunt. d. erūt aliqd vnuꝫ ɔsiderari opꝫ ꝛ sit. c. Cōtingit igif eiusdē cās plures eē sed non eiusdem.

¶ Postq̄ꝫ ostendit q̄. a. i. lōga vita est in plus q̄ꝫ. b. i. in plus q̄ꝫ siccū. In pte ista vult oñdē q̄ idē effectus pōt eē ex alia cā ita q̄ vniꝰ erūt ples cāe. iō ait [Si igif in oibꝰ. e.] i. in oibꝰ q̄drupedibꝰ. sup. que sunt lōge vite [est. a.] i. est hec passio q̄ est lōga vita [erit aliqd vnū illa oia.] i. erit aliqd vnū siue aliq̄ vna cā i q̄ ɔueniūt oia illa que sūt lōge vite. Et sbdit [Ad. a. b.] i. illa cā vna pp quā oia. e. i. oia q̄drupedia lōge vite sunt talia illa cā erit alia a. b. i. alia a sicco que erat cā lōge vite i uolatilibꝰ. ꝛ sbdit [si eni nō.] i. si non est alia cā [quō

erit dicē q̄m̄ in oi in q̄ est.e.]i.in q̄ sunt talia q̄drupedia hn̄tia lōgā vitā:[sit.a.]i.lōga vita[in q̄ aūt.a.] i.in q̄ est lōga vita.q.d.ꝙ ex q̄ lōga vita repit in alijs q̄z in q̄drupedib⁹.qꝛ in uolatilib⁹ opꝫ ꝙ cā ꝑpa hic ⁊ ibi sit alia ⁊ alia. sig.b.est cā ꝑpa q̄re lōga vita sit i uolatilib⁹ o pꝫ dare aliā cāz q̄z.b. q̄re lōga vita[sit in.e.] i.in q̄drupedib⁹.⁊ sb̄dit.ꝙ[erit eni aliq̄ cā ppq̄d.utputa.a.]i.lōga vita[sit in oīb⁹.d.]i.in uolatilibus q̄ cā dicta est esse.b.[si itaqꝫ] sup.sic est ꝙ.d.i.uolatilia hn̄t suā cāz q̄re sint lōge vite[que sunt.e.]i. q̄drupedia lōge vite[erūt aliq̄d vnū.]i.hēbūt aliquā vnam cāz.⁊ sb̄dit[ꝯsiderare opꝫ]sup.q̄d sit illud vnum[⁊ sit.c.]i.si carē colā.⁊ sb̄dit ꝙ[ꝯtigit eiusdē pl'es esse cās.sꝫ nō eiusdē]spē:qꝛ in eadem spē nō est assignare duas cēntiales.tūc ḡ supplēda est rō ꝙ si ꝯtigit eiusdē pl'es eē cās.tūc cū sic se hēt cā ⁊ effect⁹ nō se ꝯsequūt. ℭ Notādū aūt ꝙ.a.adaptauimus ad lōgā vitā.d.ad uolatilia lōge vite.b.ad cām q̄re uolatilia sint talia.e. ad q̄drupedia lōge vite.c.ad cāz.posset aūt q uellet eꝯ adaptare.d.ad q̄drupedia.⁊.b.ad cāz in q̄drupedib⁹. ⁊.e.ad uolatilia ⁊.c.ad cāz i uolatilib⁹.ꝙ aūt.a. itelligaf lōga vita mutari nō dꝫ nisi mutarent̄ oēs termini sic̄ supra p.a.itelleximus vitupabile ⁊ alios termios adaptauimus ad vitia opposita ut ad supabūdātiaz ⁊ defectū.sꝫ de h̄ nulla vis est que q̄lrcūqꝫ fiat semp hēbit ueritas ⁊ itētio pħi. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Ut ei⁹ qđ est lōge vite eē q̄drupedia nō habere coleram.uolatilibus sicca esse aut aliud aliq̄d.

ℭ Qđ dixerat in termis gn̄alib⁹ declarat in termis sp̄alib⁹.d.[Ut longe vite qđ]sup.significabaf p.a.[esse q̄drupedia]que sup.significabant̄ p.b.e.est sup.causa[nō hr̄e colerā]qđ significabaf p.c.[uolatilia] sup: que significabant̄ p.d.cā q̄re sint longe vite est[sicca eē aut altera cā]utputa tēperamentum cōplonis que sup.cā significaf per.b. ℭ Deinde cum dicit.

ℭ Si aūt in athomā nō stati uenūt:⁊ non solū vnū mediū:sed pl'a:⁊ cāe pl'es:eq̄les aūt cā est medioꝝ que ad ul'e p̄mū est aut que ad singulare singularib⁹: manifestuꝫ utiqꝫ est ꝙ que ꝓpinq̄ora vnicuiqꝫ ꝓpria cā.p̄mū q̄dē eni que est sub ul'e.hec enim cā utputa in.d.q̄dē.c.ipsi⁹.b.cā est in.d.q̄dem igif esse.c.cā est ipsius.a.ipsi autē.c. b.in hoc autem est eadem.

ℭ Ondit in termis gn̄alib⁹ quō cā ⁊ effect⁹ ꝯsecutionē hēant.nā cā que hēt ꝯsecutionē cum suo effectu est cā athoma.i.idiuisibilis ⁊ eq̄ta.ut q̄n vna cā assignaf vni⁹ effect⁹ nō pl'es cāe.vñ dat artē quō possum⁹ deuenire i talē cāz athomā ⁊ eq̄tā.ꝓp qđ q̄rit talē q̄ōnem.si ul'is passiōis assignef cā pticularis pticulariū sb̄oꝝ.utputa ꝙ lōge vite assignef ꝑ cā siccū in vulture in aq̄la ⁊ in alijs uolatilib⁹ cuꝫ siccū nō sit cā athoma ⁊ eq̄ta ipsi⁹ lōge vite:erit qđ quō deueniem⁹ i cāz eq̄tā ⁊ athomā utꝝ descēdēdo a sicco v̄sus sb̄ta pticularia.ut v̄sus vulturē ⁊ aq̄lā.uel ascēdēdo v̄sus passionē ul'em. ut v̄sus lōgā vitā.est aūt solō q̄stiōi ꝙ cā eq̄ta q̄renda est in sb̄o ꝓpo.⁊ qꝛ magis accedim⁹ ad sb̄ꝫ ꝓpriū ascēdēdo v̄sus ul'e.iō h̄ mō q̄renda est talis cā ut sint uolatilia hn̄tia lōgā vitā.d.eē siccū.c.ꝯtēparū cōplonis sit.b.lōga vita sit.a.ḡ.a.i.lōga vita est in.d.i.in uolatilib⁹ .p.c.i.p eē siccū. Rursus.a.est i.c.i.in eē siccū.p.b.i.p tēpamētū cōplonis.in.b.aūt nō est p aliq̄d aliꝰ.sꝫ hec cā eadē ⁊ eq̄ta ē q̄re aliq̄ue sint lōge vite.hr̄e.s.ꝯtēpamētū cōplonis.iō ait ꝙ[si nō stati uenūt in athomū.]i.i cāz eq̄tā vnā ⁊ idiuisibilē[⁊ nō solū est vnū mediū.]i.vna cā[sꝫ sunt pl'a.]s.media[⁊ pl'es cāe]si sic est[⁊ q̄lis est cā medioꝝ.]i.erit qđ nr̄a q̄lis sit accipiēda cā eq̄ta que est de nūo medioꝝ ⁊ q̄ hꝫ se ut mediū.utꝝ sit accipiēda talis cā(q̄ est p̄ᵃ ad ul'e.)i.v̄sus passionē ul'eꝫ ⁊ v̄sus cās ul'iores(aut q̄ est ad singulare sb̄ꝫ singulariū.) i.v̄sus cā q̄ sūt de nūo singulariū ⁊ pticulariū cārū.debem⁹ ne ḡ descēdē v̄sus pticulare sb̄ꝫ ⁊ v̄sus ptic'lares cās.ul' ascēdē v̄sus ul'e sb̄ꝫ ⁊ v̄sus ul'es cās. Et subdit solūēs q̄ōnē ꝙ(manifestū igif ꝙ ⁊ magis ꝓpe vnicuiqꝫ)sup.sb̄o ꝓprio est(cā ꝓpria)sup.magis ul'i.accipe ḡ q̄ sunt ꝓpria ul'i passiōi.⁊ ascēdē v̄sus ul'eꝫ passionē est accipe cās magis ꝓprias ꝓpo sb̄o.⁊ sb̄dit ꝙ(p̄ᵐ q̄dem sb̄ ul'i eē hec est cā.)q.d.ꝙ illō qđ ꝯtigit esse p̄ᵐ ⁊ p̄mū sb̄ illo ul' i sb̄o ul' in ipo ul'i sb̄o hec cā.s.ꝑpa ⁊ eq̄ta ipsi⁹ passiōis.nā sb̄ ul'i sb̄o ul' in ul'i sb̄o q̄rēda est talis cā.⁊ sb̄dit(ut in.d.)i.in uolatilib⁹ hn̄tib⁹ lōgā vitā(qđ est.c.)i.siccū sup.est cā lōge vite(ipsi⁹.)s.c.i.ipsius sicci(cā est.b.)i.ꝯtēpamētū cōplonis.⁊ qꝛ sic est(i d.q̄dē igif.)i.in uolatilib⁹(eē.a.)i.lōga vita(ipsi⁹.)s.a.siue ipsi⁹ lōge vite(cā est.c.)i.siccū(in.c.aūt.)i.i sicco sup.ꝙ sit lōga vita.(b.)i.cā est.b.i. ꝯtēpamētū cōplonis.ista ḡ q̄tuor.vꝫ.b.e.d.a.i.uolatilia.siccū. tēpamētū cōplonis.⁊ lōga vita se hn̄t p ordinē.nā.a.est in d.p.c.i.lōga vita in uolatilib⁹ p siccū. Rursus.a.est i c.p.b.i.lōga vita i sicco p ꝯtēpamētū cōplonis.sꝫ.a.est in.b.i.lōga vita in ꝯtēpamēto cōplonis nō p aliq̄ꝫ aliā cāz.iō sb̄dit ꝙ[in h̄ eni.]i.in.b.siue in ꝯtēpamēto cōplonis sup.ꝙ sit.a.i.lōga vita[eadē est.]s.cā.i.nō est dare aliq̄ꝫ cāz q̄re ita sit.deuētū est eni iā ad cām athomā ⁊ eq̄tā.tūc ḡ supplēda est rō.qꝛ cū deuētū est ad talē cāz.tūc cā ⁊ effect⁹ se ꝯsequūt̄ ⁊ mutuo se inferūt. ut si est cā est ei⁹ effect⁹ ⁊ eꝯ. ℭ Notāduꝫ aūt ꝙ ul'e ⁊ ꝓpriū sb̄ꝫ est radicale ⁊ p̄mū fūdamētū oiꝫ alioꝝ.oia igif alia.vꝫ tā passio q̄ꝫ cā passiōis querēda sūt sb̄ ul'i sb̄o.sic posteriora sb̄ pori.⁊ q̄rēda sūt in ul'i sb̄o.tanq̄ꝫ sustētata in radicabili fūdamēto. ℭ Deide cū dicit.

ℭ De sillogismo q̄dē igif ⁊ demr̄atiōe q̄d vnūq̄ōq̄ꝫ est:⁊ quō fit manifestum est. sil' aūt ⁊ de scientia demonstratiua.

ℭ Epilogat circa determiata.qꝛ iste lib' q̄dā ꝯnexiōeꝫ hꝫ ad librꝫ p̄oꝝ.iō epilogat de utroq̄ꝫ.d.[De sill'is q̄dē] q̄ꝫtū ad librū p̄oꝝ.[⁊ de demr̄one]q̄ꝫtū ad hūc librꝫ [q̄d sit vnūq̄ōq̄ꝫ.]i.q̄d sit tā sill's q̄ꝫ demr̄o(⁊ quō fit ul' quō fiat]utrū(manifestū est.]Et ꝙ ait ꝙ(sil' aūt] sup.manifestū est(⁊ de scia demr̄atia]quō fiat in nob idē eni est.q.d.ꝙ ad idē ptiet.nā cū demr̄o faciat scire idē est ⁊ ad idē ptinet scire quō fiat demr̄o.⁊ scire quō fiat in nobis scientia demr̄atiua.i.per demr̄ationem.

D E p̄ncipijs aūt qual'r fiāt cognita: ⁊ q̄s est cognoscēs habit⁹ est manifestum p̄dubitātib⁹ p̄mum.

ℭ Ut dixim⁹ circa hui⁹ sc̄di libri p̄nᵐ.duplex est demr̄onis p̄nᵐ.vꝫ ꝓpriū qđ igredit̄ demr̄onem p̄m sb̄am ut diffō. ⁊ cōe qđ nō igredit̄ nisi p̄m v̄tuteꝫ ut dignitas. Postq̄ꝫ ḡ phs determinauit de qđ q̄d est ⁊ de diffōne qđ est p̄nᵐ ꝓpriū. In pte ista determinat de dignitate que est p̄nᵐ cōe. Circa qđ tria facit.qꝛ p̄° ꝯtinuat se ad dicēda.2° dat necessitatē ul' assignat rōnē necessitatis hui⁹ capl'i.3° exequit̄ de itēto.2ᵃ ibi[Qđ q̄deꝫ igif.] 3ᵃ ibi[Immediatoꝝ aūt.]Dicit ḡ.[De p̄ncipijs autem.]i.de dignitatib⁹[qual'r]talia p̄ncipia[fiunt] nobis[cognita.⁊ q̄d est habitus cognoscēs.]i.p q̄uē cog'scim⁹ talia p̄nᵃ[hic.]i.ex dicēdis[manifestū est dubitantib⁹ p̄mum.]q.d.ꝙ hoc mō erit manifestum ꝙ prius procedemus dubitando. ⁊ postea soluendo. ℭ Deide cū dicit.

¶ Q̄ṁ q̄dem nō cōtingit scire per demonstrationem non cognoscenti prima principia immediata dictum est prius.

¶ Assignat rōnē illi⁹ capli. d. [Q̄ṁ q̄dē igit nō cōtingit scire p demr̄atione nō cognoscēti.] i. a nō cogscēte ul nisi cogscant [pn̄ᵃ pma imediata] cuiusmodi sunt dignitates [dcm̄ est pus.] vz circa pn̄ᵐ pmi libri. nā ibi dcm̄ ē q̄ de dignitate opz sopponē q̄r ē. de passiōe q̄d. de sbo utrūq;. q̄ nō eēt nisi iherētiā passiōis i sbo esset reducē i ipsas dignitates. si ḡ iherētia passiōis i sbo roborat p ipas dignitates. ⁊ si nō ɔtigit scire p demr̄atione ignoratis dignitatib⁹: istō capl'z ubi ostēdit quō fiant dignitates cognite ualde ē necr̄iū ad sciam demr̄atiuā ⁊ ad tradēdū artē de demr̄atiōe. ¶ Deide cū dicit.

¶ Immediatoꝝ aūt cognitio ⁊ utrū eadē ē aut nō eadē dubitabit utiq; aliqs: ⁊ utrū sciētia utriusq; an nō: aut huius q̄dē scientia illius aūt aliqō genus sit ⁊ utrū cū non sit habitus fiāt: aut cū insint lateant.

¶ Exeqt de itēto. Circa qō duo fac. q̄r pᵒ pmittit q̄sdā q̄ōnes. 2ᵒ exeqt de q̄ōnib⁹ illis ibi [Sigdē igit hēm⁹.] pmittit aūt tres q̄ōnes q̄ s̄z v̄itatē nō sūt nisi due. ē aūt pᵃ q̄ō de ipsis pncipijs imediatis. iō ait [Immediatoꝝ aūt cognitio.] i. cognitio pncipioꝝ ⁊ dignitatum. [Dubitabit utiq; aliqs] sup. quō talis cognitio se hēat ad cogn̄ē ɔnū: ⁊ erit sup. dubitatio. utrū eadem aut nō eadē est sup. cognitio pncipioꝝ ⁊ ɔnū. ⁊ cum subdit [Et utrū scia] ponit scdāz q̄ōnē. d. [⁊ erit] sup. alia q̄ō [utrū utriusq;.] vz tā ɔnū q̄z pncipioꝝ [ē scia aut nō aut hui⁹ q̄dē.] i. ɔnū [ē scia illi⁹ aūt.] i. pncipiorum [sit] alterū [aliqō gen⁹] utputa. itell's ita q̄ nō eodē hitu cogscant pnᵃ ⁊ ɔnes: sed ɔnes sūt note p hitū q̄ dr̄ scia. pnᵃ v̄o p aliō gen⁹ hitūū ut p hitū q̄ dr̄ itellect⁹. Et cū subdit [Et utꝝ cū nō sint] ponit tertiā q̄ōnē. d. [⁊] sup. erit zᵃ q̄ō [utrum hit⁹] pncipioꝝ [cū nō insint fiāt i nob. aut cū isint lateāt.] q. d. q̄ erit zᵃ q̄ō q̄mō fiāt i nob hit⁹ pncipioꝝ. utrū fiāt i nob p acq̄sitōez uel isint nob a nā. ⁊ latet nos hr̄e eos. ¶ Notādū aūt q̄ pᵃ ⁊ 2ᵃ q̄ō q̄si sūt vna q̄ō. nā ambe depēdēt ex vna solutiōe. ɔñso eni q̄ nō p eūdē hitū cognoscunt pnᵃ ⁊ ɔnes q̄ō q̄rebat q̄ō 2ᵃ. ɔñsuz erit q̄ nō est eadē cognitio utroruq;. q̄ō q̄rebat q̄ō pᵃ. due ḡ q̄ōnes sūt s̄m rei v̄itatē. vz utrū eodē hitu cognitiuo cogscant ɔnes ⁊ pnᵃ. ⁊ quō hit⁹ pncipioꝝ sint i nob p acq̄sitionē ul isint a nā ⁊ nos lateāt. ¶ Dubitaret forte aliqs de hac ultia q̄ōne quō hit⁹ pncipioꝝ i nob fiāt. ¶ Dōm q̄ i cognitione sensitiua ⁊ maxie i visu q̄ potissime assimilat intellectui duo ibi ɔcurrūt. vz spēs visibilis iformās oculū ⁊ lumē i q̄ vident ipsa visibilia. ita q̄ ipse sēsus visus: siue ipse oculus i q̄ ē talis sēsus ē oia visibilia fieri: q̄r pt spēb⁹ oiuz visibiliū iformari: lumē aūt i q̄ vident talia visibilia ē oia facē: q̄r v̄tute lumis oēs spēs coloꝝ mouēt visuz: q̄re aūt reqrat ibi lumē. utrū pp ipm oculuz uel pp ipsos colores uel pp utrūq; nō ē p̄ntis speculationis. ⁊ sic ad h̄ q̄ oculus exeat i actū vidēdi reqrit ibi spēs visibilis ⁊ lumē corpale. ita ad h̄ q̄ itell's polis exeat i actū itelligēdi reqrit ibi spēs itelligibilis ⁊ lumē itell's agētis. s̄z ultra ea q̄ reqrunt i visu reqrit i itellectu respectu aliq̄rū cognitoꝝ rōcinatio ⁊ discursus. visus eni i v̄tute lumis corpalis iformat⁹ spe visibilium simplr̄ apphēdit ipsa visibilia. i apphēdēdo eni h⁹ⁱ visibilia nō discurrit nō rōcinat: s̄z simplr̄ fert i cogn̄ē ipsoꝝ. s̄z itell's postq̄ i v̄tute lumis itell's agētis iformat⁹ ē aliqb⁹ spēb⁹ itelligibilib⁹ fact⁹ in act⁹ p tales spēs discurrit rōcinat mouet seip̄z ad itelligēdū alia. itell's ḡ respectu aliq̄rū se hēt q̄dāmō sic visus ad visibilia. ut respectu pncipioꝝ. nā sicut visus p solū lumē corpale absq; alio rōcinio iformat spēb⁹ visibiliū ⁊ cogscit visibilia ipsa. ita itell's polis p solū lumē itell's agētis iformat spe toti⁹ ⁊ spe ptis. ⁊ itelligit q̄d ipoztat noie totius ⁊ q̄d noie ptis. ⁊ h̄ itelligēdo absq; alia rōe ⁊ absq; alia argumētatiōe assentit huic pnᵒ q̄ oē totū ē maius sua pte. cognitio ḡ pncipioꝝ ⁊ hit⁹ q̄ cogscunt pnᵃ est nob a nā ⁊ nō ē nob a nā. ē q̄dē nob a nā q̄r nāl'r ē i nobis lumē itell's agētis i q̄ talia pnᵃ absq; aliq̄ discursu ⁊ rōcinatiōe sūt nota. nō sūt tn̄ i nob tales hit⁹ a nā. q̄r itell's nr̄ i sui p̄mordio nascit sicut tabula rasa i q̄ nihil ē depictū. tales ḡ hit⁹ formal'r ⁊ cōplete sūt i nob p acq̄sitionē. v̄tual'r aūt ⁊ ut i radice sūt i nob a nā. put ē i nobis nāl'r lumē itell's agētis i q̄ talia absq; alio discursu ⁊ rōcinatiōe sūt sufficiēter nota. sic ḡ cognitio sensitiua dr̄ nālis. nō q̄ oculus nascat colorat⁹: i̅z nascit absq; colore: ⁊ sic tabula rasa i q̄ nullus est depict⁹ color. attn̄ dr̄ talis cognitio nālis: q̄r nā dedit nob visuz p quē mediante lumine corpali simplr̄ ferunt i ipsa visibilia absq; alio discursu ⁊ rōcinatiōe sic cognitio pncipioꝝ poterit dici nālis. nō q̄r itell's nascat pict⁹. sed q̄r p lumē itell's agētis absq; discursu fiūt sibi nota talia pnᵃ. imo q̄tū ad aliq̄d magis sūt nob nāliter nota pnᵃ q̄z sit nobis nālis cognitio sensitiua. q̄r lumē itell's agētis in q̄ sūt nota pnᵃ est nobis nāliter iditū. sed lumē corpale i quo vident colores nob aduenit ab exteriori pnᵒ. cognitio ḡ visiua ē nālis. h̄ tn̄ nō obstāte visus accipit suam cogn̄ē a sēsibilib⁹ siue a visibilib⁹. sic ⁊ cognitio pncipioꝝ l̄z sit nob nālis eo mō q̄ diximus. accipit tn̄ talis cognitio p sensū memoriā ⁊ expiētiā. ¶ Dein cū dicit.

¶ Sigdem igit habemus ipsos incōueniēs est: contingit enim certiores habendo cognitiones demonstrantem latere.

¶ Exeqt de q̄ōnib⁹ p̄dictis. Circa q̄ō duo fac. q̄r pᵒ exequit de q̄ōne ultima. vz quō fiāt i nobis nota pnᵃ uel quō fiāt in nobis hit⁹ pncipioꝝ. 2ᵒ exeqt de q̄ōne alia. vz utrū eodē hitu fiant in nobis nota pnᵃ ⁊ ɔnes. ibi [Q̄ṁ aūt circa itelligētiā.] Circa pᵐ sciēdū q̄ in pncipio lectionis dicebat. q̄ quō fiāt cognita pnᵃ manifestum erit p̄mū dubitātib⁹. i p modū dubitationis p̄cedētibus. iō duo facit. q̄r circa cognitionē pncipioꝝ quō fiant nota. pᵒ p̄cedit dubitādo ⁊ arguēdo. 2ᵒ v̄itatē determinādo. ibi [Nece itaq;.] Circa pᵐ tria facit. q̄r pᵐ arguit q̄ hit⁹ pncipioꝝ nō sūt nobis a nā. 2ᵒ q̄ non sūt in nobis ex acq̄sitiōe. 3ᵒ ex his que dixerat ɔcludit q̄ neutro mō sūt in nobis pnᵃ. vz nec a nā nec ex acq̄sitione. 2ᵃ ibi [Si aūt accipim⁹.] 3ᵃ ibi [Manifestuz q̄ō est.] Dicē ḡ [sigdē igit hēm⁹ ipsos] sup. hit⁹ pncipioꝝ nāl'r [icōueniēs est.] i. sequet istō icōueniēs [cōtigit eni] h̄ posito [hntē cognitiones certissimas] i. magis certas siue [certiores] ut hēt alia trāslatio [demr̄atione.] i. q̄z demr̄ationē [latē.] q. d. q̄ si ē icōueniēs hntē hitū demr̄atiuū latē ip̄z multo magis ē icōueniēs hntē hit⁹ pncipioꝝ q̄ sūt multo certiores q̄z demr̄atio latē ip̄z. nō ḡ tales hit⁹ sūt i nob a nā. q̄r q̄ñ pᵒ icipim⁹ adiscē nullū hitū scim⁹ nos hr̄e. si ḡ hit⁹ pncipiorū eēnt i nob a nā hr̄em⁹ nobilissimos hit⁹ ⁊ laterēt nos q̄ d̄ ē icōueniēs. ¶ Dubitaret forte aliqs. pp q̄d est hr̄e nobilissimos hit⁹ cognitiuos ⁊ nos latē. ¶ Dōz q̄ hit⁹ cognitiui p tāto sūt nobilissimi loquēdo s̄m modū phisicū inq̄tū nos certificant de ipsis reb⁹ cognitis. ḡ nō possum⁹ hr̄e nobiles hit⁹ cognitiuos nisi sim⁹ certi de reb⁹ cognitis ad q̄s nos ordināt illi ordices: s̄z nllus ē cert⁹ de aliq̄ re cognita nisi cert⁹ sit q̄ cogscat illaz. si ḡ cert⁹ es de cognito: siue de re cognita cert⁹ eris de cogn̄e rei cognite. ⁊ p ɔñs cert⁹ eris de habitu. nec poterit te latē hit⁹ p quē cogscis rē cognitā. hit⁹ eni q̄ te certificat de re cognita oportet q̄ certificet de cognitiōe rei

cognite. ꝛ ꝑ ꝯñs opꝫ ꝙ te certificet de seipso. icõueniēs ꝙ est hic habitus cognitiuos nobilissimos ꝛ certissimos nisi sis certꝰ te hic tales habuꝰs. ℂ Deinde cū dicit.

ℂ Si aūt accipimꝰ nõ hn̄tes ꝓus q̄r utiqꝫ cogscemꝰ ꝛ adiscemꝰ: ut nõ ex ꝑexñte cog ne. ipoſſe eni est sicꝰ ꝛ i demr̄atiõe diximus.

ℂ Arguit ꝙ nõ pñt eē i nob̄ tales hitꝰ ex acq̄sitiõe. d. [si aūt] [sup. [accipimꝰ] i. tales hitꝰ ꝑ acq̄sitionē [non hn̄tes] [ipsos] [ꝓus] [s. nāl̄] [utiqꝫ] [i. ita ē] [q̄r cogscimꝰ ꝛ adiscimꝰ] [sup. tales hitꝰ] [ex nõ ꝑexñti cognitõe ipoſſe ē sic diximꝰ i demr̄atiõe.] [i. sic diximꝰ circa ꝑnᵐ hꝰ librī q̄ ē de demr̄atiõe. diximꝰ eni ꝙ oīs doctria ꝛ oīs disciplina itellꝰiua ex ꝑexñti fit cogne. cū ḡ cognē ꝑncipioꝝ ut dr̄ nulla alia ꝑcedit cog si talis cog eēt i nob̄ ꝑ acq̄sitionē ut dr̄ fieret i nob̄ cognitio aliq̄ itellectiua ex nõ ꝑexñti cognitione: qδ est icõueniēs. ℂ Deinde cū dic̄.

ℂ Manifestū igiꝰ ꝙ neqꝫ hře poſſe ē: neqꝫ ignorātibꝰ: ꝛ neqꝫ nullū hn̄tibꝰ hitū fieri.

ℂ Cõcludit ex dcis ꝙ cognitio ꝑncipioꝝ nec possit i nobis eē inata nec acq̄sita. d. [Manifestū igiꝰ. q̄si neqꝫ ē poſſe hře] [sup. cognē ꝑncipioꝝ inatā ꝑ ueral] [neqꝫ ignorātibꝰ neqꝫ vnū.] [i. nullū hn̄tibꝰ] [hitū] [ꝑncipioꝝ su. cognitionē i nob̄] [fieri.] [i. si nullū hēmꝰ hitū ꝑncipiorū. ꝛ si ignoramꝰ ꝑncipia. ipoſſe est in nobis fieri tales habitus per acq̄sitionē. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Neceſſe itaqꝫ est hře q̄dē quādā potentiā. Nõ huius aūt habere aut erit his honorabilioꝝ ꝭm certitudinem.

ℂ Exeq̄r soluēdo ꝛ v̄itatē determinādo. Circa qδ tria fac. qꝛ ꝑꝰ ait ꝙ opꝫ ꝑexistē q̄ndā potētiā cognitiuā i nobis q̄ dr̄ sensitiua. 2ꝰ ostēdit quõ hꝰ potētia sensitiua siue sēsus i diuñsis diuñsimode ꝑexistit. 3ꝰ ex his q̄ dixerat soluit ad q̄õnē ꝑpositā. vꝫ quõ ꝑnª sint i nob̄ cognita ostēdēs ꝙ sūt nob̄ cognita ex sensu memoria ꝛ exꝑimēto. 2ª ibi [Uidet aūt h̄ oībꝰ.] 3ª ibi [Ex sensu q̄dē igiꝰ.] Dic̄ ḡ [neceē itaqꝫ ē] [nos. s.] [hře quādā q̄dē potētiā.] [s. cognitiuā q̄ dr̄ sensus. ꝛ sb̄dit] [nõ huiꝰ aūt hře q̄ erit his honorabilioꝝ ꝭm certitudinē.] [q. d. ꝙ neceē nos hře talē potētiā cognitiuā q̄ dr̄ sensus quā potētiā nõ hēmꝰ ac si eēt aliq̄d honorabiliꝰ ꝭm certitudinē his. i. cognitiõe ꝑncipioꝝ uel hitibꝰ cognitiuis ꝑ q̄s cogscimꝰ ꝑnª. ipsa eni potētia sensitiua nõ ē ita honorabilis potētia ꝭꝫ certitudinē sicut sūt hꝰ hitꝰ. ℂ Dubitaret forte aliq̄s. utrū cognitio sensuū sit nobilioꝝ ꝭm certitudinē q̄ꝫ cognitio ꝑncipioꝝ. ℂ Dicēdū ꝙ hitꝰ ꝛ sciꝰ sumūt speꝫ ex obis. iδ simplr̄ ꝛ absolute loquēdo nõ pōt eē tāta certitudo i ipsis sensibilibꝰ q̄ apphēdunꝰ a sēsu quāta ē i ipsis ꝑncipijs itelligibilibꝰ q̄ apphēdunꝰ ab itellectu. ꝛ ꝑꝰ qꝛ sēsibilia ipsa sūt magis uariabilia ꝛ mutabilia q̄ꝫ itelligibilia: imo itelligibilia manēt eodeꝫ mõ sensibilia sūt aliq̄ mõ i ꝯtinuo fluxu. cū ḡ h̄ sit de rõne certitudis cognis ꝙ nõ ꝯtigat alr̄ se hře circa ꝑticularia sēsibilia nõ poterit eē tāta certitudo sicut ē circa ꝑnꝰ itelligibilia. 2ꝰ h̄ idē pꝫ qꝛ ea q̄ se hñt ꝭm appõnē nõ sūt ita certa sicut simplicia: ut ꝓbat phs i ꝑnº ꝑmi meta. ꝛ i fine huiꝰ. ubi agit de certitudie sciarū. ostēdit eni tā in meta. q̄ꝫ hic ꝙ arithmetica ē certioꝝ q̄ꝫ geometria. qa pūctꝰ se hēt ꝑ additionē ad vnitatē. cū ḡ sēsibilia se hēant ꝑ additionē ad itelligibilia qꝛ addūt sup ea ꝯditiones māe nõ erit tāta certitudo i sensibilibꝰ sicut i itelligibilibꝰ. nec ē dubiū q̄ꝫtū ad v̄itatē q̄stiꝫ q̄n cognitio ꝑncipioꝝ itelligibiliū sit multo honorabilioꝝ ꝭm certitudinē q̄ꝫ cognitio sēsitiua. Sꝫ dubiū i hac q̄õne fac̄ ꝛ q̄a oīa alia oriunꝰ ex sēsu. ꝛ oīs alia cognitio certitudineꝫ hēt: qꝛ reducit ad sensuꝫ. vr̄ ḡ h̄ ꝙ cognitio sensitia sit multo certioꝝ oībꝰ alijs cognibꝰ. ꝑꝑ qδ sciēdū ꝙ i rebꝰ ē tria ꝯsiderare. fieri. visum. ꝛ eē. aliq̄ eni sūt ꝑuisa ꝛ ꝑexistūt alijs q̄ꝫtū ad fieri. ut ꝙ alia nõ fierēt nisi illa prius eēnt fcā. aliq̄ q̄ꝫtū ad usuꝫ. ut ꝙ nõ possumꝰ eis uti nisi ꝑexistāt alioꝝ usus. alia aūt ꝑexistūt q̄ꝫtū ad eē ꝛ ꝑꝫ se. ꝑꝑ qδ dicemꝰ ꝙ alr̄ cognitio sensitiua ꝑexistit cognitioni ꝑncipioꝝ. alr̄ cognitio ꝑncipioꝝ ꝑexistit cognitiõi ꝯnū. nā cognitio sensitiua ꝑexistit cogni ꝑncipioꝝ q̄ꝫtū ad fieri: ꝛ q̄ꝫtū ad usuꝫ. sꝫ nõ ꝑꝑe q̄ꝫtū ad eē. cognitio aūt ꝑncipioꝝ ꝑexistit cogni ꝯnū nõ solū q̄ꝫtū ad fieri: ꝛ q̄ꝫtū ad usuꝫ. sꝫ ēt q̄ꝫtū ad eē. cognitio enim sēsitiua ꝑexistit cogni ꝑncipioꝝ q̄ꝫtū ad fieri. qꝛ nisi esset fcā cognitio ꝑus i sensu nulla cognitio q̄ꝫtū ad illꝰ genꝰ posset fieri i itellcū nec ꝑncipioꝝ nec ꝯnū. iδ cecꝰ a natiuitate qꝛ nõ hūit cognē i sensu de coloribꝰ nullā pōt hře cognē circa genꝰ coloꝝ i itellcū. 2ꝰ cognitio sēsitiua ꝑexistit cogni itellectiue ꝑncipioꝝ nõ solū quātū ad fieri: sꝫ ēt q̄ꝫtū ad usuꝫ: qδ nõ ē itelligēdū de sēsu exteriori: sed de iteriori: ut de fātasia siue imaginatiõe. nā si hõ vidisset colores: dato ꝙ postea fieret cecus. ꝛ amitteret visuꝫ exteriorē adhuc posset acq̄rē sciam de coloribꝰ. ꝛ si acq̄sijsset eā ꝑꝑ amissionē visus nõ ꝑderet hꝰ sciam. tñ si corrūperet i eo sensus iterioꝝ: utputa si corrūperet i eo fātasia sicut corrupta ē i demētibꝰ ꝛ i furiosis dato ꝙ hřet sciam coloꝝ q̄ꝫdiu hřet corruptā fātasiā nõ posset directe uti ipa scia. qꝛ ea q̄ sūt i itellectu remanēt i eē hitualī nec fiūt i actu nisi iterū fiāt in actu fātasmata: q̄re nõ poterimꝰ uti his q̄ sūt i itellectu corrupto fātastico. ḡ cognitio sēsitiua exterioꝝ ꝑexistit cuilibet cogni itellectiue q̄ꝫtū ad fieri. cognitio aūt sensitiua iterioꝝ ut fātasia ꝑexistit cuilibet cogni itellectiue nõ solū q̄ꝫtū ad fieri: sꝫ ēt q̄ꝫtū ad usuꝫ. sed talia ꝑꝑe nõ ꝑexistūt cogni itellectiue q̄ꝫtū ad eē. qꝛ post acq̄sitam sciaꝫ si posset aīa libere ꝯūtē se sup̄ se uel aspicē ea que hēt i itellectu nullo mõ idigeret sensu nec iteriori nec exteriori: sed cognitio ꝑncipioꝝ ꝑexistit cogni ꝯnū ēt q̄ꝫtū ad eē. qꝛ si aīa ꝑderet cognē ꝑncipioꝝ: dato ꝙ posset libe ꝯūtē se sup̄ se: ꝛ aspicē ꝯnes q̄s hēt i se nullo mõ eēt certa de ꝯnibꝰ ignoratis ꝑncipijs. certificamur aūt de ꝑncipijs reducēdo ea ad sensuꝫ. qꝛ fieri uel usus cognis ꝑncipioꝝ depēdet a fieri uel ex usu cognis sensuuꝫ certitudo ḡ cognis ꝑncipioꝝ ꝙ depēdeat a certitudie cognis sensitiue: h̄ ē q̄dāmõ ꝑ accñs. vꝫ q̄ꝫtū ad fieri ꝛ q̄ꝫtū ad usuꝫ. nõ aūt ꝑꝑe ꝑ se q̄ꝫtū ad eē: iδ ex h̄ nõ possumꝰ arguē simplr̄ loquēdo ꝙ cognitio sēsitiua sit certioꝝ. sed qꝛ cognitio ꝯnū ēt ꝑ se ꝛ directe q̄ꝫtū ad eē ꝑexistit cognitiõi ꝑncipioꝝ. iδ talis cognitio simplr̄ est certioꝝ q̄ꝫ cognitio ꝯnū. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Uidet aūt h̄ oībꝰ iceē aīalibꝰ. hn̄t eni potētiā nālem indicatiuā quā uocant sensum.

ℂ Ostēdit quõ huiꝰ potētia sensitiua i diuñsis diuñsimode existat. nā q̄dā hn̄t sensū exteriorē sine memoria ut aīalia imꝑfecta. musca eni flabello a loco aliq̄ remota im memor ꝑcussiõis ꝑterite stati redit ad eūdē locū. ḡ musca hēt exteriorē sensuꝫ: sed memoria caret. aliq̄ vº aīalia hn̄t sensuꝫ exteriorē ꝛ memoriā: sed nõ hn̄t directe rõcinatiuā ex talibꝰ sensibilibꝰ ut aīalia bruta. q̄dā hn̄t sensuꝫ memoriā ꝛ rõcinatiuā: ut hoīes. Tria ḡ fac. qa ꝑꝰ ait i q̄busdā aīalibꝰ eē potētiā sēsitiuā idicatiuā tm̄. 2ꝰ ostēdit i q̄busdā eē potētiā sensitiuā ꝛ memoriā. 3ꝰ declat i q̄busdā: ut i hoībꝰ eē potētiā sēsitiuā memoriā ꝛ rõcinatiuā. 2ª ibi [Cū isit aūt.] 3ª ibi [Multis igiꝰ factis.] Dicit ḡ ꝙ [Uidet aūt h̄.] [i. potētia sensitiua] [ineē oībꝰ aīalibꝰ] [ꝛ sb̄dit ꝙ] [hn̄t aūt] [sup. oīa aīalia] [potētiā nālē] [uel ut hēt alia trāslatio] [potētiā ꝯnatē idicatiuā quā uocamꝰ sensum.] ℂ Deinde cū dic̄.

ℂ Cū isit aūt sensus his q̄dē aīalium ē māsio sēsibilis: alijs aūt nõ sit. i q̄buscūqꝫ q̄dē igiꝰ

nō fit aut oīno aut circa q̄ nō fit nō ē in his cognitio extra sentire. in qb⁹ aūt iest sentiē tibus est hēre vnū qōdā in anima.

¶ Agit de 2° gdu. vz q̄ in aliqb⁹ aīalib⁹ nō solū iest potē tia sensitiua: sed ēt est in eis māsio sensibilis. i. memoria. vñ ait [cū īsit aūt sensus] sup. oīb⁹ aīalib⁹ [in his gdē aīaliū.] i. de nūo aīaliū [fit māsio sensibilis.] i. fit memoria q̄ est māsio ꝛ thesaur⁹ ꝛ ꝯseruatio spērū sensibiliū [in alijs aūt.] s. aīalib⁹. ut in impfectis [nō fit] s. māsio sensibilis ꝛ memoria. ꝛ sbdit q̄ [ī qbusdā igit nō fit māsio sēsibilis aut oīno.] i. nīllo mō [aut circa ea q̄ fit] māsio sensibilis siue memoria [nō ē ī his cognitio ultra ea q̄ nō senserūt.] q. d. q̄ aīalia q̄ nō hñt memoriā nullā hñt cognitionē ultra ea q̄ nō senserūt siue q̄ nō sentiūt. i. nisi q̄mdiu durat sensus. q̄mdiu eni īmutatue sensus exterior tādiu aīalia carentia memoria pñt aliqd cogscē. sed deficiēte īmutatiōe sensus exterioris ultra id qd nō senserūt exteri⁹ nihil cogscūt. ꝛ sbdit q̄ [ī qb⁹ aūt.] i. ī qbuscūq3 [sentiētib⁹.] i. in aīalib⁹ [iest] sup. memoria siue māsio sēsibilis ī illis. s. [est.] i. ꝯtigit [hēe vnū qdē ī aīa.] i. vnā quādā potētiā ī aīa sup. pter sēsuz exteriorē quā uocam⁹ memoriā. ¶ Notādū aūt q̄ alt in qbusdā aūt oīno non fit. s. memoria aut circa q̄ nō fit q̄ in illis nō est cognitio ultra id qd nō senserūt exteri⁹. i. nisi q̄mdiu senserūt exteri⁹. nā quedā aīalia nullā oīno hñt memoriā. qdā ī aūt memoriā3 sed debilē. ita q̄ nisi sint uehemētia sēsibilia exteriora nulla fit in ipsis de illis sensibilib⁹ memoria. q̄ 3 nullā oīno hñt memoriā nulla oīo remanet in eis cognitio nisi q̄mdiu durat sensus exterior. que aūt hñt memoriā solū circa uehemētia sensibilia: nō aūt circa alia: circa ea circa q̄ nō fit in eis memoria nō remanet in eis cognitio ultra id qd senserūt. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Multis aūt factis hu⁹ iā quedā dr̄ia fit: quare in his quādā est fieri rōnem ex talium mansione. alijs vero non.

¶ Ponit 3ᵐ gradū. d. q̄ [multis igit factis h⁹.] i. multis factis talib⁹ uel multis exītib⁹ talib⁹ hñtib⁹. s. memoriā de sensibilib⁹ [iā q̄dā dr̄ia fit] sup. iter talia aīalia hñtia memoriā de sensibilib⁹ [q̄re] sup. pp talē dr̄iam [est.] i. [ꝯtigit in his.] s. aīalib⁹ [fieri quādā rōnē.] i. quādā collationē ꝛ rōcinationē [ex memoria taliū.] vz sensibiliū. utputa in hoīb⁹ q̄ post memoriā3 sensibiliū rōcinant ꝛ ꝯferūt in seipsis de his quoꝝ hñt memoriā [in alijs nō] sup. aīalib⁹. utputa ī brutis nō sup. ꝯtigit fieri talē rōcinationē ex memoria sensibiliū. ¶ Nōnᵐ aūt q̄ bruta nō directe ꝯferūt nec rōcinant. tñ ex q̄dā istinctu nāe hñt aliqd sīle rōcinatiōi. ut si canis p odorē sequat leporē si iueniat tres vias. ꝛ si oporteuit leporē ire p alterā illarū viarū dicūt uenatores se eē expertos q̄ odorat p̄mā ꝛ scdā3 ꝛ si iueniat p neutrā illarū iuisse leporē q̄ statī3 īcipit currē p tertiā in quo hēt aliqd sīle rōcinio. vt eni ex h̄ sillāre sic ꝛ arguē. sūt tres vie. nō iuit p p̄mā nec p scdam. ḡ iuit p tertiā3. sed bruta nō sic arguūt. sed ex q̄dā istinctu nāe multa faciunt ac si arguerēt. vñ nō rōcinant: s3 dicunt aliqd hēe sīle rōcinio. qr ut dictū est hñt quēdā istinctū nāe q in multis supplet in eis vicē cuiusdam rōcinij. ¶ Deinde cum dicit.

Ex sensu qdē igit fit memoria sic diximus. ex memoria aūt mlt'otiēs fcā expimētū. mlte eni memorie nūero expimētū vnū sūt. Ex expimēto āt aut ex oī q̄escēte uli ī aīa vno pter mlta qd cūq3 ī oīb⁹ vnū sit idē artis ē p̄ncipiū ꝛ scie. fig dē circa ḡnationē ē artis: si vero circa eē scie

¶ Soluit ad q̄ōnē ppositā. Circa qd tria fac. qr p° circa q̄sitā q̄ōnē determiat vitatē ondēs quō fiāt nobis cognita p̄nᵃ. 2° ex vitate determiata soluit ad obones factas. 3° vitatē declarat ꝛ manifestat. 2ᵃ ibi [Neq3 igit determiat.] 3ᵃ ibi [Ut ī machine cūsione.] Dicit ḡ q̄ [ex sensu qdē igit sic diximus] paulo añ [fit.] s. in nob memoria. [ex memoria aūt mlt'otiēs facta expimētū] fit. ꝛ subdit. [multe eni memorie nūo est vnū expimētū] uel ut hēt alia trāslatio [sūt vnū expimētū] qd in idē redit. nā vnū expimētū est multe memorie: qr cōficit ex multis memorijs. ꝛ multe memorie sūt vnū experimētū: qr faciūt vnū expimētū. ꝛ sbdit q̄ [ex expimēto aūt aut ex oī.] i. ꝛ ex oī uli [q̄escēte in aīa vnū p ter multa] qr ulē cū sit vnū ī oīb⁹ [illud idē3] sup. qd ḡnat ex expimēto. ꝛ ex uli q̄escēte in aīa [est p̄nᵐ artis ꝛ scie] ꝛ dat dr̄iam iter artē ꝛ sciā3. d. [si qdē circa generationē.] i. si tale p̄nᵐ sit circa ḡnationē ꝛ circa fieri artis est sup. p̄nᵐ [si vo circa eē.] i. circa nec̄ia que nō dr̄r eē ī fieri. sed dr̄e eē in existē. q̄ñ ḡ circa talia accipit talis p̄nᵐ [scie.] i. h⁹ p̄nᵐ acceptū erit p̄nᵐ scie. declaratū est ḡ quō ḡnet in nobis hit⁹ p̄ncipioꝝ q est p̄nᵐ artis ꝛ scie. qr si ex multis sensib⁹ fiat memoria. ex mltis memorijs expimētū. ex multis expimētis ulē. tunc ex expimēto ꝛ uli q̄escēte in aīa est in nobis siue ḡnat in nobis id qd est p̄nᵐ artis ꝛ scie. ¶ Notādū aūt q̄ expimētū est notitia accepta de aliq̄ ee pticulr̄ ex collatiōe multoꝝ pticulariū. utputa si vidi q̄ reubarbarū in h̄ p ticulari hoīe purgauit colerā ꝛ hēo h̄ ī memoria. ꝛ vidi q̄ in alio fecit h̄ idē: ꝛ hēo h̄ in memoria. ꝛ rursus ī alio ꝛ in alio h̄ idē vidi: ꝛ memorat⁹ sum ex multis talib⁹ sensib⁹ ꝛ ex multis talib⁹ memorijs ego facio quādā collationē p rōciniū quō reubarbarū in h̄ ꝛ in illo ꝛ ī alio pticulari hūit talē effectū ꝛ ex collatiōe hoꝝ oīum accipio hāc expimētalē notitiā: qr reubarbaꝝ purgat colerā: ꝛ qr solus itellēs est id qd rōcinat de rebus. potētia aūt sensitiua qr quātū cūq3 alta nō pꝑe rōcinatur. l3 forte hēat aliqd rōcinio sīle. cognitio expimētalis ad itellēm ptinet: nō ad itellēm ut cogscit recto respectu uel aspectu ꝛ ut accipit s̄m se. qr h̄ mō itellēs nō cognoscit pticulare: s3 ulē. sed expimētalis cognitio ptinet ad itellēm put ꝯiūct⁹ sensui p reflexionē cogscit pticulare ꝛ rōcinat de pticularib⁹. ¶ Notādū ēt q̄sdam exponē textū phi q̄ ex sensib⁹ fit memoria ex mltis memorijs fit expimētū: ex expimēto aūt fit ulē qd ulē est p̄nᵐ artis ꝛ scie: sic ḡ exponētes ph̄3 in quādā vitatē icidūt. s3 nō uadūt ad mētē ei⁹. nā in textu plane habet q̄ ex oī uli q̄escēte in aīa vna pter multa est illud. siue hēt eē illud idē qd est p̄nᵐ artis ꝛ scie. ḡ s̄m mētē3 phi op3 vidē nō quō ulē sit p̄nᵐ scie. sed quō ex uli hēt esse ꝛ ḡnat id qd est p̄nᵐ scie: ꝛ ēt artis. qd quō sit in q̄ōne h⁹ patebit. ¶ Nōnᵐ aūt q̄ ars est recta rō factibiliū ut declarat hēt in 6° ethi. tō hit⁹ p̄ncipioꝝ ut v̄saf circa factibilia ꝛ circa ea q̄ sūt ī fieri dr̄ eē p̄nᵐ artis. s3 q̄a scia est de nec̄ijs q̄ s̄m q̄ h⁹ nō dr̄r fieri: sed eē. tō hitus p̄ncipioꝝ cū v̄saf circa eē. i. circa nec̄ia efficit p̄nᵐ scie in aīa eni n̄ra est hitualis cognitio tā p̄ncipioꝝ factibiliū q̄ speculabiliū ꝛ utraq3 talis hitualis cognitio dr̄ itellēs. s3 h⁹ hitualis cognitio siue itellēs ut v̄saf circa factibilia est p̄nᵐ artis. ut circa speculabilia est p̄nᵐ scie. ¶ Dubitaret forte aliqs. in quo dr̄ne expimētū ꝛ ulē. ¶ Dōm q̄ n̄ra cognitio icipit a sensu ꝛ cū p̄mo icipimus cognoscē multū adheremus cognitioni sensibiliū ita q̄ nō cogitam⁹ nisi pticulariter de reb⁹: nescim⁹ eni abstrahē ulē a pticulari. vnus enim hō illitteratus reputaret impossibile q̄ posset intelligi hō pter sortē3 ꝛ platonē ꝛ pter oēm pticularē. q̄mdiu ḡ in tali cognitione sistim⁹. utputa q̄ nō cogitam⁹ de reubarbaro pter h̄

pticulare reubarbarũ. ⁊ p̄ter illud. ⁊ p̄ter oē tale particulare tãdiu de reubarbaro nõ h̄emus notitiã nisi expimẽtalẽ. sed qñ accepim⁹ expimẽtalẽ notitiã p mltos sẽsus ⁊ multas memorias. de hac herba ut de reubarbaro q̃ purgat colerã. ⁊ postea accepim⁹ aliã expimẽtalẽ notitiã. ⁊ postea accepim⁹ aliã p multos ẽt sensus ⁊ ẽt memorias de alia herba q̃ h̄ẽt aliũ effectuz. utputa de ysopo q̃ purgat flegma a pectore. tũc ex multis talib⁹ expimẽtis excitat̃ itell̃s ut cogiter de nãis rerũ. ut' q̃a vider eẽ pticulare reubarbarũ purgare colerã. q2 expt⁹ est in multis talib⁹ pticularib⁹ sic eẽ. ⁊ q2 vider oẽz ysopũ purgare flegma. q2 expt⁹ est i multis sic se h̄ie: cogitat aliquã vnã nãm eẽ in oib⁹ pticularib⁹ reubarbaris vñ h̄ñt h̄ũc effectũ. sic ẽt ⁊ i ysopis ⁊ i alijs reb⁹: vñ accipit expiẽtiã. tũc fit i aĩa cognitio vnı⁹ ul̃is p̄ter multa. s. pticularia. q2 ꝯsiderabit nãz illã vnã ul̃em p̄ter h̄ pticulare ⁊ p̄ter illud. ⁊ ẽt p̄ter oẽ pticulare d: tale ul̃e eẽ p̄ter multa. q2 ꝯsiderat̃ ut vnũ nõ est diuisũz p mlta. q2 tũc ꝯsiderabit̃ p multa. ⁊ p̄ter h̄ q̃ fit diuisuz in mltis qñ abstrahet̃ a pticularib⁹ oib⁹ ⁊ ꝯsiderabit̃ ẜm se. tale eni ul̃e erit ex oi pticulari abstractũ: erit vnũ p̄ter multa. q2 erit vnũ ꝯsideratũ p̄ter diuisionẽ ⁊ multitudinẽ erit vnũ oib⁹. q2 i ipso vniunt̃ oĩa pticularia. tale ul̃e dicet̃ eẽ gescẽs: q2 erit ꝯsideratũ ⁊ abstractũ p̄terer oẽm locũ. p̄ter oẽ tp̄s. p̄ter oẽm uariationẽ. tale ẽt ul̃e dicet̃ gescẽs i aĩa. q2 ẜm eẽ q̃d h̄ẽt in suis pticularibus nõ est gescẽs: sed est uariatiõi subiectũ. sed ẜm esse q̃d h̄ẽt p ꝯsiderationẽ a se dicẽ gescẽs: q2 ẽ a uariatione se motũ. tale aũt ul̃e ẽ p̄n^m artis ⁊ scie. ⁊ ex tali ul̃i fit in nobis p̄n^m artis ⁊ scie. q̃d quõ fit i sequẽti q̃oñe parebit. pz g̃ quõ dĩt expimẽtũ siue cognitio expimentalis ab ul̃i. nã q̃zdiu sistim⁹ i cognitiõe pticulariũ nõ ꝯsiderãtes in eis nãm vnã p̄ter multa tãdiu possum⁹ h̄ie de ipsis cognitionẽ expimẽtalẽ: sed nõ ul̃em. s̃z qñ ꝯsideram⁹ in eis nãz vnã p̄ter multa: tũc icipit eẽ in nobis cognitio ul̃is ex q̃ fit i nobis p̄n^m artis ⁊ scie. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliq̃s. quõ ex expimẽto ⁊ ex ul̃i gescente i aĩa fit in nobis p̄n^m artis ⁊ scie. ¶ Dĩm q̃ p̄n^m artis ⁊ scie est ipse h̄it⁹ p̄ncipiorz siue ipse itellus q dĩ h̄⁹ⁱ h̄it⁹. sed ꝯstat q̃ h̄it⁹ p̄ncipiorz nõ est ipsa ul̃is cognitio nec est ip̄m ul̃e cognitũ. s̃z est aliq̃d ex his aggñatũ. h̄itus eni nõ est ipse act⁹ nec est ip̄m obm. sed ẽ aliq̃d aggñatũ ex actib⁹: ut p act⁹ tẽdim⁹ i oba. Imaginabimur eni q̃ sic ex frequẽti citariçare efficimur citariste ⁊ aggñat̃ i mãu q̃dã h̄ilitatio ad citariçãdũ q̃ h̄ilitatio nõ est ipsa citara: circa quã v̄sat̃ act⁹ citariçãdi. nec est etiam ipse act⁹ citariçãdi: s̃z ẽ aggñata ex h̄⁹ⁱ actib⁹: put p tales act⁹ nos exercitam⁹ circa citarã. sic ⁊ i h̄itib⁹ in v̄tutib⁹ moralib⁹ h̄ idẽ videm⁹. tales eni h̄itus nõ sũt nec act⁹ nec oba: sed sũt aggñati ex actib⁹ p q̃s tẽdimus in oba. ita ẽt i h̄itib⁹ speculatiuis. sic eni ex frequẽti abstinere ẜm⁹ tẽperati ⁊ aggñat̃ in nobis h̄it⁹ tẽpertãtie ẜm quẽ bñ nos h̄ẽm⁹ circa talẽ mãz moralẽ. sic ex frequẽti speculari ẜm⁹ speculatiui: ⁊ aggñat̃ in nobis h̄itus ẜm quẽ bñ nos h̄ẽm⁹ circa mãm speculatiuã. h̄it⁹ g̃ iste aggñat⁹ nõ est ip̄m obm speculatũ nec ẽ ip se act⁹ speculãdi: sed est aliq̃d aggñatũ ex actib⁹. ¶ Adũtẽduz tñ q̃ h̄⁹ⁱ h̄it⁹ speculatiui aggñati ex actib⁹ i aĩa sũt q̃dã q̃litates aĩe. sic g̃ videm⁹ in q̃litatib⁹ sensibilib⁹: sic suo mõ se h̄ẽt in q̃litatib⁹ itelligibilib⁹. in q̃litatib⁹ eni sensibilib⁹ q̃dã sũt q̃litates p̄me ut q̃litates elroz q̃ sunt p̄n^a mixtoz. q̃dã sũt q̃litates scd̃e: ut q̃litates ipsoz mixtorũ que mixta sũt p̄ncipiata ⁊ cõposita ex elr̃is. sicut g̃ elr̃a sũt p̄n^a mixtoz. sic q̃litates p̄me sũt p̄n^a q̃litatũ secũdarũ. eodẽ ẽt mõ in h̄itib⁹ cognitiuis qui sũt q̃litates itelligibiles. q̃dã sũt q̃litates p̄me. ⁊ q̃dã scd̃e. ⁊ q̃litates p̄me sũt p̄n^a q̃litatũ scd̃arũ. q̃ si uolum⁹ vidẽ q sũt h̄it⁹ p̄mi cognitiui. ⁊ q scd̃i. uel q̃ sũt q̃litates itelligibiles p̄me ⁊ que scd̃e cũ talia cãnt̃ ex h̄itib⁹ ⁊ act⁹ ex oib⁹ opz ad ipsa oba recurrẽ. dicem⁹ eni q̃ ipsa oba q̃dã se h̄ñt ut p̄n^a ⁊ cãe ex quoz cognitione depẽdet cognitio alioz. q̃dã se h̄ñt ut p̄ncipiata ⁊ cãta quorũ cognitio cãtur ex cognitiõe p̄moz. Propter q̃d sic se h̄ẽt ipsi act⁹ ⁊ ipa oba ad iuicẽ sic se h̄ẽbũt ⁊ ipsi h̄itus. h̄it⁹ g̃ aggñat̃ in nobis ex frequẽti ꝯsideratiõe circa p̄ncipia. quẽ h̄itũ uocam⁹ itellm. h̄ẽbit rõnem p̄ncipij respectu h̄ituũ aggñatoz in nobis ex frequẽti ꝯsideratione circa p̄ncipiata. q̃ si illa p̄ncipiata a nobis ꝯsiderata sũt factibilia aggñabit̃ i nobis h̄it⁹ q dĩ ars. si v̄o sint necĩa aggñabit̃ in nobis h̄it⁹ q dĩ scia. itell̃s g̃ erit p̄n^m artis ⁊ scie. cũ g̃ itell̃s sit q̃dã h̄it⁹ aggñat⁹ i nobis ex ul̃i ꝯsideratiõe p̄ncipioz. pz quõ ex ul̃i gescẽte i aĩa fiat in nobis ille idẽ h̄it⁹ q est p̄n^m artis ⁊ scie. est g̃ ipz ul̃e ⁊ ipsa ꝯsideratio ul̃is de p̄ncipijs p̄n^m artis ⁊ scie. ⁊ q̃cq̃d est cã cãe est cã cãti. Postq̃z ex tali ul̃i ꝯsideratione aggñat̃ in nobis itell̃s q est p̄n^m artis ⁊ scie. ⁊ ẽt ipsa ul̃is ꝯsideratio dicet̃ eẽ p̄n^m artis ⁊ scie. bñ g̃ dicebat̃ q̃ ul̃e est p̄n^m artis ⁊ scie. ⁊ ẽt ex ul̃i aggñat̃ in nob̃ itell̃s q est tale p̄n^m. dicem⁹ g̃ q̃ sensus ⁊ memoria sũt p̄n^a ualde remota ad aggñandũ h̄itũ q dĩ itellius. expimẽtũ aũt ⁊ ul̃e siue ꝯsideratio expimẽtalis ⁊ cõsideratio ul̃is de p̄ncipijs sũt p̄n^a magis p̄pinq̃ ad aggñandũ talẽ h̄itũ. iõ p̄hs gñationẽ h̄⁹ⁱ h̄it⁹ attribuit his duobus. uolẽs q̃ ex expimẽto ⁊ ex ul̃i q̃d est in nobis ⁊ aggñat̃ in nobis ille idẽ h̄it⁹ q est p̄n^m artis ⁊ scie q dĩ intellect⁹. ¶ Adũtẽdũ ẽt q̃ l3 itell̃s siue h̄itus p̄ncipioz tanq̃z ex suis cãis gñet̃ ex expimẽto ⁊ ex ul̃i ꝯsideratione p̄ncipioz ip̄m tñ ul̃e siue ipsa ul̃is ꝯsideratio est p̄pin q̃or ⁊ imediatior cã q̃ aggñet̃ in nobis talis h̄itus q̃z sit ip̄m expimẽtũ. ¶ Adũtẽdũ ẽt q̃ cũ dicim⁹ q̃ ex ul̃i est uel fit in nobis h̄it⁹ q est p̄n^m artis ⁊ scie. h̄ q̃d dĩ ul̃e põt referri ⁊ ad ip̄m obm ul̃r ꝯsideratũ ⁊ ad ipsum actũ. i. ad ipsam ul̃em ꝯsiderationẽ obi. ex utrisq̃z eni3 cãnt̃ h̄it⁹ ex actib⁹ ⁊ ex obis: q2 ut dictuz ẽ. q̃cq̃d est cã cãe est cã cãti. oba eni sunt cã actuũ. act⁹ aũt habituũ: ergo ⁊ ipa oba erũt cã etiã h̄ituũ. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ **Nec3 igit̃ determinati h̄it⁹ nec3 ab alijs habitibus fiunt notioribus. sed a sensu.**

¶ Soluit uel r̃ñdet ad obõnes sup̃⁹ factas. arguebat̃ eni sup̄ q̃ h̄it⁹ p̄ncipioz nõ sũt nobis inati nec sũt nobis acq̃siti. q2 nulla cognitio p̄cedit cognitionẽ p̄ncipioz nec fit i nobis aliq̃ cognitio itellectiua ex nõ p̄existẽti cognitione. ad que r̃ñdet q̃ h̄it⁹ p̄ncipioz nõ sũt i nobis cõplete inati. sed fiũt in nob̃ ex acq̃sitiõe ⁊ ex p̄exñti cognitione. nõ ex p̄exñti cognitiõe certiori. q2 nulla cognitio certior p̄cedit cognitionẽ p̄ncipioz: sed p̄n^a fiũt nobis cognita ex p̄exñti cognitiõe sensitiua ⁊ ex sẽsu. iõ ait q̃ ⌊ nec3 igit̃ h̄it⁹. ⌋ sup. p̄ncipioz ⌊ determinati. ⌋ i. nõ sũt in nobis tales h̄it⁹ determiati cõplete inati ⌊ nec fiũt ⌋ tales h̄it⁹ ⌊ ab alijs h̄itib⁹ notiorib⁹. sed a sensu. ⌋ i. cãnt̃ a sensu ⁊ a p̄exñti cognitiõe sẽsitiua. q̃d quõ fiat dcm̃ ẽ sup̄. q2 ex sẽsib⁹ fit memoria ⁊c̃. ¶ Notãdũ aũt q̃ h̄it⁹ p̄ncipioz nõ sũt in nobis determinati i. cõplete inati. nã illud dĩ determinatũ q̃d est terminatũ: ⁊ q̃d puenit ad p̄fectũ terminũ. cognitio eni p̄ncipioz nõ est nobis nãlr̃ indita sub eẽ cõpleto: tñ nãliter h̄ẽmus aliq̃d de cognitione p̄ncipioz in q̃ntum h̄ẽmus nãliter inditũ lumẽ intellectus agẽtis in quo lumine sunt talia p̄ncipia nota. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ **Ut i machine v̄sione fcã vno stãte alter stetit. postea alter q̃usq3 i p̄ncipiũ ueniat. aĩa aũt existit talis ens q̃lis possit pati hoc.**

¶ Ueritatẽ determiatã declarat ⁊ manifestat. Dixerat eni q̃ ex multis sensationib⁹ fit memoria. ex mltis memorijs fit expimẽtũ. ⁊ postea ul̃e. ⁊ ex his oib⁹ fit i nob̃ h̄it⁹ q dĩ itell̃s q est p̄n^m artis ⁊ scie. i q̃b⁹ dictis posset

eē duplr dubiū. vnum q̄re opȝ esse multa talia ad h̄ q̄ talis hīt⁹ gn̄ef. 2ᵐ aūt dubiū eē posset quō ex sensu pōt cāri cognitio ul'is que tegrif ad h̄ q̄ gn̄ef talis habit⁹. Tria ḡ facit: q̄r p̄º soluit ad dubiū p̄mū. 2º ad dubiuȝ 2ᵐ. 3º ex his que dixerat ↄcludit q̄ opȝ ex sensu ⁊ via indu ctiua accipe cognitionē p̄ncipioꝝ p̄moruȝ. 2ª ibi[Qō aūt dictū est olim.] 3ª ibi[Manifestū est qm̄.] Dicit ḡ q̄[ut i machine euersione facta.] i. ut ↄtigit qn̄ fit euīsio. i. debellatio machine exercit⁹ ita sup. fit cū gn̄af i nobis hīt⁹ q̄ dr̄ itell'ᵒ. cū eni exercit⁹ fugat⁹ est[vno stā te alter stetit. postea alter q̄usq; ueniāt in p̄nᵐ.] i. do- nec ueniāt in tātā multitudinē q̄ possint eē p̄ncipiuȝ pugne. cū eni bellātes v̄ti sūt in fugā ⁊ eoꝝ machina si ue eoꝝ massa est debellata ↄtigit q̄ vn⁹ fugiētiū se figit ⁊ stat in aliq̄ cui adiūgit se alter fugiēs: ⁊ postea alter donec ueniāt in tātā multitudinē q̄ possint eē p̄nᵐ pu gne. vn⁹ eni hō nō sufficeret ad pugnādū. sed multi sic ↄgregati sufficiūt. sic nō q̄libet vn⁹ sensus suffic̄ ad fa ciēdū memoriā nisi eēt talis vn⁹ sensus q̄ hr̄et vim mł toꝝ. sic sūt illa que cū magna adunatione videm⁹. sed vni sensui aggregat⁹ alt⁹ sensus: ⁊ postea alt⁹ multi ta les sensus. ut qn̄ vnū ⁊ idē multotiēs vidim⁹ facuīt in nobis memoriā illi⁹ rei vise ⁊ ex multis memorijs ex perimētū ⁊ postea ul'e. ⁊ ex his oīb⁹ aggn̄af in nobis i- tellect⁹ q̄ est p̄nᵐ artis ⁊ scie. si ḡ q̄raf q̄re opȝ talia mł tiplicare ad h̄ q̄ gn̄ef talis hīt⁹. pȝ q̄ sic in pugna vn⁹ hō nō sufficit ut sit p̄nᵐ pugnādi sic ⁊ in gn̄atiōe huius hīt⁹ nō sufficit vn⁹ sensus nec vna memoria. ⁊ s̄bdit q̄[aīa aūt h⁹ cū sit q̄lis possit hec pati.] q. d. q̄ necu̅ est q̄ ex multis sensib⁹ fiat memoria ⁊ ex multis memori is fiat exp̄imētū ⁊ sic p̄cedē. itam̄ q̄ debem⁹ supponē l h̄ p̄cessu q̄ aīa sit h⁹i. i. sit talis nāe q̄lis possit h̄ pati. vȝ q̄ ex sensib⁹ ⁊ memorijs possit i ea fieri cognitio experi mētalis. ⁊ ēt possit i ea fieri ul'e. ⁊ q̄ possit in ea aggn̄a ri talis hīt⁹ q̄ sit p̄nᵐ artis ⁊ scie. i. opȝ supponē q̄ aīa sit talis nāe q̄ in ea nō solū sit potētia sensitiua sed in tellectiua. Dubitaret forte aliqs quō aggn̄atio ip̄i⁹ itell'ᵒ siue hīt⁹ cognitiui p quē cognoscim⁹ p̄n⁹ assimila tur exercitui fugiēti iterū debellare uolēti. Dōȝ q̄ optie exēplū est ad p̄positū. nā exercit⁹ fugiēs obstupe fact⁹ est disp̄sus ⁊ nescit i quo loco se ↄgreget q̄si casua liter se ponit. ⁊ nō totū sil' sed paulatim se cōgregat. sic cū uolum⁹ cognoscē cās ⁊ p̄n⁹ ex quoꝝ cognitiōe ag- gn̄af in nobis itell'ᵒ q̄si sum⁹ obstupefacti ex adunatio ne. q̄r videm⁹ effectū ⁊ ignoram⁹ cām sum⁹ sp̄arsi. cogi tam⁹ hīc̄ idē. nescim⁹ ubi figam⁹ cogitationē nr̄aȝ. post- q̄ȝ aūt figim⁹ nos in aliq̄ vna memoria: ut q̄r hoc vidi mus tali tp̄e q̄si casualr est q̄ hīc nos figam⁹: ⁊ si bene nos fixim⁹ vna memoria nō sufficit: sed ēt memoram de alio tp̄e q̄ ēt de tali tp̄e h̄ idē ↄtigit. ex plrib⁹ talib⁹ memorijs hēm⁹ exp̄imētū ⁊ ul'e: ⁊ potetit in nobis ag- gn̄ari p̄dict⁹ hīt⁹. q̄ aūt nō sufficit vnū tale q̄d: sed req runf multa: h̄ est q̄r vnū fortificaf p aliud. sic ḡ mł titu- do bellātiū est fortior: sic sensus plurī e ai⁹ fortior ē ad aggn̄andū memoriā: ⁊ memoria multiplicata fortior est ad aggn̄andū exp̄imētū. h⁹i multiplicatio pōt refer ri ⁊ ad act⁹ ⁊ ad potētias. ad act⁹ q̄dē q̄r vn⁹ sensus nō sufficeret nec vna memoria. ip̄i eni act⁹ sensitiui plres ↄiūcti efficaciores sūt ⁊ multe memorie sil' iūcte maio rē v̄tutē hīt. pōt ēt mł tiplicatio hec referri ad ip̄as po tētias. nā ip̄e sensus q̄ūtūcūq; p̄lificat⁹ nō sufficeret ad aggn̄andū hītū p̄ncipioꝝ. sed sensus ↄiūct⁹ memorie: ⁊ memoria ↄiūcta exp̄imēto cognitioni ul'i oīa ista sil' iūcta se iuicē fortificāt: que fortificata ⁊ roborata p̄nt in nobis aggn̄are hītū q̄ dr̄ itell'ᵒ. Deinde cum dic̄.

Qō aūt dcm̄ ē olī nō aūt plane dcm̄ ē. ite rū dicam⁹. extāte eni idiuidū vno p̄mo q̄- dē i aīa ul'e ē: ⁊ nāq; sētire q̄dē singl'are. sē sus aūt ul'is ē: ut hois nō callie hois. iteꝝ i his stat q̄usq; impartibilia stēt ⁊ ul'ia: utputa hui⁹ aīalis quousq; aīal. ⁊ in hoc simil'r.

Declarat secūdum dubium. vȝ quomō ex sensu possit gn̄ari cognitio vniuersalis assignās pro causa q̄ ip̄se sensus est rei vniuersalis: lȝ sentire sit rei particularis. q̄d quomodo uerum sit in dubitatione patebit. si ergo ip̄se sensus est rei vniuersalis nō est mirū si ex sensu pōt cāri in nobis cognitio ul'is. id aīt[Qō aūt dictū ē olī nō aūt dictū est certe.] i. clare quō. s. ex sensu possit fie- ri ul'e gescēs i aīa. dicebaf eni h̄ sup̄ quō ex sensu fiebat memoria: ⁊ postea exp̄imētū: ⁊ postea ul'e: sed nō dice baf h̄ certe ⁊ clare: q̄r nō reddebaf cā uel rō dicti. ⁊ s̄b- dit.[iterū dicam⁹] sup. clare ⁊ certe quō h̄ fiat. ⁊ sub dit[stāte eni idiuidū vno.] i. stāte aīa sup ↄsideratiōe idiuidū i aliq̄ vno: ut qn̄ ↄsiderat multa p̄ticularia: p̄- ut sūt idiuīa in aliq̄[vno] qn̄ sic est: ⁊ qn̄ sic ↄsiderat[ē in aīa p̄mū q̄dē ul'e.] ⁊ s̄bdit q̄[⁊ nāȝ sentire q̄dēȝ est singulare. sensus aūt rei ul'is: ut hois lȝ nō callie hois] i. nō hui⁹ p̄ticularis hois tm̄. q. d. q̄ cū p sensum acce- pta sūt aliq̄ p̄ticularia eē idiuīa i aliq̄ vno aīa stāte in ea lȝ ↄsideratione fit in ea ul'e. nec est mirū si p sensuȝ pōt h̄ fieri: q̄r ip̄se sensus est rei ul'is: lȝ sentire sit rei p̄ticula ris: ⁊ q̄r dederat modū quō ex p̄ticularib⁹ ↄsideramus ul'e q̄d est sp̄ēs: ut qn̄ ↄsideram⁹ aliq̄ plura p̄ticularia i diuīa in vna nā specifica dāt modū quō ex ip̄sis sp̄ēbus possum⁹ ↄsiderare ul'e q̄d est gen⁹. id subdit q̄[iterū i his staf.] i. aīa postq̄ȝ ↄsiderabit mł tos p̄ticulares eq̄s sub vna nā eq̄na. ⁊ multos p̄ticulares hoīes s̄b vna nā humana iterū staf. i. stat aīa in his. ⁊ i ↄsiderādo equū ⁊ hoīem: ⁊ hui⁹ sp̄ēs ↄsiderādo quō ↄueniūt[quousq; utriq; stēt impartibilia ⁊ ul'ia.] i. quousq; tales ↄsiderati ones stēt ⁊ finianf ad impartibilia uel in ip̄artibilia: ut hēt alia trāslatio. q. d. stāte aīa in ↄsideratiōe sp̄ērū deueni et ad ip̄sa gn̄a que sūt ul'ia ⁊ impartibilia. i. idiuīa: q̄r i ip̄- so gn̄e hīt ip̄se sp̄ēs quādā vnitatē ⁊ quādaȝ idiuīam. ⁊ subdit.[ut hui⁹ aīalis.] i. stabit aīa sup ↄsideratione hui⁹ aīalis. utputa hois ⁊ eq ⁊ aliarū sp̄ērū[quousq; aīal.] i. quousq; hēaf ip̄m[aīal] ⁊ ip̄m gen⁹[⁊ in h̄ sil'r.] i. ⁊ sil'r aīa stabit in hoc. i. ↄsiderādo hoc gen⁹ q̄d est aīal. ⁊ in ↄsiderādo aliud genus q̄d est plāta donec sup. ueniat ad aliud sup̄i⁹ gen⁹: ut ad corp⁹ aīatum. p̄p q̄d pȝ quō in aīa fit cognitio ul'is ip̄i⁹ sp̄ēi ex idiuiduis ⁊ quō in ea fit cognitio gn̄is iferioris ex sp̄ēbus: ⁊ quō gn̄is sup̄ioris ex iferiorib⁹ gn̄ibus. Dubitaret forte aliqs quō sentire est rei p̄ticularis: ⁊ sensus rei vniu̇sa lis. Dōm q̄ vnū actū sentiēdi nō sentim⁹ nisi vnuȝ p̄ticulare: q̄d si dicaf q̄ vno ituitu pōt qs vidē decem hoīes. rñdem⁹ q̄ quot sūt hoīes visi tot sūt sp̄ēs ⁊ ido la in oculo ⁊ q̄dāmō tot sūt visiones. necest icōueniēs q̄ cū organū sit q̄d q̄ntū q̄ in diu̇sis p̄tib⁹ organi recip̄i anf diu̇se sp̄ēs: ⁊ q̄dāmō fiāt ibi diu̇se visiones. p vnaȝ enī ⁊ eādē p̄tē oculi nō videbim⁹ sil' ⁊ sel' plra tota nec plres p̄tes toti⁹. vn̄ ḡ act⁹ sentiēdi nō est p̄p̄e nisi vnius rei p̄ticularis: sed p vnā v̄tutē sensitiuā multa p̄ticula- ria p̄cipe possum⁹. vn⁹ ḡ sensus siue vna v̄t⁹ sensitiua p plres act⁹ sentiēdi p̄cipit p̄ticularia multa: ⁊ ēt vna v̄t⁹ sensitiua pōt cognoscē de illis multis p̄ticularib⁹ quō ↄueniāt ⁊ quō differāt. h̄ ḡ mō sensus est ul'is: q̄r i mul tis p̄ticularib⁹ reluaf rō ul'is. uel h̄ mō sensus est ul'is. q̄r est multū p̄pinqu⁹ cognitioni ul'i. vn⁹ eni act⁹ senti endi est multū remot⁹ a cognitione ul'i. q̄r nō p̄cipit ni si vnū p̄ticulare. sed ip̄se sensus vn⁹ ⁊ idē ex q̄ p̄cipit multa p̄ticularia. ⁊ p̄cipit quō ↄueniāt ⁊ quō differūt ualde est p̄pinqu⁹ cognitioni ul'i: q̄r statī itellect⁹ adiu tus p sensuȝ ↄsiderabit p̄ticularia illa: ut sunt idiuīa. ⁊ stādo sup tali ↄsideratiōe. ut illa p̄ticularia ↄueniūt ⁊ ut i sunt idiuīa: statim accipiet idē ↄsiderationem ul'em:

hũc aũt modũ ꝓcedēdi ipse text⁹ designat. sensus ꝗ nõ est callie tñ. i. vni⁹ ꝑticularis. sed est homis siue est tei ulis qḋ est plurimũ ꝑticulariũ. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestũ est qm̃ nobis prima inductione cognoscere necessariũ est. ⁊ nãqꝫ sensus sic vniuersale intus facit.

¶ Cõcludit ex dictis ꝙ opꝫ ex sensu ⁊ via iductiua accipere cognitionẽ ꝑmoꝝ. i. ꝑncipioꝝ siue uliũ. d. Manifestũ est qm̃ necriũ est nobis cognoscẽ ꝑma. i. ꝑncipia ⌊ iductione. ⌋i. via iductiua. ⁊ subdit ꝙ⌊ ⁊ nãqꝫ sẽsus sic facit cognoscẽ ulẽ ⌋ cũ enim per sensuꝫ cognoscim⁹ hoc ꝑticulare ⁊ illud cũc iducẽdo in hoc ⁊ in illo ꝑ inductionẽ cognoscim⁹ ulẽ. cũ enim nr̃a cognitio incipiat a sensu ex ꝑticularib⁹ ⁊ per inductionẽ opꝫ prima ꝑncipia ⁊ ulia cognoscere. ¶ Tunc sequitur illa pars.

¶ Qm̃ aũt circa itellm̃ hitiũ i qb⁹ uerꝫ dicim⁹: alij qdẽ sꝑ ueri sũt. alij aũt recipiũt falsitatẽ: ut opio ⁊ rõ. uera aũt sꝑ scia ⁊ itellectus ⁊ ꝑncipia demr̃ationũ notiora sunt.

¶ In q̃ postq̃ꝫ soluit hãc qõnẽ quõ fiãt nobis nota ꝑnª soluit qõnẽ aliã. utrũ eodẽ hitu cognitiuo cogscamus ꝑnª ⁊ ꝑncipiata. siue ꝑncipia ⁊ ꝯnes. est eni sua itẽtio ꝓbare ꝙ nõ est idẽ hit⁹ cognitiu⁹ ꝑ quẽ cognoscimus ꝑncipia ⁊ ꝑ quẽ cognoscim⁹ ꝯnes. Circa qḋ duo facit qꝛ ꝑ⁹ sepat itellectũ ⁊ sciaꝫ q̃ sũt hit⁹ semp ueri ab alijs hitib⁹ nõ semp ueris. 2⁹ dat dr̃iaꝫ iter ꝑm̃ itellm̃ ⁊ sciaꝫ ostẽdẽs talia nõ dicẽ vnũ ⁊ eũdẽ hituꝫ: sed diũsos. ibi ⌊ Et nihil ẽ scia. ⌋ Dicẽ ꝗ ⌊ Qm̃ aũt circa itelligẽtiã. ⌋ i. circa cognitionẽ ⌊ hituũ qb⁹ uerũ dicim⁹ alij qdẽ. ⌋ s. hit⁹ ⌊ sũt ueri semp. alii aũt ⌋ hit⁹ ⌊ respiciũt aliqñ falsitatẽ. ut opio ⁊ rõ. ⌋ i. rõcinatio. ⁊ subdit ꝙ ⌊ uera ãt sũt semp scia ⁊ itell's. ⌋ q. d. ꝙ talẽ cognitionẽ ⁊ talẽ itelligẽtiã debem⁹ hĩc de hitib⁹ ueris. ⁊ sic debem⁹ distiguẽ iter eos. vꝫ ꝙ hituũ ueroꝝ qdã sũt semp ueri. ut intell's ⁊ scia. qdã aliqñ ueri aliqñ falsi: ut opio ⁊ rõ. quõ autẽ dr̃ant scia ⁊ itell's pꝫ ꝙ itell's ꝑncipi. scia ꝯnũ. rõ autẽ ⁊ opio sic pñt differre ut rõ referat ad cognitionẽ expimẽtalẽ hitã ex rõcinatiõe ⁊ ex collatione ꝑticularium cũ sic ex qbusdã signis multis modis põt falli: ⁊ ẽ multotiẽs falsis. opinio referat ad cognitionẽ ulẽm hitam etiam per signa fallibilia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et nihil certius est sciẽtia q̃ꝫ intellectus.

¶ Ostẽdit ꝙ itell's nõ est idẽ ꝙ scia: ꝓp qḋ sciẽdũ ꝙ intellect⁹ dr̃t a scia tripl'r. ꝑ⁹ qꝛ est certior ⁊ notior. 2⁹ qꝛ ad ꝑnª quoꝝ est itell's nõ est rõ: sed scia nõ est sine rõne. 3⁹ qꝛ itell's ⁊ ꝑnᵐ scie nõ est scia. Tria ꝗ fac' sꝫ ꝙ h̃ triplici mõ ostẽdit itellm̃ differre a scia. 2ª ibi ⌊ Scia aũt oiꝫ ⌋ 3ª ibi. ⌊ Et ꝙ qdẽ demr̃atiõis. ⌋ Dicẽ ꝗ ꝙ ⌊ ⁊ nihil ⌋ est aliḋ gen⁹ hituũ ⌊ certi⁹ scia q̃ꝫ itell's. ⌋ ⁊ subdit ꝙ ⌊ ꝑncipia eni demr̃ationũ notiora sũt ⌋ sup. q̃ꝫ ipse ꝯnes siue q̃ꝫ ipsa scibilia. tũc ꝗ est supplẽda rõ ꝙ si ꝑnª demr̃ationũ quoꝝ est itell's sũt certiora ⁊ notiora q̃ꝫ ipse ꝯnes siue q̃ꝫ ipsa scibilia: quoꝝ est scia itell's est notior ⁊ certior q̃ꝫ scia. lꝫ ꝗ nullus ali⁹ hit⁹ ab itellũ sit notior ⁊ certior q̃ꝫ scia: tñ itell's ipse est certior ⁊ notior: qꝛ est de ꝑncipijs que sũt notiora ⁊ certiora q̃ꝫ ipsa scibilia. nõ est ꝗ itell's idẽ ꝙ scia: sed est aliqd noti⁹ ⁊ certi⁹ q̃ꝫ sciẽtia. ¶ Dubitaret forte aliqs: qꝛ vr̃ aliqs hit⁹ ab itellũ notior q̃ꝫ scia. vꝫ sapia siue metaph. nã itell's est ꝑncipioꝝ scia est ꝯnũ ꝑ cãs nõ altas. sapia aũt ꝑ cãs alias siue ꝑ cãs altissimas. nõ solũ ꝗ hit⁹ ꝑncipioꝝ: sed ẽt hit⁹ ꝯnũ ꝑ cãs altissimas ut sapia erit certior q̃ꝫ scia. ¶ Dr̃ꝫ ꝙ sapia icludit i itellũ. nã ut dr̃ in. 7. ethi. sapia est itell's ⁊ scia. metaphisica eni nõ hẽt aliã sciam que ꝓbet ꝑnª sua. ipsa eni i seipsa capit suũ itellm̃ ⁊ suã cognitioneꝫ ꝑncipioꝝ ꝑ que ꝓbat suas ꝯnes. vñ alie scie sũt sensu. qꝛ regulant ꝑ aliq̃ supiora ꝑncipiata. sed metaᶜª ẽ scia ⁊ itell's: qꝛ nõ regulat ꝑ aliquã aliã supiorẽ sciaꝫ loqndo de scieñijs humanit⁹ iuẽtis: sed ut dictũ est ipsa i seipsa capit suũ itellm̃ ⁊ suã regulã. si ꝗ solus itellect⁹ est certior q̃ꝫ scia nõ excludit ex hoc. imo ꝯcludit ꝙ sapia sit certior ⁊ nobilior q̃ꝫ scia: cũ ipsa in se comphendat suũ intellectũ ⁊ suã regulã. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Scia aũt ois cũ rõne est. ꝑncipioꝝ scia qdẽ nõ unqꝫ erit. qm̃ aũt nihil ueri⁹ cõtingit eẽ scia q̃ꝫ intellect⁹. Intellectus unqꝫ erit ꝑncipioꝝ: ex his considerantibus.

¶ Adducit scḋaꝫ rõnẽ ꝙ itell's dr̃at a scia. d. ꝙ ⌊ scia aũt ois est cũ rõne ⌋ sed sup. nullus itell's est cũ rõne: qꝛ ad ꝑnª nõ est rõ. ꝗ qꝛ sic est ⌊ ꝑncipioꝝ qdẽ ⌋ sup. hit⁹ ⌊ nõ utiqꝫ erit scia. ⌋ i. erit differẽs a scia. est ꝗ vis rõnis h⁹ ꝙ itell's est ꝑncipioꝝ ad que nõ est rõ. ꝗ dr̃t a scia q̃ nõ est sine rõne. ꝙ aũt itell's sit ipsoꝝ ꝑncipioꝝ ꝓbat: cuꝫ subdit. d. ⌊ qm̃ aũt nihil ueri⁹ ꝯtigit eẽ scia q̃ꝫ itell's. ⌋ q. d. ꝙ hit⁹ ꝑncipioꝝ est aliqd ueri⁹ q̃ꝫ sit ipsa scia: sꝫ nihil est ueri⁹ q̃ꝫ scia nisi itell's: ꝗ hit⁹ ipsoꝝ ꝑncipioꝝ erit intellect⁹. iõ subdit ꝙ ⌊ itell's utiqꝫ erit ꝑncipioꝝ ⌋ sup. hit⁹ ⌊ ꝯsiderãtib⁹ ex eis. ⌋ i. ex iã dictis. q. d. ꝙ si ꝯsiderem⁹ ex iã dictis pꝫ ꝙ itell's est ꝑncipioꝝ ad q̃ nõ est rõ. ꝗ differt a scia que nõ est sine rõne. ¶ Notãdũ autẽ ꝙ rõ ꝑma est ꝯfirmatio rõnis scḋe. nã qꝛ solus itellus est certior q̃ꝫ scia: ut dicebat rõ ꝑma: ⁊ ut resũptũ est i hac rõne scḋa. cũ ꝗ habit⁹ ꝑncipioꝝ sit certior q̃ꝫ scia si nihil est certius scia q̃ꝫ intellectus. ergo habit⁹ ipsorum ꝑncipioꝝ erit ipse intellectus ⁊ per ꝯñs intellect⁹ differt a scia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et qꝛ demr̃atiõis ꝑncipiũ nõ ẽ demr̃atio q̃re neqꝫ scie scia. Si igit nullũ aliḋ gen⁹ ꝑter sciam hẽm⁹ uerũ: itell's unqꝫ scie ꝑncipiũ erit. ⁊ hoc qdẽ ꝑncipium ꝑncipij unqꝫ erit. h̃ aũt oẽ silr̃ se hẽt ad oẽ rerũ genus.

¶ Adducit ad h̃ tertiã rõnẽ ꝙ itell's nõ sit scia. nã itell's est ꝑnᵐ scie: ⁊ ꝑnᵐ scie nõ est scia sic ꝑnᵐ demr̃ationis nõ demr̃at. iõ ait ⌊ ⁊ ꝙ qdẽ ⌋ sup. itell's nõ sit scia: pꝫ ex eo ꝙ ⌊ demr̃atio nõ sit ꝑnᵐ demr̃atiõis: q̃re neqꝫ scia ⌋ sup. est ꝑnᵐ. ꝑnᵐ ꝗ scie dr̃t a scia. i demr̃atiõib⁹ eniꝫ nõ ꝓcedit i infinitũ. ita ꝙ ꝑnª demr̃atõis nõ demr̃ant: ⁊ demr̃atiõis ꝑnᵐ nõ opꝫ ꝙ sit demr̃atio. imo est deuenire ad aliq̃ ꝑnª idemr̃abilia: quoꝝ nõ erit scia. cognitio ꝗ illoꝝ ꝑncipioꝝ que est ꝑnᵐ scie nõ erit scia. bñ ꝗ dem̃ ẽ ꝙ ꝑnᵐ scie uel cognitio ꝑncipioꝝ que est ꝑnᵐ scie nõ ẽ scia. ꝙ aũt cognitio ꝑncipioꝝ sit itell's pꝫ. nã cognitio ꝑncipioꝝ est uerior q̃ꝫ scia: ⁊ nihil est ueri⁹ q̃ꝫ scia nisi itellect⁹. ꝗ cognitio ꝑncipioꝝ erit ipse itell's. iõ subdit ꝙ ⌊ si igit ꝑm̃ sciaꝫ ⌋ uel ut hẽt alia translatio ⁊ melr̃⁹ ⌊ si igit ꝑter sciam nihil aliud. ⌋ i. nullũ aliḋ gen⁹ cognitionis ⌊ hẽm⁹ uerũ. ⌋ i. magis uerũ sup. q̃ꝫ itellm̃ ⌊ itell's utiqꝫ erit ꝑnᵐ scie ⁊ erit ꝑnᵐ ꝑncipij. ⌋ i. erit ꝑnᵐ ad cognoscẽdũ ꝑnª. nõ ꝗ est idẽ hit⁹ ꝑncipioꝝ ⁊ ꝯnuꝫ: qꝛ hit⁹ ꝑncipioꝝ est itell's. ꝯnũ est scia. ⁊ subdit ⌊ i h̃ aũt. ⌋ i. h̃ totũ ⌊ silr̃ se hẽt ad oẽm rerũ ⌋ sup. nãꝫ. q. d. h̃ qḋ dictũ est i cõi ꝙ itell's est ꝑnᵐ scie silr̃ se hẽt in oi nã rerũ: ut i hac nã reꝝ mathematicis itell's ꝑncipioꝝ ꝑ que ꝓbãt mathematica erit ꝑnᵐ scie mathematicoꝝ: ⁊ i alia nã rerũ itell's erit ꝑnᵐ scie illoꝝ siue illarũ rerũ. qḋ ergo dictũ est gñalr̃ ꝙ itell's est ꝑnᵐ scie ṽitatẽ hẽt spãliter i oi nã q̃ꝫtũcũqꝫ rerũ sciarũ. ¶ Notãdũ ꝙ lꝫ act⁹ cõpleti sint ꝑnª hituũ. hit⁹ eñ est ꝑnᵐ actuũ cõpletoꝝ. loquẽdo ꝗ de cognitiõe ꝑfecta ꝑ quã cognoscim⁹ ꝑnª intell's. i. hit⁹ ꝑncipioꝝ nõ solũ est ꝑnᵐ scie: sꝫ ẽt est ꝑnᵐ ꝑncipijs. i. est ꝑnᵐ cognitionis per quã cognoscim⁹ ꝑncipia. Et in hoc terminat sentẽtia scḋi posterioꝝ.

Ad pleniorē itelligētiā tot⁹ scd̄i libri posteriorū dici mus q̄ iste scd̄s liber hēt qnque ptes ṗncipa les. ⁊ .22. capl'a. nā tot⁹ liber ṗma diuisione diuidit̃ in duas ptes. nā in ṗma pte agit̃ de qd̄ qd est qd̄ est ṗpri um mediū ⁊ ṗpriū ṗncipiū demr̃ationis. In 2ᵒ parte agit̃ de ṗncipijs ⁊ de dignitatib⁹ que sūt ṗncipia coīa demr̃ationis. Prima ps ubi agit̃ de qd̄ qd est ⁊ de me dio ⁊ ṗprio ↄtinet q̄tuor ptes ṗncipales. naʒ ṗma ps ṗncipalis est ṗambulū ad dicenda. ubi ostendit̃ q̄ oīs qd̄ est de medio demr̃atiōis. In 2ᵃ pte ṗncipali agit̃ de h⁹ medio ⁊ de qd̄ qd est ƀʒ opponē. In 3ᵃ pte ṗncipali agit̃ de qd̄ qd est ⁊ de medio ƀʒ ṽitatē put se hēt ad de mr̃ationē. In 4ᵒ aūt pte ṗncipali agit̃ de qd̄ qd ē ⁊ de medio ƀʒ ṽitatē put se hēt ad suā intētionē. Declarat̃ eni ibi quō ↄtigit uenari ⁊ iuestigare qd̄ qd est siue me diū i demr̃atiōe. sūt ḡ qnque ptes ṗncipales i toto 2ᵒ li bro. i q̄rū ṗᵃ declarat̃ q̄ oīs qd̄ est de medio ⁊ de qd̄ qd est. In 2ᵃ pte tractat̃ de medio ⁊ de qd̄ qd est arguendo ⁊ ƀʒ opionē. In 3ᵃ pte tractat̃ de medio ⁊ de qd̄ qd est ƀʒ ṽitatē quō se hēt ad demr̃ationē. In 4ᵃ pte tractat̃ de qd̄ qd est ⁊ de medio ēt ƀʒ ṽitatē quō se hēt ad suā i tētionē. In 5ᵃ aūt ⁊ ultia agit̃ de dignitatib⁹ quō fiāt cognite q̄ sūt ṗnᵃ coīa i demr̃atiōe. 2ᵃ ps ṗncipalis inci pit ibi ⌊ Quō aūt qd̄ qd est demr̃et. ⌋ 3ᵒ ibi ⌊ Iterū aūt speculādū est. ⌋ 4ᵃ ibi ⌊ Quō aūt opʒ uenari. ⌋ 5ᵒ ⁊ ulti ma ibi ⌊ De ṗncipijs aūt q̄liter fiūt cognita. ⌋ Pria ⁊ ultia ps remanēt idiuise. 2ᵃ ps ubi agit̃ de medio ⁊ de qd̄ qd est arguēdo ⁊ ƀm opponē hēt sex capl'a. nā in ṗᵒ caᵒ agit̃ utrū qd̄ qd siue diffō sit eorūdē q̄rū est demr̃a tio. i 2ᵒ aūt utrū diffō sit idē qd̄ demr̃atio. i 3ᵒ qd sit mo dus itroducēdi diffōnē. utrū .s. diffō possit ↄcludi per sillm reduplicatiuū. i 4ᵒ utrū diffō possit ↄcludi p sillʒ diuisiuū. i 5ᵒ utrū diffō possit ↄcludi p sillm diffinitiuū. i 6ᵒ utrū diffō possit ↄcludi p demr̃ationē. 3ᵃ aūt ps ubi agit̃ de qd̄ qd est ƀm ṽitatē quō se hēat ad demr̃ationē hēt .8. capl'a. nā qd̄ qd est ⁊ est mediū i demr̃atiōe ⁊ est id qd̄ exṗmit̃ p diffōnē ⁊ hēt rōnē cāe. nō ḡ pōt suffici enter ondi quō qd̄ qd est se hēat ad demr̃ationē. nisi sci atur quō mediū se hēat ad demr̃ationeʒ ⁊ quō diffō ⁊ quō cā. Rursus cā diuidit̃ ƀm diūsa gn̄a cārū ⁊ ƀʒ diū sos modos cāndi. diūsi aūt modi cāndi ēt diuidunt̃. qr q̄dā cāta referunt̃ ⁊ demr̃ant̃ p plres cās. aliq̄ nō p plres. Rursus aliq̄ cāta sūt sil' cū suis cāis. aliq̄ aūt nō sil'. ⁊ ea q̄ nō sūt sil' aliq̄ ṗcedūt ƀm rectū. aliq̄ ƀʒ circu lū. est ⁊ ali⁹ modus cāndi ab oīb⁹ istis: qr aliq̄ cāe infe rūt sua cāta semp ⁊ ulr. aliq̄ aūt utplurimū ⁊ freq̄nter. cū ḡ ƀʒ qd̄libet gen⁹ cāe possit formari qd̄ qd ē ⁊ diffō. nō pfecte poterim⁹ scire quō qd̄ qd ē se hēat ad demr̃a tionē. nisi sciuerim⁹ quō oīa ista se hēant ad demr̃atio nē. iō .8. capl'a ↄtinet ps 3ᵃ. nā i ṗᵒ caᵒ 3ᵉ ptis ṗncipalis agit̃ quō qd̄ qd est ut hēt rōnē medij se hēat ad demr̃a tionē. i 2ᵒ ṽo quō diffō se hēat ad demr̃ationē. i 3ᵒ quō ↄtigit demr̃are p oīa gn̄a cārū. i 4ᵒ quō ↄtigit demr̃are cū cāta referunt̃ in plures cās ⁊ quō cū nō i plres cās i 5ᵒ quō ↄtigit demr̃are cū cāe sūt sil' cū suis cātis. i 6ᵒ quō ↄtigit demr̃are cū cāe ⁊ cāta nō sūt sil': sed est i eis ṗcessus ƀm rectū. i 7ᵒ quō ↄtigit demr̃are cū cāe ⁊ cā ta nō sūt sil'. sed est i eis ṗcessus ƀm circulū. i 8ᵒ aūt caᵒ agit̃ quō ↄtigit demr̃are cū cāe iferūt sua cāta ulr ⁊ sp. ⁊ quō cū iferūt utplurimū ⁊ ut frequēter. 4ᵃ aūt ps ṗnci palis ubi agit̃ de qd̄ qd est ƀm ṽitatē quō se hēt ad suā itētionē hēt sex capl'a. nā ut dictū est qd̄ qd ē. est id qd̄ exṗmit̃ p diffōnē ⁊ hēt rōnē medij ⁊ cāe. Rursus diffō aliq̄ est ipsi⁹ sbti ⁊ aliq̄ ipsi⁹ passionis. nā alr hēt diffinī ri sbm alr passio. Ars eni ad iueniēdū diffōnē sbti aliq̄ est bona i casu. aliq̄ est bona simplr. mediū ēr i demr̃ati one pōt accipi dupl'r. uel put demr̃at̃ p ipm pticulr. ul' ulr. i demr̃atiōe ēt ulī sūt duo attēdēda. vʒ q̄ cā ⁊ cātū se ↄsequant̃. ⁊ q̄ vni⁹ cāti sit vna cā. sex capl'a hēt 4ᵃ ps nā in ṗᵒ caᵒ 4ᵉ ptis ṗncipalis dat̃ ars iueniēdi diffōnē sbti q̄ ē bona i casu. i 2ᵒ ṽo dat̃ ars iueniēdi diffōnē sbti q̄ est bona simplr. i 3ᵒ docet̃ quō nos debeam⁹ inuenire diffōnē passionis. i 4ᵒ quō debeam⁹ uenari ⁊ inuenire mediū ad demr̃andū pticulr. i 5ᵒ quō i demr̃atiōe ulī i ueniēda sit cā q̄ ↄsequat̃ ad effectū: ⁊ q̄ se hēat ad ↄuīē tiā cū ipso. i 6ᵒ quō i tali demr̃atiōe ulī iueniēda sit cā q̄ sit vni⁹ cāti ⁊ eꝯ. Sūt ḡ i toto 2ᵒ lib⁹ .22. capl'a. 2ᵐ ca pitulū icipit ibi. ⌊ Quō aūt qd̄ qd est demr̃et. ⌋ ⁊ ibi fi nit ṗma ps ṗncipalis: ⁊ icipit 2ᵃ. 3ᵐ caplm incipit ibi. ⌊ Manifestū itaqʒ q̄ diffō. ⌋ 4ᵐ ibi. ⌊ Ipsi⁹ aūt qd̄ qd est. ⌋ 5ᵐ ibi. ⌊ At ṽo nec p diuisionē. ⌋ 6ᵐ ibi. ⌊ Sʒ utrū sit demr̃are. ⌋ 7ᵐ ibi. ⌊ Qualr igit̃ diffinies. ⌋ 8ᵐ ibi. ⌊ Iterū aūt speculādū. ⌋ ⁊ ibi terminat̃ 2ᵃ ps ṗncipa lis. ⁊ icipit 3ᵃ. 9ᵐ ibi. ⌊ Est aūt quorūdā qdē altera. ⌋ 10ᵐ ibi. ⌊ Oīa aūt scire opinamur. ⌋ 11ᵐ ibi. ⌊ Cōtigit aūt ⁊ idē vnū. ⌋ 12ᵐ caplm ibi. ⌊ Eadē aūt cā est. ⌋ 13ᵐ ibi. ⌊ In his aūt q̄ nō sil' sūt. ⌋ 14ᵐ ibi. ⌊ Oīa aūt vide mus i his que sūt circulo. ⌋ 15ᵐ ibi. ⌊ Sūt aūt quedaʒ que sūt ulr. ⌋ 16ᵐ. ⌊ Quō aūt opʒ uenari. ⌋ ⁊ ibi termi nat̃ 3ᵃ ps ṗncipalis: ⁊ icipit 4ᵃ. 17ᵐ ibi. ⌊ Cōgruū aūt cū totū. ⌋ 18ᵐ ibi. ⌊ Quare aūt opʒ itendēte. ⌋ 19ᵐ ibi. ⌊ Ut hēam⁹ aūt ṗposita. ⌋ 20ᵐ ibi. ⌊ De cā auteʒ ⁊ cu ius. ⌋ 21ᵐ ibi. ⌊ Utrū aūt ↄtigat nō eādē cāʒ. ⌋ 22ᵐ ibi. ⌊ De ṗncipijs aūt quō fiāt cognita. ⌋ ⁊ ibi termiat̃ q̄r ta ps ṗncipalis. ⁊ icipit 5ᵃ que nō diuidit̃ i plra capl'a. sed ibi posteriora analetica ↄsumant̃. Scd̄m ḡ moduʒ mihi possibilē librū posterioꝝ auxiliante altissimo ex posui. ubi tradit̃ ars quō per hec principia cāta habet̃ demr̃atiue scia cātoꝝ. Sed tu dn̄e Jesu Christe qui es ars oīpotētis dei pr̃is plena oīum rōnū in te ↄtinens gn̄alr ⁊ pfecte que ista cāta ṗncipia tui uestigiū. uecū q̄ gerētis ↄtinēt sparsim ↄcte ⁊ icōplete. uere ergo i te sunt oēs thesauri scie ⁊ sapie. tu ergo sis oīum meoruʒ laboꝝ ṗmiū. tu ultima mea merces: qui cum pr̃e ⁊ spū scō es vnus deus bn̄dict⁹ in scl'a scl'oꝝ. Amen.

Ramusius Arimi Catai. S.

Siquis ab instāti circo defendere sese
Aegida uel cupiat pallados armigerae
Hirsuta q pelle tegor me uēdicet. ⁊ sic
Romanum Aegidij nouerit ingeniuʒ.

Venetijs per Simonem de Luere. sum ptibus dn̄i Andree Torresani de Asula. 18. Maij. 1500.

Registrum.

.1. .2. .3. .4. .5. .6. .7. .8. .9.

.10. .11. .12. .13. .14. .15. .16.

Omnes quaterni.

Hic liber pertinet domui sancti pauli hispalensis
quem ego fr. reginaldus de aguilera habeo ad usum
cum ipsius ect. elemosinis [illegible]